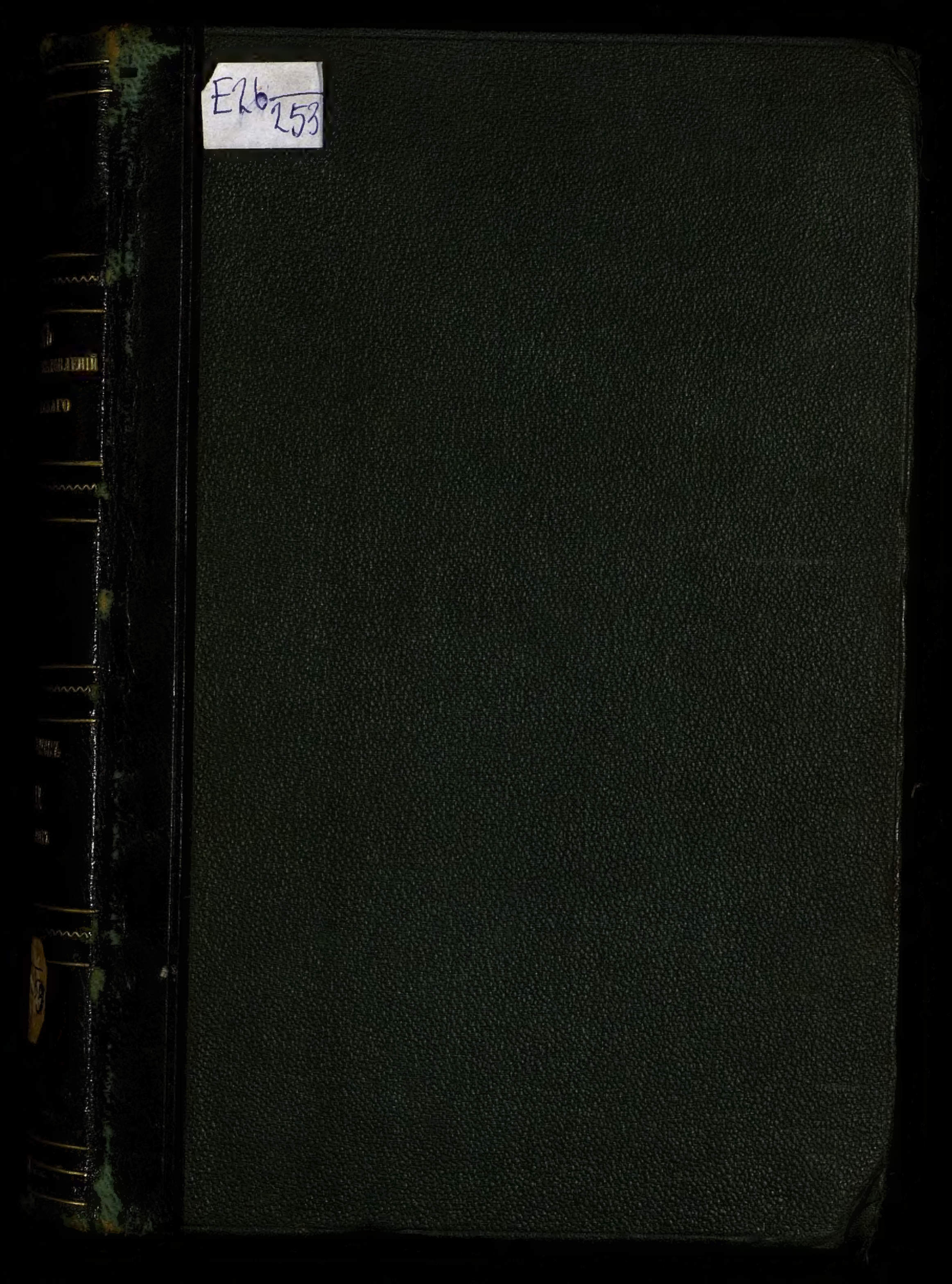

E26
253

СБОРНИКЪ

АДМИНИСТРАТИВНЫХЪ ПОСТАНОВЛЕНІЙ

ЦАРСТВА ПОЛЬСКАГО.

ВѢДОМСТВО ФИНАНСОВЪ.

ТОМЪ XII.

О КАЗЕННЫХЪ ЛѢСАХЪ.

ZBIÓR

PRZEPISÓW ADMINISTRACYJNYCH

KRÓLESTWA POLSKIEGO.

WYDZIAŁ SKARBU.

TOM XII.

O LASACH RZĄDOWYCH.

1867.

Печатано по ВЫСОЧАЙШЕМУ повелѣнію.

Варшава. Въ типографіи С. Оргельбранда.

Drukowano z rozkazu NAJWYŻSZEGO.

Warszawa. W drukarni S. Orgelbranda

ОБЪЯСНЕНІЕ.

Въ настоящемъ томѣ помѣщены III, IV и V главы постановленій по Лѣсной части, заключающія въ себѣ распоряженія, изданныя съ 28 Іюля (9 Августа) 1816 по 28 Іюня (10 Іюля) 1867 года.

Всѣ сіи постановленія имѣютъ обязательную силу.

Сборникъ этотъ, подъ главнымъ руководствомъ Дѣйствительнаго Тайнаго Совѣтника, Сенатора Фундуклея, составленъ Статсъ-Референдаріемъ Лескевичемъ изъ матеріаловъ, доставленныхъ изъ Финансоваго Управленія въ Царствѣ Делегатомъ онаго, Начальникомъ Секціи Войзбуномъ.

OBJAŚNIENIE.

Tom niniejszy, obejmujący III, IV i V tytuł przepisów leśnych, mieści w sobie rozporządzenia wydane od dnia 28 Lipca (9 Sierpnia) 1816 r. do dnia 28 Czerwca (10 Lipca) 1867 roku. Przepisy te wszystkie obowiązują.

Zbiór niniejszy, pod zwierzchnim kierunkiem Rzeczywistego Tajnego Radcy, Senatora Fundukleja, ułożony został przez Referendarza Stanu Leśkiewicza, z materyałów dostarczonych ze strony Zarządu Finansów Królestwa, przez delegowanego od téj Władzy, Naczelnika Sekcyi Wojzbuna.

ОГЛАВЛЕНІЕ ПРЕДМЕТОВЪ,

ЗАКЛЮЧАЮЩИХСЯ ВЪ НАСТОЯЩЕМЪ ТОМѢ.

SPIS PRZEDMIOTÓW,

W TOMIE NINIEJSZYM ZAWARTYCH.

TYTUŁ IV.

W PRZEDMIOTACH DOTYCZĄCYCH OSAD SŁUŻBY LEŚNEJ.

Numer porządkowy.	TREŚĆ.	Data i Numer.	Wymienienie Władzy, wydającéj rozporządzenie.	Stronica.
	dać się mających, jeżeli pobierali wynagrodzenie na najem pomieszkania, nie powinny być przyjmowane.			
129	O wynagrodzeniu urzędników i officyalistów leśnych, za karczunek osad leśno-służbowych, przez nich zajmowanych.	12 (24) Stycznia 1833 r. Nr. 100609/103810.	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	323
130	O wynagrodzeniu urzędników i officyalistów leśnych za wystawione budowle, dopełnione zasiewy i założone przez nich ogrody, na osadach służbowych, sprzedać się mających.	30 Marca (11 Kwietnia) 1833 r. Nr. 27145/6726.	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu	325
131	Deklaracye służby leśnéj, na stawianie budowl własnym kosztem na osadach leśno-służbowych, wolne są od opłaty portoryi i użycia stempli.	30 Sierpnia (11 Września) 1834 r. Nr. 62247/20669	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	329
132	O karczowaniu osad leśno-służbowych.	20 Września (2 Października) 1834 r. Nr. 78290/25919	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	331
133	Wyrachowania drzewa, oraz protokóły odbiorcze na drobne naprawy budowl leśnych, do włącznie złp. 60 wartości drzewa, mogą sporządzać	16 (28) Listopada 1834 r. Nr. 72,445.	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	337

Numer porządkowy.	TREŚĆ.	Data i Numer.	Wymienienie Władzy, wydającéj rozporządzenie.	Stronica.
	Nadleśniczowie, z przybraniem cieśli miejscowéj gminy.			
134	O podziale użytków z gruntów przy zmianie officyalistów.	7 (19) Listopada 1840 r. Nr. 67246/20787	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	339
135	Grunta z osad skarbowych położone w lesie stałym, zbywające od normalnego uposażenia officyalistów leśnych, mają być na las zapuszczone.	24 Czerw. (6 Lipca) 1841 r. Nr. 47469/14216	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	341
136	Wieczystym dzierżawcom, czynszownikom, obdarowanym, wyłącza się z szacunku i pozostawia się na gruncie chrust do 2 cali włącznie; kraglakowe drzewo ma być Skarbowi zapłacone.	25 Września (7 Października) 1841 r. Nr. 64313/19781	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	343
137	O składce transportowéj z domów służby leśnéj.	3 (15) Lipca 1843 r. Nr. 49636/15743	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	345
138	O podawaniu etatów budowli leśnych, i zastrzeżenia co do budowania i odbioru.	14 (26) Listopada 1844 r. Nr. 92531/29342	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	349

Numer porządkowy.	TREŚĆ.	Data i Numer.	Wymienienie Władzy, wydającéj rozporządzenie.	Stronica.
139	W jaki sposób usprawiedliwić wydatek na podatki z osad służby leśnéj.	2 (14) Września 1846 r. Nr. 73,481.	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	355
140	Urzędnik lub officyalista zawieszony użytkuje z gruntów służbowych, lecz połowę dochodu czystego oddaje zastępcy.	20 Listopada (2 Grudnia) 1847 r. Nr. 30751/8338.	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	359
141	Osady dla służby leśnéj, podług decyzyi Rady Administracyjnéj, wyznaczane być mają w ogrodach i łąkach, najwięcéj po 15 mor. pol.	10 (22) Grudnia 1847 r. Nr. 117557/33583.	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	359
142	Polecono Nadleśniczym formować projekta urządzenia osad służbowych.	22 Marca (3 Kwiet.) 1848 r. Nr. 32,653.	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	361
143	Polecenie rewidującym lasy, aby przestrzegali nadużyć i nieporządku w osadach służby leśnéj, pod odpowiedzialnością.	9 (21) Lipca 1849 r. Nr. 38691/12752	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	365
144	Zarządzenie, aby budowle leśne służbowe, nie stawiano z drzewa świeżego, lecz przez lato jedno przesuszonego,	1 (13) Stycznia 1850 r. Nr. 74019/25119	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	369

Numer porządkowy.	TREŚĆ.	Data i Numer.	Wymienienie Władzy, wydającéj rozporządzenie.	Stronica.
	i na miejscach trafnie obranych.			
145	Urządzenie o stawianiu budowl podług kosztorysów.	26 Września (8 Października) 1850 r. Nr. 42562/14010	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	371
146	Urządzenie dotyczące stawiania budowl leśnych.	13 (25) Listopada 1851 r. Nr. 79289/32362	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	375
147	O protokółach odbiorczych budowl na osadach leśnych.	14 (26) Lutego 1852 r. Nr. 8968/3155	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	385
148	O wzorach do kontraktów i deklaracyj na wystawienie budowl leśnych.	29 Października (10 Listo.) 1852 r. Nr. 75177/31909	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	387
149	O zniesieniu kominów sztangowych.	27 Marca (8 Kwietnia) 1853 r. Nr. 22195/9406	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	391
150	W przedmiocie prekluzyi wynagrodzenia z Dyrekcyi Ubezpieczeń od ognia.	14 (26) Listopada 1853 r. Nr. 34161/14601	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	393

ГЛАВА V.

ОБЪ ИЗВЛЕЧЕНІИ ДОХОДА ИЗЪ ЛѢСОВЪ.

Numer porządkowy	TREŚĆ.	Data i Numer.	Wymienienie Władzy, wydającéj rozporządzenie.	Stronica.
	przez urzędnika nadzorującego.			
158	Zmiana dawniejszych budowli normalnych leśnych na obszerniejsze.	8 (20) Sierpnia 1863 r. Nr. 11353/13392	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	423
159	W przedmiocie sprzedaży materyałów z upadłych lub zbywających od potrzeb budowli skarbowych leśnych.	6 (18) Maja 1865 r. Nr. 23777/1206	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	427

TYTUŁ V.

O PRZEDMIOTACH UŻYTKOWANIA Z LASÓW.

Numer porządkowy	TREŚĆ.	Data i Numer.	Wymienienie Władzy, wydającéj rozporządzenie.	Stronica.
160	Wydzierżawienie małego polowania może tylko mieć miejsce na polach odległych od lasów rządowych.	28 Lipca (9 Sierp.) 1816 r. Nr. 396.	Dyrekcya Jeneralna Dóbr i Lasów.	431
161	O wydzierżawianiu małego polowania na gruntach folwarcznych.	27 Sierpn. (8 Września) 1819 r. Nr. 14898/1717	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	433
162	Przepisy i zasady do wydzierżawienia małego polowania.	15 (27) Lutego 1820 r.	Kommissya Rządowa Przy-	435

Numer porządkowy.	TREŚĆ.	Data i Numer.	Wymienienie Władzy, wydającéj rozporządzenie.	Stronica.
169	Dzierżawcy dóbr rządowych, za użytkowanie z torfu, opłatę uiszczać są obowiązani.	8 (20) Czerwca 1829 r. Nr. 12561/5598.	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	451
170	Zakaz wyrabiania nowych barci w lasach rządowych.	27 Stycz. (8 Lutego) 1832 r. Nr. 300/21.	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	453
171	Zasady do wydzierżawiania zakładów przemysłowych leśnych w lasach rządowych.	4 (16) Maja 1832 r. Nr. 33,642.	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	457
172	Kamienie do dróg publicznych mogą być w lasach stałych zbierane, lecz tylko na powierzchni znajdujące się.	5 (17) Grudnia 1832 r. Nr. 97,063.	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	461
173	Na pasterzy bydła w lasach rządowych nie mogą być wybierane dzieci, i każda wieś za użytego pasterza ręczyć jest obowiązaną.	24 Lipca (5 Sierp.) 1834 r. Nr. 59212/19699	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	463
174	Pasterze bydła w lasach rządodowych składać mają przysięgę przed Wójtem gminy.	22 Lutego (6 Marca) 1835 r. Nr. 12482/3824.	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	465

Numer porządkowy.	TREŚĆ.	Data i Numer.	Wymienienie Władzy, wydającéj rozporządzenie.	Stronica.
	niesione do pasiek w polach.	1836 r. N. 43,679.		
182	O cenie marmuru.	20 Kwiet. (2 Maja) 1837 r. Nr. 93,999.	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	507
183	Dzierżawcy dóbr rządowych, za samowolne kopanie torfu, pociągani będą do kar defraudacyjnych leśnych.	28 Października (9 Listop.) 1837 r. Nr. 81149/27649	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	509
184	O pobieraniu dochodu z bindug i lądowego.	5 (17) Listopada 1837 r. Nr. 74,345.	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	509
185	Warunki do jakich stosować się winny, przy odbywaniu polowania w lasach rządowych, osoby mające na to pozwolenie.	24 Listopada (6 Grudn.) 1837 r. Nr. 96120/31577	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	511
186	Zakaz zabijania jeleni w lasach rządowych, i objaśnienie ile sztuk grubego zwierza wolno zabić w ciągu całego polowania.	25 Lutego (9 Marca) 1838 r. Nr. 15265/4288	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	515
187	Włościanie dóbr rządowych należność za ugaj i paszę mogą uiszczać gotowizną	7 (19) Czerwca 1838 r. Nr. 18,864.	Rada Administracyjna.	517

Numer porządkowy.	TREŚĆ.	Data i Numer.	Wymienienie Władzy, wydającéj rozporządzenie.	Stronica.
	własność w hypotece, do ugaju i paszy w lasach rządowych nie mają prawa.	1839 r. Nr. 50130/15991	chodów i Skarbu.	
195	O kontrollowaniu i rewizyi drzewa handlowego w lasach rządowych.	24 Sierpnia (5 Września) 1839 r. Nr. 70107/22542	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	547
196	Dalsze przepisy o rewizyi drzewa na spław przeznaczonego.	1 (13) Sierpnia 1840 r. Nr. 59679/18468	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	563
197	Assygnacye na sprzedaż kory i żywicy wydawane być mają z księgi assygnacyjnéj na uboczne dochody.	29 Kwietnia (11 Maja) 1841 r. Nr. 94060/28693	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	567
198	Smolarnie, popielarnie, węglarnie, i t. p. mogą być stawiane nietylko w odpadkach, lecz nawet w lesie, zawsze za szczególném upoważnieniem Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu.	21 Marca (2 Kwietnia) 1841 r. Nr. 16151/4809	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	569
199	O zbieraniu jagód, grzybów, orzechów i jabłek leśnych.	5 (17) Marca 1842 r.	Kommissya Rządowa Przy-	571

Numer porządkowy.	TREŚĆ.	Data i Numer.	Wymienienie Władzy, wydającéj rozporządzenie.	Stronica.
		Nr. $^{20620}/_{1173}$.	chodów i Skarbu.	
200	Uzupełnienie przepisów co do ugaju i paszy.	3 (15) Czerwca 1842 r. Nr. $^{39877}/_{13820}$	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	573
201	Po zebraniu wiadomości, że w lasach znajdują się wilki, zakładać zanęty zatrute, ze znajomością rzeczy urządzone.	27 Października (8 Listop.) 1842 r. Nr. $^{81954}/_{28373}$	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	575
202	O zbieraniu ściółki w lasach.	4 (16) Maja 1843 r. Nr. $^{21481}/_{6850}$.	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	579
203	Sążnie gotowe można sprzedawać i wywozić letnią porą, bez uszkodzenia jednak młodzieży. Siekiery brać do lasu niewolno.	16 (28) Czerwca 1843 r. Nr. $^{44640}/_{14186}$	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	583
204	Pasza dla obcych wzbroniona w lasach rządowych, ugaj zaś może być dozwalany.	13 (25) Stycznia 1844 r. Nr. $^{60808}/_{27528}$	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	585
205	Przepisy leśne, wzbraniające łowienia ptaków śpiewających, rozciągają się i do dóbr rządowych.	20 Stycznia (1 Lutego) 1845 r. Nr. $^{86018}/_{27224}$	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	587

Номеръ по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой послѣдовало распоряженіе.	Страница.
206	О томъ, что чины лѣсной стражи обязаны наблюдать за исполненіемъ лѣсныхъ и полицейскихъ правилъ со стороны лицъ, коимъ предоставлено право свободной охоты.	10 (22) Сентября 1845 г., № 77087/23059	Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.	588
207	О томъ, какъ поступать съ лѣсомъ, закупленнымъ, но не вывезеннымъ въ срокъ.	4 (16) Октября 1845 г., № 77588/23276	Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.	590
208	Поясненіе правилъ о порядкѣ контролированія лицъ, пользующихся сборомъ сушняка и пастбищемъ въ казенныхъ лѣсахъ.	24 Декабря (5 Января) 1845/6 г., № 74304/22314	Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.	594
209	О контролированіи отпуска лѣсныхъ произведеній.	3 (15) Января 1846 г., № 3398/2291	Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.	598
210	О томъ, что представленія о разрѣшеніи постороннимъ сбора сушняка должны быть сообщаемы на заключеніе Лѣснымъ Ревизорамъ.	20 Марта (1 Апрѣля) 1846 г., № 28571/1836	Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.	606
211	О томъ, что лица, не имѣющія права охотиться въ казенныхъ лѣсахъ, не могутъ быть употребляемы для охоты, производимой по приказанію Правительства.	16 (28) Апрѣля 1846 г., № 36,400.	Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.	608

Numer porządkowy.	TREŚĆ.	Data i Numer.	Wymienienie Władzy, wydającéj rozporządzenie.	Stronica.
206	Służba leśna obowiązana przestrzegać przepisów leśnych i policyjnych, przy wykonywaniu wolnego polowania.	10 (22) Września 1845 r. Nr. 77087/23059	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	589
207	Postępowanie z drzewem zakupioném, a w terminie niepobraném.	4 (16) Październ. 1845 r. Nr. 77588/23276	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	591
208	Objaśnienie przepisów o kontrollowaniu gających się i pasących w lasach rządowych.	24 Grudn. (5 Stycznia) 1845/6 r. Nr. 74304/22314	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	595
209	O kontrollowaniu wydatku płodów leśnych.	3 (15) Stycznia 1846 r. Nr. 3398/2291	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	599
210	Wnioski o dozwolenie ugaju obcym mają być naprzód podawane do opinii urzędników rewidujących lasy.	20 Marca (1 Kwiet.) 1846 r. Nr. 28571/1836	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	607
211	Osoby, nie mające prawa polowania w lasach rządowych, nie mogą być używane do polowań dopełnianych z rozkazu Rządu.	16 (28) Kwietnia 1846 r. Nr. 36,400.	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	609

Numer porządkowy.	TREŚĆ.	Data i Numer.	Wymienienie Władzy, wydającéj rozporządzenie.	Stronica.
231	O użytkowaniu z niw, łąk, bindug leśnych, i o ich kontrolli.	26 Sierpn. (7 Września) 1853 r. Nr. 51235/22154	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	695
232	O świadectwach na drzewo z lasów rządowych, prowadzone za granicę przez kupców zagranicznych.	12 (24) Paździer. 1853 r. Nr. 63471/27667	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	713
233	O kontrolli kamienio-łomów w lasach.	15 (27) Lutego 1854 r. Nr. 13387/5932	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	715
234	O kontrolli drzewa na handel sprzedanego.	26 Sierpnia (7 Września) 1854 r. Nr. 55288/25294	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	719
235	Zakaz sprzedawania drzewa opałowego w klocach i drzewa, wykazami cięć nie objętego.	30 Grudn. (11 Stycznia) 1854/5 r. Nr. 76773/35478	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	723
236	Wzbronienie wyrabiania drzewa użytkowego kosztem Skarbu.	15 (27) Marca 1855 r. Nr. 17727/7549	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	725
237	Wzbronienie Rządom Gubernialnym wydzierżawiania	18 (30) Listopada 1855 r.	Kommissya Rządowa Przy-	729

Numer porządkowy.	TREŚĆ.	Data i Numer.	Wymienienie Władzy, wydającéj rozporządzenie.	Stronica.
	go roku, sprawdzali ilość przygotowanych dla zakładów górniczych sążni, i rachunki wydawanych przez Górnictwo pieniędzy na wyróbkę sążni.	Października) 1859 r. Nr. 7,058.	Królestwa Polskiego.	
245	Wzbronienie samowolnego rozrządzania przez Urzędy leśne uzbieranemi nasionami drzewnemi, bez upoważnienia Kommissyi Skarbu.	30 Wrześ. (12 Października) 1860 r. Nr. 55291/25035	Kommissya Rządową Przychodów i Skarbu.	747
246	Dozwolenie zaprowadzenia pasiek leśnych w 15-tu leśnictwach rządowych, w celu rozwinięcia pszczolnictwa.	1 (13) Lutego 1861 r. Nr. 25531/11841	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	749
247	Polecenie urzędnikom rewidującym natychmiastowéj superrewizyi drzewa na spław przygotowanego, za otrzymaniem doniesienia Urzędu leśnego	9 (21) Czerwca 1861 r. Nr. 24,776.	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	755
248	O cenach i użytkowaniu z mchu i ściółki w lasach rządowych.	31 Sierpnia (12 Września) 1861 r. Nr. 43117/22067	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	755
249	Ustanowienie ceny nasienia modrzewiowego.	20 Września (2 Października) 1861 r. Nr. 47161/21190	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	763

Numer porządkowy.	TREŚĆ.	Data i Numer.	Wymienienie Władzy, wydającéj rozporządzenie.	Stronica.
250	Ustanowienie nowéj normalnéj taxy na leżaninę (ugaj), wydawaną z lasów rządowych na opał dla włościan.	4 (16) Listopada 1861 r. Nr. 48882/26723	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	765
251	Zachęcenie służby leśnéj i okolicznych mieszkańców do zbioru nasion drzewnych.	21 Lutego (5 Marca) 1862 r. Nr. 10234/4382.	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	779
252	Rozporządzenie, aby przy zawieraniu nowych kontraktów o dzierżawę smolarń, nie zamieszczać warunku, dozwalającego dzierżawcom paszy bydła w lasach.	12 (24) Marca 1862 r. Nr. 14456 6117.	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	781
253	Decyzya zabraniająca paszy bydła w lasach rządowych.	1 (13) Kwietnia 1862 r. Nr. 18938/8200.	Rada Administracyjna.	783
254	Przepis, że sprawdzenie i superrewizyę drzewa na spław przygotowanego ma odbywać Assessor Nadleśny lub Kommissarz leśny, w miarę tego, który z nich w bliższém miejscu znajduje się.	31 Maja (12 Czerwca) 1862 r. Nr. 21203/9142.	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	785
255	Dozwolenie służbie leśnéj sprzedawać na własną korzyść zbywające od potrzeb miejscowych nasienie, lecz tylko	13 (25) Lutego 1863 r. Nr. 3892/1312.	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	789

Numer porządkowy.	TREŚĆ.	Data i Numer.	Wymienienie Władzy, wydającéj rozporządzenie.	Stronica.
	do upraw leśnych w dobrach prywatnych.			
256	Rozporządzenie stanowiące, że pasza bydła w lasach rządowych dozwala się mającym do tego prawo na mocy dawnych przywilejów, a wszystkim innym ma być wzbronioną.	25 Stycznia (7 Lutego) 1865 r. Nr. 3,978.	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	791
257	Rozporządzenie co do wydatku drzewa z lasów rządowych, na budowę szkółek wiejskich i Zarządów gminnych, za połowę ceny, taksą oznaczonéj.	29 Stycznia (10 Lutego) 1865 r. Nr. 1723/411.	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	795
258	Upoważnienie do wydawania drzewa do budowy szkółek wiejskich i Zarządów gminnych.	12 (24) Marca 1865 r. Nr. 6324/1669.	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	799
259	Polecenie, aby w kontraktach o dzierżawę smolarń zamieszczać warunek, że dzierżawcy obowiązani są materyał drzewny zakupywać podług cen, corocznie taksą oznaczonych.	30 Czerwca (12 Lipca) 1865 r. Nr. 30870/9827.	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	801
260	O sposobie dokonywania ogłoszeń na sprzedaż drzewa z lasów rządowych przez licytacyę.	21 Sierpnia (2 Września) 1865 r. Nr. 37724/12346.	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	803

Номеръ по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой послѣдовало распоряженіе.	Страница.
261	Распоряженіе объ оцѣнкѣ лѣса въ лѣсныхъ отпадкахъ.	23 Октября (4 Ноября) 1865 г., № 57965/19589	Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.	804
262	Распоряженіе о порядкѣ отпуска дровъ на постройку и отопленіе сельскихъ училищъ.	5 (17) Февраля 1866 г., № 2818/970.	Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.	808
263	Объ установленіи контроля по продажѣ и безплатному отпуску камня изъ казенныхъ лѣсовъ.	29 Марта (10 Апрѣля) 1866 г., № 49487/16343	Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.	812
264	Распоряженіе о введеніи нѣкоторыхъ измѣненій въ условія о продажѣ лѣса съ торговъ	6 (18) Мая 1866 г., № 8351/2994.	Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.	816
265	Распоряженіе, измѣняющее нѣкоторыя правила относительно пользованія валежникомъ въ казенныхъ лѣсахъ.	14 (26) Мая 1866 г., № 14871/5472.	Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.	818
266	Распоряженіе относительно продажи и свозки лѣса на лѣсныхъ отпадкахъ, вошедшихъ, при устройствѣ казенныхъ имѣній, въ составъ крестьянскаго надѣла.	18 (30) Мая 1866 г., № 27534/10178	Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства	822
267	Распоряженіе относительно пользованія корою въ казенныхъ лѣсахъ.	21 Мая (2 Іюня) 1866 г.,	Правительственная Коммисія Финан-	844

Numer porządkowy.	TREŚĆ.	Data i Numer.	Wymienienie Władzy, wydającéj rozporządzenie.	Stronica.
261	Rozporządzenie dotyczące szacowania drzewa w odpadkach leśnych.	23 Października (4 Listop.) 1865 r. Nr. 57965/19589	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	805
262	Rozporządzenie co do sposobu wydawania drzewa na opał i budowę dla wiejskich szkółek.	5 (17) Lutego 1866 r. Nr. 2818/970.	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	809
263	Polecenie zaprowadzenia kontrolli nad sprzedażą i bezpłatnym wydatkiem kamieni, wybieranych z powierzchni lasów rządowych.	29 Marca (10 Kwietnia) 1866 r. Nr. 49487/16343	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	813
264	Rozporządzenie, zaprowadzające niektóre zmiany w warunkach sprzedaży drzewa przez licytacyę.	6 (18) Maja 1866 r. Nr. 8351/2994.	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	817
265	Rozporządzenie, zaprowadzające niektóre zmiany w przepisach, dotyczących ugaju w lasach rządowych.	14 (26) Maja 1866 r. Nr. 14871/5472.	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	819
266	Rozporządzenie w przedmiocie sprzedaży i uprzątnięcia drzewa z odpadków leśnych, przy urządzeniu dóbr rządowych, do osad włościańskich wcielonych.	18 (30) Maja 1866 r. Nr. 27534/10178	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	823
267	Rozporządzenie w przedmiocie użytkowania z kory w lasach rządowych.	21 Maja (2 Czerwca) 1866 r.	Kommissya Rządowa Pryz-	845

Номеръ по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой послѣдовало распоряженіе.	Страница.
		№ 27227/10036	совъ и Казначейства.	
268	Высочайшее повелѣніе о льготахъ, предоставленныхъ крестьянамъ по пріобрѣтенію ими лѣса, растущаго на лѣсныхъ отпадкахъ.	4 (16) Іюня 1866 г.	Учредительный Комитетъ въ Царствѣ Польскомъ.	848
269	Распоряженіе о томъ, чтобы лѣсные чины пасли въ лѣсахъ лишь то количество скота, какое, зимою, можно прокормить запасами, собираемыми на усадебной землѣ.	5 (17) Іюля 1866 г., № 7101/3383.	Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.	852
270	Распоряженіе о правѣ крестьянъ на пользованіе топливомъ и подстилкою въ казенныхъ лѣсахъ.	23 Іюля (4 Августа) 1866 г., № 7132/16950.	Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.	854
271	О продажѣ годичныхъ рубокъ лѣса не въ розницу, а оптомъ съ торговъ.	16 (28) Сентября 1866 г., № 54335/19941	Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.	860
272	О томъ, что изъ лѣсныхъ пространствъ, назначенныхъ въ надѣлъ безземельнымъ крестьянамъ, слѣдуетъ отдѣлять соотвѣтственное количество лѣса на крестьянскія постройки.	11 (23) Февраля 1867 г., № 8119/2920.	Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.	890
273	О томъ, что утвержденныя таксы на лѣсныя произведенія въ каждомъ лѣсничествѣ обязательны только на три года.	28 Іюня (10 Іюля) 1867 г., № 19,534.	Финансовое Управленіе въ Царствѣ Польскомъ.	904

Numer porządkowy.	TREŚĆ.	Data i Numer.	Wymienienie Władzy, wydającéj rozporządzenie.	Stronica.
		Nr. 27221/10036	chodów i Skarbu.	
268	Najwyższa wola o ulgach dla włościan przy nabywaniu przez nich drzewa z odpadków leśnych.	4 (16) Czerwca 1866 r.	Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.	849
269	Rozporządzenie, aby służba leśna taką tylko ilość inwentarzy w lasach pasała, jaką zasobami z gruntu osadowego jest w stanie przezimować.	5 (17) Lipca 1866 r. Nr. 7101/3383.	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	853
270	Rozporządzenie o prawie włościan do korzystania z opału i ściółki w lasach rządowych.	23 Lipca (4 Sierpn.) 1866 r. Nr. 7132/16950	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	855
271	Cięcia coroczne drzew mają być sprzedawane nie cząstkowo ale ogółem, przez licytacyę.	16 (28) Września 1866 r. Nr. 54335/19941	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	861
272	Z przestrzeni lasów, przeznaczonych na uposażenie ludności bezrolnéj, ma być oddzieloną odpowiednia ilość drzewa na wzniesienie budowli dla téjże ludności.	11 (23) Lutego 1867 r. Nr. 8119/2920.	Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.	891
273	Zatwierdzone taksy płodów leśnych w każdem leśnictwie obowiązywać mają przez lat trzy.	28 Czerw (10 Lipca) 1867 r. Nr. 19,534.	Zarząd Finansów w Królestwie Polskiem.	905

МАТЕРІАЛЫ,

ЗАКЛЮЧАЮЩІЕ ВЪ СЕБѢ

ПОСТАНОВЛЕНІЯ

ПО

ЛѢСНОЙ ЧАСТИ.

MATERYAŁY,

OBEJMUJĄCE

PRZEPISY LESNE.

ГЛАВА III.

О ЛѢСНОМЪ ХОЗЯЙСТВѢ.

№ 99.

Объ употребленіи несостоятельныхъ лѣсныхъ порубщиковъ для работъ въ лѣсахъ.

(6 (18) Января 1835 года.)

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

1) Плоцкой Воеводской Коммисіи.

Въ отвѣтъ на представленіе Воеводской Коммисіи отъ 17 Декабря истекшаго года, за № 83,620, о томъ, чтобы, при недостаткѣ необходимыхъ средствъ дла производства лѣсныхъ построекъ, употребляемы были для сего приговоренные къ работамъ, по несостоятельности, лѣсные похитители, въ особенности тамъ, гдѣ не имѣется для нихъ другихъ занятій, Правительственная Коммисія увѣдомляетъ: что лѣсные похитители, приговоренные по несостоятельности къ работамъ, должны быть употребляемы преимущественно къ обработкѣ лѣсовъ, какъ-то: для взрыхленія гдѣ нужно задернѣвшей почвы; для вырубки въ лѣтнее время предположенныхъ къ истребленію зарослей (которыя впослѣдствіи могутъ быть проданы, или, за неимѣніемъ покупщиковъ, отданы на заборы лицамъ, пользующимся лѣсными сервитутами); для собиранія древесныхъ сѣмянъ и обсѣмененія ими мѣстъ, предназначенныхъ для разведенія лѣса; для копанія рвовъ, необходимыхъ для осушки почвы и тому подобныхъ работъ. Если же обработка лѣсовъ въ какой либо мѣстности не предписывается планомъ лѣснаго хозяйства, или гдѣ окажется излишекъ рабочихъ, можно употребить ихъ для разчистки лѣса подъ усадьбы. При этомъ Воеводская Коммисія обязывается, примѣняясь къ общимъ прави-

TYTUŁ III.

W PRZEDMIOTACH WYKONYWANIA GOSPODARSTWA LEŚNEGO.

N° 99.

O użyciu robocizny ubogich defraudantów leśnych do robót w lasach.

(d. 6 (18) Stycznia 1835 r.)

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

1) *Do Kommissyi Województwa Płockiego.*

Na przełożenie Kommissyi Wojewódzkiéj z dnia 17 Grudnia r. z. Nr. 83,620, którém wnosi, aby dla braku funduszu, na budowanie posad leśnych potrzebnego, użyć defraudantów leśnych, na robociznę dla ubóstwa skazanych, zwłaszcza tam, gdzie nie ma innych przedmiotów zajęcia tychże defraudantów, Kommissya Rządowa odpowiada: że defraudanci leśni, na robociznę dla ubóstwa skazani, powinni być przedewszystkiem użyci do uprawy lasów, jako to, do wzruszenia gdzie potrzeba zadarnionéj ziemi, do wycinania letnią porą chrustów, na wytępienie przeznaczonych, (które następnie sprzedane, lub w braku odbytu na płoty, lub wreszcie ugajnikom wydane być mogą) do zbierania i rozsiewania w miejscach do uprawy wskazanych nasion drzewnych, do kopania rowów, do osuszenia gruntu potrzebnych, i t. p.— o ile zaś uprawa lasów, nie jest gdzie planem gospodarskim przepisaną, lub od téj roboty zbywać będzie robotnika, można go do rudunku posad leśnych użyć; wszakże, Kommissya Wojewódzka obowiązaną zo-

1*

лам о лѣсныхъ порубщикахъ, къ экономическимъ обычаямъ и мѣстнымъ обстоятельствамъ, снабдить Лѣсныя Управленія инструкціею: сколько лѣсной похититель въ продолженіе дня обязанъ обработать земли подъ посѣвъ лѣса, сколько обсѣменить и забороновать, сколько собрать и представить древесныхъ сѣмянъ, сколько вырубить хвороста, сколько и какихъ выкопать рвовъ и пней при разчисткѣ лѣса и проч.

2) *Остальнымъ 7-ми Воеводскимъ Коммисіямъ.*

Данное Плоцкой Воеводской Коммисіи предписаніе объ употребленіи приговоренныхъ по несостоятельности къ работамъ лѣсныхъ похитителей сообщается Коммисіи для свѣдѣнія и руководства.

Варшава, 6 (18) Января 1835 года.

Директоръ Отдѣленія, Статсъ-Совѣтникъ (подпис.) *Пивницкій.*

№ 101,311/33,132.

№ 100.

Никакая рубка не можетъ быть производима безъ предварительной оцѣнки.

(5 (17) Іюня 1839 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Хотя, по смыслу 32 ст. Положенія о лѣсномъ управленіи и счетоводствѣ, чрезвычайная рубка, т. е. неопредѣленная хозяйственнымъ планомъ и непоказанная по утвержденному смѣтному назначенію, можетъ быть произведена только съ разрѣшенія Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства, однако бываютъ случаи, что Губернскія Правленія и даже Лѣсныя Управленія назначаютъ и производятъ рубку безъ предварительнаго испрошенія на это разрѣшенія Правительственной Коммисіи.

Такъ какъ точное соблюденіе предписанныхъ правилъ

staje, według przepisów ogólnych o defraudantach, ekonomicznych zwyczajów i okoliczności miejscowych, wydać Urzędom leśnym instrukcyę, ile defraudant ma dziennie uprawić gruntu, pod zasiew drzewa, ile zasiać i zbronować, ile zebrać i oddać nasienia, ile wyciąć chrustu, ile i jakich wykopać rowów, wyrudować gruntu, i t. p.

2) *Do innych 7-miu Kommissyj Wojewódzkich.*

Wydane do Kommissyi Województwa Płockiego zarządzenie, co do użycia defraudantów leśnych, dla ubóstwa na robociznę skazanych, kommunikuje Kommissyi Wojewódzkiéj, dla wiadomości i zastosowania się.

w Warszawie, d. 6 (18) Stycznia 1835 r.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu
(podpisano) *Piwnicki.*

Nr. 101,311/33,132.

N° 100.

Żadne cięcie nie może być wykonywane, przed oszacowaniem onego.

(d. 5 (17) Czerwca 1839 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Chociaż podług art. 32-go urządzenia manipulacyi i rachunkowości leśnéj, nadzwyczajne cięcie, to jest takie, które planem gospodarczym nie jest przewidziane i zatwierdzonym wykazem cięć nie jest objęte, jedynie za upoważnieniem Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu może być przedsiębrane, jednak zdarzają się wypadki, że Rządy Gubernialne lub nawet Urzędy leśne zarządzają i wykonywają cięcia, bez uzyskania na to poprzedniego upoważnienia Kommissyi Rządowéj.

Gdy ściśle zachowanie przepisanych formalności jest je-

составляетъ одно изъ важнѣйшихъ условій для прекращенія злоупотребленій и безпорядковъ въ лѣсной администраціи и лѣсномъ хозяйствѣ, то Правительственная Коммисія, обращая вниманіе Губернскаго Правленія на вышеозначеное правило, предписываетъ наблюдать со всею строгостію, дабы никакая рубка ни въ устроенныхъ лѣсныхъ дачахъ, ни въ мѣстахъ, предназначенныхъ кому либо для земледѣльческой обработки, безъ различія, долженъ ли быть вырубленъ здоровый лѣсъ, или же поврежденный пожарами, насѣкомыми, буреломомъ и т. п. не производилась до тѣхъ поръ, пока смѣта этой рубки, составленная по предписанной формѣ, не будетъ утверждена Правительственною Коммисіею.

Чиновники, ревизующіе лѣсничества, въ случаѣ встрѣтившейся необходимости произвести какую нибудь чрезвычайную рубку, предлагая письменно Лѣснымъ Управленіямъ объ испрошеніи на это надлежащаго разрѣшенія, обязаны вмѣстѣ съ тѣмъ, согласно § 27 Положенія о лѣсномъ управленіи и счетоводствѣ, показать предполагаемую рубку по смѣтѣ въ графахъ: *А* „чрезвычайныя,“ каковую смѣту, по дополненіи ея результатами таксаціи и оцѣнки, Лѣсное Управленіе представитъ установленнымъ порядкомъ, посредствомъ Губернскаго Правленія, на утвержденіе Правительственной Коммисіи, вмѣстѣ съ вѣдомостью объ очередныхъ лѣсосѣкахъ, подлежащихъ, на основаніи хозяйственнаго плана, вырубкѣ въ текущемъ году. Если же чрезвычайная рубка не можетъ быть отсрочена до слѣдующаго года, то Лѣсное Управленіе обязано представить вышеозначенную смѣту въ видѣ прибавленія къ смѣтѣ текущаго года.

Въ непредвидѣнныхъ или чрезвычайныхъ случаяхъ, и само Лѣсное Управленіе въ правѣ проектировать чрезвычайную рубку, однако во всякомъ случаѣ необходимость таковой должна быть доказана и въ смѣтѣ положительно объяснено: въ которомъ обрубѣ, округѣ, отдѣленіи, или подраздѣленіи рубка предположена, съ описаніемъ насажденія и порядка производства рубки, а также съ подробною оцѣнкою по всѣмъ подраздѣленіямъ.

Каждый лѣсной чиновникъ, виновный въ неисполненіи на-

dnym z najważniejszych środków, przez który nadużycia i nieporządek w administracyi i w gospodarstwie leśném, mogą być tamowane; przeto Kommissya Rządowa, zwracając na powyższy przepis uwagę Rządu Gubernialnego, poleca, aby ściśle przestrzegał, iżby żadne pod jakimbądź pozorem cięcie, czy to w lasach stałych, czy to w miejscach na użytek rolny, dla kogobądź przeznaczonych, czy to w drzewie zdrowém, lub przez pożary, owady, wichry i t. p. uszkodzoném, nie było przedsiębrane, dopóki wykaz tego cięcia, podług przepisanego wzoru uformowany, nie zyskał zatwierdzenia Kommissyi Rządowéj.

Urzędnicy, rewizyę leśnictw wykonywający, jeżeli znajdą potrzebę przedsiębrania jakiego cięcia nadzwyczajnego, wydając Urzędom leśnym protokólarne polecenie, aby wyjednały na to potrzebne upoważnienie, winni zarazem zgodnie z § 27-m urządzenia manipulacyi i rachunkowości leśnéj, projektowane cięcie zapisać do wykazu w rubrykach: *A* „nadzwyczajne", który to wykaz, po zapełnieniu co do oszacowania i ocenienia, Urząd leśny przedstawi właściwą drogą przez Rząd Gubernialny do zatwierdzenia Kommissyi Rządowéj, a to łącznie z wykazem zwyczajnych cięć, podług planu gospodarczego na rok następny do wykonania przypadających, lub jeżeli nadzwyczajne cięcie nie może być odłożone do roku następnego, Urząd leśny wykaz takowy, jako dodatek do wykazu roku bieżącego, przedstawić jest obowiązany.

W nagłych lub nadzwyczajnych wypadkach i sam Urząd leśny może projektować nadzwyczajne cięcie, jednak w każdym razie konieczność takowego winna być udowodniona, i w wykazie cięć należycie ma być wyszczególnione w którym obrębie, okręgu, oddziale i poddziale cięcie ma być przedsiębrane, oraz opisanie drzewostanu i przepis wykonać się mającego cięcia, jako też oszacowanie poszczegółowo w każdym poddziale.

Każdy urzędnik leśny, uchybiający przeciwko takowemu

стоящаго общаго распоряженія, подвергнется строгой по закону отвѣтственности.

Варшава, 5 (17) Іюня 1839 лода.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Ленскій.*

№ 48,438/15,425.

№ 101.

Инструкція о порядкѣ исполненія лѣсо-хозяйственнаго плана.

(2 (14) Ноября 1839 года.)

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Общія понятія и правила.

Ст. 1.

Утвержденный Правительственною Коммисіею Финансовъ и Казначейства и сообщенный Лѣснымъ Управленіямъ хозяйственный планъ указываетъ: пространства, отдѣленныя для постояннаго лѣса; лѣсные отрѣзки для экономическаго употребленія и отведенныя въ пользованіе лѣсныхъ чиновъ усадьбы; хозяйственное раздѣленіе лѣсовъ на участки и особыя хозяйственныя дѣйствія на первый періодъ или оборотъ рубки, общія же — до времени приведенія лѣсовъ въ совершенное устройство.

Исполненіе всѣхъ вообще указаній хозяйственнаго плана, а именно— изложенныхъ въономъ основныхъ правилъ лѣснаго хозяйства, лежитъ на обязанности мѣстнаго Лѣсничаго, при содѣйствіи подчиненныхъ ему Подлѣсничихъ и нижнихъ лѣсныхъ служителей.

Ст. 2.

Въ лѣсахъ, состоящихъ въ вѣдѣніи Финансоваго Управленія, принято хозяйство троякаго рода:

въ 1-хъ) высокоствольное,

,, 2-хъ) низкоствольное простое,

,, 3-хъ) низкоствольное смѣшанное.

Въ высокоствольномъ хозяйствѣ лѣсъ возобновляется, то есть, существующее насажденіе замѣняется молодымъ лѣсомъ, по большей части посредствомъ сѣмянъ, для полученія кото-

ogólnemu rozporządzeniu, do ściśléj odpowiedzialności podług przepisów pociągnięty będzie.

w Warszawie, d. 5 (17) Czerwca 1839 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Łęski.*
Nr. 48,438/15,425.

N° 101.

Instrukcya o wykonywaniu planu leśno-gospodarczego.

(d. 2 (14) Listopada) 1839 r.)

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Wyobrażenia i przepisy ogólne.

Art. 1.

Plan gospodarczy, przez Kommissyę Rządową Przychodów i Skarbu zatwierdzony i Urzędowi leśnemu udzielony, wykazuje: przestrzenie ograniczone na las stały; odpadki z lasu odcięte do użytku ekonomicznego i wyznaczone dla służby leśnéj osady, podział lasów gospodarczy na obręby; wreszcie działania gospodarcze, szczegółowe na pierwszy okres lub koléj, ogółowe zaś do czasu doprowadzenia lasu do stanu doskonałego. Wszystko to w ogóle, co planem gospodarczym wskazano, a w szczególności podane w nim zasady gospodarstwa leśnego, wykonywać ma Nadleśniczy miejscowy, przy pomocy podwładnych sobie Podleśnych i niższych officyalistów leśnych.

Art. 2.

Trojaki rodzaj gospodarstwa przyjęty jest w lasach, pod zarządem władzy skarbowéj zostających:

1) wysokopienny,
2) niskopienny zagospodarowania prostego,
3) niskopienny zagospodarowania połączonego.

W gospodarstwie wysokopiennném odmładnia się las, czyli drzewostan obecny zastępuje się drzewami młodemi, najczęściéj

рыхъ необходимо возращеніе лѣса до значительной вышины и совершеннаго возраста.

Въ низкоствольномъ простомъ хозяйствѣ, возобновленіе производится посредствомъ отростковъ отъ пней и корней вырубленнаго, еще неспѣлаго и потому низкаго лѣса.

Смѣшанное хозяйство имѣетъ цѣлью разведеніе въ низкоствольномъ лѣсу одиночныхъ высокихъ деревьевъ, для полученія толстомѣрнаго лѣса и молодой поросли, могущей замѣнить сѣменныя деревья, теряющія со временемъ способность пускать изъ пней отпрыски.

Ст. 3.

Высокоствольные лѣса раздѣлены на хозяйственные округи, низкоствольные же — на лѣсосѣки; при чемъ для каждаго округа и лѣсосѣки назначены насажденія, сколь можно ближе подходящія подъ вышеозначенный нормальный возрастъ.

Ст. 4.

Высокоствольное хозяйство предписано для лѣсовъ, состоящихъ изъ разныхъ породъ хвойныхъ и лиственныхъ деревъ; низкоствольное же, единственно для лиственныхъ деревьевъ, такъ какъ хвойныя не пускаютъ отпрысковъ ни отъ пней, ни отъ корней.

Ст. 5.

Хозяйственныя дѣйствія, указанныя въ планѣ, клонятся къ приведенію неправильныхъ нынѣ лѣсовъ въ совершенное устройство, и, кромѣ того, къ полученію отъ нихъ возможно большаго прироста, а тѣмъ самимъ къ увеличенію лѣснаго дохода изъ самыхъ полезнѣйшихъ породъ и къ выручкѣ онаго ежегодно въ одинаковой соразмѣрности, какъ по количеству, такъ и по качеству.

Ст. 6.

Совершенно правильный лѣсъ, постепенное разведеніе котораго составляетъ цѣль хозяйственнаго плана, долженъ состоять изъ густо сомкнутыхъ насажденій, заключающихъ въ себѣ породы деревъ, соотвѣтствующія качеству почвы и мѣстнымъ потребностямъ, или видамъ Правительства. не перемѣшанныхъ по возрасту и представляющихъ собою въ удобномъ направленіи непрерывный рядъ деревъ, начиная отъ самыхъ младшихъ до самыхъ старшихъ, на пространствахъ, оди-

za pomocą nasienia, dla pozyskania którego, choduje się go do znakomitego wieku i znacznéj wysokości.

W gospodarstwie niskopiennem prostem, odmłodnienie lasu następuje z odrośli, z pni, i z korzeni drzew wyciętych, jeszcze nie dojrzałych, a zatém niskich.

Gospodarstwo połączone ma na celu chodowanie w lesie niskopiennym pojedynczych drzew wysokich, dla otrzymania drzewa większego i młodzieży z nasienia, mogącéj zastąpić pnie macierzyste, utracające z czasem zdolność puszczania odrośli.

Art. 3.

Obręby wysokopienne podzielone zostały na okręgi gospodarcze; niskopienne zaś na poręby, a każdemu okręgowi lub porębowi dobrano, ile się dało, drzewostany najmniéj oddalające się od wskazanego wyżéj normalnego wieku.

Art. 4.

Wysokopienne zagospodarowanie przepisano dla lasów składających się z gatunków drzew tak iglastych, jako też liściowych; niskopienne zaś tylko dla liściowych, iglaste bowiem nie puszczają odrośli, ani z pnia ani z korzenia.

Art. 5.

Działania gospodarcze w planie przepisane, mają na celu przybliżanie obecnie nieregularnego lasu, do stanu doskonałego, osiągnienie obok tego największego możnego przyrostu, a tém samém i dochodu drzewnego, w najużyteczniejszych gatunkach, i pobieranie go corocznie, o ile można w równych ilościach i równéj użyteczności.

Art. 6.

Las przyszły doskonały, którego stopniowe utworzenie plan gospodarczy ma na celu, składać się ma z drzewostanów dobrze zwartych, złożonych z gatunków drzew odpowiednich gruntowi i potrzebom miejscowym lub widokom Rządu, nie pomięszanych w wieku i przedstawiających w dogodnym kierunku nie przerwany szereg od najmłodszych do najstarszych drzew, na prze-

наковыхъ для каждаго возраста, или распредѣленныхъ соразмѣрно производительности почвы, такъ, чтобы въ высокоствольномъ обрубѣ, предположенномъ къ возобновленію примѣрно въ теченіе 120-и лѣтъ и раздѣленномъ на IV округа:

I-й	округъ	заключалъ	деревья	120 — 90-лѣтнія,	
II-й	„	„	„	90 — 60	„
III-й	„	„	„	60 — 30	„
IV-й	„	„	„	30 — 1	„

Въ обрубѣ же низкоствольномъ, предположенномъ къ возобновленію въ теченіе 30-и лѣтъ:

1-я	лѣсосѣка	должна	заключать	деревья	30-лѣтнія,	
2-я	„	„	„	„	29	„
3-я	„	„	„	„	28	„
4-я	„	„	„	„	27	„
послѣдняя же 30-я лѣсосѣка				„	1	„

Ст. 7.

Просѣки, раздѣляющія лѣса на лѣсничества, стражи, участки и округи, и отдѣляющія лѣсныя дачи отъ экономическихъ земель, отъ усадьбъ лѣсныхъ чиновъ и прочихъ угодій, должны быть всегда сохраняемы въ неизмѣнномъ состояніи и очищаемы отъ времени до времени.

Ст. 8.

За всякое отступленіе отъ хозяйственнаго плана, безъ разрѣшенія Финансоваго Управленія, невѣрное назначеніе, или исполненіе указанныхъ въономъ дѣйствій, за поверхностную или неточную сортировку и оцѣнку лѣса при производствѣ рубки, безъ различія, будетъ ли это сдѣлано съ умысломъ или безъ умысла, Лѣсничій подвергается отвѣтственности.

Ст. 9.

Къ исполненію хозяйственнаго плана принадлежатъ слѣдующія дѣйствія:

въ 1-хъ) назначеніе годовыхъ лѣсосѣкъ, то есть отдѣленіе новаго пространства лѣса, на которомъ имѣетъ быть произведена рубка, или выборъ хозяйственныхъ дѣйствій на пространствѣ, отдѣленномъ въ прежніе годы;

въ 2 хъ) открытіе годовыхъ лѣсосѣкъ, то есть выборъ деревьевъ, которыя должны остаться въ лѣсосѣкѣ и означеніе затескою тѣхъ, которыя назначены къ вырубкѣ;

strzeniach z każdego wieku równych, lub podług płodności gruntu ustosunkowanych, tak, aby w obrębie wysokopiennym, mającym być odmłodnionym np. w przeciągu lat 120, i podzielonym na IV okręgi:

I-szy	zawierał	drzewa	120 — 90 letnie,
II-gi	„	„	90 — 60 „
III-ci	„	„	60 — 30 „
IV-ty	„	„	30 — 1 „

W obrębie zaś niskopiennym, który zamierzono odmłodnić np. w 30 latach, zawierać powinien:

poręb	1-szy	drzewa	30 letnie,
„	2-gi	„	29 „
„	3-ci	„	28 „
„	4-ty	„	27 „
ostatni zaś	30-ty	„	1 „

Art. 7.

Linie, odznaczające podział lasów na leśnictwa, straże, obręby i okręgi, oraz oddzielające lasy od gruntów ekonomicznych, od osad służby leśnéj i innych, winny być zawsze w stanie niezmiennym i widocznym utrzymywane.

Art. 8.

Odstąpienie w czemkolwiek od planu gospodarczego, nieupoważnione przez Władzę Skarbową, niedokładne naznaczenie, założenie lub wykonanie działań w niem przepisanych, powierzchowne lub niedokładne rozgatunkowanie i oszacowanie drzewa w cięciach, bez względu, czy to stanie się rozmyślnie lub nierozmyślnie, ściągnie na Nadleśniczego odpowiedzialność.

Art. 9.

Do wykonania planu gospodarstwa leśnego, należą czynności nastepujące:

1) naznaczenie cięć rocznych czyli oddzielenie z lasu przestrzeni nowéj, w któréj ma być cięcie drzewa wykonane, lub wybór działania gospodarczego na przestrzeni w poprzednich latach oddzielonéj;

2) zakładanie cięć rocznych, czyli obranie drzew, które w cięciu naznaczoném mają pozostać, i naciesanie tych, które mają być wycięte;

въ 3-хъ) оцѣнка лѣса въ очередныхъ лѣсосѣкахъ, то есть: пересчитаніе, сортировка, заклейменіе и вычисленіе толщины деревьевъ, назначенныхъ къ рубкѣ;

въ 4-хъ) составленіе и представленіе смѣтъ рубкамъ;

въ 5-хъ) производство рубокъ;

въ 6-хъ) назначеніе чрезвычайныхъ годовыхъ обработокъ;

въ 7-хъ) составленіе и представленіе вѣдомостей этимъ чрезвычайнымъ обработкамъ;

въ 8-хъ) производство чрезвычайныхъ обработокъ.

Ст. 10.

Въ лѣсахъ, состоящихъ въ завѣдываніи Финансоваго Управленія, каковы: 1) казенные, 2) супримованные, 3) принадлежащіе къ фундушамъ Краковскаго и Люблинскаго епископствъ, и 4) секвестрованные, — Лѣсничій обязанъ исполнять всѣ дѣйствія, означенныя въ 9-й статьѣ и описанныя подробно въ настоящей главѣ.

Въ прочихъ лѣсахъ мѣстнаго духовенства, состоящихъ лишь подъ надзоромъ Финансоваго Управленія, изъ опредѣленныхъ въ 9-й статьѣ дѣйствій, производство рубокъ и чрезвычайныхъ обработокъ не принадлежитъ къ обязанности Лѣсничаго; однако онъ долженъ наблюдать, чтобы пользующіеся законными выгодами изъ этихъ лѣсовъ сами исполняли означенныя дѣйствія, не отступая ни въ чемъ отъ правилъ, предписанныхъ въ хозяйственномъ планѣ и изложенныхъ въ настоящей главѣ.

Въ лѣсахъ, принадлежащихъ къ пожалованнымъ маіоратскимъ имѣніямъ, надъ которыми Правительство оставило за собою право надзора, Лѣсничій не можетъ вмѣшиваться съ своими распоряженіями ни въ отношеніи управленія, ни по хозяйственной части; развѣ въ такомъ случаѣ, еслибы имѣніе поступило въ послѣдствіи въ администрацію Казны, но тогда надзоръ за правильнымъ хозяйствомъ и цѣлостью лѣсовъ предоставляется чиновникамъ, ревизующимъ лѣсничества.

Относительно лѣсовъ, отданныхъ въ эмфитевтическое владѣніе, Лѣсничій обязанъ примѣняться къ условіямъ контрактовъ.

3) oszacowanie drzewa w cięciach czyli przeliczenie, rozgatunkowanie, ocechowanie i zbadanie miąższości drzew, mających być wyciętemi;

4) sporządzanie i podawanie wykazów cięć;

5) wykonanie cięć;

6) naznaczenie upraw nadzwyczajnych rocznych;

7) sporządzanie i podawanie wykazów tychże upraw nadzwyczajnych;

8) wykonanie upraw nadzwyczajnych.

Art. 10.

W lasach, zostających pod zarządem Władzy Skarbowéj, jakiemi są: 1) rządowe, 2) supprymowane, 3) należące do funduszów Biskupstw Krakowskiego i Lubelskiego, 4) zasekwestrowane,—wykonywać obowiązany Nadleśniczy wszystkie czynności, w powyższym art. 9-m wymienione, a w rozdziale niniejszym szczegółowo przepisane.

W lasach innych duchowieństwa krajowego, w nadzorze tylko Władzy Skarbowéj zostających, z czynności w powyższym art. 9-m wymienionych, nie należą do Nadleśniczego wykonanie cięć i wykonanie upraw nadzwyczajnych, lecz ma on obowiązek dozierać, aby ciągnący z tych lasów prawnie użytki, sami czynności te wykonywali i w niczem od zasad planu gospodarczego i w niniejszym rozdziale przepisanych nie odstępowali.

W lasach należnych do dóbr darowanych, stanowiących majoraty, nad któremi Rząd zastrzegł sobie nadzór, Nadleśniczy nie może rozciągać nadzoru swego ani pod względem gospodarczym, ani administracyjnym, wyjąwszy gdyby z czasem pod administracyę rządową były wzięte, lecz nadzór nad porządném w nich gospodarstwem, i zachowaniem ich całości, mieć będą urzędnicy rewidujący leśnictwa.

W lasach wreszcie oddanych w posiadanie emphiteutyczne osób prywatnych, zastosować się obowiązany Nadleśniczy do osnowy kontraktów.

О назначеніи рубокъ въ годовыхъ лѣсосѣкахъ.

Ст. 11.

Рубки бываютъ слѣдующаго рода:

а) въ высокоствольныхъ лѣсахъ:

во 1-хъ) послѣдовательныя рубки: темная, свѣтлая и сплошная. Онѣ имѣютъ цѣлью возобновленіе лѣса посредствомъ сѣмянъ, павшихъ изъ оставленныхъ сѣмянныхъ деревьевъ;

въ 2-хъ) сплошныя рубки, посредствомъ которыхъ обнажается отъ деревьевъ все пространство, назначенное для рубки, съ цѣлью возращенія лѣса ручнымъ посѣвомъ, или сажаніемъ молодой поросли, для охраненія которой оставляются охранныя деревья;

въ 3-хъ) изрѣдительная рубка, то есть выборка заглушенныхъ деревьевъ;

въ 4-хъ) выборочная рубка деревьевъ старыхъ, перестойныхъ и поврежденныхъ;

въ 5-хъ) истребленіе хвороста, или другихъ родовъ деревъ, возращеніе которыхъ не соотвѣтствуетъ видамъ хозяйства;

b) въ низкоствольныхъ лѣсахъ:

въ 6-хъ) рубки, при которыхъ вырубаются всякія деревья, съ оставленіемъ или безъ оставленія деревьевъ для защиты отростковъ отъ пней и корней, оставшихся послѣ срубленнаго лѣса;

c) на отрѣзкахъ, отдѣленныхъ отъ лѣсовъ для экономическаго употребленія, или на усадьбы для чиновъ Лѣснаго вѣдомства:

въ 7-хъ) рубки сплошныя для выкорчеванія лѣснаго пространства, безъ оставленія сѣмянныхъ и охранныхъ деревьевъ.

Ст. 12.

Всѣ вновь назначаемыя лѣсосѣки должны быть отдѣляемы отъ остальнаго лѣса въ такомъ пространствѣ, видѣ, порядкѣ и направленіи, какъ обозначено на планѣ, просѣками шириною въ одну сажень. Съ обоихъ концовъ оныхъ должны быть поставлены столбики, сдѣланные сообразно формѣ, находящей-

O naznaczeniu cięć rocznych.

Art. 11.

Rodzaje cięć są następujące:

a) W lasach wysokopiennych.

1) Ręby następne. Ciemny, jasny i zupełny. Celem ich jest odmłodnienie lasu nasieniem opadłem z pozostawionych nasienników.

2) Ręby czyste. W nich obnaża się z drzewa cała przestrzeń do cięcia przeznaczona od razu, w zamiarze odmłodnienia jéj zasiewem z ręki lub sadzonkami, dla ochrony których pozostawiają się drzewa ochronne.

3) Trzebieże, czyli wybranie drzewa zagłuszonego.

4) Wybranie drzewa starego, przestarzałego i nadpsutego.

5) Wytępienie chrustów lub innych gatunków drzew, których planem gospodarczym nie zamierzono chodować.

b) W lasach niskopiennych.

6) Poręby, w których wycina się wszelkie drzewo z pozostawieniem lub bez pozostawienia drzew dla ocienienia odrośli, mającéj powstać z pni i z korzeni drzew wyciętych.

c) Na odpadkach odciętych z lasu do użytku ekonomicznego lub na osady dla służby leśnéj.

7) Wycięcia w pień w celu wykarczowania przestrzeni wyciętéj, bez pozostawienia drzew nasiennych i ochronnych.

Art. 12.

Wszelkie cięcia naznaczające się, nowo oddzielone być winny od reszty lasu, w obszerności, kształcie, porządku i kierunku w planie zakreślonym lub przepisanym, liniami, w szerokości jednego sążnia. Na obu ich końcach zakopane być mają słupki, sporządzone według wzoru podanego przy planie gospodarczym.

ся при хозяйственномъ планѣ. На столбикахъ, отдѣляющихъ послѣдовательныя рубки: темную, свѣтлую и сплошную, надписывается со стороны лѣсосѣки: номеръ рубки по порядку; въ которомъ году назначена темная, или открыта свѣтлая, или же сплошная рубка и родъ рубки; на столбикахъ же, раздѣляющихъ всѣ прочія лѣсосѣки, — годъ, на который назначены, и родъ оныхъ.

Ст. 13.

Для дѣланія просѣкъ, должны быть употребляемы стрѣлки и дровосѣки, въ случаѣ же недостатка рабочихъ, Финансовое Управленіе, по сдѣланному установленнымъ порядкомъ представленію, должно принять соотвѣтственныя мѣры.

Ст. 14.

Порядокъ дѣйствія при назначеніи лѣсосѣкъ въ тѣхъ лѣсахъ, гдѣ хозяйственнымъ планомъ опредѣлена рубка, то есть годовой лѣсной доходъ съ извѣстнаго пространства на весь первый періодъ, съ указаніемъ мѣстъ, въ которыхъ слѣдуетъ назначить и произвести рубку, долженъ быть совершенно различенъ отъ порядка дѣйствій тамъ, гдѣ доходъ будетъ опредѣленъ лишь въ количествѣ саженей, безъ обозначенія пространства.

О назначеніи лѣсосѣкъ въ тѣхъ лѣсахъ, для которыхъ въ хозяйственномъ планѣ указаны мѣсто и пространство годовой рубки.

Ст. 15.

Лѣсосѣки, установленныя хозяйственнымъ планомъ на данномъ пространствѣ, должны быть назначаемы на каждый календарный годъ съ 1-го по 1-е число Января, не смотря на то, что изъ открытыхъ въ предыдущіе годы рубокъ, оставались бы запасы лѣса, за исключеніемъ только случая, если Финансовое Управленіе, по причинѣ поврежденія или истребленія цѣлыхъ насажденій, или извѣстной части оныхъ, вслѣдствіе бурелома, пожара, насѣкомыхъ, или другихъ чрезвычайныхъ происшествій, положительно предпишетъ отступить отъ хозяйственнаго плана.

Ст. 16.

Въ округахъ, отдѣленіяхъ и подраздѣленіяхъ, которыя по хозяйственному плану имѣютъ быть возобновлены послѣдова-

Na słupkach, oddzielających ręby następne: ciemny, jasny i zupełny, wypisać należy od strony cięcia numer porządkowy rębu, rok naznaczenia rębu ciemnego, lub założenia rębu jasnego albo zupełnego, i rodzaj rębu; na słupkach zaś oddzielających wszelkie inne cięcia, rok, na który naznaczone zostały i ich rodzaj.

Art. 13.

Do przecinania linii cięć, użyci być mają strzelcy i sążniarze, a jeżeli zajdzie potrzeba dodania pomocy, Władza skarbowa, na przedstawienie uczynione właściwą drogą, stosowne środki obmyśli.

Art. 14.

Odmienne będzie postępowanie przy naznaczaniu cięć w tych lasach, gdzie plan gospodarczy wskazuje cięcie czyli dochód roczny drzewny, na cały pierwszy okres w powierzchni, z oznaczeniem miejsc, w których one mają być naznaczane i wykonywane; odmienne zaś tam, gdzie dochód wykazany zostanie jedynie w ilości sążni bez stałego oznaczenia powierzchni.

O naznaczaniu cięć w lasach, w których plan gospodarczy wskazuje miejsce i powierzchnie cięcia rocznego.

Art. 15.

Cięcia przepisane planem gospodarczym w powierzchni, mają być naznaczane na rok kalendarzowy od 1-go do 1-go Stycznia corocznie, chociażby w założonych na poprzednie lata pozostawały zapasy w drzewie, wyjąwszy, jeżeli Władza skarbowa, z powodu uszkodzenia lub zniszczenia, w części lub całych drzewostanów, przez burze, pożar, owady lub inne wypadki nadzwyczajne, wyraźne odstąpienie od planu gospodarczego przepisze.

Art. 16.

W okręgach, oddziałach i poddziałach, które według planu gospodarczego mają być odmłodnione rębami następującemi, po-

тельными рубками, Лѣсничій обязанъ, предварительно назначенія оныхъ, осмотрѣть съ точностью лѣсосѣки предыдущихъ годовъ и обсудить: не слѣдуетъ ли, во вниманіе къ достаточному обсѣмененію лѣсосѣкъ, пройденныхъ темною рубкою, или къ возрасту молодыхъ порослей, пройденныхъ свѣтлою рубкою, открыть на слѣдующій годъ въ первыхъ — свѣтлыя, въ послѣднихъ— сплошныя рубки, назначеніе же новой темной рубки пріостановить.

Въ примѣненіи и выборѣ на каждый годъ этихъ хозяйственныхъ дѣйствій, зависящихъ отъ породы лѣса, отъ свойства почвы и разныхъ мѣстныхъ условій, Лѣсничій долженъ руководствоваться правилами науки о лѣсоводствѣ.

Ст. 17.

Общимъ однако правиломъ при назначеніи возобновительныхъ рубокъ Финансовое Управленіе установляетъ: чтобы, въ случаѣ, если лѣсосѣка, пройденная темною рубкою, не обсѣменится, пріостановить свѣтлую, и открывать оную уже послѣ наступившаго посѣва, а потомъ производить сплошную рубку, пріостанавливая назначеніе новыхъ темныхъ; что число лѣтъ, въ продолженіе которыхъ послѣ темной рубки слѣдуетъ назначить свѣтлую, зависитъ отъ обсѣмененія лѣсосѣки, пройденной темною рубкою, сплошная же должна быть сдѣлана послѣ свѣтлой тогда, если молодая поросль уже достаточно густа и деревья господствующей въ ней породы достигли 4-хъ и 5-лѣтняго возраста; что въ теченіе перваго періода всѣ предписанныя темныя, свѣтлыя и сплошныя рубки должны быть произведены такъ, чтобы пространство, указанное для возобновленія въ этомъ періодѣ, постоянно обновлялось и въ концѣ періода совершенно возобновилось.

Ст. 18.

Въ частности же, если не встрѣчается препятствій или остановки въ самосѣвѣ и возрастѣ молодой поросли на срубленныхъ лѣсосѣкахъ, то есть, если въ третьемъ году послѣ открытія темной рубки можно открыть свѣтлую, на пятый же годъ — сплошную, въ такомъ случаѣ очередованіе рубокъ, предположенныхъ къ исполненію въ теченіе напр. 30-лѣтняго періода, было бы слѣдующее:

winien Nadleśniczy, przed przystąpieniem do naznaczenia ich, zwiedzić dokładnie ręby lat poprzednich i osądzić, czy z uwagi na nastąpiony dostateczny obsiew w rębach ciemnych, lub na wiek młodzieży w rębach jasnych, nie należałoby w pierwszych założyć na rok przyszły rębów jasnych, lub w drugich rębów zupełnych, a wstrzymać naznaczenie nowego rębu ciemnego.

W zastosowaniu i wyborze tych działań gospodarczych na każdy rok, zawisłych od gatunku drzewa, od gruntu i rozmaitych stosunków miejscowych, przewodniczyć powinna Nadleśniczemu nauka leśnictwa.

Art. 17.

Za ogólne wszakże zasady, przy naznaczaniu rębów odmładniających, Władza skarbowa stanowi: żeby w przypadku nie osiania się rębu ciemnego, spóźnić ręb jasny, a skoro obsiew nastąpi, zakładać ręby jasne, a następnie zupełne, wstrzymywać zaś naznaczenie nowych rębów ciemnych; że liczba lat, w przeciągu których po rębie ciemnym naznaczyć należy ręb jasnyzależy od osiania się rębu ciemnego, ręb zaś zupełny wtedy do, piero po rębie jasnym wykonać się powinien, kiedy młodzież jest dostateczna, a panująca w niéj dojdzie wieku lat 4 i 5, że w ciągu pierwszego okresu wszystkie ręby przepisane ciemne, jasne i zupełne, mają być wykonane, tak, aby przestrzeń do odmłodnienia w tym okresie wskazana, nieustannie odmładniała się, a w końcu okresu w zupełności odmłodnioną była.

Art. 18.

W szczególności zaś, jeżeli żadna nie zachodzi przeszkoda, albo zwłoka w naturalném osianiu się, i we wzroście młodzieży na uskutecznionych rębach, to jest, gdy w trzecim roku po założeniu rębu ciemnego, zaprowadzić można ręb jasny, a w piątym roku ręb zupełny, w takim razie porządek rębów, w 30-letnim np. okresie wykonać się mających, byłby następujący:

Въ 1 году,	слѣдовало бы назначить темную рубку на пространствѣ, означенномъ на лѣсной картѣ			№ 1.
Во 2 году,	новую темную рубку на пространствѣ, означенномъ на картѣ			№ 2.
Въ 3 году:	свѣтлую	рубку на	пространствѣ	„ 1.
	новую темную	„	„	„ 3.
Въ 4 году,	свѣтлую	„	„	„ 2.
Въ 5 году:	сплошную	„	„	„ 1.
	свѣтлую	„	„	„ 3.
	темную	„	„	„ 4.
Въ 6 году,	сплошную	„	„	„ 2.
Въ 7 году:	свѣтлую	„	„	„ 4.
	темную	„	„	„ 5.
Въ 8 году,	сплошную	„	„	„ 3.
Въ 9 году:	сплошную	„	„	„ 4.
	темную	„	„	„ 6.
Въ 10 году,	свѣтлую	„	„	„ 5.
Въ 11 году:	свѣтлую	„	„	„ 6.
	темную	„	„	„ 7.
Въ 12 году,	сплошную	„	„	„ 5.
Въ 13 году:	свѣтлую	„	„	„ 7.
	темную	„	„	„ 8.
Въ 14 году,	сплошную	„	„	„ 6.
Въ 15 году:	свѣтлую	„	„	„ 8.
	темную	„	„	„ 9.
Въ 16 году,	сплошную	„	„	„ 7.
Въ 17 году:	сплошную	„	„	„ 8.
	темную	„	„	„ 10.
Въ 18 году,	свѣтлую	„	„	„ 9.
Въ 19 году:	сплошную	„	„	„ 9.
	темную	„	„	„ 11.
Въ 20 году,	свѣтлую	„	„	„ 10.
Въ 21 году,	темную	„	„	„ 12.
Въ 22 году:	сплошную	„	„	„ 10.
	свѣтлую	„	„	„ 11.
Въ 23 году:	свѣтлую	„	„	„ 12.
	темную	„	„	„ 13.

W roku 1-szym	naeznaczyćby należało ręb ciemny, na przestrzeni oznaczonéj na mappie			Nr.	1.
„ 2-im	ręb ciemny nowy na przestrzeni oznaczonéj na mappie			Nr.	2.
„ 3-cim:	ręb jasny, na przestrzeni oznaczonéj			„	1.
	ręb ciemny nowy	„	„	„	3.
„ 4-tym,	ręb jasny	„	„	„	2.
„ 5-tym:	ręb zupełny	„	„	„	1.
	ręb jasny	„	„	„	3.
	ręb ciemny	„	„	„	4.
„ 6-tym,	ręb zupełny	„	„	„	2.
„ 7-ym:	ręb jasny	„	„	„	4.
	ręb ciemny	„	„	„	5.
„ 8-ym,	ręb zupełny	„	„	„	3.
„ 9-ym:	ręb zupełny	„	„	„	4.
	ręb ciemny	„	„	„	6.
„ 10-ym,	ręb jasny	„	„	„	5.
„ 11-ym:	ręb jasny	„	„	„	6.
	ręb ciemny	„	„	„	7.
„ 12-ym,	ręb zupełny	„	„	„	5.
„ 13-ym:	ręb jasny	„	„	„	7.
	ręb ciemny	„	„	„	8.
„ 14-ym,	ręb zupełny	„	„	„	6.
„ 15-ym:	ręb jasny	„	„	„	8.
	ręb ciemny	„	„	„	9.
„ 16-ym,	ręb zupełny	„	„	„	7.
„ 17-ym:	ręb zupełny	„	„	„	8.
	ręb ciemny	„	„	„	10.
„ 18-ym,	ręb jasny	„	„	„	9.
„ 19-ym:	żęb zupełny	„	„	„	9.
	ręb ciemny	„	„	„	11.
„ 20-ym,	ręb jasny	„	„	„	10.
„ 21-ym,	ręb ciemny	„	„	„	12.
„ 22-im:	ręb zupełny	„	„	„	10.
	ręb jasny	„	„	„	11.
„ 23-im:	ręb jasny	„	„	„	12.
	ręb ciemny	„	„	„	13.

Въ 24 году,	сплошную	рубку на пространствѣ	№ 11.
Въ 25 году:	сплошную	„ „	„ 12.
	темную	„ „	„ 14.
Въ 26 году,	свѣтлую	„ „	„ 13.
Въ 27 году:	свѣтлую	„ „	„ 14.
	темную	„ „	„ 15.
Въ 28 году,	сплошную	„ „	„ 13.
Въ 29 году:	сплошную	„ „	„ 14.
	свѣтлую	„ „	„ 15.
Въ 30 году,	сплошную	„ „	„ 15.

Такимъ образомъ, по прошествіи 30 лѣтъ, цѣлый округъ, отдѣленіе, или подраздѣленіе будетъ возобновлено.

Ст. 19.

Если сѣмянной годъ запоздаетъ, въ такомъ случаѣ слѣдуетъ принять другой порядокъ очередованія рубокъ, а именно:

Въ 1 году	назначить темную рубку, на пространствѣ, означенномъ на картѣ	№	1.
Во 2 году,	темную на пространствѣ . . .	„	2
Въ 3 году,	по поводу, что самосѣвъ еще не послѣдовалъ, открыть новую темную рубку на пространствѣ . .	„	3.
Въ 4 году,	по той же причинѣ — темную на пространствѣ	„	4.
Въ 5 году,	если послѣдовалъ самосѣвъ, то сдѣлать свѣтлую рубку на пространствѣ	„	1.
Въ 6 году,	свѣтлую рубку на пространствѣ .	„	2.
Въ 7 году,	свѣтлую рубку на пространствѣ .	„	3 и 4.
Въ 8 году	нужно освободить поросль отъ тѣни, которая могла бы сдѣлаться для ней вредною, поэтому сдѣлать сплошную рубку на пространствѣ	„	1 и 2.
	и открыть новую темную рубку на пространствѣ	„	5.
Въ 9 году,	сплошную рубку на пространствѣ	„	3 и 4.
Въ 10 году,	темную „ „	„	6.
Въ 11 году,	свѣтлую „ „	„	5.

W roku	24-tym,	ręb zupełny,	na przestrzeni	Nr.	11.
„	25-tym:	ręb zupełny	„	„	12.
		ręb ciemny	„	„	14.
„	26-tym,	ręb jasny	„	„	13.
„	27-ym:	ręb jasny	„	„	14.
		ręb ciemny	„	„	15.
„	28-ym,	ręb zupełny	„	„	13.
„	29-ym:	ręb zupełny	„	„	14.
		ręb jasny	„	„	15.
„	30-ym,	ręb zupełny	„	„	15.

Tym sposobem po skończonych 30-latach, cały okręg, oddział lub poddział zupełnie odmłodniony zostanie.

Art. 19.

Jeżeliby zaś rok nasienny spóźnił się, odmienny natenczas zachować należy porządek, i w takim przypadku możnaby prowadzić ręby jak następuje:

W roku	1-szym	naznaczyć należy ręb ciemny, na przestrzeni oznaczonéj na mappie	Nr.	1.
„	2-gim,	ręb ciemny na przestrzeni . . .	„	2.
„	3-cim,	z powodu, że osianie się dotąd nie nastąpiło, założyć jeszcze należy ręb ciemny na przestrzeni	„	3.
„	4-tym,	podobnież dla téj saméj przyczyny ręb ciemny na przestrzeni . .	„	4.
„	5-tym,	jeżeli osianie nastąpiło, uskutecznia się ręb jasny na przestrzeni .	„	1.
„	6-tym,	ręb jasny na przestrzeni . . .	„	2.
„	7-ym,	ręb jasny „ . . .	„	3 i 4.
„	8-ym,	uwolnić należy zarośl od cieniu, który jéj mógłby być szkodliwym, uskutecznić więć należy ręb zupełny na przestrzeni	„	1 i 2.
		i założyć nowy ręb ciemny na przestrzeni	„	5.
„	9-ym,	ręb zupełny na przestrzeni	„	3 i 4.
„	10-ym,	ręb ciemny „	„	6.
„	11-ym,	ręb jasny „	„	5.

Въ 12 году:	свѣтлую	рубку	на пространствѣ	№	6.
	темную	,,	,,	,,	7.
Въ 13 году,	сплошную	,,	,,	,,	5.
Въ 14 году:	сплошную	,,	,,	,,	6.
	темную	,,	,,	,,	8.
Въ 15 году,	свѣтлую	,,	,,	,,	7.
Въ 16 году:	свѣтлую	,,	,,	,,	8.
	темную	,,	,,	,,	9.
Въ 17 году,	сплошную	,,	,,	,,	7.
Въ 18 году:	сплошную	,,	,,	,,	8.
	свѣтлую	,,	,,	,,	9.
	темную	,,	,,	,,	10.
Въ 19 году,	темную	,,	,,	,,	11.
Въ 20 году:	сплошную	,,	,,	,,	9.
	темную	,,	,,	,,	12.

Если пространство № 10 не обсѣменилось, то отложить свѣтлую рубку до урожайнаго года, а между тѣмъ открывать:

Въ 21 году,	темную	рубку	на пространствѣ	№	13.
Въ 22 году,	темную	,,	,,	,,	14.
Въ 23 году,	темную	,,	,,	,,	15.

Въ слѣдующіе, изобилующіе въ сѣмена годы, произвести:

Въ 24 году,	свѣтлую	рубку	на пространствѣ	№	10.
Въ 25 году,	свѣтлую	,,	,,	,,	11.
Въ 26 году,	свѣтлую	,,	,,	,,	12 и 13.
Въ 27 году,	свѣтлую	,,	,,	,,	14 ,, 15.
Въ 28 году,	сплошную	,,	,,	,,	10 ,, 11.
Въ 29 году,	сплошную	,,	,,	,,	12 ,, 13.
Въ 30 году,	сплошную	,,	,,	,,	14 ,, 15.

Ст. 20.

Если возобновленіе лѣсосѣки, пройденной темною рубкою, опаздываетъ до 5-ти лѣтъ, или по недостаточному количеству сѣмени, или по поводу задерненія земли, или же по какому нибудь другому препятствію, въ такомъ случаѣ Лѣсничій обязанъ изслѣдовать причины и, по совѣщаніи съ ревизующимъ лѣсничество чиновникомъ, о принятіи чрезвычайныхъ мѣръ къ во-

W roku 12-tym: ręb jasny, na przestrzeni Nr. 6
ręb ciemny „ „ 7.
„ 13-tym, ręb zupełny „ „ 5.
„ 14-tym: ręb zupełny „ „ 6.
ręb ciemny „ „ 8.
„ 15-tym, ręb jasny „ „ 7.
„ 16-tym: ręb jasny „ „ 8.
ręb ciemny „ „ 9.
„ 17-tym, ręb zupełny „ „ 7.
„ 18-tym: ręb zupełny „ „ 8.
ręb jasny „ „ 9.
ręb ciemny „ „ 10.
„ 19-tym, ręb ciemny „ „ 11.
„ 20-tym: ręb zupełny „ „ 9.
ręb ciemny „ „ 12.
jeżeli przestrzeń Nr. 10 nie osiała się, spóźnić należy ręb jasny aż do roku rodzajnego, a témczasem zakładać:

W roku 21-ym, ręb ciemny, na przestrzeni Nr. 13.
„ 22-im, ręb ciemny „ „ 14.
„ 23-cim, ręb ciemny „ „ 15.
następują lata w nasiona rodzajne, uskuteczniać więc potrzeba:
„ 24-tym, ręb jasny, na przestrzeni Nr. 10.
„ 25-tym, ręb jasny „ „ 11.
„ 26-tym, ręb jasny „ „ 12 i 13.
„ 27-ym, ręb jasny „ „ 14 i 15.
„ 28-ym, ręb zupełny „ „ 10 i 11.
„ 29-ym, ręb zupełny „ „ 12 i 13.
„ 30-ym, ręb zupełny „ „ 14 i 15.

Art. 21.

Jeżeli odmłodnienie rębu ciemnego opóźnia się do lat 5-ciu, czy to dla braku dostatecznéj ilości nasienia, lub z powodu zadarnienia się gruntu, albo z innéj przeszkody, w takim razie powinien Nadleśniczy rozpoznać przyczynę tego i naradzić się z urzędnikiem rewidującym leśnictwo, o środkach nadzwyczaj-

эобновленію представить на его разрѣшеніе проектъ обработки цѣлой лѣсосѣки или исправленія необсѣмененныхъ мѣстъ, соображаясь съ имѣющимися на то суммами или рабочими средствами.

Ст. 21.

Новыя, темныя и всѣ прочія рубки, означенныя въ 10-й статьѣ подъ № 2-мъ до 6-го, будутъ назначаемы Лѣсничимъ въ подлежащихъ округахъ, отдѣленіяхъ и подраздѣленіяхъ посредствомъ межевыхъ инструментовъ, съ точнымъ соблюденіемъ указаній начертаннаго для нихъ хозяйственнаго плана.

Ст. 22.

Отдѣленные отъ лѣсовъ для экономическаго употребленія отрѣзки, устройство которыхъ по правиламъ лѣснаго хозяйства не подходитъ подъ дѣйствіе хозяйственнаго плана, а равно мѣста, предполагаемыя для отвода подъ усадьбы для лѣсныхъ чиновъ, могутъ быть назначены къ вырубкѣ въ то время, если первые изъ нихъ будутъ устроены въ экономическомъ отношеніи, или обезпеченъ будетъ Казнѣ доходъ отъ земледѣльческой обработки оныхъ; послѣднія же тогда, если послѣдуетъ на это утвержденіе Финансоваго Управленія и разрѣшена будетъ разчистка оныхъ.

Ст. 23.

Если, по причинѣ бурелома, пожара, насѣкомыхъ, или другихъ чрезвычайныхъ происшествій, представится надобность въ немедленной вырубкѣ или уборкѣ лѣса, лишеннаго растительной силы, то Лѣсничій обязанъ, основываясь на своихъ соображеніяхъ и примѣняясь къ правиламъ 66-й и послѣдующихъ статей настоящей Инструкціи, составить дополнительную смѣту рубокъ, и таковую, вмѣстѣ съ вѣдомостью о сортировкѣ и оцѣнкѣ лѣса, а равно съ подробнымъ изложеніемъ обстоятельствъ, представить на утвержденіе Финансоваго Управленія.

О назначеніи лѣсосѣкъ въ тѣхъ лѣсахъ, для которыхъ въ хозяйственномъ планѣ указано количество саженей дерева, ежегодно подлежащихъ вырубкѣ.

О назначеніи лѣсосѣкъ въ высокоствольныхъ лѣсахъ.

Ст. 24.

Если хозяйственнный планъ не указываетъ мѣста и про-

nych odmłodnienia onego, i stosownie do upoważnienia jego zaprojektować uprawę całego rębu, lub poprawę miejsc nie obsianych, ze względem na istniejący fundusz lub robociznę.

Art. 21.

Noweręby ciemne i wszystkie inne cięcia, wymienione w art. 10-m, pod liczbami 2 do 6, naznaczać będzie Nadleśniczy we właściwych okręgach, oddziałach i poddziałach, za pomocą instrumentów mierniczych, w ścisłém zastosowaniu się do planu gospodarczego właściwego obrębu.

Art. 22.

Jeżeli z lasów odcięte zostały odpadki do użytku ekonomicznego, a sposób temczasowego ich zagospodarowania leśnego nie jest planem przepisany, niemniéj, gdyby urządzenie wskazało z lasu osady dla służby leśnéj, mogą być tak pierwsze, jak drugie naznaczone do wycięcia, gdy pierwsze ekonomicznie urządzone zostaną, lub dochód Skarbowi z przyszłego ich użytkowania rolnego zapewniony będzie, drugie zaś, gdy zatwierdzenie ich przez Władzę skarbową nastąpiło, i wykarczowanie zapewnione zostało.

Art. 23.

Gdyby z powodu burzy, pożaru, owadów lub innych wypadków nadzwyczajnych, zaszła potrzeba spiesznego wycięcia lub uprzątnienia drzewa, pozbawionego dalszego wzrostu, w takim razie, obowiązany jest Nadleśniczy zaprojektować i ułożyć, podług przepisów art. 66-go i następnych niniejszéj ustawy, dodatkowy wykaz cięć, i takowy wraz z wykazem rozgatunkowanego i oszacowanego drzewa, przy dokładném wyjaśnieniu rzeczy, do potwierdzenia Władzy skarbowéj przedstawić.

O naznaczaniu cięć w lasach, w których plan gospodarczy wykazuje ilość sążni drzewa corocznie do wycięcia przypadającą.

O naznaczaniu cięć w lasach wysokopiennych.

Art. 24.

Jeżeli plan gospodarczy nie wskazuje miejsca i powierzchni

странства рубокъ, а только опредѣляетъ древесную массу, какая можетъ быть вырублена, или доходъ по количеству саженей, то лѣсосѣки назначаются на экономическій годъ съ 1 по 1 число Іюня.

Ст. 25.

Лѣсной доходъ раздѣляется на постоянный и непостоянный; къ первому относятся одни только стволы деревьевъ, не лишенныхъ растительной силы, къ послѣднему принадлежатъ: смольнякъ, хворостъ и сучья; изъ валежника же причисляются къ непостоянному доходу тѣ только деревья, которыя существовали во время устройства лѣса.

Ст. 26.

Для исчисленія количества дерева, составляющаго постоянный доходъ, Лѣсничій долженъ вести:

1) счетъ матеріаламъ по правиламъ, изложеннымъ въ 103-й и послѣдующихъ статьяхъ настоящей Инструкціи;

2) контроль рубкамъ по прилагаемой формѣ.

Ст. 27.

Въ матеріальномъ счетѣ, Лѣсничій долженъ вывести общій итогъ расхода дерева, составляющаго постоянный доходъ, за весь истекшій экономическій годъ, потомъ сдѣлать извлеченіе итоговъ по отдѣльнымъ дачамъ и записать оные въ контроль рубокъ въ подлежащихъ дачахъ; послѣ того онъ сличитъ количество отпущеннаго и убывшаго лѣса съ нормальнымъ количествомъ, назначаемымъ ежегодно для вырубки въ хозяйственномъ планѣ, и изъ этого сличенія получитъ свѣдѣніе, какое количество лѣса изъ постояннаго дохода можно назначить къ рубкѣ на слѣдующій годъ. Наконецъ, обозначитъ на мѣстѣ такое пространство для рубки на слѣдующій годъ, чтобы на ономъ находилось приблизительно показанное количество дерева, соблюдая безъ малѣйшаго отступленія порядокъ и направленіе, установленныя въ хозяйственномъ планѣ.

Ст. 28.

Убыль дерева, составляющаго непостоянный доходъ и показаннаго въ хозяйственномъ планѣ общимъ количествомъ, не должна быть записываема въ контроль рубокъ. Финансовое Управленіе предоставляетъ усмотрѣнію Лѣсничаго, сколько хвороста или смольняка слѣдуетъ назначить къ вырубкѣ или убор-

cięć, lecz oznacza massę drzewa, jaka może być wycięta, czyli dochód roczny drzewny w ilości sążni, tam cięcia naznaczają się na rok ekonomiczny od 1-go do 1-go Czerwca.

Art. 25.

Dochód drzewny dzieli się na stały i niestały, pierwszy stanowią same strzały drzew nie pozbawionych wzrostu; do niestałego zaś liczy się karpina, chrust i gałęzie; z powałów zaś te tylko należą do dochodu niestałego, które w czasie urządzenia lasu istniały.

Art. 26.

Dla wynalezienia ilości drzewa dochodu stałego, utrzymywać obowiązany Nadleśniczy:

1) obrachunek materyalny, o którym podane są przepisy w art. 103-m i następnych niniejszéj instrukcyi;

2) kontrollę cięć, podług załączonego wzoru.

Art. 27.

W obrachunku materyalnym zogółuje Nadleśniczy rozchód drzewa, stanowiącego dochód stały, z całego upłynionego roku ekonomicznego, następnie zrobi wyciąg ogółów obrębami, i ogóły te zapisze do kontrolli cięć właściwych obrębów, poczem porówna ilość drzewa, wydanego i ubyłego z ilością zasadniczą, jaką plan gospodarczy tego obrębu corocznie do wycięcia przeznacza, a porównanie to wykaże, jaką ilość drzewa dochodu stałego na rok przyszły do wycięcia naznaczyć można. Nareszcie naznaczy na gruncie powierzchnię cięcia na rok przyszły, taką, na którejby wykazana ilość w przybliżeniu znajdowała się, zachowując, bez wyjątku, porządek i kierunek wskazany planem gospodarczym.

Art. 28.

Ubytek drzewa dochodu niestałego, wykazanego planem gospodarczym, w ogólnéj ilości nie ma być do kontrolli cięć wprowadzany, Władza skarbowa zostawia uznaniu Nadleśniczego ile drzewa chrustowego lub karpowego wypadnie przeznaczyć do wycięcia lub uprzątnienia, podług przepisów planu gospodar-

кѣ, соотвѣтственно правиламъ хозяйственнаго плана и ожидаемому сбыту, сучья же и валежникъ должны быть ежегодно назначаемы къ уборкѣ въ полномъ количествѣ, въ какомъ они находятся.

Ст. 29.

Въ каждомъ обрубѣ слѣдуетъ назначать къ вырубкѣ такое количество лѣса изъ постояннаго дохода, какое по контролю рубокъ причитается на этотъ годъ. Увеличеніе или уменьшеніе этого количества допускается лишь въ слѣдующихъ случаяхъ:

1) если ожидаемый сбытъ лѣса значительно меньше противъ количества дерева, подлежащаго вырубкѣ, то, сообразно сбыту, можетъ быть предположена меньшая рубка, и даже въ округахъ, не имѣющихъ никакого сбыта, назначеніе рубки можетъ быть вовсе пріостановлено. Если однако въ теченіе года представится возможность сбыта лѣса, не назначеннаго къ рубкѣ по вышеизложенной причинѣ, но подлежащаго оной по контролю, то Лѣсничій можетъ назначить дополнительныя рубки и испросить утвержденіе оныхъ, но не свыше показаннаго по контролю на этотъ годъ количества саженей;

2) если, по причинѣ бурелома, пожара, насѣкомыхъ и т. п. чрезвычайныхъ происшествій, окажется нужнымъ убрать въ одномъ или нѣсколькихъ обрубахъ бóльшее количество лѣса, лишеннаго растительной силы, нежели показано въ контролѣ рубокъ, то въ этихъ обрубахъ можно назначить къ вырубкѣ бóльшее противъ опредѣленнаго въ контролѣ количество дерева; но на сколько въ одномъ участкѣ будетъ усилена рубка, на столько слѣдуетъ уменьшить оную въ другихъ участкахъ того же лѣсничества, или стражи, такъ, чтобы общее количество не превышало того, которое назначено по контролю къ вырубкѣ изъ всего лѣсничества или стражи;

3) если по техническимъ соображеніямъ, какъ напримѣръ для открытія поднявшейся молодой поросли въ лѣсосѣкахъ, пройденныхъ свѣтлою рубкою, окажется надобность назначить къ рубкѣ въ одномъ или нѣсколькихъ участкахъ бóльшее количество лѣса противъ показаннаго въ контролѣ рубокъ, или напримѣръ: если въ назначаемыхъ для темныхъ рубокъ лѣсосѣкахъ находится менѣе дерева, чѣмъ показано въ контролѣ

czego i spodziewanego odbytu, drzewa zaś gałęziowe i powałowe powinien naznaczać corocznie do uprzątnienia w całkowitéj ilości, w jakiéj znajduje się.

Art. 29.

W każdym obrębie, taką ilość drzewa dochodu stałego do wycięcia przeznaczyć należy, jaka z kontrolli cięć wykaże się na ten rok. Ilość tę wszakże można powiększyć lub zmniejszyć, lecz tylko w następujących wypadkach:

1) Jeżeli spodziewany odbyt na drzewo znacznie jest mniejszy od ilości drzewa do cięcia przypadającéj, w takim razie cięcia mniejsze, w zastosowaniu się do spodziewanego odbytu, mogą być projektowane, a nawet w obrębach żadnego odbytu nie mających, naznaczenie cięć zupełnie może być zaniechane. Jeżeli jednak w ciągu roku zdarzy się możność odbytu na drzewo, do wycięcia podług kontrolli przypadające, a dla braku odbytu nie naznaczone, może Nadleśniczy naznaczyć dodatkowe cięcia i wyjednać zatwierdzenie onych, nie przekraczając wszakże ilości sążni kontrollą cięć dla każdego obrębu na ten rok wskazaną.

2) Jeżeli z powodu nadzwyczajnych wypadków, jako to: burzy, pożaru, owadów i t. p. wypadnie uprzątnąć, w jednym albo w kilku obrębach, większą ilość drzewa wzrostu pozbawionego aniżeli kontrolla cięć wskazuje, w takim razie można w obrębach tych zaprojektować do wycięcia większą ilość drzewa od ustanowionéj kontrollą; jednakże o ile w jednym obrębie przeznaczy się więcéj do wycięcia, o tyle w innych obrębach téj saméj straży lub tego samego leśnictwa mniéj przeznaczyć należy, tak, aby ogólna ilość na całą straż lub całe leśnictwo, podług kontrolli przypadająca, nie była przekroczoną.

3) Jeżeli z technicznych względów, jak np. dla odsłonienia podrosłéj młodzieży w rębach jasnych, zachodzi potrzeba przeznaczenia w jednym lub w kilku obrębach więcéj drzewa do wycięcia nad ilość kontrollą cięć wskazaną, lub np. jeżeli w naznaczanych rębach ciemnych mniéj znajduje się drzewa, jak kon-

и нельзя открыть въ нихъ свѣтлыхъ рубокъ, а нужно произвести дальнѣйшія темныя рубки, въ такихъ случаяхъ дозволяется въ однихъ лѣсосѣкахъ назначать къ вырубкѣ больше или меньше лѣса, уменьшая или увеличивая количество онаго въ другихъ лѣсосѣкахъ того же лѣсничества, или стражи, такъ, чтобы общее количество не выходило изъ размѣра, опредѣленнаго контролемъ;

4) въ другихъ непредвидѣнныхъ случаяхъ, когда представится надобность воспособить лѣсному хозяйству, назначеніемъ рубокъ съ отступленіемъ отъ контроля, слѣдуетъ ясно изложить обстоятельства дѣла и представить оныя на разрѣшеніе Финансоваго Управленія.

Ст. 30.

На счетъ избранія мѣста и рода рубокъ, какія предполагается назначить на слѣдующій годъ, соотвѣтственно плану и мѣстнымъ условіямъ лѣснаго хозяйства, Лѣсничій долженъ сноситься съ ревизующимъ лѣсничества чиновникомъ во время его объѣзда, который предположенныя къ рубкѣ лѣсосѣки зачеркнетъ карандашомъ на картѣ, изданныя же поэтому предмету письменныя распоряженія оставитъ въ Лѣсномъ Управленіи, для руководства Лѣсничему.

О назначеніи лѣсосѣкъ въ низкоствольныхъ лѣсахъ.

Ст. 31.

Во всѣхъ низкоствольныхъ лѣсахъ, безъ различія, должна ли выручка годоваго лѣснаго дохода соразмѣряться съ указаннымъ количествомъ лѣса, или же съ пространствомъ онаго, годовыя лѣсосѣки означаются на участковыхъ хозяйственныхъ планахъ; поэтому, при назначеніи рубокъ, Лѣсничій обязанъ соображаться съ планомъ, не уменьшая и не увеличивая опредѣленнаго пространства.

Ст. 32.

Если однако въ низкоствольныхъ лѣсахъ, кромѣ опредѣленнаго пространства для годовой лѣсосѣки, вмѣстѣ съ тѣмъ указанъ лѣсной доходъ по количеству саженей, исчисленный по средней сложности дохода со всѣхъ рубокъ, и таковой окажется больше или меньше противъ найденнаго въ очередной годовой лѣсосѣкѣ количества дерева, то Лѣсничій долженъ недостающее

trolla cięć wskazuje, i nie można zakładać rębów jasnych, lecz wypada naznaczać dalsze ręby ciemne, w takich razach można w jednych rębach przeznaczyć do wycięcia więcéj lub mniéj drzewa, zmniejszając lub powiększając ilość onego w rębach drugich téj samej straży, lub tego samego leśnictwa, tak, aby ogólna ilość kontrollą wskazana nie była przekroczoną.

4) W innéj nieprzewidzianéj potrzebie przyjścia w pomoc gospodarstwu leśnemu, dla któréj przy naznaczaniu cięć wypadałoby odstąpić od kontrolli cięć, należy rzecz dokładnie wyjaśnić i przedstawić do decyzyi Władzy Skarbowéj.

Art. 30.

Względem wyboru miejsca i rodzaju cięć, jakie na rok następny, podług planu i miejscowych potrzeb gospodarstwa leśnego, naznaczyć wypadnie, odnosić się będzie Nadleśniczy do urzędnika rewidującego leśnictwo, podczas objazdu onego; nowe cięcia, naznaczyć się mające, zakreśli urzędnik rewidujący ołówkiem na mappie, a zarządzenia, jakie w téj mierze wyda, zostawi w Urzędzie leśnym na piśmie, do których Nadleśniczy zastosować się ma obowiązek.

O naznaczaniu cięć w lasach niskopiennych.

Art. 31.

We wszystkich obrębach niskopiennych bez różnicy, czy dochód roczny drzewny ma być pozyskiwany podług wskazanéj ilości drzewa, lub podług powierzchni, poręby roczne oznaczone są na planach gospodarczych obrębowych; te przeto naznaczać ma Nadleśniczy, w zastosowaniu się do planu gospodarczego właściwego obrębu, i nie może powierzchni zakreślonéj ani zmniejszyć ani powiększyć.

Art. 32.

Jeżeli jednak w lasach niskopiennych, obok zakreślonéj powierzchni cięcia rocznego, wskazany zarazem został dochód drzewny w ilości sążni, ze średniego przecięcia dochodu wszystkich porębów wynaleziony, i ten okaże się większym lub mniejszym od ilości drzewa znalezionéj na porębie właściwego roku, Nadle-

количество пополнить рубкою изъ устроенныхъ такимъ же образомъ высокоствольныхъ участковъ, если это потребуется для годичнаго продовольствія; въ случаѣ же излишка въ низкоствольныхъ участкахъ, на столько же уменьщить рубки въ высокоствольныхъ дачахъ.

Объ открытіи годовыхъ рубокъ.

Ст. 33.

Приступая къ открытію назначенной хозяйственнымъ планомъ рубки, Лѣсничій долженъ предварительно сдѣлать соображенія: относительно рода рубки, предположенной этимъ дѣйствіемъ цѣли, мѣстности и насажденія, въ которомъ имѣетъ быть произведена рубка

Объ открытіи темной рубки.

Ст. 34.

Темная рубка имѣетъ цѣлью содѣйствовать естественному обсѣмененію на всемъ пространствѣ пройденной ею лѣсосѣки; для достиженія этой цѣли, Лѣсничій долженъ обратить особенное вниманіе на то:

a) чтобы устранить всякія препятствія къ прозябанію сѣмени и произрастенію молодой поросли;

b) чтобы получить нужное количество сѣмени для обсѣмененія; и

c) чтобы обсѣмененіе на всемъ пространствѣ происходило сколь можно ровно.

Ст. 35.

Для устраненія препятствій къ прозябанію сѣмени, Лѣсничій долженъ прежде всего назначить къ вырубкѣ всякую заглушенную и неспособную къ произрастанію поросль, старыя же деревья изрѣдить такъ, чтобы свѣтъ и теплота, необходимыя для всхода павшаго сѣмени, имѣли свободный доступъ къ землѣ, избѣгая однако излишняго изрѣживанія, которое можетъ способствовать задернѣнію почвы и покрытію оной ссорными травами, или подвергнуть оную вліянію сильныхъ жаровъ и морозовъ, гибельныхъ для молодой поросли.

Ст. 36.

Для сѣменныхъ деревьевъ слѣдуетъ избирать деревья зрѣлыя, неперестойныя, здоровыя, съ короною значительно разрос-

śniczy powinien brakującą ilość wynagrodzić w obrębach wysokopiennych, podobnie urządzonych, jeżeli tego potrzeby roczne wymagają; w razie zaś przewyżki w obrębach niskopiennych, o tyle zmniejszyć cięcia w obrębach wysokopiennych.

O zakładaniu cięć rocznych.

Art. 33.

Przystępując do założenia cięcia przepisanego planem gospodarczym, winien Nadleśniczy zastanowić się przedewszystkiem nad rodzajem onego, nad celem zamierzonym tém cięciem, nad miejscowością i drzewostanem, w którym one ma wykonać.

O zakładaniu rębu ciemnego.

Art. 34.

Celem założenia rębu ciemnego jest, pozyskanie obsiewu naturalnego przestrzeni pod tym rębem będącéj; żeby zaś zamiar ten można osiągnąć, powinien Nadleśniczy zwrócić głównie uwagę na to:

a) ażeby usunąć to wszystko, coby mogło być na przeszkodzie przyjęciu się nasienia i wschodzenia młodzieży;

b) ażeby otrzymać potrzebną ilość nasienia do obsiewu;

c) aby obsiew na całéj przestrzeni równo nastąpił.

Art. 35.

Celem usunięcia przeszkód w przyjęciu się nasienia, powinien wskazać do wycięcia, nasamprzód wszelki przytłumiony i niezdatny podrost, starodrzew zaś przerzedzić tak, aby światło i ciepło, do zejścia opadłego nasienia potrzebne, ułatwiony miało przystęp do gruntu, unikając wszakże zbytecznego przerzedzenia, z obawy łatwego zadarnienia się i pokrycia gruntu chwastem, jako też zbytecznego upału i mrozów, mogących zgubić młodą zarośl.

Art. 36.

Na nasienniki obierać należy drzewa dojrzałe, nieprzestarzałe, zdrowe i mające korony znacznie rozrosłe, lecz przy wierz-

шеюся, но расположенною у вершины дерева; всѣ же прочія, преимущественно же такихъ породъ, которыхъ не предположено возращать по хозяйственному плану, а равно деревья усыхающія, перестойныя или заглушенныя и хворостнякъ назначать къ вырубкѣ.

Однако, смотря по мѣстности, на рыхлой песчаной почвѣ, на холмистыхъ пространствахъ, которыя легко могли бы превратиться въ сыпучіе пески, можно оставить для охраненія земли одиночные, не слишкомъ рослые кустарники, особенно въ болѣе высокихъ мѣстахъ и по открытымъ краямъ лѣсосѣки.

Ст. 37.

Тамъ, гдѣ хозяйственнымъ планомъ предписано оставить при сплошныхъ рубкахъ нѣкоторое количество спѣлыхъ деревъ, Лѣсничій обязанъ еще при открытіи темной рубки избирать для этого здоровыя деревья, достигшія средняго возраста и правильнаго роста, преимущественно при дорогахъ, пролегающихъ чрезъ лѣсосѣку и вдоль просѣкъ между отдѣленіями и лѣсосѣками.

Ст. 38.

Для того, чтобы обсѣмененіе послѣдовало ровно на всемъ пространствѣ лѣсосѣки, слѣдуетъ обратить вниманіе на тяжесть, легкость, или летучесть сѣменъ деревьевъ господствующей породы, разведеніе которыхъ предположено хозяйственнымъ планомъ.

Тяжелыя сѣмена, напримѣръ желуди, падая по вѣтвямъ, отскакиваютъ вслѣдствіе получаемыхъ толчковъ на 4 до 5 шаговъ за пространство, отѣняемое сѣменными деревьями; поэтому въ дубовыхъ лѣсахъ слѣдуетъ оставлять сѣменныя деревья въ такомъ расположеніи, чтобы ихъ короны находились между собою на разстояніи отъ 8 до 10 шаговъ.

Сѣмена средней тяжести или менѣе летучія, какъ напримѣръ, грабовые орѣшки, крылатыя кленовыя и ясеневыя сѣмена, падаютъ ближе чѣмъ вязовыя зерна и сосновые пихтовые или елевые орѣшки, а тѣмъ болѣе, чѣмъ ольховыя и березовыя сѣмена. По этой причинѣ, въ лѣсахъ, сѣмена которыхъ имѣютъ среднюю тяжесть, нужно оставлять сѣменныя деревья на разстояніи 15 до 20 шаговъ между коронами; въ лѣсахъ же, производящихъ сѣмена болѣе летучія — на разстояніи отъ 20 до

chołku drzewa osadzone, wszelkie zaś inne, a przedewszystkiem takich gatunków, których planem gospodarczym chodować nie zamierzono, niemniéj drzewa usychające, przestarzałe lub zagłuszone oraz chrust, przeznaczyć do wycięcia.

Wszakże z uwagi na miejscowość, na gruncie lekkim, piasczystym, w położeniu wzgórkowatém, gdzieby zachodziła obawa wzruszenia piasków przez wiatry, można pozostawić, dla ochrony gruntu, pojedyncze niezbyt wyrosłe krzewy, zwłaszcza na miejscach wyższych i nad otwartemi brzegami rębu.

Art. 37.

Gdzie plan gospodarczy przepisuje pozostawić w rębach zupełnych pewną ilość drzew dojrzałych, tam Nadleśniczy, już przy założeniu rębu ciemnego, wybierać powinien na ten cel drzewa zdrowe, średniego wieku i pięknie wzrosłe, zwłaszcza nad drogami przez ręb idącemi i nad liniami oddziałów i rębów.

Art. 38.

Aby obsiew na całéj przestrzeni rębu mógł równo nastąpić, należy zwrócić uwagę na ciężkość, lekkość lub polotność nasion drzew panujących, które planem gospodarczym chodować zamierzono.

Nasiona ciężkie jak np. żołądź, spadając z gałęzi na gałęź, odbijają się i odskakują na 4 do 5-ciu kroków, poza przestrzeń przez nasienniki ocienioną; w lasach przeto dębowych należy pozostawić nasienniki w takim rozkładzie, aby korony ich od 8 do 10-iu kroków od siebie oddalone były.

Nasiona średniéj ciężkości, lub mniéj polotne, jakiemi są: orzeszki grabowe, skrzydlaki klonowe i jesionowe, bliżéj opadają, jak nasiona wiązowe lub orzeszki sosnowe, świerkowe i jodłowe, a tem bardziéj jak olszowe i brzozowe. W lasach przeto, których nasiona są średniéj ciężkości, należy pozostawić nasienniki w odległości koron od 15 do 20-u kroków, w lasach zaś mających nasiona polotniejsze, w odległości koron 20 do 30-u kroków

30 шаговъ, особенно если можно ожидать, что окраины лѣса, прилегающаго къ лѣсосѣку, будутъ способствовать налету сѣменъ.

Въ лѣсахъ однако, въ которыхъ деревья преобладающей породы пускаютъ свои коренья въ землю не глубоко и въ горизонтальномъ направленіи, какъ напримѣръ, въ пихтовыхъ, или такихъ, въ которыхъ молодая поросль очень нѣжна, а потому требуетъ бо́льшей защиты отъ лѣтнихъ жаровъ и морозовъ, нежели буковыя и елевыя насажденія, и вообще въ мѣстоположеніи болѣе открытомъ вліянію зноя и стужи, а равно на почвѣ способной къ скорому задернѣнію, или зарощенію сорными травами, слѣдуетъ сѣменныя деревья оставить гуще, въ холмистыхъ же мѣстахъ, даже столь густо, чтобы вѣтви ихъ коронъ почти соприкасались между собою.

Примѣненіе этихъ правилъ къ мѣстности и къ особеннымъ породамъ деревъ Финансовое Управленіе предоставляетъ усмотрѣнію Лѣсничаго, полагаясь на его знаніе дѣла.

Объ открытіи свѣтлой рубки.

Ст. 39.

Свѣтлая рубка открывается съ цѣлью содѣйствовать скорѣйшему произрастанію поднявшихся молодыхъ порослей посредствомъ освобожденія оныхъ отъ излишней тѣни, происходящей вслѣдствіе разрастанія вѣтвей окружающихъ деревъ въ лѣсосѣкѣ, пройденной темною рубкою; поэтому, производя свѣтлую рубку, слѣдуетъ вырубить вообще половину сѣменныхъ деревьевъ, оставленныхъ при производствѣ темной рубки. Тамъ однако, гдѣ почва способна къ задернѣнію, а равно въ мѣстахъ открытыхъ и возвышенныхъ и въ лѣсахъ, состоящихъ изъ такихъ породъ деревьевъ, коренья которыхъ распространяются въ землѣ неглубоко и горизонтально, какъ напримѣръ, въ пихтовыхъ и буковыхъ и такихъ, въ коихъ молодая поросль требуетъ бо́льшей защиты, достаточно при открытіи свѣтлой рубки назначить къ вырубкѣ $1/3$ часть сѣменныхъ деревьевъ, оставленныхъ при проходѣ лѣсосѣки темною рубкою.

Ст. 40.

При открытіи свѣтлой рубки нужно прежде всего назначить къ вырубкѣ слѣдующія деревья:

zwłaszcza, jeżeli od ściany lasu przyległéj rębowi, pomocy w nalocie nasienia spodziewać się można.

W lasach jednak takich gatunków drzew, których korzenie płytko i poziomo rozrzucają się, jak świerkowych, lub takich, których zarośl w pierwszéj młodości jest nader delikatną, i ztąd większéj ochrony od skwarów letnich i mrozów wymaga, jak bukowych i jodłowych, i w ogólności w położeniu otwartém, więcéj na działanie skwarów i mrozów wystawioném, tudzież na gruncie skłonnym do prędkiego zadarnienia, lub zarastania chwastem, należy nasienniki ściśléj pozostawiać, a w położeniu wzgórzystém nawet tak ściśle, aby gałęziami koron niemal dotykały się.

Zastosowanie tych zasad do miejscowości i do szczególnych gatunków drzew, pozostawia Władza Skarbowa znajomości rzeczy Nadleśniczego.

O zakładaniu rębu jasnego.

Art. 39.

Celem założenia rębu jasnego jest ułatwienie wzrostu nastałéj młodzieży, przez oswobodzenie jéj od zbytecznego cienia, który skutkiem rozrośnięcia się gałęzi drzew, w rębie ciemnym powiększył się; w rębie przeto jasnym, należy w ogólności wyciąć połowę drzew nasiennych, pozostawionych w rębie ciemnym. Gdzie jednak grunt skłonny jest do zadarnienia się, jako też w położeniu otwartém i wyniosłém, niemniéj w lasach takich gatunków drzew, których korzenie płytko i poziomo rozrastają się, jako to: świerkowych i bukowych, oraz takich, których zarośl w pierwszéj młodości potrzebuje większéj ochrony, dosyć jest, przy założeniu rębu jasnego, naznaczyć do wycięcia $1/3$ część nasienników pozostawionych w rębie ciemnym.

Art. 40.

P rzy zakładaniu rębu jasnego, należy przedewszystkiém na znaczyć do wycięcia drzewa następujące:

a) тѣ, короны которыхъ слишкомъ вѣтвисты и низко расположены, и потому могутъ заглушать поросль;

b) большія подѣлочныя деревья, свалка и вывозка которыхъ въ позднѣйшее время могла бы причинить значительныя поврежденія молодой поросли;

c) кустарники, оставленные послѣ темной рубки, если таковые болѣе ненужны для охраненія почвы.

Ст. 41.

Нѣтъ настоятельной необходимости въ томъ, чтобы въ лѣсосѣкѣ, проходимой свѣтлою рубкою, охранныя деревья оставляемы были въ одинаковомъ между собою разстояніи; напротивъ, по мѣрѣ того, какъ это требуется для обсѣмененія могущихъ остаться послѣ темной рубки малыхъ прогалинъ, а равно для защиты слабой поросли, или содѣйствія произрастанію сильнѣйшей, посредствомъ открытія оной необходимому дѣйствію свѣта, Лѣсничій долженъ оставить охранныя деревья гуще или рѣже. Посрединѣ лѣсосѣки слѣдуетъ оставлять оныя нѣсколько рѣже, чѣмъ по краямъ, особенно открытымъ.

Объ открытіи сплошной рубки.

Ст. 42.

Сплошная рубка имѣетъ цѣлью выборку деревьевъ, оставшихся послѣ свѣтлой рубки, не нужныхъ уже ни для защиты поросли, ни для обсѣмененія. Поэтому, приступая къ открытію сплошной рубки, Лѣсничій назначитъ къ вырубкѣ всѣ охранныя деревья, оставленныя въ лѣсосѣкѣ, пройденной свѣтлою рубкою, за исключеніемъ того количества деревьевъ, какое опредѣлено къ сбереженію хозяйственнымъ планомъ, и выборъ которыхъ долженъ былъ послѣдовать еще при производствѣ темной рубки, согласно 30-й статьѣ настоящей Инструкціи.

Объ открытіи изрѣдительной рубки.

Ст. 43.

Назначеніе изрѣдительной рубки состоитъ въ вырубкѣ заглушенныхъ деревьевъ, съ заботливымъ сохраненіемъ тѣхъ, кои растутъ правильно и вершинами своими смотрятъ въ небо.

Ст. 44.

Главнымъ условіемъ при производствѣ изрѣдительной рубки полагается, чтобы между оставляемыми деревьями не

a) takie, które korony mają zbyt gałęziste i nisko osadzone, i dla tego zarośl zagłuszać mogą;

b) drzewa wielkie użytkowe, których wyróbka i wywózka w późniejszym czasie mogłaby zrządzić wielkie szkody w zarośli;

c) krzewy w rębie ciemnym pozostawione, jeżeli te do ochrony gruntu nie są już potrzebne.

Art. 41.

Nie masz konieczném potrzeby, ażeby w rębie jasnym drzewa ochronne w jednakowéj od siebie odległości znajdowały się, owszem w miarę tego, jak wymaga dopełnienie obsiewu, pozostać mogących w rębie ciemnym małych halizn, ochrona zaróśli słabszéj, lub ułatwienie wzrostu silniéjszéj, przez udzielenie potrzebnego jéj przystępu światła, powinien Nadleśniczy drzewa ochronne gęściéj lub obrzedniéj pozostawić. W środku rębu należy pozostawić nieco rzadziéj drzewa ochronne, jak po brzegach, zwłaszcza otwartych.

O zakładaniu rębu zupełnego.

Art 42.

Celem założenia rębu zupełnego jest wybranie drzew z rębu jasnego, które ani do ochrony zaróśli, ani do uzupełnienia obsiewu nie są już potrzebne. Przy założeniu przeto rębu zupełnego, naznaczy Nadleśniczy do wycięcia wszystkie drzewa ochronne, w rębie jasnym pozostawione, wyjąwszy tę ilość drzew, jakąby plan gospodarczy do zachowania przepisywał, wybór których powinien był być uczynionym już przy założeniu rębu ciemnego, stosownie do art. 30-go niniejszéj instrukcyi.

O zakładaniu trzebieży.

Art 43.

Trzebieży celem jest wycięcie drzew zagłuszonych i przytłumionych, a pozostawienie z wszelką troskliwością tych, które pięknie rosną, a koronami swemi w niebo patrzą.

Art. 44.

Głównym warunkiem przy zakładaniu trzebieży jest, aby w drzewach pozostać mających, zupełne zwarcie koron przez wy-

прерывалась сомкнутость коронъ вслѣдствіе исполненія сего хозяйственнаго дѣйствія, и чтобы земля повсюду хорошо была отѣняема.

Ст. 45.

Для удовлетворенія сему условію, Лѣсничій при открытіи изрѣдительной рубки долженъ обращать вниманіе:

на породу деревъ,
на возрастъ оныхъ,
на почву земли, и
на мѣстоположеніе.

Ст. 46.

О породѣ лѣса. Въ тѣхъ лѣсахъ, въ которыхъ преобладающіе роды деревъ по самой природѣ своей болѣе сохраняются въ густотѣ, какъ напримѣръ: букъ, вязъ, дубъ, пихта, ель, лиственница, при производствѣ изрѣдительныхъ рубокъ нужно оставлять деревья гуще, нежели въ лѣсахъ съ породами естественно раньше изрѣжающимися, какъ напримѣръ: сосна, береза, ольха, осина. Насажденія, преимущественно сосновыя, которыя, вслѣдствіе излишней густоты и худой почвы, совершенно могли бы потерять растительную силу, слѣдуетъ изрѣдить такъ, чтобы оставленныя деревья прикасались между собою только вѣтвями коронъ.

Ст. 47.

О возрастѣ лѣса. Въ молодыхъ насажденіяхъ, пока деревья растутъ преимущественно въ вышину, изрѣживаніе должно быть относительно меньше, нежели въ старыхъ насажденіяхъ, когда деревья разрастаются болѣе въ вершинахъ.

Ст. 48.

О почвѣ земли. Земля тощая, сухая, съ тонкимъ наслоеніемъ чернозема, требуетъ болѣе охраненія и усиленія плодородныхъ слоевъ, нежели хорошая, сама собою производительная почва; поэтому чѣмъ хуже свойство земли, тѣмъ старательнѣе нужно поддерживать полную густоту насажденій, но съ другой стороны тамъ, гдѣ нѣтъ никакой надобности въ поддержаніи надлежащей густоты и тѣни, и гдѣ находится много заглушенныхъ деревъ, слѣдуетъ тщательно выбрать оныя.

konanie tego działania gospodarczego przerwane nie zostało, a tém samém grunt wszędzie dobrze był ocieniony.

Art. 45.

Dla zadósyćuczynienia temu warunkowi, winien Nadleśniczy przy zakładaniu trzebieży zwrócić uwagę:

na gatunek drzewa,
na jego wiek,
na grunt, i
na położenie miejsca.

Art. 46.

Co do gatunku drzew. W tych gatunkach drzew, które samo przyrodzenie dłużéj w zwarciu utrzymuje, jak buk, wiąz, dąb, świerk, jodła, modrzew, potrzeba gęściéj zostawiać drzewa przy trzebieżach, aniżéli w gatunkach w stanie naturalnym wcześniéj przerzedzających się, jak sosna, brzoza, olsza, osika. Drzewostany szczególniéj sosnowe, które z powodu zbytniego zwarcia i złego gruntu zupełnie przyrost utraciéby mogły, wypada tak przerzedzić, aby drzewa pozostałe tylko gałęziami koron stykały się.

Art. 47.

Co do wieku drzewa. W drzewostanach młodych, dopóki drzewa wyrastają głównie w wysokość, przerzedzenie stosunkowo mniejsze być powinno, aniżeli w drzewostanach starszych, gdy drzewa więcéj usiłują rozrastać się w wierzchołkach.

Art. 48.

Co do gruntu. Grunt chudy, suchy, płytki, wymaga więcéj zachowania i pomnożenia ziemi urodzajnéj, aniżeli dobry, który sam z siebie jest żyznym; im przeto grunt gorszy, tém staranniéj potrzeba utrzymać na nim zupełne zwarcie, lecz też z drugiéj strony, wszelkie drzewo do doskonałego zwarcia i ocienienia niepotrzebne i zagłuszone, staranniéj wybrać należy.

Ст. 49.

О мѣстоположеніи. Лѣса на горахъ, или открытыхъ мѣстахъ, подверженные сильному дѣйствію вѣтровъ, должны быть сохраняемы въ бо́льшей нежели другіе густотѣ, для того, чтобы деревья не такъ легко опрокидывались.

Ст. 50.

Если въ неправильныхъ насажденіяхъ представляется опасеніе на счетъ поврежденія молодыхъ растущихъ кучами деревъ, отъ снѣга или инея, то Лѣсничій долженъ оставить даже тѣ заглушенныя деревья, которыя служатъ имъ нѣкоторымъ образомъ подпорою и охраною отъ лома.

Объ открытіи выборочной рубки старыхъ и перестойныхъ деревьевъ, или смѣшенныхъ породъ.

Ст. 51.

Выборочная рубка одиночныхъ старыхъ деревьевъ изъ среды молодыхъ подростковъ открывается для освобожденія сихъ послѣднихъ отъ заглушенія.

Выборка перестойныхъ деревьевъ въ зрѣлыхъ насажденіяхъ дѣлается для извлеченія еще изъ нихъ возможной пользы и вмѣстѣ съ тѣмъ для поддержанія надлежащей густоты лѣса.

Выборочная рубка деревъ другихъ породъ можетъ быть производима съ такою же цѣлью, какъ и выборка старыхъ, или выборка перестойныхъ деревьевъ, или же для достиженія обѣихъ этихъ цѣлей вмѣстѣ. Поэтому, при открытіи такихъ рубокъ, Лѣсничій долженъ назначить къ вырубкѣ тѣ деревья, уборка которыхъ указана хозяйственнымъ планомъ, не упуская при томъ изъ виду слѣдующихъ правилъ.

Ст. 52.

Еслибы, при открытіи рубки, посредствомъ которой имѣютъ быть выбраны единичныя старыя деревья, какъ это чаще всего предписывается хозяйственнымъ планомъ, для окончательнаго возобновленія лѣса, въ округахъ, стоящихъ на первой и на послѣдней очереди, замѣчено было Лѣсничимъ, что свалка какого нибудь стараго дерева, при соблюденіи даже предосторожностей, указанныхъ ниже въ главѣ „о производствѣ рубокъ", не можетъ обойтись безъ значительнаго поврежденія

Art. 49.

Co do położenia miejsca. Lasy na górach lub w otwartém położeniu, na mocne działanie wiatrów wystawione, w większém zwarciu od innych utrzymane być muszą, aby drzewa nie tak łatwo od wiatru mogły być wywracane.

Art. 50.

O ile w drzewostanach nieregularnych zachodzi obawa uszkodzenia od śniegu, okiści lub sadzi, drzew młodych kępami rosnących, w takim razie pozostawić powinien Nadleśniczy i te z drzew przytłumionych, które pierwszym niejako służą za podporę dla wstrzymywania ich od łomu.

O zakładaniu cięć, w których ma być wybrany starodrzew, drzewa przestarzałe lub gatunków obcych.

Art. 51.

Celem zakładania cięć do wybrania pojedynczego starodrzewu, z pomiędzy młodzieży, jest oswobodzenie jéj od zagłuszenia. Wybranie drzewa przestarzałego w drzewostanach dojrzałych ma na celu pozyskanie możnego jeszcze użytku z tych drzew, i utrzymania zarazem lasu w zwarciu.

Zakładanie cięć, w których mają się wybrać gatunki obce, może mieć cel albo podobny jak wybranie starodrzewu, albo podobny jak wybranie drzewa przestarzałego, albo oba te cele razem. Przy zakładaniu przeto cięć podobnych, winien Nadleśniczy naznaczyć do wycięcia te drzewa, które plan gospodarczy do uprzątnienia wskazuje, niespuszczając wszakże przy téj czynności z uwagi przepisów następujących.

Art. 52

Przy zakładaniu cięcia, w którém ma być wybrany pojedynczy starodrzew, jak to najczęściéj w okręgach ostatnich i pierwszych, dla uzupełnienia odmłodnienia, planem gospodarczym przepisane bywa, jeżeliby Nadleśniczy uważał, że spuszczenie którego starodrzewu, obok zachowania ostrożności poniżéj „o wykonaniu cięć“ wskazanych, nie może nastąpić bez zrządze-

молодой поросли, въ такомъ случаѣ онъ не долженъ назначать этого дерева къ вырубкѣ.

Ст. 53.

Выборка перестойныхъ или поврежденныхъ деревьевъ бываетъ указываема хозяйственнымъ планомъ въ отдѣленіяхъ тѣхъ округовъ, которые не подлежатъ возобновленію въ настоящій періодъ. Поэтому, во вниманіе къ необходимости оставить соотвѣтственный запасъ лѣса, на удовлетвореніе потребностей въ будущихъ періодахъ, Лѣсничій, открывая въ означенныхъ округахъ подобныя рубки, не долженъ назначать къ вырубкѣ такія деревья, которыя могутъ простоять или сохранить надлежащій возрастъ до слѣдующаго періода, но избирать для сего лишь деревья, на которыхъ замѣтны признаки порчи и усышки, если они ненужны для сохраненія густоты нынѣшняго насажденія, и вообще всякія деревья, лишенныя растительной силы.

Ст. 54.

Гдѣ хозяйственнымъ планомъ предписано истребленіе смѣшанныхъ породъ, тамъ Лѣсничій долженъ прежде всего обратить вниманіе на послѣдствія, могущія произойти отъ вырубки оныхъ. Еслибы, напримѣръ, отъ этого должны были образоваться болѣе или менѣе обширныя прогалины, для будущаго обсѣмененія которыхъ невозможно выбрать надежныхъ сѣменныхъ деревъ господствующей породы, или еслибы возникло сомнѣніе относительно рабочихъ силъ или суммъ на искусственное разведеніе лѣса помощью ручной обработки, въ такомъ случаѣ слѣдуетъ пріостановить истребленіе смѣшанныхъ породъ, до времени обезпеченія обработки мѣстъ, долженствующихъ быть вырубленными на голо.

Объ открытіи рубокъ въ низкоствольныхъ лѣсахъ:

а) простаго хозяйственнаго устройства.

Ст. 55.

Рубка въ низкоствольномъ лѣсу простаго хозяйственнаго устройства открывается для полученія отростковъ, имѣющихъ замѣнить срубленный лѣсъ, изъ пней оставшихся послѣ снятія деревъ на всемъ пространствѣ насажденія. Открывая эту рубку, Лѣсничій назначитъ къ вырубкѣ весь лѣсъ, тамъ находя-

nia znacznéj szkody w młodzieży, w takim przypadku nie powinien drzewa tego naznaczać do wycięcia.

Art. 53.

Wybranie przestarzałych lub uszkodzonych drzew przepisane bywa planem gospodarczym w oddziałach tych okręgów, które w teraźniejszym okresie do odmłodnienia nie przypadają. Z uwagi przeto, na potrzebę zachowania w tych okręgach odpowiedniego zapasu drzewa, na zaspokojenie potrzeb w przyszłych okresach, nie powinien Nadleśniczy, przy zakładaniu cięć podobnych w rzeczonych okręgach, żadnego takiego drzewa do wycięcia naznaczać, które do następnego okresu wytrwać czyli we wzroście utrzymać się może, lecz ma przeznaczać do wycięcia jedynie takie drzewo, na którém są widoczne oznaki próchnienia i usychania, o ile ono do utrzymania zwarcia obecnego drzewostanu nie jest potrzebne, i wszelkie drzewo pozbawione wzrostu.

Art. 54.

Gdzie plan gospodarczy przepisuje wytępienie gatunków obcych, tam Nadleśniczy przedewszystkiem zwrócić ma uwagę na to, jaki skutek nastąpi z ich wycięcia. Jeżeliby ztąd utworzyć się miały mniéj więcéj obszerne halizny, a nie było drzew panujących, zdatnych do pozostawienia na nasienniki, albo zachodziła niepewność co do robocizny lub funduszów, w celu wykonania upraw z ręki, w takim razie powinien wstrzymać się z usunięciem gatunków obcych, dopóki uprawa miejsca, obnażyć się mającego, nie będzie zapewniona.

O zakładaniu porębów w lesie niskopiennym.

a) Prostego zagospodarowania.

Art. 55.

Celem założenia porębu w lesie niskopiennym, prostego zagospodarowania, jest otrzymanie odrośli, mającéj zastąpić las wycięty z pni pozostałych, po spuszczeniu obecnego drzewostanu. Przy założeniu podobnego porębu, naznaczy Nadleśniczy do wycięcia wszystkie drzewo w nim znajdujące się, oprócz drzew tego

щійся, за исключеніемъ сѣменныхъ деревъ такой породы, возраста и количества, какіе опредѣлены хозяйственнымъ планомъ.

Ст. 56.

Для сѣменныхъ деревъ слѣдуетъ избирать деревья здоровыя, стройныя, одноствольныя и сколько возможно выросшія изъ сѣмянъ, не слишкомъ высокія и не слишкомъ вѣтвистыя, но способныя къ обильному произвожденію сѣмянъ. Гдѣ хозяйственный планъ не указываетъ положительно, какихъ породъ и въ какомъ количествѣ слѣдуетъ оставить сѣменныя деревья, тамъ слѣдуетъ избирать для сего деревья отличнѣйшихъ породъ, именно тѣхъ, отъ коихъ предположено развести преобладающую поросль, и оставить оныхъ по 40 штукъ на моргѣ новопольской мѣры, поровну на всемъ пространствѣ рубки, и по возможности въ одинаковомъ между собою разстояніи.

b) смѣшаннаго хозяйственнаго устройства.

Ст. 57.

Открытіе рубки въ низкоствольномъ лѣсу смѣшаннаго хозяйственнаго устройства имѣетъ цѣлью, кромѣ полученія отростковъ отъ деревъ, предположенныхъ къ вырубкѣ, выращеніе большаго или меньшаго количества высокихъ деревьевъ.

Приступивъ къ открытію таковой рубки, Лѣсничій долженъ обращать особенное вниманіе на то, чтобы опредѣленное хозяйственнымъ планомъ къ сбереженію количество высокихъ деревьевъ указанной породы было раздѣлено поровну на всемъ пространствѣ лѣсосѣки, такъ, чтобы подтѣнники, тѣнники и старыя деревья взаимно перемѣшивались.

Ст. 58.

Для выращенія высокихъ деревьевъ, слѣдуетъ оставлять тѣ, которыя указаны въ 57 статьѣ настоящей Инструкціи.

Объ оцѣнкѣ лѣса въ годовыхъ лѣсосѣкахъ.

Ст. 59.

Оцѣнка лѣса въ лѣсосѣкахъ должна быть производима Лѣсничимъ одновременно съ открытіемъ въ нихъ рубки слѣдующимъ образомъ: подѣлочный и дровяной лѣсъ, а также бревна и полѣна отъ 6-и дюймовъ въ поперечникѣ, въ нижнемъ

gatunku, tego wieku i takiéj ilości, jaką plan gospodarczy do pozostawienia na nasienniki przepisuje.

Art. 56.

Na nasienniki należy obierać drzewa zdrowe, piękne, jednopniowe, o ile możności z nasienia powstałe, ani zbyt wysmukłe, ani zbyt gałęziste, nasiona obficie wydać zdolne. Gdzie plan gospodarczy nie wskazuje wyraźnie, jakie gatunki i w jakiéj ilości pozostawić na nasienniki, tam obierać należy na ten cel drzewa gatunków szacowniejszych, a mianowicie tych, z których podrost panujący otrzymać zamierzono, i zostawić ich 40 sztuk na morgu nowopolskim, równo na całéj przestrzeni porębu, o ile można w jednakowéj jeden od drugiego odległości.

b) Połączonego zagospodarowania.

Art. 57.

Założenie porębu w lesie niskopiennym, połączonego zagospodarowania, ma na celu, oprócz otrzymania odrośli z drzew wyciąć się mających, chodowanie większéj lub mniejszéj ilości drzew wysokich.

Przy zakładaniu porębu podobnego, winien Nadleśniczy zwrócić głównie uwagę na to, aby przepisana planem gospodarczym do pozostawienia ilość drzew wysokich, w gatunkach wskazanych, równo po całym porębie była rozdzieloną, tak, żeby podcienniki, cienniki i starodrzew naprzemian przeplatały się.

Art. 58.

Na drzewa wysokie, pozostawione być mają takie, jak art. 57 niniejszéj instrukcyi przepisuje.

O oszacowaniu drzewa w cięciach rocznych.

Art. 59.

Oszacowanie drzewa w cięciach dopełniać ma Nadleśniczy, jednocześnie przy zakładaniu onych, w sposób następujący:

Drzewo użytkowe, opałowe, klocowe i wreszcie polanowe

отрубѣ, должны быть исчисляемы на всемъ пространствѣ лѣсосѣки поштучно, каждый сортъ особо.

Для бо́льшаго удобства при исчисленіи слѣдуетъ приготовить въ тетради столько отдѣловъ, сколько существуетъ различныхъ размѣровъ; въ каждомъ же отдѣлѣ отмѣчать чертами деревья одинаковыхъ размѣровъ. По окончаніи исчисленія, Лѣсничій прикажетъ свалить одну или нѣсколько штукъ изъ каждаго разряда, измѣритъ подробно толщину и вышину стволовъ, вершины и сучья прикажетъ уложить въ сажени, и все это запишетъ въ тетрадь.

Количество саженей кругляковъ и сучьевъ, какое можно получить отъ дровянаго лѣса, толщиною менѣе 6-и дюймовъ въ поперечникѣ нижняго отруба, слѣдуетъ исчислять въ пробныхъ моргахъ, избирая оные въ каждомъ различномъ насажденіи. Лѣсное пространство для пробныхъ вычисленій должно быть соразмѣряемо съ пространствомъ оцѣниваемыхъ насажденій, но не можетъ быть меньше одного морга новопольской мѣры. Деревья на пробномъ моргѣ должны быть пересчитаны и оцѣнены вышеизложеннымъ способомъ, результатъ же оцѣнки лѣса на пробномъ моргѣ, умноженный на оцѣниваемое пространство, покажетъ количество лѣса, подлежащаго вырубкѣ на всемъ пространствѣ.

Масса дровъ, получаемыхъ изъ вершинъ и сучьевъ отъ подѣлочнаго лѣса и бревенъ, опредѣляется посредствомъ умноженія количества саженей деревъ, срубленныхъ для измѣренія, на количество штукъ въ каждомъ разрядѣ.

Массу смольняка отъ деревъ разной толщины слѣдуетъ исчислять по опыту или съ помощью вспомогательныхъ оцѣночныхъ таблицъ. Мелкія вѣтви и смольнякъ, на которыя, какъ извѣстно, нѣтъ никакого сбыта и которыя поэтому остаются безъ употребленія, не должны быть принимаемы въ уваженіе при оцѣнкѣ.

Количество хвороста должно быть исчисляемо глазомѣромъ, смотря по пространству, покрытому хворостнякомъ; поэтому таксаторъ можетъ по собственному опыту означить количество возовъ или саженей хвороста на одномъ, на половинѣ или $^1/_4$ морга и умножить эту цифру на количество морговъ

od 6-u cali średnicy u dołu pnia, obliczane być ma na całém cięciu szczegółowo sztukami, z osobna każdego gatunku.

Ze względu na rozmaite rozmiary, przygotować należy w kajecie tyle klass, ile jest odmiennych rozmiarów, w każdéj zaś klassie zapisywać kreskami drzewa jednakowych rozmiarów. Po ukończeniu szacowania, każe Nadleśniczy spuścić jedną lub kilka sztuk w każdéj klassie, rozmierzy szczegółowo grubość i wysokość strzały, wierzchy i gałęzie ułoży w sążnie, i to wszystko zapisze w kajecie.

Ilość sążni krąglakowych i gałęziowych, jaką otrzymać można z drzew opałowych, mniéj niż sześć cali średnicy u dołu pnia mających, oszacować należy morgami próbnemi, wybierając one w każdym odmiennym drzewostanie. Powierzchnia, wziąść się mająca pod morgi probne, zastosowana być ma do powierzchni szacowanych drzewostanów, nie może być jednak mniejsza od 1-go morga nowopolskiego. Na morgu próbnym przeliczone i szacowane być ma drzewo sposobem wyżéj wskazanym, a wypadek znaleziony na morgu próbnym, pomnożony przez obszerność szacowaną, wykaże ilość drzewa przypadającego do cięcia na całéj obszerności.

Miąższość drzewa opałowego, otrzymującego się z wierzchów i gałęzi od drzewa użytkowego i opałowego klocowego, znajdzie Nadleśniczy, mnożąc ilość sążni znalezioną na drzewach, spuszczonych do wymiaru, przez ilość sztuk w każdéj klassie.

Miąższość karpiny z każdego drzewa różnéj grubości, szacować należy podług własnego doświadczenia lub tablic pomocniczych do szacowania.

Drobne gałęzie i karpina, na które z doświadczenia nie ma żadnego odbytu, i które z tego powodu bez użytku pozostają w lesie, nie powinny wchodzić do oszacowania.

Drzewo chrustowe szacować się ma na oko, podług powierzchni chrustami okrytéj. Szacujący przeto może oznaczyć podług swego doświadczenia ilość fur lub sążni chrustu na 1, $1/2$ lub $1/4$

заросшихъ хворостомъ, для опредѣленія количества хвороста на всемъ пространствѣ лѣсосѣки.

Ст. 60.

Сортировка лѣса на подѣлочный разныхъ размѣровъ и для различнаго употребленія и на дровяной разныхъ сортовъ должна быть произведена Лѣсничимъ согласно правиламъ лѣсной таксаціи.

Ст. 61.

Для различія, при сортировкѣ, подѣлочнаго отъ дровянаго лѣса, Лѣсничій долженъ имѣть два молота: одинъ съ квадратнымъ, а другой съ круглымъ клеймомъ.

Ст. 62.

Пни подѣлочнало лѣса онъ обязанъ отмѣчать насѣчкою молотомъ съ квадратнымъ, дровянаго же лѣса — съ круглымъ клеймомъ.

Каждое дерево, имѣющее не менѣе 6 дюймовъ въ поперечникѣ въ толстомъ концѣ, должно быть оклеймено соотвѣтственнымъ молотомъ въ двухъ мѣстахъ; во первыхъ — внизу у самаго корня, и во вторыхъ — на 4 фута отъ земли, такъ, чтобы срубка приходилась непремѣнно между этими двумя клеймами.

Назначенные же къ вырубкѣ тонкія деревья достаточно будетъ отмѣчать затескою, сдѣланною при открытіи рубки.

Ст. 63.

Если годовыя рубки распредѣлены хозяйственнымъ планомъ по пространству, а въ устроенныхъ такимъ образомъ лѣсахъ нѣтъ никакого сбыта, и потому въ утвержденныхъ очередныхъ лѣсосѣкахъ остаются нетронутыми значительные запасы дерева, въ такомъ случаѣ Лѣсничій обязанъ оцѣнивать лѣсъ къ вырубкѣ въ соразмѣрности ожидаемаго въ теченіе года сбыта, въ самыхъ давнихъ лѣсосѣкахъ; вновь же назначаемыя для рубки лѣсосѣки, неимѣющія сбыта, должны быть оцѣниваемы общимъ количествомъ, глазомѣромъ, безъ клейменія въ нихъ лѣса; однако слѣдуетъ подробно оцѣнить и заклеймить въ оныхъ деревья тѣхъ породъ, которыхъ нѣтъ въ лѣсосѣкахъ истекшихъ годовъ, и въ такомъ количествѣ, на сбытъ котораго можно навѣрно разсчитывать въ томъ году, когда назначена рубка. Дѣйствіе это слѣдуетъ оправдать въ объясни-

morga, i pomnożyć wypadek przez ilość morgów chrustem podobnie zarosłą, dla wynalezienia ilości chrustu w całém cięciu.

Art. 60.

Rozgatunkowanie drzew na użytkowe rozmaitych rozmiarów i potrzeb i na opałowe różnych gatunków, dopełni Nadleśniczy podług zasad taksą leśną objętych.

Art. 61.

Dla rozróżnienia przy rozgatunkowaniu drzew użytkowych od opałowych, mieć będzie Nadleśniczy dwojakie młoty, jedne z obwódką kwadratową, drugie z obwódką koła.

Art. 62.

Pnie drzew użytkowych oznaczać obowiązany cechą młota z obwódką kwadratową, zaś drzew opałowych cechcą młota z obwódką koła.

Każdy pień najmniéj sześć cali średnicy w grubszym końcu mający, powinien być odbity młotem właściwym, a to raz u dołu przy samym korzeniu, drugi raz około czterech stóp nad ziemią, tak, aby ścięcie drzewa pomiędzy temi cechami nastąpić mogło i nastąpiło.

Cieńszych zaś drzew dostateczną będzie skazówką ich przeznaczenia sam zacios, przy założeniu cięcia, zrobiony.

Art. 63.

Jeżeli plan gospodarczy przedstawia cięcia roczne w powierzchni, jeżeli w takich lasach nie ma zupełnego na drzewo odbytu, i z tego powodu w zatwierdzonych cięciach znaczne onego zapasy pozostają, w takim razie powinien Nadleśniczy szacować szczegółowo drzewo do cięcia do wysokości spodziewanego w ciągu roku odbytu, w cięciach najzaleglejszych, cięcia zaś nowo naznaczane i zakładane, odbytu nie mające, mają być ogółowo na oko oszacowane, bez ocechowania w nich drzewa, szczegółowo jednak oszacować i ocechować w nich należy drzewo takich gatunków, których cięcia lat upłynionych nie posiadają, i taką ilość, na odbyt któréj rachować można z pewnością w roku, na który cięcie naznaczone zostało. Postąpienie to należy

тельномъ протоколѣ, прилагаемомъ къ смѣтѣ рубокъ, согласно 79 статьѣ настоящей Инструкціи.

Въ случаѣ открывшагося неожиданно въ теченіе года сбыта и возможности продать болѣе лѣса, нежели подробно исчислено при открытіи рубки, изъ запасовъ прежнихъ лѣсосѣкъ, нужно произвести подробную дополнительную оцѣнку въ тѣхъ же запасныхъ лѣсосѣкахъ, или въ лѣсосѣкѣ, назначенной для рубки въ текущемъ году, и объ этомъ составить протоколъ вмѣстѣ съ Подлѣсничими, согласно статьѣ 67-й.

Ст. 64.

Для оцѣнки лѣсосѣкъ, Лѣсничій можетъ пригласить себѣ въ помощь Подлѣсничихъ, изъ которыхъ каждый долженъ имѣть при себѣ двухъ стрѣлковъ для затесыванія и клейменія деревъ соотвѣтственнымъ молотомъ, по ихъ указанію.

Съ этою цѣлью Лѣсничему будетъ доставлено столько молотовъ для клейменія подѣлочнаго и дровянаго лѣса, сколько въ лѣсничествѣ состоитъ Подлѣсничихъ, или такое количество, какое Правительственною Коммисіею будетъ признано необходимымъ.

Ст. 65.

При каждой подробной оцѣнкѣ лѣсосѣкъ, проходимыхъ темною, свѣтлою, сплошною, изрѣдительною или выборочною рубкою, или же вырубаемыхъ наголо, Лѣсничій долженъ раздѣлить оныя на участки такой величины, чтобы въ каждомъ изъ нихъ одинъ Подлѣсничій былъ въ состояніи произвести оцѣнку въ теченіе дня; въ одномъ изъ такихъ участковъ произведетъ оцѣнку самъ Лѣсничій обще съ Подлѣсничими, для практическаго ознакомленія ихъ съ правилами оцѣнки, послѣ чего изберетъ для себя и укажетъ каждому изъ нихъ отдѣльные участки.

Ст. 66.

Произведенныя Подлѣсничими сортировку, клейменіе и оцѣнку Лѣсничій обязанъ повѣрить въ ихъ присутствіи, указать имъ замѣченныя упущенія и исправить оныя; такъ какъ на немъ лежитъ вся отвѣтственность за неточное исполненіе этихъ дѣйствій.

Ст. 67.

Ежедневно, по окончаніи оцѣнки, Лѣсничій долженъ отобрать ввѣренные Подлѣсничимъ молоты, за употребленіе кото-

usprawiedliwić w protokóle objaśniającym wykaz cięć, w myśl art. 79-go niniejszéj instrukcyi.

Jeżeliby w ciągu roku odkrył się odbyt nadspodziewany, tak, że więcéj możnaby pozbyć drzewa, jak go z zapasów cięć dawnych oszącowano szczegółowo przy zakładaniu cięcia, należy zrobić oszacowanie dodatkowe w tychże zapasach, lub cięcia bieżącego roku oszacowanie szczegółowe, i z tego spisać z Podleśnemi protokół, podług art. 67-go.

Art. 64.

Do szacowania wszelkich cięć, może Nadleśniczy przybrać do pomocy Podleśnych, którzy powinni mieć pod ręką każdy po dwóch strzelców do zaciesywania i cechowania drzew młotem właściwym, podług ich wskazania.

W tym celu otrzyma Nadleśniczy tyle młotów do cechowania drzewa użytkowego i opałowego, ilu w leśnictwie jest Podleśnych, lub taką ilość, jaką Kommissya Rządowa za stosowną uzna.

Art. 65.

Ręby ciemne, jasne i czyste, trzebieże, poręby i wycięcia w pień, ile razy mają być szacowane szczegółowo, podzieli Nadleśniczy na części takiéj obszerności, aby jeden Podleśny w ciągu dnia mógł oszacowanie dopełnić; jedną z tych części oszacuje Nadleśniczy wspólnie z Podleśnemi, celem wskazania im praktycznie zasad szacowania, następnie każdemu z nich i sobie wskaże części osobne.

Art. 66.

Rozgatunkowanie, ocechowanie i oszacowanie, przez Podleśnych dopełnione, obowiązany Nadleśniczy sprawdzić, w ich przytomności, znalezione uchybienia wskazać im i sprostować; cała bowiem odpowiedzialność za niedokładne wykonanie tych czynności ciąży Nadleśniczego.

Art. 67.

Codziennie, po ukończeniu szacowania, powinien Nadleśniczy udzielone Podleśnym młoty, jemu samemu służące, odebrać a z wypadków szacowania spisać z Podleśnymi protokół krótki,

рыхъ онъ исключительно отвѣтствуетъ, о результатахъ же оцѣнки составитъ совмѣстно съ Подлѣсничими краткій протоколъ, долженствующій быть приложеннымъ впослѣдствіи къ матеріальному счету, записывая въономъ: сколько штукъ дерева найдено и оклеймено каждымъ изъ Подлѣсничихъ, а сколько самимъ Лѣсничимъ и въ какомъ участкѣ; какой породы и разряда; сколько въ каждомъ разрядѣ срублено штукъ и какихъ размѣровъ; сколько оказалось по исчисленію саженей вѣтвей, смольняка, хвороста и валежника.

Ст. 68.

Лѣсъ, вырубленный на просѣкахъ при назначеніи лѣсосѣкъ, слѣдуетъ также разсортировать, оклеймить, оцѣнить и причислить кѣ запасу подлежащей лѣсосѣки.

Ст. 69.

По окончаніи оцѣнки, Лѣсничій составитъ вѣдомость о сортировкѣ и оцѣнкѣ дерева въ лѣсосѣкахъ, въ тѣхъ лѣсахъ, въ которыхъ лѣсной доходъ опредѣленъ по пространству лѣсосѣкъ, согласно формѣ, прилагаемой подъ № 2; въ лѣсахъ же, въ которыхъ доходъ опредѣляется по указанному количеству дерева — согласно прилагаемой особой формѣ (№ 3 приложенія); въ смѣтахъ этихъ слѣдуетъ вывести итогъ каждой рубки; въ заключеніи повторить итоги рубокъ и составить онымъ общій перечень.

Ст. 70.

За ввѣреніе Подлѣсничему, для какого нибудь дѣйствія, совершаемаго не въ присутствіи Лѣсничаго, молотовъ Лѣснаго Управленія, Лѣсничій подвергается отвѣтственности.

О порядкѣ составленія и представленія смѣтъ рубкамъ.

Ст. 71.

Назначеніе и открытіе рубокъ, а равно оцѣнка находящагося въ лѣсосѣкахъ дерева, должны быть производимы Лѣсничимъ въ Маѣ, Іюнѣ, Іюлѣ, Августѣ и Сентябрѣ мѣсяцахъ каждаго года; по окончаніи же этихъ дѣйствій, онъ обязанъ составить смѣту рубкамъ относительно лѣсовъ, въ которыхъ лѣсной доходъ опредѣляется по пространству, по формѣ прилагаемой подъ № 4; относительно же лѣсовъ, въ коихъ доходъ опре-

zachować się mający do rachunku materyalnego z wymienieniem w nim, ile drzew znalazł i wycechował każdy z Podleśnych i sam Nadleśniczy, i w jakiéj części, jakiego gatunku i jakiéj klassy, ile w każdéj klassie spuszczono drzew, jakie okazały się ich wymiary, ile sążni znaleziono drzewa gałęziowego, karpowego, chrustowego i powałów.

Art. 68.

Drzewo ścięte na liniach przy naznaczeniu cięć, należy także rozgatunkować, ocechować, oszacować i do zapasu właściwego cięcia zaliczyć.

Art. 69.

Po ukończeniu oszacowania sporządzi Nadleśniczy wykaz rozgatunkowanego i oszacowanego drzewa w cięciach, a to w lasach, w których dochód drzewny ma być pozyskany, podług powierzchni cięć, według załączonego tu wzoru (Annex Nr. 2);— w lasach zaś, w których dochód drzewny ma być pozyskiwany, stosownie do oznaczonéj ilości drzewa, według załączonego oddzielnego wzoru (Annex Nr. 3), w wykazach tych należy zsummować każde cięcie, w końcu powtórzyć summy cięć i te zogółować.

Art. 70.

Za powierzenie Podleśnemu do jakowéj czynności, bez obecności Nadleśniczego, młotów Urzędu leśnego, Nadleśniczy ulegnie odpowiedzialności.

O sporządzaniu i podawaniu wykazów cięć.

Art. 71.

Naznaczenie i założenie cięć, oraz oszacowanie znajdującego się w nich drzewa, obowiązany Nadleśniczy dopełniać w miesiącach: Maju, Czerwcu, Lipcu, Sierpniu i Wrześniu każdego roku, a gdy czynności te skończy, powinien sporządzić wykaz cięć; co do lasów, w których dochód drzewny ma być pozyskiwany w powierzchni, podług załączającego się wzoru (Annex Nr. 4); co do lasów, w których dochód drzewny ma być pozyskiwany w ozna-

дѣляется по указанному количеству дерева— согласно прилагаемой особой формѣ (№ 5 приложенія).

Ст. 72.

Свѣдѣнія, нужныя для помѣщенія въ смѣтѣ рубокъ въ графѣ: „назначеніе,“ Лѣсничій долженъ собирать и записывать на мѣстѣ, одновременно съ назначеніемъ рубокъ, и, по собраніи оныхъ, немедленно пополнить эту графу.

Ст. 73.

Смѣта рубокъ должна заключать точныя свѣдѣнія о мѣстности и насажденіи, въ которыхъ предположено произвести оныя, о способѣ производства рубокъ и объ ожидаемомъ отъ этого доходѣ, какъ въ лѣсныхъ матеріалахъ, такъ и въ наличныхъ деньгахъ; а потому графы этой смѣты раздѣляются на три главные отдѣла, а именно:

1) назначеніе и открытіе рубокъ;

2) оцѣнка лѣса, назначеннаго къ вырубкѣ и уборкѣ изъ лѣсосѣкъ;

3) опредѣленіе стоимости лѣса и издержекъ на заготовленіе онаго.

Ст. 74.

Насажденіе должно быть описано Лѣсничимъ въ смѣтѣ со всею подробностію, сообразно съ дѣйствительнымъ его состояніемъ въ назначенной для рубки лѣсосѣкѣ, потому что общее описаніе онаго въ хозяйственномъ планѣ, какъ относящееся къ цѣлому отдѣленію, не можетъ быть примѣнено къ частностямъ. Равнымъ образомъ общія правила рубки, предписанныя хозяйственнным планомъ для всего отдѣленія, Лѣсничій долженъ внести въ смѣту въ такомъ порядкѣ, какъ они были примѣнены къ мѣстному насажденію.

Ст. 75.

Въ отдѣлъ: „оцѣнка“, слѣдуетъ перенести въ соотвѣтственныя графы изъ вѣдомости о сортировкѣ и оцѣнкѣ дерева, по порядку породъ и подѣлочныхъ сортовъ, общія цифры, показывающія количество штукъ, кубическихъ футовъ и саженей, прописывая на особой линіи каждую породу и сортъ дерева различной цѣны.

Ст. 76.

Въ отдѣлѣ: „опредѣленіе стоимости и издержекъ,“ расхо-

czonéj ilości drzewa, podług załączającego się oddzielnego wzoru (Annex Nr. 5).

Art. 72.

Do zapełnienia w wykazie cięć rubryki „naznaczenie", Nadleśniczy zbierać i zapisywać powinien wiadomości potrzebne, jednocześnie z naznaczeniem cięć, na gruncie, a skoro to działanie ukończy, obowiązany rubrykę tę niezwłocznie zapełnić.

Art. 73.

Wykaz cięć powinien przedstawiać dokładny obraz miejsca i drzewostanu, w których one mogą być wykonane, i sam sposób wykonania, daléj spodziewany ztąd dochód w drzewie, wreszcie dochód w pieniądzach, i dla tego rubryki tego wykazu dzielą się na trzy główne tytuły, to jest:

1) naznaczenie i założenie cięć;

2) oszacowanie w nich do wycięcia i uprzątnienia przeznaczonego drzewa;

3) ocenienie wartości onego oraz kosztów wyróbki.

Art. 74.

Drzewostan powinien Nadleśniczy opisać w wykazie z dokładnością tak, jak w naznaczoném cięciu na gruncie znajduje się; opisanie bowiem drzewostanu w planie gospodarczym, jako ogólne całego oddziału, nie może być zastosowane do każdego szczegółu. Podobnie podane planem gospodarczym przepisy cięcia ogólne dla całego oddziału, powinien Nadleśniczy tak wpisać, jak one zastosował do miejscowego drzewostanu.

Art. 75.

Pod tytuł „oszacowanie", przenieść należy w rubryki właściwe, z wykazu rozgatunkowanego i oszacowanego drzewa, porządkiem rodzajów drzew i gatunków wyrobnych, ogólne ilości sztuk, stóp sześciennych i sążni, na osobnéj linii każdy rodzaj i gatunek drzewa odmiennéj ceny.

Art. 76.

W „ocenieniu" koszta wyróbki zamieszczać się będą tylko

ды на выдѣлку должны быть помѣщаемы только тогда, когда заготовленіе предполагается на счетъ Казны; опредѣленіе же стоимости дерева производится на основаніи обязательной таксы.

Ст. 77.

Кромѣ вышеназванныхъ главныхъ графъ, находится еще въ смѣтѣ рубокъ въ лѣсахъ, въ которыхъ исчисленъ годовой лѣсной доходъ, графа: „итогъ дерева, составляющаго постоянный доходъ.“ Въ этой графѣ слѣдуетъ записывать общее количество означеннаго дерева, подлежащаго вырубкѣ по обрубамъ, для сравненія, на сколько наличное количество дерева въ назначенныхъ для рубки лѣсосѣкахъ въ каждомъ обрубѣ болѣе или менѣе, противъ количества подлежащаго вырубкѣ по контролю.

Ст. 78.

Въ заключеніи, въ смѣтѣ рубокъ, слѣдуетъ повторить итоги каждой рубки и вывести общій перечень.

Ст. 79.

Если въ смѣтѣ будетъ показана какая либо рубка, не предписанная хозяйственнымъ планомъ, которую предположено произвести либо на основаніи особаго разрѣшенія, въ постоянномъ лѣсу, на отрѣзкахъ или въ усадьбахъ, либо по поводу непредвидѣнныхъ происшествій, вслѣдствіе которыхъ деревья, лишенныя растительной силы, должны быть немедленно вырублены, или же еслибы опредѣленная хозяйственнымъ планомъ рубка была пропущена въ смѣтѣ, то слѣдуетъ приложить къ ней краткій протоколъ, объясняющій, въ чемъ именно и по какой причинѣ сдѣлано отступленіе отъ хозяйственнаго плана.

Въ этомъ протоколѣ, Лѣсничій долженъ, сверхъ того, сдѣлать свои предположенія, не слѣдовало ли бы по уваженію къ несомнѣнному сбыту дровянаго лѣса въ изрубленныхъ саженяхъ, а тѣмъ самимъ къ возможности возмѣщенія расходовъ на рубку, приступить въ нѣкоторыхъ, или во всѣхъ лѣсосѣкахъ, къ заготовленію на счетъ Казны дровянаго лѣса въ саженяхъ, посредствомъ подряда, или найма, или же лѣсными рабочими средствами. Предположенія эти, Губернское Правленіе обязано разсмотрѣть и дать объ нихъ свое заключеніе. Если же къ смѣтѣ рубокъ не будетъ приложено объяснительнаго прото-

wówczas, jeżeli wyróbka drzewa kosztem Skarbu przedsięwziętą być ma; ocenienie zaś wartości drzewa, należy dopełnić podług cen taksy obowiązującéj.

Art. 77.

Oprócz rubryk powyższych tytułów, znajduje się nadto w wykazie cięć służącym dla lasów, w których dochód roczny drzewny został oszacowany, rubryka „ogół drzewa dochodu stałego“, w rubryce téj przeto wpisywać się będzie ogół tego drzewa obrębami do wycięcia przypadającego, a to dla porównania, czy i o ile więcéj lub mniéj znajduje się drzewa w cięciach założonych każdego obrębu, w porównaniu z ilością, jaka podług kontrolli do wycięcia przypada.

Art. 78.

W końcu wykazu cięć, należy zrobić powtórzenie summ każdego cięcia i te zogółować.

Art. 79.

Jeżeliby w wykazie było umieszczone jakie cięcie, planem gospodarczym nie przepisane, czyto z mocy oddzielnego upoważnienia w lesie stałym, na odpadkach, albo na osadach, czyto z powodu zaszłych wypadków, dla których drzewo, wzrostu pozbawione, przedewszystkiem powinno być wycięte, albo gdyby jakie cięcie planem gospodarczym przepisane, w wykazie było opuszczone; należy dołączyć do wykazu cięć krótki protokół objaśniający, w czem i dla czego od planu gospodarczego odstąpiono.

W protokóle tym powinien Nadleśniczy uczynić nadto wnioski swoje, czy ze względu na niewątpliwy odbyt drzewa opałowego w sążniach wyrąbanych, a zatem możności odzyskania kosztów rąbania, nie należałoby, kosztem Skarbu, dopełnić w niektórych lub we wszystkich cięciach wyróbki na sążnie drzewa opałowego, czy to przez przedsiębierstwo, albo przez najemników lub robocizną leśną. Wnioski takowe Rząd Gubernialny rozpozna i zaopiniuje. Jeżeli zaś protokół objaśniający wykaz cięć spisany nie będzie, powinien Nadleśniczy wnioski

кола, то сказанныя предположенія Лѣсничій помѣститъ въ рапортѣ при представленіи смѣты.

Въ тѣхъ лѣсахъ, въ которыхъ лѣсной доходъ долженъ поступать въ опредѣленномъ количествѣ дерева, означенный протоколъ долженъ быть составляемъ безусловно, для объясненія, по какимъ причинамъ то, а не другое количество дерева назначено къ вырубкѣ.

Ст. 80.

Смѣта рубокъ должна быть составляема въ трехъ экземплярахъ и отсылаема въ Губернское Правленіе не позже 1 Октября, такъ, чтобы къ 15-му числу того же мѣсяца, она могла быть представлена въ Правительственную Коммисію Финансовъ и Казначейства.

Вѣдомость о сортировкѣ и оцѣнкѣ дерева слѣдуетъ составлять также въ трехъ экземплярахъ и прилагать къ смѣтѣ рубокъ, протоколъ же, объясняющій смѣту рубокъ, представлять только въ одномъ экземплярѣ.

По утвержденіи порядка производства рубокъ, показанныхъ въ смѣтѣ, Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства возвратитъ протоколъ и два экземпляра смѣты для руководства Губернскаго Правленія и Лѣснаго Управленія.

Ст. 81.

Въ случаѣ встрѣтившейся въ теченіе года надобности въ вырубкѣ или уборкѣ какого нибудь лѣса, непоказаннаго въ утвержденной смѣтѣ рубокъ, Лѣсничій обязанъ составить дополнительную смѣту, и таковую, вмѣстѣ съ вѣдомостью о сортировкѣ и оцѣнкѣ дерева, а равно съ протоколомъ, оправдывающимъ необходимость вырубки, представитъ посредствомъ Губернскаго Правленія въ Правительственную Коммисію Финансовъ и Казначейства на утвержденіе.

О производствѣ рубокъ.

Ст. 82.

Рубки должны быть производимы съ строгимъ соблюденіемъ правилъ, указанныхъ въ утвержденной смѣтѣ рубокъ; поэтому воспрещается Лѣсничему подъ какимъ бы то ни было предлогомъ предпринимать самому или допускать производить постороннимъ рубку въ другомъ мѣстѣ, или другимъ поряд-

o których mowa, w rapporcie przy przedstawieniu onego uczynić.

W lasach, w których dochód drzewny ma być pozyskiwany, stosownie do oznaczonéj ilości drzewa, podobny protokół ma być zawsze spisany, celem wyjaśnienia, dla jakich powodów ta a nie inna ilość drzewa do wycięcia ustanowioną została.

Art. 80.

Wykaz cięć należy sporządzić w trzech egzemplarzach i najpóźniéj na dzień 1-szy Października Rządowi Gubernialnemu przesłać, aby na dzień 15 tego miesiąca mógł być przedstawiony Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu.

Wykaz rozgatunkowanego i oszacowanego drzewa ma być podobnie w trzech egzemplarzach sporządzony i do wykazu cięć dołączony; protokół zaś objaśniający wykaz cięć dołączony być powinien tylko w jednym egzemplarzu. Po zatwierdzeniu przepisów wykonać się mających cięć wykazem objętych, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu zwróci protokół i w 2-ch egzemplarzach wykazy, do użytku Rządu Gubernialnego i Urzędu leśnego.

Art. 81.

Gdyby w ciągu roku zaszła potrzeba wykonania jakiego cięcia lub uprzątnienia jakiego drzewa, zatwierdzonym wykazem nie objętego, Nadleśniczy powinien sporządzić dodatkowy wykaz cięć, i takowy wraz z wykazem rozgatunkowanego oszacowanego drzewa, oraz z protokółem wyjaśniającym konieczność takowego cięcia, za pośrednictwem Rządu Gubernialnego, Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu do zatwierdzenia przedstawić

O wykonaniu cięć.

Art. 82.

Cięcia powinny być wykonane w ścisłém zastosowaniu się do przepisów, zatwierdzonym wykazem cięć objętych, żadnego przeto cięcia w inném miejscu lub w inny sposób, pod jakimkolwiekbądź pozorem, czy to w lasach stałych lub w miejscach na

комъ, либо въ постоянныхъ лѣсахъ, либо въ участкахъ, назначенныхъ кому нибудь для пахатной обработки, какъ въ здоровомъ, такъ и въ поврежденномъ отъ пожара, насѣкомыхъ, бурелома, снѣга и т. п. лѣсу.

Ст. 83.

Производство рубокъ заключается въ свалкѣ и уборкѣ назначеннаго къ вырубкѣ лѣса; правила по этому предмету относятся:

1) къ времени года, въ которое вырубка, обдѣлка и уборка лѣса имѣютъ быть производимы;

2) къ способу валки;

3) къ предосторожностямъ, которыя должны быть соблюдаемы при валкѣ, обдѣлкѣ и вывозкѣ лѣса;

4) къ порядку производства рубокъ.

О времени года, въ которое должна быть производима валка, обдѣлка и вывозка лѣса.

Ст. 84.

Въ высокоствольныхъ лѣсахъ, въ которыхъ выручка лѣснаго дохода основана на пространствѣ лѣсосѣкъ, валка, обдѣлка и вывозка лѣса назначается съ 1-го Января и оканчивается послѣдняго числа Декабря по новому стилю, съ промежуткомъ времени съ 1-го Апрѣля до послѣдняго числа Сентября. Въ лѣсахъ же высокоствольныхъ, въ которыхъ лѣсной доходъ получается по опредѣленному количеству дерева, дѣйствія эти начинаются съ 1-го Октября и оканчиваются съ послѣднимъ числомъ Марта мѣсяца слѣдующаго года.

Ст. 85.

Въ низкоствольныхъ лѣсахъ рубки будутъ производимы въ Мартѣ и Апрѣлѣ, какъ въ самое удобнѣйшее время для возобновленія подобныхъ лѣсовъ; однако въ болотистыхъ мѣстахъ слѣдуетъ производить рубки въ то время, когда эти мѣста будутъ доступны, то есть во время сильныхъ морозовъ въ Январѣ и Февралѣ мѣсяцахъ.

Ст. 86.

Вообще высокоствольные лѣса должны быть оберегаемы отъ вырубки, обдѣлки и вывозки лѣса въ теченіе полугода, то

użytek rolny (dla kogobądź przeznaczonych), czy to w drzewie zdrowém lub przez pożary, owady, burze, śniegi i t. p. uszkodzoném, nie wolno Nadleśniczemu przedsiębrać, ani przedsiębrania onych przez kogokolwiekbądź dopuszczać.

Art. 83.

Wykonanie cięć zależy na spuszczeniu i uprzątnieniu przeznaczonego w nich drzewa do pozbycia; pod tym względem przepisy ściągają się:

1) do pory roku, w któréj ścinanie, wyróbka i wywózka drzewa ma się uskuteczniać;

2) do sposobu spuszczania;

3) do ostrożności, przy spuszczaniu, wyróbce i wywózce, zachować się mających;

4) do porządku zachować się winnego przy wykonaniu cięć.

O porze roku, w któréj spuszczanie, wyróbka i wywózka drzewa ma się uskutecznić.

Art. 84.

W lasach wysokopiennych, w których dochód drzewny jest pozyskiwany podług obszerności cięć, ścinanie, wyróbka i wywózka drzewa zaczyna się z dniem 1-m Stycznia, a kończy się z dniem ostatnim Grudnia nowego kalendarza, z przerwą od 1-go Kwietnia, do końca Września. W lasach zaś wysokopiennych, w których dochód drzewny jest pozyskiwany podług oznaczonéj ilości drzewa, powyższe działania zaczynają się z dniem 1-m Października, a kończą się z dniem ostatnim Marca roku następnego.

Art. 85.

W łasach niskopiennych wykonywać się będą cięcia w miesiącach Marcu i Kwietniu, jako w porze najkorzystniejszéj do odnawiania podobnych lasów, w miejscach wszakże bagnistych wykonywać należy cięcia wówczas, kiedy miejsca te przystępnemi będą, to jest podczas tęgich mrozów, w miesiącach Styczniu i Lutym.

Art. 86.

W ogólności lasy wysokopienne powinny być ochraniane od ścinania, wyróbki i wywózki drzewa przez pół roku, to jest

есть съ 1-е Апрѣля по 1-е Октября, низкоствольные же — въ теченіи пяти мѣсяцевъ, то есть: съ 1-го Мая по 1-е Октября.

Отступленія отъ этого правила допускаются въ слѣдующихъ случаяхъ:

a) когда хозяйственный планъ назначаетъ къ истребленію какую нибудь породу лиственнаго лѣса, то вырубка оной должна послѣдовать въ Іюнѣ или Іюлѣ, какъ въ болѣе для сего удобное время;

b) если изъ древесной коры предвидится особый доходъ, то слѣдуетъ снять оную;

c) когда лѣсъ, нужный для казенныхъ надобностей, для поставки въ казенные дровяные магазины, или на казенные заводы, по недостатку работниковъ не могъ быть срубленъ, заготовленъ и вывезенъ къ 1-у числу Апрѣля, и на свалку, заготовленіе и вывозку онаго въ слѣдующихъ мѣсяцахъ послѣдовало разрѣшеніе Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства;

d) когда Финансовое Управленіе распорядится о производствѣ чрезвычайной или сверхочередной рубки;

e) если уборка буреломника, сушняка и вѣтвей, въ видахъ лѣснаго хозяйства, желательнѣе въ лѣтнее время, и на это послѣдуетъ дозволеніе Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства;

f) смольнякъ можно вырывать во всякое время года.

О способѣ валки лѣса.

Ст. 87.

Валка деревъ можетъ быть производима троякимъ образомъ, именно:

1) посредствомъ вырытія оныхъ вмѣстѣ съ корнями,

2) посредствомъ отдѣленія пня отъ корней съ помощью пилы, или

3) посредствомъ срубки топоромъ.

Ст. 88.

Валка лѣса посредствомъ вырыванія, вмѣстѣ съ корнями, можетъ быть дозволяема при производствѣ темныхъ и сплошныхъ рубокъ, при разчисткахъ и вырубкахъ, производимыхъ наголо на отрѣзкахъ для экономическаго употребленія, или для устройства усадьбъ для лѣсныхъ чиновъ, а равно на просѣкахъ; за-

od 1-go Kwietnia do 1-go Października, zaś lasy niskopienne — przez pięć miesięcy, to jest od 1-go Maja do 1-go Października.

Wyjątki od téj zasady są:

a) jeżeli plan gospodarczy przepisuje wytępienie jakiego gatunku drzewa liściowego, wówczas ścięcie jego powinno być dopełnione w miesiącach Czerwcu i Lipcu, jako w najwłaściwszéj do tego porze;

b) jeżeli z kory drzewnéj może mieć miejsce dochód oddzielny, ta odejmowaną być ma;

c) gdy drzewo na potrzeby Rządu, do zaopatrzenia magazynów rządowych drzewnych, lub fabryk rządowych przeznaczone, dla braku robotników do 1-go Kwietnia z pnia spuszczoném, wyrobioném lub z lasu wywiezioném być nie mogło, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu w następnych miesiącach ścięcie, wyróbkę i wywózkę jego dozwoliła;

d) gdy wykonanie nagłego lub nadzwyczajnego cięcia Władza Skarbowa zarządziła;

e) gdy uprzątnienie letnią porą powałów, posuszu i gałęzi dla gospodarstwa leśnego było pożądaném, i przez Kommissyę Rządową Przychodów i Skarbu dozwoloném;

f) karpinę można w każdéj porze roku wykopywać.

O sposobie spuszczania drzewa.

Art. 87.

Spuszczenie drzewa dopełnić się może trojakim sposobem, to jest:

1) albo przez wykopanie go razem z korzeniami;
2) albo przez odłączenie pnia od korzeni, za pomocą piły;
3) albo przez ścięcie drzewa, za pomocą siekiery.

Art. 88.

Spuszczanie drzew przez wykopywanie razem z korzeniami może być dozwolone, przy wykonywaniu rębów ciemnych, rębów czystych, trzebieży, wycinania w pień na odpadkach do użytku ekonomicznego lub na osady dla służby leśnéj przeznaczonych, i na liniach; zakazuje się zaś użycie tego sposobu w rę-

прещается же употребленіе этого способа въ лѣсосѣкахъ, проходимыхъ свѣтлою и обсѣменительною рубкою, при выборкѣ стараго лѣса изъ среды молодыхъ подростковъ, при обыкновенныхъ рубкахъ и вообще тамъ, гдѣ находятся молодыя поросли, которыя при вырываніи пня и вслѣдствіе невозможности дать направленіе падающему дереву, могли бы подвергаться истребленію въ значительномъ количествѣ, или поврежденію.

Ст. 89.

Лѣсничій обязанъ озаботиться о постепенномъ распространеніи валки деревъ преимущественно толстыхъ, посредствомъ пилы; такъ какъ этимъ способомъ можно рубить лѣсъ въ какомъ угодно направленіи, а при томъ сберегается та часть дерева, которая при срубкѣ топоромъ тратится на щепы.

Ст. 90.

Дозволяется рубить лѣсъ топоромъ въ тѣхъ мѣстностяхъ, гдѣ работники къ этому привычны, пока способъ валки онаго посредствомъ пилы не будетъ распространенъ.

Ст. 91.

Въ высокоствольныхъ лѣсахъ, тонкія деревья должны быть срублены низко при самой землѣ, безъ поврежденія лѣснаго клейма, которое должно быть налагаемо Лѣсничимъ на всѣ деревья толщиною болѣе 6-и дюймовъ въ поперечникѣ; прочія же деревья, по мѣрѣ толщины ихъ, могутъ быть срубаемы выше, но ни въ какомъ случаѣ не должны быть оставляемы пни выше одного фута надъ корнями.

Ст. 92.

Въ низкоствольныхъ лѣсахъ, деревья должны быть срубаемы при самой землѣ, и при томъ гладко и наискось. Если отсѣкаются отпрыски отъ старыхъ пней, то слѣдуетъ оставить на пняхъ части отростковъ въ 2 или 3 дюйма вышиною. На болотахъ слѣдуетъ срубать деревья высоко, такъ, чтобы, при обыкновенномъ наводненіи, вершины пней не понимались водою.

Ст. 93.

Породы лиственнаго лѣса, назначенныя хозяйственнымъ планомъ къ истребленію, слѣдуетъ вырубать въ лѣтнее время; для предупрежденія же, чтобы оставшіеся пни не пускали отпрысковъ, Лѣсничій съ подчиненными лѣсными служителями

bach jasnych, zupełnych, przy wybieraniu drzew starych z pomiędzy młodzieży, w porębach i w ogólności tam, gdzie młodzież znajduje się; ta bowiem skutkiem wykopywania pnia i z powodu niemożności nadania przytem kierunku spuszczającemu się drzewu, mogłaby być w znacznéj ilości zniszczoną lub uszkodzoną.

Art. 89.

Nadleśniczy starać się obowiązany upowszechniać stopniowo spuszczanie drzew, zwłaszcza grubszych, za pomocą piły; albowiem drzewo można spuścić w takim kierunku, jak się podoba, a nadto zyskuje się ta część drzewa, która przy spuszczaniu siekierą na wiór odchodzi.

Art. 90.

Dozwala się ścinać za pomocą siekiery w okolicach, gdzie robotnicy są do tego przyzwyczajeni, dopokąd sposób spuszczania drzewa za pomocą piły upowszechnionym nie zostanie.

Art. 91.

W lasach wysokopiennych, drzewa cienkie powinny być ścinane nisko przy saméj ziemi, bez nadwerężenia cechy młota Nadleśniczego, która na drzewach od 6-u cali grubszych znajdować się ma, inne zaś drzewa w miarę swéj grubości, mogą być ścinane wyżéj, jednak w żadnym przypadku wyższego pnia jak na jedną stopę nad korzeniami pozostawiać nie należy.

Art. 92.

W lasach niskopiennych ścinanie drzewa dopełniać się powinno przy saméj ziemi, a nadto gładko i ukośnie. Jeżeli ścina się odróśl z pni starych, w takim razie należy zostawić na pniu tylce odrośli, 2 do 3-ch cali wysokie. Na błotach zaś ścinać należy drzewa tak wysoko, aby przy zwykłém wezbraniu wody, górna powierzchnia pnia zalaną nie została.

Art. 93.

Gatunki drzew liściowych planem gospodarczym do wytępienia wskazane, należy wycinać porą letnią, a dla większéj pewności, aby z pnia nie puściły, Nadleśniczy i służba leśna niższa, obowiązani dopilnować, aby robotnicy naginali przy spusz-

долженъ наблюдать, чтобы при валкѣ работники нагибали тонкія деревца для ращепленія пня и снимали кору съ пней большихъ деревьевъ.

О предосторожностяхъ, которыя должны быть соблюдаемы при валкѣ, обдѣлкѣ и вывозкѣ лѣса.

Ст. 94.

Вообще при производствѣ рубокъ слѣдуетъ учредить бдительный надзоръ за работниками, чтобы они рубили именно тотъ лѣсъ, который назначенъ къ вырубкѣ. Вся отвѣтственность за вырубку полѣннаго дерева, неоклейменнаго молотомъ Лѣсничаго, и тонкаго до 6 дюймовъ, неотмѣченнаго затескою къ вырубкѣ, лежитъ на Подлѣсничемъ и мѣстномъ объѣздномъ стражникѣ; однако и Лѣсничій обязанъ посѣщать сколь можно чаще лѣсосѣки, въ коихъ производится рубка, и наблюдать, чтобы Подлѣсничій или объѣздной стражникъ, смотря по надобности, присутствовали при валкѣ лѣса, а равно, чтобы мѣстный стрѣлокъ неотступно присматривалъ за работниками.

Ст. 95.

При вырубкѣ стараго лѣса нужно тщательно наблюдать за валкою дерева и давать ему такое направленіе, чтобы оно падая не изломалось само и не повредило сосѣднихъ назначенныхъ къ сбереженію деревьевъ, порослей или молодыхъ подростковъ. Поэтому, если назначенное къ свалкѣ дерево имѣетъ вѣтвистую и низко-поросшую корону, то слѣдуетъ прежде отсѣчь вѣтви до той высоты, какая для сего потребуется.

Ст. 96.

Валка и вывозка лѣса изъ лѣсосѣкъ, проходимыхъ темными, свѣтлыми и сплошными рубками, должна быть производима во время большихъ снѣговъ, при сильныхъ же и сухихъ морозахъ не слѣдуетъ предпринимать этихъ работъ.

Ст. 97.

Въ низкоствольныхъ лѣсахъ, при вырубкѣ тонкихъ деревьевъ, нужно обращать вниманіе, чтобы работники, по засѣчкѣ дерева, не нагибали и не ломали онаго, отъ чего оставляемые пни могли бы подвергнуться поврежденію.

Ст. 98.

Выкапываніе смольняка дозволяется лишь въ такихъ мѣ-

czaniu drzewka cienkie dla rozłupania pieńka, pnie zaś po większych drzewach, powinni z kory oskrobać.

O ostrożnościach, przy spuszczaniu, wyróbce i wywózce drzewa zachować się winnych.

Art. 94.

W ogólności przy wykonaniu cięć, należy jak największy rozciągnąć dozór nad robotnikami, celem dopilnowania, aby tylko to drzewo spuszczali, które do wycięcia naznaczone zostało. Cała odpowiedzialność za wycięcie drzewa grubszego, młotem Nadleśniczego ku temu celowi nieocechowanego, cieńszego zaś do 6-u cali, zaciosem do cięcia nieprzeznaczonego, ciąży Podleśnego i strażnika objazdowego właściwego. Jednak i Nadleśniczy obowiązany zwiedzać jak najczęściéj wykonywające się cięcia, i przestrzegać, aby Podleśny lub strażnik objazdowy był obecny przy spuszczaniu drzewa, o ile tego potrzeba wymaga, oraz, aby strzelec miejscowy nieodstępnie robotników doglądał.

Art. 95.

Przy wycinaniu starodrzewu, należy jak najtroskliwiéj przestrzegać, aby drzewu nadać taki kierunek spuszczenia, iżby upadając i samo nie uległo złamaniu i obok stojących i pozostać mających drzew, ani zarośli lub młodzieży nie uszkodziło.

Jeżeli przeto spuścić się mające drzewo, ma gałęzistą koronę i nisko osadzoną, należy je wprzódy okrzesać z gałęzi tak wysoko, jak tego potrzeba wymaga.

Art. 96.

Spuszczanie i wywózkę drzew w rębach ciemnych, jasnych, i zupełnych, należy dopełniać w czasie wielkich śniegów, przy tęgich przeto i suchych mrozach, roboty te nie mogą być przedsiębrane.

Art. 97.

W lasach niskopiennych potrzeba, przy ścinaniu drzew cienkich, jak najtroskliwiéj przestrzegać, aby robotnicy zaciąwszy drzewko nie naginali go lub odłamywali, przez coby mógł zostać uszkodzony pozostający pienek.

Art. 98.

Kopanie karpiny dozwala się jedynie w takich miejscach

стахъ, гдѣ оно можетъ быть произведено безъ поврежденія молодыхъ порослей, или взрослыхъ деревьевъ; ямы по вырытіи должны быть немедленно засыпаны и заровнены.

То же самое нужно соблюдать и тогда, если при валкѣ деревья выкапываются вмѣстѣ съ корнями.

Ст. 99.

Послѣ свалки и обдѣлки, строевой и дровяной лѣсъ долженъ быть немедленно вывезенъ въ назначенное мѣсто, и по крайней мѣрѣ на катища, то есть незаросшія мѣста внѣ лѣса при опушкѣ или у дорогъ.

Сажени дровянаго лѣса, а равно пучки или кучи сучьевъ и хвороста должны быть складываемы въ такихъ мѣстахъ, гдѣ не можетъ быть причинено никакого поврежденія молодымъ порослямъ.

Ст. 100

Срубленный въ болотистыхъ мѣстахъ лѣсъ долженъ быть немедленно вывезенъ, или вынесенъ въ мѣсто сухое и доступное во всякое время года, и если это дровяной лѣсъ, то таковой долженъ быть сложенъ въ сажени.

Ст. 101.

Никакая выдѣлка изъ подѣлочнаго лѣса, какъ-то: распилка онаго на доски, строганіе клепокъ, колка драницъ, гонта, и т. п., не можетъ быть допущена въ лѣсосѣкахъ, кромѣ обрѣзки сучьевъ, снятія коры и обтески къ ребру. Щепы однако, кора и мелочи отъ вѣтвей должны быть складываемы въ кучи, въ мѣстахъ, гдѣ онѣ не будутъ мѣшать произрастенію лѣса.

О порядкѣ, какой долженъ быть соблюдаемъ при производствѣ рубокъ.

Ст. 102.

Если въ лѣсахъ, въ которыхъ выручка лѣснаго дохода опредѣлена соразмѣрно пространству лѣсосѣкъ, нѣтъ никакого сбыта, то рубка въ лѣсосѣкахъ текущаго года, въ тѣхъ участкахъ, гдѣ находятся запасы прежнихъ годовъ, не прежде можетъ быть предпринята, какъ послѣ совершенной очистки этихъ запасовъ. Поэтому Лѣсничій долженъ ассигновать всякій отпускъ лѣса изъ самыхъ давнихъ нерубленныхъ лѣсосѣкъ.

gdzie to bez uszkodzenia młodzieży lub drzew starszych dopełnione być może; doły po wydobyciu onéj powinny być natychmiast zasypane i zarównane.

To samo ma być dopełnione, gdyby drzewa przy spuszczaniu wraz z korzeniami wykopywano.

Art. 99.

Po spuszczeniu i wyróbce drzewa użytkowego lub browarki, należy one bezzwłocznie wywieść do miejsca przeznaczenia, a przynajmniéj na wystawy, to jest na miejsca zaroślą nie okryte po za lasem, przy brzegach lub około dróg.

Sążnie opałowe oraz pęki, lub kupy gałęzi i chrustu, powinny być w miejscach nieszkodliwych młodzieży ustawione, lub też składane.

Art. 100.

Drzewo, spuszczone w miejscach bagnistych, ma być niezwłocznie na miejsce suche, o każdéj porze roku dostępne, wywiezione lub wyniesione, i jeżeli jest opałowe, w sążnie ustawione.

Art. 101.

Żadna wyróbka drzewa użytkowego jako to: wycieranie tarcic, wyciesywanie klepek, darcie dranic, gontów i t. p. wyrobów nie może być w cięciach dozwolone, oprócz obcięcia z gałęzi, oskrobania z kory i ociesania do kantu. Wióry wszakże, kora i drobnica z gałęzi, powinny być zawsze składane na kupy, w miejscach, gdzie wzrostowi drzewa nie będą na przeszkodzie.

O porządku zachować się mającym przy wykonywaniu cięć.

Art. 102.

W lasach, w których dochód drzewny podług powierzchni cięć jest pozyskiwany, jeżeli nie mają zupełnego odbytu na drzewo, wykonanie cięć roku właściwego, w tych obrębach, w których znajdują się zapasy w cięciach lat upłynionych, nie może być dopóty przedsięwzięte, dopóki też zapasy w zupełności uprzątnione nie zostaną. Nadleśniczy powinien przeto wszelkie wydatki drzewa assygnować z cięcia najzaleglejszego.

Однако въ случаѣ запроса на такіе сорты подѣлочнаго лѣса, которыхъ нѣтъ уже въ лѣсосѣкахъ прежнихъ годовъ, какъ напр. строеваго, товарнаго или дровянаго лѣса для сплава, дозволяется отпустить оные изъ лѣсосѣки текущаго года, показанной въ утвержденной смѣтѣ.

Ст. 103.

Для надлежащаго контроля ассигнуемаго и отпускаемаго лѣса, согласно предыдущей статьѣ, долженъ быть веденъ въ Лѣсномъ Управленіи матеріальный счетъ, показывающій приходъ и расходъ лѣса, по прилагаемой формѣ (№ 6 приложенія).

Ст. 104.

Въ матеріальномъ счетѣ долженъ быть подробно показываемъ помѣсячно и въ итогѣ за цѣлый годъ, по каждому участку особо „въ приходѣ,“ остатокъ лѣса изъ каждой невырубленной за прежнее время лѣсосѣки, запасъ дерева въ лѣсосѣкѣ текущаго года и, наконецъ, излишекъ, оказавшійся при отпускѣ или заготовленіи лѣса въ сажени, противъ первоначальной оцѣнки; въ расходѣ же — произведенные въ теченіе года отпуски, подробно изъ каждой лѣсосѣки.

Ст. 105.

Удостовѣреніе прихода, показаннаго въ матеріальномъ счетѣ, должно основываться на смѣтѣ рубокъ и на протоколахъ объ оцѣнкѣ, излишковъ же — на ассигновкахъ Лѣснаго Управленія, или на контроляхъ отпуска лѣса и сложенныхъ саженей, которые долженъ вести Подлѣсничій согласно 120-й статьѣ настоящей Инструкціи; оправданіе же расхода основывается на ассигновкахъ Лѣснаго Управленія, или на контролѣ отпуска лѣса.

Ст. 106.

Въ случаѣ истребленія лѣса, оцѣненнаго въ лѣсосѣкахъ, отъ внезапнаго пожара, слѣдуетъ прежде всего раскрыть виновныхъ для подверженія ихъ отвѣтственности, сообщить вѣдомость объ убыткѣ чиновнику, ревизующему лѣсничество для изслѣдованія степени виновности въ томъ лѣсныхъ чиновниковъ или служителей, а во всякомъ случаѣ представить оную высшему начальству, для разрѣшенія объ исключеніи убытка изъ матеріальнаго счета, и полученное на это предписаніе Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства приложить документомъ къ счету.

Gdyby jednak zachodziło żądanie takich gatunków wyrobnych drzewa, którychby w cięciach lat upłynionych już nie było, jak np. budulcu, drzewa towarnego lub browarki na spław, w takim razie mogą one być wydane z cięcia roku właściwego, zatwierdzonym wykazem objętego.

Art. 103.

Dla zachowania kontrolli w assygnowaniu i wydawaniu drzewa, w myśl powyższego artykułu, utrzymywany być ma w Urzędzie leśnym obrachunek materyalny, wykazujący przychód i rozchód drzewa, podług załączającego się wzoru (Annex Nr. 6).

Art. 104.

Obrachunek materyalny wykazywać powinien miesięcznie i z całego roku z osobna w każdym obrębie, „w przychodzie" pozostałość drzewa poszczegółowo, w każdém zaległém cięciu, zapas onego w cięciu roku bieżącego, oraz przewyżkę, jaka przy wydatkowaniu lub przez wyróbkę drzewa na sążnie nad pierwotne oszacowanie otrzymaną została; w „rozchodzie" zaś dopełnione wydatki w ciągu roku, z każdego poszczególe cięcia.

Art. 105.

Usprawiedliwienie przychodu w obrachunku materyalnym, oparte być ma na wykazach cięć i protokółach oszacowania, a co do przewyżki na assygnacyach Urzędu leśnego, czyli na kontrolli wydatku drzewa, tudzież na kontrolli wyrobionych sążni, stosownie do art. 120-go, przez Podleśnego utrzymywać się mającéj; rozchodu zaś na assygnacyach Urzędu leśnego czyli na kontrolli wydatków drzewa.

Art. 106.

Gdyby drzewo oszacowane w cięciach, przez przypadkowy ogień zniszczeniu uległo, należy przedewszystkiem zbadać winnych, celem pociągnięcia ich do odpowiedzialności, przedłożyć wykaz onego urzędnikowi rewidującemu leśnictwo, dla zbadania, czy w tem nie ciąży wina urzędników lub officyalistów leśnych, a w każdym wypadku przedstawić Władzy wyższéj, dla uzyskania upoważnienia do odpisania go w obrachunku materyalnym. Reskrypt Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, dozwalający dopełnienie tego, dołączony być ma do obrachunku, jako dowód.

Ст. 107.

Равнымъ образомъ, лѣсъ, оцѣненный или обдѣланный въ лѣсосѣкахъ и послѣ убывшій вслѣдствіе доказаннаго похищенія, долженъ быть исключенъ изъ матеріальнаго счета съ исходомъ каждаго мѣсяца, въ общемъ количествѣ въ каждой лѣсосѣкѣ, по родамъ дерева, со ссылкою на статью журнала о самовольныхъ порубкахъ.

Ст. 108.

Если, согласно 63-й статьѣ, только часть лѣса въ новоназначенной лѣсосѣкѣ будетъ оцѣнена подробно, остальная же— общимъ количествомъ глазомѣрно, въ такомъ случаѣ, по утвержденіи смѣты рубокъ, слѣдуетъ записать въ матеріальномъ счетѣ въ приходъ только то количество лѣса, которое подробно оцѣнено, и удостовѣрить этотъ приходъ въ протоколѣ, составленномъ сообразно 66-й статьѣ. По мѣрѣ же того, какъ будетъ въ послѣдствіи оцѣниваемъ и клейменъ къ вырубкѣ лѣсъ изъ означенной лѣсосѣки, слѣдуетъ составлять протоколъ оцѣнки и на основаніи онаго записывать приходъ въ матеріальномъ счетѣ.

Ст. 109.

Матеріальный счетъ долженъ быть веденъ въ одномъ экземплярѣ; съ исходомъ каждаго года онъ заключается и вмѣстѣ съ прочими разсчетами Лѣснаго Управленія представляется въ Губернское Правленіе, которое, по обревизованіи и засвидѣтельствованіи о вѣрности онаго съ документами, возвращаетъ оный въ Лѣсное Управленіе для руководства чиновниковъ, ревизующихъ лѣсничество.

Ст. 110.

Относительно лѣсовъ, въ которыхъ, при назначеніи лѣсосѣкъ, принимается въ основаніе опредѣленное количество дерева, имѣетъ быть веденъ такой же матеріальный счетъ, съ тою только разницей, что въ немъ должно записывать лѣсъ, убывшій отъ пожара или самовольныхъ порубокъ не только въ лѣсосѣкахъ, но и за предѣлами оныхъ.

Лѣсъ, убывшій за предѣлами лѣсосѣкъ, слѣдуетъ не только исключить въ расходѣ, но и записать въ приходъ, и удостовѣрить убыль по причинѣ похищенія журналомъ о самоволь-

Art. 107.

Podobnież drzewo oszacowane, lub wyrobione w cięciach, a ubyłe przez udowodnioną kradzież, odpisane być powinno w obrachunku materyalnym, z końcem każdego miesiąca, w ogólnéj ilości w każdém cięciu, rodzajami drzewa, przy odwołaniu się na pozycye dziennika defraudacyjnego.

Art. 108.

Jeżeli stosownie do art. 63-go tylko część drzewa, w nowo założoném cięciu, szczegółowo oszacowaną zostanie, a reszta ogółowo na oko, w takim razie po zatwierdzeniu wykazu cięć, należy wprowadzić do przychodu w obrachunku materyalnym, tylko tę ilość drzewa, która szczegółowo oszacowaną została, i przychód ten protokółem, przy oszacowaniu podług artykułu 66-go spisać się winnym, usprawiedliwić. W miarę zaś, jak więcéj drzewa w mowie będącém cięciu szczegółowo oszacowane i ocechowane do wycięcia zostanie, przychód onego wprowadzony być powinien w obrachunek materyalny, na zasadzie spisać się winnego protokółu oszacowania.

Art. 109.

Obrachunek materyalny ma być utrzymywany w jednym egzemplarzu, z końcem każdego roku zamknięty i, wraz z innymi rachunkami Urzędu leśnego, Rządowi Gubernialnemu przesłany, który, po odrewidowaniu onego i poświadczeniu za zgodność z dowodami, zwróci go Urzędowi leśnemu, dla użytku urzędników leśnictwo rewidujących.

Art. 110.

W lasach, w których cięcia naznaczają się stosownie do oznaczonéj ilości drzewa, ma być także utrzymywany podobny obrachunek materyalny, z tą różnicą, że w nim odpisane być winno nietylko drzewo ubyte w cięciach, przez pożar lub przez defraudacyę, ale nadto i te, które z powodu podobnych wypadków za granicą cięć spalone lub zdefraudowane zostało.

Drzewo ubyte za granicą cięć, należy nietylko odpisać w rozchodzie, ale też zapisać w przychodzie i udowodnić ubytek z po-

ныхъ порубкахъ, по поводу же пожара—изслѣдовать и удостовѣрить оную согласно 106 статьѣ.

Ст. 111.

Если хозяйственнымъ планомъ опредѣлено количество саженей дерева, подлежащаго ежегодно къ вырубкѣ, то матеріальный счетъ долженъ быть заведенъ на экономическій годъ. Если же планъ указываетъ только пространство лѣсосѣкъ, то слѣдуетъ завести счетъ на календарный годъ; ревизію же онаго будутъ производить и свидѣтельствовать о вѣрности съ документами ревизующіе чиновники при объѣздѣ лѣсничествъ.

Ст. 112.

Рубка въ каждой лѣсосѣкѣ должна быть производима, начиная съ одного края и подвигаясь чрезъ всю длину лѣсосѣки къ другому концу ея. Работники разнаго рода должны заниматься по отдѣленіямъ, то есть: особо будутъ работать обдѣлывающіе лѣсъ для частныхъ лицъ, особо для казенной надобности, а между ними опять особо: работники по найму, работники, отбывающіе поденную барщину, самовольные порубщики, присужденные по бѣдности къ работамъ, и, наконецъ, крестьяне, отбывающіе издѣльную повинность за пользованіе лѣсомъ или пастбищемъ, или же правомъ собиранія въ казенныхъ лѣсахъ листьевъ для стилки.

Ст. 113.

Въ возобновительныхъ лѣсосѣкахъ слѣдуетъ прежде всего вырубить наголо и истребить хворостъ, если онъ не нуженъ для защиты земли, а равно тѣ породы лѣса, кои хозяйственнымъ планомъ возращать не предположено.

Въ рубкахъ же прежде всего нужно вырубить низкія деревья, толщиною до двухъ дюймовъ въ поперечникѣ, а потомъ уже приступить къ валкѣ высокихъ деревьевъ.

Ст. 114.

При утвержденіи смѣты рубокъ, будетъ сообщено Лѣсному Управленію по распоряженію Правительственной Коммисіи, имѣетъ ли быть произведена обдѣлка лѣса хозяйственнымъ образомъ и въ какомъ количествѣ наемными работниками, отбывающими лѣсную издѣльную повинность.

Ст. 115.

Рабочихъ нанимаетъ Лѣсное Управленіе по существующей лѣсной таксѣ.

wodu defraudacyi, dziennikiem defraudacyjnym; ubytek zaś z powodu pożaru, zbadać i udowodnić podług art. 106-go.

Art. 111.

Jeżeli plan gospodarczy wykazuje ilość sążni drzewa, corocznie do wycięcia przypadającą, obrachunek materyalny zakładany być ma na rok ekonomiczny. Jeżeli zaś plan wykazuje powierzchnię cięć, zakładać należy obrachunek na rok kalendarzowy. Rewizyę zaś jego i poświadczenie zgodności z dowodami, dopełniać powinni urzędnicy rewidujący przy objazdach lasów.

Art. 112.

Wykonanie każdego cięcia powinno być rozpoczęte od jednego końca i posuwane przez długość cięcia ku drugiemu końcowi. Robotników różnego rodzaju należy oddzielnie jednych za drugimi zatrudniać, i tak: oddzielnie pracować mają wyrabiający drzewo dla prywatnych, oddzielnie wyrabiający na rzecz Rządu, a z tych znowu oddzielnie pracujący za najem, odrabiający dnie pańszczyzniane, defraudanci ubodzy na robociznę skazani i wreszcie włościanie uiszczający się z robocizny za wolność ugaju lub pastwiska, lub też zbierania ściółki w lasach rządowych.

Art. 113.

W rębach odmładniających należy przedewszystkiem wyciąć sposobem wytępiającym chrust, jeżeli ten do osłony gruntu nie jest potrzebny, tudzież gatunki drzew, których planem gospodarczym nie zamierzono chodować. W porębach zaś nasamprzód wyciąć trzeba drzewa niskie, do dwóch cali średnicy mające, a następnie dopiero przystąpić do spuszczania drzew wysokich.

Art. 114.

Przy potwierdzeniu wykazu cięć, uwiadomiony będzie Urząd leśny, z polecenia Kommissyi Rządowéj, czy wyrabianie drzewa i w jakiéj ilości ma być dokonane sposobem administracyjnym, przez najemników, a w jakiéj przez uiszczających robociznę leśną.

Art. 115.

Najemników godzić będzie Urząd leśny, podług taksy leśnéj obowiązującéj.

Ст. 116.

Къ лѣснымъ работамъ будутъ привлекаемы:

1) самовольные порубщики, признанные бѣдными;

2) крестьяне въ казенныхъ имѣніяхъ:

a) пользующіеся лѣсомъ, гдѣ находится сушнякъ и валежникъ, а равно, гдѣ по недостатку сбыта дозволено имъ собирать хворостъ;

b) пользующіеся пастбищемъ въ мѣстахъ, дозволенныхъ правилами, на сколько они, вмѣсто наличныхъ денегъ за лѣсъ и пастбища, обяжутся добровольно отбывать издѣльную повинность;

3) собирающіе съ дозволенія начальства листья на подстилку, гдѣ это не воспрещается правилами лѣснаго хозяйства.

Ст. 117.

Самовольнымъ порубщикамъ, присужденнымъ къ лѣснымъ работамъ, будетъ считаться 4 руб. 50 коп. за недѣлю, то есть 75 копѣекъ за день работы. Крестьянамъ казенныхъ имѣній, обязавшимся отбывать издѣльную повинность взамѣнъ за пользованіе лѣсомъ и пастбищемъ, будетъ засчитано за эти угодія по утвержденнымъ лѣснымъ таксамъ, число же дней упряжныхъ или пѣшихъ — сообразно мѣстнымъ цѣнамъ. Размѣръ издѣльной повинности отъ собирающихъ листья для подстилки будетъ опредѣленъ на основаніи прежнихъ обязательствъ, или новыхъ условій, утвержденныхъ Губернскимъ Правленіемъ, но не меньше той пропорціи, какую можно было бы выручить по лѣсной таксѣ за стилку и сообразно мѣстной задѣльной платѣ.

Ст. 118.

Количество саженей, какое должны сложить работники, пользующіеся лѣсомъ, пастбищемъ или стилкою, опредѣляется посредствомъ раздѣленія слѣдующей за эти угодія суммы на плату за рубку по таксѣ; похитители же обязаны срубить въ день: твердыхъ полѣнныхъ дровъ $^{2}/_{3}$ сажени, кругляковъ и сучьевъ 1 сажень, мягкихъ же полѣнныхъ дровъ 1 сажень, кругляковъ и сучьевъ 1 $^{1}/_{2}$ сажени, считая сажень въ 108 кубическихъ футовъ съ промежутками.

Ст. 119.

Гдѣ существуетъ сбытъ на дровяной лѣсъ, сложенный

Art. 116.

Do robocizny leśnéj pociągani będą:

1) defraudanci, za ubogich uznani;

2) włościanie w dobrach rządowych:

a) pobierający ugaj, gdzie posusz i leżanina znajduje się, lub gdzie chrusty, nie mające odbytu, ugajnikom brać dozwolono;

b) użytkujący z paszy w miejscach, gdzie tego przepisy dozwalają, o ile zamiast opłaty gotowizną za ugaj i pastwisko, zadeklarują dobrowolnie robociznę;

3) zbierający za pozwoleniem władzy ściołkę w lasach, gdzie tego zasady gospodarstwa leśnego dozwalają.

Art. 117.

Defraudantom, na robociznę w lasach skazanym, liczyć się będzie za tydzień złp. 30, czyli złp. 5 za dzień robocizny.

Włościanom zaś rządowym, deklarującym za ugaj i pastwisko robociznę, obliczona będzie należność za te użytki podług taks leśnych potwierdzonych, a ilość dni sprzężajnych lub pieszych podług cen miejscowych robocizny. Wreszcie ilość robocizny od zbierających ściółkę, obliczana będzie na zasadzie dawnych zobowiązań, lub podług nowych umów, przez Rząd Gubernialny potwierdzonych, zapewniających nie mniejszą robociznę od téj, jakąby osiągnąć można, na zasadzie taksy leśnéj za ściółkę i miejscowéj ceny robotnika.

Art. 118.

Ilość sążni przez używających ugaju, paszy lub ściółki, wyrobić i ułożyć się mającą, wynajdzie się, dzieląc należność za ugaj, paszę lub ściółkę przez taksę rąbalnego; defraudanci zaś ubodzy obowiązani wyrąbać na dzień sążni, po 108 stóp sześciennych z przestworami, drzewa twardego szczapowego $^2/_3$, krąglakowego i gałęziowego 1, a miękkiego szczapowego 1, krąglakowego i gałęziowego $1\,^1/_2$.

Art. 119.

Gdzie jest odbyt na drzewo opałowe w sążnie ustawione,

въ сажени, тамъ самовольные порубщики, присужденные къ работамъ, прежде всего должны быть употреблены для рубки и заготовленія саженей.

Ст. 120.

По утвержденіи Правительственною Коммисіею Финансовъ и Казначейства смѣты рубокъ, Лѣсное Управленіе сообщитъ каждому Подлѣсничему выписку изъ оной по прилагаемой формѣ (№ 7 приложенія), особо на каждую лѣсосѣку, въ которой заготовленіе лѣса въ саженяхъ имѣетъ быть произведено хозяйственнымъ образомъ, съ поясненіемъ, будетъ ли это исполнено посредствомъ найма, или издѣльной повинности. Выписки эти будутъ вмѣстѣ съ тѣмъ служить контролемъ сложенныхъ саженей.

Ст. 121.

По утвержденіи Губернскимъ Правленіемъ вѣдомости о сервитутномъ пользованіи лѣсомъ, пастбищами и стилкою, а равно судебныхъ рѣшеній и списковъ лѣснымъ похитителямъ, присужденнымъ къ работамъ по бѣдности, Лѣсное Управленіе сообщитъ каждому Подлѣсничему въ выпискѣ общую на всю стражу вѣдомость работникамъ, по прилагаемой формѣ (№ 8 приложенія); эта выписка будетъ вмѣстѣ служить контролемъ работъ въ стражѣ.

Ст. 122.

Подлѣсничій, имѣя свѣдѣніе, согласно 120 и 196-й статьямъ, сколько слѣдуетъ сложить саженей, и какія обработки земли и прочія работы предстоитъ исполнить, согласно же 121-й статьѣ, какою можетъ распоряжаться издѣльною повинностью, потребуетъ этихъ рабочихъ своевременно, посредствомъ Гминнаго Войта или Бургомистра, для производства работъ.

Если одинъ вызовъ Подлѣсничаго останется безъ послѣдствій въ теченіе 8-и дней, то слѣдуетъ донести объ этомъ Лѣсному Управленію, которое потребуетъ экзекуціонныхъ мѣръ, на основаніи правилъ.

Ст. 123.

Подлѣсничій обязанъ повѣрять и принимать еженедѣльно отъ наемныхъ работниковъ количество сложенныхъ ими саженей, отъ лицъ же, отбывающихъ издѣльную повинность за

tam defraudanci, na robociznę skazani, przedewszystkiém do rąbania sążni użyci być mają.

Art. 120.

Po zatwierdzeniu przez Kommissyę Rządową Przychodów i Skarbu wykazów cięć, Urząd leśny udzieli z niego każdemu Podleśnemu wyciągi, podług załączającego się wzoru (Annex Nr. 7.), na każde cięcie po szczególe, w którém wyróbka sążni ma być dopełnioną, sposobem administracyjnym, z objaśnieniem, czy takowa przez najemników lub dłużników robociznę uiścić powinnych, ma być wykonaną. Wyciągi te stanowić będą zarazem kontrollę wystawionych sążni.

Art. 121.

Po zatwierdzeniu przez Rząd Gubernialny konsygnacyi ugaju, pastwisk, ściółki, wyroków i list skazujących ubogich defraudantów na robociznę, Urząd leśny udzieli z nich każdemu Podleśnemu ogólny na całą straż wyciąg robotników, podług dołączającego się wzoru (Annex Nr. 8), który zarazem stanowić będzie kontrollę robocizny w straży.

Art. 122.

Podleśny wiedząc podług art. 120 i 196-go, jaką ilość sążni ma wystawić i jakie uprawy i inne roboty ma wykonać, a podług art. 121-go jaką ma robociznę, zawezwie dłużników w czasie właściwym, przez Wójta lub Burmistrza, do wykonania robót.

Gdyby wezwanie Podleśnego, raz jeden uczynione, do dni 8-iu pozostało bez skutku, odniesie się do Urzędu leśnego, który wezwie o egzekucyę, podług przepisów.

Art. 123.

Podleśny obowiązany sprawdzić i odbierać co tydzień od najemników wystawioną przez nich ilość sążni. Od uiszczających zaś robociznę w długu, w miarę tego, jak każdy robotnik wysta-

долгъ, — количество саженей, соотвѣтствующее слѣдующему съ нихъ долгу, по мѣрѣ хода работъ.

Ст. 124.

Послѣ повѣрки количества сложенныхъ саженей, если онѣ заготовлены въ точности согласно правиламъ, Подлѣсничій выдаетъ наемнымъ работникамъ свидѣтельство о слѣдующей имъ заработной платѣ, изъ контрольной книги, которая должна быть заведена по прилагаемой формѣ (№ 9 приложенія); отбывающимъ же издѣльную повинность за долгъ выдаетъ квитанцію изъ квитанціонной книги, заведенной по прилагаемой формѣ (№ 10 приложенія).

Ст. 125.

Избранный изъ среды рабочихъ старшій долженъ явиться съ полученнымъ свидѣтельствомъ о заработкѣ въ Лѣсное Управленіе, которое выдаетъ причитающіяся рабочимъ деньги подъ его росписку на томъ же свидѣтельствѣ.

Ст. 126.

Согласно квитанціи, предъявленной работникомъ, отбывающимъ повинность за долгъ, Подлѣсничій запишетъ въ контроль издѣльной повинности количество заработанныхъ имъ денегъ, количество же сложенныхъ саженей—въ особый контроль саженямъ, въ который также запишетъ количество сложенныхъ наемными рабочими саженей, по выданному имъ заработному свидѣтельству.

Ст. 127.

Контроль сложеннымъ саженямъ и контроль заработкамъ Подлѣсничій долженъ вести въ двухъ экземплярахъ, съ исходомъ же года— представить оба экземпляра, вмѣстѣ съ контролемъ свидѣтельствъ о заработкахъ и квитанціонною книгою въ подлежащее Лѣсное Управленіе, которое обревизуетъ оныя, подведетъ итоги, недоимки издѣльной повинности переведетъ въ контроль будущаго года, въ случѣ надобности сдѣлаетъ замѣчанія, а получивъ по онымъ объясненія отъ Подлѣсничихъ и изложивъ свое заключеніе, приложитъ въ одномъ экземплярѣ, вмѣстѣ со свидѣтельствами о заработкахъ и росписками на оныхъ, къ реестру прихода и расхода суммъ, назначенныхъ на обдѣлку лѣса, согласно правиламъ счетоводства.

wi ilość sążni odpowiednią przypadającéj od niego należytości.

Art. 124.

Po sprawdzeniu ilości wyrobionych sążni i po znalezieniu że takowe dokładnie, stosownie do przepisów, wystawione zostały, wyda Podleśny najemnikom świadectwo przypadającego im zarobku z kontrolli, podług załączonego tu wzoru (Annex Nr. 9) utrzymywać się winnéj; uiszczającemu zaś robociznę w długu kwit z kwitaryusza, stosownie do załączonego wzoru (Annex Nr. 10) prowadzić się mającego.

Art. 125.

Wybrany z pomiędzy najemników starszy uda się z otrzymaném świadectwem zarobkowém, do Urzędu leśnego, który mu przypadającą należytość wypłaci, za pokwitowaniem najemnika z odbioru na świadectwie.

Art. 126.

Podług kwitu wydanego uiszczającemu robociznę w długu, odpisze Podleśny odrobioną ilość pieniężną w kontrolli robocizny, a wystawioną przezeń ilość sążni zaciągnie w kontrolli sążni. Podobnież w kontrolli ostatniéj odpisze ilość sążni, podług wydanego świadectwa zarobkowego, przez najemników wystawioną.

Art. 127.

Kontrollę wystawionych sążni, jako też kontrollę robocizny utrzymywać będą Podleśni w dwóch egzemplarzach, z końcem zaś roku złożą one w obu egzemplarzach, wraz z kontrollą wydawanych świadectw zarobkowych i kwitaryuszem robotników, właściwemu Urzędowi leśnemu, który je zrewiduje, zasummuje, zaległości w robociznie do kontrolli następnego roku przeniesie, jeżeli znajdzie potrzebę zmonituje, wreszcie odebrawszy odpowiedzi na monita od Podleśnych, domieści stosowną opinię i dołączy one w jednym egzemplarzu, wraz z zakwitowanemi świadectwami zarobkowemi, do rejestru przychodu i rozchodu funduszu na wyróbkę drzewa przeznaczonego, stosownie do przepisów postępowania kassowego, utrzymywać się winnego.

О назначеніи годовыхъ чрезвычайныхъ обработокъ.

Ст. 128.

Назначеніе годовыхъ чрезвычайныхъ обработокъ зависитъ отъ слѣдующихъ обстоятельствъ:

a) отъ настоятельной необходимости произвести однѣ обработки предпочтительно предъ другими;

b) отъ количества готоваго матеріала, необходимаго для обработокъ, а именно сѣмени и разсады, или возможности получить оныя въ извѣстное время;

c) отъ рабочихъ средствъ и суммъ, которыя можно употребить въ обработку.

Такъ какъ эти обстоятельства не могутъ быть предвидѣны и опредѣлены, то хозяйственный планъ устанавливаетъ только общія правила, какія именно обработки полянъ или исправленія насажденій, какимъ порядкомъ, въ какихъ участкахъ, отдѣленіяхъ или подраздѣленіяхъ, имѣютъ быть произведены въ первый періодъ,— не указывая подробно мѣстъ ежегодныхъ обработокъ, а только пространство полянъ, подлежащихъ обработкѣ, и то въ нѣкоторыхъ только лѣсничествахъ. Поэтому выборъ обработокъ и исправленій долженъ имѣть мѣсто при назначеніи оныхъ.

Ст. 129.

Если хозяйственный планъ указываетъ пространство полянъ для годовой обработки, то Лѣсничій, приступая къ назначенію этой обработки, обязанъ предварительно, согласно правиламъ счетоводства, закрыть счетъ чрезвычайнымъ обработкамъ и перевести изъ онаго въ контроль обработки полянъ, для котораго прилагается форма (№ 11 приложенія), пространство обработанныхъ полянъ со времени послѣдняго заключенія счета; послѣ чего, изъ сравненія пространства обработанныхъ полянъ, съ тѣмъ пространствомъ, какое подлежитъ ежегодной обработкѣ по хозяйственному плану, опредѣлитъ пространство полянъ, на которомъ слѣдуетъ назначить обработку въ будущемъ году, въ каждомъ участкѣ.

Ст. 130.

Опредѣливъ такимъ образомъ пространство полянъ для обработки въ будущемъ году, Лѣсничій осмотритъ подробно

O naznaczaniu upraw rocznych nadzwyczajnych.

Art. 128.

Naznaczanie upraw rocznych nadzwyczajnych zawisło od następujących okoliczności:

a) od pilniejszéj potrzeby uskutecznienia jednych upraw przed drugiemi;

b) od ilości gotowego, lub na czas pozyskać się mogącego materyału, do tych upraw potrzebnego, a mianowicie nasienia i sadzonek;

c) od ilości robocizny i funduszu do upraw użyć się mogących.

Ponieważ okoliczności té nie mogą być naprzód przewidziane i oznaczone, dla tego powodu plan gospodarczy przepisuje tylko w ogólności, jakie i jakim sposobem uprawy halizn lub poprawy drzewostanów, w których obrębach, oddziałach i poddziałach mają być w ciągu pierwszego okresu uskutecznione, nie wskazując poszczegółowo miejsca corocznych upraw, lecz tylko powierzchnię halizn rocznie uprawić się winną, i to w niektórych leśnictwach.

Wybór przeto wykonać się mających corocznych upraw i popraw, czynić należy przy naznaczeniu onych.

Art. 129.

Jeżeli plan gospodarczy przepisuje obszérność uprawić się mających rocznie halizn, powinien Nadleśniczy, przystępując do naznaczenia tych upraw, zamknąć nasamprzód obrachunek upraw nadzwyczajnych, stosownie do przepisów postępowania kassowego, utrzymać się winnego, i przenieść z niego do kontrolli uprawy halizn, podług załączającego się wzoru (Annex Nr. 11) prowadzić się mającéj, obszerność uprawionych halizn, w czasie od ostatniego zamknięcia obrachunku upraw, poczem przez porównanie obszerności uprawionych halizn z obszernością, jaka corocznie podług planu gospodarczego uprawić się powinna, wynajdzie obszerność halizn w roku przyszłym, w każdym obrębie do uprawy przypadającą.

Art. 130.

Po wynalezieniu tym sposobem obszerności halizn, w roku przyszłym do uprawy przypadających, obejrzy Nadleśniczy po-

каждый участокъ, для удостовѣренія и обсужденія, не слѣдовало ли бы, кромѣ назначенія обработокъ полянъ:

a) исправить естественное обсѣмененіе въ лѣсосѣкахъ, или произведенныя уже обработки;

b) сдѣлать посѣвъ въ пройденныхъ темною рубкою лѣсосѣкахъ, если естественное обсѣмененіе опаздываетъ;

c) исправить молодыя насажденія въ мѣстахъ, указанныхъ хозяйственнымъ планомъ, или тамъ гдѣ представится надобность;

d) приступить къ обработкѣ новыхъ полянъ, образовавшихся вслѣдствіе чрезвычайныхъ происшествій, напр. пожара, бурелома и т. п.

Ст. 131.

Если издѣльной повинности и денежныхъ суммъ будетъ недостаточно для производства всѣхъ нужныхъ обработокъ и исправленій, въ такомъ случаѣ слѣдуетъ избрать и назначить важнѣйшія изъ нихъ.

Ст. 132.

Гдѣ имѣются значительные запасы сѣмянъ или разсады, дальнѣйшее оставленіе которыхъ могло бы быть вредно, тамъ нужно дать преимущество тѣмъ обработкамъ, для которыхъ эти сѣмена или саженцы могутъ быть обращены въ употребленіе; напротивъ, гдѣ окажется недостатокъ въ оныхъ, — слѣдуетъ предпринять приготовительныя къ обработкѣ дѣйствія, а именно: рыть каналы для осушки низменныхъ мѣстъ, строить ограды для защиты мѣстъ занесенныхъ пескомъ и т. п.

Ст. 133.

Пространство полянъ, подлежащихъ обработкѣ въ теченіе одного года, можетъ быть уравнено въ разныхъ участкахъ, подобно тому, какъ сіе допускается въ 20-й статьѣ, относительно рубокъ, если того потребуютъ техническія условія, упомянутыя въ 130-й статьѣ.

Ст. 134.

Техническія условія могутъ также подать поводъ къ обработкѣ полянъ на бо́льшемъ пространствѣ, нежели сіе указано контролемъ, но таковая обработка можетъ быть предпринята и помѣщена въ счетахъ только съ особаго разрѣшенія Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства.

szczegółowo każdy obręb, dla przekonania się i osądzenia, czy obok przystąpienia do naznaczenia upraw halizn, nie należałoby uskutecznić:

a) albo poprawę naturalnego obsiewu w rębach lub dopełnionych już upraw;

b) albo zasiew w rębach ciemnych, jeżeli naturalny opóźnia się;

c) albo poprawę młodych drzewostanów, gdzie plan gospodarczy przepisuje, lub tam, gdzie się potrzeba okaże;

d) albo uprawę nowych halizn, przez nieszczęśliwe wypadki, jako to: pożar, burzę, i t. p. przybyłych.

Art. 131.

Jeżeli robocizna i fundusze nie są dostateczne do wykonania wszystkich potrzebnych upraw i popraw, w takim razie należy wybrać z pomiędzy nich i naznaczyć takie, które są pilniejsze.

Art. 132.

Tam, gdzie znajdują się znaczne zapasy nasion lub sadzonek, których dłuższe bez użytku pozostawienie szkodliwémby było, należy dać pierwszeństwo tym rodzajom uprawy, do których nasiona te lub sadzonki mogą być użyte; przeciwnie zaś, jeżeli brak onych zachodzi, potrzeba przedsięwziąść działania do upraw przygotowawcze, jako to: kopanie rowów, dla osuszenia miejsc niskich, stawianie płotów, dla osłony wydmów piaszczystych i t. p.

Art. 133.

Obszerność halizn, w jednym roku uprawić się mających, może być wyrównaną w różnych obrębach, podobnie jak w artykule 20-m co do cięć dozwolono, jeżeli względy techniczne, w artykule 120-m wzmiankowane, wymagać tego będą.

Art. 134.

Względy techniczne mogą być także powodem do uprawienia halizn w większéj obszerności, aniżeli z kontrolli wypada, jednak ta nad przepis uprawa, za szczególném tylko upoważnieniem Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu przedsięwziętą i w rachunkach zamieszczoną być może.

Ст. 135.

Пашни и луга, принадлежащія къ лѣсу по хозяйственному плану, могутъ быть назначены къ обработкѣ только тогда, если за соотвѣтственнымъ вознагражденіемъ будутъ отобраны у тѣхъ лицъ, которыя ими пользуются.

Ст. 136.

Избраніе способа обработки земли, въ полномъ ли пространствѣ, полосами ли, или квадратами, а равно выборъ посѣва, чистаго ли, или же въ смѣщеніи съ хлѣбомъ, и, наконецъ, соблюденіе должнаго разстоянія при посадкѣ молодой поросли— предоставляется усмотрѣнію ревизующаго чиновника и Лѣсничаго, по мѣстнымъ обстоятельствамъ.

Ст. 137.

Гдѣ мѣстныя обстоятельства потребуютъ смѣшенія древеснаго посѣва съ посѣвомъ хлѣба, тамъ Лѣсничій озаботится пріисканіемъ подрядчиковъ, которые произвели бы обработку земли и посѣвъ съ употребленіемъ собственнаго зерна, лишь за дозволеніе уборки урожая изъ посѣяннаго хлѣба.

По мѣрѣ большихъ затрудненій въ производствѣ обработки этого рода и смотря по качеству земли, Лѣсничій можетъ дозволить подрядчику пользоваться земледѣльческими выгодами на пространствѣ, назначенномъ къ обработкѣ, прежде посѣва лѣса, но не болѣе, какъ въ продолженіе двухъ лѣтъ, съ тѣмъ, чтобы на третій годъ сдѣланъ имъ былъ уже смѣшанный посѣвъ хлѣба вмѣстѣ съ лѣсомъ. Нужныя древесныя сѣмена должны быть доставлены подрядчику безденежно.

Ст. 138.

Съ подрядчиками означенной въ предыдущей статьѣ обработки Лѣсничій долженъ заключить договоръ и составить о семъ протоколъ.

Ст. 139.

Если хозяйственный планъ не указываетъ, какою породою лѣса, и сѣменами ли, или же саженцами имѣютъ быть произведены обработка и исправленіе, то Лѣсничій, принявъ во вниманіе:

a) расходъ на обработку,

b) свойство подлежащей обработкѣ земли и мѣстоположеніе оной,

Art. 135.

Niwy i łąki, przypadające do lasu podług planu gospodarczego, mogą być tylko wtedy do uprawy naznaczone, gdy użytkującym, za stosownem wynagrodzeniem, odjęte zostaną.

Art. 136.

Wybór sposobu uprawy gruntu, czy to w całkowitéj obszerności, czy pasami lub kwadratami, tudzież zasiewu, czy to czystego lub w połączeniu z wysiewem zboża, jako też odległości, w jakiéj sadzonki mają być wysadzane, pozostawia się uznaniu urzędnika rewidującego, oraz Nadleśniczego, podług miejscowych okoliczności.

Art. 137.

Gdzie okoliczności miejscowe wymagać będą zaprowadzenia zasiewu drzewnego, w połączeniu z wysiewem zboża, tam Nadleśniczy obowiązany jest starać się o przedsiębierców, którzyby uprawę gruntu i zasiew przy użyciu własnego zboża wypełnili, jedynie za wolność zbioru plonu z wysianego zboża.

W miarę większych trudności wykonania tego rodzaju uprawy, oraz przy względzie na dobroć gruntu, może Nadleśniczy dozwolić przedsiębiercy poprzednio, przed zaprowadzeniem zasiewu drzewnego, użytku rolnego, z uprawić się mającéj przestrzeni, lecz nie dłużéj jak przez dwa lata, z obowiązkiem, aby w trzecim roku, zasiew zboża wspólnie z zasiewem drzewnym dopełnił. Potrzebne nasienie drzewne ma być przedsiębiercy bezpłatnie udzielone.

Art. 138.

Z przedsiębiercami uprawy w artykule poprzednim wymienionéj, powinien Nadleśniczy spisać protokół deklaracyi.

Art. 139.

Gdzie plan gospodarczy nie przepisuje, jakim gatunkiem drzewa i czy nasieniem lub sadzonkami uprawa i poprawa mają być dopełnione, tam Nadleśniczy z uwagi:

a) na koszta uprawy;

b) na własność gruntu uprawić się mającego i położenie onego;

c) необходимыя охранительныя мѣры и

d) время, нужное для обработки, —

сдѣлаетъ выборъ породы лѣса и способа разведенія онаго посредствомъ сѣмянъ или разсады.

Ст. 140.

Вѣрнѣе всего избирать для обработки и исправленія преобладающую въ участкѣ породу лѣса; однако, на сколько дозволяютъ условія, изложенныя въ предыдущей статьѣ, слѣдуетъ разводить отличнѣйшія и болѣе цѣнныя породы; особенно же заслуживаетъ разведенія изъ цѣннѣйшихъ и рѣдко уже въ здѣшнемъ краѣ встрѣчающихся деревъ лиственница (laryx europea vel pinus laryx) и тисъ (taxus baccata). Если въ мѣстномъ лѣсничествѣ не имѣется такихъ сѣмянъ, то Лѣсное Управленіе должно войти съ представленіемъ въ Губернское Правленіе, которое озаботится доставленіемъ оныхъ изъ другихъ лѣсничествъ, хотя бы эти лѣсничества находились въ другихъ губерніяхъ.

Ст. 141.

Гдѣ имѣется достаточное количество сѣмянъ, а нѣтъ разсады, или же для выращенія оной нужно много времени и расхода, а равно, гдѣ количество барщины для ручной обработки недостаточно, тамъ слѣдуетъ дать преимущество разведенію лѣса посредствомъ сѣмянъ. Напротивъ того, гдѣ находится много разсады и гдѣ имѣется болѣе пѣшей барщины нежели тяглой, тамъ разведеніе лѣса посредствомъ сажанцевъ нужно предпочесть посѣву онаго.

Ст. 142.

Если порядокъ, въ которомъ имѣетъ быть предпринята обработка полянъ, не опредѣленъ хозяйственнымъ планомъ, въ такомъ случаѣ, въ участкахъ, раздѣленныхъ напр. на 4 округа, слѣдуетъ назначать къ обработкѣ сперва поляны въ III-мъ округѣ, послѣ — въ IV-мъ, наконецъ — въ I-мъ въ обновленныхъ насажденіяхъ.

Если же хозяйственнымъ планомъ предписано возобновленіе IV-го округа въ первый періодъ, то обработка полянъ должна быть производима въ немъ послѣдовательно по мѣрѣ возобновленія насажденій.

Обработка полянъ во II-мъ округѣ можетъ быть предполагаема только въ случаѣ хорошаго сбыта на лиственный лѣсъ,

c) na potrzebną ochronę uprawy, i wreszcie

d) na czas do uprawy potrzebny, uczyni wybór gatunku drzewa, oraz rodzaju uprawy, czy to za pomocą nasienia, czy za pomocą sadzonek.

Art. 140.

Najwłaściwiéj obierać do upraw i popraw rodzaj drzewa, w obrębie panujący, wszelako o ile względy w artykule poprzednim przytoczone dozwolą uprawiać, należy gatunki szacowniejsze poszukiwane, szczególniéj zaś zaleca się rozmnożenie rodzajów drzew szacowniejszych, w małéj już ilości w kraju znajdujących się, szczególniéj modrzewu (laryx europea vel pinus laryx) i cisu (taxus baccata). Jeżeli w miejscowém leśnictwie nasion tych rodzajów nie można pozyskać, w takim razie uczynić winien Urząd leśny przełożenie do Rządu Gubernialnego, który postara się o dostawienie z innych leśnictw nasion żądanych, chociażby leśnictwa dostarczyć je mogące, w innych guberniach położone były.

Art. 141.

Gdzie nasion znajduje się pod dostatkiem, sadzonek zaś nie ma, albo je dopiero z czasem i kosztem chodować potrzeba, gdzie nie ma dostatecznéj ilości robocizny ręcznéj, tam pierwszeństwo uprawie za pomocą nasienia dać należy. Przeciwnie, gdzie znajduje się pod dostatkiem sadzonek, gdzie jest więcéj ręcznéj, aniżeli sprzężajnéj robocizny, tam uprawę za pomocą sadzonek nad zasiew przenieść wypada.

Art. 142.

Jeżeli porządek, podług którego uprawa halizn ma być przedsiębraną, nie jest planem gospodarczym przepisany, w takim razie w obrębach, na 4-ry np. okręgi podzielonych, należy przeznaczać do uprawy naprzód halizny w okręgu III-m, następnie w IV-m, a w końcu w I-m w drzewostanach odmłodnionych.

Jeżeli zaś plan gospodarczy przepisuje odmłodnienie okręgu IV-go w pierwszym okresie, w takim przypadku uprawa halizn następować w nim powinna w miarę odmładniania drzewostanów.

Uprawa halizn w okręgach II-ch może być tylko wówczas projektowaną, jeżeli zupełny jest odbyt na drzewo liściowe, któ-

который растетъ быстро и вырубка котораго во второмъ періодѣ обѣщаетъ значительныя выгоды.

Ст. 143.

Въ тѣхъ лѣсничествахъ, для которыхъ хозяйственнымъ планомъ не означено пространства полянъ къ годовой обработкѣ, пашни же и луга, присоединенные къ лѣсамъ, предписано оставить дѣйствію естественнаго обсѣмененія, Лѣсничій будетъ назначать годовыя обработки и исправленія въ насажденіяхъ, согласно 129, 130, 131, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141 и 142 статьямъ настоящей Инструкціи.

Ст. 144.

Еслибы пашни и луга, предназначенные соотвѣтственно правиламъ хозяйственнаго плана для естественнаго обсѣмененія, не обсѣменились въ теченіе 5-и лѣтъ со времени отнятія ихъ у лицъ, пользовавшихся оными, въ такомъ случаѣ Лѣсничій долженъ посредствомъ подлежащаго Губернскаго Правленія представить въ Правительственную Коммисію Финансовъ и Казначейства свои предположенія: на какомъ пространствѣ сообразно ожидаемымъ суммамъ или рабочимъ средствамъ нужно произвести обработку, какою породой лѣса и какимъ способомъ, то есть сѣменами ли, или разсадою.

Такимъ же образомъ долженъ поступить Лѣсничій, если, по причинѣ чрезвычайныхъ происшествій, напр. бурелома, пожара, насѣкомыхъ и т. п., образуются значительныя прогалины и естественное обсѣмененіе оныхъ не послѣдуетъ въ теченіе пяти лѣтъ.

Ст. 145.

Лѣсничій долженъ поставить себѣ главною задачею укрѣпленіе сыпучихъ песковъ и назначать предпочтительно предъ другимъ клонящіяся къ этому обработки, не только въ предѣлахъ лѣсовъ, но даже и среди другихъ земель въ имѣніяхъ, состоящихъ въ управленіи Казны, на сколько по сему послѣдуетъ распоряженіе.

Ст. 146.

Если хозяйственный планъ не указываетъ именно способа обработки мѣстъ, занесенныхъ пескомъ, въ такомъ случаѣ выборъ средствъ для обращенія оныхъ въ удобныя земли, либо чрезъ одно обнесеніе ихъ оградами, или рвами для защиты отъ

re szybki wzrost ma, zapewnia korzyści z wycięcia onego w drugim okresie.

Art. 143.

W leśnictwach, dla których plan gospodarczy nie wskazuje obszerności halizn, rocznie uprawić się mających, niwy zaś i łąki, na las zajęte, naturalnemu obsiewowi pozostawić przepisuje, tam naznaczenie rocznych upraw i popraw w drzewostanach, dopełniać ma Nadleśniczy, podług artykułów 129, 130, 131, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141 i 142-go niniejszéj instrukcyi.

Art. 144.

Gdyby niwy i łąki, stosownie do przepisów planu gospodarczego naturalnemu obsiewowi pozostawić się mające, nie siały się w ciągu lat 5-iu, od czasu odjęcia onych z użytku posiadaczy, w takim razie powinien Nadleśniczy, za pośrednictwem właściwego Rządu Gubernialnego, przedstawić Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu wnioski, jaką z nich przestrzeń w miarę spodziewanego funduszu lub robocizny, jakim gatunkiem drzewa i jakim sposobem, to jest: czy nasieniem lub sadzonkami uprawić wypada.

Podobnie postąpić powinien Nadleśniczy, jeżeli z powodu nieszczęśliwych przypadków, jakoto: burzy, pożaru, owadów i t. p. powstaną znaczne halizny i naturalny obsiew onych w ciągu lat 5-iu nie nastąpi.

Art. 145.

Głównym celem starań Nadleśniczego powinno być ustalenie piasków lotnych, uprawy przeto do tego zmierzające przedewszystkiem naznaczać należy, a to nie tylko w ograniczeniu lasów, ale też wśród innych gruntów dóbr, pod zarządem Skarbu będących, o ile w ostatnich osobno poruczone mu zostanie.

Art. 146.

Jeżeli plan gospodarczy nie przepisuje szczegółowo sposobu uprawy wydmy piasczystéj, w takim razie wybór środków ku ustaleniu onéj, czy to jedynie przez ogrodzenie płotami lub rowami, dla zasłonienia jéj od przechodu ludzi i bydła, czy nadto

прохода людей и скота, либо же чрезъ разведеніе на нихъ, сверхъ того, лѣса посредствомъ сѣянія или сажанія, а равно выборъ породы лѣса для разведенія, предоставляется усмотрѣнію чиновника, ревизующаго лѣсничество, и мѣстнаго Лѣсничаго.

Ст. 147.

Хотя въ мѣстахъ, занесенныхъ пескомъ, долженъ быть преимущественно разводимъ посредствомъ посѣва сосновый лѣсъ, однако, если не глубоко подъ сыпучимъ пескомъ находится слой каменистой земли, непропускающей кореньевъ, слѣдуетъ разводить породы мелковкореняющихся деревъ, какъ-то: березу, осину, акацію. По низменнымъ краямъ песчаныхъ мѣстъ вдоль рѣчныхъ береговъ, особенно если они иногда бываютъ заливаемы водою, лучше всего сажать ольху, иву или осокорь, употребляя для сего сажанцы отъ 3-хъ до 4-хъ лѣтъ.

Ст. 148.

Если обработку сыпучихъ песковъ на значительномъ пространствѣ придется разложить на нѣсколько лѣтъ, то, для составленія вѣдомости обработкамъ, нужно сперва размежевать подробно эти мѣста и снять оныя на планъ, по маштабу въ $^1/_{2500}$, или 25 прентовъ въ одномъ дюймѣ. Планъ этотъ долженъ изображать:

a) всѣ песчаные холмы, съ означеніемъ степени покатости оныхъ;

b) пространство песчаныхъ мѣстъ, требующихъ особеннаго рода обработки;

c) различныя свойства исподняго слоя земли, вязкость, или рыхлость онаго и глубину песка, нанесеннаго на лучшую землю;

d) всѣ выгоны, тропинки и дороги;

e) направленіе вѣтровъ, уносящихъ съ собою песокъ, и

f) мѣстоположеніе смежныхъ съ сыпучими песками земель, на разстояніи по крайней мѣрѣ 20 прентовъ.

Ст. 149.

Относительно обработокъ и исправленій, которыя, примѣняясь къ хозяйственному плану и мѣстнымъ обстоятельствамъ, слѣдовало бы назначить на будущій годъ, Лѣсничій обязанъ совѣщаться съ чиновникомъ ревизующимъ лѣсничества и, при назначеніи работъ для разведенія и улучшенія лѣса, соображать-

przez uprawę drzew, bądź za pomocą nasienia lub sadzonek, niemniéj oznaczenie rodzaju drzewa uprawić się mogącego, pozostawia się uznaniu urzędnika rewidującego leśnictwo i Nadleśniczego miejscowego.

Art. 147.

Lubo na wydmach uprawa sosny za pomocą zasiewu, przed innemi gatunkami drzew zaleca się, wszelako, jeżeli płytko pod piaskiem lotnym znajduje się gatunek ziemi kamienistéj, korzeni nie przepuszczającéj, w takim razie należy uprawić rodzaje drzew płytko korzeniących się, jako-to: brzozę, osikę, akacyę. Wilgotne pobrzeża wydmów piasczystych, nad wodami położonych, zwłaszcza jeżeli czasem zalewane bywają, najwłaściwiéj jest uprawić olszą, wierzbą, lub czarną topolą, używając do tego sadzonek 3 do 4-o letnich.

Art. 148.

Jeżeli uprawę większych wydmów piasczystych rozłożyć wypadnie na lat kilka, w takim razie, dla sporządzenia wykazu upraw, należy naprzód przemierzyć szczegółowo wydmy takowe i sporządzić plan ich na podziałkę $^1/_{2500}$ czyli 25 prętów na jedną ławkę. Plan takowy przedstawiać powinien:

a) wszystkie wzgórza piasczyste z ich stopniem pochyłości;
b) obszerność miejsc piasczystych, szczególnego rodzaju uprawy wymagających;
c) różność spodniego gruntu, jego tęgość lub pulchność i głębokość piasku na gruncie lepszym posypanego;
d) wszystkie wygony, ścieszki i drogi;
e) kierunek wiatru, którym piasek unoszony jest, i wreszcie
f) położenie graniczących z wydmą gruntów, przynajmniéj na 20 prętów odległości.

Art. 149.

W przedmiocie upraw i popraw, jakie w zastosowaniu się do planu gospodarczego i miejscowych okoliczności, na rok następny naznaczyćby wypadało, powinien Nadleśniczy naradzić się z urzędnikiem rewidującym, przy objeździe lęśnictwa, i w na-

ся съ полученными отъ него по сему предмету письменными распоряженіями.

О составленіи и представленіи вѣдомости чрезвычайнымъ обработкамъ.

Ст. 150.

По назначеніи, то есть по избраніи обработокъ и исправленій, предстоящихъ къ производству въ будущемъ году, Лѣсничій составитъ вѣдомость оныхъ по прилагаемой формѣ (№ 12 приложенія).

Ст. 151.

Вѣдомость обработкамъ должна показывать: въ которомъ мѣстѣ, на какомъ пространствѣ и какого рода предпринимается обработка; а равно, какіе именно и въ какомъ количествѣ нужны для сего матеріалы и какіе предполагаются на эти обработки расходы въ подробностяхъ и въ общей сложности.

Заглавія въ графахъ вѣдомости указываютъ, что именно должно заключаться въ каждой изъ нихъ.

Ст. 152.

Гдѣ будутъ назначены исправленія въ существующихъ уже насажденіяхъ, тамъ слѣдуетъ въ подлежащей графѣ вѣдомости описать съ точностью насажденіе, какъ оно есть на мѣстѣ.

Ст. 153.

Расходы должны быть исчисляемы сообразно существующимъ въ окрестности цѣнамъ найма рабочихъ (пѣшихъ или тяглыхъ дней), утвержденнымъ Правительственною Коммисіею Финансовъ и Казначейства. Цѣны эти, равно какъ лѣсныя таксы, могутъ быть, по представленію Губернскаго Правленія, ежегодно измѣняемы.

Ст. 154.

Количество работы, которое одинъ работникъ долженъ по меньшей мѣрѣ исполнить въ день при обработкѣ лѣсовъ, опредѣляется на основаніи слѣдующаго урочнаго росписанія.

При собираніи сѣмянъ.

Ст. 155.

Работникъ долженъ собирать въ день:

шишекъ сосновыхъ, елевыхъ или пихтовыхъ .	24 гарнца,
лиственничныхъ шишекъ	18 „

znaczeniu tych upraw i popraw, zastosować się do zarządzeń, jakie w téj mierze od urzędnika rewidującego na piśmie otrzyma.

O sporządzaniu i podawaniu wykazu upraw nadzwyczajnych.

Art. 150.

Po naznaczeniu czyli wyborze upraw i popraw, w roku przyszłym wykonać się mających, sporządzi Nadleśniczy wykaz onych, podług załączonego wzoru (Annex Nr. 12).

Art. 151.

Wykaz upraw powinien przedstawiać, w którém miejscu, na jakiéj powierzchni i jakiego rodzaju uprawa ma być przedsięwziętą, jakie i w jakiéj ilości potrzebne są do tego materyały, i jak wysokie są koszta tych upraw w szczegółach i w ogóle.

Napisy rubryk wykazu wskazują, co w każdéj z nich zamieścić należy.

Art. 152.

Gdzie naznaczone będą poprawy w drzewostanach już istniejących, tam należy w właściwéj rubryce wykazu opisać drzewostan z dokładnością tak, jak na gruncie znajduje się.

Art. 153.

Koszta obliczone być mają podług cen najmu robotnika na dzień (pieszego lub z sprzężajem), w okolicy praktykowanych, i przez Kommissyę Rządową Przychodów i Skarbu zatwierdzonych. Ceny te mogą być na przedstawienie Rządu Gubernialnego, podobnie jak taksy leśne, corocznie zmieniane.

Art. 154.

Ile jeden robotnik, przy uprawie lasów dziennie, najmniéj wykonać powinien, podają się zasady następujące:

Przy zbieraniu nasion.

Art. 155.

Szyszek sosnowych, jodłowych lub świerkowych powinien uzbierać dziennie . . . . garncy 24,

Szyszek modrzewowych . . . . „ 18,

желудей		12	гарнцевъ,
буковыхъ сѣмянъ		4	„
грабовыхъ, кленовыхъ и т. п.		2	„
березовыхъ и ольховыхъ		1	„

При ручной обработкѣ земли.

Ст. 156.

На почвѣ вязкой, безъ корней, срыть киркой рядами шириною въ 2 фута, на разстояніи 4 футовъ одинъ отъ другаго, глубиною въ 6 дюймовъ, 12 квадратныхъ прентовъ въ день, или гряду шириною въ 2 фута, длиною въ 30 прентовъ.

Такими же рядами, въ землѣ покрытой верескомъ, долженъ срыть киркой 18 квадратныхъ прентовъ, или гряду шириною въ 2 фута, длиною 45 прентовъ, въ день.

Ст. 157.

Въ песчаной, незаросшей но крѣпкой землѣ, долженъ срыть киркой такимъ же образомъ 30 квадратныхъ прентовъ въ день, или гряду шириною въ 2 фута, длиною въ 75 прентовъ.

Въ землѣ рыхлой, безъ корней, долженъ срыть глубоко $7\frac{1}{2}$ квадратныхъ прентовъ; въ плотной же глинистой почвѣ — 5 квадратныхъ прентовъ.

Ст. 158.

Квадратовъ въ одинъ футъ долженъ срыть киркою въ день 300, поэтому, если квадраты отстоятъ одинъ отъ другаго:

въ 3-хъ	футахъ,	долженъ	срыть	въ день	21	квадр.	прентовъ,
„ 4-хъ	„	„	„	„	33	„	„
„ 5-и	„	„	„	„	48	„	„
„ 6-и	„	„	„	„	65	„	„

Меньшихъ же квадратовъ въ $\frac{1}{2}$ фута, долженъ срыть мотыкою въ день 750; поэтому если квадраты отстоятъ отъ себя:

въ 3-хъ	футахъ,	долженъ	срыть	въ день	40,8	квадр.	прентовъ,
„ 4-хъ	„	„	„	„	67,5	„	„
„ 5-и	„	„	„	„	100,3	„	„
„ 6-и	„	„	„	„	140,8	„	„

Ст. 159.

Выкорчевать долженъ работникъ въ день:

въ мѣстахъ	съ тяжелою	почвою	8	квадратныхъ	прентовъ,
„ „	съ среднею	„	12	„	„
„ „	съ легкою	„	13	„	„

Żołędzi	garncy	12,
Bukwy	„	4,
Skrzydlaków grabowych, klonowych i t. p.	„	2,
Nasion brzozowych i olszowych	„	1.

Przy uprawie gruntu ręcznie.

Art. 156.

W gruncie tęgim bez korzeni, w rzędy na 2-ie stopy szerokie, a 4-ry stóp odległe, zmotykować powinien na 6 cali głęboko, dziennie 12 prętów kwadratowych, czyli grzędę na 2 stopy szeroką, w długości prętów 30.

W takichże rzędach, gruntu okrytego wrzosem, powinien motykować dziennie 18 prętów kwadratowych, czyli grzędę na dwie stóp szeroką, w długości prętów 45.

Art. 157.

W gruncie piaszczystym niezarosłym, lecz stałym, zmotykować powinien w podobny sposób dziennie 30 prętów kwadratowych, czyli grzędę na 2-ie stopy szeroką, w długości prętów 75.

Na sztych głęboko, powinien skopać, w gruncie pulchnym bez korzeni, 7 ½ prętów kwadratowych, w gruncie zaś ścisłym gliniastym 5 prętów kwadratowych.

Art. 158.

Kwadratów na 1 stopę wielkości powinien zmotykować dziennie 300, a zatém gdy kwadraty odległe będą między sobą:

o 3	stopy,	zmotykować	powinien	dziennie	21	prętów	kwad.
o 4	„	„	„	„	33	„	„
o 5	„	„	„	„	48	„	„
o 6	„	„	„	„	65	„	„

mniejszych zaś kwadratów na ½ stopy wielkości, zmotykować powinien dziennie 750, a zatem gdy kwadraty odległe będą między sobą: o 3 stopy, zmotykować ma dziennie 40,8 prętów kwad.

o 4	„	„	„	67,5	„	„
o 5	„	„	„	100,3	„	„
o 6	„	„	„	140,8	„	„

Art. 159.

Wykarczować gruntu

w miejscach	trudnych	powinien	robotnik	dziennie	8	pręt.	kw.
„	średnich	„	„	„	12	„	„
„	lekkich	„	„	„	13	„	„

Упряжью въ пару крестьянскихъ лошадей или воловъ.

Ст. 160.

Въ плотной но чистой землѣ, безъ корней, долженъ запахать въ день 150 квадрат. прентовъ, или $^1/_2$ морга новопольской мѣры.

Въ песчаной землѣ, тоже безъ корней, долженъ запахать въ день 200 квадратныхъ прентовъ, или $^2/_3$ морга.

Подъ посѣвъ сосны рядами, долженъ вспахать борозды, отстоящія отъ себя въ 2-хъ футахъ, на пространствѣ 450 квадратныхъ прентовъ, или $1^1/_2$ морга въ день. Пространство это слѣдуетъ увеличивать соразмѣрно бо́льшему разстоянію бороздъ между собою.

Земли покрытой верескомъ долженъ взборонить вдоль и поперегъ 2 морга въ день.

Вспаханной же земли долженъ взборонить 3 морга въ день.

При посѣвѣ.

Ст. 161.

Посѣять жолуди, или буковые орѣшки рядами, или квадратами и прикрыть долженъ въ день на пространствѣ $^2/_3$ морга, или 200 квадратныхъ прентовъ.

Жолуди или сосновыя шишки посѣять сплошнымъ посѣвомъ въ день на 1 моргѣ, или 300 квадратныхъ прентахъ.

Чистымъ сосновымъ или березовымъ сѣменемъ, засѣять въ день 2 морга.

Сосновымъ или пихтовымъ сѣменемъ, засѣять въ шахматъ или въ квадраты, отстоящіе въ 4-хъ футахъ, 200 квадратныхъ прентовъ.

При пересадкѣ.

Ст. 162.

Выкопать малой разсады долженъ въ день 8 копъ.

Посадить сосновыхъ сажанцевъ отъ 3-хъ до 5-и лѣтъ въ день 4 копы, то есть:

на разстояніи 3-хъ футовъ посадить оные на пространствѣ 9,6 квадр. прентовъ,

„	„	4-хъ	„	„	17	„	„
„	„	5-и	„	„	26,6	„	„
„	„	6-и	„	„	38,4	„	„

Art. 160.

W gruncie tęgim lecz czystym, bez korzeni, zorać powinien przez dzień 150 prętów kwadratowych, czyli $^1/_2$ morga nowopolskiego.

W gruncie piasczystym także bez korzeni zorać ma na dzień 200 prętów kwadratowych czyli $^2/_3$ morga.

Pod zasiew sosny pasami, wyorać powinien brózdy na dwie stopy między sobą odległe, dziennie na 450-u prętach kwadratowych, czyli mórg 1 $^1/_2$. Powierzchnię tę powiększać należy stosunkowo do większéj odległości brózd pomiędzy sobą.

Gruntu wrzosem okrytego zbronować powinien wzdłuż i w poprzek dziennie morgów 2.

Zoranéj zaś ziemi zbronować ma dziennie morgów 3.

Przy wysiewie.

Art. 161.

Wysiać żołędzi lub bukwy rzędami lub kwadratami i przykryć powinien dziennie na $^2/_3$ morga, czyli 200 prętów kwad.

Żołędzi lub szyszek sosnowych w zasiewie pełnym, wysiać dziennie 1 mórg, czyli 300 prętów kwadratowych.

Czystém nasieniem sosnowém lub brzozowém zasiać dziennie 2 morgi.

Sosnowém lub świerkowém nasieniem zasiać w szachownicę, czyli kwadraty na 4 stopy odległe, 200 prętów kwadratowych.

Przy przesadzaniu.

Art. 162.

Wydobyć sadzonek małych powinien dziennie kóp 8.

Wysadzić sadzonek sosnowych 3 do 5-letnich powinien dziennie kóp 4, czyli w odległości 3-ch stopowéj drzewek wysadzić ma . . . . na 9,6 prętach kwadratowych,
na odległości 4-ch stopni . . . na 17 „ „ .
„ 5-o stopowéj . . . na 26,6 „ „
„ 6-o stopowéj . . . na 38,4 „ „

Сажанцевъ березовыхъ, ольховыхъ и прочихъ лиственной породы, вышиною въ 4 до 5-и футовъ, долженъ выкопать или пересадить въ день $1/3$ частью меньше вышеозначеннаго количества.

Бо́льшихъ сажанцевъ выкопать, обрѣзать и пересадить долженъ 6 до 8 штукъ въ день.

При копаніи рвовъ.

Ст. 163.

Въ легкой землѣ рабочій долженъ вырыть въ день

	216	кубич. футовъ,
— глинистой	108	„ „
— плотной, каменистой, покрытой пнями и наполненной корнями .	54	„ „
— мокрой, болотистой, затрудняющей работу	36	„ „

При постройкѣ оградъ.

Ст. 164.

Одинъ работникъ долженъ сплесть въ день со всею принадлежностью ручной работы, ограды: въ 4 фута вышины, 1 прентъ,
5 „ „ $3/4$ „

Вырубить хвороста и сложить въ кучи, въ день на 8 пароконныхъ возовъ.

Собрать сучьевъ въ лѣсосѣкахъ и сложить въ кучи въ день на 10 пароконныхъ возовъ.

Ст. 165.

Еслибы во время производства обработокъ оказалось, что рабочіе не въ состояніи исполнить работъ, означенныхъ въ предыдущихъ статьяхъ, или же успѣютъ сдѣлать болѣе безъ обремененія, то Лѣсничій обязанъ представить это обстоятельство, съ вѣдомостью обработкамъ, на ближайшее усмотрѣніе Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства, установленнымъ порядкомъ.

Ст. 166.

Количество матеріаловъ и цифры расходовъ на каждую обработку особо слѣдуетъ сосчитать въ вѣдомости обработкамъ, въ заключеніи оной повторить частные итоги и вывести изъ нихъ одинъ общій итогъ.

Sadzonek brzozowych, olszowych i innych drzew liściowych, 4 do 5 stóp wysokich, powinien wydobyć lub przesadzić dziennie $^1/_3$ mniéj od powyżéj rzeczonéj ilości.

Większych sadzonek wydobyć, oberznąć i wysadzić powinien 6 do 8 sztuk dziennie.

Przy kopaniu rowów.

Art. 163.

W gruncie	lekkim powinien wykopać najemnik dziennie .	216 stóp sześc.
„	gliniastym	108 „ „
„	tęgim, kamienistym, pniami okrytym i korzeniami napełnionym	54 „ „
„	mokrym, błotnistym, robotę utrudzającym	36 „ „

Przy stawianiu płotów.

Art. 164.

Jeden robotnik ze wszelką ręczną robotą, upleść powinien dziennie płotu na 4 stopy wysokiego pręt 1.
„ „ „ 5 „ „ „ $^3/_4$.

Chrustu wyciąć i na kupy ułożyć dziennie na fur parokonnych 8.

Gałęzi w rębach uzbierać i na kupy ułożyć, dziennie na fur parokonnych 10.

Art. 165.

Jeżeliby przy wykonaniu upraw okazało się, że robotnicy nie są w stanie wykonać robót w powyższych artykułach wskazanych, lub że ich więcéj wykonać zdołają bez przeciążenia, Nadleśniczy powinien rzecz przedstawić właściwą drogą przy wykazie upraw do bliższego rozpoznania Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu.

Art. 166.

Ilość materyałów i wielość kosztów każdéj oddzielnéj uprawy należy zassumować w wykazie upraw, a w końcu onego zrobić powtórzenie summ każdéj uprawy, i te zogółować.

Ст. 167.

Къ вѣдомости обработкамъ долженъ быть приложенъ особый протоколъ, объясняющій причины назначенія оныхъ на данномъ пространствѣ и разведенія извѣстныхъ породъ; при этомъ слѣдуетъ представить на утвержденіе Правительственной Коммисіи договоры съ подрядчиками посѣва лѣса въ смѣшеніи съ хлѣбомъ, заключенные согласно 138 статьѣ настоящей Инструкціи. Наконецъ, въ вышесказанномъ протоколѣ, Лѣсничій обязанъ показать, въ какомъ количествѣ и какія работы могутъ быть произведены по найму, а какія посредствомъ несостоятельныхъ порубщиковъ или крестьянъ, отбывающихъ издѣльную повинность за пользованіе валежникомъ, пастбищемъ или стилкой, принимая въ соображеніе имѣющіяся наличныя суммы и свѣдѣнія, извлеченныя изъ вѣдомости о произведенныхъ самовольныхъ порубкахъ, и вообще примѣняясь къ распоряженію Губернскаго Правленія о размѣрѣ ожидаемой приблизительно платы за валежникъ, пастбища и стилку, а равно взысканія съ несостоятельныхъ порубщиковъ, въ замѣнъ чего имѣетъ быть отбываема издѣльная повинность.

Ст. 168.

Вѣдомость чрезвычайнымъ обработкамъ слѣдуетъ составить въ 3-хъ экземплярахъ, и вмѣстѣ съ смѣтою рубокъ, въ срокъ установленный 80-ю статьею настоящей Инструкціи, представить въ Губернское Правленіе, которое, по обревизованіи ея въ сущности и въ цифрахъ, представитъ оную съ своимъ заключеніемъ не позже 15 Октября каждаго года въ Правительственную Коммисію Финансовъ и Казначейства на утвержденіе. Объяснительный же протоколъ нужно прилагать только въ одномъ экземплярѣ.

Ст 169.

По утвержденіи предположенныхъ къ производству обработокъ, Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства возвратитъ вѣдомость въ 2-хъ экземплярахъ съ протоколомъ, для руководства Губернскаго Правленія и Лѣснаго Управленія.

О производствѣ чрезвычайныхъ обработокъ.

Ст. 170.

Чрезвычайныя обработки должны быть произведены

Art. 167.

Wykaz upraw ma być objaśniony oddzielnym protokółem, co do powodu naznaczenia ich w takiéj obszerności i takiego rodzaju, przytem należy dołączyć do zatwierdzenia Kommissyi Rządowéj deklaracye przedsiębierców zasiewów drzewnych, w połączeniu z wysiewem zboża, stosownie do art. 138-go niniejszéj instrukcyi spisać się mające. Wreszcie w protokóle, o którym mowa, powinien Nadleśniczy wykazać, w jakiéj ilości i które roboty mogą być uskutecznione przez najemników, a które przez ubogich defraudantów, lub przez włościan, którzy za użytkowanie ugaju, paszy lub zbieranie ściółki, robociznę uiścić zobowiązali się; a to stosownie do funduszu gotowizny, oraz na zasadzie wiadomości zebranych z konsygnacyi list defraudacyjnych i w ogóle decyzyi Rządu Gubernialnego, o ilości pieniężnéj za ugaj, paszę, ściółkę i od defraudantów ubogich w przybliżeniu spodziewanéj, a w robociźnie uiścić się mającéj.

Art. 168.

Wykaz upraw nadzwyczajnych należy sporządzić w 3-ch egzemplarzach i jednocześnie z wykazem cięć, w terminie art. 80-m niniejszéj instrukcyi przepisanym, Rządowi Gubernialnemu przedstawić, który go co do rzeczy i co do liczb zrewiduje, i ze stosowną opinią najdaléj na 15 Października każdego roku poda do potwierdzenia Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu. Protokół zaś objaśniający dołączony być ma tylko w jednym egzemplarzu.

Art. 169.

Po zatwierdzeniu upraw wykonać się mających, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu zwróci wykaz w 2-ch egzemplarzach z protokółem, do użytku Rządu Gubernialnego i Urzędu Leśnego.

O wykonaniu upraw nadzwyczajnych.

Art. 170.

Uprawy nadzwyczajne powinny być wykonane skutecznie,

успѣшно, съ точнымъ примѣненіемъ къ утвержденной Правительственною Коммисіею Финансовъ и Казначейства вѣдомости.

Ст. 171.

Для достиженія желаемаго успѣха обработки, Лѣсничій обязанъ обратить особенное вниманіе:

1) на доброкачественность сѣмянъ и разсады;

2) на способъ обработки земли, посѣва лѣса и пересадки деревцевъ;

3) на время года, соотвѣтственное для посѣва и пересадки;

4) на предосторожности, которыя слѣдуетъ соблюдать при производствѣ обработокъ, и

5) на соблюденіе порядка при исполненіи оныхъ.

Объ испытаніи доброкачественности сѣмянъ и разсады.

Ст. 172.

Доброкачественность сѣмянъ долженъ испытывать Лѣсничій посредствомъ пробнаго посѣва. Для этого отдѣляется извѣстное количество сѣмени и сѣется въ маломъ ящикѣ, который слѣдуетъ поставить въ умѣренной температурѣ и поливать теплою водою, а потомъ сосчитать взошедшія растенія. Если изъ посѣянныхъ зернъ взойдутъ $^3/_4$, то сѣмя было хорошее, если $^1/_2$ — то посредственное.

Ст. 173.

Для заблаговременнаго приготовленія къ предполагаемымъ обработкамъ нужнаго запаса сѣмянъ, особенно хвойнаго лѣса, должны быть выстроены на усадьбахъ Лѣсничаго и Подлѣсничихъ, а въ случаѣ надобности и нижнихъ служителей, по предписанному образцу, солнечныя сушильни для вылущенія сѣмянъ изъ шишекъ; въ важнѣйшихъ же лѣсничествахъ должны быть выстроены на усадьбахъ Лѣсничихъ огненныя сушильни, по составленному для сего плану.

Ст. 174.

Смѣты на постройку огненныхъ сушиленъ должны быть составляемы Архитекторами; но для исчисленія расходовъ принимаются въ основаніе только тѣ работы, которыя не могутъ быть исполнены лѣсными рабочими и тѣ матеріалы, которые не могутъ быть отпущены изъ лѣсныхъ дачъ безденежно.

Въ каждой огненной сушильнѣ долженъ находиться термометръ, для соразмѣренія нужной теплоты въ избѣ.

w ścisłém zastosowaniu się do zatwierdzonego przez Kommissyę Rządową Przychodów i Skarbu wykazu onych.

Art. 171.

Ażeby zamierzony uprawienia skutek nastąpił, powinien Nadleśniczy zwrócić szczególną baczność:

1) na dobroć nasienia i sadzonek, do upraw użyć się mających;

2) na sposób uprawy gruntu, oraz uskutecznienia zasiewu i przesadzenia drzewek;

3) na porę roku, w któréj zasiewy i przesadzenie uskuteczniać należy;

4) na ostrożności przy wykonywaniu tych upraw zachować się winne, i

5) na porządek przy wykonaniu onych przestrzegać się mający.

O rozpoznaniu dobroci nasienia i sadzonek.

Art. 172.

Dobroć nasienia doświadczać powinien Nadleśniczy przez próbny zasiew. W tym celu odlicza się pewną ilość nasienia i zasiewa się je w małém naczyniu, w mierném cieple ustawioném, zrasza letnią wodą, a zeszłe roślinki przeliczają się. Jeżeli z wysianych ziarn wejdą $^3/_4$, nasienie jest dobre, jeżeli tylko $^1/_2$ wejdzie, nasienie jest mniejszéj dobroci.

Art. 173.

Ażeby potrzebny zapas nasion, mianowicie drzew iglastych, mógł być na czas przygotowany, do przedsięwziąść się mających upraw, w tym celu wystawione być mają na osadach Nadleśniczych i Podleśnych, a w miarę potrzeby i niższych officyalistów leśnych, suszarnie słoneczne do wyłuskiwania nasion z szyszek, podług przepisanego wzoru; w leśnictwach zaś ważniejszych wybudowane być powinny, na osadach Nadleśniczych, suszarnie ogniowe, stosownie do wydanych rysów architektonicznych.

Art. 174.

Kosztorysy na wystawienie suszarń ogniowych sporządzać mają Budowniczowie, do kosztów jednak to tylko ma być liczone, co robocizną leśną nie może być wykonane i z lasu bezpłatnie wydane.

Do każdéj suszarni ogniowéj dodać należy termometr, dla miarkowania potrzebnego ciepła w izbie.

Ст. 175.

Изъ сажанцевъ тѣ только могутъ считаться хорошими, которые совершенно здоровы и незаглушены въ возрастѣ; поэтому они не должны имѣть ни посохшихъ вѣтокъ, ни слишкомъ мало листьевъ или хвоя, ни другихъ болѣзненныхъ признаковъ, и не должны быть избираемы изъ тѣнистыхъ мѣстъ или слишкомъ густо растущихъ кучъ.

Ст. 176.

Въ случаѣ недостатка въ лѣсу молодыхъ деревцевъ, способныхъ для пересадки, или тѣхъ породъ, какія нужны для обработки, слѣдуетъ заблаговременно устраивать разсадники для разведенія оныхъ.

О способѣ обработки земли, а равно посѣва и пересадки.

Ст. 177.

Обработка земли и посѣвъ должны быть производимы слѣдующимъ образомъ:

чтобы сѣмя пало въ землю, хорошо приготовленную для всхода растеній;

чтобы, соотвѣтственно породѣ дерева и свойству почвы, сѣмя было покрыто землею;

чтобы излишняя густота травы не вредила молодой поросли, и

чтобы въ плотной землѣ, корни удобно могли распространяться.

Ст. 178.

Во время рытія ямъ и посадки деревцевъ, слѣдуетъ обращать особенное вниманіе:

чтобы ямы для сажанцевъ вырыты были достаточно глубоко и столь просторно, чтобы корни молододыхъ деревцевъ не только удобно вмѣстились, но и могли свободно разрастаться;

чтобы къ весенней пересадкѣ и для бóльшихъ сажанцевъ, ямы вырыты были въ предыдущую осень, за исключеніемъ мѣстъ, занесенныхъ сыпучимъ пескомъ;

чтобы корни сажанцевъ сохранили естественное положеніе, въ какомъ они находились прежде;

чтобы сколь можно ровно засыпаны были свѣжею и тучною землю;

Art. 175.

Sadzonki takie tylko mogą być dobre, które są zupełnie zdrowe i nieprzytłumione we wzroście; nie powinny mieć przeto ani gałązek uschłych, ani zamało liści, lub igieł i innych znaków choroby, ani być wybieranemi z miejsc zacienionych lub z kęp zbyt gęsto rosnących.

Art. 176.

Jeżeliby w lesie okazał się brak zdatnych sadzonek, lub nie znajdowały się tych rodzajów, jakich do upraw potrzeba, w takim przypadku powinny być wcześnie zakładane szkółki do wychodowania onych.

O sposobie uprawy gruntu, oraz uskutecznienia zasiewu i przesadzenia.

Art. 177.

Uprawę gruntu i sam zasiew należy dokonać w ten sposób:

żeby nasienie wpadło w ziemię tak usposobioną, iżby w niéj rostki puścić mogło;

żeby nasienie stosownie do gatunku swego i rodzaju gruntu należycie ziemią pokryte było;

żeby zbyteczny wzrost trawy nie szkodził młodzieży, wreszcie

żeby w gruncie ścisłym korzenie łatwo rozkrzewiać się mogły.

Art. 178.

Przy kopaniu dołów i wysadzaniu drzewek, szczególny wzgląd mieć potrzeba:

żeby doły do sadzonek wykopane zostały należycie głęboko i obszernie tak, aby korzenie sadzonek nietylko wygodnie pomieścić się, ale nadto młode dostatecznie rozrosnąć się mogły;

żeby do przesadzeń wiosennych i sadzonek większych, doły wykopane zostały w poprzedzającéj jesieni, wyjąwszy na wydmach;

aby korzenie sadzonek otrzymały położenie naturalne, jakie poprzednio miały;

ażeby wszędzie świeżą i żyzną ziemią przesypane były;

чтобы сажанцы, соотвѣтственно своей вышинѣ, были зарыты немного глубже, чѣмъ находились въ естественномъ состояніи;

чтобы бо́льшіе деревца направлены были боками къ той странѣ свѣта, какъ во время естественнаго роста.

Ст. 179.

Прежде чѣмъ приступить къ посѣву или посадкѣ лѣса въ мѣстахъ занесенныхъ пескомъ, слѣдуетъ предварительно укрѣпить оныя посредствомъ:

1) обнесенія плетнями изъ хвороста или вѣтвей;

2) покрытія вѣтвями.

Ст. 180.

Устройство плетневыхъ оградъ должно быть начато съ тѣхъ мѣстъ, откуда сыпучіе пески наиболѣе причиняютъ вреда. Ограды эти слѣдуетъ ставить поперегъ направленія господствующихъ вѣтровъ, впрочемъ немного косвенно, такъ, чтобы вѣтеръ, такъ сказать, скользилъ по нихъ, и въ такомъ разстояніи одну отъ другой, въ какомъ вѣтеръ за оградой могъ бы еще производить на песокъ напо́ръ. Между этими оградами, по мѣрѣ надобности, должны быть устроены еще поперечныя ограды въ такомъ направленіи, чтобы онѣ противъ господствующихъ вѣтровъ не образовали съ первыми прямыхъ угловъ, а болѣе острые. Вышина оградъ можетъ быть 3 до 3½ футовъ, а между оградами поперечными и продольными слѣдуетъ оставить промежутки, въ ширину, удобную для проѣзда возомъ.

Ст. 181.

Для покрытія песчаныхъ мѣстъ лучше всего употреблять вѣтви сосновыхъ деревъ, при недостаткѣ же оныхъ можно употребить вѣтви и другихъ хвойныхъ породъ, и даже кустарниковъ, какъ напр. дрокъ метлистый, багульникъ обыкновенный и т. п.

Ст. 182.

Покрытіе производится слѣдующимъ образомъ: вѣтви толстыми концами втыкаются въ песокъ, въ косвенномъ направленіи подъ господствующій вѣтеръ, такъ, чтобы вершины оныхъ обращены были въ направленіи за вѣтромъ; коль скоро одинъ рядъ вѣтвей будетъ уже посаженъ, вбивается такимъ же порядкомъ другой рядъ между толстыми концами вѣтвей

żeby sadzonki stosownie do swéj wysokości nieco głębiéj wkopane zostały, jak w stanie naturalnym znajdowały się,

aby większe sadzonki bokami swémi w tę stronę świata skierowane były, jak wprzód rosły.

Art. 179.

Przed przystąpiëniem do zasiewu lub zasadzenia drzewkami wydmy piasczystéj, należy naprzód ustalić ją, a to za pomocą:

1) płotów plecionych z chrustów lub gałęzi;

2) pokrycia z gałęzi.

Art. 180.

Stawianie płotów rozpocząć potrzeba na miejscach, z których zaspy największą zrządzają szkodę, w poprzek wiatru panującego, lecz nieco ukośnie, aby wiatr usuwał się niejako po nich, i w takiéj odległości jeden od drugiego, w jakiéj wiatr po za wystawionym płotem mógłby siłę na piasek wywierać, pomiędzy témi płotami stawiane być powinny w miarę potrzeby płoty poprzeczne, w takim kierunku, aby te przeciw wiatrom panującym nie tworzyły z pierwszemi kątów prostych, lecz mniéj więcéj kąty ostre. Wysokość płotów może być 3 do $3\frac{1}{2}$ stopy, pomiędzy zaś płotami poprzecznemi a podłużnemi, należy zostawić miejsca otwarte, w szerokości dogodnéj dla przejazdu wozu.

Art. 181.

Do pokrycia najstosowniejsze są gałęzie drzew sosnowych, w braku jednak onych, można użyć gałęzi i innych drzew iglastych, a nawet krzewów, jako to: żarnowcu miotłowego, bagna pospolitego i t. p.

Art. 182.

Samo pokrycie, uskutecznione być ma tym sposobem, to jest: gałęzie zatykają się grubszemi końcami w piasek, postępując pod wiatr panujący, ukośnie do wiatru i tak, żeby wierzchołki obrócone były w kierunku za wiatrem, a skoro jeden rząd gałęzi wytknięty zostanie, wytyka się tym samym sposobem drugi rząd pomiędzy grubszemi końcami gałęzi rzędu pierwszego,

перваго ряда, такъ, чтобы онѣ черепицеобразно заходили одна на другую, по направленію вѣтра и т. д.

Ст. 183.

Подлѣсничій вмѣстѣ съ Лѣсничимъ отвѣтствуютъ не только за неисполненіе, но даже и за самый результатъ обработокъ.

О времени года, въ которое слѣдуетъ производить посѣвы и пересадку.

Ст. 184.

Самое удобное время для производства посѣвовъ есть то, когда сѣмена созрѣваютъ и падаютъ; на полянахъ однако, не имѣющихъ никакой защиты, лучше производить посѣвъ весною. Весенніе посѣвы сѣмянъ: сосновыхъ, пихтовыхъ, еловыхъ и лиственничныхъ, всегда всходятъ вѣрнѣе, исключая, если поляны слишкомъ открыты дѣйствію солнца, и если посѣвъ лѣса не можетъ быть произведенъ вмѣстѣ съ хлѣбомъ.

Ст. 185.

Если на обширныхъ полянахъ и въ открытомъ мѣстоположеніи долженъ быть произведенъ посѣвъ такихъ породъ лѣса, молодыя поросли которыхъ бываютъ слишкомъ нѣжны, какъ напр. бука, ели, грабыльника и клена, въ такомъ случаѣ необходимо развести прежде охранныя деревья, посредствомъ посѣва или посадки другихъ породъ.

Ст. 186.

Время для пересадки деревцевъ начинается со времени паденія листьевъ до новаго развитія оныхъ. Сосну, пихту, ель можно пересаживать во всякое время, исключая обыкновенныя засухи съ половины Мая до половины Августа. На болотахъ и мокрыхъ мѣстахъ можно производить пересадку лишь позднею осенью, когда они сдѣлаются доступными.

Ст. 187.

Выборъ удобнѣйшаго времени для посѣва и пересадки, сообразно различнымъ свойствамъ лѣсныхъ породъ и мѣстнымъ обстоятельствамъ, предоставляется усмотрѣнію Лѣсничаго; за исключеніемъ обработки мѣстъ, занесенныхъ пескомъ, которая всегда должна быть производима въ самомъ началѣ весны, пока песокъ проникнутъ влажностью.

tak, aby jedne na drugie zachodziły dachówkowato, za kierunkiem wiatru i t. d.

Art. 183.

Nietylko za niewykonanie, ale i za sam skutek upraw, Podleśny wspólnie z Nadleśniczym jest odpowiedzialny.

O porze roku, w któréj zasiewy i przesadzania uskutecznić należy.

Art. 184.

Najwłaściwsza pora do uskutecznienia zasiewów jest czas, w którym nasienie dojrzewa i opada, na haliznach jednak nie mających żadnego pokrycia, lepiéj jest uskutecznić zasiew na wiosnę. Zasiewy wiosenne nasion sosnowych, świerkowych, jodłowych i modrzewowych są zawsze pewniejsze, wyjąwszy, jeżeli halizny są wystawione na działania słońca, i wysiew zboża nie da się połączyć z wysiewem nasion drzewnych.

Art. 185.

Jeżeli na obszernych haliznach i otwartém położeniu ma być przedsięwzięty zasiew nasion takich gatunków drzew, których zarośl w pierwszéj młodości jest zbyt delikatną, jak np. buku, jodły, grabu, klonu, w takim razie potrzeba przygotować pierwéj drzewa ochronne przez wysiew lub wysadzenie innych gatunków.

Art. 186.

Porą przesadzania drzewek jest czas, od chwili opadnięcia liści do nowego ich rozwinięcia się. Sosnę, świrk, jodłę, przesadzać można w każdéj porze, wyjąwszy czas zwykłéj suszy, od połowy Maja do połowy Sierpnia. Na bagnach i miejscach wilgotnych, tylko w późnéj jesieni, gdy są dostępne, przesadzanie wykonać można.

Art. 187.

Wybór pory do uskutecznienia zasiewu i przesadzania, ze względem na gatunek drzewa i miejscowe okoliczności, pozostawia się uznaniu Nadleśniczego; wyjąwszy uprawę wydm, która zawsze w pierwszych dniach wiosny dopełnioną być ma, dopóki piasek przejęty jest wilgocią.

О предосторожностяхъ, какія слѣдуетъ соблюдать при производствѣ обработокъ.

Ст. 188.

При производствѣ приготовительныхъ работъ нужно соблюдать слѣдующее:

чтобы каналы для стока воды и охраненія обработанныхъ мѣстъ были хорошо вырыты и не засыпались;

чтобы мѣста для устройства сѣменныхъ питомниковъ и разсадниковъ были избраны въ удобной землѣ и мѣстоположеніи;

чтобы питомники и разсадники тщательно были очищаемы;

чтобы ограды изъ хвороста на сыпучихъ пескахъ и другихъ мѣстахъ были построены прочно и плотно, со стойками, гдѣ онѣ нужны;

чтобы сѣмена были собираемы въ то время, когда созрѣютъ;

чтобы, при стряхиваніи или срываніи сѣмянъ съ растущихъ деревьевъ, не были обламываемы вѣтви;

чтобы сѣмена были надлежаще сохраняемы.

Ст. 189.

При посѣвахъ и пересадкахъ нужно соблюдать слѣдующее:

чтобы посѣвъ произведенъ былъ ровно на всемъ пространствѣ;

чтобы посѣвъ не былъ ни слишкомъ частый, ни слишкомъ рѣдкій;

чтобы по возможности не пересаживать деревцевъ изъ лучшей земли въ худшую;

чтобы для новыхъ обработокъ выбирать саженцы сколь можно меньше, какіе только употребляются для пересадки, если тому не препятствуютъ другія обстоятельства;

чтобы при выкапываніи разсады избѣгать поврежденія корней;

чтобы при посадкѣ деревцевъ лиственной породы, по мѣрѣ отсѣченія поврежденныхъ или слишкомъ длинныхъ корней, обрѣзано было соотвѣтственное количество нижнихъ сучьевъ, у бо́льшихъ же и прямыхъ саженцевъ — и часть верхушки, для сохраненія равновѣсія между корнями и короной;

чтобы саженцы, по вынутіи ихъ изъ земли, до времени

O ostrożnościach, przy wykonywaniu upraw zachować się winnych.

Art. 188.

Przy wykonywaniu robót przygotowawczych do upraw, przestrzegać należy:

aby rowy do ściągania wody i ochrony upraw były tak wykonane, żeby nie zasypywały się;

aby miejsca na szkółki nasienne i drzewne były w dogodnym gruncie i położeniu obrane;

aby oczyszczenia w szkółkach starannie były dopełniane;

żeby płoty chrustowe na wydmach lub przy innych miejscach ściśle i mocno były stawiane, z podporami gdzie potrzeba;

aby nasiona były zbierane w czasie kiedy dojrzeją;

ażeby przy strząsaniu lub zrywaniu nasion z drzew stojących, nieodłamywano gałęzi;

żeby nasiona należycie przechowano.

Art. 189.

Przy zasiewach i przesadzaniach trzeba dopilnować:

żeby siew uskuteczniony był równo na całéj przestrzeni;

żeby zasiew nie był ani zbyt gęsty, ani zbyt obrzedni;

aby ile możności nie przesadzać drzewek z gruntu lepszego w gorszy;

ażeby do nowych upraw wybierać sadzonki tak małe, jakich tylko użyć można, jeżeli inne okoliczności nie stają temu na przeszkodzie;

aby przy wydobywaniu sadzonek, jak najmniéj korzonki uszkadzano;

żeby sadzonkom drzew liściowych, w miarę ucięcia korzonków uszkodzonych lub zbyt długich, odcięto stosunkową ilość gałązek dolnych, a u większych, wysmukłych—i część wierzchołka, dla zachowania równowagi między korzeniami i koroną;

aby sadzonki po wydobyciu z świeżości, aż do przesadzenia

пересадки въ назначенное мѣсто и при перевозкѣ не подверглись поврежденію.

Ст. 190.

При производствѣ исправленій въ обработанныхъ мѣстахъ или молодыхъ насажденіяхъ, нужно соблюдать слѣдующее:

чтобы поднявшаяся уже поросль и молодые подростки не были повреждены при этой работѣ;

чтобы для пересадки избирались сажанцы нѣсколько толще тѣхъ деревцевъ, между которыми они должны быть посажены.

О порядкѣ, который долженъ быть соблюдаемъ при производствѣ обработокъ.

Ст. 191.

Ежедневныя работы при обработкахъ должны быть раздѣляемы между рабочими уроками, сообразно свойству предмета и согласно правиламъ 153 статьи настоящей Инструкціи: въ отношеніи длины — на пренты и футы; въ отношеніи пространства — на квадратные пренты и футы; разсада — на копы и штуки, сѣмена же — на гарнцы.

Ст. 192.

Рабочіе, употребляемые для обработокъ, а именно работники по найму, несостоятельные порубщики, крестьяне, отбывающіе издѣльную повинность за пользованіе валежникомъ, пастбищемъ, или же листьями на подстилку, должны всегда работать отдѣльно.

Ст. 193.

При утвержденіи вѣдомости чрезвычайнымъ обработкамъ, Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства, соображаясь съ количествомъ издѣльной повинности и съ денежными средствами, опредѣляетъ, должно ли, и въ какомъ объемѣ, произвести обработку посредствомъ наемныхъ работниковъ.

Ст. 194.

Рабочихъ этихъ, какъ пѣшихъ, такъ и съ подводою, гдѣ будетъ нужно, Лѣсное Управленіе обязано нанимать поденно, по цѣнамъ, обозначеннымъ въ 153 статьѣ настоящей Инструкціи, съ указаніемъ, сколько и какихъ именно работъ долженъ исполнить работникъ въ день.

na przeznaczone miejsce zachowane były, i przy przewożeniu uszkodzone nie zostały.

Art. 190.

Przy uskutecznieniu popraw w dokonanych uprawach lub młodych drzewostanach, przestrzegać należy:

żeby będąca już zarośl lub młodzież przy robocie téj uszkodzoną nie była;

aby do przesadzenia wybierano sadzonki cokolwiek grubsze od drzewek, pomiędzy które mają być wysadzone.

O porządku, zachować się mającym przy wykonywaniu upraw.

Art. 191.

Roboty dzienne przy uprawach powinny być rozdzielone pomiędzy robotników, uskutecznić je mających, podług wymiaru stosownie do natury przedmiotu i zasad w art. 153-m niniejszéj instrukcyi podanych, na pręty i stopy co do długości, na pręty i stopy kwadratowe co do powierzchni, na kopy i sztuki co do sadzonek, na garnce co do nasion.

Art. 192.

Zatrudnieni przy uprawach robotnicy najemni, ubodzy defraudanci, włościanie uiszczający robociznę za ugaj, pastwisko lub ściołkę, powinni zawsze oddzielnie pracować.

Art. 193.

Przy potwierdzeniu wykazu upraw nadzwyczajnych, Kommissya Rządowa, w miarę braku robocizny i przyzwolonych funduszów, przepisze, czy i w jakiéj obszerności uprawy najemnikami mają być wykonane.

Art. 194.

Najemników tak pieszych, jako i z sprzężajem, gdzie będzie potrzeba, Urząd Leśny zgodzi na dnie, podług cen w art. 153-m niniejszéj instrukcyi powołanych, z oznaczeniem, ile i jakich robót wykonać przez dzień obowiązany robotnik.

Ст. 195.

Лѣсная издѣльная повинность, означенная въ 116-й статьѣ, за исключеніемъ несостоятельныхъ порубщиковъ, о которыхъ упомянуто въ 118 статьѣ, исключительно и прежде всего должна быть употребляема для чрезвычайныхъ обработокъ и на такіе предметы, которые для заведенія въ лѣсахъ порядка и охраненія оныхъ, какъ напр. обведеніе лѣса рвомъ и т. п., будутъ признаны необходимыми и выгодными для Казны. Излишекъ издѣльной повинности, оставшійся отъ вышесказанныхъ надобностей, можетъ быть обращенъ для корчеванія въ усадьбахъ лѣсныхъ чиновъ, а равно для производства такихъ починокъ въ казенныхъ лѣсныхъ строеніяхъ, которыхъ чиновники и служители не обязаны производить на свой счетъ, и, наконецъ, для вырубки саженей въ такихъ мѣстностяхъ, гдѣ онѣ находятъ для себя вѣрный и удобный сбытъ, какъ это сказано въ 118 статьѣ.

Ст. 196.

Гдѣ обработка мѣстъ, занесенныхъ пескомъ, предпринимается для блага крестьянъ, съ цѣлью защиты плодородныхъ земель отъ сыпучихъ песковъ, тамъ работы по укрѣпленію оныхъ должны быть производимы средствами крестьянъ всей мѣстной экономіи, подъ руководствомъ Лѣснаго Управленія и подъ надзоромъ Гминнаго Войта.

Для этого каждый хозяинъ долженъ отработать ежегодно при такихъ обработкахъ три дня пѣшіе, или по мѣрѣ надобности одинъ день тяглый и одинъ пѣшій; всякій же коморникъ или бобыль, одинъ день пѣшій, и то въ теченіе стольких лѣтъ, пока вся опасность, угрожающая отъ сыпучихъ песковъ, не будетъ устранена.

Ст. 197.

Предположенныя къ производству крестьянами согласно предыдущей статьѣ работы, для укрѣпленія сыпучихъ песковъ, слѣдуетъ распредѣлять между ними сколь можно удобнѣе, такимъ образомъ, чтобы отдаленныя деревни доставляли только сѣмена, шишки или древесный матеріалъ, ближайшія же — исполняли работы на мѣстѣ.

Ст. 198.

По утвержденіи Правительственною Коммисіею Финан-

Art. 195.

Robocizna leśna w art. 116-m wymieniona z wyjątkiem defraudantów ubogich, o których w art. 118-m mowa, głównie i przedewszystkiém ma być używana do upraw nadzwyczajnych i do takich przedmiotów, które do zaprowadzenia porządku w lasach i ich ochrony, jak np. opasania lasu rowem, i t. p. za potrzebne i korzystne dla Skarbu będą uważane. Zbywająca od tych potrzeb robocizna może być projektowana do karczowania osad służbowych, do takich napraw w budowlach skarbowych leśnych, których urzędnicy i officyaliści własnym kosztem wykonać nie są obowiązani, i wreszcie do rąbania sążni w takich okolicach, gdzie odbyt na nie jest niewątpliwy, jak to w artykule 118-m powiedziano.

Art. 196.

Gdzie uprawa piasków lotnych przedsięwziętą zostanie dla dobra włościan, celem zapobieżenia zasypywaniu gruntów urodzajnych, tam roboty tych upraw, mają być dopełnione, pod kierunkiem Urzędu leśnego i dozorem Wójta gminy, siłą włościan całéj ekonomii miejscowéj.

Tym końcem powinien każdy gospodarz odrobić co rok przy podobnych uprawach 3 dni piesze, albo według potrzeby jeden dzień ciągły i jeden dzień pieszy, a każdy komornik lub luźniak jeden dzień pieszy, a to przez tyle lat, aż wszelkie niebezpieczeństwo, z piasków lotnych nastąpić mogące, usunięte zostanie.

Art. 197.

Wykonać się mające przez włościan stosownie do poprzedzającego artykułu roboty, około ustalenia piasków lotnych, należy jak najdogodniéj pomiędzy nich rozdzielić, w ten sposób, aby wsie najodleglejsze dostarczały tylko nasienie, szyszki lub materyał drzewny, pobliższe zaś miejsca uprawy, wykonywały roboty na gruncie.

Art. 198.

Po zatwierdzeniu przez Kommissyę Rządową Przychodów

совъ и Казначейства вѣдомости обработкамъ и прочимъ работамъ, Лѣсное Управленіе выдаетъ изъ нея каждому Подлѣсничему на каждую обработку порознь, выписки по прилагаемой формѣ (№ 13 приложенія), которыя будутъ служить вмѣстѣ контролемъ обработокъ и работъ, производимыхъ въ стражѣ, съ подробнымъ объясненіемъ, какимъ порядкомъ и когда именно эти работы имѣютъ быть исполнены, а которыя— помощью издѣльной повинности.

Ст. 199.

Контроль издѣльной повинности, о которомъ сказано въ 120 статьѣ, долженъ быть веденъ только въ двухъ экземплярахъ, не смотря на то, въ какія работы значащіеся въ немъ рабочіе будутъ обращены, такъ какъ выборъ сихъ послѣднихъ зависитъ отъ Подлѣсничаго, который въ этомъ отношеніи долженъ соображаться съ обстоятельствами.

Ст. 200.

Такъ какъ въ вѣдомости о сервитутномъ пользованіи лѣсомъ, пастбищемъ и стилкою, а равно въ судебныхъ рѣшеніяхъ и спискахъ дѣламъ о самовольныхъ порубкахъ, съ точностью опредѣленъ размѣръ платежей и взысканій, такъ что, на основаніи этихъ данныхъ, согласно 115, 116, 117, 152 и 153 статьямъ, можетъ быть исчислено количество подлежащихъ исполненію работъ, и какъ вѣдомости чрезвычайнымъ обработкамъ и прочимъ работамъ, утвержденныя Правительственною Коммисіею Финансовъ и Казначейства, указываютъ, какія, гдѣ и какими средствами работы должны быть произведены; то Подлѣсничій, менѣе заботясь о томъ, сколько дней рабочій будетъ заниматься работой, назначенной ему для отработки одного дня, обязанъ только наблюдать, чтобы она была исполнена во время съ точностью.

Ст. 201.

Подлѣсничій обязанъ принять, то есть измѣрить и осмотрѣть на мѣстѣ работы, исполненныя по найму еженедѣльно, работы же, исполненныя отбывающими повинность за долгъ,— не позже, какъ по истеченіи недѣли со времени отправленія повинности.

Ст. 202.

По осмотрѣ обработокъ и прочихъ работъ, и по удостовѣреніи, что онѣ произведены съ точностью, Подлѣсничій выда-

i Skarbu wykazu upraw i innych robót, Urząd leśny udzieli z niego każdemu Podleśnemu wyciągi na każdą uprawę poszczególe, podług załączającego się wzoru (Annex Nr. 13), które zarazem stanowić będą kontrollę upraw i robót w straży, z poleceniem szczegółowém, jak i kiedy mianowicie wykonywane być mają, oraz które z nich przez najemników, a które przez uiszczających robociznę.

Art. 199.

Kontrolla robocizny, o któréj wyżéj w artykule 120-m mówiono, utrzymywana będzie tylko jedna w dwóch egzemplarzach, bez względu na to, do jakich robót objęci nią ludzie będą użyci, wybór bowiem robotnika czynić powinien Podleśny, stosownie do okoliczności.

Art. 200.

Ponieważ konsygnacye ugaju, pastwisk i ściółki, oraz wyroki i listy spraw defraudacyjnych, wskazują wysokość należności, a z téj podług artykułów 115, 116, 117, 152 i 153, wynajdzie się ilość robót wykonać się mających; ponieważ wreszcie wykazy upraw nadzwyczajnych i innych robót, przez Kommissyę Rządową Przychodów i Skarbu potwierdzone, obejmują, jakie, gdzie i jakim kosztem roboty wykonane być mają; Podleśny przeto mniéj wchodząc w to, przez ile dni robotnik wykonywać będzie oznaczoną mu za dzień robotę, pilnować obowiązany, aby ta w swoim czasie i dokładnie wykonaną była.

Art. 201.

Podleśny obowiązany jest dopełnić co tydzień odbiór na gruncie wykonanych przez najemników robót, od każdego zaś uiszczającego w długu robociznę, najdaléj w tydzień po odrobieniu należności, a to przez wymiar i rozpoznanie dobroci roboty.

Art. 202.

Po sprawdzeniu upraw i innych robót, i znalezieniu, że takowe dokładnie wykonanemi zostały, udzieli Podleśny naje-

етъ наемнымъ работникамъ свидѣтельство о слѣдуемой имъ платѣ, а отбывающимъ издѣльную повинность за долгъ— квитанцію, изъ контроля свидѣтельствъ и квитанціонной книги, заведенныхъ согласно 123 статьѣ настоящей Инструкціи.

Ст. 203.

Избранный изъ среды наемныхъ работниковъ старшина долженъ явиться съ полученнымъ заработнымъ свидѣтельствомъ въ Лѣсное Управленіе, которое выдаетъ причитающуюся плату подъ его росписку на томъ же свидѣтельствѣ.

Ст. 204.

Послѣ выдачи квитанціи работникамъ, отбывающимъ издѣльную повинность за долгъ, Подлѣсничій вноситъ денежную сумму въ контроль издѣльной повинности, исполненныя же ими работы записываетъ въ контроль обработокъ. Въ семъ послѣднемъ контролѣ онъ долженъ записать также работы, исполненныя по найму, по выданнымъ имъ свидѣтельствамъ.

Ст. 205.

Контроли обработокъ и работъ Подлѣсничіе должны вести въ двухъ экземплярахъ, въ исходѣ же года представить оные въ обоихъ экземплярахъ въ подлежащее Лѣсное Управленіе, для поступленія согласно 127 статьѣ и для приложенія оныхъ въ одномъ экземплярѣ вмѣстѣ съ заработными свидѣтельствами и находящимися на сихъ послѣднихъ росписками къ реестру прихода и расхода суммъ, назначенныхъ на чрезвычайныя обработки и прочія работы, заведенному согласно правиламъ счетоводства. Контроль издѣльной повинности, квитанціонная книга и контроль свидѣтельствъ о заработкахъ, будутъ служить оправдательными документами, какъ къ реестру суммамъ на обдѣлку лѣса, такъ и къ реестру суммамъ на обработку и прочія работы.

Ст. 206.

По обревизованіи контроля обработокъ и не позже, какъ къ сроку, назначенному для отсылки вѣдомостей обработкамъ и работамъ, предположеннымъ на слѣдующій годъ, Лѣсное Управленіе, посредствомъ Губернскаго Правленія, представитъ въ Правительственную Коммисію Финансовъ и Казначейства общій отчетъ произведеннымъ въ истекшемъ году обработкамъ и работамъ, съ обозначеніемъ числа употребленныхъ для сего

mnikom świadectwo przypadającego im zarobku, zaś kwit uiszczającemu robociznę w długu, a to z kontrolli świadectw i kwitaryusza, podług art. 123-go utrzymywać się winnych.

Art. 203.

Wybrany z pomiędzy najemników starszy udać się powinien z otrzymaném świadectwem zarobkowém do Urzędu leśnego, który mu przypadającą należność wypłaci, za pokwitowaniem najemnika z odbioru na świadectwie.

Art. 204.

Wydawszy Podleśny kwit uiszczającemu robociznę w długu, odpisze odrobioną przez robotnika ilość pieniężną w kontrolli robocizny, a roboty przezeń wykonane, w kontrolli upraw. W kontrolli ostatniéj odpisać powinien podobnie roboty przez najemników wykonane, podług wydanego im świadectwa.

Art. 205.

Kontrollę upraw i robót utrzymywać będą Podleśni w 2-ch egzemplarzach, z końcem zaś roku, złożą one w obu egzemplarzach właściwemu Urzędowi leśnemu, dla postąpienia stosownie do przepisu art. 127-go, i dołączenia onéj w unikacie wraz z zakwitowanemi świadectwami zarobkowemi, do rejestru przychodu i rozchodu funduszu na uprawę nadzwyczajną i inne roboty przeznaczonego, stosownie do przepisów postępowania kassowego utrzymywać się winnego. Kontrolla robocizny, kwitaryusz i kontrolla świadectw zarobkowych, służyć będą jako dowód, tak do rejestru funduszu na wyróbkę drzewa, jako też do rejestru funduszu na uprawę i inne roboty.

Art 206.

Po zrewidowaniu kontrolli upraw, najdaléj przy podaniu wykazów, upraw i robót, na rok następny, przedstawi Urząd leśny Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, za pośrednictwem Rządu Gubernialnego, ogólny obraz dokonanych upraw i robót w roku zeszłym, z wymienieniem, ile dni i w jakiej war-

рабочихъ дней, по найму и въ счетъ издѣльной повинности и цѣнъ самаго найма, а равно качества, мѣста и успѣха работъ, исполненныхъ по найму и посредствомъ издѣльной повинности.

Ст. 207.

Въ продолженіе производимыхъ работъ, Лѣсничій обязанъ удостовѣряться на мѣстѣ:

а) о своевременномъ и точномъ исполненіи работъ;

б) объ употребленіи рабочихъ средствъ въ такомъ количествѣ и на такую надобность, какія указаны Правительственною Коммисіею Финансовъ и Казначейства, и все найденное засвидѣтельствуетъ въ контролѣ обработокъ.

За неточное, несвоевременное, или безуспѣшное исполненіе работъ, а равно за обращеніе рабочихъ въ другія неутвержденныя Правительственною Коммисіею Финансовъ работы, за излишнее обремененіе ихъ, обиды и злоупотребленія, Лѣсничій подвергается отвѣтственности, вмѣстѣ съ Подлѣсничимъ и виновными.

Ст. 208.

Вмѣняется Лѣсничему въ особенную обязанность не допускать никакихъ недоимокъ въ издѣльной повинности съ одного года на другой; поэтому онъ долженъ предполагать такія только работы и въ такомъ количествѣ, чтобы издѣльная повинность употреблена была въ теченіе года.

Еслибы однако неожиданно прибыло болѣе рабочихъ средствъ, нежели имѣлось въ виду при составленіи проекта обработкамъ и работамъ, въ такомъ случаѣ Лѣсничій обязанъ заблаговременно представить сообразное предположеніе о обращеніи прибывшихъ работниковъ въ работы въ теченіе года, считая со дня присужденія издѣльной повинности. За неупотребленіе же оной въ теченіе года, Лѣсничій подвергается строгой отвѣтственности.

Ст. 209.

Обязательныя донынѣ правила, на сколько они касаются предметовъ, изложенныхъ въ настоящей Инструкціи, симъ отмѣняются.

Варшава, 2 (14) Ноября 1839 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ

(подписано) *Ленскій.*

tości najemnika, a ile robocizny użyto, co, gdzie i z jakim skutkiem—najemnikiem, a z jakim—robocizną wykonano.

Art. 207.

W ciągu trwających robót, Nadleśniczy obowiązany przekonywać się na gruncie:

a) o wykonywaniu robót w swoim czasie i z dokładnością;

b) o użyciu robotników w ilości oznaczonéj, i na cel, przez Kommissyę Rządową Przychodów i Skarbu wskazany, i to wszystko w kontrolli upraw poświadczy.

Za niedokładność robót, wykonanie ich w czasie niewłaściwym i bez skutku, za użycie robotników do innych prac, przez Kommissyę Rządową Przychodów i Skarbu niepotwierdzonych, za jakiekolwiek onych przeciążenia, obelgi i nadużycia, Nadleśniczy pociągnięty będzie do odpowiedzialności, wspólnie z Podleśnym i winnymi.

Art. 208.

Szczególnym obowiązkiem Nadleśniczego będzie nie dopuszczać żadnych zaległości robocizny z jednego roku na drugi, dla tego też tyle i takie roboty projektować winien, aby robocizna we właściwym roku była użyta.

Gdyby wszakże nieprzewidzianie przybyło więcéj robocizny jak jéj spodziewano się przy układaniu projektu upraw i robót w takim razie obowiązany Nadleśny wcześnie przedstawić stosowny projekt do użycia przybyłego robotnika w ciągu roku od daty przysądzenia robocizny. Za nieużycie zaś onéj we właściwym roku, czeka Nadleśniczego ścisła odpowiedzialność.

Art. 209.

Dotychczasowe przepisy, o ile ściągają się do przedmiotów niniejszą instrukcyą objętych, ustają w swéj mocy.

w Warszawie, d. 2 (14) Listopada 1839 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Łęski.*

Приложеніе 1-екъ № 101-му.

Губернія . . . .

Лѣсничество . . . . . .

КОНТРОЛЬ РУБОКЪ.

. . . .

Заведенный Лѣсничимъ . . . . .

Участокъ . . . . . Лѣсъ . . . . . Лит. . .

На годъ	Сравненіе	Постоянный лѣсной доходъ полѣнныхъ дровъ	кругляковъ	итого	Примѣчанія.
		саженей			
1838	Подлежитъ вырубкѣ по хозяйственному плану .	3756	235	3991	
	Вырублено въ 1838 году	3240	155	3395	
	Остается на 1839 годъ	516	80	596	
	Прибавляя къ тому окладное количество	3756	235	3991	
1839	Подлежитъ вырубкѣ	4272	315	4587	
	Вырублено въ 1839 году	8740	625	9365	
	Вырублено болѣе	4468	310	4778	
	Окладное количество составляетъ	3756	235	3991	
1840	Перерублено	712	75	787	
	Вырублено въ 1840 году	910	81	991	
	Вырублено болѣе	1622	156	1778	
	Окладное количество составляетъ	3756	235	3991	
1841	Подлежитъ вырубкѣ	2134	79	2213	

Annex 1-szy do Nr. 101-go.

Gubernia . . . .
Leśnictwo . . . .

KONTROLLA CIĘĆ.

Prowadzona przez Nadleśniczego N. •.

Obręb . . . . . . Las . . . . . Lit.

Na rok	Porównanie	Drzewa dochodu stałego			Uwagi
		szczapowego	krąglakowego	razem	
		Sążni			
1838	Przypada do wycięcia podług planu gospodarczego	3756	235	3991	
	Wycięto w roku 1838	3240	155	3395	
	Pozostaje na rok 1839	516	80	596	
	Dodawszy do tego ilość zasadniczą	3756	235	3991	
1839	Przypada do wycięcia	4272	315	4587	
	Wycięto w roku 1839	8740	625	9365	
	Wycięto zanadto	4468	310	4778	
	Ilość zasadnicza czyni	3756	235	3991	
1840	Nadcięto	712	75	787	
	Wycięto w roku 1840	910	81	991	
	Wycięto zanadto	1622	156	1778	
	Ilość zasadnicza jest	3756	235	3991	
1841	Przypada do wycięcia	2134	79	2213	

Приложеніе 2-е къ № 101-му.

Губернія . . . .

ВѢДОМОСТЬ

о сортировкѣ и оцѣнкѣ лѣса въ лѣсосѣкахъ на 18 . . год̀ъ,

въ неоцѣненныхъ дачахъ . . . . лѣсничества.

Составленная Лѣсничимъ при содѣйствіи Подлѣсничихъ.

Лѣсничій . . . .

Подлѣсничій . . . . .

Наименованіе стражи	Участка: литера	Участка: названіе	Названіе отдѣленія	Номеръ округа	Номеръ лѣсосѣки	Литера подраздѣленія	Номеръ рубки по порядку	Порода лѣса	Подѣлочный сортъ	Лѣсъ подѣлочный большой: количество штукъ	большой: раз-[redacted]ръ: длина (футовъ)	большой: размѣръ: средній діаметръ (дюймовъ)	большой: объемъ одной штуки (кубическихъ футовъ)	большой: объемъ всѣхъ штукъ (кубическихъ футовъ)	средній: количество штукъ	средній: размѣръ: длина (футовъ)	средній: размѣръ: средній діаметръ (дюймовъ)	средній: объемъ одной штуки (куб. фут.)	средній: объемъ всѣхъ штукъ (куб. фут.)	малый: количество штукъ	малый: размѣръ: длина (футовъ)	малый: размѣръ: средній діаметръ (дюймовъ)	малый: объемъ одной штуки (кубичес. футовъ)	малый: объемъ всѣхъ штукъ (кубичес. футовъ)	Лѣсъ дровяной бревенный: количество штукъ	бревенный: размѣръ: длина (футовъ)	бревенный: размѣръ: средній діаметръ (дюймовъ)	бревенный: объемъ одной штуки (кубичес. футовъ)	бревенный: объемъ всѣхъ штукъ (кубичес. футовъ)	или саженей въ 75 куб. фут.	полѣнный: количество штукъ	полѣнный: поперечникъ въ тонкомъ концѣ (дюймовъ)	полѣнья (саженей)	кругляки (саженей)	сучья (саженей)	хворостъ (саженей)	смолянки (саженей)	Примѣчаніе
								Дубъ	строевой средній	.	.	.	.	.	8	32	14	34,23	274	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1,6	0,7	1,3	.	.	
								Сосна	строевой весьма большой	5	48	20	105,28	526	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2,0	0,2	0,4	.	.	
								”	строевой большой	30	42	18	75,40	2262	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	10,0	1,1	2,6	.	.	
								”	строевой средній	.	.	.	.	.	21	37	15	45,16	948	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3,9	0,7	0,9	.	.	
								”	строевой [redacted]	.	.	.	.	.	33	33	11	22,33	737	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2,6	1,0	0,9	.	.	
								”	стропила	.	.	.	.	.	150	29	8	10,01	1502	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	4,4	2,5	1,9	.	.	
								”	жерди для колки	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	200	24	6	4,78	956	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1,9	2,2	.	.	
			Домброва	II	.	.	1	Дубъ	дровяной	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	30	6 и болѣе	17,0	2,5	4,8	.	.	
								Сосна	”	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	160	11 и болѣе	71,2	3,9	4,7	.	.	
								Орѣшникъ	подѣлоч. для ограды	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	6	.	
								Смольнякъ	подѣлочный	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3	
								Сосна	валежникъ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	61	11 и болѣе	30	.	.	.	.	Вершины въ минувшихъ годахъ убраны покупщиками.
									итого	35	.	.	.	2788	212	.	.	.	3461	200	.	.	.	956	.	.	.	.	.	.	251	.	143,5	14,5	19,7	6	3	
Пѣн-кис	А	Шамотулы						Сосна	рѣшетины	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	120	24	4	2,24	269	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1,2	0,9	.	.	
								”	тычины	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	180	18	2,25	0,48	96	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	0,3	.	.	
								”	дровяной	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	6	24	18	43,09	259	3,5	.	.	2,9	1,4	0,8	.	.	
								”	”	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	10	24	15	29,29	293	3,9	.	.	2,1	0,9	0,8	.		
			Каменки	III	.	а	2	”	”	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	220	6 и болѣе	41,3	3,5	6,4	.	.	
								”	”	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	6,8	1,3	.	.	
								Дубъ	”	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	125	6 и болѣе	17,2	3,8	12,0	.	.	
								Хворостъ	”	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3	.	
									итого	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	300		.	.	365	16	.	.	.	552	7,4	345	.	63,5	17,6	22,5	3	.	

Annex 2-gi do Nr. 101-go.

Gubernia . . . .

WYKAZ

rozgatunkowanego i oszacowanego drzewa w cięciach na rok 18
lasów nieoszacowanych Leśnictwa . . . . .

Sporządzony przez Nadleśniczego, przy pomocy Podleśnych.

Nadleśniczy . . . . . .

Podleśny . . . .

Nazwisko straży	Obrębu		Oddziału nazwisko	Okręgu	Porębu	Poddziału litera	Numer porządkowy cięcia	Rodzaj drzewa	Gatunek wyrobny	D r z e w o — użytkowe — wielkie					średnie			
	Litera	Nazwisko		Numer	Numer					Ilość sztuk	Miara długości	Miara średnicy zrównanej	Miąższość jednéj sztuki	Miąższość wszystkich sztuk	Ilość sztuk	Miara długości	Miara średnicy zrów.	Miąższość jednéj sztuki
											Stóp	Cali	Stóp sześc.			Stóp	Cali	Stóp
Piękne	A	Szamotuły	Dąbrowa	II	.	.	1	Dąb	Budulec średni	.	.	.	.	.	8	32	14	34,23
								Sosna	Budulec extra wielki	5	48	20	105,28	526	.	.	.	.
								"	Budulec wielki	30	42	18	75,40	2262	.	.	.	.
								"	Budulec średni	.	.	.	.	.	21	37	15	45,16
								"	Budulec mały	.	.	.	.	.	33	33	11	22,33
								"	krokwie	.	.	.	.	.	150	29	8	10,01
								"	żerdzie do darcia	.	.	.	.	.	.	.	.	.
								Dąb	opałowy	.	.	.	.	.	.	.	.	.
								Sosna	"	.	.	.	.	.	.	.	.	.
								Leszczyna	użytkowa do grodzenia	.	.	.	.	.	.	.	.	.
								Karpina	użytkowa	.	.	.	.	.	.	.	.	.
								Sosna	powałowaty	.	.	.	.	.	.	.	.	.
									Razem	35	.	.	.	2788	212	.	.	.
			Kamionki	III	.	a	2	Sosna	łaty	.	.	.	.	.	.	.	.	.
								"	tyki	.	.	.	.	.	.	.	.	.
								Sosna	opałowa	.	.	.	.	.	.	.	.	.
								"	"	.	.	.	.	.	.	.	.	.
								"	"	.	.	.	.	.	.	.	.	.
								"	"	.	.	.	.	.	.	.	.	.
								Dąb	"	.	.	.	.	.	.	.	.	.
								Chróst	"	.	.	.	.	.	.	.	.	.
									Razem	.	.	.	.	.	.	.	.	.

Rodzaj drzewa	Gatunek wyrobny	D r z e w o — użytkowe — średnie	małe					opałowe — klocowe						polanowe							Uwagi
		Miąższość wszystkich sztuk	Ilość sztuk	Miara długości	Miara średnicy zrównanej	Miąższość jednéj sztuki	Miąższość wszystkich sztuk	Ilość sztuk	Miara długości	Miara średnicy zrów.	Miąższość jednéj sztuki	Miąższość wszystkich szt.	Czyli sążni po 75 stóp sześc.	Ilość sztuk	średnica w grubym końcu	szczapowe	kraglakowe	gałęziowe	chrustowe	karpowe	
		sześc.		Stóp	Cali	Stóp sześciennych			Stóp	Cali	Stóp sześc.				od cali	Sążni					
Dąb	Budulec średni	274	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1,6	0,7	1,3	.	.	
Sosna	Budulec extra wielki	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2,0	0,2	0,4	.	.	
"	Budulec wielki	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	10,0	1,1	2,6	.	.	
"	Budulec średni	948	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3,9	0,7	0,9	.	.	
"	Budulec mały	737	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2,6	1,0	0,9	.	.	
"	krokwie	1502	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	4,4	2,5	1,9	.	.	
"	żerdzie do darcia	.	200	24	6	4,78	956	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1,9	2,2	.	.	
Dąb	opałowy	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	30	16 i więcéj	17,0	2,5	4,8	.	.	
Sosna	"	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	160	11 i więcéj	71,2	3,9	4,7	.	.	
Leszczyna	użytkowa do grodzenia	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	6	.	
Karpina	użytkowa	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3	
Sosna	powałowaty	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	61	11 i więcéj	30	.	.	.	.	
	Razem	3461	200	.	.	.	956	.	.	.	.	.	.	251	.	143,5	14,5	19,7	6	3	Wierzcholki w latach zeszłych przez ubiegających się zabrane zostały.
Sosna	łaty	.	120	24	4	2,24	269	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1,2	.	.	.	
"	tyki	.	180	18	2,25	0,48	96	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	0,3	.	.	
Sosna	opałowa	.	.	.	.	.	.	6	24	18	43,09	259	3,5	.	.	2,9	1,4	0,8	.	.	
"	"	.	.	.	.	.	.	10	24	15	29,29	293	3,9	.	.	2,1	0,9	0,8	.	.	
"	"	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	220	6 i więcéj	41,3	3,5	6,4	.	.	
"	"	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	6,8	1,3	.	.	
Dąb	"	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	125	6 i więcéj	17,2	3,8	12,0	.	.	
Chróst	"	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3		
	Razem	.	300	.	.	.	365	16	.	.	.	552	7,4	345	.	63,5	17,6	22,5	3	.	

Приложенiе 3-е къ № 101-му.

Губернія . . . . . .

ВѢДОМОСТЬ

о сортировкѣ и оцѣнкѣ лѣса въ лѣсосѣкахъ на 18 . . годъ, въ оцѣненныхъ дачахъ . . . . . лѣсничества.

Составленная Лѣсничимъ при содѣйствіи Подлѣсничихъ.

Лѣсничій . . . . . .

Подлѣсничій . . . .

Наименованіе отражи	Участка		Названіе отдѣленія	Округа	Лѣсосѣки	Литера подраздѣленія	Номеръ по порядку	Порода лѣса	Подѣлочный сортъ	Постоянный лѣсной доходъ																												Непостоянный лѣсной доходъ			
										Подѣлочный лѣсъ																		Дровяной лѣсъ												
										большой						средній						малый						бревенный						полѣнный							
	литера	названіе		номеръ						количество штукъ	размѣръ: длина	размѣръ: средній діаметръ	объемъ: одной штуки	объемъ: всѣхъ штукъ	или саженей въ 75 куб. фут.	количество штукъ	размѣръ: длина	размѣръ: средній діаметръ	объемъ: одной штуки	объемъ: всѣхъ штукъ	или саженей въ 75 куб. фут	количество штукъ	размѣръ: длина	размѣръ: средній діаметръ	объемъ: одной штуки	объемъ: всѣхъ штукъ	или саженей въ 75 куб. фут.	количество штукъ	размѣръ: длина	размѣръ: средній діаметръ	объемъ: одной штуки	объемъ: всѣхъ штукъ	или саженей въ 75 куб. фут.	количество штукъ	поперечникъ въ толстомъ концѣ	полѣна	кругляка	сучья	хворостъ	смольнякъ	валежникъ во всемъ участкѣ
											футовъ	дюймовъ	кубическихъ футовъ				футовъ	дюймовъ	куб. фут.				футовъ	дюймовъ	кубич. футовъ				футовъ	дюймовъ	кубич. футовъ				дюймовъ	кубич. футовъ		саженей			
								Дубъ	строевой средній	.	.	.	.	.	.	8	32	14	34,23	274	3,7	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1,6	0,7	1,3	.	.	.
								Сосна	строевой весьма большой	5	48	20	105,28	526	7,0	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2 0	0,2	0,4	.	.	.
								„	строевой большой	30	42	18	75,40	2262	30,1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	10,0	1,1	2,6	.	.	.
								„	строевой средній	.	.	.	.	.	.	21	37	15	45,16	948	12,6	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3,9	0,7	0,9	.	.	.
								„	строевой малый	.	.	.	.	.	.	33	33	11	22,33	737	9,8	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2,6	1,0	0,9	.	.	.
			Домброва	II	.	.	1	„	стропила	.	.	.	.	.	.	150	29	8	10,01	1502	20,0	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	4,4	2,5	1,9	.	.	.
								„	жерди для колки	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	200	24	6	4,78	956	12,1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1,9	2,2	.	.	.
								Дубъ	дровяной	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	30	16 и болѣе	17,8	2,5	4,8	.	.	.
								Сосна	„	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	160	11 и болѣе	71,2	3,9	4,7	.	.	.
								Орѣшникъ	подѣлоч. для ограды	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	6	.	.
								Смоль-[redacted]	подѣлочный	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3	.
Пѣк-кие	А	Шамотулы	.	.	.	.	.	Сосна	дровяной	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	135
									итого	35	.	.	.	2788	37,1	212	.	.	.	3461	46,1	200	.	.	.	956	12,1	.	.	.	.	.	.	190	.	113,5	14,5	19,7	6		135
								Сосна	дровяной	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	6	24	18	43,09	259	-3,5	.	.	2,9	1,4	0,8	.	.	.
								„	„	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	10	24	15	29,29	293	3,9	.	.	2,1	0,9	0,8	.	.	.
								„	рѣшетины	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	120	24	4	2,24	269	4,9	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1,2	0,9	.	.	.
								„	[redacted]	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	180	18	2,25	0,48	96	1,7	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	0,3	.	.	.
			Каменки	III	.	а	2	„	дровяной	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	220	6 и болѣе	41,3	3,5	6,4	.		.
								„	„	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	6,8	1,3	.	.	.
								Дубъ	„	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	125	6 и болѣе	17,2	3,8	12,0	.	.	.
								Хворостъ	„	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3	.	.
									итого	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	300	.	.	.	365	6,6	16	.	.	.	552	7,4	345	.	63,5	17,6	22,5	3	.	.

Annex 3-ci do Nr. 101-go.

Gubernia . . . .

WYKAZ

rozgatunkowanego i oszacowanego drzewa w cięciach na rok 18.

lasów nieoszacowanych Leśnictwa . . . . .

Sporządzony przez Nadleśniczego przy pomocy Podleśnych

Nadleśniczy . . . .

Podleśny . . . .

Drzewo dochodu stałego — Użytkowe (wielkie, średnie)

Nazwisko straży	Obrębu Litera	Obrębu Nazwisko	Oddziału nazwisko	Okręgu Numer	Porębu Numer	Poddziału litera	Numer porządkowy cięcia	Rodzaj drzewa	Gatunek wyrobny	wielkie: Ilość sztuk	wielkie: Miara długości Stóp	wielkie: Miara średnicy zróżnicowanej Cali	wielkie: Miąższość jednej sztuki Stóp sześc.	wielkie: Miąższość wszystkich sztuk Stóp sześc.	wielkie: Czyli sążni po 75 stóp sześciennych	średnie: Ilość sztuk	średnie: Miara długości Stóp	średnie: Miara średnicy zrów. Cali	średnie: Miąższość jednej sztuki Stóp sześc.
Piękne	A	Szamotuły	Dąbrowa	II	.	.	1	Dąb	Budulec średni	.	.	.	.	.	.	8	32	14	[illegible]
								Sosna	Budulec extra wielki	5	48	20	105,28	526	7,0	.	.		.
								„	Budulec wielki	30	42	18	75,40	2262	30,1	.	.	.	.
								„	Budulec średni	.	.	.	.	.	.	21	37	15	[illegible]
								„	Budulec mały	.	.	.	.	.	.	33	33	11	[illegible]
								„	krokwie	.	.	.	.	.	.	150	29	8	[illegible]
								„	żerdzie do darcia	.	.	.	.	.	.	.	.		.
								Dąb	opałowy	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
								Sosna	„	.	.	.	.	.	.	.	.		.
								Leszczyna	użytkowa do grodzenia	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
								Karpina	użytkowa	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
								Sosna	opałowa	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
									Razem	35	.	.	.	2788	37,1	212	.	.	.
			Kamionki	III	.	a	2	Sosna	opałowa	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
								„	„	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
								Sosna	łaty	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
								„	tyki	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
								„	opałowa	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
								„	„	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
								Dąb	„	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
								Chrust	„	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
									Razem	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

Drzewo dochodu stałego — Użytkowe (średnie, małe), Opałowe (klocowe, polanowe); Drzewo dochodu niestałego

Rodzaj drzewa	Gatunek wyrobny	średnie: Miąższość wszystkich sztuk Stóp sześc.	średnie: Czyli sążni po 75 stóp sześciennych	małe: Ilość sztuk	małe: Miara długości Stóp	małe: Miara średnicy zrównanej Cali	małe: Miąższość jednej sztuki Stóp sześc.	małe: Miąższość wszystk. sztuk Stóp sześc.	małe: Czyli sążni po 75 stóp sześciennych	klocowe: Ilość sztuk	klocowe: Miara długości Stóp	klocowe: Miara średnicy zrów. Cali	klocowe: Miąższość jednej sztuki Stóp sześc.	klocowe: Miąższość wszystk. sztuk Stóp sześc.	klocowe: Czyli sążni po 75 stóp sześciennych	polanowe: Ilość sztuk	polanowe: średnica w grubym końcu od Cali	polanowe: szczapowe Sążni	polanowe: krąglakowe Sążni	niestałe: gałęziowe Sążni	niestałe: chrustowe Sążni	niestałe: karpowe Sążni	niestałe: powałowe w całym obrębie Sążni
Dąb	Budulec średni	274	3,7	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1,6	0,7	1,3	.	.	.
Sosna	Budulec extra wielki	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2,0	0,2	0,4	.		.
„	Budulec wielki	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	10,0	1,1	2,6	.	.	.
„	Budulec średni	948	12,6	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3,9	0,7	0,9	.	.	.
„	Budulec mały	737	9,8	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2,6	1,0	0,9	.	.	.
„	krokwie	1502	20,0	.			.		.	.	.	.	.	.	.	.	.	4,4	2,5	1,9	.	.	.
„	żerdzie do darcia	.	.	200	24	6	4,78	956	12,1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1,9	2,2	.	.	.
Dąb	opałowy	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	30	16 i więcej	17,8	2,5	4,8	.	.	.
Sosna	„	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	160	11 i więcej	71,2	3,9	4,7	.	.	.
Leszczyna	użytkowa do grodzenia	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	6	.	.
Karpina	użytkowa	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3	.
Sosna	opałowa	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	135
	Razem	3461	46,1	200	.	.	.	956	12,1	.	.	.	.	.	.	190	.	113,5	14,5	19,7	6	3	135
Sosna	opałowa	.	.	.	.	.	.	.	.	6	24	18	43,08	259	3,5	.	.	2,9	1,4	0,8	.	.	.
„	„	.	.	.	.	.	.	.	.	10	24	15	29,29	293	3,9	.	.	2,1	0,9	0,8	.	.	.
Sosna	łaty	.	.	120	24	4	2,24	269	4,9	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1,2	0,9	.	.	.
„	tyki	.	.	180	18	2,25	0,48	96	1,7	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	0,3	.	.	.
„	opałowa	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	220	6 i więcej	41,3	3,5	6,4	.	.	.
„	„	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	6,8	1,3	.	.	.
Dąb	„	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	125	6 i więcej	17,2	3,8	12,0	.	.	.
Chrust	„	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3	.	.
	Razem	.	.	300	.	.	.	365	6,6	16	.	.	.	552	7,4	345	.	63,5	17,[illegible]	22,5	3	.	.

Приложеніе 4-е къ № 101-му.

Губернія . . . . . .

СМѢТА РУБОКЪ

въ неоцѣненныхъ лѣсахъ . . . . лѣсничества
на 18 . . годъ.

Составленная Лѣсничимъ . . . .

Назначеніе и открытіе													Исчисленіе										Оцѣнка по таксѣ													
Наименованіе стражи	Участка			Названіе отдѣленія	Округа	Лѣсосѣки	Литера подраздѣленія	Рубки			Описаніе		Порода лѣса	Подѣлочный сортъ	Лѣса въ открытыхъ на слѣдующій 18 . . годъ лѣсосѣкахъ				Лѣса, оставшагося въ лѣсосѣкахъ, открытыхъ съ 18 . . г.				Расходы на обдѣлку					Стоимость лѣса								
	литера	названіе	родъ хозяйства		номеръ			номеръ по порядку	пространство		насажденія	способа рубки			подѣлочнаго		дровянаго саженъ		подѣлочнаго		дровянаго саженъ		съ	по		итого		за	по		въ лѣсосѣкахъ 18 . . года		въ лѣсосѣкахъ прошлыхъ годовъ		итого	
									морги	квадр. прентъ					количество штукъ	кубичес. футовъ	въ бревнахъ въ 75 кубич. футовъ	въ 108 кубич. фут. съ промежутками	количество штукъ	кубич. футовъ	въ бревнахъ въ 75 кубич. футовъ	въ 108 кубич. фут. съ промежутками		злот.	грош.	злот.	грош.		злот.	грош.	злот.	грош.	злот	грош.	злот.	грош.
Пѣнкве	А	Шамотулы	Высокоствольный (сосновый)	Домброва	II	.	.	1	56	120	Сосна 80—100-лѣтняя съ вершинами отчасти посредственно, отчасти плотно сомкнутыми, перемѣшанная съ одиночными старыми деревьями сосновыми и дубовыми отъ 120 до 180 лѣтъ и поросшая кустарниками орѣшника. Кромѣ того значительное количество валежника во всемъ округѣ.	Выбрать старыя деревья одного періода, немогущія простоять на корнѣ, вырубить заглушенный лѣсъ, не повреждая густоты насажденія, и истребить хворостъ. Убрать валежникъ во всемъ округѣ.	Дубъ	подѣлочный средній	8	274	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	кубич. футъ	.	10,2	93	5	.	.	93	5
													Сосна	подѣлочный большой	35	2788	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	8,0	743	14	.	.	743	14
													„	подѣлочный средній	204	3187	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	5,3	563	1	.	.	563	1
													„	подѣлочный малый	200	956	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2,7	86	1	.	.	86	1
													Дубъ	дровяной полѣнный	.	.	.	19,4	.	.	.	.	сажени	1	15	29	3	сажень	3	26	66	.	.	.	66	.
													„	кругляки	.	.	.	3,2	.	.	.	.	.	1	6	3	25	.	2	13	7	24	.	.	7	24
													„	сучья	.	.	.	6,1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	19	3	26	.	.	3	26
													Сосна	полѣна	.	.	.	124,1	.	.	.	30,0	.	1	6	184	28	.	3	10	413	20	100	.	513	20
													„	кругляки	.	.	.	11,3	.	.	.	1,8	.	1	.	12	3	.	.	27	21	14	3	12	24	26
													„	сучья	.	.	.	13,6	.	.	.	2,2	.	.	.	.	.	.	.	19	8	18	1	12	10	.
													Орѣшникъ	подѣлочный	.	.	.	6,0	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	19	3	24	.	.	3	24
													Смольнякъ	„	.	.	.	3,0	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	15	4	15	.	.	4	15
														итого	447	7250	.	186,7	.	.	.	34,0	.	.	.	229	29	.	.	.	2015	12	104	24	2120	6
				Каміонки	III	.	а	2	11	125	Сосна 30—50-лѣтняя плотно сомкнута, мѣстами перемѣшанная съ малорослымъ одиночнымъ дубнякомъ того же возраста, а мѣстами съ одиночными старыми сосновыми деревьями 120—150 лѣтъ, по большей части съ изсохшими вершинами, мѣстами же поросшая дубовымъ хворостнякомъ.	Выбрать осторожно старыя деревья, вырубить заглушенный лѣсъ, истребить малорослый дубнякъ и хворостъ.	Сосна	подѣлочный	600	365	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	кубич. футъ	.	2,7	32	26	.	.	32	26
													„	бревна	.	.	7,4	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	сажень	5	.	37	.	.	.	37	.
													Дубъ	полѣна	.	.	.	17,2	.	.	.	.	сажени	1	15	25	24	.	3	26	30	15	.	.	30	15
													„	кругляки	.	.	.	3,8	.	.	.	.	.	1	6	4	17	.	2	13	9	7	.	.	9	7
													„	сучья	.	.	.	12,0	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	19	7	18	.	.	7	18
													Сосна	полѣна	.	.	.	46,3	.	.	.	.	.	1	6	55	17	.	3	10	155	10	.	.	155	10
													„	кругляки	.	.	.	13,8	.	.	.	.	.	1		13	24	.	1	27	26	6	.	.	26	6
													„	сучья	.	.	.	10,5	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	19	6	20	.	.	6	20
													Хворостъ	дровяной	.	.	.	3,0	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	13	1	9	.	.	1	9
														итог	600	365	7,4	106,6	.	.	.	.	.	.	.	99	22	.	.	.	306	21	.	.	306	21

Annex 4-ty do Nr. 101-go.

Gubernia . . . .

WYKAZ CIĘĆ

w lasach nieoszacowanych Leśnictwa . . . .

na rok 18 . .

Sporządzony przez Nadleśniczego . . . .

Nazwisko straży	Obrębu: litera	Obrębu: Nazwisko	Obrębu: Rodzaj gospodarstwa	Oddziału nazwisko	Okręgu Numer	Porębu Numer	Poddziału litera	Numer porządkowy	Cięcia: Obszerność Morg.	Cięcia: Obszerność Prętów kwad.	Opisanie: Drzewostanu	Opisanie: Sposobu cięcia	Rodzaj drzewa	Gatunek wyrobu	Drzewa w cięciach na rok przyszły 18... założonych: użytkowego Ilość sztuk	użytkowego Stóp sześciennych	opałowego sążni w klocach po 75 stóp sześciennych	opałowego sążni po 108 stóp sześcien. z przestworami	Drzewa pozostałego w cięciach od roku 18... założonych: użytkowego Ilość sztuk	użytkowego Stóp sześciennych	opałowego sążni w klocach po 75 stóp sześciennych	opałowego sążni po 108 stóp sześciennych z przestworami	Koszta wyróbki: od	po zlp.	po gr.	w ogóle zlp.	w ogóle gr.	Wartość drzewa: za	po zlp.	po gr.	w cięciach roku 18.. zlp.	w cięciach roku 18.. gr.	w cięciach lat zeszłych zlp.	w cięciach lat zeszłych gr.	Łącznie zlp.	Łącznie gr.
Piękne	A	Szamotuły	Wysokopienne sosnowe	Dąbrowa	II	.	.	1	56	120	Sosna 80—100 letnia, po części średnio, po części dobrze zwarta, pojedynczym starodrzewem sosnowym i dębowym 120—180 letnim przetknięta i kępami leszczyny podrosła. Prócz tego znaczna ilość powałów w całym okręgu.	Wybrać starodrzew jednego okresu, na pniu wytrwać nie mogący, drzewo przytłumione wyciąć bez przerwania zwartości, chrust wytępić. Powały w całym okręgu uprzątnąć.	Dąb	użytkowe średnie	8	274	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	stopę sześc.	.	10,2	93	5	.		93	5
													Sosna	użytkowe wielkie	35	2788	.	.	.	.	.		.	.	.	.	.	"	.	8,0	743	14	.	.	743	4
													"	użytkowe średnie	204	3187	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	"	.	5,3	563	1	.	.	563	1
													"	użytkowe małe	200	956	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	"	.	2,7	86	1	.	.	86	1
													Dąb	opałowe szczapowe	.	.	.	19,4	.	.	.	.	sążnia	1	15	29	3	sążeń	3	26	66	.	.	.	66	.
													"	krąglakowe	.	.	.	3,2	.	.	.	.	"	1	6	3	25	"	2	13	7	24	.	.	7	24
													"	gałęziowe	.	.	.	6,1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	"	.	19	3	26		.	3	26
													Sosna	szczapowe	.	.	.	124,1	.	.	.	30,0	sążnia	1	6	184	28	"	3	10	413	20	100	.	513	20
													"	krąglakowe	.	.	.	11,3	.	.	.	1,8	"	1	.	12	3	"	1	27	21	14	3	12	24	26
													"	gałęziowe	.	.	.	13,6	.	.	.	2,2	.	.	.	.	.	"	.	19	8	18	1	12	10	.
													Leszczyna	użytkowe	.	.	.	6,0	.	.	.	.	.	.	.	.	.	"	.	19	3	24	.	.	3	24
													Karpina	użytkowe	.	.	.	3,0	.	.	.	.	.	.	.	.	.	"	1	15	4	15	.	.	4	15
														Razem	447	7250	.	186,7	.	.	.	34,0	.	.	.	229	29	.	.	.	2015	12	104	24	2120	6
				Kamionki	III	.	a	2	11	125	Sosna 30—50 letnia, dobrze zwarta, miejscami tegoż wieku dębiną karłowatą pojedynczą i gdzie niegdzie pojedynczym starodrzewem sosnowym, po większej części w wierzchołkach uschłym 120—150 letnim przetknięta, miejscami zaś chrustem dębowym podrosła	Wybrać z ostrożnością starodrzew, wyciąć drzewo przytłumione, oraz wytępić dębinę karłowatą i chrust.	Sosna	użytkowe małe	300	365	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	stopę sześc.	.	2,7	32	26	.	.	32	26
													"	browarki	.	.	7,4	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	sążeń	5	.	37	.		.	37	.
													Dąb	szczapowe	.	.	.	17,2	.	.	.	.	sążnia	1	15	25	24	"	3	26	30	15	.	.	30	15
													"	krąglakowe	.	.	.	3,8	.	.	.	.	"	1	6	4	17	"	2	13	9	7	.	.	9	7
													"	gałęziowe	.	.	.	12,0	.	.	.	.	.	.	.	.	.	"	.	19	7	18	.	.	7	18
													Sosna	szczapowe	.	.	.	46,3	.	.	.	.	sążnia	1	6	55	17	"	3	10	155	10	.	.	155	10
													"	krąglakowe	.	.	.	13,8	.	.	.	.	"	1	.	13	24	"	1	27	26	6	.	.	26	6
													"	gałęziowe	.	.	.	10,5	.	.	.	.	.	.	.	.	.	"	.	19	6	20	.	.	6	20
													Chrust	opałowe	.	.	.	3,0	.	.	.	.	.	.	.	.	.	"	.	13	1	9	.	.	1	9
														Razem	300	365	7,4	106,6	.	.	.	.	.	.	.	99	22	.	.	.	306	21	.	.	306	21

Приложеніе 5-е къ № 101-му.

Губернія . . . . . .

СМѢТА РУБОКЪ

въ оцѣненныхъ лѣсахъ . . . . лѣсничества

на 18 . . годъ.

Составленная Лѣсничимъ . . . .

Наименованіе стражи	Участка: литера	Участка: названіе и родъ хозяйства	Участка: контроль постояннаго лѣснаго дохода: подлежитъ къ вырубкѣ (саженей)	Участка: контроль постояннаго лѣснаго дохода: вырублено болѣе (саженей)	Названіе отдѣленія	Округа номеръ	Лѣсосѣки номеръ	Литера подраздѣленія	Рубки: номеръ по порядку	Рубки: пространство моргп	Рубки: пространство квадр. пренты	Описаніе насажденія	Описаніе способа рубки	Порода лѣса	Подѣлочный сортъ	Исчисленіе постояннаго лѣснаго дохода: подѣлочнаго: количество штукъ	подѣлочнаго: кубическихъ футовъ	дровянаго: въ бревнахъ (саженей)	дровянаго: въ полѣнахъ (саженей)	дровянаго: кругликовъ (саженей)	итого (саженей)	непостояннаго лѣснаго дохода: сучьевъ (саженей)	хвороста (саженей)	смольняка (саженей)	валежника (саженей)	итого (саженей)	Оцѣнка: расходовъ на отдѣлку: съ	по: злот.	по: грош.	итого: злот.	итого: грош.	стоимости лѣса: за	по: злот.	по: грош.	итого: злот.	итого: грош.	А всего въ участкѣ постояннаго лѣснаго дохода
Пѣнкне	А	Шамотулы Хозяйство высокоствольное сосновое, съ оборотомъ рубки въ 120 лѣтъ	320		Домброва	II	.	.	1	56	120	Сосна 80—100-лѣтняя съ вершинами отчасти посредственно, отчасти плотно сомкнутыми, перемѣшанная съ одиночными старыми деревьями, сосновыми и дубовыми отъ 120 до 180 лѣтъ и поросшая кустами орѣшника.	Выбрать старыя деревья одного періода, немогущія простоять на корнѣ, вырубить заглушенный лѣсъ безъ поврежденія густоты, и истребить хворостъ.	Дубъ	подѣлочный средній	8	274	.	.	.	3,7	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	кубич. фут.	.	10,2	93	5	318,4
														Сосна	подѣлочный большой	35	2788	.	.	.	37,1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	„		8,0	743	14	
														„	подѣлочный средній	04	3187	.	.	.	42,4	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	„	.	5,5	563	1	
														„	подѣлочный большой	00	956	.	.	.	12,1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	„	.	2,7	86	1	
														Дубъ	дровяный	.	.	.	19,4	.	19,4	.	.	.	.	.	саж.	1	15	29	3	сажень	3	26	66	.	
														„	„	.	.	.	.	3,2	3,2	.	.	.	.	.	„	1	6	3	25	„	2	13	7	24	
														Сосна	„	.	.	.	94,1	.	94,1	.	.	.	.	.	„	1	6	112	27	„	3	10	313	20	
														„	„	.	.	.	.	11,3	11,3	.	.	.	.	.	„	1	.	11	9	„	1	27	21	14	
														Дубъ	„	.	.	.	.	.	.	6,1	.	.	.	.	.	.	.	.		„	.	19	3	26	
														Сосна	„	.	.	.	.	.	.	13,6	.	.	.	.	.	.	.	.	.	„	.	19	8	18	
														Орѣшникъ	подѣлочный	.	.	.	.	.	.	.	6	.	.	.	.	.	.	.	.	„	.	19	3	24	
														Смольнякъ	„	.	.	.	.	.	.	.	.	3	.	.	.	.	.	.	.	„	1	15	4	15	
														Сосна	валежникъ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	135	135,0	.	.	.	.	.	„	1	20	225	.	
															итого	47	7250	.	113,5	14,5	223,3	19,7	6	3	135	163,7	.	.	.	157	4	.	.	.	2140	12	
					Каміонки	III	.	а	2	11	125	Сосна 30—50-лѣтняя, плотно сомкнутая, перемешанная мѣстами малорослымъ одиночнымъ дубнякомъ и мѣстами съ одиночными старыми сосновыми деревьями 120—150 лѣтъ, по большей части съ посохшими вершинами, лѣсная площадь мѣстами поросшая дубовымъ хворостнякомъ.	Выбрать осторожно старый лѣсъ, вырубить заглушенныя деревья и истребить малорослый дубнякъ и хворостъ	Сосна	подѣлочный бревенный	00	365	.	.	.	6,6	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	кубич. фут.	.	2,7	32	26	
														„		.	.	7,4	.	.	7,4	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	сажень	5	.	37	.	
														Дубъ	дровяный	.	.	.	17,2	.	17,2	.	.	.	.	.	саж	1	15	25	24	„	3	26	30	15	
														„	„	.	.	.	.	3,8	3,8	.	.	.	.	.	„	1	6	4	17	„	2	13	9	7	
														Сосна	„	.	.	.	46,3	.	46,3	.	.	.	.	.	„	1	6	55	17	„	3	10	155	10	
														„	„	.	.	.	.	13,8	13,8	.	.	.	.	.	„	1	.	13	24	„	1	27	26	6	
														Дубъ	„	.	.	.	.	.	.	12,0	.	.	.	12,0	.	.	.	.	.	„	.	19	7	18	
														Сосна	„	.	.	.	.	.	.	10,5	.	.	.	10,5	.	.	.	.	.	„	.	19	6	20	
														Хворостъ	„	.	.	.	.	.	.	.	3	.	.	3,0		.	.	.	.	„	.	13	1	9	
															итого	300	365	7,4	63,5	17,6	95,1	22,5	3	.	.	25,5	.	.	.	99	22	.	.	.	306	21	

Annex 5-ty do Nr. 101-go.

Gubernia . . . .

WYKAZ CIĘĆ

w lasach oszacowanych leśnictwa . . . .

na rok 18 . .

Sporządzony przez Nadleśniczego . . . .

Naznaczenie i założenie														Oszacowanie												Ocenienie										Ogół w obrębie drzewa dochodu stałego
Nazwisko straży	Litera	Obrębu			Oddziału nazwisko	Okręgu	Porębu	Poddziału litera	Numer porządkowy	Cięcia		Opisanie		Rodzaj drzewa	Gatunek wyrobu	Drzewa dochodu stałego					Drzewa dochodu niestałego					Kosztów wyróbki					Wartość drzewa					
		Nazwisko i rodzaj gospodarstwa	Kontrolla drzewa dochodu stał.							Obszerność		Drzewostanu	Sposób cięcia			użytkowego	opałowego			Ogół	gałęziowego	chrustowego	karpowego	powałowego	ogółem	od	po		w ogóle		za	po		w ogóle		
			przypada do cięcia	nadcięto		Numer	Numer			Morg. polsk.	Prętów kwad.					Stóp sześciennych	w klocach	szczapowego	krąglakowego								złp.	gr.	złp.	gr.		złp.	gr.	złp.	gr.	
			Sążni														Sążni																			
Piękne	A	Szamotuły gospodarstwo wysokopienne sosnowe, w kolei lat 120.	320	.	Dąbrowa	II		.	1	56	120	Sosna 80—100 letnia, po części średnio, po części dobrze zwarta pojedynczym starodrzewem sosnowym i dębowym, 120—180 letnim przetknięta, i kępami leszczyny podrosła.	Wybrać starodrzew jednego okresu,na pniu wytrwać nie mogący, drzewo przytłumione wyciąć, bez przerwania zwarcia, chrust wytępić.	Dąb	użyt… śred…	274	.	.	.	3,7	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	stopę sześc.	.	10,2	93	5	
														Sosna	użyt… wiel…	2788	.	.	.	37,1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	,,	.	8,0	743	14	
														,,	użyt… śred…	3187	.	.	.	42,4	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	,,	.	5,5	563	1	
														,,	użyt… m…	956	.	.	.	12,1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	,,	.	2,7	86	1	
														Dąb	opał…	.	.	19,4	.	19,4	.	.	.	.	.	sążnia	1	15	29	3	sążeń	3	26	66	.	
														,,		.	.	.	3,2	3,2	.	.	.	.	.	,,	1	6	3	25	,,	2	13	7	24	
														Sosna		.	.	94,1	.	94,1	.	.	.	.	.	,,	1	6	112	27	,,	3	10	313	20	
														,,		.	.	.	11,3	11,3	.	.	.	.	.	,,	1	.	11	9	,,	1	27	21	14	
														Dąb		.	.	.	.	.	6,1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	,,	.	19	3	26	
														Sosna		.	.	.	.	.	13,6	.	.	.	.	.	.	.	.	.	,,	.	19	8	18	
														Leszczyna	użyt…	.	.	.	.	.	.	6	.	.	.	.	.	.	.	.	,,	.	19	3	24	
														Karpina	,,	.	.	.	.	.	.	.	3	.	.	.	.	.	.	.	,,	1	15	4	15	318,4
														Sosna	pował…	.	.	.	.	.	.	.	.	135	135,0	.	.	.	.	.	,,	1	20	225	.	
															Raz…	7250	.	113,5	14,5	223,3	19,7	6	3	135	163,7	.	.	.	157	4	.	.	—.	2140	12	
					Kamionki	III	.	a	2	11	125	Sosna 30-50 letnia dobrze zwarta, miejscami tego wieku dębiną karłowatą pojedynczą i gdzie niegdzie pojedynczym starodrzewem sosnowym, po większéj części w wierzchołkach uschłym 120—150 letnim przetknięta, miejscami zaś chrustem dębowym podrosła.	Wybrać z ostrożnością starodrzew, wyciąć drzewo przytłumione, oraz wytępic dębinę karłowatą i chrusty	Sosna	użyt…	365	.	.	.	6,6	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	stopę sześc.	.	2,7	32	26	
														,,	brow…	.	7,4	.	.	7,4	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	sążeń	5	.	37	.	
														Dąb	opał…	.	.	17,2	.	17,2	.	.	.	.	.	sążnia	1	15	25	24	,,	3	26	30	15	
														,,		.	.	.	3,8	3,8	.	.	.	.	.	,,	1	6	4	17	,,	2	13	9	7	
														Sosna		.	.	46,3	.	46,3	.	.	.	.	.	,,	1	6	55	17	,,	3	10	155	10	
														,,		.	.	.	13,8	13,8	.	.	.	.	.	,,	1	.	13	24	,,	1	27	26	6	
														Dąb		.	.	.	.	.	12,0	.	.	.	12,0	.	.	.	.	.	,,	.	19	7	18	
														Sosna		.	.	.	.	.	10,5	.	.	.	10,5	.	.	.	.	.	,,	.	19	6	20	
														Chrust		.	.	.	.	.	.	3	.	.	3,0	.	.	.	.	.	,,	.	13	1	9	
															Raz…	365	7,4	63,5	17,6	95,1	22,5	3	.	.	25,5	.	.	.	99	22	.	.	.	306	21	

Приложеніе 6-е къ № 101-му.

Губернія . . . .

Лѣсничество . . . . . .

МАТЕРІАЛЬНЫЙ СЧЕТЪ.

Участокъ . . . . Лѣсъ . . . .

Приходъ дерева	Порода лѣса	Подѣлочный									Дровяной							
		большой			средній			малый			въ бревнахъ		въ полѣ- [illegible]					
		количество штукъ	кубическихъ футовъ	или саженей въ 75 куб. фут.	количество штукъ	кубическихъ футовъ	или саженей въ 75 куб. фут.	количество штукъ	кубическихъ футовъ	или саженей въ 75 куб. фут.	количество штукъ	или саженей въ 75 куб. фут.	полѣна	кругляки	сучья	хворостъ	смольякъ	валежникъ
													саженей					
Январь.																		
1) Остатокъ въ лѣсосѣкахъ минувшихъ годовъ: а) въ лѣсосѣкѣ 1838 г.	Сосна	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	240	100	50	.	.	.
б) " " 1839 г.	"	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	260	.	60	.	.	
	Береза	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	20	6	2	.		
2) Запасъ въ лѣсосѣкѣ текущаго 1840 года: по утвержденной смѣтѣ рубокъ 1840 года	Сосна	110	8234	.	100	4074	.	.	.	.	589	650	436	150	70	.	.	
	Дубъ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	80	30	10	.	.	.
	Береза	.	.	.	.	.	.	20	159	.	.	.	5	3	.	.		
3) Излишекъ, оказавшійся по обдѣлкѣ: въ лѣсосѣкѣ 1838 г., по контролю заготовленныхъ саженей	Сосна	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	10	3	.	.		.
итого въ Январѣ .	.	110	8234	.	100	4074	.	20	159	.	589	650	1051	291	192	.	.	.
Февраль.																		
1) Остатокъ: а) въ лѣсосѣкѣ 1838 г., вмѣстѣ съ излишкомъ по заготовленіи саженей,	Сосна	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	160	83	50	.	.	.
б) въ лѣсосѣкѣ 1839 г.	"	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	256¾	.	60	.	.	.
	Береза	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	14	3½	2	.	.	.
	Сосна	84	6714	.	85	3465	.	.	.	.	.	.	436	150	70	.	.	.
2) Запасъ въ лѣсосѣкѣ текущаго года . .	Дубъ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	79¼	30	10	.	.	.
	Береза	.	.	.	.	.	.	20	159	.	.	.	5	3	.	.	.	.

Литера . . . .

Расходъ дерева	Изъ лѣсосѣкъ		Порода лѣса	Подѣлочный									Дровяной							
	прежнихъ	текущихъ		большой			средній			малый			въ бревнахъ [illegible]		въ полѣнахъ					
				количество штукъ	кубическихъ футовъ	или саженей въ 75 куб. фут.	количество штукъ	кубическихъ футовъ	или саженей въ 75 куб. фут.	количество штукъ	кубическихъ футовъ	или саженей въ 75 куб. фут.	количество штукъ	или саженей въ 75 куб. фут.	полѣна	кругляки	сучья	хворостъ	смольякъ	валежникъ
	годъ														саженей					
Январь																				
По ассигновкѣ № 9	.	1840	Сосна	.	.	.	.	.	.	.	.	.	230	195	.	.	.	.	.	.
" " " 21	1838	.	"	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	10	2	.	.	.	.
" " "	1838	.	"	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	6	.	.	.	.	.
" " "	1838	.	"	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	24	8	.	.	.	.
" " "	.	1840	"	26	1520	.	15	609	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
" " "	.	1840	"	.	.	.	.	.	.	.	.	.	359	455	.	.	.	.	.	.
" " "	1838	.	Береза	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	6	1	.	.	.	.
" " "	1838	.	Сосна	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	50	10	.	.	.	.
По журналу самовольныхъ порубокъ, статьи 6, 10, 20 и пр.	1839	.	Сосна	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3¼	.	.	.	.	.
" " статья	1839	.	Береза	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	½	.	.	.	.
" " "	.	1840	Дубъ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	¾	.	.	.	.	.
итого въ Январѣ		.	.	26	1520	.	15	609	.	.	.	.	589	650	100	21½	.	.	.	.
то есть:																				
изъ лѣсосѣки 1838 г.	.	.	Сосна	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
" " 1839 "	.	.	"	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
" " 1839 "	.	.	Береза	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	50	10½	.	.	.	.
" " 1840 }	.	.	Сосна	26	1520	.	15	609	.	.	.	.	589	650	49¼	11	.	.	.	.
	.	.	Дубъ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	¾	.	.	.	.	.
Февраль.																				
По ассигновкѣ № и т. д.	1838	.	-	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	6	.	.	.	.

Annex 6-ty do Nr. 101-go.

Gubernia . . . .

Leśnictwo . . . .

OBRACHUNEK MATERYALNY.

Obręb . . . . Las . . . .

Przychód drzewa	Rodzaj drzewa	Użytkowe: wielkie – Ilość sztuk	wielkie – Stóp sześciennych	wielkie – Czyli sążni po 75 stóp sześc.	średnie – Ilość sztuk	średnie – Stóp sześciennych	średnie – Czyli sążni po 75 stóp sześc.	małe – Ilość sztuk	małe – Stóp sześciennych	małe – Czyli sążni po 75 stóp sześc.	Opałowe: w klocach – Ilość sztuk	w klocach – Czyli sążni po 75 stóp sześc.	w polanach – szczapowe (Sążni)	w polanach – krąglakowe (Sążni)	gałęziowe (Sążni)	chrustowe (Sążni)	karpowe (Sążni)	powałowe (Sążni)
Miesiąc Styczeń.																		
1) Pozostałość w cięciach lat upłynionych:																		
a) w cięciu z r. 1838	Sosna												240	100	50			
b) w cięciu z r. 1839	"												260		60			
	Brzoza												20	5	2			
2) Zapas cięcia z roku bieżącego 1840. Podług zatwierdzonego wykazu cięc na r. 1840	Sosna	110	8234		100	4074					589	650	436	150	70			
	Dąb												80	30	10			
	Brzoza							20	159				5	3				
3) Przewyżka pozyskana przez wyróbkę sążni w cięciu roku 1838 podług kontrolli wystawionych sążni	Sosna												10	3				
Ogół w Styczniu		110	8234		100	4074		20	159		589	650	1051	291	192			
Miesiąc Luty.																		
1) Pozostałość:																		
a) w cięciu roku 1838 łącznie z plusem z wyróbki sążni . .	Sosna												160	83	50			
b) w cięciu r. 1839	Sosna												256 3/4		60			
	Brzoza												14	3 1/2	2			
2) Zapas cięcia roku bieżącego 1840 . . .	Sosna	84	6714		85	3465							436	150	70			
	Dąb												79 1/4	30	10			
	Brzoza							20	159				5	3				

Litera . . . .

Rozchód drzewa	Cięcia zaległego (Rok)	Cięcia bieżącego (Rok)	Rodzaj drzewa	Użytkowe: wielkie – Ilość sztuk	wielkie – Stóp sześciennych	wielkie – Czyli sążni po 75 stóp sześc.	średnie – Ilość sztuk	średnie – Stóp sześciennych	średnie – Czyli sążni po 75 stóp sześc.	małe – Ilość sztuk	małe – Stóp sześciennych	małe – Czyli sążni po 75 stóp sześc.	Opałowe: w klocach – Ilość sztuk	w klocach – Czyli sążni po 75 stóp sześc.	w polanach – szczapowe (Sążni)	w polanach – krąglakowe (Sążni)	gałęziowe (Sążni)	chrustowe (Sążni)	karpowe (Sążni)	powałowe (Sążni)
Miesiąc Styczeń.																				
Podług assygnac. N. 9		1840	Sosna										230	195						
" " " 21	1838		"												10	2				
" " "	1838		"												6					
" " "	1838		"												24	8				
" " "		1840	"	26	1520		15	609												
" " "		1840	"										359	455						
" " "	1838		Brzoza												6	1				
" " "	1838		Sosna												50	10				
Podług dziennika defraudacyjnego pozycyi 6,10, 20 etc.	1839		Sosna												3 1/4					
" " poz. . . .	1839		Brzoza													1/2				
" " poz. . . .		1840	Dąb												3/4					
Ogół w Styczniu				26	1520		15	609					589	650	100	21 1/2				
to jest:																				
z cięcia r. 1838			Sosna																	
" r. 1839			"																	
" r. 1839			Brzoza												50	10 1/2				
" r. 1840 {			Sosna	26	1520		15	609					589	650	49 1/4	11				
			Dąb												3/4					
Miesiąc Luty.																				
Podług assygnac. N. i t. d.	1838																			

Приложеніе 7-е къ № 101-му.

Губернія . . . .
Лѣсничество . . . . .
Стража . . . .

КОНТРОЛЬ
заготовленныхъ саженей на 18 . . годъ.

Веденный Подлѣсничимъ . . . .

Наименованіе стражи	Участка: названіе	Участка: литера	Хозяйственнаго округа номеръ	Лѣсосѣки номеръ	Литера подраздѣленія	Порода лѣса	Исчисленіе дровяного лѣса: въ лѣсосѣкѣ, открытой въ 18.. году: въ полѣнахъ, саженей	кругляковъ, саженей	сучьевъ, саженей	Исчисленіе дровяного лѣса: оставшагося въ лѣсосѣкѣ 18.. года: въ полѣнахъ, саженей	кругляковъ, саженей	сучьевъ, саженей	Расходы на обдѣлку: съ одной сажени, злот.	съ одной сажени, грош.	итого, злот.	итого, грош.	Примѣчанія.
Пѣники	Шамотулы	А	III	.	.	Дубъ	19,4	.	.	.	.	.	1	15	29	3	Послѣ обдѣлки оказалось болѣе саженей:
						„	.	3,2	.	.	.	.	1	6	3	25	дубовыхъ полѣнныхъ саж. 2,6,
						Сосна	94,1	.	.	.	.	.	1	6	112	27	„ кругляковъ „ 0,8,
						„	.	11,3	.	.	.	.	1	.	11	9	
						итого	113,5	14,5	.	.	.	.	.	.	157	4	сосновыхъ полѣнныхъ „ 4,9,
			Прибавляя оказавшійся послѣ обдѣлки излишекъ														„ кругляковъ „ 0,7.
						Дубъ	2,6	.	.	.	.	.	1	15	3	27	
						„	.	0,8	.	.	.	.	1	6	.	28	
						Сосна	4,9	.	.	.	.	.	1	6	5	8	
						„	.	0,7	.	.	.	.	1	.	.	21	
						а всего	121	16	.	.	.	.	.	.	167	28	

Для заготовленія этихъ саженей употреблено слѣдующихъ рабочихъ:

По номеру: квитанціонной книги	По номеру: контроля свидѣтельствъ о заработкахъ	Во время съ . . . по . . .	Рабочаго: имя и фамилія	Рабочаго: мѣсто жительства	Уложилъ саженей: порода лѣса	Уложилъ саженей: полѣнныхъ	Уложилъ саженей: кругляковъ	Уложилъ саженей: сучьевъ	Затѣмъ: отбылъ повинность, злот.	Затѣмъ: отбылъ повинность, грош.	Затѣмъ: заработалъ, злот.	Затѣмъ: заработалъ, грош.	Примѣчанія.

7-my Annex do Nr. 101-go.

Gubernia . . . .

Leśnictwo . . . .

Straż . . . .

KONTROLLA

wystawionych sążni na rok 18 . .

Utrzymywana przez Podleśnego . . . .

Nazwisko straży	Obrębu		Okręgu gospodarskiego	Porębu	Poddziału litera	Rodzaj drzewa	Oszacowanie drzewa opałowego						Koszta wyróbki				Uwagi
	Nazwisko	Litera					w cięciu na rok 18.. założoném			pozostałego w cięciu roku 18..			od jednego sążnia		w ogóle		
							szczapowego	kraglakowego	gałęziowego	szczapowego	karpowego	gałęziowego					
			Numer				Sążni			Sążni			Złp.	gr.	Złp.	gr.	
						Dąb	19,4	.	.	.	.	.	1	15	29	3	Przez wyróbkę pozyskano więcéj sążni:
						„	.	3,2	.	.	.	.	1	6	3	25	Dębowych, szczapowych sążni 2,6
						Sosna	94,1	.	.	.	.	.	1	6	112	27	„ kraglakow. „ 0,8
						„	.	11,3	.	.	.	.	1	.	11	9	Sosnowych szczapowych 4,9
Piękne	Szamotuły	A	III	.	.	Razem	113,5	14,5		.	.	.	.	.	157	4	„ kraglakowych 0,7
		Dodawszy otrzymaną przez wyróbkę przewyżkę															
						Dąb	2,6	.	.	.	.	.	1	15	3	27	
						„	.	0,8	.	.	.	.	1	6	.	28	
						Sosna	4,9	.	.	.	.	.	1	6	5	8	
						„	.	0,7	.	.	.	.	1	.	.	21	
						Ogół	121	16	.	.	.	.	.	.	167	28	

W celu wystawienia powyższych sążni, użyto robotników następujących:

Podług Nr.		w czasie od.... do....	Robotnika		Wystawił sążni				zatem				Uwagi
Kwitaryusza	Kontrolli świadectw zarobkowych		Nazwisko i imię	Rodzaj drzewa	Rodzaj drzewa	szczapowych	kraglakowych	gałęziowych	odrobił		zarobił		
									Złp.	gr.	Złp.	gr.	

Приложеніе 8-е къ № 101-му.

Губернія . . . . . .
Лѣсничество . . . . .
Стража . . . .

КОНТРОЛЬ

изделной повинности на 18 . . годъ.

. . . . Губернское Правленіе удостовѣряетъ, что настоящій контроль, служащій Подлѣсничему . . . . . . стражи въ . . . . . . лѣсничествѣ, состоитъ изъ . . . прошнурованныхъ и припечатанныхъ листовъ.

. . . . дня, ... мѣсяца, 18 . . года.

Гражданскій Губернаторъ . . . .
Генеральный Секретарь . . . .
Лѣсной Ассесоръ . . . .

Веденный Подлѣсничимъ . . . .

Номеръ по порядку	Рабочаго		Долженъ отработать				Въ счетъ этого отработалъ						Осталось въ недоимкѣ на 18.. годъ		Примѣчанія
	имя и фамилія	мѣсто жительства	на основаніи	за	на сумму денегъ		по квитанціонной книгѣ		на сумму		итого въ исходѣ 18.. года				
					злот.	грош.	злот.	грош.	злот.	грош.	злот.	грош.	злот.	грош.	

8-my Annex do Nr. 101-go.

Gubernia . . . . . .

Leśnictwo . . . .

Straż . . . .

KONTROLLA ROBOCIZNY

na rok 18 . .

Rząd Gubernialny . . . .

Kontrolla niniejsza osznurowana i opieczętowana, Podleśnemu straży . . . . w leśnictwie . . . . . służąca, składa się z kart. . . w . . . . . dnia . . . . . mca . . . . 18 . .

Gubernator Cywilny

Sekretarz Jeneralny

Assessor Nadleśny

Utrzymywana przez Podleśnego . . .

Numer porządkowy	Robotnika		Winien odrobić				Na to odrobił						Zaległa na rok przyszły 18 . .		Uwagi
	Nazwisko i imię	Miejsce zamieszkania	podług	za	Ilość pieniężną		podług kwitaryusza		Ilość pieniężną		Razem na końcu roku 18. .				
					złp.	gr.	złp.	gr.	złp.	gr.	złp.	gr.	złp.	gr.	

Приложеніе 9-е къ № 101-му.

Губернія . . . .
Лѣсничество . . . . .
Стража . . . .

КОНТРОЛЬ

свидѣтельствъ о заработкахъ на 18 . . годъ.

. . . . Губернское Правленіе удостовѣряетъ, что настоящій контроль, служащій Подлѣсничему . . . . . стражи, въ . . . . . . лѣсничествѣ, заключаетъ въ себѣ . . . прошнурованныхъ и припечатанныхъ листовъ.

. . . ., . . дня, ... мѣсяца, 18 . . года.

Гражданскій Губернаторъ . . . . . .

Генеральный Секретарь . . . .

Лѣсной Ассесоръ . . . .

Лѣсничество . . . . .
Стража . . . . . .
Участокъ . . . . . .

Номеръ по порядку свидѣтельства . . .
" вѣдомости обработкамъ . . .
" лѣсосѣки . . .

Работникъ по найму . . . .
исполнилъ въ теченіи недѣли, съ . . по . . .
18 . . года, слѣдующія лѣсныя работы, за что
причитается ему плата:

Родъ саженей	За одну сажень						За одинъ день						Итого	
	полѣнныхъ дровъ		кругляковъ		сучьевъ		съ пароконнымъ возомъ		съ одноконнымъ возомъ		пѣшій			
	злот.	грош.	злот.	грош.	злот.	грош.	злот.	грош.	злот.	грош.	злот.	грош.	злот.	грош.
а всего														

(прописью) злотыхъ . . . .
Въ N, ... дня, . . . мѣсяца, 18.. года.

Подлѣсничій . . . . . .

Настоящее заработное свидѣтельство получилъ
Въ N, ... дня, . . . мѣсяца, 18.. года

Наемный работникъ . . . . . .

Контроль свидѣтельствъ о заработкахъ.

Лѣсничество . . . . .
Стража . . . .
Участокъ . . . . . .

Номеръ по порядку свидѣтельства . . .
" вѣдомости обработкамъ . . . .
" лѣсосѣки . . .

Работникъ по найму . . . .
исполнилъ въ теченіи недѣли, съ . . по . . .
18 . . года, слѣдующія лѣсныя работы, за что
причитается ему плата:

Родъ саженей	За одну сажень						За одинъ день						Итого	
	полѣнныхъ дровъ		кругляковъ		сучьевъ		съ пароконнымъ возомъ		съ одноконнымъ возомъ		пѣшій			
	злот.	грош.	злот.	грош.	злот.	грош.	злот.	грош.	злот.	грош.	злот.	грош.	злот.	грош.
а всего														

(прописью) злотыхъ . . . .
въ чемъ свидѣтельствую.
Въ N, ... дня, ... мѣсяца, 18.. года.

Подлѣсничій . . . . . .

Деньги эти . . . . злотыхъ
получилъ, въ чемъ росписуюсь.

Наемный работникъ . . . .

9-ty Annex do Nr. 101-go.

Gubernia . . . .

Leśnictwo . . . .

Straż . . . .

KONTROLLA

świadectw zarobkowych na rok 18 . .

Rząd Gubernialny . . . .

Kontrolla niniejsza osznurowana i opieczętowana, Podleśnemu straży. . . . w leśnictwie . . . . . służąca, składa się z kart . . . w . . . . . dnia . . . . . mca . . . . 18 . . r.

Gubernator Cywilny

Assessor Nadleśniczy

Sekretarz Jeneralny

Leśnictwo . . . . . .
Straż . . . .
Obręb . . . .

Numer kolejny świadectwa
„ wykazu upraw
„ cięcia
Najemnik . . . . . z . . . . . .
wykonał w tygodniu od . . do . . . . . .
r. 18 . . następne roboty leśne, za co przypada mu należność

Rodzaj sążni	Od jednego sążnia						za jeden dzień						Razem	
	szczapowego		krąglakowego		gałęziowego		2-sprzężajny		1-sprzężajny		pieszy			
	złp.	gr.	złp.	gr.	złp.	gr.	złp.	gr.	złp.	gr.	złp.	gr.	złp.	gr.
Razem														

wyraźnie złp. . . . .
w . . . . . d. . . . . . . mca . . . . 18 . .

Podleśny

Świadectwo zarobku tego odebrałem.

w . . . . . d. . . . mca . . . 18 . . .

Najemnik

Kontrolla świadectw zarobkowych

Leśnictwo . . . .
Straż . . . .
Obręb . . . . . .

Numer kolejny świadectwa
„ wykazu upraw
„ cięcia
Najemnik . . . z . . . . . .
wykonał w tygodniu od . . . . do . . .
18 . . następne roboty leśne, za co przypada mu należytość

Rodzaj sążni	Od jednego sążnia						za jeden dzień						Razem	
	szczapowego		krąglakowego		gałęziowego		2-sprzężajny		1-sprzężajny		pieszy			
	złp.	gr.	złp.	gr.	złp.	gr.	złp.	gr.	złp.	gr.	złp.	gr.	złp.	gr.
Razem														

wyraźnie złp. . . . .
co niniejszym poświadczam.
w . . . . . d. . . . . . mca . . . . 18 . .

Podleśny

Powyższą należytość złp. . . . .
odebrałem, i z nich kwituję.

Najemnik

Приложеніе 10-е къ № 101-му.

Губернія . . . .
Лѣсничество . . . . .
Стража . . . .

КВИТАНЦІОННАЯ КНИГА

рабочихъ въ казенныхъ лѣсахъ на 18 . . годъ.

. . . . Губернское Правленіе удостовѣряетъ, что настоящая квитанціонная книга, служащая Подлѣсничему . . . . . . стражи въ . . . . лѣсничествѣ, состоитъ изъ . . . . прошнурованныхъ и припечатанныхъ листовъ.

. . дня, ... мѣсяца, 18 . . года.

Гражданскій Губернаторъ . . . .
Генеральный Секретарь . . . .
Лѣсной Ассесоръ . . . .

Квитанціонная книга рабочихъ въ казенныхъ лѣсахъ.

Лѣсничество . . . . .
Стража . . . .
Участокъ . . . . . .

Номеръ квитанціонной книги по порядку . .
„ вѣдомости обработкамъ . . . . . .
„ лѣсосѣки . . . .

. . . .

исполнилъ въ теченіи недѣли съ . . по . .
18 . . года, слѣдующія лѣсныя работы:

за что погашается ему долгъ по контролѣ издѣльной повинности 18 . . года №. .

	Дней			На деньги			
	съ пароконнымъ возомъ	съ одноконнымъ возомъ	пѣшихъ	по		итого	
				злот.	грош.	злот.	грош.
За валежникъ							
„ пастбище .							
„ стилку . .							
„ самовольную рубку							
всего .							

Квитанцію на эту работу получилъ

Въ N, . . . дня . . . . . мѣсяца 18.. года

Рабочій . . . . . .

Лѣсничество . . . . .
Стража . . . .
Участокъ . . . . . .

Номеръ квитанціонной книги по порядку . .
„ вѣдомости обработкамъ . . . . . .
„ лѣсосѣки . . . .

. . . .

исполнилъ въ теченіи недѣли съ . . по . .
18 . . года слѣдующія лѣсныя работы:

за что погашается ему долгъ по контролѣ издѣльной повинности 18 . . года №. .

	Дней			На деньги			
	съ пароконнымъ возомъ	съ одноконнымъ возомъ	пѣшихъ	по		итого	
				злот.	грош.	злот.	грош.
За валежникъ							
„ пастбище .							
„ стилку . .							
„ самовольную рубку							
всего .							

Въ чемъ свидѣтельствую, съ тѣмъ, что за нимъ остается въ недоимкѣ за . . . . . злот.

Въ N, . . дня . . . . . мѣсяца 18 . . года

Подлѣсничій . . . .

10-ty Annex do Nr. 101-go.

Gubernia . . . .

Leśnictwo . . . .

Straż . . . .

K W I T A R Y U S Z

robotników w lasach rządowych na rok 18 . .

Rząd Gubernialny . . . .

Kwitaryusz niniejszy osznurowany i opieczętowany, Podleśnemu straży . . . . . w leśnictwie . . . . . służący, składa się z kart . . . .

w . . . . . d. . . mca . . . . . 18 . .

Gubernator Cywilny

Assessor Nadleśny Sekretarz Jeneralny

Kwitaryusz robotników w lasach rządowych

Leśnictwo . . . . . .
Straż . . . .
Obręb . . . .

Numer kolejny kwitaryusza
„ wykazu uprawy
„ cięcia
. . . .
wykonał w tygodniu od . . . .
r. 18 . . następne roboty leśne . . . . . .

za co mu przyjęto dług podług kontrolli robocizny za rok 18 . .

	Dni			w pieniądzach			
	2-sprzężajnych	1-sprzężajnych	pieszych	po		razem	
				złp.	gr.	złp.	gr.
za ugaj							
— paszę							
— ściółkę							
— defraudacyę							
Razem							

Kwit na takową robotę odebrałem.

Robotnik

w . . . . . . d. . . mca . . . . . 18 . .

Leśnictwo . . . . . .
Straż . . . .
Obręb . . . .

Numer kolejny kwitaryusza
„ wykazu uprawy
„ cięcia
. . . .
wykonał w tygodniu od . . . .
r. 18 . . następne roboty . . . .

za co mu przyjęto dług podług kontrolli robocizny z r. 18 . .

	Dni			w pieniądzach			
	2-sprzężajnych	1-sprzężajnych	pieszych	po		razem	
				złp.	gr.	złp.	gr.
za ugaj							
— paszę							
— ściółkę							
— defraudacyę							
Razem							

Co niniejszym poświadczam, z nadmienieniem, że na nim ciąży jeszcze zaległość do odebrania za . . . . złp. . . . gr. . .

w . . . . . . d. . . mca . . . . . 18 . .

Podleśny

Приложеніе 11-е къ № 101-му.

Губернія . . . .
Лѣсничество . . . . .

КОНТРОЛЬ

обработкамъ полянъ.

Веденный Лѣсничимъ . . . .

Участокъ . . . . Лѣсъ . . . . Лит. . . .

На годъ	Сравненіе	Пространство полянъ		Примѣчанія.
		morги	квадр. прен-ты	
1838	Подлежитъ къ обработкѣ по хозяйственному плану	10	150	
	Обработано въ 1838 году	11	.	
	Затѣмъ обработано болѣе	.	150	
	Основное пространство составляетъ	10	150	
1839	Затѣмъ подлежитъ къ обработкѣ	10	.	
	Обработано въ 1839 году	9	120	
	Затѣмъ обработано менѣе	.	180	
	Прибавляя къ этому основное пространство . .	10	150	
1840	Подлежитъ обработкѣ	11	30	

11-ty Annex do Nr. 101-go.

Gubernia . . . .

Leśnictwo . . . .

K O N T R O L L A

uprawy halizn.

Prowadzona przez Nadleśniczego . . . .

Obręb......Las.......Litera......

Na rok	Porównanie	Obszerność halizn		Uwagi
		Morg. polsk.	Prętów kwadr.	
1838	Przypada do uprawy podług planu gospodarczego	10	150	
	Uprawiono w roku 1838......	11		
	zatém uprawiono więcéj ..		150	
	Obszerność zasadnicza czyni ..	10	150	
1839	Przypada zatem do uprawy ...	10		
	Uprawiono w roku 1839......	9	120	
	zatem uprawiono mniéj .		180	
	Dodawszy do tego ilość zasadniczą	10	150	
1840	Przypada do uprawy.......	11	30	

Приложеніе 12-е къ № 101-му.

Губернія . . . .
Лѣсничество . . . . . .

ВѢДОМОСТЬ

чрезвычайнымъ обработкамъ
на 18 . . годъ.

Составленная Лѣсничимъ . . . . . .

Наименованіе стражи	Участка: литера	Участка: названіе и родъ хозяйства	Контроль. Подлежатъ къ обраткѣ въ 18.. году полянъ: морги	Контроль: кв. пренты	Названіе отдѣленія	Округа: номеръ	Лѣсосѣки: номеръ	Литера подраздѣленія	номеръ по порядку	Обработка. Пространство: морги	Обработка. Пространство: кв. пренты	Описаніе: мѣстоположенія	Описаніе: насажденія	Описаніе: способа обработки
					Глинникъ	1	.	.	1	20	150	Лѣсосѣка, пройденная темною рубкою въ 1836 году, мѣстоположеніе оной немного возвышенное, верхній слой земли состоитъ изъ глины перемѣшанной съ лѣснымъ черноземомъ.	Пихта 80—100 - лѣтняя, представляетъ мѣстами видъ темной, мѣстами же видъ свѣтлой лѣсосѣки [illegible] причинѣ бурелома, безъ опушки.	Заралить землю и засѣять чистымъ пихтовымъ сѣмянемъ безъ чешуй
Пѣнкие	В	Стависка	3	.	Сточки	IV	.	f	2	3	.	Мѣстоположеніе [illegible] ровное, почва песчаная, смѣшанная съ [illegible]		Запахать землю крестообразно и заборонить желѣзною бороной, а потомъ засѣять чистымъ сосновымъ сѣмянемъ безъ чешуй и заборонить деревянною бороной.

Названіе отдѣленія	Огр.: длина пронтовъ	Каналовъ: длина пронтовъ	Каналовъ: ширина, глубина футовъ	Дерева: кольевъ копъ	Дерева: кольевъ штукъ	Дерева: сучьевъ хвороста возовъ	Сѣмена на одинъ моргъ: футовъ	Сѣмена на одинъ моргъ: корцевъ	Сѣмена на одинъ моргъ: гарнцевъ	Сѣмена итого: футовъ	Сѣмена итого: корцевъ	Сѣмена итого: гарнцевъ	Разсады на одинъ моргъ: копъ	Разсады на одинъ моргъ: штукъ	Разсады итого: копъ	Разсады итого: штукъ	Расходы: Означеніе работъ	Въ подробности: злот. польск.	Въ подробности: грош.	Вообще: злот. польск.	Вообще: грош.	Пространство въ участкѣ, подлежащихъ къ обработкѣ полянъ: морги	кв. пренты	Исправленій: морги	кв. пренты
Глинникъ	.	.	.	.	.	.	22	.	$5\frac{1}{3}$	451	3	9	.	.	.	.	На собраніе $112\frac{3}{4}$ корцевъ шишекъ, считая пѣшихъ дней 150 по 1 злот.	150	.						
																	Для вспаханія земли, считая 20 дней съ парою упряжи, по 3 злот. . .	60							
																	Для посѣва, считая пѣшихъ дней 10 по 1 злот. .	10	.			3	.	20	150
																	итого . .	.	.	220	.				
Сточки	.	.	.	.	.	.	$20\frac{2}{3}$	.	$4\frac{1}{4}$	62	.	$12\frac{3}{4}$	.	.	.	.	Для собранія 31 корцевъ шишекъ, считая пѣшихъ дней 41 по 1 злот. . . .	41	.						
																	Для запашки земли въ два раза, считая 9 дней съ парой упряжи по 3 злот.	27	.						
																	Для посѣва, считая пѣшихъ дней $1\frac{1}{2}$ по 1 злот.	1	15						
																	Для заборонованія, считая одинъ день съ упряжью по 3 злот . . .	3	.						
																	итого . .	.	.	72	15				

12-ty Annex do Nr. 101-go.

Gubernia . . . .

Leśnictwo . . . .

WYKAZ UPRAW NADZWYCZAJNYCH

na rok 18 . .

Sporządzony przez Nadleśniczego . . . .

Nazwisko straży	Obrębu: Litera	Obrębu: Nazwisko i rodzaj gospodarstwa	Obrębu: Kontrolla – Przypada do uprawy w roku . . . halizn: Morg. polsk.	Obrębu: Kontrolla – Przypada do uprawy w roku . . . halizn: Prętów kwad.	Oddziału nazwisko	Okręgu Numer	Porębu Numer	Poddziału litera	Uprawy: Numer porządkowy	Uprawy: Obszerność: Morg. polsk	Uprawy: Obszerność: Prętów kwad.	Opisanie: Miejscowości	Opisanie: Drzewostanu	Opisanie: Sposobu uprawy	Płotów: długość: Prętów
Piękne	B	Stawiska	3	.	Glinnik	1	.	-	1	20	150	Ręb ciemny z roku 1836, położenie nieco wyniosłe, grunt zadarniowany gliną z ziemią roślinną	Świrk 80 — 100 letni wstanie rębu ciemnego, miejscami ciemnego a miejscami jasnego, z powodu nastąpionych wywrotów bez podszycia.	Zredlić ziemię i zasiać nasieniem świerkowém, czystém bez skrzydeł.	
					Stoczki	IV	.	f.	2	3	.	Położenie prawie równe, grunt piasek nieco gliną pomięszany.		Zorac grunt na krzyż i przewlec broną żelazną, następnie zasiać nasieniem czystém sosnowém, bez skrzydełek i zawlec broną drewnianą.	

Oddział	Rowów: długość: Prętów	Rowów: szerokość: Stóp	Rowów: głębokość: Stóp	Materyały: Drzewa: kołów: Kóp	Materyały: Drzewa: kołów: Sztuk	Materyały: Drzewa: gałęzi chrustu: Fur	Materyały: Nasion: Na morg jeden: Funtów	Materyały: Nasion: Na morg jeden: Korcy	Materyały: Nasion: Na morg jeden: Garncy	Materyały: Nasion: W ogóle: Funtów	Materyały: Nasion: W ogóle: Korcy	Materyały: Nasion: W ogóle: Garncy	Materyały: Sadzonek: Na morg jeden: Kóp	Materyały: Sadzonek: Na morg jeden: Sztuk	Materyały: Sadzonek: W ogóle: Kóp	Materyały: Sadzonek: W ogóle: Sztuk	Koszta: Wymienienie robót	Koszta: w szczególe: złotych pol.	Koszta: w szczególe: groszy	Koszta: w ogóle: złotych pol.	Koszta: w ogóle: groszy	Obszerność dopełnić się mających w obrębie: upraw halizn: Morg. polsk.	Obszerność dopełnić się mających w obrębie: upraw halizn: Prętów kwad.	Obszerność dopełnić się mających w obrębie: popraw: Morg. polsk.	Obszerność dopełnić się mających w obrębie: popraw: Prętów kwad.
Glinnik							22	.	5⅛	451	3	9					Na uzbieranie 112¾ korcy szyszek, licząc dni pieszych 150, a fl. 1 .	150							
																	Do zredlenia licząc dni 2-u sprzężajnych 20, a fl. 3 .	60							
																	Do dopełnienia wysiewu, licząc dni pieszych 10, a fl. 1	10							
																	Łącznie .	.	.	220		3	.	20	150
Stoczki							20⅔	.	4¼	62	.	12¾					Do uzbierania 31 korcy szyszek, licząc dni pieszych 41, a fl. 1	41							
																	Do dwukrotnego zorania gruntu, licząc dni 2-sprzężajnych 9, a fl. 3	27							
																	Do dopełnienia zasiewu, licząc dni pieszych 1½, a fl. 1	1	15						
																	Do zawleczenia licząc dzień 1-no sprzężajny 1, a fl. 3 . . .	3							
																	Łącznie .	.	.	72	15				

Приложеніе 13-е къ № 101-му.

Губернія . . . .
Лѣсничество . . . . . .
Стража . . . .

КОНТРОЛЬ

чрезвычайныхъ обработокъ и прочихъ работъ
на 18 . . годъ.

Веденный Подлѣсничимъ . . . .

Наименованіе стражи	Участка: литера	Участка: названіе	Хозяйственнаго округа	Лѣсосѣки: номеръ	Литера подраздѣленія	Обработки: номеръ	Обработки: пространство: морги	Обработки: пространство: квадратн. прентъ	Описаніе: мѣстоположенія	Описаніе: насажденія	Описаніе: способа обработки	Оградъ: длина (прентовъ)	Оградъ: вышина (футовъ)

Каналовъ: длина (прентовъ)	Каналовъ: ширина (футовъ)	Каналовъ: глубина	Матеріалы: дерева: кольевъ: копъ	Матеріалы: дерева: кольевъ: штукъ	Матеріалы: дерева: сучьевъ хвороста: возовъ	Матеріалы: сѣмени: на одинъ моргъ: футовъ	Матеріалы: сѣмени: на одинъ моргъ: корцевъ	Матеріалы: сѣмени: на одинъ моргъ: гарцевъ	Матеріалы: сѣмени: вообще: футовъ	Матеріалы: сѣмени: вообще: корцевъ	Матеріалы: сѣмени: вообще: гарцевъ	Матеріалы: разсады: на одинъ моргъ: копъ	Матеріалы: разсады: на одинъ моргъ: штукъ	Матеріалы: разсады: вообще: копъ	Матеріалы: разсады: вообще: штукъ	Расходы: Означеніе работъ	Расходы: въ частности: злот.	Расходы: въ частности: грош.	Расходы: вообще: злот.	Расходы: вообще: грош.

Для производства этой обработки употреблено слѣдующихъ рабочихъ.

По номеру: квитанціонной книги	По номеру: контроля свидѣтельствъ о заработкахъ	Во время съ . . по . .	Рабочаго: имя и фамилія	Рабочаго: мѣсто жительства	Исчисленіе произведенныхъ работъ	Работа составляетъ дней: 2-упряжныхъ	Работа составляетъ дней: 1-упряжныхъ	Работа составляетъ дней: пѣшихъ	Затѣмъ: отработалъ: злот.	Затѣмъ: отработалъ: грош.	Затѣмъ: заработалъ: злот.	Затѣмъ: заработалъ: грош.	Примѣчанія

По номеру: квитанціонной книги	По номеру: контроля свидѣтельствъ о заработкахъ	Во время съ . . . по . . .	Рабочаго: имя и фамилія	Рабочаго: мѣсто жительства	Исчисленіе произведенныхъ работъ	Работа составляетъ дней: 2-упряжныхъ	Работа составляетъ дней: 1-упряжныхъ	Работа составляетъ дней: пѣшихъ	Затѣмъ: отработалъ: злот.	Затѣмъ: отработалъ: грош.	Затѣмъ: заработалъ: злот.	Затѣмъ: заработалъ: грош.	Примѣчанія

13-ty Annex do Nr. 101-go.

Gubernia . . . .

Leśnictwo . . . .

Straż . . . .

KONTROLLA

upraw nadzwyczajnych i innych robót na rok 18 . .

Utrzymywana przez Podleśnego . . . . . .

Nazwisko straży	Obrębu		Okręgu gospodarczego	Porębu	Poddziału litera	Uprawy			Opisanie			Płotów	
	Litera	Nazwisko				Numer	Obszerność		miejscowości	drzewostanu	sposobu uprawy	długości	wysokości
			Num[redacted]				Morg. polsk.	Pręt. kwad.				Pręt	Stóp

W celu uskutecznienia powyższéj uprawy użyto

Podług Nr.		W [redacted]sie od . do....	Robotnika		Wymienienie wykonanéj roboty	Robota wynosi dni			zatem				Uwagi
Kwitaryusza	Kontrolli świadectw zarobkowych		Nazwisko i imię	Miejsce zamieszkania		2-sprzężajnych	1-sprzężajnych	pieszych	odrobił		zarobił		
									złp.	gr.	złp.	gr.	

Rowów			Materyały											Koszta				
długość	szerokość	wysokość	Drzewa			Nasion						Sadzonek				Wymienienie robót	w szczególe		w ogóle	
			kołów		gałęzi chrustu	Na jeden mórg			w ogóle			Na mórg jeden		w ogóle						
Prętów	Stóp		Kóp	Sztuk	Fur	Funt.	Korcy	Garnc.	Funt.	Korcy	Garnc.	Kóp	Sztuk	Kóp	Sztuk		złp	gr.	złp	gr.

następujących robotników

Podług Nr.		W czasie od . do.. .	Robotnika		Wymienienie wykonanej roboty	Robota wynosi dni			zatem				Uwagi
Kwitaryusza	Kontrolli świadectw zarobkowych		Nazwisko i imię	Miejsce zamieszkania		2-sprzężajnych	1-sprzężajnych	pieszych	odrobił		zarobił		
									złp.	gr.	złp.	gr.	

№102.

Инструкція о выдѣлкѣ лѣса въ казенныхъ лѣсахъ, подѣлочнаго по штукамъ и дровянаго полѣннаго и кругляковаго въ саженяхъ.

(27 Ноября (9 Декабря) 1841 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства,

желая привести въ точное исполненіе 88-ю статью Положенія о лѣсномъ управленіи и счетоводствѣ, опредѣляющую порядокъ обдѣлки полѣннаго и кругляковаго лѣса въ саженяхъ, предписываетъ слѣдующее:

1) Лѣсъ, подлежащій къ вырубкѣ по мѣрѣ продажи и безплатной выдачи, долженъ быть вырубленъ и обдѣланъ на счетъ Казны по приказанію подлежащаго Лѣснаго Управленія.

Подѣлочный однако лѣсъ долженъ быть обдѣлываемъ лишь по мѣрѣ запроса на оный и въ размѣрахъ, указываемыхъ покупателями, или обозначенныхъ въ ассигновкахъ на безденежный отпускъ; сажени же должны быть заготовляемы запасомъ въ такомъ количествѣ, какое по опыту можетъ найти для себя несомнѣнный сбытъ.

2) Обдѣлка начинается 20 Декабря (1 Января) 1841/2 года; поэтому съ 20 Сентября (1 Октября) 1842 года воспрещается продажа и отпускъ дерева въ полѣнахъ и кругляках возами, а равно обдѣлка средствами покупателей и получающихъ лѣсъ безплатно.

3) Нужныя въ этомъ отношеніи правила изложены въ 73—82 статьяхъ Инструкціи отъ 12 Февраля 1828 года, а равно въ Инструкціи о порядкѣ исполненія лѣсохозяйственнаго плана, изданной 2 (14) Ноября 1839 года, за № 88,954; дополнительно же должны быть соблюдаемы слѣдующія правила:

4) Дровяной полѣнный лѣсъ долженъ быть обдѣлываемъ въ сажени пилой, именно отпускаемый на отопленіе казенныхъ учрежденій и выдаваемый безплатно, начиная съ 1 Января 1842 года въ полномъ количествѣ; на продажу же и для ка-

N° 102.

Urządzenie o wyróbce drzewa w lasach rządowych, użytkowego w sztukach, i opałowego szczapowego i kręglakowego w sążniach.

(d. 27 Listopada (9 Grudnia) 1841 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Pragnąc wprowadzić w wykonanie zupełne art. 88-y urządzenia manipulacyi i rachunkowości leśnéj, przepisujący wyróbkę drzewa szczapowego i kręglakowego w sążniach, stanowi co następuje:

1) Drzewo do cięcia przypadające, o ile go się sprzedaje i bezpłatnie wydaje, ma być ścięte i wyrobione kosztem Skarbu, przez właściwy Urząd leśny.

Drzewo wszakże użytkowe ma być wyrabiane jedynie w miarę zgłaszania się żądających go i w wymiarach przez kupujących lub w bezpłatnych assygnacyach wskazanych; sążnie zaś wystawiane być winny na zapas, o tyle, o ile na nie odbyt z doświadczenia jest niewątpliwy.

2) Wyróbka ma się rozpocząć z dniem 20 Grudnia (1 Stycznia) 184$^1/_2$; z dniem przeto 20 Września (1 Października) 1842 roku zakazaną zostaje przedaż i wydatek drzewa szczapowego i kręglakowego na fury, jako też wyrabianie staraniem kupujących i bezpłatnie biorących.

3) Potrzebne w téj mierze przepisy objęte są w artykule 73—82-go w instrukcyi z dnia 12 Lutego 1828 roku, niemniéj w instrukcyi o wykonywaniu planu gospodarczego z dnia 2 (14) Listopada 1839 roku Nr. 88,954. Dodatkowo zaś wykonywane być mają następujące:

4) Drzewo szczapowe ma być wyrabiane na sążnie piłą, mianowicie: wszelkie deputaty i bezpłatne wydatki, począwszy od 1 Stycznia 1842 roku w całéj ilości; na przedaż zaś i dla fa-

зенныхъ заводовъ, въ случаѣ непреодолимыхъ затрудненій въ обдѣлкѣ пилою вдругъ всего количества, по крайней мѣрѣ:

съ 1 Января 1842 года въ 1/4 части пилой,
„ 1 Октября 1843 „ „ 1/3 „ „
„ 1 „ 1845 „ „ 1/2 „ „
„ 1 „ 1847 „ „ 3/4 „ „
„ 1 „ 1849 въ полномъ количествѣ.

Лѣсныя Управленія и Гминные Войты обязаны содѣйствовать къ исполненію сего правила, поощряя и уговаривая къ тому крестьянъ.

5) Каждый покупатель и получающій лѣсъ безплатно изъ казенныхъ лѣсовъ, имѣетъ право явиться своевременно въ Лѣсное Управленіе для рубки дровъ, и пользованія заработкомъ при обдѣлкѣ лѣса.

6) Сажени должны быть укладываемы плотно, особо каждый сортъ различной цѣны по таксѣ, а особо полѣна и кругляки, съ надбавкою одного дюйма на каждый футъ вышины. Въ длинѣ полѣнъ и ширинѣ саженей излишка не полагается.

7) Сажени будутъ выдѣлываемы:

a) отпускаемыя для отопленія казенныхъ учрежденій:
въ 3 фута длины полѣньевъ,
„ 6 футовъ вышины и ширины;

b) на продажу:
въ 6 футовъ длины полѣньевъ,
„ 3 фута шириною;
„ 6 футовъ вышиною.

Поэтому длина полѣньевъ будетъ служить различіемъ саженей назначенныхъ въ продажу, отъ безплатно отпускаемыхъ.

Примѣчаніе. Мѣра саженей для Горныхъ заводовъ опредѣлена особо.

8) Сажени, отпускаемыя безплатно чиновникамъ и служителямъ Лѣснаго вѣдомства по штатамъ, должны быть заготовляемы прежде всего изъ валежнаго лѣса. Недостающее же количество дровъ для отопленія и на кухни, можетъ быть имъ выдано изъ сушняка и сучьевъ, составляющихъ предметъ сервитутнаго пользованія.

9) Старшинѣ изъ каждаго общества, или отдѣленія рабочихъ занимающихся обдѣлкою, будетъ выдаваема прошнуро-

bryk rządowych, o ile zachodzą niezwyciężone trudności do wyróbki piłą od razu całéj ilości, to przynajmniéj:

od 1 Stycznia	1842	roku	w ¼	części piłą,
od 1 Października	1843	„	w ⅓	„ „
„	1845	„	w ½	„ „
„	1847	„	w ¾	„ „
„	1849	„	w całości.	

Urzędy leśne i Wójci gmin wspierać mają ten przepis przez zachęcanie i skłanianie do tego włościan.

5) Każdemu kupującemu i bezpłatnie biorącemu drzewo z lasów rządowych, służy prawo zgłoszenia się w właściwym czasie, dla rąbania sążni, do Urzędu leśnego, celem korzystania z zarobku przy wyróbce drzewa.

6) Sążnie układane być mają szczelnie, osobno z gatunków drzewa odmiennéj ceny w taksie, osobno szczapowe i krąglakowe, z nadmiarem na każdéj stopie wysokości cal 1. Na długości szczapy i na szerokości sążnia nadmiar nie ma być dodawany.

7) Sążnie wyrabiane będą:

a) wszelkie deputatowe:
po 3 stopy długości szczapy,
po 6 stóp wysokie i szerokie,

b) na sprzedaż:
po 6 stóp długości szczapy,
po 3 stóp szerokie,
po 6 stóp wysokie;

po długości przeto szczapy rozróżniane będą sążnie płatne od niepłatnych.

Uwaga. Miara sążni dla fabryk górniczych oddzielnie przepisana.

8) Sążnie deputatowe urzędników i officyalistów leśnych, etatami oznaczone, wyrabiane być mają przedewszystkiém z leży. Niedostającą na ich opał i kuchnie ilość drzewa, mogą dobrać z posuszu i gałęzi na ugaj dozwolonych.

9) Starszemu z każdéj gromady czyli oddziału robotników użytych do wyróbki, wydana będzie książka osznurowana, i opie-

ванная за печатью книжка, для записки всякихъ авансовъ и платежей, а равно количества саженей сложенныхъ обществомъ или отдѣленіемъ. Если какіе либо авансы и платежи не будутъ записаны въ эту книжку и не будутъ признаны старшиною, то они зачисляются плательщику въ недочетъ.

10) Каждый стрѣлокъ, присматривающій за извѣстною частью лѣса, будетъ снабженъ книжкою обдѣлки и выдачи лѣса, въ которой подлежащій Подлѣсничій долженъ записывать на приходъ не только сажени, но и всякій строевой и другой подѣлочный лѣсъ, обдѣланный въ штукахъ, тотчасъ по пріемѣ ихъ отъ рабочихъ. Всякій же лѣсъ, назначенный къ выдачѣ изъ участка, по ассигновкѣ Лѣснаго Управленія, долженъ быть записанъ въ расходъ тотчасъ по оклейменіи онаго къ отпуску.

Подлѣсничіе должны вести матеріальный контроль, Лѣсничіе же — матеріальную счетную книгу о обдѣлкѣ и выдачѣ лѣса, по предписаннымъ формамъ.

Примѣчаніе. Формы эти будутъ препровождены въ скоромъ времени.

11) За продажу и выдачу лѣса прежде протоколярнаго пріема онаго и записки въ книжку стрѣлка, въ контроль Подлѣсничаго и счетную книгу Лѣсничаго, о которыхъ сказано въ 10-мъ пунктѣ, за невѣрную и несвоевременную записку выдѣланныхъ саженей и штукъ въ книжкѣ стрѣлка, виновные будутъ удаляемы изъ службы, хотя бы отъ этого Казна не потерпѣла никакого ущерба.

12) Лѣсничій, при ревизіи лѣсовъ, обязанъ повѣрять на мѣстѣ остатокъ саженей съ книжками стрѣлковъ и свидѣтельствовать оный ежемѣсячно по крайней мѣрѣ въ двухъ участкахъ каждой стражи; ревизующіе же чиновники должны обревизовать не менѣе трехъ участковъ въ каждомъ лѣсничествѣ, и удостовѣриться: вѣрно ли записываются выдѣлываемыя сажени и выдаваемыя штуки, и не продаются ли сажени до пріема и записки ихъ въ книжку; сходенъ ли остатокъ обдѣланнаго лѣса, найденный на мѣстѣ, съ книжкою стрѣлка, контролемъ Подлѣсничаго и счетною книгою Лѣснаго Управленія; а равно распросить по крайней мѣрѣ нѣсколькихъ дровосѣковъ, получаютъ ли они отъ Лѣсничаго заработную плату въ показы-

czętowana, w któréj zapisywane być mają wszelkie zaliczenia i wypłaty, jako też ilość sążni przez gromadę lub oddział wystawionych. O ile zaliczenia i wypłaty nie będą do téj książki zapisane, a przez starszego nie będą przyznane, przechodzą na defekt płacącego.

10) Każdy strzelec dozorujący pewnéj części lasu, udzieloną mieć będzie książkę wyróbki i wydatku drzewa, w któréj Podleśny właściwy wpisywać ma do przychodu nietylko sążnie, ale nadto wszelkie drzewo budowlane i inne użytkowe, wyrobione w sztukach, zaraz po odbiorze od robiących. Wszelkie zaś drzewo, mające być wydane z obrębu, podług assygnacyi Urzędu leśnego, ma być zapisane do rozchodu natychmiast po wycechowaniu go do wydatku.

Podleśni utrzymywać będą kontrollę materyalną, a Nadleśniczy manuał materyalny wyróbki i wydatku drzewa, wszystkie podług wzorów.

Uwaga. Wzory wkrótce będą przesłane.

11) Za sprzedaż i wydatek drzewa, przed jego protokólarnym odbiorem i zapisaniem do książki strzelca, kontrolli Podleśnego i manuału Nadleśniczego, o których w powyższym 10-m punkcie mowa, za nierzetelne i nie natychmiast zapisanie sążni wyrobionych i sztuk do książki strzelca, karani będą winni oddaleniem ze służby, chociażby żadna ztąd dla Skarbu nie wynikła szkoda.

12) Nadleśniczy rewidując lasy, pozostałość sążni na gruncie z książkami strzeleckiemi sprawdzać i poświadczać będzie co miesiąc, przynajmniéj w dwóch obrębach w każdéj straży; urzędnicy zaś rewidujący sprawdzą najmniéj trzy obręby w każdém leśnictwie i badać będą, czy sążnie wyrabiane i sztuki wydawane rzetelnie są zapisywane i czy sążnie nie sprzedają się przed ich odbiorem i zapisaniem do książek; czy pozostałość wyrobionego drzewa, na gruncie znaleziona, zgadza się z książką strzelca, kontrollą Podleśnego i manuałem Urzędu leśnego; niemniéj zbadają kilku przynajmniéj rębaczy, czy Nadleśniczy płaci im takie ce-

ваемомъ имъ размѣрѣ. Послѣ чего они должны засвидѣтельствовать книжку стрѣлка и обо всемъ этомъ составить особый протоколъ.

13) Для обдѣлки лѣса на счетъ Казны, Правительственная Коммисія разрѣшаетъ употребить, въ видѣ аванса, изъ наличныхъ доходовъ кассъ Лѣсныхъ Управленій сумму, показанную въ прилагаемомъ при семъ приблизительномъ исчисленіи.

Примѣчаніе. Въ Августовской губерніи, лѣсъ обдѣлывается средствами Банковой администраціи, на основаніи заключеннаго контракта; поэтому нынѣ Правительственная Коммисія не выдаетъ никакихъ авансовъ.

На выдѣлку саженей для Горныхъ заводовъ, Горная администрація имѣетъ въ своемъ распоряженіи особую сумму.

14) При выдачѣ саженей должны быть взимаемы съ покупателей и съ лицъ, получающихъ лѣсъ безплатно, расходы на рубку оныхъ; такимъ образомъ кредитованная на выдѣлку сумма будетъ постоянно возвращаема Казнѣ и возобновляема.

15) Въ мѣсячныхъ извлеченіяхъ эта сумма должна быть показываема остаткомъ, съ отмѣткою, согласно предписанію отъ 28 Декабря (9 Января) 1840/1 года, за № 93,316/28,485, что остатокъ этотъ состоитъ:

a) изъ наличныхъ денегъ . . . . руб. .. коп.
b) изъ документовъ о произведенныхъ авансахъ . . . . „ .. „
c) изъ выдѣланныхъ саженей . : . ... „ ... „

оборотъ же этого кредита будетъ показываемъ въ матеріальной приходо-расходной книгѣ.

16) За цѣлость этихъ суммъ отвѣчаютъ Лѣсничіе, а равно виновные Подлѣсничіе, стрѣлки и стражники, залогами и имуществами. Ревизующіе чиновники тоже будутъ подвергаемы отвѣтственности, за всякое упущеніе повѣрки саженей и суммъ.

18) Въ участки и части лѣсовъ, отстоящія болѣе 3-хъ миль отъ Лѣснаго Управленія, Лѣсничіе обязаны въ назначенные впередъ дни пріѣзжать съ квитанціонными книгами, и тамъ продавать лѣсъ и прочіе лѣсныя произведенія. Для этого Лѣсничіе будутъ имѣть двойныя квитанціонныя книги: лит. *A* на продажу въ Лѣсномъ Управленіи, лит. *B* на продажу во

ny, jakie wykazuje. Książkę strzelca poświadczą i oddzielny z tego wszystkiego spiszą protokół.

13) Na wyróbkę drzewa kosztem Skarbu, dozwala Kommissya Rządowa użyć w sposobie kredytu, z wpływów gotowych z kass Urzędów leśnych, summę, wykazaną załączającém się tu przybliżoném wyrachowaniem.

Uwaga. W gubernii Augustowskiéj wyrabia się drzewo kosztem administracyi bankowéj, podług zawartéj umowy, a zatém zaliczenia obecnie Kommissya Rządowa nie udziela. Na wyróbkę sążni dla fabryk górniczych, udziela osobny fundusz administracya górnicza.

14) Przy wydatku sążni mają być pobierane od kupujących i bezpłatnie biorących koszta ich wyrąbania; tym sposobem fundusz zaliczony na wyróbkę ciągle Skarbowi będzie zwracany i ciągle odnawiany.

15) W extraktach miesięcznych ma on być wykazywany w stanie kassy, jako pozostałość, z objaśnieniem na boku, w myśl reskryptu z dnia 28 Grudnia (9 Stycznia) 184$^0/_1$ roku Nr. 93,316/28,485, że pozostałość ta składa się:

a) z gotowizny . . . . . rub. . . . kop. . .
b) z dowodów z zaliczeń . „ . . . „ . .
c) z rąbanego w sążniach . „ . . . „ . .

Obrót zaś tego kredytu wykazywany będzie w manuale materyalnym.

16) Za całość tego funduszu odpowiedzialni są Nadleśniczowie, niemniéj winni Podleśni, strzelcy i strażnicy z kaucyj i majątków. Do odpowiedzialności pociągnięci będą i urzędnicy rewidujący, gdy sprawdzenia wyróbki sążni i fundúszów zaniedbają.

17) Do obrębów i części lasów więcéj jak na 3 mile od Urzędu leśnego odległych, Nadleśniczowie obowiązani są, w dniach poprzednio ogłoszonych, z kwitaryuszami dojeżdżać i tam drzewo i inne płody leśne sprzedawać. W tym celu mieć będą Nadleśniczowie księgi kwitaryuszowe podwójne: pod lit. A, na sprze-

время объѣзда. Въ каждой изъ этихъ книгъ выставляется особый текущій номеръ ассигновки; въ приходорасходной же книгѣ, при каждой статьѣ отмѣчается одна изъ буквъ.

Настоящимъ распоряженіемъ Правительственная Коммисія предполагаетъ достигнуть двоякой цѣли, именно: успѣшнаго контроля отпусковъ лѣса, и увеличенія лѣсныхъ доходовъ.

Но вознагражденіе чиновникамъ, которые со всѣмъ усердіемъ будутъ способствовать этимъ цѣлямъ, Правительственная Коммисія изыщетъ соотвѣтственныя средства.

Наблюденіе за исполненіемъ настоящаго распоряженія на мѣстѣ, Правительственная Коммисія возлагаетъ на особенную заботливость Инспекторовъ и Лѣсныхъ Ассесоровъ.

Варшава, 27 Ноября (9 Декабря) 1841 года.

За Главнаго Директора Предсѣдательствующаго,
Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Ленскій.*
№ 96,358/29,360.

№ 103.

Лѣсные служители обязаны собирать древесныя сѣмена и сѣять оныя въ разсадникахъ для разведенія лѣса и пріобрѣтенія практической опытности.

(2 (14) Апрѣля 1842 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ и Лѣснымъ Инспекторамъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Въ виду настоятельной необходимости въ производствѣ искусственныхъ обработокъ въ казенныхъ лѣсахъ, Правительственная Коммисія постановляетъ слѣдующія правила:

1) Каждый стрѣлокъ и помощникъ его обязаны собрать ежегодно древесныхъ сѣмянъ тѣхъ породъ лѣса, которыя водятся въ ихъ участкахъ, слѣдующее количество:

daż w Urzędzie leśnym, pod lit. B, na sprzedaż w objeździe. Każda z tych ksiąg będzie miała osobny swój numer porządkowy assygnacyi, a w manuale kassowym przy każdéj pozycyi dodawać się będzie jedna z tych liter.

W zarządzeniu tém, Kommissya upatruje dwa cele, mianowicie: skuteczniejszą kontrollę wydatków drzewa, i podniesienia dochodów z lasów.

Do wynagrodzenia urzędników, którzy z całą gorliwością odpowiedzą tym zamiarom, znajdzie Kommissya Rządowa stosowne środki.

Dopilnowanie na gruncie skutku tego urządzenia, Kommissya Rządowa porucza szczególnéj troskliwości Inspektorów leśnych i Assessorów Nadleśnych.

w Warszawie, d. 27 Listopada (9 Grudnia) 1841 r.

W zastępstwie Dyrektora Głównego Prezydującego,
Rzeczywisty Radca Stanu (podpisano) *Łęski.*

Nr. 96,358/29,360.

N° 103.

Officyaliści leśni obowiązani są zbierać nasiona drzew i zasiewać je w szkółkach, dla pożytku lasów i dla praktyki.

(d. 2 (14) Kwietnia 1842 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych i Inspektorów leśnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Niezbędna potrzeba upraw sztucznych w lasach rządowych, powoduje Kommissyę Rządową do wydania następującego urządzenia.

1) Każdy strzelec i pomocnik obowiązany jest zebrać corocznie nasion drzewnych, z tych gatunków drzew, które w obrębie jego rosną, następującą ilość:

	Въ урожайный годъ	Въ неурожайный годъ
	гарнцевъ	
Шишекъ хвойныхъ деревьевъ	24	6
Жолудей	12	3
Буковыхъ орѣшковъ	4	1
Ольховыхъ шишекъ	1	¼
Березовыхъ сѣмянъ	1	¼
Крыльчатыхъ грабовыхъ, ясеневыхъ, кленовыхъ и вязовыхъ сѣмянъ	2	½

Сѣмена изъ шишекъ, стрѣлки обязаны вылущить домашними средствами, и всѣ вообще сѣмена отдавать подлежащему Подлѣсничему, подъ его росписку въ книгѣ получаемыхъ платежей.

2) О времени созрѣванія, способѣ собиранія сѣмянъ съ деревьевъ, посѣвѣ оныхъ и пересадкѣ сажанцевъ, Лѣсничіе и Подлѣсничіе обязаны дать стрѣлкамъ соотвѣтственное наставленіе.

Нужныя для сего свѣдѣнія, заключаются въ Сыльванѣ, въ XIV томѣ на стр. 20 — 84 и 275 — 326, а равно въ годовомъ лѣсномъ изданіи при XI томѣ Сыльвана.

3) Домашній способъ лущенія сосновыхъ, лиственничныхъ и ольховыхъ шишекъ слѣдующій: мѣшки, наполненные шишками до ¾ ихъ объема, вѣшаются или кладутся въ крестьянскихъ домахъ, на такъ называемыхъ палаткахъ или грядахъ, устроенныхъ при печахъ, затѣмъ шишки вспрыскиваются ежедневно водою изо рта въ видѣ дождя, и сильно встряхиваются нѣсколько разъ, или перемѣшиваются другимъ образомъ; сѣмя, упавшее наисподъ мѣшка нужно выбрать и тотчасъ вынести на чердакъ въ мѣсто безопасное отъ мышей, шишки же вновь вспрыскивать и выбирать сѣмя до тѣхъ поръ, пока онѣ не вылущатся дочиста.

4) Въ каждой стражѣ, въ соотвѣтственныхъ участкахъ, на пространствѣ ¼ морга, долженъ быть заведенъ одинъ разсадникъ, или нѣсколько меньшихъ питомниковъ, на землѣ, свойственной разнымъ породамъ лѣса, предположеннымъ къ разведенію. Разсадники эти слѣдуетъ обнести оградой, или другимъ образомъ обезпечить отъ поврежденій.

	W roku urodzajnym w nasiona	W roku nieurodzajnym w nasiona
	garncy	
Szyszek z drzew iglastych	24	6
Żołędzi	12	3
Bukwy	4	1
Szyszek olszowych	1	1/4
Kotek brzozowych	1	1/4
Skrzydlaków grabowych, jesionowych, klonowych i wiązowych	2	1/2

Nasiona z szyszek obowiązani są strzelcy domowym sposobem wyłuszczyć, a wszystkie składać mają właściwemu Podleśnemu, który ich w książce wypłacanych należytości zakwituje.

2) O czasie dojrzewania, sposobie zbierania nasion z drzew, ich zasiewie i przesadzaniu sadzonek, wyuczą strzelców Nadleśniczowie i Podleśni.

W tym przedmiocie potrzebne wiadomości znajdą w Sylwanie tomie XIV, stronica 20—84 i 275—326, oraz w Roczniku leśnym przy tomie XI Sylwana.

3) Domowy sposób wyłuskiwania szyszek sosnowych, modrzewiowych i świerkowych, jest następujący: szyszkami napełnione wory do 3/4 objętości zawieszają się lub kładą w domach wiejskich, na tak zwanych *werkach* lub *grzędach* przy piecach, codziennie skrapia się szyszki wodą z ust pryskaną nakształt deszczu, i kilka razy mocno się potrząsa, lub innym sposobem porusza; nasienie, na spód worka opadłe, wybiera się i zaraz wynosi na poddasze w miejsce bezpieczne od myszy, a szyszki na nowo skrapia się wodą, potrząsa i nasienie wybiera, tak długo, dopóki szyszki w zupełności się nie wyłuszczą.

4) W każdéj straży w obrębach stosownych, na przestrzeni 1/4 morga, założona być ma szkółka jedna, lub kilka mniejszych, na gruncie odpowiednim różnym gatunkom drzew uprawiać się mającym. Zawsze należy je ogrodzić, lub innym sposobem zabezpieczyć od uszkodzeń.

5) Во всѣхъ участкахъ должны быть производимы ежегодно посѣвы рукою и посадка сажанцевъ, разведенныхъ въ разсадникахъ, средствами лѣсной службы, хотя бы въ самыхъ малыхъ размѣрахъ, какъ для пользы лѣсовъ, такъ равно и для опыта служителей, пока не изыщутся соотвѣтственныя средства для производства большихъ обработокъ.

Наблюденіе за исполненіемъ настоящаго распоряженія возлагается на ревизующихъ чиновниковъ.

За отличное усердіе въ этомъ отношеніи, мѣстные лѣсные чиновники удостоиваемы будутъ особеннаго вниманія и признательности Правительства.

Варшава, 2 (14) Апрѣля 1842 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ

(подписано) *Ленскій.*

№ 27,549/9,687.

№104.

Объ авансахъ, производимыхъ на выдѣлку саженей, и о взысканіи оныхъ съ должниковъ.

(29 Октября (10 Ноября) 1842 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ и Лѣснымъ Инспекторамъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Въ распоряженіи Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства отъ 27 Ноября (9 Декабря) 1841 года, за № 96,358/29,360, въ 9-мъ пунктѣ сказано о выдачѣ авансовъ старшему изъ общества или отдѣленія рабочихъ на обдѣлку лѣса въ казенныхъ лѣсахъ. Если Лѣсничіе будутъ производить авансы отдѣльнымъ лицамъ, то, вслѣдствіе ихъ смерти, поступленія въ рекруты и т. п. случайностей, могутъ подвергаться убыткамъ, за которые они ни въ какомъ случаѣ не въ правѣ ожидать отъ Казны вознагражденія, и за цѣлость суммъ, назначенныхъ на обдѣлку лѣса, должны отвѣчать залогомъ и имуществомъ. Для охраненія ихъ отъ таковой отвѣтственности Правительственная Коммисія постановляетъ слѣдующее:

5) We wszystkich obrębach mają być corocznie wykonywane zasiewy drzew z ręki, i wysadzanie sadzonek w szkółkach wychodowanych, siłą służby leśnéj chociaż na małą skalę, tak dla pożytku lasów, jak dla wprawy officyalistów, zanim do większych upraw obmyślone zostaną stosowne środki.

Skutku niniejszego zarządzenia dopilnować mają urzędnicy rewidujący.

Odznaczająca się w téj mierze gorliwość miejscowych urzędników leśnych, torować im będzie drogę do uwagi i względów Rządu.

w Warszawie, d. 2 (14) Kwietnia 1842 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu (podpisano) *Łęski.*

Nr. 27,549/9,687.

N° 104.

O zaliczeniach udzielanych na wyróbkę sążni i o poszukiwaniu zaliczeń na dłużnikach.

(d. 29 Października (10 Listopada) 1842 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych i Inspektorów leśnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

W urządzeniu Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu z dnia 27 Listopada (9 Grudnia) 1841 Nr. 96,358/29,360 w punkcie 9-m jest mowa o zaliczeniach mających się udzielać starszemu gromady lub oddziału robotników, na wyróbkę drzewa w lasach rządowych. Jeżeli Nadleśniczowie udzielać będą zaliczenia pojedynczym osobom, to przez zejście ich z tego świata, przez pobór do wojska i t. p. wypadki, mogą być narażeni na straty, których Rząd w żadnym wypadku wynagradzać nie będzie i za całość funduszu na wyróbkę drzewa oznaczonego, Nadleśniczowie są odpowiedzialni z rękojmi i majątków. Żeby zaś Nadleśniczowie uniknęli téj odpowiedzialności, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu stanowi:

1) Не производить уже авансовъ на обдѣлку лѣса, а платить только за исполненныя уже работы.

Еслибы однако, при этомъ условіи, встрѣтилось непреодолимое затрудненіе въ наймѣ рабочихъ, то авансы могутъ быть выдаваемы городскимъ или крестьянскимъ обществамъ, или же извѣстнымъ отдѣленіямъ рабочихъ, лишь подъ круговое ихъ поручительство, за квитанціею на простой бумагѣ, подписанною старшимъ и двумя по крайней мѣрѣ хозяевами, съ засвидѣтельствованіемъ Гминнаго Войта или Бургомистра.

Квитанція эта должна храниться въ кассѣ Лѣснаго Управленія, произведенный же авансъ одновременно съ выдачею онаго Лѣсничій внесетъ въ книжку, имѣющуюся на этотъ предметъ у старшаго изъ рабочихъ.

2) Не воспрещается Лѣсничему выдавать въ малыхъ количествахъ авансы отдѣльнымъ лицамъ, хорошо извѣстнымъ ему своею честностью и состоятельностью, подъ квитанцію, какъ выше сказано, но на собственную отвѣтственность Лѣсничаго.

3) Неисправныхъ рабочихъ, не окончившихъ работъ въ срокъ, назначенный въ книжкѣ, Лѣсное Управленіе можетъ понуждать экзекуціонными мѣрами, согласно правиламъ. Вѣдомости должникамъ, подлежащимъ экзекуціи, не только за взятые авансы, но и за всякія казенныя недоимки, слѣдуемыя въ Лѣсную кассу, должны быть составляемы въ двухъ экземплярахъ, изъ коихъ одинъ выдается экзекуторамъ, другой хранится при дѣлахъ Лѣснаго Управленія для того, чтобы Лѣсничій былъ въ состояніи во всякое время объяснить, кто, когда, за какую недоимку и въ какой цифрѣ представленъ къ экзекуціи.

Варшава, 29 Октября (10 Ноября) 1842 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Ленскій.*

№ 82,926/28,788.

---

1) Zaliczenia na wyróbkę drzewa nie mają być dawane, lecz płacić należy za wyróbkę już dokonaną.

Gdyby jednak pod takim warunkiem nieprzezwyciężona zachodziła trudność dostania robotnika, mogą być udzielane zaliczenia gromadom miejskim lub wiejskim, lub pewnym oddziałom robotników, jedynie na ich odpowiedzialność solidarną, za kwitem na papierze prostym, przez starszego i dwóch przynajmniéj gospodarzy podpisanym, przez Wójta gminy lub Burmistrza poświadczonym.

Kwit takowy ma być złożony w kassie Urzędu leśnego, a zaliczenie, w chwili udzielenia onego, wpisze Nadleśniczy do książki w tym celu starszemu udzielonéj.

2) Nie jest wzbronione Nadleśniczemu dawać w małych ilościach zaliczenia pojedynczym osobom, dobrze mu z charakteru i odpowiedzialności znanym, za kwitem jak wyżéj, lecz na własną Nadleśniczego odpowiedzialność.

3) Zalegających w wyróbce drzewa nad termin w książce zapisany, może Urząd leśny znaglać egzekucyą podług przepisów. Zawsze jednak wykazy dłużników do egzekucyi podanych, nie tylko za wzięte zaliczenia, lecz za wszelkie należności i długi skarbowe do kassy leśnéj poszukiwane, mają być formowane w 2-ch egzemplarzach, z których jeden doręczony będzie egzekwującemu, drugi zaś pozostawiony w aktach Urzędu leśnego, tak, aby Nadleśniczy w każdym momencie był w stanie objaśnić kogo, za co, kiedy i w jakiéj wysokości do egzekucyi podał.

w Warszawie, d. 29 Października (10 Listopada) 1842 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Łęski.*

Nr. 82,926/28,788.

№ 105.

Опредѣленіе значенія техническихъ словъ, употребляемыхъ при естественномъ возстановленіи лѣсовъ.

(19 Ноября (1 Декабря) 1845 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Въ дополненіе къ 58-й статьѣ Инструкціи объ устройствѣ лѣсовъ отъ 12 (24) Октября 1839 года, за № 83,831, для яснаго уразумѣнія лѣсохозяйственныхъ плановъ, Правительственная Коммисія находитъ нужнымъ ввести совершенное единообразіе въ употребленіи техническихъ словъ для означенія естественныхъ способовъ возстановленія лѣсовъ, или рубокъ, и съ точностью опредѣлить значеніе оныхъ.

Съ этою цѣлью она постановляетъ слѣдующее:

Производящіяся нынѣ въ казенныхъ лѣсахъ рубки можно раздѣлить главнымъ образомъ на

рубки для очистки, и

рубки для возобновленія лѣса.

Къ рубкамъ для очистки лѣса принадлежатъ:

a) выборочная рубка заглушенныхъ деревьевъ, потерявшихъ способность къ дальнѣйшему росту, или изрѣдительная рубка;

b) истребленіе деревьевъ или кустарниковъ, выращеніе которыхъ не имѣется въ виду;

c) выборка старыхъ деревьевъ, не могущихъ простоять на корнѣ до времени возобновленія лѣса;

d) вырубка изсохшихъ деревьевъ и уборка валежника.

Къ рубкамъ для возобновленія лѣса принадлежатъ:

e) приготовительная рубка, то есть изрѣженіе насажденія средняго возраста, приспѣвающаго къ рубкѣ и плотно сомкнутаго, производимое за нѣсколько лѣтъ до назначенія тёмной рубки, для открытія лѣсной площади дѣйствію свѣта, необходимаго для разложенія слоя листьевъ или иголъ, недопускающихъ налетающаго сѣмяни къ чистой землѣ, а тѣмъ самымъ препятствую-

N° 105.

Określenie znaczenia wyrazów technicznych, używanych w naturalnéj uprawie lasów.

(d. 19 Listopada (1 Grudnia) 1845 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

W uzupełnieniu § 58-go instrukcyi o urządzeniu lasów z dnia 12 (24) Października 1839 roku Nr. 83,831, celem łatwiejszego zrozumienia planów leśno-gospodarczych, Kommissya Skarbu uznała potrzebę, aby wyrazy techniczne uprawy zwyczajnéj czyli cięć, ujednostajnić i znaczenie ich dokładnie określić.

W tym celu stanowi co następuje:

Obecnie w leśnictwie rządowém praktykujące się cięcia głównie podzielić się dają na:

oczyszczające, i
odmładniające.

Do cięć oczyszczających należą:

a) wybranie drzew zagłuszonych, przytłumionych we wzroście, czyli trzebieże;

b) wytępienie drzew lub krzewów, których chodowanie nie jest zamierzone;

c) wybranie starodrzewu nie mogącego wytrwać zdrowo do czasu odmłodnienia;

d) wycięcie drzewa suchego i uprzątnienie powałów.

Do cięć odmładniających należą:

e) ręb przygotowawczy, to jest: przerzedzenie drzewostanu średnio-wiecznego, dorastającego, dobrze zwartego na lat kilka, przed założeniem rębu ciemnego, w celu ułatwienia przystępu światła, potrzebnego niezbędnie do rozkładu warstwy liści lub igieł, niedopuszczającéj nasienia do czystéj ziemi, a tem samém będącéj na prze-

щихъ естественному обсѣмененію, а равно для ускоренія всхода сѣмяни;

f) послѣдовательныя рубки, а именно: темная, свѣтлая и сплошная;

g) рубка для обсѣмененія, если вмѣсто двухъ: темной и свѣтлой, производится одна только рубка, съ оставленіемъ сѣменныхъ деревьевъ въ такомъ количествѣ и разстояніи, чтобы на вырубленномъ пространствѣ послѣдовало естественное обсѣмененіе;

h) сплошная рубка, то есть совершенная вырубка вдругъ всего лѣса безъ оставленія сѣменныхъ деревьевъ, предпринимаемая съ цѣлью искусственной обработки, или же въ ожиданіи самосѣва отъ смежной стѣны лѣса.

Если сплошныя рубки производятся поочередно одна за другою, въ такомъ случаѣ называются сплошными рубками въ послѣдовательномъ порядкѣ, если же послѣ каждой рубки оставляется полоса невырубленнаго лѣса, то онѣ принимаютъ названіе сплошныхъ рубокъ въ перемежающемся порядкѣ;

i) порубка, то есть возобновительная рубка въ низкоствольныхъ лѣсахъ.

Правительственная Коммисія предписываетъ всѣмъ чинамъ Лѣснаго вѣдомства строго примѣняться къ этой терминологіи.

Варшава, 19 Ноября (1 Декабря) 1845 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Гуминскій.*

№ 51,418/15,675.

№ 106.

Цѣны на вылущеніе одного фунта и одной кварты чистыхъ сосновыхъ сѣмянъ.

(7 (19) Ноября 1846 года.)

Чиновнику для особыхъ порученій Рейману.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

По разсмотрѣніи рапорта Вашего отъ 16 (28) Сентября

szkodzie naturalnemu obsiewowi; niemniéj w celu przyspieszenia obrodu nasienia;

f) ręby następne, mianowicie ciemny, jasny i zupełny;

g) ręb obsiewny, gdy zamiast dwóch rębów, ciemnego i jasnego, wykonywa się tylko jeden ręb, z pozostawieniem drzew nasiennych w takiéj ilości i odległości, ażeby przestrzeń wycięta naturalnie się obsiała;

h) ręb czysty, to jest: wycięcie zupełne drzew od razu, bez pozostawienia nasienników, a to w zamiarze uprąwy sztucznéj, lub też w spodziewaniu obsiewu z przyległéj ściany lasu.

Jeżeli ręby czyste wykonywane są z kolei jeden po drugim, natenczas są nazywane rębami czystemi w porządku ciągłym, gdy zaś po każdym rębie wyciętym, pozostawia się pas lasu niewyciętego, przybierają nazwę rębów czystych w porządku przeskakującym.

i) poręb jest to cięcie odmładniające w lasach niskopiennych.

Ścisłe do téj terminologii stosowanie się, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu całéj służbie leśnéj poleca.

w Warszawie, d. 19 Listopada (1 Grudnia) 1845 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 51,418/15,675.

N° 106.

Cena za wyłuszczanie 1 funta i 1 kwarty czystego nasienia sosnowego.

(d. 7 (19) Listopada 1846 r.)

Do W. Reumann, Urzędnika do szczególnych poruczeń.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Z rapportu z dnia 16 (28) Września r. b. Nr. 636 i z do-

сего года, за № 636, и приложеннаго къ нему протокола о пробномъ вылущеніи 16 корцевъ сосновыхъ шишекъ въ огненной сушильнѣ въ Бартковѣ въ лѣсничествѣ Самсоновъ, Коммисія пришла къ слѣдующему убѣжденію:

1) что корзины вмѣщаютъ въ себѣ 16 корцевъ шишекъ;

2) что лущеніе этого количества шишекъ продолжается 12 дней (кромѣ очистки сѣмяни), что такимъ образомъ въ теченіи года невозможно вылущить болѣе 350 корцевъ шишекъ;

3) что для отопленія сушильни (въ Сентябрѣ мѣсяцѣ, когда естественная температура была + 20° по реомюру), употреблено 12 корцевъ вылущенныхъ шишекъ и для зажиганія ¼ сажени сосновыхъ дровъ, и получено въ результатѣ степень теплоты, не превышающій + 35° по реомюру;

4) что объемъ вылущенныхъ шишекъ становится вдвое больше;

5) что изъ 16 корцевъ шишекъ получено 36 гарнцевъ крыльчатыхъ сѣмянъ, вѣсомъ въ 46 фунтовъ, затѣмъ изъ корца — 9 квартъ, вѣсомъ въ 2,9 фунта;

6) что изъ этого количества получено чистаго сѣмени 27,25 квартъ, вѣсомъ 33,4 фунтовъ, затѣмъ изъ одного корца вылущено 2,1 фунта, или 1,7 кварты.

По сему опыту (не считая расходовъ на постройку и содержаніе сушильни), расходъ на вылущеніе 350 корцевъ въ годъ составлялъ бы:

на собираніе шишекъ съ доставкою въ сушильню по 30 коп. съ корца	105 руб.	
расходъ на содержаніе сушильни въ теченіи года	36 „	
свозка дровъ для зажиганія, 12 возовъ по 15 коп.	1 „	80 коп.
содержаніе въ исправности мѣшковъ, снарядовъ и т. п.	3 „	— „
итого . .	145 руб.	80 коп.

а какъ 350 корцевъ шишекъ даютъ 730 фунтовъ, или 596 квартъ чистаго сѣмени, то одинъ фунтъ обходится почти въ 20 коп., а одна кварта почти въ 24,5 коп.

łączonego do niego protokółu spisanego z wyłuskiwania na próbę 16 korcy szyszek sosnowych, w suszarni ogniowéj w Bartkowie, w leśnictwie Samsonów, wypływa przekonanie:

1) że kosze obejmują 16 korcy szyszek;

2) że wyłuskiwanie téj ilości szyszek trwa dni 12 (oprócz oczyszczenia nasienia), że przeto w ciągu roku nie można wyłuszczyć więcéj szyszek, nad korcy 350;

3) że do opalania suszarni (w miesiącu Wrześniu, kiedy naturalne ciepło okazało $+20^0$ R.), użyto szyszek wyłuszczonych korcy 12, i do podpałki $\frac{1}{4}$ sążnia drzewa sosnowego, przez co doprowadzono ciepło najwyżéj do $+35^0$ R.

4) że szyszki wyłuszczone nabierają drugie tyle objętości;

5) że nasienia ze skrzydłami otrzymano z 16 korcy szyszek garncy 36, ważących funtów 46, zatem z korca 9 kwart, ważących 2,9 funtów;

6) że z tego otrzymano nasienia czystego kwart 27,25, które ważyło funtów 33,4, że zatem korzec 1 wydał funtów 2,1 czyli kwart 1,7.

Podług tego zatem doświadczenia (nie licząc kosztów wystawienia i utrzymania suszarni), koszta wyłuszczenia 350 korcy rocznie wynosiłyby:

zbiór szyszek z dostawą do suszarni po kop. 30 od korca	rsr.	105,
koszta utrzymania suszarnika przez rok .	„	36,
zwózka drzewa na podpałkę 12 fur po kop. 15	„	1 kop. 80,
utrzymanie worków, narzędzi etc. . . .	„	3,
	razem rsr.	145 kop. 80,

a że 350 korcy szyszek wydają 730 funtów, czyli 596 kwart czystego nasienia, przeto na 1 funt przypada blisko kop. 20, a na 1 kwartę blisko kop. $24\frac{1}{2}$.

Вслѣдствіе сего, Правительственная Коммисія разрѣшаетъ помѣстить эти расходы, на сосновое сѣмя, въ вѣдомостяхъ обработкамъ тѣхъ лѣсничествъ, гдѣ существуютъ огненныя сушильни, и, сверхъ того, предписываетъ Господину Рейману распорядиться, чтобы въ этихъ вѣдомостяхъ показываемы были тоже расходы на необходимыя починки и улучшенія въ сушильняхъ, посредствомъ которыхъ могло бы быть сокращено время, а тѣмъ самимъ и издержки на лущеніе, такимъ же образомъ, какъ это дѣлается за границей, гдѣ изъ корца шишекъ Д-ръ Фейль получаетъ 3 фунта и 2 лота сѣмянъ.

При томъ Коммисія поставляетъ Господину Рейману на видъ, что въ протоколѣ о произведенной пробѣ недостаетъ свѣдѣнія, какой процентъ зеренъ чистаго сѣмяни оказался неспособнымъ для всхода, а равно не подвергалось ли порчѣ сѣмя, бывшее въ теченіе 10-ти дней подъ вліяніемъ возвышенной температуры въ сушильнѣ. Относящіяся сюда наблюденія должны быть сдѣланы при дальнѣйшемъ лущеніи сѣмянъ.

Вообще Правительственная Коммисія возлагаетъ на обязанность Господина Реймана озаботиться всѣми мѣрами о возведеніи лущенія шишекъ на высшую степень совершенства, съ соблюденіемъ возможной бережливости въ расходахъ.

Варшава, 7 (19) Ноября 1846 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Гуминскій.*

№ 85,997/24,365.

№107.

Правила составленія смѣтъ лѣснымъ обработкамъ.

(10 (22) Марта 1847 года.)

Всѣмъ чиновникамъ для особыхъ порученій.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Въ 66-й статьѣ Инструкціи объ устройствѣ лѣсовъ и въ 128 и 149 статьяхъ Инструкціи о порядкѣ исполненія лѣсохозяйственнаго плана, указаны общія правила лѣсоводства и

Kommissya Rządowa upoważnia zatem do pomieszczenia takich kosztów nasienia sosnowego, w wykazach upraw tych leśnictw, gdzie suszarnie ogniowe istnieją; jednak poleca przytem W. Reumann, aby zarazem w wykazach upraw kazał pomieścić koszta potrzebnych reparacyj i polepszeń w suszarniach, przez któreby czas do wyłuskiwania potrzebny, a tem samém i koszta wyłuskiwania, mogły być zmniejszone w podobny sposób, jak to za granicą odbywa się, gdzie z korca szyszek Dr. Pheil otrzymuje nasienia funtów 3 łutów 2.

Zwraca przytém uwagę W. Reumann, iż w protokóle spisanym z dopełnionéj próby brakuje wiadomości, jaki procent ziarn czystego nasienia okazał się niezdatny do kiełkowania, jako też, czy nasienie wystawione przez dni 10 na powiększony stopień ciepła w suszarni nie uległo zepsuciu; co dodatkowo przy dalszém łuszczeniu zbadać należy.

W ogólności wkłada Kommissya Rządowa obowiązek na P. Reumann, aby dołożył wszelkiego starania do posunięcia wyłuskiwania szyszek na wyższy stopień doskonałości, a to z zachowaniem wszelkiéj możliwéj oszczędności.

w Warszawie, d. 7 (19) Listopada 1846 r.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Gumiński.*

Nr. 85,997/24,365.

Nº 107.

Przepisy do etatu upraw w lasach.

(d. 10 (22) Marca 1847 r.)

Do wszystkich Urzędników do szczególnych poruczeń.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

W artykule 66-m instrukcyi do urządzenia lasów, oraz w artykule 128 i 149-m instrukcyi o wykonywaniu planu gospodarczego, wskazane są ogółowe zasady zachowania lasów i upraw

чрезвычайныхъ обработокъ, на производство которыхъ имѣются наличныя денежныя суммы и издѣльная повинность.

Для удачнаго и соотвѣтственнаго цѣли употребленія суммъ, назначенныхъ на этотъ предметъ, Правительственная Коммисія нуждается въ свѣдѣніяхъ, гдѣ именно и какія обработки и работы могутъ быть исполнены самымъ успѣшнымъ и выгоднѣйшимъ образомъ, и потому заслуживаютъ преимущества предъ другими работами и обработками, которыя, по причинѣ ограниченныхъ суммъ, должны быть отложены на будущее время.

Эти свѣдѣнія не помѣщаются въ хозяйственныхъ планахъ, во первыхъ, потому, что во время устройства лѣсовъ не полагалось суммъ на этотъ предметъ, и поэтому правила о производствѣ чрезвычайныхъ обработокъ были часто упускаемы изъ виду, — и, во вторыхъ, потому, что состояніе лѣсовъ во многихъ мѣстахъ перемѣнилось до того, что изданныя въ прежнее время правила теперь уже неудопримѣнимы. Независимо же отъ сего, чиновникъ, устраивающій лѣса, предписывая правила для производства обработокъ въ одномъ участкѣ, часто не въ состояніи обращать вниманіе на прочіе участки, хотя произведенныя въ нихъ обработки могли бы доставить больше выгодъ для лѣсовъ.

Поэтому Правительственная Коммисія нуждается въ собраніи свѣдѣній о тѣхъ работахъ и чрезвычайныхъ обработкахъ, которыя, по нынѣшнему состоянію лѣсовъ и наличныхъ суммъ, могутъ и должны быть произведены предпочтительно предъ другими въ теченіе пяти лѣтъ съ 1848 по 1852 годъ, съ тѣмъ:

а) что суммы, назначенныя въ настоящее время на разведеніе лѣсовъ, именно для всѣхъ казенныхъ и супримованныхъ лѣсовъ около 2,000 руб., для всѣхъ же лѣсничествъ Горнаго вѣдомства, отпускающихъ безплатно лѣсъ для заводовъ (за исключеніемъ лѣсничества Кржепице и Хлѣвиска) около 3,000 руб., не присвоиваются однимъ и тѣмъ же лѣсничествамъ, но могутъ быть обращаемы ежегодно на тѣ лѣсничества, гдѣ употребленіе ихъ окажется соотвѣтственнымъ и необходимымъ;

nadzwyczajnych, do wykonania których są fundusze tak w gotowiźnie, jako też w robociźnie leśnéj. Do trafnego i celowi odpowiadającego rozrządzenia i użycia funduszów na ten cel przeznaczonych, potrzebną jest Kommissyi Rządowéj wiadomość, gdzie i jakie uprawy i roboty najskuteczniéj i najkorzystniéj mogą być przedsiębrane, i z tego względu zasługują na pierwszeństwo przed innemi robotami i uprawami, które z powodu ograniczonych funduszów, na czas późniejszy powinny być odłożone.

Plany gospodarcze tych wiadomości niedostarczają, raz dla tego, że w czasie urządzenia lasów, fundusze na ten przedmiot nie istniały, i dla tego przepisy uprawy nadzwyczajnéj często zupełnie były pomijane, powtóre, że stan lasów zmienił się w wielu miejscach tak dalece, że przepisy oddawna podane, już teraz nie są stosowne, wreszcie urządzający podając przepisy uprawy dla pojedynczego obrębu, nie może częstokroć zwracać uwagi na inne obręby, chociaż w tych ostatnich, uprawy większą mogłyby zapewnić korzyść dla lasów.

Kommissya Rządowa przeto pragnie zebrać wiadomości o tych robotach i uprawach nadzwyczajnych, które podług obecnego stanu lasu, i w miarę istniejących funduszów, mogą i przed innemi powinny być wykonane w ciągu lat pięciu, od roku 1848 do roku 1852, z uwągą:

a) że fundusz dotychczasowy w gotowiźnie, na zachowanie lasów przeznaczony, mianowicie dla wszystkich lasów skarbowych i supprimowanych rsr. około 2,000, a dla wszystkich leśnictw górniczych, bezpłatnie drzewo dla zakładów wydających (nie licząc do nich leśnictwa Krzepice oraz Chlewiski), rsr. około 3,000, nie jest przywiązanym do jednych i tych samych leśnictw, lecz może być przeznaczony co rok dla tych leśnictw, gdzie użycie onego okaże się najstosowniejsze;

b) что суммы эти не могутъ быть оставляемы съ одного года на другой, но должны быть употреблены въ томъ же году, на который назначены; въ противномъ случаѣ, на основанiи общихъ кассовыхъ правилъ, будутъ отчислены въ счетъ сбереженiй;

c) что издѣльная повинность, причитающаяся съ крестьянъ за пользованiе лѣсомъ, пастбищемъ и стилкою, или же присужденная съ несостоятельныхъ порубщиковъ, должна быть ежегодно употреблена въ тѣхъ лѣсахъ, по которымъ возникло ея отправленiе.

Независимо отъ этихъ условiй, въ предположенiяхъ о производствѣ обработокъ и лѣсныхъ работъ въ срокъ съ 1848 по 1852 годъ, должны быть соблюдаемы слѣдующiя общiя правила и указанiя:

1) Сыпучiе пески, вредные или опасные для смежныхъ экономическихъ угодiй, состоящiе въ управленiи Лѣснаго вѣдомства, или тѣ, которые для пользы земледѣлiя должны поступить въ его завѣдыванiе, должны быть укрѣплены прежде другихъ и насаждены или засѣяны сосною, или другою свойственною имъ породою лѣса; въ послѣднемъ однако случаѣ, т. е. когда пески находятся среди удобныхъ экономическихъ земель, слѣдуетъ составить о томъ протоколъ и взять подписку съ подлежащихъ владѣльцевъ въ томъ, что уступаютъ оные въ пользу лѣсовъ.

2) Разливающiяся въ лѣсахъ воды должны быть прежде другихъ работъ спускаемы, посредствомъ возобновленiя прежнихъ, или рытiя новыхъ каналовъ, осушающихъ сколь можно бо́льшее пространство лѣса. Гдѣ покатость грунта для стока воды замѣтна на первый взглядъ, тамъ осушка можетъ быть произведена безъ нивелировки; но если для открытiя стока воды необходима предварительная нивелировка мокраго грунта, то Лѣсничiй обязанъ представить нивелировочный планъ; если же составить онаго не будетъ въ состоянiи, то долженъ войти съ предположенiемъ о командировкѣ на мѣсто должностнаго Инженера или Землемѣра.

3) При обработкѣ лѣсовъ, слѣдуетъ главнымъ образомъ содѣйствовать естественному возобновленiю лѣсосѣкъ, истребленiемъ кустарниковъ и зарослей, а равно взрыхленiемъ земли

b) że z jednego roku na drugi, fundusz ten zachowany być nie może, lecz powinien być zużyty w tym roku, na który jest przeznaczony, inaczéj podług ogólnych urządzeń kassowych, na oszczędność odpisany być musi;

c) że robocizna leśna od włościan zadeklarowana, za ugaj i paszę leśną, oraz za ściółkę lub zasądzona na ubogich defraudantów leśnych, musi być co rok zużytą w tych lasach, z których taż robocizna pochodzi.

Przy tych uwagach w projektowaniu upraw i robót leśnych, na lata 1848 — 1852, zachowane być mają następujące ogólne zasady i wskazówki:

1) Piaski lotne i zwiewne, szkodliwe lub niebezpieczne przyległym użytkom ekonomicznym, a zostające pod zarządem leśnym, lub które dla dobra rolnictwa, pod zarząd powinny być zajęte, przed innemi ma być ustalone, i sosną lub innym odpowiednim rodzajem drzewa uprawione, w ostatnim jednak wypadku, to jest, gdy się znajdują w pośród użytków ekonomicznych, należy spisać protokół deklaracyjny z właściwemi posiadaczami, że one na rzecz lasów ustępują.

2) Wody zatrzymujące się w lasach, mają być spuszczane przed innemi robotami, przez odnowienie istniejących lub wykopanie nowych rowów, o ile można rozległą przestrzeń leśną osuszających. Gdzie ściek wody jest widoczny, tam osuszenia mogą być przedsiębrane, bez równoważenia (niwelacyi); gdzieby zaś dla odkrycia spadku wody, potrzeba było poprzednio zrównoważyć (zniwellować) grunt mokry, Nadleśniczy obowiązany sporządzić i dołączyć plan niwellacyjny, a gdyby go nie był w stanie sporządzić, przedstawi wnioski, celem wysłania na grunt Inżeniera lub Mierniczego rządowego.

3) W uprawie lasów przedewszystkiém wspierać należy naturalne odmładnianie cięć, czy to przez wytępienie krzewów i podkrzewów, oraz przez zradlenie gruntu, lub przez sadzenie

или сажаніемъ и сѣяніемъ существующихъ нынѣ или лучшихъ породъ лѣса, смотря по качеству земли. Въ подробности же:

a) тамъ, гдѣ цѣны на лѣсъ высоки и дерево находитъ вполнѣ удобный сбытъ, обработка должна быть предпринимаема прежде, чѣмъ въ такихъ лѣсахъ, гдѣ, не смотря на низкую цѣну, лѣсъ назначенный къ вырубкѣ не имѣетъ сбыта;

b) лучшая земля, болѣе удобная для обработки, имѣетъ преимущество предъ землею, обработка которой сопряжена съ большими издержками и часто бываетъ безуспѣшна (за исключеніемъ случая, указаннаго въ 1-мъ пунктѣ);

c) лѣсная земля, приносящая доходъ въ видѣ пастбища или пашни, должна быть обращена подъ разведеніе лѣса позже, нежели участки, не приносящіе никакого дохода;

d) обработки должны быть производимы сперва въ такихъ мѣстахъ, гдѣ удобнѣе могутъ быть охранены отъ поврежденій, такія же, охраненіе которыхъ нынѣ сопряжено съ затрудненіями, оставить до будущаго времени;

e) на малыхъ пашняхъ обыкновенно принимается естественный самосѣвъ, поэтому не нужно спѣшить съ искусственною обработкою оныхъ; изъ большихъ же пашень предполагать къ обработкѣ только тѣ, за которыя хозяева получили вознагражденіе, пріостанавливаясь съ обработкою лежащихъ по краямъ лѣсовъ, впредь до устройства имѣнія. Обработка луговъ, присоединенныхъ къ лѣсамъ, требуетъ большихъ издержекъ, и, сверхъ того, въ обширныхъ лѣсахъ, удобныхъ для разведенія крупной дичи, эти луга бываютъ необходимы для корма оной, и потому съ обработкою луговъ слѣдуетъ пріостановиться до окончательнаго устройства охоты;

f) для разведенія лѣса нужно избирать такую породу деревъ, которая наиболѣе соотвѣтствуетъ мѣстности, а равно, которая легче и съ меньшимъ расходомъ можетъ быть разведена и выращена на подѣлочный лѣсъ.

albo siew rodzajów drzew dziś istniejących lub celniejszych, podług dobroci gruntu. W szczególności zaś:

a) w lasach, mających wysoką cenę drzewa i zupełny odbyt onego, nadzwyczajna uprawa pierwéj ma być przedsiębrana, jak w takich lasach, gdzie pomimo nizkiéj ceny, drzewo do cięcia wskazane nie ma odbytu;

b) grunt lepszy łatwiejszy do uprawy ma pierwszeństwo przed gruntem gorszym, na którym uprawa jest kosztowną i często zawodną (wyjąwszy wypadki ad 1-m przytoczone);

c) grunt leśny przynoszący dochód z paszy lub z rolnego użytku, późniéj powinien być uprawiony, aniżeli grunt żadnego dochodu nie dający;

d) pierwéj przedsiębrać uprawy w takich miejscach, gdzie one łatwiéj mogą być ochronione od uszkodzeń; odłożyć zaś do dalszego czasu takie, gdzie ochrona dzisiaj jest trudna;

e) niwy mniejsze, zwykle same naturalnie obsiewają się, więc z uprawą sztuczną onych nie należy się spieszyć, z większych zaś mogą być do uprawy sztucznéj projektowane te tylko, za które posiadacze otrzymali wynagrodzenie, wstrzymując się z leżącemi w brzegu lasów, do urządzenia dóbr; uprawa zaś łąk do lasu wcielonych jest kosztowną, a obok tego w lasach obszerniejszych, dogodnych do chodowania zwierza grubego, są one konieczne dla paszy zwierzynie, uprawę przeto łąk wstrzymać do czasu urządzenia łowiectwa;

f) ten rodzaj drzewa ma być uprawiany, który najlepiéj odpowiada miejscowości, który łatwiéj i mniejszym kosztem może być zaprowadzony, i który wyda drzewo użytkowe. Wyjątki od téj zasady mogą mieć miejsce

Исключенія изъ этого правила могутъ быть допускаемы только вслѣдствіе особыхъ распоряженій начальства, для разведенія (въ видѣ опыта) такихъ породъ лѣса, которыя не существуютъ въ той мѣстности;

g) послѣ обработки въ возобновительныхъ лѣсосѣкахъ текущаго періода, слѣдуютъ обработки во II и III округахъ высокоствольныхъ лѣсовъ, а въ крайнихъ лѣсосѣкахъ— низкоствольныхъ лѣсовъ.

4) Къ рытью охранныхъ рвовъ, затрудняющихъ доступъ къ лѣсу, можно приступить тамъ только, гдѣ послѣдовало уже экономическое устройство, или гдѣ съ достовѣрностью полагать можно, что, вслѣдствіе устройства имѣнія, разграниченіе не подвергнется никакому измѣненію. Цѣль проведенія этихъ каналовъ тогда только будетъ вполнѣ достигнута, если они будутъ вмѣстѣ служить средствомъ къ осушенію лѣснаго пространства.

5) Провести просѣки для устройства путей сообщенія между деревнями и усадьбами, а равно для вывозки лѣса и прочихъ произведеній.

6) Обнести оградами или каналами и устроить живыя изгороди при выгонахъ, пролегающихъ чрезъ возобновительныя лѣсосѣки, плантаціи и посѣвы.

7) Всѣ вышеозначенныя обработки должны быть производимы такимъ образомъ, чтобы достиженіе предположенныхъ результатовъ стоило возможно меньшихъ издержекъ; поэтому слѣдуетъ пользоваться каждымъ удобнымъ случаемъ, который можетъ имѣть вліяніе на сбереженіе суммъ.

Къ такимъ удобнымъ случаямъ относятся между прочимъ слѣдующіе:

a) собираніе въ урожайные годы древесныхъ сѣмянъ въ возможно большемъ количествѣ, въ сухіе же годы болѣе удобное рытіе осушительныхъ каналовъ и т. п.;

b) устройство солнечныхъ сушиленъ;

c) отдача земли, предположенной къ разведенію лѣса, подъ полевую обработку на годъ, или на нѣсколько лѣтъ;

d) заготовленіе соотвѣтственныхъ прочныхъ орудій для взрыхленія земли;

tylko w szczegółowych zarządzeniach władzy, w celu upraw (dla próby) takich rodzajów drzew, które w okolicy nie istnieją;

g) po uprawie w cięciach odmładniających bieżącego okresu, następują uprawy w okręgach II i III-m w lasach wysokopiennych, a w końcowych porębach w lasach niskopiennych.

4) Rowy ochronne utrudniające przystęp do lasu, tam tylko mogą być kopane, gdzie już urządzenie ekonomiczne nastąpiło, lub gdzie jest pewność, że przez urządzenie dóbr, separacya nie ulegnie zmianie, takiemi rowami cel zamierzony w zupełności może być osiągnięty, jeżeli one mogą zarazem służyć do osuszenia przestrzeni leśnéj.

5) Usposobienie linii na drogi kommunikacyjne między wsiami i osadami, oraz do wywózki drzewa i innych płodów z lasu.

6) Wygrodzenie lub okopanie rowami, i założenie żywych płotów, przy wygonach przechodzących przezręby odmładniające, plantacye i zasiewy.

7) Wszelkie powyższe uprawy powinny być dopełniane w taki sposób, który, obok najmniejszego kosztu, zapewnia skutek zamierzony; należy przeto korzystać z każdéj sposobności, wpływającéj na oszczędność funduszu.

Do tego należy między innemi:

a) korzystanie w latach urodzajnych w nasiona drzewne ze zbioru tychże, a w latach szczególnie suchych, z łatwego kopania rowów osuszających i t. p.

b) urządzenie suszarń słonecznych;

c) oddanie gruntu uprawić się mającego na rok lub na kilka lat do użytku rolnego;

d) sprawienie stosownych, trwałych i mocnych narzędzi do zradlenia gruntu;

e) избѣганіе работъ поденныхъ, а назначеніе оныхъ по урокамъ и поштучно, на сколько это возможно безъ нарушенія доброкачественности работъ;

f) необрабатываніе земли сверхъ дѣйствительной надобности, свойственной каждой породѣ лѣса. Сѣмена и сажанцы выбирать хорошіе, неиспорченные и въ необходимомъ лишь количествѣ; поэтому не употреблять для посадки сажанцевъ изчахшихъ, взросшихъ въ заглушеніи, и старше нежели нужно для полученія хорошаго насажденія, тщательно избѣгая впослѣдствіи исправленія произведенныхъ уже обработокъ, такъ какъ они влекутъ за собою излишніе расходы;

g) тщательное разведеніе молодой поросли въ посѣвныхъ разсадникахъ, въ мѣстахъ, предположенныхъ къ обработкѣ или вблизи оныхъ.

8) Не слѣдуетъ также упускать изъ виду пристрастія мѣстныхъ чиновниковъ къ обработкамъ и знанія дѣла; поэтому можно предполагать въ большихъ размѣрахъ такія обработки, въ которыхъ они пріобрѣли уже болѣе практической опытности; на меньшихъ же пространствахъ, такъ сказать, для практической науки, назначать такія обработки, въ которыхъ предстоитъ имъ еще совершенствоваться.

9) Всякимъ обработкамъ слѣдуетъ представлять планъ, показывающій мѣстоположеніе и размѣры, для внесенія этихъ данныхъ въ лѣсохозяйственный планъ.

10) Руководствуясь этими правилами и указаніями, Вы составите вѣдомость работамъ и обработкамъ, которыя, по Вашему мнѣнію, должны быть произведены, изъ наличныхъ суммъ, въ теченіе предстоящихъ пяти лѣтъ, во ввѣренныхъ Вамъ для ревизіи лѣсничествахъ. Въ этой вѣдомости Вы покажете особо работы, которыя должны быть произведены посредствомъ издѣльной повинности, въ лѣсахъ, гдѣ таковая существуетъ, или можетъ быть пріобрѣтена за сушнякъ, пастбище, стилку, или же отправлена несостоятельными порубщиками. Вѣдомость эта должна быть представлена Правительственной Коммисіи не позже 1 Сентября сего года, а въ то время будетъ указано, какія обработки въ каждомъ году, и на какомъ пространствѣ, имѣютъ быть произведены.

e) unikanie robót płatnych na dni, lecz wydzielanie onych na wymiar i sztuki, o ile to nastąpić może, bez uszkodzenia dobroci robót;

f) uprawa gruntu nie ma być przedsiębrana nad konieczną potrzebę, właściwą każdemu rodzajowi drzewa. Nasiona i flance użyć należy dobre, nie zepsute, i w ilości tylko koniecznéj; nie brać przeto do sadzenia schorzałych, w przytłumieniu wzrosłych, i starszych flanców, aniżeli do otrzymania dokładnego drzewostanu koniecznie potrzeba, unikając z wszelką troskliwością późniejszego poprawiania dopełnionych upraw, gdy te zawsze są zbyt kosztowne;

g) staranne chodowanie drobnych sadzonek w szkółkach siewnych, na miejscach uprawić się mających lub w bliskości.

8) Wreszcie nie można pomijać uwagi, na zamiłowanie do upraw, i znajomość rzeczy miejscowych urzędników, i dla tego projektować można na większą skalę takie uprawy, z któremi oni praktycznie więcéj są obeznani; na mniejszych zaś przestrzeniach i niejako dla praktycznéj nauki, takie, w których im doskonalić się jeszcze potrzeba.

9) Wszelkich upraw należy dołączyć planik, objaśniający położenie i wymiary, celem wprowadzenia ich na plany gospodarcze leśne.

10) Z zachowaniem tych zasad i wskazówek, ułoży NN, wykaz robót i upraw, które funduszem gotowym, w ciągu przyszłych pięciu lat, podług jego zdania, powinny być przedsiębrane, w leśnictwach do rewizyi jemu poruczonych; obejmując w nim oddzielnie roboty, które robocizną leśną powinny być wykonane w lasach, gdzie taka robocizna istnieje, lub za ugaj, paszę, ściółkę i od defraudantów ubogich pozyskaną być może. Przedstawienia tego wykazu oczekuje Kommissya Rządowa najdaléj do 1 Września r. b., a wtenczas wskaże, jakie w każdym roku i w jakiéj rozległości mają być wykonane uprawy.

11) При всей важности благоразумнаго и соотвѣтственнаго распоряженія суммами, назначенными для обработки лѣсовъ, не менѣе важенъ также контроль употребленія мѣстными чиновниками суммъ соотвѣтственно ихъ назначенію и съ соблюденіемъ необходимой бережливости, и этотъ контроль составляетъ одну изъ главнѣйшихъ обязанностей ревизующихъ чиновниковъ.

Въ Инструкціи, изданной 25 Мая (6 Іюня) 1839 года, за № 92,910 (Сыльванъ, т. XV), указаны правила объ употребленіи и повѣркѣ издѣльной повинности въ казенныхъ лѣсахъ, съ приложеніемъ формъ для контроля чрезвычайныхъ обработокъ и прочихъ работъ, а равно для контроля работниковъ и для квитанціонныхъ книгъ. Согласно этимъ формамъ, издѣльная повинность за сушнякъ зимній и лѣтній, пастбище, стилку и отъ несостоятельныхъ порубщиковъ, а равно работы по найму, должны быть записываемы въ контроль и повѣряемы. При ревизіи обработокъ (возложенной на чиновниковъ, ревизующихъ лѣсничества, по 20 статьѣ упомянутой Инструкціи), Вы обязаны изслѣдовать на мѣстѣ, какія именно обработки и работы произведены съ 1840 года, и какія на это употреблены средства въ наличныхъ суммахъ и въ издѣльной повинности, разобрать каждую статью расхода и удостовѣриться, дѣйствительно ли работа, за которую произведена денежная выдача, исполнена въ показанномъ объемѣ и пространствѣ, съ точностью ли и съ соблюденіемъ ли надлежащей бережливости. О всѣхъ обнаруженныхъ упущеніяхъ, за которыя виновные должны быть подвергнуты взысканію и вознагражденію причиненныхъ убытковъ, Вы обязаны, за прошедшее время, довести до свѣдѣнія Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства, впредь же упущенія эти отмѣчать въ контролѣ чрезвычайнымъ обработкамъ, для того, чтобы начальство, ревизующее отчетность, могло настоять на исправленіи оныхъ.

12) Строжайше наблюдать, чтобы обработки и работы не были отдаваемы съ подряда чиновникамъ и служителямъ Лѣснаго вѣдомства, такъ какъ ихъ выгоды были бы чрезъ это поставлены въ противоположность съ выгодами лѣсной кассы,

11) Jak jest ważne trafne i stosowne zarządzenie funduszów, na uprawę lasów przeznaczonych, tak również ważną jest kontrolla użycia funduszu przez miejscowych urzędników na przedmiot wskazany, z zachowaniem przyzwoitéj oszczędności, i to stanowi jeden z głównych obowiązków urzędników rewidujących.

W instrukcyi z dnia 25 Maja (6 Czerwca) 1839 roku Nr. 92,910 (Sylwan tom XV), wskazane są przepisy do użycia i kontrollowania robocizny w lasach rządowych, z podaniem zarazem wzorów do kontrolli upraw nadzwyczajnych i innych robót, do kontrolli robotników i do kwitaryuszów. Podług tych wzorów, robocizna leśna tak za ugaj zimowy i letni, pastwisko, ściółkę i od ubogich defraudantów, jako też za najem, powinna być zapisana i kontrollowana. Przy rewizyi upraw, (poruczonéj § 20-m powołanéj instrukcyi urzędnikom zwiedzającym leśnictwa), powinien NN. zbadać na gruncie, jakie mianowicie uprawy i roboty od roku 1840 wykonano, i jakie na to fundusze w gotowiźnie i robociźnie użyto, każdy szczegół wydatku zbadać i przekonać się czy robota, za którą wydatek nastąpił, rzeczywiście w podanéj wielkości i obszerności, z dokładnością i z zachowaniem należytéj oszczędności dopełnioną została. Wykryte niedokładności, za które winny do odpowiedzialności i do wynagrodzenia zrządzonéj szkody ma być pociągnięty, za przeszłość, przedstawić Kommissyi Rządowéj, a na przyszłość wytknąć uchybienia w kontrolli upraw nadzwyczajnych, żeby Władza rewidująca rachunki mogła dopilnować skutku.

12) Najmocniéj wreszcie przestrzegać należy, żeby uprawy i roboty leśne nie były oddane w entrepryzę urzędnikom i officyalistom leśnym, gdyż przez to ich korzyść byłaby w sprzecz-

и такой образъ дѣйствія влечетъ за собою всегда вредныя послѣдствія для Казны.

Варшава, 10 (22) Марта 1847 года.

Директоръ Отдѣленія, Статскій Совѣтникъ (подп.) *Гуминскій.*

№ 27,957/8,009.

№108.

Лѣсничіе обязаны назначать лѣсосѣки въ лѣсахъ маіоратныхъ, если того потребуютъ владѣльцы, или ихъ повѣренные.

(25 Іюля (6 Августа) 1847 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Вслѣдствіе донесенія чиновника для особыхъ порученій Плещинскаго, что нѣкоторые владѣльцы маіоратныхъ имѣній затрудняются въ пріисканіи лицъ, способныхъ къ раздѣленію принадлежащихъ къ этимъ имѣніямъ лѣсовъ на годовыя лѣсосѣки,—Правительственная Коммисія, желая облегчить имъ это дѣйствіе и дать возможность назначать къ ежегодной вырубкѣ такое только пространство, какое указано хозяйственнымъ планомъ, предписываетъ Губернскому Правленію сдѣлать съ своей стороны распоряженіе, чтобы Лѣсничіе, по полученіи письменнаго объявленія отъ владѣльца маіоратнаго имѣнія, или его управленія, назначали на мѣстѣ годовыя лѣсосѣки въ устроенныхъ лѣсахъ пожалованныхъ имѣній, соображаясь съ хозяйственнымъ планомъ.

Варшава, 25 Іюля (6 Августа) 1847 года.

Директоръ Отдѣленія, Статскій Совѣтникъ (подп.) *Гуминскій.*

№ 72,208.

---

ności z korzyścią kassy leśnéj, co zawsze wywiera szkodliwe skutki dla Skarbu.

w Warszawie, d. 10 (22) Marca 1847 r.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Gumiński.*

Nr. 27,957/8,009.

N° 108.

Nadleśniczowie mają naznaczać cięcia w lasach majoratów, gdy tego właściciel lub jego umocowany zażąda.

(dnia 25 Lipca (6 Sierpnia) 1847 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Na przedstawienie urzędnika do szczególnych poruczeń Pleszczyńskiego, że niektórzy właściciele majoratów znajdują trudność w wynalezieniu osób, któreby w lasach, do ich dóbr przydzielonych, cięcia roczne zakładać mogły, chcąc Kommissya Rządowa tymże właścicielom powyższą czynność ułatwić i dać sposobność, aby ta tylko przestrzeń do wycięcia rocznie przeznaczoną została, którą plan gospodarczy wskazuje, poleca Rządowi Gubernialnemu wydanie z swéj strony rozporządzenia do Urzędów leśnych, aby Nadleśniczowie, za zgłoszeniem się na piśmie właściciela majoratu lub jego administratora, cięcia roczne na gruncie w lasach darowanych urządzonych, w zastosowaniu się do planu gospodarczego naznaczali.

w Warszawie, d. 25 Lipca (6 Sierpnia) 1847 r.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Gumiński.*

Nr. 72,208.

№109.

Молоты, служащіе Лѣсничимъ для клейменія лѣса, должны быть, послѣ оцѣнки лѣсосѣкъ, ежегодно отсылаемы для храненія въ Губернское Правленіе.

(17 (29) Декабря 1847 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ и чиновникамъ, командированнымъ для надзора надъ лѣсничествами.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Въ 59-й и 62-й статьяхъ Инструкціи о порядкѣ исполненія лѣсохозяйственнаго плана, отъ 2 (14) Ноября 1839 года, за № 88,954, предписано: что, одновременно съ оцѣнкою лѣса въ годовыхъ лѣсосѣкахъ, слѣдуетъ также клеймить оный оцѣночнымъ молотомъ, сообразно различнымъ сортамъ дерева; въ 69-й и 80-й статьяхъ сказано, что, по окончаніи оцѣнки, имѣетъ быть составлена и представлена на утвержденіе смѣта рубокъ, которая, послѣ возвращенія оной, служитъ основаніемъ производимой затѣмъ вырубки лѣса; наконецъ, въ 82-й статьѣ, что рубки должны быть производимы съ строгимъ примѣненіемъ къ утвержденнымъ смѣтамъ, и что никакой рубки въ другомъ мѣстѣ или другимъ образомъ, подъ какимъ бы то ни было предлогомъ, ни въ постоянныхъ лѣсахъ, ни въ участкахъ, назначенныхъ кому нибудь для пахатной обработки, ни въ здоровомъ, ни въ поврежденномъ лѣсу, Лѣсничему предпринимать, а равно допускать это съ чьей либо стороны не дозволяется.

Указанный вышеприведенными статьями порядокъ дѣйствія не всегда соблюдается Лѣсничими. Изъ произведеннаго въ лѣсничествѣ Сувалки слѣдствія оказалось, что Лѣсничій составилъ смѣту рубкамъ по глазомѣрному исчисленію и, представивъ оную на утвержденіе, впослѣдствіи уже клеймилъ лѣсъ оцѣночнымъ молотомъ. Изъ произведенныхъ же въ другихъ лѣсничествахъ слѣдствій обнаружилось, что Лѣсничіе, при продажѣ лѣса изъ лѣсосѣкъ или отпадковъ, клеймятъ для вырубки такой лѣсъ, который, какъ неоцѣненный, не былъ ими показанъ въ смѣтѣ.

N° 109.

Młoty szacunkowe, Nadleśniczym służące, po oszacowaniu cięć, mają być corocznie odsyłane na skład do Rządu Gubernialnego.

(d. 17 (29) Grudnia 1847 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych i Urzędników delegowanych do nadzoru leśnictw.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

W instrukcyi o wykonywaniu planu gospodarczego z dnia 2 (14) Listopada 1839 roku Nr. 88,954 przepisano: w § 59 i 62-m, że, jednocześnie z szacowaniem drzewa w cięciach rocznych, ma być także ono cechowane młotem szacunkowym, według swego gatunku; w § 69 i 80-m, że po ukończeniu oszacowania sporządzony być ma wykaz cięć na podstawie dopełnionego oszacowania i podany do zatwierdzenia, poczem zwrócony, jest on podstawą do następnego wycinania; w § 82-m, że cięcia powinny być wykonane w ścisłém zastosowaniu się do zatwierdzonych wykazów, i żadnego cięcia w inném miejscu ani w inny sposób pod jakimkolwiekbądź pozorem, czy to w lasach stałych, lub w miejscach na użytek rolny dla kogobądź przeznaczonych, czy to w drzewie zdrowém lub uszkodzoném, niewolno Nadleśniczemu przedsiębrać ani przedsiębrania onych przez kogobądź dopuszczać.

Porządek postępowania, powyższemi artykułami przepisany, nie zawsze przez Nadleśniczych jest zachowywany. Ze śledztwa w leśnictwie Suwałki wyprowadzonego, okazało się: że Nadleśniczy ułożył wykaz cięć z oszacowania od oka, i takowy przedstawił do zatwierdzenia, a następnie cechował drzewo młotem szacunkowym. Ze śledztw zaś w innych leśnictwach okazało się, że Nadleśniczowie przy sprzedaży drzewa z cięć lub odpadków, cechują do wycięcia młotem szacunkowym takie drzewo, które jako nieszacowane do wykazu nie weszło.

Для пресѣченія на будущее время подобныхъ злоупотребленій, Правительственная Коммисія, въ дополненіе 80-й и 81-й статей вышеупомянутой Инструкціи, постановляетъ:

1) Лѣсничій обязанъ одновременно съ представленіемъ смѣты рубокъ препровождать ежегодно въ Губернское Правленіе всѣ свои молоты для клейменія, какъ подѣлочнаго, такъ и дровянаго лѣса.

2) Доставленные Лѣсными Управленіями молоты Губернское Правленіе прикажетъ принять въ свою кладовую, выдастъ въ томъ Лѣсничему квитанцію, и будетъ хранить у себя молоты въ продолженіе зимнихъ мѣсяцевъ. Затѣмъ, по закрытіи лѣсовъ съ 1-мъ числомъ Апрѣля, оно обратно разошлетъ эти молоты Лѣснымъ Управленіямъ, для употребленія оныхъ при таксаціи въ теченіе лѣта, наблюдая, чтобы, по миновании въ нихъ надобности, они опять были доставлены въ Губернское Правленіе согласно 1-му пункту.

3) Въ случаѣ назначенія начальствомъ въ теченіе зимы оцѣнки лѣса, незначащагося по смѣтѣ рубокъ, Губернское Правленіе, смотря по надобности, вышлетъ молоты къ Лѣсничему, наблюдая за возвращеніемъ оныхъ вмѣстѣ съ оцѣночною вѣдомостью.

Наблюденіе за исполненіемъ настоящаго распоряженія Правительственная Коммисія возлагаетъ на Губернское Правленіе, поручая при томъ поставить Лѣснымъ Управленіямъ на видъ предписаніе отъ 20 Января (10 Февраля) 1844 года, за № 8,229, о вѣрной оцѣнкѣ лѣса въ лѣсосѣкахъ, подъ опасеніемъ удаленія отъ должности, и предварить ихъ, что малѣйшее замѣченное съ ихъ стороны упущеніе не будетъ оставлено безъ взысканія.

Чиновникамъ же, командированнымъ для надзора, Правительственная Коммисія поручаетъ съ точностью удостовѣряться, не производится ли гдѣ нибудь вырубка лѣса, не заклейменнаго молотомъ, а тѣмъ самимъ не показаннаго по смѣтѣ рубокъ.

Варшава, 17 (29) Декабря 1847 года.

Директоръ Отдѣленія, Статскій Совѣтникъ (подп.) *Гуминскій.*

№ 119,639/34,223.

Dla przecięcia na przyszłość takowych nadużyć, Kommissya Rządowa w uzupełnieniu § 80 i 81-go na początku wymienionéj instrukcyi, postanawia:

1) Nadleśniczy obowiązany jest jednocześnie z przedstawieniem wykazów cięć, corocznie przesyłać Rządowi Gubernialnemu wszystkie swe młoty szacunkowe, tak na drzewo użytkowe, jak i opałowe.

2) Nadesłane z Urzędów leśnych młoty, Rząd Gubernialny nakaże przyjąć do swego składu, Nadleśniczego pokwituje, a młoty zatrzyma w składzie przez miesiące zimowe. Następnie po zamknięciu lasów z dniem 1 Kwietnia, roześle młoty napowrót właściwym Urzędom leśnym, dla użycia onych do szacowania w ciągu lata, i dopilnuje, aby po użyciu znowu mu były złożone, podług punktu pierwszego.

3) Gdyby w ciągu zimy zarządzone zostało przez Władze oszacowanie drzewa, wykazem cięć nie objętego, w takim razie Rząd Gubernialny, w miarę uznania potrzeby, prześle na ten cel Nadleśniczemu młoty szacunkowe, i zwrotu onych wraz z wykazem oszacowania dopilnuje.

Pilnowanie wykonania niniejszego przepisu Kommissya Rządowa poruczając Rządowi Gubernialnemu, poleca mu także aby przypomniał Urzędom leśnym reskrypt z dnia 20 Stycznia (10 Lutego) 1844 roku, Nr. 8,229, którym nakazane jest dokładne szacowanie drzewa w cięciach, pod karą oddalenia ze służby, i ostrzegł, że zaniedbanie się w téj mierze, za każdém dostrzeżeniem, bezkarnie przepuszczone nie będzie.

Urzędnikom zaś nadzorującym, Kommissya Rządowa poleca ścisłe przekonywanie się, czy w cięciach nie jest gdzie wycinane drzewo młotem szacunkowym nieoznaczone, a tém samém do szacunku wykazu cięć nie weszłe.

w Warszawie, d. 17 (29) Grudnia 1847 r.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Gumiński.*

Nr. 119,639/34,223.

№ 110.

Предписаніе, чтобы каждый стрѣлокъ въ своемъ участкѣ обработалъ $1/4$ часть морга для науки и опыта.

(24 Мая (5 Іюня) 1848 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ и чиновникамъ для особыхъ порученій.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Главная задача лѣснаго хозяйства состоитъ въ томъ, чтобы годовыя лѣсосѣки, по вырубкѣ въ нихъ старыхъ деревьевъ, немедленно покрылись густою молодою порослею хорошихъ породъ лѣса. Если молодыя поросли поднимутся въ нихъ тотчасъ или въ скоромъ времени, то онѣ представляютъ собою процентъ отъ затраченнаго въ лѣсахъ капитала; въ противномъ случаѣ, если при постоянной вырубкѣ старыхъ деревъ не будутъ разводимы молодыя деревья, то отъ этого должно со временемъ послѣдовать совершенное истребленіе лѣса.

Вполнѣ сознавая эту истину и получивъ при томъ свѣдѣнія, собранныя при объѣздѣ лѣсовъ, о существованіи такихъ мѣстностей, въ которыхъ, не смотря на правильное назначеніе лѣсосѣкъ, естественный самосѣвъ не принимается,— Правительственная Коммисія положила назначить соотвѣтственныя суммы на производство искусственныхъ обработокъ, какъ въ наличности, такъ и въ издѣльной повинности; сомнѣваясь однако въ хорошемъ успѣхѣ этихъ обработокъ, по недостатку въ здѣшнемъ краѣ опытности въ этомъ отношеніи, она издала распоряженіе отъ 2 (14) Апрѣля 1842 года, за № 27,549, чтобы лѣсные служители собирали древесныя сѣмена и разводили разсадники, хотя въ небольшихъ размѣрахъ, пересаживая потомъ изъ нихъ разсаду, для пріобрѣтенія такимъ образомъ практическихъ познаній, которыя доставили бы имъ впослѣдствіи возможность производить съ полнымъ успѣхомъ обработки въ большихъ размѣрахъ, при назначеніи на это соотвѣтственныхъ суммъ.

Дѣйствуя такимъ образомъ, Правительственная Коммисія постепенно назначала на обработки значительныя суммы,

№ 110.

Polecenie, aby każdy strzelec w obrębie swym uprawił ¼ część morgi dla nauki i wprawy.

(d. 24 Maja (5 Czerwca) 1848 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych i Urzędników do szczególnych poruczeń.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Główną zasadą gospodarstwa leśnego jest, żeby ręby roczne, po wycięciu w nich drzew starszych, okryły się niezwłocznie młodzieżą zwartą pożądanego gatunku drzewa. Jeżeli one zaraz lub wkrótce przynajmniéj okryją się młodzieżą, wtenczas wyobrażają procent od kapitału w lesie zawartego; w przeciwnym zaś razie, kiedy starsze drzewa wybieramy a młodych nie zaprowadzamy, następuje z czasem zniszczenie lasu.

O téj prawdzie przekonana Kommissya Rządowa, a przytém uwiadomiona z objazdu lasów, że się znajdują takie miejscowości, gdzie pomimo umiejętnego zakładania rębów, takowe naturalnie nie obsiewają się, postanowiła wyznaczyć na uprawy sztuczne stosowne fundusze, już to w robociźnie, już też w gotowiźnie; lecz nie pewną będąc, czy te uprawy sztuczne, w braku u nas doświadczeń w téj mierze, z dobrym skutkiem będą wykonywane, wydała w dniu 2(14) Kwietnia 1842 roku Nr. 27,549, zarządzenie zobowiązujące officyalistów leśnych do zbierania nasion drzewnych, zakładania szkółek, chociaż na małą skalę, następnie przesadzania z nich sadzonek, iżby tym sposobem officyaliści nabyli praktyki i dalsze uprawy na wyższą skalę, stosownemi funduszami z zupełnym skutkiem wykonywali.

Postępując Kommissya Rządowa tą drogą, wskazywała na uprawy coraz wyższe fundusze, które na rok przyszły 1849,

которыя на будущій 1849 годъ достигаютъ цифры: въ лѣсахъ Горнаго вѣдомства 3,000 руб., въ прочихъ же казенныхъ 6,000 рублей. Изъ ревизіи однако лѣсовъ и произведенныхъ въ нихъ обработокъ оказалось, что въ нѣкоторыхъ лѣсничествахъ онѣ вышли неудачно, главнымъ образомъ по недостатку опытности.

Вслѣдствіе сего Правительственная Коммисія предписываетъ:

Губернскимъ Правленіямъ: подтвердить безъ малѣйшаго замедленія всѣмъ чинамъ Лѣснаго вѣдомства вышеупомянутое распоряженіе 1842 года, и поставить имъ на видъ, что впредь каждый стрѣлокъ обязанъ ежегодно во ввѣренномъ ему участкѣ произвести искусственную обработку на пространствѣ $1/4$ морга или посредствомъ посѣва, или чрезъ разведеніе разсадника, или же посредствомъ пересадки деревъ,—исполняя все это подъ руководствомъ и надзоромъ Подлѣсничаго, который долженъ ознакомить его съ правилами успѣшной обработки, наблюденіе же за точнымъ исполненіемъ этого возложить на Лѣсныхъ Ассесоровъ при ревизіи лѣсовъ.

Чиновникамъ для особыхъ порученій: съ точностью удостовѣряться при ревизіи лѣсовъ, исполняется ли вышеозначенное распоряженіе 1842 года, пріобрѣтаютъ ли лѣсные служители практическую опытность въ обработкахъ, а равно, съ какимъ успѣхомъ произведены назначенныя распоряженіемъ Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства обработки.

При семъ Коммисія предупреждаетъ Лѣсничаго и Подлѣсничихъ, завѣдывающихъ стражами, что, въ случаѣ неудачнаго посѣва или посадки, понесенные на это расходы и издержанная издѣльная повинность будутъ имъ зачислены въ недочетъ.

Варшава, 24 Мая (5 Іюня) 1848 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Гуминскій*.

№ 50,158/15,019.

---

w lasach górniczych rsr. 3,000, w innych zaś rządowych do rsr. 6,000 dochodzić będą. Z rewizyi wszakże lasów a zarazem i upraw w nich dokonanych przekonywa się, że te w niektórych leśnictwach nie udały się, głównie z przyczyny, że nieumiejętnie były wykonywane. Ta tedy okoliczność zniewala Kommissyę Rządową do polecenia:

Rządom Gubernialnym: aby natychmiast urządzenie wyżéj wymienione z roku 1842, całéj służbie leśnéj ponowiły i wyraźnie zapowiedziały, że odtąd każdy strzelec obowiązany jest corocznie, w obrębie dozorowi jego powierzonym, na przestrzeni $\frac{1}{4}$ morgi, dopełnić uprawę sztuczną, bądź przez zasiew, bądź przez założenie szkółki, lub też przez przesadzenie, a to pod kierunkiem i dozorem Podleśnego, który go z przepisami sztucznéj uprawy obznajmić powinien; ścisłe wykonywanie czego Assessorom Nadleśnym przy rewizyi lasów poruczyć należy.

Urzędnikom do szczególnych poruczeń: aby przy rewizyi lasów ściśle się przekonywali, czy urządzenie wyżéj wymienione z roku 1842, jest wykonywane; czy służba leśna z uprawami praktycznie się obznajmia, oraz z jakim skutkiem zarządzone przez Kommissyę Rządową Przychodów i Skarbu uprawy, wykonała.

A zarazem ostrzega Nadleśniczego i Podleśnych strażowych, że w razie nieudania się siewu lub sadzenia, wyłożony na ten cel koszt i robocizna będą im na defekt zaliczane.

w Warszawie, d. 24 Maja (5 Czerwca) 1848 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 50,158/15,019.

№111.

Назначеніе срока для представленія смѣтъ рубокъ.

(16 (28) Іюля 1849 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ и чиновникамъ для особыхъ порученій.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Вслѣдствіе донесенія Коммисара, командированнаго для надзора надъ лѣсничествами Маріампольскаго округа, отъ 13 (25) Января сего года, за № 11, о томъ, что Августовское Губернское Правленіе требуетъ отъ Лѣсныхъ Управленій представленія смѣтъ рубокъ къ 1-му числу Іюля, Лѣсныя же Управленія, исполняя это требованіе, представляютъ неполныя смѣты по причинѣ краткости срока, — Правительственная Коммисія, принимая въ уваженіе распоряженіе свое отъ 11 (23) Сентября 1847 г., за № 12,342 (Собраніе лѣсн. пост. стр. 433), коимъ вмѣнено ею въ особенную обязанность чиновниковъ, командированныхъ для надзора, наблюденіе за точною оцѣнкою годовыхъ лѣсосѣкъ, для чего необходимо время; соображаясь также съ предписаніемъ своимъ отъ 23 Декабря 1831 года, за № 49,217, подтвержденнымъ 20 Января (10 Февраля) 1844 года, за № 8,229 (Собраніе лѣсн. пост. стр. 216), коимъ назначены для этого Май, Іюнь, Іюль, Августъ и Сентябрь мѣсяцы, что однако относится къ тѣмъ только лѣсничествамъ, въ которыхъ рубка начинается съ календарнымъ годомъ, а не съ 1-мъ числомъ Октября; и, наконецъ, признавая необходимымъ ввести по всѣмъ лѣсничествамъ однообразіе въ матеріальныхъ счетахъ на экономическій годъ, начинающійся съ 1 Сентября,— постановляетъ по всѣмъ этимъ соображеніямъ для всѣхъ лѣсничествъ слѣдующее:

Назначеніе лѣсосѣкъ и оцѣнку въ оныхъ лѣса Лѣсничій обязанъ производить въ Маѣ, Іюнѣ и Іюлѣ мѣсяцахъ; по окончаніи же оцѣнки долженъ составить смѣту рубокъ и представить оную въ Губернское Правленіе къ 1-му, а наипозже къ 15-му числу Августа; Губернское же Правленіе, по разсмотрѣніи и повѣркѣ, должно представить оную въ Правительствен-

N° 111.

Oznaczenie terminu do składania wykazów cięć.

(d. 16 (28) Lipca 1849 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych i Urzędników do szczególnych poruczeń.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Z powodu doniesienia Kommissarza delegowanego do nadzoru leśnictw w okręgu Maryampolskim, z dnia 13 (25) Stycznia r. b. Nr. 11, że Rząd Gubernialny Augustowski wymaga od Urzędów leśnych składania sobie wykazów cięć na dzień 1 Lipca, a Urzędy leśne, spełniając to wymaganie, przesyłają wykazy niedokładne, dla krótkości czasu; Kommissya Rządowa, z uwagi na zarządzenie swe z dnia 11 (23) Września 1847 r. N. 12,342 (zbiór urządzeń leśnych str. 433), w którém poruczyła szczególnéj troskliwości Urzędników nadzorujących dopilnowanie dokładnego szacowania cięć rocznych, do czego wszakże potrzeba czasu, z uwagi na urządzenie z dnia 23 Grudnia 1831 roku Nr. 49,217, ponowione pod dniem 20 Stycznia (10 Lutego) 1844 roku Nr. 8,229, (zbiór urządzeń leśnych str. 216.) którym przeznaczono na tę czynność miesiące: Maj, Czerwiec, Lipiec, Sierpień i Wrzesień, co wszakże do tych tylko leśnictw może być stosowaném, w których cięcia rozpoczynają się z rokiem kalendarzowym, a nie z dniem 1 Października; z uwagi wreszcie na potrzebę ujednostajnienia we wszystkich leśnictwach rachunku materyalnego w roku gospodarczym, od 1 Października poczynającym się, Kommissya Rządowa z powyższych uwag postanawia dla wszystkich leśnictw jak następuje:

Zakładanie cięć i szacowanie w nich drzewa dopełniać ma Nadleśniczy w miesiącach Maju, Czerwcu i Lipcu; po ukończeniu zaś szacowania, powinien ułożyć wykaz cięć i przesłać go Rządowi Gubernialnemu na dzień 1, a najpóźniéj 15 Sierpnia. Rząd Gubernialny, po przejrzeniu i sprawdzeniu, prześle go Kommissyi Rządowéj najdaléj na dzień 1 Września. Kommissya

ную Коммисію не позже 1-го Сентября. Правительственная Коммисія, по утвержденіи, возвратитъ эту смѣту прямо Лѣснымъ Управленіямъ передъ 1-мъ Октября для производства по ней рубокъ, которыя должны начинаться съ 1-го Октября и оканчиваться послѣдняго числа Марта слѣдующаго года во всѣхъ лѣсничествахъ, какъ оцѣненныхъ, такъ и неоцѣненныхъ.

Варшава, 16 (28) Іюля 1849 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Гуминскій.*

№ 10,222/3,457.

№112.

О производствѣ рубокъ и обработокъ въ лѣсахъ, временно отданныхъ въ аренду.

(10 (22) Іюня 1852 года.)

Лѣснымъ Управленіямъ: Луковъ, Паенчно и Коло.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

При ревизіи смѣтъ рубкамъ, составляемыхъ для лѣсовъ, отданныхъ въ аренду владѣльцамъ маіоратныхъ имѣній, для выручки суммы на уплату процентовъ Земскому Кредитному Обществу, замѣчено: что нѣкоторые Лѣсничіе при вторичной вырубкѣ сѣменныхъ лѣсосѣкъ, то есть при открытіи въ нихъ сплошной рубки, предполагаютъ нѣсколько рубокъ въ одинъ годъ, не смотря на то, что при такомъ распредѣленіи не досталo бы лѣса въ послѣдніе годы періода. Замѣчено также, что сѣменныя лѣсосѣки, не обсѣменившіяся по истеченіи пяти лѣтъ со времени произведенной въ нихъ рубки, не предполагаются къ ручной обработкѣ, хотя таковая указана лѣсохозяйственнымъ планомъ и инструкціею о порядкѣ исполненія онаго.

Такой порядокъ дѣйствія противится обязательному хозяйственному порядку, и потому Правительственная Коммисія предписываетъ Лѣсному Управленію, чтобы въ лѣсахъ, временно отданныхъ въ аренду, при назначеніи годовыхъ лѣсосѣкъ,

Rządowa po zatwierdzeniu zwróci przed dniem 1 Października wprost Urzędom leśnym, do wykonania cięcia, które powinno się rozpocząć z dniem 1 Października, a zamknąć z dniem ostatnim Marca następnego roku, we wszystkich leśnictwach, tak oszacowanych jak i nieoszacowanych.

w Warszawie, d. 16 (28) Lipca 1849 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 10,222/3,457.

N° 112.

O wykonaniu cięć i upraw w lasach czasowo wydzierżawionych.

(d. 10 (22) Czerwca 1852 r.)

Do Urzędów leśnych: Łuków, Pajęczno i Koło.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Przy rewizyi wykazów cięć, układanych dla lasów wydzierżawionych posiadaczom majoratów, na fundusz do spłacenia procentów Towarzystwu Kredytowemu Ziemskiemu, dostrzeżono: że niektórzy Nadleśniczowie, przy powtórném przejściu rębów obsiewnych, czyli przy zakładaniu rębów zupełnych, zamieszczają na jeden rok kilkanaście cięć, bez względu, że przez takie postąpienie zabrakłoby drzewa na końcowe lata okresu. Niemniéj dostrzeżono: że ręby obsiewne, po pięciu latach od ich zaprowadzenia nie obsiewające się, nie są wykazywane do uprawy z ręki, pomimo, że planem gospodarczym i instrukcyą o jego wykonaniu jest to przepisaném.

Postąpienie takowe jest przeciwne porządkowi gospodarczemu, użytkowników obowiązującemu. Dla tego Kommissya Rządowa poleca Urzędowi leśnemu, aby w lasach czasowo wydzier-

и при проходѣ ихъ въ первомъ и второмъ оборотѣ обсѣменительными и сплошными рубками, съ точностью соблюдаемы были правила хозяйственнаго плана и инструкціи объ исполненіи онаго отъ 2 (14) Ноября 1839 года, за № 88,954, такъ, чтобы въ каждомъ году до истеченія періода приходилась для вырубки почти одинаковая древесная масса, а равно, чтобы поляны, указанныя въ планѣ для обработки, и мѣста, невозобновившіяся черезъ пять лѣтъ послѣ произведенныхъ въ нихъ обсѣменительныхъ рубокъ, предполагаемы были къ ручной обработкѣ.

Наблюденіе за исполненіемъ сего Правительственная Коммисія возлагаетъ на надзирательствующаго чиновника.

Варшава, 10 (22) Іюня 1852 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Гуминскій.*

№ 1,615/307.

№ 113.

О разведеніи тутовыхъ деревьевъ въ лѣсахъ и лѣсныхъ усадьбахъ.

(19 (31) Мая 1858 года.)

Всѣмъ Лѣснымъ Управленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Вслѣдствіе желанія общества шелководства, сообщеннаго въ отзывѣ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ отъ 16 (28) Ноября прошлаго года, за № 6,466, по предмету разведенія тутовыхъ деревъ, — Правительственная Коммисія, рѣшеніемъ отъ 12 (24) Марта сего года, за № 4,855, опредѣлила: разводить эту породу деревьевъ при усадьбахъ лѣсныхъ чиновъ, въ соотвѣтственныхъ мѣстахъ среди лѣса и на экономическихъ земляхъ, а именно въ фольваркахъ и по дорогамъ.

Поэтому, препровождая на этотъ разъ одинъ лотъ сѣмени, а равно одинъ экземпляръ инструкціи о способахъ разведенія тутовыхъ деревъ и одинъ экземпляръ инструкціи о посѣвѣ

żawionych, przy zakładaniu cięć rocznych w pierwszém i drugiém przejściu rębami obsiewnemi i zupełnemi, ścisle stosował się do planu gospodarczego, i do instrukcyi o jego wykonaniu z dnia 2 (14) Listopada 1839 roku Nr. 88,954, tak, iżby na każdy rok do końca okresu, przypadały do cięcia prawie jednakowe massy drzewa; niemniéj, aby halizny do uprawy w planie wskazane, oraz miejsca w 5 lat po zaprowadzeniu rębów obsiewnych nie odnawiające się, podawał do uprawy z ręki.

Dopilnowanie czego Urzędnikowi nadzorującemu poleca.

w Warszawie, d. 10 (22) Czerwca 1852 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 1,615/307.

N° 113.

O zaprowadzeniu drzew morwowych po lasach i na osadach leśnych.

(d. 19 (31) Maja 1858 r.)

Do wszystkich Urzędów leśnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Powodowana żądaniem spółki jedwabniczéj, objawioném w odezwie Kommissyi Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych z dnia 16 (28) Listopada r. z. Nr. 6,466, w przedmiocie rozpowszechnienia morwy, Kommissya Rządowa decyzyą z dnia 12 (24) Marca r. b. Nr. 4,855 postanowiła, aby zaprowadzać ten gatunek drzewa przy osadach służby leśnéj, w odpowiednich miejscach wśród lasu, i na terrytoryach ekonomicznych, mianowicie na folwarkach i po drogach.

W tym celu, przesyłając nateraz jeden łut nasienia, jak niemniéj jeden egzemplarz instrukcyi o chodowaniu morwy, i jeden egzemplarz instrukcyi do wysiewu, poleca Urzędowi leśnemu,

Правительственная Коммисія предписываетъ Лѣсному Управленію, примѣняясь къ этимъ инструкціямъ и вышеупомянутому рѣшенію, посѣять сѣмя, обративъ особенное вниманіе на выборъ мѣста, если земля нуждается въ осенней обработкѣ, къ которой невозможно было приступить въ минувшую осень, по причинѣ поздняго заявленія о томъ требованія обществомъ шелководства.

Означенныя инструкціи слѣдуетъ внести въ инвентарь, разсадникъ показать въ свое время надзирательствующему чиновнику, представить ему проектъ пересадки тутовыхъ деревъ изъ этого разсадника и, по одобреніи съ его стороны, поступать на будущее время на точномъ основаніи проекта.

Варшава, 19 (31) Мая 1858 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Гуминскій.*

№ 27,755/13,106.

№ 114.

О сохраненіи дубовыхъ лѣсовъ и дубовъ, растущихъ въ смѣшеніи съ другими породами деревьевъ.

(29 Мая (10 Іюня) 1858 года.)

Чиновникамъ, имѣющимъ надзоръ по округамъ, Губернскимъ Правленіямъ и Лѣснымъ Управленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Его Сіятельство Князь Намѣстникъ въ Царствѣ изволилъ обратить вниманіе на выращеніе дубоваго лѣса по крайней мѣрѣ до 180 лѣтъ и на охраненіе молодыхъ дубовыхъ подростковъ отъ истребленія на вити для сплава лѣса.

Вслѣдствіе сего Правительственная Коммисія, ссылаясь на распоряженіе свое отъ 3 (15) Мая 1849 года, за № 30,760, относительно охраненія деревъ и насажденій отличнѣйшихъ породъ, и отъ 7 (19) Февраля 1850 года, за № 56,620, о воспрещеніи употребленія молодаго дубняка изъ постоянныхъ лѣсовъ для вязки сплавляемаго лѣса, и подтверждая о точномъ

aby, w zastosowaniu się do instrukcyi i wyżéj rzeczonéj decyzyi, nasienie wysiał, zwróciwszy szczególną uwagę na wybór miejsca, skoro grunt potrzebuje przysposobienia na jesień, co w ubiegłéj jesieni dopełnioném być nie mogło, z powodu późnego zgłoszenia się spółki jedwabniczéj.

Instrukcye powyższe należy zapisać do inwentarza; szkółkę w swym czasie okazać Urzędnikowi nadzorującemu, przedłożyć jemu projekt rozsadzenia morw, ze szkółki pozyskać się mających, i zyskawszy zgodzenie się jego, postąpić w swym czasie według projektu.

w Warszawie, d. 19 (31) Maja 1858 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 27,755/13,106.

N° 114.

O zachowaniu lasów dębowych i dębów rosnących w pomięszaniu z innemi rodzajami drzew.

(d. 29 Maja (10 Czerwca) 1858 roku.)

Do Urzędników nadzorujących okręgi, Rządów Gubernialnych i Urzędów leśnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

JO. Książę Namiestnik Królestwa raczył zwrócić uwagę na chodowanie dębiny do lat przynajmniéj 180, oraz na ochronę młodzieży dębowéj od niszczenia na wici do spławu drzewa.

Powodowana tém Kommissya Rządowa powołuje się na rozporządzenia swe z dnia 3 (15) Maja 1849 roku Nr. 30,760, w przedmiocie zachowania drzew i drzewostanów użyteczniejszych gatunków, i z dnia 7 (19) Lutego 1850 roku Nr. 56,620, wzbraniające używania z lasów stałych młodéj dębiny do wiązania drzewa

соблюдении этихъ распоряженій подъ отвѣтственностію, постановляетъ слѣдующее:

Всѣ дубовые лѣса, въ большихъ или меньшихъ отдѣленіяхъ, должны быть устроены отдѣльно, съ оборотомъ рубки не меньше 180 лѣтъ, каковы бы ни были мѣстныя условія сбыта; еслибы же мѣстность не благопріятствовала выращенію дубоваго лѣса до такого возраста, то обстоятельство это слѣдуетъ оправдать основательно.

Что касается одиночныхъ дубовъ, растущихъ въ смѣшеніи съ другими породами деревъ, то они должны быть сохраняемы также до 180 лѣтъ, если только могутъ простоять безъ порчи до этого возраста и могутъ быть оставлены безъ заглушенія господствующаго насажденія.

Для исполненія этого распоряженія, слѣдуетъ составить описаніе сплошнымъ дубовымъ насажденіямъ, съ обозначеніемъ участка, округа, отдѣленія и съ поясненіемъ, не послѣдовало ли какихъ либо перемѣнъ въ описаніи оныхъ въ хозяйственномъ планѣ, и приложить къ нему чертежи, а равно описать съ такою же подробностью (безъ чертежей) насажденія другихъ породъ, между которыми разбросаны одиночныя дубовыя деревья, подлежащія дѣйствію настоящаго распоряженія. Затѣмъ дальнѣйшее назначеніе и производство рубокъ въ дубовыхъ насажденіяхъ и вырубка одиночныхъ дубовъ должны быть прекращены.

Вышесказанныя описанія Лѣсныя Управленія обязаны представить чиновникамъ, имѣющимъ надзоръ надъ лѣсными округами, которые, повѣривъ и засвидѣтельствовавъ оныя, представятъ въ Правительственную Коммисію съ своими предположеніями относительно дальнѣйшаго устройства дубовыхъ лѣсовъ, согласно настоящему распоряженію, и относительно измѣненія хозяйственныхъ плановъ для тѣхъ лѣсныхъ дачъ, отъ которыхъ, по видамъ хозяйства, должны быть отдѣлены дубовыя рощи.

Для исполненія сего, Правительственная Коммисія назначаетъ Лѣснымъ Управленіямъ трехмѣсячный срокъ, чинов-

spławnego, — a ponawiając rozkaz ścisłego, pod odpowiedzialnością, stosowania się do tych rozporządzeń, stanowi co następuje:

Wszelkie lasy dębowe bądź w większych, bądź w mniejszych oddziałach, mają być oddzielnie zagospodarowane, a to w kolei nie krótszéj jak lat 180, bez względu na stosunki miejscowe odbytu; gdyby zaś miejscowość nie sprzyjała chodowaniu dębiny do takiego wieku, okoliczność tę należy zasadnie usprawiedliwić. Co do pojedynczych dębów w pomięszaniu z innemi rodzajami drzew rosnących, te również do wieku lat 180 zachowane być mają, wszelako o tyle tylko, o ile do tego wieku zdrowo wytrwać i bez zbytniego tłumienia panującego drzewostanu pozostawione być mogą.

Dla zadość uczynienia powyższemu zarządzeniu, należy spisać łączne drzewostany dębowe, z wymienieniem obrębu, okręgu, oddziału, z wyjaśnieniem, czy opis ich w planie gospodarczym uległ i jakowym zmianom, oraz z dołączeniem odrysów ręcznych, należy również spisać w podobny sposób (bez odrysów) drzewostany innych gatunków, w których pojedynczy dąb kwalifikuje się do podciągnięcia pod niniejsze rozporządzenie. Nareszcie, dalsze zakładanie i wykonanie cięć w drzewostanach dębowych i pojedynczych dębów, zaniechaném być ma.

Spisy powyższe obowiązane są Urzędy leśne przedłożyć urzędnikom nadzorującym okręgi leśne, tym zaś Kommissya Rządowa poleca, aby sprawdziwszy je i poświadczywszy, złożyli Kommissyi Rządowéj z wnioskami co do dalszego postąpienia z dębiną, w duchu niniejszego rozporządzenia, oraz co do zmian w planach gospodarczych dla lasów, z których gospodarczéj całości dębina wyłączoną być ma.

Do spełnienia powyższego, oznacza Kommissya Rządowa

никамъ же, командированнымъ въ округи, продолжаетъ этотъ срокъ до конца текущаго года.

Варшава, 29 Мая (10 Іюня) 1858 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Гуминскій.*

№ 32,081/15,436.

Примѣчаніе. Въ предписаніи отъ 13 (25) Іюля 1862 года, за № 30,346/13,204, Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства опредѣлила:

1) чтобы чиновники, командированные для надзора при устройствѣ лѣсовъ, подробно описывали насажденія, обозначали на мѣстѣ всѣ отдѣленія и подраздѣленія буковаго лѣса въ участкѣ, и давали точныя наставленія для естественнаго и искусственнаго разведенія онаго; при ревизіи же возобновленныхъ мѣстъ и обработокъ въ лѣсахъ Горнаго вѣдомства удостовѣрялись, не замѣняется ли эти насажденія лѣсными порослями другихъ породъ, принимая въ такомъ случаѣ тотчасъ предотвратительныя мѣры, соотвѣтственныя мѣстности;

2) чтобы Лѣсничіе Горныхъ лѣсничествъ, при назначеніи и производствѣ годовыхъ рубокъ, примѣняясь къ инструкціи и правиламъ лѣсоводства, употребляли всѣ усилія къ возобновленію буковыхъ насажденій посредствомъ естественнаго обсѣмененія, или искусственной обработки.

№115.

О порядкѣ оцѣнки сушняка и валежника въ казенныхъ лѣсахъ.

(28 Декабря (9 Января) 1860/1 года.)

N Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Часто случается, что вѣдомости о чрезвычайныхъ порубкахъ лѣса, а именно: о вырубленныхъ деревьяхъ на линіяхъ, о повалившихся и усохшихъ, также о верхушкахъ, оставшихся отъ товарнаго лѣса, вслѣдствіе допускаемаго замедленія въ оцѣнкѣ и повѣркѣ оной, представляются Правительственной Коммисіи тогда уже, когда лѣсъ начинаетъ портиться. Для огражденія Казны на будущее время отъ убытковъ, какіе отъ сего происходятъ, Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства предписала Лѣснымъ Управленіямъ, чтобы

dla Urzędów leśnych termin trzech miesięcy, dla urzędników w okręgi delegowanych do końca roku bieżącego.

w Warszawie, d. 29 Maja (10 Czerwca) 1858 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 32,081/15,436.

Uwaga. W reskrypcie z dnia 13 (25) Lipca 1862 roku Nr. 30,346/13,204, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu postanowiła:

1) aby urzędnicy nadzorujący, przy urządzaniu lasów opisywali dokładnie drzewostany takowe, dokładnie odznaczali na gruncie wszelkie oddziały i poddziały bukowe w obrębie, i podawali dla takowych dokładne przepisy uprawy naturalnéj i sztucznéj, a zaś przy rewizyi miejsc odmłodniałych i upraw w lasach górniczych, przekonywali się, czy drzewostany takowe nie są zastąpione zaroślami drzew innych gatunków, a w takim razie zaraz przedstawiali środki zaradcze, do miejscowości za stosowane;

2) aby Nadleśniczowie leśnictw górniczych przy zakładaniu i wykonywaniu cięć rocznych, w myśl instrukcyi i zasad nauki uprawy lasów, działali skutecznie na odmładnianie się drzewostanów bukowych, przez obsiew naturalny lub uprawę sztuczną.

N° 115.

O sposobie oszacowania posuszu i powałów w lasach rządowych.

(d. 28 Grudnia (9 Stycznia) 1860/61 r.)

Do Rządu Gubernialnego N.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Wykazy cięć nadzwyczajnych, mianowicie: drzewa wyciętego na liniach, powalonego i uschłego, oraz wierzchów, po drzewie towarném pozostałych, skutkiem dopuszczonéj zwłoki w oszacowaniu i sprawdzaniu szacunku, częstokroć wówczas przedstawiane są Kommissyi Rządowéj, gdy drzewo psuć się już zaczyna. Aby więc na przyszłość zasłonić Skarb od strat, jakie z tego powodu ponosi, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu poleciła sprawującym Urzędy leśne, aby drzewo z cięć nadzwy-

онѣ немедленно приступали къ оцѣнкѣ лѣса отъ чрезвычайныхъ рубокъ, въ особенности же срубленнаго и усохшаго, и представляли вѣдомости чиновнику, имѣющему главный надзоръ, или Лѣсному Ассесору, смотря по тому, кто изъ нихъ можетъ скорѣе прибыть на мѣсто, для повѣрки оцѣнки; на Губернское же Правленіе Правительственная Коммисія возлагаетъ обязанность наблюдать за исполненіемъ настоящаго распоряженія и съ своей стороны строго подтвердить Лѣсному Ассесору, чтобы онъ, не ожидая наступленія срока ревизіи лѣсничествъ, немедленно повѣрялъ оцѣнку означеннаго лѣса, при чемъ предоставить ему право командировать для этой надобности Лѣсничаго ближайшаго лѣсничества, въ такомъ случаѣ, когда стоимость лѣса не выше 90 руб., и когда самъ Лѣсной Ассесоръ будетъ занятъ другимъ болѣе важнымъ дѣломъ.

Варшава, 28 Декабря (9 Января) 1860/1 года.

№ 49,752/22,433.

№116.

О обязанности лѣсныхъ служителей производить искусственное обсѣмененіе собственными средствами и разводить лиственныя деревья.

(17 (29) Апрѣля 1861 года.)

N. Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Предписаніями отъ 2 (14) Апрѣля 1842 года, за № 27,549/9,687, и отъ 24 Мая (5 Іюня) 1848 года, за № 50,158/15,049, Правительственная Коммисія возложила на лѣсныхъ служителей обязанность собирать ежегодно извѣстное количество сѣмянъ разнаго рода деревьевъ и засѣвать собственными средствами, для науки и опыта, ежегодно по ¼ морга по разнымъ системамъ воздѣлыванія.

По разсмотрѣніи послѣдствій, произшедшихъ отъ означенныхъ распоряженій, Правительственная Коммисія признала не-

czajnych, a szczególniéj z pnia spuszczane, lub na pniu uschłe, jak tylko się okaże, natychmiast było szacowane i wykazy składane urzędnikowi zwierzchnio-nadzorującemu, lub Assessorowi Nadleśnemu, stosownie do tego, który z nich wpierw zjechać może na miejsce do sprawdzenia szacunku; zaś Rządowi Gubernialnemu zaleca Kommissya Rządowa, aby dopilnował wykonania tego rozporządzenia, oraz aby ze swéj strony najmocniéj polecił Assessorowi Nadleśnemu, iżby sprawdzanie szacunku rzeczonego drzewa nie odkładał aż do czasu rewizyi leśnictwa, lecz takowe zaraz dopełnił, dozwalając mu delegowania do téj czynności Nadleśnego z sąsiedniego leśnictwa, jeżeli partya drzewa nie przechodzi wartości rsr. 90, i jeżeli sam podobną lub inną ważniejszą czynnością zajęty będzie.

wWarszawie, d. 28 Grudnia (9 Stycznia) 1860/61 r.

Nr. 49,752/22,433.

N° 116.

O obowiązku służby leśnéj dokonywania upraw sztucznych własną siłą i sadzenia drzew liściowych.

(d. 17 (29) Kwietnia 1861 r.)

Do Rządu Gubernialnego N.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Reskryptami z d. 2 (14) Kwietnia 1842 r. Nr. 27,549/9,687, i z dnia 24 Maja (5 Czerwca) 1848 roku Nr. 50,158/15,049, włożyła Kommissya Rządowa na officyalistów leśnych obowiązek, uzbierania rok rocznie oznaczonéj ilości nasion drzewnych, oraz uprawiania własną siłą dla nauki i wprawy corocznie ¼ morga, różnemi rodzajami drzew i różnemi sposobami upraw.

Rozważenie skutków tych poleceń i towarzyszących im oko-

обходимымъ измѣнить и дополнить эти распоряженія слѣдующимъ образомъ:

1) Каждый стрѣлокъ собственными средствами и собственноручно долженъ ежегодно засѣять сѣменами лиственницы не менѣе 2-хъ квадратныхъ прентовъ, въ мѣстѣ, наиболѣе соотвѣтственномъ для разведенія этого рода деревьевъ, и, по возможности, не въ дальнемъ разстояніи отъ своего дома, для большаго удобства въ уходѣ и наблюденіи за разсадникомъ.

Такъ какъ необходимое для того количество сѣмянъ доставлять будетъ Правительственная Коммисія, поэтому Лѣсныя Управленія, посредствомъ чиновниковъ, имѣющихъ главный надзоръ, обязаны доносить не позже 1 Ноября, какое именно нужно количество сѣмянъ.

На первый разъ Правительственная Коммисія препровождаетъ для каждаго лѣсничества по 2, по 3 или по 4 фунта сѣмянъ лиственницы, съ тѣмъ, чтобы, не разбирая качества тѣхъ сѣмянъ, немедленно посѣять таковыя въ мѣстахъ, назначенныхъ для разсадниковъ, для которыхъ распоряженіемъ отъ 20 Января (7 Февраля) 1859 года, за № 5,844/2,752, предписано приготовлять землю осенью, и которую слѣдуетъ вновь взрыть и очистить.

Отъ заботливости, съ какою слѣдуетъ приготовлять землю производить засѣвы, полоть и предохранять разсадники отъ всѣхъ вредныхъ вліяній, главнымъ образомъ зависитъ успѣхъ разведенія лиственницы, какъ въ этомъ Правительственная Коммисія удостовѣрилась изъ донесеній нѣкоторыхъ лицъ, получившихъ въ этомъ отношеніи удовлетворительные результаты; между тѣмъ какъ другія, которымъ доставлены были одновременно и такія же точно сѣмена, не получили такихъ результатовъ, оправдываясь дурнымъ качествомъ сѣмянъ, или неблагопріятными, не зависящими отъ нихъ обстоятельствами.

Правительственная Коммисія предписываетъ къ руководству слѣдующее:

a) мѣста для разсадниковъ должны быть избираемы въ наиболѣе соотвѣтственной и удобной мѣстности и огорожены, и каждой осени, для весенняго засѣва, слѣдуетъ воздѣлать землю глубиною въ 3 заступа, или въ 1½ локтя, т. е. вскопать землю, положить верхній

liczności, powoduje Kommissyę Rządową, że zmienia i uzupełnia takowe niniejszém rozporządzeniem jak następuje:

1) Każdy strzelec własną siłą i rękami ma uprawić modrzewiem, rok rocznie, przestrzeń nie mniejszą, jak dwa pręty kwadratowe,w miejscu do podobnéj plantacyi najwłaściwszém, i ile możności najbliższém jego zamieszkania, co ułatwia pielęgnowanie i ochronę szkółki.

Nasienie w potrzebnéj ilości dostarczać będzie Kommissya Rządowa, a w tym celu Urzędy leśne, za pośrednictwem urzędników nadzorujących, obowiązane są donieść o stale potrzebnéj ilości nasienia tak, aby Kommissya Rządowa najdaléj na dzień 1 Listopada r. b. wiadomość tę otrzymać mogła.

Nateraz przesyła Kommissya Rządowa dla leśnictwa każdego po 2, 3 lub 4 funty nasienia modrzewiu, i poleca bez czynienia prób jego dobroci bezzwłocznie wysiać takowe w szkółkach, pod które grunt na jesień przysposabiać polecono, reskryptem z dnia 20 Stycznia (7 Lutego) 1859 roku Nr. 5,844/2,752, i które na nowo skopać i oczyścić należy.

Od staranności w przysposobieniu gruntu, wykonaniu siewu, pieleniu i ochronie od wszelkich nieprzyjaznych wpływów, zależy głównie skuteczność, jak to Kommissya Rządowa ma przekonanie z pomyślnych wypadków, przez jedne osoby osiąganych, gdy inne jednocześnie i to samo otrzymawszy nasienie, tłómaczą się jego niedobrocią, lub nieprzyjaznemi, jakoby nie od nich zawisłemi, okolicznościami.

W ogólności Kommissya Rządowa następujące podaje wskazówki:

a) szkółki obrać w trafnéj i dogodnéj miejscowości, ogrodzić one, a w każdéj jesieni, w celu wykonania siewu na wiosnę, grunt głęboko na 3 szychty v. sztychy czyli na $1\frac{1}{2}$ łokcia zregulować, to jest ziemię do téj głębokości przewrócić, wierzchnią warstwę pod spód umieścić, strze-

слой внизъ, избѣгая при томъ добыванія на верхъ безплодной земли, очистить отъ кореньевъ, камней и всякихъ постороннихъ частей, глыбы тщательно разбивать и землю сгребать;

b) приготовивъ такимъ образомъ осенью два квадратные прента земли, слѣдуетъ весною на одномъ изъ нихъ землю вновь вскопать, раздробить и сгрести, подѣлать борозды для прохода и посѣять сѣмена рядами, въ разномъ разстояніи, имѣя въ виду, что для разведенія лиственницы необходимо имѣть разсадки разной величины, такъ, что чѣмъ позже предположено будетъ взять ихъ изъ разсадника, тѣмъ въ большемъ разстояніи означенные разсадки должны находиться одинъ отъ другаго.

Даже для двухлѣтнихъ разсадковъ разстояніе между рядами должно быть по крайней мѣрѣ въ 12 дюймовъ. чтобы удобнѣе можно было ихъ выкапывать;

c) засѣявъ сѣмена и прикрывъ оныя плодородною землею съ примѣсью свѣжей золы въ количествѣ отъ $^1/_8$ до $^1/_4$ смотря по качеству почвы, слѣдуетъ прикрыть землю вѣтвями, для предохраненія отъ жаровъ.

Разсадники необходимо очищать отъ чужеядныхъ растеній столько разъ, сколько это окажется нужнымъ;

d) въ случаѣ, если засѣянная лиственница взойдетъ слишкомъ густо, слѣдуетъ растенія оной пересаживать на другой прентъ земли также рядами, наблюдая, чтобы пересаживаніе это происходило не во время зноя, для предохраненія же, чтобы разсадки не изсохли, слѣдуетъ поливать или прикрывать вѣтвями, и, кромѣ того, очищать отъ чужеядныхъ растеній;

e) при выкапываніи растеній, для пересаживанія ихъ въ другія мѣста, слѣдуетъ обращать вниманіе на то, чтобы не повредить нѣжныхъ концовъ корней, которыми растенія почерпаютъ изъ земли пищу, и потому не выдергивать, но слегка заступомъ приподнимать оныя вмѣстѣ съ землею и такимъ образомъ пересаживать въ другое мѣсто. Чѣмъ старше эти разсадки и чѣмъ болѣе имѣютъ вѣтвей, тѣмъ съ большею осторож-

gąc się wszelako dobywania na wierzch ziemi jałowéj, — z kamieni, wiorów, korzeni i wszelkich obcych części oczyścić, bryły starannie rozbijać i ziemię zgrabić.

b) Tak przysposobiwszy w jesieni dwa pręty kwadratowe, należy na wiosnę jeden z nich na nowo skopać, spulchnić, zgrabić, bruzdy dla przechodu i dostępu przy pieleniu porobić, i nasienie wysiać rzędami, różnie od siebie odległemi, bacząc na to, że do uprawy różnéj wielkości sadzonki są potrzebne, a czém późniéj ze szkółki brane być mają, tém w większém oddaleniu rosnąć powinny.

Nawet dla dwuletnich flanc oddalenie rzędów powinno być przynajmniéj 12-o calowe, już dla tego samego, aby dogodnie w rzędach rydlem przez podważenie dobywanemi były.

c) Wysiawszy nasienie i pokrywszy ziemią roślinną z przymęszaniem świeżego i niezwietrzałego popiołu, w ilości $^1/_8$ do $^1/_4$, (w miarę czem spójniejszą jest ziemia) należy siew pokryć także gałęziami, zostawiając takowe do czasu przeminięcia upałów.

Z chwastów starannie szkółkę opielać należy tyle razy, ile potrzeba wymagać będzie.

d) W razie zbyt gęstego wzejścia roślin, należy zbyt ściešnione przesadzać obok na drugi pręt, również rzędami przed lub po upałach, polewaniem lub stroszoném pokryciem ochronić od wyschnięcia i opielać z chwastów.

e) Przy dobywaniu roślin, celem ich przesadzania na właściwe miejsce, głównie baczyć należy, aby nie uszkodzić delikatnych mało widzialnych kończyn korzeni, któremi rośliny ciągną z ziemi pokarmy, dla tego nie wyrywać, lecz podważać je, ile możności z ziemią przy korzeniach trzymającą się i przesadzać.

ностью слѣдуетъ поступать съ ними при выкапываніи и пересаживаніи оныхъ;

f) въ одинъ разъ слѣдуетъ выкопать столько разсадковъ, сколько ихъ можно разсадить въ тотъ же день, а перевозка или переносъ на извѣстное мѣсто должны быть производимы въ тихую погоду и съ осторожностію, чтобы не повредить разсадковъ, которые должны быть прикрыты влажнымъ мохомъ для предохраненія ихъ отъ солнечныхъ лучей;

g) ямы должны быть достаточно глубокія и широкія, чтобы корни разсадковъ могли быть въ естественномъ положеніи; ямы эти слѣдуетъ засыпать землею верхняго слоя, тщательно раздробленною, которую должно сравнять.

2) Правительственная Коммисія увѣрена, что лѣсные чиновники и служители въ своемъ усердіи къ службѣ не ограничатся однимъ только обязательнымъ разведеніемъ лиственницы, но будутъ заниматься разведеніемъ и другихъ родовъ деревъ, именно дуба на соотвѣтственной почвѣ, ольхи и ясеня въ низменныхъ мѣстахъ, березы среди сосновыхъ лѣсовъ,— въ видахъ пріобрѣтенія опыта, необходимаго при разведеніи лѣса въ большемъ размѣрѣ, что съ увеличеніемъ значенія лѣсовъ все болѣе и болѣе дѣлается необходимымъ.

Усердіе къ разведенію лиственницы, равно и другихъ породъ лѣса, Правительственная Коммисія будетъ вознаграждать по мѣрѣ усилій и успѣховъ, денежными наградами, повышеніемъ въ должности, или увеличеніемъ жалованья; напротивъ, за всякое упущеніе и нерадѣніе подвергнетъ виновныхъ наказанію.

3) Собираніе сѣмянъ, для необязательнаго разведенія деревъ, производится лѣсными служителями на мѣстѣ, для разведенія же въ каждомъ лѣсничествѣ разныхъ породъ деревъ, чиновники, имѣющіе главный надзоръ, обязаны ряспорядиться, чтобы лѣсничества взаимно передавали одно другому сѣмена.

При недостаткѣ сѣмянъ въ извѣстномъ округѣ, Правительственная Коммисія распорядится о доставленіи оныхъ изъ другихъ округовъ. Для сего чиновникамъ, имѣющимъ главный надзоръ, вмѣняется въ обязанность одинъ разъ въ годъ донести Коммисіи о томъ, какія сѣмена въ каждомъ отдѣльномъ лѣсни-

Staranność tém większą zachować należy, co do sadzonek iglastych, czem one są starsze i czem więcéj mają gałęzi.

f) Na raz tyle tylko flanc wydobywać, ile ich tego samego dnia wysadzić można, a sam przewóz lub przeniesienie na dane miejsce, przedsiębrać należy z ostrożnością, aby flanc nie uszkodzić, a czynność tę dopełnić w dnie nie wietrzne, z zakryciem od promieni słońca zwilżonym mchem.

g) Dołki wyrabiać dostatecznéj głębokości i szerokości, aby korzenie naturalne otrzymać mogły położenie, przysypywać je ziemią wierzchnią i starannie rozkruszoną, po zarównaniu zaś dołu ziemię przytłoczyć.

2) Po gorliwości i zamiłowaniu do swego zawodu, jakie cechować powinny każdego urzędnika i officyalistę leśnego, spodziewa się Kommissya Rządowa, że nie ograniczą się na powyższém obowiązkowém rozmnażaniu modrzewiu, lecz zajmą się także uprawą innych rodzajów drzew, mianowicie: dębu na odpowiednim gruncie, olszy i jesionu w miejscach niskich, brzozy wśród lasów sosnowych, a to wszystko dla nabycia wprawy niezbędnéj, przed zastosowaniem jéj na większą skalę, co z postępem ważności lasów, staje się coraz potrzebniejszém.

Gorliwość w uprawie i rozpowszechnieniu modrzewiu, jako też innych gatunków drzew, Kommissya Rządowa postanawia wynagradzać, w zastosowaniu się do stopnia i skutków téj gorliwości, bądź premiami, bądź przeznaczeniem na lepsze posady, bądź posuwaniem w płacach i stopniach, natomiast opieszałości i niedbałości nie pozostawi bezkarnie.

3) Nasiona do upraw nadobowiązkowych, służba leśna sama w miejscu zbierać będzie, a do rozpowszechnienia w każdém leśnictwie wszelkich gatunków, nadzorujący urządzą wzajemne udzielanie sobie pomiędzy leśnictwami nasion gatunków nie posiadanych przez dane leśnictwa.

W braku nasion w danym okręgu, Kommissya Rządowa zarządzi dostarczenie go z innych okręgów. W tym zaś celu nadzorujący obowiązani są jednorazowo w roku bieżącym wykazać

чествѣ могутъ быть собираемы на мѣстѣ и какія слѣдуетъ присылать, съ обозначеніемъ вѣса тѣхъ и другихъ.

4) Лѣсничіе и Подлѣсничіе обязаны поощрять, руководить и содѣйствовать въ разведеніи, какъ лиственницы, такъ и другихъ породъ деревъ; чиновники, имѣющіе главный надзоръ, должны заботиться, чтобы усердіе было награждаемо, а за нерадѣніе наказываемо; для лучшаго же надзора за исполненіемъ настоящаго распоряженія, обязаны завести въ каждомъ лѣсничествѣ контрольную книгу, въ которой собственноручно должны отмѣчать, занимался ли разведеніемъ лиственницы, съ какимъ успѣхомъ и въ какомъ размѣрѣ каждый отдѣльно стрѣлокъ, и о томъ донести въ отчетѣ. Кромѣ того, чиновники эти должны записывать въ контрольной книгѣ, занимался ли каждый стрѣлокъ необязательнымъ разведеніемъ другихъ породъ деревъ и съ какимъ успѣхомъ. На основаніи этого контроля Правительственная Коммисія будетъ опредѣлять награды.

Настоящимъ распоряженіемъ одновременно снабжены Губернскія Правленія.

Чиновникамъ, имѣющимъ главный надзоръ, Ассесорамъ, Лѣсничимъ и всѣмъ Лѣснымъ Управленіямъ вмѣняется въ обязанность, при первомъ собраніи лѣсныхъ служителей, а также ежегодно весною и осенью, читать вслухъ настоящее предписаніе и записывать въ протоколахъ засѣданій распоряженія и мѣры относительно разведенія деревъ.

Варшава, 17 (29) Апрѣля 1861 года.
№ 9,346/4,325.

№117.

О порядкѣ оцѣнки сросшихся на корнѣ штукъ лѣса, или такъ называемыхъ іезуитокъ, и о назначеніи ихъ къ сплаву или для мѣстной продажи, смотря по роду ихъ срощенія.

(27 Января (8 Февраля) 1862 года.)

N Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Удостовѣрившись, что при оцѣнкѣ лѣса, назначаемаго

leśnictwami, jakie nasienie zbieraném być może, jakiego nadesłać zachodzi potrzeba, jedno i drugie w ilości na wagę.

4) Nadleśnych i Podleśnych obowiązkiem jest zachęcać, kierować i współdziałać w uprawach tak modrzewiu, jako też innych gatunków drzew. Nadzorujący baczyć winni, aby zasłużonych nagroda, opieszałych kara dotknęła, a dla lepszego dopilnowania skutku niniejszego zarządzenia, zaprowadzą w każdém leśnictwie kontrollę, w któréj zapisywać będą własnoręcznie, czy i z jakim skutkiem i jak obszerną uprawę modrzewiu dokonał każdy z strzelców, i o tém doniosą w sprawozdaniu, a nadto zapisywać do niéj mają, czy, jakie i z jakim skutkiem każdy ze strzelców dokonywał uprawy nadobowiązkowe,— kontrolla ta posłuży za materyał do wyjednywania nagród.

Rozporządzenie niniejsze odbierają jednocześnie Rządy Gubernialne.

Urzędnicy nadzorujący, Assessorowie Nadleśni i wszystkie Urzęda leśne, które na pierwszém zgromadzeniu służby i każdorocznie na wiosnę i jesień rozporządzenie to odczytywać, a zarządzenia i działania w téj mierze przedsiębrane, w księdze protokółów sessyjnych zapisywać mają.

w Warszawie, d. 17 (29) Kwietnia 1861 r.

Nr. 9,346/4,325.

N° 117.

O sposobie szacowania sztuk drzew zrosłych z sobą na pniu, nazywanych jezuitkami, i przeznaczania ich na spław lub miejscową sprzedaż, stosownie do rodzaju zrośnięcia ich.

(d. 27 Stycznia (8 Lutego) 1862 r.)

Do Rządu Gubernialnego N.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Przekonawszy się, że przy szacowaniu drzewa na spław,

къ сплаву, такъ называемыя iезуитки, т. е. штуки, сросшіяся въ корнѣ, а на извѣстной высотѣ расходящіяся отдѣльными стволами, считаются за одну штуку, отъ чего происходитъ ущербъ для Казны, а также затрудненія счетовъ при переосвидѣтельствованіи, — Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства постановила: на будущее время, оцѣнивать подобныя штуки (iезуитки) особо, если онѣ раздѣляются на особые стволы на такой высотѣ, что, стоя на землѣ, можно достать молотомъ каждый стволъ; равнымъ образомъ порознь клеймить и номеровать ихъ, какъ отдѣльныя штуки, съ отнесеніемъ къ одной изъ нихъ общаго пня; если же онѣ расходятся выше, то не отпускать ихъ вовсе для сплава, а оставлять на мѣстѣ, для раздробительной продажи.

О точномъ исполненіи сего Губернское Правленіе не оставитъ дать надлежащее предписаніе Лѣсному Ассесору.

Варшава, 27 Января (8 Февраля) 1862 года.

№ 61,706/27,867.

№118.

Дополнительное распоряженіе объ искусственномъ разведеніи лѣсовъ лѣсными чинами.

(8 (20) Февраля 1862 года.)

N Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Въ дополненіе распоряженія отъ 17 (29) Апрѣля минувшаго года, за № 9,346/4,325, объ искусственномъ разведеніи лѣсными чинами деревъ въ казенныхъ лѣсахъ, Правительственная Коммисія признала необходимымъ указать въ этомъ отношеніи слѣдующія правила:

1) Распоряженіе отъ 2 (14) Апрѣля 1842 года, за № 27,549/9,687, возлагающее на лѣсныхъ служителей обязанность собирать ежегодно извѣстное количество древесныхъ сѣмянъ и разводить искусственнымъ образомъ деревья на про-

sztuki nazwane jezuitki, to jest sztuki w korzeniu z sobą zrosłe, a w pewnéj wysokości rozchodzące się na oddzielne strzały, szacowane były jako pojedyncze sztuki, co jest ze szkodą Skarbu, a następnie przy superrewizyi utrudnia kontrollę, — Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu stanowi: aby odtąd podobne sztuki (jezuitki), jeżeli rozchodzą się na oddzielne strzały w takiéj wysokości, że do każdéj oddzielnéj strzały można z ziemi dosięgnąć młotem, szacowane, cechowane i numerowane były osobno, jak zupełnie oddzielne sztuki, z zaliczeniem do jednéj z nich wspólnego pnia; jeżeli zaś rozchodzą się wyżéj, aby wcale na spław nie były szacowane, lecz pozostawiane na sprzedaż cząstkową.

W czém ścisłe stosowanie się Rząd Gubernialny zaleci Assessorowi Nadleśniczemu.

w Warszawie, d. 27 Stycznia (8 Lutego) 1862 r.

Nr. 61,706/27,867.

N° 118.

Uzupełnienie rozporządzeń w przedmiocie dokonywania upraw sztucznych przez służbę leśną.

(d. 8 (20) Lutego 1862 r.)

Do Rządu Gubernialnego N.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Dla uzupełnienia rozporządzenia swego z dnia 17 (29) Kwietnia roku zeszłego Nr. 9,346/4,325, w przedmiocie dokonywania upraw sztucznych w lasach rządowych przez służbę leśną, — Kommissya Rządowa uznała potrzebę wskazać w téj mierze dodatkowo co następuje:

1) Rozporządzenia z dnia 2 (14) Kwietnia 1842 roku Nr. 27,549/9,687, wkładające na officyalistów leśnych obowiązek zbierania co rok oznaczonéj ilości nasion drzewnych, oraz wykonywania przez nich na przestrzeni $1/4$ części morga upraw

странствѣ $^1/_4$ морга, перестаетъ быть обязательнымъ, съ тѣмъ однако, что предоставляется, на будущее время, лѣснымъ служителямъ въ свободное отъ службы время добровольно заниматься означенными работами; обязательнымъ же разведенiемъ деревьевъ Коммисiя предписываетъ считать то, о которомъ сказано въ вышеозначенномъ распоряженiи.

2) Предоставляя усердiю чиновниковъ и лѣсныхъ служителей собиранiе сѣмянъ и разведенiе въ соотвѣтственныхъ мѣстностяхъ всѣхъ породъ деревъ растущихъ въ лѣсу, ввѣренномъ ихъ надзору, — Коммисiя, при оцѣнкѣ ихъ заслуги въ этомъ отношенiи, будетъ отдавать преимущество тѣмъ, которые занимались разведенiемъ благороднѣйшихъ породъ деревъ, въ особенности же лиственныхъ, напримѣръ: ясеня, клена, вяза, бука, дуба, граба, березы, акацiи и проч., такъ какъ эти деревья наиболѣе полезны и защищаютъ лѣса отъ пожаровъ и насѣкомыхъ, а равно и потому, что хвойныя деревья, перемѣшанныя съ лиственными, по причинѣ различнаго расположенiя корней и вѣтвей, растутъ гуще.

Разведенiе акацiи въ лѣсахъ, вблизи усадьбъ лѣсныхъ чиновниковъ и служителей и на большихъ дорогахъ, пролегающихъ чрезъ лѣса, Правительственная Коммисiя поручаетъ особенной заботливости лѣсныхъ чиновъ, по той причинѣ, что деревья эти составляютъ украшенiе усадьбы, на большихъ дорогахъ придаютъ прiятный видъ окрестностямъ, въ лѣсахъ же разведенiе акацiи полезно въ томъ отношенiи, что на ней не размножаются никакiя насѣкомыя, весною же запахъ цвѣта этихъ деревьевъ не допускаетъ насѣкомыхъ портить сосѣднiя деревья иныхъ породъ, кромѣ того, листья составляютъ очень прiятный кормъ для дичи, особенно въ позднюю осень и въ началѣ зимы, когда, при наступленiи морозовъ, онѣ начинаютъ падать на землю въ зеленомъ видѣ, сѣмена же, которыя во всю зиму остаются на деревьяхъ, составляютъ пищу для птицъ.

3) Имѣя въ виду, что хорошее состоянiе лѣсовъ и успѣхъ въ лѣсномъ хозяйствѣ зависятъ главнымъ образомъ отъ того, чтобы искусственное разведенiе деревьевъ лѣсными чинами, обязательное ли, или изъ любви къ лѣсоводству, производимо было въ тѣхъ мѣстахъ, въ которыхъ сдѣлана вырубка лѣса, Коммисiя предписываетъ разводить разсадники всякихъ по-

sztucznych w lasach przestały być obowiązującemi, a wykonywanie onych na przyszłość pozostawia się jedynie gorliwości i zamiłowaniu w leśnictwie osób służby leśnéj, i o tyle tylko, o ile dozór lasów cierpieć nie będzie, zaś uprawami obowiązkowemi, poleca uważać wskazane rozporządzeniem na wstępie niniejszego zacytowaném.

2) Poruczając dobréj chęci urzędników i officyalistów leśnych, zbieranie nasion i uprawianie w odpowiednich miejscowościach wszystkich rodzajów drzew, jakie w lesie ich dozorowi powierzonym rosną, w ocenianiu zasługi ich w tym względzie, przyznawane będzie pierwszeństwo szlachetniejszym gatunkom, zwłaszcza liściowym np. jesionu, klonu, wiązu, buku, dębu, grabu, brzozy, akacyi, i t. p. dla użyteczności i ochrony od pożarów i owadów, a jeszcze z uwagi i téj, że drzewostany iglaste w pomięszaniu z liściowemi, z powodu odmiennego układu korzeni i gałęzi zwarciéj rosną.

Rozmnażanie akacyi w lasach, na osadach leśno-służbowych, i przy traktach przez lasy przechodzących, Kommissya Rządowa porucza szczególnéj troskliwości służby leśnéj, ze względu: że na osadach wiele się przyczynia do upiększenia siedzib, przy traktach do uprzyjemnienia okolicy, a w lasach zasługuje na upowszechnienie, dla tych nader ważnych zalet, że nie utrzymuje na sobie żadnych owadów, a podczas kwitnienia na wiosnę, woń odstrasza owad od sąsiednich drzew innych gatunków, a przytem liście stanowią bardzo przyjemne pożywienie dla zwierzyny, szczególniéj w późnéj jesieni i w początku zimy, kiedy w czasie mrozów w stanie zielonym, płatami na ziemię opadają, a nasiona które przez całą zimę pozostają na drzewie, służą za pożywienie dla ptastwa.

3) Z uwagi, że dobro lasów i pomyślność gospodarstwa leśnego, polega głównie, aby uprawy sztuczne, uskuteczniać się mające, w lasach przez służbę leśną, czy to z obowiązku, czy z zamiłowania, skierowane były głównie do cięć w zamiarze przyjścia onym w pomoc; w tym celu poleca, aby o ile okolicz-

родъ деревъ, если мѣстныя обстоятельства не воспрепятствуютъ, въ вырубленныхъ участкахъ, и разсадки разсаживать своевременно въ тѣхъ же участкахъ, въ соотвѣтственныхъ мѣстностяхъ. При выкапываніи изъ разсадниковъ разсадковъ для пересаживанія ихъ, слѣдуетъ оставлять на мѣстѣ извѣстное количество оныхъ въ соотвѣтственномъ разстояніи, для возобновленія въ этомъ мѣстѣ лѣса, безъ лишнихъ издержекъ и потери времени.

Вслѣдствіе сего Правительственная Коммисія предписываетъ разводить лиственные разсадники, равно какъ и другихъ родовъ деревъ, каждый годъ въ иномъ мѣстѣ.

4) Замѣчено, что при естественномъ обсѣмененіи лѣсовъ сѣмена дико растущихъ деревъ, упавшія на землю, прибитыя дождемъ и прикрытыя листьями, всходятъ, если только въ той землѣ находятся всѣ условія, необходимыя для развитія растительной жизни; изъ чего видно, что для засѣва дикихъ деревъ не представляется необходимости тщательнаго приготовленія земли, и что напротивъ это могло бы быть вредно, при большихъ морозахъ или большой засухѣ. Посему Коммисія предписываетъ къ руководству, чтобы воздѣлывать землю въ разсадникахъ не глубже одного или полтора заступа, послѣ чего земля должна быть сравнена, тщательно очищена отъ всѣхъ постороннихъ частей; затѣмъ землю сырую, влажную, жирную, необходимо смѣшать съ пепломъ, а песчаную съ черноземомъ и навозомъ, потомъ подѣлать полосы въ направленіи съ юга на сѣверъ такой ширины, чтобы стоя въ бороздѣ можно было удобно достать рукою средины оныхъ, при посѣвѣ сѣмянъ, поливкѣ и полотьи.

Для приведенія почвы къ естественной связности, необходимо каждую полосу утоптать, подѣлать длиннымъ шестомъ ровики впоперегъ полосы, во всю ширину оной, каждый ровикъ полить водою, для большей связности почвы и поддержанія влажности; въ приготовленные такимъ образомъ ровики посѣять сѣмена, прикрыть пепломъ, или землею смѣшанною съ пепломъ, столь тонкимъ слоемъ, чтобы только зерно было невидимо, и, наконецъ, прикрыть вѣтвями въ видѣ крыши, сажая оныя въ землю съ запада къ востоку, въ мѣстахъ незасѣянныхъ между ровиками, а послѣ всхода растеній, для до-

ności miejscowe nie będą na przeszkodzie, szkółki wszelkich rodzajów drzew były zakładane w cięciach wykonanych, oraz aby wychodowane sadzonki w tychże cięciach w odpowiednich miejscowościach, we właściwym czasie wysadzono. Przy wybieraniu sadzonek ze szkółek siewnych, pozostawiając w tém samém miejscu pewną ilość onych, w odpowiednich odległościach do dalszego wzrostu, oszczędzi się koszt i praca na zadrzewienie cięcia, w miarę obszerności szkółki.

Z téj uwagi Kommissya Rządowa poleca, aby szkółki modrzewiowe, jako też wszystkich innych rodzajów drzew, co rok w inném miejscu zakładane były.

4) W naturalnym obsiewie lasów widzimy, że nasiona drzew dzikich, dostawszy się do żywéj ziemi, będąc do niéj nieco przez deszcze przytłoczonemi i liściem opadłym przykrytemi, wschodzą byle tylko znalazły wszystkie warunki, do obudzenia się życia roślinnego potrzebne, co wskazuje, że pod zasiew drzew dzikich głębokie spulchnienie ziemi nie konieczne jest, a nawet w szczególnych wypadkach ciężkich mrozów lub wielkiéj suszy, może być szkodliwe. Dla tego podaje się tu wskazówkę, żeby spulchnianie ziemi w szkółkach nie było głębokie, nie więcéj jak na jeden lub półtora sztycha; po takiém skopaniu, grunt winien być należycie wyrównany, z wszelkich obcych części starannie oczyszczony, poczem grunt sapowaty, wilgotny, tłusty, należy pomięszać z popiołem, a chudy, piasczysty z czarnoziemem i nawozem, następnie porobić zagony w kierunku od południa na północ tak szerokie, aby stojąc w bruzdzie, wygodnie ręką do środka dostać można.

Dla dogodności przy wysianiu nasienia, oraz przy polewaniu i pieleniu, tak przygotowane zagony, dla przyprowadzenia gruntu w przybliżeniu do naturalnéj spójności, należy każdy zagon zwałkować, a w kierunku poprzecznym zagona porobić rowki, przez wytłaczanie onych drągiem długim na szerokość zagona; każden rowek polać wodą dla większéj jeszcze spójności gruntu, i zapewnienia odpowiedniéj wilgoci; w tak przygotowane rowki wysiać nasienie, pokryć popiołem, lub ziemią pomieszaną z popiołem, tak cienko, aby tylko nasienie nie było widzialne, a w końcu pokryć gałęziami dachówkowato, wtykając komle-

ставленія онымъ потребной тѣни, поставить перпендикулярно въ тѣхъ же мѣстахъ тѣ самыя или новыя вѣтви, смотря по надобности; осенью же, когда дѣйствіе лучей солнца слабѣе, вѣтви слѣдуетъ выбросить. Другой способъ прикрытія слѣдующій: укладка вѣтвей на жердяхъ, вишиною отъ $1/2$ до 1 фута; но этотъ способъ менѣе удобенъ, потому что подъ прикрытіе этого рода легко могутъ входить птицы и портить растенія. Для доставленія необходимой тѣни и поддержанія влажности въ засѣянныхъ ровикахъ, совѣтуютъ лѣсные хозяева прикрывать мохомъ поверхность между ровиками толщиною въ 3 дюйма; въ какой мѣрѣ этотъ способъ полезенъ, желательно, чтобы были сдѣланы опыты.

5) Для предохраненія посѣвовъ въ разсадникахъ отъ повреждений, производимыхъ насѣкомыми и кротами, слѣдуетъ вокругъ засѣянной площади повбивать колышки изъ черемухи или смородины глубоко и близко одинъ при другомъ, кромѣ того внутри сдѣлать вокрукъ ровикъ и набросать въ оный свинаго навоза и присыпать землею. Сверхъ того, слѣдуетъ обратить вниманіе на то, что кроты наиболѣе причиняютъ вреда копаніемъ земли утромъ до восхода солнца, почему это самое удобное время для истребленія ихъ посредствомъ скораго выбрасыванія заступомъ изъ земли.

6) Ровики для разсадковъ должно приготовлять заблаговременно передъ выкапываніемъ разсадковъ изъ разсадника, и выкапывать въ одинъ разъ разсадки слѣдуетъ въ такомъ количествѣ, сколько можно успѣть посадить ихъ, не оставляя ихъ долго на воздухѣ. Правило это должно быть преимущественно соблюдаемо въ жаркіе дни, потому что тогда скоро изсыхаютъ корни разсадка, что часто бываетъ причиною неуспѣха въ разведеніи деревъ.

7) Для того, чтобы Правительственная Коммисія имѣла точныя свѣдѣнія о ходѣ искусственнаго разведенія деревъ въ лѣсахъ, а также о томъ, кто изъ служителей отличился особенною любовью и усердіемъ по этому предмету и чрезъ то пріобрѣлъ право на награды, вмѣняется въ обязанность чиновникамъ, имѣющимъ главный надзоръ за лѣсами, повѣрять, при ревизіи лѣсовъ, занятія лѣсныхъ служителей, и въ отчетахъ о таковой ревизіи показывать, кто именно изъ чиновниковъ и

w ziemię od zachodu na wschód, w miejsca próżne, pomiędzy rowkami będące, a po wzejściu roślin, dla zapewnienia takowym potrzebnego cieniu, powtykać prostopadle, w te same miejsca, te same lub świeże gałązki, stosownie do potrzeby, a ku jesieni, kiedy operacya słońca zesłabnie, zupełnie usunąć. Drugi sposób pokrycia jest ułożenie gałęzi na żerdkach, wysoko na $^1/_2$ do 1 stopy; lecz takowy mniéj na zalecenie zasługuje, ze względu, że pod pokrycie łatwo ptastwo może dostać się i szkodzić wschodzącym roślinkom. Dla nadania potrzebnego cieniu i utrzymania wilgoci w zasianych rowkach, doradzają gospodarze leśni położyć mech na powierzchni między rowkami do 3 cali wysoko; o ile ten sposób korzystnym okaże się, pożądane jest zrobienie prób.

5) Jako środek zabezpieczenia zasiewów w szkółkach od uszkodzenia przez podjadki a nawet i krety, przyjęto, aby na około przestrzeni zasianéj powbijać paliki głęboko i szczelnie jeden przy drugim, nie wysoko nad ziemię wystające, z czeremchy, smrodyni, a przy tém jeszcze od strony wewnętrznéj zrobić rowek na około, i w takowy nakłaść nawozu trzody chlewnéj i cokolwiek ziemią posypać. Oprócz tego zwraca się uwagę, że krety najwięcéj zrządzają zniszczenia przez przewracanie ziemi rano, przed wschodem słońca, w téj więc porze najwłaściwiéj one tępić przez prędkie, przy cichém zachowaniu się, wyrzucanie ich z ziemi na wierzch rydlem.

6) Doły na sadzonki, należy przysposabiać wcześnie przed wydobyciem sadzonek że szkółki, a wydobywać sadzonki w takiéj ilości na raz jeden, o ile jest możność niezwłocznego ich wysadzenia, tak, iżby one, jak najkrótszy czas po wydobyciu zatrzymywać na powietrzu, czego tém troskliwiéj przestrzegać należy, im dzień jest cieplejszy i suche powietrze, gdyż w przeciwnym razie wysychają korzenie sadzonek, i to często bywa powodem nieudania się uprawy.

7) Żeby Kommissya Rządowa miała dokładną wiadomość o postępie upraw, oraz którzy z officyalistów szczególném zamiłowaniem i gorliwością w skuteczném wykonywaniu onych odznaczali się i zjednali sobie tytuł do nagród, zapowiedzianych w rozporządzeniu na początku wymienioném, poleca urzędnikom nadzorującym, aby przy zwiedzaniu lasów, uprawy przez służbę leśną sprawdzali i w sprawozdaniach z rewizyi lasów zamieszczali

служителей, сколько и какихъ собралъ сѣмянъ, сколько каждаго рода деревъ, въ которомъ участкѣ и округѣ, на какомъ пространствѣ таковыя засѣялъ, а равно сколько и съ какимъ успѣхомъ и какой породы деревъ посадилъ разсадковъ, и въ какихъ именно мѣстахъ; кромѣ того, они должны предписать Лѣснымъ Управленіямъ, Подлѣсничимъ, состоящимъ при стражахъ, вести надлежащій въ этомъ отношеніи контроль и наблюдать за исполненіемъ сего.

Варшава, 8 (20) Февраля 1862 года.

№ 28,695/12,781.

№ 119.

Распоряженіе объ оцѣнкѣ и представленіи вѣдомостей о валежникѣ и изсохшихъ деревьяхъ.

(21 Марта (2 Апрѣля) 1862 года.)

N Лѣсному Управленію.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Для предохраненія отъ порчи деревьевъ вырубленныхъ на линіяхъ, повалившихся и усохшихъ, Правительственная Коммисія, въ предписаніи отъ 28 Декабря (9 Января) 1860/1 года, № 49,752, сдѣлала распоряженіе, чтобы срубленный лѣсъ или валежникъ тотчасъ былъ оцѣняемъ, и вѣдомости объ оцѣнкѣ были представляемы для повѣрки чиновнику, имѣющему главный надзоръ, или Лѣсному Ассесору, смотря по тому, кто изъ нихъ можетъ скорѣе прибыть на мѣсто, для повѣрки оцѣнки, и что за всякое въ этомъ отношеніи замедленіе, виновный подвергнется отвѣтственности за убытки, происшедшіе для Казны отъ порчи лѣса.

Имѣя въ виду, что лежачія деревья, именно: *a*) срубленныя на линіяхъ, и *b*) всякаго рода валежникъ, какъ наиболѣе подвергающійся порчѣ въ самое короткое время, могутъ потерять много въ своей цѣнности, въ случаѣ, если послѣ произведенной повѣрки оцѣнки на мѣстѣ допущено будетъ замедленіе

wiadomość, który urzędnik i officyalista, ile i jakiego uzbierał nasienia, ile i jakiego rodzaju drzew, w którym obrębie i okręgu, na jakiéj przestrzeni takowe wysiał, oraz ile i z jakim skutkiem, i z jakiego rodzaju drzew wysadził sadzonek, i w jakich mianowicie miejscach, tudzież, aby nakazali Urzędom leśnym i Podleśnym strażowym, prowadzić w téj mierze odpowiednie kontrolle i skutku tego dopilnowali.

w Warszawie, d. 8 (20) Lutego 1862 r.

Nr. 28,695/12,781.

N° 119.

Rozporządzenie co do oszacowania i podawania wykazów drzewa leżałego i na pniu uschłego.

(d. 21 Marca (2 Kwietnia) 1862 r.)

Do Urzędu leśnego N.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Dla zapobieżenia psuciu się drzewa, na liniach ściętego, powalonego i uschłego, Kommissya Rządowa reskryptem z dnia 28 Grudnia (9 Stycznia) 1860/61 Nr. 49,752, poleciła: aby drzewo z pnia spuszczone lub powalone natychmiast było szacowane, a wykazy oszacowania podawane do sprawdzenia urzędnikowi zwierzchnio-nadzorującemu, lub Assessorowi Nadleśnemu, stosownie do tego, który z nich wpierw zjechać może na grunt, dla sprawdzenia szacunku, każda bowiem zwłoka dopuszczona w tym przedmiocie, ściągnie na winnego odpowiedzialność, za szkody, przez zniszczenie drzewa, dla Skarbu wynikłe.

Z uwagi, że drzewo leżące mianowicie: *a*) na liniach wycięte, *b*) wszelkiego rodzaju powały, jako w krótkim bardzo czasie zepsuciu podległe, może stracić wiele na swéj wartości, skutkiem zwłoki, jaka po dokonaném sprawdzeniu oszacowania na

въ представленіи вѣдомостей, посредствомъ Губернскихъ Правленій,—Правительственная Коммисія, въ дополненіе вышеизложеннаго распоряженія, предоставляетъ Начальнику Лѣснаго Управленія представлять на будущее время прямо въ Правительственную Коммисію вѣдомости объ оцѣнкѣ срубленнаго на линіяхъ лѣса и валежника, съ своимъ заключеніемъ, долженъ ли этотъ лѣсъ быть проданъ, или отпущенъ безплатно на удовлетвореніе потребностей, опредѣленныхъ по штату или по особымъ разрѣшеніямъ.

При семъ Правительственная Коммисія подтверждаетъ о томъ, чтобы не было допускаемо замедленіе въ оцѣнкѣ валежника и усохшихъ деревьевъ и въ представленіи таковой къ повѣркѣ, подъ опасеніемъ отвѣтственности за убытки, происшедшіе для Казны отъ порчи этого лѣса.

Варшава, 21 Марта (2 Апрѣля) 1862 года.

№ 47,939/21,606.

Примѣчаніе. Настоящее распоряженіе сообщено было Губернскимъ Правленіямъ.

№120.

Распоряженіе о представленіи ежегодныхъ вѣдомостей о лѣсѣ, остающемся отъ мѣстныхъ надобностей въ возобновляемыхъ лѣсосѣкахъ, для продажи онаго съ торговъ.

(27 Іюня (9 Іюля) 1862 года.)

N Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

По ст. 61 Положенія о лѣсномъ управленіи и счетоводствѣ и параграфу 350 Указателя для лѣсныхъ чиновъ, къ обязанности Лѣсничаго относится приблизительное опредѣленіе массы лѣса, какую слѣдуетъ оставлять въ годовыхъ лѣсосѣкахъ, для продажи окрестнымъ жителямъ, на хозяйственныя потребности, а также для безплатнаго отпуска; объ осталь-

gruncie, nastąpić może w przeprowadzeniu wykazów oszacowania przez Rząd Gubernialny, Kommissya Rządowa uzupełnia powyższy reskrypt w sposób: że upoważnia sprawującego Urząd leśny, aby w przyszłości wykazy oszacowania drzewa ściętego na liniach i powalonego, po sprawdzeniu onych, przedstawiał natychmiast wprost Kommissyi Rządowéj z wnioskami, co do sposobu spieniężenia onego lub zaspokojenia niém wydatków bezpłatnych, etatem lub szczególnemi upoważnieniami wskazanych.

Przytém ponawia Kommissya Rządowa powołane na wstępie zarządzenie, aby szacunek drzewa leżącego i uschłego na pniu, i podanie onego pod sprawdzenie, nie było opóźnioném, pod odpowiedzialnością winnego za straty, jakieby Skarb poniósł z długiego leżenia i psucia się drzewa.

w Warszawie, d. 21 Marca (2 Kwietnia) 1862 r.

Nr. 47,939/21,606.

Uwaga. Rozporządzenie niniejsze kommunikowane było Rządom Gubernialnym.

№ 120.

Polecenie składania corocznie wykazów drzewa w cięciach odmładniających się zbywającego od potrzeb miejscowych, celem sprzedaży onego przez licytacyę.

(d. 27 Czerwca (9 Lipca) 1862 r.)

Do Rządu Gubernialnego N.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Według artykułu 61-go urządzenia manipulacyi i rachunkowości leśnéj, i punktu 350-go przewodnika dla służby leśnéj, obowiązkiem jest Nadleśniczego, po udeterminowaniu w przybliżonym stosunku massy drzewa, jaką zachować należy w cięciach rocznych na sprzedaż dla okolicznych mieszkańców, na gruntową

ной же части онъ долженъ представить предположеніе на счетъ продажи оной съ торговъ.

Правило это не соблюдается со всею точностью, и Лѣсныя Управленія представляютъ лишь составленныя на основаніи особыхъ распоряженій оцѣночныя вѣдомости о лѣсѣ въ просроченныхъ и текущихъ лѣсосѣкахъ, годномъ къ продажѣ съ публичныхъ торговъ, для заграничной торговли; о лѣсѣ же, для таковой цѣли не пригодномъ, умалчиваютъ. Вслѣдствіе сего происходитъ чрезмѣрное накопленіе лѣса въ годовыхъ лѣсосѣкахъ, препятствующее своевременному обсѣмененію сихъ послѣднихъ, въ ущербъ лѣснымъ доходамъ. Поэтому Правительственная Коммисія предписываетъ Губернскому Правленію напомнить Лѣснымъ Управленіямъ о точномъ впредь исполненіи вышесказаннаго правила относительно продажи лѣса.

Варшава, 27 Іюня (9) Іюля 1862 года.

№ 30,600/13,316.

№121.

Распоряженіе о томъ, что лѣсъ на постройку домовъ для сельскихъ училищъ и Гминныхъ Управленій, изъ лѣсосѣкъ, не утвержденныхъ Коммисіею Финансовъ, не долженъ быть отпускаемъ безъ разрѣшенія этой Коммисіи.

(5 (17) Мая 1865 года.)

N Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Отъ 10 (22) Марта т. г., за № 20,183, Губернское Правленіе донесло, что вслѣдствіе увѣдомленія Коммисара 4-го участка Кѣлецкой Коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ о томъ, что въ предназначенномъ къ вырубкѣ, въ текущемъ году, участкѣ Завада, въ Кѣлецкомъ лѣсничествѣ, нѣтъ уже такого количества строеваго матеріала, какое необходимо для постройки домовъ для училищъ и Гминныхъ Управленій Радковицкаго,

potrzebę i bezpłatne wydatki, resztę onego zaprojektować winien do sprzedaży przez publiczną licytacyę.

Ponieważ przepis ten nie jest ściśle zachowywanym, i Urzędy leśne, w skutek wydawanych szczególnych rozporządzeń, przedstawiają tylko wykazy oszacowania drzewa w cięciach zaległych i bieżących na handel zagraniczny zdatnego, do sprzedaży przez publiczną licytacyę, a pomijając drzewo na ten cel nieprzydatne, nagromadzają znaczne remanenta drzewa w cięciach rocznych, ze szkodą ich odmłodniania w czasie przepisanym i z uszczerbkiem dochodów leśnych, z tego powodu Kommissya Rządowa poleca Rządowi Gubernialnemu, aby przepis powyższy, co do sprzedaży drzewa Urzędom leśnym przypomniał i ściśle wykonywać go w przyszłości polecił.

w Warszawie, d. 27 Czerwca (9 Lipca) 1862 r.

Nr. 30,600/13,316.

N° 121.

Rozporządzenie, że wydawanie drzewa na szkółki miejskie i zarządy gminne z cięć niezatwierdzonych przez Kommissyę Skarbu nie powinno mieć miejsca, bez upoważnienia tejże Władzy.

(d. 5 (17) Maja 1865 r.)

Do Rządu Gubernialnego N.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Pod dniem 10 (22) Marca r. b. Nr. 20,183, przedstawił Rząd Gubernialny, że powodowany odniesieniem się Kommissarza 4-go oddziału Kieleckiéj Kommissyi do spraw włościańskich, iż w cięciach bieżących obrębu Zawada w leśnictwie Kielce nie znajduje się już taka ilość drzewa użytkowego, jakiéj zapotrzebo-

Болеховицкаго и Старохенцинскаго, предписало Лѣсному Комисару Лапинскому, чтобы онъ назначалъ для вырубки необходимое для вышеозначенной надобности количество лѣса, въ обходѣ Шевце, изъ мѣстъ, опредѣленныхъ для вырубки на 1866 г., и чтобы на продажу таковаго выдалъ разрѣшенiе Кѣлецкому Лѣсному Управленiю.

Такъ какъ это распоряженiе Губернскаго Правленiя уже приведено въ исполненiе, то Коммисiя Финансовъ утверждаетъ оное, съ тѣмъ, чтобы на будущее время, въ случаяхъ недостатка необходимаго строеваго матерiала въ мѣстахъ, назначенныхъ для вырубки лѣса, Губернское Правленiе входило съ представленiемъ о разрѣшенiи новой вырубки въ Правительственную Коммисiю. Съ тѣмъ вмѣстѣ Коммисiя Финансовъ предписываетъ, чтобы отпущенный уже строевой матерiалъ на постройку вышеупомянутыхъ домовъ изъ мѣстъ, назначенныхъ къ вырубкѣ на будущiй годъ, былъ помѣщенъ въ вѣдомости объ оцѣнкѣ назначеннаго къ вырубкѣ лѣса, съ обозначенiемъ, въ примѣчанiяхъ, о произведенномъ уже отпускѣ матерiала.

Варшава, 5 (17) Мая 1865 года.

№ 17,738.

№ 122.

Распоряженiе объ искусственномъ разведенiи деревъ въ лѣсахъ.

(7 (19) Февраля 1866 года.)

Всѣмъ Лѣснымъ Управленiямъ.

Правительственная Коммисiя Финансовъ и Казначейства.

Замѣтивъ, что нѣкоторыя Лѣсныя Управленiя, не исполнивъ искусственнаго обсѣмененiя въ продолженiе надлежащаго года на счетъ суммы, ассигнованной на этотъ предметъ, предпринимаютъ таковыя работы въ слѣдующiе годы безъ разрѣшенiя Коммисiи, вслѣдствiе чего не можетъ быть съ точностiю веденъ контроль суммамъ, ассигнуемымъ на искусственное раз-

wano na budowę szkółek i domów dla zarządów gminnych we wsiach Radkowice, Bolechowice i Starochęciny, wezwał Kommissarza leśnego Łapińskiego, aby zapotrzebowane na cel powyższy drzewo wyznaczył w straży Szewce, z miejsc do cięcia na rok 1866 przypadających i do sprzedaży takowego Urząd leśny Kielce upoważnił.

Ponieważ czyn już jest spełniony, Kommissya Skarbu powyższe postąpienie Rządu Gubernialnego potwierdza, — na przyszłość wszakże w podobnych wypadkach, gdy potrzeby drzewa nie będą mogły być zaspokojone z cięć zatwierdzonych, winien Rząd Gubernialny odnosić się do Kommissyi Rządowéj, przytem Kommissya Skarbu poleca, ażeby wydane drzewo z cięć roku przyszłego, na zwyż wymienione budowle, zamieszczone zostało w właściwym wykazie oszacowania cięć z zaznaczeniem w uwagach o dokonanym wydatku.

w Warszawie, d. 5 (17) Maja 1865 r.

Nr. 17,738.

N° 122.

Rozporządzenie, co do wykonywania upraw sztucznych w lasach.

(d. 7 (19) Lutego 1866 r.)

Do wszystkich Urzędów leśnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Ponieważ dostrzegać się daje, że niektóre Urzędy leśne nie wykonawszy w ciągu roku właściwego, upraw sztucznych, za fundusz gotowy zarządzonych, dokonywają takowe w latach następnych bez upoważnienia, postępowanie zaś takie stawiając Władzę

веденіе лѣсовъ, и, сверхъ того, происходитъ запутанность въ счетахъ, — Правительственная Коммисія предписываетъ Лѣсному Управленію, въ случаѣ неисполненія въ продолженіе подлежащаго года искусственнаго обсѣмененія на счетъ суммы, ассигнуемой на этотъ предметъ, не приступать къ оному въ слѣдующіе годы безъ разрѣшенія Коммисіи.

Варшава, 7 (19) Февраля 1866 года.

№ 10,686/4,701.

Примѣчаніе. Настоящее предписаніе сообщено Губернскимъ Правленіямъ и Лѣснымъ Коммисарамъ.

---

w niemożności utrzymania ścisłéj kontrolli obrotu funduszu przeznaczonego na uprawy, wyradza oprócz tego liczne zawikłania w rachunkach; Kommissya Rządowa przeto poleca Urzędowi leśnemu, aby w razie niewykonania w ciągu właściwego roku upraw sztucznych za fundusz gotowy zarządzonych, nie inaczéj przedsiębrał je w latach następnych, jak po uzyskaniu na to jéj upoważnienia.

w Warszawie, d. 7 (19) Lutego 1866 r.

Nr. 10,686/4,701.

Uwaga. **Reskrypt niniejszy kommunikowano Rządom Gubernialnym i Kommissarzom leśnym.**

ГЛАВА IV.

ОБЪ УСАДЬБАХЪ ЛѢСНЫХЪ ЧИНОВЪ.

№123.

Расходы на лѣсныя постройки, возводимыя безъ разрѣшенія начальства, не будутъ возвращаемы.

(9 (21) Января 1819 года.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ, кромѣ Плоцкой.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства

предписываетъ Воеводской Коммисіи увѣдомить и предварить всѣхъ лѣсныхъ служителей, чтобы они впредь не осмѣливались, безъ вѣдома и разрѣшенія начальства, самовольно возводить въ лѣсныхъ усадьбахъ новыя строенія или перестраивать прежнія, и что понесенные ими на этотъ предметъ безъ разрѣшенія расходы не будутъ имъ возвращаемы.

Варшава, 9 (21) Января 1819 года.

Статсъ-Совѣтникъ (подписано) *Плятеръ*.
№ 26,726/1,396.

№124.

Запрещеніе брать изъ казенныхъ лѣсовъ строевой лѣсъ для лѣсныхъ построекъ безъ разрѣшенія начальства.

(12 (24) Декабря 1819 года.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Въ дополненіе къ предписанію отъ 21 Января сего года,

TYTUŁ IV.

W PRZEDMIOTACH DOTYCZĄCYCH OSAD SŁUŻBY LEŚNÉJ.

N° 123.

Koszta za budowle leśne, bez upoważnienia Władzy wystawione, zwracane nie będą.

(d. 9 (21) Stycznia 1819 r.)

Do wszystkich Kommissyj Wojewódzkich, oprócz Płockiéj.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Zaleca Kommissyi Województwa N, aby wszystkich officyalistów leśnych swego województwa jak najwyraźniéj o tém zawiadomiła i ostrzegła, aby żaden z nich nie ważył się na przyszłość, bez wiedzy i upoważnienia wyższéj władzy, własnym domysłem, budowli nowych lub restauracyi dawnych w osadach leśnych uskuteczniać, gdyż wyłożone w tym celu przez nich bez upoważnienia koszta, przyjętémi im nie zostaną.

w Warszawie, d. 9 (21) Stycznia 1819 r.

Radca Stanu (podpisano) *Plater.*

Nr. 26,726/1,396.

N° 124.

Zakaz brania, bez upoważnienia Władzy, drzewa z lasów do budowl leśnych.

(d. 12 (24) Grudnia 1819 r.)

Do wszystkich Kommissyj Wojewódzkich.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

W odwołaniu się do zalecenia swego z dnia 21 Stycznia r. b.,

за № 26,726, и въ предотвращеніе злоупотребленій лѣсныхъ служителей, Правительственная Комисія находитъ нужнымъ прибавить, что каждый изъ нихъ осмѣлившійся безъ разрѣшенія начальства возвести въ своей усадьбѣ новыя строенія или перестроить прежнія, не только лишится права на возвратъ понесенныхъ на это расходовъ, но, сверхъ того, за самовольное употребленіе дерева изъ казенныхъ лѣсовъ безъ положительнаго разрѣшенія начальства, подвергнется примѣрному взысканію и будетъ удаленъ изъ службы.

Объ этомъ распоряженіи Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства предписываетъ Воеводской Коммисіи поставить въ извѣстность всѣхъ лѣсныхъ служителей.

Варшава, 12 (24) Декабря 1819 года.

Статсъ-Совѣтникъ (подписано) *Плятеръ*.
№ 27,927/3,366.

№125.

О обязанности лѣсныхъ чиновъ производить мелочныя починки занимаемыхъ ими строеній.

(10 (22) Іюня 1822 года.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства,

принимая во вниманіе, сколь важно содержаніе въ надлежащемъ порядкѣ существующихъ уже казенныхъ строеній, предназначенныхъ для помѣщенія лѣсныхъ служителей, въ видахъ огражденія ихъ отъ убытковъ и Казны отъ значительныхъ расходовъ въ случаѣ отстройки разрушенныхъ строеній, и желая сократить излишнюю переписку, возникающую по поводу необходимой починки поврежденныхъ строеній, и притомъ опредѣлить, въ какой степени и въ какихъ случаяхъ Казна, а въ какихъ служители обязаны нести расходы на починки, постановляетъ слѣдующія правила:

1) Всѣ строенія, сданныя лѣсному служителю въ хорошемъ состояніи, должны быть, по мѣрѣ надобности, посред-

Nr. 26,726, dla zapobieżenia nadużyciom przez officyalistów leśnych popełnionym, to jeszcze do poleconego ostrzeżenia ich dodać widzi potrzebę, że każdy officyalista leśny, nowe budowle lub restauracyą dawnych, bez upoważnienia wyższéj władzy, w osadzie swéj uskuteczniać poważający się, nie tylko wyłożone na ten przedmiot koszta nie będzie miał przyjętymi, ale nadto, za samowolne użycie drzewa z lasów rządowych, bez wyraźnego Zwierzchności pozwolenia, przykładnie ukaranym, i ze służby oddalonym zostanie.

Poleca więc Kommissya Rządowa Kommissyi Województwa N, aby o rozporządzeniu tém obwieścić wszystkich officyalistów leśnych nieomieszkała.

w Warszawie, d. 12 (24) Grudnia 1819 r.

Radca Stanu (podpisano) *Plater*.

Nr. 27,927/3,366.

N° 125.

O obowiązku służby leśnéj wykonywania drobnych reparacyj budowl służbowych, przez nich zajmowanych.

(d. 10 (22) Czerwca 1822 r.)

Do wszystkich Kommissyj Wojewódzkich.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Wziąwszy pod rozwagę, ile ważnym jest przedmiot utrzymywania w dobrym porządku istniejących już zabudowań skarbowych, dla officyalistów leśnych na pomieszkania przeznaczonych, aby ich od szkód, a Skarb od ponoszenia znacznych kosztów na podniesienie zrujnowanych ubezpieczyć; niemniéj, chcąc zapobiedz tylolicznym korrespondencyom, z powodu potrzebnéj reparacyi uszkodzonych zabudowań, zachodzącym, i wskazać, jak dalece i w jakich przypadkach, Skarb, a w jakich officyaliści do ponoszenia kosztów na reperacye budowli przykładać się powinni, postanowiła w tym celu przepisać następujące prawidła:

1) Budowle wszelkie, officyaliście leśnemu w dobrym stanie oddane, winny być w razie potrzeby, przez wczesne drobne re-

ствомъ своевременныхъ мелочныхъ починокъ, поддерживаемы постоянно въ томъ же видѣ, на его счетъ, безъ всякаго за то отъ Казны вознагражденія. Нужный для этихъ мелкихъ починокъ лѣсъ можетъ быть отпускаемъ безплатно, по предварительно составленной смѣтѣ, и по полученіи на то соотвѣтственнаго разрѣшенія.

2) Въ чрезвычайныхъ случаяхъ, когда лѣсныя строенія подверглись разрушенію отъ бури или пожара, безъ вины лѣснаго служителя, починка ихъ лежитъ на обязанности Казны, которая будетъ производить оную по мѣрѣ возможности и соображаясь съ назначенною на это суммою.

3) Для собранія свѣдѣній о состояніи казенныхъ строеній, занимаемыхъ нынѣ лѣсными служителями, Воеводская Коммисія предпишетъ Главному Лѣсничему, при первомъ періодическомъ объѣздѣ лѣсничествъ, лично обозрѣть на мѣстѣ каждую усадьбу, хотя бы самаго низшаго служителя; составить точную опись всѣмъ строеніямъ, съ присовокупленіемъ, въ какомъ состояніи прочности найдены оныя въ то время, и эту опись представить Воеводской Коммисіи въ двухъ экземплярахъ, изъ коихъ одинъ долженъ быть отосланъ для храненія при дѣлахъ Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства.

4) На будущее время, при каждомъ перемѣщеніи или введеніи въ должность вновь опредѣленнаго лѣснаго служителя, командированный для сего депутатъ обязанъ подробно описать въ протоколѣ состояніе казенныхъ строеній, передаваемыхъ въ вѣдѣніе служителя.

5) Въ видахъ обезпеченія Казны, Главный Лѣсничій, при каждомъ періодическомъ объѣздѣ, обязанъ обращать вниманіе, производятся ли, согласно 1-й статьѣ настоящаго распоряженія, всѣ мелочныя починки, лежащія на обязанности служителей, для охраненія строеній отъ разрушенія, и о всякомъ замѣченномъ въ этомъ отношеніи нерадѣніи служителя доведетъ до свѣдѣнія Воеводской Коммисіи.

6) Исполненіе настоящаго распоряженія съ особенною заботливостію о пользахъ Казны, Правительственная Коммисія возлагаетъ на Воеводскую Коммисію.

(Въ Плоцкую Воеводскую Коммисію присовокупить) Рас-

paracye, ciągle w tymże stanie kosztem officyalisty utrzymywane, bez żądania za nie od Skarbu wynagrodzenia. Drzewo do tych drobnych reparacyj bezpłatnie udzielonėm być może, za poprzedniczém onego wyrachowaniem, i stosownėm upoważnieniem.

2) W zdarzeniach nadzwyczajnych, kiedy budowle leśne przez burze, lub pożar, nie z winy officyalisty leśnego wynikły, zrujnowane zostały, restauracya tychże do Rządu należeć będzie, o ile możność i fundusz na ten przedmiot oznaczony dozwoli.

3) W celu powzięcia wiadomości o stanie i zamożności zabudowań skarbowych, przez officyalistów leśnych teraz posiadanych, Kommissya Wojewódzka zaleci Nadleśnemu Jeneralnemu, ażeby przy najpierwszym objeździe peryodycznym leśnictw, na gruncie naocznie o każdéj, choćby najniższéj rangi officyalisty osadzie przekonał się, dokładny opis wszelkich budowl sporządził, z domieszczeniem w jakim stanie trwałości w tym czasie znajdują się, i takowy Kommissyi Wojewódzkiéj w dwóch egzemplarzach złożył, z których jeden do akt Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, nadesłanym być ma.

4) Na przyszłość, przy każdéj translokacyi officyalisty leśnego, lub installowaniu nowo nominowanego, delegowany do téj czynności winien w protokóle stan zabudowań skarbowych, w zarząd officyalisty oddających się, dokładnie opisać.

5) Ażeby Sbarb był pewnym, iż wszelkie drobne reparacye, podług art. 1-go niniejszego rozporządzenia do officyalistów należące, w każdym razie są dopełnione, przez co budowle od ruiny się ubezpieczają. Nadleśny Jeneralny, przy każdym objeździe peryodycznym, winien na to uwagę swą zwrócić, a dostrzeżoną opieszałość officyalisty Kommissyi Wojewódzkiej donosić.

6) Dopełnienie tego rozporządzenia, szczególnéj troskliwości Kommissyi Wojewódzkiéj o dobro Skarbu, Kommissya Rządowa porucza.

(Do Kommissyi Województwa Płockiego)

Służy ono zarazem za odpowiedź na punkt 7-my rapportu

поряженіе это служитъ вмѣстѣ отвѣтомъ, ожидаемымъ, согласно предписанію Правительственной Коммисіи отъ 18 Марта сего года, за № 3,067, на 7-й пунктъ рапорта Воеводской Коммисіи отъ 22 Января сего года, за № 2,975.

Варшава, 10 (22) Іюня 1822 года.

Статсъ-Совѣтникъ (подписано) *Плятеръ.*

№ 9,662/1,007.

№126.

О назначеніи чинамъ Лѣснаго вѣдомства добавочнаго содержанія на наемъ помѣщенія.

(29 Іюня (11) Іюля 1827 года.)

Выписка изъ представленія Отдѣленія казенныхъ имѣній и лѣсовъ.

Для прекращенія производимыхъ нынѣ особыхъ расходовъ на наемъ помѣщеній для чиновниковъ и служителей въ лѣсничествахъ, изъ общихъ смѣтныхъ суммъ, назначенныхъ на лѣсныя постройки, Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства, предписаніемъ отъ 6 Октября минувшаго года, за № 64,501, потребовала отъ всѣхъ Воеводскихъ Коммисій вѣдомостей, по приложенной формѣ, о нынѣшнемъ содержаніи лѣсныхъ чиновъ въ каждомъ лѣсничествѣ порознь, съ показаніемъ отведенныхъ имъ помѣщеній и недостатка въ оныхъ, вмѣнивъ имъ при томъ въ обязанность представить свои предположенія о назначеніи добавочнаго содержанія на наемъ недостающихъ помѣщеній, для включенія онаго въ смѣтное росписаніе 1827 года. Вслѣдствіе этого распоряженія, Воеводскія Коммисіи представили требуемыя вѣдомости вмѣстѣ съ проектами; но такъ какъ это представленіе послѣдовало слишкомъ поздно, когда смѣта на 1827 годъ была уже закрыта, а при томъ предположенныя Воеводскими Коммисіями годовыя добавки на наемъ недостающихъ помѣщеній оказались слишкомъ преувеличенными, то опредѣленіемъ, состоявшимся 5 Января сего года, къ № 69,617/5,411, 1826 года, предписано было

jéj z dnia 22 Stycznia r. b. Nr. 2,975, reskryptem z d. 18 Marca r. b. Nr. 3,067, przyobiecaną.

w Warszawie, dnia 10 (22) Czerwca 1822 r.

Radca Stanu (podpisano) Plater.

Nr. 9,662/1,007.

N° 126.

O wynagrodzeniu służby leśnej za brak pomieszkania.

(d. 29 Czerwca (11 Lipca) 1827 r.)

Wyciąg z przedstawienia Wydziału Dóbr i Lasów Rządowych.

Dla przecięcia wydawanych szczególnych assygnacyj na najem pomieszkań dla urzędników i officyalistów w leśnictwach z funduszu ogólnego, budżetem na budowle leśne oznaczonego, zażądała Kommissya Rządowa, przez reskrypt z dnia 6 Października r. z. Nr. 64,501, do wszystkich Kommissyów Wojewódzkich zapadły, ażeby, według podanego wzoru, z kolei przechodząc każde leśnictwo, w rubrykach ustanowionych zamieściły cały stan służby teraźniejszej z wyszczególnieniem pomieszkań posiadanych, i nie exystujących, oraz zaproponowały wynagrodzenia na najem brakujących pomieszkań do etatów 1827 roku Wskutek pomienionego rozporządzenia Kommissyi Rządowej, złożyły Kommissye Wojewódzkie wykazy żądane z projektami; ponieważ zaś dla znacznego opóźnienia się, budżet etatu wydatków na rok 1827 już był zamknięty, i projektowane przez Kommissye Wojewódzkie wynagrodzenia roczne, na najem brakujących pomieszkań, okazały się zbyt wygórowanemi, przez decyzyę w dniu 5 Stycznia r. b. ad Nr. 69,617/5,411 r. 1826 zapadłą, polecono Nadleśnemu Naczelnemu i wszystkim trzem Sekcyom Wydziału lasów, ażeby zajęły się rozważeniem i uproporcyonowaniem, ile potrzeba będzie funduszu na najem pomieszkań leśnych

Оберъ-Форстмейстеру и Начальникамъ всѣхъ трехъ Секцій Отдѣленія Лѣсовъ, заняться соображеніемъ и означеніемъ пропорціи, какой потребуется суммы на наемъ помѣщеній для лѣсныхъ чиновъ, для включенія оной въ смѣтное росписаніе 1828 года. По совѣщаніи Оберъ-Форстмейстера съ Начальниками Секцій состоялся проектъ, чтобы сообразно представленіямъ Воеводской Коммисіи разсмотрѣно было, недостаетъ ли вовсе, или только въ части лѣсныхъ строеній подъ помѣщенія чиновниковъ и служителей, а равно, чтобы размѣръ добавочнаго содержанія на наемъ помѣщеній примѣненъ былъ къ разряду должности. Поэтому вслѣдствіе общаго соглашенія положено установить слѣдующую норму:

1) Лѣсничему, неимѣющему вовсе помѣщенія, назначить	120	злот.,	
неимѣющему онаго въ части . .	60	„	
2) Подлѣсничему, неимѣющему вовсе помѣщенія . . . . по	80	„	каждому,
неимѣющему онаго въ части . „	40	„	„
3) Стражнику, безъ помѣщенія вовсе,	50	„	„
безъ помѣщенія въ части . . .	25	„	„
4) Стрѣлку, безъ помѣщенія вовсе .	30	„	„
безъ помѣщенія въ части . . .	15	„	„

и сообразно съ этимъ опредѣлить общую цифру расхода на наемъ помѣщенія.

Вышеизложенный проектъ одобренъ въ засѣданіи Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства 29 Іюня (11 Іюля) 1827 года.

Статсъ-Совѣтникъ (подписано) *Болеста.*

№ 38,129/3,398.

do pomieszczenia na etatach 1828 roku. Po naradzeniu się Nadleśnego Naczelnego z Naczelnikami Sekcyów stanął projekt, ażeby według przedstawień Kommissyów Wojewódzkich, rozpoznać czy urzędnikom i officyalistom leśnym brakuje zupełnych lub częściowych zabudowań służbowych, i ażeby proporcyę wynagrodzenia na najem pomieszkań do stopnia służby zastosować. Podług tego zgodzono się na następne uproporcyonowanie:

1) Dla Sprawującego Urząd leśny, niemającego zabudowań zupełnych . . . . złp. 120,
niemającego zabudowań w części . . „ 60;
2) Dla Podleśnego każdego, bez zabudowań zupełnie . . . . . . „ 80,
bez zabudowań w części . . . . . „ 40;
3) Dla strażnika każdego, bez zabudowań zupełnie . . . . „ 50,
bez zabudowań w części . . . . „ 25;
4) Dla strzelca każdego, bez zabudowań zupełnych . . . . . „ „ 30,
bez zabudowań w części . . . „ „ 15;

policzyć i tym sposobem ogólną potrzebę funduszu na najem pomieszkań wykazać.

Wniosek powyższy przyjęto na posiedzeniu Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, z dnia 29 Czerwca (11 Lipca) 1827 roku.

Radca Stanu (podpisano) *Bolesta.*

Nr. 38,129|3,398.

№ 127.

О составлении вѣдомости казеннымъ лѣснымъ строеніямъ и страховании оныхъ.

(25 Марта (6 Апрѣля) 1830 года.)

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

1) Калишской Воеводской Коммисіи.

Изъ представленныхъ при рапортѣ Главнаго Лѣсничаго безъ числа и номера актовъ о періодическихъ объѣздахъ лѣсничествъ, Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства усматриваетъ, что вѣдомости казеннымъ строеніямъ въ лѣсныхъ усадьбахъ не заключаютъ въ себѣ свѣдѣній о томъ, застрахованы ли эти строенія въ страховомъ обществѣ и на какую денежную сумму.

Нуждаясь въ этихъ свѣдѣніяхъ, для ближайшаго надзора за означенными строеніями, Правительственная Коммисія препровождаетъ при семъ въ Воеводскую Коммисію форму для составленія по ней, безъ малѣйшаго отступленія, описи строеніямъ во время осеннихъ объѣздовъ. Что касается страхованія строеній въ лѣсныхъ усадьбахъ, то, кромѣ соблюденія существующихъ правилъ о страховомъ отъ огня обществѣ, Лѣсныя Управленія должны представлять къ застрахованію не только строенія, возведенныя въ цѣлости на счетъ Казны, но и тѣ, которыя построены собственными средствами служителей, при безплатной выдачѣ имъ лѣса изъ казенныхъ дачъ; о чемъ въ вѣдомости строеніямъ должна быть сдѣлана соотвѣтственная отмѣтка.

Кромѣ того, Воеводская Коммисія предваритъ подвѣдомственныя ей Лѣсныя Управленія, что если какія либо строенія, которыя по настоящему распоряженію должны быть внесены въ страховую оцѣночную вѣдомость, останутся незастрахованными въ страховомъ обществѣ и между тѣмъ будутъ истреблены пожаромъ, то Лѣсничій будетъ отвѣчать за сіе своимъ имуществомъ и залогомъ.

Въ заключеніе Воеводская Коммисія предпишетъ Лѣснымъ Управленіямъ, чтобы въ доказательство застрахованія строеній,

N° 127.

O sporządzeniu wykazu budowl leśno-służbowych, oraz zabezpieczeniu ich od ognia.

(d. 25 Marca (6 Kwietnia) 1830 r.)

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

1) Do Kommissyi Województwa Kaliskiego.

Z przejrzenia akt objazdów peryodycznych leśnictw, rapportem Nadleśnego Jeneralnego, z miesiąca Września r. z. bez wyrażenia dnia i liczby przedstawionych, znajduje Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu, że wykazy budowl rządowych na posadach leśnych nie obejmują wiadomości, czy te są w towarzystwie ogniowem zaassekurowane, i w jakiej ilości pieniężnej.

Chcąc wiadomości te posiadać, dla bliższego nad takowémi budowlami czuwania, przesyła Kommissyi Wojewódzkiej wzór w załączeniu, do opisania przy objazdach jesiennych służyć mający, z poleceniem ścisłego doń stosowania się. Co do samego assekurowania budowli na posadach leśnych, Urzędy leśne, oprócz przepisów o Towarzystwie Ogniowem istniejących, podawać winne do zabezpieczenia także w Towarzystwie Ogniowém nie tylko budowle całkowicie kosztem Skarbu erigowane, lecz nadto, te budowle, które kosztem officyalisty były wystawione, drzewo zaś do nich z lasów rządowych bezpłatnie użytem zostało; o czem w opisaniu budowli dostateczną wzmiankę uczynić należy.

Nadto ostrzeże Kommissya Wojewódzka podwładne sobie Urzędy leśne, iż gdyby budowle jakowe, podług powyższego rozporządzenia, do katastrum ogniowego zaciągnąć się winne, zgorzały, nie będąc w Towarzystwie Ogniowem zaassekurowane, Nadleśniczy stanie się odpowiedzialnym z majątku i kaucyi.

W końcu zaleci Kommissya Wojewódzka Urzędom leśnym,

представляемы были ими выписи изъ страховой оцѣночной вѣдомости, засвидѣтельствованныя Гминными Войтами.

2). *Прочимъ 7 Воеводскимъ Коммисіямъ.*

Послѣдовавшее вмѣстѣ съ симъ въ Калишскую Воеводскую Коммисію распоряженіе относительно составленія описи казеннымъ лѣснымъ строеніямъ, по прилагаемой формѣ, во время періодическихъ объѣздовъ, Правительственная Коммисія сообщаетъ при семъ Воеводской Коммисіи къ непремѣнному руководству.

Варшава, 25 Марта (6 Апрѣля) 1830 года.

Статсъ-Совѣтникъ (подписано) *Лескій.*

№ 24,068/1,759.

aby na udowodnienie zabezpieczenia budowli, złożone były wyciągi z katastrum ogniowego, przez Wójtów gmin poświadczone.

2) *Do innych 7 Kommissyj Wojewódzkich.*

Wydane w dniu dzisiejszym rozporządzenie do Kommissyi Województwa Kaliskiego, w przedmiocie budowli leśnych skarbowych, kommunikuje Kommissyi Wojewódzkiej, wraz z wzorem do opisania onych przy objazdach peryodycznych, do ścisłego zastosowania się.

w Warszawie, d. 25 Marca (6 Kwietnia) 1830 r.

Radca Stanu (podpisano) *Leski.*

Nr. 24,068/1,759.

Приложеніе къ № 127-му.

Лѣсничество . . . . . .

ВѢДОМОСТЬ

казеннымъ строеніямъ въ лѣсныхъ усадьбахъ.

Annex do Nr. 127-go.

Leśnictwo. . . . .

WYKAZ

Budowl rządowych, na osadach leśnych.

Номеръ по порядку	Названіе		Чиновника или служителя, занимающаго строенія,		Занимаетъ строеній			Когда построены, съ чьего разрѣшенія, на счетъ ли Казны, или изъ казеннаго лѣса	Состояніе строеній	Мнѣніе о строеніяхъ чиновника, командированнаго въ объѣздъ	Застрахованы ли въ страховомъ обществѣ и на какую сумму	Примѣчанія.
	стражи	участка	имя и фамилія	должность	названіе усадьбы	номеръ	означеніе разныхъ строеній					

Numer bieżący	Nazwisko		Urzędnika lub officyalisty budowle posiadającego		Posiada budowli			Kiedy są wystawione, z jakiego upoważnienia, czy kosztem Skarbu lub z drzewa Skarbowego	Stan budowli	Wnioski nad budowlami urzędnika objazdy odbywającego	Czy są zaassekurowane w Towarzystwie Ogniowem i w jakiej ilości	Uwagi
	Straży	Obrębu	Imie i nazwisko	Stopień	Nazwanie osady	Numer	Wymienienie różnych budowli					

№128.

Претензіи лѣсныхъ чиновниковъ и служителей о вознагражденіи за постройки въ занимаемыхъ ими усадьбахъ въ лѣсахъ, предположенныхъ къ продажѣ, если они получали добавочное содержаніе на наемъ помѣщенія, не должны быть принимаемы въ уваженіе.

(15 (27) Іюля 1830 года.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Въ дополненіе къ предписанію отъ 5 Іюля сего года, за № 86,922/1,531 и 23,508/2,753, Правительственная Коммисія предписываетъ Воеводской Коммисіи, чтобы, при разсмотрѣніи простираемыхъ лѣсными чиновниками и служителями претензій о вознагражденіи за строенія, возведенныя въ лѣсахъ, предположенныхъ къ продажѣ, она удостовѣрялась, не было ли назначено этимъ лицамъ добавочнаго содержанія на наемъ помѣщенія въ то время, когда сооружались означенныя постройки, ибо въ такомъ случаѣ претензіи ихъ не могутъ быть принимаемы въ уваженіе, и въ удовлетвореніи оныхъ Воеводская Коммисія должна тотчасъ же отказывать; при представленіи же другихъ претензій на разрѣшеніе Правительственной Коммисіи, она обязана съ точностью изложить всѣ вышеуказанныя обстоятельства.

Варшава, 15 (27) Іюля 1830 года.

Статсъ-Совѣтникъ (подписано) *Лескій.*

№ 54,743/4,082.

№129.

О вознагражденіи лѣсныхъ чиновниковъ и служителей за корчеваніе занимаемыхъ ими лѣсныхъ усадьбъ.

(13 (25) Января 1833 года.)

Мнѣніе Дирекціи Казенныхъ Имѣній и Лѣсовъ.

По причинѣ затрудненій въ опредѣленіи средней цифры

N° 128.

Pretensye urzędników i officyalistów leśnych za wystawione budowle na osadach leśno-służbowych przez nich zajmowanych, w lasach sprzedać się mających, jeżeli pobierali wynagrodzenie na najem pomieszkania, nie powinny być przyjmowane.

(d. 15 (27) Lipa 1830 r.)

Do wszystkich Kommissyj Wojewódzkich.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

W dodatku do reskryptu z d. 5 b. m. Nr. 86,922/1,531 i 23,508/2,753, Kommissya Rządowa poleca Kommissyi Wojewódzkiéj, aby przy rozpoznawaniu pretensyj urzędników i officyalistów leśnych za wystawione budowle w lasach sprzedać się mających, nie przepominała mieć na to uwagi, czy pretensorowie w czasie stawiania takowych nie mieli przeznaczonego na najem lokalu wynagrodzenia, gdyż w takiém położeniu pretensye z tego tytułu roszczone przyjęte być nie mogą i zaraz przez Kommissyę Wojewódzką odrzucone być winny. Przy przedstawieniu zaś Kommissyi Rządowéj pretensyj za budowle, Kommissya Wojewódzka okoliczności te dokładnie wyjaśniać jest obowiązana.

w Warszawie, d. 15 (27) Lipca 1830 roku.

Radca Stanu (podpisano) *Leski.*

Nr. 54,743/4,082.

N° 129.

O wynagrodzeniu urzędników i officyalistów leśnych za karczunek osad leśno-służbowych przez nich zajmowanych.

(d. 13 (25) Stycznia 1833 r.)

Wniosek Dyrekcyi Dóbr i Lasów Rządowych.

Gdy trudno jest wynaleść średnią cenę kosztów karczunku,

расходовъ на корчеваніе, такъ какъ она зависитъ отъ многихъ мѣстныхъ обстоятельствъ, слѣдуетъ принять нормою, при назначеніи подобныхъ вознагражденій лѣснымъ служителямъ, декретъ Намѣстника Царства отъ 3 Мая 1817 года, которымъ, во 2-й статьѣ, предоставляется двѣнадцатилѣтняя льгота лицамъ, поселяющимся на земляхъ заросшихъ лѣсомъ. Примѣненіе этого декрета будетъ слѣдующее:

Такъ какъ по экономическимъ правиламъ назначается трехлѣтній льготный срокъ для возведенія построекъ, а одинъ годъ для посѣва, то для корчеванія приходится всего восемъ лѣтъ. Поэтому каждый служитель, выкорчевавшій лѣсную усадьбу на свой счетъ въ цѣлости или въ части, если за это будетъ признано ему Казною право на вознагражденіе, получитъ сумму, равняющуюся восьмилѣтней сложности дохода съ выкорчеванной имъ земли, лишь бы сія послѣдняя не превышала нормальнаго пространства, какое, согласно правиламъ, опредѣлено для усадьбъ лѣсныхъ служителей

Мнѣніе это одобрено въ засѣданіи Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства 12 (24) Января 1833 года.

Директоръ Отдѣленія, Статсъ-Совѣтникъ (подпис.) *Пивницкій.*

№ 100,609/103,810.

№130.

О вознагражденіи лѣсныхъ чиновниковъ и служителей за возведенныя ими постройки, произведенные посѣвы и устроенные сады въ усадьбахъ, предположенныхъ къ продажѣ.

(30 Марта (11 Апрѣля) 1833 года)

Мнѣніе Дирекціи Казенныхъ Имѣній и Лѣсовъ.

Для опредѣленія основаній при разсчетахъ съ лѣсными служителями за постройки, посѣвы и сады, по случаю продажи ихъ усадьбъ, Дирекція предполагаетъ: въ отношеніи строеній, что если они возведены были безъ разрѣшенія Казны, то, на основаніи предписанія Правительственной Коммисіи отъ 21 Ян-

ponieważ ta zawisła od wielu okoliczności miejscowych, przeto przyjąć za normę przy podobnych wynagrodzeniach officyalistów leśnych, dekret Namiestnika Królewskiego, z d. 3 Maja 1817 r., który art. 2-im, dla osadników obejmujących grunta zarosłe, daje lat 12 wolnych. Zastosowanie tego dekretu będzie następujące. Ponieważ podług zasad ekonomicznych na postawienie budowli daje się lat wolnych trzy, na zaprowadzenie zasiewów rok jeden, a zatém na karczowanie lat ośm wypada. Każdy przeto officyalista, który osadę służbową własnym nakładem w części lub całości wykarczował, i Skarb uzna że mu za ten karczunek wynagrodzenie należy się, otrzyma za to summę wyrównywającą ośmioletniéj intracie gruntu, zupełnie przez niego wykarczowanego, byle ta nie przechodziła przestrzeni normalnéj, jaką osada dla respective officyalisty podług przepisów mieć powinna.

Przyjęto wniosek powyższy na posiedzeniu Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, z d. 12 (24) Stycznia 1833 r.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Piwnicki.*

Nr. 100,609/103,810.

N° 130.

O wynagrodzeniu urzędników i officyalistów leśnych za wystawione budowle, dopełnione zasiewy i założone przez nich ogrody, na osadach służbowych, sprzedać się mających.

(d. 30 Marca (11 Kwietnia) 1833 roku.)

Wniosek Dyrekcyi Dóbr i Lasów.

Celem ustanowienia zasady, podług któréj obrachunek z officyalistami leśnemi, za budowle, zasiewy i za ogrody, z powodu sprzedaży ich osad, uskutecznionym byćby powinien, Dyrekcya wnosi co do budowli, że te, skoro bez upoważnienia Skarbu postawione zostały, na zasadzie reskryptu Kommissyi Rządo-

варя 1819 г., за № 26,726, возобновленнаго 24 Декабря того же года, за № 27,927, не можетъ быть требуемо за оные никакого вознагражденія отъ Казны, тѣмъ болѣе, что, по смыслу предписанія отъ 22 Іюня 1822 г., за № 9,662, даже починки отведенныхъ служителямъ домовъ относились исключительно къ нимъ самимъ и не могли обременять Казну. Но какъ, съ другой стороны, предписаніемъ Правительственной Коммисіи отъ 11 Іюля 1827 года, за № 38,129, назначено вознагражденіе служителямъ, неимѣвшимъ помѣщеній, поэтому тѣмъ изъ нихъ, кои, вслѣдствіе продажи, лишились возведенныхъ собственными средствами построекъ и не получали при томъ добавочнаго содержанія за недостающія строенія, можетъ быть признаваемо вознагражденіе, согласно вышеприведенному предписанію, за срокъ съ 1 Января 1827 года до времени продажи казеннаго имѣнія, и этимъ вознагражденіемъ за потерю незаконно возведенныхъ построекъ они должны остаться довольными; еслибы же кто изъ нихъ получилъ уже прежде вознагражденіе, то вторично на оное не имѣетъ никакого права. Въ такихъ однако случаяхъ, еслибы кто либо изъ лѣсныхъ служителей произвелъ своими средствами постройку до 1-го Января 1819 года, или же получилъ разрѣшеніе на возведеніе строеній послѣ изданнаго запрещенія, то, если не сказано въ разрѣшеніи, на какое вознагражденіе онъ имѣетъ право, слѣдуетъ принять правиломъ, чтобы за жилой домъ назначаемо было вознагражденіе, равняющееся полуторагодичному доходу съ усадебныхъ земель; за гумно — вознагражденіе соразмѣрное годовому доходу; за скотный дворъ — полугодовому доходу, считая ихъ наравнѣ съ колонистами, согласно декрету отъ 3 Мая 1817 года, какъ о томъ уже объяснено въ № 100,609, 1833 года, при опредѣленіи вознагражденія за корчеваніе.

Относительно посѣвовъ можно также поступить согласно правиламъ о колонистахъ, то есть: назначить за оные годовой доходъ съ усадьбы въ вознагражденіе, съ соблюденіемъ разницы, указанной въ предписаніи Правительственной Коммисіи отъ 3 Ноября 1830 года, за № 54,134 и 77,510. Наконецъ, что касается фруктовыхъ садовъ, то какъ устройство оныхъ служило лишь для удобства и удовольствія хозяина, и Казна при продажѣ оныхъ вмѣстѣ съ усадьбою принимала ихъ въ раз-

wéj z dnia 21 Stycznia 1819 r., Nr. 26,726, ponowionego w dniu 24 Grudnia 1819 r. Nr. 27,927, do wynagrodzenia że strony Skarbu nie należą, tém więcéj że podług reskryptu z d. 22 Czerwca 1822 r. Nr. 9,662, nawet reparacye domów officyalistom oddanych do nich wyłącznie należały i Skarbu ciążyć nie mogły Ponieważ jednak z drugiej strony Kommissya Rządowa dla tych. co budowli nie mieli, reskryptem z dnia 11 Lipca 1827 roku Nr. 38,129, wyznaczyła wynagrodzenie officyalistom, przeto tym, którzy budowle własnym kosztem postawione przez sprzedaż utracili, jeśli żadnego wynagrodzenia za brak takowych nie pobierali, można im wynagrodzenie, w duchu dopiero cytowanego reskryptu, od 1 Stycznia roku 1827 do daty sprzedaży dóbr wyznaczyć, i tym się tylko za stratę budowli, nieprawnie przez nich postawionych, kontentować powinni; któryby jednak wynagrodzenie już pobrał, do takowego powtórnie prawa już nie ma. Że jednak zdarzyć się może, że który z officyalistów leśnych postawił własnym kosztem budowle przed 1 Stycznia 1819, lub też dozwolono mu takowe stawiać po zakazie; w takim razie, jeżeli nie powiedziano jaki rodzaj wynagrodzenia mieć będzie, wypada przyjąć zasadę, aby za dom mieszkalny wyznaczyć mu wynagrodzenie wyrównywające półtora rocznéj intracie z gruntów jego osady; za stodołę aby podobne wynagrodzenie odpowiadało intracie rocznéj; a za oborę intracie półrocznéj, uważając ich jako kolonistów, podług dekretu dnia 3 Maja 1817 r. jak to już ad Nr. 100,609, roku 1833, przy stanowieniu wynagrodzeń za karczunki, wyjaśniono.

Co do zasiewów postąpić również można podług zasad kolonialnych, to jest wyznaczyć za nie roczną intratę z osady na indemnizacyę, z zachowaniem różnicy wskazanéj reskryptem Kommissyi Rządowéj z dnia 3 Listopada 1830 roku, Nr. 54,134 i 77,510. Co się nareszcie tycze ogrodów owocowych, ponieważ zakładanie takowych służyło tylko dla wygody i przyjemności zakładającego, i Skarb przedając je z osadą leśną nic z nich na intratę nie liczył, i nic za nie nie otrzymał, ponieważ urzędy offi-

счетъ при опредѣленіи дохода и капитальной стоимости усадьбы, а равно, принимая въ уваженіе, что должности лѣсныхъ служителей суть временныя и что никто изъ нихъ не могъ считать свою усадьбу пожизненною собственностію, ни надѣяться получить за подобное устройство вознагражденіе отъ Казны, поэтому въ вознагражденіи за фруктовые сады слѣдуетъ безусловно отказывать, предоставляя однако служителямъ обращаться объ удовлетвореніи ихъ претензіи къ пріобрѣтателямъ имѣній, которымъ въ контрактахъ указаны права третьихъ лицъ.

Вышеизложенное мнѣніе одобрено въ засѣданіи Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства 30 Марта (11 Апрѣля) 1833 года.

Директоръ Отдѣленія, Статсъ-Совѣтникъ (подпис.) ***Пивницкій.***

№ 27,145/6,726.

№131.

Объявленія чиновъ Лѣснаго вѣдомства о предполагаемыхъ на собственный счетъ постройкахъ въ лѣсныхъ усадьбахъ освобождаются отъ платежа почтовыхъ и гербовыхъ пошлинъ.

(30 Августа (11 Сентября) 1834 года.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

По поводу распоряженія Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства отъ 13 Марта сего года, за № 12,768/4,097, коимъ, для сбереженія казенныхъ суммъ на лѣсныя постройки, разрѣшается всѣмъ лѣснымъ чиновникамъ и служителямъ возводить новыя и починять старыя лѣсныя строенія, съ выдачею имъ безденежно строеваго лѣса, если они обяжутся произвести это безъ всякой претензіи на вознагражденіе отъ Казны,— Калишская Воеводская Коммисія отъ 6 Ав-

cyalistów leśnych są odwołalne, a zatém żaden z nich nie mógł osady swéj uważać za swoją dożywotnią własność, i spodziewać się, że mu podobnego rodzaju zakłady Skarb wynagrodzi, a zatém wynagrodzenia za ogrody owocowe powinny być zupełnie odmawiane, wolno jednak pretensye mającym udawać się do nowonabywców, którym w kontraktach zastrzeżono prawa trzecich.

Wniosek powyższy przyjęto na posiedzeniu Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, z dnia 30 Marca (11 Kwietnia) 1833 roku.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Piwnicki.*

Nr. 27,145/6,726.

N° 131.

Deklaracye służby leśnéj, na stawianie budowl własnym kosztem na osadach leśno-służbowych, wolne są od opłaty portoryi i użycia stempli.

(d. 30 Sierpnia (11 Września) 1834 r.)

Do wszystkich Kommissyj Wojewódzkich.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Z powodu rozporządzenia Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu z dnia 13 Marca r. b. Nr. 12,768/4,097, którém z uwagi na oszczędność funduszów skarbowych na budowle leśne, dozwolono stawiać nowe i reperować stare budowle służbowe wszystkim urzędnikom i officyalistom leśnym, za wydaniem bezpłatnie drzewa, jeżeli urzędnik lub officyalista bez żadnéj pretensyi do Skarbu uskutecznić to zobowiąże się, Kommissya Województwa Kaliskiego, uczyniła w d. 6 Sierpnia r. b. Nr. 51,776/12,587,

густа сего года, за № 51,776/12,587, вошла съ вопросомъ: подлежатъ ли взиманію гербовыхъ и почтовыхъ пошлинъ подаваемыя по сему предмету объявленія и всякая возникающая по сему поводу переписка?

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства, имѣя въ виду выгоды, извлекаемыя Казною вслѣдствіе подачи подобныхъ объявленій, разрѣшаетъ освободить этого рода объявленія и относящуюся сюда переписку отъ гербовыхъ и почтовыхъ пошлинъ.

Варшава, 30 Августа (11 Сентября) 1834 года.

Директоръ Отдѣленія, Статсъ-Совѣтникъ (подп.) *Островскій.*

№ 62,247/20,669

№132.

О расчисткѣ усадьбъ лѣсныхъ чиновъ.

(20 Сентября (2 Октября) 1834 года.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

По приведеніи въ должную соразмѣрность окладовъ получаемаго лѣсными чиновниками и служителями изъ Казначейства денежнаго жалованья, Правительственная Коммисія предположила надѣлить ихъ въ возможной скорости вполнѣ обработанными и удобными землями, назначенными имъ къ отводу по распоряженію отъ 7 Мая 1824 года, за № 26,116, въ видѣ другой части обезпеченнаго имъ содержанія.

И потому, для достиженія предположенной цѣли, Правительственная Коммисія, принимая въ соображеніе недостатокъ подлежащихъ суммъ и сбереженій отъ общихъ казенныхъ расходовъ, постановляетъ слѣдующее:

1) Хотя по большей части чиновникамъ и служителямъ Лѣснаго вѣдомства отведены уже, при устройствѣ лѣсовъ, имѣній и лѣсныхъ земельныхъ участковъ, лѣсныя усадьбы, однако многія изъ этихъ усадьбъ, отдѣленныя изъ лѣсовъ или отпадковъ, до сихъ поръ не очищены отъ пней. Поэтому,

zapytanie, czy deklaracye w tym przedmiocie składane i wszelkie w téj mierze toczyć się mogące korrespondencye mają ulegać opłacie stempla i portoryi lub nie? Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu, mając na uwadze wypływającą z podobnych deklaracyj korzyść Skarbową, oświadcza, że deklaracye i korrespondencye tego rodzaju od użycia stempla, tudzież opłaty portoryi wolne być mogą.

w Warszawie, dnia 30 Sierpnia (11 Września) 1834 r.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Ostrowski*.

Nr. 62,247/20,669.

Nº 132.

O karczowaniu osad leśno-służbowych.

(d. 20 Września (2 Października) 1834 r.)

Do wszystkich Kommissyj Wojewódzkich.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Zaprowadziwszy już Kommissya Rządowa uregulowanie uposażenia urzędników i officyalistów leśnych w pensyach, w gotowiźnie z Kass publicznych pobieranych, pragnęłaby jak najspiesznićj nadać im w zupełności grunta usposobione i użyteczne, urządzeniem z dnia 7 Maja 1824 roku Nr. 26,116 zapewnione, drugą część ich uposażenia stanowiące.

Dla osiągnięcia więc tego celu, niespuszczając przytém z uwagi braku właściwych, i oszczędności ogólnych funduszów skarbowych, stanowi co następuje:

1) Po większéj części posiadają już urzędnicy i officyaliści leśni osady służbowe przy urządzeniu lasów, dóbr, lub w szczególności posad leśnych, wyznaczone; lecz wiele z osad takowych, będąc z lasów lub odpadków leśnych wyznaczone, dotąd wykorzenione nie są. Celem przeto doprowadzenia ich do stanu uży-

для приведенія ихъ въ устройство, Воеводская Коммисія объявитъ по всѣмъ Гминнымъ Управленіямъ конкуренцію на снятіе въ аренду этихъ усадьбъ, съ льготою на извѣстное число лѣтъ и съ условіемъ, чтобы усадьбы въ продолженіе льготнаго срока были расчищены и по истеченіи онаго отданы подлежащему лѣсному служителю съ посѣвомъ. При опредѣленіи льготнаго срока, слѣдуетъ принимать въ уваженіе болѣе или менѣе трудную расчистку, и вообще руководствоваться при этомъ экономическими правилами, но ни въ какомъ случаѣ льготный срокъ не можетъ превышать 8 лѣтъ.

Еслибы кто либо изъ служителей пожелалъ взять на себя разчистку, не простирая впослѣдствіи за это претензій къ Казнѣ, то слѣдуетъ ему дать преимущество. Во всякомъ случаѣ, можно назначить служителю за недостатокъ усадьбы временное пособіе на вышеуказанныхъ основаніяхъ.

Само собою разумѣется, что лѣсъ изъ подъ разчистки назначенныхъ для лѣсныхъ чиновъ усадьбъ, слѣдуетъ немедленно продать въ пользу Казны, за исключеніемъ хвороста, который, согласно 16 статьѣ общихъ условій безсрочной аренды, можно оставить въ пользу того, кто возметъ на себя разчистку, съ тѣмъ, что при удобномъ сбытѣ дерева это можетъ имѣть вліяніе на уменьшеніе числа льготныхъ лѣтъ, Правительственная Коммисія убѣждена, что въ нѣкоторыхъ воеводствахъ многія лѣсныя усадьбы разчищены такимъ образомъ, и потому, поручая это дѣло особенной заботливости Воеводской Коммисіи, не сомнѣвается въ успѣхѣ.

Всякіе заключаемые въ этомъ отношеніи договоры Воеводская Коммисія въ правѣ разсматривать и утверждать собственною властью; а какъ въ производствѣ этого рода имѣются въ виду сбереженіе и выгоды Казны, то всякія подаваемыя по сему предмету объявленія и переписки освобождаются отъ гербовыхъ и почтовыхъ пошлинъ.

2) Не безизвѣстно Правительственной Коммисіи, что бываютъ случаи, въ которыхъ отводъ лѣснымъ чинамъ усадьбъ изъ лѣсовъ, или отпадковъ представляется совершенно невозможнымъ; поэтому въ такихъ случаяхъ Экономическіе Ассесоры, дѣйствуя совмѣстно съ Лѣсными Управленіями, должны составлять проекты объ устройствѣ усадьбъ:

teczności, ogłosi Kommissya Wojewódzka natychmiast po wszystkich gminach konkurencyę o wydzierżawienie takich osad na pewne wolne lata, z warunkiem wykrudowania w tym czasie, i oddania osady po upływie lat wolnych właściwemu officyaliście z zasiewami. W oznaczeniu lat wolnych należy zachować uwagę na mniej lub więcéj trudny krudunek, w czém służyć będą za podstawę przepisy ekonomiczne; w ogólności zaś, lata wolne w żadnym wypadku lat 8 przenosić nie mogą.

Jeżeliby który z officyalistów chciał się podjąć krudunku, bez formowania późniéj do Rządu pretensyi, pierwszeństwo mu zostawić należy. W każdym przypadku temczasowo można officyalistę wynagrodzić za brakującą osadę, podług zasad wyżéj wskazanych.

Samo z siebie wreszcie rozumie się, że drzewo z osad, za stosowne już uznanych, jak najspieszniéj na rzecz Skarbu sprzedać należy, z wyłączeniem chróstów, stosownie do § 16-go ogólnych warunków wieczysto-dzierżawnych, które na rzecz krudującego zostawić można; co wszakże przy odbycie drzewa może mieć wpływ na zmniejszenie lat wolnych. Ma Kommissya Rządowa przekonanie, że w niektórych województwach, wiele z osad leśnych w ten sposób wykarczowane zostały, dla tego też, polecając ten przedmiot szczególnéj troskliwości Kommissyi Wojewódzkiéj, o skutku pomyślnym wątpić nie może.

Wszelkie w téj mierze umowy Kommissya Wojewódzka sama rozbierać i potwierdzać będzie mocną; gdy zaś w postępowaniu tego rodzaju oszczędność i dobro Skarbu na głównym są względzie, wszelkie przeto w téj mierze deklaracye i korrespondencye wolne są od użycia stempla i opłaty portoryi.

2) Nie tajném jest Kommissyi Rządowéj, że są wypadki, w których w żaden sposób osady służbowe z lasów i odpadków wyznaczane być nie mogą; w takich więc okolicznościach Assessorowie Ekonomiczni, wspólnie działając z Urzędami leśnémi, projektować mają osady, albo:

a) изъ фольварочныхъ земель, на основаніи условій контракта, представляющихъ Казнѣ право занять во всякое время извѣстную часть земель, за вознагражденіе по смѣтѣ;

b) изъ пустопорожнихъ крестьянскихъ усадьбъ, тоже за вознагражденіе по смѣтѣ;

c) изъ крестьянскихъ земель, но не иначе, какъ по добровольному соглашенію съ крестьянами и съ пониженіемъ отправляемыхъ ими повинностей или оброка соразмѣрно пространства занимаемой земли, или же съ назначеніемъ имъ соотвѣтственнаго вознагражденія въ натурѣ, посредствомъ нарѣзки изъ лѣсныхъ новей и луговъ, или посредствомъ отвода зарослей для разчистки, и, наконецъ,

d) непосредственно изъ новыхъ лѣсныхъ пашень и луговъ, съ исключеніемъ дохода по вѣдомости.

При составленіи этихъ проектовъ слѣдуетъ вообще обращать вниманіе, чтобы, вслѣдствіе занятія части земель, фольварочное или крестьянское хозяйство не пришло въ упадокъ; при каждомъ же устройствѣ лѣсной усадьбы, въ цѣлости или въ части, изъ пустопорожнихъ фольварочныхъ или находящихся въ пользованіи крестьянскихъ земель, а равно изъ лѣсныхъ новей и луговъ, Экономическій Ассесоръ долженъ представлять исчисленіе, въ какомъ размѣрѣ слѣдуетъ уменьшить нынѣшнимъ владѣльцамъ этихъ земель отправляемыя ими повинности и вносимые чинши, или арендные доходы.

Предположенія по сему предмету, Воеводская Коммисія можетъ представлять о каждой усадьбѣ отдѣльно.

Наблюденіе за исполненіемъ настоящаго распоряженія, для скорѣйшаго надѣленія чиновниковъ и служителей Лѣснаго вѣдомства назначенными имъ земельными участками, Правительственная Коммисія возлагаетъ на особенную заботливость Предсѣдателя Воеводской Коммисіи, и объ успѣхѣ по сему дѣлу ожидаетъ донесеній по четвертямъ года.

Варшава, 20 Сентября (2 Октября) 1834 года.

Директоръ Отдѣленія, Статсъ-Совѣтникъ (подп.) *Пивницкій*.

№ 78,290/25,919.

---

a) z gruntów folwarcznych, a to na zasadzie warunków kontraktowych, dozwalających Rządowi w każdym razie zająć część pewną gruntów, za wynagrodzeniem podług anszlagu, lub też;

b) z pustych osad włościańskich, podobnież za wynagrodzeniem anszlagowém, lub;

c) z gruntów włościańskich, lecz jedynie za dobrowolną włościan umową, i za potrąceniem im w stosunku zajętego gruntu praestandów lub czynszów, albo też, za stosowną indemnizacyą z nowin i łąk leśnych, lub z zarośli do wykrudowania, lub wreszcie;

d) wprost z nowin i łąk leśnych, z wypuszczeniem dochodu z konsygnacyi.

Przy czynieniu podobnych projektów uważać należy w ogólności, aby przez odebranie części gruntów, gospodarstwo folwarczne lub włościańskie na upadek nie było narażone, w każdym zaś wszczególności wypadku wyznaczenia osady leśnéj, całéj lub w części, z gruntów folwarcznych pustych, lub używanych włościańskich, jako też z nowin i łąk leśnych, Assessor Ekonomiczny dołączyć winien wyrachowanie, co dotychczas użytkującym z gruntu z prestandów, czynszów lub dochodów dzierżawnych potrącić wypadnie.

Projekta w téj mierze czynione, może Kommissya Wojewódzka przedstawiać pojedynczo osadami.

Dopilnowanie skutku niniejszego zarządzenia, to jest, aby urzędnicy i officyaliści leśni jak najspiesznéj należnemi im gruntami służbowémi uposażeni byli, Kommissya Rządowa szczególnéj troskliwości JW. Prezesa porucza, i składanie kwartalnych o postępie rapportów zastrzega.

w Warszawie, dnia 20 Września (2 Października) 1834 roku.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Piwnicki.*

Nr. 78,290/25,919.

№133.

Смѣтныя исчисленія дерева на мелкія починки лѣсныхъ строеній несвыше 60 злотыхъ стоимости лѣса и пріемные о томъ протоколы могутъ быть составляемы Лѣсничими, съ приглашеніемъ плотниковъ мѣстной гмины.

(16 (28) Ноября 1834 года.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Для сбереженія казенныхъ суммъ, назначенныхъ на лѣсныя постройки, Правительственная Коммисія отъ 13 Марта сего года, за № 12,768, разрѣшила чиновникамъ и служителямъ Лѣснаго вѣдомства возводить новыя и починять прежнія строенія въ лѣсныхъ усадьбахъ, съ безплатною лишь выдачею имъ строеваго лѣса, если они обяжутся произвести эти постройки безъ претензіи на вознагражденіе отъ Казны. Ассигновки на отпускъ нужнаго на этотъ предметъ лѣса имѣютъ право выдавать Воеводскія Коммисіи, на основаніи смѣтъ, составляемыхъ Обводовыми Архитекторами. А какъ составленіе смѣтъ на мелкія и незначительныя починки было бы для Архитекторовъ, при многихъ важнѣйшихъ занятіяхъ, слишкомъ обременительно, то Мазовецкая Воеводская Коммисія вошла съ представленіемъ, не будетъ ли признано возможнымъ въ отношеніи мелкихъ починокъ ограничиваться исчисленіями Лѣсничихъ.

Въ разрѣшеніе этого представленія Мазовецкой Воеводской Коммисіи отъ 17 Іюля с. г., за № 42,915, Правительственная Коммисія постановляетъ: что составленіе исчисленій количества строеваго матеріала на мелкія починки лѣсныхъ строеній, не превышающія 60 злотыхъ стоимости лѣса включительно, а равно составленіе пріемныхъ протоколовъ о произведенныхъ починкахъ поручается Лѣсничимъ, съ приглашеніемъ плотниковъ мѣстной гмины, употребляемыхъ обыкновенно страховымъ отъ огня обществомъ для оцѣнки строеній; но во всякомъ случаѣ въ присутствіи Гминнаго Войта, послѣ чего уже на основаніи таковыхъ исчисленій, разсмотрѣнныхъ Во-

N° 133.

Wyrachowania drzewa, oraz protokóły odbiorcze na drobne naprawy budowl leśnych, do włącznie zło. pol. 60 wartości drzewa, mogą sporządzać Nadleśniczowie, z przybraniem cieśli miejscowéj gminy.

(d. 16 (28) Listopada 1834 r.)

Do wszystkich Kommissyj Wojewódzkich.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Z uwagi na oszczędność funduszów Skarbowych, na budowle leśne przeznaczonych, Kommissya Rządowa pod dniem 13 Marca r. b. Nr. 12,768 dozwoliła stawiać nowe, i reparować dawne budowle służby leśnéj, o ile do tego urzędnicy i officyaliści leśni za dodaniem im jedynie drzewa bezpłatnie bez pretensyi do Skarbu zobowiążą się. Do assygnowania na ten cel potrzebnego drzewa, upoważnione są Kommissye Wojewódzkie, a to na fundamencie anszlagów, przez Budowniczych obwodowych sporządzić się winnych. Gdy jednak sporządzanie anszlagów na drobne, i pomniéjsze reparacye, byłoby dla Budowniczych, obok ich ważniejszych i licznych czynności, zbyt utrudzającém, Kommissya Województwa Mazowieckiego wnioskuje, aby co do napraw pomniejszych poprzestać na wyrachowaniach Nadleśniczych.

Decydując Kommissya Rządowa takowe Kommissyi Województwa Mazowieckiego z dnia 17 Lipca r. b. Nr. 42,915, przedstawienie, stanowi:

że do sporządzania wyrachowań drzewa na drobne naprawy budowl leśnych, do włącznie zło. pol. 60 wartości drzewa, jak niemniéj do sporządzenia protokołów odbiorczych uskutecznionéj naprawy, upoważnieni są Nadleśniczowie, z przybraniem cieśli miejscowéj gminy, który zwykle używanym bywa do oszacowania budowl, dla Towarzystwa Ogniowego, zawsze jednak w obecności Wójta gminnego, i na fundamencie takich wyrachowań

еводскимъ Архитекторомъ, Воеводская Коммисія въ правѣ ассигновать къ отпуску требуемый лѣсъ.

Варшава, 16 (28) Ноября 1834 года.

Директоръ Отдѣленія, Статсъ-Совѣтникъ (подп.) *Пивницкій.*

№ 72,445.

№134.

О раздѣлѣ дохода съ земель, при перемѣщеніи чиновъ Лѣснаго вѣдомства.

(7 (19) Ноября 1840 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Въ разрѣшеніе вопроса Сандомирскаго Губернскаго Правленія отъ 17 (29) Августа сего года, за № 42,323: должны ли лѣсные чиновники и служители при оставленіи усадьбы, по смыслу 4-ой статьи инструкціи Правительственной Коммисіи отъ 19 (31) Октября 1839 года, № 76,003, дѣлиться съ поступающими на ихъ мѣсто чинами поземельнымъ доходомъ даже до истеченія льготнаго срока, предоставленнаго за разчистку имъ общимъ распоряженіемъ отъ 2 Октября 1834 года, за № 78,290,— Правительственная Коммисія объявляетъ:

1) если, согласно предписанію отъ 2 Октября 1834 года, заключенъ былъ договоръ о расчисткѣ усадьбы, то условія этого договора должны быть сохранены въ своей силѣ; поэтому вновь поступившій чиновникъ допускается къ пользованію тою частью усадьбы, о расчисткѣ которой за предоставленную льготу былъ заключенъ договоръ, не прежде какъ по истеченіи срока сего договора;

2) цѣлыя усадьбы или части оныхъ, о расчисткѣ коихъ не было заключено договора, должны быть отданы въ пользованіе вновь назначеннаго чиновника со дня вступленія его въ должность, и выбывающій чиновникъ обязанъ раздѣлиться

przez Budowniczego wojewódzkiego przejrzanych, Kommissya Wojewódzka potrzebne drzewo assygnować jest władną.

w Warszawie, d. 16 (28) Listopada 1834 r.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Piwnicki*.

Nr. 72,445.

N° 134.

O podziale użytków z gruntów przy zmianie officyalistów.

(d. 7 (19) Listopada 1840 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Rozwiązując zapytanie Rządu Gubernialnego Sandomierskiego z d. 17 (29) Sierpnia r. b. Nr. 42,323, „czy urzędnicy i officyaliści leśni, wychodzący z osady leśno służbowéj, w myśl art. 4-go instrukcyi Kommissyi Skarbu z dnia 19 (31) Października 1839 r. Nr. 76,003, mają z wchodzącym dzielić się użytkami z gruntu, w takim nawet wypadku, jeżeli wychodzącym nie upłynęły jeszcze wolne lata za krudunek, w myśl rozporządzenia ogólnego z dnia 2 Października 1834 r. Nr. 78,290 zapewnione", Kommissya Rządowa oświadcza:

1) Jeżeli w myśl rozporządzenia z d. 2 Października 1834 r. zawartą została umowa o karczunek osady, umowa takowa w całéj mocy ma być zachowaną, a zatém wchodzący z upływem dopiero umowy przychodzi do użytku z téj części osady, o wykarczowanie któréj za wolne lata umowa była zawarta.

2) Całe osady lub ich części, o których karczunek nie było umowy, mają być oddane wchodzącemu do użytku z dniem obję-

урожаемъ, на основаніи правилъ Инструкціи, изданной 19 (31) Октября 1839 года.

Варшава, 7 (19) Ноября 1840 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Ленскій.*

№ 67,240/20,787.

№135.

Излишекъ земель отъ казенныхъ усадьбъ, состоящихъ въ постоянномъ лѣсу, оставшійся отъ нормальнаго надѣленія лѣсныхъ чиновъ, долженъ быть назначаемъ для зарощенія лѣсомъ.

(24 Іюня (6 Іюля) 1841 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Мазовецкое Губернское Правленіе отъ 6 (18) Іюня сего года, за № 46,507/8,874, возбудило слѣдующій вопросъ:

Такъ какъ нѣкоторыя казенныя лѣсныя усадьбы находятся внѣ отводныхъ линій въ постоянномъ лѣсу, то слѣдуетъ ли по нормальномъ надѣленіи лѣсныхъ чиновъ и по отрѣзкѣ излишнихъ земель, обращать сіи послѣднія въ чиншевые участки, или же подъ лѣсную поросль?

Правительственная Коммисія въ разрѣшеніе этого вопроса опредѣляетъ: что вышеозначенныя земли должны быть обращаемы подъ зарощеніе лѣсомъ, и предписываетъ наблюдать за естественнымъ или искусственнымъ обсѣмененіемъ оныхъ.

Варшава, 24 Іюня (6 Іюля) 1841 года.

За Директора Отдѣленія, Статсъ-Референдарій
(подписано) *Гуминскій.*

№ 47,469/14,216.

---

cia urzędu, i wychodzący obowiązany podzielić się plonem podług zasad instrukcyi z dnia 19 (31) Października 1839 r.

w Warszawie, d. 7 (19) Listopada 1840 roku.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu

(podpisano) *Łęski.*

Nr. 67,240/20,787.

N° 135.

Grunta z osad skarbowych położone w lesie stałym, zbywające od normalnego uposażenia officyalistów leśnych mają być na las zapuszczone.

(d. 24 Czerwca (6 Lipca) 1841 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Rząd Gubernialny Mazowiecki uczynił w dniu 6 (18) Czerwca r. b. Nr. 46,507/8,874 zapytanie następnéj osnowy:

„Gdy niektóre osady służbowe leśne znajdują się za liniami separacyjnemi w lesie stałym, czy przeto po uposażeniu normalném służby i odjęciu jéj gruntów zbywających, mogą być owe grunta zbywające oczynszowane lub na las zapuszczane.“

Rozwiązując Kommissya Rządowa to zapytanie, stanowi: że grunta, o których mowa, na las zapuszczone być mają, i poleca dopilnowanie naturalnego lub sztucznego ich obsiewu.

w Warszawie, d. 24 Czerwca (6 Lipca) 1841 r.

W zastępstwie Dyrektora Wydziału, Referendarz Stanu

(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 47,469/14,216.

№136.

Безсрочнымъ арендаторамъ, чиновникамъ и владѣльцамъ пожалованныхъ имѣній исключается изъ оцѣнки и оставляется на мѣстѣ хворостнякъ до двухъ дюймовъ включительно, за кругляки же и сучья должна быть вносима въ Казну плата.

(25 Сентября (7 Октября) 1841 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Для точнаго опредѣленія, какія кустарныя заросли, по смыслу 16 §-а общихъ условій, предписанныхъ для отдачи казенныхъ имѣній въ безсрочное содержаніе, должны остаться на мѣстѣ безплатно въ пользу арендатора, или лица получающаго заросшую землю въ чиншевое владѣніе, — Правительственная Коммисія приняла общимъ правиломъ, что въ пользу лицъ, производящихъ разчистку или вступающихъ во владѣніе заросшею землею, могутъ быть оставляемы безплатно на мѣстѣ только такія заросли, изъ которыхъ получается хворостъ толщиною, означенною въ лѣсной таксѣ, то есть до двухъ дюймовъ включительно. За всякій же другой лѣсъ, начиная съ деревъ въ толщину положенную для кругляковъ, а равно за сучья отъ этого лѣса, слѣдуетъ уплачивать Казнѣ по лѣсной таксѣ.

Правило это относится не только къ лѣснымъ отпадкамъ, отданнымъ въ безсрочную аренду или въ чиншевое владѣніе, но и ко всѣмъ случаямъ, въ которыхъ заросшія лѣсомъ земли отдаются въ экономическое пользованіе, съ тѣмъ, чтобы стоимость находящагося на оныхъ лѣса, была уплачена въ Казну. Особенно слѣдуетъ соблюдать это правило при оцѣнкѣ лѣса на лѣсныхъ отпадкахъ въ пожалованныхъ имѣніяхъ.

О настоящемъ распоряженіи, Губернское Правленіе обязано поставить въ извѣстность Лѣсныя Управленія, а равно Лѣсныхъ и Экономическихъ Ассесоровъ и наблюдать за испол-

N° 136.

Wieczystym dzierżawcom, czynszownikom, obdarowanym, wyłącza się z szacunku i pozostawia się na gruncie, chrust do 2 cali włącznie; krąglakowe zaś i gałęziowe drzewo ma być Skarbowi zapłacone.

(d. 25 Września (7 Października) 1841 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Dla bliższego oznaczenia, jakie zarośle krzewowe w myśl § 16-go ogólnych warunków, do wieczystego wydzierżawienia dóbr rządowych przepisanych, bezpłatnie mają na gruncie pozostać na korzyść wieczystego drzierżawcy lub czynszownika, obejmującego grunt zarosły na czynsz; Kommissya Rządowa przyjęła za ogólną zasadę, że tylko takie zarośle na korzyść wykonywającego karczunek, lub obejmującego grunt zarosły w swoje posiadanie, mogą być bezpłatnie pozostawione na gruncie, które wydają drzewo chrustowe, grubości przepisanéj taxą leśną, to jest do 2 cali włącznie Wszelkie zaś inne drzewa, począwszy od drzew mających grubość drzewa krąglakowego, oraz drzewo gałęziowe z tychże drzew, powinno być opłacone Skarbowi podług taxy leśnéj.

Zasada ta stosuje się nietylko do odpadków leśnych oddanych w wieczystą dzierżawę lub na czynsz, lecz do wszelkich wypadków, w których grunta drzewem zarosłe oddają się na użytek ekonomiczny, z zastrzeżeniem, aby wartość znajdującego się drzewa była Skarbowi opłaconą. Zasada ta powinna być mianowicie zachowywaną przy oszacowaniu drzewa, znajdującego się na odpadkach leśnych w dobrach darowanych.

Rząd Gubernialny zawiadomi o téj zasadzie tak Urzędy leśne jako też Assessorów leśnych i ekonomicznych, i nad zacho-

неніемъ онаго, о чемъ вмѣстѣ съ симъ предписано Правительственною Коммисіею и Лѣснымъ Инспекторамъ.

Варшава, 25 Сентября (7 Октября) 1841 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Ленскій.*

№ 64,313/19,781.

№137.

О транспортномъ сборѣ съ домовъ Лѣснаго вѣдомства.

(3 (15) Іюля 1843 года.)

Въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Вслѣдствіе отзыва Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ отъ 16 (28) Іюня сего года, за № 6,453 и 6,849, относительно взысканія транспортнаго сбора, причитающагося въ количествѣ 4 руб. 70 коп. съ домовъ, занимаемыхъ служителями лѣсничества Остроленка, Правительственная Коммисія имѣетъ честь сообщить слѣдующее объясненіе:

На основаніи отношенія бывшей Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи отъ 13 Августа 1828 года, за № 3,890, лѣсные дома освобождаются отъ транспортной повинности, и потому дѣло состоитъ только въ опредѣленіи, что слѣдуетъ разумѣть подъ названіемъ лѣсныхъ домовъ.

Лѣсные чиновники и служители раздѣляются въ этомъ отношеніи на три разряда:

1) неполучающіе добавочнаго содержанія на наемъ помѣщеній;

2) получающіе оное;

3) чиншевые и барщинные крестьяне, назначенные стрѣлками, въ замѣнъ причитающейся съ нихъ повинности.

Относительно 1-го пункта. Не получаютъ пособія на наемъ помѣщеній тѣ чиновники и служители, которые владѣютъ лѣсными служебными усадьбами съ находящимися на оныхъ

waniem takowéj w każdym razie czuwać jest obowiązany, co Kommissya Rządowa poleca zarazem Inspektorom leśnym.

w Warszawie, d. 25 Września (7 Października) 1841 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu

(podpisano) *Łęski.*

Nr. 64,313/19,781.

N° 137.

O składce transportowéj z domów służby leśnéj.

(d. 3 (15) Lipca 1843 r.)

Do Kommissyi Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

W skutek odezwy Kommissyi Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych z d. 16 (28) Czerwca r. b. Nr. 6,453 i 6,849 w przedmiocie poszukiwanéj kwoty rsr. 4 k. 70, tytułem składki transportowéj z domów zajmowanych przez officyalistów leśnictwa Ostrołęka, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu ma zaszczyt podać w téj mierze następujące wyjaśnienie:

Według odezwy *b.* Kommissyi Spraw Wewnętrznych i Policyi z d. 13 Sierpnia 1828 r. Nr. 3,890 z Lipca t. r. domy leśne wolne są od posługi transportowéj; szłoby przeto tylko o rozpoznanie co rozumieć należy przez domy leśne.

Urzędnicy i officyaliści leśni pod tym względem dzielą się trojako:

1) co nie biorą wynagrodzenia za najem pomieszkania;

2) co biorą wynagrodzenie za najem;

3) włościanie czynszowi lub pańszczyźniani, mianowani strzelcami z prestand.

Co do 1-go. Nie biorą wynagrodzenia za najem pomieszkania ci, co mają osady służbowe leśne, a na nich postawione budowle

строеніями, воздвигнутыми на счетъ Казны, или на счетъ служащихъ, такъ какъ строенія, воздвигнутыя на казенной землѣ безъ разрѣшенія, должны оставаться на мѣстѣ. Поэтому съ домовъ, находящихся на усадьбахъ Лѣснаго вѣдомства, занимаемыхъ чиновниками или служителями и составляющихъ часть содержанія ихъ по должности, согласно мнѣнію самой же Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, транспортный сборъ взысканію не подлежитъ.

Относительно 2-го пункта. Чиновники и служители, получающіе пособіе на наемъ помѣщеній, не должны бы также подлежать уплатѣ транспортнаго сбора, который относится къ владѣльцу дома, развѣ въ такомъ случаѣ, если владѣльцемъ будетъ доказано контрактомъ, заключеннымъ о наймѣ помѣщенія, что чиновникъ или служитель принялъ на себя всѣ подати и повинности.

Относительно 3-го пункта. Чиншевые или барщинные крестьяне, назначенные стрѣлками въ казенныхъ лѣсахъ, на основаніи распоряженій Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства отъ 30 Января 1834 года, № 7,514, и отъ 24 Ноября (6 Декабря) 1838 года, № 82,205, освобождены отъ сборовъ, работъ, дани и тому подобныхъ повинностей, которыми они были обложены въ пользу арендаторовъ казенныхъ имѣній, по первобытному ихъ крестьянскому званію, или яснѣе сказать, они освобождены отъ повинностей въ пользу Казны, какъ владѣльца имѣнія, но никакъ не отъ публичныхъ налоговъ, за исключеніемъ лишь личной повинности, исполненіе коихъ отвлекало бы ихъ отъ надзора за лѣсами. Поэтому стрѣлки эти обязаны вносить транспортный сборъ.

Изъ этого оказывается, что Плоцкимъ Губернскимъ Правленіемъ дѣло сіе не разсмотрѣно положительнымъ образомъ, оно обязано было даже не допустить взысканія съ чиновниковъ и служителей, поименованныхъ въ первомъ пунктѣ; неправильно же показанные сборы необходимо сложить со счетовъ, или же взысканіе оныхъ обратить на Гминнаго Войта, виновнаго въ допущенной ошибкѣ.

Поэтому Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ благоволитъ дать прежде всего Плоцкому Губернскому Правленію соотвѣтственное предписаніе относитель-

kosztem Skarbu lub ich własnym; skoro bowiem budowle postawione zostaną na gruncie rządowym bez upoważnienia, na gruncie pozostają. Z domów przeto na osadach leśno-służbowych przez urzędników lub officyalistów zajmowanych, część ich uposażenia za służbę stanowiących, według uznania saméj Kommissyi Spraw Wewnętrznych i Duchownych, opłata transportowa wymaganą być nie może.

Co do 2-go. Urzędnicy i officyaliści leśni, biorący wynagrodzenie za najem pomieszkania, nie byliby także obowiązani do opłaty transportowéj, gdyż właściwie należałoby onéj poszukiwać na właścicielu domu, chyba iż właściciel umową o najem przekona, że urzędnik lub officyalista wszelkie podatki lub ciężary przyjął na siebie.

Co do 3 go. Włościanie czynszowi lub pańszczyzniani, wzięci na strzelców rządowych, urządzeniami Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu z dnia 30 Stycznia 1834 roku Nr. 7,514 i z d. 24 Listopada (6 Grudnia) 1838 r. Nr. 82,205 uwolnieni są od opłat, robocizn, danin i t. p. ciężarów, do jakich byli obowiązani względem dzierżawców dóbr rządowych, będąc włościanami, czyli innemi słowy, od ciężarów należnych Rządowi jako dziedzicowi dóbr, lecz nie są uwolnieni od ciężarów publicznych, wyjąwszy posługę osobistą, gdyż przez to odrywani byliby od dozoru lasów. Tacy przeto strzelcy opłatę transportową wnieść powinni.

Z tego wypływa, że Rząd Gubernialny Płocki niedostatecznie rzecz tę rozpoznał, należało mu nawet nie dopuścić tego, żeby urzędnicy i officyaliści w pierwszym punkcie objęci, do opłaty transportowéj byli wykazywani, wykazane zaś niewłaściwie na nich opłaty wypadnie umorzyć, lub poszukiwać na Wójcie gminy winnym dopuszczonéj pomyłki.

Raczy przeto Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych Duchownych udzielić Rządowi Gubernialnemu Płockiemu sto-

но передѣлки вѣдомостей слѣдующаго ко взысканію транспортнаго сбора, для чего Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства возвращаетъ при семъ сообщенныя въ оную 10 приложеній, относящихся къ сему дѣлу.

Варшава, 3 (15) Іюля 1843 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Ленскій.*

№ 49,636/15,743.

№138.

О представленіи смѣтъ на постройку лѣсныхъ строеній и о соблюденіи установленныхъ правилъ относительно производства и пріема построекъ.

(14 (26) Ноября 1844 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства

предписываетъ Губернскому Правленію:

1) представить проектъ смѣты на постройку лѣсныхъ строеній на 1844 годъ, по установленной формѣ, не позже 20 Августа (1 Сентября) 1845 года;

2) по соображеніи съ дѣлами, а если въ нихъ нѣтъ нужныхъ указаній, по собраніи свѣдѣній отъ Лѣсничихъ и чиновниковъ ревизующихъ лѣсничества, гдѣ именно и какія строенія должны быть безотлагательно построены или исправлены, Губернское Правленіе сдѣлаетъ соотвѣтственныя распоряженія, чтобы Архитекторы представили въ Правленіе смѣты до истеченія назначеннаго срока;

3) объявить кому слѣдуетъ, что строенія могутъ быть возводимы лишь въ усадьбахъ, утвержденныхъ Правительственною Коммисіею за чинами Лѣснаго вѣдомства, въ лѣсахъ, состоящихъ во владѣніи Казны, и неподлежащихъ отчужденію по причинѣ большихъ сплошныхъ пространствъ, очиншеванія или безсрочной аренды имѣній, расположенныхъ вокругъ лѣ-

sowne zarządzenie do przerobienia przedewszystkiem wykazów należytości transportowéj, i w tym celu Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu pospiesza z powróceniem 10 annexów w téj sprawie sobie kommunikowanych.

w Warszawie, d. 3 (15) Lipca 1843 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Łęski.*

Nr. 49,636/15,743.

N° 138.

O podawaniu etatów budowli leśnych, i zastrzeżenia co do budowania i odbioru.

(d. 14 (26) Listopada 1844 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Poleca Rządowi Gubernialnemu:

1) Aby projekt do etatu budowl leśnych na r. 1844, podług wzoru przepisanego, niepóźniéj podał jak 20 Sierpnia (1 Września) 1845 r.

2) W tym celu zbadawszy z akt swoich, a w braku w nich potrzebnych wiadomości, od Nadleśniczych i urzędników rewidujących leśnictwa, gdzie i jakie budowle najpilniej wznieść lub koniecznie naprawić potrzeba, wyda Rząd Gubernialny stosowne zarządzenia Budowniczym, iżby oni anszlagi przed terminem oznaczonym mogli Rządowi Gubernialnemu złożyć.

3) Oznajmi Rząd Gubernialny komu należy, że budowle stawiane być mogą jedynie na osadach leśnych, przez Kommissyę Rządową na użytek służby leśnéj potwierdzonych, przy lasach w posiadaniu Rządu pozostałych, lub nie kwalifikujących się do alienacyi, z powodu wielkich łącznych przestrzeni, oczynszowania lub wieczystego wydzierżawienia dóbr w około lasów

совъ, или же предназначенныхъ на потребности казенныхъ заводовъ;

4) сперва представлять смѣты на постройку жилыхъ домовъ для Лѣсничихъ, гдѣ помѣщаются кассы и архивы, потомъ на дома Подлѣсничихъ и прочихъ лѣсныхъ чиновъ, съ необходимыми хозяйственными строеніями, какъ-то: конюшнею вмѣстѣ со скотнымъ дворомъ и сараемъ; постройку овиновъ слѣдуетъ пріостановить, а вмѣсто заборовъ и рѣшетокъ предполагать къ постройкѣ ограды плетенныя изъ хвороста, или изъ латвинъ между столбами, на счетъ владѣльцевъ усадьбъ, съ выдачею имъ только безплатно лѣса; горничные камины, какъ поглащающіе слишкомъ много топлива, не должны быть вовсе вносимы въ проекты смѣтъ;

5) не превышать принятой нормы:

на постройку новой усадьбы для	Лѣсничаго	900 руб.,
,, ,, ,, ,, ,,	Подлѣсничаго	540 ,,
,, ,, ,, ,, ,,	стражника	250 ,,
,, ,, ,, ,, ,,	стрѣлка	120 ,,
,, ,, ,, ,, ,,	дровосѣка	90 ,,

съ безплатною выдачею лѣса;

6) при возведеніи строеній для нижнихъ лѣсныхъ чиновъ соображаться съ мѣстными потребностями, согласно экономическимъ правиламъ, а только при постройкѣ домовъ для Лѣсничихъ имѣть въ виду помѣщеніе для кассы, архива и ревизующаго чиновника, съ сараемъ необходимымъ для содержанія лошадей, употребляемыхъ при объѣздѣ лѣсовъ, и для временнаго помѣщенія секвестрованныхъ лошадей и скота;

7) къ указанной нормѣ слѣдуетъ примѣняться и при вычисленіи расходовъ на починки, изъ коихъ предполагать только самыя необходимыя, ни въ какомъ случаѣ не отпуская суммъ на овчарни, людскія избы, особыя канцеляріи, амбары, клѣти, ледники, курятники и т. п., менѣе нужныя и не положенныя для лѣсныхъ служителей строенія;

8) всѣ строенія должны быть непремѣнно возводимы на каменномъ фундаментѣ въ локоть по крайней мѣрѣ надъ землею, изъ прочныхъ матеріаловъ, съ удобнымъ внутреннимъ расположеніемъ; при томъ слѣдуетъ обратить вниманіе Архитекторовъ, чтобы они не производили щекатурки одновремен-

położonych, lub przeznaczonych na potrzeby zakładów rządowych.

4) Naprzód podawać anszlagi na budowle Nadleśniczowskie, gdzie są kassy i archiwa, następnie na domy dla Podleśnych i dalszéj służby leśnéj, z budowlami gospodarskiemi koniecznie potrzebnemi, jakiemi są: stajnia łącznie z oborą i wozownią; ze stodołami wstrzymać się należy; a w miejsce parkanów i sztachet projektować płoty chrustowe lub laskowe pomiędzy słupami, kosztem użytkujących z osad, za udzieleniem jedynie bezpłatnie drzewa; kominki pokojowe, jako przyczyniające się do marnotrawienia drzewa, nie mają być projektowane.

5) Nie przekraczać normy przyjętéj:

Na całą nową osadę Nadleśniczego	rsr.	900,
„ „ „ „ Podleśnego	„	540,
„ „ „ „ strażnika	„	250,
„ „ „ „ strzelca	„	120,
„ „ „ „ sążniarza	„	90,

z dodaniem bezpłatnie drzewa.

6) Budowle dla niższéj służby leśnéj regulować do potrzeb gruntowych, podług zasad ekonomicznych; w budowlach jedynie Nadleśniczych mieć uwagę na lokacyę kassy, archiwum, urzędnika rewidującego, utrzymanie koni do objazdu lasów, i pomieszczenie chwilowe inwentarza fantowego.

7) Podług wskazanéj normy miarkować należy i koszta naprawy, z których projektować tylko niezbędne, a w żadnym wypadku nie mogą być dawane fundusze na owczarnie, izby czeladne, osobne kancellarye, spichrze, lamusy, lodownie, kurniki i t. p. mniéj potrzebne i nie przepisane dla służby leśnéj budowle.

8) Wszelkie budowle koniecznie na podmurowaniu, na łokieć przynajmniéj nad ziemią, stawiane być mają, z materyałów trwałych, z dogodnym rozkładem wewnętrznym; zwrócić nadto uwagę Budowniczych, żeby nie projektowali otynkowania od ra-

но внутри и снаружи, потому что такія стѣны, особенно если лѣсъ былъ не совсѣмъ сухой, скоро гніютъ;

9) предполагаемыя въ каждомъ году постройки или починки не должны превышать той суммы, какая приходится на лѣсничества подлежащей губерніи, по раскладкѣ всей суммы 4,500 руб. на число лѣсничествъ въ цѣломъ краѣ, такъ какъ производство построекъ можетъ имѣть мѣсто только въ предѣлахъ смѣтнаго назначенія; за тѣмъ излишне было бы утруждать Архитекторовъ составленіемъ смѣтъ, которыя по прошествіи нѣсколькихъ лѣтъ могутъ оказаться несоотвѣтственными;

10) изъ составленныхъ донынѣ смѣтъ Правительственная Коммисія замѣчаетъ, что не всѣ лѣсные чиновники и служители производятъ мелкія починки, хотя достаточно извѣстно, что отъ упущенія оныхъ, особенно же отъ неисправнаго содержанія крыши, весь домъ скоро гніетъ и разрушается. Для предотвращенія сего, Губернское Правленіе подтвердитъ чиновнику, ревизующему лѣсничества, тщательно наблюдать, чтобы лица, занимающія казенныя строенія, содержали оныя въ исправности и чистотѣ, производя непремѣнно всѣ мелкія починки, какъ внутри, такъ и снаружи, особенно же около крыши и оконъ. Нужный для сего лѣсъ слѣдуетъ имъ выдавать на основаніи распоряженія Правительственной Коммисіи отъ 13 Марта 1834 г., за № 12,768. Съ тѣхъ лицъ, которыя вслѣдствіе запущенія отведенныхъ имъ строеній были причиной разрушенія оныхъ, слѣдуетъ взыскать за происшедшіе отъ того убытки;

11) Губернское Правленіе подтвердитъ Лѣсничимъ наблюдать за употребленіемъ хорошихъ матеріаловъ и прочностію построекъ. По той же причинѣ Лѣсничіе вмѣстѣ съ Архитекторомъ должны принимать строенія и подписывать пріемные протоколы, съ тѣмъ, что за прочность этихъ строеній они, по смыслу 1792 ст. Гражданскаго Кодекса, будутъ привлекаемы къ отвѣтственности вмѣстѣ съ Архитекторомъ и подрядчикомъ;

12) Губернское Правленіе обязано наблюсти, чтобы стро-

zu wewnątrz i zewnątrz, bo takie ściany, zwłaszcza gdy użyte zostanie drzewo niezupełnie suche, prędko gniją.

9) Nie projektować więcéj budowli w każdym roku do wzniesienia lub naprawy nad fundusze wypadające na leśnictwa właściwéj gubernii, z podziału całego funduszu rsr. 4,500 przez liczbę leśnictw w całym kraju, bo więcéj budować nie można jak fundusz dozwala, a zatem nie potrzebnie utrudzani byliby Budowniczowie sporządzaniem anszlagów, które po kilku latach mogą być niestosownemi.

10) W dotychczasowych etatach dostrzega Kommissya Rządowa, że nie wszędzie urzędnicy i officyaliści leśni dopełniają drobnych napraw. Wiadomo przecież, że z zaniedbania ich, zwłaszcza koło dachu, cały dom szybko gnije i upada. Zapobiegając temu, ponowi Rząd Gubernialny urzędnikowi rewidującemu leśnictwa obowiązek ścisłego wglądania, żeby zajmujący budowle skarbowe, porządnie i czysto one utrzymywali, a drobne naprawy tak wewnątrz jak zewnątrz szczególniéj koło dachu i okien koniecznie dopełniali.

Drzewo do tego potrzebne wydać im należy na zasadzie urządzenia Kommissyi Rządowéj z dnia 13 Marca 1834 roku, Nr. 12,768. Tych zaś co opuściwszy budowle im oddane, zrządzili ich upadek, pociągnąć należy do wynagrodzenia strat.

11) Ponowi Rząd Gubernialny Nadleśniczym obowiązek czuwania nad użyciem dobrych materyałów do budowy i trwałem stawianiem onéj. Z tego też powodu Nadleśniczowie razem z Budowniczym odbiór budowli dopełniać i protokół odbiorczy podpisywać powinni, a za trwałość budowli, w myśl art. 1,792 Kodexu cywilnego, razem z Budowniczym i przedsiębiercą mogą być pociągnięci do odpowiedzialności.

12) Pilnować będzie Rząd Gubernialny, żeby budowle na

енія въ лѣсныхъ усадьбахъ застрахованы были въ Страховомъ Управленіи, вмѣстѣ съ стоимостію лѣса.

Варшава, 14 (26) Ноября) 1844 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Ленскій.*

№ 92,531/29,342.

№139.

О порядкѣ оправдыванія расхода на уплату податей съ усадьбъ лѣсныхъ чиновъ.

(2 (14) Сентября 1846 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Варшавское Губернское Правленіе, въ рапортѣ отъ 1 (13) Августа с. г., за № 108,607, возбудило слѣдующіе вопросы:

1) должны ли быть уплачиваемы подати за служителей, исправляющихъ служебныя обязанности за пользованіе землею;

2) какимъ образомъ слѣдуетъ оправдывать въ отчетахъ уплату податей съ тѣхъ усадьбъ и строеній, за которыя подати вносятся сообща всею гминою, и принимающія взносъ Казначейства выдаютъ квитанцію на общую сумму, причитающуюся отъ цѣлаго общества;

3) какъ должны быть удовлетворяемы подати, если смѣтная сумма окажется въ текущемъ году недостаточною;

4) слѣдуетъ ли къ числу податей, назначенныхъ Казною ко взиманію съ лѣсныхъ служителей, отнести десятины, квартирный контингенсъ и прочія тому подобныя?

Правительственная Коммисія, въ разрѣшеніе этихъ вопросовъ, ссылаясь на предписаніе свое отъ 1 (13) Января сего года, за № 3,082, опредѣляетъ:

По 1-му пункту. По смыслу распоряженій Правительственной Коммисіи отъ 30 Іюня (12 Іюля) прошлаго года, за № 52,365, и отъ 9 (21) Апрѣля сего года, за № 32,200, крестьяне, временно исправляющіе должность стрѣлковъ, должны са-

osadach leśnych ubezpieczone były w Dyrekcyi Ubezpieczeń łącznie z wartością drzewa.

w Warszawie, d. 14 (26) Listopada 1844 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Łęski.*

Nr. 92,531/29,342.

N° 139.

W jaki sposób usprawiedliwić wydatek na podatki z osad służby leśnéj.

(dnia 2 (14) Września 1846 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Rząd Gubernialny Warszawski rapportem z d. 1 (13) Sierpnia r. b. Nr. 108,607, zapytuje:

1) Czy mają być płacone podatki za officyalistów służbę pełniących z prestand, lub nie?

2) W jaki sposób usprawiedliwiać w rachunkach wypłatę podatków z tych osad i budowl, które wnoszą podatki łącznie z całą gminą, i Kassy przyjmujące opłaty udzielają kwit na ogólną kwotę, od gromady przypadającą?

3) Jak zaspokoić te podatki, na które fundusz etatowy okaże się w roku bieżącym niedostatecznym?

4) Które podatki Skarb postanowił płacić za służbę leśną, czy do nich liczyć należy dziesięcinę, kontyngens kwaterunkowy i inne podobne?

Kommissya Rządowa w rozwiązaniu tego rapportu, przy odwołaniu się do rozporządzenia swego z d. 1 (13) r. b. Nr. 3,082, oświadcza:

Ad 1-um. W duchu urządzenia Kommissyi Rządowéj z dnia 30 Czewca (12 Lipca) roku zeszłego Nr. 52,365 i z dnia 9 (21) Kwietnia r. b. Nr. 32,200, włościanie témczasowo pełniący służ-

ми уплачивать подати, причитающіяся съ находящихся въ ихъ пользованіи земель и строеній.

По 2-му пункту. Если причитающіяся съ казенной лѣсной усадьбы подати вносятся особою статьею, и за отдѣльною казначейскою квитанціею, то эта квитанція считается достаточнымъ документомъ въ оправданіе расхода; но если лѣсная усадьба вноситъ подати вмѣстѣ съ деревней, колоніей и т. п., въ такомъ случаѣ подлежащій Гминный Войтъ долженъ выдать Лѣсному Управленію копію съ квитанціи Уѣзднаго Казначейства и засвидѣтельствовать на оной, сколько по раскладкѣ приходится подати на лѣсную усадьбу.

По 3-му пункту. Въ разрѣшеніе изложеннаго въ этомъ пунктѣ вопроса, Правительственная Коммисія предписываетъ Губернскому Правленію ускорить представленіемъ затребованной отъ 1 (13) Января сего года, за № 3,082, вѣдомости податямъ, причитающимся съ казенныхъ лѣсныхъ усадьбъ, по полученіи которой Правительственная Коммисія будетъ поставлена въ возможность перевести излишекъ суммы туда, гдѣ окажется недостатокъ оной для уплаты податей. До воспослѣдованія же этого, Лѣсныя Управленія не въ правѣ производить расходовъ свыше суммы, назначенной по смѣтѣ текущаго года

По 4-му пункту. Въ вышеозначенномъ предписаніи, за № 3,082, ясно сказано, что изъ назначенной по смѣтѣ суммы на уплату податей съ усадьбъ лѣсныхъ чиновъ должны быть уплачиваемы: подымная и шарварковая подать и складка по застрахованію отъ огня, поэтому Губернское Правленіе и распорядится объ удовлетвореніи изъ упомянутой суммы исключительно этихъ только повинностей, прочимъ же податямъ Губернское Правленіе составитъ особую вѣдомость и представитъ оную, съ соотвѣтственнымъ объясненіемъ, на разрѣшеніе Правительственной Коммисіи.

Объ исполненіи настоящаго распоряженія, Правительственная Коммисія ожидаетъ рапорта въ теченіи 30 дней.

Варшава, (2 (14) Сентября 1846 года.

Директоръ Отдѣленія, Статскій Совѣтникъ (подп.) *Гуминскій.*

№ 73,481.

---

bę strzelców, podatki z ich gruntów i budowl sami ponosić powinni.

Ad 2-um. Jeżeli z osady leśno-służbowéj przynależne podatki uiszczane są w oddzielnéj pozycyi, i za oddzielnym kwitem kassowym, kwit takowy dostatecznym będzie dowodem do usprawiedliwienia wydatku; lecz jeżeli osada leśna płaci podatki łącznie z wsią, kolonią i t. p. w takim razie właściwy Wójt gminy, wydać winien Urzędowi leśnemu kopią kwitu Kassy powiatu, oraz poświadczyć na téj kopii, ile z rozkładu wypada podatku na osadę leśną.

Ad 3-um. W rozwiązaniu kwestyi tym punktem objętéj, Kommissya Rządowa poleca Rządowi Gubernialnemu przyspieszyć przedstawienie wykazu podatków, przynależnych z osad służbowych leśnych, reskryptem z d. 1 (13) Stycznia r. b. Nr. 3,082 nakazanego, po otrzymaniu którego, Kommissya Rządowa będzie w możności przelania funduszu zbywającego na podatki tam, gdzie się brak jego okaże. Nim zaś to nastąpi, Urzędy leśne nie mogą czynić większych wydatków, nad kwoty oznaczone w ich etatach na rok bieżący.

Ad 4-um. Rozporządzeniem wyżéj pomienionem za Nr. 3,082 wyraźnie jest powiedzianém, że z funduszu oznaczonego na etacie na podatki z osad służbowych leśnych, mają być opłacane podymne, szarwark i składka ogniowa, te więc tylko Rząd Gubernialny z pomienionego funduszu płacić nakaże; inne zaś podatki Rząd Gubernialny obejmie oddzielnym wykazem i ze stosownem wyjaśnieniem pod decyzyę Kommissyi Rządowéj przedstawi.

Na skutek czego Kommissya Rządowa najdaléj w dniach 30 oczekiwać będzie.

w Warszawie, d. 2 (14) Września 1846 r.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Gumiński.*

Nr. 73,481.

№140.

О томъ, что отставленный временно отъ должности чиновникъ или служитель пользуется усадебными землями, но половину чистаго дохода отдаетъ заступающему его мѣсто.

(20 Ноября (2 Декабря) 1847 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Въ разрѣшеніе вопроса, возбужденнаго рапортомъ Августовскаго Правленія отъ 14 (26) Марта сего года, за № 15,453: могутъ ли отставленные временно отъ должности чиновники и служители Лѣснаго вѣдомства, пользоваться усадебными землями и въ какомъ размѣрѣ?— Правительственная Коммисія, примѣняясь къ обязательнымъ правиламъ, объявляетъ: что лѣсной чиновникъ или служитель, временно отставленный отъ должности, имѣетъ право пользоваться усадебными землями, впредь до воспослѣдованія окончательнаго объ немъ рѣшенія, съ тѣмъ однако условіемъ, чтобы половина дохода отдаваема имъ была заступающему его мѣсто, согласно инструкціи о введеніи въ должность.

Варшава, 20 Ноября (2 Декабря) 1847 года.

Директоръ Отдѣленія, Статскій Совѣтникъ (подп.) *Гуминскій.*

№ 30,751/8,338.

№141.

О томъ, что усадьбы для лѣсныхъ чиновъ, согласно постановленію Совѣта Управленія Царства, должны быть отводимы изъ огородовъ и луговъ, въ количествѣ, не превышающемъ 15 морговъ польской мѣры.

(10 (22) Декабря 1847 года.)

Окружнымъ Экономическимъ Асессорамъ, Коммисарамъ и чиновникамъ, командированнымъ для надзора за лѣсничествами.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Увѣдомляя Васъ, что Совѣтъ Управленія Царства, поста-

№ 140.

Urzędnik lub officyalista zawieszony użytkuje z gruntów służbowych, lecz połowę dochodu czystego oddaje zastępcy.

(d. 20 Listopada (2 Grudnia) 1847 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

W rozwiązaniu zapytania w rapporcie Rządu Gubernialnego Augustowskiego z dnia 14 (26) Marca r. b. Nr. 15,453, uczynionego w okoliczności „czy zawieszeni w służbie urzędnicy lub officyaliści leśni mogą z gruntów służbowych użytkować i w jakim stosunku? Kommissya Rządowa oświadcza, w myśl przepisów obowiązujących: iż urzędnik lub officyalista leśny, zawieszony w pełnieniu obowiązku, zostawiony być ma przy użytkowaniu z gruntów służbowych, aż do czasu ostatecznego względem niego wyrzeczenia, z warunkiem wszakże oddawania zastępcy połowy dochodu, podług instrukcyi o wprowadzeniu w urzędowanie (installacyi).

w Warszawie, d 20 Listopada (2 Grudnia) 1847 r.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Gumiński.*

Nr. 30,751/8,338.

№ 141.

Osady dla służby leśnéj, podług decyzyi Rady Administracyjnéj, wyznaczane być mają w ogrodach i łąkach, najwięcéj po 15 mór. pol.

(d. 10 (22) Grudnia 1847 r.)

Do Assessorów Ekonomicznych Okręgowych, do Kommissarzy Ekonomicznych, oraz Urzędników delegowanych do nadzoru leśnictw.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Zawiadamiając N, iż Rada Administracyjna, decyzyą z d. 24

новленіемъ отъ 24 Октября (5 Ноября) сего года, за № 17,356, утвердивъ мнѣніе Правительственной Коммисіи относительно нормальнаго надѣла лѣсныхъ чиновъ на трехлѣтіе 1848/50 г. опредѣлилъ, чтобы усадьбы для Лѣсничихъ, Подлѣсничихъ, стражниковъ и стрѣлковъ занимали не болѣе 15 морговъ и отводимы были изъ огородовъ и луговъ,—Правительственная Коммисія предписываетъ Вамъ въ точности примѣняться къ этому правилу при устройствѣ новыхъ лѣсныхъ усадьбъ, и на указанныхъ здѣсь основаніяхъ привести въ устройство прежнія усадьбы: стрѣлковъ и стражниковъ съ 1848 года, Подлѣсничихъ съ 1849 года и Лѣсничихъ съ 1850 года

Варшава, 10 (22) Декабря 1847 года.

Директоръ Отдѣленія, Статскій Совѣтникъ (подп.) *Гуминскій.*

№ 117,557/33,583.

№ 142.

О томъ, что Лѣсничіе обязаны составлять проекты объ устройствѣ лѣсныхъ усадьбъ.

(22 Марта (3 Апрѣля) 1848 года.)

Всѣмъ Лѣснымъ Управленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Общимъ распоряженіемъ отъ 22 Ноября (4 Декабря) 1846 года, за № 107,769, Правительственная Коммисія возложила на обязанность Окружныхъ Экономическихъ Ассесоровъ устройство усадьбъ для чиновъ Лѣснаго вѣдомства. Но какъ Ассесоры, будучи постоянно заняты нетерпящими отлагательства экономическими дѣлами, имѣютъ мало времени для подобныхъ занятій, и вслѣдствіе того успѣли привести въ прошломъ году въ устройство весьма малое число усадьбъ, то Правительственная Коммисія, желая въ возможной скорости надѣлить лѣсныхъ чиновъ угодьями для совершеннаго обезпеченія ихъ содержанія и принимая во вниманіе, что Лѣсничіе, какъ хозяева лѣсничествъ, будучи наилучше ознакомлены съ мѣстностью,

Października (5 Listopada) roku bieżącego Nr. 17,356 zatwierdziwszy wnioski Kommissyi Rządowéj, co do normalnego uposażenia służby leśnéj w 3 latach 1848/1850, postanowiła, aby osady dla Nadleśniczych, Podleśnych, strażników i strzelców zajmowały najwięcéj morgów 15, i wyznaczone były w ogrodach i łąkach, Kommissya Rządowa poleca N, aby przy urządzeniu nowych osad leśnych do téj zasady ściśle stosował się; dotychczasowe zaś osady dla strzelców i strażników od początku roku 1848, dla Podleśnych od roku 1849, a dla Nadleśniczych od roku 1850, podług niéj uregulował.

w Warszawie, d. 10 (22) Grudnia 1847 r.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Gumiński.*

Nr. 117,557/33,583.

N° 142.

Polecono Nadleśniczym formować projekta urządzenia osad służbowych.

(d. 22 Marca (3 Kwietnia) 1848 r.)

Do wszystkich Urzędów leśnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Ogólném rozporządzeniem z d. 22 Listopada (4 Grudnia) roku 1846 Nr. 107,769, Kommissya Rządowa włożyła na Assessorów Ekonomicznych okręgowych obowiązek urządzenia osad dla służby leśnéj. Gdy wszakże Assessorowie Ekonomiczni, będąc ciągle zajęci czynnościami ekonomicznemi, po większéj części nieciérpiącemi zwłoki, mają mało czasu do poświęcenia się téj czynności, i z tego to powodu bardzo mała ilość osad w roku zeszłym urządzoną została, Kommissya Rządowa przeto, pragnąc służbę leśną jak najspiesznicj doprowadzić do zupełnego uposażenia, i mając na uwadze: że Nadleśniczowie, jako gospodarze leśnictw,

и, кромѣ того, обладая познаніями по части межеванія, или имѣя опытныхъ въ этомъ дѣлѣ подчиненныхъ, могутъ съ полнымъ успѣхомъ привести эти предположенія въ исполненіе, постановляетъ слѣдующее:

1) Лѣсничіе обязаны изготовлять проекты объ устройствѣ лѣсныхъ усадьбъ, на основаніи новой нормальной смѣты, сообщенной въ общемъ распоряженіи отъ 20 Ноября (2 Декабря) прошлаго года, за № 104,056, избирая для этого мѣстность, вполнѣ удобную для надзора за лѣсами, и прилагать къ проектамъ ситуаціонные планы. Если же гдѣ либо окажется надобность въ занятіи подъ усадьбы помѣщичьихъ или крестьянскихъ пашенъ и луговъ, то они должны сами входить въ соглашеніе съ арендаторами, или заключать условія съ крестьянами о замѣнѣ земельныхъ участковъ или объ уменьшеніи отбываемыхъ ими повинностей. При составленіи проектовъ, Лѣсничіе обязаны обращать особенное вниманіе на то, чтобы, въ отношеніи качества почвы и обширности усадьбъ, въ точности соблюдаемы были правила, изложенныя въ общемъ распоряженіи отъ 10 (22) Декабря прошлаго года, за № 117,557; но еслибы мѣстность не дозволяла отвести въ одномъ участкѣ 15 морговъ луговъ и огорода, то они могутъ предполагать устройство усадьбъ изъ существующихъ свободныхъ земель, лишь бы въ мѣстѣ самомъ удобнѣйшемъ для надзора за лѣсами, съ тѣмъ однако, чтобы въ усадьбѣ Лѣсничаго заключалось луговъ не менѣе 5 морговъ, въ усадьбѣ Подлѣсничаго 4 морга, а въ усадьбахъ прочихъ лѣсныхъ служителей 3 морга, хотя бы въ этомъ случаѣ пришлось назначить оныя въ отдѣльныхъ мѣстахъ. Сверхъ того, Лѣсничіе должны обращать вниманіе, чтобы границы усадьбъ не препятствовали будущему размежеванію и устройству имѣній. Проекты объ устройствѣ усадьбъ должны быть составляемы отдѣльно по участкамъ, и для каждаго участка слѣдуетъ съ этою цѣлью составлять особый протоколъ и ситуаціонный планъ, ибо такимъ только образомъ возможно будетъ исполнить всѣ дѣйствія съ бóльшею систематическою послѣдовательностью и значительно облегчить занятія по обревизованію проектовъ и по внесенію ситуаціонныхъ плановъ на участковыя карты.

najlepiéj z miejscowością obeznani, a nadto posiadający znajomość miernictwa, lub mający podwładnych w téj mierze usposobionych, najskuteczniéj zamiar ten urzeczywistnić zdołają, następujące wydaje rozporządzenie.

1) Nadleśniczowie mają sporządzać projekta do urządzenia osad leśnych, podług nowego etatu normalnego, ogólném rozporządzeniem z dnia 20 Listopada (2 Grudnia) r. z. Nr. 104,056 wskazanego, potrzebnych, z uwagą na dogodną ich lokacyę, pod względem dozoru lasów, i zaopatrzać takowe planikami sytuacyjnemi; gdzie zaś zajdzie potrzeba zajęcia na osadę pól lub łąk dworskich albo włościańskich, mają sami znosić się z dzierżawcami, lub spisywać układy z włościanami o zamianę albo potrącenia z prestand. Przy sporządzaniu projektów, powinni zwracać szczególną uwagę, aby osady co do glèby gruntu i obszerności zastosowane były do ogólnego rozporządzenia z dnia 10 (22) Grudnia r. z. Nr. 117,557; gdzieby zaś miejscowość nie dozwalała wyznaczenia w jednym kawale 15 morgów łąk i ogrodu, mogą projektować osady w takim gruncie, jaki istnieje, byle w miejscu najdogodniejszém do dozoru lasów, z uwagą wszakże, żeby osada Nadleśniczego obejmowała łąki przynajmniéj morgów 5; Podleśnego mor. 4; a reszty służby mor. 3; chociażby takowe w konieczności miały być wyznaczone w miejscu separatném. Nadto powinni Nadleśniczowie zważać, aby ograniczenie osady nie stało na przeszkodzie przyszłéj separacyi i urządzeniu dóbr. Wreszcie osady projektować należy po szczególe obrębami, i dla każdego obrębu powinien być sporządzony oddzielny protokół i planik sytuacyjny; tym bowiem sposobem i czynność systematyczniéj będzie wykonaną, i rewidujący projekt będzie miał znaczne ułatwienie, i takie planiki z łatwością wprowadzone zostaną na mappy obrębowe.

2) Изготовленные такимъ образомъ проекты, Лѣсничіе должны препровождать для разсмотрѣнія и засвидѣтельствованія къ подлежащему Экономическому Ассесору и, получивъ обратно, представлять оные съ соотвѣтственнымъ заключеніемъ въ Губернское Правленіе, которое, по разсмотрѣніи ихъ, представитъ оные въ свою очередь на утвержденіе Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства.

3) Командированнымъ отъ Правительственной Коммисіи для надзора за лѣсами чиновникамъ Лѣсничіе обязаны доставить вѣдомости недостающимъ по нормальной смѣтѣ усадьбамъ; чиновники же эти, въ каждую бытность свою въ лѣсничествѣ, должны повѣрять, въ какой мѣрѣ Лѣсничіе исполнили эту обязанность, и настоять, чтобы всѣ усадьбы были устроены въ теченіе года, и съ исходомъ этого срока переданы во владѣніе подлежащихъ должностныхъ лицъ.

4) Не позже 30 Января будущаго года, Лѣсничіе обязаны представить въ Правительственную Коммисію вѣдомость устроеннымъ и утвержденнымъ въ истекшемъ году усадьбамъ.

Варшава, 22 Марта (3 Апрѣля) 1848 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Гуминскій.*

№ 32,653.

N° 143.

Предписаніе ревизующимъ лѣса доносить о замѣченныхъ злоупотребленіяхъ и безпорядкахъ въ усадьбахъ лѣсныхъ чиновъ, подъ опасеніемъ отвѣтственности.

(9 (21) Іюля 1849 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ и чиновникамъ для особыхъ порученій.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Чиновникъ для особыхъ порученій донесъ Правительственной Коммисіи о замѣченныхъ во время объѣзда безпоряд-

2) Tak przygotowane projekta mają Nadleśniczowie podawać do przejrzenia i poświadczenia właściwemu Assessorowi Ekonomicznemu, a odebrawszy od niego, przedstawiać je z wnioskami stosownemi Rządowi Gubernialnemu, który je rozebrawszy, obowiązany złożyć do decyzyi Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu.

3) Urzędnikom delegowanym ze strony Kommissyi Rządowéj do nadzoru lasów, obowiązani Nadleśniczowie podać wykazy brakujących osad, podług etatu normalnego; zaś urzędnicy wspomnieni mają obowiązek, pod każdą swą bytność w leśnictwie, zbadać, jak dalece Nadleśniczy z tego obowiązku wywiązał się, i dopilnować, iżby wszystkie osady w ciągu roku urządzone i z końcem roku właściwym officyalistom w posiadanie oddane były.

4) Najdaléj z dniem 30 Stycznia przyszłego roku, mają Nadleśniczowie podać Kommissyi Rządowéj wykaz urządzonych i zatwierdzonych w roku upłynionym osad.

w Warszawie, d 22 Marca (3 Kwietnia) 1848 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 32,653.

N° 143.

Polecenie rewidującym lasy, aby przestrzegali nadużyć i nieporządku w osadach służby leśnéj, pod odpowiedzialnością.

(dnia 9 (21) Lipca 1849 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych i Urzędników do szczególnych poruczeń.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Urzędnik do szczególnych poruczeń przedstawił Kommissyi Rządowéj, że przy zwiedzaniu lasów przekonał się: iż w niektó-

кахъ, заключающихся въ томъ, что въ нѣкоторыхъ мѣстахъ молодыя поросли истребляются завѣдомо, или вслѣдствіе слабаго надзора скотомъ, содержимымъ лѣсными служителями; что нѣкоторые служители принимаютъ на пастбище чужой скотъ; что, при самовольномъ пользованіи пастбищемъ въ лѣсахъ, болѣе содержатъ скота, чѣмъ могутъ прокормить изъ отведенныхъ имъ угодій, и затѣмъ скрытно приготовляютъ для него зимній кормъ въ ущербъ лѣсамъ; что нѣкоторые изъ нихъ содержатъ по нѣскольку дѣсятковъ штукъ свиней, которыя, бродя свободно, подкапываютъ фундаменты строеній, повреждаютъ фруктовые сады и, по принятому обыкновенію кормясь въ кухняхъ, засориваютъ жилые дома.

Такъ какъ подобные безпорядки противны обязательнымъ правиламъ, а именно распоряженію Правительственной Коммисіи отъ 17 (29) Декабря 1847 года, за № 55,892 (Собр. лѣсн. пост. стр. 462), и клонятся къ ущербу Казны въ лѣсахъ или строеніяхъ, то Правительственная Коммисія предписываетъ чиновникамъ, ревизующимъ лѣса, при объѣздѣ лѣсничествъ, тщательно удостовѣряться, не допускаются ли тамъ подобныя злоупотребленія и безпорядки, и замѣтивъ оныя, не только доносить о виновныхъ въ злоупотребленіи или безпорядкѣ служителяхъ, для наложенія на нихъ взысканій, но вмѣстѣ съ тѣмъ и привлекать къ отвѣтственности Лѣсничаго и Подлѣсничаго за допущеніе этихъ злоупотребленій, если въ оправданіе не будетъ ими доказано, что они слѣдили за ними и для отвращенія оныхъ принимали должныя мѣры.

Коммисія предупреждаетъ при томъ ревизующихъ чиновниковъ, что еслибы изъ произведенныхъ въ будущемъ времени слѣдствій оказалось, что подобныя злоупотребленія существовали, но не были замѣчены ревизующимъ, или же встрѣтили съ его стороны послабленіе, то, согласно 47 статьѣ изданной для Лѣсныхъ Инспекторовъ Инструкціи и согласно предписанію отъ 7 (19) Января 1838 года, за № 5,688, они также будутъ привлечены къ отвѣтственности.

Исполненіе настоящаго распоряженія Губернское Прав-

rych miejscach służba leśna, bądźto z wiedzą, bądź przez niedozór, niszczy zagajniki swoim inwentarzem; że niektórzy z officyalistów przyjmują na paszę obce bydło; że przy samowolnéj paszy po lasach, więcéj utrzymują inwentarzy, niż mogą wyżywić z gruntu służbowego, a następnie paszę zimową przysposabiają postronnie kosztem lasów; że niektórzy utrzymują po kilkanaście sztuk trzody chlewnéj, która samopas puszczona, podkopuje fundamenta budowli, niszczy ogródki owocowe, a przy upowszechnionym zwyczaju karmi w kuchniach, zanieczyszcza domy mieszkalne.

Ponieważ takie postępowanie służby leśnéj jest przeciwne przepisom obowiązującym, a mianowicie urządzeniu Kommissyi Rządowéj z dnia 17 (29) Grudnia 1847 roku Nr. 55,392, (Zbiór urzą. leś. str. 462) i zmierza na szkodę Skarbu, bądźto w lasach bądź w budowlach skarbowych; przeto Kommissya Rządowa poleca urzędnikom lasy rewidującym, aby, przy zwiedzaniu leśnictw, ściśle przekonywali się, czy podobnego rodzaju nadużycia i nieporządek nie mają miejsca, a za dostrzeżeniem takowych, żeby przedstawiali do kary, nietylko officyalistów przekraczających lub nieporządek popełniających, ale zarazem aby przedstawiali do odpowiedzialności Podleśnego i Nadleśniczego, za dopuszczenie podobnych przekroczeń, jeżeli nie usprawiedliwią się, że nad takowém przekroczeniem czuwali i potrzebne do zapobieżenia środki przedsiębrali.

Ostrzega zarazem urzędników lasy rewidujących, że gdyby ze śledztw późniéj prowadzonych okazało się, że podobne wykroczenia miały miejsce, a rewidujący tego nie dostrzegł lub pobłażał, to on, stosownie do art. 47-go instrukcyi dla Inspektorów leśnych wydanéj, oraz reskryptu z d. 7 (19) Stycznia 1838 r. Nr. 5,688, również do odpowiedzialności pociągniętym będzie.

леніе возложитъ на Лѣсныя Управленія и Лѣсныхъ Ассесоровъ, и само будетъ имѣть за этимъ должное наблюденіе.

Варшава, 9 (21) Іюля 1849 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Гуминскій.*

№ 38,691/12,752.

№144.

Распоряженіе о томъ, чтобы для построекъ лѣсныхъ чиновъ не употреблять свѣжаго лѣса, а высушенный въ продолженіе одного лѣта, и строить оныя въ соотвѣтственныхъ мѣстахъ.

(1 (13) Января 1850 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Изъ частыхъ опытовъ оказалось, что лѣсныя строенія, возведенныя вслѣдствіе излишней поспѣшности изъ свѣжаго лѣса, или же вслѣдствіе неудачнаго избранія мѣста въ низменномъ положеніи, или на отлогостяхъ и т. п., скоро приходятъ въ разрушеніе; поэтому Правительственная Коммисія предписываетъ Губернскому Правленію тщательно наблюдать, чтобы на будущее время строенія не были возводимы изъ свѣжаго лѣса, но чтобы въ первомъ году лѣсъ былъ доставленъ на мѣсто и обдѣланъ, а въ слѣдующемъ уже году употребленъ для построекъ. Наблюденіе за этимъ имѣетъ быть возложено на мѣстныхъ Лѣсничихъ. Сверхъ того, Губернское Правленіе предпишетъ Уѣзднымъ Архитекторамъ, чтобы они, совмѣстно съ Лѣсничими, назначали мѣсто для предполагаемой постройки и, составивъ о семъ протоколъ, съ оговоркою объ отвѣтственности за послѣдствія отступленія отъ назначеннаго мѣста, оставляли оный въ Лѣсномъ Управленіи.

Варшава, 1 (13) Января 1850 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Гуминскій.*

№ 74,019/25,119.

Rząd Gubernialny zaś wykonanie tego zarządzenia Urzędom leśnym i Assessorom Nadleśnym poleci, i skutku dopilnuje.

w Warszawie, d. 9 (21) Lipca 1849 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 38,691/12,752.

N° 144.

Zarządzenie, aby budowle leśne służbowe nie stawiano z drzewa świeżego, lecz przez lato jedno przesuszonego, i na miejscach trafnie obranych.

(d. 1 (13) Stycznia 1850 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Z licznych doświadczeń okazało się, że budowle leśne, albo przez zbyt pospieszne stawianie z drzewa świeżego, albo też przez nietrafny wybór miejsca na nie w nizinach, na pochyłościach i t. p. prędkiemu ulegają zniszczeniu; tym powodowana Kommissya Rządowa poleca Rządowi Gubernialnemu, aby na przyszłość troskliwie czuwał, iżby budowle nie były wznoszone z drzewa świeżego, lecz żeby w pierwszym roku drzewo było na miejsce zwiezione i obrobione, a dopiero w następnym budowle z niego były stawiane, czego dopilnowanie ma być włożone na miejscowych Nadleśniczych; jak również aby zalecił Budowniczym powiatowym, iżby wspólnie z miejscowymi Nadleśniczemi wyznaczali miejsce pod stawiać się mające budowle, i spisawszy protokół tego wyboru, pozostawiali takowy w Urzędzie leśnym, zastrzegając w nim odpowiedzialność za następstwa na tego, kto od wskazanego miejsca odstąpi.

w Warszawie, d. 1 (13) Stycznia 1850 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 74,019/25,119.

№ 145.

Распоряженіе о постройкѣ строеній сообразно смѣтамъ.

(26 Сентября (8 Октября) 1850 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ, чиновникамъ для особыхъ порученій и Лѣснымъ Коммисарамъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Предписаніемъ отъ 1 (13) Января сего года, за № 74,019, Правительственная Коммисія сдѣлала уже соотвѣтственное распоряженіе для отвращенія случаевъ скораго разрушенія лѣсныхъ строеній, по причинѣ недоброкачественности матеріала, или же несоотвѣтственнаго выбора мѣста для постройки.

Не смотря на то, при ревизіи пріемныхъ протоколовъ, Правительственная Коммисія встрѣчаетъ такіе случаи, что лѣсные чиновники и служители, взявъ на себя подрядъ постройки, сообразно планамъ и смѣтамъ приложеннымъ къ контрактамъ, въ послѣдствіи самовольно отступаютъ отъ этихъ плановъ и, построивъ совершенно другія, соотвѣтствующія ихъ личнымъ видамъ строенія, требуютъ уплаты условленной по контракту, или даже высшей суммы.

Прямымъ послѣдствіемъ такого образа дѣйствій бываетъ то, что Казна имѣетъ строенія не такія, какъ было предположено, и, сверхъ того, возбуждаются вопросы о вознагражденіи за строенія, возведенныя не по контрактнымъ планамъ.

Посему Правительственная Коммисія, въ дополненіе къ вышеозначенному предписанію, постановляетъ:

1) что мѣста подъ лѣсныя постройки должны быть избираемы и назначаемы Лѣсничимъ совмѣстно съ Уѣзднымъ Архитекторомъ. Протоколъ объ этомъ выборѣ долженъ быть представленъ въ Губернское Правленіе, засвидѣтельствованная же копія съ онаго должна быть оставлена въ Лѣсномъ Управленіи;

2) для прочности строеній, не слѣдуетъ употреблять для постройки свѣжаго лѣса, но обдѣлать оный въ зимнее время и лѣтомъ высушить на лежняхъ; въ случаѣ же употребленія на постройку свѣжаго лѣснаго матеріала — высушить оный въ самомъ строеніи, неоканчивая постройки въ томъ же са-

N° 145.

Urządzenie o stawianiu budowl podług kosztorysów.

(d. 26 Września (8 Października) 1850 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych, Urzędników do szczególnych poruczeń i Kommissarzy leśnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Reskryptem z d. 1 (13) Stycznia r. b. Nr. 74,019, Kommissya Rządowa wydała już zarządzenie w celu zapobieżenia wypadkom prędkiego niszczenia budowl leśnych, bądź dla materyału, bądź dla złego wyboru miejsca pod budowle.

Obok tego przy rewizyi protokółów odbiorczych, Kommissya Rządowa natrafia na wypadki, że urzędnicy i officyaliści leśni, podjąwszy się przedsiębierstwa wzniesienia budowl, podług wzorów i anszlagów do kontraktów dołączonych, następnie odstępują samowolnie od takowych, stawiają budowle odmienne podług widoków osobistych, a występują o zapłatę kontraktową lub nawet wyższą.

Z takowego postępowania wynika: że Skarb nie ma takich budowl jakie zamierzył; powtóre że się rodzą kwestye o wynagrodzenie za budowle, nie podług wzorów kontraktowych wystawione.

Z tego powodu Kommissya Rządowa w rozwiązaniu reskryptu wyżéj przytoczonego postanawia:

1) Miejsce pod budowle leśne, wznosić się mające, obowiązany jest Nadleśny, wspólnie z Budowniczym powiatowym, protokólarnie obrać i wyznaczyć. Protokół tego wyboru zostawiony być winien w kopii poświadczonéj w Urzędzie leśnym, dla zastosowania się do niego, oryginał zaś jego przesłany być ma Rządowi Gubernialnemu.

2) Dla trwałości budowl nie należy ich stawiać z drzewa świeżego, lecz takowe powinno być zimową porą obrobione, a przez następne lato na legarach dobrze wysuszone; gdyby zaś drzewo świeże do budowli użyte zostało, w takim razie powinno ono być w saméj budowli wysuszone w ten sposób, aby budowle

момъ году и не занимая подъ жилье, а дать высохнуть подъ крышею, отнюдь не штукатуря раньше года со времени занятія подъ жилье;

3) такъ какъ опытъ доказалъ, что кирпичныя печи бываютъ непрочны и даже, трескаясь и пропуская угаръ, бываютъ вредны для здоровья, то Губернское Правленіе предпишетъ казеннымъ Архитекторамъ, чтобы они помѣщали въ смѣтахъ только изразцовыя печи, особенно въ жилыхъ домахъ Лѣсничихъ и Подлѣсничихъ;

4) строенія должны быть возводимы съ точнымъ соблюденіемъ размѣровъ, подробностей и способа конструкціи, указанныхъ въ чертежахъ и смѣтахъ, приложенныхъ къ контрактамъ; малѣйшее отъ нихъ отступленіе можетъ быть допущено лишь съ разрѣшенія Правительственной Коммисіи, строенія же самовольно измѣненныя противъ чертежей и смѣтъ, какъ отличныя отъ условленныхъ, не будутъ принимаемы (хотя бы были даже бо́льшей цѣнности), а подрядчикъ вынужденъ будетъ уплатить Казнѣ стоимость лѣса и убрать строенія съ мѣста.

Такъ какъ правило это, основанное на условіяхъ контракта, должно быть обязательно и для подрядчиковъ, то Губернское Правленіе, при ревизіи пріемныхъ протоколовъ, будетъ обращать вниманіе, исполнены ли подрядчикомъ эти условія, и имѣется ли въ томъ удостовѣреніе Архитектора, въ случаѣ же замѣченія какихъ нибудь отступленій, не представлять объ ассигнованіи денегъ, но поступать согласно вышеизложенному правилу.

Въ контрактахъ, заключаемыхъ на постройку лѣсныхъ строеній, всѣ эти условія должны быть впредь помѣщаемы буквально.

О настоящемъ распоряженіи Губернское Правленіе прикажетъ объявить всѣмъ лѣснымъ служителямъ на сходахъ въ Лѣсныхъ Управленіяхъ.

Варшава, 26 Сентября (8 Октября) 1850 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Гуминскій.*

№ 42,562/14,010.

w tym samym roku nie wykończać i nie zamieszkiwać, lecz pod dachem przez rok wysuszyć, a w żadnym wypadku zewnątrz nietynkować jak w rok po zamieszkaniu.

3) Ponieważ doświadczenie nauczyło, że piece ceglane są nietrwałe, a przez łatwe pękanie i wypuszczanie czadu, zdrowiu szkodliwe, zatém Rząd Gubernialny zaleci Budowniczym rządowym, aby w anszlagach, szczególniéj na domy mieszkalne Nadleśniczych i Podleśnych, tylko kaflane piece zamieszczali.

4) Budowle mają być stawiane w zupełném zastosowaniu się do wymiarów, szczegółów konstrukcyi i ich rodzaju, w rysunkach i anszlagach wskazanych, a do kontraktów dołączanych; najmniejsze nawet zboczenie, tylko za przyzwoleniem Kommissyi Rządowéj dopuszczone być może; budowle zaś z samowolném zboczeniém od rysów i anszlagów, jako odmienne od ugodzonych, przyjmowane nie będą, (chociażby nawet większéj były wartości), a przedsiębierca zniewolony zostanie za drzewo Skarbowi zapłacić i budowle z gruntu usunąć.

Gdy przepis ten, jako oparty na warunkach kontraktu, i przedsiębierców obowiązywać powinien, przeto Rząd Gubernialny, przy rewizyi protokołów odbiorczych, zwracać ma baczną uwagę, czy przedsiębierca zastosował się do zastrzeżeń w nim objętych, i czy Budowniczy to poświadczył, a w razie dostrzeżenia jakowych zboczeń, do wyassygnowania należności nie przedstawiać, lecz podług powyższéj zasady postąpić powinien.

W kontraktach zaś o wystawienie budowl leśnych, w przyszłości zawieranych, zastrzeżenia powyższe dosłownie wpisywane być winny.

Przepisy te nakaże Rząd Gubernialny ogłosić całéj służbie leśnéj, na zebraniach w Urzędzie leśnym.

w Warszawie, d. 26 Września (8 Października) 1850 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(Podpisano) *Gumiński*.

Nr. 42,562/14,010.

№146.

Распоряженіе, касающееся постройки лѣсныхъ строеній.

(13 (25) Ноября 1851 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ и чиновникамъ для надзора за лѣсами.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

До сихъ поръ проекты смѣтъ на лѣсныя постройки представляемы были Губернскими Правленіями и, соразмѣрно назначеннымъ на сей предметъ суммамъ, избирались къ постройкѣ и починкѣ тѣ строенія, которыя признаны были Губернскимъ Правленіемъ, на основаніи мнѣній Лѣсничихъ, болѣе необходимыми. Весьма часто однакожъ Лѣсничіе, изъ излишняго желанія завести скорѣе въ своихъ лѣсничествахъ порядочныя строенія, или въ угожденіе своимъ подчиненнымъ, желавшимъ имѣть удобнѣйшія помѣщенія, показывали слишкомъ много построекъ нужными и нетерпящими отлагательства, вслѣдствіе чего Губернскія Правленія вынуждены были выходить въ своихъ предположеніяхъ изъ смѣтнаго годоваго назначенія, Правительственная же Коммисія не имѣла рѣшительно возможности сдѣлать изъ нихъ удачный выборъ; кромѣ того, составленіе Уѣздными Архитекторами множества излишнихъ смѣтъ требовало очень много времени, отъ чего подвергалось замедленію и самое дѣло.

По этимъ причинамъ, Правительственная Коммисія постановила отмѣнить существующій въ этомъ отношеніи порядокъ производства и выборъ нужнѣйшихъ для отстройки и починки строеній предоставить усмотрѣнію окружныхъ лѣсныхъ чиновниковъ, которые, лучше зная мѣстоположеніе лѣсовъ и потребности должностныхъ лицъ въ своемъ округѣ, вѣрнѣе могутъ обсудить необходимость предполагаемыхъ построекъ.

Съ этою цѣлью Правительственная Коммисія предписываетъ имъ— съ исходомъ Декабря мѣсяца каждаго года, представлять въ Правительственную Коммисію проектъ смѣты на лѣсныя строенія по прилагаемой у сего формѣ.

N° 146.

Urządzenie dotyczące stawiania budowl leśnych.

(d. 13 (25) Listopada 1851 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych i Urzędników nadzorujących lasy.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Projekta do etatu budowl leśnych, podawały dotychczas Rządy Gubernialne, a w miarę funduszu na ten cel oznaczonego, wybierane były do stawiania i naprawy te budowle, które Rząd Gubernialny, na zasadzie wniosków Nadleśniczych, za potrzebniejsze uznał. Częstokroć wszakże Nadleśniczowie, powodowani zbyteczną chęcią spiesznego zaprowadzenia w swych leśnictwach porządnych budowl, lub dogodzenia podwładnym swym officyalistom w obmyśleniu im dogodniejszych pomieszkań, zbyt wiele budowl podawali za pilniejsze i potrzebniejsze, co powodowało Rządy Gubernialne, do czynienia wniosków nad miarę rocznego funduszu, a Kommissyę Rządową stawiało w niemożności trafnego w nich wyboru; nadto sporządzanie przez Budowniczych powiatowych wiele niepotrzebnych anszlagów, zbyt wiele wymagało czasu, przez co sam interess na opóźnienie był narażany.

Z tych powodów, Kommissya Rządowa postanowiła dotychczasowe w tym względzie postępowanie zmienić w ten sposób: aby wybór najpotrzebniejszych do odbudowania i naprawy budowl zostawić trafnemu uznaniu urzędników okręgowych leśnych, którzy znając położenie lasów i potrzeby służby w swym okręgu, najlepiéj tę potrzebę ocenić mogą.

Tym celem Kommissya Rządowa poleca im aby odtąd, z upływém każdego roku, najdaléj z końcem miesiąca Grudnia, przedstawiali Kommissyi Rządowéj projekt do etatu budowl leśnych podług przesyłającego się wzoru sporządzony.

При выборѣ усадьбъ для построекъ, слѣдуетъ имѣть въ виду, что на всѣ строенія и колодези назначается Правительственною Коммисіею не болѣе какъ нормальная сумма, а именно:

на усадьбу	Лѣсничаго	900	руб.,
„ „	Подлѣсничаго	540	„
„ „	стражника	250	„
„ „	стрѣлка и дровосѣка	120	„

въ случаѣ же надобности въ постройкѣ извѣстныхъ частей строеній, сумма эта раздѣляется такъ, что на жилой домъ приходится изъ оной $^2/_3$, а на хозяйственныя строенія и колодезъ $^1/_3$.

Изъ общей суммы, назначенной по смѣтѣ на лѣсныя постройки, въ количествѣ 7,500 руб., приходится на одно лѣсничество среднимъ числомъ 125 руб.; и потому при выборѣ строеній для постройки въ одномъ лѣсничествѣ слѣдуетъ принимать во вниманіе нужды прочихъ лѣсничествъ. Для застройки должны быть прежде всего избираемы утвержденныя и принятыя лѣсными служителями усадьбы, не подлежащія измѣненію, изъ нихъ же такія, которыя, по важности мѣстоположенія въ отношеніи къ лѣсамъ и по причинѣ ежегоднаго отпуска суммы на наемъ помѣщеній для лѣсныхъ служителей, требуютъ скорѣйшей застройки и прекращенія сей послѣдней статьи расхода; равнымъ образомъ необходимо отстраивать сгорѣвшія строенія, за которыя отъ Страховаго Управленія причитается вознагражденіе, такъ какъ уплата онаго подвергается просрочкѣ. При разрѣшеніи починокъ существующихъ строеній, слѣдуетъ тщательно обсуждать, не возникли ли онѣ по винѣ чиновниковъ и служителей, по поводу упущенія мелкихъ починокъ, ибо въ такомъ случаѣ слѣдуетъ предполагать ремонтныя работы на ихъ счетъ.

Для ознакомленія съ состояніемъ усадьбъ въ лѣсничествахъ, можетъ служить полезнымъ матеріаломъ инвентарная опись казенныхъ усадьбъ, составленная согласно предписанію отъ 29 Мая (10 Іюня) сего года, за № 25,273, которую слѣдуетъ повѣрить съ мѣстностію, не предстоитъ ли надобность въ исправленіи оной, и донести о томъ Правительственной Коммисіи, для отмѣтки въ контролѣ.

По полученіи такого проекта, Правительственная Коммисія предпишетъ съ своей стороны Уѣзднымъ Архитекторамъ

Przy wybieraniu osad do zabudowania, powinno być na względzie to, że Kommissya Rządowa przeznacza na wszystkie budowle i studnie, nie więcéj jak normalną summę, mianowicie:

na osadzie Nadleśniczego	„	„	rsr.	900,
„ „ Podleśniczego	„	„	„	540,
„ „ strażnika	„	„	„	250,
„ „ strzelca i sążniarza	„	„	„	120;

w razie zaś zachodzącéj potrzeby stawiania części kompletnych zabudowań, summa ta rozkłada się w ten sposób: że na dom mięszkalny przeznacza się z niéj $^2/_3$, a na budowle gospodarcze i studnię $^1/_3$. Z ogólnego funduszu, etatem na budowle leśne oznaczonego w summie rsr. 7,500, na jedno leśnictwo wypada w przecięciu rsr. 125; zatém w wyborze budowl do zabudowania w jedném leśnictwie, należy być oględnym na potrzeby innych leśnictw. Do zabudowania należy przedewszystkiem wybierać osady zatwierdzone i przez służbę leśną przyjęte, zmianie uledz niemogące, a z nich przedewszystkiem takie, które z ważności swego położenia względem lasów, i z powodu funduszu na najem lokalów dla officyalistów leśnych corocznie udzielanego, którego usunięcie jest pożądaném, jak najrychléj winny być zabudowane; oraz takie, na które po spaleniu fundusz z Dyrekcyi Ubezpieczeń należy, gdyż ten ulega prekluzyi. Naprawy budowl istniejących należy ściśle rozpoznać, czy one nie pochodzą z winy urzędników i officyalistów, z powodu zaniedbania drobnych reparacyj, a w takim razie naprawy na ich koszt projektować należy.

Do poznania stanu osad w leśnictwach, znakomicie użytecznym będzie materyałem inwentarz osad służbowych, który stosownie do zarządzenia z d. 29 Maja (10 Czerwca) r. b. Nr. 25,273, jest ułożony, a który należy z miejscowością sprawdzić, czy nie zachodzi potrzeba sprostowania go, i o tém dla kontrolli Kommissyi Rządowéj donieść.

Po otrzymaniu takiego projektu, Kommissya Rządowa wyda z swéj strony zarządzenie Budowniczym powiatowym, aby, potrze-

изготовить нужныя сметы и представить оныя на техническую ревизію Губернскаго Архитектора въ Губернское Правленіе, которое въ свою очередь обязано представить оныя въ Правительственную Коммисію Финансовъ и Казначейства не позже 1 числа Сентября каждаго года, послѣ чего она распорядится объ ассигнованіи суммы и поставитъ о томъ въ извѣстность Губернское Правленіе и чиновника для надзора за лѣсами.

Представленія проектовъ смѣтъ на лѣсныя постройки въ 1853 году, Правительственная Коммисія ожидаетъ въ началѣ 1852 года.

Варшава, 13 (25) Ноября 1851 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Гуминскій.*

№ 79,289/32,362.

---

bne anszlagi sporządzili, dla rewizyi technicznéj Budowniczego gubernialnego, przedstawili Rządom Gubernialnym, które je złożą Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu nie późniéj, jak 1 Września każdego roku, po czém wyznaczony zostanie fundusz, i o tém Rząd Gubernialny jako i urzędnik nadzorujący będzie zawiadomiony.

Na projekta do etatu budowl leśnych na r. 1853, Kommissya Rządowa oczekuje w początku r. 1852.

w Warszawie, d. 13 (25) Listopada 1851 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 79,289/32,362.

Приложеніе къ № 146-му.

(*Форма*)

ПРОЕКТЪ

смѣты на лѣсныя постройки на 18 . . годъ.

Составленный . . . .

Annex do Nr. 146-go.

(*Wzór*)

PROJEKT

do etatu budowl leśnych na rok 18 . .

Sporządzony przez . . . .

Номеръ по порядку	Названіе и описаніе усадьбы и находящихся въ оной строеній											Предполагаются къ постройкѣ или починкѣ строенія	На сумму				Примѣчанія.
	лѣсничество	стража	участокъ	должность чиновника или служителя	наименованіе усадьбы подъ постройку	въ какомъ уѣздѣ находится эта усадьба	приведена ли эта усадьба въ окончательное устройство и утверждена ли Правительственною Коммисіею Финансовъ и Казначейства и когда именно?	какія въ усадьбѣ находятся строенія и въ какомъ состояніи?	Номеръ инвентарнаго описанія лѣснымъ усадьбамъ	въ какой суммѣ застрахованы эти строенія?			отъ Казны		изъ Страховаго Управленія		
										руб.	коп.		руб.	коп.	руб.	коп.	

Numer kolejny	Nazwisko i opisanie osady i budowl na niéj stojących										projektują się do wystawienia lub do reparacyi budowle	Za fundusz				Uwagi
	leśnictwo	straż	obręb	stopień urzędnika lub officyalisty	nomenklatura osady pod budowle	w jakim powiecie leży ta osada	czy osada jest stale urządzona i przez Kommissyę Rządową Przychodów i Skarbu zatwierdzona i kiedy?	jakie na osadach stoją budowle i w jakim są stanie	Nr. inwentarza osad leśnych	ile te budowle są ubezpieczone		ze Skarbu		z Dyrekcyi Ubezpieczeń		
										rsr. / kop.		rsr.	kop.	rsr.	kop.	

№ 147.

О составленіи протоколовъ о пріемкѣ строеній въ лѣсныхъ усадьбахъ.

(14 (26) Февраля 1852 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Замѣчая изъ донесеній чиновниковъ ревизующихъ лѣса, что они не всегда находятъ на мѣстѣ нужныя свѣдѣнія относительно вновь построенныхъ или починенныхъ строеній въ лѣсныхъ усадьбахъ, и принимая въ уваженіе, что свѣдѣнія эти необходимы на мѣстѣ для опредѣленія отвѣтственности Лѣсничихъ, подрядчиковъ и лицъ занимающихъ строенія,— Правительственная Коммисія, подтверждая распоряженіе свое отъ 1 (13) Января 1850 года, за № 74,019, которымъ предписано хранить въ Лѣсномъ Управленіи протоколъ о назначеніи мѣстъ подъ предполагаемыя постройки, въ дополненіе къ оному постановляетъ: что Лѣсныя Управленія обязаны также оставлять при дѣлахъ своихъ засвидѣтельствованныя копіи съ пріемныхъ протоколовъ о постройкѣ или починкѣ строеній въ лѣсной усадьбѣ, составленныхъ за подписью Архитектора и дѣйствующихъ съ нимъ совмѣстно лицъ, и объ оставленіи при дѣлахъ копій, дѣлать на подлинныхъ протоколахъ надписи. Въ случаѣ же неисполненія сего, Губернское Правленіе распорядится о снятіи копіи и отсылкѣ оной на счетъ Лѣсничаго въ Лѣсное Управленіе для храненія при дѣлахъ. Изданіе соотвѣтственныхъ распоряженій и наблюденіе за исполненіемъ оныхъ, Правительственная Коммисія возлагаетъ на Губернское Правленіе.

Варшава, 14 (26) Февраля 1852 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Гуминскій.*

№ 8,968/3,155.

N° 147.

O protokółach odbiorczych budowl na osadach leśnych.

(d. 14 (26) Lutego 1852 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Powziąwszy wiadomość z rapportów urzędników lasy zwiedzających, że nie zawsze znajdują na gruncie potrzebne wiadomości, dotyczące wzniesionych lub naprawianych budowl na osadach służbowych, a wiadomości takowe na gruncie są koniecznie potrzebne, dla ocenienia odpowiedzialności Nadleśniczych, entreprenerów lub zamieszkujących budowle, Kommissya Rządowa, ponawiając swój reskrypt z dnia 1 (13) Stycznia 1850 roku Nr 74,019, którym nakazała zachować w Urzędzie leśnym protokół wyznaczenia miejsc pod budowle wznieść się mające, postanawia jeszcze: że Urzędy leśne obowiązane są protokóły odbiorcze wzniesienia lub naprawy budowl na osadach służbowych, przez Budowniczego i osoby współ działające podpisane, także pozostawiać w swych aktach, w kopijach wierzytelnych, i o pozostawieniu ich na oryginalnych protokółach poświadczenie zapisać; w razie niedopełnienia tego, Rząd Guberlnialny nakaże kopiję zrobić i do akt Urzędu leśnego przesłać, kosztem Nadleśniczego. Wydanie stosownych zarządzeń i dopilnowanie skutku Rządowi Gubernialnemu poleca.

w Warszawie, d. 14 (26) Lutego 1852 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 8,968/3,155.

№ 148.

О формахъ для составленія контрактовъ и объявленій на постройку лѣсныхъ строеній.

(29 Октября (10 Ноября) 1852 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Постройка и починка казенныхъ строеній въ лѣсныхъ усадьбахъ отдаваемы были прежде частнымъ подрядчикамъ съ публичныхъ торговъ, которые начинались съ смѣтной суммы. Но опытъ доказалъ, что на суммы, ежегодно назначаемыя по смѣтѣ на лѣсныя постройки, можно было, при такомъ порядкѣ производства оныхъ, возвести и починить слишкомъ мало строеній, такъ какъ частные подрядчики, ища соотвѣтственныхъ выгодъ, не охотно являлись къ торгамъ, коль скоро смѣтная сумма не обезпечивала имъ достаточныхъ барышей; вслѣдствіе чего, смѣтная сумма, часто неизрасходованная, съ исходомъ года перечислялась въ сбереженіе.

Поэтому Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства съ 1842 года разрѣшила поручать постройку и починку лѣсныхъ строеній безъ торговъ мѣстнымъ лѣснымъ чиновникамъ и служителямъ, въ томъ убѣжденіи, что съ одной стороны они, производя постройку для самихъ себя, исполнятъ оную прочнѣе и дешевле, а съ другой стороны, что такимъ образомъ можно будетъ избѣгнуть излишней траты времени на безуспѣшные торги и тѣмъ содѣйствовать къ скорѣйшему достиженію предположенной Правительствомъ цѣли.

Хотя на опытѣ мѣра эта принесла хорошіе результаты, и лѣсные служители возводили въ своихъ усадьбахъ строенія за нормальныя суммы, однако неоднократно, особенно въ болѣе отдаленныхъ губерніяхъ, значительные почтовые платежи и гербовыя пошлины, взимаемыя съ контрактовъ, при строгомъ исчисленіи нормальныхъ расходовъ на постройку, препятствовали имъ въ принятіи участія въ подрядахъ. По этой причинѣ Августовское Губернское Правленіе отъ 24 Октября (5 Ноября) прошлаго года, за № 43,621, вошло съ представленіемъ, не

N° 148.

O wzorach do kontraktów i deklaracyj na wystawianie budowl leśnych.

(d. 29 Października (10 Listopada) 1852 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Wznoszenie i naprawa budowl w osadach leśno-służbowych puszczane były przez publiczną licytacyę przedsiębiercom prywatnym, poczynając od summy anszlagowej. Doświadczenie okazało, że za summy na budowle leśne, etatem corocznie oznaczane, bardzo mało możnaby takowych wznieść i naprawić; bo przedsiębiercy prywatni szukając odpowiedniego zysku, niełatwo się zgłaszali wówczas, gdy summa anszlagowa nie przedstawiała dość korzyści; skutkiem czego i fundusz etatowy częstokroć niewyczerpnięty z końcem roku przechodził na oszczędność.

Dla tego Kommissya Skarbu od roku 1842 dozwolila wznoszenie i naprawę onych poruszać z wolnéj ręki miejscowym urzędnikom i officyalistom lesnym, raz w przekonaniu, że oni dla siebie budując, gruntowniéj i taniéj rzecz wykonają, drugi raz z uwagi, że tym sposobem uniknie się zwłoki czasu na bezskutecznych częstokroć licytacyach, a cel Rządu wcześniéj zostanie osiągnięty.

Jakkolwiek doświadczenie dobre wydało skutki i officyaliści leśni wznosili budowle na swych osadach za summy normalne, częstokroć wszakże, mianowicie w odleglejszych guberniach, znaczne koszta portoryi i stempla szacunkowego do kontraktu, obok skrupulatnie obrachowanych kosztów normalnéj budowy, tamowały im podejmowanie się entrepryz. Z tego powodu Rząd Gubernialny Augustowski, w przedstawieniu z dnia 24 Październier-

будетъ ли признано возможнымъ ввѣрять лѣснымъ служителямъ производство построекъ хозяйственнымъ образомъ, съ освобожденіемъ ихъ отъ гербовыхъ и почтовыхъ пошлинъ.

Правительственная Коммисія, раздѣляя это мнѣніе, во избѣжаніе расходовъ на гербовыя и почтовыя пошлины, распорядилась о напечатаніи у себя соотвѣтственныхъ формъ для объявленій и препровождая оныя въ Губернское Правленіе, разрѣшаетъ отдавать лѣснымъ служителямъ производство въ ихъ усадьбахъ построекъ хозяйственнымъ образомъ, съ тѣмъ: что объявленіе должно быть составляемо въ четырехъ экземплярахъ, съ приложеніемъ къ каждому изъ нихъ по одному листу гербовой бумаги въ 7 ½ копѣекъ и съ засвидѣтельствованіемъ всѣхъ экземпляровъ Лѣсничимъ и Подлѣсничимъ завѣдывающимъ стражею.

Одинъ экземпляръ объявленія долженъ быть представляемъ вмѣстѣ съ вѣдомостью о количествѣ выданнаго безплатно лѣса въ Правительственную Коммисію для храненія при дѣлахъ.

Сверхъ того, для однообразія формы контрактовъ на отдаваемыя съ публичныхъ торговъ частнымъ подрядчикамъ постройки въ случаѣ, если лѣсной служитель устранится отъ подряда, Правительственная Коммисія препровождаетъ при семъ формы, изъ коихъ по одному экземпляру Губернское Правленіе разошлетъ Лѣснымъ Управленіямъ и будетъ впредь утверждать только договоры, составленные по этой формѣ.

Варшава, 29 Октября (10 Ноября) 1852 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Гуминскій.*

№ 75,177/31,909.

nika (5 Listopada) r. z. Nr. 43,621 uczynił wniosek, aby officyalistom leśnym powierzać stawianie budowl administracyjnie, z uwolnieniem ich od kosztów stempla szacunkowego i portoryi.

Kommissya Rządowa podzielając pomieniony wniosek, dla uniknienia kosztów stempla i portoryi, kazała w biurze swém wydrukować stosowne wzory do deklaracyi, takowe przesyła Rządowi Gubernialnemu, i upoważnia go do powierzania officyalistom leśnym stawiania budowl na swych osadach administracyjnie, z zastrzeżeniem, że deklaracya taka powinna być spisaną na cztery exemplarze, każden z nich obłożony papierem stemplowym, ceny kop. 7 ½, i przez Nadleśniczego i Podleśnego strażowego poświadczony.

Jeden exemplarz z tych powinien być nadsyłany do akt Kommissyi Rządowéj wraz z wykazem bezpłatnie wydanego drzewa.

Nadto dla ujednostajnienia formy do kontraktów o budowle leśne, przez licytacye prywatnym entreprenerom wypuszczane, w razie, jeżeli officyalista entrepryzy się nie podejmie, Kommissya Rządowa przesyła Rządowi Gubernialnemu wzory, z których Rząd Gubernialny po jednym Urzędom leśnym prześle i takie tylko umowy zatwierdzać będzie.

w Warszawie, d. 29 Października (10 Listopada) 1852 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 75,177/31,909.

№ 149.

Объ уничтоженіи штанговыхъ дымовыхъ трубъ.

(27 Марта (8 Апрѣля) 1853 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Вслѣдствіе обращеннаго Его Свѣтлостью Княземъ Намѣстникомъ въ Царствѣ вниманія на пожары, происходящіе по большей части отъ худой конструкціи строеній, а преимущественно домовыхъ трубъ,— Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства отъ 17 (29) Іюля пр. г., за № 19,310/7,214, предписала Губернскому Правленію распорядиться о производствѣ Уѣздными Архитекторами строгой ревизіи казенныхъ строеній и представить свое мнѣніе о принятіи дѣятельныхъ мѣръ къ устраненію такихъ строеній, а равно впущенныхъ въ трубы балокъ и другихъ подробностей, могущихъ быть причиною пожара.

Такъ какъ штанговыя дымовыя трубы, скорѣе всего могутъ способствовать возникновенію пожара, и, сверхъ того, постройка оныхъ положительно запрещена полицейскими правилами, то Правительственная Коммисія, подтверждая вышеупомянутое распоряженіе, предлагаетъ Губернскому Правленію немедленно предписать всѣмъ Лѣсничимъ въ губерніи, чтобы они лично удостовѣрились, каждый въ своемъ лѣсничествѣ, въ какихъ лѣсныхъ строеніяхъ находятся штанговыя трубы, и представили Губернскому Правленію свое мнѣніе о перестройкѣ оныхъ въ строеніяхъ, которыя стоятъ починки, или же о совершенной отстройкѣ тѣхъ строеній, которыя, будучи снабжены штанговыми трубами, находятся въ такомъ ветхомъ состояніи, что не стоятъ уже починки.

Мнѣнія эти Губернское Правленіе представитъ въ проектѣ смѣты на лѣсныя постройки.

Варшава, 27 Марта (8 Апрѣля) 1853 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Гуминскій.*

№ 22,195/9,406.

N° 149.

O zniesieniu kominów sztangowych.

(d. 27 Marca (8 Kwietnia) 1853 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Z powodu zwróconéj uwagi J. O. Xięcia Namiestnika Królestwa, na wielką część pożarów, wynikających ze złéj konstrukcyi budowl, mianowicie kominów, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu reskryptem z dnia 17 (29) Lipca roku zeszłego za Nr. 19,310/7,214, poleciła Rządowi Gubernialnemu, ażeby, za pośrednictwem Budowniczych powiatowych, kazał dopełnić ścisłą rewizyę budowl rządowych, i przedstawił wnioski, do użycia skutecznych środków, w celu usunięcia z tychże budowl belek w kominy wchodzących, i innych szczegółów mogących spowodować pożar.

Ponieważ kominy sztangowe najprędzéj wpłynąć mogą na wzniecenie pożaru, i obok tego przepisy policyjne zakazują budowanie takich kominów, Kommissya Rządowa, ponawiając powyższe rozporządzenie, poleca Rządowi Gubernialnemu, aby natychmiast wydał zarządzenię wszystkim Nadleśniczym swéj gubernii, iżby przekonali się osobiście, każdy w swojém leśnictwie, w któréj z budowl leśnych znajdują się kominy sztangowe, i podali Rządowi Gubernialnemu wnioski do przemurowania onych w budowlach, które na reperacye zasługują, lub do zupełnego odbudowania tych budowl, które, mając kominy sztangowe, są w tak złym stanie, że reperować ich niewarto.

Wnioski te winien Rząd Gubernialny przedstawić w projekcie do etatu budowl leśnych.

w Warszawie, d. 27 Marca (8 Kwietnia) 1853 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 22,195/3,406.

№150.

О просрочкѣ вознагражденія, причитающагося отъ Страховаго Управленія.

(14 (26) Ноября 1853 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Въ уставѣ о застрахованіи недвижимостей отъ потерь, причиняемыхъ пожарами, утвержденномъ постановленіемъ Совѣта Управленія Царства, отъ 5 (17) Апрѣля 1844 года (см. Днев. Зак. томъ XXXIV), опредѣлены постоянные окончательные сроки для отстройки сгорѣвшихъ строеній и представленія Страховому Управленію документовъ, а именно: въ 93-й статьѣ назначенъ шестилѣтній срокъ со дня признанія вознагражденія за строенія, сгорѣвшія послѣ обнародованія устава; въ 104-й статьѣ назначенъ также шестилѣтній срокъ со дня обнародованія устава для отстройки всѣхъ строеній, сгорѣвшихъ съ 1817 года; въ обоихъ этихъ случаяхъ — подъ опасеніемъ лишенія права на остальное неполученное еще вознагражденіе. Однако въ 94-й статьѣ указаны случаи, въ коихъ до истеченія срока слѣдуетъ явиться въ Страховое Управленіе для полученія отсрочки.

Губернскія Правленія не всегда соблюдали вышеозначенныя правила; бывали случаи, что, вслѣдствіе замедленія въ отстройкѣ, и даже вслѣдствіе незаявленія въ Страховомъ Управленіи требованія о продолженіи срока отстройки, допускались просрочки, и тогда Страховое Управленіе, на основаніи вышеприведенной статьи устава, отказывало въ уплатѣ вознагражденія; отъ чего Казна, по винѣ присутственныхъ мѣстъ и подвѣдомственныхъ имъ управленій, вовлекаема была въ убытки.

Для охраненія Казны отъ подобныхъ убытковъ на будущее время, Правительственная Коммисія предписываетъ Губернскому Правленію извѣстить подвѣдомственныя ему управленія и чиновниковъ и наблюсти, чтобы они во всѣхъ случаяхъ, касающихся застрахованія строеній Лѣснаго вѣдомства, порядка дѣлопроизводства послѣ произшедшаго пожара, отстройки

N° 150.

W przedmiocie prekluzyi wynagrodzenia z Dyrekcyi Ubezpieczeń od ognia.

(d. 14 (26) Listopada 1853 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

W ustawie o zabezpieczeniu nieruchomości od strat z pożaru wynikających, zatwierdzonéj postanowieniem Rady Administracyjnéj z dnia 5 (17) Kwietnia 1844 r. (Dziennik Praw tom 34), oznaczone są stałe termina prekluzyjne do odbudowania pogorzeli i złożenia Dyrekcyi dowodów, a mianowicie: w art. 93-im oznaczono termin lat 6 od daty przyznania wynagrodzenia za pogorzele wynikłe po dacie ogłoszenia Ustawy, a w art. 104-m oznaczono także lat 6 od daty ogłoszenia Ustawy za wszystkie pogorzele dawniejsze od r. 1817 wynikłe, w obu razach pod utratą prawa do reszty niepodniesionego wynagrodzenia. W artykule wszakże 94-m oznaczone są przypadki, w których przed upływem terminu, zgłosić się należy do Dyrekcyi Ubezpieczeń dla przedłużenia onego.

Rządy Gubernialne nie zawsze stosowały się do powyższych przepisów; są przypadki, w których przez opóźnione odbudowanie, a nawet przez zaniedbania żądania od Dyrekcyi Ubezpieczeń przedłużenia terminu odbudowania, dopuściły prekluzyi, a w takich przypadkach Dyrekcya Ubezpieczeń, na mocy powyższego prawa, odmawia wypłaty prekludowanych należności, przez co Skarb wystawiony jest na straty z winy Władz i Urzędów podwładnych.

Z tego powodu Kommissya Rządowa, dla ochronienia Skarbu od strat podobnych na przyszłość, poleca Rządowi Gubernialnemu, aby ogłosił Władzom i urzędnikom sobie podwładnym i dopilnował, iżby ci we wszelkich wypadkach, dotyczących ubezpieczenia od ognia budowl służby leśnéj, postępowania przy wydarzonych pogorzelach, oraz odbudowania i podnoszenia przyzna-

и полученія признанныхъ вознагражденій, примѣнялись въ точности къ правиламъ устава 5 (17) Апрѣля 1844 года о застраховании недвижимостей отъ потерь, причиняемыхъ пожарами, и ко всѣмъ частнымъ распоряженіямъ Страховаго Управленія, напечатаннымъ подъ заглавіемъ: „Собраніе постановленій и свѣдѣній, относящихся къ страхованію въ Царствѣ Польскомъ.“ Если же, по поводу несоблюденія своевременно указанныхъ уставомъ формальностей, Страховымъ Управленіемъ сдѣланы будутъ какіе нибудь вычеты, или причитающееся Казнѣ вознагражденіе будетъ подведено подъ дѣйствіе просрочки, въ такомъ случаѣ Казна будетъ искать возмѣщенія убытковъ съ виновныхъ присутственныхъ мѣстъ и управленій.

Съ цѣлью наблюденія за этимъ, Губернское Правленіе прикажетъ завести у себя соотвѣтственную контрольную книгу, для однообразія которой прилагается при семъ форма.

За прошедшее время Губернское Правленіе составитъ вѣдомость сгорѣвшимъ лѣснымъ строеніямъ, относительно которыхъ, на основаніи 93 и 104 статей вышеупомянутаго устава, послѣдовала уже просрочка, съ поясненіемъ причинъ, по которымъ невозможно было произвести отстройку, и таковую вѣдомость представитъ въ Правительственную Коммисію въ теченіе двухъ мѣсяцевъ, подъ опасеніемъ дисциплинарнаго взысканія 3 руб. 75 коп.

Варшава, 14 (26) Ноября 1853 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Гуминскій.*

№ 34,161/14,601.

nych wynagrodzeń, stosowały się w zupełności do przepisów Ustawy o zabezpieczeniu nieruchomości od strat, z pożaru wynikających, z dnia 5 (17) Kwietnia 1844 r. i do szczegółowych zarządzeń Dyrekcyi Ubezpieczeń, które są drukowane pod tytułem: „Zbiór urządzeń i wiadomości tyczących się ubezpieczeń w Królestwie Polskiem"; że gdyby z powodu niedopełnienia w czasie swym przepisanych ustawą formalności, Dyrekcya Ubezpieczeń czyniła jakie strącenia, lub rozciągnęła prekluzyą na należytości Skarbowi przypadające, w takim razie Skarb poszukiwać będzie strat na winnych Władzach i Urzędach.

Dla dopilnowania tego Rząd Gubernialny nakaże w biurze swém założyć stosowną kontrollę, dla jednostajności któréj wzór załącza się.

Za przeszłość zaś Rząd Gubernialny ułoży wykaz pogorzałych budowli leśnych, względem których, z mocy artykułów 93 i 104-go wyżéj powołanéj ustawy, prekluzya już nastąpiła, z objaśnieniem powodów, dla których odbudowanie nie mogło nastąpić, i takowy wykaz złoży Kommissyi Rządowéj za dwa miesiące, pod karą porządkową rsr. 3 kop. 75.

w Warszawie, d. 14 (26) Listopada 1853 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 34,161/14,601.

Приложеніе къ № 150-му.

(*Форма*)

ВѢДОМОСТЬ

строеніямъ, истребленнымъ пожаромъ въ казенныхъ лѣсныхъ усадьбахъ.

Annex do Nr. 150-go.

(*Wzór*)

WYKAZ

budowli w osadach leśno-służbowych, wypadkowi pożaru uległych.

Номеръ по порядку	Названіе лѣсничества	Время сгорѣнія			Названіе усадьбы и должность чиновника или служителя, занимающаго эту усадьбу	Какія строенія сгорѣли	Строенія эти были застрахованы		Признано Страховымъ Управленіемъ вознагражденія	
		числа	мѣсяца	года			руб.	коп.	руб	коп.

N[redacted]r kolejny	Nazwisko leśnictwa	Data zgorzenia			Nazwisko osady i stopień urzędnika lub officyalisty one, zajmującego	Jakie budowle zgorzały	Budowle te ubezpieczone były na		Dyrekcya Ubezpieczeń przyznała bonifikacyi	
		dzień	miesiąc	rok			rsr.	kop.	rsr.	kop.

Сумма эта употреблена на отстройку						Примѣчанія и объясненія, по какой причинѣ сумма подлежитъ просрочкѣ.
въ усадьбѣ	на основаніи разрѣшенія					
	названіе присутственнаго мѣста	предписанія				
		число	мѣсяцъ	годъ	№	

Fundusz ten użyty został na wystawienie budowli						Uwagi i wyjaśnienie z jakiego powodu fundusz uległ prekluzyi
na osadzie	z mocy upoważnienia					
	wymienienie władzy	reskryptu				
		dzień	miesiąc	rok	numer	

№151.

Объясненіе правилъ объ отводѣ лѣсныхъ усадьбъ.

(14 (26) Іюня 1854 года.)

Чиновникамъ особыхъ порученій и Лѣснымъ Коммисарамъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Въ отчетѣ за 1853 годъ нѣкоторыми Лѣсными Коммисарами сдѣлано замѣчаніе, что, при колоніальномъ устройствѣ, лѣсныя усадьбы отведены большею частью въ мѣстахъ неудобныхъ и въ самой худой почвѣ, тогда какъ постановленіемъ Совѣта Управленія отъ 24 Октября (5 Ноября) 1847 года, за № 17,356, опредѣлено отводить подъ лѣсныя усадьбы по 15 морговъ земли удобной, какъ подъ огороды, такъ и подъ луга.

Съ другой же стороны, Экономическіе Коммисары пояснили, что нѣкоторыя Лѣсныя Управленія требуютъ невозможнаго, т. е. чтобы всѣ 15 морговъ состояли изъ земли удобной подъ огороды и луга, хотя бы даже таковые находились среди крестьянскихъ или фольварочныхъ полей, или же домогаются отвода нѣсколькихъ усадьбъ въ одномъ мѣстѣ, не смотря на могущія произойти отъ того неудобства въ отправленіи служебныхъ обязанностей.

Посему Правительственная Коммисія подтверждаетъ Экономическимъ Коммисарамъ: требовать предварительно отъ Лѣсничихъ объясненій, какія мѣста признаются ими самыми выгодными для лѣсныхъ усадьбъ, и если предположенія ихъ окажутся неудобоисполнимыми, то, объяснивъ тотчасъ причину того и составивъ проектъ, гдѣ именно и почему предполагается отвести лѣсную усадьбу, таковыя обоюдныя объясненія пріобщить къ дѣлу.

Чиновникамъ же, имѣющимъ надзоръ за лѣсами, Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства поручаетъ объяснить Лѣснымъ Управленіямъ, что, по смыслу вышеприведеннаго постановленія Совѣта Управленія, лѣсныя усадьбы должны быть отводимы на пространствѣ 15 морговъ не изъ самыхъ огородныхъ и сѣнокосныхъ земель, но включительно съ ними, и что при отводѣ таковыхъ слѣдуетъ обращать вни-

N°151.

Objaśnienie przepisu o wyznaczaniu osad leśnych.

(d. 14 (26) Czerwca 1854 r.)

Do Urzędników do szczególnych poruczeń i Kommissarzy leśnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

W sprawozdaniu za rok 1853, niektórzy Kommissarze leśni zamieścili spostrzeżenie, że przy urządzeniu kolonialném, osady leśne wyznaczone są po większéj części w miejscach niedogodnych, w gruncie najgorszym, przeciw decyzyi Rady Administracyjnéj z dnia 24 Października (5 Listopada) 1847 r. Nr. 17,356, którą oznaczono na osady leśne morgów 15 w gruncie na ogrody i łąki zdatnym.

Z drugiéj strony Kommissarze ekonomiczni objaśnili: iż niektóre Urzędy leśne wymagają nad możność, aby wszystkie 15 morgów gruntu były w glebie na ogrody i łąki zdatnéj, chociażby wśród pól włościańskich lub folwarcznych były położone; lub żądają wyznaczenia kilku osad razem, bez względu na niedogodność służby.

Z tego powodu Kommissya Rządowa przypomina Kommissarzom Ekonomicznym, iżby zapytywali Nadleśniczych, gdzie uważają miejsca najdogodniejsze na osady służbowe, a jeżeli wnioskom ich nie można zadość uczynić, iżby zaraz wskazali powody i projekt gdzie i dlaczego urządzający zamierza wydzielić osady leśne, i aby takie obustronne wyjaśnienie dołączali do operatu.

Urzędnikom zaś leśnym nadzorującym Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu poleca, objaśnić Urzędy leśne, że podług powołanéj decyzyi Rady Administracyjnéj, osady leśne wyznaczone być mają w obszerności morgów 15, wraz z ogrodami, łąkami, ale nie w samych ogrodach i łąkach, oraz że przy ich wy-

маніе преимущественно не на личныя выгоды, но на пользу службы, а еще болѣе на охраненіе лѣсовъ."

Сверхъ того, надзирательствующіе чиновники, на основаніи распоряженія отъ 22 Августа (4 Сентября) 1846 года, за № 85,284, обязаны при объѣздѣ лѣсничествъ удостовѣряться, произведенъ ли отводъ усадьбъ по соглашенію занимающагося ихъ устройствомъ чиновника съ мѣстнымъ Лѣснымъ Управленіемъ, а равно удовлетворяютъ ли отведенныя усадьбы потребностямъ служителей, и если найдетъ, что таковыя отведены неудобно, то о каждой изъ нихъ долженъ представить особый рапортъ, съ подробнымъ объясненіемъ неудобствъ и съ своимъ заключеніемъ, въ какомъ именно мѣстѣ слѣдуетъ непремѣнно отвести лѣсную усадьбу.

Варшава, 14 (26) Іюня 1854 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Гуминскій.*

№ 39,254/17,735.

№152.

О воспрещеніи лѣснымъ чиновникамъ пользоваться излишними въ лѣсныхъ усадьбахъ землями.

(19 (31) Августа 1854 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ, чиновникамъ особыхъ порученій и Лѣснымъ Управленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Изъ произведенныхъ о лѣсныхъ чиновникахъ и служителяхъ слѣдствій, Правительственная Коммисія усматриваетъ, что въ нѣкоторыхъ лѣсничествахъ чиновники и служители, независимо отъ земель, отведенныхъ имъ подъ усадьбы, пользуются, за уплатою въ лѣсныя кассы чинша, оказавшимися при сихъ усадьбахъ излишними земельными участками, или находящимися среди лѣса пашнями, а равно, что, устранивъ свободную конкуренцію, снимаютъ съ производящихся въ Лѣсномъ Управленіи торговъ, также въ свое пользованіе и лѣсные

znaczaniu wzgląd jest miany głównie na dobro służby, a raczéj lasów, bez względu na dogodności osobiste.

Nadto Urzędnicy nadzorujący, stosownie do urządzenia z dnia 22 Sierpnia (4 Września) 1846 r. Nr. 85,284, przy zwiedzaniu leśnictw, obowiązani są przekonywać się, czy wyznaczenie osad nastąpiło za porozumieniem się urządzającego z miejscowym Urzędem leśnym; oraz czy osady wyznaczone odpowiadają potrzebie służby, a gdyby je znalazł wcale niedogodnie wyznaczone, obowiązany jest złożyć rapport co do każdéj osady osobny, z protokólarném wyjaśnieniem szczegółów niedogodności, wraz z projektem wykazującym, gdzie koniecznie osadę leśną wyznaczyć należy.

w Warszawie, d. 14 (26) Czerwca 1854 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 39,254/17,735.

N° 152.

Wzbronienie urzędnikom leśnym użytkowania z gruntów od osad leśnych zbywających.

(d. 19 (31) Sierpnia 1854 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych, Urzędników do szczególnych poruczeń i Urzędów leśnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Z rozbioru śledztw przeciwko urzędnikom i officyalistom leśnym wyprowadzonych, Kommissya Rządowa ma wiadomość: że w niektórych leśnictwach urzędnicy i officyaliści leśni, obok gruntów na osady im przeznaczonych, użytkują także z części gruntów od osad im zbywających, lub niw wśród lasu położonych, za opłatą czynszu do Kassy leśnéj; że użytkują także z łąk leś-

сѣнокосы, и затѣмъ перепродаютъ сѣно съ большимъ барышемъ, и что, въ ущербъ лѣсному хозяйству, употребляютъ къ обработкѣ земель и къ уборкѣ сѣна крестьянъ, приглашая ихъ на работы посредствомъ стрѣлковъ, чѣмъ отвлекаютъ сихъ послѣднихъ отъ ихъ прямыхъ по присмотру за лѣсами обязанностей.

Таковыя противузаконныя дѣйствія, поставляющія лѣсныхъ служителей въ зависимость отъ окрестныхъ жителей и потому вредныя, какъ для Казны, такъ и для лѣсовъ, не могутъ быть терпимы, и виновные въ нихъ должны быть привлекаемы къ отвѣтственности.

Хотя относящіяся сюда правила опубликованы и напечатаны въ Сборникѣ лѣсныхъ постановленій, и содержаніе оныхъ изложено въ ст. 46 Лѣснаго Указателя, но чтобы никто не могъ впредь оттовариваться незнаніемъ оныхъ, Правительственная Коммисія постановила еще разъ подтвердить нижеслѣдующія распоряженія:

1) предписаніе Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства отъ 2 (14) Мая 1839 года, за № 11,115, о воспрещеніи производства промысловъ и заработковъ, соединенныхъ съ пользованіемъ лѣсами непосредственно, или же посредствомъ родственниковъ или подставныхъ лицъ;

2) предписаніе Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства отъ 24 Іюня (6 Іюля) 1841 года, за № 47,469, о томъ, что излишнія за отводомъ усадьбъ лѣсныя земли, расположенныя внѣ отводныхъ линій, должны быть запускаемы подъ лѣсную поросль;

3) предписаніе Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства отъ 19 Января (1 Февраля) 1842 г., № 19,096, о воспрещеніи употребленія стрѣлковъ въ услуженіе;

4) предписаніе Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства отъ 2 (14) Іюня 1843 года, № 18,161, о воспрещеніи требовать и принимать отъ крестьянъ безплатныя работы, дани зерномъ и подарки, или принуждать ихъ къ отправленію издѣльной повинности, но обработывать отведенныя земли собственною упряжью и работниками по найму;

5) постановленіе Совѣта Управленія отъ 24 Октября (5 Ноября) 1847 года, № 17,356, о томъ, что лѣсныя усадьбы

nych, zostając pluslicytantami, na licytacyach w Urzędzie leśnym odbytych, z ograniczeniem wolnego współubiegania, a następnie odprzedają siano z wielkim zyskiem; że wreszcie do uprawy gruntów i niw, oraz do sprzętu siana, używają pracy włościan kosztem lasu, i używają strzelców do namawiania ludzi, odrywając ich od właściwych obowiązków pilnowania lasów.

Takie postępowanie przeciwne przepisom, stawiając officyalistów leśnych w zawisłości od okolicznych mieszkańców, a tém samém dla Skarbu i lasów szkodliwe, cierpiane być nie może i pociąga za sobą kary.

Lubo przepisy w téj mierze są ogłoszone i wydrukowane w Zbiorze urządzeń leśnych, a w treści zebrane w Przewodniku leśnym w artykule 46-ym; wszelako żeby nikt nie miał powodu składania się ich niewiadomością, Kommissya Rządowa postanowiła jeszcze raz przypomnieć:

1) Reskrypt Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu z dnia 2 (14) Maja 1839 r. Nr. 11,115, wzbraniający spekulacyj i zarobkowań, mających związek z użytkowaniem leśnem tak bezpośrednio, jak i pośrednio przez krewnych lub podstawione osoby.

2) Reskrypt Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu z dnia 24 Czerwca (6 Lipca) 1841 r. Nr. 47,469, stanowiący: że grunta leśne, od osady zbywające, za liniami seperacyjnemi, na las zapuszczone być mają.

3) Reskrypt Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu z dnia 19 Stycznia (1 Lutego) 1842 roku Nr. 19,096, wzbraniający używać strzelców do posług.

4) Reskrypt Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu z dnia 2 (14) Czerwca 1843 r. Nr. 18,161, wzbraniający wymagać i przyjmować od włościan daremszczyzn, osepów, danin i robocizny, lecz nadane im grunta obrabiać własnym sprzężajem i czeladzią.

5) Decyzyę Rady Administracyjnéj z dnia 24 Października (5 Listopada) 1847 r. Nr. 17,356, nakazującą grunta służbowe

должны заключать въ себѣ не болѣе 15 польскихъ морговъ, и что никто изъ служащихъ не долженъ имѣть въ своемъ владѣніи излишнихъ противъ опредѣленнаго количества земель;

6) предписаніе Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства отъ 29 Ноября (2 Декабря) 1847 г., № 104,056, коимъ въ развитіе вышеприведеннаго постановленія, на основаніи 3-го пункта, предписано удалить изъ службы такихъ лицъ, кои по поводу обработки земель или другихъ отношеній, состоятъ въ зависимости отъ окрестныхъ жителей и потому не представляютъ ручательства въ отправленіи служебныхъ обязанностей съ пользою для Казны.

Вышеозначенныя правила Лѣсное Управленіе обязано объявить протоколярно лѣснымъ служителямъ, собравшимся для представленія рапортовъ, съ предвареніемъ, что таковыя должны быть соблюдаемы со всею строгостью, и что виновные въ нарушеніи оныхъ, подъ какимъ бы то ни было предлогомъ, будутъ подвергнуты взысканіямъ. Всѣ ревизіонные чиновники при объѣздѣ лѣсовъ, а Губернскія Правленія при ревизіи счетовъ, должны тщательно удостовѣряться, не нарушены ли въ чемъ либо настоящія правила.

Варшава, 19 (31) Августа 1854 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Гуминскій.*

№ 32,978/14,722.

№153.

О платежѣ податей съ лѣсныхъ усадьбъ.

(22 Іюня (4 Іюля) 1855 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Распоряженіемъ отъ 1 (13) Января 1846 года, за № 3,082, Правительственная Коммисія предписала уплачивать изъ казенныхъ суммъ подати съ усадьбъ лѣсной стражи, а именно: подымную, шарварковый сборъ и страховую складку, такимъ

ograniczyć dla każdego do 15-tu morgów polskich, nad którą to ilość żaden więcéj gruntu posiadać nie powinien, oraz

6) Reskrypt Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu z dnia 29 Listopada (2 Grudnia) 1847 r. Nr. 104,056, którym w rozwinięciu powyższéj decyzyi, w punkcie 3-im nakazano usunąć ze służby takich, którzy, z powodu gruntu lub innych względów, są połączeni stosunkami zawisłości od okolicznych mieszkańców i przez to nie podają rękojmi, że służbę z dobrem Skarbu pełnić będą.

Przepisy te Urząd leśny ogłosi protokólarnie zebranéj na rapportach służbie leśnéj, z zapowiedzeniem, że do nich ściśle stosować się ma, że za przekroczenie onych, pod jakimbądź pozorem, kara każdego dosięgnie. Wszyscy urzędnicy rewidujący przy zwiedzaniu lasów, a Rządy Gubernialne przy rewizyi rachunków, ściśle przekonywać się mają, czy przepisy te nie są w czém przekraczane.

w Warszawie, d. 19 (31) Sierpnia 1854 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 32,978/14,722.

N° 153.
O opłacaniu podatków z osad leśnych.

(d. 22 Czerwca (4 Lipca) 1855 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Rozporządzeniem z dnia 1 (13) Stycznia 1846 r. N. 3,082 Kommissya Rządowa postanowiła opłacać z funduszu skarbowego podatki z osad leśno-służbowych, mianowicie: podymne, szarwark i składkę ogniową, a to w ten sposób, że zajmujący osadę

порядкомъ, что лицо, занимающее усадьбу, обязано установленнымъ порядкомъ и въ положенный срокъ внести подать въ Уѣздное Казначейство и полученную въ томъ квитанцію представить въ Лѣсное Управленіе, которое возвращаетъ изъ своихъ суммъ внесенныя деньги и записываетъ этотъ расходъ по книгамъ своимъ, согласно распоряженію отъ 2 (14) Сентября 1846 года, за № 73,481 (Сборн. лѣсныхъ постановленій томъ I, стр. 384), въ счетъ назначеннаго на этотъ предметъ кредита. Съ 1847 года назначаются соотвѣтственныя суммы по смѣтамъ Лѣсныхъ Управленій, и къ суммамъ этимъ, по мѣрѣ приращенія податей, со вновь возведенныхъ строеній, дѣлаются прибавки. Не смотря однакожъ на это, Губернскія Правленія постоянно входятъ съ представленіями о назначеніи суммы на расходы по возврату податей съ лѣсныхъ усадебъ, безъ надлежащаго объясненія о оборотѣ смѣтной суммы, которая, какъ видно изъ вѣдомостей, по нѣкоторымъ лѣсничествамъ совершенно израсходована, а по нѣкоторымъ большею частью осталась въ экономіи, по нѣкоторымъ же изъ нихъ, вслѣдствіе допущеннаго накопленія податныхъ недоимокъ, представляются или счеты Уѣздныхъ Казначействъ для ассигнованія суммы на удовлетвореніе этихъ расходовъ, или же счеты съ документами, для ассигнованія по онымъ денегъ въ возвратъ внесенныхъ лѣсными чиновниками и служителями податей; но счеты эти бываютъ весьма часто неточны, а приложенные къ нимъ документы неполны и незаконны до того, что для дополненія оныхъ необходимо вести обширную переписку. Посему, для избѣжанія излишней переписки и приведенія этого предмета въ порядокъ, Правительственная Коммисія постановляетъ слѣдующее:

1) Въ смѣтахъ на 1857 годъ, причитающіяся съ лѣсныхъ усадебъ подати, а именно: подымная, шарварковый сборъ и страховая складка, должны быть безусловно показываемы подробно по каждой усадьбѣ, съ выставленіемъ съ лѣвой стороны очереднаго номера, по 4-й статьѣ, пункта инвентарной описи усадебъ.

2) Каждое лицо, занимающее усадьбу, обязано въ положенный срокъ и установленнымъ порядкомъ вносить подати, подъ опасеніемъ административныхъ экзекуціонныхъ мѣръ, и

obowiązany, porządkiem i w terminie właściwym, Kassie powiatowéj opłacić, a kwit pozyskany złożyć Urzędowi leśnemu, który z swéj kassy opłaconą kwotę powróci, i do wydatku z funduszu na ten cel oznaczonego, w zastosowaniu się do rozporządzenia z d. 2 (14) Września 1846 roku Nr. 73,481 (Zbiór urządzeń leśnych, tom I, str. 384) w rachunku swym zapisze. Od roku 1847 odpowiednie fundusze na etatach Urzędów leśnych są oznaczane, i w miarę przybycia podatków z nowo wzniesionych budowl, fundusze te są powiększane. Mimo to wszakże, Rządy Gubernialne ciągle występują z przedstawieniami o wyznaczenie funduszu na zwrot podatków z osad leśnych, bez należytego wyjaśnienia o obrocie funduszu etatowego, który według extraktów przy niektórych leśnictwach w zupełności był wydatkowany, a przy niektórych w większéj nawet części przeszedł na oszczędność, w niektórych zaś leśnictwach dopuszczono zalegania podatków i przedstawiano albo likwidacye Kass powiatowych, dla wyassygnowania funduszu na zaspokojenie, albo też likwidacye z dowodami, dla wyassygnowania na zwrot podatków przez urzędników i officyalistów leśnych opłaconych; lecz częstokroć likwidacye te tak są niedokładne i dowody niekompletne lub nielegalne, że potrzeba o ich udokładnienie prowadzić obszerną korrespondencyę. Kommissya Rządowa przeto pragnąc uniknąć téj bezpotrzebnéj korrespondencyi i uregulować ten przedmiot, stanowi co następuje:

1) W etatach na rok 1857, przynależne z osad leśnych podatki, mianowicie: podymne, szarwark i składka ogniowa, mają być bezwarunkowo zamieszczane, szczegółowo z każdéj respective osady, z domieszczeniem z lewéj strony numeru porządkowego, tytułu 4-go, pozycyi inwentarza osad.

2) Każdy zajmujący osadę, w terminie i w porządku właściwym, obowiązany jest pod exekucyą administracyjną podatek opłacić i pozyskany kwit, podług rozporządzenia z d. 2 (14) Wrze-

полученную въ томъ квитанцію, согласно распоряженію отъ 2 (14) Сетября 1846 года, за № 73,481, представить тотчасъ или по крайней мѣрѣ въ томъ же году, за который уплачена подать, въ Лѣсное Управленіе, для полученія обратно издержанныхъ денегъ, и расписаться на оборотѣ квитанціи въ принятіи оныхъ.

3) Въ случаѣ назначенія новой подати со вновь устроенной усадьбы или со вновь возведенныхъ строеній, на которыя по смѣтѣ не назначено еще суммы, Лѣсное Управленіе обязано, въ видѣ аванса, возвратить уплаченную подать, и въ концѣ года, для исходатайствованія суммы на покрытіе аванса, представить надлежащимъ порядкомъ, въ трехъ экземплярахъ, счетъ произведеннымъ авансамъ, по такой же формѣ, по какой ведется счетъ 4-й статьи расхода по главному отчету Лѣснаго Управленія, съ означеніемъ пунктовъ инвентарной описи усадебъ, лѣсной стражи и фамиліи лица, занимающаго усадьбу, и съ приложеніемъ подлинныхъ квитанцій или копій съ оныхъ, если подать вносится совокупно съ обществомъ сосѣдней деревни или колоніи (на оборотѣ которыхъ должна находиться росписка лица, получившаго деньги въ возвратъ подати, подобно тому, какъ въ пунктѣ 2-мъ), на наступающій же годъ слѣдуетъ внести вновь назначенныя подати въ проектъ смѣты.

4) Начиная съ 1857 года, не слѣдуетъ входить съ представленіями объ ассигнованіи суммы на уплату податей съ тѣхъ усадебъ, на которыя положена по смѣтѣ особая сумма; если же кто либо, уплативъ подать, не представитъ тотчасъ квитанціи Лѣсному Управленію, для полученія обратно издержанныхъ имъ денегъ, то долженъ будетъ вмѣнить самому себѣ въ вину, если подвергнется утратѣ оныхъ; равномѣрно — кто не уплатитъ податей въ срокъ, съ того онѣ будутъ взысканы экзекуціонными мѣрами.

5) Замѣтивъ, что нѣкоторыя лѣсныя усадьбы несвойственно привлекаются къ платежу добавочнаго шарварковаго сбора, установленнаго Высочайшимъ указомъ отъ 2 (14) Мая 1838 года, съ дворовъ и корчемъ, въ замѣнъ упраздненнаго дорожнаго сбора, — Правительственная Коммисія поставляетъ Губернскому Правленію въ обязанность, для устраненія на будущее время неправильнаго взиманія этого сбора съ лѣсныхъ

śnia 1846 roku Nr. 73,481 zaraz, a przynajmniéj w tym samym roku, za który podatek opłacony, złożyć Urzędowi leśnemu, dla pozyskania zwrotu wyłożonéj kwoty, pokwitowawszy na odwrotnéj stronie z odbioru téj kwoty.

3) Wrazie przybycia nowego podatku z osady nowo erygowanéj lub z budowl nowo-wystawionych, na które etat funduszu nie obejmuje, Urząd leśny w sposobie zaliczenia obowiązany zwrócić opłacony podatek, a z końcem roku, dla pozyskania funduszu na zwrot zaliczenia, przedstawi drogą właściwą likwidacyę takich zaliczeń, w rubrykach odpowiednich rubrykom tytułu 4-go rozchodu w rachunku głównym Urzędu leśnego, z dodaniem pozycyi inwentarza osad służbowych i nazwiska zajmującego osadę, w 3-ch egzemplarzach, z kwitami w oryginale lub w kopii, jeżeli dopłaca się do gromady przyległéj wsi lub kolonii (na których na odwrotnéj stronie być powinno pokwitowanie odbierającego zwrot podatku, podobnie jak *ad 2-um*), zaś na rok następny w projekcie do etatu należy pomieścić nowo przybyłe podatki.

4) Począwszy od roku 1857, nie mają być czynione przedstawienia o fundusz na zapłacenie podatków z tych osad, na które fundusz etatem szczegółowo jest oznaczony, a jeżeli kto opłaciwszy podatek nie złoży zaraz kwitu Urzędowi leśnemu, dla pozyskania zwrotu opłaconéj kwoty, to sam sobie winę przypisać będzie musiał, gdy na stratę onejże będzie narażony; również kto dopuści zalegania podatków, egzekucyą do zapłacenia zniewolony być ma.

5) Dostrzegając, że niektóre osady służbowe niewłaściwie pociągane są do opłaty szarwarku dodatkowego, Ukazem Najwyższym z dnia 2 (14) Maja 1838 roku z dymów dworskich i karczemnych, w miejsce zniesionego myta drogowego, ustanowionéj, Kommissya Rządowa wkłada obowiązek na Rząd Gubernialny, ażeby, w celu usunięcia na przyszłość téj opłaty, niezasadnie z osad leś-

усадебъ, представить въ текущемъ году соотвѣтственные счеты подлежащихъ Уѣздныхъ Казначействъ.

Въ отношеніи прежнихъ лѣтъ, Правительственная Коммисія предписываетъ:

6) гдѣ встрѣчается надобность въ отпускѣ суммы на уплату податей, или въ возвратъ оныхъ, составлять счеты такимъ образомъ, чтобы замѣтно было, какія подати, за какой годъ, съ какихъ усадебъ, по какимъ пунктамъ инвентарной описи, и подъ квитанціи какого Казначейства, съ означеніемъ чиселъ и номеровъ оныхъ, уплачены изъ назначенной по смѣтѣ суммы, и по какимъ податямъ и кому должны быть произведены возвратные платежи, съ объясненіемъ, израсходована ли вполнѣ положенная по смѣтѣ сумма, или же въ какомъ количествѣ и почему обращена въ подлежащемъ году въ экономію;

7) счеты эти, въ 3-хъ экземплярахъ, съ полными и законными документами, представить непремѣнно въ теченіе текущаго и будущаго года, такъ какъ, по истеченіи 1856 года, Правительственная Коммисія откажетъ въ ассигнованіи суммы въ возвратъ уплаченныхъ податей.

Варшава, 22 Іюня (4 Іюля) 1855 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Гуминскій.*

№ 2,208/700.

№154.

О томъ, что казенныя зданія, а тѣмъ самимъ и занимаемые лѣсною стражею дома свободны отъ платежа подымной подати и шарварковаго сбора.

(8 (20) Мая 1859 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Губернскимъ Правленіямъ извѣстно, что, въ силу ст. 2-ой Высочайше утвержденнаго 3 (15) Іюня 1858 года, Положенія о взиманіи подымной подати и шарварковаго сбора, разослан-

nych wymaganéj, stosowne likwidacye właściwych Kass powiatowych w ciągu roku bieżącego przedstawił.

Co do przeszłości zaś Kommissya Rządowa poleca:

6) Aby, gdzie zachodzi potrzeba funduszu na zaspokojenie lub zwrot podatków, likwidacye ułożone były w sposób taki, iżby widoczném było: jakie podatki, z którego roku, z jakich osad, pod którą pozycyą inwentarza, za kwitami z daty i numeru, oraz jakiéj kassy, opłacone były z funduszu etatem oznaczonego, a jakie do zwrotu i komu przypadają; z objaśnieniem, czy fundusz etatowy w zupełności był wyczerpany, lub też w jakiéj ilości i dla czego w każdym respective roku przeszedł na oszczędność.

7) Aby likwidacye takie w 3-ch egzemplarzach z kompletnemi i legalnemi dowodami, w ciągu roku bieżącego i przyszłego, niezawodnie przedstawione były, gdyż po upływie roku 1856 Kommissya Rządowa oznaczenia funduszu na zwrot podatków odmówi.

w Warszawie, d. 22 Czerwca (4 Lipca) 1855 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 2,208/700.

N° 154.

Domy rządowe, a temsamém i służby leśnéj wolne są od opłaty podymnego i szarwarkowego.

(d. 8 (20) Maja 1859 r.)

Do Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Wiadomo Rządom Gubernialnym, że według art. 2-go Ustawy o poborze podatków, podymnem zwanego, i opłaty szarwarkowéj, d. 3 (15) Czerwca r. z. NAJWYŻEJ zatwierdzonéj, a przy rozpo-

наго при предписаніи Правительственной Коммисіи отъ 26 Іюля (7 Августа) того же 1858 года, за № 39,316, для введенія въ дѣйствіе съ 20 Декабря (1 Января) 1858/9 года, казенныя зданія, назначенныя на надобности Государственной службы, включительно съ помѣщеніями, занимаемыми въ оныхъ чиновниками и низшими служителями, равно отдаваемыми кому либо въ наемъ, отъ платежа означенныхъ податей и сбора освобождаются. На семъ основаніи, сумма ежегодно назначаемая по смѣтамъ Лѣсныхъ Управленій на уплату съ лѣсныхъ усадебъ подымной подати и шарварковаго сбора, изъ штата 1859 года исключена, а между тѣмъ взиманіе этихъ повинностей съ нѣкоторыхъ усадебъ, вслѣдствіе ошибочнаго включенія оныхъ въ окладные реестры, донынѣ продолжается. И потому, для прекращенія на будущее время неправильныхъ взысканій, производимыхъ съ чиновъ Лѣснаго вѣдомства, Правительственная Коммисія поручаетъ Губернскимъ Правленіямъ предписать къ руководству:

1) Лѣснымъ Управленіямъ, что, въ случаѣ требованія уплаты подымной подати и шарварковаго сбора съ усадебъ лѣсныхъ чиновъ, они должны относиться къ подлежащимъ Уѣзднымъ Начальникамъ съ требованіемъ отмѣны этого распоряженія;

2) Уѣзднымъ Начальникамъ, что, въ случаѣ замѣченнаго ими включенія по окладнымъ реестрамъ казенныхъ лѣсныхъ усадебъ, или полученія отъ Лѣснаго Управленія увѣдомленія о требованіи уплаты вышеозначенныхъ повинностей съ какихъ либо лѣсныхъ усадебъ, они обязаны тотчасъ отмѣнить сдѣланное о взысканіи оныхъ распоряженіе и установленнымъ порядкомъ представить этимъ деньгамъ кассовый счетъ для надлежащаго сложенія ихъ со счетовъ.

Варшава, 8 (20) Мая 1859 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Гуминскій.*

№ 19,055/8,910.

---

rządzeniu Kommissyi Rządowéj z dnia 26 Lipca (7 Sierpnia) r. z. Nr. 39,316 do wprowadzenia w wykonanie z dniem 20 Grudnia (1 Stycznia) 1858/9 r. zakommunikowanéj, wyłączone są od ponoszenia powyższych opłat: „domy rządowe przeznaczone na użytek służby rządowéj, licząc w to mieszkania urzędnikom i niższéj służbie w nich nadane, albo komuśkolwiek wynajmowone", i na téj zasadzie fundusz na opłacenie podymnego i szarwarku z osad leśno-służbowych na etatach Urzędów leśnych corocznie oznaczany, z tychże etatów na r. 1859 wypuszczony został; tymczasem z niektórych osad, skutkiem pomieszczenia przez pomyłkę w regestrach biorczych, podatek podymnego i szarwarku jest wymagany, dla tego Kommissya Rządowa zapobiegając, iżby służba leśna niewłaściwie egzekwowaną nie była, poleca Rządom Gubernialnym poinformować:

1) Urzędy leśne, że w razie wymagania opłaty podymnego i szarwarku z osady służbowéj, winni odnosić się do właściwego Naczelnika Powiatu, celem cofnięcia tego wymagania;

2) Naczelników Powiatowych, że w razie dostrzeżenia w regestrze biorczym zamieszczonéj osady służbowéj leśnéj lub otrzymania od Urzędu leśnego wiadomości o wymaganiu z jakiéj osady leśnéj opłaty powyższéj, obowiązany jest natychmiast cofnąć zarządzenie poboru opłaty, i w porządku właściwem przedstawiać likwidacyę kassową dla zarządzenia odpisania do ubytku.

w Warszawie, d. 8 (20) Maja 1859 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 19,055/8,910.

№155.

Вознагражденія за убытки, причиненные пожаромъ, не превышающіе 100 рублей, могутъ быть уплачиваемы сполна въ одинъ разъ.

(18 (30) Января 1860 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Постановленіемъ Совѣта Управленія Царства Польскаго отъ 2 (14) Августа 1857 года, разрѣшено признаваемыя Страховымъ Управленіемъ вознагражденія за убытки, причиненные въ сельскихъ строеніяхъ, однимъ и тѣмъ же пожаромъ на сумму не свыше 100 рублей, уплачивать сполна въ одинъ разъ.

Хотя постановленіе это внесено въ Дневникъ Законовъ (томъ L, стр. 449) и Губернское Правленіе обязано руководствоваться онымъ, однако, для непремѣннаго приведенія онаго въ исполненіе, Правительственная Коммисія предписываетъ Губернскому Правленію удостовѣриться, по содержащимся въ немъ контрольнымъ книгамъ, о пожарахъ въ казенныхъ и находящихся въ управленіи Казны имѣніяхъ и въ усадьбахъ лѣсной стражи, какія именно вознагражденія, за убытки причиненные пожаромъ, подлежатъ, согласно вышеозначенному постановленію Совѣта Управленія, выдачѣ изъ Страховаго Управленія, и затѣмъ, взыскавъ таковыя немедленно, изъ нихъ деньги, слѣдуемыя за сгорѣвшія сельскія недвижимости, отправить для записки на приходъ въ подвѣдомственное ему Губернское Казначейство, а за недвижимости лѣсныя внести въ депозитъ подлежащей лѣсной кассы, и вмѣстѣ съ тѣмъ представить свои соображенія относительно употребленія взысканныхъ суммъ на отстройку истребленныхъ пожаромъ строеній. На будущее же время Губернское Правленіе обязано, каждый разъ послѣ пожара, распоряжаться о немедленномъ взысканіи помянутыхъ вознагражденій и объ отправкѣ оныхъ по принадлежности указаннымъ выше порядкомъ.

Сверхъ того, какъ въ ст. 2-ой постановленія Совѣта Управленія сказано, что поселяне, кои, будучи владѣльцами строеній,

N° 155.

Wynagrodzenia za pogorzel, nie przenoszące rsr. 100, mogą być od razu podnoszone.

(d. 18 (30) Stycznia 1860 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Rada Administracyjna Królestwa decyzyą z d. 2 (14) Sierpnia 1857 roku zezwoliła, aby takie wynagrodzenia przez Dyrekcyę Ubezpieczeń przyznawane, które za jedną i tę samą pogorzel w budowlach wiejskich nie przenoszą rsr. 100, wypłacane były w całości od razu. Jakkolwiek przepis ten mieści się w Dzienniku praw (tom 50, str. 449), i do niego Rząd Gubernialny stosować się powinien, jednakże dla tem pewniejszego wprowadzenia go w wykonanie Kommissya Rządowa poleca Rządowi Gubernialnemu, aby rozkazał z utrzymywanych u siebie kontroll pożarów tak wiejskich w dobrach rządowych i pod zarządem Skarbu zostających, jakoteż na osadach służbowo-leśnych wydarzonych, przekonać się jakie wynagrodzenia za pogorzele podobne z Dyrekcyi Ubezpieczeń, podług powyżéj wyrażonego postanowienia Rady Administracyjnéj odebrać się mogące, do odzyskania przypadają i takowe bezwłocznie z tejże Dyrekcyi ściągnął, i te z nich, które należą za pogorzele nieruchomości wiejskich zaperceptować rozkazał w Kassie swéj Gubernialnéj, za nieruchomości zaś leśne wnieść do depozytu właściwéj kassy leśnéj, i jednocześnie przedstawił wnioski względem użycia pozyskanego funduszu na wzniesienie nowych budowl w miejsce zgorzałych. Na przyszłość zaś na każdy raz obowiązany jest Rząd Gubernialny, zaraz po nastąpionéj pogorzeli, zająć się odzyskaniem bonifikacyj podobnych i w powyższy sposób z takowemi postępować.

Nadto co do budowl włościańskich, ponieważ w art. 2-im postanowienia Rady Administracyjnéj powiedziano: „że włościanie,

вносятъ съ нихъ страховую отъ огня складку, могутъ получать означенное вознагражденіе не иначе, какъ съ дозволенія своего помѣщика и за поручительствомъ, въ исправной отстройкѣ сгорѣвшаго строенія, двухъ осѣдлыхъ въ томъ имѣніи хозяевъ, то Губернское Правленіе обязано предписать кому слѣдуетъ, чтобы для поселянъ, потерпѣвшихъ отъ пожара, исполняемы были безъ малѣйшаго замедленія всѣ предшествующія полученію сего вознагражденія формальности, съ предвареніемъ, что виновные въ допущеніи медленности и посему бывшіе причиною пропуска погорѣльцемъ срока для полученія вознагражденія, обязаны будутъ возвратить ему всѣ могущіе отъ того произойти убытки.

Варшава, 18 (30) Января 1860 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Гуминскій.*

№ 6,360/2,701.

N°156.

О порядкѣ представленія объ ассигновкѣ суммы на наемъ помѣщенія для лѣсныхъ чиновъ.

(13 (25) Октября 1861 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Плоцкое Губернское Правленіе отъ 29 Августа (10 Сентября) сего года, за № 36,707/17,084, вошло съ представленіемъ объ ассигнованіи суммы на наемъ помѣщенія для лѣснаго стражника и стрѣлка въ участкѣ Пржисѣки, лѣсничества Прасньшъ, не объяснивъ подробно причинъ, указывающихъ на необходимость назначенія этого пособія.

И потому, во избѣжаніе необходимости возврата подобныхъ представленій, для ближайшихъ объясненій (какъ это весьма часто случалось до сихъ поръ) и въ отвращеніе траты времени на безполезную переписку, производимую съ нарушеніемъ кассоваго порядка, Правительственная Коммисія пред-

którzy są właścicielami budowli i z nich opłacają składkę ogniową, nie mogą takiéj bonifikacyi podnosić inaczéj jak za zezwoleniem dominium, z poręczeniem za odbudowę dwóch osiadłych w tych samych dobrach gospodarzy."

Rząd Gubernialny więc wyda komu należy rozporządzenie, ażeby włościanom pogorzelą dotkniętym ułatwiano z wszelkim pospiechem formalności, podniesienie bonifikacyi poprzedzać mające, z zastrzeżeniem, że winni dopuszczenia zwłoki, a ztąd narażenia pogorzelca na skutki prekluzyi, pociągnięci zostaną do wynagrodzenia poszkodowanemu strat, z tego powodu nastąpić mogących.

w Warszawie, d. 18 (30) Stycznia 1860 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 6,360/2,701.

N° 156.

O formalnościach przedstawień czynionych o assygnowanie funduszu na pomieszkania dla służby leśnéj.

(d. 13 (25) Października 1861 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

W rapporcie z d. 29 Sierpnia (10 Września) roku bieżącego Nr. 36,707/17,084, Rząd Gubernialny Płocki przedstawił wnioski o wyassygnowanie funduszu na pomieszkanie dla strażnika i strzelca obrębu Przysieki w leśnictwie Prasnysz, bez szczegółowego objaśnienia powodów, za przyznaniem tego wynagrodzenia przemawiających.

Aby więc, jak to dotąd zbyt często ma miejsce, podobne przedstawienia dla bliższych objaśnień nie były zwracane, a przez upływ czasu na bezpotrzebnych korrespondencyach, porządek kassowy nie cierpiał, Kommissya Rządowa poleca Rządom Guber-

писываетъ Губернскимъ Правленіямъ, впредь одновременно съ разсчетомъ представлять каждый разъ составленный мѣстнымъ Лѣсничимъ протоколъ, съ объясненіемъ:

1) пользуется ли чиновникъ или служитель, коему предполагается назначить пособіе, приведенною въ постоянное устройство казенною усадьбою;

2) въ какой мѣстности находится усадьба, на чистой ли, или заросшей лѣсомъ землѣ;

3) существуютъ ли въ ней какія либо возведенныя на счетъ Казны строенія, или занятыя оною по причинѣ постройки ихъ безъ разрѣшенія начальства;

4) если нѣтъ строеній, то ассигнована ли на оныя сумма, и почему въ такомъ случаѣ не произведена постройка оныхъ;

5) не возведены ли должностнымъ лицомъ какія либо строенія на собственный счетъ;

6) гдѣ нанимаетъ помѣщеніе и сколько платитъ за оное;

7) въ случаѣ представленія объ отпускѣ пособія за прежнее время, слѣдуетъ объяснить, почему представленіе о семъ не было сдѣлано въ свое время.

Таковой протоколъ, для сбереженія Казнѣ излишнихъ расходовъ на наемъ помѣщенія, долженъ быть немедленно разсмотрѣнъ и представленъ Губернскимъ Правленіемъ, вмѣстѣ съ соображеніями о мѣрахъ къ ускоренію постройки усадьбы.

При чемъ Правительственная Коммисія предваряетъ Губернское Правленіе, что отнынѣ такимъ только порядкомъ составленныя и дополненныя представленія будутъ подлежать ея разсмотрѣнію.

(Плоцкому Губернскому Правленію прибавить) и указанныхъ объясненій Правительственная Коммисія ожидать будетъ отъ Губернскаго Правленія предварительно ассигнованія требуемой въ вышепояснённомъ представленіи суммы.

Приложенія при семъ возвращаются.

Варшава, 13 (25) Октября) 1861 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Гуминскій.*

№ 47,068/21,163.

---

nialnym, aby wraz z likwidacyą przedstawiał protokół objaśniający, przez miejscowego Nadleśniczego sporządzony, wykazujący:

1) czy urzędnik lub officyalista, któremu assygnować się ma fundusz, ma osadę służbową, stale urządzoną;

2) czy w gruncie czystym, czy zarosłym;

3) czy na takowéj stoją jakie budowle kosztem Skarbu wystawione, lub, z powodu wzniesienia bez upoważnienia Władzy, na Skarb zajęte;

4) jeżeli nie ma budowl, czy na takowe fundusz wyznaczono, a w takim razie, dla czego budowle nie stawiają się;

5) czy ma budowle swoje prywatne, czy nie;

6) gdzie wynajmuje pomieszkanie i ile za nie płaci;

7) w wypadkach gdzie będzie wniosek o wyassygnowanie za odleglejszą przeszłość, wyjaśnić należy, dla czego w właściwym czasie wnioski nie były przedstawione

Taki protokół winien Rząd Gubernialny zaopiniować i domieścić zaraz wnioski o przyspieszenie zabudowania osady, aby Skarbowi oszczędzić niepotrzebnego wydatku na najem pomieszkania.

Uprzedza Kommissya Rządowa Rząd Gubernialny, że odtąd tylko tak ukompletowane przedstawienia rozpoznawać będzie.

(Dodać do Rządu Gubernialnego Płockiego) i tych wyjaśnień od Rządu Gubernialnego, przed wyassygnowaniem wymienionym na wstępie rapportem żądanego funduszu, oczekiwać będzie. Annexa zwraca.

w Warszawie, d. 13 (25) Października 1861 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 47,068/21,163.

№157.

О томъ, что оказавшіяся ненужными поврежденныя отъ дѣйствія времени строенія не могутъ быть иначе продаваемы, какъ по посвидѣтельствованіи состоянія оныхъ Лѣснымъ Ревизоромъ.

(1 (13) Декабря 1861 года.)

N Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Въ представленіяхъ Губернскихъ Правленій о продажѣ обветшавшихъ или оказавшихся лишними строеній въ усадьбахъ, отведенныхъ чинамъ Лѣснаго вѣдомства, Правительственная Коммисія часто не находитъ достаточныхъ свѣдѣній, для того, чтобы убѣдиться въ дѣйствительной необходимости продать тѣ постройки. Посему Коммисія возлагаетъ на обязанность Губернскаго Правленія предписать Лѣснымъ Управленіямъ, чтобы они входили съ подобными представленіями не иначе, какъ послѣ личнаго осмотра строеній Лѣснымъ Ревизоромъ и выдачи имъ посвидѣтельствованія, что предполагаемое къ продажѣ строеніе негодно ни для жилаго дома, ни на другія хозяйственныя надобности, и что матеріалъ отъ онаго не можетъ быть употребленъ на другія постройки.

Варшава, 1 (13) Декабря 1861 года.

№ 56,099/25,232.

№158.

О замѣнѣ прежнихъ нормальныхъ лѣсныхъ строеній болѣе обширными.

(8 (20) Августа 1863 года.)

N Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Существующія нынѣ нормальныя лѣсныя постройки ока-

N° 157.

Przepis, że budowle leśne, przez czas zniszczone lub od potrzeb zbywające, mają być spieniężone nie inaczéj, jak po poświadczeniu stanu ich, przez urzędnika nadzorującego.

(d. 1 (13) Grudnia 1861 r.)

Do Rządu Gubernialnego N.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Z przedstawień przez Rządy Gubernialne czynionych o sprzedaż budowl w osadach leśno-służbowych, przez starość zniszczonych, lub od potrzeby służby zbywających, Kommissya Rządowa częstokroć nie może powziąść przekonania, czy rzeczywista zachodzi potrzeba spieniężenia onych, poleca przeto Rządowi Gubernialnemu wydać zarządzenie do Urzędów leśnych, aby podobne przedstawienia nie inaczéj czynione były, jak w skutek naocznéj rewizyi urzędnika nadzorującego i za jego poświadczeniem, że projektowana na sprzedaż budowla, ani do mieszkania ani do żadnego użytku gospodarczego służyć nie może, a drzewo z niéj do użycia na postawienie innego budynku nie przydatne.

w Warszawie, d. 1 (13) Grudnia 1861 r.

Nr. 56,099/25,232.

N° 158.

Zmiana dawniejszych budowli normalnych leśnych na obszerniéjsze.

(d. 8 (20) Sierpnia 1863 r.)

Do Rządu Gubernialnego N.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Dotychczasowe budowle normalne leśne, okazały się w nie-

зались, въ нѣкоторыхъ отношеніяхъ, не соотвѣтствующими своему назначенію. Посему Правительственная Коммисія утвердила новые чертежи жилыхъ домовъ, представляющіе болѣе простора и лучшее внутреннее распредѣленіе; при чемъ хозяйственныя постройки раздѣляются: на скотный дворъ съ конюшнею, сараемъ и небольшимъ хлѣвомъ, подъ одною крышею, и на отдѣльную житницу. Нормальную цѣну на возведеніе таковыхъ строеній Правительственная Коммисія установила въ слѣдующемъ размѣрѣ:

	Лѣсничаго	Подлѣсничаго	Стражника, стрѣлка и сажника
a) на жилой домъ	1,050	758	202
b) на скотный дворъ вмѣстѣ съ конюшнею, сараемъ и хлѣвомъ	235	224	108
c) на житницу	193	193	90
итого . . .	1,478	1,175	400

съ безплатнымъ отпускомъ лѣса.

Возведеніе строеній на лѣсныхъ усадьбахъ должно, на будущее время, производиться съ торговъ, тѣми подрядчиками, которые наиболѣе сбавятъ съ нормальной цѣны, по контрактамъ, согласно установленной формѣ, съ особаго каждый разъ разрѣшенія построекъ Правительственною Коммисіею, по утвержденіи ею чертежей, смѣтъ и формы контрактовъ. Въ видахъ прочности возводимыхъ строеній и исправнаго ихъ содержанія, Правительственная Коммисія вмѣняетъ Лѣсничимъ въ обязанность наблюдать, при производствѣ работъ, согласно предписанію отъ 14 (26) Ноября 1844 года, за № 92,531, чтобы постройки производились изъ прочныхъ матеріаловъ и съ надлежащею точностью; при пріемѣ же строеній, подписывать сдаточный протоколъ, а потомъ имѣть надзоръ за содержаніемъ таковыхъ строеній въ должномъ порядкѣ.

Окружнымъ Лѣснымъ Коммисарамъ вмѣняется, подъ лич-

których szczegółach nieodpowiednie celowi, Kommissya Rządowa więc przyjęła inne rysunki na domy mieszkalne powiększone i ulepszone w rozkładzie wewnętrznym, oraz podwójne budowlę gospodarczę, to jest oborę ze stajnią, wozownią i chlewikiem pod jednym dachem, a oddzielnie stodołę. Cenę normalną na wystawienie takich budowli Kommissya Rządowa przepisała w następującym stosunku:

	Nadleśniczego	Podleśnego	Strażnika, strzelca, sążniarza.
a) na dom mieszkalny . . .	1,050	758	202
b) na oborę ze stajnią, wozownią i chlewem	235	224	108
c) na stodołę	193	193	90
razem . . .	1,478	1,175	400

i bezpłatne drzewo.

Wznoszenie budowl na osadach leśnych uskuteczniać się ma odtąd przez ogłoszenie licytacyi, i z tymi, którzy najwięcéj odstąpią z oznaczonéj ceny normalnéj, mają być kontrakty podług wydanego wzoru spisane, a przy każdém szczegółowém przyzwoleniu na stawianie budowli, Kommissya Rządowa rysunki, anszlagi, szemata do kontraktu załączać będzie. Żeby zaś budowle leśne wystawiane były trwale i dobrze utrzymywane, Kommissya Rządowa zobowiązuje Nadleśnych, aby stosownie do rozporządzenia z dnia 14 (26) Listopada 1844 r., Nr. 92,531, wglądali przy dopełnianiu robót, aby takowe z dobrych materyałów i dokładnie wykonywane były, i przy odbiorze budowl protokół odbiorczy podpisywali, a następnie wglądali w porządne onych utrzymywanie przez zajmujących budowle.

Kommissarzy leśnych okręgowych obowiązuje, aby przy

ною ихъ отвѣтственностію, въ обязанность дѣлать, при періодическихъ объѣздахъ лѣсничествъ, на основаніи инструкціи Лѣснымъ Инспекторамъ 2 (14) Мая 1849 г., № 42,938, подробную ревизію всѣмъ строеніямъ, и показывать, всѣ ли они значатся по инвентарной описи усадьбамъ, застрахованы ли на случай пожара, и производятъ ли проживающіе въ оныхъ, на свой счетъ, мелкія починки. Протоколы по такимъ ревизіямъ должны быть представляемы въ Правительственную Коммисію, при особыхъ рапортахъ, съ изложеніемъ сдѣланныхъ замѣчаній, а не въ общихъ отчетахъ по означеннымъ ревизіямъ, какъ дѣлалось до сего времени.

Варшава, 8 (20) Августа 1863 года.

№ 11,353/13,392.

№ 159.

О продажѣ матеріаловъ отъ разрушившихся или оказавшихся ненужными казенныхъ строеній въ лѣсныхъ усадьбахъ.

(6 (18) Мая 1865 года.)

N Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Правительственная Коммисія, предписаніями отъ 31 Января (11 Февраля) 1849 года, за № 96,338, отъ 9 (21) Декабря 1852 года, за № 264, и отъ 14 (26) Октября 1855 года, за № 5,742, разрѣшила Губернскому Правленію утверждать продажу разрушившихся казенныхъ экономическихъ строеній, съ тѣмъ, чтобы, по разсортировкѣ, годный къ употребленію матеріалъ отдавался арендаторамъ въ тѣхъ имѣніяхъ, гдѣ постройки должны производиться на счетъ сихъ послѣднихъ, а въ продажу поступалъ матеріалъ негодный или гнилой, по оцѣнкѣ, составленной Уѣзднымъ Архитекторомъ совмѣстно съ Экономическимъ Ассесоромъ. Губернскому Правленію поставлено въ обязанность, при сломкѣ и уничтоженіи строеній, наблюдать пользы Казны.

każdym peryodycznym objeździe leśnictwa, stosownie do instrukcyi dla Inspektorów leśnych z dnia 2 (14) Maja 1849 roku Nr 42,938, pod odpowiedzialnością szczegółowo rewidowali istniejące budowle i wykazywali, czy wszystkie budowle mieszczą się w inwentarzu osad, czy wartość wszystkich jest ubezpieczona na wypadek pożaru, czy zamieszkujący one dopełniają swym kosztem drobne reperacye, i żeby protokóła spostrzeżeń w tym przedmiocie, przy oddzielnym rapporcie, a nie jak dotąd przy całym operacie objazdu, Kommissyi Rządowéj przedstawiali.

w Warszawie, d. 8 (20) Sierpnia 1863 r.

Nr. 11,353/13,392.

N° 159.

W przedmiocie sprzedaży materyałów z upadłych lub zbywających od potrzeb budowli skarbowych leśnych.

(d. 6 (18) Maja 1865 r.)

Do Rządu Gubernialnego N.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Rozporządzeniami z dnia 31 Stycznia (11 Lutego) 1849 r. Nr. 96,338, z d. 9 (21) Grudnia 1852 roku Nr. 264, i z dnia 14 (26) Października 1855 r. Nr. 5,742, Kommissya Rządowa upoważniła Rząd Gubernialny do zarządzenia, bez odnoszenia się do niéj, sprzedaży materyałów z upadłych budowl ekonomicznych skarbowych, zastrzegłszy tylko, ażeby materyał ten rozdzielić, a zdrowy i użyteczny oddać dzierżawcy, tam gdzie ma obowiązek budowle stawiać, zaś spruchniały lub na ten cel nieużyteczny sprzedać, z warunkiem jednak, że taxę onego powinien sporządzić Budowniczy powiatu, wspólnie z Assessorem Ekonomicznym, a Rząd Gubernialny przy zarządzeniu rozebrania i znoszenia budowl, powinien postępować z oględnością na dobro Skarbu.

Такой же порядокъ долженъ быть введенъ и относительно строеній на служебныхъ лѣсныхъ усадьбахъ:

1) тамъ, гдѣ строенія, по случаю перемѣны усадьбы, окажутся ненужными для чиновъ Лѣснаго вѣдомства;

2) или гдѣ строенія клонятся къ разрушенію, или уже разрушились и негодны къ дальнѣйшему употребленію, съ тѣмъ однако различіемъ, что таковымъ строеніямъ должна производиться оцѣнка Уѣзднымъ Архитекторомъ, совмѣстно съ Лѣсничимъ. При семъ они должны преимущественно обращать вниманіе: не могутъ ли строенія первой категоріи быть перенесены на новую лѣсную усадьбу; не выгоднѣе ли было бы, въ случаѣ отдачи прежней усадьбы на экономическое употребленіе, продать такія строенія новому владѣльцу этой усадьбы, съ обращеніемъ вырученной отъ продажи суммы въ подлежащую лѣсную кассу, подъ статьею: „случайные доходы.“

Губернскому Правленію вмѣняется въ обязанность доносить Правительственной Коммисіи о каждой послѣдовавшей продажѣ, для исключенія убывшихъ строеній изъ инвентарной описи.

Варшава, 6 (18) Мая 1865 года.

№ 23,777/7,206.

Podobny system postępowania ma być zaprowadzony i co do budowl z osad leśno-służbowych:

1) gdzie budowle, z powodu zmiany osady, staną się na dawnéj osadzie dla służby leśnéj niepotrzebne;

2) albo gdzie są w stanie upadającym lub upadłe i do dalszego użytku nie przydatne, z tą jednakże różnicą, że takie budowle Budowniczy powiatu oceniać będzie, współdziałając z miejscowym Nadleśniczym, przytem winni zwrócić uwagę przedewszystkiem, czy budowle z pierwszéj kategoryi nie dadzą się przenieść na nową osadę leśną, albo w razie oddania dawnéj osady na użytek ekonomiczny, czy nie będzie korzystniéj sprzedawać także budowle nowemu posiadaczowi téj osady, oraz aby kwota otrzymana za sprzedane budowle, wnoszoną była do właściwéj kassy leśnéj pod tytułem: „Dochody przypadkowe.“

O każdéj nastąpionéj sprzedaży winien Rząd Gubernialny donosić Kommissyi Rządowéj, dla wykreślenia ubytych budowl z inwentarza.

W Warszawie, dnia 6 (18) Maja 1865 r.

Nr. 23,777/7,206.

ГЛАВА V.

ОБЪ ИЗВЛЕЧЕНІИ ДОХОДА ИЗЪ ЛѢСОВЪ.

№ 160.

О томъ, что отдача въ арендное содержаніе права малой охоты можетъ быть допускаема лишь на поляхъ, отдаленныхъ отъ казенныхъ лѣсовъ.

(28 Іюля (9 Августа) 1816 года.)

Главнымъ Лѣсничимъ.

Главная Дирекція Имуществъ и Лѣсовъ.

Такъ какъ, по причинѣ отдачи въ арендное содержаніе права малой охоты на поляхъ, находящихся вблизи лѣсовъ, или сплошно соединенныхъ съ лѣсами, часто случаются со стороны арендаторовъ злоупотребленія вслѣдствіе перехода собакъ въ предѣлы лѣсовъ, отъ чего причиняется Казнѣ ущербъ въ крупной дичи, то Главная Дирекція опредѣлила: допускать аренду охоты лишь на тѣхъ поляхъ, которыя вовсе не соединяются съ лѣсами и даже находятся въ значительномъ отъ нихъ разстояніи. Вслѣдствіе сего предписывается Главному Лѣсничему — настоящее постановленіе Главной Дирекціи сообщить подвѣдомственнымъ ему Лѣснымъ Управленіямъ и предписать объ исполненіи онаго, подъ строжайшею отвѣтственностью. При отдачѣ же въ аренду охоты на признанныхъ удобными для сего поляхъ приказать помѣщать въ контрактѣ условіе, что, въ случаѣ нарушенія предѣловъ охоты, арендаторъ лишается собакъ и оружія, и за точнымъ исполненіемъ этого имѣть самому строжайшее наблюденіе.

Варшава, 28 Іюля (9 Августа) 1816 года.

Статсъ-Совѣтникъ (подписано) *Пляmеръ.*

№ 396.

TYTUŁ V.

O PRZEDMIOTACH UŻYTKOWANIA Z LASÓW.

N° 160.

Wydzierżawienie małego polowania może tylko mieć miejsce na polach odległych od lasów rządowych.

(d. 28 Lipca (9 Sierpnia) 1816 r.)

Do Nadleśnych Jeneralnych Narodowych.

DYREKCYA JENERALNA DÓBR I LASÓW.

Gdy z powodu wydzierżawiania użytku małego polowania na tych polach, które bliskie mają położenie, lub wcale łączą się z borami, często wydarzają się z strony kontrahentów nadużycia, przez wpadanie psów i w obręby lasów, przez co w grubéj zwierzynie Skarb na uszczerbek bywa wystawionym, przeto Dyrekcya Jeneralna postanowiła na tych tylko polach takowéj dozwolić dzierżawy, które z borami bynajmniej się nie łączą, owszem w znacznéj odległości od tychże są położone. Poleca się przeto W-mu Nadleśnemu Jeneralnemu, iżby takowe Dyrekcyi Jeneralnéj postanowienie Urzędom leśnym pod jego zwierzchnictwem będącym obwieścił, i dopełnienia onego pod najsurowszą odpowiedzialnością nakazał. Przy wydzierżawieniu zaś do tego kwalifikujących się pól, naprzypadek przekroczenia przez kontrahenta obwodu zaarędowanego polowania, warunek zupełnéj utraty psów i strzelby w kontraktach zamieścić onym zadysponował, i tego sam jak najściśléj dopilnował.

w Warszawie, d. 28 Lipca (9 Sierpnia) 1816 r.

Radca Stanu (podpisano) *Plater.*

Nr. 396.

№161.

Объ отдачѣ въ арендное содержаніе права малой охоты на фольварочныхъ земляхъ.

(27 Августа (8 Сентября) 1819 года.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Вслѣдствіе представленія Коммисіи, учрежденной для устройства казенныхъ имѣній и лѣсовъ, отъ 8 Іюня сего года, о томъ, что обычай отдавать въ годичное арендное содержаніе охоту на поляхъ постороннимъ лицамъ, восходитъ ко временамъ, въ которыхъ права собственности мало были уважаемы, и что хотя въ послѣдствіи эта аренда подверглась ограниченіямъ, но предположенная ими цѣль не была вовсе достигнута, такъ какъ посторонніе сойскатели, снявъ въ аренду охоту на поляхъ, остаются равнодушными къ трудамъ земледѣльца и истребляютъ озимые его посѣвы, особенно во время сырой осени, — Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства приняла въ уваженіе проектъ означенной Коммисіи, чтобы, не подрывая доходовъ лѣсной администраціи изъ упомянутаго источника, въ видахъ обезпеченія выгодъ земледѣльца, и охраненія его посѣвовъ отъ неминуемыхъ поврежденій, прекратить на будущее время отдачу въ аренду малой охоты на поляхъ, и крестьянскія поля отъ свободной охоты исключить, а вмѣсто того поручить Коммисіи для устройства казенныхъ имѣній и лѣсовъ — предоставить охоту на фольварочныхъ земляхъ, въ пользу фольварочныхъ доходовъ, обращая одинъ процентъ годоваго дохода съ фольварка въ пользу лѣсной администраціи, и затѣмъ принять это правило къ руководству при составленіи смѣтъ.

Увѣдомляя о семъ Воеводскую Коммисію, Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства считаетъ нужнымъ предписать къ надлежащему исполненію слѣдующее:

1) чтобы впредь, при отдачѣ въ аренду права малой охоты, крестьянскія земли были изъ сего исключаемы, кромѣ полей, которыя помѣщены въ утвержденныхъ уже контрактахъ

N°161.

O wydzierżawianiu małego polowania na gruntach folwarcznych.

(d. 27 Sierpnia (8 Września) 1819 r.)

Do wszystkich Kommissyj Wojewódzkich.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Na przedstawienie Kommissyi urządzenia dóbr i lasów rządowych pod dniem 8 Czerwca r. b. uczynione, iż wydzierżawienie roczne polowania po polach, skoro obcy do tego przypuszczani bywają, pochodzi z czasu, w którym własność ludzi mniéj ceniono, i że lubo wprawdzie wydzierżawienie to późniéj ograniczoném zostało, przeto jednak pożądanego nieosiągniono celu, bo obcy, o dzierżawę polowania po polach ubiegający się, zasiewów rolnika, szczególniéj podczas mokréj jesieni, nieochraniając, oziminę niszczą. Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu przychyliła się do podanego przez nią w téj mierze projektu, aby bez uszczuplenia dochodów Administracyi leśnéj, z tego źródła wypływających, równie rolnikowi sprawując większą dogodność, i zasiewy jego od nieuchronnéj szkody zabezpieczając, wydzierżawienie małego polowania po polach odtąd usunięte było, a przytém pola włościańskie od wolnego na nich polowania wyłączone zostały, natomiast zaś upoważniła Kommissyę urządzenia dóbr i lasów rządowych, ażeby polowanie po polach folwarcznych do użytku dochodów folwarcznych przyłączyła, rachując jeden procent od rocznego dochodu z folwarku, na dochód Administracyi leśnéj, i przy układaniu anszlagów do tego urządzenia stosowała się.

Uwiadamiając Kommissyę Wojewódzką o urządzeniu powyższém, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu uznała potrzebę polecić jéj przytem do stosownego zachowania:

1) ażeby odtąd, przy wypuszczaniu małego polowania, grunta włościańskie, wyjąwszy tam gdzie kontrakty już potwierdzone takowe obejmują, były excypowane;

2) право охоты на фольварочныхъ поляхъ (гдѣ оно до сихъ поръ не отдано въ аренду съ торговъ) Воеводская Коммисія должна впредь предоставлять предпочтительно арендаторамъ фольварковъ, съ платежемъ суммы, установленной за охоту въ послѣднемъ контрактѣ, поручивъ взиманіе этого дохода подлежащему Лѣсному Управленію и всякій разъ донося о томъ Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства особымъ рапортомъ до тѣхъ поръ, пока взимаемая за охоту плата не будетъ внесена въ смѣтное росписаніе;

3) всѣ контракты, заключенные и утвержденные до полученія настоящаго распоряженія, должны быть исполнены.

Варшава, 27 Августа (8 Сентября) 1819 года.

Статсъ-Совѣтникъ (подписано) *Плятеръ.*

№ 14,898/1,717.

№ 162.

Правила и условія отдачи въ аренду малой охоты.

(15 (27) Февраля 1820 года.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Получивъ отъ нѣкоторыхъ Воеводскихъ Коммисій донесенія, что будтобы, по поводу предписанія отъ 8 Сентября прошлаго года, коимъ постановлено взимать на будущее время за право производства малой охоты 1% въ соразмѣрности исчисленнаго по оцѣнкѣ дохода съ имѣнія и предоставить въ этомъ отношеніи преимущество арендаторамъ имѣній, какъ сіи послѣдніе, такъ и прочіе контрагенты отказываются снять упомянутую охоту въ аренду, потому, что таковая, вслѣдствіе установленнаго изъятія, на крестьянскихъ поляхъ не допускается, и что, согласно предписанію отъ 7 Декабря 1818 года, арендаторы охоты обязаны доставлять на Королевскую кухню извѣстное количество дичи, — Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства, желая предоставить арендаторамъ охоты возможныя выгоды и облегченія, и охранить

2) polowania po polach folwarcznych (tam gdzieby dotąd nie były wylicytowane) Kommissya Wojewódzka odtąd dzierżawcom folwarków zachowa pierwszeństwo, za opłatą od polowania ostatnim kontraktem ustanowioną, i pobór dochodu przypadającego właściwemu Urzędowi leśnemu poleci, a Kommissyę Rządową Przychodów i Skarbu, każdego razu oddzielnym rapportem o tém zawiadomi, nim w przyszłości opłata za polowanie do anszlagu podciągnięta będzie;

3) wszystkie kontrakty, do dnia odebrania niniejszego rozporządzenia zawarte i potwierdzone, dotrzymane być mają.

w Warszawie, d. 27 Sierpnia (8 Września) 1819 r.

Radca Stanu (podpisano) *Plater*.

Nr. 14,898|1,717.

N° 162.

Przepisy i zasady do wydzierżawienia małego polowania.

(d. 15 (27) Lutego 1820 r.)

Do wszystkich Kommissyj Wojewódzkich.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Mając sobie przez niektóre Kommissye Wojewódzkie doniesioném, jakoby z powodu reskryptu daty 8 Września r. z., którym na przyszłość 1% procent w proporcyi wyanszlagowanéj intraty uważany za użytkowanie z małego polowania postanowiono, i dzierżawcom dóbr pierwszeństwo zostawiono,— iż dzierżawcy a nawet pretendenci inni, polowania w mowie będacego dzierżawić wzbraniają się dla tego, że pola włościańskie z pod użytku wyłączone zostały, i reskrypt daty 7 Grudnia 1818, dzierżawcę polowania do dostawy pewnéj ilości zwierzyny na kuchnię Królewską obowiązuje; chcąc przeto dogodność i ulgę dzierżawiącym przynieść, siewy

крестьянскіе посѣвы отъ поврежденія, а вмѣстѣ съ тѣмъ обезпечить Казнѣ доходъ изъ сего источника, постановляетъ слѣдующее:

1) впредь до составленія контролемъ казенныхъ имѣній и лѣсовъ оцѣнки постояннымъ доходамъ, въ соразмѣрности которыхъ арендаторы имѣній обязаны будутъ вносить въ лѣсныя кассы 1%, отдачу въ аренду малой охоты производить съ публичныхъ торговъ;

2) желающіе взять охоту въ аренду отъ обязанности доставлять, согласно предписанію отъ 7 Декабря 1818 года, дичь на Королевскую кухню отнынѣ освобождаются;

3) на крестьянскихъ поляхъ, кои, въ силу предписанія отъ 8 Сентября прошлаго года, изъяты отъ охоты, предоставляется арендатору право охотиться, но не въ иное время года, какъ только съ 1-го Декабря по 1-е Марта, и то во время морозовъ;

4) на такихъ условіяхъ, отдача въ аренду права на охоту разрѣшается отнынѣ на одинъ только годъ, т. е. по 1-е Марта будущаго 1821 года. Контракты же, которые до сего времени заключены на другихъ условіяхъ, но еще не утверждены, должны быть представлены въ Правительственную Коммисію Финансовъ и Казначейства;

5) въ теченіе сего времени, Воеводскія Коммисія будутъ поставлены въ извѣстность о томъ, въ какой степени предписаніе отъ 8 Сентября прошлаго года (которое оставляется въ своей силѣ и на будущее время) будетъ обязательно въ послѣдствіи. Нынѣ же онѣ должны объявить настоящее постановленіе посредствомъ Бургомистровъ и Гминныхъ Войтовъ крестьянамъ и желающимъ взять охоту въ аренду, а равно сообщить оное Лѣснымъ Управленіямъ.

Варшава, 15 (27) Февраля 1820 года.

Статсъ-Совѣтникъ (подписано) *Плятеръ.*

№ 25,137/3,019.

---

włościan od szkody ochronić, a oraz dochód z źródła tego Skarbowi publicznemu przypadający zabezpieczyć, stanowi co następuje:

1) Zanim kontrolla dóbr i lasów rządowych intraty stałe wyanszlaguje, według których 1 procent od dzierżawców dóbr i lasów do Kass Urzędów leśnych wpływać będzie mógł, wydzierżawienie małego polowania drogą licytacyi odbywać się ma.

2) Chęć dzierżawienia mający, od warunku dostawiania na kuchnię Królewską zwierzyny, reskryptem d. 7 Grudnia 1818 r. przepisanego, odtąd wolnemi być mają.

3) Na polach włościańskich, reskryptem z d. 8 Września r. z. od użytkowania wyłączonych, dzierżawca polować jest mocen, lecz nie w innéj porze roku, jak tylko od d. 1 Grudnia zaczynając, a z d. 1 Marca kończąc i to podczas mrozów.

4) Odtąd wydzierżawiania pod takiemi warunkami na rok jeden tylko do dnia 1 Marca r. p. 1821 r. uważając, dozwolone być mają. Tam zaś gdzie kontrakty innéj natury już nastąpiły, a potwierdzonemi jeszcze nie są, Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu przedstawione być powinny.

5) W przeciągu takim Kommissye Wojewódzkie odbiorą doniesienia, jakim sposobem reskrypt z dnia 8 Września r. z., (który się na przyszłość utrzymuje) następnie obowiązywać będzie; na teraz zaś urządzenie niniejsze, w celu, aby włościanom i chęć dzierżawienia mającym wiadomém było, tymże przez Burmistrzów i Wójtów gmin ogłosić każą, tudzież Urzędom leśnym prześlą.

w Warszawie, d. 15 (27) Lutego 1820 r.

Radca Stanu (podpisano) *Plater*.

Nr. 25,137/3,019.

№163.

О томъ, что покупщики дерева по контрактамъ не могутъ простирать къ Казнѣ никакой претензіи за оказавшійся въ ономъ недостатокъ.

(1 (13) Марта 1820 года.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Замѣтивъ неоднократно, что контрагенты, купивъ по утвержденному контракту дерево въ лѣсосѣкѣ и заплативъ слѣдуемыя за оное по оцѣнкѣ деньги, послѣ вырубки таковаго, заявляли претензію за оказавшійся въ немъ недостатокъ и требовали вознагражденія, въ которомъ, по удостовѣреніи о справедливости претензіи, не могло быть имъ отказано,— Правительственная Коммисія, для устраненія впредь подобныхъ случаевъ, поручаетъ N Воеводской Коммисіи — предписать всѣмъ Лѣснымъ Управленіямъ, чтобы оцѣнка лѣса производима ими была съ величайшею точностью и осмотрительностью, и чтобы въ контрактахъ, заключаемыхъ на продажу лѣса изъ обыкновенныхъ лѣсосѣкъ, помѣщаемо ими было непремѣнно условіе, что покупщикъ, послѣ достаточнаго осмотра обращаемаго въ продажу лѣснаго пространства и по принятіи въ исчисленной по оцѣнкѣ стоимости находящагося на ономъ лѣса, съ добровольнымъ условіемъ уплаты оной, никакихъ въ послѣдствіи претензій къ Казнѣ за недостатокъ дерева простирать не можетъ, такъ какъ приносимыя по сему предмету жалобы будутъ оставляемы безъ уваженія; Лѣсное же Управленіе за всякую замѣченную въ семъ случаѣ не справность привлечено будетъ къ законной отвѣтственности.

Варшава, 1 (13) Марта 1820 года.

Министръ Предсѣдательствующій (подписано) *Венгленскій.*

№ 3,376/677.

N° 163.

Nabywcy drzewa za kontraktami żadnéj reklamacyi o niedobór do Skarbu rościć nie mogą.

(d. 1 (13) Marca 1820 r.)

Do wszystkich Kommissyj Wojewódzkich.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Z powodu zdarzających się wypadków, że kontrahent zakupiwszy drzewo z poręby według zatwierdzonego kontraktu, i należytość stosownie do oszacowania opłaciwszy, po wycięciu takowego, czyni reklamacye o wynagrodzenie znalezionego niedoboru, które za dostatecznem przekonaniem się, odmówionem być mu nie mogło; przeto Kommissya Rządowa, chcąc zapobiedz nadal podobnym wypadkom, poleca Kommissyi Województwa N, aby wszystkim Urzędom leśnym jak największą pilność i dokładność w szacowaniu onego zaleciła i wydała im takie dyspozycye, żeby w kontraktach o sprzedaż drzewa z zwyczajnych porębów sporządzanych, Urzęda leśne ten konieczny warunek domieszczały, że kupujący po dostateczném przejrzeniu przestrzeni lasu na sprzedaż wystawionéj i przyjęciu wartości drzewa, w niéj podług oszacowania znajdującego się, z dobrowolnym obowiązkiem onej opłacenia, żadnéj już późniéj pretensyi z powodu niedoborów do Skarbu czynić nie może, gdyż na reklamacye w téj mierze czynione wzgląd danym nie będzie, a Urząd leśny w zdarzeniu takiem do wszelkiéj za nieregularność odpowiedzialności pociągniętym zostanie.

w Warszawie, d. 1 (13) Marca 1820 r.

Minister Prezydujący (podpisano) *Węgleński.*

Nr. 3,376/677.

№164.

О продажѣ въ казенныхъ лѣсахъ дубовой и пихтовой коры.

(22 Октября (3 Ноября) 1821 года.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Въ дополненіе къ предписанію своему отъ 2 Мая сего года, за № 9,480, относительно продажи коры, Правительственная Коммисія даетъ знать Воеводской Коммисіи, что, для удобства кожевниковъ, кора съ дубоваго и пихтоваго дерева можетъ быть снимаема съ Февраля до Мая мѣсяца, почему Лѣсныя Управленія тѣхъ лѣсничествъ, въ которыхъ имѣется кора для продажи, обязаны дѣлать каждый годъ заблаговременно, обыкновеннымъ порядкомъ, соотвѣтственныя объявленія, съ поясненіемъ мѣста и времени сдиранія коры, и съ тѣмъ условіемъ, что каждый покупающій кору по лѣсной таксѣ обязанъ снимать оную на собственный счетъ.

По невозможности разсчитывать на вѣрный сбытъ этого матеріала, никакихъ авансовыхъ расходовъ на сдираніе коры производить не слѣдуетъ.

Воеводская Коммисія должна сдѣлать дополнительное о семъ распоряженіе по Лѣснымъ Управленіямъ и тщательно заботиться объ увеличеніи дохода по этой статьѣ.

Варшава, 22 Октября (3 Ноября) 1821 года.

Статсъ-Совѣтникъ (подписано) *Плятеръ*.

№ 33,585/3,267.

№165.

О поискахъ янтаря въ казенныхъ лѣсахъ.

(10 (22) Іюня 1822 года.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Постоянно заботясь объ изысканіи источниковъ народнаго

N° 164.

O sprzedaży kory dębowéj i świerkowéj w lasach rządowych.

(d. 22 Października (3 Listopada) 1821 r.)

Do Kommissyi Województwa N.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

W dalszym ciągu reskryptu swego z d. 2 Maja roku bieżącego Nr. 9,480, względem sprzedaży kory wydanego, oświadcza Kommissyi Województwa N. iż dla dogodności garbarzów, kora z drzewa dębowego równie jak i z świerkowego, zacząwszy od miesiąca Lutego do miesiąca Maja, obnażaną być może, Urzędy więc leśne tych leśnictw, w których kora do sprzedania znajduje się, uczynić powinny wcześnie, zwykłym sposobem, stosowne każdego roku obwieszczenie, z wyrażeniem miejsca i czasu obnażenia kory, oraz z warunkiem, że każdy kupujący korę podług taxy leśnéj, własnym kosztem takową zdejmować obowiązanym będzie. Dla niepewności zaś pokupu na ten artykuł, żadnych awansów pieniężnych na obnażanie kory czynić nie należy.

Kommissya Wojewódzka wyda zatém dodatkowo stosowną Urzędom leśnym dyspozycyę, i o pomnożenie dochodu z tego artykułu usilnie starać się będzie.

w Warszawie, d. 22 Października (3 Listopada) 1821 r.

Radca Stanu (podpisano) *Plater*.

Nr. 33,585/3,267.

N° 165.

O poszukiwaniach bursztynu w lasach rządowych.

(d. 10 (22) Czerwca 1822 r.)

Do wszystkich Kommissyj Wojewódzkich.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Troskliwa zawsze o odkrywanie źródeł bogactwa krajowego,

богатства, которые могли бы способствовать къ увеличенію казеннаго дохода, Правительственная Коммисія не упустила изъ виду, при настоящемъ устройствѣ казенныхъ лѣсничествъ, поручить Оберъ-Форстмейстеру употребить все знаніе дѣла и вникнуть въ состояніе находящихся въ казенныхъ лѣсахъ копей янтаря, и затѣмъ представить свое мнѣніе по этому предмету.

Чиновникъ этотъ, какъ видно изъ поступившаго отъ него донесенія, посѣтивъ мѣстности нынѣшнихъ копей, фактически удостовѣрился, что:

1) всѣ мѣстности въ Царствѣ Польскомъ, бывшія прежде ложемъ болѣе значительныхъ рѣкъ (aufgeschwemmte Landstriche) изобилуютъ янтаремъ;

2) существующія уже и могущія впредь открыться копи янтаря могутъ приносить болѣе выгодъ, если онѣ будутъ усовершенствованы;

3) самыми удобными мѣстами для поисковъ янтаря признаются низменныя, окруженныя холмами мѣста, гдѣ и предвидится нахожденіе онаго;

4) развѣдку слѣдуетъ производить посредствомъ пробъ, а именно: въ приличныхъ мѣстахъ разрывать землю на два или три фута въ глубину, и, попавъ на землю сѣраго цвѣта, прорѣзанную черными полосами, можно навѣрно разсчитывать, что янтарь долженъ находиться уже въ этой землѣ, или немного глубже, если только при дальнѣйшемъ рытіи цвѣтъ земли не измѣняется;

5) пробы эти всего удобнѣе и легче производить земными бурами, извѣстными почти каждому кузнецу или слесарю, или, въ случаѣ недостатка оныхъ, желѣзными лопатами съ длинными осадками;

6) несависимо отъ указанныхъ выше признаковъ земли и способовъ отыскиванія янтаря, слѣдуетъ преимущественно изслѣдовать, не найденъ ли когда либо янтарь въ какомъ либо мѣстѣ, въ лѣсу, или на полѣ, и если это случилось, не упускать предпринятыхъ мѣръ для отысканія янтаря, еслибы даже усилія эти не увѣнчались сначала желаемымъ успѣхомъ; такъ какъ пріобрѣтенныя въ послѣдствіи выгоды могутъ сторицею вознаградить понесенные труды.

z którychby dochód dla Skarbu mógł być pomnożony, nie przepomniała przy teraźniéjszém urządzeniu leśnictw rządowych, wydać Nadleśnemu Naczelnemu polecenia, iżby przy znajomości, jaką posiada, starał się rozpoznać stan kopalni bursztynu, w lasach rządowych znajdujących się, i w tym przedmiocie zdanie swoje udzielił.

Otrzymawszy od tegoż, po zwiedzeniu miéjsc teraźniejszych kopalni, doniesienie o praktyczném przekonaniu się, iż:

1) wszelkie okolice Królestwa Polskiego dawniéj korytem rzek znaczniejszych (aufgeschwemmte Landstriche) będące, obfitują w bursztyn;

2) istniejące już i późniéj założyć się mające kopalnie bursztynu, przez ich wydoskonalenie, mogą się stać korzystniéjszemi;

3) najsposobniejsze miejsca do szukania bursztynu są niziny opasane pagórkami, i tam go się spodziewać należy;

4) działanie to przedsiębrać należy przez próby, aby w miejscach do tego podobnych kopać ziemię na dwie lub trzy stopy głębokości, a natrafiwszy na ziemię szarą, czarnemi pasami przeplataną, spodziewać się z pewnością należy, iż bursztyn w téj już ziemi, lub może nieco głębiéj znajdować się powinien, wyjąwszy gdyby ziemia kolor swój w głębi zmieniała;

5) najstosowniéj i najłatwiéj jest próby takie przedsiębrać świdrami ziemnemi, każdemu prawie kowalowi lub stolarzowi znanemi, lub w braku tychże rydlami z osadami bardzo długiemi;

6) pomimo wskazanych dopiero cech ziemi i sposobów do szukania bursztynu, dochodzić szczególnie należy, czy już kiedy i w których miejscach w lasach lub polach bursztynu nie znaleziono, a w przypadku potwierdzającym, nie zaniedbywać przedsiębranych środków w szukaniu bursztynu, chociażby te z początku nie bardzo pomyślnym uwieńczone zostały skutkiem; późniéjsza bowiem korzyść sowicie może wynagrodzić trudy podejmowane;

Правительственная Коммисія поручаетъ Воеводской Коммисіи сдѣлать, по всѣмъ Лѣснымъ Управленіямъ, строжайшее распоряженіе, чтобы во всѣхъ участкахъ казенныхъ лѣсовъ предпринимаемы были въ приличныхъ мѣстахъ вышеописанныя пробы, что и возлагается на обязанность стражниковъ и стрѣлковъ; въ случаѣ же отысканія мѣста, изобилующаго янтаремъ, Воеводская Коммисія обязана донести о семъ немедленно Правительственной Коммисіи.

Но, чтобы труды и работы по отыскиваніи янтаря не оставались безполезными, Правительственная Коммисія, для поощренія лѣсныхъ служителей и частныхъ лицъ, желающихъ заниматься этимъ, объявляетъ, что за каждое открытіе копей янтаря, по удостовѣреніи въ пользѣ оныхъ, будетъ выдано соотвѣтственное вознагражденіе.

Варшава, 10 (22) Іюня 1822 года

Директоръ Отдѣленія, Статсъ-Совѣтникъ (подпис.) *Плятеръ.*

№ 34,778/3,421.

№166.

О взиманіи дохода отъ выжиганія золы и выдѣлки поташа въ казенныхъ лѣсахъ.

(8 (20) Марта 1824 года.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ, кромѣ Плоцкой.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Въ развитіе 136 ст. Положенія о лѣсномъ управленіи и счетоводствѣ, въ случаѣ выжиганія золы или выдѣлки поташа въ казенныхъ лѣсничествахъ, контракты на производство этихъ промысловъ, кромѣ изложеннаго въ той же статьѣ условія о томъ, что если въ какомъ либо лѣсничествѣ находится значительное количество мелкихъ сучьевъ и разнаго валежника, негоднаго на топливо, или лиственныхъ деревъ, годныхъ только для обращенія въ золу, то выжиганіе золы должно быть ежегодно отдаваемо въ аренду, должны быть заключаемы на слѣдующихъ основаніяхъ:

Kommissya Rządowa poleca Kommissyi Wojewódzkiéj, ażeby w tym celu wydała do wszystkich Urzędów leśnych, najmocniéjsze zalecenia, iżby we wszystkich strażach lasów rządowych, przedsiębrane były wyżéj opisane próby, w miejscach do tego najpodobniejszych, do czego strażnicy i strzelcy zobowiązani być winni, a w razie znalezienia miejsca w bursztyn obfitującego, Kommissya Wojewódzka natychmiast o tém Kommissyi Rządowéj doniesie.

Ażeby jednak prace i ponoszone trudy w szukaniu bursztynu nie były daremnemi, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu zapewnia dla zachęcenia tak officyalistów leśnych, jako i innych osób prywatnych, o to ubiegać się chcących, iż każde odkrycie kopalni bursztynu, po przekonaniu się o jéj użyteczności, stosownie wynagrodzoném będzie.

w Warszawie, d. 10 (22) Czerwca 1822 r.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Plater*.

Nr 34,778/3,421

N° 166.

O pobieraniu dochodu z wypalania popiołu i wyrabiania potażu w lasach rządowych.

(d. 8 (20) Marca 1824 r.)

Do wszystkich Kommissyj Wojewódzkich, prócz Płockiéj.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu

W rozwiązaniu artykułu 136-go urządzenia manipulacyi i rachunkowości leśnéj, gdyby palenie popiołów w leśnictwach rządowych, albo robienie potażu miejsce miało, zawieranie kontraktów na te przedmioty, oprócz wyraźnego tymże artykułem zastrzeżenia, gdyby w którym leśnictwie znaczna ilość drobnych gałęzi i różnéj leżaniny, która na opał spotrzebowaną byćby nie mogła, lub drzewa liściowego tylko na popiół zdatnego, w takim razie palenie popiołów powinno być corocznie wydzierżawianém i uskuteczniane być ma ze względem na następujące przepisy:

1) мѣсто, изъ котораго дозволяется брать дерево для выжиганія золы и выдѣлки поташа, должно быть подробно означено, при чемъ слѣдуетъ имѣть въ виду, чтобы означеніе этихъ мѣстъ было совершенно согласно съ составленнымъ при устройствѣ лѣсничества хозяйственнымъ планомъ, и чтобы выжиганіе золы изъ лиственныхъ деревъ дозволялось только тамъ, гдѣ таковыя назначены къ истребленію по хозяйственному плану;

2) лиственное дерево можетъ быть отдаваемо для выжиганія золы только тамъ, гдѣ таковое никакимъ способомъ не можетъ быть продано для отопленія, такъ какъ отъ продажи лиственнаго дровянаго лѣса по пониженной цѣнѣ для выжиганія золы Казна могла бы понести убытки;

3) въ контрактахъ, по точному смыслу помянутой статьи Положенія, должна быть опредѣлена особая плата за употребленное для выжиганія золы дерево и особая—за право выжиганія. Но чтобы и Положеніе было исполнено въ точности и плательщики не находили для себя этого правила стѣснительнымъ, Воеводская Коммисія, въ отношеніи разсрочки этой платы, должна руководствоваться примѣромъ, приведеннымъ въ предписаніи отъ 16 текущаго мѣсяца, за № 13,892/13,906, о выжиганіи смолы.

Варшава, 8 (20) Марта 1824 года.

Статсъ-Совѣтникъ (подписано) *Плятеръ.*

№ 18,458/1,385.

№167.

О томъ, что Лѣсныя Управленія должны входить съ бортниками въ соглашеніе о продажѣ ульевъ въ казенныхъ лѣсахъ.

(11 (23) Февраля 1827 года.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Для очищенія казенныхъ лѣсовъ отъ бортей, вредныхъ для лѣснаго хозяйства, Правительственная Коммисія поручаетъ Воеводской Коммисіи сдѣлать по всѣмъ состоящимъ въ ея вѣ-

1) aby wyraźnie było oznaczone miéjsce, z którego do palenia popiołu i robienia potażu ma być brane drzewo, przy czém uważać należy, aby oznaczenie tych miéjsc zgodne było zupełnie z planém gospodarczym przy urządzeniu leśnictwa podanym, i wypalenie drzewa liściowego na popioły tam tylko dozwolone było, gdzie plan gospodarczy takowe wytępioném mieć chce;

2) aby tam tylko drzewo liściowe na wypalenie popiołów oddane było, gdzie takowe na opał w żaden sposób spieniężoném być nie może, a to celem uniknienia straty, jakąby Rząd ponosił, przedając drzewo liściowe opałowe za mniejszą cenę na palenie popiołów;

3) aby w kontraktach, w myśl artykułu powyższego urządzenia, zamieszczana była osobno opłata za drzewo do wypalenia popiołu użyte, osobno zaś za wolność palenia. Ażeby zaś i urządzenie ściśle dopełnione było, i kontrybuenci nie odstręczali się przez dopełnienie tego przepisu, Kommissya Wojewódzka w rozłożeniu téj opłaty, zastosuje się do przykładu o paleniu smoły, w reskrypcie z dnia 16 bieżącego miesiąca Nr. 13,892/13,906 podanego.

w Warszawie, d. 8 (20) Marca 1824 r.

Radca Stanu (podpisano) *Plater.*

Nr. 18,458/1,385.

N° 167.

Urzędy leśne mają wchodzić w układy z bartnikami o sprzedaż barci, w lasach rządowych osiadłych.

(d. 11 (23) Lutego 1827 r.)

Do wszystkich Kommissyj Wojewódzkich.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

W zamiarze oczyszczenia lasów rządowych z barci, jako gospodarstwu leśnemu szkodliwych, poleca Kommissyi Wojewódzkiéj, aby nakazała wszystkim Urzędom leśnym, pod jéj zwierz-

домствѣ Лѣснымъ Управленіямъ распоряженіе о принятіи мѣръ для скорѣйшей продажи и устраненія изъ лѣсовъ ульевъ.

Съ этою цѣлью, Лѣсныя Управленія должны входить въ соглашеніе съ мѣстными бортниками и заключать съ ними условія, которыя, по внимательномъ разсмотрѣніи, Воеводская Коммисія обязана представлять въ Правительственную Коммисію на утвержденіе.

Варшава, 11 (23) Февраля 1827 года.

Директоръ Отдѣленія, Статсъ-Совѣтникъ (подпис.) *Плятеръ*.

№ 5,947/562.

№168.

Опредѣленіе условій для продажи бортей.

(18 (30) Мая 1827 года.)

Подляской Воеводской Коммисіи.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

На представленіе Воеводской Коммисіи отъ 12 Мая сего года, № 17,576, о разрѣшеніи сомнѣнія, по какой цѣнѣ слѣдуетъ продавать находящіяся въ лѣсахъ борти, — Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства, въ дополненіе къ предписанію своему, послѣдовавшему по тому же предмету 23 Февраля сего же года, № 5,947, поручаетъ Воеводской Коммисіи пустыя незаселенныя пчелами борти продавать по мѣстной таксѣ, установленной на дерево; борти же съ роями пчелъ продавать, взимая особую плату за дерево и особую за пчелы. И потому Воеводская Коммисія должна предписать немедленно всѣмъ подвѣдомственнымъ ей Лѣснымъ Управленіямъ, дабы тотчасъ занялись продажею старыхъ бортей и заключеніемъ по сему предмету договоровъ, сообразно мѣстнымъ обстоятельствамъ, со включеніемъ въ оные условія, что покупщикъ обязанъ, какъ пустыя, такъ и заселенныя борти вывезти немедленно изъ лѣса. Воеводская Коммисія, по разсмотрѣніи проектовъ этихъ договоровъ, присовокупивъ къ нимъ свое заключеніе, должна представить оные на утвержденіе Прави-

chnictwem będącym, przedsięwzięcie środków do spieniężenia i uprzątnienia z lasów barci.

W tym celu mają Urzędy leśne wchodzić w układy o sprzedaż z miejscowymi bartnikami, które Kommissya Wojewódzka, po rozbiorze dokładnym, do zatwierdzenia Kommissyi Rządowéj przedstawiać będzie.

w Warszawie, d. 11 (23) Lutego 1827 roku.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Plater.*

Nr. 5,947/562.

N° 168.

Oznaczenie warunków do sprzedaży barci.

(d. 18 (30) Maja 1827 r.)

Do Kommissyi Województwa Podlaskiego.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Na przedstawienie Kommissyi Wojewódzkiéj z dnia 12 Marca r. b. Nr. 17,576, o rozwiązanie wątpliwości po jakiéj cenie barcie, w lasach exystujące, sprzedane być mają, uczynione, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu w dalszym ciągu reskryptu swego w dniu 23 Lutego r. b. Nr. 5,947 w obecnym przedmiocie wydanego, poleca Kommissyi Wojewódzkiéj, ażeby barcie puste, pszczołami nieosiedlone, podług taxy miejscowéj, na drzewo przepisanéj, sprzedać kazała. Co się zaś tycze barci, w których roje pszczół znajdują się, z tych osobno drzewo a osobno pszczoły sprzedane być mają. Wyda zatém Kommissya Wojewódzka, do wszystkich podwładnych sobie Urzędów leśnych, natychmiastowe rozporządzenie, ażeby sprzedażą barci starych niezwłocznie zajęły się, i stosowne w tym przedmiocie układy, podług miejscowych okoliczności, z zamieszczeniem warunku, że zakupujący barcie bądź puste, bądź osiadłe, jak najspieszniéj z lasu takowe wyprowadzić jest obowiązany, projective sporządzały; układy winna jest Kommissya Wojewódzka, po ich roztrząśnieniu i zamieszczeniu swéj opinii Kommissyi Rządowéj do potwierdzenia przedstawiać,

вительственной Коммисіи, до воспослѣдованія же сего утвержденія, плату съ бортей взимать на прежнемъ основаніи.

Объ исполненіи настоящаго распоряженія, Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства ожидаетъ рапорта въ теченіи 4-хъ недѣль.

Варшава, 18 (30) Мая 1827 года.

Статсъ-Совѣтникъ (подписано) *Плятеръ*.

№ 30,155/2,667.

Примѣчаніе. По причинѣ предположенной продажи нѣкоторыхъ лѣсовъ, продажа бортей въ оныхъ, въ видахъ привлеченія въ торгамъ большаго числа соискателей, пріостановлена была предписаніемъ Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства отъ 14 (26) Августа 1829 года, за № 36,671/4,015.

№169.

О томъ, что арендаторы казенныхъ имѣній должны вносить особую плату за пользованіе торфомъ.

(8 (20) Іюля 1829 года.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Такъ какъ добываніе торфа въ казенныхъ лѣсахъ, гдѣ таковой находится, могущее составлять одинъ изъ источниковъ казеннаго дохода, часто предоставляется безплатно мѣстнымъ арендаторамъ, исключительно въ ихъ пользу, то Правительственная Коммисія, желая впредь оградить Казну отъ происходящихъ по этому поводу убытковъ, предписываетъ Воеводской Коммисіи не только воспретить безплатное пользованіе торфомъ арендаторамъ, не имѣющимъ по контрактамъ положительнаго дозволенія на добываніе онаго, но еще, въ каждомъ случаѣ, когда предполагается предоставить кому либо изъ арендаторовъ право на добываніе торфа и пользованіе онымъ, опредѣлять и размѣръ платы, какая за это должна быть съ нихъ

dopóki zaś potwierdzenie sprzedaży nie nastąpi, dopóty opłata z barci podług dotychczasowego zwyczaju ma być pobierana.

Rapportu o skutku powyższego rozporządzenia Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu za 4 tygodnie oczekuje.

w Warszawie, dnia 18 (30) Maja 1827 r.

Radca Stanu (podpisano) *Plater*.

Nr. 30,155/2,667.

Uwaga. Z powodu zamierzonéj sprzedaży niektórych lasów, sprzedaż barci w tych lasach wstrzymaną była reskryptem Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu z dnia 14 (26) Sierpnia 1829 r. Nr. 36,671/4,015, a to dla zachęcenia konkurentów do nabycia.

N° 169.

Dzierżawcy dóbr rządowych, za użytkowanie z torfu, opłatę uiszczać są obowiązani.

(d. 8 (20) Czerwca 1829 roku)

Do wszystkich Kommissyj Wojewódzkich.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Gdy kopanie torfu w lasach rządowych, w których się takowy znajduje, mogąc stanowić jedno ze źródeł intraty Skarbowéj, częstokroć bez żadnéj opłaty, miejscowym dzierżawcom, na własną ich korzyść, dozwoloném bywa, Kommissya Rządowa przeto chcąc nadal Skarb ochronić od strat z tego powodu wynikłych, poleca Kommissyi Wojewódzkiéj, aby nie tylko dzierżawcom niemającym wyraźnego w kontraktach na kopanie torfu zezwolenia, bezpłatnego użytku z takowego wzbraniała, ale nadto w każdym razie, w którym zostawienie któremu z dzierżawców użytku z kopania torfu projektować będzie, zarazem i opłatę, jaka za ten uży-

взимаема, на основаніи изданныхъ Лѣснымъ Отдѣленіемъ смѣтныхъ правилъ.

Варшава, 8 (20) Іюня 1829 года.

Директоръ Отдѣленія, Статсъ-Совѣтникъ (подписано) *Броцкій.*

№ 12,561/5,593.

№ 170.

О воспрещеніи приготовлять новыя борти въ казенныхъ лѣсахъ.

(27 Января (8 Февраля) 1832 года.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Вслѣдствіе донесенія Оберъ-Форстмейстера отъ 23 Декабря прошлаго года, за № 14, о томъ, что въ Пржаснышскомъ лѣсничествѣ, во время минувшихъ смутъ, число бортей значительно увеличилось, такъ что нынѣ оно простирается до 12,000 штукъ,— Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства, ссылаясь на обязательныя въ этомъ отношеніи правила, а именно:

1) на 110 и 111 ст. Положенія о лѣсномъ управленіи и счетоводствѣ;

2) на предписаніе свое отъ 23 Февраля 1827 года, за № 5,947/562, которымъ для очищенія казенныхъ лѣсовъ отъ бортей, вредныхъ для лѣснаго хозяйства, поручено означенныя борти продать и устранить изъ лѣсовъ;

3) на предписаніе отъ 30 Мая 1827 г., за № 30,155/2,667, которымъ постановлено, что пустыя борти, незаселенныя пчелами, должны быть продаваемы по мѣстной таксѣ на дрова, о продажѣ же бортей, въ которыхъ находятся рои пчелъ, слѣдуетъ заключать особую сдѣлку на продажу дерева и особую на продажу пчелъ, съ тѣмъ, чтобы покупатели, какъ можно поспѣшнѣе вывезли и пустыя борти и борти съ пчелами изъ лѣсовъ, и чтобы, до времени утвержденія продажи, доходъ отъ бортей былъ взимаемъ на основаніи обязательныхъ правилъ;

tek, na zasadzie przepisów anszlagowych z Wydziału lasów wydanych, pobieraną od nich być winna, projektowała.

w Warszawie, dnia 8 (20) Czerwca 1829 r.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Brocki.*

Nr. 12,561/5,598.

Nº 170.

Zakaz wyrabiania nowych barci w lasach rządowych.

(d. 27 Stycznia (8 Lutego) 1832 r.)

Do wszystkich Kommissyj Wojewódzkich.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Z powodu doniesienia Nadleśnego Naczelnego w rapporcie z dnia 23 Grudnia r. z. Nr. 14, iż w leśnictwie Przasnysz, w czasie przeszłych wypadków wojennych, wiele nowych barci przybyło, tak że ich liczba do 12,000 sztuk dochodzi, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu, przy odwołaniu się do przepisów co do barci obowiązujących, a mianowicie:

1) do artykułów 110 i 111-go urządzenia manipulacyi i rachunkowości leśnéj, tudzież;

2) do reskryptu swego z d. 23 Lutego 1827 Nr. 5,947/562, którym, w zamiarze oczyszczenia lasów rządowych z barci, jako szkodliwych gospodarstwu leśnemu, polecono aby barcie spieniężone i uprzątnione z lasów zostały;

3) do reskryptu z dnia 30 Maja 1827 r. Nr. 30,155/2,667, którym postanowiono, iż barcie puste pszczołami nieosiedlone, sprzedawać należy podług taxy miejscowéj na drzewo, o sprzedaż zaś barci, w których roje pszczół znajdują się, układ oddzielny za drzewo, a oddzielny za pszczoły robiony być winien, z warunkiem, aby kupujący tak barcie puste, jako i pszczołami osiedlone, jak najspiesznicj z lasów wyprowadził, a dopóki sprzedaż potwierdzoną nie będzie, dopóty dochód podług przepisów od barci ma być pobierany;

4) на предписаніе отъ 20 Августа 1829 г., № 36,671/4,015, которымъ пріостановлена продажа бортей въ лѣсахъ, назначенныхъ къ отчужденію вмѣстѣ съ имѣніемъ,—

поручаетъ Воеводской Коммисіи:

a) согласно существующимъ правиламъ, непремѣнно распорядиться объ исчисленіи, въ каждомъ лѣсничествѣ, весною текущаго года, посредствомъ мѣстныхъ лѣсныхъ чиновниковъ, бортей, заселенныхъ пчелами, и о составленіи вѣдомости прежнимъ и новымъ бортямъ, съ пчелами и пустымъ, а также объ изслѣдованіи виновныхъ въ выдѣлкѣ новыхъ бортей, и о наложеніи на нихъ за это взысканій, опредѣленныхъ правилами Положенія о лѣсномъ управленіи и счетоводствѣ;

b) до времени окончательной продажи бортей, доходъ долженъ поступать въ лѣсныя кассы: если заключены контракты или условія о взносѣ платежей гуртомъ— на основаніи этихъ контрактовъ, если же нѣтъ контрактовъ, то таковой взимается сообразно съ мѣстными цѣнами на заселенныя борти и согласно съ вѣдомостью о наличныхъ бортяхъ;

c) согласно съ предписаніемъ, которое въ непродолжительномъ времени препровождено будетъ въ Воеводскую Коммисію, съ приложеніемъ формы для исчисленія и клейменія поврежденнаго пожаромъ лѣса, пустыя, какъ прежде, такъ и вновь выдѣланныя борти заклеймить особымъ клеймомъ и деревья эти внести въ особую вѣдомость пустымъ бортямъ, съ означеніемъ рода и размѣровъ дерева, вѣдомости же эти, для распоряженія о продажѣ, представить въ Правительственную Коммисію;

d) строжайше предписать лѣснымъ чиновникамъ, чтобы они, подъ опасеніемъ отвѣтственности не дозволяли выдѣлывать новыя борти, и лицъ, приготовляющихъ оныя, подвергали установленному взысканію.

Варшава, 27 Января (8 Февраля) 1832 года.

Статсъ-Совѣтникъ (подписано) *Лескій.*

№ 300/21.

4) do reskryptu z d. 20 Sierpnia 1829 r. Nr. 36,671/4,015, którym sprzedaż barci w lasach do alienacyi z dobrami przeznaczonych wstrzymaną została;

oświadcza Kommissyi Wojewódzkiéj, co następuje:

a) poleca Kommissyi Wojewódzkiéj, aby stosownie do trwających przepisów, przez miejscowych urzędników leśnych, obliczenie barci pszczołami osiadłych, na wiosnę roku bieżącego, w każdém leśnictwie niezawodnie zarządziła, z poleceniem spisania konsygnacyi barci dawnych i nowych, pszczołami osiedlonych i pustych; tudzież aby śledzenie sprawców wyrabiania nowych barci nakazała, i kary przepisane na winnych, podług przepisu urządzenia manipulacyi i rachunkowości leśnéj wyżéj wskazanego, wymierzyła;

b) dopóki wyprzedaż barci nie nastąpi, dochód do kass leśnych ma być pobierany: tam gdzie są kontrakty lub ugody na ryczałtowe opłaty, te zgodnie z temiż kontraktami ściągać należy, gdzie zaś nie ma kontraktów, dochód podług tax miejscowych dotyczasowych od barc osiadłych, w zastosowaniu się do konsygnacyi obliczonych barci, pobierać;

c) poleca Kommissyi Wojewódzkiéj, aby stosownie do reskryptu, który w krótce Kommissyi Wojewódzkiéj przesłanym zostanie, z wzorém do obliczania i ocechowania drzewa przez pożary uszkodzonego, puste barcie tak dawne jako i nowo-przysposobione, młotami oddzielnemi ocechować i takowe drzewo do wykazu oddzielnego barci pustych, z wyszczególnieniem gatunku i rozmiaru drzewa, zamieścić kazała, i wykazy takowe, celem zarządzenia sprzedaży, Kommissyi Rządowéj przedstawiła;

d) zaleci Kommissya Wojewódzka jak najmocniéj wszystkim urzędnikom leśnym, aby pod odpowiedzialnością wyrabiać nowych barci nie dozwalali, a wyrabiających one do kary przepisanéj pociągali.

w Warszawie, dnia 27 Stycznia (8 Lutego) 1832 r.

Radca Stanu (podpisano) *Leski.*

Nr. 300/21.

№ 171.

Правила объ отдачѣ въ аренду промышленныхъ лѣсныхъ заводовъ въ казенныхъ лѣсахъ.

(4 (16) Мая 1832 года.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Желая ввести однообразный порядокъ дѣйствій относительно отдачи въ аренду разныхъ недвижимостей, составляющихъ казенную собственность, а также имѣя въ виду, что Воеводская Коммисія должна заключать арендные контракты на такихъ условіяхъ, чтобы на основаніи ихъ и арендаторъ могъ заявлять свои требованія и Казна могла постановлять свои рѣшенія, — Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства предписываетъ принять къ руководству слѣдующія главныя основанія для отдачи въ аренду находящихся въ казенныхъ лѣсахъ заводовъ, а именно: лѣсопиленъ, мельницъ, смоляныхъ печей и т. п.

1) Поименованные и другіе имъ подобные заводы должны быть отдаваемы въ аренду гуртомъ.

2) Для сохраненія оныхъ, возлагается на обязанность арендатора производить, безъ требованія вознагражденія, всѣ малозначительныя починки.

3) Цѣлость отданныхъ въ аренду предметовъ обезпечивается соотвѣтственнымъ залогомъ, который долженъ быть представленъ арендаторомъ съ обязательствомъ отвѣчать за всѣ поврежденія своимъ имуществомъ.

4) Въ контрактѣ слѣдуетъ помѣщать условіе, что во всѣхъ предвидѣнныхъ чрезвычайныхъ случаяхъ, облегченіе въ платежѣ не допускается, въ непредвидѣнныхъ же случаяхъ, предоставляется облегченіе за все время, въ теченіе котораго невозможно было пользоваться состоящимъ въ арендѣ заводомъ, въ соразмѣрности общей арендной суммы, и тогда только, когда по административному счету окажется, что полученныя въ продолженіе аренды выгоды не покрываютъ понесенныхъ убытковъ. Непредвидѣнные случаи могутъ возникать

N° 171.

Zasady do wydzierżawiania zakładów przemysłowych leśnych w lasach rządowych.

(d. 4 (16) Maja 1832 r.)

Do wszystkich Kommissyj Wojewódzkich.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Pragnąc zaprowadzić jednostajne postępowanie przy wydzierżawianiu rozmaitych realności, własnością publiczną będących, z uwagi oraz, iż obowiązkiem Kommissyi Wojewódzkiéj być powinno takich warunków przy wydzierżawianiu trzymać się, aby na ich podstawie opierać mógł i dzierżawca swe żądania, i Skarb swe decyzye, z tego powodu Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu następujące główne zasady, przy wydzierżawianiu realności w lasach rządowych, jakiemi są: tartaki, młyny, smolarnie i t. p. przepisuje:

1) Realności wyżéj wymienione i tym podobne ryczałtem wydzierżawiać należy.

2) Konserwę ich zapewnić, przez włożenie obowiązku ponoszenia bez bonifikacyi wszelkich pomniejszych reparacyj.

3) Całość wydzierżawionego szczegółu zabezpieczyć zobowiązaniem dzierżawcy stawienia odpowiedniéj kaucyi i poddania się za wszelkie deteryoracye do odpowiedzialności z majątku.

4) Wyraźny kłaść należy warunek, że we wszelkich nadzwyczajnych przypadkach przewidzianych, remissya nie ma miejsca, a w przypadkach nieprzewidzianych, remissya udzielona będzie za czas niemożności użytkowania z wydzierżawionego całkowitego szczegółu, proporcyonalnie w stosunku summy ryczałtem postąpionéj, na tenczas, jeżeli rachunek administracyjny wykaże, iż z ciągu tenuty otrzymane zyski nie wynagrodziły strat poniesionych. Nieprzewidziane przypadki z dwóch tylko

по двумъ только причинамъ, именно: или по распоряженію Правительства, или вслѣдствіе посторонней превозмогающей силы, противустоять коей арендаторъ былъ не въ состояніи.

5) Убытки вслѣдствіе пожара падаютъ большею частью на владѣльца сгорѣвшихъ строеній, арендаторъ же напр. лѣсопильни, можетъ потерпѣть незначительный ущербъ въ употребляемыхъ на заводѣ снарядахъ, и потерять матеріалы, сырые или приготовленные въ такомъ только случаѣ, если таковые складывались имъ вблизи лѣсопильни.

За пожаръ, возникшій по винѣ и неосторожности арендатора, а также вслѣдствіе строгаго обращенія его съ домашнею прислугою, а равно за пожаръ, произшедшій по винѣ и неосторожности домашнихъ слугъ, мастеровыхъ и помощниковъ ихъ, не только не можетъ причитаться арендатору никакое вознагражденіе, но, напротивъ того, онъ долженъ быть привлеченъ къ отвѣтственности за причиненные по этому случаю Казнѣ убытки. За пожаръ, возникшій случайно, не по винѣ арендатора, на основаніи установленныхъ для сего правилъ можетъ быть ему предоставлено облегченіе въ платежѣ, но не иначе, какъ по представленіи административнаго счета.

Воеводская Коммисія обязана, при отдачѣ во временную аренду находящихся въ казенныхъ лѣсахъ заводовъ, кромѣ особыхъ условій, вызванныхъ мѣстными обстоятельствами, придерживаться, на будущее время, въ точности, изложенныхъ въ настоящемъ предписаніи главныхъ условій и основаній.

Наконецъ, Правительственная Коммисія считаетъ нужнымъ, преимущественно въ отношеніи отдачи въ аренду лѣсопиленъ, обратить вниманіе Воеводской Коммисіи на то, чтобы въ кондиціяхъ и контрактахъ не помѣщалось условіе, что арендаторъ имѣетъ право покупать лѣсъ для лѣсопильни, гдѣ ему угодно, такъ какъ, на этомъ основаніи, арендаторъ могъ бы требовать продажи ему лѣса изъ казенныхъ дачъ, въ мѣстахъ удобныхъ для него, во вредъ лѣсному хозяйству; для избѣжанія затѣмъ несвойственнаго домогательства со стороны арендатора, слѣдуетъ вмѣсто этого условія, помѣщать слѣдующее: Арендатору лѣсопильнаго завода предоставляется покупать нужный для него лѣсъ изъ казенныхъ лѣ-

przyczyn wyniknąć mogą, to jest: albo z upoważnienia Rządu, albo z obcéj siły mocniejszéj, któréj oprzeć się nie było w mocy dzierżawcy.

5) Co do strat z pogorzeli, te najwięcéj trafiają dziedzica, bo ogień niszczy budowle, a dzierżawca ponieść może przy dzierżawie, np. tartaku, nie wielką szkodę w statkach tartaczanych, może również utracić materyały tak surowe jak przekształcone i to wtenczas, gdy takowe materyały mieści w blizkości tartaku.

Za ogień z winy i nieostrożności dzierżawcy, tudzież z ostrego obchodzenia się z ludźmi domowemi, nie mniéj za pogorzel z winy i nieostrożności domowników, majstrów, lub użytych pomocników zrządzoną, nie tylko żadna bonifikacya dzierżawcy należeć nie może, ale owszem tenże do odpowiedzialności za straty ztąd dla Skarbu wynikłe pociągnionym być powinien. Za ogień zaś przypadkowy, nie z winy dzierżawcy wydarzony, remissya podług zasad remissyjnych udzieloną być może, lecz również z warunkiem złożenia rachunku administracyjnego.

Nieomieszka zatém Kommissya Wojewódzka przy wydzierżawianiu czasowém realności w lasach rządowych położonych, obok warunków szczególnych, z miejscowości wypływających, trzymać się na przyszłość ściśle głównych warunków i zasad niniejszém rozporządzeniem podanych.

Na koniec widzi potrzebę Kommissya Rządowa, szczególniéj przy wydzierżawianiu tartaków, zwrócić uwagę Kommissyi Wojewódzkiéj, iżby w punktach licytacyjnych i kontraktach nie pisano warunku, „że dzierżawca drzewo do tartaku będzie miał prawo gdzie mu się podoba kupować“, albowiém z warunku takiego mógłby żądać dzierżawca sprzedawania mu drzewa w lasach rządowych, z miejsc najdogodniejszych dla niego, a szkodliwych dla gospodarstwa leśnego; aby więc zapobieżyć niewłaściwemu domaganiu się dzierżawcy z takiego warunku, w miejsce tego zamieszczać należy: „Zostawia się wolność dzierżawcy tartaku kupować potrzebne mu drzewo z lasów rządowych, o ile przepisy

совъ, на сколько это окажется возможнымъ, на точномъ основаніи правилъ лѣснаго хозяйства и правилъ о продажѣ дерева.

Варшава, (4 (16) Мая 1832 года.

Статсъ-Совѣтникъ (подписано) *Лескій.*

№ 33,642.

№172.

О томъ, что въ казенныхъ лѣсахъ могутъ быть собираемы камни, для устройства публичныхъ дорогъ, но только такіе, которые находятся на поверхности земли.

(5 (17) Декабря 1832 года.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

По поводу встрѣченныхъ Плоцкою Воеводскою Коммисіею недоразумѣній, въ отношеніи собиранія въ казенныхъ лѣсахъ камней для публичныхъ дорогъ,— Правительственная Коммисія, въ дополненіе къ предписанію своему отъ 22 Ноября сего года, за № 90,937/19,648, поручаетъ Воеводской Коммисіи сдѣлать немедленно по Лѣснымъ Управленіямъ слѣдующее распоряженіе:

1) Собираніе нужныхъ для устройства публичныхъ дорогъ матеріаловъ, находящихся на поверхности земли, можетъ быть дозволено въ лѣсахъ за исключеніемъ лишь годовыхъ лѣсосѣкъ, въ которыхъ произведена возобновительная рубка, и молодыхъ порослей пройденныхъ изрѣдительною рубкою, которыя считаются запускными и огороженными мѣстами, и на которыхъ означенное собираніе повлекло бы за собою поврежденіе молодыхъ деревьевъ, а слѣдовательно и упадокъ лѣснаго хозяйства. Предлагаемая подрядчиками за собираніе камней плата, на основаніи 57 ст. Положенія, подлежитъ разсмотрѣнію и разрѣшенію Правительственной Коммисіи. Безплатное же собираніе сказанныхъ матеріаловъ, не можетъ быть дозволено.

gospodarstwa leśnego w zastosowaniu się ścisłem do prawideł sprzedaży drzewa, dozwolą."

w Warszawie, d. 4 (16) Maja 1832 r.

Radca Stanu (podpisano) *Leski.*

Nr. 33,642.

N° 172.

Kamienie do dróg publicznych mogą być w lasach stałych zbierane, lecz tylko na powierzchni znajdujące się.

(d. 5 (17) Grudnia 1832 r.)

Do wszystkich Kommissyj Wojewódzkich.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Z powodu uczynionych niektórych wątpliwości przez Kommissyę Województwa Płockiego, co do zbierania kamieni w lasach rządowych do dróg publicznych, Kommissya Rządowa, w następstwie reskryptu swego z dnia 22 Listopada r. b. Nr. 90,937, 19,648, poleca Kommissyi Rządowéj wydanie natychmiast Urzędom leśnym następnéj dyspozycyi:

1) Zbieranie materyałów, do dróg publicznych potrzebnych, a na powierzchni ziemi znajdujących się, może być dozwolone w lasach, wyjąwszy tylko cięcia roczne odmładniające i trzebieże młodzieży, jako zagajone i za ogrodzone uważane, w których zbieranie takowe pociągnęłoby za sobą szkody młodzieży, a tém samém ruinę gospodarstwa leśnego. Opłaty za też zbierania przez entepreneröw ofiarowane, Kommissya Rządowa, stosownie do artykułu 57-go urządzenia, rozpoznawać będzie. Bezpłatne pobieranie takowych materyałów dozwolone być nie może

2) Добываніе же означенныхъ матеріаловъ изъ земли, на основаніи 1-ой ст. 2-го пункта постановленія Князя Намѣстника въ Царствѣ отъ 10 Марта 1818 года, какъ весьма вредное для лѣснаго хозяйства, въ казенныхъ лѣсахъ воспрещается, и можетъ быть допущено только въ лѣсныхъ отпадкахъ, съ платою, опредѣленною въ 3 ст. упомянутаго постановленія, и съ условіемъ засыпанія ямъ.

Варшава, 5 (17) Декабря 1832 года.

Директоръ Отдѣленія, Статсъ-Совѣтникъ (подп.) *Пивницкій.*

№ 97,063.

№173.

О томъ, что для пастьбы скота въ казенныхъ лѣсахъ не могутъ быть назначаемы дѣти, и, сверхъ того, каждое селеніе обязано ручаться за избраннаго имъ пастуха.

(24 Іюля (5 Августа) 1834 года.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Получивъ свѣдѣнія о весьма значительныхъ убыткахъ, происшедшихъ въ казенныхъ лѣсахъ, вслѣдствіе возникшихъ въ настоящее лѣтнее время пожаровъ, причиною которыхъ была не только необыкновенная засуха, но еще и то, что многіе крестьяне имѣютъ среди лѣсовъ свои пашни и луга, селеніями же не исполняются въ точности распоряженія о выборѣ присяжныхъ и отвѣтственныхъ пастуховъ, за которыхъ должны ручаться сельскія общества, — Правительственная Коммисія признала нужнымъ подтвердить Воеводской Коммисіи о строгомъ исполненіи распоряженія отъ 29 Іюня 1822 года, № 19,650/2,015, коимъ предписано, что для пастьбы скота не должны быть назначаемы дѣти, и что каждое селеніе обязано ручаться за избраннаго имъ пастуха и нести за него отвѣтственность, въ случаѣ, еслибы по его винѣ причинены были въ лѣсу какіе либо убытки, а равно, что селенію, которое не пожелало

2) Wydobywanie zaś podobnych materyałów z ziemi, na zasadzie art. 1-go ustępu 2-go postanowienia Księcia Namiestnika Królestwa z dnia 10 Marca 1818 r. w lasach rządowych, jako nader szkodliwe gospodarstwu leśnemu, jest zakazane, i wydobywanie takowe w odpadkach tylko, za wynagrodzeniem w art. 3-im wspomnionego postanowienia opisaném, i z warunkiem zarównania dołów, dozwolone być może.

w Warszawie, d. 5 (17) Grudnia 1832 roku.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Piwnicki.*

Nr. 97,063.

N° 173.

Na pasterzy bydła w lasach rządowych nie mogą być wybierane dzieci, i każda wieś za użytego pasterza ręczyć jest obowiązaną.

(d. 24 Lipca (5 Sierpnia) 1834 r.)

Do wszystkich Kommissyj Wojewódzkich.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Otrzymawszy wiadomość o nader znacznych szkodach, przez wynikłe w lasach rządowych pożary, w ciągu tego lata zrządzonych, i że przyczyną tych pożarów jest nie tylko nadzwyczajna susza, lecz zarazem i to, iż włościanie liczne mają wśród lasów niwy i łąki, że wsie nie wykonywają ściśle rozporządzeń co do przysięgłych i odpowiedzialnych, oraz zaręczonych przez gromady pasterzy do bydła, Kommissya Rządowa widzi potrzebę ponowić Kommissyi Wojewódzkiej rozporządzenie z dnia 29 Czerwca 1822 r. ad Nr. 19,650/2,015 stanowiące, aby na pasterzy bydła nie wybierano dzieci, i ażeby wieś każda za użytego pasterza ręczyła, i za niego była odpowiedzialną, jeżeliby z przyczyny jego

бы принять на себя означенной отвѣтственности, слѣдуетъ отказать въ дозволенiи на пастьбу скота въ лѣсу, съ присовокупленiемъ, что Лѣсныя Управленiя подвергаются строжайшей отвѣтственности за неисполненiе вышеозначеннаго распоряженiя, Воеводская же Коммисiя обязана тщательно наблюсти за этимъ и постоянно собирать о семъ нужныя свѣдѣнiя.

Поэтому Правительственная Коммисiя строжайше предписываетъ Воеводской Коммисiи подтвердить безотлагательно, кому слѣдуетъ, о самомъ точномъ исполненiи вышеупомянутыхъ правилъ, и представить о томъ рапортъ въ теченiи 30 дней.

Такое же предписанiе дано и всѣмъ Лѣснымъ Инспекторамъ для руководства.

Варшава, 24 Iюля (5 Августа) 1834 года.

Директоръ Отдѣленiя, Статсъ-Совѣтникъ (подпис.) *Пивницкiй.*

№ 59,212/19,699

№174.

О томъ, что пастухи, пасущiе скотъ въ казенныхъ лѣсахъ, должны исполнять присягу въ присутствiи Гминнаго Войта.

(22 Февраля (6 Марта) 1835 года.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисiямъ.

Правительственная Коммисiя Финансовъ и Казначейства.

Въ отвѣтъ на вопросъ, возбужденный въ представленiи Подляской Воеводской Коммисiи отъ 30 Января (11 Февраля) текущаго года, за № 5,955/2,369, о томъ, кто долженъ принимать присягу отъ пастуховъ, представленныхъ, какъ обществами казенныхъ крестьянъ, такъ и арендаторами и смежными частными владѣльцами, — Правительственная Коммисiя сообщаетъ, что таковую присягу пастухи должны исполнять въ присутствiи мѣстнаго Гминнаго Войта, при бытности подлежащаго Лѣсничаго или Подлѣсничаго, протоколъ же объ исполненiи присяги долженъ храниться въ одномъ экземплярѣ у Вой-

szkoda jaka w łesie zrządzoną była, żeby wieś, któraby téj odpowiedzialności na siebie przyjąć nie chciała, paszę w lesie miała odmówioną, z tym dodatkiem, iż Urzędy leśne będą odpowiedzialnemi jak najmocniéj, za niewypełnienie powyższego rozporządzenia, co Kommissya Wojewódzka z swéj strony jak najtroskliwiéj dopilnować i ciągle o tém wiadomość mieć powinna.

Ponowienie zatém jak najspieszniéj stosownych do kogo należy rozporządzeń, celem ścisłego wykonania powyższych przepisów, Kommissya Rządowa niniejszém Kommissyi Wojewódzkiéj, z zastrzeżeniem złożenia w przeciągu dni 30 o tém rapportu, jak najmocniéj poleca. Podobnież rozporządzenie wydane i do wszystkich Inspektorów leśnych, dla zastosowania się.

w Warszawie, d. 24 Lipca (5 Sierpnia) 1834 r.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Piwnicki.*

Nr. 59,212/19,699.

N° 174.

Pasterze bydła w lasach rządowych składać mają przysięgę przed Wójtem gminy.

(d. 22 Lutego (6 Marca) 1835 r.)

Do wszystkich Kommissyj Wojewódzkich.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Zapytana przełożeniem Kommissyi Województwa Podlaskiego, z d. 30 Stycznia (11 Lutego) r. b. Nr. 5,955/2,369, kto od pasterzy tak przez gromady włościan dóbr rządowych, jako też przez dzierżawców i ościennych prywatnych właścicieli przedstawionych, ma odbierać przysięgę, oświadcza, że takową przysięgę składać mają pasterze przed właściwym Wójtem gminy, w obecności Nadleśniczego lub Podleśnego, a protokół z wykonanéj

та гмины, а въ другомъ — въ подлежащемъ Лѣсномъ Управленіи.

Варшава, 22 Февраля (6 Марта) 1835 года.

Директоръ Отдѣленія, Статсъ-Совѣтникъ (подпис.) *Пивницкій.*

№ 12,482/3,824.

№175.

О взысканіи съ арендаторовъ казенныхъ имѣній платы за малую охоту.

(13 (25) Іюля 1835 года)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Получая неоднократно отъ нѣкоторыхъ Воеводскихъ Коммисій донесенія о встрѣчаемыхъ затрудненіяхъ въ выручкѣ дохода съ малой охоты, по неимѣнію соискателей, желающихъ взять этотъ доходъ въ аренду, вслѣдствіе недостатка огнестрѣльнаго оружія (содержаніе коего, а равно и покупка пороха ограничены по распоряженію Правительства) и по причинѣ препятствій къ отдачѣ этой статьи дохода въ административное завѣдываніе, — Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства, принимая въ уваженіе: что вышеупомянутыя препятствія не могутъ быть устранены изъ высшихъ полицейскихъ видовъ, что между тѣмъ необходимо предотвратить упадокъ дохода отъ малой охоты и что, согласно существующимъ правиламъ, арендаторамъ казенныхъ имѣній предоставляется преимущество на снятіе въ аренду малой охоты, постановила, чтобы впредь въ контрактахъ на отдачу въ аренду казенныхъ и состоящихъ въ завѣдываніи Правительства имѣній, помѣщаемо было условіе объ уплатѣ, за малую охоту на состоящихъ въ арендѣ поляхъ, одного процента съ исчисленнаго съ имѣнія чистаго дохода. Поэтому Правительственная Коммисія предписываетъ Воеводской Коммисіи, въ объявленіяхъ объ отдачѣ въ аренду имѣній и въ заключаемыхъ на слѣдующіе годы арендныхъ контрактахъ, непремѣнно помѣщать вышеизъясненное условіе, съ особымъ исчисленіемъ количества

przysięgi ma być w 1-ym exemplarzu u Wójta gminy, w 2-im zaś w właściwym Urzędzie leśnym złożony.

w Warszawie, d. 22 Lutego (6 Marca) 1835 r.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Piwnicki.*

Nr. 12,482/3,824.

N° 175.

O pobieraniu dochodu z małego polowania od dzierżawców dóbr rządowych.

(d. 13 (25) Lipca 1835 r.)

Do wszystkich Kommissyj Wojewódzkich.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Odbierając częste od niektórych Kommissyj Wojewódzkich rapporta, przedstawiające trudności w osiąganiu dochodów z małego polowania, z powodu, że dla niedostatku broni palnéj, (któréj posiadanie równie jak kupowanie prochu z rozporządzeń Rządu jest ograniczone) do dzierżawy tego użytku nie masz konkurentów i użytkowanie sposobem administracyjnym doznaje także przeszkód; Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu, zważywszy, że przeszkody wyżéj rzeczone, ze względów wyższych policyjnych usuniętemi być nie mogą, upadkowi zaś dochodu z małego polowania stanowczo zapobieżyć należy, mając oraz na względzie, że stosownie do istniejących przepisów, dzierżawcy dóbr rządowych do dzierżawy małego polowania mają zawsze pierwszeństwo, postanowiła, aby odtąd w kontraktach o dzierżawę dóbr rządowych i innych, w administracyi Rządu zostających, domieszczany był warunek opłaty, za małe polowanie na polach dzierżawionych, jednego od sta złotych dochodu czystego z dóbr wyrachowanego. Poleca więc Kommissya Rządowa Kommissyi Wojewódzkiéj aby, przy ogłaszaniu konkurencyi do dzierżaw dóbr i zawieraniu kontraktów dzierżawnych na lata następne, warunek powyższy z oddzielném wyrachowaniem opłaty za polowanie zamieszczać nieomieszkała, i dochód z tego tytułu kontrollowała;

платы за охоту, и вести счетъ доходу по этой статьѣ; до того же времени, Воеводская Коммисія должна употребить всѣ усилія и принять всѣ возможныя мѣры, для недопущенія уменьшенія дохода отъ малой охоты и для обезпеченія поступленія онаго на основаніи существующихъ правилъ.

Варшава, 13 (25) Іюля 1835 года.

Директоръ Отдѣленія, Статсъ-Совѣтникъ (подпис.) *Пивницкій.*
№ 50,356.

№176.

Относящееся къ малой охотѣ извлеченіе изъ контракта на отдачу въ аренду имѣній, съ разрѣшенія Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства отъ 9 (21) Ноября 1835 года.

§ 22

Такъ какъ въ арендную плату, условленную по настоящему контракту, включенъ доходъ за право малой охоты на пахатыхъ поляхъ, лугахъ, пастбищахъ, заросляхъ и пустопорожнихъ земляхъ, принадлежащихъ къ фольваркамъ и деревнямъ, отдаваемымъ въ аренду въ силу настоящаго контракта, изъ чего впрочемъ исключаются подвѣдомственные отдѣльной лѣсной администраціи, устроенные и неустроенные лѣса; такъ какъ подъ названіемъ малой охоты разумѣется правильная и бережливая ловля, съ лягавою собакою или по свѣжимъ слѣдамъ зайцевъ, куропатокъ, лѣсныхъ куликовъ, бекасовъ, утокъ, гусей дикихъ голубей и всѣхъ отлетающихъ птицъ, въ приличное для сего время, а именно: зайцевъ, мѣстныхъ дикихъ птицъ съ 1-го Сентября до послѣдняго числа Февраля, перелетныхъ же птицъ съ 15-го Іюля по 1-го Апрѣля; и такъ какъ употребленіе сѣтей и силковъ допускается только для ловли сѣдоголовыхъ и обыкновенныхъ дроздовъ и перепелокъ; то охота на всѣхъ прочихъ дикихъ звѣрей, выше непоименованныхъ, или даже и на поименованныхъ, но съ борзыми или гончими собаками, разставленіе на дичь и на птицъ, кромѣ сѣдоголовыхъ и обыкновенныхъ дроздовъ и перепелокъ, силковъ, сѣтей, клѣтокъ, зару-

témczasem zaś Kommissya Wojewódzka usilnie starać się i wszelkie środki przedsiębrać będzie, iżby dochód z małego polowania nie zmniejszał się, i podług dotychczasowych przepisów osiąganym był.

w Warszawie, d. 13 (25) Lipca 1835 r.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Piwnicki.*

Nr. 50,356.

N° 176.

Dotyczący małego polowania wyciąg z kontraktu o dzierżawę dóbr, z decyzyi Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu z dnia 9 (21) Listopada 1835 roku.

§ 22.

Gdy w summę dzierżawną, niniejszym kontraktem objętą, wchodzi dochód za wolność małego polowania, na gruntach, łąkach, pastwiskach, zaroślinach i nieużytkach, w ograniczeniu folwarków i wsiów tym kontraktem wydzierżawionych, od czego wyraźnie wyłączają się lasy urządzone i nieurządzone, do oddzielnéj Administracyi leśnéj należące; gdy przez małe polowanie rozumie się rządne i gospodarne myśliwstwo z wyżłem lub na upatrzonego, na zające, kuropatwy, słomki, bekasy, kaczki, gęsi, gołębie dzikie i wszelkie ptastwo odlatujące, w czasie do tego właściwym, to jest: na zające i ptastwo dzikie miejscowe od 1 Września do ostatniego Lutego, a na ptastwo przelotne od 15 Lipca do 1 Kwietnia; stawianie siatek i sideł może mieć miejsce tylko na kwiczoły, drozdy i przepiórki; zatém polowanie na wszelką inną łowną zwierzynę, wyżéj nie wymienioną, lub też i na wymienioną, lecz z chartami lub ogarami, zastawianie na zwierzynę łowną i inne ptastwo, prócz kwiczołów, drozdów i przepiórek, si-

бокъ, капкановъ, отравъ, рытье ямъ, выбираніе дичи и птицъ изъ гнѣздъ, и охота во время насиживанія яицъ, совершенно запрещаются, подъ опасеніемъ опредѣленныхъ лѣсными уставами взысканій. Независимо отъ сего, истребленіе хищныхъ звѣрей и птицъ не только дозволяется всѣми извѣстными способами, съ тѣмъ, чтобы таковые, подъ строжайшею по законамъ и особымъ постановленіямъ отвѣтственностью арендатора, были употребляемы въ дѣло съ соблюденіемъ всевозможной осторожности, въ особенности же въ мѣстахъ, посѣщаемыхъ людьми и скотомъ; но еще арендаторъ обязанъ представить ежегодно ближайшему Лѣсному Управленію, подъ квитанцію, на каждые 10 злотыхъ установленной за малую охоту арендной платы, одну пару когтей хищныхъ птицъ, или одну пару волчьихъ ушей съ носомъ, или же одну пару лисьихъ ушей съ носомъ, съ тѣмъ измѣненіемъ, что пара волчьихъ ушей съ носомъ замѣняетъ 6 паръ когтей, пара же лисьихъ ушей съ носомъ замѣняетъ 3 пары когтей и на оборотъ. Въ случаѣ непредставленія этихъ знаковъ, назначается штрафъ за каждую недостающую пару когтей 1 злот. и соразмѣрно сему штрафъ за недостающіе уши и носъ.

Переуступать аренду малой охоты, безъ разрѣшенія Правительства, не дозволяется, подъ опасеніемъ взысканія каждый разъ 30 злотыхъ. Съ лицъ неправильно занимающихся охотою арендаторъ въ правѣ отыскивать причиненные ему убытки формою суда, о каждомъ же нарушеніи казенной собственности, онъ обязанъ доносить немедленно Губернскому Правленію.

На поляхъ, принадлежащихъ крестьянамъ, въ растущемъ хлѣбѣ и на лугахъ, назначенныхъ для сѣнокошенія, не дозволяется производить охоту, пока хлѣбъ и сѣно не будутъ собраны съ полей и луговъ.

Такъ какъ малая охота, точно такъ же, какъ и имѣніе, отдается Правительствомъ въ аренду оптомъ, то никакіе по оной недоборы, въ какихъ бы то ни было обстоятельствахъ, вслѣдствіе предвидѣнныхъ или непредвидѣнныхъ происшествій, не подлежатъ вознагражденію; за точнымъ же исполненіемъ сего условія и изложенныхъ въ ономъ обязанностей бли-

deł, sieci, rozjazdów, broszków, zasieków, żelaz, wnyków, trucizn; robienie dołów, wybieranie zwierząt i ptaków łownych z gniazd, lub też polowanie w czasie lęgu, zupełnie się zabrania, pod karami przepisanemi w ustawach leśnych. Wszakże wytępienie zwierząt i ptaków drapieżnych, nie tylko się dozwala wszelkiemi sposobami w myśliwstwie znanemi, byleby było wykonywane z największą ostrożnością, szczególniéj w miejscach przez ludzi i bydło uczęszczanych, a to pod najsurowszą odpowiedzialnością dzierżawcy, prawami i urządzeniami wskazaną; ale nadto obowiązany dzierżawca corocznie najbliższemu Urzędowi leśnemu złożyć, za pokwitowaniem, od każdych 10 złp. summy za małe polowanie ustanowionéj, jedną parę szponów z ptaków drapieżnych, lub jedną parę uszów z nosem wilczych, albo parę uszów z nosem lisich, z tą różnicą, że wilczych para uszów i nos zastąpią 6 par szponów, a para lisich uszów i nos zastępują 3 pary szponów, i na wzajem. W razie niezłożenia, naznacza się kara, za każdą parę szponów złp. 1, lub stosunkowo za uszy i nos.

Poddzierżawiać małe polowanie, bez zezwolenia Rządu, nie wolno, pod karą złp. 30 za każdem dostrzeżeniem. Na nieprawnie polujących, mocen jest dzierżawca dóbr szkód sobie zrządzonych w drodze prawa poszukiwać, i o wszelkiem najściu własności rządowéj obowiązany natychmiast Rządowi Gubernialnemu donosić.

Na polach włościańskich, w zbożu na pniu stojącém, i w łąkach na sianożęcie przeznaczonych, dopóki zbiór z pól i łąk nie nastąpi, polować nie wolno.

A że małe polowania wydzierżawia Rząd, tak jak same dobra, ryczałtowo, żaden więc z tego tytułu niedobór, we wszelkich okolicznościach i wypadkach przewidzianych i nieprzewidzianych bonifikowany nie będzie; aby zaś warunek niniejszy i obo-

жайшее Лѣсное Управленіе въ правѣ и обязано имѣть наблюденіе.

Варшава, 9 (21) Ноября 1835 года.

Директоръ Отдѣленія, Статсъ-Совѣтникъ (подпис.) *Пивницкій.*

№ 65,164/21,267.

№177.

Условія для отдачи въ аренду рыбной ловли.

(5 (17) Декабря 1835 года.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Имѣя въ виду, что до сего времени, при извлеченіи выгодъ отъ рыболовства, не соблюдались какъ слѣдуетъ правила объ охраненіи рыбъ, находящихся въ прудахъ, озерахъ и рѣкахъ, въ казенныхъ имѣніяхъ, что отъ тщательнаго охраненія оныхъ зависитъ размноженіе молодой рыбы, а слѣдовательно и увеличеніе поступающаго въ Казну отъ этой отрасли промышленности дохода,— Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства поручаетъ Воеводскимъ Коммисіямъ, на будущее время, при отдачѣ въ аренду рыбной ловли, въ прудахъ, озерахъ и рѣкахъ, помѣщать слѣдующія условія:

1) Рыбы должны быть строжайше охраняемы отъ ловли, во все время метанія икры, согласно препровождаемому при семъ календарю, который слѣдуетъ прилагать къ контрактамъ, заключаемымъ съ арендаторами; почему, во время рыбной ловли, попадающіяся въ сѣти не въ соотвѣтственное время породы рыбъ должны быть пускаемы обратно въ воду.

2) На казенныхъ озерахъ и прудахъ употребленіе, для рыбной ловли, отравы или пилюлей съ ядомъ, а также удъ, багровъ и ружей, строжайше запрещается.

3) Во всѣхъ прудахъ и озерахъ должно быть тщательно сохраняемо извѣстное число (отъ 60 до 100) такъ называемыхъ старостъ, то есть самыхъ большихъ рыбъ по каждому роду оныхъ, которыя отъ одного до другаго осушенія пруда

wiązki w nim zamieszczone ściśle były wykonane, Urząd leśny najbliższy wglądać jest mocen i obowiązany.

w Warszawie, d. 9 (21) Listopada 1835 r.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Piwnicki.*

Nr. 65,164/21,267.

Nº 177.

Warunki do wydzierżawiania rybołówstwa.

(d. 5 (17) Grudnia 1835 r.)

Do wszystkich Kommissyj Wojewódzkich.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Mając na uwadze, że dotąd w ciągnieniu użytku z rybołowstwa, ochrona ryb w stawach, jeziorach i rzekach, w dobrach rządowych poławiających się, jak należy przestrzeganą nie była; że od ochrony téj, ściśle zachowywanéj, zależy mnożenie się narybku, a tém samém powiększenie dochodów, jakie ta gałęź przemysłu Skarbowi przynosi, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu poleca Kommissyom Wojewódzkim, aby odtąd przy wydzierżawianiu rybołowstwa w stawach, jeziorach lub rzekach, następujące zamieszczały warunki.

1) Ryby ochraniane być mają od połowu jak najściśléj przez cały czas tarła, podług załączonego tu kalendarza, który do kontraktów z dzierżawcami zawieranych dołączać należy; przy użytkowaniu więc z rybołowstwa, gatunki w czasie niewłaściwym załowione, do wody puszczane być winny.

2) Na stawach i jeziorach rządowych używanie na ryby trutki, czyli pigułek truciznowych, tudzież wędki, ości i fuzyj jak najmocniéj zakazuje się.

3) We wszystkich stawach i jeziorach powinna być zachowywana i pielęgnowana pewna liczba, stosownie do miejscowości (od 60 do 100), tak zwanych starostów wodnych, to jest: ryb naj-

и отъ одной до другой ловли должны оставаться неприкосновенными.

4) Равномѣрно строжайше воспрещается арендаторамъ ловить мелкую рыбу лучшихъ породъ, то есть слишкомъ малую и неимѣющую свойственнаго вкуса рыбу, а именно: сомовъ, вѣсомъ ниже трехъ фунтовъ; лососей, карповъ, лещей и щукъ, ниже двухъ фунтовъ; линовъ, налимовъ судаковъ, ниже полутора фунта; окуней, карасей, ниже трехъ четвертей фунта.

5) Для охраненія отъ истребленія молодыхъ карповъ и другихъ лучшихъ, но не хищныхъ породъ рыбъ, слѣдуетъ тамъ, гдѣ сіе окажется возможнымъ по мѣстнымъ обстоятельствамъ, то есть, гдѣ имѣется рядомъ нѣсколько прудовъ, хищныя породы рыбъ, а именно: щуки, окуни, судаки и карпы, выловить изъ верхнихъ прудовъ и насажать въ низшій прудъ. Въ сей послѣдній прудъ слѣдуетъ также насажать пискорей и другой мелкаго сорта бѣлой рыбы, которая нужна для корма хищныхъ рыбъ.

6) Жабъ, которыя съѣдаютъ рыбью икру и препятствуютъ размноженію рыбы, слѣдуетъ всячески истреблять въ озерахъ и прудахъ; по этому же поводу, содержаніе на этихъ водахъ утокъ, ловящихъ икру, строжайшее запрещается. Водяныя же змѣи, съ желтыми серьгами (coluber natrix), питающіяся жабами, должны быть сберегаемы.

7) Въ случаѣ неисполненія вышеизложенныхъ условій, въ особенности же 1, 2 и 4-го, арендаторъ подвергается, каждый разъ, условленному взысканію 50 злотыхъ, и, сверхъ того, обязанъ внести въ Казну двойную стоимость рыбы, уловленной въ ненадлежащее время или запрещеннымъ снарядомъ.

Наблюденіе за исполненіемъ сихъ условій и за нарушеніемъ оныхъ Воеводская Коммисія должна возложить на Окружныхъ Экономическихъ и Лѣсныхъ Ассесоровъ, преимущественно же на Лѣсныя Управленія тѣхъ лѣсничествъ, въ раіонѣ которыхъ расположены пруды, озера и рѣки, а въ прочихъ мѣстностяхъ, на Гминныхъ Войтовъ и Сотскихъ сосѣднихъ казенныхъ деревень, при чемъ слѣдуетъ разрѣшить имъ имѣть наблюденіе за очисткою прудовъ и за болѣе значительною рыбною ловлею, для введенія въ производствѣ оныхъ возмож-

większych w swoim gatunku, które od spustu do spustu i od połowu do połowu, nietykalne przechodzić mają.

4) Zakazuje się również jak najmocniéj, aby narybku celniejszych gatunków ryb dzierżawcy wyławiać nie ważyli się, to jest ryb zbyt małych i przyzwoitego smaku jeszcze nie mających, jako to: sumy, niżéj trzech funtów; łososie, karpie, leszcze i szczupaki, niżéj dwóch funtów; liny, miętuzy, sandacze, niżéj półtora funta; okonie, karasie, niżéj trzech cwierci funta ważące, wyławiane być nie powinny.

5) Dla ochrony od wytępienia narybku karpi i innych celniejszych a nie drapieżnych gatunków, tam gdzie miejscowość dozwala, to jest: gdzie kilka stawów po sobie następuje, należy drapieżne gatunki ryb, mianowicie: szczupaki, okonie, sandacze i karpie, z górnych stawów powyławiać, a do najniższego poprzenosić. Do tego także stawu przeprowadzić należy kiełbie i drobne gatunki białoryb na żer drapieżnym potrzebne.

6) Żaby w jeziorach i stawach zjadaniem ikry rybiéj do wyrybnienia wód przyczyniające się, starannie wytępiać należy; z tego samego powodu chowania przy tych wodach kaczek ikrę wyławiających jak najmocniéj zakazuje się. Węże zaś wodne z żółtemi zauszniczkami (Coluber natrix), żabami żywiące się, oszczędzać.

7) Za dostrzeżone niezachowywanie warunków wyżéj przepisanych, szczególniéj 1, 2 i 4-go, dzierżawca ulegnie za każdym razem karze konwencyonalnéj w kwocie złotych pol. pięćdziesiąt; a nadto zapłaci na rzecz Skarbu podwójną wartość ryb w czasie niewłaściwym lub narzędziami zakazanemi załowionych.

Pilnowanie zachowywania tych warunków, i dostrzeganie ich przestąpienia, poruczy Kommissya Wojewódzka w ogólności Assessorom Leśnym i Ekonomicznym okręgowym, w szczególności zaś Urzędom leśnictw w okręgu których stawy, jeziora i rzeki znajdują się, tudzież w innych miejscowościach Wójtom gmin i sołtysom przyległych wsi rządowych, upoważniając ich do dozierania spustu stawów i znacznego ryb połowu, aby te gospodarnie odbywały się. Tam gdzie rybołowstwo oddzielnie od dóbr jest

ной правильности. Гдѣ рыбная ловля отдана въ аренду отдѣльно отъ имѣнія, тамъ надзоръ за бережливымъ пользованіемъ оною можетъ быть, сверхъ того, ввѣренъ арендатору имѣнія. Поэтому, по мѣрѣ надобности и смотря по обстоятельствамъ, Воеводская Коммисія къ условіямъ объ отдачѣ въ аренду рыбной ловли должна прибавлять оговорку, что ловля эта не иначе можетъ быть производима, какъ въ присутствіи лѣснаго чиновника или служителя, арендатора имѣнія или лица, заступающаго ихъ мѣсто (если рыбная ловля отдана въ аренду отдѣльно отъ имѣнія) подлежащаго Гминнаго Войта или Сотскаго сосѣдней казенной деревни, и поименовать назначеннаго для сего чиновника, съ тѣмъ, что произведенная безъ соблюденія сказанной формальности рыбная ловля будетъ считаться похищеніемъ казенной собственности, за которое арендаторъ подвергнется опредѣленному въ пунктѣ 7-мъ взысканію, если не будетъ имъ доказано, что назначенныя для присутствованія при рыбной ловлѣ лица были имъ приглашаемы для сего безуспѣшно.

Варшава, 5 (17) Декабря 1835 года.

Директоръ Отдѣленія, Статсъ-Совѣтникъ (подпис.) *Пивницкій.*

№ 48,680/15,938.

---

zadzierżawione, dozór nad ochronném użytkowaniem z niego również dzierżawcy dóbr poruczonym być może. W miarę więc potrzeby i zachodzących okoliczności Kommissya Wojewódzka dodać ma, w warunkach do dzierżawy rybołowstwa, że połowy ryb nie inaczéj jak w obecności urzędnika lub officyalicty leśnego, dzierżawcy dóbr lub ich zastępcy, (tam gdzie rybołowstwo oddzielnie jest zadzierżawione), lub też respective Wójta lub sołtysa przyległéj wsi rządowéj, odbywać się mają; i wymienić urzędnika do tego upoważnionego, z zastrzeżeniem, iż połowy, bez téj formalności dopełnione, uważane będą jako defraudacya, za którą dzierżawca ulegnie karze punktem 7-ym oznaczonéj, jeżeli nie złoży dowodu, że wskazane do assystowania połowowi osoby do czynności tej bezskutecznie wzywane przez niego były.

w Warszawie, d. 5 (17) Grudnia 1835 r.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Piwnicki.*

Nr. 48,680/15,938.

Приложеніе къ № 177-му.

КАЛЕНДАРЬ,

съ указаніемъ времени метанія туземными рыбами икры.

Время метанія обозначено черными линіями.

Номеръ по порядку	Родъ рыбы	Январь	Февраль	Мартъ	Апрѣль	Май	Іюнь	Іюль	Августъ	Сентябрь	Октябрь	Ноябрь	Декабрь
1	Щука обыкновенная (Esox lucius)												
2	Плотва головень (Leuciscus dobula) . . .												
3	Уклея-шереспёръ („ aspius) . . .												
4	Плотва-язь („ jeses) . . .												
5	„ чебакъ („ orphus) . .												
6	Уклея верховодка („ alburnus) .												
7	Плотва красноперка („ erythrophthalmus)												
8	Подустъ черночревый („ nasus) . . .												
9	„ быстранка („ idus)												
10	Плотва библица („ rutilus) . . .												
11	„ елецъ („ albula) . . .												
12	Карась красный (Carassius vulgaris)												
13	„ бѣлый („ gibelio)												
14	Лещъ синецъ (Abramis ballerus) . . .												
15	„ обыкновенный („ brama)												
16	Чехонь обыкновенная („ cultratus) . . .												
17	Лещъ густера („ blicca)												
18	„ рыбецъ („ vimba)												
19	Пескарь рѣчный (Gobio fluviatilis)												
20	Марена усатая (Barbus fluviatilis)												
21	Карпъ обыкновенный (Cyprinus carpio) . . .												
22	„ силезскій („ hybridus) . .												
23	„ царскій („ regius) . .												
24	Линъ обыкновенный (Tinca vulgaris) . . .												
25	„ златовидный („ aurata) . . .												

26	Линъ пискозобъ (Tinca phoxinus)	.	.	.	.	.	—						
27	Ершъ обыкновенный (Acerina cernua). . . .	.	.	—	—	.							
28	Окунь рѣчной (Perca fluviatilis)	.	.	.	—	—							
29	Судакъ „ (Lucioperca sandra) . . .	.	.	.	—	—							
30	Налимъ „ (Lota vulgaris)	.	.	—	—								
31	Осетръ „ (Acipenser sturio) . . .	.	.	.	—	—							
32	Осетръ стерлядь („ ruthenus) . .	.	.	.	.	—	—						
33	Лосось обыкновенный (Salmo salar)	.	.	—	—	.							
34	„ озерный („ lacustris). . .	.	—	.	.	.							
35	„ скальная форель („ alpinus) . . .	.	—	.	.	.							
36	„ рыжая форель („ chucho) . . .	.	.	.	.	.	—						
37	„ форель пеструшка („ fario)	.	.	.	.	.	.	.	.	—			
38	„ рашпиль („ silvaticus) . .	.	.	.	.	.	.	.	.	—			
39	„ озерный („ salvelinus) . .	.	.	.	.	.	.	.	.	.	—	—	
40	„ форель („ trutta). . . .	—	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	—
41	Снѣтка рѣчная (Osmerus spirinchus). . . .	.	.	.	—	—							
42	Корруха морская („ eperlanus) . . .	.	.	.	—	—							
43	Селява сѣя (Coregonus maraena) . .	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	—	
44	„ репушка („ maraenula)	.	.	.	.	.	.	.	.	.	—	—	
45	Харіусъ обыкновенный (Thymallus vexillifer) .	.	.	.	—	—							
46	Вьюнъ авуюшка (Cobitis barbatula). . .	.	.	—	—								
47	„ большой („ fossilis)	.	.	—	—								
48	„ голецъ („ taenia)	.	.	.	—	—							
49	Сомъ европейскій (Silurus glanis)	.	.	.	—	—							
50	Минога рѣчная (Petromyzon fluviatilis). . . .	.	.	—	—								

Annex do Nr. 177-go.

KALENDARZ
tarła ryb krajowych.

(Linie czarne oznaczają czas tarła.)

— 486 —

Numer bieżący	Gatunki ryb	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
1	Szczupak pospolity (Esox Lucius)	.	—	—	—								
2	Białoryb kleń (Leuciscus dobula)	.	.	—	—	—							
3	„ rap („ aspius)	.	.	—									
4	„ jaź („ jeses)	.	.	—	—								
5	„ urfa („ orphus)	.	.	—	—								
6	„ ukléj („ alburnus)	.	.	—	—								
7	„ wzdręga („ erythrophthalmus) .	.	.	.	—								
8	„ świnka („ nasus)	.	.	.	—								
9	„ guszczosa („ idus)	.	.	.	—	—							
10	„ płoć („ rutilus)	.	.	.	.	—							
11	„ jelec („ albula)	.	.	.	.	.	—						
12	Karaś właściwy (Carassius vulgaris)	.	.	.	—	—	.						
13	„ karp karaś („ gibelio)	.	.	.	.	—	—	—					
14	Leszcz bleja (Abramis ballerus)	.	.	.	—	—	.						
15	„ właściwy („ brama)	.	.	.	.	—	.						
16	„ koza („ cúltratus)	.	.	.	.	—	.						
17	„ podleszczyk („ blicca)	.	.	.	.	—	—						
18	„ certa („ vimba)	.	.	.	.	.	—						
19	Kiełb pospolity (Gobio fluviatilis)	.	.	.	.	—	.						
20	Boleń rzeczny (Barbus fluviatilis)	.	.	.	—	—	.						
21	Karp' pospolity (Cyprinus carpio)	.	.	.	.	—	—						
22	„ szląski („ hibridus)	.	.	.	.	—	—						
23	„ lustrzeń („ regius)	.	.	.	.	—	—						
24	Lin pospolity (Tinca vulgaris)	.	.	.	.	.	—	—					
25	„ złotawiec („ aurata)	.	.	.	.	.	—						

26	Lin olszanka (Tinca phoxinus)	.	.	.	.	.	—						
27	Jazgarz pospolity (Acerina cernna)	.	.	—	—	.							
28	Okuń pospolity (Perca fluviatilis)	.	.	.	—	—							
29	Sandacz „ (Lucioperca sandra)	.	.	.	—	—							
30	Mientuz rzeczny (Lota vulgaris)	.	.	—	—								
31	Jesiotr pospolity (Acipenser sturio)	.	.	.	—	—							
32	„ sterlet („ ruthenus	.	.	.	.	—	—						
33	Łosoś właściwy (Salmo salar)	.	.	—	—	.							
34	„ jeziorny („ lacustris)	.	—	.	.	.							
35	„ skałopstrąg („ alpinus)	.	—	.	.								
36	„ rudopstrąg („ chucho)	.	.	.	.	.	—						
37	„ pstrąg („ fario)	.	.	.	.	.	.	.	.	—			
38	„ głowacz („ silvaticus)	.	.	.	.	.	.	.	.	—			
39	„ jeziorny („ salvelinus)	.	.	.	.	.	.	.	.	.	—	—	
40	„ łososiopstrąg („ trutta	—	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	—
41	Stynka rzeczna (Osmerus spirinchus)	.	.	.	—	—							
42	„ morska („ eperlanus)	.	.	.	—	—							
43	Sielawa sieja (Coregonus maraena)	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	—	
44	„ sulwica („ maraenula)	.	.	.	.	.	.	.	.	.	—	—	
45	Lipień właściwy (Thymallus vexillifer)	.	.	.	—	—							
46	Sliż „ (Cobitis barbatula)	.	.	—	—								
47	„ piskorz („ fossilis)	.	.	—	—								
48	„ kożka („ taenia)	.	.	.	—	—							
49	Sum pospolity (Silurus glanis)	.	.	.	—	—							
50	Minog rzeczny (Petromyzon fluviatilis)	.	.	—	—								

№178.

Условія контракта на выжиганіе золы въ казенныхъ лѣсахъ.

(13 (25) Февраля 1836 года.)

§ 1.

Правительство продаетъ Господину N (имя, фамилія, званіе и мѣсто жительства) въ N лѣсничествѣ, въ N участкѣ, въ годовыхъ лѣсосѣкахъ до конца такого-то года: *a*) хворостъ; *b*) мелкое лиственное дерево, низшихъ сортовъ, годное лишь для топлива и назначенное къ истребленію, по правиламъ хозяйственнаго плана; *c*) мелкій валежникъ,— для выжиганія изъ оныхъ золы, съ соблюденіемъ нижеслѣдующихъ условій.

Примѣчаніе. Продажа хвороста, мелкаго лиственнаго дерева и валежника, для выжиганія изъ нихъ золы, можетъ быть предположена въ такомъ только случаѣ, когда сбытъ оныхъ по существующей таксѣ и даже по пониженнымъ цѣнамъ окажется невозможнымъ, и когда, по правиламъ хозяйства, они должны быть устранены. Въ такомъ случаѣ слѣдуетъ назначить публичные торги.

§ 2.

Подъ общимъ названіемъ хвороста разумѣются вообще всѣ кусты и полукусты, а именно: орѣшникъ, рябина, медвѣжьи когти, можжевельникъ, сирень, крушина, шиповникъ, калина, лѣсныя фисташки, верескледъ, жимолость, дернъ, барбарисъ, квитъ, боярышникъ, роза, разные роды вербы: ветла, ракитникъ, ракита, тальникъ, ива, испанскій дрокъ, ежевика, врокъ, повилишные колокольчики, демьянка, волчьи ягодки, черника, клоповникъ, емела, плющъ, верескъ, хворостникъ, медвѣжьи ягоды, дикій розмаринъ, водяница, шикша, а также, если гдѣ находятся дубовыя и другія заросли, до того поврежденныя скотомъ, что они достигаютъ едва трехъ футовъ вышины и растутъ уродливо и низкими кустами.

Подъ названіемъ мелкаго лиственнаго дерева низшихъ сортовъ разумѣется осина, верба и липа, не свыше 20-лѣтняго возраста и 6 дюймовъ толщины у самаго пня.

Мелкій валежникъ составляютъ: вѣтви и мелкія вершины срубленныхъ и опрокинутыхъ деревьевъ, а также лежащія на

N° 178.

Warunki do kontraktów o palenie w lasach rządowych popiołów.

(d. 13 (25) Lutego 1836 r.)

§ 1.

Rząd sprzedaje Panu N, (wymienić imie, nazwisko, stan, miejsce zamieszkania) w leśnictwie N, w obrębach NN, w cięciach rocznych, po koniec roku N,: *a*) wszelkie chrusty; *b*) drzewo liściowe drobne podlejszych gatunków, nie zdatne do innego użytku jak na opał, podług przepisów planu gospodarczego, do wytępienia przeznaczone; *c*) wszelką drobną leżaninę;

a to w celu wypalenia ich na popioły, podług zastrzeżeń poniżéj wymienionych.

Uwaga ogólna. Sprzedaż chrustów, drzewa drobnego, liściowego i drobnéj leżaniny, na popioły, wówczas tylko zamierzaną być może, gdy na nie, ani podług taxy, ani podług cen zniżonych, żadnego nie ma odbytu, a przepisy gospodarstwa wymagają ich uprzątnienia. W takim więc razie należy ogłosić publiczną licytacyę.

§ 2.

Przez chrusty rozumieją się w ogólności wszelkie krzewy i podkrzewy, jako to: leszczyna, jarzębina, ostrokrzew, jałowiec, bez, sakłak, głóg, kalina, kłokotki, ptasiożup, trzmielina, wiciokrzew, dereń, berberys, pigwa, nieszpułka, róża; z gatunków wierzby: witwa, rokicina, rokita, siwą, łoza albo łozina, żarnowiec, jerzyny, janowiec, powój, psianka, wilczełyko, wilżyna, borówki, bagno, jemioła, bluszcz, wrzos, chróścina jagodna, niedźwiedzie grono, rozmarynek i małpia jagoda, bagniówka. Niemniéj o ile gdzie się znajdują zarośle dębowe lub inne, lecz tak przygryzione, że ledwie do trzech stóp karłowato i krzewiasto rozrastają się.

Przez drzewo liściowe drobne, gatunków podlejszych, rozumieć należy: osikę, wszystkie wierzby i lipę, które 20 lat wieku lub 6 cali w średnicy przy pniu nie przeszły.

Przez drobną leżaninę, rozumie się: gałęzie i drobne wierzchołki, po ściętych lub obalonych drzewach, lub z drzew stoją-

землѣ части растущихъ деревьевъ, хворостъ и мелкое лиственное дерево выше описаннаго свойства, отдѣлившееся отъ пней.

§ 3.

Весь остальной лѣсъ, какъ лиственный, такъ и хвойной, товарный, строевой, подѣльный, мануфактурный, ремесленный, годный для постройки орудій и на отопленіе, а также всѣ вообще выше непоименованные сорты онаго, или даже и поименованные, но содержащіе болѣе 6 дюймовъ въ поперечникѣ, хотя бы даже они назначались для срубки по хозяйственному плану, а тѣмъ болѣе, если они назначены къ сохраненію въ лѣсосѣкахъ, изъ означенной продажи исключаются и покупателемъ N не могутъ быть срубаемы, подъ опасеніемъ установленнаго за похищеніе лѣса взысканія.

§ 4.

Сверхъ того, изъ всѣхъ родовъ дерева, изъ котораго разрѣшено выжигать золу, Правительство предоставляетъ себѣ право производить безплатные отпуски, или продавать, по мѣрѣ запроса, но исключительно на потребности ближайшихъ окрестныхъ мѣстъ, и по этому поводу никакая претензія къ Правительству не можетъ быть простираема.

§ 5.

Выжиганіе золы можетъ производиться, въ низкоствольныхъ пройденныхъ рубкою участкахъ, только съ 1-го Октября по 1-е Апрѣля, въ высокоствольныхъ же участкахъ — только съ 15-го Апрѣля по 15-е Сентября, во всякомъ случаѣ — лишь въ мѣстахъ, не заросшихъ хвойнымъ лѣсомъ и отведенныхъ лѣсными служителями, съ соблюденіемъ величайшихъ предосторожностей, подъ опасеніемъ взысканій, въ видахъ охраненія отъ поврежденій оставляемыхъ въ лѣсосѣкахъ деревьевъ и предотвращенія пожаровъ въ лѣсахъ, такъ какъ, въ семъ послѣднемъ случаѣ, арендаторъ обязанъ вознаградить причиненные Казнѣ убытки и, сверхъ того, будетъ подвергнутъ соотвѣтственнымъ взысканіямъ за неосторожное обращеніе съ огнемъ.

Примѣчаніе. Выжиганіе золы на отпадкахъ и земляхъ, принадлежащихъ къ лѣснымъ усадьбамъ, если таковое окажется возможнымъ съ соблюденіемъ надлежащей предосторожности отъ огня, и если оно дозволено по контракту, можетъ быть производимо во всякое время.

sych, na ziemi leżące, jak niemniéj wszelkie chrusty i drzewo liściowe drobne, wyżéj opisane, a z pnia zrzucone.

§ 3.

Wszelkie inne drzewo tak liściowe jako i iglaste, towarne, budowlowe, użytkowe, rękodzielne, rzemieślnicze, narzędziowe i opałowe, i wszelkie w ogólności gatunki powyżéj nie objęte, lub chociaż i wymienione, jeżeli więcéj jak 6 cali w średnicy wynoszą, chociażby planem gospodarczym do cięcia były przeznaczone, a tém bardziéj jeszcze, gdy w cięciach pozostawić je przepisano; od sprzedaży takowéj wyłączają się, i przez Pana N, kupującego wycinane być nie mają, pod karami na defraudacyą przepisanemi.

§ 4.

Nadto ze wszystkich gatunków do wypalenia na popioły dozwolonych, Rząd zastrzega sobie czynienie wszelkich bezpłatnych wydatków, jako też sprzedaż, ile razy zajdzie żądanie, lecz tylko na potrzeby miejscowych okolic, a to bez roszczenia żadnéj z tego tytułu do Rządu pretensyi.

§ 5.

Palenie popiołów dopełniane być może w obrębach niskopiennych (wyrębnych), tylko od 1 Października do 1 Kwietnia; w obrębach zaś wysokopiennych tylko od 15 Kwietnia do 15 Września, zawsze w miejscach drzewem iglastem nie zarosłych, i przez officyalistów leśnych przeznaczyć się mających, z największą ostrożnością od uszkodzeń drzew pozostać mających, pod karami defraudacyjnemi, jako też z tąż samą ostrożnością od pożarów w lasach, na przypadek których, kontrahent za zrządzone szkody staje się Rządowi odpowiedzialnym, a nadto za nieostrożność z ogniem, do kar właściwych pociągniętym będzie.

Uwaga. Palenie popiołów na odpadkach i gruntach służbowych, o ile tego ostrożność co do ognia dozwoli, w każdym czasie wykonywane być może, skoro kontraktem objęte będzie.

§ 6.

Хворостнякъ слѣдуетъ рубить при самой землѣ, пни же отъ деревьевъ не могутъ быть выше одного фута, за каждый же оставленный высшій пень взыскивается 15 грошей.

§ 7.

Контрагентъ несетъ отвѣтственность не только за себя, но и за людей, употребляемыхъ имъ для работъ, именный списокъ которыхъ онъ обязанъ представить Лѣсному Управленію.

§ 8.

Исчисленіе количества выжженной золы должно быть производимо протоколярно Лѣсничимъ, въ присутствіи Подлѣсничаго и участковаго служителя, въ низкоствольныхъ лѣсахъ— два раза въ годъ, въ исходѣ Декабря и въ первыхъ числахъ Апрѣля, въ высокоствольныхъ лѣсахъ— тоже два раза въ годъ, въ промежутокъ времени съ 15-го Апрѣля по 15-е Сентября, въ лѣсныхъ отпадкахъ и на усадебныхъ земляхъ — каждые три мѣсяца. При этомъ исчисленіи принимается въ основаніе новая польская мѣра корца, содержащаго 32 гарца, въ гребло, безъ стряхиванія. Освидѣтельствованную и измѣренную золу покупатель обязанъ вывезти изъ лѣса, не позже какъ въ теченіе 15 дней.

Если выжженная зола скрыта, или тайно вывезена съ мѣста освидѣтельствованія и измѣренія и не представлена для освидѣтельствованія, то, кромѣ стоимости оной, покупатель обязанъ уплатить штрафа за каждый корецъ по 6 злотыхъ.

§ 9.

Покупатель Господинъ N обязывается выжигать ежегодно золы по крайней мѣрѣ N корцевъ, новой польской мѣры, съ тѣмъ, что еслибы даже было имъ выжжено меньшее количество, или не было вовсе выжигаемо золы, то, не смотря на это, онъ обязанъ вносить ежегодно въ лѣсную кассу плату, исчисленную, по крайней мѣрѣ, въ соразмѣрности вышепоказаннаго числа корцевъ, не простирая за недоборъ никакой претензіи; Казна же можетъ довольствоваться уплатою за меньшее количество, нежели N корцевъ, въ такомъ только случаѣ, если въ мѣстахъ, отведенныхъ для выжиганія золы, будетъ доказанъ недостатокъ матеріала для выжиганія, по вышеприведенному исчисленію.

§ 6.

Chrusty wycinane będą przy saméj ziemi, pnie zaś od drzew nie mogą być wyższe nad 1 stopę, pod karą gr. 15 za każdy pień wyższy.

§ 7.

Kontrahent jest odpowiedzialnym nie tylko za siebie, lecz i za ludzi do roboty użytych, których wykaz imienny Urzędowi złożyć jest obowiązany.

§ 8.

Obliczenie ilości wypalonego popiołu uskuteczniać się będzie protokólarnie przez Nadleśniczego, w obecności Podleśnego i officyalisty obrębowego, w lasach niskopiennych dwa razy na rok, w końcu Grudnia i w pierwszych dniach Kwietnia, w lasach wysokopiennych dwa razy, między 15 Kwietnia i 15 Września, na odpadkach i gruntach służbowych co trzy miesiące, i przytém obliczeniu będzie braną za zasadę miara nowa polska, korca 32 garnce trzymającego w strych, bez potrząsania. Popiół obrewidowany i obliczony, obowiązany kupujący najdaléj w dniach 15-tu z lasu wyprowadzić.

Gdy popiół wypalony ukryty, lub potajemnie z miejsc rewizyi i obliczenia uprowadzony został, i do rewizyi poddany nie był, kupujący za każdy korzec zapłaci kary defraudacyjnéj złp. 6, prócz jego wartości.

§ 9.

Kupujący Pan N, obowiązuje się corocznie wypalić popiołu przynajmniéj korcy N, miary nowéj polskiéj, a to z tém zastrzeżeniem, że chociażby mniejszą ilość korcy, albo wcale popiołu nie wypalał, przecież najmniéj w stosunku do powyższéj ilości korcy obrachowaną opłatę do kassy leśnéj wnosić corocznie będzie obowiązany, i to bez żadnéj o niedobór pretensyi, i w tenczas tylko Rząd poprzestanie na zapłaceniu ilości mniejszéj od N korcy, jeżeli w miejscach do palenia popiołu wskazanych, brak materyału, podług powyższego wyszczególnienia, do wypalania udowo-

§ 10.

Деньги, слѣдующія за оказавшееся по освидѣтельствованію количество золы, должны быть вносимы въ лѣсную кассу, за шнуровыми ассигновками, тотчасъ послѣ измѣренія золы, а именно: за варшавскій корецъ въ гребло, безъ стряхиванія .... злот. ... грош.

§ 11.

Обязанность выжиганія золы начинается для покупателя со дня врученія ему настоящаго контракта и будетъ продолжаться до конца N года. Въ теченіе этого времени, въ мѣстахъ, стоящихъ на очереди въ подлежащемъ году и указанныхъ Лѣснымъ Управленіемъ, контрагентъ обязанъ ежегодно вырубить и собрать всѣ назначенные къ истребленію и очисткѣ кустарники, мелкое дерево и валежникъ; въ противномъ же случаѣ будетъ сдѣлано распоряженіе объ очисткѣ лѣса и выжиганіи золы на счетъ и на рискъ покупателя.

§ 12.

Покупателю дозволяется выдѣлка поташа, если нужный для сего лѣсъ будетъ имъ купленъ въ казенномъ лѣсу по установленной таксѣ.

§ 13.

Еслибы Правительство постановило продать, отдать въ вѣчную аренду, обмѣнять или подарить имѣніе съ лѣсомъ, до котораго относится настоящій контрактъ, то оно въ правѣ расторгнуть сей послѣдній, объявивъ о семъ за три мѣсяца, до наступленія 1 Іюня каждаго года.

§ 14.

Частная переуступка сего контракта безусловно воспрещается, полная же передача онаго третьему лицу можетъ послѣдовать не иначе, какъ съ утвержденія Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства.

§ 15.

Матеріалы, назначенные для превращенія въ золу, могутъ быть употреблены покупателемъ для постройки шалашей для работниковъ и сараевъ для складыванія золы, съ тѣмъ, что подъ конецъ, если они не могутъ быть выгоднѣе проданы, должны быть обращены въ золу.

§ 10.

Należytość za ilość popiołów, odbiorem udeterminowaną, ma być wnoszona do kassy leśnéj za assygnacyami sznurowemi, zaraz po obliczeniu popiołu; mianowicie za korzec Warszawski, w strych bez potrząsania, po zł. (n) gr. (n)

§ 11.

Obowiązek wypalania popiołu zaczyna się względem kupującego, od daty doręczenia niniejszego kontraktu, i trwać będzie do końca r. (n). W tym czasie, a w szczególności corocznie, w miejscach na właściwe lata z kolei przypadających, a przez Urząd leśny wskazanych, obowiązany jest kontrahent wszelkie chrusty, drobne drzewo, i leżaninę wyżéj opisane, do wytępienia i wyczyszczenia przeznaczone, wyciąć i wybrać, inaczéj oczyszczenie lasów i wypalanie popiołów na koszt i ryzyko kontrahenta zarządzone zostanie.

§ 12.

Wolno kontrahentowi wyrabiać potaż, jeżeli drzewo na ten cel potrzebne w lasach rządowych podług taxy zakupi.

§ 13.

Gdyby Rząd postanowił sprzedać, wieczyście wydzierżawić, zamienić, lub darować dobra z lasami, do których kontrakt niniejszy służy, może takowy wypowiedzieć, w terminie na 3 miesiące przed 1 Czerwca każdego roku.

§ 14.

Cząstkowe odstąpienie tego kontraktu zupełnie jest wzbronione, całkowite zaś przelanie na trzecią osobę, jedynie za potwierdzeniem Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu nastąpić może.

§ 15.

Materyałów na popiół przeznaczonych może kontrahent użyć na kilka budek dla popielarzy i szop, na skład popiołu, które przy końcu, jeżeliby korzystniéj sprzedane być nie mogły, na popiół spalić obowiązany.

§ 16.

Расходы на объявленіе о торгахъ на гербовую бумагу и на пересылку по почтѣ бумагъ по настоящей продажѣ относятся на счетъ покупателя.

§ 17.

Во всѣхъ спорахъ, могущихъ возникнуть при исполненіи настоящаго контракта, контрагентъ подчиняетъ себя добровольно рѣшенію и исполнительнымъ мѣрамъ административныхъ властей.

§ 18.

Настоящій контрактъ, заключенный въ 4-хъ тожественныхъ экземплярахъ и подписанный договаривающимися сторонами, обязателенъ для покупателя со дня подписанія онаго, для Правительства же— со дня утвержденія онаго высшею властью.

§ 19.

Въ обезпеченіе исполненія условій сего контракта, покупатель представляетъ залогъ, наличными деньгами, въ количествѣ N, равномъ самому меньшему годовому платежу, или закладными листами на сумму N (выше $\frac{1}{4}$ частью), отъ которыхъ купоны будутъ ему выдаваемы каждые полгода, если на нихъ не будетъ числиться недоимка.

Варшава, 13 (25) Февраля 1836 года.

Директоръ Отдѣленія, Статсъ-Совѣтникъ (подп.) *Пивницкій.*

№ 71,060/23,688.

№179.

О томъ, что Лѣсныя Управленія обязаны доносить о каждой произведенной съ высшаго разрѣшенія охотѣ.

(24 Марта (5 Апрѣля) 1836 года.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

По приказанію Его Свѣтлости Князя Намѣстника, сообщенному въ предписаніи отъ 18 Марта сего года, за № 542

§ 16.

Koszta ogłoszenia licytacyi, stempla i portoryi, z niniejszéj sprzedaży wypływające, poniesie kupujący.

§ 17.

We wszelkich sporach z kontraktu tego wyniknąć mogących, kontrahent poddaje się decyzyi i exekucyi władz administracyjnych.

§ 18.

Kontrakt niniejszy w 4-ch równobrzmiących exemplarzach spisany, i przez strony stawające podpisany, obowiązuje kupującego od daty podpisu, a względem Rządu, od daty potwierdzenia go przez przez wyższą władzę, stanie się obowiązującym.

§ 19.

Na pewność dotrzymania obowiązków niniejszym kontraktem przyjętych, kupujący składa Rządowi kaucyę w gotowiźnie w summie N, jako najmniejszéj rocznéj opłacie wyrównywającéj, albo w listach zastawnych w summie N, (wyższéj o $^1/_4$), od któréj kupony co pół roku, jeżeli opłata zalegać nie będzie, składającemu wydawane będą.

w Warszawie, d. 13 (25) Lutego 1836 r.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Piwnicki.*

Nr. 71,060/23,688.

N°. 179.

Urzędy leśne obowiązane są składać rapporta o każdém dokonaném polowaniu, z upoważnienia wyższego.

(d. 24 Marca (5 Kwietnia) 1836 r.)

Do wszystkich Kommissyj Wojewódzkich.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Z woli JO. Ks. Namiestnika w reskrypcie z d. 18 Marca r. b.

Правительственная Коммисія поручаетъ Воеводской Коммисіи сдѣлать по всѣмъ Лѣснымъ Управленіямъ распоряженіе, чтобы они не запрещали охотиться въ казенныхъ лѣсахъ, въ соотвѣтственное для сего время, всѣмъ тѣмъ военнымъ чинамъ, которые, съ разрѣшенія Его Свѣтлости, будутъ снабжены на этотъ предметъ дозволительными билетами, съ тѣмъ, чтобы Лѣсныя Управленія о каждой таковой охотѣ и о послѣдствіяхъ оной, на основаніи существующихъ правилъ, доносили безъ замедленія Правительственной Коммисіи.

Объ исполненіи настоящаго предписанія, Воеводская Коммисія обязана донести Правительственной Коммисіи въ самомъ непродолжительномъ времени.

Варшава, 24 Марта (5 Апрѣля) 1836 года.

Директоръ Отдѣленія, Статсъ-Совѣтникъ (подп.) *Пивницкій.*

№ 25,836/8,563.

№180.

О взиманіи дохода съ мрамора и форма контракта.

(17 (29) Сентября 1836 года.)

Краковской Воеводской Коммисіи.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Въ отвѣтъ на представленіе Воеводской Коммисіи отъ 3 (15) Іюля сего года, № 20,907, Правительственная Коммисія даетъ знать, что она вполнѣ одобряетъ продажу мрамора, произведенную Воеводскою Коммисіею изъ каменоломень Кѣлецкаго лѣсничества по контракту 3 (15) Апрѣля сего же года, и вмѣстѣ съ тѣмъ предписываетъ Воеводской Коммисіи озаботиться объ увеличеніи съ этой статьи лѣснаго дохода, взиманіемъ по возможности самой высшей цѣны, такъ какъ цѣна, установленная таксою на сажень камня, относится лишь къ такимъ камнямъ, которые неспособны ни къ какой обработкѣ. И потому Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства

ad Nr. 542 objawionéj, Kommissya Rządowa poleca Kommissyi Wojewódzkiéj wydanie wszystkim Urzędom leśnym rozkazów, aby nie wzbraniały polowania w lasach rządowych, w czasie urządzeniami przepisanym, tym wszystkim wojskowym, którzy pozwolenie do tego, z upoważnienia JO. Księcia wydane, posiadać będą; o każdém wszakże takowém polowaniu i skutku onego, stosownie do istniejących przepisów, Urzędy leśne bezzwłocznie Kommissyi Rządowéj donosić powinny. O dopełnieniu tego reskryptu oczekuje Kommissya Rządowa spiesznego od Kommissyi Wojewódzkiéj rapportu

w Warszawie, d. 24 Marca (5 Kwietnia) 1836 r.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Piwnicki*.

Nr. 25,836/8,563

N° 180.

O pobieraniu dochodu z marmuru, i wzór do kontraktu.

(d. 17 (29) Września 1836 r.)

Do Kommissyi Województwa Krakowskiego.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

W odpowiedzi na zapytanie przez Kommissyę Wojewódzką, pod dniem 3 (15) Lipca r. b. Nr. 20,907 uczynione, oświadcza, że przeciwko dopełnionéj przez Kommissyę Wojewódzką, za kontraktem z d. 3 (15) Kwietnia r. b. sprzedaży marmuru, z gór leśnictwa Kielce, nie ma nic do nadmienienia i owszem poleca, aby Kommissya Wojewódzka, z tego tytułu, ile możności starała się powiększyć dochody leśne, pobierając tak wysoką cenę, ile okoliczności dozwalają. Cena jaka w taxie jest wskazana od sążnia kamieni, stosuje się tylko do takich kamieni, które do żadnego wyrobu nie są zdatne. Zatem Kommissya Rządowa Przychodów

вмѣняетъ Воеводской Коммисіи въ обязанность представить ей проектъ таксы на мраморъ, годный къ издѣліямъ.

Варшава, 17 (29) Сентября 1836 года.

Директоръ Отдѣленія, Статсъ-Совѣтникъ (подп.) *Пивницкій.*

№ 61,134.

Приложеніе къ № 180-му.

Контрактъ,

заключенный на основаніи предписаній Краковской Воеводской Коммисіи отъ 4 (16) и 15 (27) Февраля сего года, за № 6,220 и 9,418, между Кѣлецкимъ Лѣснымъ Управленіемъ и Ксаверіемъ Праусомъ на ломку мрамора въ стражѣ Шевце, на нижеслѣдующихъ условіяхъ:

1) Ксаверій Праусъ, согласно объявленію своему, поданному въ Лѣсное Управленіе 4 Марта 1836 года, обязался доставить для Православнаго Каѳедральнаго Собора 650¾ квадратныхъ локтей мраморныхъ плитъ, а именно:

1)	изъ Шевскихъ	каменоломенъ	130¼	квадр. локт.
2)	,, Коржечовскихъ	,,	520½	,, ,,
		итого . .	650¾	квадр. локт.,

или прописью мраморныхъ плитъ шестьсотъ пятьдесятъ и три четверти квадратныхъ локтей.

2) Ксаверію Праусъ дозволяется выломать на издѣлія для Варшавскаго Православнаго Собора, въ лѣсахъ и отпадкахъ стражи Шевце, потребное количество мрамора, но съ тѣмъ, чтобы ломка онаго производима была въ открытыхъ уже каменоломняхъ, и чтобы поверхность копей болѣе повреждаема не была.

3) Съ каждаго локтя обработаннаго въ плиту мрамора, Праусъ обязанъ уплатить въ лѣсную кассу по 15-и грошей.

4) Добываніе и обработка мрамора должны быть производимы на счетъ Прауса, который долженъ отвѣчать за всѣ поврежденія, причиненныя по сему случаю работниками въ лѣсу.

5) Добытый мраморъ, для удобнѣйшей выдѣлки изъ него паркета, дозволяется Праусу вывозить изъ лѣса въ мѣста,

i Skarbu, poleca Kommissyi Wojewódzkiéj, ażeby przedstawiła projekt do taxy na marmur do wyrobów zdatny.

w Warszawie, d. 17 (29) Września 1836 r.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Piwnicki.*
Nr. 61,134.

Annex do Nr. 180-go.

KONTRAKT,

Na zasadzie reskryptu Kommissyi Województwa Krakowskiego, z dnia 4 (16) Lutego r. b. Nr. 6,220, i z dnia 15 (27) Lutego tegoż roku Nr. 9,418, zawartym został pomiędzy Urzędem leśnym Kielce, a Xawerym Praus, na wyłam marmurów w straży Szewce, pod następującemi warunkami:

1) Xawery Praus na zasadzie deklaracyi swéj z dnia 4 Marca 1836 r. Urzędowi leśnemu złożonéj, zobowiązał się dostawić do Kościoła Katedralnego Grego-Rossyjskiego, tafli marmurowych kwadratowych łokci 650³/₄, a mianowicie:

1) z gór Szewskich łokci kwad 130¹/₄,
2) „ Korzeczowskich „ „ 520¹/₂,
razem jak wyżéj łokci kwad. 650³/₄,

wyraźniéj tafli marmurowych łokci kwadratowych sześćset pięćdziesiąt i trzy czwarte.

2) Xaweremu Praus dozwoloném zostaje wyłamanie potrzebnych ilości marmurów, na wyroby do Kościoła Katedralnego Greko-Rossyjskiego w Warszawie, w lasach i odpadkach straży Szewce, lecz tylko w łomach już otworzonych, tak iżby powierzchnia brana więcéj uszkodzoną nie była.

3) Za każden łokieć wyrobionego marmuru w taflach, opłaci Praus do kassy leśnéj po groszy piętnaście.

4) Wydobywanie i wyrobienie marmurów odbywać się będzie kosztem Prausa, któren za wszelkie szkody w lesie z tego tytułu, przez robotników zrządzić się mogące, stanie się odpowiedzialnym.

5) Wydobyte marmury, dla dogodności wyrobienia z nich posadzki, wolno będzie Panu Praus wywozić z lasu tam, gdzie

гдѣ есть вода и песокъ, но отнюдь не за предѣлы казенныхъ имѣній, въ коихъ находится каменоломня.

6) Выдѣланный паркетъ не можетъ быть доставленъ въ Варшаву до тѣхъ поръ, пока таковой не будетъ принятъ отъ Г. Прауса и пока опредѣленный въ § 3-мъ платежъ не будетъ внесенъ въ лѣсную кассу.

7) Пріемъ паркета будетъ производиться по мѣрѣ выдѣлки онаго въ шести срокахъ, изъ коихъ послѣдній назначается въ Іюлѣ 1836 года.

8) Въ обезпеченіе исполненія условій контракта, Г. Праусъ обязанъ, при подписаніи онаго, внести въ депозитъ лѣсной кассы залогъ въ количествѣ 200 польскихъ злотыхъ, который послѣ пріема мраморныхъ плитъ, будетъ зачисленъ въ счетъ условленной платы.

Настоящій контрактъ, составленный въ трехъ тожественныхъ экземплярахъ, утверждается подписями Лѣснаго Управленія и Г. Прауса.

Состоялось въ Невахтувкѣ, 3 (15) Апрѣля 1836 года.

(подписано) *Ксаверій Праусъ.*

Завѣдующій Лѣснымъ Управленіемъ, и. д. Лѣсничаго

(подписано) *Ксаверій Военскій.*

№ 181.

Постановленіе о томъ, что борти должны быть перенесены изъ казенныхъ лѣсовъ въ полевыя пасѣки.

(28 Октября (9 Ноября) 1836 года.)

Въ Правительственную Коммисію Финансовъ и Казначейства.

Статсъ Секретарь при Совѣтѣ Управленія.

Имѣю честь увѣдомить Правительственную Коммисію, что Его Сіятельство Князь Намѣстникъ въ Царствѣ, раздѣляя мнѣніе Г. Главнаго Директора, Предсѣдательствующаго въ Правительственной Коммисіи, изложенное въ представленіи отъ 21 Октября (2 Ноября) сего года, за № 87,323, призналъ основательнымъ предположеніе о постепенномъ устраненіи изъ ка-

woda i piasek się znajduje, lecz nie za obręb dóbr rządowych, w których kopalnia exystuje.

6) Wyrobioną posadzkę nie będzie wolno dostawiać do Warszawy, dopóki od Pana Praus odebraną nie zostanie, i wypłata § 3-m zastrzeżona nie będzie do kassy leśnéj wniesiona.

7) Odbiórka dopełnioną będzie, w miarę wyrabiania posadzki, w sześciu ratach, z których ostatnia będzie w miesiącu Lipcu 1836 roku.

8) Jako rękojmię dotrzymania warunków kontraktowych złoży pan Praus, przy podpisaniu kontraktu, do depozytu kassy leśnéj vadium w kwocie złp. 200, które po dopełnionéj odbiórce tafli marmurowych na poczet należytości przyjęte będzie.

Kontrakt niniejszy w trzech exemplarzach jednozgodnych spisany przez Urząd leśny i Pana Praus podpisany zostaje.

Działo się w Niewachtówce, dnia 3 (15) Kwietnia 1836 r.

(podpisano) *Xawery Praus.*

Sprawujący Urząd leśny, za Nadleśniczego

(podpisano) *Xawery Wojeński*

N° 181.

Decyzya, iż barcie z lasów rządowych winny być przeniesione do pasiek w polach.

(d. 28 Października (9 Listopada) 1836 r.)

Do Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu.

Sekretarz Stanu przy Radzie Administracyjnéj.

Mam honor zawiadomić Kommissyę Rządową, iż Jaśnie Oświecony Książę Namiestnik Królestwa, podzielając opinią JW. Dyrektora Głównego, Prezydującego w Kommissyi Rządowéj, w wyjaśnieniu z d. 21 Października (2 Listopada) roku bieżącego Nr. 87,323 wynurzoną, uznał być uzasadnionym zamiar stopniowego usunięcia z lasów rządowych barci pszczolnych, a za-

зенныхъ лѣсовъ пчелиныхъ бортей и вмѣстѣ съ тѣмъ, въ видахъ поощренія пчеловодовъ къ устройству пасѣкъ въ поляхъ, разрѣшить изволилъ не воспрещать имъ перенесенія изъ казенныхъ лѣсовъ бортей вмѣстѣ съ роями и даже срубки частей деревъ, въ коихъ находятся ульи съ пчелами, не требуя съ нихъ за то никакой платы.

Варшава, 28 Октября (9 Ноября) 1836 года.

(подписано) *Тымовскій.*

№ 43,679.

№182.

О цѣнѣ мрамора.

(20 Апрѣля (2 Мая) 1837 года.)

Краковскому Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Въ отвѣтъ на представленіе Губернскаго Правленія отъ 2 (14) Ноября пр. г., за № 53,886, объ установленіи въ Кѣлецкомъ лѣсничествѣ цѣны мрамора, годнаго на издѣлія, въ четверо противъ цѣны камней неспособныхъ къ употребленію для какихъ либо издѣлій, т. е., чтобы сажень мрамора обходился въ продажѣ въ 4 польскихъ злотыхъ, — Правительственная Коммисія даетъ знать, что такъ какъ мраморъ для издѣлій въ сажени не укладывается, то, согласно съ мнѣніемъ Губернскаго Правленія, она установляетъ цѣну годному на издѣлія мрамору въ Кѣлецкомъ лѣсничествѣ по два гроша съ кубическаго фута, разрѣшая продавать оный по этой цѣнѣ раздробительно, если оптовою продажею по контрактамъ не возможно будетъ выручить за оный выгоднѣйшихъ цѣнъ.

Варшава, 20 Апрѣля (2 Мая) 1837 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ

(подписано) *Ленскій.*

№ 93,999.

---

razem zezwolić raczył, aby celem zachęcenia bartników do zakładania pasiek polnych nie było onymże wzbranianém przeprowadzanie do takowych z lasów rządowych barci z rojami, a nawet ścinanie części drzew, ule z pszczołami obejmujących, bez wymagania za to jakiéjbądź opłaty.

w Warszawie, d. 28 Października (9 Listopada) 1836 r.

(podpisano) *Tymowski.*

Nr. 43,679.

N° 182.

O cenie marmuru.

(d. 20 Kwietnia (2 Maja) 1837 r.)

Do Rządu Gubernialnego Krakowskiego.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

W odpowiedzi na przedstawienie Rządu Gubernialnego z dnia 2 (14) Listopada r. z. Nr. 53,886, którym wnosi, aby w leśnictwie Kielce cena na marmur, do wyrobów zdatny, była ustawioną 4 razy wyżéj nad cenę kamieni do żadnych wyrobów niekwalifikujących się, a tém samém, aby sążeń marmuru kosztował złp. 4, oświadcza, że gdy marmur do wyrobów na sążnie układany nie bywa, przeto Kommissya Rządowa, zbliżając się do wniosku Rządu Gubernialnego, oznacza cenę jednéj stopy sześciennéj marmuru do wyrobów w leśnictwie Kielce na groszy dwa, i po téj cenie marmur cząstkowo przedawać dozwala, jeżeli korzystniejszych cen przez zawarcie kontraktów uzyskać nie można.

w Warszawie, d. 20 Kwietnia (2 Maja) 1837 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Łęski.*

Nr. 93,999.

№183.

О томъ, что арендаторы казенныхъ имѣній за самовольное добываніе въ оныхъ торфа подвергаемы будутъ взысканіямъ, установленнымъ за похищеніе лѣса.

(28 Октября (9 Ноября) 1837 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Замѣтивъ, что нѣкоторые изъ арендныхъ содержателей казенныхъ имѣній позволяютъ себѣ, вопреки контрактамъ, копать на казенныхъ земляхъ для собственной надобности торфъ, Правительственная Коммисія предписываетъ Губернскому Правленію, согласно распоряженію ея отъ 20 Іюня 1829 года, № 12,561/5,598, напомнить имъ, что добываніе торфа, безъ особаго на то разрѣшенія, воспрещено, и что поэтому виновные въ самовольной разработкѣ онаго будутъ подвергаемы взысканіямъ, опредѣленнымъ за лѣсныя похищенія.

Варшава, 28 Октября (9 Ноября) 1837 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Ленскій.*

№ 81,149/27,649.

Примѣчаніе. Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства предписаніемъ отъ 29 Апрѣля (11 Мая) 1843 года, № 20,230/6,493, сдѣлала распоряженіе, чтобы на торфяники въ казенныхъ имѣніяхъ распространенъ былъ надзоръ Лѣсныхъ Управленій.

№184.

О взиманіи дохода съ присганей и катищъ.

(5 (17) Ноября 1837 года.)

Краковскому Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

На представленіе Губернскаго Правленія отъ 3 (15) Сентября сего года, за № 42,972, объ указаніи основанія къ уста-

Nº 183.

Dzierżawcy dóbr rządowych, za samowolne kopanie torfu, pociągani będą do kar defraudacyjnych leśnych.

(d. 28 Października (9 Listopada) 1837 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Dostrzegłszy, iż niekiedy dzierżawcy dóbr rządowych dopuszczają się kopania torfu na własną potrzebę w gruntach rządowych, lubo tego w kontraktach nie mają sobie dozwolonego, Kommissya Rządowa poleca Rządowi Gubernialnemu, aby stosownie do wydanego przy reskrypcie z dnia 20 Czerwca 1829 r. Nr. 12,561/5,598 rozporządzenia, przypomniał dzierżawcom, że kopanie torfu, bez wyraźnego na ten szczegół upoważnienia jest zabronionem, i że tem samem za dopuszczenie się go, do kar za defraudacyę leśną przepisanych, pociągnieni będą.

w Warszawie, dnia 28 Października (9 Listopada) 1837 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu

(podpisano) *Łęski.*

Nr. 81,149/27,649.

Uwaga. Reskryptem z dnia 29 Kwietnia (11 Maja) 1843 r. Nr. 20,230/6,493, Kommissya Skarbu rozporządziła: iżby torfowiska na przestrzeni dóbr rządowych zajęte były pod kontrolię Urzędów leśnych.

Nº 184.

O pobieraniu dochodu z bindug i lądowego.

(d. 5 (17) Listopada 1837 r.)

Do Rządu Gubernialnego Krakowskiego.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Na przełożenie Rządu Gubernialnego, pod dniem 3 (15) Września r. b. ad Nr. 42,972, wprzedmiocie wskazania zasady

новленію размѣра платы за пристани и катища,— Правительственная Коммисія сообщаетъ, что хотя ст. 139 Положенія о лѣсномъ управленіи и счетоводствѣ предписано взимать доходъ съ этой статьи, въ силу контрактовъ, заключаемыхъ на отдачу въ годичное содержаніе пристаней, не смотря на то, складываетъ ли на нихъ арендаторъ и въ какомъ количествѣ дерево, однако правило это относится къ тѣмъ только лѣсничествамъ, въ коихъ доходъ съ этой статьи издавна былъ взимаемъ и нынѣ можетъ считаться постояннымъ. Въ случаѣ же, приведенномъ въ вышеупомянутомъ представленіи Губернскаго Правленія, доходъ съ пристаней и катищъ представляется чисто случайнымъ и зависящимъ отъ необыкновеннаго разлива рѣки Пилицы. Посему въ такихъ случаяхъ въ основаніе заключаемыхъ контрактовъ слѣдуетъ принимать число штукъ дерева, которое должно быть сложено на пристаняхъ, опредѣляя при томъ количество платы со штуки дерева, соразмѣрно платежамъ, взимаемымъ съ сего источника въ смежныхъ частныхъ имѣніяхъ, и соотвѣтственно большему или меньшему удобству пристаней.

Варшава, 5 (17) Ноября 1837 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Ленскій.*

№ 74,345.

№185.

Объ условіяхъ, которымъ, при производствѣ въ казенныхъ лѣсахъ охоты, должны подчиняться лица, получившія на то позволеніе.

(24 Ноября (6 Декабря) 1837 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

По поводу даннаго нѣкоторымъ лицамъ разрѣшенія на производство въ казенныхъ лѣсахъ охоты, Правительственная Коммисія нужнымъ считаетъ указать Губернскому Правленію

do ustanowienia wysokości opłaty z bindug i lądowego uczynione, Kommissya Rządowa oświadcza: iż jakkolwiek art. 139-y urządzenia manipulacyi i rachunkowości leśnéj przepisuje pobieranie z tytułu tego dochodu, na mocy kontraktów zawieranych o roczną dzierżawę lądów, bez wchodzenia w to, czy i jakową ilość drzewa dzierżawca na takowych lądach składa, wszelako przepis takowy stosuje się tylko do leśnictw, w których dochód z tytułu w mowie będącego oddawna był praktykowanym, i za stały uważany być może. W przypadku wszakże przytoczonym przez Rząd Gubernialny, w przełożeniu na początku cytowaném, dochód z bindug i lądowego będzie tylko przypadkowym, od nadzwyczajnego wezbrania rzeki Pilicy zawisłym, w takim więc razie kontrakty zawierać należy na ilość sztuk browarki, złożyć się mającéj na lądach, stosując wysokość opłaty od sztuki browarki do opłat pobieranych z tego przedmiotu w przyległych dobrach prywatnych, ze względem na większą lub mniejszą dogodność lądów.

w Warszawie, d. 5 (17) Listopada 1837 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Łęski.*

Nr. 74,345.

N° 185.

Warunki do jakich stosować się winny, przy odbywaniu polowania w lasach rządowych, osoby mające na to pozwolenie.

(d. 24 Listopada (6 Grudnia) 1837 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Z powodu udzielonego pozwolenia niektórym osobom na wolne polowanie w lasach rządowych, widzi potrzebę wskazać Rządowi Gubernialnemu zasady, jakie w tym względzie zacho-

правила, кои должны быть соблюдаемы въ этомъ отношеніи, и вслѣдствіе того предписываетъ ему издать по всѣмъ Лѣснымъ Управленіямъ слѣдующее распоряженіе:

что правомъ на производство въ казенныхъ лѣсахъ охоты, безплатно, или съ платою за каждую штуку убитой дичи, можетъ пользоваться лично только тотъ, кому выдано на сіе дозволеніе съ однимъ для помощи при охотѣ человѣкомъ; причемъ для производства таковой онъ можетъ употребить не болѣе двухъ гончихъ собакъ;

что, въ видахъ соблюденія порядка службы, предпринимающій охоту въ казенныхъ лѣсахъ обязанъ каждый разъ увѣдомить о семъ подлежащее Лѣсное Управленіе, которое въ свою очередь должно выслать на мѣсто лѣсныхъ служителей для присутствованія при охотѣ;

что такъ какъ убіеніе въ одинъ разъ большаго количества крупнаго звѣря могло бы повлечь за собою значительное истребленіе онаго въ казенныхъ лѣсахъ, то каждая таковая охота должна ограничиваться въ одинъ разъ убіеніемъ одной и не болѣе двухъ штукъ крупнаго звѣря, за исключеніемъ кабановъ.

Губернское Правленіе обязано наблюдать за точнымъ и строгимъ исполненіемъ означенныхъ правилъ, а Лѣсныя Управленія о каждой произведенной охотѣ должны доносить непосредственно, какъ Губернскому Правленію, такъ и Правительственной Коммисіи.

Варшава, 24 Ноября (6 Декабря) 1837 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Ленскій.*

№ 96,120/31,577.

wane być mają, jakoż poleca mu, aby wszystkim Urzędom leśnym następujące wydał zarządzenia:

iż pozwolenie polowania w lasach rządowych, czyto za opłatą od ubitéj zwierzyny, lub bez opłaty za nią, udzielone, służy wyłącznie na osobę tego, który je otrzymał; że tenże do usługi swéj może przybrać najwięcéj jednego służącego, a dla odbycia polowania użyć nie więcéj jak 2-ch ogarów; że dla porządku służby, ile razy zamierzy przedsięwziąść polowanie w lasach rządowych, wypada aby poprzednio uwiadomił właściwy Urząd leśny, iżby tenże zesłał na grunt officyalistów leśnych, którzyby polowaniu byli obecni; że gdy ubijanie na raz jeden w znacznéj ilości grubego zwierza, pociągnęłoby za sobą znaczne onego wyniszczenie w lasach rządowych, polowanie przeto powinno się ograniczać na ubiciu na raz jeden, jednéj lub najwięcéj dwóch sztuk grubego zwierza łownego, wyjąwszy dziki. Scisłego zaś wykonywania wymienionych zasad Rząd Gubernialny dopilnować jest obowiązany, a o każdém odbytém polowaniu Urzędy leśne obowiązane składać rapporta, tak Rządowi Gubernialnemu, jako też wprost Kommissyi Rządowéj.

w Warszawie, d. 24 Listopada (6 Grudnia) 1837 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Łęski.*

Nr. 96,120/31,577.

№186.

Запрещеніе стрѣлять въ казенныхъ лѣсахъ оленей и объясненіе, сколько штукъ крупнаго звѣря дозволяется убить въ одну охоту.

(25 Февраля (9 Марта) 1838 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

По поводу общаго распоряженія, послѣдовавшаго 24 Ноября (6 Декабря) прошлаго года, за № 96,120/31,577, относительно производства въ казенныхъ лѣсахъ охоты, Правительственной Коммисіи представлены на разрѣшеніе слѣдующіе вопросы:

1) какъ слѣдуетъ понимать дозволеніе убивать въ одинъ разъ не болѣе 2-хъ штукъ крупнаго звѣря, т. е. въ теченіе ли одного дня, или одной гонки, или же во все продолженіе производства охоты въ лѣсничествѣ;

2) хотя олени, въ видахъ охраненія, не должны быть убиваемы, однако они не изъяты отъ охоты, а исключены только кабаны, заслуживающіе сбереженія въ меньшей степени.

Въ разъясненіе этихъ недоумѣній, Правительственная Коммисія даетъ знать:

по 1-му пункту, что дозволено убивать не болѣе двухъ штукъ крупнаго звѣря, во все время производства охоты въ лѣсничествѣ;

по 2-му пункту, что, согласно вышеприведенному общему распоряженію, не только запрещено безусловно охотиться на оленей, но напротивъ того предписано тщательно оберегать ихъ; убиваемы же они могутъ быть только вслѣдствіе особаго приказанія Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства, а что касается выраженія „за исключеніемъ кабановъ,“ то само собою разумѣется, что этихъ только звѣрей, т. е. каба-

N° 186.

Zakaz zabijania jeleni w lasach rządowych, i objaśnienie ile sztuk grubego zwierza wolno zabić w ciągu całego polowania.

(d. 25 Lutego (9 Marca) 1838 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Z powodu ogólnego rozporządzenia z d. 24 Listopada (6 Grudnia) r. z. Nr. 96,120/31,577, w przedmiocie polowania w lasach rządowych, otrzymała Kommissya Rządowa następujące zapytania:

1) Jak uważać pozwolenie zabicia na raz jeden najwięcéj dwóch sztuk grubego zwierza, czy to jednego dnia lub miotu, czy też przez ciąg polowania w tém leśnictwie.

2) Chociaż jeleń ochraniany być winien od ubicia, ten wszakże wyłączony nie jest, lecz wyłączono dzika, który na mniejszą konserwę zasługuje.

Objaśniając te wątpliwości Kommissya Rządowa oświadcza:

Ad 1-um, że najwięcéj dwie sztuk grubego zwierza dozwolono zabić, w ciągu całego polowania w leśnictwie.

Ad 2-um, że urządzeniem ogólném, wyżéj wymienioném, na jelenie wcale polować niedozwolono, i te jak najściśléj mają być konserwowane, i tylko za szczególnym wyraźnym rozkazem Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu strzelane być mogą, a przez wyrażenie, „wyjąwszy dziki," rozumie się, że tego tylko

новъ можно бы дозволить убивать и болѣе двухъ штукъ въ одну охоту.

Варшава, 25 Февраля (9 Марта) 1838 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Ленскій.*

№ 15,265/4,288.

№187.

О томъ, что крестьяне казенныхъ имѣній причитающуюся съ нихъ за собираніе сушняка и за пастбища плату могутъ вносить наличными деньгами, или отрабатывать въ пользу лѣсовъ.

(7 (19) Іюня 1838 года.)

Выписка изъ журнала засѣданія Совѣта Управленія Царства.

По уваженію къ бѣдствіямъ 1831 года, Правительство Царства Польскаго освободило крестьянъ казенныхъ имѣній по конецъ сего года отъ взноса въ лѣсныя кассы платежей, установленныхъ за собираніе сушняка и за пастбища въ казенныхъ лѣсахъ.

Срокъ сей льготы уже истекаетъ, но бытъ крестьянъ по случаю послѣднихъ неурожаевъ заслуживаетъ еще особеннаго уваженія, посему Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства, желая, съ одной стороны, оказать пособіе крестьянамъ, а съ другой, удовлетворить потребностямъ лѣсовъ, кои въ видахъ сбереженій лишены съ 1831 года годоваго, на искусственныя обработки, въ количествѣ 20,000 польскихъ злотыхъ дохода, рапортомъ отъ 7 (19) текущаго мѣсяца, за № 38,707, просила Совѣтъ Управленія разрѣшить, чтобы установленная за пользованіе въ лѣсахъ сушнякомъ и пастбищами плата могла быть удовлетворяема тѣми изъ крестьянъ казенныхъ имѣній, кои наличными деньгами вносить оной не пожелаютъ, работами тяглыми или ручными въ тѣхъ же лѣсахъ, по существующимъ въ окрестности цѣнамъ найма рабочихъ, начиная работы сіи съ 1-го Января 1839 года.

zwierza to jest dzika, możnaby dozwolić nawet więcéj jak dwie sztuk na raz jeden ubić.

w Warszawie, d. 25 Lutego (9 Marca) 1838 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Łęski.*

Nr. 15,265/4,288.

N°187.

Włościanie dóbr rządowych należność za ugaj i paszę mogą uiszczać gotowizną i robocizną, na korzyść lasów użyć się winną.

(d. 7 (19) Czerwca 1838 r.)

Wypis z protokółu posiedzenia Rady Administracyjnéj.

Z uwagi na klęski w ciągu r. 1831 poniesione, Rząd Królestwa uwolnił włościan dóbr rządowych, po koniec r. b., od wnoszenia do Kass leśnych ustanowionéj opłaty od ugaju i paszy w lasach rządowych

Termin ten już się zbliża, stan atoli włościan szczególnie z powodu ostatnich nieurodzajów ciągle jeszcze na względ zasługuje, z tego powodu Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu, chcąc z jednéj strony przyjść im w pomoc, a z drugiéj dogodzić potrzebie lasów, które z uwagi na oszczędność pozbawione zostały od roku 1831 funduszu rocznego w summie złp. 20,000, na uprawy sztuczne, upraszała Radę pod dniem 7 (19) b. m. Nr. 38,707, aby opłatę za używanie ugaju i paszy w lasach postanowiona, włościanom dóbr rządowych, którzyby jéj w gotowiźnie uiścić nie chcieli, robocizną sprzężajną lub ręczną, w tychże lasach wykonywać się mającą, podług ceny robocizny w okolicy praktykowanéj, po-

Совѣтъ Управленія, настоящее представленіе Правительственной Коммисіи утвердилъ.

Варшава, 7 (19) Іюня 1838 года.

Вѣрно съ журналомъ:

Статсъ-Секретарь (подписано) *Тымовскій*.

№ 18,864.

№188.

О томъ, что хворостнякъ въ лѣсахъ, назначенный къ истребленію, можетъ быть выдаваемъ вмѣсто сушняка.

(23 Августа (4 Сентября) 1838 года.)

Всѣмъ Лѣснымъ Инспекторамъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Краковское Губернское Правленіе рапортомъ отъ 21 Іюля (2 Августа) сего года, № 37,675, донесло Правительственной Коммисіи, что со времени устройства въ тамошней губерніи лѣсовъ и введенія въ дѣйствіе хозяйственныхъ плановъ, распоряженіе объ истребленіи хвороста, по причинѣ самаго незначительнаго сбыта, не смотря на пониженіе цѣны и другія предпринятыя мѣры, исполнено быть не можетъ.

Но какъ разведеніе, на мѣстахъ поросшихъ хворостнякомъ, другихъ полезнѣйшихъ породъ дерева составляетъ одно изъ главныхъ условій лѣснаго хозяйства, то, въ видахъ скорѣйшаго истребленія онаго, Правительственная Коммисія поручаетъ Вамъ, при объѣздѣ лѣсничествъ, разрѣшать Лѣснымъ Управленіямъ, гдѣ въ томъ встрѣтится надобность, отпускать крестьянамъ казенныхъ имѣній въ будущемъ году хворостъ вмѣсто сушняка въ соотвѣтственное для истребленія онаго время.

О каждомъ таковомъ разрѣшеніи Вы обязаны доносить Правительственной Коммисіи въ общихъ рапортахъ.

О настоящемъ распоряженіи Правительственная Коммисія увѣдомила одновременно всѣ Губернскія Правленія.

Варшава, 23 Августа (4 Сентября) 1838 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Ленскій*.

№ 63,401/20,358.

---

czynając od dnia 1 Stycznia 1839 r. uiszczać dozwoliła.

Rada przychyliła się do wniosku Kommissyi Rządowéj.

w Warszawie, d. 7 (19) Czerwca 1838 r.

Zgodno z protokółem:

Sekretarz Stanu (podpisano) *Tymowski.*

Nr. 18,864.

N° 188.

Chrusty w lasach, kwalifikujące się do wytępienia, mogą być na ugaj wydawane.

(d. 23 Sierpnia (4 Września) 1838 r.)

Do wszystkich Inspektorów Leśnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Rząd Gubernialny Krakowski rapportem z dnia 21 Lipca (2 Sierpnia) r. b. Nr. 37,675, doniósł Kommissyi Rządowéj, że od czasu urządzenia lasów w tamecznéj gubernii, i wprowadzenia w exekucyą planów gospodarczych, przepis wytępiania chrustów, pomimo zniżenia ceny i innych przedsięwziętych środków, dla żadnego, lub bardzo mało znaczącego odbytu, wykonywanym być nie może.

Gdy w gospodarstwie leśném bardzo wiele na tém zależy, aby chrusty ustąpiły użyteczniejszym gatunkom drzewa; przeto celem przyspieszenia uprzątnienia onych, Kommissya Rządowa poleca W. Inspektorowi, aby przy objazdach leśnictw upoważniał Urzędy leśne, gdzie tego uzna potrzebę, do wydawania, w roku następnym, włościanom dóbr rządowych chrustów na ugaj, w porze właściwéj do wytępiania onych.

O każdém podobném upoważnieniu winien Inspektor w rapportach ogólnych Kommissyi Rządowéj donieść.

O wydaniu niniejszego rozporządzenia Kommissya Rządowa pod jednym wszystkie Rządy Gubernialne zawiadomiła.

w Warszawie, d. 23 Sierpnia (4 Września) 1838 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu (podpisano) *Łęski.*

Nr. 63,401|20,358.

№189.

О собираніи привилегированными крестьянами сушняка и о пользованіи пастбищами въ казенныхъ лѣсахъ.

(1 (13) Декабря 1838 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Крестьяне казенныхъ имѣній, а именно селеній: Панки, Тросколясы, Пила, Боръ-Запильскій, Костржина, Подленже-Крулевске, Звѣржинецъ, Старо-Кржемпецъ и Данковице—Экономіи Кржепице, а также селеній: Долиска, Рыбно, Злоховице, Опатовъ, Рембицке, Крулевске и Ивановице, подали 3 (15) Ноября сего года прошеніе о дозволеніи имъ пользоваться безплатно въ казенныхъ лѣсахъ сушнякомъ и пастбищами, основывая таковое домогательство свое на рѣшеніи Референдарскаго Суда, состоявшемся 6-го Мая 1790 года, коимъ предоставлено имъ право свободной рубки лѣса на строенія и на отопленіе.

Правительственная Коммисія, принимая во вниманіе, что, на основаніи общихъ узаконеній, всякій пользующійся какою либо собственностью обязанъ участвовать и въ поддержаніи оной, постановленіемъ сего числа состоявшимся опредѣлила: казенныхъ крестьянъ, имѣющихъ право въѣзда въ лѣса или пользующихся въ оныхъ пастбищами, обязать платежемъ на содержаніе лѣсной администраціи, такъ какъ по Прусскому уставу, лица, неполучившія на пользованіе чѣмъ бы то ни было особыхъ привилегій, отъ сей обязанности освобождены быть не могутъ.

Такъ какъ исчисленіе, на сколько привилегированныя такимъ образомъ лица обязаны участвовать въ содержаніи лѣсной администраціи, весьма шатко и могло бы привести къ тому, что казенные привилегированные крестьяне въ нѣкоторыхъ мѣстахъ должны бы были платить за сушнякъ болѣе, чѣмъ казенные крестьяне, не пользующіеся особыми привилегіями, ибо, при установленіи на сушнякъ нормальной лѣсной таксы, не имѣлось вовсе въ виду административныхъ расходовъ, а принимаемы были только въ соображеніе по сему пред-

N° 189.

O korzystaniu z ugaju i paszy w lasach rządowych przez włościan uprzywilejowanych.

(d. 1 (13) Grudnia 1838 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Włościanie dóbr rządowych, a mianowicie, wsiów Pąnki, Troskolasy, Piła, Bór Zapilski, Kostrzyna, Podłęże królewskie, Zwierzyniec, Storo-Krzempiec i Dankowice, z ekonomii Krzepice, oraz wsiów Doliska, Rybno, Złochowice, Opatów, Rembickie, Królewskie i Iwanowice, zanieśli pod dniem 3 (15) Listopada r. b. prośbę, o dozwolenie im używania bezpłatnie w lasach rządowych ugaju i pastwiska, opierając żądanie swoje na dekrecie Referendarskim, z dnia 6 Maja 1790 r., przyznającym im prawo wolnego wrębu na budowle i opał.

Kommissya Rządowa zważywszy, że według ogólnych zasad prawa, każdy korzystający z jakowéj własności, do utrzymywania onéj przykładać się powinien, postanowiła decyzyą na dniu dzisiejszym zapadłą, ażeby włościan rządowych, mających przywiléj na wolny wrąb lub pastwisko, pociągnąć do opłaty od tego tytułem kosztów na administracyę, od których według przepisów Pruskich, nikt z nieuprzywilejowanych do jakowego użytku, wyjętym być nie może.

Ponieważ jednak wyrachowanie, o ile z podobnie uprzywilejowanych do ponoszenia kosztów administracyi przykładać się winni, jest zbyt względne, i w rezultacie okazać by się mogło, że miejscami, włościanie rządowi uprzywilejowani opłacać by musieli, z tego tytułu, za ugaj więcéj aniżeli włościanie rządowi, którzy podobnego prawa nie posiadają, gdyż przy stanowieniu taxy normalnéj leśnéj, nie miano na względzie kosztów administracyi, lecz

мету мѣстныя цѣны на дерево; то Правительственная Коммисія приняла за правило: съ казенныхъ крестьянъ, пользующихся правомъ въѣзда въ лѣса, требовать за собираніе сушняка только половину той платы, какая установлена мѣстною лѣсною таксою для казенныхъ крестьянъ вообще, или $^1/_4$ часть платы, взимаемой съ постороннихъ лицъ, или же, согласно постановленію Совѣта Управленія отъ 7 (19) Іюня сего года, за № 18,864, требовать съ нихъ отправленія соотвѣтственной сему издѣльной повинности. Подобно сему, съ крестьянъ, имѣющихъ привилегію на безплатное пользованіе пастбищами, взимать половину платы нормальною таксою со штуки рогатаго скота или овцы, для казенныхъ крестьянъ установленной, или также требовать съ нихъ исполненія соотвѣтственныхъ работъ. О чемъ Губернское Правленіе поставляется въ извѣстность для руководства.

Но какъ послѣ пожалованія привилегій на право безплатнаго въѣзда въ лѣса, или послѣ рѣшенія Референдарскаго Суда, число крестьянскихъ усадьбъ въ привилегированныхъ селахъ, вѣроятно, увеличилось, а Казна, въ силу Сеймоваго закона 1830 года, не обязана отпускать безплатно дерево или предоставлять пастбища для бо́льшаго числа усадебъ, чѣмъ таковыхъ состояло при учрежденіи сервитутовъ; то Правительственная Коммисія предписываетъ Губернскому Правленію, впредь до распространенія силы означеннаго рѣшенія на крестьянъ, имѣющихъ право безплатнаго пользованія лѣсомъ или пастбищами, произвесть, по точному смыслу того рѣшенія или предшествовавшей оному привилегіи, въ привилегированныхъ селеніяхъ повѣрку числа усадебъ, принимая для этого въ соображеніе и люстраціонныя описанія дымовъ и имѣній прежней эпохи Между тѣмъ Краковское Правленіе обязано предписать Лѣсному Управленію въ Кржепицахъ дозволить крестьянамъ всѣхъ выше поименованныхъ селеній собирать сушнякъ и пользоваться пастбищами въ лѣсахъ, взявъ съ нихъ предварительно подписку въ томъ, что причитающіеся съ нихъ платежи они внесутъ наличными деньгами, или же въ замѣнъ ихъ будутъ отбывать соотвѣтственную издѣльную повинность.

О каждой встрѣтившейся надобности въ примѣненіи озна-

w téj mierze stosowano się do ceny miejscowéj drzewa, dla tych powodów Kommissya Rządowa przyjęła za zasadę:

„Aby od włościan rządowych, prawém wolnego wrębu obdarzonych, wymagać za ugaj tylko połowę téj opłaty, jaka taxą miejscowego leśnictwa w ógólności dla włościan rządowych jest ustanowioną, czyli ¼ opłaty pobieranéj od obcych, lub też w zastosowaniu się do postanowienia Rady Administracyjnéj, z dnia 7 (19) Czerwca r. b. 18,864, odpowiednią téj zasadzie żądać od nich robociznę. Podobnież, aby za paszę od włościan, przywiléj bezpłatnego pastwiska posiadających, pobierać połowę opłaty taxą normalną dla włościan rządowych od sztuki bydła, lub owcy ustanowionéj, lub odpowiednią od nich żądać robociznę“, o czém Rząd Gubernialny dla zastosowania się zawiadamia.

Ponieważ być może, że po dacie przywileju, prawo bezpłatnego wrębu nadającego, lub po dacie wyroku Referendarskiego, liczba osad włościańskich we wsiach uprzywilejowanych pomnożyła się, a Skarb, z uwagi na prawo Sejmowe z r. 1830, nie jest w obowiązku dla większéj ilości osad nad tę, jaka przy nadaniu służebności istniała, drzewa bezpłatnie wydawać, lub paszy dozwalać, z tego powodu Kommissya Rządowa poleca Rządowi Gubernialnemu, aby przed rozciągnięciem powyższéj decyzyi do włościan, posiadających prawo bezpłatnego wrębu lub pastwiska, sprawdził poprzednio ilość osad we wsiach uprzywilejowanych, według osnowy wyroku lub poprzedniego przywileju, a wreszcie przy pomocy lustracyj dymów lub dóbr z owéj epoki. Témczasowie zaś poleci Rząd Gubernialny Krakowski Urzędowi leśnemu Krzepice, aby włościanom na początku wymienionych wsiów dozwolił ugaju i pastwiska w lasach, za przyjęciem od nich poprzednio deklaracyj, że należytość jaka od nich przypadać będzie opłacą lub też odpowiednią robocizną uiszczą.

O każdéj potrzebie zastosowania powyższéj decyzyi, winien

ченнаго рѣшенія, Губернское Правленіе должно входить въ Правительственную Коммисію съ подробнымъ представленіемъ.

Относительно же крестьянъ Кржепицкой и Ивановецкой Экономіи, Правительственная Коммисія будетъ ожидать въ теченіе двухъ мѣсяцевъ особаго рапорта.

Варшава, 1 (13) Декабря 1838 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Ленскій.*

№ 90,401/29,112.

№190.

Условія для отдачи въ аренду торфяниковъ.

(14 (26) Февраля 1839 года.)

Мазовецкому Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Утвердивъ представленный при рапортѣ отъ 1 (13) Февраля сего года, № 1,891/581, контрактъ на отдачу въ аренду торфяной копи въ лѣсахъ Варшавскаго лѣсничества, въ стражѣ Сѣраковъ, и возвращая таковой въ 3-хъ экземплярахъ, съ приложенною къ каждому изъ нихъ картою, на которой означено заарендованное пространство земли,— Правительственная Коммисія предписываетъ Губернскому Правленію — одинъ экземпляръ хранить при дѣлахъ своихъ, другой препроводить въ Лѣсное Управленіе, а третій вручить арендатору, и затѣмъ наблюсти за точнымъ исполненіемъ условій контракта, а равно возложить наблюденіе за симъ и на обязанность Лѣснаго Управленія. Въ силу § 2-го контракта, Губернское Правленіе обязано понудить арендатора Майбаума къ вырытію рвовъ, къ постройкѣ мостовъ и проч., согласно указанію Инженера, рапортъ котораго отъ 26 Октября (7 Ноября) 1838 г., представленный Губернскимъ Правленіемъ при рапортѣ за № 79,943/14,287, при семъ возвращается.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства, настоящій контрактъ, заключенный съ евреемъ Беркомъ Май-

Rząd Gubernialny szczegółowe przedstawienie do Kommissyi Rządowéj uczynić, a co się tycze włościan ekonomii Krzepickiéj i Iwanowickiéj, Kommissya Rządowa w ciągu dwóch miesięcy rapportu oczekuje.

w Warszawie, d. 1 (13) Grudnia 1838 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Łęski.*

Nr. 90,401/29,112.

N° 190.

Zasady do wydzierżawiania torfiarń.

(d. 14 (26) Lutego 1839 r.)

Do Rządu Gubernialnego Mazowieckiego.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Zatwierdziwszy kontrakt o dzierżawę bagna torfowego w lasach straży Sieraków, leśnictwa Warszawa, przy rapporcie z d. 1 (13) Lutego r. b Nr. 1,891/581 przedstawiony, zwraca takowy w 3-ch exemplarzach z mappą, przy każdym exemplarzu kontraktu dołączoną i okazującą przestrzeń wydzierżawioną, z poleceniem, aby Rząd Gubernialny zachował jeden do swoich akt, drugi przesłał Urzędowi leśnemu, a trzeci doręczył interessantowi. Niemniéj poleca, aby Rząd Gubernialny wykonania warunków tegoż kontraktu dopilnować polecił. Tém samém Rząd Gubernialny jest obowiązany zmusić Maybauma do wyprowadzenia rowów, wystawienia mostów etc., na mocy § 2-go kontraktu, podług wskazania Inżeniera, rapport którego z dnia 26 Października (7 Listopada) r. 1838, przy Nr. 79,943/14,287, przez Rząd Gubernialny przedstawiony, w załączeniu zwraca się.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu, niniejszy kontrakt zawarty z starozakonnym Berek Maybaum o 30-to letnią pro

баумомъ на 30-лѣтнее, съ 1838 по 1868 годъ арендное содержаніе торфяной копи, состоящей, какъ изъ прилагаемой карты видно, Варшавскаго лѣсничества въ стражѣ Сѣраковъ, по всѣмъ статьямъ утверждаетъ.

Варшава, 14 (26) Февраля 1839 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Денскій.*

№ 12,636.

Приложеніе къ № 190-му.

Контрактъ на отдачу въ арендное содержаніе торфяной копи въ лѣсахъ стражи Сѣраковъ, въ Варшавскомъ лѣсничествѣ.

Между Мазовецкимъ Губернскимъ Правленіемъ, дѣйствующимъ на основаніи предписанія Правительственной Коммиссіи Финансовъ и Казначейства отъ 23 Декабря (4 Января) 1838/9 года, № 83,546/26,814, съ одной, и евреемъ Беркомъ Майбаумомъ, жительствующимъ въ Варшавѣ въ домѣ подъ № 1,085, на Твардой улицѣ, съ другой стороны, заключенъ контрактъ на 30-лѣтнее арендное содержаніе торфяной копи, въ лѣсахъ стражи Сѣраковъ, въ Варшавскомъ лѣсничествѣ, на нижеслѣдующихъ условіяхъ:

§ 1.

Все пространство торфяника, означенное на картѣ, особо на сей предметъ составленной, и заключающее вообще . . . морговъ, . . . прентовъ, прописью . . . ., отдается еврею Берку Майбаумъ въ арендное содержаніе для добыванія находящагося на ономъ торфа, въ теченіе 30-лѣтъ, начиная съ 1-го Іюня 183 г. по 1-е Іюня 1868 года.

§ 2.

Еврей Берко Майбаумъ, снявшій въ содержаніе разработку торфяника, обязывается добыть торфъ собственными средствами, безъ пособія отъ Казны, на пространствѣ, означенномъ въ § 1-мъ, а также вырыть, согласно данному Правительствомъ плану, для осушки торфяныхъ болотъ, каналъ и боковые рвы,

1838/68 dzierżawę bagna torfowego, w straży Sieraków, leśnictwa Warszawy, podług załączonéj mappy położonego, we wszystkich warunkach zatwierdza.

w Warszawie, d. 14 (26) Lutego 1839 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Łęski.*

Nr. 12,636.

Annex do Nr. 190-go.

Kontrakt o dzierżawę bagna torfowego w lasach straży Sieraków, leśnictwa Warszawa.

Między Rządem Gubernialnym Mazowieckim, na zasadzie reskryptu Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu z d. 23 Grudnia (4 Stycznia) 1838/39 r. Nr. 83,546/26,814, działającym z jednéj, a starozakonnym Berkiem Maybaum w Warszawie, w domu pod Nr. 1085, przy Ulicy Twardéj zamieszkałym, z drugiéj strony, o trzydziestoletnią dzierżawę bagna torfowego, w lasach straży Sieraków, leśnictwie Warszawa, zawarty został kontrakt w osnowie następującéj:

§ 1.

Przestrzenie torfowe podług mappy oddzielnie na ten cel sporządzonéj, mianowicie: . . . .
w ogóle morgów . . . . . pręt. kw. . . . . . wyraźnie . . . ., wypuszczają się starozakonnemu Berkowi Maybaum, do wykopania na nich znajdującego się torfu, a to wciągu lat 30-tu, licząc od 1 Czerwca 1838 roku do tegoż dnia 1868 roku.

§ 2.

Starozakonny Berek Maybaum, przedsiębierca kopania torfu, obowiązuje się własnym nakładem i bez pomocy z strony Rządu, wydobyć torf z przestrzeni w § 1-ym objętych, oraz wykopać, podług planu ze strony Rządu wydanego, kanał i uboczne rowy,

построить и содержать въ теченіе существованія контракта на томъ же каналѣ необходимые мосты и шлюзы, однимъ словомъ — нести всѣ сопряженныя съ этимъ предпріятіемъ издержки, не простирая за то къ Казнѣ никакихъ претензій.

§ 3.

Содержатель обязанъ за каждый моргъ новопольской мѣры, изъ общаго показаннаго въ § 1-мъ пространства, уплачивать Казнѣ по 350 польскихъ злотыхъ, установленнымъ въ § 4-мъ порядкомъ и въ опредѣленные тамъ же сроки.

§ 4.

Въ началѣ каждой весны, по требованію содержателя, изъясненному въ поданномъ въ Губернское Правленіе объявленіи, одинъ изъ 29 участковъ, по дошедшей къ нему очереди означенной на картѣ номерами, будетъ ему отданъ протоколярно для добыванія на немъ торфа, подобно тому, какъ былъ отведенъ ему 31 Іюля (12 Августа) прошлаго года 1-й участокъ. Содержатель, за таковой, равно какъ и за всякій другой отведенный ему для добыванія торфа участокъ, обязывается всю причитающуюся Казнѣ сумму, по оцѣнкѣ, установленной въ предыдущемъ параграфѣ, внести не позже 1-го Октября того года, въ коемъ послѣдовалъ пріемъ онаго въ кассу Варшавскаго Лѣснаго Управленія, или же въ другую, какая въ послѣдствіи можетъ быть указана, подъ страхомъ административной экзекуціи, коей содержатель добровольно подчиняется.

§ 5.

Если содержатель, до наступленія вышеозначеннаго срока платежа, потребуетъ отдачи ему слѣдующаго участка, то требованіе его будетъ удовлетворено, коль скоро причитающіяся за предыдущій участокъ деньги будутъ имъ внесены въ подлежащую кассу, и полученная въ уплатѣ квитанція будетъ представлена при соотвѣтственномъ объявленіи въ Губернское Правленіе, которое затѣмъ объ отдачѣ ему слѣдующаго участка сдѣлаетъ надлежащее распоряженіе.

По уваженію же, что первые семь участковъ расположены почти тремя верстами дальше отъ шоссейной дороги, ведущей изъ Новогеоргіевской крѣпости въ Варшаву, чѣмъ участки 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 и 16, содержатель оставляетъ за собою право требовать, чтобы послѣ 1-го участка отведенъ былъ

celem osuszenia bagien torfowych, wystawić i utrzymywać, przez ciąg trwania kontraktu, na tym kanale potrzebne mosty i śluzy, jedném słowém ponosić wszelkie koszta, jakie całe to przedsięwzięcie wymaga, bez żadnéj do Skarbu pretensyi.

§ 3.

Przedsiębierca obowiązuje się za każdy morg miary nowopolskiéj działami w § 1-ym objęty, po złp. 350, wyraźniéj złotych trzysta pięćdziesiąt Skarbowi zapłacić, porządkiem i w terminach w § 4-ym ustanowionych.

§ 4.

Z początkiem każdéj wiosny, na żądanie przedsiębiercy, przez podanie do Rządu Gubernialnego deklaracyi objawione, jeden z 29-ciu działów, porządkiem na mappie numerami oznaczonym, protokólarnie oddanym będzie, celem wydobycia z niego torfu, jak to już przez oddanie w dniu 31 Lipca (12 Sierpnia) r. z. działu 1-go miejsce miało. Przedsiębierca obowiązuje się za takowy jako i każdy inny jemu do kopania torfu oddany dział, najdaléj do dnia 1 Października tego samego roku, w którym odbiór nastąpił, przypadającą Skarbowi należytość, podług ceny w poprzedzającym paragrafie ustanowionéj, do kassy Urzędu leśnego Warszawa, lub innéj wskazać się mogącéj, wnieść pod exekucyą administracyjną, któréj się przedsiębierca dobrowolnie poddaje.

§ 5.

Gdyby przedsiębierca, przed powyższym terminem opłaty, żądał oddania mu następującego działu, to odmówioném mu nie będzie, skoro należytość za poprzedni dział do kassy zapłaci, i w takim razie obowiązany jest stosowną deklaracyę, przy dołączeniu dowodu z uiszczonéj opłaty za dział ostatni, do Rządu Gubernialnego podać, poczém do oddania następnego działu upoważnienie wydane zostanie.

Z powodu zaś, iż pierwsze siedm działów prawie 3 wersty daléj są położone od traktatu bitego, prowadzącego z twierdzy Nowogeorgiewskiéj do Warszawy, jak działy 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 i 16, przeto zastrzega sobie przedsiębierca wolność żądania po dziale 1-ym działu 8-go, po 2-im działu 9-go, po 3-im 10-go,

ему 8-й, послѣ 2-го 9-й, послѣ 3-го 10-й и т. д. до совершеннаго окончанія копки въ первыхъ семи участкахъ.

§ 6.

Добываніе торфа должно производиться подъ наблюденіемъ мѣстныхъ служителей стражи Сѣраковъ и завѣдывающаго Варшавскимъ Лѣснымъ Управленіемъ, или же другаго назначеннаго для сего чиновника, и единственно въ тѣхъ только участкахъ, которые для этой цѣли будутъ отведены содержателю. Но еслибы содержатель или его рабочіе позволили себѣ добывать торфъ за предѣлами отведенныхъ ему участковъ, въ такомъ случаѣ онъ подвергаетъ себя штрафу въ 20 польскихъ злотыхъ за каждую тысячу кирпича изъ незаконно добытаго торфа, и на оборотъ, для огражденія правъ содержателя, лѣсная стража обязана имѣть надзоръ, чтобы въ мѣстахъ, на которыя распространяется дѣйствіе настоящаго контракта, хотя бы они и не были еще отведены участками для разработки, никто изъ постороннихъ не добывалъ торфа и тайно не вывозилъ онаго; виновные же въ нарушеніи сего правила должны быть подвергаемы Лѣснымъ Управленіемъ взысканіямъ, опредѣленнымъ въ Лѣсномъ Уставѣ за похищеніе лѣса.

§ 7.

Такъ какъ по § 6-му Еврей Берка Майбаумъ, на заарендованномъ имъ пространствѣ, можетъ добывать исключительно одинъ только торфъ, то всякіе другіе предметы, найденные въ торфѣ или подъ онымъ находящіеся, составляютъ собственность Казны, и таковыхъ онъ присвоивать себѣ не въ правѣ, подъ опасеніемъ установленнаго закономъ взысканія за нарушеніе права собственности.

§ 8.

Лѣсъ, растущій на пространствѣ 29-и участковъ, занятыхъ подъ разработку торфа, составляетъ собственность Казны и, по мѣрѣ годности онаго для торфа, будетъ проданъ въ пользу лѣсной кассы. За пространство земли, обращенное подъ постройки и сушильни торфа, содержатель обязанъ платить не по 350 польскихъ злотыхъ съ морга, но по оцѣнкѣ, установленной для пастбищъ, т. е. смотря по качеству почвы, отъ 10 до 30 грошей съ морга. Содержателю предоставляется право— на всемъ заарендованномъ имъ торфяномъ пространствѣ истреблять сит-

i tak na przemian, dopóki pierwsze siedm działów wykopane nie będą.

§ 6.

Kopanie torfu ma być wykonywane pod nadzorem miejscowych officyalistów straży Sieraków, i sprawującego Urząd leśny Warszawa, lub innego urzędnika, jakiby był do tego wyznaczonym, i jedynie tylko w tych działach miejsce mieć może, które ku temu celowi przedsiębiercy oddane będą; gdyby zaś przedsiębierca lub ludzie jego dopuścili się kopania torfu po zagranicą działów mu oddanych, tenże poddaje się karze złp. 20, wyraźniéj złotych dwadzieścia za każde tysiąc cegieł nieprawnie wykopanego torfu, nawzajem dla przedsiębiercy zastrzega się, że straż leśna dopilnuje, aby nikt obcy w miejscach, do niniejszego kontraktu wchodzących, lubo pod kopalnię szczegółowo jeszcze nie oddanych, torfu nie kopał i nie defraudował; przestępujących zaś pociągnie Urząd leśny do kary, podług przepisów leśno-defraudacyjnych.

§ 7.

Gdy według § 6-go starozakonnemu Berkowi Maybaum, z tych przestrzeni wolno wydobywać tylko torf, każdy więc inny objekt w torfie znaleziony, lub pod torfem znajdujący się, jest własnością Skarbu, i przedsiębierca kopania torfu takowego przywłaszczyć sobie nie może, pod karą prawem przepisaną za naruszenie cudzéj własności.

§ 8.

Drzewo znajdujące się na przestrzeniach 29-ciu działów, pod kopalnię torfu zajętych, jest własnością Skarbu, i o ile do spieniężenia jest zdatne, na korzyść kassy leśnéj sprzedane zostanie.

Za przestrzeń pod budowle i suszarnie torfu użyć się mogącą, nie po złp. 350 z morga, ale tak jak z pastwiska, opłatę kontrahent uiszczać obowiązany, to jest w miarę dobroci gruntu od groszy 10 do 30 z morgi. Na całéj wydzierżawionéj przestrzeni

някъ, татарскій сабельникъ, тростникъ и прочія сорныя травы; Казна же съ своей стороны обязывается не отдавать въ наемъ существующихъ на томъ пространствѣ пастбищъ, для охраненія рвовъ отъ порчи, причиняемой скотомъ.

§ 9.

Если въ теченіе 3-хъ лѣтъ со времени взноса въ кассу послѣдняго платежа, содержатель не будетъ производить разработки торфа и не внесетъ причитающихся по крайней мѣрѣ за одинъ стоящій на очереди участокъ денегъ, то настоящій контрактъ будетъ считаться расторгнутымъ, а затѣмъ отданное въ аренду пространство и всѣ возведенныя содержателемъ на немъ, или въ лѣсахъ стражи Сѣраковъ постройки поступятъ, какъ собственность Казны, въ свободное распоряженіе Правительства.

§ 10.

Послѣ взноса въ Казну причитающейся за 100 морговъ новопольской мѣры суммы, Правительство въ правѣ увеличить арендную плату съ дальнѣйшаго пространства торфяниковъ, но не свыше половиннаго размѣра нынѣ опредѣленной платы.

§ 11.

По истеченіи 30-и лѣтъ, или по окончаніи разработки торфа въ 29 участкахъ, поименованныхъ въ § 1-мъ, до истеченія сего срока, все пространство оныхъ въ границахъ, существовавшихъ во время пріема ихъ содержателемъ, а равно и каналъ съ нужными мостами, должны быть переданы обратно въ Казну въ исправномъ состояніи, со всѣми возведенными контрагентомъ постройками, безъ всякаго за то со стороны Казны вознагражденія. Во все же время существованія контракта, содержатель предоставляетъ себѣ право переносить строенія, по мѣрѣ мѣстной необходимости, изъ одного участка въ другой, а еслибы оказалось, что, по причинѣ низменности пространства, назначеннаго для копки торфа, постройки на ономъ производимы быть не могутъ, въ такомъ случаѣ содержатель также оставляетъ за собою право возводить таковыя (съ вѣдома начальства и со взносомъ опредѣленной за сіе въ § 8 платы) на твердой почвѣ, по краямъ торфяныхъ болотъ, въ открытыхъ и незаросшихъ лѣсомъ мѣстахъ.

torfowéj, wolno będzie przedsiębiercy wytępiać sitowia, tatarak, trzcinę i inne chwasty; przeciwnie zaś zapewnia go się, że z strony Skarbu pastwiska na téj przestrzeni wynajmowane nie będą, dla ochrony rowów od zniszczenia przez bydło.

§ 9.

Gdyby przedsiębierca po wniesieniu do kassy ostatniéj opłaty, przez ciąg lat trzech, kopania torfu zaniechał i należytości przynajmniéj za jeden dalszy dział do kassy nie wniósł, w takim razie kontrakt niniejszy uważany będzie za rozwiązany i przestrzenie wydzierżawione, oraz i wszystko co tylko przedsiębierca na nich, lub w lasach straży Sieraków wystawił, jako własność Skarbu, do wolnéj dyspozycyi Rządu należeć będzie.

§ 10.

Po wniesieniu do Skarbu należytości za 100 morgów miary nowopolskiéj, wolno będzie Rządowi podwyższyć cenę, za dalszą przestrzeń, cena jednak ta nad połowę teraz przyjętéj wyższą być nie może.

§ 11.

Z upływem lat 30-tu, lub po wykopaniu 29 działów w § 1-ym wymienionych, przed upływem tego czasu, przestrzenie te w obszernościach i granicach jak je przedsiębierca odebrał, jako i kanał z potrzebnemi mostami w należytym stanie Skarbowi zwrócone będą, wraz z wszelkiemi budowlami przez kontrahenta wystawionemi, a to bez żadnéj z strony Skar.u bonifikacyi; przedsiębierca zaś zastrzega sobie przez czas trwania kontraktu wolność przenoszenia budowl z jednego do drugiego działu, według miejscowéj potrzeby; a gdyby się okazało, że, dla niskiego położenia przestrzeni do kopania torfu przeznaczonéj, budowle na takowéj postawione być nie mogą, w takim razie waruje sobie przedsiębierca wolność stawiania tychże budowl (z wiedzą Rządu, i po uiszczeniu opłaty za to w § 8-ym ustanowionéj), na gruncie stałym, przy brzegu bagien, w miejscu otwartém i drzewem niezarosłém.

Необходимое для сего заведенія дерево, если таковое можетъ быть продано изъ очередныхъ лѣсосѣкъ въ казенныхъ лѣсахъ стражи Сѣраковъ, содержатель обязывается купить и уплатить за оное по таксѣ, принимая вмѣстѣ съ тѣмъ на себя отвѣтственность за убытки, причиненные въ лѣсу употребленными для разработки копей рабочими, вслѣдствіе похищенія, или произшедшаго по винѣ ихъ пожара.

§ 12.

Торфъ долженъ быть вывозимъ дорогами, нынѣ существующими, а если таковой изъ котораго либо участка не проложено,— Лѣсное Управленіе распорядится объ означеніи и проведеніи оной на грунтѣ по удобнѣйшему, для вывозки торфа, направленію, до соединенія ея съ ближайшею уже существующею дорогою; но тамъ, гдѣ бы потребовалось проложить новую дорогу, чрезъ земли Лѣсному Управленію не подлежащія, содержатель долженъ самъ войти о томъ въ соглашеніе съ владѣльцами этихъ земель. Дальнѣйшее устройство вновь указанныхъ Лѣснымъ Управленіемъ дорогъ и починку старыхъ содержатель обязанъ произвести на свой счетъ.

§ 13.

При выборѣ людей для работъ, содержатель обязанъ подчиняться полицейскимъ правиламъ, а по продовольствованію ихъ— руководствоваться постановленіями о консумціонномъ и пропинаціонномъ сборѣ.

§ 14.

Переуступка настоящаго контракта, вполнѣ или въ части, другому лицу, можетъ быть допущена, но не иначе, какъ съ вѣдома и съ разрѣшенія Правительства; въ случаѣ же смерти содержателя, если всѣ условія контракта были имъ соблюдены въ точности, дальнѣйшее, до истеченія срока, исполненіе онаго принадлежать будетъ наслѣдникамъ Еврея Берка Майбаума.

§ 15.

Всѣ издержки по измѣренію и раздѣленію пространства, означеннаго въ § 1-мъ, а равно по нивелировкѣ торфяныхъ болотъ и по составленію необходимыхъ картъ и вообще всякіе расходы на гербовыя пошлины и почтовые платежи, произведенные или могущіе быть впредь произведенными по поводу

Drzewo potrzebne do tego zakładu w lasach rządowych straży Sieraków, o ile to z cięć sprzedane być będzie mogło, kupić i podług taxy zapłacić przedsiębierca obowiązuje się, biorąc zarazem na siebie odpowiedzialność za szkody, któreby przez ludzi, przy kopalni użytych, poczynione były w drzewie, przez defraudacyę lub zapuszczenie ognia.

§ 12

Do wywózki torfu mają być używane drogi dziś istniejące, a gdzie z którego działu drogi nie ma, tam Urząd leśny wskaże i wytknie na gruncie pewną drogę, aż do najbliższéj drogi już istniejącéj, w kierunku do wywózki torfu potrzebnym; gdzieby zaś nowa droga była potrzebną przez grunta niebędące pod zarządzeniem Urzędu leśnego, tam przedsiębierca winien się ułożyć z używającemi te grunta. Dalsze urządzenie dróg przez Urząd leśny nowowskazanych, jako też naprawę dróg starych, dopełni przedsiębierca swoim kosztem

§ 13.

W wyborze ludzi do roboty stosować się jest obowiązany przedsiębierca do przepisów policyjnych, a w żywieniu tychże ludzi do przepisów konsumcyjnych i propinacyjnych.

§ 14.

Odstąpienie niniejszego kontraktu w całości lub w części, za wiedzą i zezwoleniem Rządu nastąpić może, jak również w przypadku śmierci przedsiębiercy, jeżeli warunki kontraktu w całości zachowane będą, dotrzymanie onegoż aż do expiracyi jego do spadkobierców starozakonnego Berka Maybaum należeć będzie.

§ 15.

Koszta szczegółowego pomiaru i podziału przestrzeni w § 1-m objętych, oraz niwellacyi bagien torfowych, sporządzenie mapp potrzebnych, zgoła wszelkie inne stempla i portoryi, z niniejszego

настоящаго контракта, содержатель обязывается удовлетворить изъ собственныхъ средствъ.

§ 16.

Настоящій контрактъ, составленный въ четырехъ тожественныхъ экземплярахъ, по внятномъ прочтеніи онаго вслухъ принятъ обѣими сторонами, кои, обязываясь взаимно исполнять въ точности всѣ заключающіяся въ немъ условія и отказываясь отъ всякихъ отводовъ и возраженій, подписываютъ оный собственноручно при свидѣтеляхъ, съ тѣмъ предостереженіемъ, что контрактъ этотъ обязателенъ для содержателя со дня подписанія, а для Казны — со времени принятія и утвержденія онаго Правительственною Коммисіею Финансовъ и Казначейства.

Состоялось въ Канцеляріи Мазовецкаго Губернскаго Правленія.

Варшава, 27 Января (8 Февраля) 1839 года.

№191.

О дозволеніи крестьянамъ пожалованныхъ имѣній собирать сушнякъ въ казенныхъ лѣсахъ.

(13 (25) Апрѣля 1839 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Вслѣдствіе возбужденнаго Августовскимъ Губернскимъ Правленіемъ вопроса, въ рапортѣ отъ 27 Января (8 Февраля) сего года, за № 63,729/37,993, Правительственная Коммисія разрѣшаетъ дозволять крестьянамъ пожалованныхъ имѣній пользоваться собираніемъ сушняка и пастбищами въ смежныхъ казенныхъ лѣсахъ, не смотря на то, должны ли сіи последніе остаться въ казенномъ управленіи, или же перейти въ частную собственность, по пожалованію, со взиманіемъ за сіе платы по таксѣ, установленной для казенныхъ крестьянъ, но только до тѣхъ поръ, пока заселенныя ими деревни не перейдутъ въ частную собственность, и пока о таковомъ перехо-

kontraktu wynikłe, lub wyniknąć mogące, przedsiębierca obowiązuje się ponosić.

§ 16.

Kontrakt niniejszy w czterech równobrzmiących exemplarzach spisany, strony obie po głośném i zrozumiałém odczytaniu, wszelkie warunki nim objęte przyjmując, dotrzymania sobie nawzajem przyrzekając i wszelkich excepcyj prawnych zrzekając się, własnoręcznie przy świadkach podpisują, z zastrzeżeniem wszakże, że kontrakt ten przedsiębiercę obowiązuje zaraz od podpisania onego, zaś dla Rządu w tenczas obowiązującym będzie gdy go Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu przyjmie i zatwierdzi.

Działo się w biurze Rządu Gubernialnego Mazowieckiego, w Warszawie, d. 27 Stycznia (8 Lutego) 1839 r.

N° 191.

O dozwalaniu ugaju w lasach rządowych włościanom dóbr donacyjnych.

(d. 13 (25) Kwietnia 1839 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

W odpowiedzi na zapytanie przez Rząd Gubernialny Augustowski z dnia 27 Stycznia (8 Lutego) r. b. Nr. 63,729/37,993, uczynione, poleca aby włościanom w dobrach darowanych pasza i ugaj w przyległych lasach rządowych, bez względu czy one zostają przy Skarbie, lub przejść mają na donacyę lub własność prywatną, były dozwalane za opłatą, która dla włościan rządowych w taxie jest przepisana, a to dopóty, dopóki wsie przez nich

дѣ не будетъ отмѣчено въ ипотечной книгѣ. Послѣ же того, крестьяне имѣній, поступившихъ въ частную собственность по пожалованію, обязаны будутъ платить новому владѣльцу за право пользованія пастбищами и сушнякомъ въ лѣсахъ, перешедшихъ въ частную его собственность; а еслибы они пожелали пользоваться сими угодьями въ казенныхъ лѣсахъ, то плата за оныя будетъ съ нихъ взыскиваема по таксѣ, установленной для частныхъ или постороннихъ лицъ. Настоящими правилами обязаны руководствоваться и всѣ Губернскія Правленія.

Варшава, 13 (25) Апрѣля 1839 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Ленскій.*

№ 14,570/4,262.

№ 192.

О томъ, что, за недостаткомъ въ лѣсахъ сушняка, собираемаго на топливо, могутъ быть выдаваемы пни.

(11 (23) Мая 1839 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Исправляющій должность Инспектора казенныхъ лѣсовъ Г. Эльснеръ, рапортомъ отъ 8 (20) Октября прошлаго года, за № 134, донося, что крестьяне экономіи Вилковишки, по недостатку въ лѣсныхъ стражахъ Новина и Обелино мелкаго сушняка и валежника, не изъявили согласія на взносъ платы за собираніе оныхъ въ Маріампольскомъ лѣсничествѣ, присовокупилъ, что, по мнѣнію его, для пользы лѣснаго хозяйства и увеличенія доходовъ, слѣдуетъ въ означенныхъ стражахъ, а въ особенности въ мѣстахъ, вырубленныхъ на голо во время мятежа, и въ заросшихъ дерномъ лѣсосѣкахъ, а равно на всѣхъ межевыхъ линіяхъ, гдѣ находится большое количество пней, коихъ никто не покупаетъ по таксѣ, дозволить выкапывать оные вмѣсто уборки сушняка, на что, безъ сомнѣнія, согласятся крестьяне и будутъ вносить за сіе установленную плату.

zamieszkałe na własność prywatną nie przejdą, i ta zmiana w księdze hypotecznéj nie będzie zapisaną Późniéj zaś włościanie w dobrach przeszłych na stałą donacyę czyli własność prywatną, będą pociągani do opłat za ugaj i pastwisko w lasach przeszłych na własność prywatną, przez nowego właściciela, a gdyby chcieli korzystać z tych użytków w lasach rządowych, będą pociągani do opłaty taxą przepisanéj dla obcych czyli prywatnych, do czego i Rządy Gubernialne zastosować się winny.

w Warszawie, d. 13 (25) Kwietnia 1839 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Łęski.*

Nr. 14,570/4,262.

N° 192.

W lasach, w których brak materyału gajnego, może być wydawaną na ugaj karpina.

(d. 11 (23) Maja 1839 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Powodowana przedstawieniem W. Elsner, p. o. obowiązki Inspektora lasów rządowych, daty 8 (20) Października r. z. Nr. 134, którém donosząc: że włościanie Ekonomii Wilkowyszki nie przystąpili do zdeklarowania się poboru ugaju, za opłatą, z leśnictwa Maryampol, z powodu jedynie: iż w strażach Nowina i Obelino nie ma ani posuszu drobnego, ani leżaniny do zbiórki,— wnosi, aby ze względu korzyści dla gospodarstwa leśnego i pomnożenia dochodów w pomienionych strażach, a mianowicie na miejscach w czasie rewolucyi w pień wyciętych, w cięciach zadarnionych, i na wszystkich liniach podziałowych, gdzie wszędzie mnóstwo znajduje się pni, których nikt podług taxy nie kupuje,

Вслѣдствіе сего, Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства поручаетъ Губернскимъ Правленіямъ, не только въ Маріампольскомъ лѣсничествѣ, но и во всѣхъ прочихъ мѣстностяхъ, находящихся съ нимъ въ одинаковыхъ условіяхъ, разрѣшать добываніе пней, съ условіемъ заравниванія ямъ, и о каждомъ разрѣшеніи доносить Коммисіи.

Варшава, 11 (23) Мая 1839 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Ленскій.*

№ 16,396/4,863.

№193.

О томъ, что въ лѣсахъ, гдѣ нѣтъ сушняка, пользованіе уборкою онаго не можетъ быть разрѣшаемо.

(22 Іюня (4 Іюля) 1839 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Въ разрѣшеніе рапорта Губернскаго Правленія отъ 23 Мая (4 Іюня) сего года, за № 34,410, коимъ возбуждены два вопроса относительно права пользованія въ казенныхъ лѣсахъ сушнякомъ, а именно:

1) подлежатъ ли изъятію изъ права пользованія сушнякомъ тѣ лѣса, кои, будучи расположены въ мѣстностяхъ, претерпѣвающихъ недостатокъ дерева, не заключаютъ въ себѣ сушняка и мелкаго валежника, а тѣмъ самимъ и предмета сервитутнаго пользованія, и въ коихъ являющіеся во множествѣ конкуренты для уборки сушняка могли бы причинять вредъ ломкою вѣтвей и молодыхъ порослей;

2) могутъ ли офицеры и чиновники Новогеоргіевской крѣпости, владѣющіе колоніями въ Экономіи Закрочимъ, пользоваться правомъ уборки сушняка за небольшую плату, наравнѣ со всѣми жителями казенныхъ имѣній, осѣдлыми въ крестьянскихъ и колоніальныхъ усадьбахъ? —

dozwolić kopania karpiny na ugaj, a wtenczas włościanie do takowego za opłatą niezawodnie przystąpią. Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu oświadcza niniejszym Rządom Gubernialnym, że nie tylko w leśnictwie Maryampol, ale i wszędzie, gdzie podobne opisanym zachodzą okoliczności, ma zarządzić wolność kopania karpiny na ugaj, z warunkiem zarównywania dołów; zastrzega się tylko doniesienie o każdym takim wypadku.

W Warszawie, d. 11 (23) Maja 1839 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Łęski.*

Nr. 16,396/4,863.

N° 193.

W lasach, w których nie ma materyału gajnego, korzystanie z ugaju nie ma być dozwalane.

(d. 22 Czerwca (4 Lipca) 1839 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

W zadecydowaniu rapportu Rządu Gubernialnego daty 23 Maja (4 Czerwca) r. b. Nr. 34,410, którym przedstawia do rozwiązania dwie kwestye, dotyczące ugaju w lasach rządowych, a mianowicie:

1) czy lasy, w których nie masz posuszu i drobnéj leżaniny, a zatém objektu ugaju, a w okolicach na niedostatek drzewa wystawionych położone, i gdzie jest liczna do gajenia się w nich konkurencya, z względu na zrządzać się mogące w nich szkody, wyłamywanie młodzieży, żywych gałęzi, od ugaju wyłączone być mają;

2) czy do dobrodziejstwa ugaju, za małą opłatą, wszystkim mieszkającym na osadach włościańskich i kolonialnych, w dobrach rządowych służącego, mogą mieć prawo officerowie i urzędnicy twierdzy Nowogeorgiewskiéj, którzy się stali właścicielami kolonij w ekonomii Zakroczym?

Правительственная Коммисія даетъ знать:

по первому вопросу, что лѣса, въ коихъ нѣтъ вовсе матеріаловъ для сервитутнаго пользованія, какъ-то: сушняка, мелкаго валежника, хвороста и пней, должны быть отъ этого пользованія изъяты; но какъ весьма часто случается, что лѣса, хотя и неизобилующіе матеріаломъ для сервитутнаго пользованія, могутъ однако нѣкоторое время доставлять сушнякъ на топливо для ограниченнаго числа жителей казенныхъ имѣній, то въ такихъ случаяхъ слѣдуетъ предоставлять право на собираніе онаго однимъ только барщиннымъ крестьянамъ, и въ особенности тѣмъ изъ нихъ, кои наименѣе надѣлены этими угодьями;

по второму вопросу, что вышеизъясненный второй вопросъ разрѣшается послѣднимъ пунктомъ отвѣта на первый вопросъ.

Варшава, 22 Іюня (4 Іюля) 1839 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Ленскій.*

№ 47,105/14,960.

№194.

О томъ, что крестьяне пожалованныхъ имѣній, послѣ переписанія правъ собственности по ипотечнымъ книгамъ, теряютъ право пользованія въ казенныхъ лѣсахъ сушнякомъ и пастбищами.

(17 (29) Августа 1839 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

По поводу сдѣланной въ предписаніи Правительственной Коммисіи отъ 13 (25) Апрѣля сего года, за № 14,570/4,262, оговорки, что, послѣ перехода казенныхъ селеній, вслѣдствіе пожалованія, въ частную собственность и по учиненіи о семъ въ ипотечной книгѣ соотвѣтственной отмѣтки, крестьяне этихъ селеній, желающіе пользоваться сушнякомъ и пастбищами въ лѣсахъ, оставшихся во владѣніи Казны, обязаны платить за эти угодія по таксѣ, установленной для частныхъ или посторон-

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu oświadcza:

ad 1-um, że lasy, w których zupełnie nie masz objektu do gajenia, to jest posuszu, drobnéj leżaniny, chrustów i karpiny, całkiem od ugaju wyłączyć należy; gdy atoli częstokroć takie zachodzą okoliczności, że lasy lubo niezamożne w objekt ugaju, wystarczyć jednak mogą na czas niejaki do gajenia ograniczonéj liczbie mieszkańców dóbr rządowych, więc w takich wypadkach, należy przypuszczać do dobrodziejstwa ugaju samych tylko włościan pańszczyznianych, a mianowicie najmniéj z nich uposażonych;

ad 2-um, że kwestya ta rozwiązaną jest ostatnim punktem pierwszéj.

w Warszawie, d. 22 Czerwca (4 Lipca) 1839 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Łęski.*

Nr. 47,105/14,960.

N° 194.

Włościanie dóbr przeszłych na donacyą, po zapisaniu ich na własność w hypotece, do ugaju i paszy w lasach rządowych nie mają prawa.

(d. 17 (29) Sierpnia 1839 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Z powodu wyrażenia się w rozporządzeniu Kommissyi Rządowéj z dnia 13 (25) Kwietnia r. b. Nr. 14,570/4,262, że po przejściu wsiów na własność prywatną, skutkiem donacyj, i po zapisaniu téj zmiany w księdze hypotecznéj, włościanie tych wsiów chcący korzystać z ugaju i paszy w lasach przy Rządzie pozostałych, pociągani będą do opłat za te użytki, podług taxy dla obcych czyli prywatnych, Rząd Gubernialny Krakowski w przełożeniu swém z dnia 4 (16) Maja r. b. Nr. 22,031 mniema, że

нихъ лицъ,—Краковское Губернское Правленіе, въ представленіи своемъ отъ 4 (16) Мая сего же года, за № 22,031, заключая, что Правительственною Коммисіею дозволено крестьянамъ имѣній, переходящимъ въ частную собственность, пасти въ казенныхъ лѣсахъ скотъ и собирать сушнякъ, и предполагая, что требованія по сему предмету будутъ заявляемы весьма часто, и что, по смыслу ст. 96 Положенія о лѣсномъ управленіи и счетоводствѣ, представленіе этихъ случаевъ, какъ совершенно маловажныхъ и неподлежащихъ никакому сомнѣнію, на разрѣшеніе Правительственной Коммисіи Финансовъ, увеличило бы излишне переписку и напрасно затрудняло бы начальство, проситъ предоставить Губернскому Правленію право разрѣшать требованія по сему предмету собственною властью.

Въ разрѣшеніе этого представленія Краковскаго Губернскаго Правленія, Правительственная Коммисія даетъ знать, что она не только не предоставляла имѣніямъ, перешедшимъ окончательно, ипотечнымъ порядкомъ, въ частную собственность, права пользованія въ лѣсахъ, оставшихся во владѣніи Казны, сушнякомъ и пастбищами, но даже была бы не въ правѣ предоставлять таковое, такъ какъ въ ст. 31 Положенія объ устройствѣ имѣній, поступающихъ въ частную собственность по Всемилостивѣйшему пожалованію отъ 4 (16) Октября 1835 года, опредѣлено:

Сервитуты, коими обременены другія казенныя имѣнія, въ пользу пожалованныхъ имѣній, и на оборотъ, сервитуты, обременяющіе пожалованныя имѣнія въ пользу другихъ казенныхъ, отнынѣ навсегда упраздняются; но если крестьяне пожалованныхъ имѣній понесутъ по сему случаю какіе либо убытки, то вознагражденіе ихъ за таковые будетъ относиться къ владѣльцу этихъ имѣній. Нельзя при этомъ право пользованія сушнякомъ и пастбищами въ лѣсахъ считать предметомъ маловажнымъ, такъ какъ всякій охотнѣе согласился бы собирать сушнякъ, чѣмъ покупать дрова саженями, и вслѣдствіе сего доходы съ казенныхъ лѣсовъ должны бы были потерпѣть значительный ущербъ, а дозволенная многимъ жителямъ пастьба скота препятствовала бы желаемому развитію лѣснаго хозяйства. Посему изъ всего вышеизложеннаго вытекаетъ слѣдующее правило, которымъ Губернское Правленіе обязано строго

Kommissya Rządowa dozwoliła włościanom dóbr na własność prywatną przechodzącym pasać bydło, i użytkować z ugaju w lasach rządowych, a przypuszczając, że żądania w téj mierze będą częste, i odnoszenie się w takich zdarzeniach do Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, w myśl art. 96-go urządzenia manipulacyi i rachunkowości leśnéj, jako wprzedmiocie małéj wagi i żadnéj wątpliwości nie ulegającym, byłoby zbyteczną korrespondencyą i utrudzeniem władzy, zapytuje się, czy Rząd Gubernialny wprzedmiotach tych sam decydować może.

Rozwiązując Kommissya Rządowa te wnioski Rządu Gubernialnego Krakowskiego - oświadcza, że Kommissya Rządowa nie dozwoliła dobrom, przeszłym ostatecznie przez hypotekę na własność prywatną, ugaju i paszy w lasach przy Rządzie pozostałych, a nawet nie byłaby władną podobne przyzwolenia czynić, skoro artykuł 31-szy przepisów o urządzeniu dóbr, przechodzących na własność prywatną, z mocy Najmiłościwiéj udzielonéj donacyj, z dnia 4 (16) Października 1835 r. stanowi:

„Służebności z innych dóbr rządowych dla dóbr nadanych, jak wzajemnie służebności dóbr donacyę stanowiących dla dóbr innych rządowych, ustają odtąd raz na zawsze, a jeśli włościanie nadanych dóbr poniosą na tém jakiekolwiek straty, do obdarowanego wynagrodzenie ich należeć będzie;“

nie można wreszcie ugaj i paszę w lasach uważać za przedmiot małéj wagi, bo każdy chętniéj wolałby gaić się jak kupować drzewo na sążnie, zkąd wielki ubytek w dochodach z lasów rządowych musiałby się okazać, a pasza wielu mieszkańcom dozwolona tamowałaby postępy pożądane gospodarstwa leśnego. Z tego przeto wszystkiego wypływa następująca zasada, któréj Rząd Gubernialny ściśle trzymać się będzie, że włościanie dóbr darowanych, po zapisaniu ich na własność prywa-

руководствоваться, а именно: что крестьяне пожалованныхъ имѣній, послѣ окончательнаго перехода оныхъ ипотечнымъ порядкомъ въ частную собственность, теряютъ право на пользованіе сушнякомъ и пастбищами въ лѣсахъ, оставшихся собственностью Казны; коль скоро же пожелаютъ пользоваться этими угодіями, то обязаны всякій разъ подавать о томъ посредствомъ Лѣсныхъ Управленій и Губернскихъ Правленій прошенія въ Правительственную Коммисію Финансовъ и Казначейства, которая, по мѣрѣ излишка въ мелкомъ валежникѣ, за удовлетвореніемъ потребностей казенныхъ крестьянъ и по мѣрѣ доказанной безвредности пастьбы скота въ казенныхъ лѣсахъ, будетъ сама выдавать съ года на годъ требуемыя дозволенія, со взиманіемъ за сіе платы, установленной для частныхъ лицъ, или, въ противномъ случаѣ, отказывать въ нихъ просителямъ.

Варшава, 17 (29) Августа 1839 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Ленскій.*

№ 50,130/15,991.

№195.

О повѣркѣ и ревизіи въ казенныхъ лѣсахъ дерева, назначеннаго для торга.

(24 Августа (5 Сентября) 1839 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Желая поставить ревизіонныхъ чиновниковъ въ возможность удостовѣряться, съ точностью ли произведена мѣстными лѣсными служителями сортировка дровянаго и строеваго лѣса, заготовленннаго въ казенныхъ лѣсничествахъ для сплава или заграничной торговли, и вѣрно ли показаны размѣры онаго по счетамъ,— Правительственная Коммисія постановила и требуетъ:

tnią w hypotece, do ugaju i paszy w lasach przy Rządzie pozostałych nie mają prawa; ile razy zaś żądaliby tego dobrodziejstwa, zanosić będą prośby swoje za pośrednictwem Urzędów leśnych i Rządów Gubernialnych do Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, która w miarę zbywającéj drobnéj leżaniny od potrzeb włościan rządowych, i w miarę dowiedzionéj nieszkodliwości paszy w lasach rządowych, sama pozwolenia od roku do roku, za opłatą dla prywatnych, udzielać, lub w wypadkach przeciwnych żądaniom odmawiać będzie.

w Warszawie, dnia 17 (29) Sierpnia 1839 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Łęski.*

Nr. 50,130/15,991.

N° 195.

O kontrollowaniu i rewizyi drzewa handlowego w lasach rządowych.

(d. 24 Sierpnia (5 Września) 1839 roku)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Pragnąc postawić urzędników rewidujących w możności przekonywania się, czy drzewo do spławu lub handlu zewnętrznego w leśnictwach rządowych wyrobione, przez miejscową służbę leśną dokładnie zostało rozgatunkowane, na drzewo użytkowe i opałowe, i z jaką skrupulatnością rozmiary onego do rachunku są wprowadzane, Kommissya Rządowa postanowiła, i mieć chce:

1) чтобы сортировка и измѣреніе обдѣланнаго лѣса, подлежащаго до отпуска онаго изъ лѣсничества ревизіи, въ силу ст. 94 Положенія о лѣсномъ управленіи и счетоводствѣ, или на основаніи контрактовъ, произведены были тотчасъ послѣ обдѣлки и предъ вывозкою онаго изъ лѣсосѣки;

2) чтобы, при этомъ дѣйствіи, каждая штука дерева порознь, была записана Подлѣсничимъ, въ вѣдомость, которая должна быть составляема по приложенной формѣ и, кромѣ насѣчки клейма контрольнымъ молотомъ, отмѣчена текущимъ номеромъ, подъ которымъ она значится по вѣдомости;

3) для примѣтной вырѣзки номера настругомъ и насѣчки клейма молотомъ, обдѣлывающій дерево долженъ обтесать гладко соотвѣтственное для сего мѣсто, при верхнемъ отрубѣ;

4) номеръ въ каждой стражѣ слѣдуетъ вести въ послѣдовательномъ порядкѣ, такъ, чтобы въ одной и той же стражѣ онъ не повторялся уже болѣе никогда, какъ на обдѣланномъ и еще остающемся въ лѣсу деревѣ, такъ и на вывезенномъ изъ онаго къ катищамъ, складамъ и пристанямъ;

5) по измѣреніи и разсортировкѣ каждой партіи, чиновники, занимавшіеся этимъ, обязаны подписать вѣдомость, составленную Подлѣсничимъ, дабы тѣмъ устранить всякое сомнѣніе на счетъ того, кто, въ случаѣ могущей оказаться неправильности, долженъ быть привлеченъ къ отвѣтственности;

6) если Лѣсничій не могъ находиться при первоначальномъ измѣреніи и разсортировкѣ лѣса, произведенной Подлѣсничимъ до вывозки онаго изъ мѣста вырубки, то не позже одной недѣли онъ обязанъ осмотрѣть оный на катищахъ, складахъ и пристаняхъ, и повѣрить дѣйствія, исполненныя въ лѣсу однимъ Подлѣсничимъ, затѣмъ засвидѣтельствовать размѣры и сортъ лѣса своею подписью въ вѣдомости Подлѣсничаго противъ повѣренныхъ имъ лично штукъ дерева и отмѣтить оный особыми молотами, установленными для дровянаго и строеваго лѣса, смотря по найденному сорту;

7) чиновники, командируемые для объѣзда лѣсничествъ, въ коихъ производится обдѣлка дерева, обязаны потребовать на время ревизіи отъ Подлѣсничихъ вышеозначенныхъ вѣдомостей и, при объѣздѣ лѣсныхъ катищъ, пристаней и прочихъ мѣстъ, куда свезенъ подлежащій ревизіи лѣсъ, повѣрить дѣй-

1) Aby rozgatunkowanie i wymierzanie drzewa wyrobionego, a podług art. 94-go urządzenia manipulacyi i rachunkowości leśnéj, lub podług kontraktów, podpadającego rewizyi, przed wyprowadzeniem onego z leśnictwa dopełnione było zaraz po wyrobieniu drzewa, przed wywiezieniem onego z cięcia.

2) Aby Podleśny przy téj czynności zapisał każdą sztukę oddzielnie do wykazu, podług załączonego wzoru prowadzić się mającego, i oznaczył ją, obok wybicia cechy młota kontrollowego, numerem bieżącym, pod którym ona w wykazie zapisaną została.

3) W celu znacznego wyrznięcia numeru rynszpankiem, i wybicia przytém młotém, wyrabiający drzewo, przy odrębie na boku liściowym, stosowne miejsce gładko winien obciesać.

4) Numer bieżący w straży ma być prowadzony w taki sposób, aby pod tém samém numerem, z téj saméj straży, tak na drzewie wyrobioném, a pozostającém jeszcze w leśnictwie, jako też na wywiezioném na wystawy, składy i bindugi, nigdy więcéj nie znajdował się.

5) Po dopełnieniu wymierzenia i rozgatunkowania partyi, urzędnik lub urzędnicy, którzy tę czynność dopełnili, mają się podpisać w wykazie przez Podleśnego utrzymywanym, a to w tym celu, iżby żadnéj nie podpadło wątpliwości, kto za niedokładności, wczasie wykryć się mogące, do odpowiedzialności winien być pociągnięty.

6) Jeżeli Nadleśniczy przy pierwszém rozgatunkowaniu i wymierzeniu przez Podleśnego, przed wywiezieniem z cięć dopełnić się mającem, nie mógł być obecnym, winien przynajmniéj w tydzień drzewo na wystawach, składach i bindugach zrewidować i sprawdzić, czynność poprzednio przez samego Podleśnego w lesie dopełnioną, wymiar i gatunek, poświadczyć, przez podpisanie się w wykazie Podleśnego, przy sztukach przez siebie sprawdzonych, oraz odcechować drzewo swoim młotem użytkowym, lub opałowym, podług znalezionego gatunku.

7) Urzędnicy zsyłani na objazdy leśnictw, w których wyrobka podobnego drzewa odbywa się obowiązani są, na czas rewizyi, odebrać od Podleśnych wyżéj wspomnione wykazy, i podczas objazdów swoich w lasach, na wystawach i na bindugach, lub gdzieby drzewo rewizyi podpadające składane być mogło,

ствительность показанныхъ въ нихъ размѣровъ и сортовъ онаго на стольких штукахъ дерева, сколько это представится возможнымъ и будетъ признано ими необходимымъ для удостовѣренія въ правильности сортировки и измѣренія. Затѣмъ о произведенной такимъ образомъ повѣркѣ они должны составить особые и подробные протоколы, съ означеніемъ въ нихъ номеровъ повѣренныхъ штукъ дерева и найденныхъ ими разницъ въ размѣрѣ и сортѣ (если таковыя оказались) и съ поясненіемъ, кто изъ чиновниковъ, подписавшихъ вѣдомость, долженъ быть подвергнутъ отвѣтственности за таковую неправильность. Независимо отъ сего, ревизующіе чиновники обязаны подписаться въ вѣдомостяхъ, въ назначенной для этого графѣ, противу повѣренныхъ ими штукъ дерева.

8) чиновники, объѣзжающіе лѣсничества, сверхъ повѣрки размѣровъ и сорта лѣса, обязаны, на сколько сіе представится возможнымъ, повѣрить поштучно количество онаго, и съ этою цѣлью, если перечетъ всего обдѣланнаго дерева окажется невозможнымъ, обратятъ особенное вниманіе на то, все ли количество штукъ обдѣланнаго дерева внесено въ вѣдомость Подлѣсничаго, и не окажется ли между ними такого дерева, которое, въ силу пункта 1-го настоящаго постановленія, должно было уже быть перенoмеровано и записано, однако по вѣдомости еще не показано, а равно не находится ли подъ однимъ и тѣмъ же номеромъ болѣе штукъ дерева, такого же или другаго размѣра и сорта;

9) послѣ вывозки лѣса къ мѣсту окончательной ревизіи, Лѣсничій подлежащаго лѣсничества истребуетъ отъ Подлѣсничаго вѣдомость, въ коей онъ записанъ, и, удостовѣрившись въ вѣрности количества штукъ, мѣры и сорта дерева, составитъ, на основаніи этой вѣдомости, по прилагаемой при семъ формѣ, общую вѣдомость и таковую вмѣстѣ съ первою вручитъ чиновнику, коему поручена окончательная ревизія;

10) чиновникъ, производящій окончательную ревизію, повѣряетъ сперва счетомъ въ присутствіи мѣстныхъ чиновниковъ количество штукъ представленнаго ему дерева и затѣмъ вымѣритъ и разсортируетъ столько штукъ онаго, сколько представится возможнымъ и сколько потребуется для того, чтобы удостовѣриться о соблюденіи по сему предмету надлежащей

sprawdzić rzetelność zapisanych rozmiarów i gatunków, na tylu sztukach, ile okoliczności dozwalają, i ile uznają potrzebnem do przekonania się o zachowanéj akuratności, z któréj to czynności oddzielne i szczegółowe protokóły mają spisać, z wymienieniem pod któremi numerami sztuki sprawdzili, i czy i jakie różnice w miarze i gatunku znaleźli; oraz który z urzędników, podług podpisu w manuale, za wykryte różnice do odpowiedzialności winien być pociągnięty. Obok sprawdzanych przez siebie sztuk, urzędnicy rewidujący w wykazie mają podpisać się w rubryce na to przygotowanéj.

8) Urzędnicy przy objazdach leśnictw, prócz sprawdzania wymiaru i gatunku drzewa, ile okoliczności dozwalają, sprawdzić powinni i ilość zapisanych sztuk, w którym to celu, jeżeli przeliczenie wszystkich wyrobionych sztuk nie może nastąpić, szczególną uwagę na to zwrócą, czy wszystkie wyrobione sztuki zapisane zostały do manuału Podleśnego, lub czy znajdują się takie sztuki, które, podług przepisów punktu 1-go niniejszego urządzenia, winne być już ponumerowane i zapisane, a jeszcze wciągnięte do manuału nie są, lub czy pod jednym numerem, nie znajduje się więcéj sztuk takiego samego, lub innego rozmiaru i gatunku.

9) Po zupełném wywiezieniu drzewa do miejsca gdzie to ostatniéj rewizyi ulega, Nadleśniczy właściwego leśnictwa odbierze od Podleśnego manuał, w którym to drzewo jest zapisane, i po zupełném przekonaniu się o zgodności, tak co do ilości sztuk, jako też co do wymiaru i gatunku, ułoży podług niego ogólny wykaz tego drzewa, podług wzoru tu załączonego, który to wykaz łącznie z manuałem wręczy urzędnikowi, któremu ostatnia rewizya jest poruczoną.

10) Urzędnik ostatnią rewizyę odbywający, w obec miejscowych urzędników, sprawdzi naprzód przez przeliczenie ilość przedstawionych mu sztuk, i następnie przemierzy i rozgatunkuje tyle sztuk, ile okoliczności dozwalają, i ile potrzeba do nabrania przekonania, że należna akuratność zachowaną została Naj-

точности. Однако, производя эту ревизію въ разбивку, онъ обязанъ провѣрить такимъ образомъ подробно не менѣе 10 штукъ на 100, и номера повѣренныхъ штукъ означить въ ревизіонномъ протоколѣ;

11) еслибы ревизующій чиновникъ, при повѣркѣ размѣровъ и сорта лѣса, нашелъ такія невѣрности, что составленная о семъ Подлѣсничимъ вѣдомость не заслуживала бы никакого довѣрія, въ такомъ случаѣ онъ обязанъ повѣрить каждую штуку дерева порознь.

Необходимую въ этомъ случаѣ помощь для разрушенія штабелей или обтиранія сплоченнаго на водѣ дерева, обязано по требованію ревизіоннаго чиновника доставить авансомъ изъ кассы Лѣсное Управленіе. Счетъ произведеннымъ по сему предмету расходамъ, подкрѣпленный требованіемъ и посвидѣтельствованіемъ ревизующаго чиновника и росписками рабочихъ, долженъ быть представленъ въ Правительственную Коммисію, для опредѣленія, кто изъ чиновниковъ, допустившихъ неисправности, обязанъ возмѣстить понесенныя издержки;

12) по освидѣтельствованіи такимъ образомъ всѣхъ складовъ и пристаней, ревизующій чиновникъ обязанъ повѣрить представленную ему общую вѣдомость съ вѣдомостями Подлѣсничихъ и истребовать, какъ отъ принимающаго дерево, такъ и отъ всѣхъ лѣсныхъ чиновниковъ и служителей протоколярныя удостовѣренія въ томъ, что все приготовленное къ отпуску дерево было предъявлено ему для ревизіи;

13) послѣ сплава или вывозки дерева изъ лѣсничества, вѣдомости Подлѣсничихъ, вмѣстѣ съ протоколами о повѣркѣ оныхъ, должны быть сданы для храненія при дѣлахъ Лѣснаго Управленія; общая же вѣдомость Лѣсничаго, вмѣстѣ съ протоколомъ окончательной ревизіи командированнаго чиновника, прилагается въ послѣдствіи къ годовому отчету;

14) предваряются всѣ лѣсные чиновники, а въ особенности тѣ, на обязанности которыхъ лежитъ первоначальное измѣреніе и сортировка лѣса, а также повѣрка онаго, и тѣ, кои при объѣздѣ лѣсничествъ обязаны производить ревизію, что за упущенія, какія бы обнаружились въ количествѣ, размѣрахъ или сортѣ дерева, виновные подвергнуты будутъ взысканію, какъ за дѣйствія, клонящіяся къ ущербу Казны.

mniéj jednak ze 100 sztuk obowiązany 10 sztuk wyrywkami wybrać, i te poszczegółowo sprawdzić. Numera sprawdzonych sztuk wymieni rewidujący poszczegółowo w protokóle rewizyjnym.

11) Gdyby rewidujący wykrył różnicę w miarach lub gatunku, tak dalece, że do wykazu wymiaru i gatunku, przez Podleśnego utrzymywanego, wiary przywiązywać nie można, obowiązany będzie sprawdzić każdą sztukę poszczegółowo.

Pomoc jaka w takim razie będzie potrzebną do rozwalenia szycht, lub obcierania drzewa na wodzie związanego, dostarczać będzie na jego wezwanie, Urząd leśny, za użyciem forszusu z kassy. Likwidacyę kosztów wynikłych, udowodnioną wezwaniem i poświadczeniem urzędnika rewidującego, i pokwitowaniem robotników, należy przedstawić Kommissyi Rządowéj dla wyrzeczenia, którzy z urzędników, jako dopuszczających się uchybienia, koszta wynikłe zwrócić będą obowiązani.

12) Po rewizyi tym sposobem wszystkich składów i bindug, sprawdzi rewidujący zgodność podanego sobie ogólnego wykazu, z wykazami Podleśnych, odbierze od pobierającego drzewo, jako też od wszystkich officyalistów i urzędników leśnych protokólarne zapewnienie, że wszystkie drzewo przygotowane do wyprowadzenia pod rewizyę przedstawione mu zostało.

13) Po dopełnionym spławie, lub wyprowadzeniu drzewa z leśnictwa, wykazy Podleśnych z protokółami sprawdzenia tychże, zachowane być mają do akt Urzędu leśnego; ogólny zaś wykaz Nadleśniczego. z protokółem ostatecznéj rewizyi urzędnika zesłanego, dołączony będzie do rachunku rocznego.

14) Ostrzega się wszystkich urzędników leśnych, mianowicie tych, do których pierwsze wymierzenie i rozgatunkowanie, oraz sprawdzenie należy, jako też tych, którzy przy objazdach leśnictw odbywać powinni rewizye, że uchybienia jakieby wykryte zostały w ilości i wymiarze, lub w gatunku drzewa, uważane i ukarane będą, jako czyny na szkodę Skarbu dążące.

Подлѣсничіе тѣхъ стражей, гдѣ производится обдѣлка лѣса для сплава или заграничной торговли, снабжаются для составленія вѣдомостей соотвѣтственными печатными бланками. Губернское Правленіе должно распорядиться о заготовленіи изъ экстраординарныхъ суммъ, назначенныхъ штатомъ для Лѣсныхъ Управленій, потребное количество наструговъ.

Дабы никто не могъ отговариваться незнаніемъ настоящаго постановленія, Губернское Правленіе обязано распорядиться о объявленіи онаго всѣмъ Подлѣсничимъ и лѣснымъ служителямъ, а равно сообщить оное къ руководству и ревизующимъ чиновникамъ, и затѣмъ наблюсти за точнымъ онаго во всякое время исполненіемъ, о чемъ вмѣстѣ съ симъ предписано Правительственною Коммисіею и Лѣснымъ Инспекторамъ.

Наконецъ, Правительственная Коммисія требуетъ, чтобы не только закупленный по ст. 94 Положенія о лѣсномъ управленіи и счетоводствѣ, съ публичныхъ торговъ или по контрактамъ, но вообще и всякой другой лѣсъ, подлежащій сплаву для заграничной или внутренней торговли, а также отпускаемый безплатно, былъ показываемъ по вѣдомостямъ и свидѣтельствуемъ, согласно указаніямъ настоящаго постановленія.

Варшава, 24 Августа (5 Сентября) 1839 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Ленскій.*

№ 70,107/22,542.

Podleśnym tych straży, gdzie wyróbka drzewa na spław lub handel zewnętrzny odbywa się, stosowne druki do prowadzić się mających manuałów udzielane będą. Rząd Gubernialny z extraordynaryów, na etacie Urzędów leśnych będących, każe sporządzić potrzebną ilość rynszpanków.

Niniejsze urządzenie Rząd Gubernialny każe po Urzędach leśnych ogłosić, wszystkim Podleśnym i officyalistom leśnym, iżby nikt niewiadomością nie mógł się tłumaczyć, oraz udzieli takowe urzędnikom rewidującym, do zastosowania się, i dopilnuje w każdym czasie akuratne wykonywanie, co Kommissya Rządowa porucza zarazem Inspektorom leśnym; wreszcie Kommissya Rządowa mieć chce, aby podług niniejszego rozporządzenia, wykazywane i rewidowane było, nie tylko podług art. 94-go urządzenia manipulacyi i rachunkowości leśnéj, drzewo zalicytowane lub zakontraktowane, lecz w ogólności wszelkie drzewo spławić się mające, czy to na handel zagraniczny lub krajowy, albo też bezpłatnie wydane.

w Warszawie, dnia 24 Sierpnia (5 Września) 1839 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Łęski.*

Nr. 70,107/22,542.

Приложеніе 1-е къ № 195-му.

(*Форма*)

Губернія . . . . . .
Лѣсничество . . . .
Стража . . . .

ВѢДОМОСТЬ

о размѣрахъ и сортахъ лѣса, заготовленнаго для . . . .
въ 18 . . году, на основаніи . . . .

Клейма, выбиваемыя на деревьяхъ молотами:

△ ○ □

1-szy Annex do Nr. 195-go.

(*Wzór*)

Gubernia . . . .
Leśnictwo . . . .
Straż . . . .

WYKAZ

wymiaru i gatunku drzewa na rzecz NN. . . . .
na mocy . . . .
wyrobionego w roku 18 . .

Znaki młotów na drzewie wybite.

△ ○ □

Названіе участка и округа, номеръ и годъ рубки	Номеръ текущій	Длина въ футахъ	Толщина верхняго отруба	Недостатки	Сортъ	Подписи послѣ повѣрки	
						произведенной Лѣсничимъ	ревизовавшимъ лѣсничество
	1						
	2						
	3						
	4						
	5						
	6						
	7						
	8						
	9						
	0						

Nazwisko obrębu, okręgu numer i rok cięcia.	Numer bieżący	długość stóp	grubość w cieńkim końcu	Wady	Gatunek	Podpisy po sprawdzeniu	
						przez Nadleśniczego	przez rewidującego leśnictwo
	1						
	2						
	3						
	4						
	5						
	6						
	7						
	8						
	9						
	10						

Приложеніе 2-е къ № 195-му.

(*Форма*)

Губернія . . . . . .
Лѣсничество . . . .

ОБЩАЯ ВѢДОМОСТЬ ЛѢСУ,

выдѣланному . . . ., на основаніи . . . ., и приготовленному къ вывозкѣ изъ подъ надзора лѣсной администраціи.

Составлена N Лѣснымъ Управленіемъ.

2-gi Annex do Nr. 195-go.

(*Wzór*)

Gubernia . . . .
Leśnictwo . . . .

OGÓLNY WYKAZ DRZEWA,

przez NN. . . . .
na mocy . . . .
wyrobionego i do wyprowadzenia z pod dozoru administracyi leśnéj przygotowanego.

Sporządzony przez Urząd leśny N.

Названіе стражи и участковъ	Годъ рубки	Сортъ дерева и родъ выдѣлки	Лѣса		Размѣры						Выдѣланныхъ саженъ въ 108 кубическихъ футовъ объема	Причитающаяся плата			
			строеваго	дровянаго	длина	толщина верхняго отруба	уравненный діаметръ	объемъ				порознь		всего	
								порознь	вообще						
									строеваго лѣса	дровянаго лѣса					
			штукъ		футовъ	дюймовъ		кубич. футовъ	куб. фут.	саженъ въ 75 к. ф. объема		злот.	грош.	злот.	грош.

Nazwisko straży, obrębów	Rok cięcia	Rodzaj drzewa i gatunek wyrobu	Drzewa		Miara						Wyrobionych sążni po 108 stóp sześć. objętości	Należytość			
			użytkowego	opałowego	długość	grubość w cienkim końcu	średnicy zrównanej	miąższość				pojedynczo		razem	
								pojedynczo	razem						
									drzewa użytkow	drzewa opałowego					
			Sztuk		stóp	cali		stóp sześć.	stóp sześć.	sążni po 75 s. sześć. miąż.		złp.	gro.	złp.	gro.

№ 196.

Дополнительныя правила о ревизіи лѣса, назначеннаго для сплава.

(1 (13) Августа 1840 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Дабы ревизія лѣса соотвѣтствовала предположенной цѣли и правиламъ постановленія отъ 24 Августа (5 Сентября) 1839 года, № 70,107/22,542, Губернское Правленіе обязано предписать чиновникамъ, коимъ поручена будетъ ревизія онаго до сплава, руководствоваться по сему предмету, сверхъ приведеннаго постановленія, слѣдующими указаніями:

Предварительно приступленія къ ревизіи, слѣдуетъ потребовать протоколярно отъ Лѣсничихъ и Подлѣсничихъ представленія полныхъ вѣдомостей подлежащему ревизіи лѣсу, съ приготовленными Лѣснымъ Управленіемъ билетами на свободный сплавъ, а равно и другихъ свѣдѣній относительно количества и рода дерева и мѣста, въ коемъ таковое сложено, съ предвареніемъ, чтобы эти свѣдѣнія были пояснены со всею подробностію и точностію въ протоколѣ, такъ какъ за всякую могущую оказаться въ нихъ при ревизіи невѣрность виновные будутъ подвергаемы взысканію, на точномъ основаніи приведеннаго въ началѣ постановленія.

По собраніи и объясненіи въ протоколѣ вышеозначенныхъ свѣдѣній и послѣ подписанія оныхъ Лѣсничимъ и Подлѣсничими, Ревизоръ приступаетъ къ самой ревизіи, согласно 10 и 11 пунктамъ упомянутаго постановленія.

Сравненіе, по 12-му пункту того же постановленія, вѣдомостей Подлѣсничихъ съ общею вѣдомостью, составленною Лѣсничимъ, должно быть сдѣлано Ревизоромъ, не только вообще относительно количества штукъ, но и въ частности относительно рода, длины и толщины лѣса; при чемъ въ ревизіонномъ протоколѣ должно быть объяснено, что повѣрка сія произведена, и что при оной никакихъ неисправностей не обнаружено, а если обнаружены, то какія именно.

№ 196.

Dalsze przepisy o rewizyi drzewa na spław przeznaczonego.

(d. 1 (13) Sierpnia 1840 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Ażeby rewizye drzewa odpowiadały celowi i przepisom rozporządzenia z dnia 24 Sierpnia (5 Września) roku 1839 Nr. 70,107/22,542, Rząd Gubernialny poleci urzędnikom, którym rewizye drzewa przed spławem poruczone będą, obok zastosowania się do cytowanego rozporządzenia, zachowanie następującego porządku w téj czynności.

Przed przystąpieniem do saméj rewizyi, należy protokólarnie zażądać od Nadleśniczych i Podleśnych złożenia kompletnych wykazów zrewidować się mającego drzewa, z przygotowanemi przez Urząd leśny świadectwami wolnego spławu, i wszelkich wiadomości co do ilości, gatunku i miejsca, gdzie ono jest złożone, z ostrzeżeniem, aby wiadomości te jak najszczegółowiéj i z rzetelnością były w protokóle wyjaśnione, gdyż wykryć się mogące przy rewizyi różnice ukarane będą, podług ostrzeżeń na początku cytowanego rozporządzenia.

Po zebraniu i wyjaśnieniu w protokóle tych wiadomości i podpisaniu onych przez Nadleśniczego i Podleśnych, rewidujący dopiero przystąpi do saméj rewizyi, podług ustępów 10 i 11-go wzmiankowanego rozporządzenia.

Porównanie podług ustępu 12-go tegoż rozporządzenia wykazów Podleśnych z wykazem ogólnym przez Nadleśniczego ułożonym, ma być przez rewidującego dopełnione, nie tylko ogółowo co do ilości sztuk, lecz i szczegółowo co do gatunku, rozmiaru, długości i grubości, i w protokóle rewizyjnym ma być wyrażono, że to sprawdzenie dopełnioném zostało, oraz czy i jakie uchybienia wykryto.

По исполненіи всего вышеприписаннаго, Ревизоръ, поставивъ каждому чиновнику на видъ замѣченныя въ его дѣйствіяхъ упущенія, а также оказавшіяся при ревизіи несообразности въ представленныхъ имъ вѣдомостяхъ, обязанъ истребовать отъ нихъ объясненій и сдѣлать по нимъ свое заключеніе.

Истребованныя отъ Лѣснаго Управленія свидѣтельства на свободный сплавъ лѣса Ревизоръ, засвидѣтельствовавъ въ вѣрности, съ поясненіемъ открытыхъ при ревизіи несообразностей и съ означеніемъ правительственнаго мѣста, а также числа и номера предписанія, коимъ поручено ему произвесть ревизію лѣса, вручаетъ ихъ интересованнымъ лицамъ, закупившимъ дерево или отправляющимъ таковое на сплавъ, если только причитающіяся Казнѣ деньги вполнѣ ими уплачены.

Нѣшавская и Кухарскинская Водяныя Таможни получатъ предписаніе о томъ, чтобы вывозимое изъ казенныхъ лѣсовъ дерево безъ свидѣтельствъ на свободный сплавъ, выданныхъ Лѣснымъ Управленіемъ и утвержденныхъ ревизующимъ чиновникомъ, было ими задерживаемо и непропускаемо за границу до тѣхъ поръ, пока всѣ сіи формальности не будутъ исполнены, о чемъ Губернское Правленіе обязано увѣдомить интересованныя лица.

Варшава, 1 (13) Августа 1840 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Ленскій.*

№ 59,679/18,468.

Примѣчаніе. Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства предписаніемъ отъ 31 Октября (12 Ноября) 1840 года, № 72,950/22,514, распорядилась, что сплавляемое изъ казенныхъ лѣсовъ дерево должно быть снабжено свидѣтельствомъ подлежащаго Лѣснаго Управленія, утвержденнымъ ревизующимъ чиновникомъ, а о каждой отпущенной въ Варшаву партіи сплавляемаго лѣса Таможенно-Контрольное Управленіе на Сольцѣ обязано доносить Правительственной Коммисіи, съ приложеніемъ въ подлинникѣ или въ копіи означеннаго свидѣтельства.

Po dopełnieniu tego wszystkiego, rewidujący wytknąwszy każdemu urzędnikowi uchybienia w działaniach jego, oraz różnicę w dostarczonych przez niego wiadomościach przy rewizyi wykryte, odbierze od nich tłómaczenia i te zaopiniuje.

Odebrane od Urzędu leśnego świadectwa wolnego spławu drzewa, urzędnik rewidujący poświadczy za zgodność z wyjaśnieniem różnic w rewizyi wykrytych, i z wymienieniem władzy, oraz daty i numeru reskryptu upoważniającego do rewizyi drzewa; poczém rewidujący świadectwa takowe wręczy interessantom, którzy drzewo to zakupili lub na spław wyprowadzają, jeżeli z należytości skarbowéj uiścili się.

Komory wodne w Nieszawie i w Kucharskini odbiorą polecenie, aby drzewo pochodzące z lasów rządowych, a niezaopatrzone w świadectwa wolnego spławu, wydane przez Urząd leśny i zatwierdzone przez urzędnika rewidującego, przytrzymały i za granicę nie puściły, dopóki formalność takowa dopełnioną nie będzie; o czém Rząd Gubernialny interessantów zawiadomić jest obowiązany.

w Warszawie, d. 1 (13) Sierpnia 1840 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Łęski.*

Nr. 59,679/18,468.

Uwaga. W reskrypcie z d. 31 Października (12 Listopada) 1840 r. Nr. 72,950/22,514, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu rozporządziła: iż drzewo spławiane z lasów rządowych, opatrzone być winno świadectwem właściwego Urzędu leśnego, potwierdzoném przez urzędnika rewidującego, a o każdym transporcie do Warszawy drzewa spławionego, Urząd celno-kontrollowy na Solcu donosić ma Kommissyi Skarbu, z dołączeniém powyższego świadectwa w oryginale lub w kopii.

№197.

О томъ, что ассигновки на продажу древесной коры и смолы должны быть выдаваемы изъ ассигнаціонной книги посторонних доходовъ.

(29 Апрѣля (11 Мая) 1841 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Вслѣдствіе представленія о томъ, чтобы ассигновки на продажу древесной коры и смолы вырѣзываемы были не изъ квитанціонной книги продажи лѣса (какъ это случалось до сихъ поръ на основаніи ст. 121 Положенія о лѣсномъ управленіи и счетоводствѣ 1823 года), но изъ квитанціонной книги постороннихъ доходовъ, — Правительственная Коммисія объясняетъ существующія по сему предмету правила, слѣдующимъ образомъ:

По смыслу ст. 186 вышесказаннаго Положенія, изъ шнуровой ассигнаціонной книги на отпускъ лѣса должны быть выдаваемы ассигновки на одинъ только лѣсъ, на древесную же кору и смолу (причисленныя къ постороннимъ доходамъ) ассигновки слѣдуетъ выдавать, согласно ст. 195 того же Положенія, изъ шнуровой ассигнаціонной книги постороннихъ доходовъ.

Впрочемъ, статьею 121-ю не предписано вовсе выдавать ассигновки на древесную кору и смолу изъ той же самой книги, что и на лѣсъ, но только сказано выдавать „подобныя,“ то есть печатныя, съ означеніемъ въ оныхъ, подобно тому, какъ и въ ассигновкахъ на дерево, числа саженъ и возовъ закупленной древесной коры.

Варшава, 29 Апрѣля (11 Мая) 1841 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Ленскій.*

№ 94,060/28,693.

N° 197.

Assygnacye na sprzedaż kory i żywicy wydane być mają z księgi assygnacyjnéj na uboczne dochody.

(d. 29 Kwietnia (11 Maja) 1841 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Powodowana wnioskiem, aby assygnacye na sprzedaż kory i żywicy wycinane były nie z kwitaryusza sprzedaży drzewa (jak się to dziać zwykło z powodu art. 121-go, Urządzenia manipulacyi i rachunkowości leśnéj z r. 1823), lecz z kwitaryusza dochodów ubocznych; Kommissya Rządowa objaśnia istniejące w téj mierze przepisy jak następuje:

W myśl art. 186-go rzeczonego urządzenia, z księgi sznurowéj assygnacyi na drzewo, mają być wydawane assygnacye na samo tylko drzewo, na korę zaś i żywicę (policzone do dochodów ubocznych) wydawać należy assygnacye, w myśl art. 195-go tego samego urządzenia, z księgi sznurowéj assygnacyi na dochody uboczne.

Bo nawet art. 121-y nie stanowi, żeby assygnacye na korę i żywicę były wydawane z téj saméj księgi, co na drzewo, lecz tylko podobne, przez który to wyraz „podobne" rozumi się, aby assygnacye na korę wydawano drukowane, a w nich wypisywano podobnie jak w assygnacyach na drzewo, ilość sążni lub fur zakupionéj kory.

w Warszawie, d. 29 Kwietnia (11 Maja) 1841 roku.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Łęski.*

Nr. 94,060/28,693.

№ 198.

О томъ, что печи и костры для сидки смолы и выжиганія золы, угольевъ и т. п. могутъ быть устраиваемы не только на отпадкахъ, но и въ самомъ лѣсу, всегда однако съ особаго разрѣшенія Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства.

(21 Марта (2 Апрѣля) 1841 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Вслѣдствіе представленія Люблинскаго Губернскаго Правленія отъ 14 (26) Февраля сего года, за № 4,955/2,455, коимъ доноситъ, что въ нѣкоторыхъ мѣстахъ сидка смолы, а тѣмъ самимъ и выручка дохода изъ этой статьи невозможны единственно потому, что для устройства смоляныхъ печей не возможно отыскать мѣста въ такомъ отъ лѣса разстояніи, какъ это требуется предписаніемъ отъ 19 (31) Октября 1839 года, за № 86,100/27,752,— Правительственная Коммисія, принимая въ уваженіе, что смольни, по свойству своему, должны быть въ лѣсу, то есть тамъ, гдѣ находятся пни и годное для сидки смолы дерево, въ развитіе предписанія своего отъ 19 (31) Октября 1839 года, за № 86,100, постановляетъ: что смоляныя печи, костры для выжиганія золы, угольевъ и т. п. заведенія, какъ непостоянныя и могущія существовать только до тѣхъ поръ, пока находится годное для дѣйствія оныхъ дерево, не принадлежатъ къ числу тѣхъ постоянныхъ промышленныхъ и истребляющихъ дерево заводовъ, кои предписаніемъ отъ 19 (31) Октября 1839 года, № 86,100/27,752, запрещено строить вблизи лѣсовъ поэтому заведенія для сидки смолы, выжиганія углей и золы могутъ быть устраиваемы на отпадкахъ, по краямъ лѣса, и даже среди самыхъ лѣсовъ, гдѣ сіе дозволяетъ мѣстность, но съ соблюденіемъ всѣхъ лѣсно-полицейскихъ правилъ, къ безопасности и охраненію лѣсовъ относящихся, и каждый разъ съ особаго Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства разрѣшенія, для полученія котораго, въ случаѣ на-

N° 198.

Smolarnie, popielarnie, węglarnie, i t. p. mogą być stawiane nietylko w odpadkach, lecz nawet w lesie, zawsze za szczególném upoważnieniem Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu.

(d. 21 Marca (2 Kwietnia) 1841 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Z powodu przedstawienia Rządu Gubernialnego Lubelskiego z dnia 14 (26) Lutego r. b. Nr. 4,955/2,455, w którém donosi, iż w niektórych miejscach, nie może się odbywać wypalanie smoły, a tém samém i dochód z tego tytułu wpływać nie może, jedynie dla tego, że nie może być wynalezione miejsce na wystawienie pieców smolanych w takiéj od lasu odległości, jak reskrypt z dnia 19 (31) Października 1839 r. Nr. 86,100/27,752 przepisuje; Kommissya Rządowa z uwagi, że smolarnie z natury swéj powinny być w lesie, to jest tam, gdzie karpina i drzewo do palenia smoły zdatne się znajduje, w rozwinięciu reskryptu swego z dnia 19 (31) Października 1839 r. Nr. 86,100 stanowi: że piece smolane, popielarnie, węglarnie i t. p. zakłady, jako niestałe, lecz póty tylko trwać mogące, póki drzewo do tych fabrykacyów zdatne się znajduje, nie należą do tych stałych zakładów przemysłowych, drzewo niszczących, które rozporządzenie z dnia 19 (31) Października r. 1839 Nr. 86,100/27,752, wzbrania stawiać w bliskości lasów; zatém zakłady do palenia smoły, popiołu i węgli mogą być stawiane w odpadkach, przy brzegach lasu, nawet i w samych lasach, gdzie miejscowość tego dozwala, wszelako z zachowaniem wszelkich przepisów leśno-policyjnych bezpieczeństwa i ochrony lasów dotyczących, i zawsze za szczególném

добности, должно быть сдѣлано особое представленіе. И потому Правительственная Коммисія предписываетъ Губернскому Правленію о настоящемъ постановленіи поставить въ извѣстность подвѣдомственныя ему Лѣсныя Управленія, поручивъ имъ руководствоваться онымъ въ точности.

Варшава, 21 Марта (2 Апрѣля) 1841 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Ленскій.*

№ 16,751/4,809

№199.

О собираніи въ казенныхъ лѣсахъ ягодъ, грибовъ, орѣховъ и яблокъ.

(5 (17) Марта 1842 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ и Лѣснымъ Инспекторамъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Принимая во вниманіе, что лѣсные ягоды, грибы, орѣхи и яблоки доставляютъ Казнѣ незначительный доходъ, и что воспрещеніе крестьянамъ пользоваться этими овощами можетъ послужить поводомъ къ притѣсненію ихъ,— Правительственная Коммисія постановила: у лицъ, собирающихъ въ лѣсахъ ягоды, всякаго рода грибы, орѣхи и яблоки, не секвестровать вещей и не подвергать ихъ взысканію за похищеніе, если только они не совершили при этомъ какого либо другаго лѣснаго проступка.

Варшава, 5 (17) Марта 1842 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Ленскій.*

№ 20,620/7,173.

---

upoważnieniem Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, o które w razie okazującéj się potrzeby, przedstawiony być powinien wniosek. Poleca przeto, aby Rząd Gubernialny podległe sobie Urzędy leśne o téj decyzyi zawiadomił i stosowanie się do niéj zalecił.

w Warszawie, d. 21 Marca (2 Kwietnia) 1841 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Łęski.*

Nr. 16,751/4,809.

N° 199.

O zbieraniu jagód, grzybów, orzechów i jabłek leśnych.

(d. 5 (17) Marca 1842 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych i Inspektorów leśnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Zważywszy że dochód z jagód, grzybów, orzechów i jabłek leśnych małoznaczącym jest dla Skarbu, a wzbranianie włościanom użytku z tych płodów może się stać powodem ich ucisku, mieć chce, żeby zbierający jagody, wszelkie grzyby, orzechy i jabłka leśne, nie byli fantowani ani na defraudacyę podawani, jeżeli przytém innego wykroczenia leśnego nie popełnili.

w Warszawie, d. 5 (17) Marca 1842 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Łęski.*

Nr. 20,620/7,173.

№ 200.

Дополненіе правилъ относительно пользованія сушнякомъ и пастбищами.

(3 (15) Іюня 1842 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ и Лѣснымъ Инспекторамъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Разсмотрѣвъ предположенія о составленіи и утвержденіи вѣдомостей лицамъ, коимъ предоставлено право на собираніе сушняка и пользованіе пастбищами въ казенныхъ и супримованныхъ лѣсахъ, — Правительственная Коммисія не нашла уважительныхъ причинъ къ измѣненію существующихъ по сему предмету постановленій, и посему оставляетъ оныя въ своей силѣ. Но, для устраненія встрѣчающихся въ примѣненіи ихъ неудобствъ, опредѣляетъ слѣдующее:

Относительно собиранія сушняка.

1) Крестьянамъ, кои пользуются правомъ собиранія сушняка за уплатою, можно выдавать ассигновки и взимать съ нихъ плату въ полугодичные сроки 1-го Января и 1-го Октября.

Относительно пастбищъ.

2) Вѣдомости о лицахъ, пользующихся въ казенныхъ лѣсахъ пастбищами, для жителей и крестьянъ казенныхъ и супримованныхъ имѣній, а равно для мѣщанъ, земледѣльцевъ, осѣдлыхъ въ казенныхъ мѣстечкахъ, въ правѣ утверждать Губернское Правленіе. Вѣдомости же пастбищамъ, отводимымъ для постороннихъ лицъ, должны быть представляемы на утвержденіе Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства, съ присовокупленіемъ свѣдѣній: остается ли, за удовлетвореніемъ потребностей жителей казенныхъ имѣній, излишекъ пастбищъ, и не послужитъ ли данное на пастьбу разрѣшеніе, поводомъ къ спорамъ о правѣ пользованія и правѣ собственности на земли.

Относительно сушняка и пастбищъ.

3) Вѣдомости лицамъ, имѣющимъ право пользованія сушнякомъ и пастбищами, могутъ быть представляемы на утверж-

N° 200.

Uzupełnienie przepisów co do ugaju i paszy.

(d. 3 (15) Czerwca 1842 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych i Inspektorów leśnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Rozebrawszy wnioski w przedmiocie formowania i potwierdzania wykazów (konsygnacyj) ugaju i paszy w lasach rządowych i supprimowanych, nie znalazła Kommissya Rządowa powodów do zmiany istniejących w téj mierze przepisów i one w swéj mocy utrzymuje. Dla zaradzenia zaś niedogodnościom w nich napotykanym stanowi co następuje:

Co do ugaju.

1) Włościanom, którzy za ugaj płacą, można wydawać assygnacyę i pobierać od nich należności w ratach półrocznych w d. 1 Stycznia i 1 Października.

Co do paszy.

2) Wykazy (konsygnacye) paszy w lasach rządowych i supprimowanych, dla mieszkańców i włościan w dobrach rządowych i supprimowanych, jako też dla mieszczan rolników osiadłych w miasteczkach rządowych, potwierdzać mocen Rząd Gubernialny. Wykazy paszy dla obcych przedstawiane będą do potwierdzenia Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu z wyjaśnieniem, czy od potrzeb mieszkańców rządowych zbywa paszy, i czy pozwolenie dane nie stanie się powodem do sporu o używalność i własność gruntu.

Co do ugaju i paszy.

3) Wykazy ugaju i paszy mogą być podawane Rządowi Gubernialnemu do potwierdzenia, osobno z każdéj gminy, (nie-

деніе Губернскаго Правленія изъ каждой гмины порознь (безъ передѣлки и переписыванія ихъ въ одну общую вѣдомость), съ тѣмъ однако, чтобы номеръ текущій не былъ повторяемъ въ каждой вѣдомости порознь, но чтобы таковой веденъ былъ въ послѣдовательномъ порядкѣ по всѣмъ вѣдомостямъ.

4) Въ случаѣ невозвращенія Губернскимъ Правленіемъ утвержденныхъ вѣдомостей о собираніи сушняка къ 1-му Января, а о пастбищахъ — къ 1-му Апрѣля, Лѣсныя Управленія въ правѣ выдавать ассигновки на сушнякъ и пастбища являющимся за симъ поименованнымъ въ вѣдомостяхъ лицамъ.

Варшава, 3 (15) Іюня 1842 года.

По порученію Главнаго Директора Предсѣдательствующаго, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Ленскій.*

№ 39,877/13,820.

Примѣчаніе. Не слѣдуетъ кредитовать крестьянамъ причитающейся съ нихъ въ Казну платы за сушнякъ и пастбища, если они имѣютъ право замѣнить оную издѣльною повинностью.

№201.

О томъ, что, по собраніи свѣдѣній, что въ лѣсахъ находятся волки, слѣдуетъ класть приманки съ ядомъ, приготовленныя съ надлежащимъ знаніемъ дѣла.

(27 Октября (8 Ноября) 1842 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ и Лѣснымъ Инспекторамъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Въ распоряженіи Главнаго Директора казенныхъ лѣсовъ отъ 30 Мая 1817 года, за № 446, (Сыльванъ томъ VIII, стр. 183), предписывающемъ способъ отравленія волковъ, изъяснено, что, въ случаѣ замѣченныхъ волчьихъ слѣдовъ, Лѣснымъ Управленіямъ разрѣшаемо будетъ производить авансовыя выдачи на приготовленіе приманокъ.

Предписаніемъ Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства отъ 6 Декабря 1834 года, за № 89,268/29,535,

koniecznie przerobione i przepisane w jeden wykaz ogólny), z uwagą jednak, żeby numeru porządkowego niepowtarzano na każdym wykazie, lecz prowadzano jeden numer ciągły przez wszystkie wykazy.

4) Gdyby Rząd Gubernialny nie powrócił wykazów potwierdzonych, co do ugaju—na dzień 1 Stycznia, a co do paszy—na dzień 1 Kwietnia, Urzędy leśne mogą wydawać assygnacye na ugaj i paszę zgłaszającym się na wykazach pomieszczonym.

w Warszawie, d. 3 (15) Czerwca 1842 r.

Z polecenia Dyrektora Głównego Prezydującego,
Rzeczywisty Radca Stanu (podpisano) *Łęski.*

Nr. 39,877/13,820.

Uwaga. Niema potrzeby kredytować włościanom należności za ugaj i paszę, skoro im służy prawo deklarowania się na robociznę.

N°201.

Po zebraniu wiadomości, że w lasach znajdują się wilki, zakładać zanęty zatrute, ze znajomością rzeczy urządzone.

(d. 27 Października (8 Listopada) 1842 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych i Inspektorów leśnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

W rozporządzeniu Dyrektora Jeneralnego lasów rządowych z d. 30 Maja 1817 r. Nr. 446 (Sylwan tom VIII str. 183) przepisującém sposób trucia wilków, wyrażono, że Urzędy leśne upoważniane będą do czynienia zaliczeń na koszta ponęt, w razie, gdy ślady wilków będą dostrzeżone.

W rozporządzeniu Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu z dnia 6 Grudnia 1834 r. Nr 89,268/29,535, przeznaczono na

предназначено на приготовленіе отравленныхъ приманокъ по 3 руб. въ годъ на каждую стражу, гдѣ находятся волки, съ тѣмъ, что выдача денегъ по представленнымъ счетамъ съ документами производится по распоряженіямъ Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства.

Изъ соображенія счетовъ и результатовъ отравленія волковъ Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства усматриваетъ, что нѣкоторыя Лѣсныя Управленія не заботятся о предварительномъ удостовѣреніи, находятся ли волки въ лѣсу, или нѣтъ, но, какъ будто поставляя себѣ въ обязанность израсходовать назначенную сумму, кладутъ приманки въ такихъ даже мѣстахъ, гдѣ нѣтъ и слѣда волковъ; вслѣдствіе чего, Казна несетъ напрасныя издержки.

По этой причинѣ, Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства считаетъ нужнымъ подтвердить о соблюденіи существующихъ по сему предмету правилъ и вмѣстѣ съ тѣмъ предписать Лѣсничимъ: чтобы они предварительно собирали вѣрныя свѣдѣнія о пребываніи волковъ во ввѣренныхъ имъ лѣсахъ и закладывали приманки въ тѣхъ только мѣстахъ, гдѣ будутъ обнаружены свѣжіе ихъ слѣды; чтобы приготовленіе приманокъ и кладка оныхъ производимы были со всею старательностью и съ соблюденіемъ самыхъ даже подробнѣйшихъ правилъ, указанныхъ въ этомъ отношеніи, какъ существующими постановленіями, такъ и руководствами къ звѣриной ловлѣ; однимъ словомъ, чтобы предположенная цѣль была увѣнчана каждый разъ желаемымъ результатомъ. Ревизующіе чиновники обязаны обращать на сей предметъ вниманіе при допросѣ лѣсныхъ служителей, и о тѣхъ изъ нихъ, кои, по злонамѣренности, незнанію дѣла или по оплошности, будутъ причинять Казнѣ ущербъ, представлять для привлеченія ихъ къ отвѣтственности.

Варшава, 27 Октября (8 Ноября) 1842 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Ленскій.*

№ 81,954/28,373.

---

zanęty zatrute na każdą straż, gdzie wilki znajdują się, rocznie po rsr. 3; a fundusz na ten cel, za podaniem likwidacyi z dowodami, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu udziela.

Z rozbioru likwidacyj i skutków trucia wilków, Kommissya Rządowa przekonywa się, że niektóre Urzędy leśne nie starają się naprzód wyśledzić, czy wilki są w lesie lub nie, lecz jakby obowiązane zmarnować fundusz przeznaczony, zakładają ponęty tam nawet, gdzie wilków nie ma śladu; a zatém idzie, że Rząd ponosi koszta bez żadnego skutku.

Z tego powodu Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu widzi potrzebę ponowić przepisy w tym przedmiocie, z poleceniem, ażeby Nadleśniczowie zbierali naprzód pewne wiadomości o istnieniu wilków w lasach powierzonych ich zarządowi, i tam tylko zanęty zakładali, gdzie ich świeże ślady odkryją się; żeby zanęty przysposabiali i zakładali ze wszelką starannością i z zachowaniem najdrobniejszych nawet prawideł w téj mierze w przepisach i w łowiectwie podanych; słowem, żeby zamiar uwieńczony był każdym razem skutkiem. Urzędnicy rewidujący zwracać będą na ten przedmiot przy badaniu officyalistów uwagę swoją, i tych, co w złym zamiarze, przez nieumiejętność, lub lekceważenie, marnować zechcą fundusze, przedstawiać mają do odpowiedzialności.

w Warszawie, d. 27 Października (8 Listopada) 1842 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Łęski.*

Nr. 81,954/28,373.

№ 202.

О сборѣ подстилки въ лѣсахъ.

(4 (16) Мая 1843 года.)

Келецкому, Сандомирскому и Калишскому Губернскимъ Правленіямъ, и чиновнику особыхъ порученій, командированному для надзора за лѣсами Горнаго вѣдомства.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Сборъ подстилки въ лѣсахъ не будетъ обнаруживать на лѣсное хозяйство вреднаго вліянія, если соблюдены будутъ соотвѣтственныя ограниченія; въ земледѣльческомъ же хозяйствѣ подстилка, употребленная на навозъ, можетъ успѣшно содѣйствовать удобренію полей; наконецъ, отбываемая за пользованіе подстилкою издѣльная повинность, будучи употреблена для искусственнаго разведенія лѣса, послужитъ важнымъ средствомъ къ возобновленію годовыхъ лѣсосѣкъ. Посему Правительственная Коммисія, имѣя въ виду пользу обоихъ хозяйствъ, земледѣльческаго и лѣснаго, постановляетъ слѣдующее:

1) Дозволяется собирать въ казенныхъ лѣсахъ на подстилку всякіе мхи и сорныя травы вмѣстѣ съ опавшими листьями и хвойными иголками, препятствующими произрастанію деревьевъ.

2) Запрещается собирать подстилку:

a) въ молодыхъ насажденіяхъ до 30 лѣтъ;

b) на сухой, песчаной почвѣ, на которой, по обнаженіи оной, могутъ образоваться сыпучіе пески, гдѣ нѣтъ мховъ и сорныхъ травъ, но лишь одни иголки и опавшіе листья.

3) Въ одномъ и томъ же мѣстѣ подстилка не можетъ быть чаще собираема, какъ черезъ 3 года.

4) Время для сбора подстилки опредѣляется съ начала весны по 1-го Ноября каждаго года, въ предназначенные для сбора сушняка дни, то есть по вторникамъ и пятницамъ.

5) Казеннымъ крестьянамъ могутъ быть выдаваемы на сборъ подстилки на время, опредѣленное въ предыдущемъ 4-мъ пунктѣ, такія же ассигновки, какія выдаются на сборъ сушня-

N° 202.

O zbieraniu ściołki w lasach.

(d. 4 (16) Maja 1843 r.)

Do Rządów Gubernialnych Kieleckiego, Sandomierskiego, Kaliskiego, i Urzędnika do szczególnych poruczeń, delegowanego do lasów górniczych.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Zbieranie ściołki w lasach nie stanie się gospodarstwu leśnemu szkodliwe, jeżeli zachowane będą stosowne ograniczenia; w gospodarstwie zaś rolném użyta na mierzwę, skutecznie wpływać może na lepszą uprawę gruntów; pozyskana wreszcie robocizna za ściołkę i użyta do upraw leśnych, znakomicie przyłoży się do odmładniania cięć rocznych. Mając przeto Kommissya Rządowa na względzie pożytek obu gospodarstw rolnego i leśnego, stanowi co następuje:

1) Dozwala się zbierać w lasach rządowych na ściołkę wszelkie mchy i chwasty, łącznie z odpadłemi liśćmi i igłami, będącemi na przeszkodzie uprawie drzew.

2) Zbierania ściołki wzbrania się:

a) w drzewostanach młodych do lat 30;

b) na gruncie suchym, piasczystym, na którym po obnażeniu go, wydmy powstać mogą; gdzie nie ma mchów i chwastów, lecz same tylko igły i liście opadłe.

3) W jednem i tem samem miejscu, nie częściéj może być ściołka zbierana, jak co 3-ci rok.

4) Czas do zbierania ściółki oznacza się od wiosny do 1 Listopada każdego roku, w dni na ugaj przeznaczone, to jest: we wtorki i piątki.

5) Włościanom rządowym udzielane być mogą assygnacye na czas w punkcie 4-ym oznaczony, podobnie jak na ugaj, gdy tego żądać będą i zadeklarują odrobić w lasach dni umówione,

37*

ка, если требованіе о томъ будетъ ими заявлено и если они обяжутся отработать въ лѣсахъ условленное и утвержденное Губернскимъ Правленіемъ число дней, по правиламъ, изложеннымъ въ ст. 117 инструкціи, изданной 2 (14) Ноября 1839 года, за № 88,954, (Сыльванъ томъ XVI, стр. 218); прочимъ же жителямъ казенныхъ имѣній подстилка имѣетъ быть продаваема возами по таксѣ.

6) Еслибы въ лѣсахъ требовалось меньшее количество издѣльной повинности противъ заявленнаго крестьянами, то стоимость подстилки можетъ быть взыскана частью деньгами, а частью отработана.

7) Объявленія крестьянъ по сему предмету, вѣдомости лицамъ, пользующимся сборомъ подстилки, и представленія ихъ на утвержденіе Губернскаго Правленія освобождаются отъ взноса гербовыхъ пошлинъ и почтовыхъ платежей.

8) Лѣсничіе составятъ проектъ росписанія, показывающаго, въ какихъ именно хозяйственныхъ участкахъ и округахъ, въ какихъ отдѣленіяхъ и въ какой очереди имѣетъ быть дозволенъ сборъ подстилки въ продолженіе первыхъ 15-ти лѣтъ. Проектъ сей, по повѣркѣ его на мѣстѣ Лѣснымъ Ассесоромъ и чиновникомъ для особыхъ порученій при Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства, долженъ быть представленъ симъ послѣднимъ въ Правительственную Коммисію съ его собственными и Ассесора заключеніями.

9) Настоящее постановленіе должно быть введено въ дѣйствіе предварительно только въ лѣсахъ Горныхъ заводовъ.

Варшава, 4 (16) Мая 1843 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Ленскій.*

№ 21,481/6,850.

---

i przez Rząd Gubernialny potwierdzone, podług zasad instrukcyi z dnia 2 (14) Listopada 1839 r. Nr. 88,954, w art. 117-ym skreślonych (Sylwan tom XVI, str. 218); innym zaś mieszkańcom dóbr rządowych ma być sprzedawaną na fury, podług taxy.

6) Gdyby w lasach mniéj potrzeba było robocizny od zadeklarowanéj przez włościan, może być część wartości ściółki pobrana w gotowiznie, część w robociznie.

7) Deklaracye w téj mierze włościan, konsygnacye zbierających ściółkę, i przedstawienia ich do potwierdzenia Rządowi Gubernialnemu, wolne są od użycia papieru stemplowego i opłaty portoryi.

8) Nadleśniczowie ułożą plan, wykazujący w których obrębach i okręgach gospodarczych, oraz oddziałach, i w jakim porządku, przez pierwsze lat 15, ma być zbieranie ściołki dozwolone. Plan ten przejrzy na gruncie Assessor Nadleśny i Urzędnik do szczególnych poruczeń przy Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, i ten ostatni przedstawi go Kommissyi Rządowéj ze swojemi i Assessora wnioskami.

9) Urządzenie to ma być wprowadzone w wykonanie tymczasowo w lasach tylko górniczych.

w Warszawie, d. 4 (16) Maja 1843 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Łęski.*

Nr. 21,481/6,850.

№203.

О томъ, что заготовленныя въ саженяхъ дрова могутъ быть продаваемы и вывозимы въ лѣтнее время, безъ поврежденія однако молодыхъ порослей. Топоръ брать въ лѣсъ запрещается.

(16 (28) Іюня 1843 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ и чиновникамъ особыхъ порученій.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

По правиламъ статьи 65 Положенія о лѣсномъ управленіи и счетоводствѣ, а равно ст. 86 Инструкціи о порядкѣ приведенія въ дѣйствіе хозяйственнаго плана, рубка въ лѣсахъ, а также выдѣлка въ нихъ лѣснаго матеріала и вывозка, прекращаются въ лѣтніе мѣсяцы. Но такъ какъ въ распоряженіи отъ 27 Ноября (9 Декабря) 1841 года, № 96,358/29,360, о заготовленіи лѣса, имѣлось еще въ виду и то обстоятельство, чтобы заготовленные сухіе дрова въ саженяхъ могли быть продаваемы и въ лѣтніе мѣсяцы, то Правительственная Коммисія, въ дополненіе вышеприведенныхъ статей, постановляетъ: что продажа и вывозка заготовленныхъ дровъ могутъ быть дозволены и въ лѣтніе мѣсяцы во время прекращенія рубки въ лѣсахъ, изъ такихъ мѣстностей, въ которыя можно пробраться безъ поврежденія порослей; каковое обстоятельство Лѣсныя Управленія должны имѣть въ виду уже при заготовленіи саженныхъ дровъ, укладывая оныя въ такихъ именно мѣстностяхъ, какъ-то: при дорогахъ, просѣкахъ и на полянахъ, къ которымъ имѣется удобный доступъ. При семъ постановляется правиломъ, что отправляющіеся въ лѣтнее время въ лѣсъ за дровами не должны брать съ собою топоровъ, и что виновные въ нарушеніи сего правила подвергаемы будутъ взысканіямъ на основаніи лѣсно-полицейскаго устава.

Варшава, 16 (28) Іюня 1843 года.

По порученію Главнаго Директора Предсѣдательствующаго,
Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Ленскій.*

№ 44,640/14,186.

N° 203.

Sążnie gotowe można sprzedawać i wywozić letnią porą, bez uszkodzenia jednak młodzieży. Siekiery brać do lasu niewolno.

(d. 16 (28) Czerwca 1843 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych i Urzędników do szczególnych poruczeń.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Urządzenie manipulacyi i rachunkowości leśnéj w art. 65-m oraz instrukcya do wykonania planu gospodarczego w art. 86-m przepisują ochronę lasów od cięcia, wyróbki i wywózki w miesiącach letnich. Gdy zaś w urządzeniu z d. 27 Listopada (9 Grudnia) 1841 roku Nr. 96,358/29,360 o wyróbce drzewa, miano i ten wzgląd, aby drzewo suche w gotowych sążniach mogło być sprzedawane i w letnich miesiącach, przeto Kommissya Rządowa, w dodatku do powyższych artykułów, stanowi, iż sprzedaż i wywózka sążni gotowych może być dozwoloną i w miesiącach letnich, w czasie zamknięcia lasów, z takich miejsc, do których, bez uszkodzenia zarośli, można dojechać; co Urzędy leśne już powinny mieć na względzie, przy wyróbce sążni, przez ustawianie ich na takich właśnie miejscach, a mianowicie przy drogach, linijach i na haliznach, do których przystęp jest łatwy. Zastrzega się przytem, że udający się latem po sążnie do lasu, siekier z sobą brać nie powinni, za przestąpienie czego, podług przepisów policyi leśnéj karani być mają.

w Warszawie, d. 16 (28) Czerwca 1843 r.

Z polecenia Dyrektora Głównego Prezydującego,
Rzeczywisty Radca Stanu (podpisano) *Łęski.*

Nr. 44,640/14,186.

№ 204.

О воспрещеніи пастьбы скота и о разрѣшеніи сбора сушняка въ казенныхъ лѣсахъ постороннимъ лицамъ.

(13 (25) Января 1844 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

По поводу вступившихъ представленій нѣкоторыхъ Губернскихъ Правленій о разрѣшеніи постороннимъ пастьбы скота и сбора сушняка, Правительственная Коммисія постановляетъ слѣдующее:

1) Пастьба въ лѣсахъ составляетъ одно изъ важнѣйшихъ препятствій къ ихъ возобновленію. По этому поводу, Правительственная Коммисія предписываетъ, чтобы таковая въ лѣсахъ, состоящихъ въ завѣдываніи Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства, была безусловно воспрещена постороннимъ.

2) Въ участкахъ, изобилующихъ сушнякомъ и сучьями, въ избыткѣ отъ потребностей жителей казенныхъ имѣній, сборъ таковыхъ можетъ быть дозволяемъ постороннимъ.

Въ подобныхъ случаяхъ, по представленіямъ Губернскаго Правленія, дѣлаемымъ установленнымъ порядкомъ, Правительственная Коммисія будетъ давать общія разрѣшенія на сборъ сушняка посторонними въ извѣстныхъ мѣстностяхъ, на опредѣленное время; на основаніи же таковыхъ разрѣшеній, подробныя вѣдомости о дозволенномъ постороннимъ пользованіи сушнякомъ могутъ быть утверждаемы Губернскимъ Правленіемъ.

(Прибавить Кѣлецкому Губернскому Правленію) Настоящее распоряженіе служитъ отвѣтомъ на представленіе Губернскаго Правленія отъ 26 Іюля (7 Августа) 1843 года, за № 21,330.

Варшава, 13 (25) Января 1844 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Ленскій.*

№ 60,808/27,528.

N° 204.

Pasza dla obcych wzbroniona w lasach rządowych, ugaj zaś może być dozwalany.

(d. 13 (25) Stycznia 1844 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Z powodu czynionych przedstawień przez niektóre Rządy Gubernialne w przedmiocie paszy i ugaju dla obcych, Kommissya Rządowa stanowi co następuje:

1) Pasza w lasach należy do ważnych przeszkód ich odmłodnienia. Z tego powodu Kommissya Rządowa mieć chce, aby ona w lasach, zostających pod zarządem Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, w zupełności dla obcych wzbronioną była.

2) W obrębach obfitych w posusz i gałęzie, zbywające od potrzeb mieszkańców dóbr rządowych, ugaj dla obcych może być dozwalany. W wypadkach takich, na wnioski Rządu Gubernialnego z urzędu czynione, udzielać będzie Kommissya Rządowa ogółowe przyzwolenia do ugaju obcym, w pewnych miejscach, na pewien przeciąg czasu; a na zasadzie takich przyzwoleń, wykazy szczegółowe ugaju dla obcych potwierdzać może Rząd Gubernialny.

(Dodać do Rządu Gubernialnego Kieleckiego) Urządzenie powyższe jest odpowiedzią na przełożenie Rządu Gubernialnego z dnia 26 Lipca (7 Sierpnia) r. z. Nr. 21,330.

w Warszawie, dnia 13 (25) Stycznia 1844 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Łęski.*

Nr. 60,808/27,528.

№205.

О томъ, что лѣсныя правила, возбраняющія ловить пѣвчихъ птицъ, распространяются и на казенныя имѣнія.

(20 Января (1 Февраля) 1845 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Полицейскими правилами, изданными Правительственною Коммисіею Финансовъ и Казначейства 15 (27) Декабря 1839 года, за № 10,019, въ статьѣ 71, постановлено: ставящіе силки на птицъ пѣвчихъ, не подлежащихъ ловлѣ, должны быть подвергаемы взысканію 2 польскихъ злотыхъ (30 копѣекъ); нарушеніе этого правила, допущенное въ запрещенное для охоты время, влечетъ за собою взысканіе двойнаго штрафа.

Предписаніемъ отъ 17 (29) Декабря 1840 г., за № 55,463, Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства поручила всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ сдѣлать распоряженіе, чтобы Лѣсныя Управленія и лѣсная стража въ казенныхъ дачахъ, не допускали ловить и вынимать изъ гнѣздъ соловьевъ, привлекая нарушителей къ отвѣтственности, на основаніи приведеннаго выше правила.

Получивъ между тѣмъ донесеніе, что ежегодно весною прибывающіе изъ Пруссіи птицеловы свободно и безпрепятственно вылавливаютъ соловьевъ, Коммисія предписываетъ Губернскому Правленію — приведенныя выше правила распространить, кромѣ лѣсовъ, и на всѣ казенныя, а также и на состоящія въ завѣдываніи Правительства имѣнія, распубликовать таковыя посредствомъ Губернскихъ вѣдомостей, а на Гминныхъ Войтовъ и солтысовъ возложить наблюденіе за недопущеніемъ ловли соловьевъ и выемки ихъ изъ гнѣздъ, предписавъ имъ вмѣстѣ съ тѣмъ отнимать у птицелововъ пойманныхъ соло-

N° 205.

Przepisy leśne, wzbraniające łowienia ptaków śpiewających, rozciągają się i do dóbr rządowych.

(d. 20 Stycznia (1 Lutego) 1845 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Przepisy karne Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu z d. 15 (27) Grudnia 1839 r. Nr. 10,019 w art. 71-ym stanowią: stawiający sidła na ptaki śpiewające, niełowne, karani być mają po złp. 2 (kop. sr. 30); kara winna być podwojona, jeżeli to wykroczenie w czasie ochrony ma miejsce.

Reskryptem z d. 17 (29) Grudnia 1840 r. Nr. 55,463, poleciła Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu wszystkim Rządom Gubernialnym wydanie rozkazów, aby Urzędy leśne i straż lasów rządowych łapać i z gniazd wybierać słowików nie dozwalały; przekraczających zaś pociągały do odpowiedzialności, podług przepisu wyżéj wymienionego.

Otrzymując atoli doniesienie, że podczas wiosny każdego roku przybywający z Prus ptasznicy, swobodnie i bez przeszkody, wyławiają słowiki; poleca Rządowi Gubernialnemu, ażeby przepisy powyżéj wymienione, nie tylko do lasów, lecz także do wszelkich dóbr rządowych i pod zawiadywaniem Rządu będących rozciągnął, przez dziennik gubernialny ogłosił, i nakazał Wójtom gmin i sołtysom pilnować, ażeby słowików łowić i z gniazd wy-

вьевъ и выпускать ихъ на свободу, а нарушителей подвергать предписаннымъ взысканіямъ.

Варшава, 20 Января (1 Февраля) 1845 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Ленскій.*

№ 86,018/27,224.

№206.

О томъ, что чины лѣсной стражи обязаны наблюдать за исполненіемъ лѣсныхъ и полицейскихъ правилъ со стороны лицъ, коимъ предоставлено право свободной охоты.

(10 (22) Сентября 1845 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ и чиновникамъ особыхъ порученій.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Дозволенія, выдаваемыя высшимъ начальствомъ отдѣльнымъ лицамъ на свободную охоту въ казенныхъ лѣсахъ, ограничены лѣсными и полицейскими правилами, изъ которыхъ важнѣйшія помѣщаются Правительственною Коммисіею въ выдаваемыхъ ею открытыхъ листахъ. Они имѣютъ цѣлью охраненіе дичи, въ особенности же крупной, доставляемой на кухню Государя Императора и Князя Намѣстника.

Въ виду сего, принимая во вниманіе, что подобныя дозволенія выдаются единственно для собственнаго удовольствія лицъ, пользующихся таковыми, что дичь составляетъ часть лѣснаго капитала, который, только при правильномъ пользованіи онымъ, не превышающемъ ежегоднаго приращенія, можетъ сохраниться въ удовлетворительномъ состояніи, предписываетъ Губернскому Правленію подтвердить Лѣснымъ Управленіямъ дѣйствующія въ этомъ отношеніи правила и напомнить имъ, что лица, имѣющія позволенія, обязаны, предъ начатіемъ каждой охоты, увѣдомить о намѣреніи своемъ Лѣсничаго, который назначаетъ мѣстныхъ чиновъ лѣсной стражи для наблюденія за исполненіемъ правительственныхъ распоряженій,

bierać nikomu nie dozwalano, żeby je łowiącym odbierano i wypuszczano, a łowiących podług przepisów do kar pociągano.

w Warszawie, d. 20 Stycznia (1 Lutego) 1845 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Łęski.*

Nr. 86,018/27,224.

Nº 206.

Służba leśna obowiązana przestrzegać przepisów leśnych i policyjnych, przy wykonywaniu wolnego polowania.

(d. 10 (22) Września 1845 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych i Urzędników do szczególnych poruczeń.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Dozwolenia udzielane przez wyższą władzę szczególnym osobom, na polowanie w lasach rządowych, ograniczone są przepisami leśnemi i policyjnemi, z których ważniejsze wymienia Kommissya Rządowa, w listach otwartych przez siebie wydawanych; mają one na celu ochronę zwierzyny, szczególnie zaś grubéj łownéj, dostarczanéj na stół Najjaśniejszego Pana i JO. Księcia Namiestnika.

W tym zamiarze, jakoteż z uwagi, że dozwolenia podobne udzielane są jedynie dla własnéj rozrywki osób one otrzymujących, że zwierzyna jest częścią kapitału leśnego, który przy rządnem tylko użytkowaniu, nie przenoszącem rocznego przymnażania się, w pomyślnym utrzymać się może stanie, poleca Rządowi Gubernialnemu, ponowić Urzędom leśnym przepisy w téj mierze istniejące, i przypomnieć, że osoby mające pozwolenia, obowiązane są przed rozpoczęciem każdego polowania uwiadomić o zamiarze swoim miejscowego Nadleśniczego, a ten powinien przeznaczyć officyalistów leśnych właściwych, dla dopilnowania skut-

а равно и о томъ, что получившіе открытые листы на охоту могутъ производить таковую только сами съ помощью не болѣ одного лица.

По смыслу этихъ правилъ, если имѣющіе право охоты войдутъ въ лѣсъ безъ сопровожденія отряженныхъ для сего Лѣсничимъ чиновъ лѣсной стражи, либо, если съ открытымъ листомъ, переданнымъ или какимъ бы то ни было порядкомъ пріобрѣтеннымъ, встрѣчено будетъ въ лѣсу постороннее лицо, либо служитель безъ своего господина, имѣющаго право охотиться, то лѣсная стража обязана въ такомъ случаѣ поступить на основаніи полицейскихъ правилъ о лѣсныхъ похищеніяхъ и причиненныхъ въ лѣсу убыткахъ. Поэтому Губернское Правленіе обязывается предварить чиновъ лѣсной стражи, что потворство съ ихъ стороны почитается такимъ же проступкомъ, какъ и допущеніе незаконнаго пользованія произведеніями казенныхъ лѣсовъ, и что потворщики подвергаемы будутъ взысканіямъ, постановленнымъ за злоупотребленія по службѣ въ ущербъ Казны.

Варшава, 10 (22) Сентября 1845 года.

Директоръ Отдѣленія, Статскій Совѣтникъ (подп.) *Гуминскій.*

№ 77,087/23,059.

№207.

О томъ, какъ поступать съ лѣсомъ, закупленнымъ, но не вывезеннымъ въ срокъ.

(4 (16) Октября 1845 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Люблинское Губернское Правленіе, въ представленіи отъ 21 Августа (2 Сентября) сего года, за № 75,069, возбудило вопросъ относительно порядка записки по лѣснымъ матеріальнымъ счетамъ заготовленнаго на счетъ Казны, но не вывезеннаго въ срокъ покупателями и потомъ обращеннаго въ Казну лѣса.

ku przepisów rządowych, niemniej, że mający sobie udzielone listy otwarte na polowanie, mogą tylko sami i nie więcéj jak z jedną osobą polować.

Z przepisów tych wynika, że jeżeli mający prawo polowania wejdą do lasu, bez obecności właściwéj służby leśnéj, przez Nadleśniczego upoważnionéj, albo jeżeli ktokolwiek z listem otwartym, sobie ustąpionym, lub w jakikolwiek sposób nabytym, lub wrzeszcie sam służący, bez obecności pana prawo mającego, napotkanym w lesie zostanie, powinnością jest służby leśnéj postąpić podług przepisów karnych, za defraudacyę i szkody w lasach zrządzone. I dla tego ostrzedz powinien Rząd Gubernialny służbę leśną, że jéj pobłażanie w téj mierze jest tem w skutkach swoich, co przepuszczanie nieprawnego użytkowania z płodów leśnych rządowych, i jako przeniewierzenie się w urzędzie, ze szkodą Skarbu, będzie karane.

w Warszawie, dnia 10 (22) Września 1845 r.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Gumiński.*

Nr. 77,087/23,059.

N° 207.

Postępowanie z drzewem zakupioném, a w terminie niepobraném.

(d. 4 (16) Października 1845 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Rząd Gubernialny Lubelski, wprzedstawieniu z d. 21 Sierpnia (2 Września) r. b. Nr. 75,069, wniósł kwestyę, o sposób zapisywania w rachunkach leśnych materyalnych drzewa, kosztem Skarbu wyrobionego, które przez kupujących w terminie nie było pobrane, i następnie na Skarb przeszło.

Вслѣдствіе сего, Правительственная Коммисія постановляетъ слѣдующее:

1) Если покупатель лѣса не вывезетъ таковаго сполна изъ дачъ въ опредѣленный въ ассигновкѣ срокъ, то подлежащій Подлѣсничій, на слѣдующій день по истеченіи срока, составляетъ, по показаніямъ стражника и стрѣлка подлежащаго обхода, краткій протоколъ слѣдующаго содержанія: что покупатель N, по такой-то ассигновкѣ, не вывезъ въ опредѣленный срокъ, именно до такого-то числа, такого-то количества лѣса, и потому таковой обращается въ пользу Казны.

Одновременно же, какъ въ книжкѣ стрѣлка о заготовленіи и отпускѣ лѣса, такъ равно и по своимъ контрольнымъ книгамъ, въ графѣ примѣчаній, противъ статьи закупленнаго, но не вывезеннаго своевременно лѣса, Подлѣсничій дѣлаетъ отмѣтку, что по выданной на оный ассигновнѣ не вывезено такое-то количество лѣса.

2) Таковые протоколы должны быть представляемы Подлѣсничими при еженедѣльныхъ рапортахъ Лѣсничему, который записываетъ въ тотъ же день:

a) въ денежной кассовой книгѣ, въ примѣчаніяхъ противъ подлежащей статьи, что по сей ассигновкѣ не вывезено въ срокъ такое-то количество лѣса, которое обращается въ пользу Казны;

b) въ матеріальномъ счетѣ по приходу, въ статьѣ: „прибыль отъ лѣса, закупленнаго, но не вывезеннаго въ срокъ,“— количество лѣса, обращеннаго въ собственность Казны.

Независимо отъ сего, Лѣсничій даетъ одновременно подлежащему Подлѣсничему разрѣшеніе на записку на приходъ этого количества лѣса, какъ по книжкѣ стрѣлка, такъ и по своей матеріальной контрольной книгѣ, съ оставленіемъ въ сей послѣдней пробѣломъ графы, подъ заглавіемъ: „расходы на заготовленіе,“ предписывая вмѣстѣ съ тѣмъ стесать наложенныя на деревѣ клейма.

3) При вторичной продажѣ таковаго лѣса, вырученныя вторично деньги въ возмѣщеніе издержекъ на заготовленіе должны быть записываемы приходомъ въ кассовой книгѣ, въ статьѣ: „экстраординарныхъ доходовъ.“

Wskutek tego Kommissya Rządowa stanowi co następuje:

1) Gdy kupujący drzewo nie wywiezie go w zupełności z lasu, w terminie na assygnacyi zakreślonym, Podleśny właściwy następnego dnia po upływie terminu, spisze ze strażnikiem i strzelcem właściwego obrębu treściwy protokół w osnowie: że kontrybuent N, z assygnacyi N, nie pobrał w terminie oznaczonym, mianowicie do dnia N, ilości drzewa N, i dla tego takowe na rzecz Skarbu przechodzi.

Jednocześnie zaś tak w książce strzeleckiej wyróbki i wydatku drzewa, jako też w kontrollach swoich w uwagach, obok pozycyi drzewa zakupionego, a w swoim czasie niepobranego, zapisze, że z assygnacyi téj niepobrano drzewa w ilości N.

2) Protokóły takie składać będą Podleśni przy rapportach tygodniowych Nadleśniczemu, który zapisze tego samego dnia:

a) w manuale pieniężnym przy właściwéj pozycyi, w uwagach „że z assygnacyi obocznéj nie wybrano w terminie drzewa ilości N, która przechodzi na rzecz Skarbu;"
b) w obrachunku materyalnym, w przychodzie, pod pozycyą „przybytek z drzewa zakupionego, lecz w terminie niewywiezionego", ilość drzewa przeszłą na własność Skarbu.

Jednocześnie zaś wyda Nadleśniczy upoważnienie właściwemu Podleśnemu, aby takową ilość drzewa zapisał do przychodu w książce strzeleckiéj, oraz w kontrolli swéj materyalnéj, zostawując w téj ostatniéj rubrykę „koszta wyróbki" niezapełnioną, i poleci ściosać znaki młotów, na drzewie odbitych.

3) Przy powtórnéj sprzedaży takiego drzewa, pozyskane powtórnie koszta wyróbki perceptowane być mają w manuale pod tytułem „dochody nadzwyczajne."

Опубликованіе и введеніе въ дѣйствіе настоящаго распоряженія, Правительственная Коммисія возлагаетъ на Губернское Правленіе.

Варшава, 4 (16) Октября 1845 года.

Директоръ Отдѣленія, Статскій Совѣтникъ (подп.) *Гучинскій.*

№ 77,588/23,276.

№ 208.

Поясненіе правилъ о порядкѣ контролированія лицъ, пользующихся сборомъ сушняка и пастбищемъ въ казенныхъ лѣсахъ.

(24 Декабря (5 Января) 1845/6 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ и чиновникамъ особыхъ порученій.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Чиновникъ по особымъ порученіямъ Рейманъ, въ объясненіе причинъ уменьшенія въ текущемъ году дохода за пользованіе сборомъ сушняка и валежника, приводитъ:

а) что Гминные Войты и Бургомистры, при составленіи именныхъ списковъ лицамъ, желающимъ пользоваться таковымъ сборомъ, объясняютъ имъ обыкновенно, что платежъ за сборъ съ одноконнымъ возомъ ниже платежа за пароконный, а еще ниже платы за пѣшій сборъ, но не предваряютъ ихъ въ то же время, что тѣ изъ нихъ, которые изъявили желаніе пользоваться пѣшимъ сборомъ, не могутъ являться за таковымъ съ упряжью, а тѣ, которые заявили требованіе на одноконный сборъ, не имѣютъ права въѣзжать въ лѣсъ пароконнымъ возомъ. Вслѣдствіе сего, изъ числа крестьянъ, желающихъ пользоваться сборомъ, оказалось болѣе пѣшихъ чѣмъ съ упряжью, а изъ сихъ послѣднихъ болѣе съ одноконными чѣмъ съ пароконными возами;

Obwieszczenie i wykonanie tego urządzenia, Kommissya Rządowa Rządowi Gubernialnemu poleca.

w Warszawie, dnia 4 (16) Października 1845 r.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Gumiński.*

Nr. 77,588/23,276.

N° 208.

Objaśnienie przepisów o kontrollowaniu gających się i pasących w lasach rządowych.

(d. 24 Grudnia (5 Stycznia) 1845/6 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych i Urzędników do szczególnych poruczeń.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Urzędnik do szczególnych poruczeń Reuman, wyjaśniając przyczyny zmniejszenia w roku bieżącym dochodów z ugaju, przytacza:

a) że Wójci gmin i Burmistrze, przy formowaniu listy ugajników, zwykle objaśniają, że za ugaj jednokonny płaci się mniéj jak za 2 konny, a jeszcze mniéj za pieszy, a nie przestrzegają ich zarazem, że ci co deklarowali się pobierać ugaj pieszo, nie mogą go brać sprzężajem, a którzy się podali do ugaju jednokonnego, nie mogą wjeżdżać do lasu furą 2 konną. Skutkiem czego więcéj do ugaju podano włościan pieszych, niż sprzężajnych, a z tych więcéj jedno, niż dwusprzężajnych;

b) что пользующіеся сборомъ топлива узнаютъ свою ошибку тогда только, когда чины лѣсной стражи, за неправильный сборъ, отбираютъ у нихъ въ залогъ вещи и представляютъ ихъ къ оштрафованію, и въ такомъ случаѣ они жалуются на недостаточное объясненіе имъ Гминными Войтами установленнаго въ этомъ отношеніи порядка.

По сей причинѣ Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства предписываетъ Губернскому Правленію вмѣнить въ обязанность Гминнымъ Войтамъ и Бургомистрамъ:

1) чтобы они, при пріемѣ заявленій на сборъ топлива и пастьбу скота, объясняли крестьянамъ, что они могутъ пользоваться сборомъ сушняка такимъ только порядкомъ, и пасти скотъ въ такомъ лишь количествѣ, какіе указаны въ вѣдомостяхъ о сборѣ сушняка и пастьбѣ скота; что кто изъявилъ желаніе собирать топливо пѣшкомъ, тотъ не можетъ пользоваться сборомъ онаго съ упряжью, и что, кромѣ предъявленнаго къ пастьбѣ числа скотинъ, никто не можетъ впускать въ лѣсъ ни одной штуки болѣе, подъ опасеніемъ взысканій, установленныхъ за нарушеніе лѣсныхъ правилъ;

2) чтобы списки лицъ, пользующихся сборомъ сушняка, доставляемы были ими подлежащимъ Лѣсничимъ не позже 1 Августа, вѣдомости же о пастьбѣ скота— не позже 1 Апрѣля каждаго года;

3) чтобы въ продолженіе 30 дней сообщили Лѣсничимъ по принадлежности списокъ всѣмъ крестьянамъ и мѣщанамъ, проживающимъ въ окрестности подвѣдомственныхъ имъ лѣсничествъ и имѣющимъ право на сборъ сушняка и пастьбу скота, съ показаніемъ, которые изъ нихъ занимаютъ усадьбы съ полнымъ или съ половиннымъ надѣломъ, и которые изъ нихъ коморники, или халупники, и чтобы отдѣльно представили списки мельникамъ, корчмарямъ, ремесленникамъ и т. п. жителямъ, не имѣющимъ права на сборъ сушняка.

Одновременно съ этимъ Губернское Правленіе должно предписать Лѣсничимъ:

4) чтобы доставляемые Гминными Войтами и Бургомистрами списки лицамъ, пользующимся сборомъ сушняка и пастьбою скота, сличали со списками, означенными въ 3-мъ

b) że ugajnicy dopiero w ciągu użytkowania z ugaju, kiedy za niewłaściwy sprzężaj przez służbę leśną są fantowani i na defraudacyę podawani, poznają swój błąd, i na niedostateczne powiadomienie przez Wójtów gmin uskarżają się.

Z tego powodu Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu, poleca Rządowi Gubernialnemu nakazać przez dziennik urzędowy Wójtom gmin i Burmistrzom:

1) żeby oni przyjmując deklaracye na ugaj i paszę, objaśniali włościan, że w taki tylko sposób można z lasu brać ugaj, i w takiéj tylko ilości paść bydło, jak w wykazach ugaju i paszy podano; że kto deklaruje brać ugaj pieszo, nie może go brać sprzężajem, kto deklarował pewną ilość bydła pasać, nie może ani jednéj sztuki więcéj wpuszczać do lasu, pod karami defraudacyjnemi;

2) żeby wykazy gających się nie późniéj jak 1 Sierpnia, a pasących bydło w lasach nie późniéj jak 1 Kwietnia, Nadleśniczemu właściwemu składali;

3) żeby w ciągu dni 30 podali właściwym Nadleśniczym wykaz wszystkich włościan i mieszczan w okolicach leśnictwa mieszkających, do ugaju i paszy prawo mających, z wymienieniem, którzy z nich są gospodarzami całorolnemi, półrolnemi, komornikami czy chałupnikami, oraz wykaz młynarzy, karczmarzy, rzemieślników i t. p. mieszkańców, niemających prawa do ugaju.

Jednocześnie zaś wyda Rząd Gubernialny rozporządzenie Nadleśniczym:

4) żeby podawane przez Wójtów i Burmistrzów wykazy ugaju i paszy porównywali z wykazami ad 3-m wymienionemi, ścisłą kontrollę nad gającemi się i pasącemi bydło w lasach roz-

пунктѣ, и, имѣя строгое наблюденіе за собирающими топливо и пасущими скотъ, обращали особенное вниманіе на тѣхъ, кои сдѣлали ложныя заявленія; чтобы справлялись по своимъ книгамъ, покупаютъ ли жители смежныхъ съ казенными лѣсами селеній дрова въ казенныхъ дачахъ, въ размѣрѣ, соотвѣтствующемъ ихъ потребностямъ, и чтобы ежемѣсячно повѣряли списки лицъ, пользующихся сборомъ сушняка и пастьбою скота, съ книжками, данными стрѣлкамъ для записки открытыхъ ими лѣсныхъ похищеній, и удостовѣрялись, въ какой мѣрѣ нижніе чины лѣсной стражи представляютъ къ оштрафованію незаконно пользующихся лѣсными угодьями.

Варшава, 24 Декабря (5 Января) 1845/6 года.

Директоръ Отдѣленія, Статскій Совѣтникъ (подп.) *Гуминскій.*
№ 74,304/22,314.

№ 209.

О контролированіи отпуска лѣсныхъ произведеній.

(3 (15) Января 1846 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Статьи 157, 158 и 169 Инструкціи для Лѣснаго Управленія отъ 23 Декабря 1823 года, дополненныя статьями 63, 92, 187, 192, 194, 197 и 204 Положенія о лѣсномъ управленіи и счетоводствѣ, а также статьями 56 и 57 Инструкціи, изданной 25 Апрѣля (7 Мая) 1835 года, № 44,758, служили и служатъ донынѣ руководствомъ въ отношеніи порядка дѣйствій при продажѣ и безденежной выдачѣ лѣса изъ казенныхъ дачъ. Правительственная Коммисія, не находя въ этихъ положеніяхъ достаточныхъ правилъ о контролированіи въ этомъ отношеніи дѣйствій Подлѣсничихъ, постановила: статьи 157 и 169 Инструкціи 1823 года, а также статью 192 Положенія о лѣсномъ управленіи и счетоводствѣ, измѣнить слѣдующимъ образомъ:

Ст. 157 Инструкціи. Подлѣсничій не выдаетъ никому изъ

ciągali, i szczególną uwagę zwracali na tych, co nierzetelnie podali się; żeby z ksiąg swoich przekonywali się, czy mieszkańcy przylegli lasom rządowym, odpowiednio potrzebom, zakupują w nich drzewo, niemniéj co miesiąc porównywali wykazy gające się i pasących, z książeczkami strzeleckiemi, danemi im do zapisywania defraudacyj odkrytych, i dochodzili, jak dalece służba niższa nieprawnie użytkujących do kary defraudacyjnéj podaje.

w Warszawie, d. 24 Grudnia (5 Stycznia) 1845|6 r.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Gumiński.*

Nr. 74,304/22,314.

N° 209.

O kontrollowaniu wydatku płodów leśnych.

(d. 3 (15) Stycznia 1846 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Artykuły 157, 158 i 169-ty, Instrukcyi dla Urzędu leśnego, z dnia 23 Grudnia 1823 r. uzupełnione artykułem 63, 92, 187, 192, 194, 197 i 204-tym Urządzenia manipulacyi i rachunkowości leśnéj, jako też artykułami 56 i 57-ym Instrukcyi z d. 25 Kwietnia (7 Maja) 1835 r. Nr. 44,758, stanowiły i stanowią dotąd przepisy postępowania przy sprzedaży i wydawaniu bezpłatnie drzewa z lasów rządowych. Nieznajdując Kommissya Rządowa w tych przepisach dostatecznéj kontrolli postępowania w téj mierze Podleśnych, postanowiła artykuły 157 i 169-ty Instrukcyi z r. 1823, jakoteż artykuł 192-gi Urządzenia manipulacyi i rachunkowości leśnéj zmienić w następujący sposób:

Artykuł 157-my instrukcyi. Podleśny nie wyda nikomu

своей стражи лѣса и другихъ произведенiй, безъ печатной ассигновки за подписью Лѣсничаго; по врученiи же ему ассигновки интересованнымъ лицомъ, онъ сперва записываетъ оную въ подлежащую контрольную книгу, а затѣмъ уже приступаетъ къ оклейменiю лѣса, или распоряжется объ отпускѣ другихъ произведенiй, означенныхъ въ ассигновкѣ, въ присутствiи стрѣлка подлежащаго обхода. По исполненiи сего, Подлѣсничiй обязанъ въ то же время разорвать до половины ассигновку и вручить оную подлежащему стрѣлку, подъ опасенiемъ отвѣтственности, постановленной за незаконный отпускъ.

Статья 169 Инструкцiи:

a) стрѣлокъ долженъ наблюдать, чтобы, въ его обходѣ, клеймены были къ отпуску, контрольнымъ молотомъ Подлѣсничаго, такiя лишь деревья, которыя оклеймены уже къ срубкѣ оцѣночнымъ молотомъ Лѣсничаго, и чтобы такiя только штуки и сажени дровъ были забираемы изъ лѣса, на которыя стрѣлокъ получилъ ассигновку и которыя оклеймены молотомъ Подлѣсничаго.

Вообще же, онъ отпускаетъ въ назначенный въ ассигновкѣ срокъ лѣсныя произведенiя въ такомъ только количествѣ и такого рода, какiе значатся по той же ассигновкѣ;

b) ассигновки, полученныя отъ Подлѣсничаго, стрѣлокъ обязанъ сшивать по порядку въ одну книгу, и въ концѣ каждаго мѣсяца представлять Лѣсничему подъ росписку его въ книжкѣ, въ которую записываются стрѣлкомъ отпуски лѣса по его обходу;

c) еслибы стрѣлокъ не получилъ ассигновки, или, если замѣчено имъ будетъ, что Подлѣсничiй оклеймилъ лѣсъ въ большемъ количествѣ, другаго сорта, или въ бóльшихъ размѣрахъ, противъ означенныхъ въ ассигновкѣ, или клеймилъ оный по истеченiи опредѣленнаго въ сей послѣдней срока, то онъ обязанъ прiостановить отпускъ, подъ страхомъ личной отвѣтственности, и обратить на это вниманiе Подлѣсничаго, а если бы сей послѣднiй не хотѣлъ или не могъ измѣнить неправильнаго клейменiя, то онъ обязанъ донести о семъ

ze straży swojéj drzewa lub innego płodu, jak za assygnacyą drukowaną, przez Nadleśniczego podpisaną, którą otrzymawszy od kontrybuenta, zapisze zaraz do właściwéj kontrolli swojéj, a następnie wycechuje drzewo, lub wskaże do wydatku inne płody w assygnacyi wyrażone, w obecności strzelca właściwego obrębu. Zaraz po dopełnieniu tego, obowiązany jest Podleśny assygnacyę do połowy przedrzeć, i właściwemu strzelcowi wręczyć pod odpowiedzialnością przepisaną za nieprawny wydatek.

Artykuł 196 instrukcyi:

a) strzelec pilnować będzie, ażeby takie tylko drzewo, w obrębie jego, było przez Podleśnego do wydatku młotem kontrollowym cechowane, które do wycięcia młotem szacunkowym przez Nadleśnego było oznaczone, i żeby takie tylko sztuki i sążnie drzewa były zabierane z lasu, na które strzelec otrzymał assygnacyę, i które są wycechowane młotem Podleśnego.

W ogólności zaś tyle tylko i takich wyda płodów w terminie na assygnacyi oznaczonym, jakie tąż assygnacyą są objęte;

b) assygnacye od Podleśnego otrzymane, obowiązany jest strzelec porządnie w plik zszywać, i z końcem każdego miesiąca składać Nadleśniczemu, za pokwitowaniem przez tegoż na książeczce strzelca wydawanego drzewa z obrębu;

c) jeżeli strzelec nie ma sobie doręczonéj assygnacyi, lub jeżeli spostrzeże, że Podleśny wycechował w większéj ilości, w innym gatunku, lub w większych wymiarach jak assygnacya obejmuje, lub wreszcie po upływie terminu na assygnacyi oznaczonego, obowiązany jest wstrzymać wydatek, pod odpowiedzialnością własną, i zwrócić na to uwagę Podleśnego, a gdyby ten niewłaściwego wycechowania zmienić nie chciał lub nie mógł, powinien

тотчасъ Лѣсничему, ни въ какомъ случаѣ не позже трехъ дней.

Статья 192 Положенія о лѣсномъ управленіи и счетоводствѣ. Ассигновки на отпускъ купленнаго лѣса, вручаемыя покупателями Подлѣсничимъ, а сими послѣдними, по оклеймени лѣса, разорванныя до половины и передаваемыя стрѣлкамъ, которые за симъ представляютъ ихъ въ Лѣсное Управленіе, должны быть тотчасъ по полученіи ихъ Лѣсничимъ прошнурованы и припечатаны, а за тѣмъ должны храниться впредь до прибытія ревизующаго чиновника, или— въ видѣ документовъ къ годовому отчету.

Статьи 56 и 57 Инструкціи отъ 25 Апрѣля (7 Мая) 1835 года, возлагающія на обязанность лѣсныхъ объѣздчиковъ надзоръ за произведенными Подлѣсничимъ отпусками лѣса, сохраняютъ свою силу, съ тѣмъ дополненіемъ: что объѣздчикъ обязанъ сообщить неграмотнымъ стрѣлкамъ содержаніе каждой ассигновки, врученной имъ Подлѣсничимъ; если же онъ не находится лично при отпускѣ, то долженъ обще съ ними повѣрить, что было отпущено по каждой ассигновкѣ.

Такъ какъ, при такомъ порядкѣ, никакой незаконный отпускъ не можетъ остаться неизвѣстнымъ объѣздчику и стрѣлку подлежащаго обхода, и не можетъ послужить къ ихъ оправданію отговорка, что имъ не была вручена ассигновка, и что они не знали, что въ ней заключалось и кому она была выдана; то отнынѣ, за всякій незаконный отпускъ лѣса, произведенный Подлѣсничимъ, а также за всякую выдачу лѣса въ бо́льшемъ количествѣ, или лучшихъ сортовъ противъ означенныхъ въ ассигновкѣ, не только онъ самъ, но также объѣздчикъ и стрѣлокъ подлежащаго обхода, будутъ подвергаемы отвѣтственности и взысканіямъ.

Независимо отъ сего, Правительственная Коммисія предваряетъ, что никому изъ должностныхъ лицъ Лѣснаго Управленія не дозволено, подъ предлогомъ угожденія и облегченія покупки, принимать отъ плательщиковъ деньги на пріобрѣтеніе въ Лѣсномъ Управленіи ассигновки на отпускъ лѣса или другихъ лѣсныхъ произведеній, тѣмъ болѣе, что на Лѣсничихъ возложена обязанность объѣзжать, въ установленное для продажи лѣса время, болѣе отдаленные пункты подвѣдомственнаго

o tem donieść zaraz Nadleśniczemu, a w każdym przypadku nie późniéj, jak w trzy dni.

Artykuł 192-gi Urządzenia manipulacyi i rachunkowości leśnéj. Assygnacye na kupno drzewa przez kupujących wręczone Podleśnym, a przez tychże po wycechowaniu drzewa przedarte do połowy i doręczone strzelcom, a następnie przez tychże składane w Urzędzie leśnym, winny być zaraz po odebraniu przez Nadleśniczego sznurkiem przeciągnięte i opieczętowane, i do przyjazdu urzędnika rewidującego, lub jako dowody do rachunku rocznego zatrzymane.

Artykuły 56 i 57-my instrukcyi z dnia 25 Kwietnia (7 Maja) 1835 r., wkładające na strażników objazdowych obowiązek kontrollowania wydatków drzewa przez Podleśnego dopełnionych, utrzymują się w swéj mocy, z dodaniem: że strażnik objazdowy obowiązany jest strzelców, czytać nieumiejących, objaśniać o osnowie każdéj assygnacyi przez Podleśnego im doręczonéj, a jeżeli nie był przy wydatku obecnym, wspólnie z nimi sprawdzać, co za każdą assygnacyą wydano.

Gdy tym sposobem żaden nieprawny wydatek nie może ujść wiadomości strażnika objazdowego i strzelca właściwego obrębu, i nie może im służyć za wymówkę, że nie mieli sobie doręczonéj assygnacyi, nie wiedzieli co ona obejmowała, i dla kogo była wydaną; przeto odtąd za wszelki nieprawnie przez Podleśnego dopełniony wydatek, jakoteż gdyby tenże więcéj, lub lepszego wydał drzewa, jak assygnacya wskazywała, nietylko on, ale i strażnik objazdowy i strzelec właściwego obrębu do odpowiedzialności i kary pociągnięci będą.

Obok tego ostrzega Kommissya Rządowa, że niewolno jest żadnemu urzędnikowi i officyaliście leśnemu, pod pozorem dogodności i ułatwienia kupna, przyjmować od kontrybuentów pieniędzy na kupno assygnacyi na drzewo lub inne płody leśne w Urzędzie leśnym, zwłaszcza, że obowiązek jest Nadleśniczych zjeżdżać

имъ лѣсничества съ квитанціонною книгою, для облегченія покупки желающимъ.

Равнымъ образомъ, хотя бы Лѣсничій находился лично на мѣстѣ и принялъ въ собственныя руки деньги отъ покупателей лѣса, не дозволяется ни подъ какимъ видомъ приступать къ оклейменію контрольнымъ молотомъ проданнаго лѣса иначе, какъ по формальномъ написаніи, вырѣзкѣ изъ шнуровой книги и врученіи Подлѣсничему ассигновки, подъ опасеніемъ удаленія изъ службы всѣхъ чиновниковъ и должностныхъ лицъ, присутствовавшихъ при таковой неформальной продажѣ лѣса.

Настоящее постановленіе, которое имѣетъ быть введено въ дѣйствіе со дня публикаціи онаго, обязывается Губернское Правленіе безотлагательно объявить протоколярно всѣмъ чиновникамъ и служителямъ Лѣснаго вѣдомства; одинъ экземпляръ протокола публикаціи, за подписью всѣхъ лѣсныхъ чиновъ, Губернское Правленіе прикажетъ доставить для пріобщенія къ дѣламъ своимъ, другой же экземпляръ хранить при дѣлахъ Лѣснаго Управленія.

Сверхъ того, Губернское Правленіе должно помѣстить настоящее постановленіе въ губернскихъ вѣдомостяхъ и распорядиться о объявленіи онаго во всеобщее свѣдѣніе чрезъ Гминныхъ Войтовъ и Городскихъ Бургомистровъ, и даже посредствомъ троекратнаго оглашенія онаго при собраніи народа въ приходскихъ церквахъ, въ ближайшіе, слѣдующіе одни за другими праздничные дни, и объ исполненіи сего представить Правительственной Коммисіи рапортъ не позже 40 дней.

Чиновники особыхъ порученій и Лѣсные Ассесоры при обозрѣніи лѣсовъ обязаны удостовѣряться въ строгомъ исполненіи настоящаго распоряженія и сообразно съ онымъ, при производствѣ изслѣдованій, давать объѣздчикамъ и стрѣлкамъ соотвѣтственные вопросы.

Согласно сему должно быть также дополнено и распоряженіе Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства отъ 1 Сентября 1830 года, № 62,329.

Варшава, 3 (15) Января 1846 года.

Директоръ Отдѣленія, Статскій Совѣтникъ (подп.) *Гуминскій*

№ 3,398/2,291.

w porze sprzedaży drzewa z kwitaryuszem do odleglejszych punktów leśnictwa, dla ułatwienia sprzedaży.

Również niewolno pod żadnym pozorem, chociażby sam Nadleśniczy był obecny i pieniądze za kupno drzewa od kontrybuentów do własnych rąk odebrał, prędzéj przystąpić do wycechowania młotem kontrollowym drzewa, jak po formalném wypisaniu, wycięciu z kwitaryusza i doręczeniu Podleśnemu assygnacyi, pod karą dymissyi dla wszystkich urzędników i officyalistów takowéj nieformalnéj sprzedaży drzewa obecnych.

Zarządzenie niniejsze, które ma wejść w wykonanie zaraz z dniem ogłoszenia onego, poleci Rząd Gubernialny natychmiast zapublikować protokólarnie wszystkim urzędnikom i officyalistom leśnym, a jeden exemplarz protokółu ogłoszenia, podpisami wszystkich urzędników i officyalistów opatrzony, każe Rząd Gubernialny nadesłać do akt swoich, a drugi exemplarz złożyć w aktach Urzędu leśnego.

Podobnież zamieści Rząd Gubernialny zarządzenie niniejsze w dzienniku gubernialnym i, przez Wójtów gmin i Burmistrzów miast, poleci podać je do powszechnéj wiadomości, przy ogłoszeniu nawet onego z ambon zebranemu ludowi w kościołach parafialnych w najpierwszych po sobie następujących trzech dniach świątecznych, a z dopełnienia tego złoży Rząd Gubernialny rapport Kommissyi Rządowéj najdaléj za dni 40.

Urzędnicy do szczególnych poruczeń i Assessorowie Nadleśni, przy zwiedzaniu leśnictw przekonywać się mają, czy zarządzenie niniejsze ściśle jest wykonywane, i przy protokóle badawczym stosownie do niniejszego strażnikom i strzelcom czynić zapytania.

Według tego i rozporządzenie Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu z dnia 1 Września 1830 r. Nr. 62,329, uzupełnione być winno.

w Warszawie, d. 3 (15) Stycznia 1846 r.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Gumiński.*

Nr. 3,398/2,291.

№210.

О томъ, что представленія о разрѣшеніи постороннимъ сбора сушняка должны быть сообщаемы на заключеніе Лѣснымъ Ревизорамъ.

(20 Марта (1 Апрѣля) 1846 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ и чиновникамъ особыхъ порученій.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Усматривая изъ поступающихъ дѣлъ, что общее распоряженіе отъ 13 (25) Января 1844 года, № 60,808, относительно пастьбы скота и сбора сушняка и валежника въ казенныхъ лѣсахъ исполняется неоднобразно и не съ надлежащею точностію, Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства предписываетъ Губернскому Правленію подтвердить таковое Лѣснымъ Управленіямъ съ присовокупленіемъ: что если въ казенныхъ дачахъ, вслѣдствіе значительной рубки строеваго и дровянаго лѣса, а равно по недостатку покупателей на сушнякъ и сучья, таковыя имѣются въ избыткѣ за удовлетвореніемъ потребностей жителей казенныхъ имѣній, и потому сборъ оныхъ можетъ быть дозволенъ постороннимъ жителямъ, въ такомъ случаѣ, Лѣсныя Управленія, прежде сообщенія о томъ Губернскимъ Правленіямъ своихъ предположеній, обязаны предварительно представить дѣло подлежащему чиновнику особыхъ порученій и заключеніе его по сему предмету препроводить въ Губернское Правленіе, которое, на основаніи мотивированныхъ такимъ образомъ соображеній, можетъ входить съ соотвѣтственными представленіями въ Правительственную Коммисію, не упуская однако изъ виду, чтобы въ тѣхъ дачахъ, гдѣ на валежникъ и сучья имѣется сбытъ, и гдѣ таковыя могутъ быть продаваемы по таксѣ за ассигновками, посторонніе жители не были допускаемы къ сбору топлива.

Варшава, 20 Марта (1 Апрѣля) 1846 года.

Директоръ Отдѣленія, Статскій Совѣтникъ (подп.) *Гуминскій.*

№ 28,571/7,836.

N° 210.

Wnioski o dozwolenie ugaju obcym mają być naprzód podawane do opinii Urzędników rewidujących lasy.

(d. 20 Marca (1 Kwietnia) 1846 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych i Urzędników do szczególnych poruczeń.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Z czynności przedstawianych przekonywając się Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu, że ogólne rozporządzenie z d. 13 (25) Stycznia 1844 r. Nr. 60,808, dotyczące paszy i ugaju w lasach rządowych, nie jednostajnie i nie ściśle jest wykonywane; poleca Rządowi Gubernialnemu ponowić one wszystkim Urzędom leśnym, z dodatkiem, że jeżeli w lasach rządowych, skutkiem znacznéj wyróbki drzewa użytkowego i sążni, niemniéj z powodu braku odbytu na posusz i gałęzie, zbywa ich od potrzeb mieszkańców dóbr rządowych, i dla tego ugaj dla obcych może być dozwolony; w takim razie Urzędy leśne, przed podaniem o to swych wniosków do Rządów Gubernialnych, winny naprzód przedstawić rzecz całą właściwemu Urzędnikowi do szczególnych poruczeń, a uzyskaną od niego opinię przedstawić Rządowi Gubernialnemu; zaś Rząd Gubernialny, na zasadzie usprawiedliwionych w ten sposób przedstawień, może przychodzić ze stosownemi wnioskami do Kommissyi Rządowéj, niespuszczając z uwagi, aby w takich lasach, gdzie leżanina i gałęzie odbyt znajdują, i podług taxy za assygnacyami sprzedane być mogą, obcy mieszkańcy do ugaju nie byli przypuszczani.

w Warszawie, d. 20 Marca (1 Kwietnia) 1846 roku.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Gumiński.*

Nr. 28,571/7,836.

№211.

О томъ, что лица, не имѣющія права охотиться въ казенныхъ лѣсахъ, не могутъ быть употребляемы для охоты, производимой по приказанію Правительства.

(16 (28) Апрѣля 1846 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

При разборѣ полицейско лѣсныхъ дѣлъ о незаконной охотѣ въ казенныхъ лѣсахъ, Правительственною Коммисіею усмотрѣно, что для охоты, производимой по предписаніямъ Правительственной Коммисіи, лѣсные чиновники и должностныя лица употребляютъ лицъ, неимѣющихъ права охотиться въ казенныхъ лѣсахъ, и даже, подъ этимъ предлогомъ, дозволяютъ самовольно постороннимъ охотиться и въ другое время. Таковое дѣйствіе противно правиламъ изданной въ 1823 году Инструкціи для Корпуса Лѣсничихъ, которою, въ ст. 143, предписано: что охота въ казенныхъ лѣсахъ можетъ быть производима—либо чрезъ лѣсныхъ чиновниковъ и служителей въ пользу Казны, на надобности Высочайшаго Двора, Высочайшихъ Особъ или Намѣстника Царства, либо посредствомъ лицъ, имѣющихъ на это особое разрѣшеніе Правительственной Коммисіи; на поляхъ же, гдѣ право малой охоты отдано въ аренду,—чрезъ арендаторовъ, а гдѣ оное находится въ казенномъ управленіи — чрезъ подлежащихъ чиновниковъ и служителей Лѣснаго вѣдомства.

Допущеніе же постороннихъ лицъ къ подобной охотѣ, нарушая существующія постановленія, имѣетъ еще послѣдствіемъ и то, что дичь, истребляемая въ казенныхъ лѣсахъ, обращается въ пользу охотниковъ, чрезъ что Казна терпитъ значительные убытки въ звѣриномъ промыслѣ. А потому Правительственная Коммисія поручаетъ Губернскому Правленію предписать Лѣсничимъ, которымъ вышеупомянутою инструкціею вмѣнено въ особенную обязанность не допускать безъ ихъ вѣдома охоты въ казенныхъ лѣсахъ и на поляхъ, состоящихъ въ предѣлахъ лѣсничества, а равно и прочимъ лѣснымъ чинов-

N° 211.

Osoby nie mające prawa polowania w lasach rządowych, nie mogą być używane do polowań dopełnianych z rozkazu Rządu.

(d. 16 (28) Kwietnia 1846 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Z rozpoznawania spraw leśno-defraudacyjnych o nieprawne polowanie w lasach rządowych uformowanych, powzięła wiadomość, że do polowań z rozkazu Kommissyi Rządowéj dopełnianych, urzędnicy i officyaliści leśni używają osób, prawa polowania w lasach rządowych niemających, a nawet pod tym pozorem samowolnie dozwalają obcym osobom i w innych chwilach polować. Postępowanie to sprzeciwia się Instrukcyi dla Korpusu leśnego w r. 1823 wydanéj, która w art. 143-m przepisuje: że myśliwstwo w lasach rządowych albo przez urzędników i officyalistów leśnych, na korzyść Skarbu lub dostawę dla Dworu KRÓLEWSKIEGO, Rodziny KRÓLEWSKIÉJ lub Namiestnika Królestwa, albo przez osoby szczególniéj do tego przez Kommissyę Rządową upoważnione; albo co się tycze małego polowania na polach, przez dzierżawiących, albo też, gdzie toż polowanie administrowane będzie, tylko przez właściwych urzędników i officyalistów leśnych odbywane być może.

Przypuszczenie zaś osób obcych do podobnego polowania, obok naruszenia istniejących przepisów, sprawia ten skutek, że zwierzyna w lasach rządowych tępiona i na zysk ubijających obracana bywa, przez co Skarb Królestwa na znaczne szkody w zwierzostanie jest narażony; Kommissya Rządowa więc poleca Rządowi Gubernialnemu, aby zalecił wszystkim Nadleśniczym, na których w Instrukcyi powyższéj szczególniéj włożony został obowiązek pilnowania, aby polowanie w lasach rządowych i na polach do obrębu leśnictwa należących, za wiedzą ich wykony-

икамъ и должностнымъ лицамъ, чтобы они со всею строгостью соблюдали правило о недопущеніи къ охотѣ, производимой по распоряженію Правительственной Коммисіи, лицъ, не имѣющихъ права охотиться въ казенныхъ лѣсахъ. Въ случаѣ же замѣченныхъ подобныхъ злоупотребленій, виновные подвергнутся строгому взысканію, а даже удаленію изъ службы.

О распубликованіи по Лѣснымъ Управленіямъ настоящаго распоряженія, Правительственная Коммисія ожидаетъ своевременнаго донесенія.

Варшава, 16 (28) Апрѣля 1846 года.

Директоръ Отдѣленія, Статскій Совѣтникъ (подп.) *Гуминскій.*
№ 36,400.

№212.

О томъ, что приходскимъ Настоятелямъ въ казенныхъ имѣніяхъ можетъ быть дозволена пастьба скота въ казенныхъ лѣсахъ.

(24 Апрѣля (6 Мая) 1846 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Люблинское Губернское Правленіе отъ 1 (13) Января текущаго года, за № 68,509, возбудило вопросъ о томъ: имѣютъ ли право на пастьбу скота въ казенныхъ лѣсахъ приходскіе Настоятели и ихъ крестьяне, водворенные въ казенныхъ имѣніяхъ, и если имѣютъ, то какая съ нихъ за это должна быть взимаема плата?

Въ разрѣшеніе сего вопроса, Правительственная Коммисія объявляетъ:

1) что если приходскіе Настоятели въ казенныхъ имѣніяхъ владѣютъ лѣсами, въ такомъ случаѣ ни они сами, ни ихъ крестьяне не должны быть допускаемы къ пользованію пастбищемъ въ казенныхъ лѣсахъ;

2) приходскіе Настоятели въ казенныхъ имѣніяхъ, не владѣющіе лѣсами, на основаніи распоряженія Правительствен-

wane było, tudzież innym urzędnikom leśnym i officyalistom najściślejsze przestrzeganie, aby do polowań z rozkazu Kommissyi Rządowéj dopełnianych, osoby niemające prawa polowania w lasach rządowych używane nie były. W razie bowiem dostrzeżonych podobnych nadużyć, Kommissya Rządowa surowo, a nawet oddaleniem ze służby, winnych karać będzie.

O ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia Urzędom leśnym, Kommissya Rządowa w właściwym czasie rapport zastrzega.

w Warszawie, d. 16 (28) Kwietnia 1846 r.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Gumiński.*

Nr. 36,400.

N° 212.

Plebanom i Proboszczom w dobrach rządowych można dozwalać paszy w lasach rządowych.

(d. 24 Kwietnia (6 Maja) 1846 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Rząd Gubernialny Lubelski uczynił w dniu 1 (13) Stycznia roku bieżącego Nr. 68,509 zapytanie: czy Plebani i ich włościanie, w dobrach rządowych osiedli, mają prawo do paszy w lasach rządowych, a w takim razie jaka od nich opłata winna być wymaganą.

Rozwiązując tę wątpliwość Kommissya Rządowa oświadcza:

1) że jeżeli Plebani i Proboszczowie w dobrach rządowych posiadają lasy, w takim razie ani oni, ani ich włościanie do paszy w lasach rządowych nie mają być przypuszczani;

2) Plebani i Proboszczowie w dobrach rządowych, nieposiadający lasów, podług urządzenia Kommissyi Rządowéj z d. 24

ной Коммисіи отъ 24 Августа 1827 года, № 20,898, не считаются посторонними, но обязаны вносить плату наравнѣ съ арендаторами казенныхъ имѣній. Крестьянъ же такихъ приходскихъ Настоятелей, слѣдуетъ считать наравнѣ съ казенными крестьянами.

Варшава, 24 Апрѣля (6 Мая) 1846 года.

Директоръ Отдѣленія, Статскій Совѣтникъ (подп.) *Гуминскій.*
№ 6,541/1,749.

№ 213.

О томъ, что представленія о дозволеніи пользующимся сборомъ сушняка брать съ собою въ лѣсъ топоръ, дѣлаются чиновниками ревизующими лѣса, а разрѣшаются Губернскими Правленіями.

(11 (23) Іюля 1846 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ и чиновникамъ особыхъ порученій.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Въ ст. 97 Положенія о лѣсномъ управленіи и счетоводствѣ 1823 года, сказано: отправляющіеся за сборомъ сушняка и валежника не могутъ брать съ собою топоровъ тамъ, гдѣ въ изобиліи находится валежникъ и тонкія сучья; гдѣ же ихъ нѣтъ, а только истлѣвшій буреломъ, толстыя сучья и вершины, тамъ можно дозволить имѣть съ собою въ лѣсу топоръ, единственно только для разрубки валежника и толстыхъ сучьевъ, чтобы они удобнѣе могли быть складены въ телегу.

Въ Положеніи этомъ не указано, кому предоставлено право давать дозволенія въ семъ отношеніи.

По этому поводу, Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства дополняетъ сіе правило слѣдующимъ прибавленіемъ:

Ходатайства по сему предмету будутъ разсматривать на мѣстѣ чиновники, производящіе ревизію лѣсовъ, и представлять по онымъ свои заключенія въ Губернское Правленіе, кото-

Sierpnia 1827 r. Nr. 20,898, nie są uważani za obcych, lecz obowiązani wnosić opłatę jak dzierżawcy. Włościan zaś do takich probostw należących uważać należy na równi z włościanami rządowemi.

w Warszawie, d. 24 Kwietnia (6 Maja) 1846 r.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Gumiński.*

Nr. 6,541/1,749.

N° 213.

Wnioski, o pozwolenie ugajnikom brania do lasu siekier, podawać mają urzędnicy rewidujący lasy, a decyzye wydawać będą Rządy Gubernialne.

(d. 11 (23) Lipca 1846 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych i Urzędników do szczególnych poruczeń.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

W art. 97-ym urządzenia manipulacyi i rachunkowości leśnéj z r. 1823-go powiedziano:

„Jadący na ugaj nie mogą brać z sobą siekier tam, gdzie pod dostatkiem znajduje się leżaniny i cienkich gałęzi; tam gdzie tego nie będzie, lecz tylko zepsute powały i grube gałęzie, oraz wierzchołki, można dozwolić branie do lasu siekiery, jedynie tylko do przerąbania leżałego drzewa i grubych gałęzi, aby na wóz zabranem być mogło.

W przepisie tym niewskazano kto ma prawo dozwolenia w téj mierze udzielać.

Z tego powodu Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu uzupełnia ten przepis następującym dodatkiem:

Żądania w téj mierze rozpoznawać będą na gruncie urzędnicy rewidujący lasy, i przedstawiać wnioski swoje Rządowi Gu-

рое при утвержденіи вѣдомостей о лицахъ, пользующихся сборомъ сушняка, разрѣшаетъ, или запрещаетъ брать въ лѣсъ топоры.

Исполненіе настоящаго распоряженія, Правительственная Коммисія возлагаетъ на ревизующихъ чиновниковъ и Губернскія Правленія.

Варшава, 11 (23) Іюля 1846 года.

Директоръ Отдѣленія, Статскій Совѣтникъ (подп.) *Гуминскій.*

№ 64,043/18,441.

N°214.

О томъ, что дозволеніе постороннимъ лицамъ пользоваться сборомъ сушняка относится лишь къ крестьянамъ частныхъ имѣній и къ хлѣбопашцамъ, осѣдлымъ въ частныхъ мѣстечкахъ.

(6 (18) Марта 1847 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Распоряженіемъ отъ 13 (25) Января 1844 г., № 60,808, Правительственная Коммисія постановила, что пастьба скота въ казенныхъ лѣсахъ должна быть безусловно воспрещена постороннимъ лицамъ, сборъ же сушняка можетъ быть дозволенъ только съ особаго разрѣшенія Коммисіи. По ошибочному истолкованію выраженія: „постороннимъ лицамъ,“ одно изъ Лѣсныхъ Управленій допустило къ пользованію сборомъ сушняка съ одноконнымъ возомъ владѣлицу земскаго имѣнія. Такъ какъ изъ числа даже жителей, водворенныхъ въ казенныхъ имѣніяхъ, къ сбору топлива могутъ быть допускаемы только крестьяне и хлѣбопашцы въ казенныхъ мѣстечкахъ, всѣ же прочіе не имѣютъ на это права, то слѣдовательно и дозволеніе сбора постороннимъ, если оно дано Правительственною Коммисіею, можетъ распространяться лишь только на крестьянъ, осѣдлыхъ въ частныхъ имѣніяхъ и на хлѣбопашцевъ въ частныхъ мѣстечкахъ, но отнюдь не могутъ пользоваться таковымъ сборомъ владѣльцы и арендаторы имѣній, фабриканты, реме-

bernialnemu, który zatwierdzając wykazy ugaju, brania siekier do lasu dozwoli lub zakaże.

Wykonanie tego zarządzenia poleca Kommissya Rządowa urzędnikom rewidującym i Rządom Gubernialnym.

w Warszawie, d. 11 (23) Lipca 1846.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Gumiński*.

Nr. 64,043/18,441.

N° 214.

Dozwolenie udzielania ugaju obcym, stosuje się tylko do włościan w dobrach i rolników w miasteczkach prywatnych osiadłych.

(d. 6 (18) Marca 1847 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Przez rozporządzenie z dnia 13 (25) Stycznia 1844 roku Nr. 60,808, postanowiła Kommissya Rządowa, że pasza dla obcych ma być w lasach rządowych zupełnie wzbroniona, zaś ugaj dozwolony być może tylko za szczegółowém jéj upoważnieniem. W mylném zrozumieniu wyrażenia „dla obcych“ jeden z Urzędów leśnych przypuścił do ugaju jednokonnego, właścicielkę dóbr ziemskich. Gdy zaś i z mieszkańców w dobrach rządowych osiadłych, jedynie tylko włościanie i rolnicy w miasteczkach rządowych, do ugaju przypuszczeni być mogą, zaś wszyscy inni są z tego wyłączeni, przeto i dozwolenie dla obcych jeżeli ze strony Kommissyi Rządowéj nastąpi, nie może być także rozciągnięte, jak tylko do włościan w dobrach i rolników w miasteczkach prywatnych osiadłych, bynajmniéj zaś nie mogą korzystać z tego

сленники и торговцы, однимъ словомъ лица, не принадлежащія къ сословію крестьянъ или хлѣбопашцевъ въ малолюдныхъ земледѣльческихъ мѣстечкахъ, и лица сіи обязаны покупать нужныя имъ для отопленія дрова по особымъ ассигновкамъ.

О чемъ Губернскія Правленія должны предварить всѣ Лѣсныя Управленія и наблюсти за исполненіемъ.

Варшава, 6 (18) Марта 1847 года.

Директоръ Отдѣленія, Статскій Совѣтникъ (подп.) *Гуминскій.*

№ 8,311/2,337.

№215.

О томъ, что пастьба скота, принадлежащаго лѣснымъ чинамъ, подлежитъ установленному контролю, и стоимость оной должна быть показываема по книгамъ и счетамъ.

(17 (29) Декабря 1847 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Чиновникъ особыхъ порученій донесъ Правительственной Коммисіи, что скотъ, принадлежащій чинамъ Лѣснаго вѣдомства, не подчиненъ никакому контролю, и что по этому поводу допускаются злоупотребленія въ пріемѣ на пастьбу посторонняго скота, въ ущербъ казеннымъ доходамъ.

Въ предотвращеніе сего, Правительственная Коммисія постановляетъ слѣдующее:

1) Чиновники мѣстнаго Лѣснаго Управленія, то есть: Лѣсничіе, Подлѣсничіе, стражники, стрѣлки и дровосѣки, желая получить дозволеніе на пастьбу своего скота въ казенныхъ лѣсахъ, обязаны ежегодно въ Мартѣ мѣсяцѣ подать въ Лѣсное Управленіе объявленія на простой бумагѣ, съ означеніемъ рода и числа скота, который они предполагаютъ пасти въ казенныхъ лѣсахъ.

2) На основаніи этихъ объявленій, Лѣсничій обязанъ составить на печатныхъ листахъ простой бумаги вѣдомость о чи-

dziedzice, i dzierżawcy dóbr, fabrykanci, rzemieślnicy i handlarze, a zgoła nikt, kto do klassy włościan, lub rolników w małych rolniczych miasteczkach nie należy, a którzy potrzebne im na opał drzewo za szczegółowemi assygnacyami kupować powinni.

O czém Rządy Gubernialne wszystkie Urzędy leśne ostrzedz i skutku pilnować winny.

w Warszawie, d. 6 (18) Marca 1847 r.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Gumiński*.

Nr. 8,311/2,337.

N° 215.

Pasza inwentarzy służby leśnéj ulega kontrolli, przepisami wskazanéj, i wartość jéj ma być wykazywana w księgach i w rachunkach.

(d. 17 (29) Grudnia 1847 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Urzędnik do szczególnych poruczeń doniósł Kommissyi Rządowéj, że inwentarze służby leśnéj, pasane po lasach rządowych, nie ulegają żadnéj kontrolli; że z tego powodu popełniane są nadużycia przez przyjmowanie obcego bydła na paszę, z uszczerbkiem dochodów skarbowych. Dla zaradzenia takowéj niedogodności, Kommissya Rządowa stanowi co następuje:

1) Urzędnicy miejscowéj służby leśnéj, to jest: Nadleśniczowie, Podleśni, strażnicy, strzelcy i sążniarze, chcąc mieć dozwolone pasanie inwentarzy swych w lasach rządowych, obowiązani są co rok w Marcu, podać do Urzędu leśnego deklaracyę bez stempla, z wyszczególnieniem rodzaju i ilości inwentarzy, jakie w lasach rządowych pasać zamierzają.

2) Na podstawie takowych deklaracyj, Nadleśniczy powinien ułożyć wykaz bydła służby leśnéj, do bezpłatnego pasania w la-

слѣ скота, принадлежащаго чинамъ Лѣснаго вѣдомства и долженствующаго пользоваться безплатнымъ пастбищемъ въ казенныхъ лѣсахъ, и представить оную на утвержденіе Губернскаго Правленія къ 1-му числу Апрѣля.

3) Губернское Правленіе, по разсмотрѣніи числа и рода скота, утверждаетъ вѣдомости по своему усмотрѣнію, стоимость безплатнаго пастбища заноситъ въ контрольную книгу и обращаетъ вѣдомости къ исполненію.

4) Лѣсничій, на основаніи утвержденныхъ вѣдомостей, снабжаетъ каждаго чиновника или служителя особою ассигновкою изъ шнуровой книги о постороннихъ доходахъ, на то число скотинъ и на пастьбу въ томъ участкѣ, какъ значится по вѣдомости.

5) Чиновникъ или служитель обязанъ предъявить полученную ассигновку на пастьбу, подлежащему Подлѣсничему для записки въ контрольную книгу и посвидѣтельствованія. Къ пользованію пастбищемъ въ лѣсу допускается такое только число скотинъ и такого рода, какіе прописаны въ ассигновкѣ, которую пастухи должны имѣть при себѣ во все время пастьбы въ лѣсу, а въ концѣ Декабря мѣсяца представить оную Подлѣсничему для контроля.

6) Всѣ формальности, установленныя для крестьянъ въ отношеніи поручительства за пастуховъ, предосторожностей отъ пожара, и обязанности исходатайствованія дупликатовъ въ случаѣ потери ассигновокъ, а также въ отношеніи взысканій за непредставленіе оныхъ въ концѣ года для внесенія въ контроль, въ особенности же въ отношеніи недопущенія пастьбы въ запрещенныхъ мѣстахъ, распространяются также на чиновниковъ и служителей Лѣснаго вѣдомства, пользующихся пастбищемъ въ лѣсахъ.

7) Исполненіе настоящаго предписанія возлагается на Лѣсныя Управленія, надзоръ же и наблюденіе за симъ, поручается Губернскимъ Правленіямъ и надзирательствующимъ лѣснымъ чиновникамъ.

Варшава, 17 (29) Декабря 1847 года.

Директоръ Отдѣленія, Статскій Совѣтникъ (подп.) *Гуминскій*.

№ 55,893/15,427.

---

sach rządowych zadeklarowanego, na drukach bez stempla, i takowy przesłać Rządowi Gubernialnemu do zatwierdzenia na dzień 1 Kwietnia.

3) Rząd Gubernialny, po rozpoznaniu ilości i jakości bydła, podług swego uznania wykazy zatwierdzi, wartość bezpłatną zakontrolluje i zwróci do wykonania.

4) Nadleśniczy, na podstawie zatwierdzonych wykazów, wyda assygnacyę, z księgi sznurowéj, na podrzędne dochody dla każdego urzędnika lub officyalisty, na taką ilość bydła, i na ten obręb jak w wykazie zamieszczono.

5) Urzędnik lub officyalista uzyskaną assygnacyę na paszę powinien okazać właściwemu Podleśnemu, dla zaciągnięcia do kontrolli i poświadczenia. Taka tylko ilość bydła i tego rodzaju pasać się może w lesie, jak wypisano w assygnacyi, którą pasterze powinni mieć przy sobie przez czas pasania w lesie, a w końcu Grudnia złożoną być ma Podleśnemu do kontrolli.

6) Wszelkie formalności przepisane dla włościan, co do poręczenia za pasterzy, co do ostrożności z ogniem, oraz co do pozyskania duplikatów w razie zagubienia assygnacyj, niemniéj co do kar za niezłożenie onych z końcem roku do kontrolli, a nadewszystko co do wzbronienia paszy w miejscach zagajonych od takowéj, obowiązują urzędników i officyalistów leśnych, z pastwisk w lasach użytkujących.

7) Wykonanie niniejszego przepisu poleca Urzędom leśnym, nadzór zaś i dopilnowanie Rządom Gubernialnym i Urzędnikom lasy nadzorującym.

w Warszawie, d. 17 (29) Grudnia 1847 r.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Gumiński.*

Nr. 55,893/15,427.

№216.

О порядкѣ дѣйствія при выдачѣ дозволеній на сборъ топлива въ лѣтнее время.

(8 (20) Января 1848 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Въ ст. 97 Положенія о лѣсномъ управленіи и счетоводствѣ, постановлено: что свободное собираніе сушняка и сучьевъ, продолжается каждый годъ шесть мѣсяцевъ, то есть съ 1-го Января по конецъ Марта и съ 1-го Октября по конецъ Декабря, и производится два раза въ недѣлю, то есть по вторникамъ и пятницамъ каждый разъ по одному возу; изъ чего явствуетъ, что въ продолженіе шести лѣтнихъ мѣсяцевъ, въ которые прекращена рубка, сборъ сушняка запрещается. Независимо отъ сего, Правительственная Коммисія, по хозяйственнымъ соображеніямъ и для удобства жителей, разрѣшила чиновникамъ особыхъ порученій допускать сборъ сушняка въ лѣтнее время въ исключительныхъ случаяхъ, а именно: на основаніи распоряженія отъ 11 (23) Декабря 1835 года, № 83,394, можетъ быть дозволенъ лѣтній сборъ въ тѣхъ дачахъ, гдѣ мелкой валежникъ и сучья не имѣютъ никакого сбыта; на основаніи распоряженія отъ 23 Августа (4 Сентября) 1838 г., за № 63,401, хворостникъ можетъ быть выдаваемъ имѣющимъ право сбора топлива, въ назначенное для истребленія онаго время; на основаніи распоряженія отъ 11 (23) Мая 1839 года, за № 16,396, смольнякъ, гдѣ нѣтъ на оный запроса, можетъ быть также отпускаемъ лицамъ, пользующимся сборомъ сушняка. По поводу дозволеннаго въ этихъ случаяхъ сбора топлива въ лѣтнее время, Радомское Губернское Правленіе отъ 29 Іюля (10 Августа) 1845 года, № 41,237, и чиновникъ особыхъ порученій Рейманъ отъ 8 (20) Іюня 1846 года, испрашивали разрѣшенія по встрѣченнымъ ими недоумѣніямъ относительно размѣра платы за пользованіе сборомъ, а также относительно порядка и способа записки денегъ по счетнымъ книгамъ. Въ разрѣшеніе таковыхъ недоумѣній, Правительственная Ком-

N° 216.

O postępowaniu przy dozwalaniu ugaju w porze letniéj.

(d. 8 (20) Stycznia 1848 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

W artykule 97-ym urządzenia manipulacyi i rachunkowości leśnéj przepisano: że czas gajenia trwa w ciągu roku przez 6 miesięcy, to jest od 1 Stycznia do końca Marca i od 1 Października do końca Grudnia, co tydzień w dwóch dniach, to jest we wtorek i piątek, po jednéj furze; z tego wypływa, że przez sześć miesięcy letnich, kiedy lasy są zamknięte, ugaj jest wzbroniony. Obok tego Kommissya Rządowa, ze względów gospodarczych i dla dogodności mieszkańców, upoważniła Urzędników do szczególnych poruczeń do dozwalania ugaju letnią porą, a mianowicie: podług urządzenia z d. 11 (23) Grudnia 1835 r. Nr. 83,394, może być dozwolony ugaj letni, gdzie jest drobna leżanina i gałęzie nie mogą być spieniężone; podług urządzenia z d. 23 Sierpnia (4 Września) 1838 r. Nr. 63,401, chrusty mogą być wydawane na ugaj w porze właściwéj do ich wytępienia; podług urządzenia z dnia 11 (23) Maja 1839 r. Nr. 16,396, karpina, gdzie nie ma odbytu, może być także wydawaną na ugaj. Z powodu dozwolonego w powyższy sposób ugaju w porze letniéj, Rząd Gubernialny Radomski, w rapporcie z d. 29 Lipca (10 Sierpnia) 1845 r. Nr. 41,237, oraz Urzędnik do szczególnych poruczeń Reuman, w rapporcie z d. 8 (20) Czerwca 1846 r., przedstawili wątpliwości, względem wysokości opłat za ugaj, oraz względem porządku i sposobu zapisywania ich w księgach rachunkowych. W rozwiązaniu takowych wątpliwości, Kommissya Rządowa

мисія сочла нужнымъ дополнить вышеупомянутыя распоряженія нижеслѣдующими правилами:

1) Предположенія о дозволеніи сбора топлива въ лѣтнее время должны представлять въ Правительственную Коммисію чиновники, имѣющіе надзоръ надъ лѣсами, по ближайшемъ изслѣдованіи мѣстности, съ поименованіемъ участковъ и въ нихъ родовъ дерева, какіе могутъ быть дозволены къ сбору, а также съ прописаніемъ селеній, которымъ сборъ можетъ быть дозволенъ и съ приведеніемъ уважительныхъ причинъ, по которымъ испрашивается дозволеніе.

2) Правительственная Коммисія, по разсмотрѣніи таковыхъ предположеній, разрѣшаетъ, по своему усмотрѣнію, Губернскимъ Правленіямъ дозволять сборъ сушняка въ лѣтнее время, съ поименованіемъ селеній, коимъ предоставлено пользованіе онымъ, а также участковъ, въ которыхъ сіе допущено; и вмѣтѣ съ тѣмъ опредѣляетъ срокъ, на который служитъ дозволеніе сбора, съ поясненіемъ, могутъ ли пользующіеся онымъ брать съ собою въ лѣсъ орудія и какія именно.

3) По полученіи разрѣшенія, Губернское Правленіе увѣдомляетъ о семъ Лѣсное Управленіе, которое отъ себя объявляетъ заинтересованнымъ жителямъ, и затѣмъ отъ желающихъ воспользоваться сборомъ топлива принимаетъ соотвѣтственныя заявленія о готовности ихъ отправлять за сіе издѣльную повинность, или уплачивать деньги; потомъ на основаніи этихъ заявленій оно составляетъ именные списки и представляетъ оные въ Губернское Правленіе на утвержденіе и внесеніе въ контрольныя книги, сообразно правиламъ, постановленнымъ въ отношеніи сбора топлива въ зимнее время.

4) По возвращеніи утвержденныхъ списковъ, Лѣсное Управленіе снабжаетъ пользующихся сборомъ, особыми ассигновками, отмѣчая оныя красными чернилами для отличія отъ зимнихъ, съ тѣмъ, чтобы въ концѣ Сентября мѣсяца они были возвращены Подлѣсничимъ, подобно тому, какъ возвращаются въ Декабрѣ билеты, выданные на зимній сборъ.

5) Срокъ лѣтняго сбора сушняка будетъ продолжаться съ 1-го Апрѣля до послѣдняго числа Сентября, самый же сборъ долженъ производиться разъ въ недѣлю, по пятницамъ по одтому только возу, а потому и плата или издѣльная повинность

uznała potrzebę uzupełnić powyżéj wymienione przepisy przez wydanie zarządzenia następującego:

1) Wnioski o dozwolenie ugaju w porze letniéj przedstawiać będą Kommissyi Rządowéj Urzędnicy nadzorujący leśnictwa, po dokładnem zbadaniu miejscowości, z wymienieniem obrębów, a w nich przedmiotów, jakie na ugaj dozwolone być mogą, z wymienieniem oraz wsiów, którym dozwolenie może służyć i z usprawiedliwieniem powodów dozwolenia.

2) Kommissya Rządowa, po rozebraniu takowych wniosków, w miarę swego uznania, wyda upoważnienie Rządom Gubernialnym dozwolenia ugaju w porze letniéj, z wymienieniem wsiów, które do ugaju letniego mają być przypuszczone, oraz obrębów, w których to może nastąpić, tudzież określi czas, przez który letni ugaj ma być dozwolony, i wreszcie wymienieni czy i jakie narzędzia ugajnicy do lasu brać mogą.

3) Po otrzymaném upoważnieniu Rząd Gubernialny zawiadomi o tém Urząd leśny, a ten właściwych mieszkańców. Od zgłaszających się przyjmie stosowne zdeklarowanie się do robocizny lub opłaty; na podstawie zaś deklaracyi ułoży wykazy i takowe poda Rządowi Gubernialnemu, do potwierdzenia i zakontrollowania, podług przepisów na ugaj zimowy postanowionych.

4) Po zwróceniu zatwierdzonych wykazów Urząd leśny wydawać będzie assygnacye ugajnikom, znacząc je atramentem czerwonym, dla odróżnienia od zimowych, a z końcem Września zwrócone być powinny Podleśnym, jak assygnacye ugaju zimowego w Grudniu.

5) Czas gajenia w porze letniéj trwać będzie od pierwszego Kwietnia do ostatniego Września, po jednéj tylko furze na tydzień, mianowicie w dzień piątkowy, dla tego też i opłata lub ro-

за оный, не можетъ быть ниже половиннаго размѣра оцѣнки, установленной за зимній сборъ.

6) Всѣ прочія правила, установленныя относительно зимняго сбора сушняка, относятся также и къ лѣтнему сбору.

7) Изданныя донынѣ распоряженія относительно сбора топлива въ лѣтнее время, несогласныя съ настоящимъ предписаніемъ, симъ отмѣняются.

Исполненіе настоящаго распоряженія, Правительственная Коммисія возлагаетъ на Губернскія Правленія и ревизующихъ чиновниковъ по принадлежности.

Варшава, 8 (20) Января 1848 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Гуминскій.*

№ 25,725/7,034.

№217.

Распоряженіе о взиманіи платы съ пользующихся, по сервитутамъ, сборомъ валежника и пастбищемъ, а также попенныхъ денегъ съ получающихъ безплатно лѣсъ и дрова.

(19 (31) Января 1848 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Распоряженіемъ отъ 1 (13) Декабря 1838 года, № 90,401, Правительственная Коммисія, въ виду общихъ основаній закона, что каждый пользующійся какою либо собственностью, обязанъ содѣйствовать къ содержанію оной, а равно основываясь на Прусскомъ уставѣ отъ 3 Октября 1775 года, въ силу котораго никто изъ пользующихся, по сервитуту, какими бы то ни было лѣсными угодьями на законномъ основаніи, или въ видѣ милости, не можетъ быть изъятъ отъ возмѣщенія издержекъ по управленію и устройству лѣса, то есть отъ расходовъ на содержаніе лѣсовъ въ состояніи, обезпечивающемъ безпрерывное пользованіе ими, постановила: чтобы казенные крестьяне, пользующіеся сервитутнымъ правомъ свободной рубки строе-

bocizna nie może być mniejszą od połowy ceny, na ugaj zimowy ustanowionéj.

6) Wszelkie inne przepisy, na ugaj zimowy postanowione, stosują się także do ugaju letniego.

7) Poprzednie zarządzenia, ugaju letniego dotyczące, o ile niniejszemu są przeciwne, obowiązywać przestają.

Wykonanie niniejszego urządzenia, Rządom Gubernialnym i urzędnikom rewidującym, w czém do kogo należy, Kommissya Rządowa poleca.

w Warszawie, d. 8 (20) Stycznia 1848 roku.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 25,725/7,034.

N° 217.

Zarządzenie pobierania opłaty od uprzywilejowanych do ugaju i paszy, i pobierania opłaty pniowego, za drzewo bezpłatne.

(d. 19 (31) Stycznia 1848 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Urządzeniem z dnia 1 (13) Grudnia 1838 r. Nr. 90,401, Kommissya Rządowa, wychodząc z ogólnéj zasady prawa, że każdy korzystając z jakowéj własności, powinien się przykładać do utrzymania onéj, jak również opierając się na regulaminie Pruskim z d. 3 Października 1775 r., podług którego, nikt z uprzywilejowanych do jakowego użytku z lasu, czy to z prawa czy z łaski, nie może być wyjętym od kosztów administracyi i uprawy onego, czyli od kosztów utrzymania lasów w stanie zapewniającym z nich stały użytek, postanowiła: ażeby włościan rządowych,

ваго и дровянаго лѣса и пастьбы скота, обложены были сборомъ на содержаніе Лѣснаго Управленія, въ половинномъ размѣрѣ противъ сбора, установленнаго съ казенныхъ крестьянъ, неимѣющихъ сервитутовъ, или, въ замѣнъ того, согласно постановленію Совѣта Управленія отъ 7 (19) Іюня 1838 года, за № 18,804, подвергнуты были издѣльной повинности въ лѣсахъ, соотвѣтствующей размѣру денежнаго сбора.

По поводу сего распоряженія, Радомское Губернское Правленіе, въ рапортѣ отъ 14 (26) Ноября 1846 г., № 114,035, возбудило вопросъ о томъ: слѣдуетъ ли распространить дѣйствіе онаго на всѣхъ пользующихся, по сервитутамъ, безплатнымъ сборомъ топлива и пастбищемъ для скота въ лѣсахъ, и съ какого именно времени, тѣмъ болѣе, что, какъ можно замѣтить, никто почти, вслѣдствіе того распоряженія, не былъ привлеченъ къ платежу, а между тѣмъ приведеніе въ исполненіе этой мѣры было бы весьма желательно.

Въ разрѣшеніе помянутаго вопроса, Правительственная Коммисія предписываетъ Губернскому Правленію: на основаніи приведенныхъ выше законовъ и постановленій Гражданскаго Уложенія, изъясненныхъ въ статьяхъ 697 и 698, обложить сборомъ на содержаніе Лѣснаго Управленія и устройство лѣсовъ, на указанныхъ выше началахъ, со дня изданія настоящаго распоряженія, не только казенныхъ крестьянъ, но также и всѣхъ, пользующихся, по сервитутамъ, сборомъ валежника и пастбищемъ въ казенныхъ лѣсахъ. Пользующихся же безплатнымъ отпускомъ строеваго или дровянаго лѣса, происходитъ ли сіе на законномъ основаніи, или въ видѣ милости, обязываетъ Губернское Правленіе подвергнуть платежу попенныхъ денегъ, установленному выше упомянутымъ Прусскимъ уставомъ, то есть по 13½ коп. съ каждаго рубля стоимости дровянаго, и по 8½ коп. съ каждаго рубля цѣнности строеваго лѣса. Платежу попенныхъ денегъ не подлежатъ только тѣ, которые будутъ освобождены отъ онаго особыми предписаніями Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства, или распоряженіями высшаго начальства.

Платежа попенныхъ денегъ за прошедшее время Казна не требуетъ, но на будущее время Губернское Правленіе, подъ

mających przywileje na wolny wrąb lub pastwisko, pociągnąć do opłaty od tego, tytułem na administracyą, w połowie téj opłaty, jaka dla włościan rządowych, nie mających nadań, jest ustanowioną, lub też w zamian, stosownie do decyzyi Rady Administracyjnéj z dnia 7 (19) Czerwca 1838 r. Nr. 18,804, do odpowiedniéj téj wartości robocizny w łasach.

Z powodu tego urządzenia, Rząd Gubernialny Radomski, w rapporcie z dnia 14 (26) Listopada 1846 r. Nr. 114,035, uczynił zapytanie: czy rozporządzenie to ma być wprowadzone w wykonanie do wszystkich posiadających przywileje na bezpłatny ugaj i pastwisko leśne, oraz od jakiego czasu, zwłaszcza gdy dostrzegać się daje, że prawie nikt do opłat w skutek tegoż rozporządzenia nie jest pociągnięty, a pożądanem byłoby raz wprowadzić to w wykonanie.

Rozwiązując pomienione zapytanie Kommissya Rządowa, poleca Rządowi Gubernialnemu: aby na zasadzie praw wyżéj przytoczonych, oraz przepisów Kodexu Cywilnego, w artykułach 697 i 698-ym zawartych, nie tylko włościan rządowych, ale wszystkich, używających z przywilejów w lasach rządowych ugaju i paszy, pociągnął do opłaty na koszta ich administracyi i uprawy, według zasady powyżéj wskazanéj, od daty niniejszego rozporządzenia. Biorących zaś drzewo bezpłatnie na opał lub budowle, czy to z prawa czy z łaski, winien Rząd Gubernialny pociągnąć do opłaty, tytułem pniowego, w regulaminie wspomnionym ustanowionéj, mianowicie po 13 $^1/_2$ kop. od rubla wartości drzewa opałowego, a 8 $^1/_2$ kop. od rubla wartości drzewa użytkowego. Opłata pniowego od tych tylko kontrybuentów nie może być żądaną, którzy od niéj szczególnemi decyzyami Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, albo wyższéj władzy, są uwolnieni.

Za przeszłość Skarb nie żąda pniowego, zastrzega wszakże regularne opłaty téj wnoszenie na przyszłość, czego Rząd Guber-

опасеніемъ отвѣтственности, обязывается имѣть наблюденіе за неупустительнымъ взносомъ этихъ денегъ, независимо же отъ сего предварить всѣхъ, получающихъ по сервитутному праву строевой лѣсъ, чтобы возведенныя изъ него строенія застрахованы были въ Страховомъ Управленіи, и за выполненіемъ сего условія наблюсти.

Варшава, 19 (31) Января 1848 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Гуминскій.*

№ 9,657/3,112.

№218.

Переложеніе объема Прусскаго ахтеля на польскую сажень.

(12 (24) Іюля 1848 года.)

Въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Вслѣдствіе отзыва Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ отъ 12 (24) Іюня сего года, за № 3,125/19,608, Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства имѣетъ честь увѣдомить, что ахтель дровъ въ литовскихъ провинціяхъ, согласно объясненію, сообщенному Прусскимъ Консуломъ, имѣющій 8 футовъ въ ширину, 9 футовъ въ вышину, и состоящій изъ полѣнъ 5-футовой длины, или заключающій въ себѣ 360 прусскихъ кубическихъ футовъ объема, равняется 465,91416 кубическимъ футамъ на польскую мѣру, то есть $2^{34}/_{216}$ полнымъ кубическимъ саженямъ въ 216 кубическихъ футовъ польской мѣры, которыхъ ширина, вышина и длина полѣнъ въ 6 польскихъ футовъ, — или $4^{34}/_{108}$ полкубическимъ саженямъ въ 108 польскихъ кубическихъ футовъ объема, имѣющимъ ширины и вышины по 6 футовъ, и

nialny dopilnować ma, pod odpowiedzialnością, a zarazem zapowie wszystkim biorącym drzewo na budowle z mocy przywilejów, aby budowle, z pomienionego drzewa stawiane, w Dyrekcyi Ubezpieczeń ubezpieczali, i skutku tego zapowiedzenia dopilnuje.

w Warszawie, d. 19 (31) Stycznia 1848 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 9,657/3,112.

N° 218.

Redukcya objętości achtla Pruskiego, na objętość sążnia Polskiego.

(d. 12 (24) Lipca 1848 r.)

Do Kommissyi Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Stosownie do odezwy Kommissyi Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych z dnia 12 (24) Czerwca roku bieżącego Nr. 3,125/19,608, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu ma zaszczyt uwiadomić ją, że achtel drzewa opałowego w prowincyach litewskich, według wyjaśnienia Konsula Pruskiego, trzymający stóp 8 szerokości, stóp 9 wysokości, szczapy zaś po 5 stóp długości, czy 360 stóp sześciennych pruskich objętości, wyrównywa na miarę polską 465,91416 stopom sześciennym polskim, czyli, że tenże achtel równa się $2^{34}/_{216}$ sążniom całokubicznym, po 216 stóp sześciennych polskich objętości, których szerokość, wysokość i długość szczap wynosi po 6 stóp polskich; albo $4^{34}/_{108}$ sążniom pół-kubicznym, w lasach rządowych zwy-

состоящимъ изъ полѣнъ длиною въ 3 фута, какія обыкновенно заготовляются въ казенныхъ лѣсахъ.

Варшава, 12 (24) Іюля 1848 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Гуминскій.*

№ 55,291/16,450.

№219.

Объ отвѣтственности Лѣсничихъ за заготовленіе на счетъ Казны въ саженяхъ большей пропорціи дровъ, чѣмъ можетъ быть продано.

(18 (30) Ноября 1848 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Распоряженіемъ отъ 27 Ноября (9 Декабря) 1841 года, № 96,358, Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства предписала выдѣлку лѣса, подлежащаго вырубкѣ, производить на счетъ Казны, по мѣрѣ надобности онаго для продажи и для безденежнаго отпуска, съ нижеслѣдующими положительными ограниченіями въ пунктѣ 1-мъ: что запасныя саженни должны быть заготовляемы въ томъ лишь размѣрѣ, въ какомъ по опыту, можно ожидать на оныя несомнѣннаго сбыта;— въ пунктѣ 13-мъ: что на выдѣлку лѣса на счетъ Казны Правительственная Коммисія разрѣшаетъ употребить, въ видѣ аванса изъ наличныхъ доходовъ, поступающихъ въ кассы Лѣсныхъ Управленій, нужную на сей предметъ сумму, по приблизительному исчисленію; — въ пунктѣ 14-мъ: что, при отпускѣ саженныхъ дровъ, должны быть взимаемы съ покупателей и безденежныхъ получателей издержки, понесенныя Казною на заготовленіе оныхъ, и такимъ порядкомъ выданная заимообразно изъ Казны на вырубку сумма должна быть постоянно пополняема и вновь обращаема на заготовку; — въ пунктѣ 16-мъ: что наблюденіе за цѣлостью этой суммы лежитъ на отвѣтственности Лѣсничихъ, а равно Подлѣсничихъ, стрѣлковъ и страж-

kle układającym się, po 108 stóp sześciennych polskich objętości, których szerokość i wysokość stóp 6, a długość szczap stóp 3.

w Warszawie, d. 12 (24) Lipca 1848 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 55,291/16,450.

N° 219.

Zapowiedzenie odpowiedzialności za wyrąbywanie kosztem Skarbu więcéj sążni, niż sprzedaném być może.

(d. 18 (30) Listopada 1848 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu, urządzeniem swém z dnia 27 Listopada (9 Grudnia) 1841 r. Nr. 96,358, nakazała wyrabiać kosztem Skarbu drzewo do cięcia przypadające, o ile się sprzedaje i bezpłatnie wydaje, z wyraźnemi zastrzeżeniami w punkcie 1-ym: „że sążnie wystawiane być winny na zapas o tyle tylko, o ile na nie odbyt z doświadczenia jest niewątpliwy“,— w punkcie 13-ym: „że na wyróbkę drzewa kosztem Skarbu dozwala Kommissya Rządowa użyć, w sposobie kredytu z wpływów gotowych z kass Urzędów leśnych, summę podług przybliżonego wyrachowania na ten cel potrzebną,“— w punkcie 14-ym: „że przy wydatku sążni mają być pobierane od kupujących i bezpłatnie biorących koszta ich wyrąbania, i tym sposobem fundusz zaliczony na wyróbkę ciągle Skarbowi ma być powracany i ciągle odnawiany,“— w punkcie 16-ym: „że za całość tego funduszu odpowiedzialni są Nadleśniczowie, niemniéj Podleśni, strzelcy i strażnicy z kaucyj, majątków, a urzędnicy rewidujący pociągnięci będą

рниковъ, которые отвѣтствуютъ залогомъ и имуществомъ; ревизующіе же чиновники привлечены будутъ къ отвѣтственности, если упустятъ сдѣлать повѣрку заготовки саженныхъ дровъ и денежной суммы. Этими постановленіями Правительственная Коммисія предполагала достигнуть важныхъ цѣлей лѣснаго хозяйства: болѣе строгаго контроля надъ отпусками лѣса и увеличенія казеннаго дохода безъ причиненія Казнѣ убытковъ. Между тѣмъ по опыту прошедшихъ лѣтъ оказалось, что предположенная цѣль не вездѣ была достигнута, именно обнаружилось, что нѣкоторые Лѣсничіе, заготовляя большую пропорцію дровъ противъ той, какая можетъ быть продана, или же запасаясь дровами въ мѣстностяхъ, гдѣ нѣтъ на оныя сбыта, вовлекаютъ Казну въ убытки по невозможности возмѣщенія расходовъ на заготовленіе и стоимости вырубленнаго лѣса. Эти крайне невыгодныя послѣдствія Правительственная Коммисія приписываетъ преимущественно Лѣсничимъ, которые, какъ мѣстные хозяева, могутъ и обязаны наилучше знать, гдѣ именно и какое количество саженныхъ дровъ продается ежегодно, и, соображаясь съ этимъ, производить заготовленіе въ такомъ размѣрѣ, чтобы постоянно имѣлись въ запасѣ сухія саженныя дрова для продажи, и чтобы заготовленный запасъ не превышалъ возможности сбыта онаго.

По этому поводу, Правительственная Коммисія предписываетъ Губернскому Правленію о точномъ исполненіи приведеннаго въ самомъ началѣ распоряженія подтвердить, какъ Лѣснымъ Управленіямъ, такъ и Лѣснымъ Ассесорамъ. съ предвареніемъ, что, начиная съ 1842 года, за заготовленіе саженныхъ дровъ свыше потребленія будетъ отвѣтствовать главнымъ образомъ Лѣсничій имуществомъ и залогомъ, и что таковой отвѣтственности онъ подвергнется неминуемо во всякомъ случаѣ, когда не въ состояніи будетъ распродать заготовленныхъ въ саженяхъ дровъ прежде, чѣмъ они подвергнутся порчѣ.

Наблюденіе за симъ вмѣняется въ строгую обязанность Губернскаго Правленія и надзирательствующихъ чиновниковъ.

Варшава, 18 (30) Ноября 1848 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Гуминскій.*

№ 93,548/28,004.

---

do odpowiedzialności, gdy sprawdzenia wyróbki sążni i funduszów zaniedbają. W zarządzeniu takowém Kommissya Rządowa upatrywała środek osiągnięcia ważnych celów gospodarstwa leśnego, ściślejszéj kontrolli wydatków drzewa i podniesienia dochodu skarbowego, bez wystawienia go na stratę. Jednakże z lat upłynionych okazało się, że nie wszędzie cel zamierzony osiągniętym został, mianowicie okazało się, że niektórzy Nadleśniczowie wyrabiając albo więcéj sążni niż zbyć ich można, albo w takich miejscach, w których odbytu nie ma, wystawiają na stratę i koszta wyróbki i wartość drzewa. Takowe złe skutki Kommissya Rządowa przypisuje głównie Nadleśniczym, którzy jako miejscowi gospodarze mogą i powinni najlepiéj znać i wiedzieć gdzie i wiele sążni rocznie sprzedaje się, i podług tego wyróbkę umiarkować tak, aby zawsze w zapasie były sążnie suche na sprzedaż i aby nad możność odbytu, więcéj sążni nie przyspasabiać.

Z tego powodu Kommissya Rządowa poleca Rządowi Gubernialnemu, aby urządzenie na początku wymienione ponowił tak Urzędom leśnym jako i Assessorom Nadleśnym, z zapowiedzeniem, i że za wyróbkę sążni od początku 1842 r. nad możność odbytu, głównie Nadleśniczy z kaucyi i majątku jest odpowiedzialny, i że odpowiedzialność takowa dotknie go w każdym razie, jeżeli wyrąbanych sążni przed ich zepsuciem się wyprzedać nie zdoła.

Dopilnowanie czego Rządowi Gubernialnemu i urzędnikom nadzorującym jak najmocniéj poleca.

w Warszawie, d. 18 (30) Listopada 1848 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 93,548/28,004.

№ 220.

Правила для руководства при представленіяхъ о разрѣшеніи поштучной продажи дровянаго лѣса.

(1 (13) Февраля 1849 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ и чиновникамъ, командированнымъ для надзора за лѣсами.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

По поводу представленія Коммисара, имѣющаго надзоръ за лѣсами въ Люблинской губерніи, отъ 6 (18) Ноября 1848 г., за № 186, о разрѣшеніи поштучной продажи перестойнаго дровянаго лѣса въ Парчевскомъ, Яновскомъ, Люблинскомъ, Холмскомъ и Луковскомъ лѣсничествахъ, въ коихъ, по дальному отстоянію лѣсовъ отъ судоходныхъ рѣкъ, не имѣется покупателей на лѣсъ,— Правительственная Коммисія считаетъ нужнымъ указать Коммисару на существующія постановленія, которыми онъ долженъ руководствоваться входя съ подобными представленіями

Общій смыслъ дѣйствующихъ законоположеній относительно продажи дровянаго лѣса, а именно:

статьи 88 Положенія о лѣсномъ управленіи и счетоводствѣ,

предписанія Правительственной Коммисіи Фнансовъ и Казначейства отъ 13 Февраля 1834 года, № 10,584 (Сыльванъ, томъ 10, стр. 122),

предписанія Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства отъ 1 (13) Марта 1837 года, № 12,457 (Сыльванъ, томъ 13, стр. 221),

предписанія Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства отъ 27 Ноября (9 Декабря) 1841 года, № 96,358, (Сборн. лѣсн. пост., стр. 78),—

заключается въ томъ: что Лѣсничій, безъ разрѣшенія Правительственной Коммисіи, не въ правѣ продавать поштучно дровяной лѣсъ, подъ опасеніемъ денежнаго взысканія, какъ за строевой лѣсъ.

Разрѣшеніе же Правительственной Коммисіи можетъ послѣдовать въ слѣдующихъ случаяхъ:

N° 220.

Zasady do przedstawień o dozwolenie sprzedawania drzewa opałowego w sztukach.

(d. 1 (13) Lutego 1849 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych i urzędników delegowanych do nadzoru leśnictw.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Z powodu przedstawienia Kommissarza nadzorującego leśnictwa w gubernii Lubelskiéj, z dnia 6 (18) Listopada roku zeszłego Nr. 186, o dozwolenie sprzedaży starodrzewu opałowego w sztukach, w leśnictwach: Parczew, Janów, Lublin, Chełm i Łuków, gdzie lasy, odlegle od rzek spławnych położone, nie mają odbytu na drzewo, Kommissya Rządowa widzi potrzebę objaśnić Kommissarza, jak podobne przedstawienia, w myśl przepisów obowiązujących, czynić powinien.

Przepisy obowiązujące o sprzedaży drzewa opałowego, jako to:

art. 88-my Urządzenia manipulacyi i rachunkowości leśnéj,

reskrypt Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu z d. 13 Lutego 1834 r. N. 10,584, (Syl. t. 10 str. 122),

reskrypt Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu z dnia 1 (13) Marca 1837 r. Nr. 12,457 (Syl. tom 13, str. 221),

reskrypt Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu z d. 27 Listopada (9 Grudnia) 1841 r. Nr. 96,358 (Zbiór urzą. leś. str. 78), są téj treści:

„Nie jest mocen Nadleśniczy, bez zezwolenia Kommissyi Rządowéj, sprzedawać drzewo opałowe w sztukach, pod karą zapłacenia jak za drzewo użytkowe.

Zezwolenie zaś Kommissyi Rządowéj może nastąpić w przypadkach:

a) когда въ какомъ нибудь лѣсничествѣ окажется рѣшительно невозможнымъ распродать заготовленные въ саженяхъ дрова, а между тѣмъ поштучная продажа несомнѣнно могла бы послужить къ усиленію сбыта;

b) когда дѣло идетъ объ очисткѣ лѣсныхъ дачъ отъ вершинъ, оставшихся послѣ вырубки строеваго или товарнаго лѣса, разрубка которыхъ и укладка въ сажени обходится слишкомъ дорого;

c) когда потребуется скоро очистить лѣсъ отъ деревьевъ, изломанныхъ бурею, поврежденныхъ насѣкомыми, пожарами, или отъ другихъ, тому подобныхъ случаевъ.

И потому въ представленіи о разрѣшеніи поштучной продажи дровянаго лѣса, слѣдуетъ пояснить, которое изъ вышепоименованныхъ обстоятельствъ имѣется въ виду, и, сверхъ того:

1) показать подробно лѣсные участки, въ которыхъ заготовляемыя въ саженяхъ дрова не могутъ быть проданы и противъ каждаго участка пояснить причины, по которымъ очистка лѣса отъ деревьевъ должна быть ускорена, именно, подлежитъ ли очисткѣ буреломъ, или деревья, стоящія на корнѣ, здоровыя, или поврежденныя;

2) означить подробно отношеніе существующее между добываемымъ изъ годичныхъ рубокъ количествомъ лѣса и сбытомъ онаго, съ указаніемъ рода продажи;

3) доказать правдоподобными примѣрами примѣнительно къ мѣстности, что поштучная продажа несомнѣнно могла бы способствовать къ увеличенію сбыта лѣса съ выгодою для Казны, и означить на какой срокъ требуется разрѣшеніе;

4) указать на мѣры предосторожности, какія надлежало бы принять на всякій случай, для предупрежденія злоупотребленій по отпуску строеваго лѣса вмѣсто дровянаго въ штукахъ.

Настоящія правила обязывается Коммисаръ принять въ руководство въ представленіяхъ своихъ по сему предмету.

Варшава, 1 (13) Февраля 1849 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Гуминскій*.

№ 104,011/31,130.

---

a) jeżeli w którém leśnictwie okazała się zupełna niemożność wyprzedania drzewa opałowego w sążniach, a sprzedaż w sztukach nie wątpliwie posłużyćby mogła do powiększenia odbytu;

b) jeżeliby szło o uprzątnienie wierzchów od drzewa budowlowego lub handlowego pozostałych, których wyrąbanie i układanie w sążnie jest zbyt kosztowne;

c) jeżeliby szło o rychłe uprzątnienie drzewa, przez burze, owady, pożary lub inne szkodliwe wypadki zepsutego".

Przedstawiając tedy o dozwolenie sprzedaży drzewa opałowego w sztukach, należy wymienić która z powyższych okoliczności zachodzi, a nadto:

1) wykazać szczegółowo obręby lasu, w których drzewo opałowe w sążniach wyprzedane być nie może, i przy każdym wymienić powody, dla których uprzątnienie drzewa z lasu przyspieszone być powinno, mianowicie czy uprzątnienia wymagają powały, lub też drzewa na pniu stojące zdrowe lub uszkodzone;

2) wykazać szczegółowo stosunek zamożności cięć rocznych z odbytem, z wymienieniem rodzaju odbytu;

3) wykazać prawdopodobnemi przykładami podług miejscowości, czy sprzedaż w sztukach niewątpliwie mogłaby powiększyć odbyt drzewa z korzyścią dla Skarbu, i na jak długo zezwolenie jest potrzebne;

4) wymienić ostrożności, jakie w każdym przypadku przepisaćby należało, dla zapobieżenia nadużyciom wydawania drzewa budowlowego za opałowe w sztukach.

Do tych przepisów Kommissarz w przedstawieniach swoich zastosować się powinien.

w Warszawie, d. 1 (13) Lutego 1849 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Guminski.*

Nr. 104,011/31,130.

№ 221.

Постановленіе о введеніи новыхъ размѣровъ лѣсной кубической сажени на русскую мѣру.

(5 (17) Сентября 1849 года.)

Всѣмъ Лѣснымъ Управленіямъ (*).

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Князь Намѣстникъ Царства, въ виду тѣхъ неудобствъ, съ какими сопряженъ отпускъ изъ казенныхъ лѣсовъ дровъ на мѣру, указанную постановленіемъ Совѣта Управленія отъ 2 (14) Марта 1848 года, за № 20,331, для измѣренія твердыхъ тѣлъ, то есть на кубическую сажень, заключающую въ себѣ 7 футовъ длины и столько же ширины и вышины, или 343 кубическихъ футовъ объема, постановленіемъ, сообщеннымъ въ отзывѣ Статсъ-Секретаря при Совѣтѣ Управленія отъ 10 (22) Мая сего года, за № 3,262, изволилъ разрѣшить, чтобы дрова укладываемы были въ полѣнницы, заключающія половину или четверть кубической сажени на новую мѣру.

И потому, въ исполненіе сего постановленія, Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства предписываетъ Лѣсному Управленію:

1) Съ открытіемъ продажи лѣса, то есть съ 19 Сентября (1 Октября) сего года, прекратить употребленіе прежнихъ мѣръ при заготовленіи строеваго и дровянаго лѣса, а вмѣсто оныхъ ввести новыя мѣры, образцы которыхъ въ скоромъ времени будутъ высланы въ Управленіе

2) Дрова, назначенныя въ продажу, на общественныя потребности и для безденежныхъ отпусковъ въ лѣсахъ, состоящихъ подъ управленіемъ Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства, заготовлять въ полѣнницахъ, соотвѣтствующихъ половинѣ или четверти кубической сажени въ 343 фута объема (съ соблюденіемъ правилъ о заготовкѣ) нижеслѣдующихъ размѣровъ:

(*) Распоряженіе сіе сообщено одновременно всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ и чиновникамъ, командированнымъ для надзора надъ лѣсами.

Nº 221.

Urządzenie wymiarów sążni leśnych na miary ruskie.

(d. 5 (17) Września 1849 r.)

Do wszystkich Urzędów leśnych. (*)

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

JO. Książę Namiestnik Królestwa, mając sobie przedstawione niedogodności, jakie pociągnie za sobą pod różnemi względami wydawanie drzewa opałowego z lasów rządowych na miarę, postanowieniem Rady Administracyjnéj z dnia 2 (14) Marca r. z. Nr. 20,331, dla ciał stałych przepisaną, to jest na sążeń sześcienny, obejmujący po 7 stóp długości, szerokości i wysokości, czyli stóp sześciennych 343, decyzyą swą, objawioną w odezwie Sekretarza Stanu przy Radzie Administracyjnéj, z d. 10 (22) Maja r. b. Nr. 3,262 zezwolić raczył, aby drzewo opałowe układane było w stosy, pół lub ćwierć sążnia sześciennego miary nowo przepisanéj obejmujące.

W wykonaniu przeto takowéj decyzyi, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu poleca Urzędowi leśnemu:

1) aby miary dawne, przy wyrobie drzewa użytkowego i opałowego, z dniem otwarcia lasów to jest, z dniem 19 Września (1 Października) r. b. z użycia usunął, a w to miejsce wprowadził nowe miary przepisane, które wkrótce otrzyma;

2) aby na sprzedaż, deputaty, bezpłatne wydatki i t. p. w lasach, pod administracyą Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu zostających, wyrabiał sążnie odpowiadające połowie czwartéj części sążnia sześciennego 343 stopowego (z zachowaniem przepisów o wyrobie), w wymiarach jak następuje:

(*) Zarządzenie to kommunikowano jednocześnie wszystkim Rządom Gubernialnym i Urzędnikom delegowanym do nadzoru leśnictw.

a) полукубическая сажень:

длина полѣнъ	4,7639	футовъ (57,17 дюймовъ),
вышина полѣнницы	6	„
ширина „	6	„

вновь установленной мѣры, не включая въ то число излишка вышины, надбавляемаго на усышку полѣнъ.

Слѣдовательно таковая сажень будетъ заключать въ себѣ 171,5 кубическихъ футовъ объема, а въ томъ числѣ древесной массы:

плашныхъ дровъ	кубическихъ	футовъ	125,
кругляковъ	„	„	107,5,
пней	„	„	90,
сучьевъ и хвороста	„	„	47,5;

b) четверть кубической сажени, или лѣсная сажень:

длина полѣнъ	2,8347	футовъ	(34 дюймовъ),
ширина полѣнницы	5,5	„	(66 дюймовъ),
вышина „	5,5	„	(66 дюймовъ);

затѣмъ и объемъ ея будетъ заключать кубическихъ футовъ 85,75, а въ томъ числѣ древесной массы:

плашныхъ дровъ	кубическихъ	футовъ	62,50,
кругляковъ	„	„	53,75,
пней	„	„	45,
сучьевъ и хвороста	„	„	23,75.

3) Въ случаѣ встрѣтившейся необходимости, по мѣстному обыкновенію или другимъ обстоятельствамъ, въ заготовленіи дровъ въ полныхъ кубическихъ саженяхъ, Лѣсное Управленіе обязано удостовѣреніе о семъ Губернскаго Правленія, или чиновника ревизующаго лѣса, представить на усмотрѣніе Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства, на каковой случай:

c) размѣры кубической сажени полагаются слѣдующіе:

длина полѣнъ	7	футовъ,
ширина полѣнницы	7	„
вышина „	7	„

кромѣ надбавки вышины на усышку. Таковая сажень заключаетъ объема 343 кубическихъ футовъ, а въ томъ числѣ древесной массы:

a) pół sążnia sześciennego:

długość szczap stóp 4,7639 (cali 57,17),
wysokość sążnia „ 6,
szerokość sążnia „ 6,

miary nowo wprowadzonéj, nie licząc w to nadmiaru wysokości na uschnięcie szczap.

Sążeń przeto powyższy zawierać będzie 171,5 stóp sześciennych objętości, a w niéj massy:

drzewa szczapowego	stóp	sześciennych	125,
„ krąglakowego	„	„	107,5,
„ karpowego	„	„	90,
„ gałęziowego i chrustowego	„	„	47,5;

b) ćwierć sążnia sześciennego czyli sążeń leśny:

długość szczap stóp 2,8347 (cali 34),
szerokość sążnia „ 5,5 (cali 66),
wysokość „ „ 5,5 (cali 66);

objętość jego zatem wynosić będzie stóp sześcien. 85,75, a w téj mieści się massy:

drzewa szczapowego	stóp	sześcienych	62,50,
„ krąglakowego	„		53,75,
„ karpowego	„		45,
„ gałęziowego i chrustowego	„		23,75.

3) Gdyby zachodziła jaka konieczna potrzeba, z miejscowych zwyczajów lub innych okoliczności, wyrabiania drzewa opałowego w całkowite sążnie, w takim wypadku Urząd leśny, za pośrednictwem Rządu Gubernialnego, lub Urzędnika rewidującego leśnictwo, potrzebę tego winien udowodnić i Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu przedstawić, a w takim razie:

c) wymiary sążnia sześciennego będą:

długość szczap stóp 7,
szerokość sążnia „ 7,
wysokość „ „ 7,

nie licząc w to nadmiaru na wysokość. Sążeń takowy zawiera 343 stóp sześciennych objętości, a w niéj massy:

плашныхъ дровъ кубическихъ футовъ 250,
кругляковъ „ „ 215,
пней „ „ 180,
сучьевъ и хвороста „ „ 95.

4) Такъ какъ употребляемая донынѣ ново-польская сажень въ 108 кубическихъ футовъ объема заключала въ себѣ русскихъ кубическихъ футовъ 91,113, объемъ же нынѣ принятой, по пункту 2-му подъ лит. *b*, лѣсной сажени вмѣщаетъ въ себѣ 85,750 таковыхъ же футовъ, слѣдовательно противъ прежней менѣе на 5,363 куб. футовъ, то, при отпускѣ дровъ на общественныя потребности и въ удовлетвореніе обязательствъ Казны, вытекающихъ изъ сервитутовъ и другихъ правъ, количество кубическихъ сажень и футовъ должно быть исчисляемо посредствомъ переложенія мѣръ.

5) На потребности казенныхъ горныхъ заводовъ (къ которымъ причисляется и Хлѣвиское лѣсничество) дрова, предназначенныя для выжиганія угля, для пудлинговыхъ печей, плющиленъ, для машинъ и т. п., должны быть укладываемы въ полѣнницы тѣхъ размѣровъ, какіе указано выше въ пунктѣ 2-мъ подъ лит. *b*, для обжиганія же рудъ въ слѣдующихъ размѣрахъ:

длина полѣнъ 5,6694 футовъ,
ширина полѣнницы 5,5, „
вышина „ 2,75,

не включая въ то число надбавки въ вышину. Въ обоихъ этихъ случаяхъ, какъ уже пояснено въ пунктѣ 2-мъ подъ лит. *b*, сажень будетъ имѣть объема 85,75 кубическихъ футовъ съ промежутками, то есть ¼ полной кубической сажени въ 343 куб. фута.

6) Такъ какъ между вновь установляемою и прежнею саженью, о чемъ объяснено въ пунктѣ 4-мъ, существуетъ незначительная разница, то, въ избѣжаніе жалобъ и нареканій со стороны дровосѣковъ, а тѣмъ самимъ несвоевременной заготовки дровъ, Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства разрѣшаетъ оставить на 1850 г., за вырубку кубической сажени дровъ новой мѣры въ 85,75 кубическихъ футовъ, пилою или топоромъ изъ всѣхъ сортовъ лѣса, плашнаго или кругляковаго, въ казенныхъ и горно-заводскихъ дачахъ, тѣ же

drzewa	szczapowego	stóp sześciennych	250,
,,	krąglakowego	,,	215,
,,	karpowego	,,	180,
,,	gałęziowego i chrustowego	,,	95.

4) Gdy dotychczasowy sążeń nowo-polski, na 108 stóp sześciennych objętości, zawierał w sobie stóp sześciennych rossyjskich 91,113, obecnie zaś przyjęty w ustępie 2 ad *b*, zajmuje objętości takichże stóp sześć. 85,750, a zatem mniejszy jest od dawnego o stóp sześć. 5,363, przy wydawaniu przeto deputatów i w spełnieniu wszelkich zobowiązań Skarbu, wynikających ze służebności lub innego tytułu, ilość sążni i stóp sześciennych ma być ustanowioną przez redukcyę miar.

5) Na potrzeby zakładów górniczych rządowych, (do których i leśnictwo Chlewiski policza się), sążnie przeznaczone na zwęglenie, do pudlingów, walcowni, pod machiny i t. p. układane być mają w wymiarach takich samych, jak wyżéj w ust. 2 ad *b* są wyszczególnione; do prażenia zaś rudy w wymiarach:

długość szczap	stóp	5,6694,
szerokość sążnia	,,	5,5,
wysokość sążnia	,,	2.75,

nie licząc w to nadmiaru na wysokość. W obu tych wypadkach, jak już w punkcie 2-im ad *b* wyjaśniono, sążeń obejmować będzie 85,75 stóp sześciennych z przestworami, czyli $^1/_4$ część całego sążnia 343 stopowego

6) Ponieważ pomiędzy sążniami nowo-zaprowadzającemi się a dawnemi, jak w punkcie 4-ym wyjaśniono, mała różnica zachodzi, aby więc uniknąć niechęci i użalania się ze strony rębaczy, a tém samém nie wystawić się na brak sążni w właściwym czasie, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu zezwala, aby ceny rąbalnego, tak na sążnie piłą jako i siekierą wyrabiać się mające, z wszelkiego gatunku drzewa, tak szczapowego jako i krąglakowego, a trzymające 85,75 stóp sześciennych objętości miary no-

самыя цѣны, какія уплачивались донынѣ за сажень въ 108 кубическихъ футовъ прежней мѣры; въ случаѣ же, еслибы потребовалась особая заготовка дровъ въ полныхъ кубическихъ саженяхъ, въ такомъ случаѣ цѣна за вырубку должна быть соразмѣрно возвышена.

Варшава, 5 (17) Сентября 1849 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Гуминскій.*

№ 45,446/14,891.

№222.

О томъ, что лѣсопромышленники и торгующіе лѣсными издѣліями должны имѣть узаконенныя свидѣтельства о происхожденіи сплавляемаго лѣса.

(20 Сентября (2 Октября) 1849 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Въ предупрежденіе злоупотребленій, допускаемыхъ въ торговлѣ лѣсомъ и лѣсными издѣліями, въ ущербъ Казнѣ, — Правительственная Коммисія учредила на главнѣйшихъ рѣкахъ Царства контроли для надзора за сплавомъ лѣса (*). Установленные для сего Контролеры обязаны также производить повѣрку сплавляемыхъ лѣсныхъ матеріаловъ и издѣлій, происходящихъ изъ частныхъ лѣсовъ. Дабы при такомъ порядкѣ лѣсопромышленники и торгующіе лѣсными издѣліями не подвергались задержанію по неимѣнію надлежащихъ свидѣтельствъ о происхожденіи сплавляемаго ими лѣса, или по недостаточности оныхъ, — Правительственная Коммисія предписываетъ Губернскому Правленію объявить во всеобщее свѣдѣніе посредствомъ губернскихъ вѣдомостей, а также чрезъ Гмин-

---

(*) Такіе контроли установлены на рѣкахъ: Бѣлой-Ганчѣ, Черной-Ганчѣ, на Августовскомъ каналѣ при устьѣ его въ Нѣманъ, на Вислѣ подъ Варшавой на Сольцѣ, на Нарвѣ при Новогеоргіевскѣ.

wéj, utrzymać w lasach rządowych i górniczych na rok 1850 też same, jakie dotąd płacone były za sążnie na 108 stóp sześciennych miary dawnéj; gdyby zaś całe lub pół sążnie miary nowéj miały być wystawione, w takim razie cenę rąbalnego należy stosunkowo podwyższyć.

w Warszawie, d. 5 (17) Września 1849 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr 45,446/14,891.

N° 222.

Handlujący drzewem i jego wyrobami opatrzeni być winni w legalne świadectwa pochodzenia.

(d. 20 Września (2 Października) 1849 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Dla zapobieżenia nadużyciom, na szkodę Skarbu popełnianym, w handlu drzewem i wyrobami z niego, Kommissya Rządowa urządziła kontrolle spławu drzewa, na główniejszych rzekach Królestwa (*). Kontrollerowie, w tym celu ustanowieni, mają obowiązek rewidować także spławiane drzewo i wyroby drzewne pochodzące z lasów prywatnych. Żeby przy takowém urządzeniu, handlujący drzewem i wyrobami z drzewa nie byli wystawieni na zwłokę, z powodu braku lub niedostateczności świadectw pochodzenia, Kommissya Rządowa poleca Rządowi Gubernialnemu,

(*) Są kontrolle: na Białéj i Czarnéj Hanczy, na kanale Augustowskim przy ujściu do Niemna, na Wiśle pod Warszawą przy Solcu, na Narwi przy Nowogeorgiewsku.

ныхъ Войтовъ и Бургомистровъ въ городахъ, слѣдующія правила:

1) Что каждый, сплавляющій лѣсъ, или лѣсныя издѣлія, обязанъ имѣть узаконенное свидѣтельство о происхожденіи оныхъ.

2) Въ свидѣтельствѣ должно быть означено:

имя, фамилія и мѣсто жительства торгующаго;

родъ и сортъ лѣса, или лѣсныхъ издѣлій и количество штукъ;

изъ какихъ мѣстностей и лѣсовъ происходитъ лѣсъ или лѣсныя издѣлія;

въ какое именно мѣсто сплавляются.

3) Свидѣтельство о происхожденіи лѣса и лѣсныхъ издѣлій изъ казенныхъ дачъ выдается подлежащимъ Лѣснымъ Управленіемъ и утверждается чиновникомъ Губернскаго Правленія, назначеннымъ для ревизіи; по свидѣтельствамъ безъ таковаго утвержденія можетъ быть сплавляемъ только казенныи дровяной лѣсъ въ штукахъ, предназначенный для Варшавскаго Казеннаго магазина.

4) Свидѣтельства, выдаваемыя частными лицами, порядкомъ, указаннымъ во 2-мъ пунктѣ настоящаго предписанія, о происхожденіи лѣснаго матеріала изъ частныхъ лѣсовъ, если таковой сплавляется для внутренней торговли, должны быть удовлетворены, какъ въ отношеніи тождества лицъ, такъ равно и въ отношеніи вѣрности прописанныхъ въ нихъ подробностей, подписью и печатью подлежащаго Гминнаго Войта и снабжены номеромъ, подъ которымъ записаны по журналу.

Если же лѣсъ сплавляется для вывоза за границу, то свидѣтельство должно быть удостовѣрено подлежащимъ Уѣзднымъ Начальникомъ.

Варшава, 20 Сентября (2 Октября) 1849 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Гуминскій.*

№ 75,689/25,566.

aby przez dziennik gubernialny, oraz przez Wójtów gmin i Burmistrzów miast. podał do wiadomości powszechnéj:

1) Iż każdy spławiający drzewo lub wyroby drzewne, obowiązany jest mieć świadectwo legalne pochodzenia.

2) W świadectwie zamieszczoném być ma:

imię, nazwisko i zamieszkanie handlującego;

rodzaj i gatunek drzewa lub wyrobów drzewnych i ilość sztuk;

miejsce i lasy, z których drzewo lub wyroby pochodzą;

miejsce dokąd mają być spławione.

3) Na drzewo i wyroby drzewne z lasów rządowych pochodzące, świadectwo wydane być ma przez właściwy Urząd leśny, a potwierdzone przez urzędnika do superrewizyi z Rządu Gubernialnego przeznaczonego; tylko browarka skarbowa do magazynu rządowego w Warszawie, za świadectwém bez potwierdzenia, może być spławianą.

4) Na drzewo z lasów prywatnych pochodzące, a do handlu w kraju spławiane, świadectwa w osnowie ad 2-m wskazanéj, przez osoby prywatne wydane, dla wiarogodności swéj, powinny być przez właściwego Wójta gminy, tak za tożsamość osoby, jak i za rzetelność świadectwa poświadczone, numerem dziennika i pieczęcią urzędową opatrzone.

Na drzewo zaś wyprowadzane za granicę, świadectwo ma być poświadczone przez Naczelnika właściwego Powiatu.

w Warszawie, d. 20 Września (2 Października) 1849 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 75,689/25,566.

№223.

Распоряженіе о томъ, что продажа дровъ на польскую сажень должна быть производима по вновь установленной таксѣ, съ надбавкою 6-ти процентовъ.

(6 (18) Января 1850 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ, Лѣснымъ Управленіямъ, ревизующимъ чиновникамъ и въ Высшую Счетную Палату.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Утвержденныя на 1850 годъ лѣсныя таксы подверглись двойному измѣненію, во первыхъ по причинѣ усиленнаго запроса на лѣсъ, и во вторыхъ по поводу введенія русскихъ мѣръ и установленія новыхъ размѣровъ сажени, такъ, что прежде употребляемая сажень въ 108 кубическихъ футовъ заключала русскихъ кубическихъ футовъ 91,113,
новая же сажень, принятая за единицу въ таксѣ, заключаетъ таковыхъ же кубическихъ футовъ 85,750,

а посему прежняя сажень была больше противъ новой на 5,363 кубическихъ футовъ, или на 6%; слѣдовательно Казна, продавая дрова, заготовленныя на прежнюю сажень, по цѣнѣ опредѣленной таксою, подверглась бы убыткамъ, во избѣжаніе которыхъ, Правительственная Коммисія постановляетъ:

Запасныя дрова, заготовленныя на прежнюю польскую сажень въ 108 кубическихъ футовъ, должны быть продаваемы по цѣнѣ, установленной утвержденною на текущій годъ таксою, съ надбавкою 6% въ пользу Казны.

Продавая напримѣръ 22 сажени, въ 108 кубическихъ футовъ, плашныхъ сосновыхъ дровъ, по цѣнѣ V класса 33 коп., слѣдуетъ:

исчислить по таксѣ 22 × 33	7 руб.	26 коп.
прибавить 6%	— „	44 „
и того слѣдуетъ получить	7 руб.	70 коп.

N° 223.

Sążnie miary polskiéj sprzedawane być mają po cenie taksy na sążnie nowe ustanowionéj, z doliczeniem 6 %.

(d. 6 (18) Stycznia 1850 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych, Urzędów leśnych, Urzędników rewidujących i do Najwyższéj Izby Obrachunkowéj.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Z powodu że taksy leśne, na rok 1850 potwierdzone, uległy podwójnéj zmianie, raz zé względu odbytu drzewa, drugi raz z powodu wprowadzenia miar rossyjskich, i oznaczenia innych wymiarów na sążeń, tak, że poprzednio używany sążeń po 108 stóp sześciennych, obejmował stóp sześciennych rossyjskich. 91,113,

a nowy sążeń, w taksie za jedność przyjęty, obejmuje takichże stóp sześciennych. 85,750,

zatém dawny był większy o stóp sześciennych. 5,363,

czyli o 6 procent; sprzedając tedy dawne sążnie po cenie w taksie oznaczonéj, Skarb poniósłby stratę; przeto dla uniknienia takowéj, Kommissya Rządowa postanawia:

sążnie zapasowe, po 108 stóp sześciennych polskich, sprzedawane być mają po cenie taksy na rok bieżący zatwierdzonéj, z doliczeniem na rzecz Skarbu 6 procentów.

Sprzedając np. 22 sążnie szczapowe sosnowe, po 108 stóp sześciennych, po cenie klassy V, kop. 33, wypada:

obliczyć podług taksy 22×33 . . . . . . rsr. 7 kop. 26,

doliczyć 6%. . . . . kop. 44,

pobrać zatém należy . . . . rsr. 7 kop. 70.

При исчисленіи процентовъ, дроби, не составляющія половины, пропускать, равняющіяся же половинѣ или болѣе принимать за цѣлое.

Варшава, 6 (18) Января 1850 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Гуминскій.*

№ 3,595/1,046.

№224.

Распоряженіе о воспрещеніи рубки дубовыхъ деревъ для связыванія сплавляемаго лѣса.

(7 (19) Февраля 1850 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ и чиновникамъ для надзора за лѣсами.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Изъ отчетности о лѣсныхъ матеріалахъ, употребляемыхъ для сплава дровянаго лѣса, предназначеннаго для казеннаго дровянаго магазина, Правительственною Коммисіею усмотрено: что для этой цѣли отпускается ежегодно значительное количество дубовыхъ вязей, на которыя употребляются молодые дубы. Послѣдствіемъ чего является трудность въ выращеніи дубовыхъ деревьевъ для болѣе важныхъ надобностей, а лѣсъ этого рода, вырубаемый въ молодомъ возрастѣ, мало помалу становится рѣдкостію, въ особенности же въ дачахъ, расположенныхъ вблизи отъ мѣстъ сплава.

Для предохраненія отъ истребленія этого цѣннаго и полезнаго дерева, принимая въ соображеніе, что для выдѣлки вязей и вицъ, употребляемыхъ при сплавѣ лѣса, можетъ быть отпускаема береза, черемха и другой гибкій лиственный лѣсъ, Правительственная Коммисія постановляетъ: что изъ постоянныхъ лѣсовъ, въ которыхъ введено высокоствольное хозяйство, отнынѣ, ни подъ какимъ видомъ, не долженъ быть отпускаемъ дубнякъ на выдѣлку вязей и вицъ для сплава лѣса. Отпускъ таковаго лѣса можетъ быть производимъ только изъ лѣсныхъ

Przy liczeniu procentu, ułamki mniejsze od połowy opuszczać, wyrównywające zaś połowie i większe, za całość brać należy.

w Warszawie, d. 6 (18) Stycznia 1850 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu

(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 3,595/1,046.

N° 224.

Zarządzenie, wzbraniające wycinania dębiny, na wicie do spławu drzewa.

(d. 7 (19) Lutego 1850 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych i urzędników nadzorujących lasy.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Z obrachunków materyałów drzewa na spław browarki do magazynu rządowego używanych, Kommissya Rządowa powzięła przeświadczenie, że na ten cel wydawaną bywa corocznie wielka ilość klubów dębowych, do których używa się młodéj dębiny. Następstwem tego jest trudność wychodowania dębów do większéj użyteczności, a rodzaj ten drzewa, w młodości zaraz wycinany, coraz rzadszym się staje, mianowicie w lasach nad spławem położonych.

Do zapobieżenia tedy wyniszczeniu tego szacownego drzewa, oraz z uwagi, że kluby i wicie do spławu mogą być wyrabiane z brzeziny, czeremchy i innych giętkich drzew liściowych, Kommissya Rządowa postanawia, że odtąd dębina na kluby i wicie do spławu drzewa, z lasów stałych wysokopiennie zagospodarowanych, pod żadnym pozorem wydawaną być nie ma. Można

отпадковъ и рощъ, отдѣленныхъ отъ постоянныхъ лѣсовъ. Въ тѣхъ дачахъ, гдѣ не имѣется въ виду соотвѣтственныхъ матеріаловъ для вицъ и вязей, слѣдуетъ отвести въ лѣсахъ способное для сего мѣсто и на немъ разводить необходимые къ тому породы деревьевъ.

Изданіе соотвѣтственныхъ распоряженій по Лѣснымъ Управленіямъ, а равно наблюденіе за исполненіемъ настоящаго предписанія, Правительственная Коммисія поручаетъ Губернскимъ Правленіямъ и чиновникамъ, коимъ ввѣренъ надзоръ за лѣсами.

Варшава, 7 (19) Февраля 1850 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Гуминскій*

№ 56,620/18,832.

№225.

Распоряженіе о заготовленіи строеваго лѣса на счетъ Казны.

(17 (29) Іюля 1850 года.)

Чиновникамъ особыхъ порученій и Лѣснымъ Коммисарамъ (*).

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Въ распоряженіи Правительственной Коммисіи отъ 27 Ноября (9 Декабря) 1841 года (Сбор. лѣсныхъ постан., стр. 78), въ пунктѣ первомъ предписано:

„Лѣсъ, подлежащій рубкѣ, по мѣрѣ продажи и безденежныхъ отпусковъ онаго, долженъ быть срубленъ и заготовленъ на счетъ Казны подлежащимъ Лѣснымъ Управленіемъ."

„Однако строевой лѣсъ заготовляется лишь по мѣрѣ явки покупателей и безденежныхъ получателей, и такихъ именно размѣровъ, какіе будутъ указаны покупателями, или въ безденежныхъ ассигновкахъ."

Коммисаръ Вольневичъ, въ рапортѣ отъ 19 Апрѣля (1 Мая) сего года, за № 123, представилъ по сему предмету: что хотя

(*) Распоряженіе сіе сообщено въ спискахъ всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

wszakże wydawać ją z odpadków i kęp od lasu stałego oddzielonych. Tam gdzie nie ma materyałów na wicie i kluby sposobnych, należy oznaczyć z lasu przydatne do tego miejsce, i na niem chodować stosownym sposobem rodzaje drzew, do tego celu konieczne.

Wydanie stosownych poleceń Urzędom leśnym, oraz dopilnowanie wykonania tego urządzenia, Rządom Gubernialnym i urzędnikom nadzorującym poleca.

w Warszawie, d. 7 (19) Lutego 1850 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 56,620/18,832.

N° 225.

Urządzenie wyrabiania drzewa budowlowego kosztem Skarbu.

(d. 17 (29) Lipca 1850 r.)

Do Urzędników do szczególnych poruczeń i Kommissarzy leśnych (*)

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

W urządzeniu Kommissyi Rządowéj z dnia 27 Listopada (9 Grudnia) 1841 r. (Zbiór urz. leś. str. 78), w pierwszym punkcie przepisano:

„Drzewo do cięcia przypadające, o ile się go sprzedaje i bezpłatnie wydaje, ma być ścięte i wyrobione kosztem Skarbu, przez właściwy Urząd leśny."

„Drzewo wszakże użytkowe ma być wyrabiane, jedynie w miarę zgłaszania się żądających go, i w wymiarach przez kupujących, lub w bezpłatnych assygnacyach wskazanych."

Kommissarz Wolniewicz, w rapporcie z dnia 19 Kwietnia (1 Maja) r. b. Nr. 123, w tym przedmiocie przedstawił, że jak-

---

(*) Urządzenie to przesłano w kopii wszystkim Rządom Gubernialnym.

и желательно, чтобы строевой лѣсъ отпускался заготовленнымъ, однакожъ въ исполненіи сего, указаннымъ выше порядкомъ, встрѣчаются важныя затрудненія, именно въ томъ: что Лѣсничій не въ состояніи, по каждому частному закупу нѣсколькихъ штукъ, распоряжаться о выдѣлкѣ оныхъ и потомъ съѣзжать для пріема; что при такомъ порядкѣ покупатели часто подвергались бы замедленіямъ и даже утратѣ купленнаго лѣса, по случаю пропуска срока, назначеннаго для вывозки. Для отклоненія сего, Коммисаръ предполагаетъ: чтобы Лѣсныя Управленія заготовляли своевременно на счетъ Казны за одинъ разъ такую пропорцію строеваго лѣса, какая по опыту отпускается въ продолженіе года, и чтобы только такой заготовленный лѣсъ отпускаемъ былъ ими въ продажу изъ складовъ.

Правительственная Коммисія, въ виду приведенныхъ Комисаромъ затрудненій и предстоящей необходимости въ усовершенствованіи контроля по продажѣ и отпускамъ строеваго лѣса, и для усиленія казенныхъ доходовъ, постановила разрѣшать заготовку за одинъ разъ годовой пропорціи строеваго лѣса, но только въ тѣхъ лѣсничествахъ, въ которыхъ мѣстный сбытъ этого рода лѣса не подлежитъ никакому сомнѣнію, за исключеніемъ отборныхъ и всѣхъ оклейменныхъ для заграничной торговли деревьевъ, и не иначе, какъ по особымъ по каждому лѣсничеству распоряженіямъ.

Для приведенія въ дѣйствіе этой мѣры, Правительственная Коммисія предписываетъ N, по соглашенію съ мѣстнымъ Лѣсничимъ, представить предположеніе:

1) Въ какихъ именно лѣсныхъ участкахъ можетъ быть допущена одновременная рубка на счетъ Казны строеваго и другаго подѣлочнаго лѣса, въ какомъ количествѣ, какихъ сортовъ и размѣровъ, съ оговоркою о томъ, не слѣдуетъ ли, по этому поводу, воспретить продажи въ прочихъ участкахъ этого рода лѣса съ корня.

2) Въ какихъ мѣстностяхъ могутъ быть учреждены склады заготовленнаго лѣса, не слишкомъ отдаленные отъ мѣстъ рубки, доступные для вывозки во всякое время года, по возможности вблизи усадьбы лѣсной стражи, для предохраненія лѣса отъ расхищенія.

kolwiek pożądaném jest, aby drzewo użytkowe było naprzód wyrobione, a potém wydawane, jednakże przy wykonaniu tego, podług przepisu przywiedzionego, wielkie zachodzą trudności, mianowicie w tém: że Nadleśniczy nie jest w możności po każdém cząstkowém zakupieniu kilku sztuk, zarządzać ich wyróbkę, a następnie zjeżdżać do odbioru; że przez to kupujący wystawieni byliby częstokroć na zwłokę, a nawet na utratę drzewa, z powodu upływu terminu, do wywózki zapisanego. Dla zaradzenia temu wnosi Kommissarz, aby Urzędy leśne, od razu, wczasie właściwym, wyrobiły kosztem Skarbu tyle drzewa budowlowego, ile w ciągu roku, podług doświadczenia, z lasu wydawaném bywa, i aby tylko takie wyrobione drzewo ze składów sprzedawały.

Kommissya Rządowa, z uwagi na przeszkody przez Kommissarza przywiedzione, oraz na potrzebę udokładnienia kontrolli sprzedaży i wydatków drzewa użytkowego, a tém samém zapewnienia większych dochodów Skarbowi, postanowiła przyzwalać na wyrobienie od razu drzewa budowlowego na całoroczną potrzebę, lecz tylko w tych leśnictwach, w których miejscowy odbyt tego rodzaju drzewa jest niezawodny, i to z wyłączeniem drzewa wyborowego, i wszelkiego na handel zagraniczny wycechowanego, i tylko za szczegółowemi co do każdego leśnictwa reskryptami

W tym celu Kommissya Rządowa poleca NN, aby wspólnie z miejscowym Nadleśniczym zaprojektował:

1) Obręby, w których drzewo budowlowe i inne użytkowe ma być kosztem Skarbu odrazu wyrobione, w jakiéj ilości, gatunkach i wymiarach, z uwagą, czy z tego powodu w innych obrębach sprzedaż tego rodzaju drzewa z pnia ma być wzbronioną lub nie.

2) Miejsca, na składy drzewa wyrobionego, niezbytodległe od cięcia, przystępne do wywózki w każdéj porze roku, ile być może w bliskości osady leśnéj, dla bliższego dozoru od rozkradzenia.

3) Опредѣлить цѣны за вырубку, очистку и вывозку на складъ, съ исчисленіемъ, сколько придется зачесть на заготовленіе и перевозку.

4) Вычислить, по какой цѣнѣ придется продавать лѣсъ изъ складовъ, дабы Казна могла выручить и стоимость его и издержки на заготовку.

5) Положительно изслѣдовать и собразить, можетъ ли быть распроданъ лѣсъ изъ складовъ по исчисленной цѣнѣ, или, какія еще слѣдовало бы принять мѣры, могущія способствовать сбыту.

6) При проектированіи таковой заготовки строеваго лѣса, обязывается Коммисаръ обратить вниманіе мѣстныхъ чиновъ Лѣснаго Управленія на точность и предусмотрительность, съ какими слѣдуетъ составлять проектъ, и затѣмъ приводить оный въ осуществленіе, дабы не причинить ущерба Казнѣ, и вмѣстѣ съ тѣмъ предварить ихъ, что за всѣ убытки, какъ отъ недостатка сбыта на заготовленный лѣсъ, такъ и отъ порчи онаго вслѣдствіе недостаточной охраны, отвѣтственность падетъ на мѣстныхъ чиновъ, а главнымъ образомъ на Лѣсничаго.

Составленные указаннымъ выше порядкомъ проекты о заготовкѣ на счетъ Казны строеваго лѣса, за подписью Лѣсничаго и Подлѣсничихъ, пересматриваются еще разъ Коммисаромъ, который, изложивъ на нихъ свое заключеніе и снабдивъ оные своею подписью, возвращаетъ ихъ въ Лѣсное Управленіе для представленія въ Губернское Правленіе, о содержаніи же проекта представляетъ краткое донесеніе въ Правительственную Коммисію.

Варшава, 17 (29) Іюля 1850 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Гуминскій.*

№ 36,567/11,892.

---

3) Oznaczy ceny za ścięcie, oskrobanie i wywiezienie na skład, z wyrachowaniem, ile wypadnie zaliczyć na koszta wyróbki i zwózki.

4) Obliczy po jakiéj cenie drzewo będzie musiało być sprzedawane ze składów, aby się i wartość jego i koszta Skarbowi powróciły.

5) Zbada gruntownie i rozważy, czy po cenie z rachunku wypadającéj drzewo ze składów będzie mogło być wyprzedane, lub co, dla zapewnienia odbytu, zastrzedz jeszcze wypadałoby.

6) Przy projektowaniu takowéj wyróbki drzewa użytkowego, Kommissarz zwróci uwagę miejscowéj służby leśnéj, na akuratność i przezorność, z jaką układać projekt, a następnie wykonywać go należy, aby Skarb nie wystawić na szkody; że za wszelkie straty, bądź z braku odbytu na drzewo wyrobione, bądź z psucia się onego przez brak ochrony, odpowiedzialność spadnie na miejscową służbę, a głównie na Nadleśniczego.

Ułożone, podług powyższego przepisu projekty, do wyrabiania kosztem Skarbu drzewa budowlowego, podpisane przez Podleśnych i Nadleśniczego, przejrzy jeszcze raz Kommissarz, zamieści swe zdanie i podpisem swym zaopatrzywszy, powróci Urzędowi leśnemu, dla przedstawienia Rządowi Gubernialnemu, a Kommissyi Rządowéj o treści projektu w krótkości doniesie.

w Warszawie, d. 17 (29) Lipca 1850 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 36,567/11,892.

№226.

Основныя правила для оцѣнки лѣса.

(18 (30) Марта 1851 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Въ дополненіе къ предписанію своему отъ 5 (17) Сентября 1849 года, за № 45,446, коимъ установлены новыя русскія мѣры для заготовки саженныхъ дровъ въ казенныхъ лѣсахъ, Правительственная Коммисія препровождаетъ при семъ нормальныя таксы, заключающія цѣны на лѣсъ и другія лѣсныя произведенія, примѣненныя къ установленнымъ вновь мѣрамъ, и предписываетъ: оставить одинъ экземпляръ для употребленія въ Губернскомъ Правленіи, а прочіе разослать въ Лѣсныя Управленія и передать Лѣснымъ Ассесорамъ, также по одному экземпляру.

Для правильнаго примѣненія сей таксы къ мѣстнымъ условіямъ, Правительственная Коммисія присовокупляетъ слѣдующія объясненія:

1) Относительно лѣса въ штукахъ.

а) Сортировка.

Лѣсъ раздѣляется въ таксѣ, по прежнему, на подѣлочный и дровяной. Качества и свойства, по которымъ различается строевой или подѣлочный лѣсъ отъ дровянаго, прописаны въ таксѣ подъ каждымъ изъ этихъ сортовъ.

Затѣмъ штуки подѣлочнаго лѣса разсортированы на отборныя, большія, среднія и малыя. Для различія этихъ сортовъ, длина штукъ и толщина ихъ въ среднемъ діаметрѣ, указаны въ табели, помѣщенной на первой страницѣ таксы, измѣненной противъ прежней. Особые сорты строеваго лѣса, какъ имѣющіе обыкновенно, въ разныхъ мѣстностяхъ, различные размѣры, не показаны въ нормальной таксѣ; а потому, при составленіи спеціальныхъ таксъ, Лѣсничіе обязаны помѣщать оные, съ общеупотребительными въ данной мѣстности размѣрами.

N° 226.

O taksie leśnéj zasadniczéj.

(d. 18 (30) Marca 1851 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

W następstwie reskryptu z dnia 5 (17) Września 1849 r. Nr. 45,446, którym przepisane zostały nowe miary rossyjskie do układania sążni w lasach rządowych, Kommissya Rządowa przesyła taxy normalne, obejmujące ceny drzewa i innych płodów leśnych, do nowo zaprowadzonych miar zastosowane i poleca, aby zachowawszy jeden exemplarz dla użytku w swoim biurze, rozesłał Urzędom leśnym i doręczył Assessorom Nadleśnym, także po jednym exemplarzu.

Dla trafnego zastosowania téj taxy do miejscowości, Kommissya Rządową podaje objaśnienia następujące:

1) Co do drzewa w sztukach:

a) Gatunkowanie.

Drzewo rozróżnione jest w taksie, jak dawniéj, na użytkowe i opałowe. Przymioty i własności, jakie służą do odróżnienia drzewa użytkowego od opałowego, wypisane są na taxie pod każdym z tych gatunków.

Sztuki drzewa użytkowego gatunkowane są daléj na wyborowe, wielkie, średnie i małe. Do odróżnienia tych gatunków wskazane są długości sztuk i grubości ich średnicy zrównanéj, w tabelli na pierwszéj stronie taxy zamieszczonéj, odmiennej od dawniejszéj. Szczegółowe gatunki sztuk drzewa budowlowego, będąc zwykle w różnych okolicach odmiennych wymiarów, nie są w taxie normalnéj wypisane; przy układaniu przeto tax szczegółowych Nadleśniczowie obowiązani są zamieszczać one w takich wymiarach, jakie podług miejscowości są używane.

b) Обмѣръ штукъ и исчисленіе ихъ объема.

Длина дерева должна измѣриваться въ футахъ, толщина же — въ дюймахъ въ среднемъ пунктѣ длины штуки; въ случаѣ невозможности измѣрить толщину въ среднемъ пунктѣ длины, надлежитъ измѣрить оную въ верхнемъ отрубѣ, прибавляя затѣмъ къ полученному діаметру по полудюйму на каждую сажень длины штуки. По опредѣленному такимъ образомъ среднему діаметру въ дюймахъ, и длинѣ въ футахъ, объемъ исчисляется, какъ донынѣ, въ кубическихъ футахъ съ помощью вспомогательныхъ таблицъ для измѣренія цилиндровъ, помѣщенныхъ въ Сборникѣ исчисленій, изданія Генке. Для означенія цѣнъ принятъ въ основаніе кубическій футъ.

Объемъ штуки дровянаго лѣса, по исчисленіи онаго въ кубическихъ футахъ, посредствомъ упомянутыхъ выше таблицъ, можетъ быть выраженъ и въ лѣсныхъ саженяхъ, полагая на каждую сажень по 62,5 кубическихъ футовъ.

2) Относительно рубленныхъ дровъ.

Сортировка остается прежняя, т. е. на дрова плашныя, кругляки, сучья, хворостъ и пни. Качества и свойства, по которымъ различаются эти сорты, описаны подъ каждымъ изъ нихъ въ таксѣ.

Въ какихъ же размѣрахъ полѣнницы должны быть укладываемы, опредѣлено въ упомянутомъ въ началѣ сего предписаніи отъ 5 (17) Сентября 1849 года, и такихъ же размѣровъ сажени помѣщены въ таксѣ.

Къ сему однако же присовокупляется, что въ означенномъ предписаніи вкралась ошибка въ нѣкоторыхъ цифрахъ древесной массы саженей, которую слѣдуетъ исправить сообразно цифрамъ таксы.

3) Раздѣленіе и сортировка прочихъ лѣсныхъ произведеній суть тѣ же самыя, какъ въ обязательной донынѣ таксѣ, введены только русскія мѣру и вѣсы, къ которымъ примѣнены также и цѣны; классификація же цѣнъ оставлена безъ измѣненій.

На основаніи препровождаемой нынѣ нормальной таксы, Лѣсничіе должны составлять проекты спеціальныхъ таксъ, каждый по своему лѣсничеству, руководствуясь, какъ доселѣ, пра-

b) Wymierzanie sztuk i obliczanie miąższości.

Długość drzewa mierzyć się ma na stopy, grubość zaś na cale, w środku długości sztuki; wrazie niemożności mierzenia jéj w środku długości, należy mierzyć w cienkim końcu i w takim razie do średnicy z wymierzenia otrzymanéj, dodać tyle pół cali, ile sążni sztuka ma długości. Do tak wynalezionéj średnicy zrównanéj w calach, i długości w stopach, miąższość obliczoną być ma jak dotąd, na stopy sześcienne, za użyciem tablic pomocniczych na walce, w zbiorze wyrachowań Henkiego zamieszczonych. Cena oznaczona jest na stopę sześcienną.

Miąższość sztuki drzewa opałowego, po obliczeniu podług tychże tablic na stopy sześcienne, może być wyrażona i w sążniach leśnych, po 62,5 stóp sześciennych zawierających.

2) Co do drzewa w polanach.

Gatunkowanie jest takie jak dawniéj, to jest: na szczapowe, krąglakowe, gałęziowe, chrustowe i karpinę. Przymioty i własności, jakie służą do ich rozróżnienia, wypisane są w taxie pod każdym z tych gatunków.

Jakich zaś wymiarów stosy układane być mają, przepisano już reskryptem z dnia 5 (17) Września 1849 r. na początku wymienionym, takich też wymiarów sążnie w taxie są zamieszczone.

Nadmienia się wszakże: że w reskrypcie powołanym zaszła pomyłka w niektórych cyfrach miąższości sążni, które podług cyfr taxy sprostować należy.

3) Innych płodów leśnych podział i gatunkowanie są też same, jak w taxie dotychczasowéj, miary tylko i wagi zamieszczone są rossyjskie, do których też stosunkowo zredukowane są ceny; klassyfikacya zaś cen jest w takimże stosunku jak dawniéj.

Na podstawie tedy przesyłającéj się obecnie taxy normalnéj, Nadleśniczowie układać będą projekta do tax szczegółowych, dla swych leśnictw, jak dotąd, podług zasad w urządzeniu z d. 30 Sierp-

вилами, указанными въ распоряженіяхъ отъ 30 Августа 1833 года, за № 13,454, и отъ 13 Февраля 1834 года, № 10,584.

При томъ Губернское Правленіе обязывается предложить Архитекторамъ и Инженерамъ, чтобы они, въ отношеніи сортировки и исчисленія строеваго лѣса въ казенныхъ имѣніяхъ, примѣнялись къ правиламъ, указаннымъ въ 1-мъ пунктѣ настоящаго предписанія, и съ этою цѣлью Губернское Правленіе сообщитъ имъ правила, помѣщенныя на первой страницѣ нормальной таксы, какъ-то:

a) правило объ измѣреніи средняго діаметра деревъ;

b) таблицу о сортировкѣ подѣлочнаго лѣса.

Варшава 18 (30) Марта 1851 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) ***Гуминскій.***

№ 5,295/1,578.

nia 1833 roku Nr. 13,454 i z dnia 13 Lutego 1834 Nr. 10,584 przepisanych.

Zawiadomi także Rząd Gubernialny Budowniczych i Inżenierów, ażeby w gatunkowaniu i obliczaniu drzewa budowlowego w dobrach rządowych, stosowali się do zasad w punkcie 1-ym niniejszego reskryptu wskazanych, i dla tego Rząd Gubernialny prześle im przepisy na pierwszéj stronie taxy normalnéj zamieszczone, jako to:

a) przepis wymierzania i dochodzenia średnicy zrównanéj drzewa;

b) tabellę gatunkowania drzewa użytkowego.

w Warszawie, d. 18 (30) Marca 1851 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 5,295/1,578.

Приложеніе къ № 226-му.

Annex do Nr. 226-go.

НОРМАЛЬНАЯ ЛѢСНАЯ ТАКСА,

для Казенныхъ лѣсничествъ, заключающая цѣны на лѣсъ и другія лѣсныя произведенія, примѣненныя къ Русскимъ мѣрамъ на слѣдующихъ основаніяхъ:

что одинъ польскій кубическій футъ . . . . = 0,84364 русскимъ куб. футамъ,
— одинъ русскій кубическій футъ . . . . = 1,18534 польскимъ куб. футамъ,
— одна сажень въ 343 куб. футовъ объема на русскую мѣру . . . . = 3,76456 саженямъ въ 108 кубическихъ футовъ объема на польскую мѣру,
— полъ сажени въ 171,50 куб. футовъ объема на русскую мѣру . . . . = 1,88228 сажени въ 108 куб. футовъ объема на польскую мѣру,
— четверть сажени *(лѣсная сажень)*, въ 85,75 куб. фут. объема на русскую мѣру . = 0,94114 саженя въ 108 куб. футовъ объема на польскую мѣру,
— одна лѣсная сажень въ 108 куб. футовъ объема на польскую мѣру . . . . . . = 91,113 куб. футамъ на русскую мѣру,
— одинъ моргъ польскій . . . . = 0,51247 десятины,
— десятина . . . . = 1,95133 польскаго морга,
— одна четверть . . . . = 1,63987 польскаго корца,
— одинъ польскій корецъ . . . . = 0,60981 русской четверти,
— одинъ польскій футъ . . . . = 0,99021 русскаго фута,
— одинъ русскій футъ . . . . = 1,00988 польскаго фута.

TAKSA LEŚNA NORMALNA,

dla leśnictw rządowych, obejmująca ceny drzewa i wszelkich płodów leśnych, zastósowane do miar rossyjskich, podług zasady:

że jedna stopa sześcienna polska . . . . . = 0,84364 stopy sześciennéj rossyjskiéj,
„ jedna stopa sześcienna rossyjska . . . . = 1,18534 stóp sześciennych polskich,
„ jeden sażeń 343 stóp sześciennych rossyjskich objętości . . . . = 3,76456 sążni po 108 stóp sześciennych polskich objętości,
„ pół sażenia 171,50 stóp sześciennych rossyjskich objętości . . . . = 1,88228 sążni po 108 stóp sześciennych polskich objętości,
„ ćwierć sażenia (*sążeń leśny*), 85,75 stóp sześciennych rossyjskich objętości . . = 0,94114 sążnia po 108 stóp sześciennych polskich objętości,
„ jeden sążeń leśny po 108 stóp sześciennych polskich objętości . . . . = 91,113 stóp sześciennych rossyjskich,
„ jeden morg polski . . . . = 0,51247 diesiatyny,
„ diesiatyna . . . . = 1,95133 morgów polskich,
„ jedna czetwiert' . . . . = 1,63987 korcy polskich,
„ jeden korzec polski . . . . = 0,60981 czetwierti rossyjskich,
„ jeden funt polski . . . . = 0,99021 funta rossyjskiego,
„ jeden funt rossyjski . . . . = 1,00988 funtów polskich.

Правило для измѣренія средняго поперечника дерева.

Средній поперечникъ долженъ быть измѣряемъ предъ выдѣлкою лѣса, отпускаемаго въ штукахъ, по срединѣ бревна, посредствомъ мѣрной вилки или мѣрной тесьмы. Въ случаѣ невозможности измѣрить штуки дерева въ среднемъ пунктѣ ихъ длины, напр. въ полѣнницахъ, штабеляхъ и т. п. для отысканія средняго поперечника, слѣдуетъ прибавлять къ діаметру верхняго отруба по полудюйму на каждую сажень длины штуки.

Przepis do wymierzania średnicy zrównanéj drzewa.

Średnica zrównana ma być wymierzaną przed obróbką drzewa w sztukach wydawanego, w środku długości sztuki, tastrem lub obwodomiarem. W przypadkach zaś, w których zajdzie niemożność mierzenia w środku długości sztuki, jak np., w szychtach, w pasach i t. p., wówczas dla wynalezienia średnicy zrównanéj, dodać do cienkiego końca po pół cala na każdy sążeń długości sztuki.

Правило для общей сортировки подѣлочнаго лѣса.

Малыя штуки		Среднія штуки		Большія штуки		Отборныя штуки	
средній поперечникъ	длина	средній поперечникъ	длина	средній поперечникъ	длина	средній поперечникъ	длина
дюймы	футы	дюймы	футы	дюймы	футы	дюймы	футы
до 6 включит.	какой нибудь						
до 7 „	до 38 включит.	——	32 и болѣе				
до 8 „	до 30 „	——	31 и болѣе				
		свыше 8 до 11	какой нибудь				
		„ до 12	— до 60	——	61 и болѣе		
		„ до 13	— до 54	——	55 и болѣе		
		„ до 14	— до 48	——	49 и болѣе		
		„ до 15	— до 42	——	43 и болѣе		
				свыше 15 до 16	какой нибудь		
				— до 17	— до 54	——	65 и болѣе
				— до 18	— до 48	——	49 и болѣе
				— до 20	— до 42	——	43 и болѣе
				— до 22	— до 36	——	37 и болѣе
				— до 24	— до 30	——	31 и болѣе
						свыше 24 дюйм.	какой нибудь

Przepis do ogółowego gatunkowania drzewa użytkowego.

Drzewo małe		Drzewo średnie		Drzewo wielkie		Drzewo wyborowe	
Średnicy zrównanéj	Długości	Średnicy zrównanéj	Długości	Średnicy zrównanéj	Długości	Średnicy zrównanéj	Długości
Cali	Stóp	Cali	Stóp	Cali	Stóp	Cali	Stóp
do włącznie 6	jakiéjbądź						
do „ 7	do — 38	——	39 i więcéj				
do „ 8	do — 30	——	31 i więcéj				
		nad 8 do 11	jakiéjbądź				
		„ do 12	— do 60	——	61 i więcéj		
		„ do 13	— do 54	——	55 i więcéj		
		„ do 14	— do 48	——	49 i więcéj		
		„ do 15	— do 42	——	43 i więcéj		
				nad 15 do 16	jakiéjbądź		
				— do 17	— do 54	——	55 i więcéj
				— do 18	— do 48	——	49 i więcéj
				— do 20	— do 42	——	43 i więcéj
				— do 22	— do 36	——	37 i więcéj
				— do 24	— do 30	——	31 i więcéj
						nad 24 cale	jakiéjbądź

Таблица съ означеніемъ обыкновенныхъ размѣровъ нѣкоторыхъ сортовъ подѣлочнаго лѣса.

	Мѣра					Мѣра					Мѣра			
	длина	поперечникъ въ тонкомъ концѣ	поперечникъ въ толстомъ концѣ	объемъ		длина	поперечникъ въ тонкомъ концѣ	поперечникъ въ толстомъ концѣ	объемъ		длина	поперечникъ въ тонкомъ концѣ	поперечникъ въ толстомъ концѣ	объемъ
	футы	дюймы		кубич. футы		футы	дюймы		кубич. футы		футы	дюймы		кубич. футы
Отборный					Средній					Малый				
Большой														

Wykaz zwykłych rozmiarów niektórych gatunków drzewa użytkowego.

	Miara					Miara					Miara			
	Długość	Średnica w cienkim końcu	Średnica zrównana	Miąższość		Długość	Średnica w cienkim końcu	Średnica zrównana	Miąższość		Długość	Średnica w cienkim końcu	Średnica zrównana	Miąższość
	Stóp	Cali		St. sz.		Stóp	Cali		St. sz.		Stóp	Cali		St. sz.
Wyborowe					Średnie					Małe				—
Wielkie														

Разделен[illegible]е лѣсныхъ произведен[illegible]й / Podział płodów leśnych — Цѣна по классамъ / Cena w klassach — Рубли и копѣйки серебромъ / Ruble i kopiejki srebrem

Глава I. Лѣсъ. — Rozdział I. Drzewo.

А. Подѣлочный лѣсъ — A. Użytkowe

(то есть такой, который по своему сорту, возрасту, крѣпости и прочимъ техническимъ свойствамъ, или по своему изобилью или недостатку въ окрестности обращается или можетъ быть обращенъ на другое употребленіе, кромѣ топлива.)

(to jest takie, które ze względu na gatunek, wzrost, zdrowość albo techniczne własności jego, udział na rzadkość lub obfitość drzewa w okolicy, obraca się, lub obrócone być może na inny użytek niż do opału.)

Разделеніе	Podział	[illegible]	[illegible]	1	2	3	4	5	6	7
а) Отборный	a) Wyborowe									
Лиственный всѣхъ родовъ	Liściowe wszelkie	732	1	.4	3.2	4.0	4.8	5.6	6.4	7.2
Хвойный всѣхъ родовъ	Iglaste wszelkie	576	1	[illegible]	2.5	3.2	3.8	4.4	5.[illegible]	5.7
b) Большой	b) Wielkie									
Дубъ, букъ, кленъ, вязъ, ясень	Dąb, buk, klon, wiąz, jesion	549	1	1.8	2.4	3.0	[illegible]	4.2	4.8	5.4
Грабъ, береза, ольха и всѣ хвойныя деревья	Grab, brzoza, olsza, iglaste wszelkie	432	1	1.4	1.9	[illegible].4	2.9	3.3	3.8	4.3
Липа, осина, тополь, верба	Lipa, osika, topola, wierzba	[illegible]5	1	[illegible]	1.1	[illegible]	1.7	[illegible]	2.3	2.6
c) Средній	c) Średnie									
Дубъ, букъ, кленъ, вязъ, ясень	Dąb, buk, klon, wiąz, jesion	366		1.2	1.6	2.0	[illegible]	2.8	[illegible].2	3.6
Грабъ, береза, ольха и всѣ хвойныя деревья	Grab, brzoza, olsza, iglaste wszelkie	288	1	0.9	1.3	1.6	1.9	2.2	[illegible]	2.8
Липа, осина, тополь, верба	Lipa, osika, topola, wierzba	71	1	0.6	0.8	1.[illegible]	[illegible]	[illegible]	1.5	[illegible].7
d) Малый	d) Małe									
Дубъ, букъ, кленъ, вязъ, ясень	Dąb, buk, klon, wiąz, jesion	183		[illegible]	[illegible].8	[illegible]	[illegible]	1.[illegible]	[illegible].6	1.8
Грабъ, береза, ольха и всѣ хвойныя деревья	Grab, brzoza, olsza, iglaste wszelkie	144	1	[illegible]	[illegible].6	[illegible].8	[illegible]	1.1	[illegible]	1.4
Липа, осина, тополь, верба	Lipa, osika, topola, wierzba	[illegible]		[illegible]	0.4	0.5	[illegible]	0.[illegible]	8	0.9
Орѣшникъ, лоза	Leszczyna, łoza	[illegible]		0.[illegible]	0.2	[illegible]	0.[illegible]	[illegible]4	0.[illegible]	0.5
e) Прочій	e) Inne									
Пни сосновые для сидки смолы или для освѣщенія: сажень 343 куб. фута объема	Karpina sosnowa do pędzenia smoły lub na światło: sążeń 343 stóp sześciennych objętości	54	81	[illegible]	[illegible]5	[illegible]4	5[illegible]	62	71	80
Полъ сажени въ 171,5 куб. фута объема	Pół sążnia po 171,5 stóp sześciennych objętości	[illegible]	91	[illegible]	[illegible]5	22	26	[illegible]	[illegible]	40
1/4 сажени или лѣсная сажень въ 85,75 куб. ф. объема	1/4 sążnia czyli sążeń leśny 85,75 st. sześc. objętości	[illegible]	[illegible]	[illegible]5	[illegible]	[illegible]1	[illegible]	[illegible]5	18	20
Пароконный возъ въ 61 куб. фут. объема	Fura parokonna 61 stóp sześciennych objętości	[illegible]	32		8	10	12	[illegible]1	15	[illegible]7
Одноконный возъ въ 40 куб. фут. объема	Fura jednokonna 40 stóp sześciennych objętości	54	2	4	5		8	[illegible]	[illegible]	12

(Плодовыя дички и другія деревья, выкопанныя въ лѣсахъ для пересадки, должны быть оцѣнены по таксѣ, установленной на подѣлочный лѣсъ, породы же деревъ невошедшія въ составъ таксы, считаются по цѣнамъ опредѣленнымъ на дубовый лѣсъ въ предписаніи 183[illegible] года, за № [illegible].)

(Płonki lub inne drzewa dzikie do przesadzenia w lasach wykopane mają być liczone według taksy na drzewo użytkowe ustanowionej; a gatunki taksą nie objęte mają być liczone podług ceny na dąb ustanowionej [illegible] 183[illegible])

B. Дровяной лѣсъ — B. Opałowe

(то есть такой, который по своему сорту, возрасту, крѣпости, изобилью или недостатку въ данной мѣстности не обращается и не можетъ быть обращенъ на иное употребленіе, какъ только на дрова.)

(to jest takie, które ze względu na gatunek, wzrost, zdrowość jego, oraz rzadkość lub obfitość drzewa w okolicy, na żaden inny przedmiot nie obraca się, i obrócone być nie może, jak tylko do opału.)

a) Бревна — a) Klocowe

Дрова этого рода не заготовляются въ саженяхъ, а отпускаются въ цѣльныхъ штукахъ длиною не свыше 24 футовъ, имѣющихъ по крайней мѣрѣ 6 дюймовъ въ поперечникѣ въ тонкомъ концѣ.

(to jest takie, które w lesie nie wyrabia się na sążnie w polanach, ale wydaje się w całkowitych sztukach najwięcej 24 stóp długości, a najmniej 6 cali średnicy w cienkim końcu mających.)

Разделеніе	Podział	[illegible]	[illegible]	1	2	3	4	5	6	7
Сажень: Грабъ, букъ, ясень, кленъ	Sążeń: Grab, buk, jesion, klon	142.5	250	1 20	1 60	2 00	2 40	2 80	3 20	3 59
Береза, дубъ, вязъ, ольха	Brzoza, dąb, wiąz, olsza	125.25	250	[illegible]5	1 40	[illegible] 75	2 10	2 45	2 80	[illegible]5
Всѣ хвойныя	Iglaste wszelkie	[illegible]08	250	[illegible]	1 20	[illegible]	[illegible] 90	[illegible] 10	2 40	[illegible]70
Осина, липа, тополь, верба	Osika, lipa, topola, wierzba	7[illegible]	250	62	82	1 [illegible]	[illegible] 23	1 4[illegible]	1 63	1 83
Полъ-сажени: Грабъ, букъ, ясень, кленъ	Pół sążnia: Grab, buk, jesion, klon	142.5	125	60	80	1 00	1 20	1 4[illegible]	1 60	1 79.5
Береза, дубъ, вязъ, ольха	Brzoza, dąb, wiąz, olsza	125.25	125	52.5	70	87.5	1 05	[illegible] 22.5	1 40	[illegible] 57.5
Всѣ хвойныя	Iglaste wszelkie	108	125	45	60	75	[illegible]	1 05	[illegible] 20	[illegible]35
Осина, липа, тополь, верба	Osika, lipa, topola, wierzba	73.5	125	31	41	51	61.5	71.5	81.5	91.5
1/4 сажени или лѣсная сажень: Грабъ, букъ, ясень, кленъ	1/4 sążnia czyli sążeń leśny: Grab, buk, jesion, klon	142.5	62.5	[illegible]	40	50	60	70	80	90
Береза, дубъ, вязъ, ольха	Brzoza, dąb, wiąz, olsza	125.25	62.5	26	35	44	52.5	61	70	79
Всѣ хвойныя	Iglaste wszelkie	108	62.5	22.5	30	37.5	45	52.5	60	67.5
Осина, липа, тополь, верба	Osika, lipa, topola, wierzba	73.5	62.5	15.5	20.5	25.5	31	36	41	46
Одинъ куб. футъ древесной массы: Грабъ, букъ, ясень, кленъ	Jedna stopa sześcienna miąższości: Grab, buk, jesion, klon	142.5	1	[illegible].5	[illegible]6	0.8	1.0	1.1	1.3	1.4
Береза, дубъ, вязъ, ольха	Brzoza, dąb, wiąz, olsza	125.25	[illegible]	0.4	0.6	[illegible].7	[illegible].8	1.0	1.1	1.3
Всѣ хвойныя	Iglaste wszelkie	108	1	0.4	0.5	0.6	[illegible].7	0.8	1.0	[illegible].1
Осина, липа, тополь, верба	Osika, lipa, topola, wierzba	73.5	[illegible]	[illegible].3	0.3	0.4	0.5	0.6	0.[illegible]	0.7

b) Плахныя дрова — b) Szczapowe

(то есть такія, которыя заготовляются изъ пней или сучьевъ зрѣлыхъ деревьевъ, имѣющихъ въ тонкомъ концѣ въ поперечникѣ не менѣе 6 дюймовъ. Они выдѣлываются въ лѣсу и укладываются въ сажени.)

(to jest takie, które pochodzą z pni lub grubych gałęzi drzew dostałych, najmniej 6 cali średnicy w cienkim końcu mających, w lesie wyrabia się na szczapy i układa się w sążenie.)

Разделеніе	Podział	[illegible]	[illegible]	1	2	3	4	5	6	7
Сажень за плахныя (футовъ въ вышину, футовъ въ ширину и [illegible] длиною въ [illegible] куб. футъ объема): Букъ, грабъ, ясень, кленъ	Sążeń szczapowy (wysokości, szerokości, długości szczap [illegible] stóp sześciennych objętości): Buk, grab, jesion, klon	95	250	75	99	1 24	1 49	1 74	1 99	2 24
Береза, дубъ, вязъ, ольха	Brzoza, dąb, wiąz, olsza	83.5	250	66	87	1 09	1 31	1 53	1 75	1 97
Всѣ хвойныя	Iglaste wszelkie	72	250	57	[illegible]	94	1 13	1 32	1 51	1 70
Осина, липа, тополь, верба	Osika, lipa, topola, wierzba	49	250	[illegible]	[illegible]	[illegible]	77	90	1 03	1 16
Полъ-сажени за плахныя (6 футовъ въ вышину, 6 футовъ въ ширину и длиною 4,[illegible] фут., или въ [illegible] куб. фут. объема): Букъ, грабъ, ясень, кленъ	Pół sążnia szczapowego (6' wysokości, 6' szerokości, 4,[illegible] długości szczap, czyli [illegible] stóp sześciennych): Buk, grab, jesion, klon	95	125	37.5	49.5	62	74.5	87	99.5	[illegible]
Береза, дубъ, вязъ, ольха	Brzoza, dąb, wiąz, olsza	83.5	125	33	43.5	54.5	65.5	76.5	87.5	98.5
Всѣ хвойныя	Iglaste wszelkie	72	125	28.5	37.5	4[illegible]	56.5	66	75.5	85
Осина, липа, тополь, верба	Osika, lipa, topola, wierzba	49	125	[illegible]	25.5	32	38.5	45	51.5	58
1/4 сажени или лѣсная сажень (5,5 ф. въ вышину, 5,5 фут. въ ширину, а длиною 2,83[illegible] или 85,75 куб. фут. объема): Букъ, грабъ, ясень, кленъ	1/4 sążnia czyli sążeń leśny (5,5 wysokości, 5,5 szerokości, 2,8347 długości szczap, czyli 85,75 stóp sześciennych objętości): Buk, grab, jesion, klon	95	62.5	19	25	31	37	43.5	50	5[illegible]
Береза, дубъ, вязъ, ольха	Brzoza, dąb, wiąz, olsza	83.5	62.5	16.5	22	27	33	38	44	49.5
Всѣ хвойныя	Iglaste wszelkie	72	62.5	14	19	23.5	28	33	38	42.5
Осина, липа, тополь, верба	Osika, lipa, topola, wierzba	49	62.5	10	13	16	19	22.5	26	29

Columns 8–28 (p. 667):

Podział	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
Liściowe wszelkie	8.0	8.[illegible]	9.6	10.4	11.2	12	12.9	13.[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	16.9	17.[illegible]	18.[illegible]	19.3	20.1	20.[illegible]	21.[illegible]	22.5	23.3	24.[illegible]
Iglaste wszelkie	6.[illegible]	7.0	7.6	8.[illegible]	8.8	9.[illegible]	10.1	10	11	12.0	12.6	[illegible]	13.9	14.[illegible]	15.2	[illegible].8	16.4	1[illegible].1	[illegible]	18.3	19.0
Dąb, buk, klon, wiąz, jesion (Wielkie)	6	6.6	7.2	[illegible].8	8.4	9.0	[illegible]	[illegible]	10.8	11	12	12.6	[illegible]2	13.9	14.[illegible]	1[illegible]	15.[illegible]	15.3	16.[illegible]	1[illegible]	[illegible]8.1
Grab, brzoza, olsza, iglaste wszelkie	[illegible]	[illegible]	5.7	6.2	[illegible]	7.1	7.5	[illegible]	8.[illegible]	9.0	[illegible]	1[illegible]	10	10.9	11.4	[illegible]1	12.3	12.8	13.4	13.[illegible]	14.2
Lipa, osika, topola, wierzba	2.8	3	[illegible]	3.7	[illegible]	4.2	4.5	4.9	[illegible]	5.3	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	7.0	7.3	7.6	7.9	8.[illegible]	8.4
Dąb, buk, klon, wiąz, jesion (Średnie)	4	[illegible].4	[illegible].9	[illegible].2	5.5	6.0	[illegible]	[illegible]	[illegible].2	7.6	8.0	8.[illegible]	8.8	9.2	[illegible]	[illegible]	10.4	10.8	11.2	11.6	12.0
Grab, brzoza, olsza, iglaste wszelkie	3.2	3.5	3.8	4.1	4.[illegible]	[illegible]	[illegible]1	[illegible]	[illegible]	6	6.3	6.6	7.0	7.3	7.[illegible]	7.9	8.2	8.[illegible]	8.8	9.2	[illegible]
Lipa, osika, topola, wierzba	1.9	2.[illegible]	2.3	2.5	2.7	2.9	3.1	3.2	3.4	3.6	3.8	[illegible]	4.[illegible]	[illegible]	4.6	4.8	[illegible]	[illegible]2	5.[illegible]	5.5	7
Dąb, buk, klon, wiąz, jesion (Małe)	2.0	2.2	2.4	2.6	2.8	3	3.2	3.4	3.6	3.8	4.0	4.2	4.4	[illegible]	4.8	5.0	[illegible].2	4	[illegible]	[illegible].8	6.0
Grab, brzoza, olsza, iglaste wszelkie	1.6	1.7	1.9	2.[illegible]	2.2	2.4	[illegible].5	2.7	[illegible].8	3.0	[illegible].2	3.3	[illegible].5	3.6	3.8	4	4.1	4.3	4.4	4.6	4.7
Lipa, osika, topola, wierzba	[illegible]	1.[illegible]	1.1	1.2	1.3	1.4	1.[illegible]	[illegible]	1.[illegible]	1.8	1.9	2	2.1	2.2	[illegible]	2.3	2.4	2.5	2.6	2.7	2.8
Leszczyna, łoza	0.5	0.6	0.7	0.7	0.8	0.8	[illegible]	0.9	1	1	1.1	1.2	1.2	1.3	1.[illegible]	[illegible]	1.[illegible]	1.[illegible]	1.5	1.6	1.[illegible]
Karpina sosnowa: sążeń 343 stóp sześc.	89	98	[illegible]	1 6	1 25	[illegible]	43	1 52	[illegible]	[illegible] 68	1 76	1 84	1 92	2 0[illegible]	2 [illegible]	2 16	2 24	2 32	[illegible]	2 48	2 5[illegible]
Pół sążnia po 171,5 stóp	[illegible]	49	[illegible]	58	62	[illegible]	[illegible]	[illegible]	80	84	88	92	96	[illegible]	[illegible]	1 08	1 [illegible]	[illegible]	[illegible]	24	1 28
1/4 sążnia czyli sążeń leśny	[illegible]	24.5	27	29	[illegible]	3.5	36	38	40	42	44	4[illegible]	48	[illegible]	52	54	56	5[illegible]	60	6[illegible]	64
Fura parokonna	19	[illegible]	23	25	27	[illegible]	1	33	34	36	38	40	42	44	4[illegible]	48	[illegible]	52	5[illegible]	55	5[illegible]
Fura jednokonna	3	[illegible]	15	17	18	1[illegible]	20	[illegible]	23	24	26	27	28	2[illegible]	3[illegible]	32	33	34	36	37	38
Sążeń klocowy: Grab, buk, jesion, klon	3 98	4 37	4 76	5 15	[illegible]	5 93	6 32	6 71	7 10	7 49	[illegible] 88	8 27	8 66	9 05	9 44	9 83	[illegible] 22	10 61	11 00	11 39	11 78
Brzoza, dąb, wiąz, olsza	3 50	3 85	[illegible] 20	4 55	4 90	5 25	5 60	[illegible]4	6 [illegible]8	6 62	6 96	7 3[illegible]	[illegible] 64	7 98	[illegible] 32	8 66	9 00	9 34	9 65	[illegible] 02	10 36
Iglaste wszelkie	[illegible] 00	3 30	3 60	3 90	4 2[illegible]	4 5[illegible]	4 8[illegible]	5 1[illegible]	[illegible] 41	[illegible]	6 00	6 30	6 60	6 [illegible]0	7 19	7 48	7 77	8 [illegible]	8 35	8 64	8 93
Osika, lipa, topola, wierzba	2 03	2 [illegible]	2 4[illegible]	[illegible]	2 84	[illegible] 04	[illegible]	3 45	3 65	3 85	4 05	4 2[illegible]	[illegible]46	4 66	[illegible] 86	[illegible] 06	5 2[illegible]	[illegible] 47	5 67	5 87	[illegible] 07
Pół sążnia klocowego: Grab, buk, jesion, klon	1 99	2 18.5	2 38	2 5[illegible].5	2 77	2 96.5	3 16	3 3[illegible]	3 55	3 74.5	3[illegible] [illegible]4	[illegible] [illegible]3.5	4 33	4 52.5	4 [illegible]2	4 [illegible]1	[illegible]11	5 30.5	5 50	5 69.5	5 89
Brzoza, dąb, wiąz, olsza	1 75	[illegible] 92.5	2 [illegible]0	2 2[illegible].5	2 4[illegible]	2 62[illegible]	2 8[illegible]	2 [illegible]7	3 14	3 31	3 48	3 65	3 82	[illegible] 00	4 [illegible]6	4 3[illegible]	4 50	4 67	4 84	5 [illegible]1	5 18
Iglaste wszelkie	1 50	[illegible] 65	[illegible] 80	1 [illegible]5	2 10	2 25	[illegible] 40	[illegible]	[illegible] 70	2 85	3 [illegible]	3 [illegible]5	3 30	3 4[illegible]	[illegible]5.5	3 74	3 8[illegible].5	4 03	4 1[illegible].5	4 32	4 46.5
Osika, lipa, topola, wierzba	[illegible]	[illegible]2	1 22	1 3[illegible]	1 42	1 52	62[illegible]	[illegible]2	92.5	[illegible]2.5	2 02.5	2 1[illegible]	2 23	2 33	2 43	2 53	2 63.5	2 73.5	2 83.5	2 95.5	3 13.5
1/4 sążnia klocowego: Grab, buk, jesion, klon	90.5	[illegible] 09	[illegible] 19	1 29	[illegible] 38.5	1 48	[illegible] 58	[illegible] 68	[illegible]	1 87	[illegible]	2 07	2 [illegible]6.5	2 26	2 36	2 46	2 55.5	2 65	2 75	2 85	2 94.5
Brzoza, dąb, wiąz, olsza	87.5	96	1 05	1 14	1 22.5	1 31	1 40	1 45.5	[illegible] 57	1 65.5	1 74	[illegible] 82.5	1 91	1 [illegible]	2 08	2 16.5	2 25	2 33.5	2 42	2 50.5	2 59
Iglaste wszelkie	75	82.5	90	97.5	1 05	1 12.5	1 20	1 27.5	[illegible] 35	1 42.5	1 50	1 57.5	1 65	1 72.5	1 80	[illegible]87	1 [illegible]4	2 [illegible]1.5	2 09	2 [illegible]6	2 23
Osika, lipa, topola, wierzba	51	56	61	66	71	76	81	86	91	96	1 01	1 06.5	1 11.5	1 16.5	1 21	1 26.5	1 32	1 37	[illegible] 42	1 47	1 52
Jedna stopa sześc.: Grab, buk, jesion, klon	1.[illegible]	[illegible]7	1[illegible]	[illegible]1	2.2	2.4	2.5	2.[illegible]	[illegible]8	3.0	3.2	3.3	3.5	3.6	3.8	3.[illegible]	4.1	4.2	4.4	4.6	4.7
Brzoza, dąb, wiąz, olsza	1.4	[illegible].5	[illegible]7	8	2.0	2.1	2.2	2.4	2.5	2.6	2.8	2.9	3.1	3.2	3.3	[illegible]	3.6	[illegible].7	3.9	4.[illegible]	4.1
Iglaste wszelkie	[illegible].2	1.3	[illegible].4	1.6	[illegible]7	1.8	[illegible].9	2.0	2.2	2.3	2.4	[illegible]5	2[illegible]	2.8	2.9	3.0	3.1	3.2	3.3	3.5	3.6
Osika, lipa, topola, wierzba	0.8	0.9	1.0	1.1	[illegible].1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.5	[illegible]	1.7	1.8	1.9	1.9	2.0	2.1	2.2	2.3	2.4	2.4
Sążeń szczapowy: Buk, grab, jesion, klon	2 48	2 73	2 98	3 28	3 48	[illegible] 73	3 98	4 22	4 47	4 72	4 97	5 [illegible]3	5 48	5 72	5 96	[illegible] 21	6 46	6 [illegible]7	6 95	7 20	7 45
Brzoza, dąb, wiąz, olsza	2 18	2 40	2 62	2 84	3 06	[illegible] 28	3 50	3 7[illegible]	3 93	4 15	4 37	4 59	4 81	5 02	5 24	5 46	5 68	5 [illegible]0	6 12	6 34	6 55
Iglaste wszelkie	[illegible] 88	2 07	2 26	2 45	2 64	2 83	3 02	3 2[illegible]	3 39	3 58	3 7[illegible]	3 96	4 15	4 33	4 52	4 71	4 90	5 09	5 28	5 47	[illegible] 65
Osika, lipa, topola, wierzba	1 28	1 41	1 54	1 67	1 80	1 93	2 [illegible]	2 18	2 31	2 44	2 5[illegible]	2 70	2 83	2 95	[illegible] 08	3 21	[illegible]	3 46	[illegible] 59	3 72	[illegible] 84
Pół sążnia szczapowego: Buk, grab, jesion, klon	1 24	1 38.5	1 49	1 61.5	1 74	1 86.5	1 99	2 11	2 23.5	2 36	[illegible] 48.5	2 6[illegible].5	2 74	2 86	2 98	3 10.5	3 23	3 35	3 47.5	3 60	3 72.5
Brzoza, dąb, wiąz, olsza	1 09	1 [illegible]0	1 31	1 42	1 53	1 64	1 75	85.5	[illegible] 96.5	2 07.5	2 18.5	2 29.5	2 40.5	2 51	2 62	2 73	2 84	2 95	3 [illegible]6.6	3 17	3 27.5
Iglaste wszelkie	94	1 03.5	1 13	1 22.5	1 32	1 41.5	1 51	[illegible]0	1 69.5	1 79	88.5	[illegible]	2 07.5	2 16.5	2 26	2 35.5	2 45	2 54.5	2 64	2 73.5	2 82.5
Osika, lipa, topola, wierzba	[illegible]4	70.5	77	83.5	90	96.5	1 03	1 09	1 15.5	1 22	[illegible] 28.5	1 35	[illegible] 41	1 47.5	1 54	1 60.5	1 66.5	1 73	1 79.5	1 86	1 92
1/4 sążnia szczapowego: Buk, grab, jesion, klon	62	68	74.5	81	87	93	99.5	[illegible] 05	1 [illegible]2	1 18	[illegible]4	1 31	3[illegible]	1 43	1 4[illegible]	1 55	1 61.5	1 67.5	1 74	1 80	1 86
Brzoza, dąb, wiąz, olsza	[illegible]	60	65.5	71	76.5	82	87.5	93	98	1 04	[illegible] 09	1 15	[illegible] 20	1 25.5	1 31	1 36.5	1 42	1 47.5	1 5[illegible]	1 5[illegible]	1 64
Iglaste wszelkie	47	52	56.5	61	66	71	75.5	80	85	89.5	94	99	1 04	1 08	[illegible] 13	1 18	1 22.5	[illegible] 27	1 32	1 37	1 41
Osika, lipa, topola, wierzba	32	35	38.5	42	45	48	51.5	54.5	58	6[illegible]	64	67.5	70.5	74	[illegible]	80	83	86.5	90	93	96

Разделеніе лѣсныхъ произведеній	Podział płodów leśnych	[illegible]	[illegible]	1	2	3	4	5	6	7
				Цѣна — Cena: Рубли и копѣйки серебромъ — Ruble kopiejki srebrem						
Пароконный возъ въ [illegible] куб. футовъ: Букъ, грабъ, ясень, кленъ	Fura parokonna [illegible] stóp sześcien. objętości: Buk, grab, jesion, klon	35	[illegible]		13	17	[illegible]	[illegible]	27	[illegible]
Береза, дубъ, вязъ, ольха	Brzoza, dąb, wiąz, olsza	4	[illegible]	[illegible]		15	8	1	25	[illegible]
Всѣ хвойныя	Iglaste wszelkie		32	8	10			18	[illegible]	23
Осина, липа, тополь, верба	Osika, lipa, topola, wierzba	4[illegible]	2	5	7	5	[illegible]	1[illegible]	4	16
[illegible]: Букъ, грабъ, ясень, кленъ	[illegible]: Buk, grab, jesion, klon	[illegible]	[illegible]	[illegible]	9	11	[illegible]	[illegible]	[illegible]	20
Береза, дубъ, вязъ, ольха	Brzoza, dąb, wiąz, olsza	Sa.[illegible]	21	6	9	1[illegible]	2	14	16	18
Всѣ хвойныя	Iglaste wszelkie	72	41	5	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	15
Осина, липа, тополь, верба	Osika, lipa, topola, wierzba	4[illegible]	[illegible]	[illegible]	5	6	[illegible]	[illegible]	9	10
c) К[illegible] ([illegible] сажени [illegible] 3 до 5 дюймовъ [illegible])	**c) K[illegible]** (to jest takie, które pochodzą [illegible] gałęzi drzew dostat[illegible] do wierzchołka [illegible] przełupywane i układane [illegible])									
[illegible]: Букъ, грабъ, ясень, кленъ	[illegible] stóp sześciennych objętości: Buk, grab, jesion, klon	84	21[illegible]	[illegible]3		8	94	21	38	55
Береза, дубъ, вязъ, ольха	Brzoza, dąb, wiąz, olsza	9	21[illegible]	43	57	[illegible]	85	9[illegible]		27
Всѣ хвойныя	Iglaste wszelkie	54	215	34	47	56	7		[illegible]	00
Осина, липа, тополь, верба	Osika, lipa, topola, wierzba	[illegible]7	215	[illegible]	[illegible]	39	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]1
[illegible]: Букъ, грабъ, ясень, кленъ	[illegible] stóp sześciennych objętości: Buk, grab, jesion, klon	84	0[illegible]	26	[illegible]	40.5	52	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Береза, дубъ, вязъ, ольха	Brzoza, dąb, wiąz, olsza	69	0[illegible]	21.5	[illegible]	5.5	42	4[illegible].5	[illegible]6	63
Всѣ хвойныя	Iglaste wszelkie	54	107.5	17	22.5	8	33.5	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Осина, липа, тополь, верба	Osika, lipa, topola, wierzba	37	1[illegible]	11	1[illegible]	19.5	23.[illegible]	7	[illegible]	35
[illegible]: Букъ, грабъ, ясень, кленъ	[illegible] stóp sześciennych objętości: Buk, grab, jesion, klon	84	[illegible].75	13	17.5	[illegible]2	[illegible]	[illegible]	3[illegible]	39
Береза, дубъ, вязъ, ольха	Brzoza, dąb, wiąz, olsza	69	[illegible]		14	8	21	25	25	32
Всѣ хвойныя	Iglaste wszelkie	54	[illegible].75	8.5	11	11	17	1[illegible].5	2[illegible]	[illegible]5
Осина, липа, тополь, верба	Osika, lipa, topola, wierzba	[illegible]7	5.[illegible]7	6	8		13	14		8
[illegible]: Букъ, грабъ, ясень, кленъ	[illegible] objętości: Buk, grab, jesion, klon	84	[illegible]	9	[illegible]	15	18		[illegible]	27
Береза, дубъ, вязъ, ольха	Brzoza, dąb, wiąz, olsza	69	32	8	1[illegible]		[illegible]	1	2[illegible]	22
Всѣ хвойныя	Iglaste wszelkie	54	32		8		2	14	1	17
Осина, липа, тополь, верба	Osika, lipa, topola, wierzba	37	3[illegible]	4	5	7	18	9	11	12
Одноконный возъ въ 34 куб. футовъ: Букъ, грабъ, ясень, кленъ	Fura jednokonna 34 stóp sześcien. objętości: Buk, grab, jesion, klon	84	[illegible]	[illegible]	8	10	12	14		18
Береза, дубъ, вязъ, ольха	Brzoza, dąb, wiąz, olsza	69	2[illegible]	5		8	10	12	15	15
Всѣ хвойныя	Iglaste wszelkie	54	21	4	5	7	8	[illegible]		12
Осина, липа, тополь, верба	Osika, lipa, topola, wierzba	37	[illegible]	[illegible]	4	5	5	6	7	8
d) [illegible] (происходятъ отъ вѣтвей [illegible] деревъ, имѣющихъ [illegible] поперечника въ толстомъ концѣ [illegible] собираются въ сажени и [illegible] для отпускаемыхъ возами)	**d) Gałęziowe** (pochodzące z [illegible]ych gałęzi drzew ściętych, które nie mają więcej [illegible] cale średnicy w grubym końcu, takowe [illegible] układają się w sążnie [illegible] się na fury)									
Всякаго сорта сажень въ 343 куб. футовъ объема	Każdego gatunku sążeń 343 stóp sześciennych objętości	37	95	[illegible]	15	19	23	27	31	35
полъ-сажени въ 171.5 куб. фут. объема	pół sążnia 171.5	37	47.5	5.5	7.5	9.5	11.5	13.5	15.5	17.5
¼ сажени или тѣсная сажень въ 85.75 куб. футовъ объема	¼ sążnia czyli sążeń ciasny 85.75 stóp sześciennych objętości	37	23.75	3	4	5	6	7	8	9
пароконный возъ въ 116 куб. футовъ	fura parokonna 116 stóp sześc. objętości	37	[illegible]	4	5		8	9	1[illegible]	12
одноконный возъ въ 76 куб. футовъ	fura jednokonna 76	37	21	3	3	4	5	6		8
e) Пни (происходятъ отъ пней и корней, оставшихся послѣ срубленныхъ деревъ, и по вырубкѣ и перерубкѣ укладываются въ сажени [illegible] кубическихъ футовъ или выдаются возами)	**e) Karpowe** (pochodzące z pni [illegible] po ściętych drzewach i pozostałych, [illegible] po wykarczowaniu przełupane, układa się w sążnie, lub na fury wydawane)									
Всѣхъ сортовъ, кромѣ смольныхъ сосновыхъ сажень въ 343 кубическихъ футовъ объема	Każdego gatunku, prócz sosnowego smolnego: sążeń po 343 stóp sześciennych objętości	37	180	19	25	31	37	43	49	55
полъ-сажени въ 171.5 куб. футовъ объема	pół sążnia po 171.5 stóp	37	9[illegible]	9.5	12.5	15.5	18.5	21.5	24.5	27.5
¼ сажени или тѣсная сажень въ 85.75 к. ф. объема	¼ sążnia czyli sążeń ciasny 85.75 stóp sześć. objęt.	37	4[illegible]	5	[illegible]	8	9	11	[illegible]	14
пароконный возъ въ [illegible] куб. футовъ объема	fura parokonna po 61 stóp sześcien. objętości	7	32	4	5	7	8	9	1[illegible]	12
одноконный возъ въ [illegible] куб. футовъ объема	fura jednokonna po 40 stóp sześcien. objętości	3[illegible]	21	3	4	5	5	6	7	8
f) Хворостъ (заготовляется изъ отрубковъ и хворостника, имѣющаго въ толстомъ концѣ въ поперечникѣ не болѣе [illegible] дюймовъ, кои обвязываются въ связки и укладываются въ сажени или выдаются возами)	**f) Chrustowe** (pochodzące z [illegible] lub chrustu nie mającego więcej jak 2 cale średnicy w grubym końcu, takowe wiąże się w pęki i układa na sążnie, lub wydawane są na fury)									
Всѣхъ сортовъ сажень въ 343 куб. футовъ объема	Każdego gatunku sążeń po 343 stóp sześć. objęt.	25	95	8	10	12	15	17	20	22
полъ-сажени въ 171.5 куб. фут. объема	pół sążnia po 171.5 stóp sześć. objęt.	25	47.5	4	5	6	7.5	8.5	10	11
¼ сажени или тѣсная сажень въ 85.75 куб. футовъ объема	¼ sążnia czyli sążeń ciasny 85.75 stóp sześciennych objętości	25	23.75	2	2.5	3	4	4.5	5	5.5
пароконный возъ въ 116 куб. фут. объема	fura parokon. po 116 st. sześć. objęt.	25	32	3	3	4	5	6	7	8
одноконный возъ въ 76 куб. фут. объема	fura jednok. po 76 sześć. objęt.	25	2[illegible]	2	2	3	3	4	5	5
g) Сушнякъ, собираемый въ теченіи года (или дозволеніе собирать два раза въ недѣлю въ опредѣленные дни, безъ топора, валежникъ и мелкіе сучья)	**g) Ugaj półroczny w ciągu roku** (czyli wolność brania w tydzień dwa razy w dniach na to przeznaczonych, zbiórkę drobnych gałęzi lub szczapy bez używania siekiery)									
1. Казеннымъ крестьянамъ за пароконный возъ	1) Dla włościan rządowych za fury parokonne	13	587	25	34	42	51	59	67	76
за одноконный возъ	jednokonne	13	391	17	23	28	34	39	45	5[illegible]
на салазкахъ	samociążkami	13	98	4	6	7	9	10	1[illegible]	13
безъ упряжи	bez sprzężaju	13	39	2	3	3	4	4	5	5
2. Постороннимъ за пароконный возъ	2) Dla obcych za fury parokonne	26	587	51	67	84	1 1	1 18	1 34	1 5[illegible]
за одноконный возъ	jednokonne	26	391	34	45	56	67	78	90	1 0[illegible]
на салазкахъ	samociążkami	26	98	9	[illegible]1	14	18	20	23	25
безъ упряжи	bez sprzężaju	26	30	4	5	6	7	8	9	10

Podział płodów leśnych	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
	по классамъ — w klasach: Рубли и копѣйки серебромъ — Ruble kopiejki srebrem																				
Fura parokonna: Buk, grab, jesion, klon	33	37	40	43	46	50	53	56	60	63	66	69	73	76	79	83	86	89	93	96	99
Brzoza, dąb, wiąz, olsza	29	32	35	38	42	44	47	50	52	55	58	61	64	67	70	73	76	79	81	84	87
Iglaste wszelkie	25	28	30	33	35	38	40	43	45	48	50	53	56	58	60	68	65	68	70	73	75
Osika, lipa, topola, wierzba	17	19	21	22	24	26	27	29	31	33	34	36	38	39	41	43	44	46	48	50	51
[illegible]: Buk, grab, jesion, klon	22	24	27	29	31	33	35	38	40	42	44	46	49	51	53	55	57	60	62	64	66
Brzoza, dąb, wiąz, olsza	20	12	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	45	47	49	51	52	54	56	58
Iglaste wszelkie	17	19	20	22	24	25	27	29	30	32	34	35	37	39	40	42	44	45	47	49	50
Osika, lipa, topola, wierzba	12	13	14	15	16	17	18	20	21	22	23	24	25	26	27	29	30	31	32	33	34
c) Buk, grab, jesion, klon	1 72	1 89	2 06	2 23	2 40	2 57	2 74	2 91	3 08	3 25	3 42	3 59	3 75	3 91	4 07	4 23	4 39	4 55	4 71	4 87	5 04
Brzoza, dąb, wiąz, olsza	1 41	1 55	[illegible] 69	1 83	1 97	2 11	2 25	2 39	2 53	2 67	2 81	2 95	3 09	3 22	3 35	3 49	3 61	3 74	3 87	4 00	4 14
Iglaste wszelkie	1 1	[illegible] 22	1 33	1 44	1 56	1 66	1 77	1 88	1 99	2 10	2 2[illegible]	2 32	2 43	2 54	2 64	2 74	2 84	2 94	3 04	3 14	3 24
Osika, lipa, topola, wierzba	79	87	95	1 03	1 10	1 17	1 24	1 31	1 38	1 45	1 52	1 59	1 66	1 73	1 80	1 87	1 94	2 01	2 08	2 15	2 22
Buk, grab, jesion, klon	86	94.5	1 03	1 11.5	1 20	1 28.5	1 37	1 45.5	1 54	1 62.5	1 71	1 79.5	1 87.5	1 95.5	2 03.5	2 11.5	2 19.5	2 27.5	2 35.5	2 43.5	2 52
Brzoza, dąb, wiąz, olsza	70.5	77.5	84.5	91.5	98.[illegible]	1 05.5	1 12.5	1 19.5	1 26.5	1 33.5	1 40.5	1 47.5	1 54.5	1 61	1 67.5	1 74	1 80.5	1 87	1 93.5	2 00	2 07
Iglaste wszelkie	55.5	61	[illegible]6.5	72	77.5	83	88.5	94	99.5	1 05	1 10.5	1 16	1 21.5	1 27	1 32	1 37	1 42	1 47	1 52	1 57	1 62
Osika, lipa, topola, wierzba	39.5	43.5	[illegible]7.5	51.5	55	5[illegible].5	62	65.5	69	72.5	[illegible]6	79.5	83	86.[illegible]	90	93.5	97	1 00.5	1 04	1 07.5	1 1[illegible]
Buk, grab, jesion, klon	43	47	51.5	56	60	64	68.5	73	77	81	85.5	90	9[illegible]	[illegible]8	1 02	1 06	1 10	1 14	1 18	1 22	1 26
Brzoza, dąb, wiąz, olsza	35	39	42	46	49	53	56	60	63	67	70	74	77	80.5	84	87	90	93.5	97	1 00	1 03.5
Iglaste wszelkie	28	30.5	33	36	39	41.5	4[illegible]	47	50	52.5	55	58	61	63.5	66	68.5	71	73.5	[illegible]6	78.5	81
Osika, lipa, topola, wierzba	20	22	24	26	27.5	29	31	33	34.5	36	[illegible]8	40	4[illegible].5	4[illegible]	45	47	48.5	50	52	54	55.5
Buk, grab, jesion, klon	30	33	36	39	42	45	48	50	53	56	59	62	65	[illegible]8	71	74	77	80	83	86	89
Brzoza, dąb, wiąz, olsza	25	27	29	32	34	37	39	42	44	46	49	51	54	[illegible]6	59	61	63	66	68	71	73
Iglaste wszelkie	19	21	23	25	27	29	31	33	34	36	38	40	42	44	46	48	50	52	53	55	57
Osika, lipa, topola, wierzba	13	15	16	17	18	20	21	22	24	25	26	28	29	30	31	33	34	35	37	38	39
Fura jednokonna 34 stóp: Buk, grab, jesion, klon	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50	51	53	55	57	59
Brzoza, dąb, wiąz, olsza	16	18	20	21	23	25	26	28	29	3[illegible]	33	34	36	38	39	41	42	44	46	47	49
Iglaste wszelkie	1[illegible]	14	15	17	18	19	20	22	23	24	26	27	28	29	31	32	33	33	36	37	38
Osika, lipa, topola, wierzba		10	11	12	12	13	14	15	16	17	18	18	19	20	21	22	23	24	25	25	26
d) sążeń 343 stóp	39	43	47	51	55	59	63	67	70	73	76	79	82	85	88	91	94	97	1 00	1 03	1 06
pół sążnia 171.5	19.5	21.5	23.5	25.5	27.5	29.5	31.5	33.5	35	36.5	38	39.5	41	42.5	44	45.5	47	48.5	50	51.5	53
¼ sążnia 85.75	10	11	12	13	14	15	16	17	17.5	18	19	20	20.5	21	22	23	23.5	24	25	26	26.5
fura parokonna 116	13	15	16	17	18	20	21	22	24	25	26	28	29	30	31	33	34	35	37	38	39
fura jednokonna 76	9	9	10	11	12	13	14	14	15	16	17	18	19	20	20	21	22	23	24	25	26
e) sążeń 343 stóp	61	67	73	79	85	91	97	1 03	1 09	1 15	1 21	1 27	1 33	1 39	1 45	1 51	1 57	1 62	1 67	1 72	1 77
pół sążnia 171.5	30.5	35.5	36.5	39.5	42.5	45.5	48.5	51.5	54.5	57.5	60.5	63.5	66.5	69.5	72.5	75.5	78.5	81	83.5	86	88.5
¼ sążnia 85.75	15	17	18	20	21	23	24	26	27	29	30	32	33	35	36	38	39	40.5	42	43	44
fura parokonna 61	13	15	16	17	18	20	21	22	24	25	26	28	29	30	31	33	34	35	37	38	39
fura jednokonna 40	9	10	11	12	12	13	14	15	16	17	18	18	19	20	21	22	23	24	25	25	26
f) sążeń 343 stóp	25	27	30	32	35	37	40	42	45	47	50	52	55	57	60	62	65	67	70	72	75
pół sążnia 171.5	12.5	13.5	15	16	17.5	18.5	20	21	22.5	23.5	25	26	27.5	28.5	30	31	32.5	33.5	35	36	37.5
¼ sążnia 85.75	6	7	7.5	8	9	9.5	10	10.5	11	12	12.5	13	14	14.5	15	15.5	16	17	17.5	18	19
fura parokon. 116	9	9	10	11	12	13	14	15	16	16	17	18	19	20	21	22	22	23	24	25	27
fura jednok. 76	6	6	7	7	8	9	9	10	10	11	12	12	13	13	14	14	15	16	16	17	18
g) 1) za fury parokonne	84	92	1 01	1 09	1 18	1 26	1 34	1 43	1 5[illegible]	1 59	1 68	1 76	1 85	1 93	2 01	2 10	2 18	2 26	2 35	2 43	2 52
jednokonne	56	62	67	73	78	84	90	95	1 01	1 06	1 12	1 18	1 23	1 29	1 34	1 40	1 45	1 51	1 57	1 62	1 68
samociążkami	14	[illegible]6	17	18	20	21	23	24	25	27	28	30	31	32	34	35	36	38	39	41	42
bez sprzężaju	6	6	7	8	8	9	9	10	10	11	11	12	13	13	14	14	15	15	16	16	17
2) Dla obcych za fury parokonne	1 68	1 85	2 01	2 18	2 35	2 52	2 68	2 85	3 02	3 19	3 35	3 52	3 69	3 86	4 02	4 19	4 36	4 53	4 69	4 86	5 03
jednokonne	1 12	1 23	1 34	1 45	1 57	1 68	1 79	1 90	2 01	2 12	2 24	2 35	2 46	2 57	2 68	2 80	2 91	3 02	3 13	3 24	3 35
samociążkami	28	31	34	36	39	42	45	48	50	53	56	59	62	64	67	70	73	76	78	81	84
bez sprzężaju	11	13	14	15	16	17	18	19	20	21	23	24	25	26	27	28	29	30	32	33	34

Раздѣленіе лѣсныхъ произведеній
Podział płodów leśnych

Глава II. Животныя — Rozdział II. Zwierzęta.

А. Дичь. — A. Łowne.

№	Раздѣленіе лѣсныхъ произведеній	№	Podział płodów leśnych	Оцѣночная доброта / Stopień dobroci	Вѣсъ фунты / Waga funty	Плата за ... не входящая до цѣны / Koszta ... nie wchodzące do ceny: руб.	коп.	Классъ / Klassa 1: руб.	коп.	2: руб.	коп.	3: руб.	коп.	4: руб.	коп.	5: руб.	коп.
1)	Олень — старый самецъ отъ 2 лѣтъ	1)	Jeleń — rogacz samiec od lat dwóch	1	158	.	20	4	80	5	60	6	40	7	20	8	00
	старая самка отъ 2 лѣтъ		łania od lat dwóch	1	119	1	20	3	60	4	20	4	80	5	40	6	00
	молодой самецъ или самка до 2 лѣтъ		spiczak, widełek lub łańka do lat dwóch	1	89	1	20	2	70	3	15	3	60	4	05	4	50
2)	Лось — старый самецъ отъ 2 лѣтъ	2)	Łoś — byk rogacz od lat dwóch	0.8	326	.	20	9	60	11	20	12	80	14	40	16	00
	старая самка отъ 2 лѣтъ		klempa od lat dwóch	0.8	327	1	20	7	92	9	24	10	56	11	88	13	20
	молодой самецъ или самка до 2 лѣтъ		łosiak lub klempka do lat dwóch	0.8	288	1	20	5	76	6	72	7	68	8	64	9	60
3)	Серна — старый козелъ отъ 2 лѣтъ	3)	Sarna — kozioł od lat dwóch	1.5	59		60	2	70	3	15	3	60	4	05	4	50
	старая коза отъ 2 лѣтъ		koza od lat dwóch	1.5	50		60	2	25	2	63	3		3	38	3	75
	молодой козленокъ или коза до 2 лѣтъ		koziołek lub kózka do lat dwóch	1.5	40		60	1	80	2	10	2	40	2	70	3	-
4)	Дикій кабанъ — старый кабанъ отъ 4 лѣтъ	4)	Dzik — odyniec i pojedynek od lat czterech	0.6	198		90	3	60	4	20	4	80	5	40	6	00
	старая свинья отъ 4 лѣтъ		maciora od lat czterech	0.7	119		60	2	52	2	94	3	36	3	78	4	20
	молодой кабанъ или самка отъ 2 лѣтъ		wycinek lub maciorka od lat dwóch	0.8	99		45	2	40	2	80	3	20	3	60	3	95
	поросенокъ		warchlak lub paciak	1	40		30		20	1	40	1	60		80	2	—
5)	Заяцъ вообще	5)	Zając w ogólności	1	9		8		27	—	32		36		4	—	45
6)	Бобръ	6)	Bóbr	0	--		30	4	50	4	50	4	50	4	50	4	50
7)	Драхва	7)	Drop	1	16		15		48		56		64		72	—	80
8)	Глухарь	8)	Głuszec	1.2	9		15		33		38		43		49		54
9)	Тетеревъ	9)	Cietrzew	2	4		8	—	24	—	28		32	—	36	—	40
10)	Рябчикъ	10)	Jarząbek	3	2		5		18		21		24		27		30
11)	Куропатка	11)	Kuropatwa	3	1.5	—	5		14		16		18	—	21	—	23
12)	Лѣсной куликъ	12)	Słomka	3	1.5		5	—	14		16		18		21		23
13)	Бекасъ дупель	13)	Bekas dubelt	3	1		5	—	9	—	11	—	12		14		15
14)	Лежайка, гаршнепъ, перепелка	14)	Krzyk bekasik, przepiórka	3	0.5		4		5	—		—	6	—	7		8
15)	Степной куликъ, коростель, куликъ, пыжикъ, дикій голубь, горлица, батальонъ, чибисъ, обыкновенный дроздъ, сѣдоголовый дроздъ, черный дроздъ, рябинникъ, скворецъ	15)	Kurka wodna, derkacz, kulik, siewka, gołąb' dziki, grzywacz, turkawka, batalion, paszkot, drozd kwiczoł, kos, jemiołucha, szpak	2	0.5		3		3	—	4		4	—	5	—	5
16)	Дикая утка	16)	Kaczka dzika	1	3		5		9	—	11		12	—	14	—	15
17)	Чирокъ	17)	Cyranka	2	1.5	—	5		9		11	—	12	—	14	—	15

В. Борти. — B. Barcie.

Со всякаго улья съ пчелами { старыми { съ одного пня въ годъ; молодыми { съ одного пня въ годъ } Цѣна привязывается къ общепринятому обыкновенію.

Od pnia osadlego { starych { od jednego pnia rocznie; młodych { od jednego pnia rocznie } Cena stosuje się do zaprowadzonego zwyczaju.

Глава III. Лѣсныя растенія. — Rozdział III. Rośliny leśne

Коры саженъ въ 343 куб. футовъ объема { дубовой, березовой, пихтовой, другихъ породъ
" полъ-сажени въ 171,5 куб. фут. объема { дубовой, березовой, пихтовой, другихъ породъ
" ¼ сажени въ 85,75 куб. футовъ объема { дубовой, березовой, пихтовой, другихъ породъ
} Цѣны должны быть установлены сообразно мѣстнымъ условіямъ.

Kory sażeń 343 stóp sześciennych objętości { dębowéj, brzozowéj, świerkowéj, innéj
" pół sażenia 171,5 stóp sześcien. objęto. { dębowéj, brzozowéj, świerkowéj, innéj
" ¼ sażenia 85,75 stóp sześcien. objęto. { dębowéj, brzozowéj, świerkowéj, innéj
} Ceny podług miejscowych okoliczności w taksach mają być ustanowione.

Пароконный возъ { травы, сѣна, мха, подстилки, листьевъ для корма скота, тростника } Возъ сѣна считается въ 12 пудовъ и 15 фунтовъ, возъ же травы полагается вдвое дешевле сѣна.

Fura parokonna { trawy, siana, mchu, ściółki, liści do paszy, trzciny } Na furę siana rachuje się pudów 12 funtów 15, a fura trawy ma być o połowę tańsza od fury siana.

Съ одного лица въ годъ { собираніе смолы и прочихъ соковъ, " грибовъ, " трюфелей } Сообразно мѣстнымъ обстоятельствамъ.

Od jednéj osoby rocznie za { zbieranie żywicy i innych soków, " grzybów, " trufli } Podług miejscowych okoliczności.

Пастьба скота въ годъ. — Pasza na rok.

Пастьба скота въ годъ		Pasza na rok		Въ классѣ / w klassie 1: руб.	коп.	2: руб.	коп.	3: руб.	коп.	4: руб.	коп.	5: руб.	коп.	6: руб.	коп.
a) Жители и мѣщане, осѣдлые въ казенныхъ городахъ [illegible]	со штуки скота	a) Mieszkańcy, rolnicy miast rządowych	od sztuki bydła	—	12	—	24	—	36	—	48		60	—	72
	съ овцы		od owcy	—	2		4	—	6	—	8	—	10	—	12
b) Арендаторы, приходскіе Священники не имѣющіе фундушевыхъ лѣсовъ, коморники и халупники въ казенныхъ имѣніяхъ	со штуки скота	b) Dzierżawcy, Plebani nie mający lasów funduszowych, komornicy chałupnicy w dobrach rządowych.	od sztuki bydła	—	6	—	12	—	18	—	24	—	30	—	36
	съ овцы		od owcy	—	1		2	—	3		4	—	5		
c) Крестьяне и хлѣбопашцы въ казенныхъ имѣніяхъ, а также крестьяне принадлежащіе приходскимъ Настоятелямъ не имѣющимъ фундушевыхъ лѣсовъ, барщинные, чиншевые и колонисты безъ различія	со штуки скота	c) Włościanie, rolnicy w dobrach rządowych i Plebanów, nie mających lasów funduszowych, pańszczyźniani, czynszowi, kolonijści bez różnicy	od sztuki bydła	—	3	—	6		9	—	12	—	15	—	
	съ овцы		od owcy	—	1		1	—	1.5	—	2	—	2.5		3

За позволеніе сбора древесныхъ сѣмянъ. — Od dozwolenia uzbierania nasion drzewnych.

За позволеніе сбора древесныхъ сѣмянъ	Od dozwolenia uzbierania nasion drzewnych	Руб. / Rubli	коп. / kop.
Съ четверти желудей и буковыхъ орѣшковъ	Czetwierć żołędzi lub bukwy	—	16
" " лиственничныхъ шишекъ	" szyszek modrzewiowych	—	8
" " еловыхъ	" " jodłowych	—	5
" " пихтовыхъ или сосновыхъ шишекъ	" " świerkowych lub sosnowych	—	5
" " ольховыхъ	" " olszowych	—	5
" " березовыхъ сѣмянъ	" nasienia brzozowego	—	15

Глава IV. Вещества ископаемыя. — Rozdział IV. Płody ziemne.

Сажень торфа въ 343 куб. фута объема { лучшаго, худшаго
Полъ-сажени торфа въ 171,5 куб. фута объема { лучшаго, худшаго
¼ сажени торфа въ 85,75 к. ф., или лѣсная сажень { лучшаго, худшаго
Пароконный возъ глины
" " фарфорной глины
" " гравія
" " песку
" " ила
" " желѣзной руды
Сажень въ 343 кубическихъ футовъ полевыхъ камней
Полъ-сажени въ 171,5 куб. футовъ
¼ сажени въ 85,75 к. ф. или лѣсная сажень полевыхъ камней
Кубическій футъ гранитнаго камня { до обдѣлки, послѣ обдѣлки
" " мельничнаго камня { до обдѣлки, послѣ обдѣлки
" " мрамора { до обдѣлки, послѣ обдѣлки
} Цѣны установляются сообразно мѣстнымъ условіямъ.

Sażeń po 343 stóp sześciennych torfu { lepszego, gorszego
Pół sażenia 171,5 " " " { lepszego, gorszego
¼ sażenia 85,75 czyli sążeń leśny " { lepszego, gorszego
Fura parokonna gliny
" " glinki fajansowéj
" " żwiru
" " piasku
" " szlamu
" " rudy żelaznéj
Sażeń po 343 stóp sześciennych kamieni polnych
Pół sażen. 171,5 stóp sześciennych " "
¼ sażenia 85,75 czyli sążeń leśny " "
Stopa sześcienna kamienia ciosowego { przed obrobieniem, po obrobieniu
Stopa sześcienna kamienia młyńskiego { przed obrobieniem, po obrobieniu
Stopa sześcienna marmuru { przed obrobieniem, po obrobieniu
} Ceny stanowią się podług okoliczności miejscowych.

Глава V. Поля и луга. — Rozdział V. Grunta i łąki.

Глава V			Rozdział V			Руб. / Rubli	коп. / kop.
Съ одной десятины	пахатныхъ земель	I классa	Od jednéj dziesiatyny	gruntu ornego	klassy I	1	56
		II "			" II	—	88
		III "			" III		49
	лѣсныхъ луговъ	I классa		łąk leśnéj	klassy I	1	93
		II "			" II	1	50
		III "			" III	1	15
		IV "			" IV	—	59

Плата на пристаняхъ { съ одной штуки древеснаго лѣса; съ одной балки; съ одной копы клепки; съ одной сажени дровъ въ 85,75 куб. футовъ объема.

Opłata lądowego { od jednéj sztuki browarki; od jednéj sztuki belki; od jednéj kopy klepek; od jednego sążnia drzewa 85,75 stóp sześciennych objętości.

Примѣчаніе 1. На основаніи распоряженія отъ 5 (17) Сентября 1849 года, за № 45,446, лѣсная сажень должна равнятся одной четверти кубической сажени и заключать въ себѣ:

полѣна длиною 2,8347 футовъ (34,02 дюйма),
въ ширину 5,5 " (66 дюймовъ),
въ вышину 5,5 " (66 дюймовъ).

Объемъ этой сажени равняется 85,75 кубическимъ футамъ и сосѣдаетъ въ себѣ древесной массы:

плашныхъ дровъ 62,50 куб. футовъ,
кругляковъ 53,75 "
пней 45 "
сучьевъ и хвороста 23,75.

Поэтому въ случаѣ необходимости переложенія возовъ на лѣсныя сажени, слѣдуетъ считать.

плашныхъ дровъ

два пароконные воза на одну лѣсную сажень,
три одноконные воза на одну лѣсную сажень,

кругляковъ

пять пароконныхъ возовъ на три лѣсныя сажени,
пять одноконныхъ возовъ на двѣ лѣсныя сажени,

пней

три пароконные воза на двѣ лѣсныя сажени,
два пароконные воза на одну лѣсную сажень,

Примѣчаніе 2. Плата за пережиганіе дерева въ уголь среди лѣсовъ, установлена въ размѣрѣ 10% стоимости пережженнаго въ уголь лѣса, не включая въ это лѣсныхъ материаловъ, нужныхъ на орудія при обжиганіи угольныхъ костровъ, за которые должна быть взимаема особая плата.

Uwaga 1. Urządzeniem z dnia 5 (17) Września 1849 r. Nr 45.446, przepisano ćwierć sażenia sześciennego na sążeń leśny, mający

długości polan stóp 2,8347 (cali 34,02),
szerokość sążnia " 5,5 (cali 66),
wysokość " " 5,5 (cali 66),

objętość jego wynosi stóp sześciennych 85,75, a w téj mieści się massy

drzewa szczapowego stóp sześciennych 62,50,
" krąglakowego " " 53,75,
" karpowego " " 45,
gałęziowego i chrustowego " " 23,75.

W razie zatém potrzeby obliczania sążni leśnych z fur, liczyć należy

w drzewie szczapowém.

dwie fury parokonne na jeden sążeń leśny,
trzy fury jednokonne na jeden sążeń leśny:

w drzewie krąglakowém:

pięć fur parokonnych na trzy sążnie leśne,
pięć fur jednokonnych na dwa sążnie leśne:

w drzewie karpowém

trzy fury parokonne na dwa sążnie leśne,
dwie fury jednokonne na jeden sążeń leśny

Uwaga 2. Opłata od zwęglania drzewa na gruncie leśnym, ustanowioną została na 10 procent wartości drzewa zwęglonego, nie licząc w to drzewa na narzędzia przy zwęglaniu stosu potrzebne, które osobno opłacone być ma.

№227.

О продажѣ лѣса малыми партіями.

(13 (25) Іюня 1851 года.)

Августовскому Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства

Губернское Правленіе отъ 29 Марта (11 Апрѣля) сего года, за № 13,369, доводя до свѣдѣнія Коммисіи, что на публичномъ торгѣ, произведенномъ въ Гришкабудскомъ Лѣсномъ Управленіи на продажу лѣса малыми партіями на мѣстную потребность, съ правомъ на свободный сплавъ онаго продано 190 сажень дровянаго и 17,663 кубич. футовъ подѣлочнаго лѣса, съ выручкою 8 руб. 35 коп. свыше таксы, сдѣлало предположеніе: чтобы таковой порядокъ продажи лѣса, какъ выгодный для Казны и представляющій удобства для мѣстныхъ жителей, особенно въ мѣстностяхъ отдаленныхъ отъ лѣсовъ, введенъ былъ и въ другихъ лѣсничествахъ, расположенныхъ вблизи водяныхъ путей сообщенія.

Правительственная Коммисія, одобривъ таковое предположеніе Губернскаго Правленія и ссылаясь на распоряженія свои отъ 23 Сентября (5 Октября) 1849 года, за № 74,503, и отъ 13 (25) Іюня 1850 года, за № 3,702 (*), разрѣшаетъ производить указаннымъ въ тѣхъ предписаніяхъ порядкомъ продажу

(*) *Примѣчаніе.* Распоряженіемъ отъ 23 Сентября (5 Октября) 1849 года, за № 74,503, Коммисія предписала Августовскому Губернскому Правленію ввести поштучную продажу дровянаго лѣса, съ публичнаго торга, небольшими партіями, непревышающими 60 сажень съ правомъ на свободный сплавъ онаго; торги начинать съ цѣны, установленной по таксѣ, съ изъятіемъ отъ продажи лѣса, предназначеннаго для заграничной торговли.

Предписаніемъ же отъ 13 (25) Іюня 1850 года, № 3,702, Коммисія разрѣшила производить такимъ же порядкомъ продажу подѣлочнаго лѣса, не подлежащаго отпуску для заграничной торговли, съ дозволеніемъ сплава онаго, съ тѣмъ условіемъ: что партіи для торговъ, не должны превышать 2,000 кубическихъ футовъ древесной массы; что покупатель не можетъ соединять нѣсколькихъ партій въ одну, и что, въ случаѣ, еслибы онъ соединялъ партіи и вывозилъ, или сплавлялъ лѣсъ за границу, подвергнется взысканію, установленному за незаконный вывозъ лѣса.

N° 227.

O sprzedaży drzewa małemi partyami.

(d. 13 (25) Czerwca 1851 r.)

Do Rządu Gubernialnego Augustowskiego

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Rząd Gubernialny donosząc pod dniem 29 Marca (11 Kwietnia) r. b. Nr. 13,369, że na licytacyi, w Urzędzie leśnym Gryszkabuda odbytéj, na sprzedaż drzewa małemi partyami na potrzeby miejscowe, z wolnością spławienia go, sprzedano 190 sążni drzewa opałowego i 17,663 stóp sześciennych drzewa użytkowego, z pozyskaniem r. sr. 8 kop. 35 plusu nad taksę, wnioskował: aby sposób takowy sprzedawania drzewa, jako korzystny dla Skarbu i dogodny dla mieszkańców, zwłaszcza w okolicach odległych od lasów, dozwolić w innych leśnictwach nad wodami spławnemi położonych.

Kommissya Rządowa, przychylnie do takowego wniosku Rządu Gubernialnego i przy odwołaniu się do zarządzeń swych z d. 23 Września (5 Października) 1849 r. Nr. 74,503 i z d. 13 (25) Czerwca 1850 r. Nr. 3,702, (*) zezwala na sprzedaż drze-

(*) *Uwaga.* Reskryptem z dnia 23 Września (5 Października) 1849 r. Nr. 74,503, Kommissya poleciła Rządowi Gubernialnemu Augustowskiemu urządzić sprzedaż drzewa opałowego w sztukach przez licytacyę małemi partyami, 60 sążni nie przenoszącemi, z wolnością spławienia go; licytacyę poczynać od ceny taksą objętéj, z wyłączeniem wszakże tego drzewa, które na handel zagraniczny jest zakwalifikowane.

Reskryptem zaś z dnia 13 (25) Czerwca 1850 r. Nr. 3,702, przyzwoliła na sprzedaż w podobnyż sposób, drzewa użytkowego, na handel zagraniczny nie zakwalifikowanego, z wolnością spławienia go, z zastrzeżeniem: że partye, na licytacyę wystawić się mające, nie powinny przenosić 2,000 s. s. massy; że kupujący nie może łączyć kilka partyj w jedną: że gdyby łączył partye i wyprowadzał drzewo zagranicę kraju, ulegnie karze za nieprawne branie drzewa przepisanéj.

лѣса на мѣстную потребность, и въ другихъ лѣсничествахъ, расположенныхъ вблизи водяныхъ путей, какъ-то въ лѣсничествахъ: Пильвишскомъ, Шляновскомъ, Поморжскомъ, Ганчскомъ, Балинковскомъ и Августовскомъ; съ тѣмъ однако условіемъ, чтобы Губернское Правленіе доносило ежегодно Коммисіи о послѣдствіяхъ таковой продажи въ каждомъ лѣсничествѣ.

Варшава, 13 (25) Іюня 1851 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Гуминскій.*

№ 29,295/11,301.

N°228.

Форма контракта на разработку янтарныхъ копей.

(28 Января (9 Февраля) 1852 года.)

Августовскому Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства,

препровождая при семъ форму контракта на отдачу въ арендное содержаніе янтарныхъ копей въ Новогродскомъ лѣсничествѣ, поручаетъ Губернскому Правленію предписать Лѣсному Управленію о заключеніи, по этой формѣ, контракта, и по разсмотрѣніи представить таковой на утвержденіе Правительственной Коммисіи.

Варшава, 28 Января (9 Февраля) 1852 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Гуминскій.*

№ 66,527/2,680.

Приложеніе къ N° 228-му.

Форма контракта на отдачу въ арендное содержаніе янтарныхъ копей въ N. лѣсничествѣ.

Между N Лѣснымъ Управленіемъ, а Г-номъ N, жительству-

wa na potrzeby miejscowe w sposób temi reskryptami wskazany i w innych leśnictwach nad wodami spławnemi położonych, jako to: w leśnictwie Pilwiszki, Szlanów, Pomorze, Hańcza, Balinka i Augustów; zastrzega wszakże, aby Rząd Gubernialny, o wypadku takowéj sprzedaży w każdém leśnictwie corocznie Kommissyi donosił.

w Warszawie, d. 13 (25) Czerwca 1851 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 29,295/11,301.

N° 228.

Wzór do umowy o kopanie bursztynu.

(d. 28 Stycznia (9 Lutego) 1852 r.)

Do Rządu Gubernialnego Augustowskiego.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Przesyłając wzór do umowy o dzierżawę kopalni bursztynu w leśnictwie Nowogród, poleca Rządowi Gubernialnemu, aby nakazał Urzędowi leśnemu umowę podług takowego wzoru spisać, i po przejrzeniu, Kommissyi Rządowéj do zatwierdzenia przedstawić.

w Warszawie, d. 28 Stycznia (9 Lutego) 1852 r.

Z polecenia Dyrektora Głównego Prezydującego,
Rzeczywisty Radca Stanu (podpisano) *Gumiński.*

Nr. 66,527/2,680.

Annex do Nr. 228-go.

WZÓR UMOWY O DZIERŻAWĘ KOPALNI BURSZTYNU W LEŚNICTWIE N.

Między Urzędem leśnym N, a P. NN, zamieszkałym w N,

ющимъ въ N, заключенъ договоръ объ отдачѣ въ аредное содержаніе янтарныхъ копей, на нижеслѣдующихъ условіяхъ:

§ 1.

Лѣсное Управленіе отдаетъ Господину N въ арендное содержаніе на столько-то лѣтъ, начиная съ такого-то числа, мѣсяца и года, право на разработку копей и поиски янтаря, за условленную годичную цѣну, предложенную N на торгахъ N руб N коп., которую арендаторъ обязанъ уплачивать въ кассу Лѣснаго Управленія монетою, имѣющею обращеніе въ краѣ, въ трехмѣсячные сроки впередъ, такихъ-то чиселъ, по столько-то (прописью) рублей и копѣекъ (цифрами рублей и копѣекъ).

§ 2.

Арендатору предоставляется право на свободный поискъ и добываніе янтаря на всемъ пространствѣ казенныхъ лѣсовъ, составляющемъ нынѣ N лѣсничество, какъ въ постоянныхъ лѣсныхъ дачахъ, такъ равно и въ лѣсныхъ отпадкахъ, съ нижеслѣдующими ограниченіями:

a) въ возобновительныхъ лѣсосѣкахъ и въ запущенныхъ въ поросль мѣстахъ дозволяется ему производить поиски и добываніе не иначе, какъ по особымъ разрѣшеніямъ Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства, подъ опасеніемъ взысканія за каждаго человѣка по 3 руб., за каждый разъ;

b) на пахатныхъ земляхъ, лугахъ и пастбищахъ, онъ можетъ производить поиски и копку не иначе, какъ съ дозволенія пользующихся тѣми угодьями лицъ, и по удовлетвореніи ихъ соотвѣтственнымъ вознагражденіемъ, подъ отвѣтственностью по закону;

c) при разработкахъ вблизи пограничной черты Царства, арендаторъ подчиняется общимъ правиламъ въ отношеніи жительствующихъ и пребывающихъ близъ границы, и за стѣсненія по этому поводу, не будетъ простирать къ Казнѣ никакихъ претензій.

§ 3.

Въ случаѣ уменьшенія пространства лѣсничества вслѣдствіе устройства имѣній, или отчужденія, арендаторъ не можетъ простирать, по этому поводу, никакой претензіи къ Каз-

zawartą została umowa o dzierżawę kopalni bursztynu, pod następującemi warunkami:

§ 1.

Urząd leśny wypuszcza P. NN, w dzierżawę na lat... po sobie następujących, to jest od dnia... do dnia.... prawo poszukiwania i kopania bursztynu, za summę roczną, na licytacyi postąpioną....., którą dzierżawca opłacać będzie do kassy Urzędu leśnego, w monecie kurs w kraju mającéj, ratami kwartalnemi, to jest: w dniu... z góry po rs.... wyraźnie.......

§ 2.

Zapewnia się dzierżawcy wolność szukania i kopania bursztynu we wszystkich lasach rządowych, obecnie leśnictwo N, składających, tak w lasach stałych, jakoteż i w odpadkach, z zastrzeżeniami następującemi:

a) w cięciach odmładniających i w zagajnikach nie inaczéj może poszukiwać i kopać, jak za szczegółowemi upoważnieniami Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, pod karą za każdego człowieka po sr. 3 na raz jeden;

b) na gruntach ornych, łąkach i pastewnikach, nieinaczéj może poszukiwać i kopać, jak za pozwoleniem użytkujących z gruntów, i za stosowném poprzedniem ich wynagrodzeniem, pod odpowiedzialnością podług prawa;

c) w bliskości granicy Królestwa, poddaje się dzierżawca przepisom ogólnym, co do zamieszkania i pobytu nad granicą, a za ścieśnienia z tego względu, żadnéj pretensyi do Skarbu rościć nie będzie.

§ 3.

Jeżeliby przestrzeń leśnictwa, przez urządzenie dóbr, lub skutkiem alienacyi zmniejszoną została, dzierżawca żadnéj z tego

нѣ, и, не смотря на таковое уменьшеніе, обязанъ условленную арендную сумму уплачивать сполна.

§ 4.

Для контроля и надзора за людьми, ходящими по лѣсу, арендаторъ обязанъ, о каждомъ приводѣ работниковъ въ лѣсъ для поисковъ янтаря, заранѣе объявить подлежащему Подлѣсничему, подъ опасеніемъ взысканія по 30 коп. за каждаго неявленнаго человѣка.

§ 5.

Не дозволяется арендатору, при добываніи янтаря, извлекать для себя выгоды изъ какихъ либо другихъ земныхъ произведеній, ни же подкапывать или повреждать деревья, подъ опасеніемъ взысканія, опредѣленнаго за истребленіе лѣса.

§ 6.

За всякіе убытки, причиненные въ лѣсахъ арендаторомъ или его работниками, и за всякое нарушеніе ими лѣсныхъ полицейскихъ правилъ, арендаторъ отвѣчаетъ Казнѣ залогомъ и имуществомъ; въ особенности же ямы, вырытыя при поискѣ и добываніи янтаря, должны быть засыпаны и заравнены арендаторомъ, а въ случаѣ неисполненія сего, властно будетъ Лѣсное Управленіе, по истеченіи однаго мѣсяца послѣ вырытія, заравнять ихъ на счетъ арендатора и понесенныя на это издержки взыскать съ него административными мѣрами.

§ 7.

Лѣсное Управленіе, посредствомъ лѣсной стражи, будетъ наблюдать по службѣ за недопущеніемъ постороннихъ людей къ незаконнымъ поискамъ и добыванію янтаря и подвергать ихъ взысканіямъ; дозволяется также арендатору о замѣченныхъ имъ незаконныхъ пріискателяхъ доносить Лѣсному Управленію для подверженія ихъ взысканію. Въ случаѣ наложенія штрафа, янтарь въ натурѣ, или стоимость его обращаются въ пользу арендатора, штрафныя же деньги поступаютъ въ лѣсную кассу.

§ 8.

Арендаторъ не въ правѣ требовать отъ Казны никакого вознагражденія въ случаѣ, еслибы стоимость пріисканнаго имъ

względu pretensyi do Skarbu rościć nie może, i bez względu na to, postąpioną summę w całości opłacać będzie.

§ 4.

Dla utrzymania kontrolli i nadzoru ludzi po lesie chodzących, dzierżawca obowiązany jest opowiedzieć się właściwemu Podleśnemu, przed każdém wprowadzeniem ludzi do lasu. w celu poszukiwania bursztynu, pod karą kop. 30 za każdego robotnika niezameldowanego.

§ 5.

Nie wolno dzierżawcy, z tytułu kopania bursztynu, ciągnąć użytków z żadnych innych płodów ziemnych, ani też podkopywać lub uszkadzać drzew, pod karą za szkody leśne przepisaną.

§ 6.

Za wszelkie szkody leśne, przez dzierżawcę lub jego robotników zrządzone, oraz za wszelkie ich wykroczenia przeciwko przepisom policyi leśnéj, dzierżawca odpowiedzialnym jest Skarbowi z kaucyi i z majątku; w szczególności zaś doły, przez szukakanie lub kopanie bursztynu porobione, dzierżawca obowiązany jest zarównać, a gdyby tego nie dopełnił, mocen będzie Urząd leśny, po upływie jednego miesiąca od wykopania, zarównać je na koszt dzierżawcy, i koszta na to wyłożone ściągnąć od niego środkami administracyjnemi.

§ 7.

Urząd leśny postrzegać będzie z urzędu, przez straż leśną, bezprawnie poszukujących lub kopiących bursztyn, i do kar pociągać; wolno także dzierżawcy dostrzeżonych przez siebie nieprawnie kopiących podawać Urzędowi leśnemu do ukarania. Wrazie ukarania, bursztyn w naturze albo wartość jego należeć będzie do dzierżawcy, kary zaś wpływać mają do kassy leśnéj.

§ 8.

Rząd nie zapewnia żadnego wynagrodenia w razie, gdyby dzierżawca nie wynalazł bursztynu wartśc odipowiedniéj sum-

янтаря не соотвѣтствовала размѣру арендной платы; всѣ же предвидѣнныя и непредвидѣнныя случайныя событія, препятствующія разработкѣ копей, падаютъ на самаго арендатора, и, не взирая на оныя, онъ обязанъ исправно уплачивать условленную сумму.

§ 9.

Воспрещается арендатору, безъ вѣдома и предварительнаго разрѣшенія Правительства, передавать аренду копей въ другія руки, подъ опасеніемъ признанія таковой сдѣлки недѣйствительною и устраненія отъ аренды, которая въ такомъ случаѣ, на его рискъ и страхъ, отдана будетъ другому соискателю съ публичнаго торга.

§ 10.

Въ обезпеченіе исполненія договора, арендаторъ представляетъ залогъ въ количествѣ столько-то (прописью) рублей (цифрами руб.), равняющійся трехмѣсячной арендной платѣ, который зачтенъ будетъ въ счетъ послѣдняго срочнаго платежа, если арендаторъ исполнитъ принятыя обязательства.

§ 11.

Арендаторъ обязывается принять на свой счетъ гербовыя пошлины, почтовые платежи и издержки на публикацію о торгахъ.

§ 12.

Разрѣшеніе споровъ, могущихъ возникнуть по настоящему договору, и опредѣленіе неустойки въ случаѣ невыполненія какого либо изъ обязательствъ, принятыхъ симъ контрактомъ, арендаторъ предоставляетъ усмотрѣнію административной власти и подчиняется административнымъ экзекуціоннымъ мѣрамъ, со всѣми ихъ послѣдствіями.

§ 13.

Настоящій контрактъ, составленный въ четырехъ тождественныхъ экземплярахъ, изъ коихъ главный экземпляръ написанъ на гербовой бумагѣ N-рублеваго (или N-копѣечнаго) достоинства, а прочіе на обыкновенной гербовой бумагѣ въ 7 ½ коп., возимѣетъ обязетельную силу, для арендатора со дня подписанія имъ таковаго, для Правительства же — со дня утверж-

mie opłaconéj, a wszelkie przypadki przewidziane i nieprzewidziane, tamujące użytkowanie z kopalni, dotykają samego dzierżawcę, i bez względu na nie, summę umówioną regularnie opłacać powinien.

§ 9.

Nie wolno dzierżawcy, bez wiedzy i poprzedniego zezwolenia Rządu, przedzierżawiać kopalnie komu innemu, pod nieważnością i odebraniem dzierżawy, która w takim razie na jego zysk lub stratę wystawioną będzie do nowego wydzierżawienia przez licytacyę.

§ 10.

Na pewność dotrzymania umowy, dzierżawca złoży rękojmię w ilości rs...... wyraźnie .... jako kwotę wyrównywającą kwartalnéj summie dzierżawnéj, która w ostątniéj racie potrąconą będzie, jeżeli dzierżawca wywiąże się z przyjętych obowiązków.

§ 11.

Koszta stempla i poczty, oraz koszta ogłoszenia licytacyi, dzierżawca obowiązuje się ponosić.

§ 12.

W sporach z umowy téj wyniknąć mogących, i na przypadek niewypełnienia któregokolwiek z obowiązków, niniejszą umową przyjętych, dzierżawca poddaje się decyzyi i exekucyi administracyjnéj z wszelkiemi jéj skutkami.

§ 13.

Umowa niniejsza w czterech jednobrzmiących exemplarzach spisana, któréj główny exemplarz na stemplu szacunkowym ceny rsr. ... kop. ..., a dalsze na stemplu zwyczajnym ceny kop $7\frac{1}{2}$, obowiązuje dzierżawcę od daty podpisania przez niego, Rząd

денія онаго Правительственною Коммисіею Финансовъ и Казначейства.

Въ N, ... дня . . . . . . мѣсяца 18 . . года.

Подписи:

Арендаторъ . . . . Свидѣтель . . . .

Лѣсничій . . . .

Въ д. Письмоводителя Подлѣсничій . . . . . .

Въ N, ... дня . . . . . . мѣсяца 18 . . года.

Губернское Правленіе настоящій контрактъ одобряетъ и въ собственноручности подписей удостовѣряетъ.

Гражданскій Губернаторъ . . . . . .
Совѣтникъ Казеннаго Отдѣленія . . . .
Начальникъ Канцеляріи . . . .

№ 229.

Форма договора объ отдачѣ въ арендное содержаніе лѣсопильнаго завода.

(9 (21) Февраля 1852 года.)

Варшавскому Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства,

находя представленный . . . . контрактъ на отдачу въ шестилѣтнее арендное содержаніе пильнаго завода, называемаго Спала въ Любохненскомъ лѣсничествѣ, съ Г-номъ N, составленнымъ согласно съ существующими узаконеніями, утверждаетъ и возвращаетъ при семъ для надлежащаго употребленія.

Варшава, 9 (21) Февраля 1852 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Гуминскій.*

№ 75,081/30,443.

zaś obowiązywać zacznie od zatwierdzenia przez Kommissyę Rządową Przychodów i Skarbu.

w . . . . dnia . . . . 18 . . r.

podpisy:

Dzierżawca . . . . . Świadkowie . . . .

Nadleśniczy . . . .
Podleśny biurowy . . . . .

Rząd Gubernialny umowę niniejszą przyjmuje i podpisy poświadcza.

w . . . . dnia . . . . 18. . . roku.

Gubernator Cywilny . . . .
Radca Skarbowy . . . .
Naczelnik Kancellaryi . . . . . .

N° 229.

Wzór do umowy o dzierżawę tartaku.

(d. 9 (21) Lutego 1852 r.)

Do Rządu Gubernialnego Warszawskiego.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Przedstawioną . . . . umowę o 6 letnią dzierżawę tartaku zwanego Spała, w leśnictwie Lubochnia, z P. NN, znalazłszy zredagowaną zgodnie z przepisami, zatwierdza i do właściwego użytku zwraca.

w Warszawie, d. 9 (21) Lutego 1852 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 75,081/30,443.

Приложеніе къ №229-му.

Форма договора объ отдачѣ въ аренду лѣсопильнаго завода.

Между N Лѣснымъ Управленіемъ и Г-номъ N заключенъ договоръ объ отдачѣ въ арендное содержаніе лѣсопильнаго завода, на нижеслѣдующихъ условіяхъ:

§ 1.

Лѣсное Управленіе отдаетъ Господину N въ арендное содержаніе на . . . лѣтъ, то есть съ такого-то по такое-то число, лѣсопильный заводъ, называемый . . . . . ., лежащій между такими-то участками, на рѣкѣ (или прудѣ) такомъ-то, со всѣмъ устройствомъ, ларями, плотинами и находящимися на мѣстѣ казенными снарядами и движимостями, съ домикомъ для пильщика, съ рыбною ловлею на прудѣ при томъ же заводѣ, съ правомъ пиленія лѣса на заводѣ и продажи пильныхъ издѣлій, за совокупную сумму . . . руб. . . коп., то есть: за содержаніе лѣсопильнаго завода . . . руб., за рыболовство . . . руб., итого какъ выше (прописью) столько-то рублей, каковую сумму арендаторъ обязанъ уплачивать ежегодно въ Іюнѣ мѣсяцѣ имѣющею обращеніе въ краѣ монетою въ кассу такого-то Лѣснаго Управленія, или въ другую, которая будетъ ему указана Губернскимъ Правленіемъ.

§ 2.

Сверхъ опредѣленной въ предыдущемъ 1 § арендной платы, арендаторъ обязанъ уплачивать и нести изъ собственныхъ средствъ всѣ лежащія на арендуемомъ имъ заводѣ подати, складки и другія обыкновенныя и чрезвычайныя повинности, какъ нынѣ существующія, такъ и впослѣдствіи установленныя или увеличенныя, на основаніи финансовыхъ, административныхъ и полицейскихъ постановленій.

§ 3.

Арендаторъ будетъ довольствоваться такимъ состояніемъ завода, въ какомъ приметъ оный при вводѣ въ арендное владѣніе; сверхъ того, онъ обязывается переданные въ его пользованіе въ арендуемомъ имъ заводѣ строенія всякаго рода, пильные приборы, лари, плотины и весь пильный механизмъ со-

Annex do Nr. 229-go.

Wzór do umowy o dzierżawę tartaku.

Między Urzędem leśnym N, a Panem NN, zawartą została umowa o dzierżawę tartaka pod następującemi warunkami:

§ 1.

Urząd leśny wypuszcza P. NN, w dzierżawę na lat. . . to jest od dnia . . do dnia . . . trwać mającą, tartak . . . . zwany, pomiędzy obrębami. . . . przy rzece (lub stawie) . . . . położony, ze wszelkiemi przyrządzeniami, pogródkami, groblami i rekwizytami skarbowemi, na gruncie znajdującemi się, wraz z domkiem dla pilarza, i z rybołówstwem na stawie przy tymże tartaku, z prawem wyrabiania na tartaku drzewa i sprzedawania wyrobów tartacznych, a to za summę ryczałtową r. sr. . . . . to jest: za dzierżawę tartaka r. sr. . . ., za rybołówstwo r. sr. . . ., razem jak wyżéj r. sr. . . . wyraźnie . . . . , którą dzierżawca corocznie w miesiącu Czerwcu wnosić będzie, w monecie kurs w kraju mającéj, do kassy Urzędu leśnego . . . . lub innéj, jaką mu Rząd Gubernialny wskaże.

§ 2.

Oprócz summy dzierżawnéj w § 1-ym oznaczonéj, obowiązany jest dzierżawca opłacać i ponosić z własnych funduszów, podatki, składki i inne ciężary zwyczajne i nadzwyczajne, teraźniejsze i późniéj nastałe lub zwiększone, z przepisów skarbowych, administracyjnych i policyjnych wypływające, a wydzierżawiony zakład dotykać mogące.

§ 3.

Dzierżawca poprzestaje na takim stanie zakładu, w jakim go przy wejściu w posiadanie odbierze; obowiązuje się owszem zakład przez siebie zadzierżawiony, to jest: wszelkie budowle i przyrządzenia tartaka, pogródki, groble i całą maszynerię tartaczną,

держать въ исправности и починять собственными средствами и лѣсомъ пріобрѣтеннымъ покупкою, а по окончаніи срока арендѣ, сдать оныя также въ исправномъ видѣ, способномъ для производства пильныхъ работъ.

§ 4.

Правительство не обязано вознаграждать арендатора за какія бы то ни было недовыручки, напротивъ, всякіе предвидимые и непредвидимые случаи, препятствующіе дѣйствію завода, или причиняющіе поврежденіе заводу либо издѣліямъ падаютъ на самаго арендатора, и онъ обязанъ, не смотря на таковые случаи, вносить исправно условленную арендную плату.

За убытки, причиненные пожаромъ, возникшимъ не только по винѣ, но и по неосмотрительности арендатора, его домочадцевъ, мастеровыхъ или работниковъ, арендаторъ отвѣтствуетъ Казнѣ залогомъ и имуществомъ. Причитающееся отъ Страховаго Управленія вознагражденіе за сгорѣвшія въ продолженіе арендпаго срока строенія, какъ средство для отстройки таковыхъ, будетъ принадлежать арендатору.

§ 5.

Правительство не принимаетъ на себя отпускать арендатору лѣсъ для распиловки на заводѣ, однакожъ будетъ продавать ему таковой въ томъ размѣрѣ, въ какомъ окажется избытокъ его отъ потребностей окрестныхъ жителей и отъ отпуска для торговли, при чемъ поставляется условіемъ:

a) что, пока въ дачахъ N лѣсничества, на разстояніи 12 верстъ отъ завода, будутъ находиться бревна, предназначенныя къ срубкѣ, годныя для пильнаго завода, до тѣхъ поръ арендаторъ не имѣетъ права пріобрѣтать лѣса для завода въ постороннихъ дачахъ; когда же ихъ недостанетъ въ казенныхъ лѣсахъ на вышеозначенномъ разстояніи, то арендаторъ въ правѣ покупать оныя въ другихъ мѣстахъ и перевозить на заводъ, но не иначе, какъ по предварительномъ увѣдомленіи о семъ Лѣснаго Управленія и по представленіи достовѣрнаго свидѣтельства о происхожденіи пріобрѣтеннаго лѣса, числѣ бревенъ и клеймахъ, какими они означены;

b) что арендаторъ подчиняетъ себя контролю Лѣснаго Управленія и предоставляетъ ему право производить

do użytku mu podane, naprawiać własnym kosztem z drzewa kupnego, i utrzymywać je w dobrym stanie, a po wyjściu umowy, oddać je także w stanie dobrym i do prowadzenia robót tartacznych sposobnym.

§ 4.

Rząd nie zapewnia żadnéj bonifikacyi za jakiebądź niedobory, owszem wszelkie przypadki przewidziane i nieprzewidziane, tamujące użytkowanie z tartaka lub zrządzające szkodę w zakładzie albo wyrobach, dotykają samego dzierżawcę, i bez względu na nie, summę umówioną dzierżawca regularnie opłacać powinien.

Za szkody zrządzone przez pożar, nietylko z winy ale i nieostrożności dzierżawcy, jego domowników, majstrów lub robotników, dzierżawca jest odpowiedzialnym Skarbowi z kaucyi i majątku. Wynagrodzenie z Dyrekcyi Ubezpieczeń, za spalone w ciągu dzierżawy budowle, należyć będzie do dzierżawcy, jako fundusz na ich odbudowanie.

§ 5.

Rząd nie zapewnia dzierżawcy dostarczania drzewa na wyroby tartaczne, będzie mu je wszakże sprzedawał o tyle, o ile od potrzeb okolicznych mieszkańców i od sprzedaży na handel do zbycia jeszcze pozostanie; zastrzega przytém:

a) że dopóki w lasach leśnictwa N, do odległości wiorst 12 od tartaku, będą znajdować się kloce, na wycięcie przeznaczone, do tartaku zdatne, dopóty dzierżawca nie ma prawa sprowadzać do tartaku drzewa z lasów obcych; o ile zaś ich zabraknie w lasach rządowych w odległości wymienionéj, wolno będzie dzierżawcy gdzieindziéj je nabywać, i do tartaku sprowadzać, za poprzedniém powiadomieniem o tém Urzędu leśnego, i za udowodnieniem świadectwem wiarogodném pochodzenia drzewa nabytego, ilości kloców, i cech jakiemi one są oznaczone;

b) dzierżawca poddaje się kontrolli i rewizyi drzewa, ze strony Urzędu leśnego. W razie znalezienia przy tar-

ревизію лѣснаго матеріала. Въ случаѣ, если при заводѣ найдены будутъ бревна, происхожденіе которыхъ не могло бы быть доказано свидѣтельствомъ и клеймомъ, арендаторъ подвергается штрафу по 7 руб. 50 коп. за каждое неоправданное бревно, толщиною до 18 дюймовъ въ комлѣ; за бревна же большей толщины взыскивается съ него, соразмѣрно объему, полагая по 15 коп. съ каждаго кубическаго фута древесной массы, которая будетъ исчислена на основаніи ревизіоннаго протокола, и за тѣмъ взысканіе штрафа произведено будетъ административнымъ порядкомъ.

§ 6.

Еслибы пришлось арендатору выдѣлывать на заводѣ чужой лѣсъ, то онъ обязанъ заранѣе извѣстить о семъ Лѣсное Управленіе, которое удостовѣряется о законномъ происхожденіи лѣса и поступаетъ на основаніи § 5.

§ 7.

Въ случаѣ предстоящей надобности въ сплавѣ выдѣланныхъ на заводѣ матеріаловъ въ городъ Варшаву, арендаторъ обязанъ требовать предварительной ихъ ревизіи, по совершеніи которой, ему выдается свидѣтельство на свободный сплавъ, утвержденное подписью чиновника, командированнаго для ревизіи. За сплавляемый безъ свидѣтельства ревизующаго чиновника пильный матеріалъ арендаторъ подвергается взысканію, опредѣленному за похищеніе лѣса.

§ 8.

Въ обезпеченіе исполненія договора, арендаторъ представилъ залогъ въ количествѣ столькихъ-то рублей, равняющійся годовой арендной платѣ, каковой залогъ будетъ возвращенъ по истеченіи срока контракта, по исполненіи арендаторомъ принятыхъ обязательствъ.

§ 9.

Споры, могущіе возникнуть по настоящему договору, арендаторъ предоставляетъ рѣшенію административной власти и подчиняется административнымъ экзекуціоннымъ мѣрамъ.

§ 10.

Арендаторъ обязывается принять на свой счетъ гербовыя пошлины, почтовые платежи и издержки на публикацію объявленій о торгахъ.

taku kloców, których pochodzenia nie mógłby udowodnić świadectwem i stemplem, za każdy nieudowodniony kloc, do grubości cali 18 w obrębie, dzierżawca zapłaci kary rs. 7 kop. 50; za każdy zaś kloc grubszy, zapłaci w stosunku jego miąższości, licząc po kop. 15 od stopy sześciennéj massy, która obliczoną będzie na podstawie wywodu rewizyjnego i exekwowaną wprost na drodze administracyjnéj.

§ 6.

Jeżeliby wypadło dzierżawcy wyrabiać na tartaku drzewo obce, to powinien wcześnie zawiadomić o tém Urząd leśny, który przekonywać się będzie o legalności pochodzenia drzewa, i postąpi podług § 5-go.

§ 7.

W razie potrzeby spławiania do Warszawy materyałów, na tartaku wyrobionych, dzierżawca winien żądać ich rewizyi, po odbyciu któréj, wydane mieć będzie świadectwo na wolny spław, poświadczone przez Urzędnika do rewizyi zesłanego. Za materyał tartaczny, bez poświadczenia Urzędnika rewidującego prowadzony, dzierżawca ulegnie karze defraudacyjnéj.

§ 8.

Na pewność dotrzymania umowy, dzierżawca złożył rękojmię, w ilości rs. . . ., wyrównywającą jednoroczněj summie dzierżawnéj, która będzie zwróconą po wyjściu umowy, za wywiązaniem się dzierżawcy z przyjętych obowiązków.

§ 9.

W sporach z umowy téj wyniknąć mogących, dzierżawca poddaje się decyzyi i exekucyi administracyjnéj.

§ 10.

Koszta stempla i poczty, oraz koszta ogłoszenia licytacyi, dzierżawca obowiązuje się ponosić.

§ 11.

Настоящій договоръ, написанный въ четырехъ тождественныхъ экземплярахъ, возымѣетъ обязательную силу для арендатора со времени подписанія имъ таковаго, для Правительства же— со времени утвержденія онаго Правительственною Коммисіею Финансовъ и Казначейства.

Въ N, ... дня . . . . . . мѣсяца 18 . . года.

Подписи:

Арендаторъ . . . . Свидѣтели . . . .

Лѣсничій . . . .

И. д. Письмоводителя Подлѣсничій . . . .

Губернское Правленіе настоящій контрактъ одобряетъ и въ собственноручности подписей на ономъ, а равно въ тождествѣ подписавшихъ оный лицъ удостовѣряетъ.

Гражданскій Губернаторъ . . . .

Совѣтникъ Казеннаго Отдѣленія . . . .

Начальникъ Канцеляріи . . . .

№ 230.

О томъ, что цѣны по таксамъ должны быть одинаковы для всѣхъ покупателей.

(9 (21) Іюля 1852 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

По таксамъ нѣкоторыхъ лѣсничествъ, Правительственная Коммисія разрѣшала, въ разныя времена, пониженіе цѣнъ на лѣсъ для крестьянъ казенныхъ имуществъ, съ тою именно цѣлью, чтобы, при недостаточности ихъ средствъ, облегчить имъ пріобрѣтеніе онаго законнымъ путемъ въ казенныхъ дачахъ, а тѣмъ самимъ воздержать ихъ отъ самовольныхъ порубокъ. Вслѣдствіе сего возникъ вопросъ о томъ: какая цѣна должна быть принимаема въ соображеніе при установленіи размѣра

§ 11.

Umowa niniejsza w czterech jednobrzmiących exemplarzach spisana, obowiązuje dzierżawcę zaraz po podpisaniu przez niego, Rząd zaś obowiązywać zacznie od zatwierdzenia przez Kommissyę Rządową Przychodów i Skarbu.

w . . . . dnia . . . . 18 . . . r.

Podpisy:

Dzierżawca . . . . Swiadkowie . . . .

Nadleśniczy . . . .

Podleśny biurowy. . . . .

Rząd Gubernialny . . . . kontrakt niniejszy, z poświadczeniem podpisów i tożsamości osób podpisanych, przyjmuje.

Gubernator Cywilny . . . .
Radca Skarbowy . . . .
Naczelnik Kancellaryi . . . .

N° 230.

Ceny w taxach mają być jednostajne dla wszystkich kupujących.

(d. 9 (21) Lipca 1852 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

W taxach niektórych leśnictw, Kommissya Rządowa w różnych czasach przyzwalała na zniżenie ceny drzewa dla włościan dóbr rządowych, w celu, aby im jako mało zamożnym ułatwić nabywanie go w lasach rządowych drogą prawną, a tém samém wstrzymać od defraudacyi. Z tego wywiązało się pytanie: po

штрафа, налагаемаго на крестьянъ за похищеніе лѣса, то есть, пониженная ли для нихъ цѣна, или же установленная для всѣхъ покупателей?

Въ разрѣшеніе сего вопроса, Правительственная Коммисія постановляетъ: что, при наложеніи штрафа на казенныхъ крестьянъ за похищеніе лѣса, должна быть принимаема въ основаніе пониженная для нихъ противъ таксы цѣна.

Принимая же въ уваженіе, что цѣль, предположенная при пониженіи цѣны, отнюдь не достигается, такъ какъ крестьяне вовсе не перестали причинять ущербъ казеннымъ лѣсамъ, Правительственная Коммисія постановила на будущее время возстановить для нихъ одинаковыя для всѣхъ обязательныя цѣны.

Губернское Правленіе предпишетъ Лѣснымъ Управленіямъ принять сіе въ руководство при составленіи проектовъ лѣсныхъ таксъ на предстоящій 1853 годъ.

Варшава, 9 (21) Іюля 1852 года.

По порученію Главнаго Директора Предсѣдательствующаго, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Гуминскій.*

№ 86,418/35,462.

№231.

О пользованіи лѣсными полями, лугами и катищами и о контролированіи оныхъ.

(26 Августа (7 Сентября) 1853 года.)

N Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Желая подчинить болѣе правильному контролю лѣсныя пахатныя и сѣнокосныя угодья, какъ тѣ, съ которыхъ доходъ долженъ поступать въ Казну посредствомъ кассъ Лѣсныхъ Управленій, на основаніи статей 140 и 141 Положенія о лѣсномъ управленіи и счетоводствѣ 1823 года и распоряженій Правительственной Коммисіи отъ 28 Апрѣля (10 Мая) 1836

jakiéj cenie wymierzane być mają kary za defraudacye leśne przez włościan popełniane, czy podług ceny dla nich zniżonéj, czy podług ceny dla wszystkich postanowionéj?

W rozwiązaniu czego Kommissya Rządowa postanawia, że kara na włościan dóbr rządowych za defraudacye leśne ma być wymierzaną podług takiéj ceny, jaka dla nich w taxach jest zniżoną.

Z uwagi zaś, że cel zniżenia ceny nie został osiągnięty, bo włościanie bynajmniéj nie zaprzestali wyrządzać szkód w lasach rządowych, Kommissya Rządowa postanowiła, aby na przyszłość przywrócić dla nich ceny jednakowe, wszystkich obowiązujące.

Rząd Gubernialny nakaże Urzędom leśnym do tego zastosować się w projektach do tax leśnych na rok następny 1853.

w Warszawie, dnia 9 (21) Lipca 1852 r.

Z polecenia Dyrektora Głównego Prezydującego,
Rzeczywisty Radca Stanu (podpisano) *Gumiński*.

Nr. 86,418/35,462.

N° 231.

O użytkowaniu z niw, łąk, bindug leśnych, i o ich kontrolli.

(d. 26 Sierpnia (7 Września) 1853 roku)

Do Rządu Gubernialnego N.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Pragnąc zaprowadzić ściślejszą kontrollę gruntów, łąk i nowin leśnych, z których dochód na rzecz Skarbu, za pośrednictwem Kass Urzędów leśnych, stosownie do art. 140 i 141-go urządzedzenia manipulacyi i rachunkowości leśnéj, z r. 1823, oraz rozporządzeń Kommissyi Rządowéj z dnia 28 Kwietnia (10 Maja)

года, № 31,775/10,112, отъ 11 (23) Сентября 1837 года, № 34,331/11,323, и отъ 31 Марта (12 Апрѣля) 1839 года, № 22,636/7,030, такъ и тѣ, которыя, находясь среди лѣсовъ, состоятъ однако въ вѣдѣніи Экономическаго Управленія, и доходъ съ нихъ поступаетъ прямо въ Уѣздныя Казначейства, или же за содержаніе ихъ крестьяне отправляютъ издѣльную повинность въ пользу сосѣдняго фольварка, — Правительственная Коммисія постановляетъ:

I. Межеваніе и классификація.

1) Всякія пахатныя земли, подъ названіемъ лѣсныхъ нивъ, а также лежащіе среди лѣсовъ луга, какъ оставшіеся въ излишкѣ отъ нарѣзки лѣсныхъ усадьбъ, такъ равно присоединенные къ лѣсамъ при поземельномъ устройствѣ смежныхъ селеній, или образовавшіеся изъ расчищенныхъ лѣсныхъ отпадковъ и т. п., должны быть отграничены въ натурѣ прочными копцами и столбиками (на сколько этого не было еще сдѣлано вслѣдствіе распоряженія 1836 года, за № 31,755), обозначены номерами, съ точностію измѣрены и расклассифицированы по качеству почвы, съ раздѣленіемъ оныхъ:

a) на тѣ, съ которыхъ доходъ не поступаетъ въ Уѣздныя Казначейства и не обращенъ въ издѣльную крестьянскую повинность, но которыя состоятъ въ непосредственномъ завѣдываніи Лѣсныхъ Управленій и за пользованіе которыми опредѣленный по лѣсной таксѣ доходъ поступаетъ, или долженъ поступать въ кассы сказанныхъ Управленій, не исключая и тѣхъ земельныхъ участковъ, которые составляютъ отдѣльныя усадьбы смоловаровъ, а равно и тѣхъ, которые, при поземельномъ устройствѣ селеній, будучи присоединены къ лѣсамъ, отданы во временное пользованіе крестьянъ, съ тѣмъ условіемъ, чтобы, по прошествіи извѣстнаго числа лѣтъ, воздѣлали таковые подъ зарощеніе лѣсомъ, и

b) на тѣ, которыя, хотя и расположены въ лѣсахъ, какъ нивы и луга, однакожъ состоятъ въ пользованіи дворовъ, или крестьянъ барщинныхъ, или чиншевыхъ,

1836 r. Nr. 31,775/10,112, z dnia 11 (23) Września 1837 r. Nr. 34,331/11,323, i z dnia 31 Marca (12 Kwietnia) 1839 r. Nr. 22,636/7,030 wpływać powinien, jak równie i tych, które położone będąc wśród lasów, są jednakże pod zarządem ekonomicznym, i dochód z nich wpływa do Kass powiatowych, albo włościanie odbywają powinności (prestacye) do przyległego folwarku, Kommissya Rządowa stanowi:

I. Pomiar i klassyfikacya.

1) Wszelkie grunta pod nazwą niwy leśne, i łąki wśród lasów położone, z osad służbowych, po ich uregulowaniu zbywające, przy urządzeniu wsiów przyległych do lasu wcielone, z odpadków wykarczowane, i t. p. mają być kopczykami i słupkami trwałemi obstawione (o ile to w skutek rozporządzenia Nr. 31,75 5 z r. 1836, jeszcze nie nastąpiło), ponumerowane, z dokładnością pomierzone i rozklassyfikowane, oddzielnie:

a) te, z których dochód do Kass powiatowych nie wpływa i do powinności (prestand) włościańskich nie zaliczony, lecz są pod bezpośrednią administracyą Urzędów leśnych, i do ich kass dochód za użytkowanie podług taxy leśnéj jest, lub powinien być osiągany, nie wyłączając i tych gruntów, które stanowią oddzielne osady smolarskie, jak równie i tych, które przy urządzeniu wcielone będąc do lasu, oddane są w używalność włościan pod warunkiem, ażeby po upływie pewnych lat, takowe na las uprawili;

b) te, które lubo położone w lesie jako niwy lub łąki, należą do użytku folwarcznego, włościan prestacyjnych

не составляя цѣлыхъ фольварковъ, селеній, или колоній, и, со временемъ, при окончательномъ устройствѣ имуществъ и лѣсовъ, должны быть изъяты изъ подъ Экономическаго Управленія и переданы въ вѣдѣніе Лѣснаго Управленія.

2) Обмѣръ и классификацію (если сіе не исполнено при поземельномъ устройствѣ имуществъ или лѣсовъ) производитъ Лѣсничій съ помощію Подлѣсничихъ; каждое отдѣльное пространство, хотя бы оно состояло въ пользованіи нѣсколькихъ лицъ, означаетъ однимъ очереднымъ номеромъ, слѣдуя порядку участковъ, а въ нихъ— хозяйственныхъ округовъ и смежныхъ съ ними отпадковъ, и выставляя этотъ номеръ черною краскою на столбикѣ при каждомъ пространствѣ; сверхъ того, составляетъ ситуаціонный планъ таковыхъ угодій для того, чтобы можно было на первый взглядъ ознакомиться съ положеніемъ земель и луговъ и внести оные въ подлежащіе хозяйственные планы.

3) Воспрещается безусловно ставить жердяные заборы кругомъ нивъ и луговъ, расположенныхъ среди лѣсовъ; поправка таковыхъ заборовъ жердями не должна быть допускаема чинами лѣсной стражи.

II. Составленіе, повѣрка и дополненіе инвентарной описи.

4) Измѣреннымъ такимъ образомъ и отграниченнымъ лѣснымъ полямъ и лугамъ должна быть составлена въ трехъ экземплярахъ, на разосланныхъ для сей цѣли печатныхъ бланкахъ, инвентарная опись, отдѣльно:

a) тѣмъ землямъ и лугамъ, которые состоятъ въ завѣдываніи Лѣснаго Управленія;

b) и тѣмъ, которые находятся еще въ Экономическомъ Управленіи.

Вѣрность составленія инвентарной описи свидѣтельствуется, подъ послѣднею статьею оной, подписями Лѣсничаго и Подлѣсничихъ подлежащей стражи.

Затѣмъ, не позже 1 Декабря с. г., обязывается Лѣсное Управленіе представить инвентарныя описи, въ одномъ экземплярѣ, вмѣстѣ съ ситуаціонными планами въ Правительствен-

lub czynszowych, a nie stanowią całych folwarków, wsi lub kolonij, i z czasem przy stałem urządzeniu dóbr i lasów potrzebują być z pod zarządu ekonomicznego wyłączone, z oddaniem pod zarząd leśny.

2) Pomiar i klassyfikacyę (o ile to przy urządzeniu dóbr albo leśnictwa nie dokonano), dopełni sprawujący Urząd leśny, przy pomocy Podleśnych; każdéj przestrzeni oddzielnéj, chociażby oną była przez kilku użytkowaną, nada numer kolejny, idąc porządkiem obrębów, a w nich okręgów gospodarczych, oraz przyległych im odpadków, i numer ten na słupku przy każdéj przestrzeni czarną farbą każe wypisać; tudzież dla możności orientowania się o położeniu gruntu lub łąki, i wniesienia na właściwe plany gospodarcze, sporządzi planiki sytuacyjne.

3) Zabrania się bezwarunkowo ogrodzeń żerdzianych około niw i łąk wśród lasów położonych; istniejących zaś tego rodzaju ogrodzeń nie dozwoli służba leśna żerdziami naprawiać.

II. Sporządzanie, sprawdzanie i kompletowanie inwentarza.

4) Tak pomierzonych i ograniczonych gruntów i łąk leśnych, sporządzony być ma w 3-ch exemplarzach inwentarz, na drukach na ten cel udzielonych, oddzielnie:

a) gruntów i łąk pod administracyą leśną będących;

b) tych, które obecnie zostają jeszcze pod zarządem ekonomicznym.

Za rzetelność uformowania inwentarza, wewnątrz, pod ostatnią pozycyą, podpisać się powinien Nadleśniczy i Podleśni strażowi.

Następnie, nie późniéj jak na dzień 1 Grudnia r. b. złoży Urząd leśny inwentarze w 1-ym exemplarzu wraz z planikami

ную Коммисію, въ другомъ экземплярѣ— въ Губернское Правленіе, третій же экземпляръ оставить при своихъ дѣлахъ.

Въ отношеніи угодій, означенныхъ въ пунктѣ 1-мъ подъ лит. *b*, по инвентарной описи, въ графѣ: „описаніе происхожденія угодій и т. д.“, должны быть показаны фамиліи лицъ, пользующихся ими, съ поименованіемъ селеній, гдѣ жительствуютъ, а въ примѣчаніяхъ должно быть пояснено, какой и куда съ нихъ поступаетъ доходъ, или какая отбывается издѣльная повинность и въ чью пользу.

На каждой страницѣ инвентарной описи слѣдуетъ помѣщать не болѣе 10-й статей, для того, чт бы оставалось довольно пробѣла для дѣланія нужныхъ отмѣтокъ.

Противъ статей, въ коихъ пространство и классы земель почерпнуты будутъ изъ межеванія, произведеннаго при поземельномъ устройствѣ имѣній или лѣсовъ, надлежитъ сдѣлать оговорку: какимъ землемѣромъ производилось межеваніе, въ которомъ году и подъ какимъ номеромъ показано угодье по межевому реестру; при тѣхъ же статьяхъ, въ которыхъ записаны будутъ нивы, отданныя во временное пользованіе, съ условіемъ воздѣлки ихъ подъ лѣсъ, сослаться въ примѣчаніяхъ на число и номеръ распоряженія Правительственной Коммисіи, съ краткимъ поясненіемъ, кому и на сколько лѣтъ отдано въ пользованіе угодье.

5) Лѣсные Ассесоры, Коммисары и чиновники для особыхъ порученій, командированные въ ревизіонные округи, при объѣздѣ лѣсничествъ въ продолженіе трехъ лѣтъ, обязаны произвести повѣрку, какъ въ отношеніи точности межеванія и классификаціи земель и луговъ, произведенной Лѣсничимъ, такъ равно и въ отношеніи исправной записки въ инвентарную опись всѣхъ поземельныхъ участковъ, соблюдая при этомъ слѣдующій порядокъ: при каждой бытности своей для ревизіи въ лѣсничествѣ, они, для приведенія въ дѣйствіе настоящаго распоряженія, подробно обревизуютъ нѣсколько участковъ; найденный результатъ повѣрки запишутъ въ экземплярахъ инвентарныхъ описей, оставленныхъ въ дѣлахъ Лѣснаго Управленія, которыя должны быть прошнурованы и припечатаны первымъ прибывшимъ для посѣщенія лѣсничества чиновникомъ; а хотя бы по повѣркѣ не оказалось никакой несообразно-

sytuacyjnemi Kommissyi Rządowéj, 2-gi exemplarz Rządowi Gubernialnemu, a 3-ci pozostawi w swych aktach

Co do gruntów w punkcie 1-ym ad *b*, w rubryce „opisanie pochodzenia gruntu i t. d." zamieszczone być mają nazwiska użytkujących, z wymienieniem wsi, a w uwagach, jaki dochód lub prestacye i dokąd są uiszczane.

Na każdéj stronicy inwentarza, nie należy więcéj robić pozycyj jak 10; dla tego, iżby było dosyć miejsca do robienia potrzebnych notat.

Przy pozycyach, do których obszerność i klassyfikacya przestrzeni zamieszczona będzie z pomiaru przy urządzeniu dóbr lub lasów dokonanego, należy domieścić wiadomość, z czyjego pomiaru, z którego roku, i zacytować numer rejestru pomiarowego; zaś przy pozycyach niw, oddanych w używalność z warunkiem uprawy na las, zacytować w uwagach datę i numer zarządzenia Kommissyi Rządowéj, z wyjaśnieniem pokrótce, komu, i na ile lat w użytek oddano.

5) Dokładność pomiarów i klassyfikacyi gruntów i łąk przez sprawującego Urząd leśny dokonanych, oraz czy wszystkie przestrzenie do inwentarza zapisane zostały, Assessorowie Nadleśni, Kommissarze i Urzędnicy do szczególnych poruczeń, w Okręgi nadzorcze delegowani, przy zwiedzaniu leśnictw, w ciągu lat 3-ch sprawdzić obowiązani, w ten sposób: że za każdą bytnością swą w leśnictwie na rewizyi, dla zadosyć uczynienia niniejszemu urządzeniu, zrewidują szczegółowo parę lub kilka obrębów; znaleziony rezultat sprawdzenia zapiszą w exemplarzach inwentarzy w Urzędzie leśnym będących, które pierwszy Urzędnik na zwiedzenie leśnictwa przybyły, sznurkiem przeciągnąć i opieczętować

сти, не смотря на то производившій повѣрку долженъ о ней сдѣлать собственноручную отмѣтку въ инвентарной описи для того, чтобы ревизующій послѣ него чиновникъ не приступалъ уже ко вторичной повѣркѣ однихъ и тѣхъ же участковъ.

А дабы въ экземплярахъ описей, находящихся въ Губернскомъ Правленіи, и въ Правительственной Коммисіи могли быть сдѣланы отмѣтки о произведенной въ каждомъ участкѣ повѣркѣ и о послѣдствіяхъ оной, всѣ ревизующіе чиновники обязаны доносить о семъ отдѣльно, какъ Губернскому Правленію, такъ и Правительственной Коммисіи, послѣ каждаго посѣщенія лѣсничества; въ случаѣ же обнаруженія какого либо въ этомъ отношеніи упущенія или небрежности, независимо отъ исправленія оныхъ и приданія дѣлу надлежащаго направленія, входить съ особыми представленіями, съ изложеніемъ своихъ заключеній о подверженіи виновныхъ взысканію.

6) Если, по составленіи инвентарной описи и представленіи оной въ Правительственную Коммисію и въ Губернское Правленіе, послѣдуетъ прибыль земель и луговъ вслѣдствіе обмежеванія лѣсныхъ усадьбъ, или вслѣдствіе поземельнаго устройства смежныхъ фольварковъ, селеній, усадьбъ и т. п., то надлежитъ составить имъ дополнительную опись, ведя въ ней очередной номеръ, въ неразрывной съ прежде составленною инвентарною описью послѣдовательности, и дополненіе сіе представлять къ 1 Декабря каждаго года.

III. Пристани.

Въ концѣ инвентарной описи должны быть помѣщаемы, за особымъ текущимъ номеромъ, всѣ состоящія въ завѣдываніи Лѣснаго Управленія, или подлежащія занятію, площади у пристаней, съ приложеніемъ также ситуаціонныхъ плановъ, если таковые, вслѣдствіе прежнихъ распоряженій, не были еще доставлены, а если уже доставлены, то пояснить, когда и за какимъ номеромъ были высланы. Въ примѣчаніяхъ слѣдуетъ также пояснить, какимъ порядкомъ получается доходъ съ этого рода площадей, то есть, чрезъ отдачу ли ихъ въ общее арендное содержаніе, или же посредствомъ взиманія платы по таксѣ со штуки складеннаго лѣса.

powinien; a chociażby ze sprawdzenia żadna różnica nie okazała się, zawsze w inwentarzu należy o tém sprawdzeniu własnoręcznie zapisać wiadomość, dla tego, iżby następny Urzędnik rewidujący nie miał potrzeby w tych samych obrębach sprawdzać.

Ażeby zaś w exemplarzach, w Rządzie Gubernialnym i w Kommissyi Rządowéj znajdujących się, była wiadomość, w których obrębach i z jakim skutkiem sprawdzenie nastąpiło, wszyscy urzędnicy rewidujący obowiązani są tak Rządowi Gubernialnemu, jako też Kommissyi Rządowéj oddzielnie donieść o tém po każdém zwiedzeniu leśnictwa; w razie zaś odkrycia jakiego w tym względzie zaniedbania lub uchybienia, obok sprostowania i wprowadzenia na drogę właściwą, winnych imiennie do ukarania z wnioskami swemi oddzielnie przedstawić.

6) Po uformowaniu inwentarza i złożeniu go Kommissyi Rządowéj i Rządowi Gubernialnemu, jeżeli przybędą grunta i łąki z uregulowania osad służbowych, lub z urządzenia przyległych folwarków, wsiów, osad i t. p., należy uformowaać dodatkowy ich inwentarz, prowadząc numer porządkowy ciągły z poprzednio ułożonym inwentarzem, i dodatek ten na dzień 1 Grudnia każdego roku przedstawiać.

III. Bindugi.

7). W końcu inwentarza, z oddzielnym numerem porządkowym, zamieszczone być mają wszelkie bindugi, pod administracyą Urzędu leśnego zostające, lub zająć się powinne, z dołączeniem także planików sytuacyjnych, jeżeli te wskutek pierwotnych zarządzeń nie są jeszcze złożone, a jeżeli już są złożone, zacytować w uwagach datę i numer ich odesłania. W uwagach także objaśnić należy, w jaki sposób dochód z bindug jest osiągany, czy przez ryczałtowe wydzierżawienie, czy też za opłatą podług taxy od sztuki drzewa złożonego.

IV. Пользованіе угодьями.

8) Отдача въ арендное содержаніе лѣсныхъ пашенъ, луговъ и новинъ, означенныхъ въ пунктѣ 1-мъ подъ лит. *а*, показанныхъ по описи, должна происходить не иначе, какъ съ публичнаго торга, на одинъ годъ, и отнюдь не болѣе трехъ лѣтъ, соображаясь съ мѣстными обстоятельствами и примѣняясь къ тѣмъ условіямъ, кои въ состояніи обезпечить болѣе значительный и вѣрный доходъ; о томъ однакожъ, на какой срокъ признается наиболѣе выгоднымъ отдавать въ содержаніе лѣсныя пашни и луга, должны входить въ соображеніе и сообщать необходимыя указанія ревизующіе чиновники, дѣлая о семъ оговорку въ общихъ рапортахъ о посѣщеніи лѣсничества.

9) Годовой срокъ для пользованія лѣсными пашнями и новинами, по вниманію, чтобы содержатель посѣянное имъ на зиму могъ убрать въ послѣдующее лѣто, опредѣляется съ 1 Сентября по конецъ Августа н. ст. слѣдующаго года.

Торги на отдачу въ содержаніе надлежитъ производить и представлять на утвержденіе Губернскаго Правленія: относительно луговъ — въ Маѣ мѣсяцѣ, то есть въ то время, когда каждый можетъ видѣть произрастеніе травъ; относительно пахатныхъ земель — въ Іюлѣ мѣсяцѣ, такъ, чтобы предъ наступленіемъ времени озимаго посѣва послѣдовало утвержденіе Губернскаго Правленія.

Плату за содержаніе пашенъ и новинъ слѣдуетъ взимать впередъ въ Сентябрѣ мѣсяцѣ; если же таковая свыше 7 руб. 50 коп., въ такомъ случаѣ, по просьбѣ содержателя, она можетъ быть разсрочена на два срока, то есть: съ 1-го по 10-е Сентября и съ 1-го по 10-е Декабря того же года; плата же за содержаніе луговъ должна быть внесена полнымъ количествомъ впередъ въ Маѣ мѣсяцѣ, при самомъ производствѣ торговъ, или не позже 8 дней послѣ совершенія оныхъ.

10) При производствѣ торговъ Лѣсное Управленіе обязано удостовѣряться въ тождествѣ лицъ, продиктованныхъ по фамиліи и мѣстожительству; хотя же плата за пользованіе лѣсными пашнями и лугами, на основаніи пункта 9-го, должна быть взимаема впередъ, ранѣе уборки хлѣба или сѣна, однакожъ, еслибы, по непредвидѣннымъ обстоятельствамъ, осталось

IV. Sposób użytkowania.

8) Użytkowanie z gruntów, łąk i nowin leśnych w punkcie 1-ym ad *a* wymienionych, inwentarzem objętych, wydzierżawiane być ma nie inaczéj jak przez licytacyę, na rok 1, a najwięcéj na lat 3, a to stosownie do miejscowości i odpowiednio temu, jak dochód większy i pewniejszy być może; na ile lat atoli najkorzystniéj grunta i łąki leśne wydzierżawiać, urzędnicy rewidujący zgłębiać i wskazywać powinni, czyniąc o tém wzmiankę w rapportach ogólnych o zwiedzeniu leśnictwa.

9) Rok do użytkowania z gruntów i nowin leśnych, przy uwadze, iżby użytkownik to co zasieje na zimę, był w możności następnego lata sprzątnąć, liczyć się ma od 1 Września do końca Sierpnia n. s. następnego roku.

Licytacye na wydzierżawienie odbywać i do potwierdzenia Rządowi Gubernialnemu przedstawiać należy: co do łąk, w miesiącu Maju, wtenczas kiedy już każdy może widzieć stan trawy; co do gruntów ornych, w miesiącu Lipcu, tak, aby przed czasem obsiewu zimowego, potwierdzenie Rządu Gubernialnego nastąpiło.

Opłatę z gruntów i nowin pobierać z góry w miesiącu Wrześniu, a gdyby była większa nad rs. 7 kop. 50, w takim razie na żądanie dzierżawiącego może być pobraną w dwóch ratach, to jest: w pierwszych 10 dniach Września, i w takichże dniach Grudnia tegoż roku; z łąk zaś cała należność z góry w miesiącu Maju, zaraz przy licytacyi, lub najdaléj w 8 dni po odbyciu takowéj, uiszczoną być ma.

10) Przy odbywaniu licytacyi, obowiązkiem jest Urzędu leśnego mieć przekonanie o tożsamości osób z nazwiska i zamieszkania zadyktowanych; a lubo opłata za użytki z gruntów i łąk leśnych według punktu 9-go z góry uiszczoną być powinna, przed sprzętem zboża lub siana, gdyby jednakże z przyczyn nieprzewi-

въ недоимкѣ въ концѣ года, то не можетъ быть впослѣдствіи представляемъ къ сложенію со счета, за неотысканіемъ должника, или по той причинѣ, что содержатель не пользовался угодьемъ, а должна быть взыскана съ Лѣсничаго и съ Подлѣсничаго подлежащей стражи, какъ виновныхъ въ ненаблюденіи за своевременнымъ взносомъ оной.

11) Въ предупрежденіе споровъ о границахъ, воспрещается, подъ страхомъ отвѣтственности, допускать къ торгамъ на отдачу въ пользованіе лѣсныхъ пашень и луговъ жителей смежныхъ частныхъ имѣній, а въ особенности тѣхъ, съ которыми происходитъ споръ о земляхъ. Сверхъ того, дабы имѣть возможность распоряжаться во всякое время отданными въ содержаніе лѣсными пашнями и лугами, слѣдуетъ помѣстить въ торговыхъ кондиціяхъ условіе, что пользованіе этими угодьями можетъ быть прекращено во всякое время по распоряженію властей Казеннаго Управленія, а содержатель не можетъ простирать по этому поводу никакой претензіи, кромѣ вознагражденія за посѣвъ, которое получаетъ на основаніи экономическихъ правилъ.

12) Торговые протоколы на годичное пользованіе, по утвержденіи оныхъ Губернскимъ Правленіемъ, будутъ служить документомъ къ оправданію доходной статьи въ денежномъ отчетѣ; если же торги произведены были на время болѣе одного года, въ такомъ случаѣ, на основаніи аукціоннаго протокола, долженъ быть написанъ договоръ въ трехъ экземплярахъ. Въ первомъ случаѣ торговые протоколы, въ послѣднемъ— договоры должны быть писаны на гербовой бумагѣ соотвѣтственнаго достоинства, согласно уставу о гербовыхъ пошлинахъ. Однакожъ, для выведенія общаго итога дохода, если таковой причитается болѣе, чѣмъ съ одного соискателя, должна быть составлена на печатныхъ бланкахъ, безъ употребленія на оную гербовой бумаги, вѣдомость объ отданныхъ въ содержаніе указаннымъ выше порядкомъ земляхъ и лугахъ; рапорты же, съ представленіемъ на утвержденіе торговыхъ протоколовъ и написанныхъ на основаніи таковыхъ контрактовъ и вѣдомостей, на сколько оные касаются содержателей, вносящихъ платы менѣе 7 руб. 50 коп., должны быть писаны особо по каждой гминѣ на установленной гербовой бумагѣ и съ уплатою почтовыхъ

dzianych przejść miała z końcem roku na zaległość, nie może być następnie przedstawioną do umorzenia, z powodu niewiadomego pobytu, lub z przyczyny, że dzierżawiący nie użytkował, lecz należność ta od Nadleśniczego i właściwéj straży Podleśnego, jako winnych niedopilnowania uiszczenia jéj w swym czasie, odzyskaną być ma.

11) Dla uniknienia sporów granicznych, nie należy przypuszczać, pod odpowiedzialnością, do licytacyi na użytkowanie z gruntów i łąk leśnych, mieszkańców ościennych dóbr prywatnych, zwłaszcza też gdzie są spory graniczne; tudzież dla postawienia się w możności nadania w każdym czasie innego przeznaczenia wydzierżawionéj przestrzeni gruntów lub łąk leśnych, należy w warunkach licytacyjnych zamieścić, że użytkowanie z nich, w skutek zarządzenia Władz Skarbowych, w każdym czasie może być odjęte, a użytkujący nie może rościć jakiejkolwiek z tego powodu pretensyi, oprócz wynagrodzenia za zasiewy, które otrzyma podług zasad ekonomicznych.

12) Protokóły licytacyjne na jednoroczny użytek, po zatwierdzeniu przez Rząd Gubernialny, służyć będą do usprawiedliwienia dochodu w rachunku; jeżeli zaś licytacya odbyła się na dłuższy czas jak na rok jeden, w takim razie, na zasadzie protokółu licytacyjnego, spisaną być winna umowa w 3-ch exemplarzach. W pierwszym razie do protokółów licytacyjnych, a w drugim do umów, użyty być ma papier stemplowy odpowiedniéj ceny, podług przepisów stemplowych. Dla zogółowania wszakże dochodu, jeżeli ten przypada więcéj jak od jednego plus licytanta, sporządzony być ma na drukach wykaz gruntów i łąk w powyższy sposób wydzierżawionych, bez użycia już papieru stemplowego do tego wykazu; przedstawienia zaś do potwierdzenia protokółów licytacyjnych, i na podstawie ich spisanych

расходовъ; тѣ же рапорты, которые относятся до содержателей пашень и луговъ, за которые они обязаны внести согласно торговому протоколу плату въ количествѣ 7 руб. 50 коп., или болѣе, должны быть дѣлаемы особо о каждомъ изъ нихъ, на узаконенной гербовой бумагѣ и съ уплатою страховыхъ за пересылку по почтѣ.

V. Контролированіе доходовъ.

13) Шнуровыя квитанціи въ уплатѣ денегъ за пользованіе землями, лугами и новинами, непосредственно по полученіи оныхъ, и отнюдь не позже 3 дней, должны быть предъявлены плательщикомъ Подлѣсничему надлежащей стражи, для внесенія въ контрольную книгу, и затѣмъ хранятся у плательщика, въ доказательство взноса имъ денегъ за пользованіе угодьями, и въ огражденіе его отъ взысканій, опредѣленныхъ ст. 65 распоряженія Правительственной Коммисіи отъ 15 (27) Декабря 1839 года, № 100,191/32.175, еслибы былъ встрѣченъ въ лѣсу съ какимъ либо орудіемъ для обработки земли, посѣва, или уборки урожая.

14) Чины мѣстной лѣсной стражи дозволяютъ пользоваться угодьями тѣмъ только лицамъ, которыя предъявятъ квитанціи во взносѣ платы, съ надписью подлежащаго Подлѣсничаго о запискѣ таковыхъ въ контрольную книгу.

15) Губернское Правленіе, при утвержденіи торговыхъ протоколовъ, контрактовъ и вѣдомостей (что должно послѣдовать не позже истеченія 14 дней), обязано каждую статью сличать съ инвентарною описью, и для этого именно въ протоколахъ, контрактахъ и вѣдомостяхъ слѣдуетъ дѣлать ссылку на номеръ текущій по инвентарной описи. Замѣченную несообразность надлежитъ тотчасъ поставлять на видъ, не упуская и того обстоятельства, что недовыручку соотвѣтственнаго дохода съ какого либо участка, на основаніи упомянутыхъ въ началѣ сего распоряженій, а въ особенности отъ 11 (23) Сентября 1837 года, обязаны уплатить въ видѣ начета, чиновники.

16) Убыль лѣсныхъ земель и луговъ, какъ по случаю занятія оныхъ подъ чрезвычайныя лѣсонасажденія (если угодья расположены среди постоянныхъ лѣсовъ), такъ равно

umów i wykazów, czynione być powinny łącznie z jednéj gminy na stemplu, i za opłatą portoryi, o ile dotyczy dzierżawców mniéj jak rs. 7 kop. 50 płacić mających, a tych, którzy rs. 7 kop. 50 i więcéj za użytek z gruntu lub łąki według protokółu licytacyjnego płacić obowiązani, przedstawienia oddzielnie co do każdego na stemplu i z opłatą porto czynić należy.

V. Kontrolla dochodów.

13) Kwity sznurowe z uiszczonéj należytości za użytek z gruntów, łąk i nowin, zaraz po uzyskaniu, a nie późniéj jak w 3 dni, produkowane być winny Podleśnemu właściwéj straży do zakontrollowania, które przy opłacającym pozostaną, dla legitymowania się z opłaty za użytkowanie z gruntu lub łąki, i dla osłonienia się od kar, art. 65-m urządzenia Kommissyi Rządowéj z dnia 15 (27) Grudnia 1839 r. Nr. 100,191/32,175 wskazanych, wrazie spotkania go w lesie celem uprawy gruntu, zasiewu lub sprzętu, z jakiem narzędziem.

14) Miejscowa służba leśna tym tylko użytkowania z gruntów, nowin i łąk dozwalać ma, którzy okażą kwity z uiszczonéj należności, przez właściwego Podleśnego zakontrollowane.

15) Rząd Gubernialny, przy potwierdzeniu protokółów licytacyjnych, umów i wykazów (co nie późniéj jak w dniach 14 nastąpić powinno), obowiązany jest każdą pozycyę porównywać z inwentarzem, i dla tego właśnie w protokółach, umowach i wykazach, numer porządkowy inwentarza cytowany być ma. Niezgodność zaraz monitować należy, nie spuszczając z uwagi, że za nieosiągnienie z jakiejkolwiek przestrzeni możliwego dochodu, winni urzędnicy, podług rozporządzeń na wstępie cytowanych, a w szczególności z dnia 11 (23) Września 1837 r. jako defekt zapłacić są obowiązani.

16) Ubytek gruntów i łąk, czy to pod uprawy nadzwyczajne (jeżeli są wśród lasów stałych położone), czy to pod zarządzenie ekonomiczne (jeżeli istnieją w odpadkach po za liniami sepe-

и по случаю поступленія ихъ въ экономическое распоряженіе (если состоятъ въ отпадкахъ внѣ сепараціонныхъ линій), или по назначенію оныхъ для какой либо другой цѣли, а также замѣнъ находящихся въ лѣсахъ нивъ и луговъ фольварочныхъ, или состоящихъ на издѣльной крестьянской повинности, другими, находящимися въ отпадкахъ, можетъ послѣдовать единственно съ вѣдома и разрѣшенія Правительственной Коммисіи, и на такомъ лишь основаніи убыль угодій можетъ быть показана по инвентарной описи.

17) При представленіи къ сложенію со счета показанныхъ по отчетамъ къ поступленію платежей съ пашень, луговъ и новинъ, за ненахожденіемъ оныхъ въ пользованіи по случаю другаго ихъ назначенія, подъ экономическое устройство, подъ чрезвычайное лѣсонасажденіе или подъ усадьбы для лѣсныхъ чиновъ и т. п., должно быть положительно разъяснено, посредствомъ ссылки на статью инвентарной описи и на послѣдовавшія въ семъ отношеніи распоряженія начальства, и посредствомъ протоколярнаго удостовѣренія, что угодье дѣйствительно не находилось въ пользованіи въ томъ году, за который плата представляется къ сложенію со счетовъ.

VI. Заключеніе.

18) Въ видахъ скорѣйшаго приведенія въ исполненіе настоящаго распоряженія, экземпляры онаго препровождены прямо въ Лѣсныя Управленія; а потому Губернское Правленіе обязывается только съ своей стороны наблюсти за представленіемъ непремѣнно въ срокъ, назначенный въ пунктѣ 4-мъ инвентарныхъ описей; а вмѣстѣ съ тѣмъ распорядиться о распубликованіи посредствомъ Губернскихъ Вѣдомостей сокращеннаго объявленія о порядкѣ и условіяхъ, на которыхъ можетъ быть дозволено пользованіе лѣсными пашнями, новинами и лугами, дабы, въ случаѣ привлеченія кого либо къ отвѣтственности, никто не могъ отговариваться незнаніемъ.

Варшава, 26 Августа (7 Сентября) 1853 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Гуминскій.*

№ 51,235/22,154.

racyjnemi), czy na inny jakowy cel, jak równie zamiana niw i łąk folwarcznych lub prestacyjnych, w lesie będących, na inne w odpadkach, nastąpić może jedynie za wiedzą i upoważnieniem Kommissyi Rządowéj, i na takiéj tylko zasadzie ubytek w inwentarzu odpisany być ma.

17) Przy przedstawianiu do umorzenia należności z gruntów, łąk i nowin, w rachunku zaprenotowanych, z powodu nieużytkowania skutkiem zaszłéj alienacyi tych gruntów, już to przez zajęcie pod urządzenie ekonomiczne, już to pod uprawę nadzwyczajną, lub na osadę służbową, i t. p. wyjaśnione być powinno należycie, z zacytowaniem pozycyi inwentarza, i zarządzeń władzy w tym względzie wydanych, oraz protokólarném usprawiedliwieniem, że użytkowanie rzeczywiście w roku, za który należność do umorzenia przedstawiona, miejsca nie miało.

VI. Zakończenie.

18) Celem osiągnięcia rychlejszego skutku niniejszego rozporządzenia, takowego exemplarz wprost Urzędom leśnym jest przesłany; Rząd Gubernialny przeto z swej strony dopilnuje tylko, aby inwentarze w terminie punktem 4-ym oznaczonym, niezawodnie złożone były, oraz przez dziennik urzędowy swéj gubernii poda treściwie do wiadomości powszechnéj, w jaki sposób, i pod jakiemi warunkami użytkowanie z gruntów, nowin i łąk leśnych może być dozwolone, iżby nikt niewiadomością, w razie pociągnienia do odpowiedzialności, zasłaniać się nie mógł.

w Warszawie, dnia 26 Sierpnia (7 Września) 1853 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 51,235/22,154.

№232.

О порядкѣ выдачи свидѣтельствъ заграничнымъ купцамъ на сплавъ за границу лѣса, изъ казенныхъ дачъ.

(12 (24) Октября 1853 года)

Лѣснымъ Управленіямъ въ лѣсахъ, лежащихъ вблизи сплавовъ, Губернскимъ Правленіямъ и чиновникамъ для надзора надъ лѣсами.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Совѣтъ Министерства Финансовъ Имперіи 5 Мая сего года постановилъ: что отъ платежа сбора на сухопутныя и водяныя сообщенія будутъ освобождаемы такіе только товары, сплавляемые за границу, при которыхъ будетъ представлено на Таможняхъ:

a) доказательство, что заграничный купецъ, на имя котораго подано объявленіе о транспортѣ товаровъ, во время высылки оныхъ находится въ предѣлахъ Царства;

b) свидѣтельство мѣстнаго Уѣзднаго Начальника, удостовѣряющее, что высылаемый за границу товаръ дѣйствительно пріобрѣтенъ самимъ иностранцемъ, или его повѣреннымъ.

Между тѣмъ Таможенное Отдѣленіе при собственной Канцеляріи Князя Намѣстника Царства, отъ 15 (27) Сентября сего года, за № 3,646, увѣдомило Правительственную Коммисію, что въ отношеніи лѣса, закупаемаго заграничными купцами въ казенныхъ дачахъ на вывозъ за границу, для освобожденія онаго отъ дорожнаго сбора, будутъ достаточны свидѣтельства подлежащихъ Лѣсныхъ Управленій, утвержденныя чиновниками Правительственной Коммисіи, имѣющими главный надзоръ за лѣсами, если въ нихъ будетъ положительно означено не только количество и сортъ сплавляемаго лѣса, но и то обстоятельство, что таковой пріобрѣтенъ заграничнымъ купцомъ въ казенныхъ дачахъ, съ поименованіемъ его фамиліи и мѣстопребыванія.

А потому Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства предписываетъ, чтобы въ свидѣтельствахъ, выдава-

N° 232.

O świadectwach na drzewo z lasów rządowych, prowadzone za granicę przez kupców zagranicznych.

(d. 12 (24) Października 1853 r.)

Do Urzędów leśnych w lasach spławnych, Rządów Gubernialnych i Urzędników nadzorujących.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Rada Ministerstwa Finansów Cesarstwa w dniu 5 Maja roku bieżącego postanowiła, że takie tylko towary, prowadzone wodą za granicę, uwalniane będą od opłaty na drogi i spławy, przy których będzie przedstawione Komorom:

a) dowód że kupiec zagraniczny, którego własnością zadeklarowany został transport towarów, znajduje się w czasie ich wysyłki w granicach Królestwa;

b) świadectwo miejscowego Naczelnika Powiatu, przekonywające, że wysyłany za granicę towar rzeczywiście nabyty został przez samego cudzoziemca lub jego kommissanta.

Wydział Celny przy Kancellaryi JO. Księcia Namiestnika Królestwa wszakże pod dniem 15 (27) Września roku bieżącego Nr. 3,646, zawiadomił Kommissyę Rządową, że co do drzewa w lasach rządowych przez kupców zagranicznych zakupywanego i za granicę wyprowadzanego, dla uwolnienia onego od opłaty drogowéj, dostatecznemi będą świadectwa właściwych Urzędów leśnych, poświadczane przez urzędników Kommissyi Rządowéj, zwierzchnio nadzorujących lasy, jeżeli w tych wyraźnie będzie wymienioném, nietylko ilość i gatunek spławianego drzewa, lecz i ta okoliczność, że takowe nabyte zostało w lasach rządowych przez kupca zagranicznego, z wskazaniem jego nazwiska i miejsca pobytu.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu przeto poleca, aby przy wydawaniu świadectw na drzewo przez kupców zagra-

емыхъ заграничнымъ купцамъ на сплавъ лѣса, поясняемы были требуемыя Таможеннымъ Отдѣленіемъ обстоятельства.

Варшава, 12 (24) Октября 1853 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Гуминскій.*

№ 63,471/27,667.

№ 233.

О порядкѣ контролированія каменоломень въ лѣсахъ.

(15 (27) Февраля 1854 года.)

Люблинскому Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Въ дополненіе къ распоряженію своему отъ 5 (17) Ноября 1853 года, за № 56,607/24,653, коимъ разрѣшено распространить въ Люблинскомъ лѣсничествѣ каменоломни для добыванія камня, способнаго для поправки шоссейныхъ дорогъ, Правительственная Коммисія постановила ввести слѣдующій порядокъ контролированія добываемаго и продаваемаго камня:

1) Добываніе камня производится собственными средствами подрядчика, совершающаго закупъ, и открывается въ тѣхъ только мѣстахъ, которыя предназначены, или будутъ предназначены исключительно для сей цѣли и обставлены столбиками.

2) Добываемый камень укладывается въ лѣсныя сажени въ 85,75 кубическихъ футовъ, или въ $1/4$ объема кубической сажени, рядами отъ 5 до 10 сажень; при каждой же сажени, въ ряду, долженъ находиться вколоченный въ землю столбикъ, для надписанія номера и наложенія клейма.

3) Во время добыванія камня, Подлѣсничій однажды въ недѣлю свидѣтельствуетъ прибывшія сажени и записываетъ оныя въ книжку стрѣлка, назначеннаго для надзора копей, а по разработкѣ всей каменоломни, или по добытіи количества, заявленнаго для покупки, Подлѣсничій увѣдомляетъ о семъ Лѣсничаго, который назначаетъ день для общаго пріема, съѣз-

nicznych spławiane, wymagane przez Wydział Celny okoliczności wymieniane były.

w Warszawie, d. 12 (24) Października 1853 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 63,471/27,667.

Nº 233.

O kontrolli kamienio-łomów w lasach.

(d. 15 (27) Lutego 1854 r.)

Do Rządu Gubernialnego Lubelskiego.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

W następstwie zarządzenia z dnia 5 (17) Listopada roku zeszłego Nr. 56,607/24,653, którym dozwolono w leśnictwie Lublin rozprzestrzenić kopalnie kamienia do konserwy drogi bitéj (chaussée) zdatnego, Kommissya Rządowa postanowiła, urządzić kontrollę wydobywania i sprzedawania takowych kamieni, w sposobie:

1) Wydobywanie kamieni uskuteczniać się ma kosztem przedsiębiercy kamienie zakupującego, w tych tylko miejscach, które na ten cel wyłącznie są lub będą przeznaczone i słupkami obstawione.

2) Kamienie wydobyte układać będzie w sążnie leśne, po 85,75 stóp sześciennych objętości, czyli $^1/_4$ sażenia sześciennego, układać będzie rzędami po 5 do 10 sążni, przy każdym sążniu w rzędzie ma być wbity w ziemię słupek, do zapisywania numeru i odbicia cechy.

3) Przez czas wydobywania kamienia, Podleśny raz w tydzień przejrzy przybyłe sążnie, i wpisze je do książeczki strzelca, do dozoru kopalni przeznaczonego, a po wyrobieniu całego łomu lub partyi do zakupienia zadeklarowanéj, Podleśny zawiadomi o tém Nadleśniczego, który wyznaczywszy dzień do odbioru ogólnego, zjedzie na grunt, w obecności Podleśnego i strzelca

жаетъ на мѣсто и, при бытности Подлѣсничаго, стрѣлка и лица, назначеннаго со стороны подрядчика, производитъ пріемъ саженей, обозначая каждую принятую сажень наложеніемъ клейма на находящемся при ней столбикѣ Затѣмъ онъ составляетъ пріемкый протоколъ, который снабжается подписью всѣхъ лицъ, находящихся при пріемѣ; въ книжкѣ стрѣлка подводитъ итогъ всему количеству саженей, записываемому еженедѣльно Подлѣсничимъ, и свидѣтельствуетъ вѣрность записки съ пріемнымъ протоколомъ, или объясняетъ и тотчасъ же исправляетъ оказавшуюся несообразность.

4) Пріемный протоколъ будетъ служить Лѣсничему документомъ къ оправданію прихода камней по счету, веденному въ Лѣсномъ Управленіи. Прежде составленія протокола и записки на приходъ принятаго въ саженяхъ камня, Лѣсничій не можетъ дѣлать распоряженія объ отпускѣ онаго.

5) Ассигнованіе къ отпуску камня, выдача онаго и контролированіе выдачъ, а также веденіе счетовъ въ Лѣсномъ Управленіи, происходитъ тѣмъ же порядкомъ, какъ ассигнованіе, выдача и счетъ дровъ, заготовляемыхъ въ саженяхъ, а несоблюденіе предписанныхъ формальностей въ отношеніи перваго влечетъ за собою тѣ же самыя взысканія, какія постановлены въ отношеніи послѣднихъ.

6) Послѣ ревизіи и пріема камня, уложеннаго въ сажени изъ одной каменоломни подрядчикъ не можетъ добывать болѣе камня изъ той же каменоломни, до тѣхъ поръ, пока всѣ внесенныя въ пріемный протоколъ сажени не будутъ убраны и вывезены.

Варшава, 15 (27) Февраля 1854 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Гуминскій.*

№ 13,387/5,932.

---

i osoby ze strony przedsiębiercy wyznaczonéj, zrobi odbiór sążni, a na znak odebrania, położy znak na słupku, przy każdym sążniu znajdującym się. Poczém spisze protokół odbiorczy, który powinien być podpisany przez wszystkie osoby przy odbiorze obecne. W książeczce strzelca zbierze ilość sążni co tydzień przez Podleśnego zapisywaną, i za zgodność z protokółem odbiorczym poświadczy, lub znalezioną różnicę zaraz wyjaśni i sprostuje.

4) Protokół odbiorczy służyć będzie Nadleśniczemu za dowód przychodu sążni kamieni, w rachunku prowadzonym w Urzędzie leśnym. Przed spisaniem protokółu i zapisaniem sążni kamieni do przychodu, nie może Nadleśniczy assygnować je do wydatku.

5) Assygnowanie sążni kamieni, ich wydawanie i kontrollowanie wydatku, i prowadzenie rachunków w Urzędzie leśnym, uskuteczniać się będzie tak jak assygnowanie, wydawanie i rachowanie drzewa wyrobionego w sążnie, i pod takąż samą karą za pominięcie przepisanych formalności.

6) Po rewizyi i odbiorze ułożonych sążni kamieni z jednéj kopalni, przedsiębierca nie może wydobywać więcéj kamieni z tejże kopalni dopóty, póki wszystkie w protokóle odbiorczym zamieszczone sążnie nie zostaną zebrane i wywiezione.

w Warszawie, d. 15 (27) Lutego 1854 roku.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 13,387/5,932.

№ 234.

О порядкѣ контролированія лѣса, проданнаго для торговли.

(26 Августа (7 Сентября) 1854 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Изъ просмотра протоколовъ о ревизіи лѣса, продаваемаго для сплава и торговли, Правительственная Коммисія убѣдилась: что въ нѣкоторыхъ лѣсничествахъ Подлѣсничіе ведутъ счетъ вырубленному лѣсу только въ отношеніи количества штукъ, безъ означенія ихъ размѣровъ, и даже производятъ записку въ книгѣ не скрѣпленной и незасвидѣтельствованной Губернскимъ Правленіемъ, а тѣмъ самимъ могущей подвергаться произвольному измѣненію; что Лѣсничіе составляютъ общую вѣдомость о количествѣ заготовленнаго на сплавъ лѣса также не на печатныхъ бланкахъ, а по произвольно принятой ими формѣ.

Правительственная Коммисія, имѣя въ виду, что уклоненіе отъ соблюденія предписанныхъ формъ наводитъ сомнѣніе въ правильности контроля, и желая возстановить однообразный порядокъ дѣйствія въ этомъ отношеніи во всѣхъ лѣсничествахъ, считаетъ необходимымъ напомнить: что распоряженія отъ 24 Августа (5 Сентября) 1839 года, № 70,107, и отъ 1 (13) Августа 1840 года, № 59,679, о порядкѣ контроля и ревизіи лѣса, заготовленнаго для сплава и торговли, имѣютъ донынѣ обязательную силу и изложены вкратцѣ въ статьяхъ 363 по 368 лѣснаго указателя; что принятый нынѣ порядокъ поштучной продажи лѣса, вмѣсто существовавшей прежде продажи онаго на кубическіе футы, вызвалъ только сокращеніе въ отношеніи ревизіи лѣса на пристаняхъ, ограниченной повѣркою числа штукъ, и въ отношеніи разсчетовъ съ покупателемъ, но отнюдь не измѣнился отъ того порядокъ контролированія лѣса въ дачахъ, указанный вышеупомянутыми распоряженіями. Сообразно съ таковыми, Подлѣсничій обязанъ вести подробный счетъ вырубленному лѣсу, посредствомъ измѣренія каждой штуки и записки размѣровъ ея въ предназначенную для сего вѣдомость, тутъ же на мѣстѣ вырубки и непремѣнно

N° 234.

O kontrolli drzewa na handel sprzedanego.

(d. 26 Sierpnia (7 Września) 1854 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Z przejrzenia protokółów rewizyi drzewa, na spław i handel sprzedanego, Kommissya Rządowa ma wiadomość: że w niektórych leśnictwach, Podleśni prowadzą kontrollę drzewa wyrobionego, co do sztuk tylko, bez ich wymiarów, a nawet w książce nieoparafowanéj i niepoświadczonéj przez Rząd Gubernialny, a tém samém mogącéj uledz dowolnym zmianom; że Nadleśniczowie układają wykaz ogólny drzewa na spław przysposobionego także nie na drukach, lecz w formie dowolnie przez siebie ułożonéj.

Kommissya Rządowa zważając: że pominięcie form przepisanych podaje w wątpliwość akuratność kontrolli, oraz dla powrócenia na jednostajną drogę postępowania we wszystkich leśnictwach, widzi potrzebę przypomnieć, że urządzenie z dnia 24 Sierpnia (5 Września) 1839 roku Nr. 70,107, i z dnia 1 (13) Sierpnia 1840 r. Nr. 59,679, o kontrollowaniu i rewizyi drzewa na spław i handel przysposobionego, dotąd są obowiązujące i zebrane są treściwie w artykułach 363 do 368-go przewodnika leśnego; że obecnie przyjęty sposób sprzedawania drzewa na sztuki, zamiast jak dawniéj sprzedawania na stopy sześcienne, spowodował tylko krótsze rewidowanie drzewa na bindugach, przez samo przeliczenie sztuk i obliczanie się z kupcem, ale nie zmienił bynajmniéj sposobu kontrollowanie w lesie, powyższemi urządzeniami przepisanego. Podług nich bowiem Podleśny powinien prowadzić kontrollę drzewa wyrobionego, szczegółowo, przez wymierzenie każdéj sztuki i zapisanie do wykazu

у пня, дабы могъ навѣрно сосчитать, сколько штукъ или кусковъ вырублено покупателемъ изъ одного ствола. Таковой контроль Подлѣсничаго составляетъ основаніе для разсчетовъ съ покупателемъ, и поэтому долженъ быть веденъ съ величайшею точностью на заготовленныхъ для сего печатныхъ бланкахъ, въ пронумерованной, прошнурованной, припечатанной и засвидѣтельствованной Губернскимъ Правленіемъ книгѣ.

Лѣсничій, на основаніи вѣдомости о размѣрахъ лѣса, обязанъ составить: „общую вѣдомость заготовленнаго лѣса для вывозки изъ дачъ Лѣснаго Управленія", также по установленной формѣ, на заготовленныхъ для сего печатныхъ бланкахъ, съ выведеніемъ общаго итога деревъ и особо числа вырубленныхъ изъ этихъ деревъ отрѣзковъ, съ исчисленіемъ ихъ древесной массы.

Ревизующій, согласно условіямъ контракта, ограничится повѣркою числа штукъ и вычисленіемъ причитающейся съ покупателя суммы; но при томъ онъ обязанъ, на основаніи вѣдомости о размѣрахъ дерева и посредствомъ повѣрки пней въ лѣсу, строжайше изслѣдовать: акуратно ли былъ веденъ контроль въ лѣсу, нѣтъ ли какого злоупотребленія, именно при запискѣ числа отрѣзковъ, вырубленныхъ изъ одного дерева, и соглашается ли контроль съ числомъ и размѣромъ штукъ, найденныхъ при ревизіи.

О таковомъ порядкѣ дѣйствія обязывается Коммисаръ объяснить Лѣсныя Управленія, въ которыхъ производится продажа лѣса для торговли, и наблюсти за неуклоннымъ примѣненіемъ онаго; Губернское же Правленіе прикажетъ прошнуровать, скрѣпить, припечатать и засвидѣтельствовать книги, назначенныя для записки Подлѣсничими размѣровъ лѣса, и наблюденіе за исполненіемъ сего поручитъ съ своей стороны Лѣснымъ Ассесорамъ.

Варшава, 26 Августа (7 Сентября) 1854 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Гуминскій.*

№ 55,288/25,294.

wymiarów, zaraz przy pniu i to koniecznie przy pniu, aby mógł z pewnością obliczyć, ile sztuk lub kawałków z jednego pnia kupujący wyrobił. Ta kontrolla Podleśnego jest podstawą rachunku z kupcem, dla tego powinna być prowadzona z największą dokładnością, na drukach do tego przysposobionych, w księdze oparafowanéj, przeciągniętéj sznurkiem, opatrzonéj pieczęcią i poświadczeniem Rządu Gubernialnego.

Nadleśniczy, na podstawie wykazu wymiarów, obowiązany jest ułożyć: Wykaz ogólny drzewa do wyprowadzenia z pod administracyi leśnéj przysposobionego, także podług wzoru na drukach do tego przysposobionych, z zebraniem ilości pni i osobno ilości odcinków z tych pni wyrobionych, z wyrachowaniem ich miąższości.

Rewidujący podług warunków kontraktu ograniczy się na przeliczeniu sztuk, obrachowaniu należytości od kupca przypadających, ale przytém, na podstawie wykazu wymiarów i rewizyi pni w lesie, powinien zbadać jak najściśléj, czy kontrolla w lesie akuratnie była prowadzona, czy niema jakowego nadużycia, mianowicie przy zapisywaniu ilości kawałków z jednego pnia wyrobionych, i czy ta kontrolla zgadza się z ilością i wymiarami sztuk przy rewizyi znalezionych.

O takim porządku postępowania, Kommissarz objaśni Urzędy leśne, w których sprzedaż drzewa na handel uskutecznia się, i zastosowania się do niego dopilnuje; Rząd Gubernialny zaś, książki na wykaz wymiarów dla Podleśnych nakaże oparafować, poświadczeniem i pieczęcią opatrzyć, a ze swéj strony dopilnowanie wykonania tego Assessorom Nadleśnym poleci.

w Warszawie, d. 26 Sierpnia (7 Września) 1854 roku.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 55,288/25,294.

№235.

О воспрещеніи продажи дровянаго лѣса поштучно, а равно лѣса, не показаннаго по смѣтѣ рубокъ.

(30 Декабря (11 Января) 1854/5 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Лѣсничій одного изъ Лѣсныхъ Управленій Варшавской губерніи произвелъ, безъ разрѣшенія Правительственной Коммисіи, на 9 руб. 82 коп., поштучную продажу дровянаго лѣса, не показаннаго по утвержденной Правительственною Коммисіею смѣтѣ очередныхъ и чрезвычайныхъ рубокъ. Такъ какъ, на основаніи распоряженій Правительственной Коммисіи отъ 9 (21) Апрѣля 1836 года, № 46,550, и отъ 1 (13) Февраля 1849 года, № 104,011 (Собр. лѣсныхъ постан., томъ II, стр. 62), Лѣсничій, который, въ противность ст. 88 Положенія о лѣсномъ управленіи и счетоводствѣ, разрѣшаетъ отпускъ дровянаго лѣса въ бревнахъ, совмѣстно съ Подлѣсничимъ, производящимъ выдачу таковаго лѣса, обязаны пополнить изъ собственныхъ средствъ разницу въ цѣнѣ противъ таксы на строевой лѣсъ одинаковыхъ размѣровъ; распоряженіемъ же отъ 5 (17) Іюня 1839 года, № 48,438, строго воспрещена рубка лѣса, непоказаннаго по смѣтѣ рубокъ, утвержденной Правительственною Коммисіею; то, за нарушеніе упомянутыхъ выше постановленій, Правительственною Коммисіею положено: взыскать съ виновнаго Лѣсничаго и Подлѣсничаго разницу въ цѣнѣ, въ количествѣ 6 руб. 50½ коп., съ опубликованіемъ о семъ въ циркулярѣ по Казенному вѣдомству. Губернскому же Правленію предписываетъ Коммисія извѣстить о томъ всѣ подвѣдомственныя ему Лѣсныя Управленія, съ предвареніемъ ихъ, что за каждую замѣченную поштучную выдачу дровянаго лѣса, безъ особаго разрѣшенія Правительственной Коммисіи, или же за отпускъ лѣса, не показаннаго по утвержденной Правительственною Коммисіею смѣтѣ очередныхъ или чрезвычайныхъ рубокъ, будутъ налагаемы на виновныхъ взысканія, опредѣленныя существующими узаконеніями.

N° 235.

Zakaz sprzedawania drzewa opałowego w klocach i drzewa wykazami cięć nie objętego.

(d. 30 Grudnia (11 Stycznia) 1854/5 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

W jedném z leśnictw w gubernii Warszawskiéj, Nadleśniczy dopełnił, bez upoważnienia Kommissyi Rządowéj, sprzedaż drzewa opałowego w klocach za rs. 9 kop. 82, które wykazem cięć zwyczajnych ani nadzwyczajnych, przez Kommissyę Rządową potwierdzonym, objęte nie było. A ponieważ podług rozporządzenia Kommissyi Rządowéj z dnia 9 (21) Kwietnia 1836 roku Nr. 46,550, oraz z dnia 1 (13) Lutego 1849 r. Nr. 104,011, (Zbioru urządzeń leś. t. II, str. 62) Nadleśniczy, który, wbrew artykułowi 88-mu Urządzenia manipulacyi i rachunkowości leśnéj, assygnuje drzewo opałowe w klocach, wspólnie z Podleśnym, który podobne drzewo wydaje, powinien zapłacić wartość przewyższającą, po obliczeniu według ceny drzewa użytkowego; zaś rozporządzeniem z dnia 5 (17) Czerwca 1839 r. Nr. 48,438, surowo wzbronione jest wycinanie drzewa, wykazem cięć przez Kommissyę Rządową potwierdzonym nieobjętego; Kommissya Rządowa przeto za uchybienie powołanym dopiero przepisom, skazała jednocześnie Nadleśniczego wspólnie z Podleśnym na zapłacenie przewyżki w kwocie rs. 6 kop. 50½, z ogłoszeniem tego w Cyrkularzu Skarbowym. Rządowi Gubernialnemu zaś poleca, aby wszystkie Urzędy leśne sobie podwładne o tém powiadomił i ostrzegł ich, że za każdym razem dostrzeżenia wydatku drzewa opałowego w sztukach, bez szczegółowego Kommissyi Rządowéj upoważnienia, lub wydatkowania takiego drzewa, które potwierdzonym przez Kommissyę Rządową wykazem cięć zwyczajnych lub nadzwyczajnych objęte nie jest, kary podług obowiązujących przepisów wymierzane będą.

За исполненіемъ сего обязывается Губернское Правленіе имѣть наблюденіе посредствомъ Лѣсныхъ Ассесоровъ и при первой ревизіи отчетности, подъ опасеніемъ отвѣтственности.

Варшава, 30 Декабря (11 Января) 1854/5 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Гужинскій.*

№ 76,773/35,478.

№ 236.

О воспрещеніи заготовленія строеваго лѣса на счетъ Казны.

(15 (27) Марта 1855 года.)

Всѣмъ Лѣснымъ Управленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Распоряженіемъ отъ 27 Ноября (9 Декабря) 1841 года, № 96,358, Правительственная Коммисія, при введеніи заготовки дровъ въ саженяхъ на счетъ Казны, оговорила: что строевой лѣсъ долженъ быть заготовляемъ единственно по мѣрѣ требованія покупателей или пользующихся безденежнымъ отпускомъ онаго, и въ размѣрахъ, указанныхъ покупателями, или въ ассигновкахъ на безплатную выдачу лѣса.

Правило сіе въ отношеніи строеваго лѣса не было введено въ дѣйствіе, такъ какъ Лѣсничіе не въ состояніи, при каждой частной покупкѣ, съѣзжать на мѣсто рубки для пріема заготовленнаго лѣса, а покупатели, испытывая остановку въ выдачѣ лѣса, уклонялись бы отъ покупки. А потому Правительственная Коммисія, по ходатайству чиновниковъ, имѣющихъ надзоръ надъ лѣсами, въ предписаніи отъ 17 (29) Іюля 1850 года, за № 36,567 (Собр. лѣсныхъ постан. томъ II, стр. 138), изъявила согласіе разрѣшать одновременную заготовку строеваго лѣса на годовую потребность, но только въ тѣхъ лѣсничествахъ, гдѣ мѣстный сбытъ этого рода лѣса не подлежитъ никакому сомнѣнію и не иначе, какъ по особымъ по каждому лѣсничеству предписаніямъ, и съ этою цѣлью приказала составить на мѣстѣ подробные по сему предмету проекты. Но тако-

Skutku czego Rząd Gubernialny przez Assessorów Nadleśnych i przy pierwszéj rewizyi rachunków pilnować ma, pod odpowiedzialnością.

w Warszawie, d. 30 Grudnia (11 Stycznia) 1854/5 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 76,773/35,478.

N° 236.

Wzbronienie wyrabiania drzewa użytkowego kosztem Skarbu.

(d. 15 (27) Marca 1855 r.)

Do wszystkich Urzędów leśnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Urządzeniem z dnia 27 Listopada (9 Grudnia) 1841 roku Nr. 96,358 (Zbiór urządzeń leśnych, tom I, str. 78) Kommissya Rządowa, zaprowadzając wyróbkę drzewa opałowego w sążnie kosztem Skarbu, zastrzegła, że drzewo użytkowe ma być wyrabiane jedynie w miarę zgłaszania się żądających go i w wymiarach przez kupujących lub w bezpłatnych assygnacyach wskazanych.

Przepis ten co do drzewa użytkowego w wykonanie wprowadzony nie został, Nadleśniczowie bowiem nie są w możności zjeżdżać do lasu po odbiór drzewa wyrobionego za każdym cząstkowym zakupem, a kupujący doznając zwłoki w odbiorze drzewa odstręczaliby się od kupna. Przedewszystkiem więc, na wniosek urzędników nadzorujących, Kommissya Rządowa, reskryptem z dnia 17 (29) Lipca 1850 r. Nr. 36,567 (Zbioru urządzeń leśnych tom II, str. 138), oświadczyła gotowość przyzwalać na wyrobienie odrazu drzewa budowlowego na całoroczną potrzebę, lecz tylko w tych leśnictwach, w których miejscowy odbyt tego rodzaju drzewa jest niezawodny, i to tylko za szczegółowemi co do każdego leśnictwa reskryptami; i w tym celu nakazała podać

вые мѣстные проекты не были представлены ни однимъ Лѣснымъ Управленіемъ и слѣдовательно никакое въ семъ отношеніи разрѣшеніе дано не было.

Нынѣ, чиновникъ для особыхъ порученій Вольневичъ донесъ Правительственной Коммисіи: что Лѣсничій Кржепицкаго лѣсничества, съ нѣкотораго времени заготовляетъ на счетъ Казны строевой и подѣлочный лѣсъ въ нѣкоторыхъ участкахъ, по мѣрѣ ожидаемаго сбыта, и заготовленный продаетъ.

Таковое произвольное дѣйствіе не оправдывается существующими постановленіями, и потому Правительственная Коммисія, предполагая, что сіе могло быть допущено и въ другихъ лѣсничествахъ, предписываетъ Лѣсному Управленію собрать и внести въ протоколъ слѣдующія свѣдѣнія: производятся ли по вѣдомству онаго заготовка и отпускъ въ частную продажу по ассигновкамъ, или безденежныя выдачи строеваго и подѣлочнаго лѣса, и если это имѣетъ мѣсто, то какимъ порядкомъ и на чей счетъ; если же заготовка производилась на счетъ Казны, то поименовать участки, въ которыхъ это происходило, родъ и размѣры заготовленнаго лѣса, мѣсто склада, количество денегъ, употребленныхъ на выдѣлку и перевозку, и изъ какихъ суммъ были выданы авансомъ эти деньги; при томъ же пояснить, по какимъ цѣнамъ продавался лѣсъ изъ складовъ и какой соблюдаемъ былъ порядокъ по надзору и контролю заготовленнаго въ штукахъ лѣса. Таковой протоколъ, показывающій всѣ дѣйствія по продажѣ и выдачѣ лѣса поштучно, утвержденный подписями Лѣсничаго, Подлѣсничихъ и стражниковъ, обязывается Лѣсное Управленіе представить въ Правительственную Коммисію Финансовъ въ продолженіе 30 дней.

Въ предупрежденіе же на будущее время подобныхъ незаконныхъ дѣйствій, Правительственная Коммисія строго подтверждаетъ о соблюденіи слѣдующихъ правилъ:

1) Всякая поштучная продажа строеваго, подѣлочнаго и другаго лѣса, производится всегда съ корня, какъ это предписано въ ст. 60 Положенія 1823 года о лѣсномъ управленіи и счетоводствѣ, Срубку и вывозку изъ лѣса покупатель обязанъ произвести собственными средствами, за исключеніемъ лишь тѣхъ случаевъ, когда рубка и вывозка на счетъ Казны дозволе-

z gruntu szczegółowe do tego projekta. Takowych projektów z gruntu nie nadesłano z żadnego leśnictwa, a tém samém i żadne w tym względzie przyzwolenie nie było wydane.

Obecnie urzędnik do szczególnych poruczeń Wolniewicz doniósł Kommissyi, że Nadleśniczy leśnictwa Krzepice, od niejakiego czasu wyrabia drzewo budowlowe i inne użytkowe w niektórych obrębach, kosztem Skarbu, w miarę spodziewanego odbytu, i następnie wyrobione sprzedaje.

Takie postąpienie samowolne nie jest usprawiedliwione przepisami obowiązującemi, a Kommissya Rządowa przypuszczając, że to mogło mieć miejsce i w innych leśnictwach, poleca Urzędowi leśnemu, aby spisał protokólarny wywód: czy, w jaki sposób i czyim kosztem, drzewo użytkowe za cząstkowemi assygnacyami sprzedane lub bezpłatnie assygnowane w tameczném leśnictwie, jest wyrabiané i z lasu wydawane,— a jeżeli wyróbka kosztem Skarbu była dokonywaną, wykaże obręby, w których to miało miejsce, rodzaj i wymiary drzewa wyrobionego, miejsce składów, koszta wyróbki i zwózki, i z jakich funduszów takowe były zaliczone; ceny po jakich drzewo ze składów było sprzedawane, oraz jak prowadzoną była manipulacya i kontrolla drzewa w sztukach wyrobionego. Protokół taki, wykazujący całe postępowanie sprzedaży i wydatkowania drzewa w sztukach, podpisany przez Nadleśniczego, Podleśnych i strażników, prześle Urząd leśny Kommissyi Skarbu za dni 30.

Aby zaś zapobiedz dalszym podobnym nieprawym działaniom, Kommissya Rządowa wyraźnie ponawia, że:

1) wszelkie drzewo użytkowe i inne w sztukach, sprzedawane być ma zawsze na pniu, jak to w art. 60-m urządzenia manipulacyi i rachunkowości leśnéj z r. 1823 przepisano. Kupujący wyrąbanie i wywiezienie z lasu uskutecznić powinien swoim kosztem. wyjąwszy jedynie wypadek, gdyby gdzie wyróbka i wy

на будетъ гдѣ либо съ особаго разрѣшенія Правительственной Коммисіи.

2) Подлѣсничій можетъ клеймить для отпуска тѣ только деревья, которыя оклеймены уже при оцѣнкѣ, оцѣночнымъ молотомъ Лѣсничаго. Выдача же лѣса, согласно предписанію Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства отъ 3 (15) Января 1846 года, № 3,398 (Собр. лѣсныхъ постан. томъ I, стр. 347), и на основаніи ст. 92 Положенія о лѣсномъ управленіи и счетоводствѣ 1823 года, и ст. 158 Инструкціи для Корпуса Лѣсничихъ, производится сообразно съ ассигновками, а именно:

a) по ассигновкамъ на отпускъ лишь нѣсколькихъ штукъ лѣса, выдача можетъ быть произведена прямо съ корня по предварительномъ оклейменіи;

b) по ассигновкамъ, заключающимъ болѣе десяти штукъ, выдача лѣса производится послѣ срубки и очистки деревъ, по освидѣтельствованіи оныхъ и по внесеніи покупателемъ доплаты, какая причтется за оказавшійся въ размѣрахъ лѣса излишекъ.

Варшава, 15 (27) Марта 1855 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) ***Гуминскій.***

№ 17,727/,7,549.

№237.

О воспрещеніи Губернскимъ Правленіямъ отдавать въ аренду безъ торговъ лѣсныя угодья.

(18 (30) Ноября 1855 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Одно изъ Губернскихъ Правленій, по ошибочному представленію Лѣснаго Управленія, дозволило себѣ, вопреки существующимъ правиламъ, разрѣшить заключеніе договора и утвердить заключенный контрактъ объ отдачѣ съ вольной руки въ

wózka kosztem Skarbu szczegółowym reskryptem Kommissyi Rządowéj była urządzoną;

2) drzewo z pnia to tylko Podleśny do wydania cechować może, które odcechowane już było przy szacowaniu młotem szacunkowym Nadleśniczego. Wydanie zaś onego z lasu, stosownie do reskryptu Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, z d. 3 (15) Stycznia 1846 r. Nr. 3, 398 (Zbiór urządzeń leśnych t. I, str. 347), oraz art. 92-go urządzenia manipulacyi leśnéj z r. 1823 i art. 158-go Instrukcyi dla Korpusu leśnego, ma nastąpić zgodnie z assygnacyą, a mianowicie:

a) na assygnacye, obejmujące tylko kilka sztuk drzewa, może ono być wydane wprost z pnia po odcechowaniu;

b) na assygnacye kilkanaście lub więcéj sztuk obejmujące, wydanie z lasu drzewa nastąpi po wyrobieniu i obrewidowaniu onego, i po uiszczeniu przez kupującego dopłaty, jaka za większe wymiary wypadnie.

w Warszawie, d. 15 (27) Marca 1855 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 17,727/7,549.

N° 237.

Wzbronienie Rządom Gubernialnym wydzierżawiania użytków leśnych z wolnéj ręki.

(d. 18 (30) Listopada 1855 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Ponieważ jeden z Rządów Gubernialnych poważył się, z pominięciem przepisów, na mylne przedstawienie Urzędu leśnego, dozwolić na zawarcie i zatwierdzić zawarty kontrakt o dzierżawę z wolnéj ręki na lat 15 kamieniołomu, nieodpowiednio wartości

15-лѣтнее арендное содержаніе, каменоломни, за цѣну, несоотвѣтствующую стоимости предмета и безъ надлежащаго изслѣдованія свойства копей, вслѣдствіе чего, Правительственная Коммисія нашлась вынужденною, заключенный такимъ порядкомъ контрактъ признать недѣйствительнымъ. По этому поводу, желая предотвратить на будущее время подобныя незаконныя сдѣлки, причиняющія Казнѣ убытки и вводящія частныя лица въ обманъ, — Правительственная Коммисія предписываетъ Губернскому Правленію, дабы впредь, безъ разрѣшенія и утвержденія Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства, никому не были отдаваемы съ вольной руки, въ арендное содержаніе никакія казенныя оброчныя статьи и угодья, подъ опасеніемъ отвѣтственности за нарушеніе сего правила.

Варшава, 18 (30) Ноября 1855 года.

По порученію Главнаго Директора Предсѣдательствующаго, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Гуминскій*.
№ 48,662/22,701.

№238.

Дополненіе правилъ о пастьбѣ скота въ лѣсахъ.

(1 (13) Мая 1856 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ и чиновникамъ для надзора за лѣсами.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

По существующимъ правиламъ, пастьба скота и овецъ въ казенныхъ лѣсахъ, можетъ быть дозволена:

1) крестьянамъ казенныхъ имѣній, состоящимъ на издѣльной повинности, за плату, установленную по мѣстной таксѣ;

2) арендаторамъ и чиншевникамъ казенныхъ имѣній, а равно мѣщанамъ-земледѣльцамъ въ казенныхъ мѣстечкахъ — за двойную противъ казенныхъ крестьянъ плату; но въ тѣхъ лишь случаяхъ, когда кормъ находится въ избыткѣ отъ потребностей крестьянъ казенныхъ имѣній и не иначе, какъ съ разрѣшенія Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства;

przedmiotu i bez należytego zbadania natury kopalni; wskutku czego Kommissya Rządowa zniewoloną była zawarty w tym sposobie kontrakt unieważnić; przeto z tego powodu Kommissya Rządowa, pragnąc zapobiedz na przyszłość podobnym wypadkom, które Skarb na straty a prywatnych na zawód z zawierania tak nielegalnych umów narazićby mogły, poleca Rządowi Gubernialnemu, aby, bez upoważnienia i zatwierdzenia Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, żadnych użytków z własności rządowéj jakiegobądź rodzaju, z wolnéj ręki nie wydzierżawiał nikomu, a to pod odpowiedzialnością za pominięcie tego przepisu.

w Warszawie, d. 18 (30) Listopada 1855 r.

Z polecenia Dyrektora Głównego Prezydującego,
Rzeczywisty Radca Stanu (podpisano) *Gumiński.*

Nr. 48,662/22,701.

N° 238.

Uzupełnienie przepisu o paszy w lasach.

(d. 1 (13) Maja 1856 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych i Urzędników nadzorujących lasy.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Podług dotychczasowych przepisów, pasanie bydła i owiec w lasach rządowych dozwolone być może:

1) włościanom dóbr rządowych, pańszczyźnianym, po cenie pojedyńczéj, w taksie leśnéj oznaczonéj;

2) dzierżawcom i czynszownikom dóbr rządowych, oraź mieszczanom rolnikom w miasteczkach rządowych, po cenie podwójnéj jak włościanom dóbr rządowych, i wtenczas tylko, jeżeli zbywa paszy od potrzeb włościan dóbr rządowych, i to nie inaczéj jak za przyzwoleniem Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu;

3) пользующимся по сервитутамъ пастбищемъ въ лѣсахъ, за половинную противъ казенныхъ крестьянъ плату;

4) всѣмъ жителямъ частныхъ имѣній пастьба въ казенныхъ лѣсахъ воспрещена; если же, въ исключительныхъ случаяхъ, дозволено имъ будетъ Правительственною Коммисіею пасти скотъ въ лѣсахъ, то они обязаны будутъ вносить плату, вчетверо больше противъ таксы установленной для казенныхъ крестьянъ.

Нынѣ, когда барщинные крестьяне, вслѣдствіе колоніальнаго ихъ устройства, поступаютъ въ чиншевники, когда на земляхъ, отданныхъ имъ во владѣніе на колоніальномъ правѣ, могутъ производить улучшенное хлѣбопашество и содержать домашній скотъ на кормѣ, собираемомъ изъ собственнаго земельнаго участка, и когда, по этимъ уваженіямъ, не предоставлено имъ пользованіе пастбищемъ въ лѣсахъ,— дальнѣйшая пастьба скота, на прежнемъ положеніи, не можетъ быть дозволена въ казенныхъ лѣсахъ крестьянамъ, получившимъ колоніальное устройство, но они должны подлежать ограниченіямъ, какія, въ пунктѣ 2-мъ установлены въ отношеніи арендаторовъ и чиншевниковъ. И потому, Коммисія оставляя за собою право разрѣшать имъ пастьбу въ лѣсахъ, въ дополненіе вышеизложенныхъ правилъ постановляетъ слѣдующее:

Арендаторы, чиншевники, колонисты и мѣщане-земледѣльцы въ казенныхъ мѣстечкахъ, нуждающіеся въ пастбищѣ для своего скота въ казенныхъ лѣсахъ, подаютъ установленнымъ порядкомъ, посредствомъ Гминнаго Войта или Бургомистра, объявленія въ Лѣсное Управленіе, которое передаетъ ихъ на заключеніе надзирательствующаго чиновника, а сей послѣдній, удостовѣрившись въ томъ, что дозволеніе пастьбы не будетъ вредно для лѣснаго хозяйства, излагаетъ свое мнѣніе, можетъ ли быть допущена пастьба, въ какихъ мѣстахъ и на какое время, каковое мнѣніе представляется Лѣснымъ Управленіемъ посредствомъ Губернскаго Правленія на разрѣшеніе Коммисіи, которая, по своему усмотрѣнію, даетъ дозволеніе или отказываетъ въ ономъ и возвращаетъ дѣло для исполненія въ Губернское Правленіе, которому предоставляется, на основаніи разрѣшеній Коммисіи, утверждать списки пользующихся пастьбою скота въ лѣсахъ.

3) uprzywilejowanym do pasania w lasach, za opłatą połowy ceny dla włościan rządowych postanowionéj;

4) wszelkim zaś mieszkańcom dóbr prywatnych pasanie w lasach rządowych jest wzbronione; a jeżeli w szczególnych przypadkach Kommissya Rządowa dozwoli pasania w lasach, to oni będą opłacać poczwórną taxę dla włościan rządowych postanowioną.

Obecnie kiedy włościanie pańszczyzniani, przez urządzenie ich kolonialne, przemieniają się na czynszowników, kiedy na gruntach nadanych kolonialnie mogą prowadzić doskonalsze gospodarstwo rolne, i inwentarz utrzymywać z paszy na gruncie chodowanéj, i kiedy z tych widoków paszy w lasach im nie zapewniono; przeto włościanie, kolonialnie urządzeni, nie mogą być nadal pozostawieni przy użytkowaniu z pastwisk w lasach, jakie dawniéj mieli, lecz powinni ulegać ograniczeniom, dla dzierżawców i czynszowników w pozycyi 2-iéj powyżéj przepisanym, a przyzwolenie paszy w lasach Kommissya sobie zachowując, w uzupełnienie powyższych przepisów postanawia:

Dzierżawcy, czynszownicy, koloniści i mieszczanie rolnicy w miasteczkach rządowych, potrzebujący paszy w lasach rządowych, złożą o to do Urzędu leśnego deklaracye, w sposobie przepisanym, przez Wójta gminy lub Burmistrza miasta; Urząd leśny poda te deklaracye do opinii urzędnika nadzorującego, który po rozpoznaniu, czy dozwolenie im paszy nie będzie szkodliwe dla gospodarstwa leśnego, zapisze opinię: czy, gdzie i na jak długo pasza dozwolona być może, a z opinią taką prześle Urząd leśny, za pośrednictwem Rządu Gubernialnego, do decyzyi Kommissyi, która, w miarę swego uznania, przyzwolenie udzieli lub odmówi, i do wykonania powróci Rządowi Gubernialnemu, a ten, na mocy upoważnienia Kommissyi, konsygnacye paszących zatwierdzać będzie.

Настоящее распоряженіе не измѣняетъ общаго положенія отъ 19 (31) Іюля 1851 года, № 51,367, коимъ предписано подвергать платежу за пастьбу такъ называемыхъ будниковъ, пустковянъ, односельцевъ, бобылей, смолосидовъ и т. п., водворившихся посреди лѣса или на его окраинахъ, и, по своему мѣстопребыванію, вынужденныхъ пасти скотъ въ лѣсахъ, до тѣхъ поръ, пока они вслѣдствіе устройства поземельной собственности, не будутъ устранены изъ лѣсовъ или удалены отъ нихъ.

Наблюденіе за исполненіемъ настоящаго распоряженія, Правительственная Коммисія возлагаетъ на Губернское Правленіе.

Варшава, 1 (13) Мая 1856 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Гуминскій.*

№ 30,825/14,064.

№239.

О томъ, что вмѣстѣ съ проектомъ лѣсныхъ обработокъ должно быть сообщаемо свѣдѣніе объ урожаѣ древесныхъ сѣмянъ.

(3 (15) Ноября 1856 года.)

Всѣмъ Лѣснымъ Управленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Ссылаясь на §§ 80 и 168 Инструкціи отъ 19 (31) Октября 1839 года, № 76,003, въ которыхъ постановлено, что до 3 (15) Октября должны быть представлены засвидѣтельствованные надзирательствующими чиновниками проекты лѣсныхъ обработокъ на слѣдующій годъ,— Правительственная Коммисія предваряетъ, что если правило сіе не будетъ исполнено въ продолженіе восьми дней, то за означенными проектами будетъ посланъ на счетъ виновныхъ нарочный съ эстафетою.

Независимо отъ сего, Правительственная Коммисія предписываетъ, въ объяснительныхъ протоколахъ къ вѣдомостямъ

Urządzenie to nie zmienia ogólnego przepisu z dnia 19 (31) Lipca 1851 r. Nr. 51,367, nakazującego pociągać do opłaty za paszę tak zwanych budników, pustkowian, jednosielców, kątników, smolarzy i t. p. wśród lasu lub przy jego brzegach osiadłych, którzy z położenia swego w lasach pasać muszą, dopóki skutkiem urządzenia dóbr nie zostaną z lasów usunięci lub od nich oddaleni.

Dopilnowanie wykonania tego urządzenia Kommissya Rządowi Gubernialnemu poleca.

w Warszawie, dnia 1 (13) Maja 1856 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*
Nr. 30,825/14,064.

N° 239.

Z projektem upraw dawać wiadomość o obrodzie nasion drzewnych.

(d. 3 (15) Listopada 1856 r.)

Do wszystkich Urzędów leśnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Z powołaniem się na § 80 i 168-y instrukcyi z dnia 19 (31) Października 1839 r. Nr. 76,003, którym wskazano: że do dnia 3 (15) Października złożone być mają poświadczone przez urzędników nadzorujących projekty upraw leśnych na rok przyszły; Kommissya Rządowa ostrzega, że jeżeli w ciągu dni ośmiu skutek powyższego przepisu nie nastąpi, sztafeta na koszt wysłaną zostanie.

Obok tego Kommissya Rządowa poleca zamieścić w protokołach objaśniających wykazy upraw, wiadomość: jaki jest

о лѣсныхъ обработкахъ помѣстить свѣдѣніе: какой былъ въ текущемъ году урожай древесныхъ сѣмянъ тѣхъ именно деревьевъ, на которыхъ оныя остаются до весны, и какой ожидается урожай въ будущемъ году.

Варшава, 3 (15 Ноября) 1856 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Гуминскій.*

№ 67,352/32,196.

№240.

О назначеніи мѣстъ на угольныя ямы для выжиганія угля.

(18 (30) Марта 1857 года.)

Лѣснымъ Управленіямъ въ Горныхъ округахъ, Радомскому и Варшавскому Губернскимъ Правленіямъ, надзирательствующимъ чиновникамъ и въ Горный Департаментъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Согласно отзыву Горнаго Департамента отъ 18 (30) Октября 1855 года, № 61,578, Правительственная Коммисія постановляетъ:

Мѣсто для выжиганія угля на потребности Горныхъ заводовъ и нужные для покрытія угольныхъ костровъ матеріалы назначаются Лѣсничимъ по соглашенію съ завѣдывающимъ выжиганіемъ угля; Подлѣсничій при выдачѣ дровъ на уголья, обязанъ:

1) указать мѣста для устройства угольныхъ ямъ, костровъ и балагановъ для угольщиковъ по возможности вблизи воды, на почвѣ твердой, не торфянистой и не слишкомъ далеко отъ мѣстъ, гдѣ складены въ саженяхъ дрова, предназначенныя для обращенія въ уголь;

2) указать мѣста для рѣзки дерна, сбора хвороста и т. п. предметовъ, нужныхъ для покрытія угольныхъ костровъ, имѣя въ виду, чтобы лѣсное хозяйство не подвергалось отъ того ущербу.

Въ случаѣ недостатка хвороста на настилку. Подлѣсничій укажетъ, гдѣ брать мохъ, мелкій валежникъ, сгребать хвойныя

w roku bieżącym urodzaj nasion drzewnych tych gatunków, na których one do wiosny na drzewach pozostają? i jaki obród w roku przyszłym jest spodziewany.

w Warszawie, d. 3 (15) Listopada 1856 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 67,332/32,196.

N° 240.

O wyznaczaniu miejsc na kotliny do tlenia węgli.

(d. 18 (30) Marca 1857 r.)

Do Urzędów leśnych górniczych, oraz Rządów Gubernialnych Radomskiego i Warszawskiego, Urzędników nadzorujących i do Wydziału Górnictwa.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Kommissya Rządowa, w myśl odezwy Wydziału Górnictwa z d. 18 (30) Października 1855 roku Nr. 61,578 postanawia, że: miejsce na tlenie węgli na potrzeby Górnictwa, i materyały do opatrzenia stosów węglarskich potrzebne, oznaczy Nadleśniczy, za porozumieniem się z Zawiadowcą węglarstwa; Podleśny zaś, przy podaniu drzewa na zwęglenie, obowiązany jest:

1) wskazać miejsca do zakładania kotlin, mieleży i bud węglarskich, ile być może w bliskości wody, na gruncie ścisłym, nietorfiastym, i nie zbyt odlegle od sążni na zwęglenie przeznaczonych;

2) wskazać miejsca do brania rażu, spławiny i t. p. materyałów, potrzebnych do pokrycia stosów węglarskich, z uwagą, aby gospodarstwo leśne na tym nie cierpiało.

Wrazie niedostatku chrustu na spławinę, wskaże do brania mech, chwasty i zgrzebywanie igieł, z zachowaniem ostrożności

иголки, съ соблюденіемъ мѣръ предосторожности, предписанныхъ въ распоряженіи отъ 4 (16) Мая 1843 года, за № 21,481, и даже дозволить обрѣзывать сучья у деревъ, подлежащихъ рубкѣ въ томъ же или послѣдующемъ году;

3) указать, наконецъ, дороги, по которымъ должны быть подвозимы дрова къ угольнымъ ямамъ, и по которымъ слѣдуетъ вывозить уголь изъ лѣса.

Все это должно быть подробно объяснено Подлѣсничимъ въ протоколѣ о выдачѣ дровъ для выжиганія угля, съ оговоркою: что за нарушеніе указаннаго порядка, виновные подвергнуты будутъ взысканіямъ, опредѣленнымъ за нарушеніе лѣсныхъ правилъ.

Въ случаѣ возникшихъ споровъ, какъ о мѣстѣ для выжиганія угля, такъ равно и о матеріалахъ для покрытія угольныхъ костровъ, таковые разрѣшаются чиновникомъ, имѣющимъ надзоръ надъ лѣсами.

Варшава, 18 (30) Марта 1857 года.

Директоръ Отделенія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Гуминскій.*

№ 12,386/5,712.

№241.

О продажѣ древесныхъ сѣмянъ, имѣемыхъ въ излишкѣ противъ казенной потребности.

(7 (19) Августа 1857 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Побуждаясь ходатайствомъ частныхъ лицъ о продажѣ имъ сосновыхъ сѣмянъ, и имѣя въ виду, что пріобрѣтаемыя путемъ торговли сѣмена не всегда оказываются годными для посѣва, а покупка ихъ бываетъ затруднительна, Правительственная Коммисія постановила, чтобы имѣемыя въ излишкѣ противъ казенной потребности древесныя сѣмена были продаваемы въ Лѣсныхъ Управленіяхъ по цѣнѣ, во сколько обходится Каз-

w urządzeniu z dnia 4 (16) Maja 1843 roku Nr. 21,481 przepisanych, a nawet wskaże do obcinania gałęzie drzew, które w tym samym lub zaraz w następnym roku do wycięcia przypadają;

3) wskaże wreszcie drogi, któremi drzewo do kotlin i węgle z lasu wywożone być mają.

Wszystko to Podleśny wyszczególni w protokóle podania drzewa na zwęglenie, z zastrzeżeniem, że za przekroczenie wskazanego porządku, winny ulegnie karom, w przepisach o wykroczeniach leśnych oznaczonym.

W razie sporu bądź o miejsce na zwęglenie, bądź o materyały do opatrzenia stosów węglarskich, rozstrzygnie urzędnik nadzorujący lasy.

w Warszawie, d. 18 (30) Marca 1857.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 12,386/5,712.

N° 241.

O sprzedaży nasion drzewnych, zbywających od potrzeb rządowych.

(d. 7 (19) Sierpnia 1857 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Powodowana zgłaszaniem się osób prywatnych o sprzedanie im nasienia sosnowego, z uwagi, że drogą handlu zyskane nie zawsze jest dobre, a nabycie jest utrudnione, Kommissya Rządowa postanowiła, aby zbywające od potrzeb rządowych nasienie drzewne w Urzędach leśnych sprzedawać po cenie kosztów zbio-

нѣ сборъ сѣмянъ, съ надбавкою 20% за очистку и на содержаніе управленія, съ нижеслѣдующими ограниченіями:

1) Продажа можетъ быть производима только по особымъ разрѣшеніямъ Правительственной Коммисіи и тѣмъ только лицамъ, которыя пожелаютъ пріобрѣсти сѣмена не для торговли, а непосредственно для посѣва; слѣдовательно:

2) Лѣсныя Управленія могутъ входить съ представленіями о продажѣ сѣмянъ въ такихъ лишь случаяхъ, когда Лѣсничій можетъ поручиться и принять на себя отвѣтственность въ томъ, что сѣмена требуются лицомъ, которое намѣрено само непосредственно произвести посѣвъ.

3) Хотя собираемыми ежегодно сѣменами окончательно и почти непосредственно распоряжается Правительственная Коммисія, но за всѣмъ тѣмъ Лѣсныя Управленія, входя съ представленіемъ о продажѣ сѣмянъ, обязаны показать: имѣющееся у нихъ въ запасѣ количество сѣмянъ, мѣстную потребность и количество, остающееся затѣмъ для продажи; сверхъ того, пояснить, во что обошелся сборъ и очистка оныхъ.

4) Въ случаѣ послѣдовавшаго разрѣшенія на продажу, надлежитъ сдѣлать пробный посѣвъ сѣмянъ, предназначенныхъ въ продажу, и составленный о семъ протоколъ, дополняемый въ послѣдствіи по мѣрѣ всхода и произрастенія поросли, заключить своевременно и хранить на мѣстѣ.

5) Доходъ, выручаемый отъ продажи, Лѣсныя Управленія должны записывать въ статьѣ 4-ой отъ сбора сѣмянъ.

О таковомъ распоряженіи, Губернское Правленіе обязывается увѣдомить Лѣсныя Управленія.

Варшава, 7 (19) Августа 1857 года.

По порученію Главнаго Директора, Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Гуминскій.*

№ 34,405/16,431.

---

ru, doliczając 20% za łuszczenie i administracyę, z następującemi zastrzeżeniami:

1) Sprzedaż następować będzie mogła tylko za szczegółowemi upoważnieniami Kommissyi Rządowéj, i takim tylko osobom, które nie na handel, ale bezpośrednio do upraw nasienia zapotrzebują; przeto,

2) Urzędy leśne o tyle tylko przedstawienia o sprzedaż nasienia czynić mogą, o ile Nadleśniczy poręczyć i odpowiedzieć może, że nasienie żądane jest przez osobę bezpośrednio uprawę dokonać zamierzającą.

3) Jakkolwiek ostatecznie i niemal bezpośrednio zarządzenie obrotem nasienia, rokrocznie zbieranego, dokonywa się w Kommissyi Rządowéj, wszelako Urzędy leśne, czyniąc przedstawienie o sprzedaż nasienia, obowiązane są wykazać: ilość posiadaną nasienia, potrzeby miejscowe i ilość pozostającą na sprzedaż; daléj wykazać koszta zbioru i łuszczenia.

4) Wrazie otrzymanego upoważnienia do sprzedaży, należy z nasienia sprzedać się mającego dokonać siew próbny, i z czynności téj protokół spisany i prowadzony z postępem wschodzenia i wzrostu roślinek, w swym czasie zamknąć i zachować na gruncie.

5) Dochód za nasiona pozyskiwany zapisywać mają Urzędy leśne pod tytułem 4-tym „ze zbioru nasion.“

O takiem zarządzeniu Rząd Gubernialny powiadomi Urzędy leśne.

w Warszawie, d. 7 (19) Sierpnia 1857 r.

Z polecenia Dyrektora Głównego Prezydującego,
Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 34,405/16,431.

№ 242.

Объ оцѣнкѣ лѣсныхъ пашень и луговъ.

(11 (23) Декабря 1857 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

По поводу возбужденнаго Люблинскимъ Губернскимъ Правленіемъ, въ рапортѣ отъ 9 (21) Ноября сего года, за № 78,167, вопроса о томъ, слѣдуетъ ли, при оцѣнкѣ лѣсныхъ пашень и луговъ, по экономическимъ правиламъ, примѣняться къ цѣнамъ, установленнымъ для фольварочныхъ, или же для крестьянскихъ земель, — Правительственная Коммисія, въ дополненіе къ распоряженію своему отъ 16 (28) Іюля сего года, за № 44,278, коимъ постановлено: чтобы на будущее время, при отдачѣ въ арендное содержаніе земель и луговъ, лежащихъ среди лѣсовъ, примѣняемы были вмѣсто цѣнъ, установленныхъ дѣйствующими доселѣ лѣсными таксами, цѣны, указанныя для Ассесорскихъ округовъ экономическими правилами, на основаніи которыхъ предписано Губернскимъ Правленіямъ составить проектъ цѣнъ, который, по утвержденіи Коммисіею, будетъ служить основаніемъ для лѣсныхъ таксъ, — даетъ знать Губернскому Правленію, что всѣ земельные участки, непринадлежащіе къ крестьянскимъ усадьбамъ, но отошедшіе отъ фольварковъ, отпадковъ или лѣсовъ, а также распашки въ лѣсахъ, содержимыя по найму крестьянами или кѣмъ бы то ни было, должны быть оцѣниваемы по цѣнамъ, установленнымъ для фольварочныхъ земель.

Поэтому Правительственная Коммисія предписываетъ, чтобы въ требуемомъ, по упомянутому выше предписанію, проектѣ принята была въ руководство оцѣнка фольварочныхъ земель.

Варшава, 11 (23) Декабря 1857 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Гуминскій.*

№ 75,925/36,825.

N° 242.

O taksie na niwy i łąki.

(d. 11 (23) Grudnia 1857 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Powodowana zapytaniem Rządu Gubernialnego Lubelskiego, z dnia 9 (21) Listopada roku bieżącego Nr. 78,167, czy przy ułożeniu taksy łąk i niw leśnych podług zasad ekonomicznych, mają być stosowane ceny dla gruntów folwarcznych lub wiejskich ustanowione; Kommissya Rządowa w uzupełnieniu rozporządzenia swego z d. 16 (28) Lipca bieżącego roku Nr. 44,278, (którém postanowiono: aby na przyszłość przy wydzierżawianiu gruntów i łąk w lasach położonych, stosować nie ceny dotychczasowemi taksami leśnemi objęte, ale takie, jakie zasadami ekonomicznemi wskazano dla okręgów Assessorskich i polecono Rządom Gubernialnym podług tych zasad ułożyć projekt do cen, który po zatwierdzeniu przez Kommissyę Rządową służyć będzie za podstawę do taks leśnych), oświadcza Rządowi Gubernialnemu, że wszelkie grunty, nie należące do siedzib włościańskich, lecz pochodzące z folwarków, odpadków, lub lasów, niemniéj i kąty po lasach najmowane przez włościan lub kogobądź, powinny być taksowane podług cen folwarcznych.

Poleca tedy Kommissya Rządowa, aby w projekcie, żądanym przez reskrypt wyżéj przywiedziony, stosowano ceny folwarczne.

w Warszawie, d. 11 (23) Grudnia 1857 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 75,925/36,825.

№ 243.

О воспрещеніи пастьбы въ лѣсахъ лошадей.

(23 Сентября (5 Октября) 1858 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Усматривая изъ рапортовъ о объѣздѣ лѣсничествъ, что нѣкоторыя Лѣсныя Управленія дозволяютъ пастьбу въ лѣсахъ крестьянскихъ лошадей и взимаютъ за нихъ такую же плату, какъ съ рогатаго скота, каковое дѣйствіе не оправдывается никакимъ постановленіемъ; при томъ же имѣя въ виду, что лошади причиняютъ лѣсамъ вредъ тѣмъ именно, что хватаютъ высоко и острыми зубами обгрызаютъ вѣтви и верхушки молодыхъ деревъ,— Правительственная Коммисія постановляетъ: что пастьба въ лѣсахъ лошадей, какъ безплатная, такъ и за деньги, безусловно должна быть воспрещена.

Варшава, 23 Сентября (5 Октября) 1858 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Гуминскій.*

№ 51,728/25,338.

№ 244.

О томъ, чтобы Лѣсные Ассесоры, въ концѣ каждаго года, повѣряли количество дровъ, заготовленныхъ для Горныхъ заводовъ, и счеты израсходованныхъ на вырубку лѣса денегъ.

(22 Сентября (3 Октября) 1859 года.)

N Губернскому Правленію.

Высшая Счетная Палата Царства Польскаго.

Изъ заключенія Губернскаго Правленія по ревизіи отчетовъ кассы Пржедборжскаго Лѣснаго Управленія за 1856 годъ, Высшая Стетная Палата усмотрѣла, что въ Пржедборжскомъ лѣсничествѣ, какъ раскрыто произведеннымъ по распоряженію

N° 234.

Wzbronienie pasania koni w lasach.

(d. 23 Września (5 Października) 1858 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Dostrzegając z rapportów o zwiedzaniu leśnictw, że niektóre Urzędy leśne dozwalają pasania w lasach koni włościańskich, i pobierają za nie opłatę taką, jak za bydło rogate, które to postąpienie nie jest usprawiedliwione żadnym przepisem; a zważając obok tego, że konie w lasach są szkodliwe przez to, że wysoko sięgają i ostremi zębami ucinają gałązki i wierzchołki młodych drzewek; Kommissya Rządowa postanawia, iż pasza koni w lasach bezwarunkowo nie ma być dozwoloną ani bezpłatnie ani za opłatą.

w Warszawie, d. 23 Września (5 Października) 1858 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 51,728/25,338.

N° 244.

Polecenie Assessorom Nadleśnym, aby, z końcem każdego roku, sprawdzali ilość przygotowanych dla zakładów górniczych sążni, i rachunki wydawanych przez Górnictwo pieniędzy na wyróbkę sążni.

(d. 22 Września (3 Października) 1859 r.)

Do Rządu Gubernialnego N.

NAJWYŻSZA IZBA OBRACHUNKOWA KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Z opinij Rządu Gubernialnego, udzielonych na postrzeżenia nad rachunkami kassy Urzędu leśnego Przedbórz, za rok 1856, Najwyższa Izba Obrachunkowa powzięła wiadomość, że w leśnictwie tém, w skutek zarządzonego śledztwa, przez Kommissyę

Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства слѣдствіемъ, оказался недостатокъ лѣса въ количествѣ 2,861 сажени.

Для предохраненія Казны, на будущее время, отъ подобныхъ потерь, Высшая Счетная Палата предлагаетъ Губернскому Правленію предписать Лѣснымъ Ассесорамъ, чтобы они, въ концѣ года, повѣряли по каждому лѣсничеству, въ которомъ производится вырубка лѣса для Горныхъ заводовъ, количество сажень дровъ, находящихся подъ присмотромъ Лѣсныхъ Управленій, а также хранящіяся въ кассахъ сихъ Управленій суммы, Горнымъ заводамъ принадлежащія; по исполненіи же сего, составляли и представляли Начальнику горныхъ заводовъ Восточнаго округа протоколы, для пріобщенія, въ видѣ документовъ, къ годовымъ отчетамъ Лѣсныхъ Управленій объ израсходованіи дровъ и денегъ.

Варшава, 22 Сентября (3 Октября) 1859 года.

№ 7,058.

№245.

О воспрещеніи Лѣснымъ Управленіямъ самовольно распоряжаться собранными древесными сѣменами, безъ разрѣшенія Коммисіи Финансовъ.

(30 Сентября (12 Октября) 1860 года.)

N. Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Замѣтивъ, что Лѣсныя Управленія, безъ особаго разрѣшенія Правительственной Коммисіи, собранныя сосновыя сѣмена, за казенныя деньги, ежегодно на этотъ предметъ отпускаемыя, сѣютъ въ подвѣдомственныхъ имъ лѣсничествахъ, или отсылаютъ для посѣва въ другія лѣсничества, — Правительственная Коммисія, имѣя въ виду, что начатаго обсѣмененія песчаныхъ мѣстъ въ Червономъ-борѣ, занимающихъ 13,269 морг. 272 прента пространства, необходимо ежегодно значительное количество древесныхъ сѣмянъ, предписываетъ Губернскому Правленію воспретить Лѣснымъ Управленіямъ, подъ опасе-

Rządową Przychodów i Skarbu, wykryty został brak sążni górniczych w ilości sztuk 2,861.

Dla zapobieżenia więc na przyszłość podobnym stratom, Najwyższa Izba Obrachunkowa poleca Rządowi Gubernialnemu, aby wydał stosowne zarządzenie Assessorom Nadleśniczym, iżby ci z końcem roku w każdem leśnictwie, w którém wyróbka sążni dla Górnictwa ma miejsce, dopełniali protokólarne sprawdzenie sążni górniczych, pozostających pod rachunkiem Urzędów leśnych, jak również i funduszów górniczych w kassach tychże Urzędów leśnych znajdujących się, i protokóły z dopełnienia czynności téj składali Naczelnikowi zakładów górniczych Okręgu Wschodniego, celem dołączenia takowych, jako dowodów, do rachunków rocznych z obrotu sążni i funduszu górniczego przez Urzędy leśne przedstawianych.

w Warszawie, d. 22 Września (3 Października) 1859 r.

Nr. 7,058.

N° 245.

Wzbronienie samowolnego rozrządzania przez Urzędy leśne uzbieranemi nasionami drzewnemi, bez upoważnienia Kommissyi Skarbu.

(d. 30 Września (12 Października) 1860 r.)

Do Rządu Gubernialnego N.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Dostrzegłszy, że Urzędy leśne, bez szczegółowego upoważnienia Kommissyi Rządowéj, uzbierane nasienie sosnowe za fundusz skarbowy, corocznie na ten cel przeznaczony, albo w leśnictwach swych wysiewają, lub też do innych leśnictw przesyłają, bez upoważnienia, Kommissya Rządowa z uwagi, że do rozpoczętych upraw wydm piaszczystych na Czerwonym-boru, zajmujących przestrzeni morgów 13,269 prętów 272, potrzeba jest co rok znakomitéj ilości nasion drzewnych, poleca Rządowi Gubernialnemu, aby zakazał Urzędom leśnym, pod odpowiedzialnością,

ніемъ отвѣтственности, распоряжаться безъ разрѣшенія Правительственной Коммисіи собранными сѣменами.

Варшава, 30 Сентября (12 Октября) 1860 года.

№ 55,291/25,035.

№246.

Дозволеніе, въ видахъ споспѣшествованія развитію пчеловодства, устроить лѣсные пчельники въ 15-ти казенныхъ лѣсничествахъ.

(1 (13) Февраля 1861 года.)

N Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Распоряженіе объ устройствѣ лѣсныхъ пчельниковъ, данное 15-ти Лѣснымъ Управленіямъ: 1) Августовскому, 2) Балинкскому, 3) Брокскому, 4) Холмскому, 5) Ганчскому, 6) Илжскому, 7) Новогродскому, 8) Поморскому, 9) Парчевскому, 10) Пржаснышскому, 11) Сувалкскому, 12) Удржинскому, 13) Вышковскому, 14) Закрочимскому, и 15) Звоіенскому,— Правительственная Коммисія препровождаетъ Губернскому Правленію, для свѣдѣнія и наблюденія за исполненіемъ.

Варшава, 1 (13) Февраля 1861 года.

№ 25,531/11,841.

Приложеніе къ № 246-му.

N Лѣсному Управленію.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Разведеніе пчелъ въ бортяхъ, выдолбленныхъ въ отдѣльно-растущихъ старыхъ деревьяхъ, несовмѣстно съ правильнымъ лѣснымъ хозяйствомъ, такъ какъ для устройства бортей портится лучшій строевой лѣсъ, а люди, ихъ устраивающіе,

samowolnie i bez dyspozycyi Kommissyi Rządowéj rozrządzać uzbieraném i w zapasie swym posiadaném nasieniem.

w Warszawie, dnia 30 Września (12 Października) 1860 r.

Nr. 55,291/25,035.

Nº 246.

Dozwolenie zaprowadzenia pasiek leśnych w 15-tu leśnictwach rządowych, w celu rozwinięcia pszczolnictwa.

(d. 1 (13) Lutego 1861 r.)

Do Rządu Gubernialnego N.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Urządzenie względem zaprowadzenia pasiek leśnych, wydane wprost 15-tu Urzędom leśnym, mianowicie: 1) Augustów, 2) Balinka, 3) Brok, 4) Chełm, 5) Hańcza, 6) Iłża, 7) Nowogród, 8) Pomorze, 9) Parczęw, 10) Przasnysz, 11) Suwałki, 12) Udrzyn, 13) Wyszków, 14) Zakroczym, 15) Zwoleń,— Kommissya Rządowa przesyła Rządowi Gubernialnemu, dla wiadomości i dopilnowania skutku.

w Warszawie, d. 1 (13) Lutego 1861 r.

Nr. 25,531/11,841.

Annex do Nr. 246-go.

Do Urzędu Leśnego N.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Bartnictwo, czyli chów pszczół dziko w barciach, wyżłobionych w starodrzewach, pojedynczo w lesie stojących, nie zgadza się z dobrém gospodarstwem leśném. Bartnicy bowiem psują na barcie najpiękniejsze drzewa budowlowe, a przebywając

оставаясь постоянно въ лѣсахъ, подъ предлогомъ присмотра за пчелами, дѣлаютъ въ нихъ разныя поврежденія, или же способствуютъ въ томъ другимъ лицамъ, и, что̀ всего важнѣе, причиняютъ лѣсные пожары, оставляя, при подрѣзываніи бортей не потушенный огонь.

Для устраненія таковыхъ безпорядковъ, Управленіе казенныхъ лѣсовъ, по введеніи систематическаго лѣснаго хозяйства, предположило прекратить бортное пчеловодство, и въ этихъ видахъ воспретило дѣлать новыя борти, подъ опасеніемъ штрафа въ 40 злотыхъ за каждую (Положеніе о лѣсномъ управленіи и счетсводствѣ, ст. 3).

Распоряженіе это не могло быть въ точности исполнено, такъ какъ бортники, устраивая борти тайно̀, избѣгали наказанія объясненіемъ, что занимаются лишь очисткою и обновленіемъ прежнихъ бортей; отсюда число бортей постоянно увеличивалось.

Для доставленія дѣйствіямъ лѣсной администраціи бо̀льшаго успѣха, Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства испросила разрѣшеніе Князя Намѣстника въ Царствѣ, отъ 28 Октября (9 Ноября) 1836 г., за № 43,679, на уничтоженіе бортей въ лѣсахъ и переносъ бортныхъ ульевъ съ пчелами, въ полевые пчельники, безъ особой за то платы. Когда и это распоряженіе оказалось безуспѣшнымъ, Правительственная Коммисія, на основаніи означеннаго разрѣшенія отъ 11 (23) Мая 1837 года, за №. 33,369, предписала: въ случаяхъ, когда бортники не воспользуются предоставленнымъ имъ безплатнымъ переносомъ изъ лѣса бортевыхъ ульевъ, назначать торги на продажу бортныхъ деревьевъ вмѣстѣ съ пчелами.

Распоряженіе это вызвало много жалобъ со стороны бортниковъ и нареканія на уничтоженіе лѣснаго пчеловодства, приносящаго странѣ значительныя выгоды. Вслѣдствіе сего Коммисія, циркулярнымъ предписаніемъ отъ 12 (24) Января 1844 года, за № 96,035, разрѣшила оставить существующія въ лѣсахъ борти, со взносомъ взимавшейся доселѣ платы, но лишь временно, пока старыя деревья съ ульями не войдутъ въ годовыя смѣты, и не будутъ, вслѣдствіе того, срублены; за симъ устройство новыхъ бортей воспрещено, подъ опасеніемъ взысканія, въ видѣ штрафа, всей стоимости дерева, на которомъ

ustawicznie w lasach, pod pozorem opiekowania się pszczołami, zrządzają w nich szkody, lub innym w tem dopomagają, a co najważniejsza, stają się przyczyną pożarów leśnych, przez zapuszczenie ognia, przy podbieraniu i okurzaniu barci.

Dla zapobieżenia takowym szkodom, Administracya lasów rządowych, po zaprowadzeniu systematycznego gospodarstwa w lasach, przedsięwzięła usuwanie z nich barci stopniowo i w tym celu wzbroniła wyrabianie nowych barci, pod karą złp. 40 od każdéj (art. 3 urządzenia manipulacyi i rachunkowości leśnéj z roku 1823).

Przepis ten nie mógł być ściśle wykonanym; bartnicy bowiem wyrabiając barcie pokryjomu, znajdowali środek uniknięcia kary, tłumacząc się, że się zajmują oczyszczaniem i odnawianiem dawnych, a tym sposobem przybywanie nowych barci nie ustawało.

Dla nadania większéj skuteczności dążeniu Administracyi leśnéj, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu wyjednała decyzyę Księcia Namiestnika Królestwa, z dnia 28 Października (9 Listopada) 1836 roku Nr. 43,679, nakazującą usunąć z lasu wszystkie barcie, z przyzwoleniem przeprowadzenia uli bartnych z pszczołami do pasiek polnych, bez wymagania za to jakiéjbądź opłaty. Gdy i takie przyzwolenie nie skutkowało, Kommissya Rządowa, opierając się na powyższéj decyzyi, reskryptem z d. 11 (23) Maja 1837 roku Nr. 33,369, postanowiła, aby gdzie bartnicy nie korzystają z dozwolonego im bezpłatnie zabierania z lasu ulów bartnych, ogłaszano licytacye na sprzedaż drzew bartnych z pszczołami.

Zarządzenie to wywołało liczne skargi bartników i narzekanie na niszczenie bartnictwa, przynoszącego znakomite dla kraju pożytki; to spowodowało Kommissyę że reskryptem ogólnym z dnia 12 (24) Stycznia 1844 r. Nr. 96,035, zezwoliła na pozostawienie istniejących barci w lasach stałych, za dotychczasową z nich opłatą, lecz tylko o tyle, o ile do cięć rocznych nie przypadną, a jak w nie wejdą, wycięte być muszą; nowych zaś barci wyrabiać wzbroniła, pod karą defraudacyi całego drzewa,

устроена новая борть, и съ протоколярнымъ извѣщеніемъ о томъ хозяевъ бортей.

При этихъ условіяхъ, всѣ борти со временемъ будутъ уничтожены, и вмѣстѣ съ тѣмъ прекратится дикое пчеловодство.

Правительственная Коммисія, обративъ вниманіе на то, что лѣса служатъ естественнымъ мѣстопребываніемъ для дикихъ пчелъ, находящихъ въ лѣсныхъ цвѣтахъ обильный матеріалъ для выдѣлки меду и воску, и что даже изъ полевыхъ пасѣкъ рои стремятся въ лѣсъ, возымѣла мысль сохранить дикое пчеловодство въ лѣсахъ, какъ естественное и приносящее значительныя выгоды, съ тѣмъ только, чтобы оно не причиняло вреда лѣсному хозяйству.

Коммисія полагаетъ, что эта цѣль можетъ быть достигнута посредствомъ устройства лѣсныхъ пасѣкъ, съ избраніемъ и назначеніемъ внутри лѣса или на его опушкахъ мѣстъ, во всѣхъ отношеніяхъ удобныхъ для разведенія пчелъ. Съ этою цѣлью надлежитъ заводить и содержать повѣшенные на деревьяхъ ульи съ пчелами, по десяти и даже по нѣскольку десятковъ въ одномъ мѣстѣ.

Лѣсные пчельники, заведенные въ опредѣленныхъ мѣстахъ, подъ надзоромъ мѣстной лѣсной стражи, не причиняли бы вреда лѣсамъ, и приносили бы Казнѣ доходъ, при установленіи платы отъ извѣстнаго числа ульевъ съ пчелами, или вообще за мѣсто, отведенное подъ пчельникъ.

Для осуществленія этого предположенія, Лѣсное Управленіе обязано поставить въ извѣстность проживающихъ въ чертѣ лѣсничества бортниковъ и любителей пчеловодства о намѣреніи Коммисіи дозволить пчеловодство только въ лѣсныхъ пчельникахъ; если же найдутся желающіе устроить такіе пчельники, то, по указаніи имъ приличныхъ для сего мѣстностей, Лѣсныя Управленія обязаны отобрать отъ нихъ объявленія о томъ, какія мѣста ими избраны подъ пчельникъ, въ какихъ размѣрахъ предполагаютъ они вести пчеловодство, и какую плату обязываются вносить въ Казну. Объявленія сіи представлять, чрезъ Губернское Правленіе, въ Правительственную Коммисію, на разрѣшеніе, по каждому случаю особо.

Варшава, 1 (13) Февраля 1861 года.

№ 25,531/11,841.

---

w któremby nowa barć założoną została; czemu bartnicy protokólarnie poddać się winni.

Przy takiem zastrzeżeniu wszystkie barcie z czasem będą z lasu uprzątnięte, albo też i dziki chów pszczół zaginie.

Kommissya Rządowa zważając: że lasy są naturalném mieszkaniem tego rodzaju pszczół; że one w kwiecie leśnym znajdują obfity materyał do robienia miodu i wosku; że nawet z pasiek polnych roje do lasu się wynoszą, powzięła myśl, aby pszczolnictwo dzikie, jako naturalne, przynoszące znakomity pożytek, w lasach zachować, o ile się to da zrobić bez przeszkodzenia gospodarstwu leśnemu.

Mniema Kommissya, iż cel ten mógłby być osiągniętym, przez zaprowadzenie pasiek leśnych, to jest: obrać i wyznaczyć miejsce dla chowu pszczół ze wszech miar dogodne w lesie lub w pobrzeżach lasu. W miejscach obranych zaprowadzać i utrzymywać ule z pszczołami na drzewach zawieszane, po kilkanaście lub kilkadziesiąt w jedném miejscu.

Pasieki leśne, w oznaczonych miejscach zaprowadzone, pod dozorem miejscowéj straży leśnéj nie byłyby lasom szkodliwe, a przyniosłyby Skarbowi dochód przez stosowną opłatę, bądź od ilości ulów osiadłych pszczołami, bądź w ogóle za miejsce na pasiekę wyznaczoną.

Dla urzeczywistnienia téj myśli, Urząd leśny ogłosi bartnikom i miłośnikom pszczolnictwa, w obrębie leśnictwa zamieszkałym, zamiar Kommissyi na przyzwolenie chowu pszczół dziko w pasiekach leśnych, a jeżeli znajdą się tacy, co będą chcieli takie pasieki zaprowadzać, i obiorą stosowne do tego miejsca, to Urząd leśny przyjmie od nich deklaracyę, z opisaniem żądanego miejsca na pasiekę, rozciągłości zamierzonogo chowu pszczół i opłaty, jaką zobowiązują się Skarbowi uiszczać.

Takowe deklaracye Urząd leśny, za pośrednictwem Rządu Gubernialnego, przedstawi Kommissyi, dla wyjednania szczegółowego przyzwolenia.

w Warszawie, d. 1 (13) Lutego 1861 r.

Nr. 25,531/11,841.

№247.

О томъ, что ревизующіе чиновники, тотчасъ по полученіи донесенія отъ Лѣснаго Управленія, обязаны переосвидѣтельствовывать приготовленный къ сплаву лѣсъ.

(9 (21) Іюня 1861 года.)

N Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Вслѣдствіе поступающихъ отъ покупщиковъ лѣса жалобъ на замедленія по переосвидѣтельствованію сплавляемаго лѣса, Коммисія Финансовъ, сославшись на предписаніе свое отъ 12 (24) Апрѣля 1856 года, за № 24,302/11,006, подтвердила, чтобы Ревизоры казенныхъ лѣсовъ, по полученіи отъ Лѣснаго Управленія свѣдѣній, къ какому сроку и на какой пристани приготовленъ лѣсъ къ сплаву, старались непремѣнно прибыть на мѣсто къ объявленному сроку, для переосвидѣтельствованія лѣса, подъ опасеніемъ установленнаго взысканія въ случаѣ справедливой жалобы.

Препроводивъ означенное предписаніе къ Лѣснымъ Коммисарамъ, Коммисія Финансовъ предлагаетъ Губернскому Правленію предписать о томъ же Лѣснымъ Ассесорамъ.

Варшава, 9 (21) Іюня 1861 года.

№ 24,776.

№248.

О цѣнахъ за сборъ мха и подстилки въ казенныхъ лѣсахъ и о пользованіи оными.

(31 Августа (12 Сентября) 1861 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ и Лѣснымъ Управленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Отъ сгребки подстилки въ лѣсахъ истощается почва земли, останавливается возрастъ деревьевъ, а корни ихъ лишаются защиты отъ дѣйствія жаровъ и сильныхъ морозовъ; слѣдовательно, съ возрастаніемъ важности лѣсовъ и цѣнности лѣ-

N° 247.

Polecenie urzędnikom rewidującym natychmiastowéj superrewizyi drzewa na spław przygotowanego, za otrzymaniem doniesienia Urzędu leśnego.

(d. 9 (21) Czerwca 1861 r.)

Do Rządu Gubernialnego N.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Z powodu wnoszonych zażaleń przez nabywców drzewa na spław, na doznawaną zwłokę w superrewizyi onego, Kommissya Skarbu, z odwołaniem się do reskryptu swego z dnia 12 (24) Kwietnia 1856 roku Nr. 24,302/11,006, ponowiła polecenie, aby urzędnik zwierzchnio nadzorujący lasy, zawiadomiony od Urzędu leśnego, w jakim terminie i przy jakiéj bindudze przysposobione będzie do spławu drzewo, starał się koniecznie w tym czasie przybyć na miejsce, dla dopełnienia superrewizyi, pod karą porządkową w razie słusznéj reklamacyi.

Powyższe zarządzenie otrzymują Kommissarze leśni, a Rząd Gubernialny wyda podobne Assessorom Nadleśniczym.

w Warszawie, d. 9 (21) Czerwca 1861 r.

Nr. 24,776.

N° 248.

O cenach i użytkowaniu z mchu i ściółki w lasach rządowych.

(d. 31 Sierpnia (12 Września) 1861 r.)

Do Rządów Gubernialnych i wszystkich Urzędników leśnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Przez wygrabywanie ściółki w lasach wycieńcza się grunt, tamuje się wzrost drzew, a korzenie pozbawia się pokrycia od upałów i silnych mrozów, z postępem więc ważności lasów i wartości ściółki leśnéj, jest niezbędnem ograniczyć wydatek ostatniéj

ной подстилки, представляется неизбѣжная надобность въ ограниченіи отпуска послѣдней строгою необходимостію и въ установленіи на оную цѣнъ, соотвѣтствующихъ настоящей стоимости. Съ этою цѣлью, Правительственная Коммисія, по разсмотрѣніи проектовъ, представленныхъ чиновниками, имѣющими надзоръ за лѣсами, постановила, въ лѣсничествахъ тамошней губерніи, ввести цѣны на подстилку, соразмѣрныя съ величиною одноконныхъ или пароконныхъ возовъ фольварочныхъ или крестьянскихъ, а именно:

за подстилку:

a) за фольварочный пароконный возъ . . . . коп.
b) за крестьянскій пароконный ,, ... ,,
c) за крестьянскій одноконный ,, ... ,,

за мохъ:

a) за фольварочный пароконный возъ . . . . коп.
b) за крестьянскій пароконный ,, ... ,,
c) за крестьянскій одноконный ,, ... ,,

О чемъ Правительственная Коммисія давая знать къ руководству, предписываетъ Лѣснымъ Управленіямъ, къ коимъ одновременно послѣдовало настоящее распоряженіе, дозволять выгребку подстилки, начиная съ весны по 1-е Октября, и въ тѣхъ только мѣстахъ, которыя указаны будутъ чинами лѣсной стражи; ни подъ какимъ же предлогомъ не допускать сбора подстилки:

a) въ молодыхъ хвойныхъ лѣсонасажденіяхъ до 30 лѣтъ;
b) на почвѣ тощей, песчаной, гдѣ по снятіи наружнаго покрова, могутъ открыться сыпучіе пески;
c) гдѣ нѣтъ мха и сорныхъ травъ, а находятся однѣ лишь листья и хвойныя иголки;
d) въ одномъ и томъ же мѣстѣ не чаще, какъ чрезъ пять лѣтъ.

Наконецъ, донести Губернскому Правленію о времени полученія настоящаго распоряженія, для соображенія при ревизіи отчетности по предметамъ, на которые такса подверглась измѣненію.

Варшава, 31 Августа (12 Сентября) 1861 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Гуминскій.*

№ 43,117/22,067.

do koniecznéj tylko potrzeby, i po cenach właściwą jéj wartość przedstawiających. W tym celu Kommissya Rządowa, rozpoznawszy projekty przedstawione przez urzędników nadzorujących, postanowiła dla leśnictw tamecznéj gubernii ustanowić cenę ściółki od fur dworskich, włościańskich, dwukonnych i jednokonnych, mianowicie:

za ściółkę:

a) za furę dworską dwukonną kop. . . . .
b) za furę włościańską „ „ . . . .
c) za furę włościańską jednokon. „ . . . .

za mech:

a) za furę dwukonną dworską kop. . . . .
b) za furę włościańską dwukonną „ . . . .
c) za furę „ jednokonną „ . . . .

O czem dla stosowania się uwiadamiając, poleca Urzędom leśnym, które takie same odbierają zarządzenie, aby zgrzebywanie ściółki dozwalały, wczasie od wiosny do 1 Października, i to w miejscach przez służbę leśną wskazanych, a pod żadnym pozorem nie dopuszczały:

a) w drzewostanach młodych iglastych do lat 30;
b) na gruncie chudym, piasczystym, gdzie po zdjęciu wierzchniéj pokrywy, mogą powstać wydmy piasczyste;
c) gdzie nie ma mchu i chwastu, lecz same tylko igły i liście opadłe;
d) w jedném i tem samém miejscu, nie częściéj jak co 5 rok.

Nareszcie, aby bezwłocznie doniosły Rządowi Gubernialnemu, o dacie otrzymania tego reskryptu, dla odpowiedniego rewidowania rachunków, co do szczegółów dotkniętych zmianą taxy

w Warszawie, d. 31 Sierpnia (12 Września) 1861 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Gumiński.*

Nr. 43,117/22,067.

Приложеніе къ № 248-му.

Цѣны на подстилку и мохъ.

Номеръ текущій	Названіе лѣсничествъ	Цѣны 1860 года		Цѣны, предполагаемыя мѣстною властью на 1861 годъ		Цѣны, предполагаемыя Лѣсною Секціею на 1861 и 1862 годъ						Примѣчанія.
		подстилка	мохъ	подстилка	мохъ	за возъ подстилки			за возъ мха			
		пароконный возъ				пароконный фольварочный	пароконный крестьянскій	одноконный крестьянскій	пароконный фольварочный	пароконный крестьянскій	одноконный крестьянскій	
		копѣйки										
	Въ Августовской губерніи.											
1	Августовъ . . .	3	4	3	4	}						
2	Балинка . . .	2	3	2	3	}						
3	Бухта	—	4	—	4	}20	15	10	13	9	6	
4	Гришкобуда . .	8	4	8	4	}						
5	Ганча	2	3	2	3	}						
6	Маріамполь. . .	30	40	30	4	}40	30	20	30	22	15	
7	Новогродъ . . .	30	4	30	20	}						
8	Пильвишки . .	15	15	15	15	30	22	15	20	15	10	
9	Поморже . . .	3	6	3	6	20	15	10	13	9	6	
10	Пунскъ	10	10	10	10	25	18	13	18	12	9	
11	Райгродъ	5	5	5	5	}						
12	Серее	5	4	5	4	}						
13	Сударги . . .	5	5	5	5	}20	15	10	13	9	6	
14	Сувалки . . .	3	5	3	5	}						
15	Шляновъ . . .	5	5	5	5	}						
16	Замбровъ . . .	5	5	5	5	}						
	Въ Люблинской губерніи.											
17	Холмъ	23	18	23	18	40	30	20	30	22	15	
18	Яновъ	1	2	1	2	20	15	10	13	9	6	

1-szy Annex do Nr. 248-go.

Ceny ściółki i mchu.

Numer kolejny	Leśnictwo	Ceny 1860 roku: ściółka	Ceny 1860 roku: mech	Ceny z gruntu na rok 1861 projektowane: ściółka	Ceny z gruntu na rok 1861 projektowane: mech	Sekcya leśna projektuje na rok 1861 i 1862: ściółka fury: dwukonne dworskie	ściółka fury: dwukonne włościańskie	ściółka fury: jednokonne włościańskie	mech fury: dwukonne dworskie	mech fury: dwukonne włościańskie	mech fury: jednokonne włościańskie	Uwagi
		fury dwukonne										
		kopiejek										
	Gubernia Augustowska.											
1	Augustów	3	4	3	4							
2	Balinka	2	3	2	3							
3	Buchta	—	4	—	4							
4	Gryszkobuda	8	4	8	4	20	15	10	13	9	6	
5	Hańcza	2	3	2	3							
6	Maryampol	30	40	30	4	40	30	20	30	22	15	
7	Nowogród	30	4	30	20							
8	Piiwiszki	15	15	15	15	30	22	15	20	15	10	
9	Pomorze	3	6	3	6	20	15	10	13	9	6	
10	Puńsk	10	10	10	10	25	18	13	18	12	9	
11	Rajgród	5	5	5	5							
12	Sereje	5	4	5	4							
13	Sudargi	5	5	5	5	20	15	10	13	9	6	
14	Suwałki	3	5	3	5							
15	Szlanów	5	5	5	5							
16	Zambrów	5	5	5	5							
	Gubernia Lubelska.											
17	Chełm	23	18	23	18	40	30	20	30	22	15	
18	Janów	1	2	1	2	20	15	10	13	9	6	

19	Парчевъ { стр. Парчевъ	3	9	3	9	20	15	10	13	9	6
	{ „ Бржостовка	8	8	8	8						
20	Люблинъ	8	8	8	8	20	15	10	13	9	6
	стр. Лопенники	23	18	23	18	40	30	20	30	22	15
21	Луковъ	12	12	12	12	30	22	15	20	15	10
22	Нова-Александрія	8	8	8	8	20	15	10	13	9	6
	Въ Плоцкой губерніи.										
23	Брокъ	3	3	15	15	20	15	10	13	9	6
24	Цѣхоцинъ . . .	30	15	30	15	50	37	25	35	26	18
25	Остроленка. . .	20	8	20	8	40	30	20	30	22	15
26	Плоцкъ	8	15	30	15	30	22	15	20	15	10
27	Пржаснышъ . .	30	23	30	15	50	37	25	35	26	18
28	Сѣрпцъ	8	15	25	15	30	22	15	20	15	10
29	Удржинъ . . .	3	3	15	15	20	15	10	13	9	6
30	Вышковъ . . .	5	5	5	5						
31	Закрочимъ . . .	20	6	30	6	30	22	15	20	15	10
	Въ Радомской губерніи.										
32	Бодзентынъ . . .	20	8	20	8						
33	Хлевиски . . .	20	8	20	8						
	стр. Подканна, Хроновъ, Яблоница	20	5	20	5						
34	Илжа	20	8	20	8						
35	Кельцы	20	15	20	15						
36	Козеницы . . .	20	20	20	20						
37	Лаговъ	20	10	20	10						
38	Малогощъ . . .	20	15	20	15	40	30	20	30	22	15
39	Олькушъ . . .	20	8	20	8						
40	Ольштынъ . . .	20	20	20	20						
41	Пржедборжъ . .	20	10	20	10						
42	Радзице	20	18	20	18						
43	Самсоновъ . . .	20	8	20	8						
44	Сломники . . .	20	10	20	10						
45	Шидловъ . . .	18	9	18	9						
46	Шидловецъ . .	20	8	20	8						
47	Жарновецъ. . .	20	10	25	10						
48	Зволенъ	20	8	20	8						

19	Parczew { St. Parczew	3	9	3	9	20	15	10	13	9	6
	Parczew { St. Brzostowka	8	8	8	8						
20	Lublin	8	8	8	8	20	15	10	13	9	6
	St. Łopienniki	23	18	23	18	40	30	20	30	22	15
21	Łuków	12	12	12	12	30	22	15	20	15	10
22	Nowa-Aleksandria	8	8	8	8	20	15	10	13	9	6
	Gubernia Płocka.										
23	Brok	3	3	15	15	20	15	10	13	9	6
24	Ciechocin	30	15	30	15	50	37	25	35	26	18
25	Ostrołęka	20	8	20	8	40	30	20	30	22	15
26	Płock	8	15	30	15	30	22	15	20	15	10
27	Przasnysz . . .	30	23	30	15	50	37	25	35	26	18
28	Sierpc	8	15	25	15	30	22	15	20	15	10
29	Udrzyn . . .	3	3	15	15	20	15	10	13	9	6
30	Wyszków	5	5	5	5						
31	Zakroczym . . .	20	6	30	6	30	22	15	20	15	10
	Gubernia Radomska.										
32	Bodzentyn . .	20	8	20	8						
33	Chlewiski	20	8	20	8						
	St. Podkanna, Chronow, Jabłonica	20	5	20	5						
34	Iłża	20	8	20	8						
35	Kielce	20	15	20	15						
36	Kozienice . . .	20	20	20	20						
37	Łagów . . .	20	10	20	10						
38	Małogoszcz . . .	20	15	20	15	40	30	20	30	22	15
39	Olkusz	20	8	20	8						
40	Olsztyn	20	20	20	20						
41	Przedbórz . . .	20	10	20	10						
42	Radzice	20	18	20	18						
43	Samsonów . . .	20	8	20	8						
44	Słomniki	20	10	20	10						
45	Szydłów	18	9	18	9						
46	Szydłowiec . . .	20	8	20	8						
47	Żarnowiec . . .	20	10	25	10						
48	Zwoleń . . .	20	8	20	8						

	Въ Варшавской губерніи.										
49	Гидле	20	20	20	20	40	30	20	30	22	15
50	Гостынинъ . . .	45	15	45	15	60	45	30	40	30	20
51	Кампиносъ . . .	8	5	15	10						
	стр. Сѣраковъ	8	8			30	22	15	20	15	10
52	Кліоново . . .	25	15	25	15						
53	Коло	45	15	45	15	60	45	30	40	30	20
54	Кржепице . . .	30	30	30	30	50	37	25	35	26	18
55	Куфлевъ . . .	20	8	20	8	30	22	15	20	15	10
56	Любохня . . .	45	45	45	45	60	45	30	40	30	20
57	Лазновъ . . .	50	45	50	45	67	50	33	45	34	23
8	Нова-гута . . .	15	8	60	—	30	22	15	20	15	10
59	Пабьянице . . .	60	30	75	10	80	60	40	60	45	30
60	Паіенчно . . .	15	10	45	10	30	22	15	20	15	10
61	Піотрковъ . . .	30	30	50	30	50	37	25	35	26	18
62	Варшава . . .	20	20	30	30	40	30	20	30	22	15
63	Вѣлюнь . . .	50	30	50	30	67	50	33	45	34	23
64	Влоцлавекъ . . .	15	15	15	15	30	22	15	20	15	10
65	Турекъ	—	—	45	15	60	45	30	40	30	20

Варшава, 5 (17) Сентября 1861 года.

№249.

Объ установленіи цѣны сѣменамъ лиственницы.

(20 Сентября (2 Октября) 1861 года.)

N Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Въ разрѣшеніе вопроса объ установленіи цѣны присылаемыхъ сѣмянъ лиственницы для искусственнаго разведенія въ лѣсничествахъ, Правительственная Коммисія увѣдомляетъ, что фунтъ означенныхъ сѣмянъ, выписываемыхъ въ послѣдніе три года, стоилъ среднимъ числомъ 40 коп.; поэтому означенную цифру слѣдуетъ принять за норму, при установленіи цѣны, въ случаѣ встрѣтившейся надобности, за прошлые годы до 1861 года, включительно; а какъ въ квартѣ содержится $1\frac{1}{4}$

	Gubernia Warszawska.										
49	Gidle	20	20	20	20	40	30	20	30	22	15
50	Gostynin	45	15	45	15	60	45	30	40	30	20
51	Kampinos	8	5	15	10						
	St. Sieraków	8	8			30	22	15	20	15	10
52	Klonowo	25	15	25	15						
53	Koło	45	15	45	15	60	45	30	40	30	20
54	Krzepice . . .	30	30	30	30	50	37	25	35	26	18
55	Kuflew	20	8	20	8	30	22	15	20	15	10
56	Lubochnia . . .	45	45	45	45	60	45	30	40	30	20
57	Łaznów	50	45	50	45	67	50	33	45	34	23
58	Nowa-Huta . . .	15	8	60	—	30	22	15	20	15	10
59	Pabjanice . . .	60	30	75	10	80	60	40	60	45	30
60	Pajęczno	15	10	45	10	30	22	15	20	15	10
61	Piotrków	30	30	50	30	50	37	25	35	26	18
62	Warszawa . . .	20	20	30	30	40	30	20	30	22	15
63	Wieluń	50	30	50	30	67	50	33	45	34	23
64	Włocławek . . .	15	15	15	15	30	22	15	20	15	10
65	Turek	—	—	45	15	60	45	30	40	30	20

w Warszawie, dnia 5 (17) Września 1861 r.

№ 249.

Ustanowienie ceny nasienia modrzewiowego.

(d. 20 Września (2 Października) 1861 r

Do Rządu Gubernialnego N.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Rozwiązując zapytanie w przedmiocie ustanowienia ceny, przesyłanego nasienia modrzewiowego do upraw sztucznych w leśnictwach, Kommissya Rządowa oświadcza, że funt jeden rzeczonego nasienia, w trzech latach ostatnich sprowadzonego, kosztował w przecięciu kop. 40, zatém przy ustanowieniu ceny w razie zaszłéj potrzeby, za lata po włącznie 1861, kwota kop. 40

фунта, за тѣмъ цѣна кварты должна опредѣляться въ 50 коп. Въ послѣдующіе годы, начиная съ 1862 года, Правительственная Коммисія, при каждой пересылкѣ таковыхъ сѣмянъ, будетъ увѣдомлять о цѣнѣ оныхъ.

О таковомъ распоряженіи, Губернское Правленіе обязано сообщить подвѣдомственнымъ Лѣснымъ Управленіямъ, предписавъ имъ, чтобы въ случаѣ растраты сѣмянъ, взысканіе съ виновныхъ опредѣляемо было по вышеозначенной цѣнѣ.

Варшава, 20 Сентября (2 Октября) 1861 года.

№ 47,161/21 190.

№250.

Объ установленіи новой нормальной таксы на валежникъ, отпускаемый изъ казенныхъ дачъ крестьянамъ, на топливо.

(4 (16) Ноября 1861 года.)

N Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Признавая нынѣ существующую таксу на валежникъ весьма низкою въ сравненіи съ дѣйствительною стоимостью лѣснаго матеріала, ежегодно отпускаемаго на топливо, Правительственная Коммисія Финансовъ предположила установить болѣе правильныя цѣны, принявъ за норму 30 возовъ валежника въ годъ.

Дабы однако внезапнымъ возвышеніемъ таксы не отвлечь крестьянъ отъ употребленія сего рода топлива и не лишить Казну дохода съ сушняка и валежника, — Правительственная Коммисія признала полезнымъ установить въ лѣсничествахъ нормальную таксу валежника и опредѣлить цѣны оному, на будущій 1862 годъ, слѣдующимъ образомъ:

ma być brana jako wartość jednego funta; gdy zaś w kwarcie jest funt 1 i $^1/_4$, kwarta przeto kosztowała kop. 50. W następnych latach, począwszy od roku 1862, przy każdéj przesyłce podobnego nasienia, Kommissya Rządowa wartość jego wskazywać będzie.

O takowéj decyzyi Rząd Gubernialny zawiadomi podwładne sobie Urzędy leśne, i poleci ściśle zastosowanie się w razie potrzeby ustanowienia defektu za uronienie tegoż nasienia.

w Warszawie, d. 20 Września (2 Października) 1861 r.

Nr. 47,161/21,190.

N° 250.

Ustanowienie nowéj normalnéj taxy na leżaninę (ugaj), wydawaną z lasów rządowych na opał dla włościan.

(d. 4 (16) Listopada 1861 r.)

Do Rządu Gubernialnego N.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Ponieważ dotychczasowe ceny ugaju są zbyt nizkie, w stosunku rzeczywistéj wartości materyału drzewnego, przez ugajników rocznie zabieranego, Kommissya Rządowa postanowiła ceny takowe uregulować w stosunku 30 fur gałęzi rocznie.

Żeby jednak podwyższeniem raptownem nie odstręczyć włościan od tego sposobu opalania się, i nie narazić Skarbu na upadek dochodu z posuszu i leżaniny, Kommissya Rządowa uważała właściwem zastosować w leśnictwach taxę normalną co do ugaju, i postanowić ceny na ten użytek w roku przyszłym 1862-m, w następujący sposób:

Номеръ по порядку	Названіе лѣсничества	По лѣсничеству, стражѣ, или участку	Цѣны на 1862 годъ: Въ соразмѣрности 30 возовъ валежника разрядъ	пароконный возъ (копѣйки)	одноконный возъ (копѣйки)	салазки (копѣйки)	для пѣшихъ (копѣйки)	Примѣчанія.
1	Бодзентынъ	По всему лѣсничеству, кромѣ участковъ Гоздъ и Бржезинки . . . , . .	1	120	90	20	8	
		по участкамъ Гоздъ и Бржезинки . . .	2	150	90	25	10	
2	Хлѣвиски .	по всему лѣсничеству, кромѣ участковъ Подконна, Хроновъ и Яблоница . . .	2	150	90	25	10	
		по участкамъ Подконна, Хроновъ и Яблоница	3	210	120	35	14	
3	Олькушъ .	по всему лѣсничеству	2	150	90	25	10	
4	Ольштынъ .	по всему лѣсничеству	2	150	90	25	10	
5	Илжа . . .	по всему лѣсничеству	1	120	90	20	8	
6	Кѣльце . .	по участкамъ: Ковале, Бильча, Кубы, Радомице и по всей стражѣ Нестаховъ, кромѣ участковъ Суковъ и Сикорже . .	2	150	90	25	10	
		по участкамъ Шевце, по всей стражѣ Невахловъ и изъ стражи Пословице по участкамъ: Бѣсякъ и Дымины, Хоины, Бизеренда, Завада . . .	3	210	120	35	14	
		по участкамъ Сукова и Сикорже . .	2	150	90	25	10	

Numer kolejny	Nazwisko leśnictwa	Dla leśnictwa, straży, lub obrębów	W stosunku 30 fur gałęzi, klassy	Ceny na rok 1862 dwu-konny	jedno-konny	samociążkami	pieszo	Uwagi
				kopiejki				
1	Bodzentyn	Dla całego leśnictwa, prócz obrębów Gozd i Brzezinki . . .	1	120	90	20	8	
		dla obrębów Gozd i Brzezinki	2	150	90	25	10	
2	Chlewiski . .	dla całego leśnictwa, oprócz obrębów Podkonna, Chronów i Jabłonica	2	150	90	25	10	
		dla obrębów Podkonna, Chronów i Jabłonica	3	210	120	35	14	
3	Olkusz . . .	dla całego leśnictwa	2	150	90	25	10	
4	Olsztyn . . .	dla całego leśnictwa	2	150	90	25	10	
5	Iłża	dla całego leśnictwa	1	120	90	20	8	
6	Kielce	dla obrębów: Kowale, Bilcza, Kuby, Radomice i cała straż Niestachów, prócz obrębów Sukow i Sikorze	2	150	90	25	10	
		dla obrębów Szewce, cała straż Niewachlów i ze straży Posłowice obręby: Biesiak i Dyminy, Choiny, Bizerenda, Zawada	3	210	120	35	14	
		dla obrębów Suków i Sikorze	2	150	90	25	10	

7	Радзице . .	по всему лѣсничеству	4	240	150	40	16
8	Самсоновъ .	по всему лѣсничеству, кромѣ участковъ: Выстемпа, Загданьскъ, Рыбно, Бобржа	1	120	90	20	8
		по участкамъ: Выстемпа, Загданьскъ, Рыбно Бобржа . .	2	150	90	25	10
9	Козенице . .	по всему лѣсничеству	2	150	90	25	10
10	Сломники .	по участкамъ: Калина, Мѣховецъ, Сосновка, Яксице супримованныя, Гляновъ, Сарновъ, Яксице по бискупе, Карвинъ, Люборжице, Загуржице, Петржеіовице, Ненконовице, Старе Бржеско . .	3	210	120	35	14
		по участку Чехронице	4	240	150	40	16
11	Малогощъ .	по участкамъ: Конечно, Руда, Госцининъ и по сражѣ Корчинъ и Гнѣздзиско, въ стражѣ Ендржеевъ, по участкамъ: Таршава и Хоржева, Лѣсница	1	120	9	20	8
		по стражѣ Куржелевъ, въ стражи Ендржеевъ по участкамъ: Лясковъ, Раковъ и Наваржице .	2	150	90	25	10
12	Жарновице	по всему подлѣсничеству	3	210	120	35	14
13	Зволень . .	по стражамъ: Міодне, Маломержице и Маковецъ	1	120	90	20	8

7	Radzice . .	dla całego leśnictwa	4	240	150	40	16
8	Samsonów .	dla całego leśnictwa, prócz obrębów: Występa, Zagdańsk, Rybno, Bobrza	1	120	90	20	8
		dla obrębów: Występa, Zagdańsk, Ryno, Bobrza	2	150	90	25	10
9	Kozienice .	dla całego leśnictwa	2	150	90	25	10
10	Słomniki .	dla obrębów: Kalina, Miechowiec, Sosnówka, Jaksice supprimowane, Glanów, Sarnów, Jaksice po Biskupie, Karwin, Luboržyce, Zagórzyce, Pietrzejowice, Nękanowice, stare Brzesko	3	210	120	35	14
		dla obrębu Czechronice	4	240	150	40	16
11	Małogoszcz	dla obrębu Konieczno, Ruda, Gościnin i straży Korczyn i Gnieździsko, straży Jędrzejów, obręby Tarszawa i Chorzewa, Leśnica	1	120	9	20	8
		dla straży Kurzelów, dla straży Jędrzejów, obrębów: Lasków, Raków i Nawarzyce	2	150	90	25	10
12	Zarnowiec	dla całego Podleśnictwa	3	210	120	35	14
13	Zwoleń . . .	dla straży: Miodne, Małomierzyce i Makowiec	1	120	90	20	8

14	Шидловъ .	по стражамъ: Ясенецъ и Воля Солецка	2	150	90	25	10
		по участкамъ: Осины, Рудки, Бржезины, Подстола, Потокъ, Солецъ, Ганьча	2	150	90	25	10
		по участкамъ: Шарбковъ, Служевъ, Сезаги, Велечъ . .	4	240	150	40	16
15	Шидловецъ	по участку Чижевъ	3	210	120	35	14
		по стражамъ: Майданъ и Скаржиско .	1	120	90	20	8
		по стражѣ Шадекъ, Гуциско	2	150	90	25	10
16	Лаговъ . .	по стражѣ Орловины; въ стражѣ Святой Кржижъ, по участкамъ: Гута, Тржцянка, Папроцине, Бѣлевъ, Езерко; по стражѣ Цисовъ; въ стражѣ Вшаховъ, по участкамъ: Лазы, Лапигузъ, Лысагора, Дембины и по участку подуховному Янчице	1	120	90	20	8
		въ стражѣ Святой Кржижъ, по участкамъ: Гелмъ, Загай, Малеіодла, въ стражѣ Вшаховъ, по участкамъ: Мальковице, Милеевице . . .	2	150	90	25	10
		въ стражѣ Лисовъ, по участкамъ: Стржегомъ и Чайковъ и по подуховному участку Віонзовница . . .	2	150	90	25	10
		въ стражѣ Лисовъ, по участкамъ: Кренциска, Кемпа, Лисовъ,					

14	Szydłów . .	dla straży: Jasieniec i Wola Solecka .	2	150	90	25	10	
		dla obrębów: Osiny, Rudki, Brzeziny, Podstoła, Potok, Solec, Chańcza.	2	150	90	25	10	
		dla obrębów: Szarbków, Służew, Siezagi, Wełecz	4	240	150	40	16	
		dla obrębu Czyżew	3	210	120	35	14	
15	Szydłowiec.	dla straży Majdan i Skarzysko	1	120	90	20	8	
		dla straży Szadek, Hucisko	2	150	90	25	10	
16	Łag . . .	dla straży Orłowiny, ze straży Ś-ty Krzyż dla obrębów: Huta, Trzcianka, Paprocice, Bielów, Jeziorko, dla straży Cisów, ze straży Wrzachów, dla obrębów: Łazy, Łapiguz, Łysagóra, Dębiny i obrębu duchownego Janczyce	1	120	90	20	8	
		ze straży Święty-Krzyż dla obrębów: Hełm, Zagaj, Małejodła, ze straży Wszachów dla obrębów: Malkowice, Milejowice	2	150	90	25	10	
		ze straży Lisów, dla obrębów: Strzegom i Czajków, oraz dla obrębu duchownego Wiązownica	2	150	90	25	10	
		że straży Lisów, dla obrębów: Kręciska, Kępa, Lisów,						

17	Пржедборжъ	Здановъ, Пеляшевъ, Никисялка и по всѣмъ другимъ подуховнымъ	4	240	150	40	16	
		по всему лѣсничеству	1	120	90	20	8	

и проч.

Давая о семъ знать Губернскому Правленію, Правительственная Коммисія Финансовъ вмѣняетъ ему въ обязанность предписать Лѣснымъ Управленіямъ, чтобы они, при взиманіи, въ 1862 году, причитающихся за валежникъ денегъ, руководствовались выше предписаннымъ, и препроводить въ оныя прилагаемую при семъ нормальную таксу валежнику, исчисленную по соразмѣрности цѣны въ 30 возовъ сучьевъ, съ тѣмъ, чтобы на будущее время такса сія была принимаема за норму при составленіи проектовъ.

Варшава, 4 (16) Ноября 1861 года.

№ 48,882/26,723.

17	Przedbórz . .	Zdanów, Pielaszew, Nikisiałka i dla wszystkich innych duchownych	4	240	150	40	16	
		dla całego leśnictwa	1	120	90	20	8	

i t. d.

O czém uwiadamiając Rząd Gubernialny, poleca mu zawiadomić Urzędy leśne, aby w poborze należności za ugaj w roku 1862, do cen powyższych stosowały się, a zarazem zakommunikuje im dołączającą się taksę normalną na ugaj, wyrachowaną w stosunku wartości 30-tu fur gałęzi, i zaleci, aby w przyszłości w projektach swych do niéj stosowały się.

w Warszawie, d. 4 (16) Listopada 1861 r.

Nr. 48,882/26,723.

Приложеніе № 250-му.

Нормальная такса валежнику (ugaj) въ соразмѣрности цѣны 30 возовъ вѣтвей

	Цѣна по разрядамъ																											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
	Рубли и копѣйки серебромъ														Рубли и копѣйки серебромъ													
Шестимѣсячный сборъ валежника въ теченіе года, или право собирать, въ теченіе шести зимнихъ мѣсяцевъ, по два раза въ недѣлю, въ назначенные для сего дни, мелкіе сучья, или валежникъ, безъ употребленія топора.																												
1) для казенныхъ крестьянъ: за пароконный возъ	1 20	1 50	2 10	2 40	2 70	3 30	3 60	3 90	4 50	4 80	5 10	5 40	6 .	6 30	6 60	7 20	7 50	7 80	8 40	8 70	9 .	9 30	9 90	10 20	10 50	11 10	11 40	11 [illegible]
за одноконный возъ	. 90	. 90	1 20	1 50	1 80	2 10	2 40	2 70	2 70	3 .	3 30	3 60	3 90	4 20	4 20	4 50	4 80	5 10	5 40	5 70	6 .	6 .	6 30	6 60	6 90	7 20	7 50	7 [illegible]
безъ упряжи тележкою	. 20	. 25	. 35	. 40	. 45	. [illegible]	. 60	. 65	. 75	. 80	. 85	. 90	1 .	1 5	1 10	1 20	1 25	1 30	1 40	1 45	1 50	1 55	1 65	1 70	1 75	1 85	1 90	1 [illegible]
для пѣшихъ	. 8	. 10	. 14	. 16	. 18	22	. 24	. 26	. 30	. 32	. 34	. 36	. 40	. 42,5	. 44,5	. 48,5	. 50	. 52,5	. 56,5	. 58,5	. 60,5	62,5	. 66,5	. 69	. 71	75	. 77	. [illegible]
2) для посторонихъ: за пароконный возъ	2 40	3 .	4 20	4 80	5 40	6 60	7 20	7 80	9 .	9 60	10 20	10 80	12 .	12 60	13 20	14 40	15 .	15 60	16 80	17 40	18 .	18 60	19 80	20 40	21 .	22 20	22 8	23 40
за одноконный возъ	1 80	1 80	2 40	3 .	3 60	4 20	4 80	5 40	5 40	6 .	6 60	7 20	7 80	8 40	8 40	9 .	9 60	10 20	10 80	11 40	12 .	12 .	12 60	13 20	13 80	14 40	15 .	15 60
безъ упряжи тележкою	. 40	. 50	. 70	. 80	90	1 10	1 20	1 30	1 50	1 60	1 70	1 80	2 .	2 10	2 20	2 40	2 50	2 60	2 80	2 90	3 .	3 10	3 30	3 40	3 50	3 70	3 80	3 90
для пѣшихъ	. 16	. 20	. 28	. 32	. 36	. 44	. 48	. 52	. 60	. 64	. 68	. 72	. 80	85	. 89	. 97	1 .	1 5	1 13	1 17	1 21	1 25	1 33	1 38	1 42	1 50	1 54	1 58

Annex do Nr. 250-go.

TAXA NORMALNA NA UGAJ W STOSUNKU WARTOŚCI 30-TU FUR GAŁĘZI.

	Cena w klassie													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Ruble i kopiejki srebrem													
Ugaj półroczny w ciągu roku, czyli wolność brania w 6-ciu miesiącach zimowych po dwa razy w tygodniu, w dniach na to przeznaczonych, zbiórkę drobnych gałęzi, lub leżaniny, bez użycia siekiery														
1. dla włościan rządowych: za furę parokonną	1 20	1 50	2 10	2 40	2 70	3 30	3 60	3 90	4 50	4 80	5 10	5 40	6 .	6 30
za furę jednokonną	. 90	. 90	1 20	1 50	1 80	2 10	2 40	2 70	2 70	3 .	3 30	3 60	3 90	4 20
bez sprzężaju samociążkami	. 20	. 25	. 35	. 40	. 45	. 55	. 60	. 65	. 75	. 80	. 85	. 90	1 .	1 5
pieszo	. 8	. 10	. 14	. 16	. 18	. 22	. 24	. 26	. 30	. 32	. 34	. 36	. 40	. 42,5
2. dla obcych: za furę parokonną	2 40	3 .	4 20	4 80	5 40	6 60	7 20	7 80	9 .	9 60	10 20	10 80	12 .	12 60
za furę jednokonną	1 80	1 80	2 40	3 .	3 60	4 20	4 80	5 40	5 40	6 .	6 60	7 20	7 80	8 40
bez sprzężaju samociążkami	. 40	. 50	. 70	. 80	. 90	1 10	1 20	1 30	1 50	1 60	1 70	1 80	2 .	2 10
pieszo	. 16	. 20	. 28	. 32	. 36	. 44	. 48	. 52	. 60	. 64	. 68	. 72	. 80	. 85

	Cena w klassie													
	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
	Ruble i kopiejki srebrem													
Ugaj półroczny w ciągu roku, czyli wolność brania w 6-ciu miesiącach zimowych po dwa razy w tygodniu, w dniach na to przeznaczonych, zbiórkę drobnych gałęzi, lub leżaniny, bez użycia siekiery														
1. dla włościan rządowych: za furę parokonną	6 60	7 20	7 50	7 80	8 40	8 70	9 .	9 30	9 90	10 20	10 [illegible]	11 10	11 40	11 70
za furę jednokonną	4 20	4 50	4 80	5 10	5 40	5 70	6 .	6	6 30	6 60	6 90	7 20	7 50	7 80
bez sprzężaju samociążkami	1 10	1 20	1 25	1 30	1 40	1 45	1 50	1 55	1 65	1 70	1 75	1 85	1 90	1 95
pieszo	. 44,5	. 48,5	. 50	. 52,5	. 56,5	. 58,5	. 60,5	. 62 5	. 66,5	. 69	71	. 75	. 77	. 79
2. dla obcych: za furę parokonną	13 20	14 40	15 .	15 60	16 80	17 40	18 .	18 60	19 80	20 40	21	22 20	22 80	23 40
za furę jednokonną	8 40	9 .	9 60	10 20	10 80	11 40	12 .	12 .	12 60	13 20	13 80	14 40	15 .	15 60
bez sprzężaju samociążkami	2 20	2 40	2 50	2 60	2 80	2 90	3 .	3 10	3 [illegible]	3 40	3 50	3 70	3 80	3 90
pieszo	. 89	. 97	1	1 5	1 13	1 17	1 21	1 25	1 33	1 38	1 42	1 50	1 54	1 58

№251.

О поощреніи лѣсныхъ чиновниковъ и служителей, равно и окрестныхъ жителей къ собиранію древесныхъ сѣмянъ.

(21 Февраля (5 Марта) 1862 года.)

N Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Увеличивающаяся потребность древесныхъ сѣмянъ, особенно сосны, для искусственнаго разведенія оной въ казенныхъ и иныхъ въ управленіи Правительственной Коммисіи состоящихъ лѣсахъ, равно многочисленныя требованія землевладѣльцевъ, имѣющихъ лѣса, о продажѣ таковыхъ сѣмянъ, заставляютъ Коммисію принять надлежащія мѣры, чтобы на будущее время означенныя сѣмена собирались, какъ можно въ большемъ количествѣ.

Для этого Правительственная Коммисія, установляя цѣну за одинъ гарнецъ чистыхъ вышелушенныхъ сосновыхъ сѣмянъ, 30-ю копѣйками выше цѣнъ, существовавшихъ до сего времени, и дѣлая такимъ образомъ заработокъ прибыльнѣе, возлагаетъ на Лѣсное Управленіе обязанность объявить о томъ окрестнымъ жителямъ, сообщивъ имъ способъ приготовлять сѣмена домашнимъ образомъ, и поощрять жителей къ собиранію сѣмянъ. Такъ какъ въ этомъ случаѣ успѣшнѣе всего можетъ подѣйствовать примѣръ мѣстныхъ лѣсныхъ чиновъ, посему Лѣсное Управленіе обязано сообщить подвѣдомымъ чиновникамъ и служителямъ, что тѣ, которые доставятъ по крайней мѣрѣ 4 гарнца въ годъ, свыше обязательнаго количества, чистыхъ сѣмянъ сосны, кромѣ уплаты слѣдующихъ имъ денегъ пріобрѣтутъ право на награды, означенныя въ распоряженіи Правительственной Коммисіи отъ 18 (30) Января 1861 года, за № 71,559/32,710, для отличающихся въ успѣшномъ разведеніи лѣса.

Такъ какъ такимъ образомъ облегчается возможность въ доставленіи ежегодно сѣмянъ въ опредѣленномъ количествѣ, то Правительственная Коммисія предупреждаетъ Лѣсное Управленіе, что на будущее время не будетъ принято во вниманіе

N° 251.

Zachęcenie służby leśnéj i okolicznych mieszkańców do zbioru nasion drzewnych.

(d. 21 Lutego (5 Marca) 1862 r.)

Do Rządu Gubernialnego N.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Wzrastająca potrzeba nasion drzewnych, mianowicie sosny, do upraw dokonywanych w lasach rządowych i innych, pod zarządem i opieką Kommissyi Rządowéj zostających, niemniéj liczne żądania właścicieli dóbr ziemskich, lasy posiadających o sprzedaż tych nasion, powodują Kommissyę do przedsięwzięcia odpowiednich środków, dla zwiększenia dotychczasowego ich zbioru.

W tym celu Kommissya Rządowa ustanawiając na przyszłość cenę o kop. 30 wyżéj od garnca wyłuszczonego nasienia sosnowego, czystego bez skrzydełek, w stosunku do cen dotychczasowych, i czyniąc tym sposobem zarobek korzystniejszym, poleca Urzędowi leśnemu, aby zawiadomiwszy o tem mieszkańców okolicznych, poinformował ich o sposobie domowego łuszczenia szyszek, i wszelkiemi możliwemi środkami wpłynął na poparcie powyższéj dążności. Ponieważ zaś najkorzystniéj oddziałać tu może dobry przykład ze strony miejscowéj służby leśnéj, przeto Urzęd leśny poda do wiadomości podwładnych sobie urzędników i officyalistów, że odznaczający się, to jest tacy, którzy nad ilość corocznie wyznaczoną, dostawią przynajmniéj cztery garnce dobrego i czystego nasienia sosny, oprócz przypadającéj należności, nabywają prawa do względów Rządu i nagród, jakie rozporządzeniem Kommissyi Rządowéj z dnia 18 (30) Stycznia 1861 r. Nr. 71,559/32,710, odznaczającym się w uprawach zapewnione zostały.

Że zaś tym sposobem usuwa się trudność uskutecznienia dostawy nasion, oznaczonéj rok rocznie w ilości umiarkowanéj, przeto Kommissya Rządowa uprzedza Urząd leśny, że w przysz-

никакое оправданіе въ недоставленіи сѣмянъ, и кромѣ отвѣтственности за недоставленіе оныхъ, сѣмена въ установленномъ количествѣ будутъ выписаны изъ за границы на счетъ виновныхъ.

Полученныя сѣмена, не смотря на ихъ количество, Лѣсное Управленіе, убѣдившись въ ихъ качествѣ, обязано принимать для храненія, уплачивать за оныя деньги изъ текущихъ доходовъ въ видѣ аванса; по окончаніи же доставки сѣмянъ, представить посредствомъ Губернскаго Правленія Коммисіи счетъ издержкамъ.

Настоящее распоряженіе Правительственная Коммисія сообщила всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ и чиновникамъ имѣющимъ главный надзоръ за лѣсами, для свѣдѣнія и наблюденія за исполненіемъ.

Варшава, 21 Февраля (5 Марта) 1862 года.

№ 10,234/4,382.

№252.

Распоряженіе о томъ, чтобы, при заключеніи новыхъ контрактовъ на аренду смоляныхъ заводовъ, не включать въ оные дозволенія арендаторамъ пасти скотъ въ лѣсахъ.

(12 (24) Марта 1862 года)

N Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Въ § 7-мъ приложенныхъ къ статьѣ 448 лѣснаго указателя условій объ отдачѣ въ арендное содержаніе смоляныхъ заводовъ въ казенныхъ лѣсахъ, дозволяется арендному содержателю завода имѣть на заводской усадьбѣ извѣстное число штукъ рогатаго скота съ правомъ пасти оный, въ лѣтнее время, въ лѣсахъ, за исчисленную по существующимъ правиламъ плату.

Правительственная Коммисія, принимая во вниманіе, что пастьба скота въ лѣсахъ весьма вредитъ возобновленію и возрасту насажденій, и что въ лѣсахъ она вообще воспрещается,

łości żadne tłumaczenie się z powodów niedostawienia nasion, przyjęte nie będzie, i oprócz odpowiedzialności za niedostawienie ich, nasiona w ilości oznaczonéj, na koszt winnych, z zagranicy sprowadzone zostaną.

Otrzymane nasiona, bez względu na ilość, Urząd leśny, po przekonaniu się o ich dobroci, winien przyjąć, zachować starannie, i należność zaspokoić z wpływów bieżących, sposobem zaliczenia, a po skompletowaniu dostawy, likwidacyę kosztów, celem zniesienia tego awansu, za pośrednictwem Rządu Gubernialnego, Kommissyi przedstawić.

Rozporządzenie to Kommissya Rządowa wszystkim Rządom Gubernialnym i urzędnikom nadzorującym kommunikuje, dla wiadomości i dopilnowania skutku.

w Warszawie, d. 21 Lutego (5 Marca) 1862 r.

Nr. 10,234/4,382.

N° 252.

Rozporządzenie, aby przy zawieraniu nowych kontraktów o dzierżawę smolarń, nie zamieszczać warunku, dozwalającego dzierżawcom paszy bydła w lasach.

(d. 12 (24) Marca 1862 r.)

Do Rządu Gubernialnego N.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

W warunkach do wydzierżawienia smolarń w lasach rządowych, przy artykule 448-ym przewodnika leśnego podanych, mianowicie w § 7-ym, dozwolono dzierżawcy smolarni utrzymywać na osadzie smolarskiéj pewną ilość bydła rogatego, z zapewnieniem dla niego letniéj paszy w lasach, za opłatą podług przepisów.

Kommissya Rządowa mając na uwadze, że pasanie inwentarzy w lasach, najszkodliwiéj wpływa na odmłodnienie i wzrost drzewostanów, i dla tego pasza w lasach w ogólności wzbronioną

предѣлила: предоставленное вышеприведеннымъ параграфомъ контрактныхъ условій право арендаторамъ смоляныхъ заводовъ на пастьбу въ лѣсахъ скота, отмѣнить, не препятствуя однако содержать скотъ на корму, получаемомъ съ усадебныхъ земель собственными стараніями арендатора.

Изложенное измѣненіе включить въ контракты при новой отдачѣ смоляныхъ заводовъ въ содержаніе.

Варшава, 12 (24) Марта 1862 года.
№ 14,456/6,117.

№253.

Постановленіе о воспрещеніи пастьбы скота въ казенныхъ лѣсахъ.

(1 (13) Апрѣля 1862 года.)

Выписка изъ журнала засѣданія Совѣта Управленія Царства Польскаго.

При отзывѣ Министра Статсъ-Секретаря Царства Польскаго отъ 3 (15) Января сего года, за № 3,959, препровождено было по Высочайшему повелѣнію, къ исправляющему должность Намѣстника на разсмотрѣніе и рѣшеніе, принесенное на Высочайшее Имя крестьяниномъ Казиміромъ Чайковскимъ, отъ имени всѣхъ поселянъ казенныхъ деревень: Вознавесь, Хощева и Грженды въ Августовской губерніи, всеподданнѣйшее прошеніе о дозволеніи имъ пользоваться пастьбою скота въ лѣсахъ Райгродскаго лѣсничества.

По прошенію этому потребовано было заключеніе Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства, которая вслѣдствіе сего нынѣ въ рапортѣ отъ 24 Марта (5 Апрѣля) сего года, № 6,173, изъясняетъ: что такъ какъ опытъ доказалъ' что дозволеніе пасти скотъ въ казенныхъ лѣсахъ значительно способствовало истребленію оныхъ, то Правительственная Коммисія и воспретила вообще пастьбу скота въ казенныхъ лѣсахъ, тѣмъ болѣе, что при колоніальномъ устройствѣ казенныхъ поселянъ обращается вниманіе на удовлетвореніе всѣмъ хозяйственнымъ ихъ потребностямъ, и что принятыя ею мѣры

została; postanowiła w paragrafie wyżéj wymienionym warunków do kontraktu, zapewnienie dla dzierżawcy smolarń paszy w lasach w zupełności pominąć, nie przesądzając przez to możności utrzymywania inwentarza na paszy, mogącéj się pozyskać z gruntu i zapewnić własnym staraniem dzierżawcy.

Zmiana ta ma być wprowadzoną do kontraktów, przy nowem wydzierżawieniu smolarń.

w Warszawie, d. 12 (24) Marca 1862 r.
14,456/6,117.

N° 253.

Decyzya zabraniająca paszy bydła w lasach rządowych.

(d. 1 (13) Kwietnia 1862 r.)

Wypis z protokółu posiedzenia Rady Administracyjnéj w Królestwie Polskiem.

Przy odezwie z d. 3 (15) Stycznia bieżącego roku Nr. 3,959, Minister Sekretarz Stanu, z rozkazu Najwyższego, zakommunikował pełniącemu obowiązki Namiestnika Królestwa, do załatwienia, złożony przez Czajkowskiego Kazimierza u podnóżka Tronu, w imieniu włościan wsi Woźnawieś, Choszczew i Grzędy, położonych w Gubernii Augustowskiéj, memoryał, o dozwolenie im paszy w leśnictwie Rajgród.

Zapytana w téj mierze Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu o opinię, w rapporcie z dnia 24 Marca (5 Kwietnia) roku bieżącego Nr. 6,173 oświadczyła, że gdy doświadczenie okazało, iż dozwalanie paszy dla inwentarza w lasach rządowych, przeważnie przyczyniło się do ich zniszczenia, przeto rzeczona Kommissya Rządowa wzbroniła w ogólności paszy w lasach, ile że przy urządzaniu osad włościańskich, wzgląd na zaspokojenie wszelkich ich potrzeb jest zachowywany, przedsięwzięte zaś środ-

къ охраненію казенныхъ лѣсовъ, оказываются въ настоящее время тѣмъ болѣе необходимыми, что постепенное истребленіе частныхъ лѣсовъ угрожаетъ здѣшнему краю недостаткомъ въ будущемъ лѣснаго дровянаго и строеваго матеріала.

При такомъ положеніи дѣлъ, Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства полагаетъ въ вышеозначенномъ требованіи поселянъ деревень Вознавесь, Хощева и Грженды отказать

Совѣтъ таковое мнѣніе Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства утвердилъ, и вмѣстѣ съ тѣмъ постановилъ: всякія просьбы, относящіяся къ сему же предмету, предоставить окончательному рѣшенію той же Коммисіи, и приносимыхъ на таковыя рѣшенія ея жалобъ въ высшія инстанціи, не принимать.

Варшава, 1 (13) Апрѣля 1862 года.

Вѣрно съ журналомъ:

И. д. Статсъ-Секретаря (подписано) *Кретковскій.*

№ 18,938/8,209.

№ 254.

О томъ, чтобы повѣрка и переосвидѣтельствованіе приготовленнаго къ сплаву лѣса производились Лѣснымъ Ассесоромъ, или Лѣснымъ Коммисаромъ, смотря по тому, кто изъ нихъ ближе къ мѣсту сплава.

(31 Мая (12 Іюня) 1862 года.)

N Гражданскому Губернатору.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

По случаю испытываемыхъ покупщиками товарнаго лѣса замедленій по переосвидѣтельствованію лѣсныхъ матеріаловъ,— Правительственная Коммисія предписаніемъ отъ 9 (21) Іюня минувшаго года, за № 24,776, подтвердила прежнее распоряженіе, чтобы чиновникъ, назначенный для наблюденія за лѣсною частью, тотчасъ по полученіи увѣдомленія Лѣснаго Управленія о срокѣ освидѣтельствованія и мѣстѣ нахожденія заготовленнаго къ сплаву лѣса, старался непремѣнно прибыть во время на мѣсто сплава, для переосвидѣтельствованія, подъ опасеніемъ установленнаго за неисполненіе служебныхъ обязан

ki względem ochrony lasów rządowych od zniszczenia, w obecnym czasie tém są potrzebniejsze, iż zniszczenie lasów prywatnych stawia kraj w obawie o brak materyału palnego i budowlanego na przyszłość.

W takim stanie rzeczy, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu wynurzyła zdanie, za odmówieniem powyższemu żądaniu włościan wsi Woźnawieś, Choszczew i Grzędy.

Rada wniosek Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu zatwierdziła, a obok tego wyrzekła, że wszelkie prośby téj kategoryi, taż Kommissya Rządowa rozstrzygać ma ostatecznie, i że odwoływania się od decyzyj w téj mierze Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu do władz wyższych przyjmowane nie będą.

w Warszawie, dnia 1 (13) Kwietnia 1862 r.

Zgodno z protokółem:
p. o. Sekretarza Stanu (podpisano) *Kreťkowski.*
Nr. 18,938/8,200.

N° 254.

Przepis, że sprawdzenie i superrewizyę drzewa na spław przygotowanego ma odbywać Assessor Nadleśny lub Kommissarz leśny, w miarę tego, który z nich w bliższém miejscu znajduje się.

(d. 31 Maja (12 Czerwca) 1862 r.)

Do Gubernatora Cywilnego N.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Z powodu doznanéj przez nabywców drzewa handlowego zwłoki w superrewizyi onego, Kommissya Rządowa zarządzeniem z dnia 9 (21) Czerwca roku zeszłego Nr. 24,776, ponowiła poprzednie swe rozporządzenie, aby urzędnik nadzorujący, skoro będzie zawiadomiony od Urzędu leśnego o terminie i miejscu przysposobienia drzewa na spław, starał się koniecznie w tym

ностей взысканія, въ случаѣ поступленія на него справедливыхъ жалобъ.

Предписаніе это разослано Правительственною Коммисіею къ окружнымъ чиновникамъ непосредственно, а къ Лѣснымъ Ассесорамъ чрезъ Губернскія Правленія.

Вслѣдствіе таковаго одновременнаго предписанія Коммисарамъ и Лѣснымъ Ассесорамъ, возникъ вопросъ: къ кому собственно изъ нихъ относится обязанность переосвидѣтельствованія товарнаго лѣса?

Въ разъясненіе сего, Правительственная Коммисія даетъ знать, что, согласно изданнымъ, въ 1823 году, правиламъ дѣлопроизводства по лѣсной части, производство торговъ на продажу лѣса и переосвидѣтельствованіе онаго къ сплаву, возложены были на Воеводскія Коммисіи (нынѣ Губернскія Правленія); правила эти и нынѣ не отмѣнены, но въ нихъ произошли перемѣны, сообразно съ новымъ устройствомъ лѣснаго контроля.

Установленіе, вмѣсто Главныхъ Лѣсничихъ при Губернскихъ Правленіяхъ, Лѣсныхъ Инспекторовъ при Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства, дало ей возможность имѣть ближайшій надзоръ за дѣйствіями въ лѣсничествахъ; впослѣдствіи же соединеніе обязанностей Инспекторовъ и Лѣсныхъ Коммисаровъ поставило Коммисію въ возможность вліять на лѣсное хозяйство и торговлю лѣсомъ. Съ того времени, Правительственная Коммисія, посредствомъ окружныхъ чиновниковъ своихъ, распоряжается назначеніемъ лѣса къ продажѣ, и производитъ торги на важнѣйшія партіи въ своемъ присутствіи; содержавшееся же въ прежнихъ контрактахъ условіе, по которому покупщикамъ предоставлялось требовать изъ Губернскаго Правленія чиновника къ переосвидѣтельствованію лѣса, измѣнено Коммисіею такъ: „по доставленіи лѣса на пристани, покупщикъ обязанъ довести о томъ до свѣдѣнія мѣстнаго Лѣснаго Управленія, которое должно озаботиться о немедленномъ освидѣтельствованіи и выдачѣ свидѣтельства на свободный сплавъ.“

По смыслу этого условія, освидѣтельствованіе лѣса должно относиться къ обязанности назначеннаго для наблюденія за лѣсною частью чиновника Правительственной Коммисіи, или

czasie przybyć tamże dla dopełnienia superrewizyi, pod karą porządkową, w razie słusznéj reklamacyi. Zarządzenie to Kommissya wydała urzędnikom okręgowym bezpośrednio, a Assessorom Nadleśnym, za pośrednictwem Rządów Gubernialnych.

Wskutek tego polecenia, jednocześnie Kommissarzom i Assessorom Nadleśnym wydanego, powstała kwestya między temi urzędnikami, do kogo właściwie superrewidowanie drzewa handlowego należy.

W rozwinięciu téj kwestyi Kommissya Rządowa objaśnia: podług urządzenia manipulacyi i rachunkowości leśnéj z r. 1823, licytacye na sprzedaż drzewa i superrewizya onego na spław, należała do Kommissyi Wojewódzkiéj, obecnie do Rządu Gubernialnego; attrybucya ta nie jest zniesioną, ale nastąpiły modyfikacye, z powodu zmiany organizacyi służby leśnéj nadzorującéj.

Przemienienie Nadleśnych Jeneralnych przy Rządach Gubernialnych, na Inspektorów leśnych przy Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, nadały téj władzy sposobność bliższego nadzoru nad działaniami po leśnictwach, a następnie połączenie czynności Inspektorów z czynnościami Kommissarzy urządzających, postawiło Kommissyę w możności wpływania na prowadzenie gospodarstwa i handlu drzewa. Odtąd Kommissya Rządowa, przez urzędników swych okręgowych, każe wyznaczać drzewo na handel, licytacye ważniejszych partyj odbywa w swém biurze, a warunek w kontraktach dawniejszych, żądania od Rządu Gubernialnego urzędnika do superrewizyi, dla dogodności kupujących zmieniła w sposób: „że po wywiezieniu drzewa na bindugi, nabywca obowiązany jest donieść o tém administracyi leśnéj miejscowéj, (Urzędowi leśnemu), a ta postara się niezwłocznie o dopełnienie rewizyi i wydanie świadectwa na wolny spław.“

W myśl tego warunku, rewizya drzewa należała do urzędnika nadzorującego, bądź z ramienia Kommissyi, bądź Rządu

Губернскаго Правленія, смотря по тому, который изъ нихъ, по полученіи требованія о переосвидѣтельствованіи, находится ближе къ мѣсту сплава.

Въ этомъ смыслѣ слѣдуетъ понимать и вышеупомянутое распоряженіе. Оставляя оное въ полной силѣ, Коммисія предупреждаетъ лишь, что освидѣтельствованіе должно производиться со всею строгостью, какъ на пристаняхъ, такъ и въ лѣсу, при учетѣ пней, оставшихся отъ срубленныхъ деревьевъ, согласно распоряженіямъ: отъ 25 Августа (6 Сентября) 1839 года, за № 70,107 (Сыльванъ, томъ 15, стр. 455); 1 (13) Августа 1840 года, за № 59,679 (Прав. по лѣсн. части, томъ 1, стр. 25); отъ 26 Августа (7 Сентября) 1854 года, за № 55,288 (Прав. по лѣсн. части, томъ 2, стр. 449), и отъ 12 (24) Апрѣля 1860 года, за № 24,302 (Прав. по лѣсн. части, т. 3, стр. 50).

Правительственная Коммисія покорнѣйше проситъ Ваше Превосходительство распорядиться о принятіи Лѣсными Ассесорами настоящихъ объясненій къ руководству и исполненію.

Варшава, 31 Мая (12 Іюня) 1862 года.

№ 21,203/9,142.

№ 255.

О дозволеніи лѣснымъ служителямъ продавать въ собственную пользу остающіяся отъ мѣстныхъ потребностей сѣмена, но съ тѣмъ, чтобы таковыя были употребляемы для разведенія лѣсовъ въ частныхъ имѣніяхъ.

(13 (25) Февраля 1863 года.)

N Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Распоряженіемъ отъ 7 (19) Августа 1857 года, за № 34,405/16,434, Правительственная Коммисія предоставила Лѣснымъ Управленіямъ лишніе сѣмена и разсадки лѣсныхъ деревъ, собранныя и разведенныя на счетъ Казны, продавать частнымъ землевладѣльцамъ, по цѣнамъ дѣйствительной ихъ стоимости, съ прибавленіемъ 20% на администрацію.

Gubernialnego, jak który z nich, w razie zażądania rewizyi, bliżéj znajdować się będzie.

I w tym to duchu wydane jest zarządzenie, na początku przywiedzione, które utrzymując w zupełności, Kommissya zastrzega tylko, aby rewizye odbywane były ściśle, tak na bindugach jak i w lesie, pni po ściętem drzewie pozostałych, a to stosownie do urządzenia z dnia 25 Sierpnia (6 Września) 1839 r. Nr. 70,107, (Sylwan tom 15, str. 455), z dnia 1 (13) Sierpnia 1840 roku Nr. 59,679 (Zb. urz. leśn. tom 1, str. 25), i z dnia 26 Sierpnia (7 Września) 1854 roku Nr. 55,288 (Zb. urz. leśn. t. 2, str. 449) oraz z dnia 12 (24) Kwietnia 1860 roku Nr. 24,302, (Zb. urz. leśnych tom 3, str. 50).

Do tego objaśnienia JW. Pan rozkaże Assessorowi Nadleśnemu zastosować się.

w Warszawie, d. 31 Maja (12 Czerwca) 1862 r.

Nr. 21,203/9,142.

N° 255.

Dozwolenie służbie leśnéj sprzedawać na własną korzyść zbywające od potrzeb miejscowych nasienie, lecz tylko do upraw leśnych w dobrach prywatnych.

(d. 13 (25) Lutego 1863 r.)

Do Rządu Gubernialnego N.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Rozporządzeniem dnia 7 (19) Sierpnia 1857 roku Nr. 34,405/16,434, Kommissya Rządowa dozwoliła Urzędom leśnym nasiona oraz sadzonki drzew leśnych, zebrane i przysposobione kosztem Skarbu, od potrzeb rządowych zbywające, sprzedawać właścicielom dóbr przywatnych, po cenie kosztów zbioru i przysposobienia, z doliczeniem 20% na administracyę.

Въ настоящее время, вслѣдствіе требованія одного изъ Уѣздныхъ Совѣтовъ объ открытіи въ Лѣсныхъ Управленіяхъ продажи древесныхъ сѣмянъ частнымъ землевладѣльцамъ,— Правительственная Коммисія, въ видахъ облегченія средствъ для снабженія Лѣсныхъ Управленій сѣменами и разсадками, для искусственнаго разведенія деревъ въ частныхъ лѣсахъ, постановила дозволить лѣснымъ чинамъ заниматься собираніемъ и продажею сѣмянъ лѣсныхъ деревъ и приготовленіемъ разсадковъ въ лѣсныхъ разсадникахъ на потребности владѣльцевъ частныхъ лѣсовъ, по добровольному съ ними условію относительно цѣнъ и количества сѣмянъ, или приготовленіемъ разсадковъ, безплатно для Казны и безъ контроля со стороны начальства, съ слѣдующими впрочемъ ограниченіями:

1) чтобы предварительно Лѣсныя Управленія заготовляли опредѣленное количество сѣмянъ и разсадковъ на потребности казенныхъ лѣсовъ;

2) чтобы оставшіяся отъ этихъ потребностей сѣмена и разсадки продаваемы были изъ лѣсныхъ разсадниковъ только такимъ лицамъ, которыя будутъ ихъ требовать не для торговли, но для искусственнаго разведенія деревъ въ своихъ лѣсахъ.

Таковое предписаніе разослано всѣмъ Лѣснымъ Управленіямъ, Губернскому же Правленію вмѣняется въ обязанность увѣдомить о томъ частныхъ землевладѣльцевъ посредствомъ Гминныхъ Войтовъ и посредствомъ объявленія въ Губернскомъ Дневникѣ.

Варшава, 13 (25) Февраля 1863 года.

№ 3,892/1,312.

№256.

Распоряженіе о дозволеніи пастьбы скота въ казенныхъ лѣсахъ лицамъ, имѣющимъ на то право, на основаніи прежнихъ привилегій, и о воспрещеніи сего всѣмъ прочимъ.

(25 Января (7 Февраля) 1865 года.)

N Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Предписаніемъ отъ 8 (20) Января 1862 года, за номеромъ

Obecnie gdy jedna z Rad powiatowych uczyniła wniosek, aby otworzyć po Urzędach leśnych sprzedaż nasion drzewnych dla właścicieli prywatnych dóbr, Kommissya Rządowa pragnąc więcéj jeszcze ułatwić możność zaopatrzenia Urzędów leśnych w nasiona i sadzonki, do upraw sztucznych w lasach prywatnych, postanowiła dozwolić służbie leśnéj zajmować się zbieraniem i sprzedażą nasion drzew leśnych, oraz przysposabieniem sadzonek w szkółkach leśnych, na potrzeby właścicieli lasów prywatnych, za dobrowolną z nimi umową co do ceny i ilości nasienia, lub sadzonek, bez żadnéj opłaty dla Skarbu i bez kontrolli ze strony władzy, z następującemi wszakże zastrzeżeniami:

1) aby przedewszystkiem Urzędy leśne przysposabiały oznaczoną ilość nasion i sadzonek na potrzeby lasów rządowych;

2) aby pozostałe od tych potrzeb nasiona i sadzonki sprzedawano ze szkółek leśnych tylko takim osobom, które ich nie na handel, ale do upraw leśnych w swych dobrach zapotrzebują.

Zarządzenie to przesłane zostało wszystkim Urzędom leśnym, a Rząd Gubernialny zawiadomi o tém właścicieli dóbr prywatnych, za pośrednictwem Wójtów gmin, i przez zamieszczenie stosownego obwieszczenia w Dzienniku Gubernialnym.

w Warszawie, dnia 13 (25) Lutego 1863 r.

Nr. 3,892/1,312.

N°256.

Rozporządzenie stanowiące, że pasza bydła w lasach rządowych dozwala się mającym do tego prawo na mocy dawnych przywilejów, a wszystkim innym ma być wzbronioną.

(d. 25 Stycznia (7 Lutego) 1865 r.)

Do Rządu Gubernialnego N.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Rozporządzeniem z dnia 8 (20) Stycznia 1862 roku

29,189/13,040, Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства воспретила пастьбу скота въ казенныхъ лѣсахъ; когда же крестьяне Августовской губерніи, селеній Вознавесь Хощевъ и Грженды, подали всеподданнѣйшее прошеніе о дозволеніи имъ пастьбы въ лѣсахъ лѣсничества Райгродъ, Совѣтъ Управленія Царства, коему означенное прошеніе было сообщено Министромъ Статсъ-Секретаремъ, на зависящее распоряженіе, по полученіи объясненія отъ Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства, рѣшеніемъ, объявленнымъ въ выпискѣ изъ журнала засѣданія 1 (13) Апрѣля 1862 года, отказалъ означеннымъ крестьянамъ въ ихъ ходатайствѣ, постановивъ притомъ, что всѣ просьбы о дозволеніи пастьбы скота въ казенныхъ лѣсахъ должны, впредь окончательно рѣшаться Правительственною Коммисіею Финансовъ и Казначейства, съ тѣмъ, что жалобы на опредѣленія Коммисіи высшему начальству не будутъ принимаемы. Не смотря на это, крестьяне, какъ казенныхъ, такъ и частныхъ имѣній, обратились въ Учредительный Комитетъ съ многочисленными жалобами, прося о дозволеніи имъ пасти скотъ въ казенныхъ лѣсахъ, хотя бы съ назначеніемъ за то платежа. Учредительный Комитетъ, постановленіемъ, объявленнымъ въ выпискѣ изъ журнала 39 засѣданія, 2 (14) Декабря 1864 года, опредѣлилъ, что, на основаніи ст. 5, 13 и 14 Высочайшаго указа объ устройствѣ крестьянъ, пастьба въ казенныхъ лѣсахъ должна быть дозволена только лицамъ, имѣющимъ на то право на основаніи прежнихъ привилегій; относительно же всѣхъ прочихъ жителей Комитетъ оставилъ въ силѣ вышеприведенное постановленіе Совѣта Управленія о воспрещеніи пастьбы скота въ казенныхъ лѣсахъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства, давая знать Губернскому Правленію о таковомъ постановленіи Учредительнаго Комитета, предписываетъ строго наблюдать за соблюденіемъ правилъ о пастьбѣ скота въ лѣсахъ; виновныхъ же въ томъ подвергать законной отвѣтственности; независимо же отъ сего, объявить крестьянамъ и другимъ мѣстнымъ жителямъ, чрезъ Гминныхъ Войтовъ, что, на основаніи вышеприведеннаго постановленія Учредительнаго Комитета, пастьба скота въ казенныхъ лѣсахъ положительно воспрещена.

Варшава, 25 Января (7 Февраля) 1865 года.

№ 3,978.

Nr. 29,189/13,040, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu wzbroniła dozwalania paszy dla inwentarzy w lasach rządowych. Kiedy zaś włościanie wsi Woźnawieś, Choszczew i Grzędy w gubernii Augustowskiéj, wnieśli memoryał do podnóżka Tronu, o dozwolenie im paszy w lasach leśnictwa Rajgród, Rada Administracyjna Królestwa, mając sobie nadesłany przez Ministra Sekretarza Stanu memoryał rzeczony do załatwienia, po zebraniu wyjaśnień od Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, decyzyą, oznajmioną wypisem z protokółu posiedzeń z dnia 1 (13) Kwietnia 1862 roku, odmówiła żądaniu powyższych włościan, a nadto wyrzekła: że wszelkie prośby w przedmiocie dozwolenia paszy dla inwentarzy w lasach rządowych, rozstrzygać ma ostatecznie Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu, i odwoływania się od jéj decyzyi do Władz wyższych, przyjmowane nie będą. Pomimo to, włościanie tak z dóbr rządowych, jako też i prywatnych, wnieśli przeciw temu liczne zażalenia do Komitetu Urządzającego, upraszając o dozwolenie im pasania ich inwentarza w lasach rządowych, chociażby za opłatą; lecz Komitet Urządzający, decyzyą swą, oznajmioną wypisem z protokółu 39-go jego posiedzenia z d. 2 (14) Grudnia 1864 roku, oświadczył: że z mocy art. 5, 13 i 14-go Najwyższego ukazu o uwłaszczeniu włościan, pasza w lasach rządowych ma być dozwoloną mającym do tego prawo na mocy dawnych przywilejów, co zaś do wszystkich innych mieszkańców, Komitet utrzymał powołaną wyżéj decyzyę Rady Administracyjnéj, niedozwalającą paszy dla inwentarzy w lasach rządowych.

O takowéj decyzyi Komitetu Urządzającego, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu zawiadamiając Rząd Gubernialny, poleca mu, aby ściśle przestrzegał, iżby zakaz paszy w lesie nie był przekraczany, a winni w tym względzie do odpowiedzialności podług przepisów pociągani byli, oraz za pośrednictwem Wójtów gmin uprzedził włościan i innych mieszkańców tamecznych, że z mocy powołanéj wyżéj decyzyi Komitetu Urządzającego, pasanie inwentarzy w lasach rządowych stanowczo wzbronioném zostało.

w Warszawie, dnia 25 Stycznia (7 Lutego) 1865 r.

Nr. 3,978.

№257.

Распоряженіе объ отпускѣ изъ казенныхъ лѣсовъ лѣсныхъ матеріаловъ на постройку домовъ для сельскихъ училищъ и Гминныхъ Управленій, по цѣнѣ, вполовину менѣе противъ таксы.

(29 Января (10 Февраля) 1865 года.)

N Губернскому Правленію

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Постановленіе Учредительнаго Комитета отъ 31 Октября (12 Ноября) 1864 года, объявленное Коммисіямъ по крестьянскимъ дѣламъ въ циркулярѣ за № 16, объ отпускѣ лѣсныхъ матеріаловъ на постройку домовъ для сельскихъ училищъ и Гминныхъ Управленій,—Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства препровождаетъ Губернскому Правленію, въ засвидѣтельствованной копіи, для свѣдѣнія и руководства.

Варшава, 29 Января (10 Февраля) 1865 года.

№ 1,723/411.

Приложеніе къ №0 257-му.

Выписка изъ постановленія Учредительнаго Комитета 34-го засѣданія отъ 31 Октября (12 Ноября) 1864 года.

Ст. 193. Объ отпускѣ лѣсныхъ матеріаловъ на постройку школъ и домовъ для Гминныхъ Управленій.

По поводу возникшаго вопроса касательно отпуска лѣснаго матеріала на постройку школъ и домовъ для Гминныхъ Управленій, Учредительный Комитетъ постановилъ:

1) Ходатайства гминныхъ или сельскихъ сходовъ, по приговорамъ, составленнымъ въ порядкѣ, указанномъ въ статьяхъ 16 (пунктъ *е*) 17, 18, 104 (пунктъ *е*) 105 и 106 указа объ устройствѣ сельскихъ гминъ, объ отпускѣ лѣсныхъ матеріаловъ на постройку домовъ для сельскихъ или гминныхъ школъ и до-

N° 257.

Rozporządzenie co do wydatku drzewa z lasów rządowych, na budowę szkółek wiejskich i Zarządów gminnych, za połowę ceny, taksą oznaczonéj.

(d. 29 Stycznia (10 Lutego) 1865 r.)

Do Rządu Gubernialnego N.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Zamieszczone w Nr. 16-ym okólnika do Kommissyj włościańskich postanowienie Komitetu Urządzającego, na posiedzeniu z dnia 31 Października (12 Listopada) 1864 roku zapadłe, w przedmiocie wydawania drzewa na budowę szkółek i domów dla Zarządów gminnych, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu przesyła Rządowi Gubernialnemu w wierzytelnym przekładzie, dla wiadomości i służbowego użytku.

w Warszawie, dnia 29 Stycznia (10 Lutego) 1865 r

Nr. 1,723/411.

Annex do Nr. 257-go.

Wypis z postanowienia Komitetu Urządzającego, na posiedzeniu 34-m d. 31 Października (12 Listopada) 1864 r. zapadłego.

Pozycya 193-cia. O wydawaniu drzewa na budowę szkółek i domów dla Zarządów gminnych.

Z powodu wynikłéj kwestyi co do wydawania drzewa na budowę szkółek i domów dla Zarządów gminnych, Komitet Urządzający postanowił:

1) Żądania zgromadzeń gminnych lub wiejskich, uchwalone według porządku art. 16-go punktu *e*, art. 17, 18, 104-go punktu *e*, art. 105 i 106-go ukazu o urządzeniu gmin wiejskich wskazanego, o wydanie drzewa na budowę domów dla gminnych lub wiejskich szkółek, jako też domów dla Zarządów gminnych (wy-

мовъ для Гминныхъ Управленій (кромѣ случая, когда уже существуютъ, какъ напримѣръ въ нѣкоторыхъ казенныхъ имѣніяхъ, готовыя помѣщенія для Гминныхъ Управленій), свидѣтельствуются мѣстными Участковыми Коммисарами или Военно-Уѣздными Начальниками, которые должны принимать при семъ во вниманіе дѣйствительную потребность въ удовлетвореніи ходатайствъ крестьянъ, вслѣдствіе ихъ недостаточнаго состоянія.

2) Единовременный отпускъ лѣса изъ близъ лежащихъ казенныхъ лѣсовъ, по ходатайствамъ крестьянъ, удостовѣреннымъ Участковымъ Коммисаромъ, или Военно-Уѣзднымъ Начальникомъ, производится по полутаксовой цѣнѣ: для школъ — на сумму до 100 руб., а для Гминныхъ Управленій — на сумму до 150 руб. Дальнѣйшая поправка и поддержаніе домовъ для школъ и Гминныхъ Управленій должна лежать на обязанности гминныхъ и сельскихъ обществъ.

3) Вырубка и вывозка матеріаловъ изъ лѣса лежитъ на обязанности самихъ крестьянъ.

4) Срокъ для постройки домовъ, на которые отпускается матеріалъ, назначается годовой. Если, по прошествіи года со времени отвода лѣснаго участка, домъ, на постройку котораго отпущенъ матеріалъ, не будетъ оконченъ, то взыскивается съ общества крестьянъ, въ видѣ штрафа, остальная половина таксовой оцѣнки, которая и зачисляется въ счетъ лѣсныхъ доходовъ.

5) Военно-Уѣзднымъ Начальникамъ поручается наблюсти, чтобы какъ во вновь сооружаемыхъ, такъ и въ готовыхъ домахъ для Гминныхъ Управленій, имѣющихся въ нѣкоторыхъ гминахъ казенныхъ имѣній, помѣщенія для содержанія провинившихся мужчинъ и женщинъ устраивались отдѣльно для каждаго пола.

---

jąwszy tam, gdzie, jak np. w niektórych dobrach rządowych, już istnieją odpowiednie na to pomieszczenia), powinny być poświadczone przez miejscowych Kommissarzy Rewirowych lub Wojennych Naczelników Powiatowych, którzy zwracać powinni uwagę czy skutkiem niezamożności włościan zachodzi potrzeba przychylenia się do ich żądania.

2) Jednorazowe wydanie drzewa z przyległych lasów rządowych na żądanie włościan, poświadczone przez Kommissarzy Rewirowych lub Naczelników Wojennych dopełniane być winno za połowę ceny taksą oznaczonéj, a mianowicie dla szkółek wartości do rs. 100, a dla Zarządów gminnych do rs. 150. Utrzymanie zaś dalsze i reparacya domów szkolnych i gminnych należeć będzie do gromad.

3) Wyrąbanie i wywiezienie drzewa jest również obowiązkiem samych włościan.

4) Termin na wybudowanie domów, do których materyał drzewny się wydaje, wyznacza się roczny. Jeżeli po upływie roku, od chwili wyznaczenia materyału, dom nie będzie ukończony, wówczas ma być ściągniętą od włościan, tytułem kary, druga połowa ceny drzewa według taksy, która to kara ma być użytą na korzyść dochodów leśnych.

5) Wojennym Naczelnikom Powiatowym porucza się czuwać nad tém, aby w nowo-budowanych domach dla Zarządów gminnych, jako też już wybudowanych w niektórych dobrach rządowych, pomieszczenie dla aresztowanych oddzielnie urządzone było dla mężczyzn, a oddzielnie dla kobiet.

№258.

Объ отпускѣ лѣсныхъ матеріаловъ на постройку домовъ для сельскихъ училищъ и Гминныхъ Управленій.

(12 (24) Марта 1865 года.)

N Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Вслѣдствіе запроса Бяльской Коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ: къ кому слѣдуетъ обращаться съ требованіемъ отпуска лѣсныхъ матеріаловъ изъ казенныхъ дачъ, на постройку домовъ для сельскихъ училищъ и Гминныхъ Управленій, Люблинское Губернское Правленіе отъ 18 (30) Января сего года, за № 7,824, вошло въ Правительственную Коммисію съ представленіемъ о преподаніи ему точныхъ правилъ касательно назначенія и отпуска лѣсныхъ матеріаловъ на постройку вышеозначенныхъ домовъ, а также производства повѣрки этихъ матеріаловъ и взиманія слѣдуемой уплаты.

Коммисія Финансовъ, при предписаніи отъ 29 Января (10 Февраля) сего года, за № 1,723, препроводила въ Губернское Правленіе постановленіе Учредительнаго Комитета отъ 31 Октября (12 Ноября) прошлаго года, въ которомъ изъяснено, что единовременный отпускъ лѣса изъ близлежащихъ казенныхъ дачъ, на постройку домовъ для сельскихъ школъ и Гминныхъ Управленій, по ходатайствамъ крестьянъ, удостовѣреннымъ Участковыми Коммисарами или Военными Начальниками, долженъ производиться по цѣнѣ, вполовину меньшей противу таксы: для школъ на сумму до 100 руб., а для Гминныхъ Управленій до 150 рублей.

По дѣйствовавшимъ до настоящаго времени правиламъ, Правительственная Коммисія разрѣшала отпускъ лѣсныхъ матеріаловъ на вышеозначенныя надобности; нынѣ же, принимая въ соображеніе, что въ вышеупомянутомъ постановленіи Учредительнаго Комитета опредѣлена постоянная цифра стоимости строеваго матеріала, предназначеннаго къ отпуску за половинную цѣну, признала излишнимъ, чтобы по сему предмету дѣлаемы были въ оную представленія, и разрѣшаетъ Губернско-

N° 258.

Upoważnienie do wydawania drzewa do budowy szkółek wiejskich i Zarządów gminnych.

(d. 12 (24) Marca 1865 r.)

Do Rządu Gubernialnego N.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Rząd Gubernialny Lubelski, z powodu zapytania Kommissyi Bialskiéj do spraw włościańskich do kogo odnosić się należy z zapotrzebowaniem, o wydanie z lasów rządowych drzewa na budowę szkółek wiejskich i domów gminnych, upraszał Kommissyę Rządową pod dniem 18 (30) Stycznia roku 1865 Nr. 7,824, aby co do samego assygnowania i wydatku drzewa na zwyż rzeczone budowle, jako też sposobu kontrollowania onego i poboru należności, stały przepis wydała.

Kommissya Skarbu, przy reskrypcie z dnia 29 Stycznia (10 Lutego) roku bieżącego Nr. 1,723, przesłała Rządowi Gubernialnemu postanowienie Komitetu Urządzającego z d. 31 Października (12 Listopada) roku zeszłego obejmujące, że na budowę szkółek wiejskich i domów gminnych, jednorazowe wydanie drzewa z przyległych lasów rządowych, na żądanie włościan, poświadczone przez Kommissarzy Rewirowych lub Naczelników Wojennych, dopełniane być winno za połowę ceny taksą oznaczonéj, dla szkółek, wartości do rs. 100, a dla Zarządów gminnych do rubli 150.

Według dotychczasowych przepisów, na powyższe potrzeby Kommissya Rządowa sama wydawała przekaz na wydatek drzewa, obecnie wszakże zważywszy, że zwyż wymienione postanowienie Komitetu Urządzającego oznacza stałą cyfrę wartości drzewa, za połowę ceny wydać się mającego, uznała zbytecznném, aby w tym przedmiocie czynione jéj były przedstawienia, i upoważnia Rząd Gubernialny, do zarządzania wydatku drzewa, tak na budowę szkółek, jako też domów dla Zarządów gminnych, w sposób przez

му Правленію распорядиться объ отпускѣ лѣсныхъ матеріаловъ на постройку домовъ для сельскихъ училищъ и Гминныхъ Управленій, согласно постановленію Учредительнаго Комитета; именно: еслибы потребовалось къ отпуску лѣса на постройку училища, на сумму не свыше 100 руб., и на постройку дома для Гминнаго Управленія не свыше, какъ на 150 руб., то одна половина требуемаго лѣса должна быть выдаваема за плату наличными деньгами, а другую записывать безплатнымъ отпускомъ. При этомъ, Правительственная Коммисія предписываетъ Губернскому Правленію наблюсти, чтобы отпускаемый строевой матеріалъ употребляемъ былъ согласно назначенію, и притомъ въ продолженіе не болѣе года, и чтобы съ виновныхъ въ несоблюденіи этого правила взыскивалась половинная противу таксы плата, за отпущенный лѣсъ; наконецъ, чтобы вновь построенные дома были застрахованы въ Страховомъ Управленіи.

Губернское Правленіе обязывается доносить Правительственной Коммисіи о данныхъ имъ разрѣшеніяхъ на отпускъ строительныхъ матеріаловъ.

Варшава, 12 (24) Марта 1865 года.

№ 6,324/1,669.

№259.

О включеніи въ контракты объ отдачѣ въ содержаніе смолокуренныхъ заводовъ условія, что арендные содержатели обязаны покупать лѣсной матеріалъ по цѣнамъ, ежегодною таксою установленнымъ.

(30 Іюня (12 Іюля) 1865 года.)

N Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Усмотрѣвъ, что Лѣсныя Управленія въ условіяхъ, заключаемыхъ на отдачу въ содержаніе смолокуренныхъ заводовъ, показываютъ, на все время аренды, цѣны на лѣсной матеріалъ, существующія по таксѣ того года, когда заключается кон-

Komitet Urządzający oznaczony, to jest: że gdy żądane będzie drzewo do budowy szkoły wartości nieprzechodzącéj rubli 100, a do budowy domów gminnych do rs. 150, połowa wartości drzewa, podług właściwéj taksy, ma być płacona zaraz gotowizną, druga zaś połowa zapisywana na bezpłatny wydatek.

Przytem Kommissya Rządowa zaleca Rządowi Gubernialnemu dopilnowanie, aby wzięte drzewo użyte zostało na cel właściwy i w terminie rocznym, postanowieniem Komitetu Urządzającego oznaczonym, oraz aby uchybiających w tym względzie, pociągać do opłacenia drugiéj połowy wartości drzewa, wreszcie aby nowe budowle łącznie z całą wartością drzewa w Dyrekcyi Ubezpieczeń zabezpieczono.

O wydanych przekazach na wydatek drzewa Rząd Gubernialny donosić obowiązany.

w Warszawie, dnia 12 (24) Marca 1865 r.

Nr. 6,324/1669.

N° 259.

Polecenie, aby w kontraktach o dzierżawę smolarń zamieszczać warunek, że dzierżawcy obowiązani są materyał drzewny zakupywać podług cen, corocznie taksą oznaczonych.

(d. 30 Czerwca (12 Lipca) 1865 r.)

Do Rządu Gubernialnego N.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Dostrzegłszy, że Urzędy leśne w warunkach do dzierżawy pieców smolanych, zamieszczają stałe ceny na materyały drzewne, na cały czas dzierżawy ustanowione, podług taksy z tego roku, w którym licytacya na dzierżawę jest wywołaną, a podobny

трактъ, и найдя, что отъ сего, при дальнѣйшемъ возвышеніи цѣнъ, Казна терпитъ убытокъ, а, сверхъ того, усложняются, какъ веденіе счетовъ, такъ и ревизія оныхъ въ Высшей Счетной Палатѣ,— Коммисія Финансовъ вмѣстѣ съ симъ предписала Лѣснымъ Управленіямъ, чтобы въ контракты объ отдачѣ въ аренду смоляныхъ заводовъ включать условіе платежа за лѣсные матеріалы по ежегодно утверждаемой таксѣ; самые же торги производить по годовому платежу за право гонки смолы.

О семъ Губернское Правленіе поставляется въ извѣстность, для надлежащаго съ его стороны наблюденія.

Варшава, 30 Іюня (12 Іюля) 1865 года.

№ 30,870/9,827.

№260.

О порядкѣ объявленія и вызова къ торгамъ на продажу лѣса изъ казенныхъ лѣсныхъ дачъ.

(21 Августа (2 Сентября) 1865 года.)

N Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

На основаніи постановленія Совѣта Управленія 16 (28) Мая 1833 года, (Дневника Законовъ томъ XV-й), публикаціи о торгахъ на продажу лѣса изъ казенныхъ дачъ производятся посредствомъ газетъ и губернскихъ вѣдомостей; на мѣстѣ же окрестные жители извѣщаются о срокѣ продажи подлежащими Лѣсными Управленіями, посредствомъ Городовыхъ Бургомистровъ, Гминныхъ Войтовъ и Настоятелей приходовъ.

Такъ какъ вышеприведенное распоряженіе не всегда исполняется со всею точностью, и тѣмъ предоставляется крестьянамъ поводъ къ жалобамъ, то Правительственная Коммисія, напоминая объ ономъ, предписываетъ Губернскому Правленію руководствоваться имъ и наблюдать за исполненіемъ сего распоряженія подвѣдомственными ему Управленіями.

Варшава, 21 Августа (2 Сентября) 1865 года.

№ 37,724/12,346.

---

warunek, wrazie podwyższenia w latach następnych cen drzewa w leśnictwach, pozbawia Skarb możności pobierania od smolarń rzeczywistéj wartości materyałów drzewnych, przez nich zużytkowanych, nadto utrudnia prowadzenie rachunków i rewizyę onych w Najwyższéj Izbie Obrachunkowéj; Kommissya Skarbu poleca Urzędowi leśnemu, aby w warunkach do dzierżawy smolarni zamieszczał obowiązek opłacania za materyały drzewne podług właściwéj taksy, corocznie zatwierdzanéj, a licytacye wywoływał od opłaty rocznéj, za proceder czyli wolność palenia.

O czem Rząd Gubernialny zawiadamia, dla pilnowania skutku.

w Warszawie, d. 30 Czerwca (12 Lipca) 1865 r.

Nr. 30,870/9,827.

N° 260.

O sposobie dokonywania ogłoszeń na sprzedaż drzewa z lasów rządowych przez licytacyę.

(d. 21 Sierpnia (2 Września) 1865 r.)

Do Rządu Gubernialnego N.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Podług postanowienia Rady Administracyjnéj z dnia 16 (28) Maja 1833 roku (Dziennik Praw, tom XV), licytacye na sprzedaż drzewa z lasów rządowych ogłaszane być mają, przez pisma publiczne, dziennik gubernialny; na miejscu zaś, mieszkańcy okoliczni winni być o terminie sprzedaży uwiadamiani przez właściwe Urzędy leśne, za pośrednictwem Burmistrzów miast, Wójtów gmin i Proboszczów.

Ponieważ rozporządzenie powyższe nie jest wszędzie z należytą ścisłością wykonywane, co daje włościanom powód do zażaleń, Kommissya Rządowa przeto, przypominając takowe, poleca Rządowi Gubernialnemu, aby i sam ściśle do niego stosował się i czuwał nad wykonaniem onego przez podwładne mu Urzędy.

w Warszawie, dnia 21 Sierpnia (2 Września) 1865 r.

Nr. 37,724/12,346.

№261.

Распоряженіе объ оцѣнкѣ лѣса въ лѣсныхъ отпадкахъ.

(23 Октября (4 Ноября) 1865 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Препровождая при семъ засвидѣтельствованную копію съ разосланнаго, вмѣстѣ съ симъ, циркулярнаго предписанія всѣмъ Лѣснымъ Управленіямъ, объ оцѣнкѣ лѣса на отпадкахъ, отведенныхъ крестьянамъ при колоніальномъ устройствѣ казенныхъ имѣній.— Правительственная Коммисія вмѣняетъ Губернскому Правленію въ обязанность наблюдать, посредствомъ своего Лѣснаго Ассесора и по сношеніи съ подлежащимъ Лѣснымъ Коммисаромъ, за точнымъ и поспѣшнымъ исполненіемъ этого распоряженія Лѣсными Управленіями, предписавъ Лѣсному Ассесору, для большей поспѣшности, лично и совмѣстно съ Коммисаромъ приступить къ повѣркѣ и оцѣнкѣ дѣйствій по сему предмету Лѣсныхъ Управленій въ тѣхъ лѣсничествахъ, которыя будутъ имъ назначены по распредѣленію.

Относительно назначенія, какое придется дать лѣсу, находящемуся на упомянутыхъ отпадкахъ, Губернское Правленіе получитъ надлежащее распоряженіе, послѣ обсужденія этого вопроса Учредительнымъ Комитетомъ.

Въ настоящее время Губернское Правленіе обязано распорядиться заготовкою нужнаго количества сажень дровъ, по мѣрѣ оцѣнки, лишь на отпадкахъ, прилежащихъ къ участкамъ, изъ коихъ получаютъ лѣсъ горные заводы, и снестись съ Горнымъ вѣдомствомъ, для принятія мѣръ къ возможно скорѣйшей свозкѣ оныхъ.

О распоряженіяхъ, кои будутъ сдѣланы въ исполненіе настоящаго предписанія, Губернское Правленіе обязывается донести Правительственной Коммисіи съ приблизительнымъ объясненіемъ, къ какому именно сроку означенный лѣсъ можетъ быть взятъ Горнымъ вѣдомствомъ изъ каждаго участка.

Варшава, 23 Октября (4 Ноября) 1865 года.

№ 57,965/19,589.

№ 261.

Rozporządzenie dotyczące szacowania drzewa w odpadkach leśnych.

(d. 23 Października (4 Listopada) 1865 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Wydane pod jednym zarządzenie do wszystkich Urzędów leśnych, względem oszacowania drzewa na odpadkach, przy kolonialnem urządzeniu dóbr rządowych, przeznaczonych dla włościan, przesyłając Rządowi Gubernialnemu w kopii wierzytelnéj, poleca mu Kommissya Rządowa, aby przez pośrednictwo Assessora swego Nadleśnego, i po zniesienu się z właściwym Kommissarzem nadzorującym, czuwał nad ścisłém i spieszném wykonaniem onego przez Urzędy leśne, zalecając, aby Assessor Nadleśny, dla pośpiechu, osobiście i wspólnie z Kommissarzem, w leśnictwach, jakie z rozdziału na nich przypadną, zajął się nie tylko sprawdzeniem czynności Urzędów leśnych, ale nadto i samem oszacowaniem.

Co się zaś tyczy rozrządzenia drzewem, znajdującém się na pomienionych odpadkach, Rząd Gubernialny otrzyma stosowne zarządzenie wówczas, gdy przedmiot ten przez Komitet Urządzający zdecydowany zostanie.

Nateraz zaś, z odpadków jedynie położonych przy obrębach, z których drzewo pobierane jest przez Górnictwo, o ile te są już oszacowane, nakaże Rząd Gubernialny właściwym Urzędom leśnym potrzebną ilość sążni przygotować i znieść się z Władzami Górniczemi, dla przedsięwzięcia środków, celem najrychlejszego uprzątnięcia onych.

O wydanych zaś w téj mierze przez siebie zarządzeniach, obowiązany jest Kommissyi Rządowéj donieść, z wykazaniem w przybliżeniu, w jakim mianowicie terminie drzewo, o którem mowa, w każdym po szczególe obrębie, może być przez Górnictwo uprzątnięte.

w Warszawie, dnia 23 Października (4 Listopada) 1865 r.

Nr. 57,965/19,589.

Приложеніе къ №261-му.

Всѣмъ Лѣснымъ Управленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Въ видахъ скорѣйшей передачи въ пользованіе крестьянъ земель, предназначенныхъ къ отводу имъ, для улучшенія ихъ быта, изъ лѣсныхъ пространствъ, Правительственная Коммисія предписываетъ Лѣсному Управленію: съ полученіемъ сего, немедленно, со всѣмъ усердіемъ и возможною поспѣшностью, приступить къ оцѣнкѣ лѣса на означенныхъ отпадкахъ, и вѣдомости, составленныя по каждому селенію особо, представлять въ Коммисію Финансовъ, по предварительной повѣркѣ оныхъ и посвидѣтельствованіи чиновникомъ, назначеннымъ для наблюденія за лѣсами.

Еслибы, для ускоренія хода изъясненныхъ занятій оказалось нужнымъ усилить комплектъ производящихъ оцѣнки, Лѣсное Управленіе уполномочивается нанять для сего людей, съ производствомъ имъ платы изъ текущихъ доходовъ Управленія, въ видѣ аванса, и съ соблюденіемъ существующихъ на этотъ предметъ правилъ.

Что касается отпадковъ, на которыхъ лѣсъ уже оцѣненъ или предназначенъ къ отпуску, но доселѣ не свезенъ, или же о назначеніи онаго еще не сдѣлано распоряженія, то Лѣсное Управленіе обязано немедленно представить въ Правительственную Коммисію обстоятельное донесеніе о положеніи дѣла, съ ситуаціонными планами такихъ отпадковъ. Если же въ лѣсничествѣ вовсе не имѣется отпадковъ, предположенныхъ къ надѣлу крестьянамъ, то донести о семъ съ первою почтою.

Въ заключеніе, Правительственная Коммисія предупреждаетъ, что по особенной важности этого дѣла, требующаго величайшей поспѣшности, всякое со стороны Лѣснаго Управленія упущеніе и замедленіе въ исполненіи настоящаго предписанія повлечетъ за собою взысканіе по всей строгости закона.

Варшава, 23 Октября (4 Ноября) 1865 года.

№ 57,965/19,589.

Annex do Nr. 261-go.

Do wszystkich Urzędów leśnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Pragnąc przyspieszyć oddanie włościanom w używalność takich przestrzeni, które przy kolonialném urządzeniu dóbr rządowych, dla lepszego uposażenia tychże włościan, zamierzono oddzielić dla nich z lasów, Kommissya Rządowa poleca Urzędowi leśnemu, aby z chwilą otrzymania niniejszego, z całą usilnością, i jak największym pośpiechem, zajął się oszacowaniem drzewa na tychże odpadkach, a wykazy co do każdéj wsi oddzielnie sporządzone, tam tylko, gdzie możność dozwoli, bez tamowania pośpiechu, sprawdzone i poświadczone przez urzędnika nadzorującego, składał Kommissyi Rządowéj.

Gdyby dla nadania pośpiechu w pomienionej czynności, przybranie pomocy ręcznéj do szacowania okazało się niezbędném, w takim razie mocen jest Urząd leśny przybrać potrzebną pomoc i opłacać ją z wpływów swych bieżących, sposobem zaliczenia, przy zachowaniu obowiązujących w téj mierze przepisów.

Co się zaś tyczy odpadków, na których drzewo już jest oszacowane i albo zostało rozdysponowane, lecz dotąd nie jest uprzątnięte, albo nie ma jeszcze nadanego sobie przeznaczenia, obowiązany jest Urząd leśny niezwłocznie Kommissyi Rządowéj stan rzeczy dokładnie wyjaśnić i planiki ich sytuacyjne złożyć.

Gdyby wreszcie w tém leśnictwie nie znajdowały się żadne odpadki, przeznaczone dla włościan, winien o tém odwrotną pocztą jéj donieść.

Uprzedza nareszcie Kommissya Rządowa, że ponieważ idzie tu o przedmiot wielkiéj wagi i jak największego pośpiechu wymagający, za wszelkie przeto zaniedbanie i opóźnienie w wykonaniu niniejszego zarządzenia, stałby się Urząd leśny odpowiedzialnym, podług całéj surowości przepisów.

w Warszawie, d. 23 Października (4 Listopada) 1865 r.

Nr. 57,965/19,589.

№262.

Распоряженіе о порядкѣ отпуска дровъ на постройку и отопленіе сельскихъ училищъ.

(5 (17) Февраля 1866 года.)

N Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

По приведеніи въ исполненіе постановленія Учредительнаго Комитета отъ 5 (17) Января 1865 года, объ отпускѣ первоначальнымъ училищамъ дровъ, на отопленіе, представились Люблинскому Губернскому Правленію слѣдующіе вопросы:

1) которыя изъ числа первоначальныхъ училищъ должны быть считаемы основанными до учрежденія Учебныхъ Дирекцій, и которыя изъ нихъ не получаютъ денежнаго пособія;

2) въ какихъ случаяхъ должны быть отпускаемы первоначальнымъ училищамъ, на отопленіе, сухія вѣтви и валежникъ безплатно; когда съ уплатою денегъ, и въ какомъ количествѣ для каждаго училища;

3) наконецъ, какимъ образомъ должны быть удовлетворяемы требованія объ отпускѣ лѣсныхъ матеріаловъ на постройку домовъ для училищъ, въ случаѣ недостатка лѣса въ мѣстахъ, назначенныхъ къ вырубкѣ, или же когда все количество лѣса въ тѣхъ дачахъ продано съ публичныхъ торговъ?

Въ разрѣшеніе изложенныхъ вопросовъ, Правительственная Коммисія объясняетъ:

По 1-му пункту. Что, какъ постановленіемъ Учредительнаго Комитета утверждено рѣшеніе бывшей Эдукаціонной Палаты, 1808 года, относительно безплатнаго отпуска первоначальнымъ сельскимъ училищамъ дровъ изъ близъ лежащихъ казенныхъ дачъ, то и надлежитъ считать основанными до учрежденія въ Царствѣ Учебныхъ Дирекцій тѣ училища, которыя по штату до сего времени получали дрова на отопленіе; свѣдѣнія же объ училищахъ, не получающихъ денежнаго пособія, Губернское Правленіе можетъ заимствовать отъ Директора Учебной Дирекціи.

N° 262.

Rozporządzenie co do sposobu wydawania drzewa na opał i budowę dla wiejskich szkółek.

(d. 5 (17) Lutego 1866 r.)

Do Rządu Gubernialnego N.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Przy wprowadzeniu w wykonanie postanowienia Komitetu Urządzającego z dnia 5 (17) Stycznia 1865 roku, co do udzielania szkołom elementarnym drzewa na opał, Rządowi Gubernialnemu Lubelskiemu nastręczyły się następujące kwestye:

1) które szkoły elementarne po wsiach mają być uważane za powstałe przed uorganizowaniem Dyrekcyj Naukowych, i które z nich nie otrzymują pieniężnego zasiłku?

2) w jakich położeniach ma być udzielony dla szkół wiejskich elementarnych na opał susz i leżanina bezpłatnie, a w jakich za opłatą i w jakiéj ilości na jedną szkołę?

3) wreszcie w jaki sposób zaspokojone być mają potrzeby drzewa na budowę szkół. jeżeli cięcia bieżące nie wystarczają, lub jeżeli drzewo z nich ryczałtem przez licytacye sprzedane zostanie.

Ponieważ Rząd Gubernialny może mieć w tym względzie wątpliwość, przeto Kommissya Skarbu powiadamia go:

Ad 1-um. Że gdy według decyzyi Komitetu Urządzającego utrzymane zostało nadal w swéj mocy postanowienie Izby Edukacyjnéj z roku 1808, względem udzielania drzewa bezpłatnie z najbliższych lasów rządowych, dla szkół wiejskich elementarnych, to za szkoły powstałe przed uorganizowaniem Dyrekcyi Naukowych należy uważać te, które dotąd z mocy etatów pobierają drzewo na opał, wiadomość zaś, które szkoły nie otrzymują ze Skarbu pieniężnego zasiłku, Rząd Gubernialny może otrzymać od Dyrektora Dyrekcyi Naukowéj.

По 2-му пункту. Изъ того же источника Губернское Правленіе, въ случаѣ надобности, можетъ получить свѣдѣнія объ училищахъ, которыя получаютъ изъ мѣстныхъ источниковъ постоянное содержаніе, и должны считаться уже устроенными. Означеннымъ училищамъ, когда они, находясь въ бѣдныхъ гминахъ и селеніяхъ, не получаютъ казеннаго пособія, отпускать валежникъ, на отопленіе, такимъ же порядкомъ и въ томъ же количествѣ возовъ, какое отпускается для каждаго крестьянина въ казенныхъ имѣніяхъ, безплатно, или за уплату, согласно отзыву Учебной Дирекціи.

По 3-му пункту. Наконецъ, такъ какъ о предположенной постройкѣ домовъ для училищъ извѣстно заранѣе, то, до продажи всего количества лѣса, находящагося въ мѣстахъ, предназначенныхъ къ вырубкѣ, включать въ торговыя условія, что покупщикъ обязанъ отпустить, за половинную цѣну, потребное количество строеваго матеріала на постройку училищъ; въ случаяхъ же, когда лѣсъ на предназначенныхъ къ рубкѣ въ текущемъ году участкахъ уже проданъ, и вслѣдствіе того, отпускъ строевыхъ матеріаловъ изъ этихъ участковъ, для постройки училищныхъ домовъ, оказывается невозможнымъ,— Лѣсныя Управленія обязаны, примѣняясь къ хозяйственному плану, назначать къ отпуску строеваго матеріала тѣ участки, гдѣ вырубка должна послѣдовать въ будущемъ году, и за тѣмъ представить въ Правительственную Коммисію оцѣночныя вѣдомости, по повѣркѣ и утвержденіи оныхъ чиновникомъ, имѣющимъ надзоръ за оцѣнкою лѣса, съ объясненіемъ, почему требуется назначить новую рубку лѣса. Строевой матеріалъ долженъ быть отпущенъ Лѣсными Управленіями, не ожидая утвержденія означенныхъ вѣдомостей; о чемъ Губернское Правленіе должно доносить Правительственной Коммисіи.

На будущее время, начиная съ 1867 года, Лѣсныя Управленія обязаны назначать мѣста для вырубки лѣса на два года; матеріалъ же на постройку домовъ для училищъ и другія надобности, отпускать, по мѣрѣ требованій, изъ мѣстъ, назначенныхъ къ вырубкѣ въ слѣдующемъ году, на основаніи утвержденныхъ вѣдомостей; о чемъ доносить Губернскому Правленію и Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства.

Ad 2-um. Z tego samego źródła Rząd Gubernialny w potrzebie może powziąść wiadomość, które szkoły, po zapewnieniu im z miejscowych środków trwałego utrzymania, można będzie uważać za uorganizowane, i tym w gminach i wioskach niezamożnych, jeżeli nie pobierają ze Skarbu pieniężnego zasiłku, ma być dozwolony ugaj na opał w podobny sposób i w ilości fur, jak dla każdego włościanina z dóbr rządowych bezpłatnie lub za opłatą, podług tego jaką w tym względzie udzieli opinię właściwa Dyrekcya Naukowa.

Ad 3-um. Wreszcie budowa szkoły jest wcześnie przewidziana przed sprzedażą ryczałtową cięć bieżących; należy zastrzedz przy sprzedaży, że nabywca oznaczoną ilość drzewa wyda za połowę ceny do sprzedaży ustanowionéj, w razie zaś niemożności zrealizowania wydatku drzewa na budowę szkół zapotrzebowanego, z powodu wcześniejszego sprzedania cięć bieżących, Urzędy leśne, w ścisłem zastosowaniu się do planu gospodarczego, będą zakładać w tych obrębach, z których wydatek drzewa ma nastąpić, cięcie na rok następny przypadające, a wykazy oszacowania po sprawdzeniu i poświadczeniu przez urzędnika nadzorującego, tak szacunku jak również konieczności założenia cięć nowych przedstawić Kommissyi Rządowéj, nie czekając zaś na potwierdzenie tych wykazów, dokonywać wydatku drzewa,— o czem Rząd Gubernialny Kommissyi Rządowéj donieść obowiązany.

Na przyszłość zaś poczynając od roku 1867 Urzędy leśne powinny naznaczać cięcia odrazu na lat dwa; a w miarę zachodzącéj potrzeby wydania drzewa dla szkół, lub na inne tym podobne cele z cięć roku następnego wydatki także dopełniać na podstawie zatwierdzonych wykazów, z obowiązkiem donoszenia o nich Rządowi Gubernialnemu i Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu.

Въ настоящемъ случаѣ, Губернское Правленіе обязывается разослать Лѣснымъ Управленіямъ надлежащія распоряженія, и наблюсти за точнымъ исполненіемъ оныхъ.

Варшава, 5 (17) Февраля 1866 года.

№ 2,818/970.

№ 263.

Объ установленіи контроля по продажѣ и безплатному отпуску камня изъ казенныхъ лѣсовъ.

(29 Марта (10 Апрѣля) 1866 года.)

Всѣмъ Лѣснымъ Управленіямъ, Лѣснымъ Ассесорамъ и Коммисарамъ и Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Предписаніями отъ 10 (22) Ноября 1832 года, за номеромъ 90,937/19,643, и 5 (17) Декабря того же года, за номеромъ 97,063/21,140, Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства дозволила, за извѣстную плату, собирать въ казенныхъ лѣсахъ, для устройства публичныхъ дорогъ, камни, находящіеся на поверхности земли, кромѣ обсѣменяющихся лѣсосѣкъ и такихъ мѣстъ, въ которыхъ могли бы подвергнуться при этомъ поврежденіямъ молодыя лѣсонасажденія. Впослѣдствіи, предписаніемъ отъ 15 (27) Февраля 1854 года, за № 13,387/5,932, установленъ надзоръ за добываніемъ изъ нѣдръ земли и продажею камня, годнаго для устройства дорогъ, но не былъ указанъ порядокъ контроля за продажею или безплатнымъ отпускомъ камней изъ казенныхъ дачъ. Недостатокъ правилъ въ этомъ отношеніи обнаружился ощутительнымъ образомъ въ Гостынинскомъ лѣсничествѣ, гдѣ Правительственная Коммисія, предписаніемъ отъ 26 Іюля (7 Августа) 1861 года, за № 33,044/14,667, дозволила безплатно собирать камни на лѣсныхъ площадяхъ, для строящейся, посредствомъ шарварка, дороги изъ Кутна въ Плоцкъ, и поручила завести контроль сего отпуска. Какъ видно изъ рапорта чиновника по особымъ

Pod tym względem Rząd Gubernialny wyda Urzędom leśnym stosowne zarządzenie i pilnować będzie jego skutku.

w Warszawie, d. 5 (17) Lutego 1866 r.

Nr. 2,818/970.

N° 263.

Polecenie zaprowadzenia kontrolli nad sprzedażą i bezpłatnym wydatkiem kamieni, wybieranych z powierzchni lasów rządowych.

(d. 29 Marca (10 Kwietnia) 1866 r.)

Do wszystkich Urzędów leśnych, Assessorów, Kommissarzy leśnych i Rządów Gubernialnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Rozporządzeniami z dnia 10 (22) Listopada 1832 roku Numer 90,937/19,643, i z dnia 5 (17) Grudnia tegoż roku Numer r. 97,063/21,140, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu dozwoliła zbierania w lasach rządowych kamieni, do dróg publicznych potrzebnych, a na powierzchni ziemi znajdujących się, za opłatą, z wyłączeniem cięć odmładniających się i miejsc, w których zbieranie takowe spowodowaćby mogło szkody w młodzieży. Następnie rozporządzeniem z dnia 15 (27) Lutego 1854 r. Nr. 13,387/5.932, przepisała kontrollę wydobywania i sprzedawania kamieni, z wnętrza ziemi pochodzących, do budowy dróg zdatnych. Sposobu zaś prowadzenia kontrolli nad sprzedażą, lub bezpłatnym wydatkiem kamieni z powierzchni ziemi w lasach rządowych, Kommissya Rządowa nie wskazała. Brak w téj mierze przepisu uczuć się dał w leśnictwie Gostynin, gdzie Kommissya Rządowa, reskryptem z dnia 26 Lipca (7 Sierpnia) 1861 roku Nr. 33,044/14,667, dozwoliła bezpłatnie wydawać kamienie z powierzchni lasów, do budującéj się szarwarkiem drogi z Kutna do Płocka, z zaleceniem zaprowadzenia kontrolli tego wydatku, a pomimo to, jak przekonała się z rapportu urzę-

порученіямъ отъ 3 (15) Сентября 1865 года, за № 319, Лѣсное Управленіе никакого контроля не заводило.

Для предотвращенія подобнаго безпорядка на будущее время, Правительственная Коммисія предписываетъ Лѣснымъ Управленіямъ: при отпускѣ камней съ лѣсныхъ площадей, какъ за плату, такъ и безплатно, съ дозволенія Коммисіи, руководствоваться слѣдующими правилами:

1) Собираніе камней на счетъ покупателя, или же лица, получающаго оные безплатно, допускать лишь въ указанныхъ для сего мѣстахъ.

2) Собираемые камни должны быть укладываемы въ кучи.

3) Когда будетъ собрана требуемая партія, Подлѣсничій долженъ въ назначенный имъ для сего день, прибыть на мѣсто, и, въ присутствіи мѣстнаго стрѣлка и лица, назначеннаго для пріема камней, сдѣлать симъ послѣднимъ учетъ, отдѣльно по каждой кучѣ, посаженно или возами, и составить сдаточный протоколъ, за подписью всѣхъ присутствующихъ. Протоколъ этотъ, по запискѣ количества собраннаго камня въ контрольныя книги Подлѣсничаго и стрѣлка, представляется въ Лѣсное Управленіе.

4) Сдаточный протоколъ служитъ для Лѣсничаго документомъ, по отчетности Лѣснаго Управленія о числѣ саженъ собраннаго камня. Отпускъ не можетъ быть произведенъ до составленія протокола и записки камня на приходъ.

5) Ассигновка камня и контроль расхода онаго, равно какъ и веденіе счетовъ въ Лѣсномъ Управленіи производятся тѣмъ же порядкомъ, какъ и ассигновка, выдача и учетъ дровъ, сложенныхъ въ сажени; виновные въ несоблюденіи установленныхъ формальностей подвергаются, какъ въ томъ, такъ и въ другомъ случаѣ, одинаковымъ взысканіямъ.

6) Послѣ пріема уложенныхъ саженей камня по одному участку, получившій оныя не въ правѣ производить дальнѣйшій сборъ камня въ томъ же участкѣ, пока не будетъ вывезено все количество, показанное въ сдаточномъ протоколѣ.

7) Вывозка должна производиться, безъ поврежденія лѣса, указанными дорогами; самый же сборъ совершается постепенно.

dnika do szczególnych poruczeń z dnia 3 (15) Września 1865 r. Nr. 319, Urząd leśny żadnéj kontrolli nie zaprowadził.

Aby więc w przyszłości uniknąć podobnego nieporządku, Kommissya Rządowa poleca, aby przy wydawaniu kamieni z powierzchni lasów, czy to za opłatą, czy też, wrazie jéj przyzwolenia, bezpłatnie, Urzędy leśne stosowały się do następujących przepisów:

1) Zbieranie kamieni ma być dokonywane kosztem zakupującego, lub bezpłatnie biorącego, tylko w miejscach na to przyzwolonych.

2) Zbierane kamienie układane być winny na kupy.

3) Po skompletowaniu żądanéj partyi kamieni, Podleśny wyznaczywszy dzień do odbioru, zjedzie na grunt, i w obecności właściwego strzelca, oraz osoby ze strony biorącego kamienie wyznaczonéj, obrachuje massę kamieni w każdéj kupie na sążnie lub fury, spisze protokół odbiorczy, który powinien być podpisany przez wszystkie obecne osoby, poczém Podleśny, protokół rzeczony, po wpisaniu w kontrolli przez siebie prowadzonéj, i w książkę strzelca ilości uzbieranych kamieni, przedstawić winien Urzędowi leśnemu.

4) Protokół odbiorczy ma służyć Nadleśniczemu za dowód przychodu sążni kamieni w rachunku prowadzonym w Urzędzie leśnym, zaś przed spisaniem protokółu i zapisaniem sążni kamieni do przychodu, nie może Nadleśniczy assygnować ich do wydatku.

5) Assygnowanie sążni kamieni i kontrollowanie ich wydatku, oraz prowadzenie rachunku w Urzędzie leśnym, uskuteczniać się będzie tak, jak assygnowanie, wydawanie i rachowanie drzewa wyrobionego w sążnie, i pod takąż samą karą za pominięcie przepisanéj formalności.

6) Po odbiorze ułożonych sążni kamieni z jednego obrębu, biorący takowe nie może zbierać więcéj kamieni w tym samym obrębie dopóty, dopóki wszystkie w protokóle odbiorczym zamieszczone sążnie nie zostaną wywiezione.

7) Wywóz ma być dokonywany bez szkody w drzewie, drogami wskazanemi, a samo zbieranie uskuteczniane w porządku ciągłym.

8) Ямы образовавшіяся при добываніи камня, какъ съ поверхности земли, такъ и изъ нѣдръ ея, должны быть тотчасъ закрыты.

Наблюденіе за исполненіемъ настоящаго распоряженія возлагается на Губернскія Правленія, Лѣсныхъ Коммисаровъ и Ассесоровъ.

Варшава, 29 Марта (10 Апрѣля) 1866 года.

№ 49,487/16,343.

№264.

Распоряженіе о введеніи нѣкоторыхъ измѣненій въ условія о продажѣ лѣса съ торговъ.

(6 (18) Мая 1866 года.)

Всѣмъ Лѣснымъ Управленіямъ и Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Въ условіяхъ къ торгамъ на продажу лѣса изъ казенныхъ дачъ показывается, обыкновенно, съ подробною оцѣнкою, количество предлагаемаго къ продажѣ лѣса. Это даетъ поводъ лицамъ, за которыми остались торги, жаловаться, въ случаѣ невыгодной покупки, на недостатокъ полнаго количества штукъ и требовать пониженія платы, или разрѣшенія отказаться отъ покупки. Въ избѣжаніе подобныхъ случаевъ на будущее время, Коммисія Финансовъ предписываетъ: въ условіяхъ къ продажѣ лѣса, какъ изъ лѣсныхъ отпадковъ, такъ и изъ годовыхъ лѣсосѣкъ, не обозначать ни количества, ни сортовъ лѣса; равнымъ образомъ не помѣщать оцѣнки, а предлагать лѣсъ къ продажѣ оптомъ, съ показаніемъ лишь общей стоимости его и съ точнымъ описаніемъ положенія и пространства лѣснаго участка, гдѣ онѣ находится

Независимо отъ сего, помѣщать въ условіяхъ слѣдующее предостереженіе: „чтобы ни случилось съ купленнымъ лѣсомъ, покупщикъ долженъ заплатить за него всю условленную сумму, а Казна не отвѣчаетъ предъ покупщикомъ за какіе бы то ни было убытки, и не принимаетъ никакихъ жалобъ на дур-

8) Po wydobyciu kamieni widzialnych na powierzchni ziemi, a częścią w ziemi ukrytych, powstałe ztąd doły zaraz mają być zarównane.

Na Rządy Gubernialne, Kommissarzy leśnych i Assessorów Nadleśnych, Kommissya Rządowa wkłada obowiązek pilnowania skutku tego rozporządzenia.

w Warszawie, dnia 29 Marca (10 Kwietnia) 1866 r.

Nr. 49,487/16,343.

N° 264.

Rozporządzenie, zaprowadzające niektóre zmiany w warunkach sprzedaży drzewa przez licytacyę.

(d. 6 (18) Maja 1866 r.)

Do wszystkich Urzędów leśnych i Rządów Gubernialnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

W warunkach do licytacyi na sprzedaż drzewa z lasów rządowych zamieszczana jest zwykle ilość szczegółowego szacunku drzewa na sprzedaż wystawionego, co daje powód utrzymującym się przy licytacyi, wrazie niekorzystnego kupna, czynić zarzuty o brakującą ilość sztuk, i w tém szukać powodu do zniżenia opłaty lub do odstąpienia od kupna. Aby więc na przyszłość uniknąć podobnych następstw, Kommissya Skarbu poleca, iżby odtąd w warunkach do sprzedaży drzewa, czy to z odpadków, czy też z cięć rocznych, nie zamieszczano ilości i gatunku drzewa, ani szacunku szczegółowego, lecz takowe wystawiano na sprzedaż ryczałtem, z wymienieniem tylko ogólnéj wartości, oraz z dokładnem opisaniem położenia i obszerności téj części lasu, na któréj drzewo wystawione na sprzedaż znajduje się, a oprócz tego z tém wyraźném zastrzeżeniem, że:

„bez względu jaki weźmie obrot, drzewo zakupione powinno być zapłacone przez nabywcę w całkowitéj summie, a Skarb nie odpowiada za żadne straty nabywcy, z jakichkolwiek wypad-

ное качество лѣса, или на слишкомъ высокую оцѣнку его, или, наконецъ, на недостатокъ показаннаго количества, хотя бы послѣднiй произошелъ и отъ тайныхъ порубокъ, когда таковыя не обнаружены, или отъ другихъ причинъ; равнымъ образомъ Казна не принимаетъ на себя отвѣтственности за поврежденiе или совершенное истребленiе проданнаго лѣса пожаромъ, бурею, или по другимъ случаямъ.

Казна обезпечиваетъ покупщика лишь въ томъ, что кромѣ суммы, состоявшейся на торгахъ, съ него не потребуется никакихъ доплатъ ни за сортировку, ни за измѣренiе купленныхъ имъ штукъ лѣса.

Варшава, 6 (18) Мая 1866 года.

№ 8,351/2,994.

№265.

Распоряженiе, измѣняющее нѣкоторыя правила относительно пользованiя валежникомъ въ казенныхъ лѣсахъ.

(14 (26) Мая 1866 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленiямъ, Лѣснымъ Коммисарамъ и Лѣснымъ Управленiямъ.

Правительственная Коммисiя Финансовъ и Казначейства.

Крестьяне въ Царствѣ Польскомъ, на основанiи Высочайшаго указа отъ 19 Февраля (2 Марта) 1864 года, сдѣлались владѣльцами занимаемыхъ ими земель и освобождены отъ всякихъ обязанностей, относительно владѣльцевъ имѣнiй. Этимъ самимъ прекращается прежнее различiе между крестьянами поселившимся въ казенныхъ и частныхъ имѣнiяхъ.

По этой причинѣ предстоитъ необходимость измѣнить нѣкоторыя существующiя правила относительно пользованiя валежникомъ:

1) Плата за пользованiе валежникомъ въ казенныхъ лѣсахъ должна быть одинакова для всѣхъ безъ различiя крестьянъ, и взимается по цѣнамъ, установленнымъ таксою для крестьянъ казенныхъ имѣнiй.

ków wyniknąć mogące i nie przyjmie żadnych reklamacyj o zły gatunek lub szacunek, a nawet o brak jakiéj ilości drzewa, nawet pochodzący z defraudacyi, o ile te nie zostaną wykryte lub z innych powodów, wreszcie nie odpowiada za uszkodzenie, lub całkowite zniszczenie drzewa sprzedanego, przez pożar, burzę lub inne wypadki.“

Wzajemnie Skarb zapewnia nabywcę, że oprócz kwoty na licytacyi postąpionéj, do żadnéj dopłaty z gatunkowania i wymiaru sztuk pociągany nie będzie.

w Warszawie, d. 6 (18) Maja 1866 r.

Nr. 8,351/2,994.

N° 265.

Rozporządzenie, zaprowadzające niektóre zmiany w przepisach dotyczących ugaju w lasach rządowych.

(d. 14 (26) Maja 1866 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych, Kommissarzy leśnych i Urzędów leśnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Włościanie w Królestwie Polskiem przez ukaz Najwyższy z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 r. stali się właścicielami gruntów będących w ich posiadaniu i zwolnieni zostali od wszelkich obowiązków względem właścicieli dóbr, tém samém ustało dawniejsze rozróżnianie ich na włościan osiadłych w dobrach rządowych i w dobrach prywatnych.

Z tego powodu zachodzi potrzeba zmienić niektóre dotychczasowe przepisy, dotyczące ugaju, w sposób następujący:

1) Opłata za ugaj w razie dozwolenia go, ma być jednakową od wszystkich bezwarunkowo włościan, i pobieraną będzie według ceny taksą oznaczonéj dla włościan dóbr rządowych.

2) Распоряженіе Правительственной Коммисіи отъ 19 (31) Іюля 1851 года, за № 51,367/20,284 (Сборникъ распоряженій томъ 2, стр. 186), о томъ, чтобы всѣ безъ исключенія, проживающіе въ казенныхъ имѣніяхъ, вблизи или посреди лѣсовъ, изобилующихъ валежникомъ, обязаны были платить за валежникъ, отмѣняется на будущее время.

3) Распоряженіе отъ 2 (14) Мая 1840 года, за номерами 80,566/25,995 и 97,961/31,468 (Сборникъ распоряж. томъ 1, стр. 18), о томъ, что только крестьяне частныхъ имѣній и жители казенныхъ городовъ не земледѣльцы обязаны употреблять гербовую бумагу на прошенія объ отпускѣ валежника, на вѣдомости и всю переписку, кромѣ того, уплачивать почтовыя издержки, отъ чего освобождены были казенные крестьяне и земледѣльцы проживающіе въ казенныхъ городахъ, отнынѣ обязательно будетъ относительно употребленія гербовой бумаги и платы почтовыхъ издержекъ для всѣхъ безъ изъятія крестьянъ, которымъ дозволено будетъ собирать валежникъ въ казенныхъ лѣсахъ.

4) Наконецъ, распоряженіемъ отъ 13 (25) Января 1844 года, за № 60,808/27,528 (Сборникъ распоряженій томъ 1, стр. 259), подтвержденнымъ отъ 20 Марта (1 Апрѣля) 1864 г., за № 28,571/7,836 (Сборникъ распоряженій томъ 1, стр. 361), принадлежавшее Правительственной Коммисіи право дозволять частнымъ лицамъ собирать валежникъ, Коммисія предоставляетъ Губернскому Правленію, которое отнынѣ будетъ назначать мѣсто и продолженіе времени для собиранія онаго.

Распоряженіе это, вмѣстѣ съ симъ сообщенное всѣмъ Лѣснымъ Управленіямъ для руководства, а Лѣснымъ Коммисарамъ и чиновнику для особыхъ порученій, для свѣдѣнія, Губернское Правленіе обязано тотчасъ привести въ исполненіе, съ соблюденіемъ другихъ доселѣ неизмѣненныхъ правилъ. Дозволяя пользоваться валежникомъ, должно имѣть въ виду, что полезнѣе для лѣснаго хозяйства производить продажу валежника возами по особымъ ассигновкамъ, и потому дозволять собирать валежникъ въ тѣхъ только мѣстахъ, гдѣ нѣтъ покупателей лѣса, и въ тѣхъ только случаяхъ, если крестьяне всего селенія,

2) Rozporządzenie Kommissyi Rządowéj z dnia 19 (31) Lipca 1851 roku Nr. 51,367/20,284 (Zbiór urządzeń tom 2, str. 186), aby wszyscy bez wyłączenia w dobrach rządowych mieszkający, w bliskości lub w środku lasów, zamożnych w leżaninę, pociągani byli do opłaty za ugaj, odtąd przestaje obowiązywać.

3) Rozporządzenie z dnia 2 (14) Maja 1840 roku Numer 80,566/25,995 i 97,961/31,468 (Zbiór urządzeń tom I, str. 18) stanowiące, że tylko włościanie z dóbr prywatnych i mieszkańcy z miast rządowych, nie będący rolnikami, obowiązani są używać papieru stemplowego do deklaracyi na ugaj do wykazów i całéj korrespondencyi, oraz ponosić opłaty portoryjne, od czego wolni byli włościanie rządowi i rolnicy w miastach rządowych osiedli, odtąd obowiązywać ma do używania papieru stemplowego i ponoszenia opłat pocztowych wszystkich włościan bezwarunkowo, którym gajenie się w lasach rządowych, jako niemającym na to przywileju, dozwolone zostanie.

4) Wreszcie rozporządzeniem z dnia 13 (25) Stycznia 1844 roku Nr. 60,808/27,528 (Zbiór urządzeń tom I, str. 259), ponowionem pod dniem 20 Marca (1 Kwietnia) 1864 roku Numer 28,571/7,836, (Zbiór urządzeń tom I, str. 361), pozostawione dla siebie prawo dozwolenia ugaju dla obcych, Kommissya Rządowa przelewa na Rząd Gubernialny, który odtąd oznaczać będzie miejsce i przeciąg czasu do pobierania onego.

Przepis ten jednocześnie kommunikowany wszystkim Urzędom leśnym, do zastosowania się, i Kommissarzom leśnym, oraz urzędnikowi do szczególnych poruczeń, dla wiadomości, Rząd Gubernialny zaraz w wykonanie wprowadzi, a przy zachowaniu innych dotąd niezmienionych przepisów, dozwalając ugaju, mieć będzie na uwadze, że pozbywanie gałęzi na fury, za szczegółowemi assygnacyami, jest w każdym razie więcéj pożądanem, pod względem prowadzonego w lasach gospodarstwa, tam więc tylko ugaju dozwalać wypada, gdzie drzewo zupełnie nie znajduje po-

а не нѣкоторые только изъ нихъ объявятъ желаніе собирать валежникъ.

Варшава, 14 (26) Мая 1866 года.

№ 14,871/5,472.

№266.

Распоряженіе относительно продажи и свозки лѣса на лѣсныхъ отпадкахъ, вошедшихъ, при устройствѣ казенныхъ имѣній, въ составъ крестьянскаго надѣла.

(18 (30) Мая 1866 года.)

Всѣмъ Гражданскимъ Губернаторамъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Препровождая Вашему Превосходительству копію съ постановленій Учредительнаго Комитета: 1) отъ 18 (30) Октября минувшаго года, 94 засѣданія, — и 2) отъ 17 (29) Марта с. г., засѣданія 129-го, о продажѣ и свозкѣ лѣса на лѣсныхъ отпадкахъ, вошедшихъ, при устройствѣ казенныхъ имѣній, въ составъ крестьянскаго надѣла, — Коммисія Финансовъ предлагаетъ наблюдать за точнымъ исполненіемъ оныхъ, и, вмѣстѣ съ тѣмъ, на основаніи статьи 12-й перваго изъ оихъ постановленій, предписываетъ:

1) Правительственною Коммисіею сдѣлано уже надлежащее распоряженіе объ оцѣнкѣ лѣса на означенныхъ отпадкахъ, въ циркулярномъ предписаніи всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ, Лѣснымъ Коммисарамъ и Лѣснымъ Управленіямъ, отъ 23 Октября (4 Ноября) минувшаго года, за № 57,965/19,589. Нынѣ подтверждается Лѣснымъ Управленіямъ: оцѣнку лѣса на отпадкахъ, какъ не отведенныхъ, такъ и отведенныхъ въ пользованіе крестьянъ Коммисарами и Коммисіями по крестьянскимъ дѣламъ, если таковая до сихъ поръ еще не сдѣлана, произвести какъ можно поспѣшнѣе, на основаніяхъ, принятыхъ лѣсною администраціею. Вашему Превосходительству Коммисія предлагаетъ наблюсти за исполненіемъ сего и за представленіемъ, въ возможной скорости, оцѣночныхъ вѣдомостей,

kupu, i w tych razach, gdy cała wieś, a nie niektórzy tylko z niéj osadnicy gaić się zadeklarują.

w Warszawie, d. 14 (26) Maja 1866 roku.

Nr. 14,871/5,472.

N° 266.

Rozporządzenie w przedmiocie sprzedaży i uprzątnięcia drzewa z odpadków leśnych, przy urządzeniu dóbr rządowych, do osad włościańskich wcielonych.

(d. 18 (30) Maja 1866 r.)

Do wszystkich Gubernatorów Cywilnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Kommunikując JW. Panu w odpisie postanowienia Komitetu Urządzającego: 1) z dnia 18 (30) Października roku zeszłego, posiedzenia 94-go, 2) z dnia 17 (29) Marca roku bieżącego, posiedzenia 129-go, w przedmiocie sprzedaży i uprzątnięcia drzewa z odpadków leśnych, przy urządzeniu dóbr rządowych do osad włościańskich wcielonych, Kommissya Rządowa wzywa o ścisłe do nich zastosowanie się, a przytém w wykonaniu punktu 12-go, postanowienia pierwszego, z swéj strony wydaje zarządzenia następujące:

1) Oszacowanie drzewa na oznaczonych odpadkach, Kommissya Rządowa reskryptem z dnia 23 Października (4 Listopada) roku zeszłego Nr. 57,965/19,589, (do wszystkich Rządów Gubernialnych, Kommissarzy leśnych i Urzędów leśnych wydanym), już zarządziła, obecnie ponownie poleca Urzędom leśnym, aby oszacowanie drzewa na odpadkach, tak nie oddanych, jako też oddanych włościanom przez Kommissarzy i Kommissye włościańskie, o ile dotąd jeszcze nie nastąpiło, spiesznie, podług zasad przyjętych w administracyi leśnéj, dokonały; JW. Pana zaś ma honor wezwać o dopilnowanie skutku tego, oraz aby mu były przedstawione w jak najkrótszym czasie wykazy oszacowa-

какъ уже составленныхъ, такъ и тѣхъ, кои будутъ составляться, по мѣрѣ успѣшности дѣйствій Лѣсныхъ Управленій.

Представленныя Вашему Превосходительству Лѣсными Управленіями оцѣночныя вѣдомости означеннымъ отпадкамъ, по утвержденіи оныхъ, а также тѣ, изъ числа представленныхъ въ Коммисію Финансовъ, которыя будутъ ею препровождены къ Вамъ, должны быть, на основаніи 11 пункта 1-го постановленія и 4 пункта 2-го постановленія, переданы въ подлежащія Коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ. По возвращеніи этихъ вѣдомостей и полученіи отъ Коммисій по крестьянскимъ дѣламъ отзывовъ крестьянъ о желаніи или нежеланіи купить лѣсъ, находящійся на ихъ земляхъ, Ваше Превосходительство обязываетесь, въ случаѣ изъявленія крестьянами согласія на покупку лѣса, распорядиться, на основаніи 1, 2, 5 и 6 пунктовъ перваго изъ приведенныхъ постановленій, и пунктовъ 2 и 3, лит. *б*, втораго постановленія, о продажѣ лѣса въ пользу Казны, крестьянамъ за половину суммы, исчисленной по оцѣнкѣ. Лѣсъ на отпадкахъ, котораго крестьяне не пожелаютъ купить, слѣдуетъ продать съ торговъ, которые начать отъ дѣйствительной оцѣночной суммы, съ соблюденіемъ существующихъ на сей предметъ правилъ.

3) Изъ утвержденныхъ Вашимъ Превосходительствомъ оцѣночныхъ вѣдомостей упомянутымъ лѣснымъ отпадкамъ, благоволите доставить одинъ экземпляръ въ Правительственную Коммисію, съ объясненіемъ: какимъ порядкомъ лѣсъ проданъ, т. е крестянамъ *ли*, съ вольной руки, или же съ торговъ, и за какую цѣну.

4) Согласно 3 и 4 пунктамъ перваго постановленія и пункту 3-му втораго, Вашимъ Превосходительствомъ долженъ быть назначенъ двухлѣтній срокъ для окончательной вывозки лѣса съ крестьянскихъ отпадковъ. Относительно продолженія прежде назначенныхъ сроковъ на вырубку проданнаго, по контрактамъ, лѣса, Ваше Превосходительство не оставите увѣдомить Лѣсныя Управленія, что таковая отсрочка допущена будетъ Коммисіею Финансовъ только въ случаѣ крайней необходимости, признанной подлежащею по крестьянскимъ дѣламъ Коммисіею, по изслѣдованіи дѣла мѣстными Коммисарами.

5) Такъ какъ, по 9-му пункту перваго постановленія и

nia, tak już sporządzone, jako też te, które, w miarę postępu, będą przygotowane.

2) Wykazy oszacowania pomienionych odpadków, jakie Urzędy leśne JW. Panu złożą, po zatwierdzeniu ich, oraz te, które Kommissya Rządowa, z przedstawionych jéj, prześle mu, w myśl punktu 11-go postanowienia pierwszego, i punktu 4-go postanowienia drugiego, należy zakommunikować właściwym Kommissyom do spraw włościańskich. Po zwróceniu zaś onych i otrzymaniu od Kommissyj włościańskich deklaracyi włościan, czy chcą, lub nie życzą kupić drzewa, na ich osadach znajdującego się, raczy JW. Pan, na zasadzie punktów: 1, 2, 5 i 6-go postanowienia pierwszego, tudzież punktu 2-go i punktu 3-go ustępu *b*, postanowienia drugiego, jakiejkolwiek wartości byłoby drzewo, zarządzić sprzedaż onego, na rzecz Skarbu, za połowę summy szacunkowéj, włościanom, gdzie oni zadeklarują się takowe zakupić. Drzewo zaś z takich odpadków, którego włościanie nie będą chcieli nabyć, sprzedać należy przez licytacyę od rzeczywistéj wartości, przy zastosowaniu się do przepisów w téj mierze obowiązujących.

3) Z wykazów oszacowania drzewa na odpadkach w mowie będących, przez JW. Pana potwierdzonych, raczy po jednym exemplarzu przedstawić Kommissyi Rządowéj z wiadomością: w jaki sposób, to jest: czy włościanom z wolnéj ręki, lub przez licytacyę i za jaką cenę drzewo takowe sprzedane zostało.

4) W myśl punktów 3 i 4-go postanowienia pierwszego, oraz punktu 3-go ustępu *a*, postanowienia drugiego, ostateczny termin do uprzątnięcia drzewa z odpadków włościańskich oznaczać JW. Pan będzie dwuletni, co się zaś tyczy przedłużenia dotąd naznaczonych terminów, na wyróbkę sprzedanego drzewa za kontraktami, to JW. Pan raczy zawiadomić Urzędy leśne, że Kommissya Rządowa dopuszczać będzie nie inaczej, jak tylko wrazie koniecznéj potrzeby, uznanej przez właściwą Kommissyę do spraw włościańskich, po zbadaniu stanu rzeczy przez miejscowych Kommissarzy włościańskich.

5) Ponieważ według punktu 9-go postanowienia pierwszego

1-му пункту втораго, всѣ денежныя взысканія и штрафы, слѣдующіе съ крестьянъ за произведенныя ими, по 7 (19) Марта сего года, порубки на назначенныхъ въ ихъ пользованіе отпадкахъ, сложены со счетовъ, то Ваше Превосходительство не оставите предписать Лѣснымъ Управленіямъ, чтобы они представили, въ 3-хъ экземплярахъ, вѣдомости упомянутымъ взысканіямъ; по утвержденіи же сихъ вѣдомостей, разрѣшите означеннымъ Управленіямъ сложить таковые платежи со счетовъ Лѣснаго вѣдомства. Одновременно съ симъ, Ваше Превосходительство представите по одному экземпляру сказанныхъ вѣдомостей въ Коммисію Финансовъ.

6) Оцѣночныя вѣдомости лѣсу на прочихъ отпадкахъ, не назначенныхъ въ надѣлъ крестьянамъ, должны быть, согласно нынѣ дѣйствующему порядку, представляемы на утвержденіе Правительственной Коммисіи, для надлежащаго распоряженія на счетъ продажи.

7) Въ заключеніе, Правительственная Коммисія увѣдомляетъ, что, согласно 7-му пункту перваго изъ приведенныхъ постановленій, она представила 4 (16) Марта сего года, за № 1,196/411, Учредительному Комитету предположенія о льготахъ, какія могутъ быть предоставлены крестьянамъ въ сравненіи съ прочими покупщиками.

О распоряженіи, какое по сему предмету послѣдуетъ, Ваше Превосходительство будете извѣщены въ свое время.

Варшава, 18 (30) Мая 1866 года.

№ 27,534/10,178.

Приложеніе 1-е къ № 266-му.

Выписка изъ журнала 94 засѣданія Учредительнаго Комитета въ Царствѣ Польскомъ отъ 18 (30) Октября 1865 года.

Статья 467. О лѣсныхъ отпадкахъ, вошедшихъ при очиншеваніи казенныхъ имѣній, въ составъ крестьянскихъ земель.

Учредительный Комитетъ, по всестороннемъ разсмотрѣ-

i punktu 1-go postanowienia drugiego, wszystkie należności i kary, przypadające od włościan za zabór drzewa z odpadków dla nich przeznaczonych, po dzień 7 (19) Marca roku bieżącego umorzone zostały, przeto JW. Pan poleci Urzędom leśnym, aby przedstawiły mu w trzech exemplarzach wykazy takich należności, które JW. Pan potwierdzi i upoważni Urzędy leśne do odpisania tychże należności w rachunkach leśnych do ubytku, a jednocześnie po jednym exemplarzu rzeczonych wykazów Kommissyi Rządowéj nadeśle.

6) Wykazy oszacowania drzewa na wszystkich innych odpadkach, nie dla włościan przeznaczonych, winny być jak dotąd Kommissyi Rządowéj do zatwierdzenia i zarządzenia sprzedaży przedstawione.

7) W końcu Kommissya Rządowa zawiadamia, że w wykonaniu punktu 7-go postanowienia pierwszego, przedstawiła pod dniem 4 (16) Marca roku bieżącego Nr. 1,196/411, Komitetowi Urządzającemu wnioski, co do ulg, jakie mogą być zapewnione włościanom w porównaniu z innymi nabywcami.

Jaką w téj mierze otrzyma decyzyę, nie omieszka JW. Pana w właściwym czasie zawiadomić.

w Warszawie, dnia 18 (30) Maja 1866 r.

Nr. 27,534/10,178.

1-szy Annex do Nr. 266-go.

Wypis z protokółu 94-go posiedzenia Komitetu Urządzającego w Królestwie Polskiem, d. 18 (30) Października 1865 r.

Pozycya 467. O odpadkach leśnych, oddanych przy oczynszowaniu dóbr rządowych, na uposażenie włościan.

Po wszechstronnem rozpatrzeniu kwestyi co do odpadków

ніи вопроса о лѣсныхъ участкахъ, вошедшихъ, при очиншеваніи казенныхъ имѣній, въ составъ крестьянскихъ земель, постановилъ:

1) Лѣсъ, растущій на лѣсныхъ пространствахъ (отпадкахъ), которыя, при колонизаціи крестьянъ въ казенныхъ имѣніяхъ, предназначены были къ отводу въ надѣлъ крестьянамъ, съ оставленіемъ за Казною права вырубки этого лѣса, признается собственностью Казны.

2) Тотъ лѣсъ на лѣсныхъ отпадкахъ, предназначенныхъ при колонизаціи къ поступленію во владѣніе крестьянъ, который рѣшеніями Коммисаровъ или Коммисій по крестьянскимъ дѣламъ, предоставленъ уже крестьянамъ, оставляется въ ихъ распоряженіи, со взысканіемъ стоимости онаго по правиламъ, установленнымъ для оцѣнки казенныхъ лѣсовъ, или по произведенной уже оцѣнкѣ, если она была сдѣлана.

3) Нынѣ назначенные сроки на вырубку проданнаго по контрактамъ лѣса не продолжаются, и, по истеченіи упомянутыхъ сроковъ, лѣсныя пространства поступаютъ крестьянамъ въ томъ видѣ, въ какомъ они окажутся по истеченіи сихъ сроковъ.

Примѣчаніе. Въ тѣхъ случаяхъ, когда рубка лѣса была пріостановлена по причинамъ, независящимъ отъ контрагентовъ, имъ дается соотвѣтственная отсрочка.

4) Въ тѣхъ случаяхъ, когда сроки упомянутымъ въ предыдущемъ пунктѣ контрактамъ еще не истекли, рубка лѣса контрагентами производится безпрепятственно во все время до истеченія сроковъ.

5) Если лѣсъ еще не проданъ на срубъ, то предоставляется крестьянамъ взять его по оцѣнкѣ: или уже произведенной, или той, которая будетъ произведена по установленнымъ для сего правиламъ.

6) Если крестьяне не согласятся взять лѣсъ на вышеупомянутыхъ условіяхъ, то оный сводится по распоряженію Правительственной Коммисіи Финансовъ общимъ порядкомъ; при чемъ, Коммисія Финансовъ обязана принять безотлагательно мѣры къ скорѣйшему сведенію лѣса и къ передачѣ находившихся подъ нимъ пространствъ крестьянамъ; крайнимъ предѣломъ для таковаго сведенія назначается, считая со дня,

leśnych, które, przy oczynszowaniu dóbr rządowych, przeznaczone zostały na uposażenie włościan, Komitet Urządzający postanowił:

1) Drzewo rosnące na przestrzeniach leśnych (odpadkach), które, przy kollonialnem urządzeniu dóbr rządowych, przeznaczone zostały na uposażenie włościan, z zachowaniem dla Skarbu prawa wycięcia tego drzewa, uznaje się za własność Skarbu.

2) Drzewo na odpadkach leśnych przy kollonialnem urządzeniu przeznaczonych na oddanie w posiadanie włościan, które decyzyami Kommissarzy lub Kommissyj spraw włościańskich jest już włościanom przyznane, pozostawia się do ich rozporządzenia, za pobraniem wartości takowego, podług zasad przepisanych do szacowania lasów rządowych, lub podług dokonanego już oszacowania, jeżeli to miało miejsce.

3) Oznaczone obecnie termina na wycięcie nabytego za kontraktami drzewa, nie mają być przedłużane, i po upływie tych terminów, przestrzenie leśne przechodzą na rzecz włościan w takim stanie, w jakim znajdować się będą po upływie tychże terminów.

Uwaga. O ile wycięcie drzewa zostało wstrzymanem dla przyczyn niezależnych od kontrahentów, udziela się im odpowiednie odroczenie terminu.

4) W razach, kiedy termina wspomnionych w poprzedzającym punkcie kontraktów jeszcze nie upłynęły, kontrahenci mogą swobodnie wycinać drzewo przez cały czas kontraktem zastrzeżony.

5) Jeżeli drzewo nie zostało jeszcze sprzedanem na wycięcie, dozwala się włościanom nabyć je podług oszacowania, czy to już dokonanego, czy też jakie dokonanem będzie, podług zasad obowiązujących pod tym względem.

6) Jeżeli włościanie nie zgodzą się na nabycie drzewa pod warunkami wyżéj wspomnionemi, w takim razie drzewo to ma być uprzątnięte z rozporządzenia Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, podług ogólnego w téj mierze porządku; przy czem Kommissya Skarbu obowiązana przedsięwziąść niezwłocznie środki, w celu spiesznego uprzątnięcia drzewa i oddania włościanom zajętych przez nie przestrzeni; jako ostateczny termin do tako-

въ который состоялось настоящее постановленіе, четырехлѣтній срокъ. Послѣ сего срока, всѣ подобные лѣсные отпадки, во всякомъ случаѣ, поступаютъ крестьянамъ въ томъ видѣ, въ какомъ они окажутся по истеченіи означеннаго срока.

7) На Правительственную Коммисію Финансовъ возлагается составить правила и представить ихъ на утвержденіе Учредительнаго Комитета, въ развитіе 2 и 5-го пунктовъ настоящаго постановленія; при чемъ, Коммисія обязана также представить свои соображенія о тѣхъ льготахъ, которыя могутъ быть предоставлены крестьянамъ, сравнительно съ посторонними покупщиками лѣса, какъ напримѣръ: о болѣе или менѣе продолжительной разсрочкѣ платежей, о различіи въ размѣрѣ платежа, когда сумма будетъ внесена вся вдругъ или по частямъ, а равно о другихъ льготахъ, какія могутъ быть допущены.

8) Всѣ правила о неплатежѣ крестьянами за пространства, занятыя лѣсами, до изданія указовъ 19 Февраля 1864 года, чиншей, а по изданіи — поземельнаго налога, равно какъ и о льготахъ въ сихъ платежахъ, по сведеніи лѣса, предназначеннаго имъ въ надѣлъ, сохраняютъ полную свою силу. Если правила эти не были соблюдены Казеннымъ Управленіемъ въ ущербъ крестьянъ, то крестьяне имѣютъ право на вознагражденіе.

9) Всѣ денежныя взысканія и штрафы, слѣдующіе за произведенныя крестьянами порубки, на предназначенныхъ имъ въ надѣлъ лѣсныхъ отпадкахъ, по день, въ которой состоялось настоящее постановленіе, слагаются.

10) Всѣ состоявшіяся уже рѣшенія Коммисаровъ и Коммисій по крестьянскимъ дѣламъ о лѣсныхъ отпадкахъ, поступившихъ при колонизаціи въ надѣлъ крестьянамъ, отмѣняются во всемъ, въ чемъ они не согласны съ настоящимъ постановленіемъ.

11) На Коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ возлагается обязанность наблюсти, чтобы земли, находящіяся нынѣ подъ лѣсами, поступили во владѣніе крестьянъ не позже означенныхъ въ этомъ постановленіи сроковъ, а равно разъяснить крестьянамъ сущность настоящаго постановленія, и, вмѣстѣ съ тѣмъ, по полученіи отъ мѣстныхъ Губернаторовъ свѣдѣній

wego uprzątnięcia oznacza się przeciąg lat czterech, licząc od daty niniejszego postanowienia. Po tym terminie, wszystkie podobne odpadki leśne przechodzą na rzecz włościan w takim stanie, w jakim znajdować się będą, po upływie pomienionego terminu.

7) Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu porucza się ułożenie i przedstawienie pod zatwierdzenie Komitetu Urządzającego przepisów rozwijających punkt 2 i 5-y niniejszego postanowienia, przytem też Kommissya obowiązana jest przedstawić swoje wnioski co do ulg, jakie mogą być zapewnione włościanom, przed postronnymi nabywcami drzewa, jak naprzykład: co do odroczenia na pewien czas opłaty należności, co do różnicy w wysokości tejże opłaty, gdy należność wnoszoną będzie ryczałtowo lub częściami, jak również co do innych ulg, jakie mogą być udzielone.

8) Wszystkie przepisy, dotyczące zwolnienia włościan od opłacania z gruntów zarosłych, przed zapadnięciem ukazów z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 roku, czynszu, a po ich zapadnięciu, podatku gruntowego, jak niemniéj ulgi w tychże opłatach po uprzątnięciu drzewa, na przestrzeniach przeznaczonych na uposażenie włościan, zachowują całkowitą moc swoją. Jeżeli przepisy takowe nie były zachowane przez Zarząd Skarbowy, ze szkodą włościan, w takim razie włościanie mają prawo do otrzymania wynagrodzenia.

9) Wszelkie należności i kary za dokonane przez włościan cięcia na odpadkach leśnych, przeznaczonych na ich uposażenie, przypadające po datę zapadnięcia niniejszego postanowienia, umarzają się.

10) Wszelkie zapadłe już decyzye Kommissarzy i Kommissyj spraw włościańskich, dotyczące odpadków leśnych, weszłych przy kolonizacyi w skład uposażenia włościan, uchylają się, o ile nie są zgodne z niniejszém postanowieniem.

11) Na Kommissye spraw włościańskich wkłada się obowiązek dopilnowania, aby grunta, obecnie pod lasami znajdujące się, przeszły w posiadanie włościan, nie późniéj, jak w terminach, niniejszem postanowieniem oznaczonych, jak również wyjaśnienia włościanom treści niniejszego postanowienia; nadto, po otrzymaniu od miejscowych Gubernatorów wiadomości o oszaco-

объ оцѣнкѣ растущаго лѣса и объ условіяхъ передачи онаго крестьянамъ, отобравъ отъ сихъ послѣднихъ письменные отзывы о томъ, желаютъ ли они, или не желаютъ принять по оцѣнкѣ лѣсъ, препровождать эти отзывы къ Губернаторамъ; сіи же Коммисіи входятъ съ представленіемъ въ Учредительный Комитетъ, въ случаѣ просьбъ со стороны крестьянъ о вознагражденіи за ущербы, понесенные ими въ прежнее время, если такое вознагражденіе имъ будетъ слѣдовать согласно пункту 8-му настоящаго постановленія.

12) Во всемъ остальномъ, приведеніе настоящаго постановленія въ исполненіе, поручить Правительственной Коммисіи Финансовъ; Коммисія сія, въ видахъ ускоренія производства дѣлъ объ упомянутыхъ лѣсахъ, уполномочиваетъ Губернскія Правленія и Губернаторовъ утверждать оцѣнки сихъ лѣсовъ, а по полученіи отзывовъ крестьянъ — и самую покупку ими лѣсовъ; также назначать и утверждать торги на упомянутые лѣса, хотя бы цѣнность ихъ и превышала сумму, предоставленную утвержденію мѣстныхъ учрежденій.

Примѣчаніе. Въ случаѣ недоразумѣній при исполненіи настоящихъ правилъ, Губернаторы входятъ съ представленіями къ Главному Директору Правительственной Коммисіи Финансовъ, а Коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ — къ Члену Завѣдывающему дѣлами Учредительнаго Комитета.

13) Въ виду настоятельной надобности безотлагательнаго приведенія въ исполненіе настоящаго постановленія, нынѣ же предложить оное къ исполненію, за исключеніемъ 9 и 12-го пунктовъ, Генералъ-Полиціймейстеру и Правительственной Коммисіи Финансовъ, выписками изъ сего журнала, а Коммисіямъ по крестьянскимъ дѣламъ — циркулярно; относительно же сложенія штрафовъ и взысканій съ крестьянъ за порубки на лѣсныхъ отпадкахъ, а также относительно расширенія власти Губернаторовъ, по производству торговъ на лѣса съ отпадковъ, представить на Высочайшее Государя Императора благоусмотрѣніе.

waniu drzewa rosnącego i w warunkach pod jakiemi takowe włościanom oddane być może, tudzież po otrzymaniu od tych ostatnich deklaracyj co do zgodzenia się, lub niezgodzenia się na nabycie drzewa za cenę szacunkową, Kommissye spraw włościańskich obowiązane przesłać te deklaracye Gubernatorom; Kommissye te wnoszą również do Komitetu Urządzającego przedstawienia wrazie, gdy włościanie zanosić będą prośby o wynagrodzenie ich za straty, przez nich poprzednio poniesione, jeżeli wynagrodzenie to będzie im przypadać zgodnie z punktem 8-ym niniejszego postanowienia.

12) We wszystkich pozostałych szczegółach wprowadzenie w wykonanie niniejszego postanowienia poruczyć Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu; w celu przeto spieszniejszego załatwienia spraw, dotyczących odpadków leśnych wyżéj wspomnionych, taż Kommissya upoważni Rządy Gubernialne i Gubernatorów do zatwierdzania tak oszacowania drzewa z tych odpadków, jako też, po otrzymaniu deklaracyj włościan, i samego nabycia przez nich tegoż drzewa, oraz do ogłaszania i zatwierdzania licytacyj na wspomnione drzewo, chociażby wartość jego przenosiła summę, do wysokości któréj władze miejscowe zatwierdzać są władne.

Uwaga. Wrazie wątpliwości przy wykonywaniu niniejszych przepisów, Gubernatorowie odnoszą się do Dyrektora Głównego, Prezydującego w Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, a Kommissye spraw włościańskich do Członka zawiadującego czynnościami Komitetu Urządzającego.

13) Ze względu na nieodzowną konieczność niezwłocznego wprowadzenia w wykonanie obecnego postanowienia, zalecić natychmiastowe wykonanie onego, z wyłączeniem jedynie punktów 9 i 12-go, Jenerał-Policmajstrowi i Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu przez wypisy z niniejszego protokółu, a Kommissyom spraw włościańskich przez okólnik; co się zaś tycze umorzenia kar i należności za wycięcie drzewa na odpadkach leśnych, jako też rozszerzenia attrybucyj Gubernatorów, pod względem odbywania licytacyj na drzewo z odpadków, rzecz tę przedstawić ma pod Najwyższe Najjaśniejszego Pana uznanie

Приложеніе 2-е къ № 266-му.

Выписка изъ экстреннаго журнала 129 засѣданія Учредительнаго Комитета въ Царствѣ Польскомъ, 17 (29) Марта 1866 г.

Статья 81. Высочайшее повелѣніе по вопросу о лѣсныхъ отпадкахъ, вошедшихъ, при очиншевании казенныхъ имѣній, въ составъ крестьянскихъ земель.

Министръ Статсъ-Секретарь, въ отзывѣ отъ 15 (27) Марта 1866 года, за № 8,765, увѣдомилъ Намѣстника въ Царствѣ, что постановленіе Учредительнаго въ Царствѣ Польскомъ Комитета, изложенное въ журналѣ его 18 (30) Октября 1865 года (ст. 467), о лѣсныхъ отпадкахъ, вошедшихъ, при очиншеваніи казенныхъ имѣній, въ составъ крестьянскихъ земель, по Высочайшему повелѣнію, было внесено на разсмотрѣніе Комитета по дѣламъ Царства.

Комитетъ принялъ во вниманіе, что въ Учредительномъ Комитетѣ возникъ вопросъ о такъ называемыхъ лѣсныхъ отпадкахъ или участкахъ лѣса, которые, при очиншеваніи казенныхъ имѣній, вошли въ составъ крестьянскихъ надѣловъ. Учредительный Комитетъ, имѣя въ виду, что, по прежнимъ правиламъ, Казна сохраняла за собою право на срубъ и свозъ этого лѣса и предоставляла крестьянамъ землю лишь по снятіи лѣса, постановилъ оставить этотъ порядокъ въ своей силѣ и въ настоящее время, а посему отмѣнить распоряженія тѣхъ Коммисаровъ и Коммисій по крестьянскимъ дѣламъ, которые признали лѣсъ на отпадкахъ въ казенныхъ имѣніяхъ собственностію крестьянъ, основываясь на статьѣ 15 указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 года, предоставляющей крестьянамъ Царства полное право собственности на земли ихъ надѣла и, притомъ, какъ на поверхность, такъ и на нѣдра оныхъ. Означенное распоряженіе Учредительнаго Комитета предписано Коммисіямъ по крестьянскимъ дѣламъ къ исполненію, а вмѣстѣ съ тѣмъ Учредительный Комитетъ испрашиваетъ Высочайшаго разрѣшенія Его Императорскаго Величества на сложеніе съ крестьянъ взысканій и штрафовъ за произведенныя ими

2-gi Annex do Nr. 266-go.

Wypis z nadzwyczajnego protokółu 129-go posiedzenia Komitetu Urządzającego w Królestwie Polskiem, d. 17 (29) Marca 1866 r.

Pozycya 81. Najwyższy Rozkaz co do odpadków leśnych, oddanych przy oczynszowaniu dóbr rządowych na uposażenie włościan.

Minister Sekretarz Stanu odezwą z dnia 15 (27) Marca 1866 roku, Nr. 8,765, zawiadomił Namiestnika w Królestwie, że postanowienie Komitetu Urządzającego w Królestwie Polskiem, zawarte w protokóle z dnia 18 (30) Października 1865 r. (pozycya 467-a), co do odpadków leśnych, oddanych przy oczynszowaniu dóbr rządowych na uposażenie włościan, z Najwyższego rozkazu wniesione było pod rozpoznanie Komitetu do spraw Królestwa.

Komitet wziął na uwagę, że w Komitecie Urządzającym wywiązała się kwestya co do tak zwanych odpadków leśnych czyli cząstek lasu, które przy oczynszowaniu dóbr rządowych weszły w skład uposażeń włościańskich. Komitet Urządzający mając na względzie, że podług poprzednich przepisów, Skarb zachowywał dla siebie prawo do wycięcia i wywiezienia drzewa z tych odpadków, oddając włościanom jedynie sam grunt, po uprzątnięciu z niego drzewa, postanowił taki stan rzeczy i obecnie w swéj mocy trzymać, i w następstwie tego uchylić decyzye Kommissarzy i Kommissyj spraw włościańskich, przyznające drzewo na odpadkach leśnych za własność włościan, na mocy art. 15-go ukazu z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 roku, nadającego włościanom zupełne prawo do własności gruntu, stanowiącego ich uposażenie, tak co do powierzchni tego gruntu, jako też co do jego wnętrza Pomienione postanowienie Komitetu Urządzającego polecono Kommissyom spraw włościańskich wprowadzić w wykonanie, a jednocześnie Komitet Urządzający upraszał o Najwyższe Jego Cesarskiéj Mości zezwolenie na umorzenie przypadających od włościan należności i kar za dokonane przez nich wycięcia drze-

порубки въ лѣсныхъ отпадкахъ, включенныхъ въ ихъ надѣлъ, и на предоставленіе Губернаторамъ утверждать оцѣнки и торги на покупку крестьянами лѣса изъ таковыхъ участковъ, безъ ограниченія опредѣленною въ законѣ суммою.

Комитетъ по дѣламъ Царства Польскаго, не встрѣчая препятствія къ утвержденію этихъ двухъ мѣръ, замѣтилъ, вмѣстѣ съ тѣмъ, что примѣняясь къ статьѣ 15 указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 года объ устройствѣ крестьянъ, лѣсъ на участкахъ, назначенныхъ въ надѣлъ крестьянамъ казенныхъ имѣній, слѣдовало бы предоставить въ собственность крестьянъ, какъ это и сдѣлано было во многихъ случаяхъ, по распоряженію мѣстныхъ по крестьянскимъ дѣламъ учрежденій. Имѣя однако въ виду, что постановленіе Учредительнаго Комитета объ отмѣнѣ сихъ распоряженій уже вошло въ силу, Комитетъ по дѣламъ Царства Польскаго, прежде окончательнаго по сему предмету заключенія, полагалъ нужнымъ спросить мнѣнія Намѣстника въ Царствѣ о томъ, не окажется ли какихъ либо особенныхъ препятствій къ разрѣшенію упомянутаго вопроса, на основаніи статьи 15 указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 года. Изъ отзыва по сему предмету Намѣстника въ Царствѣ къ Предсѣдательствующему въ Комитетѣ, между прочимъ, видно, что во многихъ случаяхъ лѣсъ на подобныхъ участкахъ проданъ на срубъ постороннимъ лицамъ, по законно совершеннымъ контрактамъ, а что сдѣланное Учредительнымъ Комитетомъ постановленіе о сохраненіи за Казною права собственности на такъ называемые лѣсные отпадки, на основаніи циркуляра отъ 5 (17) Января сего года, уже вводится нынѣ въ дѣйствіе.

Соглашаясь, по симъ уваженіямъ, съ заключеніемъ Намѣстника въ Царствѣ, что было бы въ настоящее время неудобно отмѣнить это распоряженіе, Комитетъ по дѣламъ Царства Польскаго находилъ, что при такомъ положеніи дѣла слѣдуетъ, при исполненіи означеннаго распоряженія, допустить нѣкоторыя облегчительныя для крестьянъ мѣры, тѣмъ болѣе, что во многихъ мѣстахъ, какъ видно изъ дѣла, крестьяне, основываясь на рѣшеніяхъ мѣстныхъ Коммисаровъ и Коммисій, могутъ уже считать лѣсъ, растущій на ихъ участкахъ, полною своею собственностію. Подобными облегчительными мѣрами могло бы, по мнѣнію Комитета, служить сокращеніе до двухъ

wa na odpadkach leśnych, wcielonych do ich uposażeń, tudzież na upoważnienie Gubernatorów do zatwierdzania oszacowań i licytacyj na nabycie przez włościan drzewa z takowych odpadków, bez ograniczenia wysokości summy, przepisami wskazanego.

Komitet do spraw Królestwa, nie znajdując nic do nadmienienia przeciwko zatwierdzeniu tych dwóch środków, zauważył zarazem, iż w zastosowaniu się do art. 15-go ukazu z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 roku o urządzeniu włościan, należałoby oddać na własność włościanom las, znajdujący się na uczą̨stkach wydzielonych włościanom dóbr rządowych, jak to zostało uczynionem w wielu przypadkach, z rozporządzenia miejscowych władz do spraw włościańskich. Mając jednak na względzie, iż postanowienie Komitetu Urządzającego o uchyleniu tych rozporządzeń już weszło w wykonanie, Komitet do spraw Królestwa Polskiego, przed ostatecznym wnioskiem w tym przedmiocie, uważał za stosowne upraszać Namiestnika w Królestwie o zdanie w kwestyi, czy się nie okażą jakie szczególne przeszkody w rozstrzygnięciu wyłożonéj wytpliwości, na zasadzie art. 15-go ukazu 19 Lutego (2 Marca) 1864 roku. Z odezwy w tym przedmiocie Namiestnika w Królestwie do Prezydującego w Komitecie, między innemi okazuje się, iż w wielu przypadkach las znajdujący się na tego rodzaju uczą̨stkach, już jest sprzedany do wycięcia osobom trzecim, podług prawnie zawartych kontraktów, i że postanowienie Komitetu Urządzającego, o zatrzymaniu przez Skarb prawa własności na tak zwane odpadki leśne, na zasadzie cyrkularza z dnia 5 (17) Stycznia roku bieżącego, już obecnie wprowadza się w wykonanie.

Zgadzając się z tych powodów z wnioskiem Namiestnika w Królestwie, iż w obecnym czasie byłoby nader niedogodnem uchylić to rozporządzenie, Komitet do spraw Królestwa uważał jednak, że przy wykonaniu wspomnionego postanowienia, należy zapewnić włościanom niejakie ulgi, tem więcéj, że w wielu miejscowościach, jak to z niniejszego interessu okazuje się, włościanie, opierając się na decyzyach miejscowych Kommissarzy i Kommissyj, drzewo znajdujące się na ich gruncie, poczytywać już mogą za zupełną swą własność. Podobną ulgą mogłoby być, zdaniem Komitetu, skrócenie do dwóch lat terminu do wycięcia i uprzątnięcia drzewa z gruntów włościańskich; przy czem wmiejsco-

лѣтъ срока на срубъ и свозъ лѣса съ земель крестьянскаго надѣла; при чемъ, въ тѣхъ мѣстахъ, гдѣ, по заключеннымъ контрактамъ, уже опредѣленъ на это срокъ, отсрочка могла бы быть допускаема не иначе, какъ въ случаяхъ крайней необходимости, по удостовѣренію Коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ. Равнымъ образомъ, было бы справедливо, при взысканіи съ крестьянъ, на основаніи пункта 2-го постановленія Учредительнаго Комитета, стоимости отданнаго имъ лѣса на участкахъ ихъ надѣла (отпадкахъ) и продажѣ имъ онаго, на основаніи пункта 5-го, примѣнить правило, соблюдаемое въ Имперіи, объ отпускѣ государственнымъ крестьянамъ казеннаго лѣса по половиной цѣнѣ, выведенной по казенной оцѣнкѣ, принявъ это начало также и въ правилахъ, которыя, согласно заключенію Учредительнаго Комитета, должны быть составлены въ развитіе упомянутыхъ статей; при чемъ, надлежало бы предоставить Учредительному Комитету озаботиться скорѣйшимъ составленіемъ означенныхъ правилъ и представленіемъ ихъ на Высочайшее благоусмотрѣніе Его Императорскаго Величества.

На основаніи вышеизложеннаго, Комитетъ по дѣламъ Царства Польскаго полагалъ:

I. Сложить съ крестьянъ слѣдующія съ нихъ всякаго рода взысканія и штрафы за порубки, сдѣланныя на предназначенныхъ имъ въ надѣлъ лѣсныхъ отпадкахъ, по день Высочайшаго утвержденія настоящаго постановленія.

II. Уполномочить Губернаторовъ — утверждать оцѣнки лѣса на предназначенныхъ въ надѣлъ крестьянъ лѣсныхъ отпадкахъ, равно и самую покупку таковаго лѣса крестьянами, а также назначать и утверждать торги на упомянутые лѣса, хотя бы цѣнность ихъ превышала сумму, предоставленную утвержденію мѣстныхъ властей.

III. Предоставить Учредительному Комитету:

1) въ дополненіе къ циркулярному предписанію отъ 5 (17) Января 1866 года, сдѣлать распоряженіе о томъ, чтобы: *а*) крайній предѣлъ для срубки и своза лѣса съ земель крестьянскаго надѣла назначенъ былъ двухлѣтній, а продолженіе нынѣ назначенныхъ сроковъ на вырубку проданнаго по контрактамъ лѣса допускалось не иначе, какъ въ случаяхъ крайней необходимости, признанной Коммисіею по крестьянскимъ дѣламъ,

wościach, gdzie termin na to zawartemi kontraktami jest już oznaczony, odroczenie mogłoby być dopuszczone nie inaczéj, jak wrazie niezbędnéj konieczności, uznanéj przez Kommissyę spraw włościańskich. Również byłoby rzeczą sprawiedliwą, aby przy ściąganiu od włościan, na zasadzie punktu 2-go postanowienia Komitetu Urządzającego, wartości oddanego im drzewa na odpadkach, do uposażenia ich należących, i sprzedaży im tego drzewa na zasadzie punktu 5-go, stosować się do istniejącego w Cesarstwie przepisu, względem udzielania włościanom dóbr rządowych drzewa z lasów rządowych, za połowę ceny ustanowionéj z oszacowania skarbowego, przyjmując takąż zasadę i w przepisach, które, zgodnie z wnioskiem Komitetu Urządzającego, w rozwinięciu pomienionych artykułów, wydane być winny; przytem wypadałoby poruczyć Komitetowi Urządzającemu, postaranie się o spieszne ułożenie rzeczonych przepisów i przedstawienie ich pod Najwyższe Jego Cesarskiéj Mości uznanie.

Na zasadach wyżéj przywiedzionych, Komitet do spraw Królestwa Polskiego uchwalił co następuje:

I. Umorzyć przypadające od włościan wszelkie należności i kary za wycięcie drzewa na odpadkach leśnych, na uposażenie ich przeznaczonych, dokonane po datę Najwyższego zatwierdzenia niniejszego postanowienia.

II. Upoważnić Gubernatorów do zatwierdzania tak oszacowań drzewa na odpadkach leśnych, przeznaczonych na uposażenie włościan, jako też samego nabycia przez włościan takowego drzewa, tudzież do wyznaczania i zatwierdzania licytacyj na wspomnione drzewo, chociażby wartość jego przenosiła summę, do wysokości któréj władze miejscowe nabycia takie zatwierdzać są władne.

III. Poruczyć Komitetowi Urządzającemu:

1) wydanie rozporządzenia, uzupełniającego okólnik jego z dnia 5 (17) Stycznia 1866 roku, i nakazującego: *a*) aby na ostateczny termin do wycięcia i uprzątnięcia drzewa z gruntów włościańskich oznaczony był termin dwuletni, a przedłużenie oznaczonych obecnie terminów do wycięcia drzewa sprzedanego za kontraktami, następowało nie inaczéj, jak w razach niezbędnéj konieczności, uznanéj przez Kommissyę spraw włościańskich, po

по надлежащемъ изслѣдованіи дѣла мѣстнымъ Коммисаромъ, и *б*) чтобы при взысканіи съ крестьянъ стоимости отданнаго имъ лѣса, на основаніи статьи 2-ой сказаннаго постановленія, или предоставленіи имъ покупки онаго на основаніи статьи 5-ой, они обязывались уплатить лишь половинный размѣръ выведенной по казенной оцѣнкѣ суммы, съ утвержденія сей суммы мѣстною Коммисіею по крестьянскимъ дѣламъ;

и 2) озаботиться скорѣйшимъ составленіемъ правилъ, которыя должны быть изданы въ развитіе помянутыхъ статей, съ соблюденіемъ въ оныхъ и вышеизложеннаго указанія, и правила эти представить на Высочайшее благоусмотрѣніе Его Императорскаго Величества.

Государь Императоръ, на журналѣ Комитета, 7 (19) Марта 1866 года, соизволилъ написать собственноручно: „исполнить“.

Справка. Учредительный Комитетъ въ статьѣ 467 журнала 94 засѣданія 18 (30) Октября 1865 года, о лѣсныхъ отпадкахъ, вошедшихъ, при очиншеваніи казенныхъ имѣній, въ составъ крестьянскихъ земель, опредѣливъ — представить на Высочайшее Государя Императора благоусмотрѣніе о сложеніи съ крестьянъ взысканій и штрафовъ за порубки въ лѣсныхъ отпадкахъ на ихъ земляхъ, и о предоставленіи Губернаторамъ утверждать оцѣнки и торги на покупку крестьянами лѣса изъ таковыхъ участковъ, безъ ограниченія опредѣленною въ законѣ суммою, — постановилъ, между прочимъ, слѣдующія правила:

1) Лѣсъ на лѣсныхъ отпадкахъ, предназначенныхъ, при колонизаціи, къ поступленію во владѣніе крестьянъ, который рѣшеніями Коммисаровъ или Коммисій по крестьянскимъ дѣламъ предоставленъ уже крестьянамъ, оставляется въ ихъ распоряженіе, со взысканіемъ стоимости онаго, по правиламъ, установленнымъ для оцѣнки казенныхъ лѣсовъ, или по произведенной уже оцѣнкѣ, если она была сдѣлана.

2) Нынѣ назначенные сроки на вырубку проданнаго по контрактамъ лѣса не продолжаются и, по истеченіи упомянутыхъ сроковъ, лѣсныя пространства поступаютъ крестьянамъ въ томъ видѣ, въ какомъ они окажутся по истеченіи сихъ сроковъ.

Примѣчаніе. Въ тѣхъ случаяхъ, когда рубка лѣса была пріостановлена по причинамъ, независящимъ отъ контрагентовъ, имъ дается соотвѣтственная отсрочка.

należytém zbadaniu stanu rzeczy przez miejscowego Kommissarza, i *b*) aby przy ściąganiu od włościan wartości drzewa oddanego im na zasadzie art. 2-go rzeczonego postanowienia, albo przy dozwalaniu im nabycia drzewa na zasadzie art. 5-go, zobowiązywać ich do opłaty jedynie połowy summy ustanowionéj z oszacowania Skarbowego, za potwierdzeniem téj summy przez miejscową Kommissyę spraw włościańskich;

2) postaranie się o spieszne ułożenie przepisów, w rozwinięciu wspomnionych artykułów wydanemi być mających, z zastosowaniem się powyższego wskazania, i przedstawienie tych przepisów pod Najwyższe Jego Cesarskiéj Mości uznanie.

Najjaśniejszy Pan, na protokóle Komitetu, dnia 7 (19) Marca 1866 roku własnoręcznie napisać raczył „wykonać“.

Relacya. Komitet Urządzający, w pozycyi 467-éj protokółu 94-go posiedzenia swego z dnia 18 (30) Października 1865 roku o odpadkach leśnych, oddanych przy oczynszowaniu dóbr rządowych na uposażenie włościan, postanowiwszy przedstawić pod Najwyższe Najjaśniejszego Pana uznanie, wnioski o umorzenie należności i kar, przypadających od włościan za wycięcie drzewa z odpadków leśnych w skład ich gruntów wchodzących, i o upoważnienie Gubernatorów do zatwierdzania oszacowań i licytacyj na sprzedaż włościanom drzewa z takowych odpadków, bez ograniczenia wysokości summy, zastrzeżonego w przepisach, postanowił pomiędzy innemi następujące przepisy:

1) Drzewo na odpadkach leśnych, przy kolonialném urządzeniu przeznaczonych na oddanie w posiadanie włościan, które decyzyami Kommissarzy lub Kommissyj spraw włościańskich jest już włościanom przyznane, pozostawia się do ich rozporządzenia za pobraniem wartości takowego, podług zasad przepisanych do szacowania lasów rządowych, lub podług dokonanego już oszacowania, jeżeli to miało miejsce.

2) Oznaczone obecnie termina na wycięcie nabytego za kontraktami drzewa, nie mają być przedłużane, i po upływie tych terminów, przestrzenie leśne przechodzą na rzecz włościan w takim stanie, w jakim znajdować się będą po upływie tychże terminów.

Uwaga. O ile wycięcie drzewa zostało wstrzymaném, dla przyczyn niezależnych od kontrahentów, udziela się im odpowiednie odroczenie terminu.

3) Всѣ денежныя взысканія и штрафы, слѣдующіе за произведенныя крестьянами порубки на предназначенныхъ имъ въ надѣлъ лѣсныхъ отпадкахъ, по день, въ который состоялось настоящее постановленіе, слагаются.

4) На Правительственную Коммисію Финансовъ возлагается составленіе правилъ о тѣхъ льготахъ, которыя могутъ быть предоставлены крестьянамъ по пріобрѣтенію ими лѣса, находящагося на лѣсныхъ отпадкахъ, вошедшихъ въ составъ ихъ земель.

Главный Директоръ Финансовъ, въ настоящее время, внесъ составленныя Коммисіею Финансовъ правила о льготахъ крестьянамъ по пріобрѣтенію ими лѣса на лѣсныхъ отпадкахъ.

Заключеніе. Учредительный Комитетъ, во исполненіе настоящаго Высочайшаго повелѣнія, отъ 7 (19) Марта 1866 года, постановилъ:

1) Всякаго рода взысканія и штрафы, слѣдующіе съ крестьянъ за порубки, произведенныя на предназначенныхъ имъ въ надѣлъ лѣсныхъ отпадкахъ, по день 7 (19) Марта, слагаются.

2) Губернаторы уполномочиваются утверждать оцѣнки лѣса на предназначенныхъ въ надѣлъ крестьянамъ лѣсныхъ отпадкахъ, равно и самую покупку таковаго лѣса крестьянами, а также назначать и утверждать торги на упомянутые лѣса, хотя бы цѣнность ихъ превышала сумму, предоставленную утвержденію мѣстныхъ властей.

3) Въ дополненіе къ циркулярному предписанію отъ 5 (17) Января 1866 года, сдѣлать распоряженіе: *а*) чтобы крайній предѣлъ для срубки и своза лѣса съ земель крестьянскаго надѣла назначенъ былъ двухлѣтній, а продолженіе нынѣ назначенныхъ сроковъ на вырубку проданнаго по контрактамъ лѣса допускалось не иначе, какъ въ случаяхъ крайней необходимости, признанной Коммисіею по крестьянскимъ дѣламъ, по надлежащемъ изслѣдованіи дѣла мѣстнымъ Коммисаромъ, и *б*) чтобы при взысканіи съ крестьянъ стоимости отданнаго имъ лѣса на основаніи статьи 2-ой постановленія Учредительнаго Комитета отъ 18 (30) Октября 1865 года, или при предоставленіи крестьянамъ покупки онаго на основаніи 5-й статьи того же постановленія, они обязывались уплатить лишь половин-

3) Wszelkie należności i kary, za dokonane przez włościan cięcia na odpadkach leśnych, przeznaczonych na ich uposażenie, przypadające po datę zapadnięcia niniejszego postanowienia, umarzają się.

4) Kommissyi Rządowéj Skarbu porucza się ułożenie przepisów co do ulg, jakie mogą być zapewnione włościanom przy nabywaniu przez nich drzewa, znajdującego się na odpadkach leśnych, weszłych w skład ich uposażeń.

Dyrektor Główny Skarbu obecnie przedstawił ułożone przez Kommissyę Skarbu przepisy, co do ulg dla włościan przy nabywaniu przez nich drzewa z odpadków leśnych.

Konkluzya. Komitet Urządzający, w wykonaniu obecnego Najwyższego rozkazu z dnia 7 (19) Marca 1866 roku, post anowił

1) Wszelkie należności i kary, przypadające od włościan za wycięcie drzewa na przeznaczonych na ich uposażenie odpadkach leśnych, dokonane przed dniem 7 (19) Marca roku bieżącego, umarzają się.

2) Gubernatorowie zostają upoważnieni do zatwierdzania tak oszacowań drzewa na odpadkach leśnych, przeznaczonych na uposażenie włościan, jako i samego nabycia przez włościan takowego drzewa, chociażby wartość jego przenosiła summę, do wysokości któréj władze miejscowe nabycia takie zatwierdzać są władne.

3) W uzupełnieniu okólnika z dnia 5 (17) Stycznia 1866 r., wydać rozporządzenia: *a*) aby jako ostateczny termin do wycięcia i uprzątnięcia drzewa z gruntów włościańskich, oznaczony był termin dwuletni, a przedłużenie obecnie już oznaczonych terminów do wycięcia drzewa za kontraktami sprzedanego, dozwalane było nie inaczéj, jak w razach niezbędnéj konieczności, uznanéj przez Kommissyę spraw włościańskich, po należytém zbadaniu stanu rzeczy przez miejscowego Kommissarza, i *b*) ażeby przy ściąganiu od włościan wartości oddanego im drzewa na zasadzie art. 2-go postanowienia Komitetu Urządzającego z dnia 18 (30) Października 1865 roku, lub przy dozwalaniu włościanom nabycia tego drzewa na zasadzie art. 5-go tegoż postanowienia, zobowiązywać ich do uiszczania jedynie połowy summy

ный размѣръ выведенной по казенной оцѣнкѣ суммы, съ утвержденія сей суммы Коммисіею по крестьянскимъ дѣламъ.

4) Правительственной Коммисіи Финансовъ вмѣнить въ обязанность сдѣлать распоряженіе, чтобы оцѣнки растущаго на лѣсныхъ отпадкахъ лѣса, какъ произведенныя, такъ и тѣ, которыя будутъ произведены, были немедленно переданы на предварительное разсмотрѣніе мѣстныхъ Коммисій по крестьянскимъ дѣламъ.

5) Исполненіе настоящаго Высочайшаго повелѣнія возлагается на Члена-Завѣдывающаго дѣлами Учредительнаго Комитета и Главнаго Директора Финансовъ.

6) Нынѣ же приступить къ разсмотрѣнію внесенныхъ Главнымъ Директоромъ Финансовъ правилъ о льготахъ крестьянамъ по пріобрѣтенію ими лѣса, находящагося въ лѣсныхъ отпадкахъ, вошедшихъ въ составъ крестьянскихъ земель.

№ 267.

Распоряженіе относительно пользованія корою въ казенныхъ лѣсахъ.

(21 Мая (2 Іюня) 1866 года.)

Всѣмъ Лѣснымъ Управленіямъ, Надзирательствующимъ Коммисарамъ и Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Извѣстно, какое важное примѣненіе имѣетъ дубовая кора въ кожевенномъ производствѣ; при недостаткѣ оной, употребляется также кора другихъ древесныхъ породъ, особенно пихты.

Такъ какъ, съ истребленіемъ въ здѣшнемъ краѣ частныхъ лѣсовъ и съ развитіемъ кожевенныхъ заводовъ, запросъ и цѣны на кору постоянно увеличиваются, въ окрестностяхъ же Варшавы кора добывается съ трудомъ, такъ что приходится привозить ее за десять и болѣе миль,— Правительственная Коммисія, въ видахъ обезпеченія Казнѣ доходовъ изъ этого источника, а съ другой стороны для доставленія здѣшнимъ кожевеннымъ заводамъ возможности пользоваться корою, получаемою въ горнозаводскихъ лѣсахъ, отъ назначаемыхъ, по лѣсохозяйственно-

szacunkowéj, ustanowionéj podług zasad skarbowych, za potwierdzeniem téj summy przez Kommissyę spraw włościańskich.

4) Na Kommissyę Rządową Przychodów i Skarbu włożyć obowiązek zarządzenia, aby oszacowania drzewa, znajdującego się na odpadkach leśnych, tak już dokonane, jako i mające być dokonanemi, były niezwłocznie kommunikowane do poprzedniego rozpatrzenia miejscowym Kommissyom spraw włościańskich.

5) Wykonanie obecnego Najwyższego rokazu porucza się Członkowi Zawiadującemu czynnościami Komitetu Urządzającego i Dyrektorowi Głównemu Skarbu.

6) Niezwłocznie przystąpić do rozpatrzenia, przedstawionych przez Dyrektora Głównego Skarbu, przepisów co do ulg dla włościan przy nabywaniu przez nich drzewa, znajdującego się na odpadkach leśnych, wcielonych do gruntów włościańskich.

N° 267.

Rozporządzenie w przedmiocie użytkowania z kory w lasach rządowych.

(d. 21 Maja (2 Czerwca) 1866 r.)

Do wszystkich Urzędów leśnych, Kommissarzy nadzorujących i Rządów Gubernialnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Wiadomem jest jak ważne w garbarstwie znajduje zastosowanie kora dębowa, a w braku takowéj i innych gatunków drzew, mianowicie świerku.

Ponieważ z wyniszczeniem lasów prywatnych w kraju tutejszym, a rozwinięciem fabryk garbarskich, zapotrzebowanie kory i ceny jéj wzrastają, w bliskości zaś Warszawy, z trudnością już obecnie kora ta otrzymywaną być może i dla tego o mil kilka i kilkanaście bywa sprowadzaną, Kommissya Rządowa przeto, w widokach zapewnienia Skarbowi możliwych z tego źródła dochodów, a z drugiéj strony chcąc krajowym fabrykom garbarskim podać możność korzystania z kory, jaka w lasach górniczych z drzew dębowych i świerkowych, podług planu gospodar-

му плану, къ ежегодной рубкѣ дубовыхъ и пихтовыхъ деревъ, а во всѣхъ прочихъ казенныхъ лѣсахъ (въ которыхъ, распоряженіемъ Коммисіи отъ 29 Мая (10 Іюня) 1858 года, за номеромъ 32,081/15,436, предписано сохранять здоровыя дубовыя деревья, годныя къ дальнѣйшему возрастанію), отъ пихтовыхъ деревъ, — предписываетъ всѣмъ Лѣснымъ Управленіямъ: въ мѣстностяхъ, гдѣ можно ожидать сбыта коры, по вѣдомостямъ о годовыхъ, а равно о чрезвычайныхъ, подлежащихъ свободному распоряженію, рубкахъ, показывать слѣдующія свѣдѣнія:

1) какое количество дубовыхъ и пихтовыхъ деревьевъ назначено къ рубкѣ; можно ли будетъ въ лѣсосѣкахъ, которыя не продаются съ торговъ, продать срубленный лѣсъ тотчасъ по снятіи коры, или же требуется предварительно сложить его въ сажени;

2) сколько, примѣрно, сажень сухой коры можно получить отъ сказанныхъ деревьевъ (свѣдѣніе это должно быть основано на опытѣ, который слѣдуетъ произвести въ каждомъ лѣсничествѣ), съ означеніемъ:

a) вѣса одной сажени лѣсной коры въ сыромъ и въ сухомъ видѣ,

b) процента коры на 100 кубическихъ футовъ древесной массы,

c) издержекъ по снятію коры и укладкѣ ея въ сажени;

3) сколько въ окрестныхъ городахъ и мѣстечкахъ платится за сажень коры;

4) какое разстояніе лѣсосѣкъ отъ ближайшихъ станцій желѣзной или шоссейной дороги?

Еслибы, при соображеніи изложенныхъ данныхъ, оказалось нужнымъ измѣнить, по какому либо лѣсничеству, существующія цѣны на кору, то Лѣсныя Управленія обязаны представить о семъ въ Коммисію, установленнымъ порядкомъ, свои предположенія.

Засимъ, какъ разведеніе дубоваго лѣса въ краткомъ оборотѣ рубки, отъ 15 до 20 лѣтъ, въ мѣстностяхъ, гдѣ можно было бы ожидать вѣрнаго сбыта не только коры съ этихъ драгоцѣнныхъ деревьевъ, но даже и съ самаго мелкаго лѣса, могло бы доставить Казнѣ значительныя прибыли, то Лѣсному Управленію вмѣняется въ обязанность, согласно съ мѣстными

czego, corocznie przypadających do wycięcia, a we wszystkich innych lasach rządowych, (w których rozporządzeniem jéj z dnia 29 Maja (10 Czerwca) 1858 roku Nr. 32,081/15,436, ochrona dębiny zdrowéj, do dalszego chodowania zdatnéj, jest przepisaną), z drzew świerkowych otrzymywaną być może, poleca wszystkim Urzędom leśnym, aby tam, gdzie może być spodziewany odbyt na korę, przy wykazach cięć rocznych, tudzież przy wykazach cięć nadzwyczajnych, któremi dowolnie rozrządzone być może, zamieszczały wiadomość:

1) Jaka ilość drzew dębowych i świerkowych przeznaczoną w nich jest do wycięcia, i czy w cięciach, które przez licytacyę nie są sprzedawane, drzewa ścięte będą mogły zaraz po obnażeniu z kory być spieniężone, albo wyrobione w sążnie?

2) Ile w przybliżeniu otrzymać z nich można sążni kory suchéj, (wiadomość ta podaną być ma na zasadzie prób i doświadczeń, jakie w każdem leśnictwie poczynione być winny), z wykazaniem:

a) wagi jednego sążnia leśnego kory, w stanie wilgotnym i suchym;

b) procentu kory na 100 stopach sześciennych massy drzewnéj;

c) kosztów zdarcia i ułożenia sążnia kory.

3) Ile w okolicznych miastach i miasteczkach płaci się za sążeń kory?

4) Jaka jest odległość cięć od najbliższych stacyj drogi żelaznéj lub szosse.

Gdyby z porównania powyższych okoliczności, okazała się w którém z leśnictw potrzeba zmiany dotychczasowych cen na korę, obowiązane są Urzędy leśne w zwykłym porządku odpowiednie w téj mierze wnioski Kommissyi Rządowéj przedstawić.

Daléj, gdy chodowanie dębiny w kolei krótkiéj 15—20-to letniej, w miejscowościach, gdzie odbyt na korę z takich drzew, mającą największą wartość, i na drobne drzewo byłby zapewnionym, znaczne Skarbowi mogłoby przynieść dochody; przeto Urząd leśny, odpowiednio do warunków miejscowych, wskaże Kommissyi Rządowéj te wszystkie przestrzenie lasów stałych,

обстоятельствами, указать Правительственной Коммисіи всѣ пространства въ устроенныхъ дачахъ, требующія искусственнаго разведенія, на которыхъ можно было бы разводить дубовыя насажденія для добыванія коры, и которыя при томъ составили бы одно цѣлое; за симъ исчислить расходы, какіе могутъ потребоваться на обработку этихъ пространствъ.

Въ заключеніе, Правительственная Коммисія предписываетъ Лѣснымъ Управленіямъ:

1) донести, какое количество дубовыхъ сѣмянъ и по какимъ цѣнамъ, среднимъ числомъ, можетъ быть собрано въ каждомъ лѣсничествѣ и доставлено на казенныя потребности;

2) представить свѣдѣнія о количествѣ дубовыхъ деревьевъ, оставленныхъ въ лѣсосѣкахъ, для предписаннаго сохраненія породы, съ показаніемъ размѣровъ, пригодности и цѣнности штукъ, которыя, оставаясь долѣе на корнѣ, могли бы утратить часть своей стоимости.

На Губернскія Правленія и чиновниковъ, назначенныхъ для наблюденія, Правительственная Коммисія возлагаетъ обязанность имѣть надзоръ за точнымъ и поспѣшнымъ исполненіемъ настоящаго распоряженія.

Варшава, 21 Мая (2 Іюня) 1866 года.

№ 27,227/10,036.

№268.

Высочайшее повелѣніе о льготахъ, предоставленныхъ крестьянамъ по пріобрѣтенію ими лѣса, растущаго на лѣсныхъ отпадкахъ.

(4 (16) Іюня 1866 года.)

Выписка изъ журнала 139 засѣданія Учредительнаго Комитета въ Царствѣ Польскомъ 4 (16) Іюня 1866 года.

Статья 669. Высочайшее повелѣніе о льготахъ крестьянамъ по пріобрѣтенію ими лѣса, растущаго на лѣсныхъ отпадкахъ.

Главный Начальникъ Собственной Его Императорскаго Величества Канцеляріи по дѣламъ Царства Польскаго, въ отзывѣ

uprawy sztucznéj wymagające, które dla zaprowadzenia na nich dębiny, w celu użytkowania z kory, mogłyby być przeznaczone, i dały się ująć w jedną dogodną całość, oraz wyrachuje koszta ich uprawienia.

Wreszcie poleca Kommissya Rządowa Urzędom leśnym:

1) aby wykazały, jaka ilość nasienia dębu i po jakich cenach może być przecięciowo w każdém leśnictwie zebrana i dostarczona na potrzeby rządowe;

2) aby podały wiadomość: o ilości sztuk dębiny, z powodu nakazanéj jéj ochrony pozostawionych w cięciach, z wyszczególnieniem wymiarów, użyteczności i wartości tych wszystkich sztuk, które przez dłuższe pozostawienie na pniu, straciłby mogły na swéj wartości.

Dopilnowanie wykonania niniejszego z należytą ścisłością i pospiechem, Kommissya Rządowa wkłada na Rządy Gubernialne i urzędników nadzorujących.

w Warszawie, d. 21 Maja (2 Czerwca) 1866 r.

Nr. 27,227/10,036.

N° 268.

Najwyższa wola o ulgach dla włościan przy nabywaniu przez nich drzewa z odpadków leśnych.

(d. 4 (16) Czerwca 1866 roku)

Wypis z protokółu 139-go posiedzenia Komitetu Urządzającego w Królestwie Polskiem z dnia 4 (16) Czerwca 1866 r.

Pozycya 669-a. Najwyższa wola o ulgach zapewnionych włościanom przy nabywaniu przez nich drzewa z odpadków leśnych.

Główny Naczelnik Własnéj Jego Cesarskiéj Mości Kancellaryi do spraw Królestwa Polskiego, odezwą z dnia 25

отъ 25 Мая (6 Іюня) сего года, за № 9,720, увѣдомилъ Намѣстника въ Царствѣ, что постановленіе Учредительнаго Комитета въ Царствѣ Польскомъ, изложенное въ экстренномъ журналѣ засѣданія его 17 (29) Марта сего года (подъ ст. 82-ю), о льготахъ крестьянамъ по пріобрѣтенію ими лѣса, растущаго на лѣсныхъ отпадкахъ, по Высочайшей волѣ, разсмотрѣно было въ Комитетѣ по дѣламъ Царства, и, согласно съ мнѣніемъ Комитета, Государю Императору благоугодно было Высочайше повелѣть постановленіе Учредительнаго Комитета привести въ дѣйствіе.

Заключеніе. Во исполненіе настоящаго Высочайшаго повелѣнія, Учредительный Комитетъ постановилъ:

1) Уплата крестьянами за лѣсъ, растущій на лѣсныхъ отпадкахъ, предоставленный имъ рѣшеніями Коммисаровъ или Коммисій по крестьянскимъ дѣламъ, или же пріобрѣтенный ими покупкою на основаніи постановленія Учредительнаго Комитета отъ 18 (30) Октября 1865 года, производится въ половинномъ размѣрѣ противъ казенной оцѣнки, съ утвержденія мѣстныхъ Коммисій по крестьянскимъ дѣламъ; при чемъ, вѣтви, толщиною не болѣе 2-хъ дюймовъ, смолистые пни и хворостъ въ оцѣнку не вводятся.

2) Взносъ причитающейся съ крестьянъ за лѣсъ суммы разсрочивается, въ равныхъ частяхъ, на время отъ 3-хъ до 6-ти лѣтъ безъ платежа процентовъ; если же съ крестьянина будетъ причитаться 50 рублей и болѣе, и онъ изъявитъ согласіе внести всю сумму разомъ, то эта платежная сумма уменьшается въ его пользу на $1/5$ часть, то есть на 20%.

3) При подачѣ объявленій о покупкѣ лѣса и способѣ уплаты за оный денегъ, крестьяне освобождаются отъ употребленія гербовой бумаги.

4) Къ покупкѣ лѣса на лѣсныхъ отпадкахъ приглашаются сперва тѣ крестьяне, на участкахъ которыхъ онъ находится; если же они отъ покупки откажутся, въ такомъ случаѣ предлагается пріобрѣсти лѣсъ крестьянскому обществу, съ тѣмъ, чтобы въ семъ послѣднемъ случаѣ, лѣсъ былъ сведенъ съ участковъ въ теченіи 2-хъ лѣтъ; торги же назначаются лишь тогда, когда ни отдѣльные хозяева, ни общество не изъявитъ согласія на покупку; самые торги производятся по правиламъ, изложен-

Maja (6 Czerwca) roku bieżącego Nr. 9,720, zawiadomił Namiestnika w Królestwie, że postanowienie Komitetu Urządzającego w Królestwie Polskiem, zamieszczone w nadzwyczajnym protokóle posiedzenia z d. 17 (29) Marca roku bieżącego, pod pozycyą 82, o ulgach włościanom przy nabywaniu przez nich drzewa z odpadków leśnych, z woli Najwyższéj, było roztrząsane w Komitecie do spraw Królestwa, i że, zgodnie z wnioskiem Komitetu, Jego Cesarska Mość Najwyżéj rozkazać raczył, postanowienie Komitetu Urządzającego wprowadzić w wykonanie

Decyzya. Wspełnieniu tego Najwyższego rozkazu, Komitet Urządzający postanowił:

1) Uiszczanie przez włościan należności za drzewo rosnące na odpadkach leśnych, oddane im decyzyami Kommissarzy i Kommissyj spraw włościańskich, albo też zakupione przez nich na zasadzie postanowienia Komitetu Urządzającego z dnia 18 (30) Października 1865 roku, dokonywane być ma do wysokości połowy szacunku skarbowego, za potwierdzeniem miejscowych Kommissyj spraw włościańskich; przy czém gałęzie grubości nie większéj nad dwa cale, karpina i chrust, oszacowaniu nie podlegają.

2) Opłata przypadającéj od włościan za drzewo summy, rozkłada się na raty, w równych częściach, na czas od 3 do 6-iu lat, bez doliczania procentów; jeżeli zaś od włościanina przypadać będzie 50 rs. lub więcéj, a tenże objawi chęć wniesienia od razu całkowitej summy, to takowa summa zmniejsza się na jego korzyść o ⅕ część, to jest 20%.

3) Przy podawaniu deklaracyj co do kupna drzewa i sposobu uiszczenia przypadającéj za nie należności, włościanie zwalniają się od użycia papieru stemplowego.

4) Do kupna drzewa na odpadkach leśnych, mają być wzywani naprzód ci włościanie, w osadach których takowe znajduje się; jeżeli zaś ci zrzekną się tego kupna, w takim razie, nabycie drzewa ma być zaproponowaném gromadzie wioskowéj, z tém, aby w tym ostatnim razie drzewo było uprzątnięte z osad w przeciągu 2-ch lat; licytacye zaś ogłaszane być mają jedynie wtenczas, kiedy ani pojedynczy gospodarze, ani gromada nie zgodzą się na kupno, a same licytacye dokonywane być winny podług przepi-

нымъ въ постановленіяхъ Учредительнаго Комитета по статьямъ 467 общаго и 81 экстреннаго журнала.

5) Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возложить на Правительственную Коммисію Финансовъ и мѣстныя Коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ.

№269.

Распоряженіе о томъ, чтобы лѣсные чины пасли въ лѣсахъ лишь то количество скота, какое, зимою, можно прокормить запасами, собираемыми на усадебной землѣ.

(5 (17) Іюля 1866 года.)

Всѣмъ Лѣснымъ Управленіямъ, Губернскимъ Правленіямъ, Лѣснымъ Коммисарамъ и Ассесорамъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Предписаніемъ отъ 17 (29) Декабря 1847 года, за номеромъ 55,893/15,427, Правительственная Коммисія, дозволивъ лѣснымъ чинамъ безплатную пастьбу скота въ казенныхъ дачахъ, вмѣстѣ съ тѣмъ, для предупрежденія впуска на пастьбу сторонняго скота, въ ущербъ казеннымъ доходамъ, вмѣнила въ обязанность вести по этому предмету надлежащій контроль.

Изъ донесеній чиновниковъ, назначенныхъ для наблюденія за лѣсною частью, видно, что этотъ контроль не соблюдается въ точности, и что скотъ, принадлежащій мѣстнымъ лѣснымъ чинамъ, пасется въ лѣсахъ въ слишкомъ большомъ количествѣ.

Безпорядокъ этотъ, причиняя вредъ лѣсамъ, имѣетъ, вмѣстѣ съ тѣмъ, дурное вліяніе на крестьянъ, которые, въ свою очередь, гоняютъ скотъ въ казенные лѣса.

Для прекращенія изложеннаго, Правительственная Коммисія считаетъ нужнымъ напомнить Лѣснымъ Управленіямъ объ исполненіи означеннаго предписанія, съ тѣмъ, чтобы Лѣсничіе, Подлѣсничіе, стражники, стрѣлки и дровосѣки содержали и выгоняли въ лѣсъ, на пастьбу, подъ надлежащимъ присмотромъ, то лишь количество скота, какое они могутъ содержать въ зимнее время, средствами, получаемыми съ усадеб-

sów zawartych w postanowieniach Komitetu Urządzającego, pod pozycyami 467 protokółu ogólnego i 81-ą protokółu dodatkowego.

5) Wykonanie niniejszego postanowienia, które zamieszczone być ma w Dzienniku Praw, poruczyć Kommissyi Rządowéj Skarbu i miejscowym Kommissyom spraw włościańskich.

N° 269.

Rozporządzenie, aby służba leśna taką tylko ilość inwentarzy w lasach pasała, jaką zasobami z gruntu osadowego jest w stanie przezimować.

(d. 5 (17) Lipca 1866 r.)

Do wszystkich Urzędów leśnych, Rządów Gubernialnych, Kommissarzy leśnych i Assessorów Nadleśnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Rozporządzeniem z dnia 17 (29) Grudnia 1847 roku Numer 55,893/15,427, Kommissya Rządowa, dozwalając służbie leśnéj bezpłatnéj paszy inwentarzy w lasach rządowych, zarazem, w celu zapobieżenia nadużyciom, aby obce bydło na paszę, z uszczerbkiem dochodów skarbowych, przyjmowane nie było, ustanowiła stosowną kontrollę.

Gdy jednakże urzędnicy nadzorujący donoszą, że kontrolla ta nie jest ściśle wykonywaną, bo inwentarze miejscowéj służby, bez należytego dozoru i w nadmiernéj ilości pasane bywają po lasach, co nietylko przynosi im szkodę, ale nadto niekorzystny wpływ wywiera na włościan, którzy ośmielani takim nieporządkiem również napędzać mogą swój inwentarz do lasów, z tego zatem powodu Kommissya Rządowa zmuszoną się być widzi wprost Urzędom leśnym ponowić wspomnione rozporządzenie, z tém jeszcze zastrzeżeniem, aby Nadleśniczowie, Podleśni strażowi, strażnicy, strzelcy i sążniarze, taką tylko ilość inwentarzy utrzymywali i pod należytym dozorem wysyłali na paszę do lasów, jaką zasobami z gruntu osadowego są w możności przezimować,

ныхъ земель, подъ строгою, за неисполненіе сего, отвѣтственностью.

Настоящее предписаніе должно быть протоколярно объявлено всѣмъ лѣснымъ чинамъ при первомъ собраніи ихъ въ Лѣсномъ Управленіи; на Губернскія же Правленія и чиновниковъ, назначенныхъ для наблюденія за лѣсною частью, Правительственная Коммисія возлагаетъ наблюденіе за точнымъ исполненіемъ онаго.

Варшава, 5 (17) Іюля 1866 года.

№ 7,101/3,383.

№270.

Распоряженіе о правѣ крестьянъ на пользованіе топливомъ и подстилкою въ казенныхъ лѣсахъ.

(23 Іюля (4 Августа) 1866 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ, Лѣснымъ Управленіямъ и Лѣснымъ Коммисарамъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Въ дополненіе распоряженія отъ 14 (26) Мая сего года, за № 14,871/5,472, относительно измѣненія нѣкоторыхъ временныхъ правилъ о собираніи валежника въ казенныхъ лѣсахъ, Правительственная Коммисія, для свѣдѣнія и надлежащаго руководства, сообщаетъ постановленіе Учредительнаго Комитета объявленное въ выпискѣ изъ журнала 42 засѣданія отъ 22 Декабря (3 Января) 1864/5 года, ст. 232, на которомъ основано вышеупомянутое распоряженіе Правительственной Коммисіи, о правѣ крестьянъ на пользованіе изъ казенныхъ лѣсовъ топливомъ и подстилкою.

Варшава, 23 Іюля (4 Августа) 1866 года.

№ 7,132/16,950.

w przeciwnym bowiem razie do surowéj odpowiedzialności pociągnięci będą.

Obecne rozporządzenie ma być na pierwszem zebraniu w Urzędzie leśnym całéj służbie leśnéj protokólarnie ogłoszone, a na Rządy Gubernialne i urzędników nadzorujących, Kommissya Rządowa wkłada obowiązek dopilnowania ścisłego onego wykonania.

w Warszawie, dnia 5 (17) Lipca 1866 r.

Nr. 7,101/3,383.

N° 270.

Rozporządzenie o prawie włościan do korzystania z opału i ściółki w lasach rządowych.

(d. 23 Lipca (4 Sierpnia) 1866 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych, Urzędów leśnych i Kommissarzy leśnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

W następstwie rozporządzenia swego z dnia 14 (26) Maja roku bieżącego Nr. 14,871/5,472, w przedmiocie zmiany niektórych dotychczasowych przepisów, dotyczących ugaju w lasach rządowych, Kommissya Rządowa, dla wiadomości i stosownego użytku, kommunikuje wypis z 42-go posiedzenia Komitetu Urządzającego z dnia 22 Grudnia (3 Stycznia) 1864/5 roku, pozycya 232-ga, o prawie włościan do korzystania z opału i ściółki w lasach rządowych, na którém to właśnie postanowieniu oparte zostało na wstępie powołane rozporządzenie Kommissyi Rządowéj.

w Warszawie, dnia 23 Lipca (4 Sierpnia) 1866 r.

Nr. 7,132/16,950.

Приложеніе къ № 270-му.

Выписка изъ журнала 42-го засѣданія Учредительнаго Комитета въ Царствѣ Польскомъ 22 Декабря (3 Января) 1864/5 г.

Статья 232. О правѣ крестьянъ на пользованіе топливомъ и стилкою изъ казенныхъ лѣсовъ.

По разсмотрѣніи представленія Піотрковской Коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ, а также свѣдѣній доставленныхъ Правительственною Коммисіею Финансовъ касательно правъ крестьянъ на пользованіе топливомъ и подстилкою изъ казенныхъ лѣсовъ, Учредительный Комитетъ нашелъ, что по силѣ 13-й ст. указа объ устройствѣ крестьянъ, крестьяне казенныхъ имѣній, окончательно устроенныхъ по правиламъ объ очиншеваніи, сохраняютъ право и на угодья, буде таковыя имъ въ настоящее время предоставлены. Хотя пользованіе топливомъ и стилкою изъ казенныхъ лѣсовъ, которое, по объясненію Правительственной Коммисіи Финансовъ, допускается лишь въ извѣстныхъ случаяхъ и, главнѣйше, въ видахъ правильнаго веденія лѣснаго хозяйства, не можетъ считаться сервитутомъ, упоминаемымъ въ означенной 13 ст. указа, нельзя, однакожъ, не принять во вниманіе, съ одной стороны, что крестьяне казенныхъ и частныхъ имѣній, расположенныхъ вблизи казенныхъ лѣсовъ, получали изъ оныхъ валежникъ, сушникъ и листья для подстилки, за плату по опредѣленной Казеннымъ Управленіемъ таксѣ; причемъ съ крестьянъ частныхъ имѣній взималось вдвое противу крестьянъ казенныхъ имѣній, а при очищеніи зарослей, означенные матеріалы предоставлялись крестьянамъ, безплатно; съ другой стороны, что при заведенныхъ въ казенныхъ лѣсахъ очередныхъ рубкахъ, иногда будутъ оставаться валежникъ, сучья и вершины, сборъ которыхъ, не причиняя особеннаго вреда лѣсному хозяйству, доставлялъ бы крестьянамъ возможность имѣть топливо, по прежнему, безъ большихъ издержекъ.

Такимъ образомъ, въ отношеніи сбереженія лѣсовъ, не представляется препятствій къ допущенію крестьянъ пользоваться сборомъ валежника, сушника и стилки, съ тѣмъ однако

Annex do Nr. 270-go.

Wypis z protokółu 42-go posiedzenia Komitetu Urządzającego w Królestwie Polskiem dnia 22 Grudnia (3 Stycznia) 1864/5 r.

Pozycya 232-a. O prawie włościan do korzystania z opału i ściółki w lasach rządowych.

Komitet Urządzający rozpoznawszy przedstawienie Piotrkowskiéj Kommissyi spraw włościańskich, oraz wiadomości dostarczone przez Kommissyę Rządową Przychodów i Skarbu, pod względem praw włościańskich do korzystania z opału i ściołki w lasach rządowych, znalazł, że z mocy art. 13-go ukazu o urządzeniu włościan, włościanie dóbr rządowych, urządzonych ostatecznie według przepisów o czynszowaniu, utrzymani zostają przy prawie do służebności i użytków, z których dotychczas korzystają.

Jakkolwiek korzystanie z opału i ściółki w lasach rządowych, jakie według objaśnienia Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu dozwalane bywa jedynie w pewnych przypadkach, a głównie ze względem na dobre prowadzenie gospodarstwa leśnego, nie może być poczytane za służebność, wzmiankowaną w powołanym art. 13-ym ukazu; nie można jednak spuścić z uwagi: naprzód, że włościanie osiedleni w dobrach rządowych, i prywatnych, położonych w bliskości lasów rządowych, otrzymywali z nich leżaninę, susz i liście na ściółkę, za opłatą według taksy oznaczonéj przez Zarząd Skarbowy; przyczém od włościan dóbr prywatnych pobierano opłatę dwa razy wyższą od uiszczanéj przez włościan dóbr rządowych, a przy oczyszczaniu zarośli, materyały rzeczone oddawano włościanom bezpłatnie; powtóre, że przy zaprowadzeniu w lasach rządowych poręb kolejnych, pozostawać niekiedy będą: leżanina, gałęzie i wierzchy, zbiórka których, nie przynosząc szczególnéj szkody w gospodarstwie leśném, zapewniłaby włościanom możność posiadania opału jak dawniéj, bez znacznych kosztów.

Tym sposobem, ze względu na ochronę lasów, nie nastręczają się przeszkody w przypuszczeniu włościan do korzystania ze zbiórki leżaniny, suszu i ściółki, z tém jednak zastrzeżeniem, aby

же, чтобы это пользованіе согласовалось съ началами правильнаго лѣснаго хозяйства. Засимъ, обративъ вниманіе на увеличенную плату, взимаемую за лѣсные матеріалы съ крестьянъ частныхъ имѣній, Учредительный Комитетъ призналъ полезнымъ имѣть въ виду соображеніе Правительственной Коммисіи Финансовъ: не представляется ли возможнымъ отпускать валежникъ, сучья и стилку крестьянамъ всѣхъ наименованій, за одинаковую съ нихъ плату.

Заключеніе. На основаніи вышеизложеннаго, Учредительный Комитетъ постановилъ:

1) Пользованіе крестьянъ топливомъ и подстилкою изъ казенныхъ лѣсовъ оставить на нынѣ существующихъ основаніяхъ, съ тѣмъ однако, чтобы допущеніе этого пользованія зависѣло отъ усмотрѣнія Правительственной Коммисіи Финансовъ.

Примѣчаніе. Это правило на распространяется на тѣ случаи, когда крестьяне имѣютъ право, согласно ст. 13-й указа объ устройствѣ крестьянъ, пользоваться лѣсными сервитутами. Пользованіе это можетъ быть прекращено: или по добровольному соглашенію Казны съ крестьянами, или на основаніи особыхъ правилъ, которыя для сего будутъ изданы.

2) Поручить Коммисіи Финансовъ войти въ соображеніе: не представляется ли возможнымъ особую возвышенную плату за лѣсные матеріалы, установленную для крестьянъ не казенныхъ имѣній, понизить до размѣра, установляемаго для крестьянъ, водворенныхъ въ казенныхъ имѣніяхъ.

3) О настоящемъ постановленіи увѣдомить Правительственную Коммисію Финансовъ выпискою изъ сего журнала, а Коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ циркулярно.

---

korzystanie to było odpowiednie zasadom dobrego gospodarstwa leśnego. Zwróciwszy następnie uwagę na wygórowaną opłatę, wymaganą od włościan dóbr prywatnych, za udzielane im materyały leśne, Komitet Urządzający uznał za rzecz pożyteczną mieć sobie przedstawioną opinię Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu: czy nie byłoby możebnem udzielanie leżaniny, gałęzi i ściółki, włościanom osiedlonym w dobrach wszelkiéj natury, za jednakową opłatę.

Konkluzya. Z zasad powyżéj wyjaśnionych, Komitet Urządzający postanowił:

1) Korzystanie przez włościan z opału i ściółki w lasach rządowych pozostawić na zasadach dotychczas istniejących, z tym jednak warunkiem, że dozwalanie takiego korzystania zależeć będzie od Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu.

Uwaga. Przepis ten nie rozciąga się do tych przypadków, kiedy włościanie, w myśl art. 13-go ukazu o urządzeniu włościan, mają prawo do użytku ze służebności leśnych. Służebności takie mogą być uchylone, albo w skutek dobrowolnego układu, pomiędzy Skarbem i włościanami, albo też na mocy oddzielnych przepisów, jakie co do tego wydanemi być mają.

2) Poruczyć Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu wziąść pod rozwagę: czy nie byłoby możebnem, oddzielną wyższą opłatę za leśne materyały, ustanowioną dla włościan dóbr nie należących do Skarbu, obniżyć do wysokości przyjętéj dla włościan osiadłych w dobrach rządowych.

3) O postanowieniu niniejszém zawiadomić Kommissyę Rządową Przychodów i Skarbu przez wypis z obecnego protokółu, a Kommissye spraw włościańskich przez okólnik.

№271.

О продажѣ годичныхъ рубокъ лѣса не въ розницу, а оптомъ съ торговъ.

(16 (28) Сентября 1866 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Въ видахъ увеличенія доходовъ съ казенныхъ лѣсовъ и улучшенія ихъ администраціи, Правительственная Коммисія, предположивъ вмѣсто розничной продажи годичной вырубки въ лѣсахъ, ввести оптовую съ публичныхъ торговъ, исходатайствовала разрѣшеніе по сему предмету Совѣта Управленія, объявленное въ выпискѣ изъ журнала засѣданія отъ 29 Іюля (10 Августа) сего года, за № 24,444, и препровождая таковое Губернскому Правленію для свѣдѣнія и руководства, предлагаетъ, чтобы Лѣсныя Управленія при годичномъ представленіи оцѣнки рубокъ назначенныхъ къ продажѣ, за исключеніемъ участковъ, изъ которыхъ лѣсъ отпускается на потребность казенныхъ Горныхъ заводовъ, о чемъ послѣдуетъ особое распоряженіе, представляли Правительственной Коммисіи свое мнѣніе относительно болѣе выгоднаго извлеченія изъ нихъ дохода и срока вырубки лѣса въ нихъ находящагося.

При томъ, принимая въ уваженіе, что, какъ для Казны, такъ и для сторонъ, имѣющихъ право получать лѣсъ, т. е. для первоначальныхъ училищъ, больницъ, и т. п., наконецъ, для крестьянъ, которымъ согласно 193-ей статьѣ постановленія Учредительнаго Комитета въ Царствѣ Польскомъ, предоставлено право покупки лѣса изъ казенныхъ участковъ за половину цѣны, на постройку домовъ для училищъ и Гминныхъ Управленій, можетъ быть выгоднѣе, чтобы вмѣсто отпуска лѣса уплачиваемая имъ была стоимость онаго наличными деньгами,— Правительственная Коммисія, ссылаясь на 2 и 3 пункты препровождаемаго при семъ распоряженія Совѣта Управленія, предписываетъ Губернскому Правленію, чтобы каждый разъ, когда потребуется отпускъ лѣса изъ тѣхъ участковъ, изъ коихъ по ихъ мѣстоположенію дѣйствительно таковой могъ бы быть про-

N° 271.

Cięcia coroczne drzew mają być sprzedawane nie cząstkowo ale ogółem, przez licytacyę.

(d. 16 (28) Września 1866 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

W widokach powiększenia dochodów z lasów rządowych, i uproszczenia administracyi onych, zamierzywszy Kommissya Rządowa cięcia w nich corocznie do sprzedaży przeznaczane, zamiast cząstkowo, wyprzedawać ogółem przez licytacyę, wyjednała w téj mierze decyzyę Rady Administracyjnéj, oznajmioną przez wypis z protokółu posiedzenia jéj z d.29 Lipca (10 Sierpnia) roku bieżącego Nr. 24,444, i takową przesyła Rządowi Gubernialnemu, dla wiadomości i zastosowania się, z poleceniem, aby Urzędy leśne corocznie przy przedstawianiu oszacowania cięć na sprzedaż, wyłączając jedynie cięcia w obrębach, z których drzewo pobierane jest na potrzeby fabryk rządowych górniczych, co do tych bowiem oddzielne zarządzenie wydane będzie, przedstawiały Kommissyi Rządowéj wnioski pod względem sposobu najkorzystniejszego ich spieniężenia i terminu wycięcia drzewa w nich znajdującego się.

Przytém ze względu, że tak dla Skarbu, jak niemniéj dla stron mających przywiléj do otrzymywania drzewa, to jest dla szkół elementarnych, szpitali i t. p. dla włościan nareszcie, którym stosownie do postanowienia Komitetu Urządzającego w Królestwie Polskiem, w pozycyi 193-éj, służy prawo kupna drzewa w lasach rządowych, za połowę ceny, na budowę domów dla szkół i Zarządów gminnych, może być dogodniejszém, aby zamiast drzewa wypłacaną im była wartość onego w gotowiznie, Kommissya Rządowa, odnośnie do ustępów 2 i 3-go przesyłającéj się decyzyi Rady Administracyjnéj, poleca Rządowi Gubernialnemu, aby ilekroć zajdzie żądanie o udzielenie drzewa za połowiczną cenę na budowle szkolne i gminne, z tych lasów, z których ono według ich położenia rzeczywiście mogłoby być na ten cel użyte, jako też co do udzielanych deputatów rocznych dla szkół wiej-

изведенъ за половину цѣны, на училищныя и гминныя постройки, а равно на годичныя необходимыя надобности для первоначальныхъ сельскихъ училищъ и т. п., — сносились съ подлежащими Учебными Дирекціями, Гминными Управленіями и Общественными заведеніями, а также съ лицами, имѣющими право на полученіе дровъ изъ казенныхъ участковъ, не пожелаютъ ли они вмѣсто дровъ въ натурѣ, получать деньги, считая по соотвѣтственной лѣсной таксѣ, сполна или въ половинѣ, смотря по тому, какое они имѣютъ на то право, и въ случаѣ ихъ согласія, чтобы Губернское Правленіе представило свое мнѣніе, касательно этого замѣна, Правительственной Коммисіи, заблаговременно предъ продажею рубокъ.

Варшава, 16 (28) Сентября 1866 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Домбровскій.*

№ 54,335/19,941.

Приложеніе къ № 271-му.

Выписка изъ журнала засѣданія Совѣта Управленія отъ 29 Іюля (10 Августа) 1866 года.

Въ казенныхъ лѣсахъ Царства, на основаніи изданнаго 28 Мая 1816 года постановленія Князя Намѣстника, устроено лѣсное хозяйство; впослѣдствіи же изданы Правительственною Коммисіею Финансовъ въ 1820, 1823 и 1839 годахъ инструкціи о продажѣ лѣса посредствомъ обыкновенныхъ и чрезвычайныхъ вырубокъ, объ устройствѣ лѣсовъ и лѣсномъ счетоводствѣ, наконецъ, о приведеніи въ дѣйствіе хозяйственнаго плана.

По инструкціямъ этимъ, вырубки лѣса должны производиться не иначе, какъ только при тщательномъ соблюденіи правилъ сказаннаго плана.

Для сего, въ каждомъ лѣсномъ участкѣ, дѣлается ежегодно оцѣнка лѣса, назначеннаго для срубки, посредствомъ измѣренія толщины каждаго дерева отдѣльно, длина же, или вышина дерева опредѣляется глазомѣромъ; за тѣмъ, лѣсъ сорти-

skich elementarnych i t. p., porozumiewał się z właściwemi Dyrekcyami naukowemi, Zarządami gminnemi, Instytutami, a także z osobami, mającemi przywiléj na otrzymywanie drzewa z lasów rządowych. czy zamiast drzewa w naturze nie wolą, ażeby wypłacaną im była wartość onego, obliczona podług taksy leśnéj właściwéj w całości lub w połowie, stosownie do tego jak im prawo służy, a w razie zgodzenia się z ich strony, aby Rząd Gubernialny wnioski swoje we względzie téj zamiany przedstawił Kommissyi Rządowéj, wcześnie przed sprzedażą cięć.

w Warszawie, dnia 16 (28) Września 1866 roku.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Dąbrowski.*

Nr. 54,335/19,941.

Annex do Nr. 271-go.

Wypis z protokółu posiedzenia Rady Administracyjnéj d. 29 Lipca (10 Sierpnia) 1866 r.

W lasach rządowych Królestwa, na zasadzie wydanego w dniu 28 Maja 1816 roku postanowienia Księcia Namiestnika, urządzono gospodarstwo leśne; późniéj zaś w latach 1820, 1823 i 1839-ym wydała Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu nstrukcye, tyczące się przedaży lasów, za pośrednictwem zwyczajnych i nadzwyczajnych porębów, urządzenia lasów i leśnéj irachunkowości, tudzież wprowadzenia w wykonanie planu gospodarczego.

Stosownie do tych instrukcyj, poręby lasów nie inaczéj powinny być przedsiębrane, jak tylko przy ścisłem zastosowaniu się do przepisów wspomnionego planu.

W tym celu corocznie, w każdym leśnym obrębie, czyni się szacunek drzewa przeznaczonego do cięcia, przez wymiar grubości każdéj szczegółowo sztuki, długość zaś czyli wysokość bra-

руется по качествамъ его: на строевой, назначаемый для сбыта за границу, на пригодный для построекъ и разныхъ издѣлій, и на дровяной, назначаемый для употребленія мѣстныхъ жителей.

Правительственная Коммисія Финансовъ установляетъ по участкамъ цѣну для каждаго сорта лѣса отдѣльно, принимая при семъ въ соображеніе мѣстный сбытъ лѣса и существующія въ окрестностяхъ цѣны. Продажа лѣса, назначаемаго для мѣстнаго употребленія, производится раздробительно по отдѣльнымъ ассигновкамъ. Лѣсъ, пригодный для построекъ, продается по установленной цѣнѣ, а продажа дровъ производится не иначе, какъ послѣ укладки ихъ въ сажени. Излишекъ лѣса, оставшійся по удовлетвореніи мѣстныхъ потребностей, если цѣнность его составитъ 45 руб. или больше, а также весь строевой лѣсъ должны продаваться съ публичныхъ торговъ.

Сорокалѣтній опытъ убѣдилъ, что производимая такимъ порядкомъ продажа лѣса не доставляетъ Казнѣ надлежащаго дохода, оказываетъ дурное вліяніе на развитіе лѣснаго хозяйства и служитъ причиною многихъ неудобствъ въ лѣсномъ управленіи.

Важнѣйшія изъ нихъ суть слѣдующія:

1) Относительно доходовъ:

а) Продажа лѣса производится въ Лѣсномъ Управленіи, отъ котораго участки отстоятъ на нѣсколько миль; какъ, притомъ, купившій лѣсъ обязанъ убрать его не позже 15 дней, подъ опасеніемъ потери права на оный, и какъ одному лицу не дозволено покупать лѣса болѣе, чѣмъ на 90 руб. въ теченіе мѣсяца, то поэтому встрѣчается надобность въ частыхъ поѣздкахъ за покупкою.

Къ неудобствамъ симъ присоединяется еще и то, что лѣсные чиновники, имѣющіе много занятій, въ подвѣдомственныхъ имъ лѣсахъ, не всегда въ состояніи отправиться тотчасъ для отпуска означеннаго въ ассигновкѣ лѣса.

По поводу всѣхъ этихъ обременительныхъ формальностей, которыя, впрочемъ, въ управленіи казенными лѣсами не могутъ быть отмѣнены, такъ какъ устраненіе ихъ сопровождалось бы отсутствіемъ всякаго контроля, многіе предпочитаютъ покупать лѣсъ у частныхъ владѣльцевъ, хотя бы и по возвы-

ną jest na oko; następnie gatunkuje się: na towarne, celem sprzedania na handel zagraniczny, na użytkowe przydatne do budowli i różnych wyrobów, oraz na drzewo opałowe, przeznaczone do użycia miejscowych mieszkańców.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu ustanawia w każdym obrębie cenę dla każdego gatunku drzewa oddzielnie, mając na względzie miejscowy odbyt drzewa i ceny w okolicy praktykowane. Drzewo, przeznaczone na miejscowe potrzeby, jest sprzedawane za cząstkowemi assygnacyami. Drzewo zdatne do budowy przedaje się po ustanowionéj cenie, sprzedaż zaś na opał nie inaczéj się uskutecznia jak już po ułożeniu go w sążnie. Zbywające zaś od potrzeb miejscowych, jeżeli wartość jego wynosi rs. 45 i więcéj, oraz wielkie drzewo handlowe, winno być wystawiane na przedaż przez publiczną licytacyę.

Doświadczenie 40-toletnie przekonało, że w ten sposób dokonywana sprzedaż drzewa nie przynosi Skarbowi właściwych dochodów, szkodliwie oddziaływa na postęp gospodarstwa leśnego, i w zarządzie lasów wyradza liczne niedogodności.

Ważniejsze z nich są następujące:

1) Co do dochodów:

a) sprzedaż drzewa odbywa się w Urzędzie leśnym, od którego obręby bywają odległe o kilka mil; nabywca zakupione drzewo obowiązany jest wywieść z lasu najpóźniej w dniach 15-tu pod przepadkiem; jednéj osobie nie wolno nabywać więcéj drzewa w ciągu jednego miesiącà jak za rs. 90; z tych powodów przejazdy za kupnem muszą często być powtarzane.

Do tych niedogodności łączy się jeszcze i to, że urzędnicy leśni mając liczne zatrudnienia w lasach, pod ich nadzorem będących, nie zawsze są w możności udać się zaraz do wydania drzewa w assygnacyi oznaczonégo.

Te wszystkie uciążające formalności, które wreszcie w administracyi lasów rządowych nie mogą być uchylone, bo bez nich nie byłoby kontrolli, są powodem, że potrzebujący drzewa wolą nabywać u prywatnych właścicieli, choćby nawet i za wyższe ceny, a do kupna w lasach rządowych nabywcy zgłaszają się

шеннымъ цѣнамъ, а въ Казенныя Лѣсныя Управленія покупатели являются за покупкою лѣса только по низкимъ цѣнамъ на оный, или за недостаткомъ частныхъ лѣсовъ;

б) продажа пригоднаго для построекъ лѣса, производится только въ теченіе шести зимнихъ мѣсяцевъ; въ другое же время, не смотря на имѣющійся запасъ вырубленнаго лѣса, не допущена;

в) оцѣнка лѣса поштучно, производимая глазомѣромъ, не представляетъ надлежащей точности; провѣрка же цѣнности каждаго дерева отдѣльно, послѣ срубки его, не можетъ быть совершаема, по обширнымъ занятіямъ лѣсныхъ чиновъ;

г) для предупрежденія злоупотребленій, къ которымъ можетъ подать поводъ раздробительная продажа лѣса, нельзя допускать никакихъ среднихъ сортовъ между лѣсомъ, пригоднымъ для построекъ, и дровянымъ, вслѣдствіе чего лѣсъ меньшихъ размѣровъ, не имѣющій качествъ пригоднаго для построекъ лѣса, продается по той цѣнѣ, по какой отпускаются дрова, которыя въ пять разъ меньше цѣны лѣса, пригоднаго для построекъ.

2) Относительно хозяйства:

Обременительныя формальности, затрудняющія продажу пригоднаго для построекъ лѣса, и невозможность, во многихъ мѣстахъ, сбыта дровъ служатъ поводомъ къ тому, что не вездѣ въ одно время производится вырубка, какъ это должно быть по хозяйственному плану. Поэтому въ срубку назначаются обыкновенно лучшія деревья; оставшіяся же деревья худшаго качества не даютъ надлежащаго обсѣмененія, чѣмъ затрудняется разведеніе хорошаго лѣса.

3) Относительно неудобствъ въ управленіи лѣсами:

а) раздробительная продожа лѣса и выдача его, требующія постояннаго надзора за покупателями, отвлекаютъ лѣсныхъ чиновниковъ отъ свойственныхъ имъ занятій хозяйственныхъ;

б) вырубка и укладка дровъ въ сажени, производимыя административнымъ порядкомъ, при общемъ въ настоящее время недостаткѣ рабочихъ, весьма обременяютъ лѣсныхъ чиновъ. Сверхъ того, формальности, требуемыя контрольною отчетностью затрудняютъ пріисканіе рабочихъ, которые съ большею

tylko za nizką cenę, albo z braku zupełnego lasów prywatnych w bliskości;

b) przedaż drzewa użytecznego do budowy odbywa się tylko przez 6 miesięcy zimowych; w innym czasie, pomimo zapasów jego w cięciach, przedaż onego nie jest dozwolona;

c) szacunek na oko drzewa w sztukach nigdy nie jest dość ścisły, a sprawdzenie szacunku każdéj sztuki po ścięciu oddzielnie, przy rozległych obowiązkach służby leśnéj nie podobne jest do wykonania;

d) dla niedopuszczenia nadużyć, jakie przy złéj woli cząstkowa przedaż drzewa nastręczać może, niemożliwem jest wprowadzenie żadnych pośrednich kategoryj, pomiędzy drzewem użytkowem a opałowém, wskutek tego drzewo mniejszych rozmiarów, nie mające przymiotów drzewa użytkowego, przedaje się po téj cenie, po jakiéj sprzedaje się opałowe, które pięć razy jest tańsze od drzewa zdatnego do budowy.

2) Co do gospodarstwa.

Rozliczne formalności, utrudniające przedaż drzewa użytkowego do budowy, i brak w wielu miejscowościach odbytu na sążnie, jest powodem, że cięcia nie wszędzie regularnie odbywają się, jak to powinno być, według zamierzenia planu gospodarczego. Dla tego do cięć wybierane z nich są sztuki najcelniejsze, pozostałe zaś na pniu drzewo gorszych przymiotów nie dopuszcza należytego odmłodnienia lasów, co stanowi przeszkodę do zaprowadzenia lasu doskonałego.

3) Co do niedogodności w zarządzie lasów:

a) cząstkowa przedaż drzewa, a następnie wydanie jego, wymagające ciągłego dozoru nad kupującemi, odrywa służbę leśną od właściwych obowiązków gospodarczych.

b) dopilnowanie wyróbki drzewa opałowego i ułożenia w sążnie sposobem administracyjnym, przy powszechnym obecnie braku robotnika, jest dla służby leśnéj zbyt uciążliwe. Oprócz tego formalności, wymagane dla rachunkowego usprawiedliwienia, utrudniają wyszukanie robotników, którzy z większą

готовностію идутъ на работы туда, гдѣ безъ всякихъ затрудненій выдаютъ имъ заработанную плату;

в) наконецъ, предоставленіе лѣснымъ чиновникамъ права раздробительной продажи служитъ поводомъ къ злоупотребленіямъ съ ихъ стороны, такъ какъ всѣ формальности, установленныя для продажи лѣса, даютъ возможность лѣснымъ чиновникамъ притѣснять покупателей и такимъ образомъ принуждать ихъ входить съ ними въ сдѣлки.

Въ первое время послѣ образованія Царства Польскаго, дозволена была Правительствомъ раздробительная продажа лѣса, въ видахъ облегченія жителямъ, при тогдашнемъ бѣдственномъ положеніи края, возможности пріобрѣтать, по умѣреннымъ цѣнамъ дрова и строевой матеріалъ; для воспрепятствованія же барышникамъ пользоваться этимъ удобствомъ, опредѣлено было положительно, какое количество лѣса можетъ быть продано въ однѣ руки, а сверхъ того, въ 1842 году, воспрещено сплавлять купленный въ раздробь лѣсъ и для уборки таковаго лѣса назначенъ кратковременный срокъ.

При образованіи Царства, казенные лѣса были гораздо значительнѣе чѣмъ нынѣ; частныхъ лѣсовъ существовало въ то время еще много, а внутренній сбытъ лѣса былъ весьма ограниченъ, по причинѣ меньшаго населенія края, малаго развитія паровыхъ фабрикъ, и несуществованія желѣзныхъ дорогъ. Затѣмъ и цѣны на лѣсъ стояли сравнительно, малыя, и доходъ съ лѣсовъ былъ весьма незначителенъ.

Нынѣ, хотя положеніе дѣла совершенно измѣнилось, однако Правительство, удерживая прежній порядокъ продажи лѣса, непосредственно чрезъ лѣсныхъ чиновниковъ, не пользуется доходомъ, соотвѣтственнымъ стоимости лѣсовъ и не имѣетъ достаточныхъ средствъ на улучшеніе содержанія лѣсныхъ чиновъ, что даетъ поводъ къ усиленію въ нихъ побужденія къ поступкамъ, противнымъ интересамъ Казны; при недостаткѣ же средствъ къ искусственному развитію казеннаго лѣсоводства, обсѣмененіе лѣсовъ предоставляется самой природѣ, отъ чего возобновленіе оныхъ идетъ медленно, и Казна, конечно несетъ ущербъ въ своихъ доходахъ.

Опытъ доказалъ, что при каждой гуртовой продажѣ лѣса съ публичныхъ торговъ, какъ это дѣлается при продажѣ стро-

gotowością idą tam pracować, gdzie bez żadnych utrudzeń odbierają zapłatę;

c) nakoniec pozostawienie służbie leśnéj, cząstkowéj przedaży drzewa, jest źródłem nadużycia z jéj strony, a formalności ustanowione dla przedaży, dają tejże służbie leśnéj możność stawiania różnych przeszkód nabywcom i tym sposobem skłaniania ich do porozumiewania się.

Rząd w pierwszych latach po przywróceniu Królestwa Polskiego, dozwalając na cząstkową przedaż drzewa, miał na względzie ówczesne nieszczęśliwe położenie kraju, chciał zapewnić możność zaopatrywania się za umiarkowaną cenę w materyał opałowy i budowlany; żeby zaś niedopuścić téj dogodności dla spekulantów, ograniczono ostatecznie ilość drzewa, jaką może zakupić pojedynczy nabywca, oprócz tego w roku 1842 wzbroniono puszczanie na spław nabytego w ten sposób drzewa i oznaczono czas krótki na wyprowadzenie go z lasu.

Wowym czasie, obok znaczniejszéj niż dzisiaj ilości lasów rządowych, istniała jeszcze wielka liczba lasów prywatnych, a potrzeby wewnętrzne drzewa były zbyt ograniczone, z powodu mniejszego zaludnienia kraju, małego rozwoju fabryk siłą pary poruszanych i nieistnienia dróg żelaznych. Z tych okoliczności cena drzewa była stosunkowo bardzo mała, a przez to dochody z lasów nie wielkie.

Obecnie choć położenie rzeczy zupełnie się zmieniło, Rząd zachowując dawny system sprzedaży drzewa bezpośrednio przez swoich urzędników, nie osiąga dochodu odpowiedniego wartości lasów, i nie ma dostatecznych środków na polepszenie utrzymania straży leśnéj, przez co daje powód, że ta staje się przystępniejszą do przewinien szkodliwych interessowi Skarbu, a nie mając także za co rozszerzać upraw sztucznych w leśnictwie rządowém, musi zostawiać odmłodnienie lasów działaniu natury, co staje się powodem powolnego odmładniania i przez to Skarbowi zmniejsza się źródło dochodu.

Doświadczenie przekonało, że ile razy Rząd wystawi pewną ilość drzewa na sprzedaż hurtowną przez licytacyę, jak to ma

еваго и оказавшагося въ излишкѣ лѣса, выручается сумма, большая противъ оцѣнки лѣса, разница же между вырученной и оцѣночной суммами, иногда бываетъ весьма значительна.

Пріобрѣвшій казенной лѣсной участокъ въ видахъ личной пользы, старается привлечь покупателей на лѣсъ, находящій-ся въ купленномъ имъ участкѣ, дѣлая имъ разныя облегченія, и такимъ образомъ извлекаетъ пользу изъ каждаго обрубка дерева, между тѣмъ какъ казенная администрація, связанная формальностями, не можетъ дѣйствовать съ такою поспѣшностью и предусмотрительностью, свойственными частнымъ торговцамъ.

По мнѣнію Правительственной Коммисіи Финансовъ, единственнымъ средствомъ къ увеличенію казеннаго дохода съ лѣсовъ можетъ служить разрѣшеніе гуртовой продажи лѣсныхъ участокъ, предназначенныхъ къ вырубкѣ, отъ которой нельзя ожидать какого либо ущерба окрестнымъ жителямъ и которая не повлечетъ за собою никакой монополіи, ибо, какъ при раздробительной, такъ и при гуртовой продажѣ лѣса, предоставлено будетъ потребленію окрестныхъ жителей то же самое количество лѣса, покупщики же, по кратковременности установленнаго срока для уборки купленнаго казеннаго лѣса, желая сбыть оный сколь возможно скорѣе, вынуждены будутъ продавать его по сходнымъ цѣнамъ.

Съ другой стороны, ожидаемое отъ гуртовой продажи увеличеніе казеннаго дохода, дало бы Казнѣ возможность улучшить содержаніе лѣсныхъ чиновниковъ и доставило бы средства къ усовершенствованію казеннаго лѣсоводства; при чемъ надзоръ за лѣсами самъ собою долженъ усилиться, такъ какъ лѣсные чиновники были бы освобождены отъ обязанности заниматься продажею, а оптовые покупщики, стараясь увеличить сбытъ пріобрѣтеннаго ими лѣса, способствовали бы сами къ обнаруженію лицъ, занимающихся тайною порубкою лѣса.

По вышеизложеннымъ соображеніямъ Правительственная Коммисія Финансовъ предполагаетъ: всѣ ежегодныя вырубки лѣса продавать съ публичныхъ торговъ, отдѣляя изъ оныхъ только такое количество лѣса, какое нужно для лицъ и учрежденій привилегированныхъ (лѣсныхъ чиновниковъ, приходскихъ священниковъ, сельскихъ учителей, больницъ и т. п.), а также для удовлетворенія казенныхъ надобностей (на

miejsce z drzewem towarnem, oraz z drzewem pozostałem w zapasie, otrzymuje summę wyższą od oszacowania i częstokroć przewyżka ta bywa bardzo wielką.

Nabywca porębu z lasu rządowego, dla własnego interessu stara się na drzewo w kupionym przez siebie kawałku przyciągnąć kupujących, czyni im ułatwienia, i tym sposobem wyciąga korzyści z każdego kawałka drzewa, temczasém Administracya Rządowa, formami skrępowana, nie może dorównać szybkości i zabiegłości właściwych prywatnym przedsiębiercom.

Zdaniem Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, jedynym środkiem do podwyższenia dochodu skarbowego z lasów może być dozwolenie hurtowéj przedaży porębów leśnych, naznaczonych do cięcia, która nie wyrządzi uszczerbku okolicznym mieszkańcom, i która nie pociągnie za sobą monopolu, albowiem tak przy częściowéj jak i przy hurtowéj przedaży drzewa, zostawiona będzie na potrzeby okolicznych mieszkańców ta sama ilość drzewa; nabywcy zaś z powodu krótkości ustanowionego czasu dla uprzątnięcia kupionego od Skarbu drzewa, chcąc zbyć go jak najprędzéj, przymuszeni będą przedawać go po przystępnych cenach.

Spodziewane dla Skarbu powiększenie dochodu, poda możność ulepszyć utrzymanie urzędników leśnych, oraz dostarczy środki na uprawy leśne; wzmocni się przez to dozór nad lasami, bo służba leśna będzie zwolniona od zajmowania się sprzedażą i przyjdą jéj w pomoc nabywcy hurtowi cięć, którzy zapobiegając zmniejszeniu dla siebie odbytu, będą wskazywać biorących drzewo pokryjomo.

Z tych to pobudek Kommissya Rządową Przychodów i Skarbu zamierza wszelkie cięcia roczne wystawiać na publiczną licytacyę, wyłączając z nich jedynie ilość drzewa potrzebną na deputaty dla osób i uprzywilejowanych instytucyj (Urzędów leśnych, Proboszczów parafialnych, Nauczycieli wiejskich, szpitali i t. d.), oraz na potrzeby rządowe (na mosty, na budowle dla służby leś-

мосты, постройки для лѣсныхъ чиновниковъ и т. п.), и примѣнивъ условія таковой продажи къ существующимъ лѣснымъ правиламъ, относительно предохраненія отъ повреждения сѣменниковъ и молодыхъ деревьевъ, на счетъ предосторожности противъ пожаровъ, и, наконецъ, въ отношеніи срока для вывоза купленнаго лѣса.

При системѣ гуртовой продажи лѣса, Правительство конечно лишилось бы возможности оказывать разныя пособія, какъ напримѣръ: отпускать за половинную цѣну лѣсъ на постройку училищъ, гминныхъ управленій, больницъ и погорѣвшимъ жителямъ; во всѣхъ, однако, подобныхъ случаяхъ, по мнѣнію Правительственной Коммисіи Финансовъ, для Казны было бы безразлично и даже удобнѣе выдавать денежное пособіе въ извѣстномъ размѣрѣ, которое и лицамъ, для коихъ оно предназначено, принесетъ гораздо болѣе пользы, предоставляя имъ возможность купить лѣсъ въ томъ мѣстѣ, откуда удобнѣе доставить его, и такихъ размѣровъ и качества, какой имъ нуженъ.

Хотя, согласно существующимъ нынѣ правиламъ, установленіе порядка продажи казеннаго лѣса зависитъ отъ усмотрѣнія Финансоваго начальства, которое само въ правѣ вводить въ немъ измѣненія; но какъ отмѣна порядка существующаго слишкомъ полъ столѣтія, уже по тому самому составляетъ предметъ не малой важности, и какъ настоящій порядокъ продажи не дозволяетъ Казнѣ пользоваться доходомъ съ лѣсовъ, соотвѣтственнымъ ихъ стоимости, не доставляя въ тоже время пользы жителямъ здѣшняго края, — то Правительственная Коммисія Финансовъ, представляя рапортомъ отъ 19 (31) Октября 1865 года, за № 47,857/15,781, все вышеизложенное на усмотрѣніе Совѣта Управленія, ходатайствовала о разрѣшеніи ввести съ 1867 года гуртовую продажу годичныхъ вырубокъ въ казенныхъ и состоящихъ въ завѣдываніи Казны лѣсахъ, вмѣсто раздробительной продажи, производимой посредствомъ лѣсныхъ чиновъ.

Таковое представленіе Правительственной Коммисіи Финансовъ, предварительно внесенія онаго въ засѣданіе Совѣта Управленія, препровождено было, по приказанію Намѣстника

néj i t. d.). Te zaś warunki dla nabywców zostaną zastosowane do istniejących leśnych przepisów, względem ochrony drzew nasiennych i młodzieży, zabezpieczenia lasu od pożaru, wreszcie względem terminu usunięcia zakupionego drzewa.

Wprawdzie przez taką sprzedaż Rząd wyzuwa się z możności czynienia różnych udogodnień jak np. udzielania drzewa za połowę ceny, na stawianie szkółek, zabudowań dla Zarządów gminnych, dla szpitali, dla pogorzelców; wszakże we wszystkich podobnych wypadkach, zdaniem Kommissyi Rządowéj Skarbu lepiéj jest opuszczoną połowę wartości drzewa udzielić obdarowanym w gotowiźnie, co dla Skarbu pod względem wydatku nie uczyni wielkiéj różnicy, a dla stron interessowanych stanie się dogodniejszą pomocą, bo mogą tam zakupywać drzewo zkąd sprowadzać będzie im najłatwiéj i to w wymiarach i gatunkach odpowiednich ich potrzebie.

Według dotychczasowych przepisów, sposób urządzenia sprzedaży drzewa z lasów rządowych, zależy w zupełności od uznania Zarządu Skarbowego, sam więc miałby prawo zaprowadzić w nim zmianę; gdy jednak porzucenie systemu, przeszło pół wieku istniejącego, jest czynem większéj wagi, i gdy dzisiejszy system przedaży nie dozwala Skarbowi pozyskać dochód z lasów, odpowiedni ich wartości, nie przynosząc bynajmniéj żadnéj korzyści mieszkańcom kraju; przeto z tych powodów Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu w rapporcie swym z dnia 19 (31) Października 1865 r. Nr. 47,857/15,781, przedstawiła do decyzyi Rady Administracyjnéj wniosek co do zaprowadzenia w roku 1867 przez miejscową służbę leśną, hurtowéj (ryczałtowéj), przedaży rocznych cięć w lasach rządowych i pod administracyą Skarbu będących, zamiast istniejącéj obecnie cząstkowéj sprzedaży drzewa.

Powyższe przedstawienie Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, przed zatwierdzeniem jego na posiedzeniu Rady Administracyjnéj, z polecenia Namiestnika w Królestwie kommuni-

въ Царствѣ, на разсмотрѣніе Членовъ Совѣта, изъ коихъ нѣкоторые изложили слѣдующія по сему предмету соображенія:

Членъ Совѣта, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Соловьевъ, приводя, что постановленіемъ Учредительнаго Комитета, по статьѣ 193-ей, крестьянскимъ обществамъ предоставлено право пріобрѣтать изъ казенныхъ лѣсныхъ дачъ по полутаксовой цѣнѣ матеріалъ на постройку домовъ для сельскихъ или гминныхъ школъ и гминныхъ управленій, и что мѣра эта останется безъ благихъ послѣдствій для правильнаго устройства крестьянскаго быта, если принятъ будетъ порядокъ, проектируемый Главнымъ Директоромъ Финансовъ, — полагалъ, что для избѣжанія сего, полезно было бы производить продажу лѣса:

1) большими участками,

2) малыми участками, чтобы дать возможность крестьянамъ удовлетворять свои потребности изъ первыхъ рукъ, какъ это установлено въ Имперіи, гдѣ принята система раздробительной продажи лѣса на корнѣ, небольшими участками отъ одной до десяти десятинъ и гдѣ результатомъ этой мѣры, кромѣ прямой пользы для крестьянъ, было возвышеніе цѣнъ на лѣсъ.

По мнѣнію Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника Соловьева, можно бы, отдѣливъ извѣстную часть предназначеннаго къ продажѣ лѣса, приблизительно $1/2$ или $1/3$ всего пространства, и разбивъ его на части (отъ 1 до 10 морговъ), допустить къ участію въ публичныхъ торгахъ на мелкіе лѣсные участки крестьянъ, которые, пріобрѣтая лѣсъ изъ первыхъ рукъ, были бы вполнѣ ограждены отъ произвольнаго возвышенія цѣнъ лѣсопромышленниками, что, вѣроятно послѣдовало бы при исключительной гуртовой продажѣ и примѣръ чего уже былъ въ Имперіи.

Наконецъ, противъ мнѣнія Правительственной Коммисіи Финансовъ, что для Казны было бы удобнѣе, вмѣсто отпуска крестьянамъ въ нѣкоторыхъ случаяхъ лѣса за половинную цѣну, выдавать имъ денежное вспомоществованіе, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Соловьевъ возразилъ, что если Правительственною Коммисіею Финансовъ признается возможнымъ отпускать безденежно лѣсъ на нужды привилегированныхъ

kowane było do opinii wszystkim Członkom Rady, którzy następujące swe uwagi w tym przedmiocie złożyli:

Członek Rady, Rzeczywisty Radca Stanu Sołowiew przywodząc, że postanowieniem Komitetu Urządzającego w pozycyi 193-éj, dozwolone jest włościanom prawo nabywania za pół ceny drzewa z lasów i odpadków rządowych zdatnego na budowę szkół wiejskich lub gminnych i Zarządów gminnych, i że dozwolenie to pozostanie bez błogich skutków (następstw) dla należytego polepszenia bytu włościan, jeżeli będzie przyjęty sposób projektowany przez Dyrektora Głównego Skarbu, wnosił, że dla uniknienia tego, korzystnem byłoby urządzić przedaż lasów:

1) wielkiemi obrębami,

2) małemi obrębami, żeby przez to dać włościanom możność zaspakajania swych potrzeb z pierwszéj ręki, odpowiednio urządzeniom w Cesarstwie, gdzie przyjęty jest system cząstkowéj przedaży drzewa na pniu, małemi obrębami rozległości od 1 do 10 dziesiatin, i że z zaprowadzeniem tego systematu, oprócz rzeczywistéj korzyści dla włościan było znakomite podniesienie się ceny drzewa.

Zdaniem Rzeczywistego Radcy Stanu Sołowiewa, możnaby, wziąwszy pewną część lasu przeznaczonego na przedaż, mniéj więéj $^1/_2$ lub $^1/_3$ całéj rozległości, i rozdzieliwszy na cząstki (od 1 do 10 mórg) przypuścić do licytacyi na te małe obręby włościan, którzy biorąc drzewo z pierwszych rąk, byliby zupełnie swobodni od dowolnego podwyższania cen przez spekulantów, co byłoby niewątpliwém następstwém przy wyłącznéj hurtowéj przedaży, a czego był już przykład w Cesarstwie.

Wreszcie, przeciw projektowi Kommissyi Rządowéj, że dla Skarbu korzystniéj byłoby zamiast wydawania włościanom drzewa w niektórych przypadkach za pół ceny, przeznaczać im pieniężne wsparcie, Rzeczywisty Radca Stanu Sołowiew był zdania, że jeżeli Kommissya Skarbu uznaje za możliwe wydawać gratis drzewo na potrzeby osób uprzywilejowanych i użytek Rządu, to także przy wydawaniu włościanom drzewa za pół ceny, na wa-

лицъ и на казенныя надобности, то не представляется особыхъ затрудненій и къ отпуску крестьянамъ лѣса за полцѣны, на условіяхъ, изложенныхъ въ ст. 193-ей постановленій Учредительнаго Комитета, такъ какъ главная цѣль помянутой Правительственной Коммисіи состоитъ въ томъ, чтобы устранить раздробительную продажу лѣса, производимую Казною на основаніяхъ частнаго торговаго предпріятія.

За симъ, въ тѣхъ случаяхъ, когда это опредѣлено ст. 193 постановленій Учредительнаго Комитета, слѣдовало бы или выдавать крестьянамъ денежное пособіе, если, впрочемъ, на это будетъ изъявлено крестьянами желаніе, или отпускать потребный лѣсной матеріалъ въ опредѣленномъ ст. 193 размѣрѣ; если же тѣ изъ сельскихъ обществъ, которыя имѣютъ нужду въ лѣсномъ матеріалѣ на постройку домовъ для школъ и гминныхъ управленій, пріобрѣтутъ особый участокъ, то изъ состоявшейся цѣны дѣлать соотвѣтственную скидку, то есть 100 руб. на школу и 150 руб. на гминное управленіе.

Главный Директоръ Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, находя предположенное Правительственною Коммисіею Финансовъ введеніе съ вырубки 1867 года гуртовой продажи годичныхъ вырубокъ въ казенныхъ и состоящихъ въ завѣдываніи Казны лѣсахъ, за исключеніемъ лишь части лѣса, выдаваемаго разнымъ привилегированнымъ лицамъ и учрежденіямъ, — вполнѣ соотвѣтствующимъ пользѣ Казны и способствующимъ развитію лѣснаго хозяйства, а также устраняющимъ злоупотребленія, неизбѣжныя при раздробительной продажѣ, — въ видахъ предоставленія крестьянамъ возможности получить нужное количество лѣснаго матеріала изъ первыхъ рукъ, считалъ полезнымъ производить продажу не цѣлыми вырубками, но съ подраздѣленіемъ ихъ на части.

Князь Черкаскій предполагалъ раздѣлять въ каждомъ лѣсничествѣ или лѣсной дачѣ ежегодичныя вырубки для продажи на двѣ половины и за тѣмъ одну изъ нихъ продавать огульными статьями, другую же участками по 1 и 2 морга, смотря по мѣстнымъ обстоятельствамъ и многочисленности населенія, находящагося въ окрестностяхъ лѣсной дачи, предположенной къ продажѣ; при чемъ изъ первой изъ этихъ половинъ слѣдовало бы исключить изъ продажи такое количество лѣса,

runkach wyrażonych w pozycyi 193-éj postanowienia Komitetu Urządzającego, nie napotka się szczególnych trudności, albowiem głównym jest celem Kommissyi Rządowéj znieść cząstkową przedaż drzewa, dokonywaną obecnie przez Skarb, na warunkach prywatnego handlowego przedsięwzięcia.

Dla tego w tych przypadkach, które są wyrażone w pozycyi 193-éj postanowienia Komitetu Urządzającego, należałoby, albo wydawać włościanom wsparcie pieniężne, jeżeli zwłaszcza takie będzie ich życzenie, albo wydawać materyał leśny w ilości oznaczonéj pozycyą 193-ą; tym zaś z włościan, którzy potrzebując drzewa na budowę szkółek i Zarządów gminnych, nabędą osobny obręb, potrącać z ceny ogólnéj na budowę szkółki rubli srebrem 100, a na budowę dla Zarządu gminnego rs. 150.

Dyrektor Główny Spraw Wewnętrznych i Duchownych, Książę Czerkaski, znajdując projekt Kommissyi Rządowéj Skarbu, wprowadzenia od roku 1867 hurtowéj przedaży corocznéj cięć w lasach skarbowych i pod jego administracyą będących, z wyłączeniem tylko części drzewa wydawanego różnym uprzywilejowanym osobom i instytucyom, zupełnie odpowiedni interessowi Skarbu i korzystnym do rozwoju gospodarstwa leśnego, oraz powstrzymującym nadużycia przy drobnéj przedaży wynikające, jednak mając na uwadze, aby włościanie mogli otrzymywać potrzebny dla nich materyał z pierwszéj ręki, sądził korzystniejszém wprowadzić w wykonanie przedaż nie całkowitemi wyrębami, lecz podzieliwszy je na części.

Książe Czerkaski był zdania, aby podzielić w każdém leśnictwie corocznie wyręby na dwie części, jednę z nich przedawać ogólnemi obrębami, drugą zaś częściami od 1 do 2 mórg, uważając na miejscowe okoliczności i ludność zamieszkałą w okolicy lasów do przedaży przeznaczonych, przytém z pierwszéj części należałoby wyłączyć ze sprzedaży taką rozległość lasu, jaka po-

какое нужно для выдачи привилегированнымъ лицамъ и учрежденіямъ, или для удовлетворенія казенныхъ надобностей.

Въ заключеніе, Князь Черкаскій, прилагая вѣдомость количества дровъ и хворосту, отпускаемыхъ нынѣ безденежно духовенству и благотворительнымъ учрежденіямъ, всего 9,846 $^1/_4$ сажени дровъ и 5,633 $^1/_2$ возовъ сушняка, объяснилъ, что Финансовое начальство могло бы нынѣ же прекратить отпускъ дровъ 17-и закрытымъ монастырямъ въ количествѣ 1,124 сажень, а равно прекращать оный постепенно и прочимъ нештатнымъ монастырямъ, по мѣрѣ ихъ закрытія.

Главный Директоръ Народнаго Просвѣщенія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Витте, не находя вообще препятствій, въ финансовомъ отношеніи, ко введенію предполагаемой гуртовой продажи вырубокъ въ казенныхъ и состоящихъ въ завѣдываніи Казны лѣсахъ, изъявилъ мнѣніе, что если, согласно сему проекту, продажа годичныхъ вырубокъ въ казенныхъ лѣсахъ будетъ производиться гуртомъ, то въ постановленіяхъ для новой продажи необходимо было бы помѣстить условіе, что, сообразно существующимъ нынѣ правиламъ, Учебное вѣдомство будетъ пользоваться, на прежнемъ основаніи, безплатнымъ отпускомъ казеннаго лѣса, какъ на постройку училищныхъ домовъ, такъ и на отопленіе оныхъ.

Кромѣ того, какъ по 171 ст. Высочайше утвержденнаго Устава о народномъ образованіи въ Царствѣ отъ 8 (20) Мая 1862 года, для практическихъ занятій воспитанниковъ Земледѣльческо-Лѣснаго Института въ Новой Александріи, полагается извѣстное пространство лѣса, съ цѣлью устройства въ немъ образцоваго лѣсоводства, и какъ полученные Учебнымъ вѣдомствомъ фольварки Конская Воля и Гура Пулавская вовсе не имѣютъ лѣсовъ, то слѣдовало бы разрѣшить Правительственной Коммисіи Финансовъ отдѣлить часть лѣса изъ близъ лежащихъ лѣсовъ въ пользованіе Земледѣльческо-Лѣснаго Института въ Новой Александріи, или же не вводить въ лѣсахъ этихъ гуртовой продажи вырубокъ.

Наконецъ, Членъ Совѣта Управленія, Генералъ-Лейтенантъ Гечевичъ нашелъ предположеніе Коммисіи Финансовъ на счетъ гуртовой продажи лѣсныхъ участковъ, вмѣсто раз-

trzebną się okaże do wydania dla osób uprzywilejowanych i instytucyj, albo na zaspokojenie potrzeb rządowych.

W końcu Książę Czerkaski kommunikując wykaz drzewa i chrustu wydawanego bezpłatnie duchowieństwu i zakładom dobroczynnym, w ogóle 9,846 1/2 sążni drzewa i 5,633 1/2 fur ugaju, uczynił wniosek, że Zarząd Skarbowy mógłby obecnie zaniechać wydawanie drzewa 17 zwiniętym klasztorom w ilości 1,124 sążni, oraz stopniowo zmniejszać wydawanie onego dla niektórych klasztorów w miarę ich zwinięcia.

Główny Dyrektor Oświecenia Rzeczywisty Radca Stanu Witte, nieznajdując pod względem finansowym żadnych przeszkód do wprowadzenia proponowanéj hurtowéj przedaży wyrębów, w lasach rządowych i pod jego administracyą będących, wyraził zdanie, że jeżeli podług tego projektu odbywać się będzie przedaż, to w decyzyi co do tego przedmiotu, niezbędném byłoby zamieścić warunek, iż stosownie do istniejących przepisów, Wydział Oświecenia będzie korzystał, podług zasady dawniejszéj, z bezpłatnego wydawania skarbowego drzewa na budowę tak szkół, jak równie na ich opalanie.

Oprócz tego, stownie do art 171-go Najwyższéj zatwierdzonéj ustawy o wychowaniu w Królestwie z dnia 8 (20) Maja 1862 r. dla praktycznych zajęć wychowańców Instytutu Gospodarstwa wiejskiego i leśnictwa w Nowéj Aleksandryi, wyznaczona jest pewna przestrzeń lasu, do zaprowadzenia w niéj wzorowego gospodarstwa leśnego, oraz że przeznaczone dla Wydziału Oświecenia folwarki: Końska Wola i Góra Puławska zupełnie są bezleśne, dla tego wypadałoby, ażeby Kommissya Rządowa Skarbu wydała rozporządzenie do oddzielenia odpowiedniéj części z pobliskich lasów, na użytek Instytutu Gospodarstwa Wiejskiego i leśnictwa w Nowéj Aleksandryi, albo też aby do tych lasów nie wprowadzać hurtowéj przedaży wyrębów.

Nareszcie Członek Rady Administracyjnéj Generał-Lejtenant Geczewicz, znalazł przedstawienie Kommissyi Skarbu co do hurtowéj przedaży leśnych obrębów w zamian drobiazgowéj, od-

дробительной, производимой посредствомъ лѣсныхъ чиновъ, соотвѣтствующимъ двоякой цѣли:

1) возвышенію доходовъ Казны, и

2) устраненію злоупотребленій, неизбѣжныхъ при принятой нынѣ системѣ продажи.

Но какъ, при назначеніи для продажи участковъ, имѣется въ виду или удовлетвореніе потребностямъ окрестныхъ жителей, или коммерческій спросъ, то, по мнѣнію Генералъ-Лейтенанта Гечевича, слѣдовало бы, въ первомъ случаѣ, раздроблять участки въ мѣру средствъ покупателей, во второмъ же, не настаивать слишкомъ на раздробленіи, ибо излишнее въ семъ случаѣ раздробленіе не привлекло бы крупныхъ капиталовъ.

Относительно выдачи денежнаго пособія вмѣсто отпуска лѣса въ натурѣ безплатно, или по уменьшенной цѣнѣ Генералъ-Лейтенантъ Гечевичъ заявилъ, что надлежало бы ограничиться производствомъ сказаннаго пособія въ тѣхъ только случаяхъ, въ которыхъ по существующимъ узаконеніямъ, оно должно быть почитаемо для Казны обязательнымъ, въ самомъ строгомъ смыслѣ этого слова.

Бывшій Главный Директоръ Финансовъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Кошелевъ, которому вышеприведенныя замѣчанія Членовъ Совѣта Управленія сообщены были для окончательныхъ соображеній, въ рапортѣ отъ 26 Февраля (10 Марта) с. г., за № 14,573, объяснилъ, что всѣ сіи замѣчанія клонятся къ тому, чтобы, при введеніи гуртовой продажи вырубокъ въ казенныхъ и состоящихъ въ завѣдываніи Казны лѣсахъ:

1) предоставить крестьянамъ возможность покупать лѣсъ изъ первыхъ рукъ;

2) обезпечить за ними предоставленныя имъ права пріобрѣтать лѣсной матеріалъ за полцѣны на постройку домовъ для школъ и Гминныхъ Управленій;

3) не лишать учебныхъ заведеній и другихъ учрежденій права получать лѣсъ натурою на отопленіе и постройки; и

4) для практическихъ занятій воспитанниковъ Земледѣльческо-Лѣснаго Института въ Новой Александріи отдѣлить извѣстное пространство лѣса изъ лѣсничества Новая Александрія, или же не вводить въ этихъ лѣсахъ гуртовой продажи.

bywającéj się za pośrednictwém służby leśnéj, odpowiednie dwóm celom:

1) podwyższeniu się dochodów skarbowych, i

2) powstrzymaniu nadużyć, które istnieją przy dotąd zaprowadzonéj manipulacyi.

Lecz gdy przy przeznaczeniu na przedaż obrębów powinno się mieć na celu, albo zaspokojenie potrzeb okolicznych mieszkańców, albo obrot handlowy, mniemał Generał-Lejtenant Geczewicz, że w pierwszym razie powinny być podzielone obręby, stosownie do zamożności kupujących, w drugim, nie bardzo przynaglać do podziałów, albowiem zbyteczne w tym razie podzielenie nie przyniosłoby znakomitych summ.

Co zaś do wydawać się mającego wsparcia pieniężnego w miejsce brania bezpłatnie lub po zmniejszonej cenie drzewa w naturze, Generał-Lejtenant Geczewicz wyraził zdanie, że wypadałoby ograniczyć się do czynienia tego dobrodziejstwa w tych tylko przypadkach, w których stosownie do istniejących przepisów, są one dla Skarbu w całém znaczeniu obowiązkowe.

Były Dyrektor Główny Skarbu, Rzeczywisty Radca Stanu Koszelew, mając sobie powyższe uwagi Członków Rady Administracyjnéj kommunikowane do ostatecznych wniosków, w rapporcie swym z dnia 26 Lutego (10 Marca) roku bieżącego Numer 14,573, objaśnił, że uwagi wymienione przez Członków Rady w przedmiocie wprowadzenia hurtowéj przedaży wyrębów w lasach rządowych, i pod jego zawiadywaniem będących, zmierzają do tego:

1) aby włościanom dać możność kupowania drzewa z pierwszéj ręki;

2) aby zachować w swéj mocy poprzednie prerogatywy otrzymywania przez nich za połowę ceny materyału leśnego, na budowę szkół i Zarządów gminnych;

3) aby zakładów naukowych i innych instytucyj nie pozbawiać prawa dostawania drzewa w naturze na opał, oraz i na budowę;

4) aby na praktyczne ćwiczenia wychowańców Instytutu Gospodarstwa Wiejskiego i Leśnictwa w Nowéj Aleksandryi, oddzielić pewną przestrzeń lasu z leśnictwa Nowa Aleksandrya, lub też do tych lasów nie wprowadzać hurtowéj przedaży.

По 1-му изъ означенныхъ пунктовъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Кошелевъ, соглашаясь вполнѣ, что, вообще, весьма полезно продавать лѣсъ малыми участками, какъ въ видахъ доставленія жителямъ, и въ особенности крестьянамъ, возможности принимать участіе въ торгахъ и для своихъ надобностей покупать лѣсъ изъ первыхъ рукъ, такъ и въ видахъ расширенія круга покупщиковъ, находилъ совершенно невозможнымъ постановлять по этому предмету какія либо обязательныя правила, относительно пространства продаваемыхъ участковъ, а равно относительно оцѣночныхъ суммъ этихъ участковъ, но по мнѣнію его, можно бы вмѣнить Финансовому вѣдомству въ обязанность, дробить, по возможности, участки, чтобы такимъ образомъ мелкіе покупщики могли принимать участіе въ торгахъ, и, безъ особенныхъ причинъ (то есть большой цѣнности лѣса, лежащаго на сплавныхъ рѣкахъ), не назначать въ продажу лѣсныхъ участковъ значительной цѣнности одною статьею.

По 2-му пункту, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Кошелевъ полагалъ, что, хотя для лѣсной администраціи, а иногда и для крестьянъ, гораздо полезнѣе было бы, вмѣсто лѣснаго матеріала на постройку домовъ для школъ и Гминныхъ Управленій, получить денежное пособіе, но чтобы не нарушать постановленія Учредительнаго Комитета, значащагося въ ст. 193, слѣдовало бы принять правиломъ, что, въ случаѣ изъявленія крестьянами желанія получить лѣсной матеріалъ натурою, на постройку школы или дома Гминнаго Управленія, гуртовая продажа вырубокъ не можетъ лишить возможности отпустить оный за полутаксовую цѣну, установленную Правительствомъ, съ тѣмъ, что, если таковая надобность будетъ извѣстна до продажи, то надлежащее количество исключится и покупщикъ будетъ обязанъ оставить оное для крестьянъ; если же требованіе сказаннаго матеріала будетъ заявлено послѣ продажи, то, въ виду того, что въ продажу предполагаются только одногодовыя вырубки и что количество лѣснаго матеріала, нужнаго на такія постройки, незначительно— въ случаѣ невозможности получить тотъ матеріалъ изъ вырубокъ, оставляемыхъ для огульной продажи, или изъ подлежащихъ отдачѣ сѣменниковъ,

Co do punktu 1-go Rzeczywisty Radca Stanu Koszelew zgadzając się w zupełności, że przedawać drzewo małemi obrębami jest bardzo korzystnie, tak w widokach dostarczenia mieszkańcom, a w szczególności włościanom, sposobności należenia do licytacyi, oraz kupować na swoje potrzeby z pierwszéj ręki, jak i w zamiarze powiększenia liczby kupujących, uważał jednak zupełnie nie możebném wprowadzać w tym przedmiocie jakiekolwiek ograniczenia, tak co do przestrzeni przedawanych obrębów, jak również co do summ szacunkowych tychże obrębów, lecz zdaniem jego wypadałoby Wydziałowi Skarbowemu obowiązkowo zaprowadzić, stosownie do możności, podział obrębów, aby takim sposobem cząstkowi nabywcy mogli należeć do licytacyi, oraz bez ważnych przyczyn (jak np. wielkiéj wartości drzewa będącego nad spławnemi rzekami), nie przeznaczać na przedaż odrazu, w jednym oddziale, leśnych obrębów wielkiéj wartości.

Co do punktu 2-go. Rzeczywisty Radca Stanu Koszelew mniemał, że chociaż byłoby korzystniéjszém dla Administracyi leśnéj a często i dla włościan, odebrać pieniężną zapomogę zamiast materyału leśnego na budowę szkół i Zarządów gminnych, lecz żeby nie naruszać postanowienia Komitetu Urządzającego, pozycya 193-a, wypadałoby przyjąć za prawidło, że w razie objawienia przez włościan chęci otrzymania w naturze materyału leśnego na budowę szkoły lub domu dla Zarządu gminnego, hurtowa przedaż wyrębów nie może ich pozbawić możności oddania go za połowę taksy przez Rząd ustanowionéj, z tym warunkiem, że jeżeli oni o téj potrzebie przed przedażą zawiadomią, to potrzebna ilość wyłączy się i nabywca obowiązany będzie takową dla włościan pozostawić; jeżeli zaś żądanie wyrażonego materyału będzie objawione po przedaży, to ze względu, że na przedaż wyznaczają się tylko jednoroczne cięcia, oraz że ilość materyału potrzebnego na takie budowy jest mała, oraz na przypadek niemożności otrzymania takiego materyału z wyrębów pozostawianych na ogólną przedaż, albo należących się do oddania nasienników,

онъ можетъ быть отпущенъ, безъ ущерба въ лѣсномъ хозяйствѣ, изъ вырубокъ, назначаемыхъ на слѣдующій годъ.

Относительно 3-го пункта, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Кошелевъ объяснилъ, что въ первоначальномъ представленіи своемъ по настоящему предмету, Правительственная Коммисія Финансовъ предполагала изъять изъ проектируемой гуртовой продажи вырубокъ въ казенныхъ лѣсахъ количество лѣса, причитающагося къ отпуску учрежденіямъ, имѣющимъ право на полученіе онаго, какъ-то: школамъ и инымъ учрежденіямъ; при чемъ пріобрѣтатель вырубки былъ бы обязанъ выдать лѣсъ кому слѣдуетъ, потому что отпуски эти, какъ постоянные, включены въ лѣсную смѣту. Еслибы же какой либо отпускъ назначенъ былъ вновь въ теченіе года, то въ такомъ исключительномъ случаѣ, по мнѣнію Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника Кошелева, представляется возможность удовлетворить оный въ первомъ году способомъ, изъясненнымъ въ предыдущемъ пунктѣ, относительно строеній для училищъ и для Гминныхъ Управленій.

Наконецъ, *по 4му пункту*, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Кошелевъ представилъ, что для практическихъ занятій воспитанниковъ Земледѣльческо-Лѣснаго Института назначены лѣса всего лѣсничества Новая Александрія, въ которомъ, по соглашенію съ Коммисіею Народнаго Просвѣщенія, Професcоръ Института исправляетъ вмѣстѣ обязанность Лѣсничаго; что затѣмъ представляется лишнимъ отдѣлять исключительно для Института какую либо часть лѣса, ибо, въ такомъ случаѣ, воспитанники имѣли бы для практическихъ занятій, площадь, слишкомъ ограниченную; и что гуртовая продажа вырубокъ въ лѣсахъ, предназначенныхъ нынѣ для означенной цѣли, не только не воспрепятствуетъ заведенію образцоваго лѣсоводства въ сказанныхъ лѣсахъ, но напротивъ, предоставляя возможность извлекать изъ нихъ доходъ въ высокомъ размѣрѣ, будетъ свидѣтельствовать о заботливомъ управленіи оными.

По симъ уваженіямъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Кошелевъ, не находилъ основанія къ изъятію лѣсничества Новая Александрія изъ общаго правила о продажѣ вырубокъ, тѣмъ болѣе, что лѣса эти, изобилуя зрѣлымъ матеріаломъ, год-

może być im sprzedany, bez szkody w gospodarstwie leśnym, z wyrębów przeznaczonych na rok następny.

Co do punktu 3-go. Rzeczywisty Radca Stanu Koszelew objaśnił, że w pierwotném co do tego przedmiotu przedstawieniu swojém, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu proponowała wyłączyć z projektowanéj hurtowéj sprzedaży wyrębów w lasach rządowych pewną ilość drzewa przeznaczonego instytucyom, mającym przywiléj na otrzymanie takowego, jako to: szkołom i innym zakładom; oraz że nabywca wyrębu byłby obowiązany wydać drzewo komu wypada, dla tego że te wydadki, jako stałe, zamieszczone są w rachunku leśnym. Gdyby zaś jaki wydatek naznaczony był powtórnie w ciągu roku, to w takim wyjątkowym przypadku, zdaniem Reczywistego Radcy Stanu Koszelewa, proponuje się możność zaspakajać go w pierwszym roku sposobem w poprzednim punkcie co do budowl na szkoły i Zarządy gminne wyrażonym.

Nakoniec co do 4-go punktu. Rzeczywisty Radca Stanu Koszelew przédstawił, że dla praktycznych zajęć wychowańców Instytutu Gospodarstwa wiejskiego i leśnictwa przeznaczone są wszystkie lasy w leśnictwie Nowa Aleksandrya, w którém po zgodzeniu się z Kommissyą Oświecenia, Professor Instytutu pełni na miejscu obowiązki Nadleśniczego; z tych zatém powodów zbyteczném jest oddzielenie wyłącznie na potrzeby instytutu jakiejkolwiek części, w takim bowiem razie wychowańcy na praktyczne zajęcie mieliby przestrzeń dość ograniczoną, a hurtowa przedaż wyrębów w lasach wyznaczonych obecnie na wspomniony cel, nie tylko nie przeszkodzi zaprowadzenia wzorowego gospodarstwa w powyższym leśnictwie, ale przeciwnie, dając możność wyprowadzania z niego dochodu w wysokim stopniu, będzie zaświadczać o pieczołowitości zarządu leśnego.

Z tych powodów, Rzeczywisty Radca Stanu Koszelew nie uważał właściwem wyłączenie leśnictwa Nowa-Aleksandrya z pod ogólnego przepisu o przedaży cięć, tém bardziéj, że lasy te obfitując w doskonały materyał odpowiedni dla handlu, i leżące nad rzeką

нымъ для торговли, и будучи расположены близъ рѣки Вислы, могутъ, при гуртовой продажѣ, доставить значительную пользу.

Представленіе б. Главнаго Директора, Предсѣдательствующаго въ Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства по сему дѣлу, сообщенныя Гг. Членами Совѣта Управленія замѣчанія и объясненіе Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника Кошелева по симъ замѣчаніямъ были отпечатаны особою запискою и сообщены на предварительное прочтеніе Гг. Членамъ Совѣта Управленія, въ томъ числѣ настоящему Главному Директору Финансовъ, Дѣйствительному Статскому Совѣтнику Маркусу.

По разсмотрѣніи рапорта Правительственной Коммисіи Финансовъ, а равно замѣчаній Членовъ Совѣта, Дѣйствительныхъ Статскихъ Совѣтниковъ Соловьева и Князя Черкаскаго, и Генералъ-Лейтенанта Гечевича, сдѣланныхъ по проекту введенія гуртовой продажи вырубокъ въ казенныхъ и состоящихъ въ завѣдываніи Казны лѣсахъ, и наконецъ, дополнительныхъ по таковымъ замѣчаніямъ соображеній бывшаго Главнаго Директора Финансовъ Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника Кошелева, Совѣтъ, раздѣливъ мнѣніе Правительственной Коммисіи Финансовъ о томъ, что эта новая система можетъ имѣть благотворное вліяніе на развитіе лѣснаго хозяйства и увеличеніе казеннаго дохода изъ этого источника, а притомъ устранитъ злоупотребленія, неизбѣжныя при раздробительной продажѣ лѣса, положилъ: разрѣшить съ 1867 года гуртовую продажу годичныхъ вырубокъ въ казенныхъ и состоящихъ въ завѣдываніи Казны лѣсахъ, вмѣсто раздробительной продажи, производимой нынѣ посредствомъ лѣсныхъ чиновъ.

За симъ, вслѣдствіе замѣчаній Членовъ Совѣта, Дѣйствительныхъ Статскихъ Совѣтниковъ Соловьева и Князя Черкаскаго о доставленіи крестьянамъ возможности покупать лѣсъ въ казенныхъ лѣсахъ изъ первыхъ рукъ, и о обезпеченіи за ними предоставленнаго имъ статьею 193-ю постановленій Учредительнаго Комитета права пріобрѣтать изъ казенныхъ лѣсныхъ дачъ лѣсной матеріалъ за половинную цѣну, на постройку домовъ для гминныхъ и сельскихъ школъ и для Гминныхъ Управленій, а также, вслѣдствіе замѣчанія Члена Совѣта, Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника Витте, чтобы учебныя за-

Wisłą, według zasad hurtowéj przedaży, mogą przynosić znakomitą korzyść.

Przedstawienie w tym przedmiocie byłego Dyrektora Głównego, Prezydującego w Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, oraz uczynione przez Członków Rady Administracyjnéj uwagi, tudzież odpowiednie do tych uwag objaśnienie Rzeczywistego Radcy Stanu Koszelewa, wydrukowane w osobnéj zapisce, były kommunikowane do ostatecznego odczytania Członkom Rady Administracyjnéj, równie i teraźniejszemu Dyrektorowi Głównemu Skarbu, Rzeczywistemu Radcy Stanu Markusowi.

Wskutek tego, po rozpoznaniu rapportu Kommissyi Rządowéj Skarbu, również uwag Członków Rady, Rzeczywistych Radców Stanu Sołowiewa i Księcia Czerkaskiego, oraz Generał-Lejtenanta Geczewicza, uczynionych co do projektu wprowadzenia w lasach rządowych i pod jego administracyą będących, hurtowéj przedaży wyrębów, tudzież dodatkowego na powyższe uwagi objaśnienia b. Dyrektora Głównego Skarbu, Rzeczywistego Radcy Stanu Koszelewa, Rada Administracyjna, podzielając zdanie Kommissyi Rządowéj Skarbu wyrażone, że ten nowy system będzie miał pomyślny wpływ na rozwinięcie gospodarstwa leśnego i powiększenie z tego źródła dochodu dla Skarbu, a oprócz tego powstrzyma nadużycia, z drobnéj przedaży drzewa wynikające, postanowiła: zatwierdzić od roku 1867 w miejsce drobiazgowéj przedaży, wykonywanéj obecnie przez służbę leśną, hurtową przedaż corocznych cięć w lasach skarbowych i pod jego zawiadywaniem będących.

Oprócz tego, wskutek uwag Członków Rady, Rzeczywistych Radców Stanu Sołowiewa i Księcia Czerkaskiego o dostarczaniu włościanom możności kupowania, z pierwszéj ręki, drzewa w lasach skarbowych, oraz zachowania im zapewnionego w pozycyi 193-éj postanowienia Komitetu Urządzającego, nabywania z lasów rządowych materyału leśnego za pół ceny, na budowę domów dla szkół gminnych i wiejskich, również dla Zarządów gminnych, tudzież wskutek uwag Członka Rady Rzeczywistego

веденія и другія учрежденія не лишены были права получать лѣсной матеріалъ натурою на отопленіе и постройки, Совѣтъ, согласно съ заключеніемъ бывшаго Главнаго Директора Финансовъ Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника Кошелева, постановилъ: вмѣнить Правительственной Коммисіи въ обязанность:

1) Для доставленія мелкимъ покупщикамъ, въ особенности крестьянамъ, возможности принятія участія въ торгахъ, дробить, сколь возможно, предназначенные къ продажѣ лѣсные участки, и, безъ особенныхъ причинъ, не назначать въ продажу лѣсныхъ участковъ значительной цѣнности одною статьею.

2) Въ случаѣ изъявленія крестьянами, на основаніи 193 ст. постановленій Учредительнаго Комитета, желанія получить лѣсной матеріалъ натурою за полцѣны на постройку домовъ для школъ и Гминныхъ Управленій, если таковая надобность будетъ извѣстна до продажи, исключать надлежащее количество лѣса изъ этой продажи; если же требованіе сказаннаго матеріала будетъ заявлено послѣ продажи, и если не представилась бы возможность получить этотъ матеріалъ изъ вырубокъ, оставляемыхъ для огульной продажи, или изъ подлежащихъ отдачѣ сѣменниковъ, то отпускать оный изъ вырубокъ, назначенныхъ на слѣдующій годъ.

3) Изъ гуртовой продажи исключать количество лѣса, отпускаемаго нынѣ безплатно учрежденіямъ, имѣющимъ право на полученіе онаго, какъ-то школамъ и инымъ заведеніямъ; въ случаѣ же назначенія вновь подобнаго матеріала въ теченіе года, удовлетворять оный въ первомъ году способомъ, изъясненнымъ въ предыдущемъ пунктѣ, относительно строеній для училищъ и для Гминныхъ Управленій.

Что же касается мнѣнія Правительственной Коммисіи о томъ, что для Казны было бы безразлично и даже удобнѣе, во всѣхъ случаяхъ, въ коихъ предоставленъ отпускъ лѣса безплатно или за половинную цѣну, выдавать, вмѣсто того, соотвѣтственное денежное пособіе, и что способъ этотъ былъ бы болѣе выгоднымъ для самыхъ заинтересованныхъ лицъ и учрежденій, то Совѣтъ поручилъ Правительственной Коммисіи Финансовъ войти въ соглашеніе съ подлежащими Управленіями

Radcy Stanu Wittego, iżby zakłady i instytuta naukowe nie były pozbawione prawa dostawać nadal materyał leśny na budowę i opał, Rada Administracyjna zgodnie z opinią byłego Dyrektora Głównego Skarbu, Rzeczywistego Radcy Stanu Koszelewa, postanowiła upoważnić Kommissyę Skarbu:

1) Celem dostarczenia drobnym nabywcom, a mianowicie włościanom, sposobności uczestniczenia przy licytacyach, dzielić według możności proponowane na przedaż leśne wyręby, oraz bez ważnych przyczyn, nie przeznaczać do przedaży na raz jeden leśnych obrębów, znaczniejszéj wartości.

2) W razie oświadczenia przez włościan, stosownie do pozycyi 193-éj postanowienia Komitetu Urządzającego, chęci otrzymania za pół ceny materyału leśnego w naturze na budowę domów dla szkół i Zarządów gminnych, i jeśli to oświadczenie będzie przed przedażą wiadome, wyłączać potrzebną ilość drzewa z téj przedaży, w razie zaś oświadczenia chęci nabycia drzewa po przedaży, i jeżeli nie byłoby w możności pozyskać wspomniony materyał z wyrębów pozostawionych na ogółową przedaż, lub też do oddania nasienników, to wyznaczać takowy materyał z wyrębów na rok następny.

3) Z hurtowéj przedaży wyłączyć ilość drzewa wydawanego obecnie bezpłatnie instytutom, mającym przywiléj do jego otrzymywania, np. szkołom i innym zakładom; na przypadek zaś powtórnego żądania podobnego materyału w ciągu roku, uskuteczniać takowy wydatek w pierwszym roku sposobem w poprzedzającym punkcie co do budowl dla szkół i Zarządów gminnych, wyrażonym.

Co do wniosku Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, że wszystko jedno byłoby dla Skarbu, a nawet korzystniéj we wszystkich przypadkach, w których przedstawia się wydatek bezpłatny drzewa, albo za pół ceny, wydawać w miejsce jego, odpowiedni pieniężny zasiłek, i że ten sposób byłby wygodniejszy nawet dla interessowanych osób i instytucyj, Rada poleciła Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu wejść w. układ

о замѣнѣ, въ означенныхъ случаяхъ, выдачи лѣса въ натурѣ деньгами.

Наконецъ, Совѣтъ, согласно съ мнѣніемъ Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника Кошелева, не нашелъ достаточнаго основанія, какъ къ отдѣленію для предполагаемаго къ открытію Земледѣльческо-Лѣснаго Института извѣстнаго пространства лѣса, такъ и къ изъятію изъ общихъ правилъ о продажѣ вырубокъ изъ казенныхъ дачъ, лѣсничества Новая Александрія, лѣса коего предназначены для практическихъ занятій воспитанниковъ помянутаго Института

Въ заключеніе, Совѣтъ опредѣлилъ представленную Главнымъ Директоромъ Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ вѣдомость количеству дровъ, отпускаемому нынѣ безденежно Духовенству и Благотворительнымъ Учрежденіямъ, препроводить въ Правительственную Коммисію Финансовъ, поручивъ ей, согласно мнѣнію Князя Черкаскаго, нынѣ же прекратить отпускъ дровъ 17-и закрытымъ монастырямъ въ количествѣ 1,124 саж., а равно прекращать оный постепенно и прочимъ нештатнымъ монастырямъ по мѣрѣ ихъ закрытія.

Варшава, 29 Іюля (10 Августа) 1866 года.

Вѣрно съ журналомъ:

И. д. Статсъ-Секретаря (подписалъ) *А. Заборовскій.*

№ 24,444.

№ 272.

О томъ, что изъ лѣсныхъ пространствъ, назначенныхъ въ надѣлъ безземельнымъ крестьянамъ, слѣдуетъ отдѣлять соотвѣтственное количество лѣса на крестьянскія постройки.

(11 (23) Февраля 1867 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ въ 165 засѣданіи, 5 (17) Января сего года, постановилъ, что изъ лѣсныхъ пространствъ, поступающихъ въ надѣлъ безземельнымъ

z władzami właściwemi, co do zamiany w oznaczonych przypadkach wydawania drzewa w naturze, na gotówkę.

Oprócz tego Rada Administracyjna, zgodnie ze zdaniem Rzeczywistego Radcy Stanu Koszelewa, nie znalazła dostatecznéj zasady, do wydzielenia osobnéj części lasu dla mającego się otworzyć Instytutu gospodarstwa wiejskiego i leśnictwa, jak również do wyłączenia, z pod ogólnych prawideł o przedaży drzewa z lasów skarbowych, leśnictwa Nowa-Aleksandrya, którego to leśnictwa lasy są przeznaczone na praktyczne ćwiczenia wychowańców Instytutu.

Nakoniec, Rada postanowiła przedstawiony przez Dyrektora Głównego Spraw Wewnętrznych i Duchownych wykaz ilości drzewa, wydawanego dotychczas bezpłatnie duchowieństwu i zakładom dobroczynnym, zakommunikować Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu i polecić jéj, zgodnie ze zdaniem Księcia Czerkaskiego, zaprzestać nadal wydawania drzewa 17-tu zwiniętym klasztorom w ilości 1,124 sążni rocznie, również stopniowo zmniejszać wydawąnie onego i innym klasztorom będącym nieetatowemi, w miarę ich zamknięcia.

w Warszawie, dnia 29 Lipca (10 Sierpnia) 1866 r.

Za zgodność:

p. o. Sekretarza Stanu (podpisano) *A. Zaborowski.*

Nr. 24,444.

N° 272.

Z przestrzeni lasów przeznaczonych na uposażenie ludności bezrolnéj, ma być oddzieloną odpowiednia ilość drzewa na wzniesienie budowli dla téjże ludności.

(d. 11 (23) Lutego 1867 r.).

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Komitet Urządzający na posiedzeniu 165-m w dniu 5 (17) Stycznia roku bieżącego postanowił: że z przestrzeni lasów przeznaczonych na uposażenie ludności bezrolnéj, przed uprzątnię-

крестьянамъ, Коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ должны, прежде устраненія лѣса, отдѣлять соотвѣтственное количество онаго, для постройки крестьянскихъ строеній, съ уплатою за оный половинной противъ оцѣнки цѣны, и что остающійся за симъ лѣсъ долженъ быть обращаемъ въ продажу съ публичнаго торга.

Какъ, до воспослѣдованія упомянутаго постановленія, Правительственная Коммисія, въ видахъ болѣе поспѣшнаго устраненія лѣса изъ земель, назначенныхъ въ надѣлъ безземельнымъ крестьянамъ, разрѣшила нѣкоторыя Лѣсныя Управленія, произвести торги на продажу лѣса изъ этихъ пространствъ, съ тѣмъ, чтобы торговые листы и условія были представлены на утвержденіе Губернскаго Правленія, то, по поводу означеннаго постановленія, Правительственная Коммисія поручаетъ нынѣ Лѣсному Управленію отмѣнить объявленіе о назначеніи торговъ на продажу этого лѣса, если таковое было сдѣлано, и устраненіе лѣса пріостановить, впредь до развитія вышесказаннаго постановленія.

Варшава, 11 (23) Февраля 1867 года.

Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Домбровскій.*

№ 8,119/2,920.

Приложеніе къ № 272-му.

Выписка изъ журнала 165 засѣданія Учредительнаго Комитета въ Царствѣ Польскомъ отъ 5 (17) Января 1867 года.

Статья 915. О порядкѣ передачи въ надѣлъ безземельнымъ казенныхъ фольварковыхъ и лѣсныхъ участковъ.

За отсутствіемъ Главнаго Директора Правительственной Коммисіи Финансовъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Янишевскій отъ 9 (21) Декабря 1866 г., за № 63,933/23,334, вошелъ въ Учредительный Комитетъ съ представленіемъ слѣдующаго содержанія:

ciem drzewa, Kommissye włościańskie mają oddzielić odpowiednią ilość drzewa, na wzniesienie budowli dla tejże ludności potrzebną, które obowiązana będzie zapłacić za połowę ceny szacunkowéj, a dopiero reszta drzewà z tych przestrzeni ma być sprzedaną przez publiczną licytacyę.

Ponieważ przed zapadnięciem powyższego postanowienia, Kommissya Rządowa w widokach spieszniejszego oczyszczenia gruntów przeznaczonych z lasu na uposażenie ludności bezrolnéj, upoważniła niektóre Urzędy leśne do odbycia licytacyi na sprzedaż drzewa z tych przestrzeni, z zastrzeżeniem złożenia pod zatwierdzenie Rządu Gubernialnego protokółów licytacyjnych i umów, przeto, z powodu takowego postanowienia, Kommissya Rządowa obecnie poleca Urzędowi leśnemu, aby wrazie ogłoszenia licytacyi na sprzedaż tego drzewa, takową odwołał, i z uprzątaniem drzewa, do czasu rozwinięcia powyżéj powołanego postanowienia, wstrzymał się.

w Warszawie, d. 11 (23) Lutego 1867 r.

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *Dąbrowski.*

Nr. 8,119/2,920.

Annex do Nr. 272-go.

Wypis z protokółu 165-go posiedzenia Komitetu Urządzającego w Królestwie Polskiem z dnia 5 (17) Stycznia 1867 roku.

Pozycya 915. O sposobie uposażenia włościan bezrolnych gruntami rządowemi, folwarcznemi i leśnemi.

W zastępstwie Dyrektora Głównego Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, Rzeczywisty Radca Stanu Janiszowski pod dniem 9 (21) Grudnia 1866 r. Nr. 63,933/23,334, wniósł do Komitetu Urządzającego przedstawienie treści następującéj:

На основаніи Высочайшаго повелѣнія, изложеннаго въ ст. 764 постановленій Учредительнаго Комитета, должны поступить въ надѣлъ безземельному населенію слѣдующія статьи:

	а) крестьянскія усадьбы и земли, оставшіяся отъ надѣла лѣсной стражи	6,664	морг.	260	пр.,
	б) лѣсные отпадки	7,140	„	229	„
	в) казенные фольварки, въ полномъ ихъ составѣ и по частямъ	14,146	„	135	„
	г) участки постояннаго лѣса	12,494	„	66	„
	д) помонастырскіе земли и фольварки	9,110	„	73	„
и	*е*) для горныхъ рабочихъ	5,606	„	282	„
	итого	55,163	морг.	145	пр.

При передачѣ Коммисіямъ по крестьянскимъ дѣламъ отдѣльныхъ усадьбъ, а также земель, оставшихся отъ надѣла лѣсной стражи и лѣсныхъ отпадковъ, по скольку они очищены отъ лѣса, не представляется никакого затрудненія и Главный Директоръ Правительственной Коммисіи Финансовъ уже сдѣлалъ надлежащія по сему предмету распоряженія. Но совершенно въ другомъ положеніи находятся земли, назначенныя для сей цѣли изъ фольварковъ и участковъ, покрытыхъ лѣсомъ. Первыя изъ нихъ обсѣменены арендаторами, и, кромѣ того, при нѣкоторыхъ изъ фольварковъ, назначенныхъ безземельнымъ въ полномъ составѣ, находятся подлежащія сносу экономическія строенія; другія же не очищены еще отъ лѣса, цѣнность коего, на нѣкоторыхъ участкахъ, составляетъ весьма значительную цифру.

Хотя объ отказѣ арендаторамъ въ дальнѣйшемъ содержаніи фольварковъ, назначенныхъ въ полномъ составѣ для безземельнаго населенія, а равно о предполагаемомъ отдѣленіи отъ нѣкоторыхъ изъ нихъ опредѣленной на сей предметъ части, сдѣлано своевременно надлежащее распоряженіе, безъ указанія однакожъ по симъ послѣднимъ мѣстности, въ коей отводъ этотъ будетъ совершенъ, къ чему безъ предварительныхъ мѣстныхъ соображеній, не представлялось никакой возможности; но такъ какъ Высочайшее повелѣніе отъ 21 Августа (2 Сентября) 1866 года, объ отводѣ этихъ земель, послѣ-

Na zasadzie rozkazu Najwyższego, objawionego w pozycyi 764-éj postanowienia Komitetu Urządzającego, na uposażenie ludności bezrolnéj przeznaczone są przestrzenie następujące:

a) osady włościańskie, grunta pozostałe po uposażeniu straży leśnéj, zajmujące w ogóle przestrzeni	morgów	6,664	prętów	260,
b) odpadki leśne	„	7,140	„	229,
c) folwarki rządowe, całe i częściowe	„	14,146	„	135,
d) części lasów stałych	„	12,494	„	66,
e) grunta i folwarki po-klasztorne	„	9,110	„	73,
f) dla robotników górniczych	„	5,606	„	282,
razem	morg.	55,163	pręt.	145.

W oddaniu, na cel powyższy, do rozporządzenia Kommissyj włościańskich, osad oddzielnych, gruntów pozostałych od uposażenia straży leśnej i odpadków leśnych, o ile z takowych drzewo uprzątniętem zostało, nie zachodzą trudności, i Dyrektor Główny Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu poczynił już w tym przedmiocie należne rozporządzenia. W inném zaś położeniu znajdują się grunta przeznaczone na uposażenie ludności bezrolnéj z folwarków i obrębów zarosłych lasami; pierwsze są zasiane przez dzierżawców, a oprócz tego na niektórych z nich, przeznaczonych w całości dla bezrolnych, znajdują się budowle gospodarcze, ulegające rozebraniu; drugie nie są dotąd oczyszczone z drzewa, wartość którego w niektórych obrębach stanowi bardzo wysoką summę

Chociaż Kommissya Skarbu wydała rozporządzenie, co do wymówienia dzierżawcom dalszéj dzierżawy folwarków, przeznaczonych w całości na uposażenie ludności bezrolnéj, i co do zawiadomienia ich o zamierzoném oddzieleniu na cel powyższy od niektórych folwarków różnych części, bez wskazania wszakże, co do tych ostatnich, miejscowości w któréj oddzielenie nastąpi, nie przedstawiała się bowiem możliwość uczynienia tego bez poprzedniego zbadania na miejscu; jednakże, ponieważ rozkaz Najwyższy z dnia 21 Sierpnia (2 Września) 1866 roku, dotyczący wydzielenia tych gruntów, zapadł już w tym czasie, kiedy większa

довало въ то время, когда обсѣмененіе большей части изъ нихъ уже было произведено, то, для устраненія требованій арендаторовъ и запутанныхъ съ ними разсчетовъ представляется необходимымъ, передавая нынѣ же названныя земли въ вѣдѣніе мѣстныхъ Коммисій по крестьянскимъ дѣламъ, включить условіе, что участки, засѣянные уже арендаторами, поступятъ въ пользованіе крестьянъ послѣ уборки хлѣба.

Изъ 45 фольварковъ, назначенныхъ для беземельнаго населенія въ полномъ ихъ составѣ, на 5 казенныхъ и 27 помонастырскихъ, находятся строенія, подлежащія продажѣ въ пользу Казны, на сносъ. Цѣнность этихъ строеній, при застрахованіи отъ огня, опредѣлена въ 51,944 руб. 56 ½ коп.; со времени производства этой оцѣнки, могли однако произойти, какъ въ состояніи, такъ и въ количествѣ строеній, перемѣны, имѣвшія весьма важное вліяніе на настоящую ихъ цѣнность, и, кромѣ того, строенія сіи должны быть проданы на сносъ, чрезъ что большая часть матеріала потеряетъ свою относительную стоимость. Вслѣдствіе сего, при продажѣ оныхъ, вышепоказанная цифра не можетъ быть принята за торговую цѣну; а посему за Главнаго Директора Правительственной Коммисіи Финансовъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Янишевскій полагалъ бы необходимымъ поручить Гражданскимъ Губернаторамъ командировать благонадежныхъ чиновниковъ для переоцѣнки этихъ строеній чрезъ экспертовъ, въ присутствіи Членовъ Гминнаго Управленія и нѣсколькихъ хозяевъ крестьянъ, не менѣе трехъ, съ тѣмъ, чтобы тѣмъ же чиновникамъ, вслѣдъ за переоцѣнкою, было предоставлено произвести на мѣстѣ, въ присутствіи Коммисара по крестьянскимъ дѣламъ, публичные торги для продажи оныхъ, начиная отъ суммы, опредѣленной по переоцѣнкѣ. Присемъ, въ случаѣ заявленія мѣстными или вновь водворяемыми крестьянами желанія пріобрѣсти какое либо изъ продаваемыхъ строеній, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Янишевскій признавалъ бы возможнымъ уступать имъ безъ торга деревянныя зданія, цѣнность коихъ, по переоцѣнкѣ, не будетъ превышать 50 руб.

Лѣсъ, находящійся на пространствахъ, поступающихъ въ надѣлъ беземельнымъ крестьянамъ, надлежало бы продать. Для соглашенія затѣмъ интереса Казны съ необходимостью

część gruntów była już obsiana, zatém, w celu zapobieżenia reklamacyom dzierżawców i uniknienia zaplątanych obrachunków z nimi, zdawałoby się konieczną rzeczą, przy oddaniu powyższych gruntów do rozporządzenia miejscowych Kommissyj włościańskich, dołączyć warunek, że części obsiane już przez dzierżawców oddane zostaną do użytkowania włościan, po zebraniu zboża.

Z liczby 45 folwarków, przeznaczonych w całości na uposażenie ludności bezrolnéj, na 5-ciu folwarkach rządowych i 27 folwarkach po-klasztornych, znajdują się budowle, które należy spieniężyć na korzyść Skarbu, z warunkiem rozebrania onych. Szacunek tych budowli, przy ubezpieczeniu od ognia, oznaczony został na rs. 51,944 kop. 56 ½; od czasu oszacowania, mogły jednakże zajść zmiany, tak co do stanu jak i co do ilości budowli, wywierające wpływ bardzo ważny na obecny ich szacunek, a nadto, budowle te mają być sprzedane do rozebrania, przez co większa część samego materyału musi stosunkowo stracić na wartości. Z tego powodu, przy sprzedaży onych, wyż wzmiankowana kwota nie może służyć za cenę do licytacyi; i dla tego, w zastępstwie Dyrektora Głównego Kommissyi Rządowéj Skarbu, Rzeczywisty Radca Stanu Janiszowski wnosi, iż wypada polecić Gubernatorom Cywilnym, ażeby delegowali zaufanych urzędników dla dopełnienia powtórnego oszacowania rzeczonych budowli przez biegłych, w obecności członków Zarządu gminnego i kilku, a najmniéj trzech, włościan gospodarzy, z upoważnieniem tychże urzędników, do odbycia, zaraz po dopełnieniu powtórnego oszacowania, na gruncie, w obecności Kommissarza włościańskiego, licytacyi na sprzedaż tych budowli, poczynając od summy, przy powtórnem oszacowaniu ustanowionéj. Przytém, wrazie objawienia przez miejscowych albo nowo-osiedlających się włościan życzenia nabycia którejkolwiek z wystawionych na sprzedaż budowli, Rzeczywisty Radca Stanu Janiszowski znajdował możliwem odstąpić im, bez licytacyi, budowle drewniane, wartość których, podług powtórnego oszacowania, nie będzie przenosić rs. 50.

Drzewo znajdujące się na przestrzeni, przeznaczonéj na uposażenie ludności bezrolnéj, należałoby sprzedać. Dla pogodzenia interessu Skarbu z potrzebą przyjścia z meteryalną

оказать матеріальное содѣйствіе вновь водворяемымъ поселенцамъ, казалось бы возможнымъ, передавая нынѣ же въ Коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ вѣдомости объ отпадкахъ и участкахъ, покрытыхъ еще лѣсомъ, постановить, чтобы Коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ, изъ подлежащаго продажѣ лѣснаго матеріала отдѣлили ту часть онаго, какая, по мнѣнію Коммисій по крестьянскимъ дѣламъ будетъ необходима для надлежащаго экономическаго устройства беземельныхъ, и уступить этотъ лѣсъ крестьянамъ по уменьшенной въ половину таксѣ.

Оцѣнка лѣсовъ будетъ сообщена Коммисіямъ по крестьянскимъ дѣламъ. Остающійся отъ упомянутаго назначенія лѣсъ слѣдовало бы продать съ публичныхъ торговъ, на срубъ срокомъ на полтора года, торги произвести въ Губернскомъ Правленіи, и предоставить Губернаторамъ право утверждать оные, хотя бы цѣнность, какъ лѣса, такъ и строеній, превышала сумму, предоставленную утвержденію мѣстныхъ властей.

На основаніи 17-й ст. Высочайшаго указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 года, впредь до уплаты Казною ликвидаціоннаго вознагражденія частнымъ владѣльцамъ за отошедшія крестьянскія земли, извлеченіе доходовъ отъ пропинаціи на пріобрѣтенныхъ крестьянами земляхъ, должно производиться по распоряженію Казны. Вслѣдствіе того, для предоставленія Казнѣ возможности получать пропинаціонный доходъ, по мнѣнію Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника Янишевскаго, надлежало бы изъ болѣе значительныхъ площадей, отходящихъ въ надѣлъ беземельныхъ оставлять въ вѣдѣніи Казны по 1 $^1/_2$ морга на корчемныя усадьбы, впредь до уплаты Казною сказаннаго вознагражденія.

Наконецъ, при ближайшей повѣркѣ вѣдомостей земель, предполагаемыхъ въ надѣлъ беземельнымъ, оказались подлежащими исключенію:

1) показанныя вдвойне по вѣдомости лит. *А*:

а) въ лѣсничествѣ Коло при деревнѣ Бугай, участокъ пространствомъ въ . . . . 59 морг. 245 пр., показанный по той же вѣдомости при лѣсничествѣ Люботынь въ 48 морговъ 140 прентовъ;

pomocą nowo-osiedlającym się włościanom, możnaby, przesyłając bezzwłocznie Kommissyom włościańskim wykazy odpadków i gruntów, zarosłych lasami, wydać decyzyę, ażeby Kommissye włościańskie, z przeznaczonego na sprzedaż materyału drzewnego oddzieliły taką ilość, jaką uznają za potrzebną dla należytego zagospodarowania się włościan bezrolnych, i drzewo to odstąpić włościanom za połowę wartości podług taksy.

Oszacowanie drzewa będzie zakommunikowane Kommissyom włościańskim. Pozostałe zatém drzewo wypada sprzedać przez licytacyę, z warunkiem wycięcia go w przeciągu półtora roku, licytacye odbyć w Rządach Gubernialnych, a Gubernatorów należałoby upoważnić do zatwierdzania protokółów licytacyjnych, chociażby wartość tak drzewa jako też i zabudowań przewyższała summę, na jaką władze miejscowe zatwierdzać licytacye mają prawo.

Na zasadzie art. 17-go ukazu Najwyższego z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 roku, do czasu wypłacenia przez Skarb właścicielom wynagrodzenia likwidacyjnego, za odpadłe grunta włościańskie, dochody z propinacyi, na gruntach wydzielonych włościanom, pobierane być mają podług uznania Rządu. Wskutek tego, dla postawienia Skarbu w możności pobierania dochodu propinacyjnego, zdaniem Rzeczywistego Radcy Stanu Janiszowskiego należałoby z obszerniejszych przestrzeni, wyznaczonych na uposażenie ludności bezrolnéj, pozostawić w zawiadywaniu Skarbu po 1 ½ morgi na osady karczemne, do czasu wypłacenia przez Skarb rzeczonego wynagrodzenia.

Nakoniec, po skrupulatném sprawdzeniu wykazów gruntów, przeznaczonych na uposażenie ludności bezrolnéj, okazało się, że z wykazów tych należy wykreślić:

1) zamieszczone dwa razy w wykazie lit. *A*:

a) w leśnictwie Koło, przy wsi Bugaj, część zawierająca przestrzeni . . . . morg. 59 pręt. 245, która wykazaną jest w tymże wykazie pod leśnictwem Lubotyń w ilości morg. 48 pręt. 140;

б) участокъ при деревнѣ Сеймоны . . показанный по дополнительной вѣдомости лит. *З*, подъ названіемъ морги сеймонскіе, 24 морг. 270 пр.;	24 морг.	10 пр.,
в) при деревнѣ Порипсы участокъ въ показанный по вѣдомости (лит. *Г*) землямъ, назначеннымъ изъ помонастырскихъ имѣній, и	42 „	136 „
г) при деревнѣ Сташовъ Радомскаго уѣзда участокъ въ . . . . показанный по той же вѣдомости при деревнѣ Сѣцѣховъ, Опатовскаго уѣзда; и	2 „	25 „
2) ошибочно показанный по вѣдомости лит. *А* участокъ при селѣ Ленгъ въ . . который, какъ находившійся до изданія Высочайшаго указа 1864 года, во владѣніи крестьянина Григорія Крупинскаго, не можетъ быть отведенъ безземельнымъ. .	5 „	87 „
всего . . .	133 морг.	203 пр.

Настоящія объясненія, за Главнаго Директора Правительственной Коммисіи Финансовъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Янишевскій представилъ, съ своимъ заключеніемъ, на благоусмотрѣніе Учредительнаго Комитета.

Справка. Учредительный Комитетъ, въ 152-мъ засѣданіи (3 (15) Сентября 1866 года) по выслушаніи Высочайшаго повелѣнія 21 Августа (2 Сентября) 1866 года, о надѣленіи безземельныхъ крестьянъ участками изъ казенныхъ и бывшихъ церковныхъ земель, ст. 764-ю, между прочимъ постановилъ: „предоставить Главному Директору Правительственной Коммисіи Финансовъ, передать въ Коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ списки казенныхъ и помонастырскихъ земель, назначенныхъ въ надѣлъ безземельнымъ крестьянамъ, согласно вѣдомостямъ, представленнымъ особою Коммисіею."

Заключеніе. Разсмотрѣвъ настоящее представленіе за Главнаго Директора Правительственной Коммисіи Финансовъ, Дѣй-

b) część przy wsi Sejmoni . . . zamieszczona w wykazie dodatkowym lit. *Z.* pod nazwą Morgi Sejmońskie, w ilości morg. 24 pręt. 270;	,,	24	,,	10,
c) część przy wsi Porypsy . . . . . zamieszczona w wykazie lit *G*, gruntów przeznaczonych z majątków poklasztornych;	,,	42	,,	136
d) część przy wsi Staszów w powiecie Radomskim . . . . zamieszczona w tymże wykazie przy wsi Sieciechów w powiecie Opatowskim;	morg.	2	pręt.	25,
2) mylnie zamieszczona w wykazie lit. *A*, część przy wsi Łęg, wynosząca . . . która, przed wydaniem ukazu Najwyższego z roku 1864 zostawała w posiadaniu włościanina Grzegorza Krupińskiego, a zatém nie może być wydzieloną dla ludności bezrolnéj	,,	5	,,	87,
razem . .	morg.	133	pręt.	203.

Powyższe wyjaśnienia, w zastępstwie Dyrektora Głównego Kommissyi Rządowéj Skarbu, przedstawił do decyzyi Komitetu Urządzającego Rzeczywisty Radca Stanu Janiszowski, wraz z swą opinią.

Motywa. Komitet Urządzający, na posiedzeniu 152-gim w dniu 3 (15) Września 1866 roku, po wysłuchaniu rozkazu Najwyższego z dnia 21 Sierpnia (2 Września) 1866 roku, co do uposażenia włościan bezrolnych, częściami gruntów rządowych i po-duchownych, w pozycyi 764-éj, pomiędzy innemi, postanowił: ,,pozostawić Dyrektorowi Głównemu Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu zakommunikowanie Kommissyom włościańskim wykazów gruntów rządowych i po-klasztornych, wyznaczonych na uposażenie ludności bezrolnéj, zgodnie z wykazami ułożonemi przez oddzielną Kommissyę.”

Decyzya. Rozpoznawszy powyższe przedstawienie wniesione, za Dyrektora Głównego Kommissyi Rządowéj Skarbu, przez

ствительнаго Статскаго Совѣтника Янишевскаго, Учредительный Комитетъ постановилъ:

1) передать списки земель, обсѣмененныхъ арендаторами казенныхъ имѣній, въ вѣдомство Коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ, тотчасъ же, съ оговоркою, что земли сіи поступаютъ въ пользованіе крестьянъ, послѣ уборки хлѣба;

2) предложить Губернаторамъ командировать чиновниковъ для оцѣнки фольварковыхъ строеній чрезъ экспертовъ, въ присутствіи мѣстнаго Коммисара по крестьянскимъ дѣламъ, членовъ Гминнаго Управленія и нѣсколькихъ хозяевъ крестьянъ, не менѣе трехъ, съ тѣмъ, чтобы вслѣдъ за переоцѣнкою оныхъ были произведены на мѣстѣ торги на продажу оныхъ на сносъ въ присутствіи Коммисара по крестьянскимъ дѣламъ; при чемъ отдѣльныя строенія, стоящія по переоцѣнкѣ не выше 50 руб. уступать, согласно желанію крестьянъ, преимущественно вновь водворяемыхъ, за эту цѣну безъ торговъ;

3) передать списки лѣсныхъ пространствъ, вмѣстѣ съ оцѣнкою оныхъ Коммисіямъ по крестьянскимъ дѣламъ, съ тѣмъ, чтобы они, отдѣливъ соотвѣтственное количество лѣса для безземельныхъ, предложили симъ послѣднимъ пріобрѣсти лѣсной матеріалъ по половинной противъ оцѣнки цѣнѣ;

4) остающійся, за симъ, лѣсъ продать съ публичныхъ торговъ на срубъ, срокомъ на полтора года;

5) назначеніе и утвержденіе торговъ, на лѣсныя пространства и строенія, предоставить Гражданскимъ Губернаторамъ, хотя бы цѣнность ихъ превышала сумму, предоставленную утвержденію мѣстныхъ властей;

6) на болѣе значительныхъ земельныхъ площадяхъ, поступающихъ въ надѣлъ безземельнымъ крестьянамъ, оставлять въ распоряженіи Казеннаго Управленія по $1\frac{1}{2}$ морга земли для корчемныхъ усадьбъ, впредь до окончанія ликвидаціонной операціи;

7) за тѣмъ изъ земель, подлежащихъ въ надѣлъ безземельнымъ крестьянамъ, исключить, согласно заключенію Действительнаго Статскаго Совѣтника Янишевскаго, 133 морга 203 прента вдвойне и ошибочно показанные въ составленныя особою Коммисіею вѣдомости (лит. *А*);

Rzeczywistego Radcy Stanu Janiszowskiego, Komitet Urządzający postanowił:

1) bezzwłocznie przesłać do dyspozycyi Kommissyj włościańskich wykazy gruntów, obsianych przez dzierżawców dóbr rządowych, z nadmienieniem, że grunta te oddane zostaną do użytkowania włościan, po zebraniu zboża;

2) upoważnić Gubernatorów, do wydelegowania urzędników, dla oszacowania budowli folwarcznych przez biegłych, w obecności miejscowego Kommissarza włościańskiego, Członków Zarządu gminnego i kilku, a najmniéj trzech, włościan-gospodarzy i dla odbycia na gruncie, zaraz po dopełnieniu powtórnego oszacowania, w obecności Kommissarza, licytacyi na sprzedaż tych budowli, z obowiązkiem rozebrania onych, przyczém, oddzielne budowle, wartujące podług powtórnego oszacowania, nie wyżéj nad rs. 50, odstępowane być mają, za opłatą summy szacunkowéj, bez licytacyi, przedewszystkiem włościanom nowo-osiedlającym się, w razie ich żądania;

3) przesłać Kommissyom włościańskim wykazy leśnych przestrzeni, łącznie z oszacowaniem rosnących na tychże przestrzeniach lasów, z zastrzeżeniem, aby Kommissye włościańskie, po oddzieleniu odpowiedniéj ilości drzewa na użytek ludności bezrolnéj, zaproponowały tejże kupno materyału drzewnego, za połowę ceny podług taksy;

4) pozostałe drzewo sprzedać przez licytacyę, z obowiązkiem wycięcia go w przeciągu półtora roku;

5) do ogłaszania i zatwierdzania licytacyj, na drzewo i na budowle upoważnić Gubernatorów Cywilnych, bez względu na to, chociażby wartość tychże przewyższała summę, na jaką władze miejscowe zatwierdzać licytacye mają prawo;

6) na obszerniejszych przestrzeniach gruntów, wyznaczonych na uposażenie włościan bezrolnych, pozostawić w zawiadywaniu Zarządu skarbowego po $1 \frac{1}{2}$ morgi ziemi, na osady karczemne, do czasu ukończenia operacyi likwidacyjnéj;

7) wreszcie z gruntów, przeznaczonych na uposażenie włościan bezrolnych, wyłączyć, zgodnie z przedstawieniem Rzeczywistego Radcy Stanu Janiszowskiego, morgów 133 prętów 203, które podwójnie i mylnie zamieszczone zostały w ułożonych przez oddzielną Kommissyę wykazach;

8) исполненіе настоящаго постановленія возложить на Главнаго Директора Правительственной Коммисіи Финансовъ и мѣстныя по крестьянскимъ дѣламъ Коммисіи.

№273.

О томъ, что утвержденныя таксы на лѣсныя произведенія въ каждомъ лѣсничествѣ обязательны только на три года.

(28 Іюня (10 Іюля) 1867 года.)

Всѣмъ Лѣснымъ Управленіямъ, Губернскимъ Правленіямъ и чиновникамъ лѣснаго надзора.

Финансовое Управленіе въ Царствѣ Польскомъ.

Постановленіемъ б. Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства отъ 30 Іюня (12 Іюля) 1839 года, за № 47,280, предписано: чтобы проекты таксъ на лѣсныя произведенія, или предположенія о сохраненіи существующихъ цѣнъ, ежегодно были представляемы въ Коммисію чрезъ посредство Губернскихъ Правленій, на тотъ конецъ, чтобы утвержденная или оставленная въ своей силѣ такса служила для Лѣсныхъ Управленій въ теченіе года основаніемъ для оцѣнки и продажи лѣсныхъ произведеній, а равно и для веденія надлежащей въ томъ отчетности.

Сказанное выше постановленіе обязательно и по настоящее время, съ тѣмъ лишь измѣненіемъ, что, по распоряженію б. Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства отъ 3 (15) Ноября 1862 года, за № 36,945/16,155, предписано Лѣснымъ Управленіямъ, чтобы, вмѣсто проектовъ таксъ, представляли въ одномъ экземплярѣ составленные по обозрѣніи мѣстности протоколы о цѣнахъ, съ истребованнымъ по сему предмету отъ лѣсныхъ чиновниковъ мнѣніемъ; предписаніемъ же упомянутой выше б. Коммисіи отъ 4 (16) Іюля прошедшаго года, за № 44,209/16,022, разрѣшено Лѣснымъ Управленіямъ представлять означенные протоколы и безъ мнѣнія чиновниковъ лѣснаго надзора, въ случаѣ ихъ отсутствія.

Принимая нынѣ во вниманіе, что проектированныя въ лѣсныхъ таксахъ измѣненія, въ теченіе прошедшихъ лѣтъ

8) wykonanie niniejszego postanowienia poruczyć Dyrektorowi Głównemu Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu i miejscowym Kommissyom włościańskim.

N° 273.

Zatwierdzone taksy płodów leśnych w każdem leśnictwie obowiązywać mają przez lat trzy.

(d. 28 Czerwca (10 Lipca) 1867 r.)

Do wszystkich Urzędów leśnych, Rządów Gubernialnych i Urzędników nadzorujących.

ZARZĄD FINANSÓW W KRÓLESTWIE POLSKIEM.

Urządzeniem byłéj Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu z dnia 30 Czerwca (12 Lipca) 1839 roku Nr. 47,280, przepisano, aby projekty do taksy płodów leśnych, albo też wnioski za utrzymaniem cen istniejących, corocznie przedstawiane jéj były przez pośrednictwo Rządów Gubernialnych, tak zaś potwierdzona lub przedłużona taksa winna była służyć Urzędom leśnym za podstawę do ocenienia i sprzedaży płodów leśnych, oraz do wszelkich działań rachunkowych w ciągu właściwego roku.

Urządzenie powyższe dotąd obowiązuje z tą zmianą, że rozporządzeniem b. Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu z dnia 3 (15) Listopada 1862 roku Nr. 36,945/16,155, polecono Urzędom leśnym, aby w miejsce projektów do taks przedstawiały w jednym exemplarzu protokóły rozpoznawcze cen przez urzędników nadzorujących zaopinjowane, reskryptem zaś tejże b. Kommissyi z d. 4 (16) Lipca roku zeszłego Nr. 44,209/16,022, upoważnione zostały Urzędy leśne do przedstawienia pomienionych protokółów i bez opinii urzędników nadzorujących, wrazie nieobecności ich na gruncie.

Zważywszy obecnie, że zmiany projektowane w taksach leśnych w ciągu lat ubiegłych głównie odnosiły się do cen drzewa, ceny bowiem innych płodów, powszechnie podrzędne znaczenie

преимущественно относились къ цѣнамъ на дрова, такъ какъ цѣны на прочія лѣсныя произведенія, вообще второстепенной важности, иногда только подвергались незначительнымъ перемѣнамъ, и что вслѣдствіе приведенія въ исполненіе постановленія Совѣта Управленія Царства отъ 29 Іюля (10 Августа) прошедшаго года, за № 24,444, предписывающаго оптовую въ казенныхъ лѣсахъ продажу лѣсосѣкъ, посредствомъ торговъ, вмѣсто прежней розничной продажи дровъ по указаннымъ въ таксѣ цѣнамъ, оказывается излишнимъ ежегодное установленіе таксъ, въ которыхъ назначенные на дрова цѣны во время продажи таковыхъ съ торговъ служили только основаніемъ для опредѣленія цифры, отъ которой должны быть начаты торги; имѣя притомъ въ виду, что, при существующемъ доселѣ порядкѣ составленія съ года на годъ таксъ, Горное вѣдомство встрѣчало препятствіе въ составленіи смѣтъ, которыя, въ случаѣ перемѣны цѣнъ на дрова въ лѣсахъ, доставляющихъ таковыя на заводы, не всегда могли быть примѣняемы; по всѣмъ симъ соображеніямъ и въ видахъ сокращенія переписки, Финансовое Управленіе постановляетъ: что проекты таксъ на лѣсныя произведенія, составленные въ одномъ экземплярѣ на соотвѣтственномъ бланкѣ, отнынѣ должны быть представляемы Лѣсными Управленіями чрезъ каждые три года на слѣдующее трехлѣтіе, съ поясненіемъ объ окрестныхъ на лѣсныя произведенія торговыхъ цѣнахъ, собранныхъ отъ мѣстныхъ Бургомистровъ и Гминныхъ Войтовъ, а равно и отъ владѣльцевъ частныхъ лѣсовъ, состоящихъ вблизи казенныхъ лѣсныхъ дачъ, съ приложеніемъ вѣдомости о полученныхъ по всѣмъ статьямъ доходахъ въ теченіе послѣднихъ двухъ лѣтъ, порознь за каждый годъ, со всякаго участка, имѣющаго особенную таксу, и съ пояснительнымъ протоколомъ о проектированныхъ цѣнахъ; къ тому еще, въ видахъ оправданія предполагаемыхъ на лѣсной матеріалъ цѣнъ, Лѣсныя Управленія обязаны прилагать сравнительныя вѣдомости о дровахъ, назначенныхъ къ продажѣ и проданныхъ уже въ теченіе послѣднихъ двухъ лѣтъ, со свѣдѣніемъ о стоимости таковыхъ, назначенной по оцѣнкѣ, и о суммѣ, предположенной на торгахъ при продажѣ оныхъ.

mających, niekiedy tylko i w ogóle małoznaczącym uległy zmianom, wprowadzenie zaś w wykonanie postanowienia Rady Administracyjnéj Królestwa z dnia 29 Lipca (10 Sierpnia) roku zeszłego Nr. 24,444, przepisującego ogółową w lasach rządowych sprzedaż cięć przez licytacyę, w miejsce dokonanéj w nich poprzednio cząstkowéj wyprzedaży drzewa, po cenach w taksie oznaczonych, zbyteczném nateraz czyni coroczne stanowienie taks leśnych, w których ceny na drzewo oznaczone, przy sprzedaży onego przez licytacyę, posługują jedynie do ustanowienia summy od któréj licytacya ma być rozpoczętą. Zważywszy przytém, że przy dotychczasowym sposobie stanowienia taks leśnych, z roku na rok, Zarząd Górniczy znajdował trudność w układaniu etatów, które też, wrazie jakiéj bądź zmiany cen na drzewo w lasach dostarczających takowe dla fabryk, spełnionemi być nie mogły. Z tych zatém powodów i w widokach skróceniy korrespondencyi, Zarząd Finansowy stanowi, aby odtąd projekty do taksy płodów leśnych w jednym exemplarzu na właściwym druku sporządzone, przedstawiane były przez Urzędy leśne co lat trzy, na każde trzy lata następne, z wiadomością: o okolicznych na płody leśne cenach targowych, poczerpniętą od miejscowych Burmistrzów miast, Wójtów gmin i właścicieli lasów prywatnych, położonych w bliskości lasów rządowych, z wykazem dochodów osiągniętych z każdego tytułu w ciągu ostatnich lat dwóch, oddzielnie z każdego roku i obrębu, mającego osobną taksę, i z protokólarném wyjaśnieniem projektowanych cen, a nadto jeszcze dla usprawiedliwienia proponowanych cen na drzewo, obowiązane są Urzędy leśne dołączać wykazy porównawcze drzewa, przeznaczonego do sprzedaży i sprzedanego w ciągu tychże ostatnich lat dwóch, z wiadomością o wartości onego ustanowionéj z oszacowania i wysokości summy postąpionéj na licytacyi przy sprzedaży tegoż drzewa.

Составленные такимъ порядкомъ проекты лѣсныхъ таксъ, съ истребованнымъ отъ чиновниковъ лѣснаго надзора заключеніемъ, Лѣсныя Управленія обязаны представлять въ Управленіе Финансовъ къ 1 (13) Іюня ежегодно; таксы же утвержденныя на текущій 1867 годъ, будутъ имъ служить на 1867, 1868 и 1869 годы въ такомъ только случаѣ, если какія либо уважительныя и оправданныя причины не будутъ имѣть вліянія на измѣненіе утвержденныхъ цѣнъ, такъ какъ въ подобныхъ случаяхъ, нынѣ и въ будущемъ могутъ быть дѣлаемы во всякое время соотвѣтственныя по сему предмету предположенія.

О чемъ N увѣдомляется для руководства и должнаго исполненія.

Варшава, 28 Іюня (10 Іюля) 1867 года.

По порученію Завѣдывающаго Финансовымъ Управленіемъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Домбровскій*.

№ 19,534.

КОНЕЦЪ XII ТОМА.

W powyższy sposób układane projekta do taks leśnych, po zaopiniowaniu ich przez urzędników nadzorujących, Urzędy leśne przedstawiać winny Zarządowi Finansowemu na dzień 1 (13) Czerwca każdego właściwego roku; taksy zaś na rok bieżący 1867 zatwierdzone, posługiwać im mają na lata 1867, 1868 i 1869, jeżeli ważne jakie i usprawiedliwione powody nie będą przemawiały za zmianą cen w nich zatwierdzonych; w takim bowiem razie, obecnie i na przyszłość stosowne w téj mierze wnioski w każdym czasie czynione być mogą.

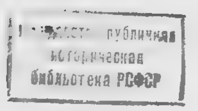
O czém NN. zawiadamia dla zastosowania się i dopilnowania skutku.

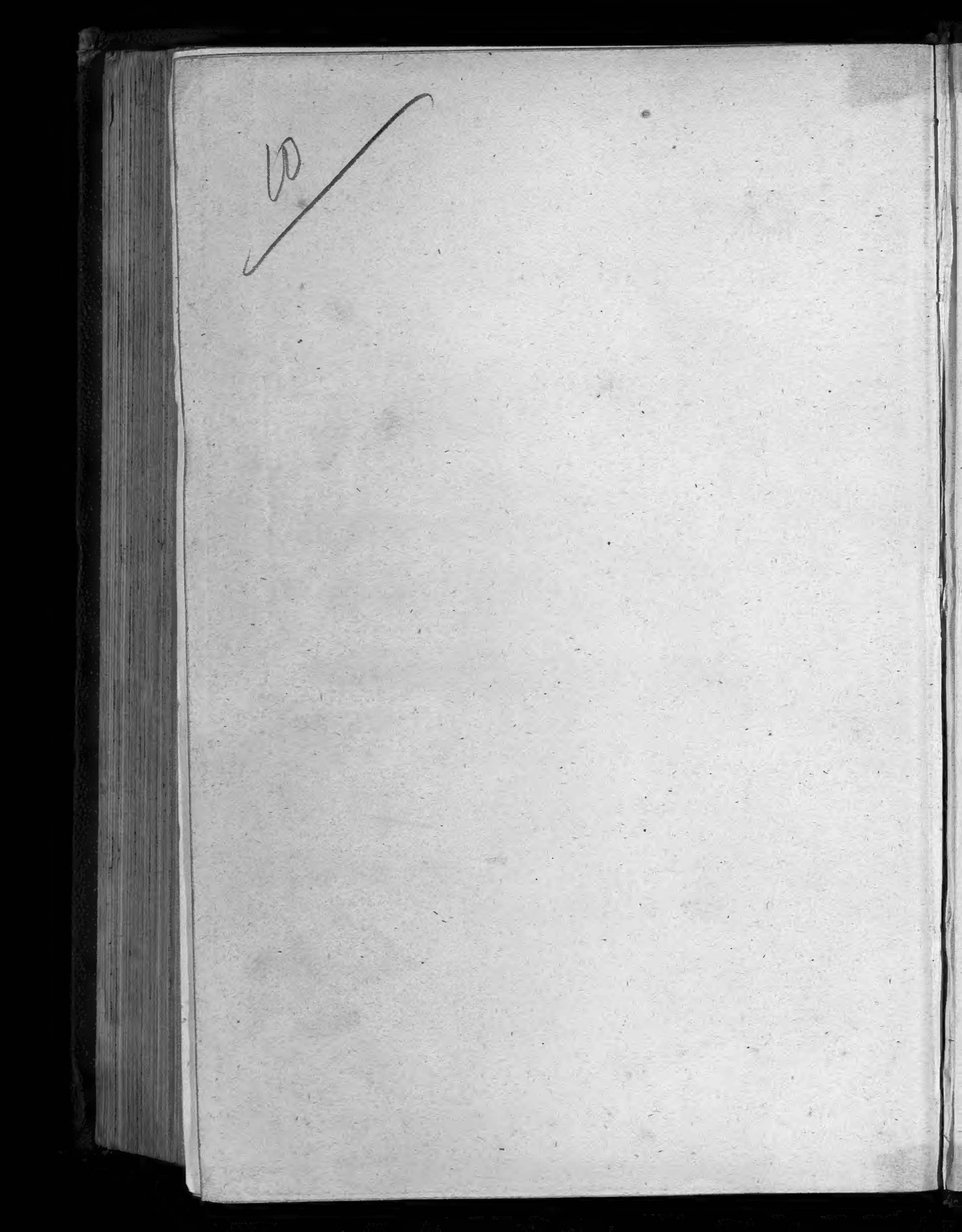
w Warszawie, dnia 28 Czerwca (10 Lipca) 1867 r.

Z upoważnienia Zawiadującego Zarządem Finansowym
Rzeczywisty Radca Stanu (podpisano) *Dąbrowski.*

Nr. 19,534.

KONIEC TOMU XII.

25–

обм
7330